ΕΠΙΤΟΜΗ
ΤΗΣ ΙΕΡΟΚΟΣΜΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ,
ΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΜΕΡΙΣΘΕΙΣΑ ΤΜΗΜΑΤΑ.

Ὧν, τὰ μὲν Τρία πρῶτα ἐν συντομίᾳ διαλαμβάνουσιν, οὐ μόνον τὰ τοῦ Ἁγίου Θεοβαδίστου Ὄρους Σινᾶ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ ἐκεῖθεν ᾠκοδομηθέντος Θεοδοξάστου Μοναστηρίου. Τῶν δ' ὑστέρων, τὸ μὲν περιέχει τὰ τῶν Βασιλέων πάσης γῆς Αἰγύπτου μέχρι Μωάμεθ, καὶ τῶν Διαδόχων αὐτοῦ ἕως Σουλτὰν Σελήμ. Τὸ δὲ περὶ τοῦ αὐτοῦ Σελήμ, καὶ περὶ τῆς μάχης, ἣν ἤγειρε κατὰ Περσῶν, ἔτι δὲ περὶ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Τεχὴλ, Νέου Προφήτου τῶν Περσῶν, πραγματεύεται.

Ἕκαστον τῶν Τμημάτων ἔχει τὸν αὐτοῦ Πίνακα.

Προσέτι ἕτερός τις Πίναξ τινῶν ἀναγκαίων Σημειώσεων ὑπάρχει, πρὸς περιεργείαν καὶ ὠφέλειαν τῶν Ἀναγνωστῶν.

Συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ Μακαριωτάτου πρώην Ἱεροσολύμων Πατριάρχου,

ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ.

Νεωστὶ Μετατυπωθεῖσα, καὶ μετὰ πάσης ἐπιμελείας διορθωθεῖσα.

Ἀφιερωθεῖσα, δὲ τῷ Γαληνοτάτῳ πάσης Μολδοβλαχίας Καθηγεμόνι, Κυρίῳ, Κυρίῳ,

ΙΩΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΩ
ΤΩ ΘΕΟΣΕΒΕΣΤΑΤΩ ΒΟΙΒΟΝΔΑ.

ΕΝΕΤΙΗΣΙΝ. αωε΄. 1805.

ΠΑΡΑ ΝΙΚΟΛΑΩ ΓΛΥΚΕΙ ΤΩ ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

Con Sovrana Approvazione.

Τῷ Εὐδοξοτάτῳ, Μεγαλοπρεπεστάτῳ, Θεοσεβεστάτῳ, καὶ Γαληνοτάτῳ,

ΚΥΡΙῼ, ΚΥΡΙῼ,

ΙΩΑΝΝῌ ΑΝΤΩΝΙῼ

ΤΩ ΒΟΙΒΟΝΔᾼ,

Ἀξιοπρεπεστάτῳ καὶ Αὐτεξουσιωτάτῳ πάσης Μολδοβλαχίας Καθηγεμόνι, τὴν ἅπασαν αἰδῶ, καὶ εὐλάβειαν.

Μᾶλλον μὲν, ὡς Ὑμνογράφοι, οὐχὶ δὲ ὡς Τυπογράφοι, νὰ παρασταθοῦμεν εἰς τὸ παρὸν, ἥρμοζεν εἰς ἡμᾶς, κατ' ἔμπροσθέν σου, Θεοσεβέστατε, καὶ Γαληνότατε Καθηγεμὼν, διὰ νὰ ὑφάνωμεν, οὐ μόνον Λόγους πανηγυρικοὺς εἰς τὸ πολύϋμνον καὶ πολυθρύλλητον Ὄνομα τῆς σῆς αὐτοδεσπότου Καθηγεμονίας, οὐμὴν ἀλλὰ καὶ ὑπερβολικὰ νὰ κατασκευάσωμεν τὰ Ἐγκώμια εἰς τὴν ἀθάνατον καὶ ὑπερύμνητον εὔκλειαν τῆς Ἐνδοξοτάτης σου Φύτλης. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀποροῦμεν τῆς Ῥητορικῆς εὐφραδίας καὶ Ποιητικῆς ἁρμονίας, τῶν δὲ Τυπογραφικῶν χαρακτήρων εὐποροῦμεν, ἰδοὺ ὁποῦ, ἀφιερώνοντες τῇ σῇ Μεγαλοπρεπεστάτῃ Αὐτοδεσποτείᾳ δι' ἐγχαράξεως χαλκογραφικῆς τὴν παροῦσαν Ἱστορικὴν Βίβλον, ἐγκολάπτομεν ἐπὶ

τὸ αὐτὸ τὴν ἀθανασίαν τοῦ σοῦ περιφήμου καὶ δεδοξασμένου Ὀνόματος εἰς μνήμην ἀτελεύτητον Αἰώνων. καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ὁμοίως προσφέρομεν κλιτοῖς τοῖς γόνασιν, ὥσπερ ὑπηρετικοὺς δούλους, τῇ πανυπερτάτῳ σου Μεγαλειότητι. Δέξου λοιπὸν, γονυπετῶς ἱκετεύομεν, μὲ τὸ πρᾶον καὶ ἐπιεικὲς τῆς σῆς ἐμφύτου Καλοκἀγαθίας τὴν παροῦσαν Ἐπιτομὴν τῆς Ἱεροκοσμικῆς Ἱστορίας. Εἰς τὴν διήγησιν τῆς ὁποίας κατοπτριζόμενος τὰ Χριστιανικοπρεπέστατα ἤθη καὶ ἐνάρετα κατορθώματα τῶν Ἁγίων ἐκείνων Ἀνδρῶν, ὥσπερ καὶ τὰς Δεσποτείας, φρονήσεις, ἀνδραγαθίας, καὶ νικητήρια ἆθλα τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ λοιπῶν Στρατηγαρχῶν Ἡρώων, θέλεις κατοπτρισθῇ παντάπασι τὸν ἑαυτόν σου περικεκοσμημένον καὶ ἀπὸ Ἀγαμέμνονος σύνεσιν, καὶ ἀπὸ Νέστορος σωφροσύνην, καὶ ἀπὸ ἀνδρείαν Ἀχιλλέως, καὶ ἀπὸ τρόπαια καὶ βραβεῖα Μακεδόνος. Ναὶ κατὰ ἀλήθειαν τῇ Γαληνότητί σου ἔπρεπεν ἡ καθιέρωσις τοῦ παρόντος Βιβλίου, ἐπειδὴ νὰ εἶσαι, ὄχι μόνον χαριτόμορφος Θέα, ἀλλ' ἔτι Τυραννίδος ἄξιον εἶδος. Καὶ διότι ὡς Ἀριστάρχην πάσης Μολδοβλαχίας σεβόμενοί σε οἱ πάντες, καὶ ὡς ὑπέρμαχον τοῦ Γένους τῶν Ῥωμαίων κηρύττοντές σε οἱ τῆς Ἀνατολικῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας ὀρθόδοξοι Παῖδες, ὁμογνώμως μιᾷ ψυχῇ σὲ προσκυνοῦσι. τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς ὡς τὴν ἐπίκλην Γλυκεῖς, εἰς δὲ τὴν εὐλάβειαν γλυκύτεροι, γλυκύτατα καταφιλοῦντες τὸ κράσπεδον τῆς Βασιλικῆς σου αἰθῆτος, ξυναμφοτέρως ὑπογραφόμεθα ὅλῃ ψυχῇ, καὶ καρδίᾳ.

Τῆς Γαληνότητός σου

Ταπεινοὶ καὶ ὑπηρετικώτατοι
Δοῦλοι

Ἐνετίῃσι ͵αοχζ΄.

Νικόλαος, καὶ Λεοντάρης, οἱ ἐξ Ἰωαννίνων ἐξ αἵματος Ἀδελφοὶ, οἱ Γλυκεῖς.

ΠΙΝΑΞ

ΠΙΝΑΞ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.

Προοίμιον τῆς ὅλης Διηγήσεως. Φύλ. 1

Ἀρχὴ τῆς Ἱστορίας. καὶ πρῶτον περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ θέσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ. 5

Περὶ τῶν Ἑβραίων, πῶς ἐκατοίκησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον. 7

Περὶ τῆς Γεννήσεως τοῦ Μωϋσέως. 8

Ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐδιδάσκετο εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Καὶ πῶς εἶδε τὸ ὅραμα τῆς Βάτου. Καὶ πῶς ὁ Θεὸς τὸν ἔστειλε πρὸς τὸν Φαραὼ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἑβραίους. 13

Σημεῖα, ὅπου ἔδειξεν ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσῆ, νὰ δείξῃ τῶν Ἑβραίων, καὶ τοῦ Φαραώ, διὰ νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι αὐτὸς τὸν ἔστειλε. Σημεῖον Πρῶτον. 15

Σημεῖον δεύτερον, πρὸς τοὺς Ἑβραίους. αὐτοῦ.

Σημεῖον τρίτον, κοινὸν πρὸς τὸν Φαραώ, καὶ πρὸς τοὺς Ἑβραίους. 16

Σημεῖον τέταρτον. αὐτοῦ.

Πέμπτον σημεῖον, πρὸς τοὺς Ἑβραίους καὶ αὐτό. 17

Ὅπως πάλιν ὁ Μωϋσῆς φοβεῖται νὰ ἐπιχειρισθῇ τοιαύτην προστασίαν, καὶ ὅπως πάλιν τὴν ἀποδέχεται. αὐτ.

Ὅπως ἦλθον ὁ Μωϋσῆς, καὶ Ἀαρών, καὶ οἱ Πρῶτοι τῶν Ἑβραίων πρὸς Φαραώ. 18

Ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐβλήθη εἰς φυλακὴν ὑπὸ τοῦ Φαραώ, καὶ ἡ φυλακὴ ἠνοίχθη, καὶ Μωϋσῆς ἐβγῆκε. 19

Ἀρχὴ τῶν δέκα Πληγῶν. ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πρώτης, ἤτοι τοῦ ποταμοῦ στραφέντος εἰς αἷμα. 20

Δευτέρα Πληγή, τῶν Βατράχων. αὐτοῦ.

Τρίτη Πληγή, ἡ τῶν Κωνώπων. 21

Τετάρτη Πληγή, τῆς Κυνόμυιας. αὐτοῦ.

Πέμπτη Πληγή, χεὶρ Κυρίου, καὶ θάνατος τῶν ζώων. 22

Πληγὴ ἕκτη, τῆς Αἰθάλης. αὐτ.

Πληγὴ ἑβδόμη, τῆς Χαλάζης. 23

Περὶ τῆς Θέσεως τῆς Αἰγύπτου, καὶ περὶ τῆς Ἀναβάσεως τοῦ Νείλου. 24

Γνῶμαι τῶν Παλαιῶν περὶ τῆς Ἀναβάσεως τοῦ Νείλου. 25

Ἀληθὴς αἰτία τῆς Ἀναβάσεως τοῦ Νείλου. 27

Περὶ τῆς Χαλάζης. 28

Πληγὴ ἡ περὶ τῆς Ἀκρίδος. 29

Πληγὴ ἐννάτη, τοῦ Ψηλαφητοῦ σκότους 29

Περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Πάσχα, καὶ τῆς ι. Πληγῆς. 31

Διατὶ δέκα Πληγαὶ, καὶ διατὶ διάφοροι. αὐτοῦ.

Ὅπως ἠλευθερώθησαν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. 32

Περὶ τῆς ὁδοῦ, ὁποῦ ἔφερεν ὁ Μωϋσῆς τοὺς Ἑβραίους, ἔτι δὲν ἦτον δρόμος καθολικὸς, ἀλλὰ ἀνοδία. 33

Ὅπως ὁ Φαραὼ ἐβγῆκε διώκωντας τοὺς Ἑβραίους, καὶ ὅπως καταποντίσθη ἐν τῇ θαλάσσῃ, οἱ δὲ Ἑβραῖοι ἐπέρασαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. 34

Περὶ τῆς Μωσέως ᾠδῆς. 36

Ὅτι τὸ θαῦμα τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης ἐστὶν ἀληθές. αὐτοῦ.

Περὶ τῆς Μεῤῥᾶς, καὶ τῶν Πικρῶν ὑδάτων. 39

Περὶ τῶν Δώδεκα Πηγῶν. 40

Περὶ τοῦ Μάννα, καὶ τῆς Ὀρτυγομήτρας. αὐτοῦ.

Περὶ τῆς Πέτρας τῆς διὰ τῆς ῥάβδου ὕδωρ βλυσάσης. 42

Διατὶ ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν δὲν εἶδαν τὴν Ἱερουσαλήμ. 43

Ὁ μετὰ Ἀμαλὴκ Πόλεμος. 44

Περὶ τοῦ Νόμου τοῦ δοθέντος ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει Σινᾶ. 45

Ὅτι οἱ πρὸ τοῦ Μωϋσέως Ἅγιοι Νόμον δὲν ἐχρειάζοντο. 46

Ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἔγινε τότε Μεσίτης Θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους. αὐτοῦ.

Ὅτι τόπος ἐκλελεγμένος ὑπὸ Θεοῦ εἶναι τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ Σινᾶ. 47

Ὅτι μεγάλως ἐτίμησε καὶ ἐδόξασεν ὁ Θεὸς τὸ Ὄρος τοῦτο. αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐλάλει ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ. καὶ ὅτι δύο φορὰς ἔλαβε τὰς Πλάκας τοῦ Νόμου. 49

Διατὶ ὁ Μωϋσῆς, εὐθὺς ὁποῦ ἔλαβε τὸν Νόμον, δὲν ἔφερε τοὺς Ἑβραίους εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἀλλὰ ὕστερα μετὰ τεσσαράκοντα χρόνους. 50

Διατὶ εἰς τὴν ἔρημον ἐδίδασκε τοὺς Ἑβραίους ὁ Μωϋσῆς τὸν Νόμον, καὶ ὄχι εἰς τόπον Οἰκούμενον. 52

Ὅτι ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως εἶναι ἀρχαιότερος καὶ κυριώτερος. καὶ διαίρεσις τούτου. καὶ μερικὴ Ἀλληγορεία τῆς Μωσαϊκῆς Ἱερωσύνης, καὶ τῶν αὐτῆς Θυσιῶν. 54

Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος. 56

Τί τὸ ἐξαίρετον τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου 57

Περὶ τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως. αὐτ.

Περὶ τῆς Θυσίας τοῦ μεγάλου Ἱερέως. ἣν ἅπαξ τοῦ Ἐνιαυτοῦ ἔφερεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. 58

Δύο ὀρνίθια πρὸς κάθαρσιν τοῦ Λεπροῦ λαμβανόμενα. αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ Χαλκοῦ Ὄφεως. 59

Ὅτι τὰ ἐν τῇ Μωσαϊκῇ Ἱερωσύνῃ ἐπροσήμαινον τὰ τῆς νέας Ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ. αὐτοῦ.

Ὅτι, τὸ νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας ὁ Ἱερεὺς, καὶ νὰ διορίζῃ καιροὺς τῶν μετανοούντων, εἰς τὴν Παλαιὰν προετυπώθη. 60

Ὅτι οἱ Ἱερεῖς εἶναι ὑπὸ Θεοῦ καλεσμένοι,

νοι, καὶ ἔτι τὸ ἔργον τῶν Ἱερέων Κοσμικὸς δὲν δύνεται νὰ τὸ κάμῃ. 61
Περὶ τῆς ῥάβδου Ἀαρὼν, τῆς βλαστησάσης. αὐτοῦ.
Ὅτι ὁ Ἱερεὺς πρέπει νὰ εἶναι τέλειος. 63
Περὶ τῶν ἀκαθάρτων, ὅτι οὐ ζώγονται ἐκ τῶν Ἁγίων. αὐτοῦ.
Περὶ τῶν ἀπιθίων τοῦ Θεοῦ, τί ἐσήμαινον, καὶ ἕτερά τινα. 64
Χωρογραφία ἀπὸ Αἰγύπτου καὶ Ὄρους Σινᾶ, ἕως Ἱερουσαλήμ. 66
Σταθμοὶ, ἤγουν Κονάκια, τῶν Υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀφ' οὗ διγῆκαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἕως ὁποῦ ἦλθον εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἤτοι τὴν Ἱερουσαλήμ. 67
Περὶ τῆς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει Σινᾶ ὀπτασίας τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ. 70

Πίναξ τοῦ Δευτέρου Τμήματος.

Πόθεν ἤρξατο αὕτη ἡ τάξις τῶν Μοναχῶν. 73
Βίος, καὶ Πολιτεία τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ῥαϊθῷ ἀναιρεθέντων Ἁγίων Πατέρων. 77
Διήγησις τοῦ Μαρτυρίου αὐτῶν. 80
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μωϋσέως. 81
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Γωσήφ. 82
Περὶ τῶν Βλεμμύων, καὶ ἔτι σαφέστερον περὶ τῆς ἀναιρέσεως τῶν Ἀββάδων. 84
Λόγοι παραινετικοὶ τοῦ Ἀββᾶ Παύλου τοῦ Ἡγουμένου, πρὸς πᾶσαν τὴν Ἀδελφότητα. 85
Ἐξόδιος ᾠδὴ τοῦ Ἡγουμένου, καὶ φωνὴ ἀοράτως ἀκουσθεῖσα. 86
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀδὰμ, καὶ τοῦ Ὑποτακτικοῦ αὐτοῦ. 89
Φόνος καὶ ἀπώλεια τῶν Βλεμμύων. 91
Ἐνταφιασμὸς τῶν Ἀββάδων, καὶ ὅπως ἐνταφίαζον. 92
Παραμυθία καὶ παραίνεσις τοῦ Ἀββᾶ Δουλᾶ, καὶ Ἡγουμένου Σινᾶ Ὄρους. καὶ περὶ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. 93
Περὶ τοῦ Πύργου, ὁποῦ ἡ Ἁγία Ἑλένη ἔκτισεν εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον. 95
Περὶ τοῦ χρόνου, ὁποῦ ἐφονεύθησαν οἱ Ἀββάδες, τὸ δεύτερον, ἐν αὐτῷ τῷ Ὄρει. 96
Νείλου τοῦ Ἐπάρχου λόγος, περὶ τῆς ἀναιρέσεως τῶν ἐν Ὄρει Σινᾶ Ἀββάδων, τὸ δεύτερον. 97
Ἀρχὴ τῆς Διηγήσεως. καὶ Θρῆνος περὶ Θεοδούλου, Υἱοῦ τοῦ Νείλου, 98
Τὰ κατὰ τὸν Ὅσιον Νεῖλον, καὶ ὅπως ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον, 100
Περὶ τοῦ φόνου τῶν Ἀββάδων, ὃν ᾧ καὶ περὶ Προνοίας. 101

Ὥσπερ ἀπαίτησις πρὸς τὰ εἰρημένα. 103
Περὶ τῆς βαρβάρου Διαγωγῆς τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἀράβων. 105
Περὶ τῆς Διαγωγῆς τῶν τότε ἐκεῖ Ἀββάδων, ἀφ' ἧς συνάγεται μὴ εἶναι τότε τὸ Μοναστήριον. 106
Περὶ τῆς ἀναιρέσεως τῶν Ἀββάδων. 110
Ὅπως ἐγλύτωσεν οὗτος ὁ Νεῖλος, ὁ δὲ Υἱός του ἐσκλαβώθη. 112
Λόγοι πρὸς τὴν Θείαν ἀναφερόμενοι Πρόνοιαν ἐν σχήματι θρήνου. 113
Ὥσπερ ἀπαίτησις πρὸς τοὺς ἀνωτέρω λόγους. 114
Περὶ τῶν λοιπῶν, τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τῶν Βαρβάρων. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ φυγόντος δούλου ὑπὸ τῶν Βαρβάρων. καὶ καθαρώτερον περὶ Θεοδούλου, καὶ περὶ τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν φονευθέντων. 115
Περὶ τινων ἄλλων Ἀναχωρητῶν, φονευθέντων εἰς διαφόρους τόπους. 118
Ὑπομονὴ καὶ ἀνδρεία ψυχῆς ἑνὸς μικροῦ καὶ νέου Μοναχοῦ. 119
Περὶ ἑτέρων τριῶν, φονευθέντων κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ περὶ δύο ἄλλων Κελλίων, ἐν οἷς τοὺς οἰκοῦντας ἐφόνευσαν. 121
Περὶ τοῦ ὀνείρου, ὅπου εἶδεν ὁ Νεῖλος διὰ τὸν Υἱόν του. αὐτοῦ.
Εὐχαριστήριοι Λόγοι τῆς Γυναικὸς, τῆς ὁποίας ἦτον Παιδὶ ἐκεῖνο ὅπου ἐφόνευσαν. 122
Ὅπως ἔκαμαν οἱ Φαρανῖται βουλὴν νὰ στείλουν Ἀποκρισαρίους εἰς τοὺς Βαρβάρους, πρὸς τὸν αὐτῶν Βασιλέα, ὑπὲρ τῶν φονευθέντων. 124
Ὀνόματα τῶν Ἀββάδων, ὅπου ὕστερον εὑρέθησαν φονευμένοι. καὶ τόποι εἰς τοὺς ὁποίους εὑρέθησαν, καὶ τοὺς ἔθαψαν. αὐτοῦ.
Ὅπως ἦλθεν ὁ Νεῖλος εἰς τὴν Ἐλλούζαν Χώραν, καὶ εὗρε τὸν Υἱόν του. 128
Ὅπως ἐγλύτωσε τὴν σφαγὴν ὁ Θεόδουλος. 130
Εὐχὴ τοῦ Θεοδούλου. 131
Εὐχὴ ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ Θεοδούλου. 132
Ὅπως ἐπωλήθη ὁ Θεόδουλος. 133
Ὄνειρον, ὅπου εἶδεν ὁ Νεῖλος διὰ τὸν Υἱόν του, καὶ εὐγνωμοσύνη Θεοδούλου. 134
Ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ ἀγοράσας τὸν Θεόδουλον, ἐχειροτόνησε τὸν Πατέρα του τὸν Νεῖλον Ἱερέα, καὶ μὴ βουλόμενον. 135
Αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μέγας Ἰουστινιανὸς ἐπαρακινήθη νὰ κτίσῃ τὸ Μοναστήριον. 136
Ὅτι ὁ Ἅγιος Σάββας ἐπέμφθη δεύτερον Ἀποκρισάριος παρὰ τοῦ Πατριάρχου πρὸς τὸν Μέγαν Ἰουστινιανόν. 137
Ὅπως ὁ Ἅγιος Σάββας ἐπαρακίνησε τὸν Μέγαν Ἰουστινιανὸν νὰ ἀνακαινίσῃ τὰς Ἐκκλησίας, ὅπου ἔκαυσαν οἱ Ἑβραῖοι. 138
Ὅπως οἱ ἐν τῷ Σινᾷ Ὄρει Ἀσκηταὶ ἦλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐζήτησαν τὸν Βασιλέα νὰ τοὺς κτίσῃ Μοναστήριον. 141
Ὅπως ἐφάνη τόπος ἐπιτήδειος νὰ κτι-

θῇ

Ἀπόκρισις τοῦ Μπαγιαζὴτ πρὸς τοὺς Γιαννιτζάρους. αὐτοῦ.

Συνήθειαν ὁποῦ εἶχαν οἱ Γιαννίτζαροι, ὅταν κάμουν νέον Βασιλέα. 313

Ὅτι οἱ φίλοι τοῦ Σελὴμ τοῦ ἔγραψαν νὰ ἔλθῃ τὸ γοργότερον. καὶ ὅτι ὁ Σελὴμ ἐμίνυσε τοῦ Πατρός του νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἰδῇ. αὐτοῦ.

Ἀρχὴ τοῦ πολέμου τοῦ Σελὴμ μετὰ τοῦ Πατρός του. 314

Λόγοι συμβουλευτικοὶ μετὰ δόλου τῶν Πασάδων πρὸς τὸν Βασιλέα, νὰ μὴ πολεμήσῃ μὲ τὸν Υἱόν του. 315

Περὶ τοῦ Χερσεόγλη, καὶ ὅπως ἔγινε Τοῦρκος. 316

Λόγοι τοῦ Βασιλέως παραποιετικοὶ πρὸς τοὺς Γιαννιτζάρους. 317

Τάξις τοῦ Στρατοῦ τοῦ Μπαγιαζίτη. 318

Τάξις τοῦ Στρατοῦ Σελήμ. 319

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἐλαβώθη εἰς τὸν Πόλεμον, καὶ ἔφυγε. 320

Ὅπως ὁ ἄλλος Υἱὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ Ἀχμέτ, ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν. αὐτοῦ.

Ὅτι ὁ Μπαγιαζίτης ἐμετανόησε, καὶ δὲν ἤθελε πλέον νὰ κάμῃ παραίτησιν τῆς Βασιλείας. ὅθεν καὶ ὁ Ἀχμὲτ ἐσυκώθη καταπάνω του ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν. 321

Ὅπως ὁ Ἀχμὲτ ἐπάτησε τὴν Ἀνατολήν. 322

Ὅπως ὁ Ἀχμὲτ ἔστειλε διὰ βοήθειαν εἰς τὸν Ἀνεψιόν του, καὶ μὴ δίδοντάς του, ὑπῆγεν ἐπάνω του καὶ τὸν ἐπίασε ζωντανὸν αὐτὸν, καὶ τὸν Ἀδελφόν του. αὐτοῦ.

Ὅτι ὁ Μπαγιαζίτης ἔστειλεν Ἀποκρισαρίους εἰς τὸν Υἱόν του τὸν Ἀχμέτ, καὶ ὁ Ἀχμὲτ τοὺς ἐδίωξε κακῶς. ὅθεν ὁ Πατήρ του ἐσύναξε συφέρει νὰ ἔλθῃ ἐπάνω του. 324

Φρονίμη Τέχνη τῶν Πασάδων, νὰ φέρουσιν εἰς τὴν πόλιν τὸν Σελήμ. 325

Λόγοι συμβουλευτικοὶ τοῦ Μουσταφᾶ Πασᾶ πρὸς τὸν Βασιλέα. αὐτοῦ.

Ὅπως ὁ ἄλλος Υἱὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ Χορούθ, ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν. 326

Λόγος Ῥητορικὸς τοῦ Χορούθ πρὸς τὸν Πατέρα του. 327

Ὅπως ὁ Σελὴμ, καλεσμένος κρυφὰ ἀπὸ τοὺς φίλους του, ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν. καὶ ὅτι ἐψηφίσθη Στρατηγὸς τοῦ φουσάτου, εὐθὺς δὲ καὶ Βασιλεύς. 329

Ὅπως ὁ Μπαγιαζίτης ἐβγῆκεν ἀπὸ τὴν πόλιν, καὶ θάνατός του. 332

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τοῦ Ἀδελφοῦ του. 333

Ὅτι ὁ Σελὴμ ἔστειλεν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς Αὐθέντας νὰ βεβαιώσῃ φιλίαν καὶ ἀγάπην. καὶ ὅτι ἐφόνευσε πέντε μικρὰ Παιδία Ἀνεψιούς του, καὶ τὸν Ἀδελφόν του τὸν Χορούθ. 334

Φόνος καὶ θάνατος τοῦ Χορούθ. 335

Πόλεμος τῶν δύο Ἀδελφῶν Σελὴμ καὶ Ἀχμέτ. καὶ ὅτι ἐνικήθη ὁ Ἀχμέτ, καὶ ἐφονεύθη. 337

Τάξις πολεμικὴ τοῦ Φουσάτου τοῦ Σελήμ. 339

Τάξις πολεμικὴ τοῦ Φουσάτου τοῦ Ἀχμέτ. αὐτοῦ.
Ὅπως τὰ δύο Παιδία τοῦ Ἀχμὲτ ἔφυγαν καὶ ἐγλύτωσαν. αὐτοῦ.
Αἰτία τοῦ μετὰ Περσῶν πολέμου. 340
Τοῦ Ἀμουρὰτ ἐπανάστασις. αὐτοῦ.
Πόλεμος μετὰ Περσῶν. καὶ ὅπως ἐνικήθη ὁ Σελὴμ καὶ ἔφυγε. 341
Καλὴ συμβουλὴ τοῦ Χουτέμου. καὶ διαβολή, καὶ θάνατος τούτου. 342
Ἀποκρισάριοι τοῦ Ἰσμαὴλ Σοφὴ πρὸς τὸν Σελήμ. καὶ περὶ τοῦ γενομένου τότε δυνατοῦ πολέμου. 343
Τάξις τοῦ πολέμου τοῦ Σελήμ, καὶ τοῦ Ἰσμαήλ. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ μετὰ Τουρκῶν πολέμου τῶν Περσῶν, ὅτι ἦτον παλαιός. 347
Ὅπως ὁ Σελὴμ ἔλαβε τὴν Βασιλείαν τῶν Ἀλανδῶν. αὐτοῦ.
Πόθεν κατάγονται οἱ Ἀλανδοί. 348
Ὅπως οἱ Οὔγγροι ἔκαμαν σκάνδαλα μετὰ τῶν Τουρκῶν εἰς τὰ σύνορά τους, καὶ ὁ Σελὴμ ἔστειλε Σεφέρι κατ' αὐτῶν. 350
Ὅτι ὁ Σελὴμ ἐσύναξε πολλὰ φουσάτα, φοβηθεὶς ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς Αὐθέντας. 351
Ὅπως ὁ Σελὴμ ἔστειλε νὰ φυλάττουσιν ὅλα τὰ σύνορα τῆς δύσεως. αὐτοῦ.
Ἀρχὴ τοῦ σκανδάλου τοῦ μετὰ τοῦ Καμψὼν Βασιλέως Αἰγύπτου. 352
Ἀποκρισάριοι τοῦ Σελὴμ πρὸς τὸν Καμψών. αὐτοῦ.
Αἰτίαι, διὰ τὰς ὁποίας ὁ Καμψὼν ἔλεγε νὰ κάμῃ πόλεμον μετὰ τοῦ Σελήμ. καὶ ἀπόκρισις πρὸς τοὺς Ἀποκρισαρίους. 353
Ἀπόκρισις τῶν Ἀποκρισαρίων τοῦ Σελὴμ πρὸς τὸν Καμψών. καὶ ὅπως ἐστράφησαν εἰς τὸν Σελήμ. 356
Ὅπως ὁ Σελὴμ ἡτοιμάσθη νὰ ὑπάγῃ κατὰ τοῦ Καμψών. 357
Λόγοι τοῦ Σελὴμ πρὸς τὸ Φουσάτον. 358
Συμβουλαὶ μάταιαι τοῦ Καμψὼν περὶ τοῦ πολέμου. 360
Συμβουλὴ Γιαβούρδου τοῦ Γαζέλ. αὐτοῦ.
Ὑπερηφάνεια τῶν Τζερκέζων, καὶ ἀποστασία τοῦ Χαγιάρμπεη, Αὐθέντου τοῦ Ἀλεπίου. 361
Ὅτι ὁ Χαγιάρμπεης ἔστειλεν εἰς τὸν Σελὴμ νὰ τοῦ παραδώσῃ τὸ Ἀλέπι. 363
Ἦθος καὶ ἑτοιμασία τῶν Τζερκέζων, καὶ τάξις τούτων πολεμική. 364
Τάξις πολεμικὴ τοῦ Φουσάτου τοῦ Σελήμ. 365
Ἀνδραγάθησις τοῦ Σινὰμ Πασᾶ. 366
Θάνατος τοῦ Καμψών, Σουλτάνου τοῦ Μισηρίου. 367
Ὅπως ὁ Σελὴμ ἔλαβε τὸ Ἀλέπι. 368
Ὅτι ὁ Σελὴμ ἦλθεν εἰς Δαμασκόν, καὶ ἐπροσκύνησέ τον ἡ Δαμασκός, καὶ ἐκεῖ ἔστειλαν καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν ἡ Τρίπολις, τὸ Βερούτι, ἡ Σιδών, καὶ ἡ Ἀντιόχεια. 369
Ὅτι οἱ Τζερκέζοι ἔκαμαν ἄλλον Βασιλέα, τὸν Τουμάνμπεϊν. 370

Ὅτι ὁ Σινὰμ Πασᾶς ἦλθεν εἰς Γάζαν. καὶ ἔκβαλη τῶν Γαζιώτων. 371
Ὅπως ὁ Τυμὺτμπεης ἔστειλε τὸν Γαζὲλ εἰς Γάζαν κατὰ τοῦ Σινὰμ Πασᾶ. 372
Πόλεμος τοῦ Σινὰμ Πασᾶ μετὰ τοῦ Γαζέλ. 374
Τὰ ὅσα κακὰ ἔκαμαν οἱ Γαζιῶται, καὶ οἱ Ἐρημῖται Ἀράπιδες εἰς τοὺς Τούρκους. 376
Ὅπως ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἰδὼν τοὺς ἐκεῖ Καλογήρους τοὺς ἐβλαβήθη, καὶ ἐλεημοσύνην τοὺς ἔδωκε. 377
Τέχνη, ὁποῦ ἔκαμαν οἱ Τζερκέζοι νὰ ἀφανίσουν τοὺς Τούρκους. καὶ πόλεμος φοβερὸς τῶν αὐτῶν Τζερκέζων καὶ Τουρκῶν. 380
Τάξις πολεμικὴ τῶν δύο φουσάτων, Τουρκῶν, καὶ Τζερκέζων. 382
Ὅπως ἦλθεν ὁ Σουλτὰν Σελὴμ καὶ ἐτένιωσεν ἀπέξω ἀπὸ τὸ Μισῆρι. καὶ ὅπως μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ δυνατοῦ πολέμου τὸ ἔλαβε. 386
Ὅπως ὁ Σελὴμ ἔλαβε τὸ Μισῆρι, καὶ περὶ τῶν ὅσα ἔγιναν, ἀφ' οὗ τὸ ἔλαβε. καὶ ὅπως ὁ Γαζὲλ ἐπροσκυνήσε. 392
Λόγοι τοῦ Γαζὲλ πρὸς τὸν Σουλτὰν Σελήμ. 394
Ὅπως ὁ Σελὴμ ἐγεφύρωσε τὸν Νεῖλον νὰ περάσῃ, γυρεύοντας τὸν Τυμὺτμπεην, ὁποῦ ἔφυγε. καὶ ὅτι ὁ Τυμὺτμπεης ἦλθεν ἔξαφνα ἐπάνω εἰς τὸν Σελήμ. καὶ δυνατοῦ πολέμου γενομένου, ἔφυγεν ὁ Τυμὺτμπεης. 396
Θάνατος ἐλεεινὸς τοῦ Τυμὺτμπεη. 401
Ὅπως ὁ Σελὴμ ἔστειλε καὶ ὑπέταξεν ὅλην τὴν Αἴγυπτον. καὶ ὅτι τὸν ἐπροσκυνήσεν ὅλη ἡ Μπαρμπαρεία, καὶ ὅλοι οἱ Ἐρημῖται Ἀράπιδες. 402
Περὶ τῆς Ἁρμάδας τῶν Τζερκέζων, ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν. 403
Ὅτι ὁ Σελὴμ ἐστράφη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀφίνωντας Πασὰν εἰς τὸ Μισῆρι τὸν Χαγιάρμπεην, καὶ εἰς τὴν Συρίαν τὸν Γαζέλ. 406
Περὶ τοῦ Ἄρχοντος τοῦ Χριστιανοῦ, τοῦ Τζερνωτάμπεη, ὅπως αὐτὸς ἐφύλαξε τοὺς Καλογήρους, καὶ δὲν ἔπαθαν κακόν. αὐτοῦ.
Ὅπως δι' Ἀναφορᾶς τούτου τοῦ Τζερνωτᾶ, ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν Βασιλέα ὕστερον οἱ Καλόγηροι, καὶ περὶ τῆς Διαθήκης τοῦ Μωάμεθ. 408
Περὶ τῶν Ἐρημίτων Ἀράβων τῶν γύρου τοῦ Ὄρους Σινᾶ. 409
Περὶ τῶν Σκλάβων τοῦ Μοναστηρίου. 412

Τέλος τοῦ Πίνακος.

Πίναξ Ἕτερος ἑτέρων Σημειώσεων.

Περὶ Νιτρείας τῶν Ἀρχαίων. 75
Περὶ τοῦ Πηγαδίου τοῦ Μωϋσέως. 149
Περὶ τῶν ἐν τῷ Καθολικῷ Παρεκκλησίων. αὐτοῦ.
Περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Βάτου. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ Βήματος. 151
Περὶ τοῦ Ἱεροῦ Συνθρόνου. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ Λειψάνου τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης. 150
Περὶ τοῦ Τέμπλου καὶ τῶν Εἰκόνων. αὐτοῦ.
Περὶ τῆς Ὑπαπαντῆς. 153
Γράμματα, τὰ εἰς τὴν στέγην. 157
Γράμματα τὰ εἰς τοὺς Ἁγίους Πατέρας. αὐτοῦ.
Γράμματα τὰ εἰς τὴν Κόγχην τῆς Ἁγίας Βάτου. 158
Γράμματα τὰ εἰς τὴν Βορεινὴν Πόρταν τῆς Ἁγίας Βάτου. αὐτοῦ.
Γράμματα τὰ ἐν τῷ Λάρνακι. 160
Περὶ τῆς Βρύσεως τοῦ Τζαγγάρη. 163
Περὶ τῶν δύο Πορτῶν τῶν εἰς τὴν Σκάλαν. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ Κοιμητηρίου. 164
Περὶ τοῦ Βουνοῦ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, καὶ τοῦ ταύτης Ἱεροῦ Λειψάνου. 166
Περὶ τῆς σχηματισθείσης ἐκεῖ Πέτρας ὡς ἀνθρώπινον σῶμα. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ Βουνοῦ τοῦ Προφήτου Μωϋσέως. 167
Περὶ τῶν Σημάνδρων, τῶν εἰς τὰ Μπουσούγερα. αὐτοῦ.
Συναξάριον, τὸ περὶ τοῦ κατὰ Μάρκον Ἁγίου Εὐαγγελίου. 171
Περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου. 176
Ὀπτασία, περὶ Ἰουστινιανοῦ Βασιλέως. 177
Παῦλος Θηβαῖος. 179
Ἀντώνιος ὁ Μέγας. αὐτοῦ.
Παῤῥησία τῶν δύο Ἑορτῶν γινομένων εἰς Αἴγυπτον. 182
Θάνατος Ἰωάννου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. 187
Συμεὼν Ἀρχιεπίσκοπος ὑπῆγεν εἰς Κρήτην καὶ Βενετίαν. 192
Ταφὴ ἔντιμος Θυγατρὸς Μυκερίνου. 228
Αἰθίοπες βασιλεύουσι τῆς Αἰγύπτου. 229
Λαμβύρινθος Αἰγύπτου. αὐτοῦ.
Περὶ τῆς Λίμνης Νιτρίας. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ Λατρωνίου. αὐτοῦ.
Ἀμάσιδος Βασιλέως σόφισμα. 233
Ἀμάσιδος Εἴδωλα μέγιστα. 234
Οἶκος μονόλιθος. αὐτοῦ.
Εὐδαιμονία Αἰγύπτου. αὐτοῦ.
Ἀμάσιδος Νόμος δίκαιος. αὐτοῦ.

Σέλων

Σόλων Νόμες λαβὼν παρ' Αἰγυπτίων. αὐτῦ.
Ἱερὸν Ἥρας ἐν Σάμῳ. αὐτῦ.
Ἱερὸν Ἀθlωᾶς ἐν Λίνδῳ. αὐτῦ.
Κύπρου ὁ πρῶτος βασιλεύσας. αὐτῦ.
Φαύης ἀποςατεῖ ἀπὸ τὸν Ἄμασιν, ϗ γίνεται Ὁδηγὸς Περσῶν. 236
Ἀράβων ὅρκος παλαιός. αὐτῦ.
Κεφαλαὶ Αἰγυπτίων δυνατοί. 237
Ψιμμινήτε μεγαλοψυχία. 238
Πυραμίδες, ϗ μέξον τέτων. 252
Περὶ τῦ ἐν Ῥόδῳ Κολοσσῦ. αὐτ.
Περὶ τῶν φαινομένων λειψάνων εἰς Αἴγυπτον, κατὰ τlὼ Μεγάλlω Πέμπτlω. 253
Περὶ τῆς Λίμνης τῆς γινομένης Αἷμα. αὐτῦ.
Περὶ τῆς Ματερίας, ϗ τῦ Βαλσάμυ. αὐτῦ.
Περὶ τῆς Ἑβραίυ Γυναικὸς, ὅπε ἔλαβεν ὁ Μωάμεθ. 261
Θάνατος Μωάμεθ. 262
Θάνατος Ἀμπουμπέκερ. 263
Περὶ τῆς Ἁγίας Ἱερυσαλὴμ, ϗ τῦ Ζωοδόχυ τάφυ. 264
Σκλάβυ πανυργία. 267
Ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῦ Ἁγίυ Τάφυ δὲν ἔγινε Σμαΐδα. 268
Ὅπως οἱ Τῦρκοι ἔλαβον τlὼ Περσίαν. 269
Θαῦμα τῆς Θεοτόκυ. 272
Ἐκκλησία τῦ Προδρόμυ ὑπερθαύμαςος εἰς Δαμασκόν. 273
Τράπεζα τοῦ Σοφοῦ Σολομῶντος. αὐτῦ.
Φαγὶ Ἀνδρὸς ὑπέρμεξον. αὐτῦ.
Πάλιν περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῦ Θείυ Προδρόμυ. αὐτῦ.
Τὰ ὅσα κακὰ ἔπαθον οἱ Ἀρχιερεῖς, ϗ Θεῦ ἐκδίκησις. 274
Βεζύρlω, τίς πρῶτος τῶν Τυρκῶν Αὐθεντῶν ἔκαμε. 275
Ἀποςασία τῦ Μισνείυ. αὐτῦ.
Θάνατος ἔντιμος Παρθενίυ ὑπὲρ τῆς Παρθενίας. 276
Πότε ἐκτίσθη τὸ Μπαγδάτι, ϗ διατί ὠνομάσθη ὅπως. αὐτῦ.
Δολοφονία πονηροτάτη. αὐτῦ.
Περὶ τῦ Ἁγίυ Τάφυ, ϗ Ἰωάννυ Πατριάρχυ. 278
Προφητεία ἑνὸς παιδίυ. αὐτῦ.
Ἀποςασία τῦ Χαπίπυ. 279
Ἀποςασία τῦ Χυσεῆ. αὐτῦ.
Ἀποςασία Μεσνείυ. αὐτῦ.
Νείλυ Ἀνάβασις ὑπέρμεξος. αὐτ.
Οἱ Μαγείππιδες ἔλαβον τlὼ Ἀλεξάνδρειαν. αὐτῦ.
Ἐκκλησιῶν ϗ Μοναςηρίων ἀφανισμός. 280
Διαθήκη τοῦ Μωάμεθ ὠφέλησε. αὐτῦ.
Ἀποςασία Τυρκῶν. αὐτῦ.
Σκάνδαλον καὶ ζημία Χριςιανῶν. αὐτῦ.
Ἐκκλησία τῆς Θεοτόκυ καίεται ὑπὸ Τυρκῶν εἰς Ἀσκάλωνα. 281
Περὶ τῦ Ἁγίυ Μανδηλίυ. αὐτ.
Βάρδας κυρσεύει τlὼ Συρίαν. 282
Μοναςήριον τοῦ Ἁγίυ Συμεὼν. αὐτῦ.
Περὶ τῦ Χάκεμ Ἀμπεῖλε, τῦ ϗ Μέλεκ Νπάχαρ. αὐτῦ.
Νόμοι τῦ Χάκεμ. 283
Αἵρεσις τῶν Τρυσίδων, τῶν ϗ Κυπυγέρων. αὐτῦ.

Περὶ

Περὶ τῦ Ταγαειβαρδίνε. 287
Περὶ τῦ διμισκίε σιδήρε, ὅπως, ϗ πῦ γίνεται. 301
Θάνατος τῦ Γιουσῦς Πασά. 306
Θάνατος τῦ Α'λῆ Πασά. αὐτῦ.
Φάλι τῶν Τυρκῶν. 359
Ω'φέλεια, ὁπῦ ἔκαμεν εἰς ὅλυς τὺς Καλογήρυς ἡ Διαθήκη τῦ Μωάμεθ. 409
Η'θη τῶν Α'ράβων. 410
Περὶ τῆς Ε'λεημοσιώης τῦ Κιαμπέ. 412
Τόποι τῶν Μετανοούντων. 61
Ε'πτὰ πνεύματα. 64
Τρόπος ἐνταφιασμῦ τῶν πάλαι Α'σκητῶν. 83
Κωνςαντινεαρίν ςαθμὸς, ϗ μέτρον. 140
Προκόπιος Ι'ςορικὸς γράφει περὶ Ι'υςινιανῦ. αὐτῦ.
Κάρες, ϗ Ι'ωνες, τίνες εἰσί. 231
Πότε ἤρξαντο οἱ Ε''λληνες ἐπιχωριάζειν ἐν Αἰγύπτῳ. αὐτῦ.
Αὐλάκι τῦ Νείλυ, ἐρχόμενον εἰς Ε'ρυθρὰν θάλασσαν.
Πότε ἤρξαντο αἱ Ο'λυμπιάδες. αὐτῦ.
Φαλακροὶ οἱ Αἰγύπτιοι διὸ εἶναι. 237
Καταῤῥάκται τῦ Νείλυ. 247
Μέτρον Ταλάντυ. 249
Τὸ Κάϊρ, πόθεν ὠνομάσθη ὗτως. 283
Λυτέρων Αἵρεσις, πότε ἤρξατο. 300

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΧΑΡΙΣ.

ΜΩΫΣΗΣ
ΜΩΫΣΗΣ
ἈΑΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Ἥτις διαλαμβάνει τὰ ἐν τῷ Ἁγίῳ, θεοτιμήτῳ, καὶ θεοδοξάστῳ ὄρει Σινᾶ γινόμενα, παλαιά τε καὶ νέα τεράστια θαύματα. ἀρχὴν ποιοῦσα ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Προφήτου Μωϋσέως, καὶ τέλος ἔχουσα ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτὰν Σελὴμ τοῦ παλαιοῦ, καὶ μικρόν τι κάτωθεν ἀκόμι.

Συντεθεῖσα εἰς κοινὴν γλῶσσαν παρὰ τοῦ μακαριωτάτου πρώην Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Νεκταρίου τοῦ Κρητὸς, διὰ νὰ ἀκούεται ἀπὸ κάθε ἄνθρωπον ἕλληνα.

Προοίμιον τῆς ὅλης διηγήσεως.

ΕΚεῖνοι ὅλοι, ὅσοι ἔγραψαν Ἱστορίας, ὕστερα ἀπὸ τὸν Μωϋσῆ, φαίνονται νὰ ὠφέλησαν μέρος τι τοὺς ἀνθρώπους, ἐπειδὴ μὲ τὴν Ἱστορίαν δύο τινὰ πραγματεύονται. τὸ μὲν, ἵνα μὴ ἀλησμονηθοῦσι τὰ παλαιὰ τῶν ἀνθρώπων ἔργα, τὸ δὲ, ἵνα διὰ τῶν ἔργων ἐκείνων διδαχθῶσιν οἱ μεταγενέστεροι, ὅπως νὰ κυβερνοῦσι τὴν ζωὴν τούτην τὴν πρόσκαιρον. Διὰ τοῦτο, ἄλλοι μὲν ἔγραψαν ἀρχαιότητας πολιτειῶν καὶ Βασιλειῶν, τῶν ὁποίων σκοπὸς ἦτονε, πολιτείαν ἢ βασιλείαν (ὁποίαν δη-

δήποτε) νὰ ἐπαινέσουσιν, ἢ ὅπως ἀπὸ μικρᾶς μεγίστη ἐγίνηκεν, ἢ ἀπὸ πενιχρᾶς καὶ πτωχῆς πλουσία, περίφημος καὶ λαμπρά. Ἄλλοι δὲ πολέμους ἐθνῶν καὶ Βασιλέων, σκοπὸν καὶ οὗτοι ἔχοντες ἀρετὴν ἀνθρώπων θαυμάσαι, φρόνησιν, λέγω, καὶ ἀνδρείαν, χωρὶς τὰ ὁποῖα πόλεμος, ἢ νίκη πολέμων δὲν γίνεται. Ἄλλοι δὲ πάλιν ἀπαρίθμησιν μόνον Βασιλέων ἔγραψαν, τίς, μετὰ τίνα, καὶ πόσον ἐβασίλευσεν. ἀλλὰ καὶ οὔτε ἄλλο τίποτε δὲν ἔκαμαν, παρὰ μίαν ἁπλῆν χρονολογίαν, χρόνους ζωῆς μόνον Βασιλέων ἀπαμετροῦντες.

Τὸ δὲ παρὸν ἡμέτερον τουτὶ συγγραμμάτιον, ὅπερ ἐν εἴδει Ἱστορίας συνετάξαμεν, τὰ κατὰ τὸ ἁγιώτατον καὶ θεοβάδιστον ὄρος τὸ Σίναιον παλαίποτε γινόμενα, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ κατὰ τὴν ἐκεῖσε ἱερὰν τῷ ὄντι σεβασμίαν τε καὶ βασιλικὴν μονὴν διηγούμενον, δὲν εἶναι σκοπός μας νὰ διηγηθοῦμεν ἔργα ἀνθρώπινα, ἀλλὰ ἔργα τῆς θείας προνοίας καὶ θείας δυνάμεως, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ὁδηγεῖται τινὰς εἰς τὴν μέλλουσαν καὶ μακαρίαν ζωήν. Ὅθεν δὲν διηγούμεθεν πολιτείαν κοσμικήν, ἀλλὰ τὴν ἐν αὐτῷ τῷ ἁγίῳ ὄρει θεοκυβέρνητον διατριβὴν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, καὶ τῆς ὕστερον (ἀρχαίας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ παλαιᾶς) μοναδικῆς καὶ ἀσκητικῆς διαγωγῆς κάνομεν φανέρωσιν. Οὐδὲ περὶ βασιλείαν τινὰ γήϊνον τὸν λόγον καταναλίσκομεν, ἀλλὰ τὴν θεοδίδακτον πολιτείαν τῶν Ἑβραίων παριστάνομεν, καὶ τὴν ἐν τῇ ἐκεῖσε ἐρήμῳ τούτων διαγωγὴν θαυμάζομεν, τὴν ὁποίαν, μικροῦ ὁμοίαν τῆς ἐν Παραδείσῳ ἀρχαίας διαγωγῆς τοῦ Ἀδάμ, ἀποδείξει ὁ λόγος. Ἀλλ' οὔτε περὶ πολέμων λέγομεν, ἐθνῶν καὶ Βασιλέων, ἀλλὰ περὶ πολέμων φοβερῶν. Θεοῦ, μετὰ ἀνθρώπων, οὔτε μίαν ἁπλῆν ἀπαρίθμησιν ποιούμεθα, ἀλλὰ ἄλλο τι θαυμάσιον μὲ τοῦτο νὰ δείξωμεν σπουδάζομεν. Ὥστε θέλει φανῇ ὁ λόγος νὰ καταγίνεται μὲν καὶ περὶ τὰ τρία ταῦτα ὁμοῦ, περί τε ἀρχαιότητος καὶ βασιλείας, καὶ περὶ πολέμων, ἐθνῶν καὶ Βασιλέων, καὶ ἀκόμι περὶ ἀπαριθμήσεως τινὸς χρονικῆς, πλὴν κατ' ἄλλον τρόπον ὑψηλότερον ὡς προέφημεν. Καὶ περὶ μὲν ἀρχαιότητος διαλαμβάνει, ὅταν, πῶς, καὶ πόθεν τὸ ὄρος τοῦτο ἅγιον κατωνόμασαι, ἢ τόγε ἀληθέστερον εἰπεῖν, ἅγιον γεγένηται. Ἀλλὰ δὴ καὶ ὅταν λέγωμεν, ὅπως ἔλαβε τὴν ἀρχὴν κατοικεῖσθαι ὑπὸ Μοναχῶν, καὶ τίς ἡ αἰτία τῆς ἐν αὐτῷ οἰκοδομηθείσης ὕστερον μεγάλης καὶ βασιλικῆς μονῆς, τί ἄλλο, ἢ τὴν ἀρχαιότητα τῶν ἀνέκαθεν Μοναχῶν διηγούμεθα; Ὅταν δὲ τὰ διὰ Μωϋσέως τοῖς Αἰγυπτίοις συμβάντα γράφομεν, καὶ τὴν ἀπ' Αἰγύπτου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ διὰ θαλάσσης ἐρυθρᾶς διάβασιν, καὶ τὴν τοῦ Φαραὼ πανστρατὶ καταβύθισιν, καὶ τὴν εἰς τὸ Σίναιον ὄρος ἐκεῖθεν διάβασιν αὐτῶν, εἰς τί ἄλλο στοχάζεται ἡ διήγησίς μας, παρὰ νὰ ἱστορήσωμεν πολέμους φοβερούς, ὄχι ἀνθρώπων πρὸς ἀνθρώπους, ἀλλὰ πο-

λέμους

λέμους Θεοῦ, ὁποῦ μὲ τὰς δέκα ἐκείνας πληγὰς ἔκαμε μὲ τὸν Φαραὼ καὶ τοὺς αὐτοῦ μεγιστᾶνας; Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπαρίθμησις, ὁποῦ κάνομεν τῶν μετὰ τὸν Μωάμεθ ἀρχηγῶν τῶν Ἀράβων, δὲν εἶναι ἁπλῆ χρονολογία, ἀλλὰ στοχαζόμεσθεν νὰ δείξωμεν θεοφρούρητον τὸ ἅγιον ἐκεῖνο Μοναστήριον, μὴ καταπατηθὲν ὑπὸ τῶν τοσούτων ἐπαναστάσεων, ἢ ἀφανισθὲν, ὡς καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις ἀφανισθέντα. Οὐκ ἀπολείπεται δὲ τὸ σύνταγμα καὶ διηγήσεως ἀνθρωπίνων πολέμων, ὅταν τὰ τρόπαια καὶ τὰς νίκας τοῦ μεγαλοψύχου Σουλτὰν Σελὴμ διηγούμεθα, ὡς πρώτου τῶν Ὀτμανῶν ἐν Αἰγύπτῳ βασιλεύσαντος. καὶ ὡσὰν ὁποῦ πρῶτος αὐτὸς ἐλαβήθη τὸ πρᾶγμα τῶν Καλογήρων, ὡς δείξομεν. καὶ τοὺς ὁρισμοὺς καὶ χρυσόβουλα ὁποῦ τὸ ἅγιον ἐκεῖνο Μοναστήριον ἔχει, προνοίᾳ Θεοῦ, αὐτὸς πρῶτος ἔδωσε. Καὶ διότι ἀπὸ τὸν καιρὸν τούτου τοῦ Βασιλέως, ἀφ' οὗ καὶ δεύτερον φορὰν ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Ἀραβία πᾶσα, ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς, τῆς νῦν λεγομένης Γκιζαὴρ, καὶ Αἴγυπτος, τὸ λεγόμενον Μισήριον, καὶ Παλαιστίνη, λέγω δὴ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὰ τούτων πέριξ, καὶ Συρία Ἀραβία, ὁποῦ τώρα λέγεται Σάμι, καὶ ἕως τὸ Κιαμπὲ, ὅρια τῆς πάλαι λεγομένης εὐδαίμονος Ἀραβίας, ὑπετάχθησαν εἰς τὸ σκῆπτρον, πάλιν τῆς βασιλευούσης τῶν Πόλεων, ἔπαυσαν ἡ σύγχυσες ἀπ' ἐκεῖ καὶ αἱ ταραχαὶ, καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ τόποι εἰρήνευσαν. ἀπὸ τὸ ὁποῖον συμβαίνει, καὶ τὸ ἅγιον τοῦτο Μοναστήριον νὰ εὑρίσκεται ἐν ἀσφαλεῖ κυβερνήσει, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, πλὴν τῶν Ἀράβων ὁποῦ καθ' ἑκάστην τρέφει.

Σκοπὸς δὲ τῆς Ἱστορίας ταύτης εἶναι, νὰ δείξωμεν τὴν ἁγιότητα τοῦ ἁγίου ἐκείνου τόπου. καὶ ὅτι εἶναι τιμημένον πρῶτον ἐκ Θεοῦ, καὶ δεύτερον παρὰ ἀνθρώπων. καὶ ὅτι ὁ Θεὸς τὸ ἐφύλαξεν ἀπὸ πολλοὺς καὶ μεγάλους κινδύνους ἕως τῆς σήμερον, καὶ ὅτι τὸ τρέφει μὲ τρόπον παράδοξον εἰς γῆν ἄνυδρον καὶ ἀγεώργητον, ὥσπερ ποτὲ τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν.

Ἀλλὰ ἐπειδὴ, ἀπὸ ὅλους τοὺς ἁγίους ἄνδρας ὁποῦ εἰς αὐτὸ ἐκατοίκησαν, πρῶτον οἰκιστὴν, πολιοῦχον, καὶ θαύματα φοβερὰ καὶ ἐξαίσια ἰδόντα καὶ ποιήσαντα ἐν αὐτῷ, δὲν εὑρίσκομεν ἄλλον προτίτερον ἀπὸ τὸν μέγαν Προφήτην Μωϋσῆν, διὰ τοῦτο καὶ πρῶτον αὐτοῦ τὸν βίον θέλομεν γράψει, καὶ τὰ θαύματα, καὶ τὴν δημαγωγίαν, καὶ τὴν νομοθεσίαν. πλὴν σύντομα κατὰ πολλὰ, καὶ ὅσον μόνον νὰ δείξωμεν τὴν ἐξ ἀρχῆς ἁγιότητα τοῦ ἁγίου τούτου ὄρους.

Πρέπει δὲ νὰ ἠξεύρῃ καθ' ἕνας, ὅτι τὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς κτίσεως τοῦ Μοναστηρίου, πῶς ἦτον ἡ αἰτία, καὶ τὸ ἔκτισεν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς, εἰς Ῥωμαϊκὸν ἢ Ἑλληνικὸν βιβλίον εἰς πλάτος μὴ εὑρίσκοντες

γραμμένην τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ἐπήραμεν ἀπὸ τὸν ἀραβικὸν χειρόγραφον. ὅτι ἐκεῖ εὑρίσκεται γραμμένη καταλεπτῶς, καὶ τὰς περὶ τῆς κτίσεως τοῦ Μοναστηρίου, καὶ ἄλλα τινὰ ὁποῦ ἐσυνέβησαν ἐκεῖ, καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἀραβίαν ὕστερον, καὶ μάλιστα τὰ περὶ τοῦ Μωάμεθ καὶ τῶν αὐτοῦ διαδόχων.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Καὶ πρῶτον περὶ τοῦ ὀνόματος, καὶ τῆς θέσεως, τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ.

ΤΟ' μὲν οὖν ἅγιον καὶ θεοβάδιστον τοῦτο Ὄρος τρία ἔχει ὀνόματα εἰς τὴν θείαν Γραφήν. λέγεται Ὄρος Σινᾶ, λέγεται καὶ Ὄρος Χωρήβ, λέγεται ἀκόμι καὶ Ἄγαρ. Διὰ τοῦτο πολλαχοῦ εἰς τὴν θείαν Γραφὴν εὑρίσκομεν, καὶ ποτὲ μὲν λέγει πῶς ὁ Νόμος ἐδόθη εἰς τὸ Ὄρος τὸ Σινᾶ, ποτὲ δὲ εἰς τὸ Ὄρος τὸ Χωρήβ. Ὅμως εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἠξεύρῃ τινάς, πῶς Χωρὴβ λέγεται τὸ Ὄρος ἀπὸ τοὺς πρόποδας ἕως εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου ἐκατοίκησεν ὁ Προφήτης Ἠλίας, καὶ εἶδε τὴν φοβερὰν ὀπτασίαν. Ἀπ' ἐκεῖ δὲ καὶ ἀπάνω εἶναι ἄλλη μία ὑψηλὴ κορυφή, καὶ ὑπερέχει ἀπὸ ὅλον τὸ ἄλλο βουνόν. καὶ τούτη ἡ κορυφὴ λέγεται Ὄρος Σινᾶ, καὶ Σιναΐμ, καὶ εἰς τοῦτο ἀπάνω ἐδόθη ὁ Νόμος. πλὴν λέγεται, λέγω, καμμίαν φοράν, πῶς ὁ Νόμος ἐδόθη εἰς τὸ Χωρήβ, ἐπειδὴ ἡ κορυφὴ τοῦ Σινᾶ, εἶναι βαλμένη ἀπάνω εἰς τὸ Χωρήβ.

Λέγεται, ὡς εἴπαμεν, ἀκόμι καὶ Ἄγαρ, καθὼς ὁ μακάριος Παῦλος
,, εἰς τὸ δ'. Κεφάλαιον τῆς πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς γράφει. τὸ γὰρ Ἄγαρ Γαλ.
,, Σινᾶ Ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι Ἀραβι- δ'.
κόν, καθὼς ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Οἰκουμένιος λέγουσιν, Χρυσ.
,, ἐξηγοῦντες τὸ ῥητὸν τοῦτο τοῦ Παύλου. Τὸ Σινᾶ Ὄρος τῇ μὲν Ἀράβων Οἰκυμ.
,, γλώττῃ Ἄγαρ καλεῖται. Λέγει τὸν τόπον ὅλον ἐκεῖνον ὁ Πτολεμαῖος Πτολ.
πετραίαν Ἀραβίαν, διὰ τὸ νὰ εἶναι ὅλη σχεδὸν πετρώδης. Καὶ ἀπὸ μὲν

τὴν ἀνατολὴν, πλησιάζει μὲ ἄλλην ἔρημον τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας, ἡ ὁποία σήμερον λέγεται Χιωτισαύ. Ἀνάμεσα εἰς τὴν ὁποίαν ἔρημον καὶ τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν εὑρίσκεται τὸ Μεκὲ, ὅπου εἶναι ὁ τάφος, ὡς λέγουν, τοῦ Μωάμεθ. Ἀπὸ δὲ τὸ νότειον καὶ δυσικὸν μέρος, ἔχει λοξὰ κειμένην τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. ἀπὸ δὲ τὸ βόρειον τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἤτοι τὴν Παλαιστίνην, ἐν ᾗ καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἀπέχει δὲ τὸ Σινᾶ Ὄρος, ἀπὸ μὲν τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἡμέρας ιβ΄. ἀπὸ δὲ τῆς Αἰγύπτου, τοῦ νῦν λεγομένου Μισιρίου, ἡμέρας ιβ΄. ἡ δὲ Αἴγυπτος πάλιν ἀπέχει ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἡμέρας ιβ΄. ὥστε εὑρίσκονται τὰ τρία ταῦτα, Σίναιον Ὄρος, Ἱερουσαλὴμ, καὶ Αἴγυπτος, ὡσὰν ἕνα σχῆμα τρίγωνον ἰσόπλευρον.

Ἀπέχει δὲ καὶ τὸ Κιαμπὲ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἡμέρας μ΄. καὶ οἱ ἐκεῖσε ὑπαγαίνοντες Τοῦρκοι, εἰς προσκύνησιν τοῦ τάφου τοῦ ἑαυτῶν Προφήτου, ἀφίνουσι δεξιὰ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, ὡς ἓξ ἡμερῶν διάστημα, πρὸς νότον ὑπαγαίνοντες. Εἶναι δὲ ὅλη αὕτη ἡ ἔρημος, καὶ τοῦ Σινᾶ Ὄρους, λεγομένη πετρῶα, καὶ ἡ κατὰ τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, ἡ λεγομένη τοῦ Κιαμπὲ, σκληρὰ καὶ ξηρὰ, καὶ ἀμμώδης εἰς τόπους, ἄνυδρος, ἄβροχος, διότι ποτὲ δὲν βρέχει. ἐπειδὴ πλησιάζει εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην τοῦ Ἡλίου. καὶ μήτε χώρα, μήτε χωρίον εὑρίσκεται παντελῶς εἰς τὸν δρόμον, διὰ τὸ νὰ μὴ γίνεται ἐκεῖ, ἀπὸ τὴν ἀνυδρίαν κάμμία γεωργικὴ τέχνη, μήτε κάμμία καρποφορία νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος. Νερὸν εὑρίσκεται ὀλίγον, καὶ εἰς ὀλίγους τόπους. διὰ τοῦτο ὅσοι περιπατοῦσι τοὺς τόπους ἐκείνους, χρειάζονται νὰ ἔχωσι πάντοτε μαζίτων ἀσκία μὲ νερὸν, ἐπειδὴ εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας νερὸν δὲν εὑρίσκουσι. Καίει κάψαις πάντοτε χειμῶνα καὶ καλοκαῖρι. διότι πάντοτε θερμαίνει ὁ Ἥλιος ἐκεῖ, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν συννεφιάζει, ἀλλὰ περισσότερον θερμαίνει τὸ καλοκαῖρι. Καὶ μερικαῖς φοραῖς κάμνει κάποιαις δυναταῖς κάψαις, τὰς ὁποίας λέγουν οἱ Ἀράπιδες Σουμούμ. καὶ εἶναι τόσον ἀνυπόφοραις, ὅπου θνήσκουσι καὶ ἄνθρωποι καὶ ζῶα πολλὰ, ὅπου νὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὸν δρόμον. Πλὴν εἰς τὸν δρόμον τοῦ Κιαμπὲ, εἰς κάθε τρεῖς, ἢ τέσσαρας ἡμέρας, εὑρίσκονται κάποια μικρὰ κασέλια μὲ ἀνθρώπους φύλακας, διὰ νὰ φυλάγωσιν εἰς τὰ νερὰ, ὅπου εἶναι ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς κλέπτας. καὶ τὸ περισσότερον νὰ φυλάττωνται εἰς αὐτὰ τὰ κασέλια, ἐκ προστάγματος βασιλικοῦ, διάφορα τροφήματα, διὰ ἀνθρώπους καὶ ζῶα, νὰ ἀγοράζωσιν οἱ διαβαίνοντες ἀπ᾽ ἐκεῖ πραγματευτάδες, καὶ μάλιστα οἱ προσκυνηταὶ Τοῦρκοι τοῦ Κιαμπέ. Εὑρίσκονται εἰς τοὺς τόπους αὐτοὺς διασκορπισμένοι ἔνθεν κἀκεῖθεν, καὶ ἀκατοίκητοι, διάφορα γένη ἀγρίων Ἀράβων, τῶν ὁποίων ἡ τέχνη ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ νὰ πατῇ ἕνα τὸ ἄλλο γένος μὲ πολέμους καὶ φόνους, νὰ ἁρπάζωσι τὰ ζῶα ἀλλήλους των, καὶ οὕτω νὰ ζῶσι πάντοτε μὲ κλεψίαν. ἡ δὲ τροφὴ αὐτῶν καὶ τὰ ἐνδύματα, τὰ ἔχουσιν ἀγοραστὰ, ἢ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἢ ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην, ἢ ἀπὸ τὴν Συρίαν.

σιαν. σάμβια δὲν ἔχουσιν ἄλλοθεν νὰ τὰ ἔλθωσιν, εἰμὴ ἀγώγια ὁποῦ καίουσι μὲ τὰς καμήλους των. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς Ἀράβων τούτων διαγωγῆς ὕστερον θέλομεν διηγηθεῖ πλατύτερον.

Τοῦτο δὲ τὸ ἅγιον Ὄρος ἦτον πρότερον ὥσαν ἕνα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα βουνὰ τὰ ἀκατονόμαστα. ἀπὸ δὲ τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως τοῦ Προφήτου ἔγινεν ὀνομαστὸν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ περίφημον καὶ σεβάσμιον διὰ τὰ μεγάλα καὶ φοβερὰ θαύματα ὁποῦ διηγᾶται ἡ θεία Γραφὴ, νὰ ἔγιναν εἰς αὐτὸ, καὶ διότι αὐτὸς ὁ Θεὸς πολλὰ τὸ ἐτίμησε, μὲ τὸ νὰ μὴν κατέβῃ εἰς ἄλλο κανένα βουνὸν νὰ δώσῃ τὸν Νόμον, παρὰ εἰς αὐτό. Ἀλλὰ, πρὸ τοῦ νὰ διηγηθοῦμεν τὰ φοβερὰ καὶ ἐξαίσια πράγματα, ὁποῦ εἰς αὐτὸ ἐγίνηκαν, θέλομεν εἰπεῖ πρότερον ἐν συντομίᾳ περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ γενομένων πραγμάτων, καὶ περὶ τοῦ Μωϋσέως αὐτοῦ πάλιν πρότερον. καὶ ταῦτα μὲ πολλὴν συντομίαν, ἐπειδὴ εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, εἰς τὸ βιβλίον τῆς Ἐξόδου, εὑρίσκονται πλατύτερον.

Περὶ τῶν Ἑβραίων, πῶς ἐκατοίκησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Ἀλλὰ, πρὸ τοῦ νὰ διηγηθοῦμεν τὰ περὶ τοῦ Μωϋσέως, θέλομεν εἰπεῖ πρῶτον, πῶς ἐκατοίκησαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Αἴγυπτον. Υἱὸς Θάῤῥα τοῦ εἰδωλολάτρου ἦτον ὁ Ἀβραάμ. πιστεύει ὅμως ὁ Ἀβραὰμ μὴ διδαχθεὶς ὑπό τινος, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Καὶ καθὼς λέγει ὁ ἱερὸς Κλήμης
„ ὁ Ἀλεξανδρεὺς εἰς τὸν πέμπτον λόγον τῶν Στρωματέων, ἀναβλέψας εἰς
„ τὸν Οὐρανὸν, εἴτε τὸν Υἱὸν ἐν τῷ πνεύματι ἰδὼν, ὡς ἐξηγοῦνταί τινες,
„ εἴτε καὶ Ἄγγελον, (εἴτε καὶ ἄλλως ἐγνώρισε τὸν Θεὸν) πῶς εἶναι μεγαλήτερος ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦτα, ἐπίστευσεν. Οὗτος γεννᾷ τὸν Ἰσαάκ. ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ. ὁ Ἰακὼβ ἐγέννησε δώδεκα υἱοὺς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δύο, οἱ μικρότεροι ἦσαν ὁ Ἰωσὴφ καὶ ὁ Βενιαμίν. ἦσαν δὲ οὗτοι ὁμομήτριοι, ἤγουν γεννημένοι ἀπὸ μίαν κοιλίαν μιᾶς μητρός. Ὁ γοῦν Ἰωσὴφ εὐθὺς μικρόθεν ἔλαβε χάριν ἐκ Θεοῦ εἰς τὰ ὀνείρατα. Ἔβλεπε λοιπὸν ὄνειρα θαυμαστὰ, μὲ τὰ ὁποῖα τοῦ ἐφανέρωνεν ὁ Θεὸς τὰ μέλλοντα. ἔβλεπε δὲ πῶς θέλει νὰ ἔλθῃ εἰς μεγάλον ἀξίωμα, ὥστε νὰ τὸν προσκυνήσουσιν ὁ πατήρ του καὶ ἡ μήτηρ του καὶ οἱ ἀδελφοί του. Καὶ ὥσαν μικρὸν παιδὶ ὁποῦ ἦτον καὶ ἀπονήρευτον, ἐδιηγᾶτο ταχὺ τὰ ὀνείρατα. καὶ ὁ μὲν πατήρ του ὁ Ἰακώβ, καὶ ἡ μήτηρ του ἡ Ῥαχὴλ, τὸν ἐπιτιμοῦσαν νὰ μὴν λέγῃ τοιαῦτα ὀνείρατα. Οἱ δὲ ἀδελφοί του πολλὰ τὸν ἐφθόνησαν, ὥστε ὁποῦ ἐγύρευαν νὰ τὸν φονεύσουσιν. ὅμως δὲν τὸν ἐφόνευσαν, ἀλλὰ τὸν ἐπούλησαν σκλάβον κάποιων πραγματευτάδων ὁποῦ ἐκατέβαιναν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Τὸν δὲ πατέρα των ἐγέλασαν, λέγοντάς του πῶς τὸν ἔφαγον τὰ θηρία, δείχνοντάς του καὶ τὸ ὑποκάμισόν του, τὸ ὁποῖον τὸ αἱμάτωσαν μὲ ἑνὸς ἀρνίου αἷμα. Ἐκατέβη γοῦν ὁ Ἰωσὴφ σκλάβος εἰς

τὴν Αἴγυπτον. ἔχωντας δὲ χάριν ὄχι μόνον νὰ βλέπῃ ὀνείρατα προφητικὰ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξηγᾷ καὶ ὀνείρατα ἀλλονῶν, ηὗρε παῤῥησίαν εἰς τὸν Βασιλέα Φαραὼ τῆς Αἰγύπτου, διὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν ὀνειράτων ὁποῦ τοῦ ἔκαμε, καὶ τέλος κατεστάθη Αὐθέντης εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον, δεύτερος ἀπὸ τὸν Βασιλέα. Μετὰ ταῦτα γίνεται πεῖνα μεγάλη εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ἑπτὰ χρόνους, καθὼς ἐδηλοῦσαν τὰ ὀνείρατα τοῦ Φαραὼ, ὁποῦ ἐξήγησεν ὁ Ἰωσήφ. καὶ σιτάρι πλέον παντελῶς εἰς ὅλην τὴν Ἀραβίαν δὲν ἦτον, εἰμὴ εἰς μόνην τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τὴν σοφωτάτην καὶ φρονίμην κυβέρνησιν τοῦ Ἰωσήφ. Καὶ ὅλοι οἱ Αἰγύπτιοι, μὴ ἔχοντες τί νὰ φάγουσιν, ἐπούλησαν ὅλους τοὺς τόπους. τοῦ Ἰωσὴφ διὰ σιτάρι, νὰ φάγωσι νὰ ζήσωσι. καὶ ἀπὸ τότε ὅλος ὁ τόπος τῆς Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς σήμερον εἶναι βασιλικός. Ἤρχοντο δὲ καὶ ἀπὸ ἄλλους τόπους μακρόθεν, καὶ ἠγόραζον σιτάρι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Ἦλθεν καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ. γνωρίζει τους ὁ Ἰωσήφ, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐκακοποίησεν, ἀλλὰ ὡς καθαρὸς Ἄνθρωπος ὁποῦ ἦτον, ἐγνώρισε, πῶς ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκαμαν οἱ ἀδελφοί του εἰς αὐτὸν, ἦτον ἐκ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀξιωθῇ τοσαύτης ἐξουσίας καὶ μεγαλειότητος, νὰ διαφυλάξῃ τὸ γένος του ἀπὸ τὴν θανατηρὰν ἐκείνην πεῖναν.

Ἐξόδ. με'. Διὰ τοῦτο, καὶ ὅταν ἐγνωρίσθη εἰς αὐτοὺς, δὲν τοὺς ὠργίσθη, οὐδὲ τοὺς ἐλύπησεν, „ ἀλλὰ τοὺς εἶπε, μὴ φοβεῖσθε. Εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέστειλέ με ὁ Θεός, διαθρέψαι ὑμᾶς καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. Ἔστειλε λοιπὸν καὶ ἔφερε τὸν πατέρα του εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ὅλην του τὴν φαμελίαν, ψυχὰς, οε'. καὶ οὕτως ἐκατοίκησε τὸ γένος τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Αἴγυπτον. Καὶ τόσον τοὺς αὔξανεν ὁ Θεὸς, ὁποῦ, ἕως τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως, αἱ ἑβδομήντα πέντε ἐκεῖναι ψυχαὶ, ἔγιναν χιλιάδες ἑξακόσιαι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Βλέπων δὲ ὁ Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, τοῦ καιροῦ ἐκείνου, πῶς οἱ Ἑβραῖοι ἐπληθύνοντο, ἐφοβήθη ἀπὸ ταύτους. καὶ δὴ πρῶτον τοὺς ἐκράτησε διὰ σκλάβους του, ἔπειτα τοὺς ἔδωσε τόσαις βαραῖς δουλείαις, ὥστε ὁποῦ πλέον δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ὑποφέρουσι τοὺς κόπους καὶ τὴν κακουχίαν. ἀλλὰ καὶ μὲ τοῦτο ὅλον ὁ Θεὸς περισσότερον αὔξανε τὸ γένος του. Ὁ δὲ Φαραὼ, βλέπων ὅτι μὲ κόπους καὶ δουλείαν πολλὴν δὲν ἐξολοθρεύονται, ἐπρόσταξεν ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παιδία νὰ ῥίπτουσιν εἰς τὸ ποτάμι, τὰ δὲ θηλυκὰ νὰ ζωογονοῦσι, τῶν Ἑβραίων δηλαδή.

Περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Μωϋσέως.

ΕΙ'ς τοῦτον τὸν καιρὸν ἐγεννήθη καὶ ὁ Μωϋσῆς, ἔτος ἀπὸ κτίσεως Κόσμου γψλζ'. Ἐλέγετο δὲ ὁ Μωϋσῆς καὶ Τέθμωσις υἱὸς Ἀβρὰμ, ἔγγονος Καγάθ, υἱοῦ Λευΐ. διότι ὁ Λευΐ ἐγέννησε τὸν Καγάθ, ὁ δὲ Καγάθ τὸν Ἀβράμ. ὁ δὲ Ἀβρὰμ ἐπῆρε γυναῖκα τὴν Ἰωχαβέδ, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, μὲ τὴν ὁποίαν ἔκαμε πρῶτον υἱὸν τὸν Ἀαρὼν, ἔπειτα τὸν Μωϋσῆ, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Μαριάμ. ἦτον δὲ ὁ Μωϋ-

θῆ τὸ Μοναστήριον, ἔνθα εἶδεν ὁ Μωϋσῆς τὴν βάτον. 145
Ὅπως δὲν ἄρεσε τοῦ Βασιλέως ὁ τόπος οὗτος, ὅθεν ἀπεκεφάλισε τὸν Ἐπιστάτην τοῦ ἔργου. 146
Περὶ τῶν σκλάβων, ὁποῦ ἔστειλεν ὁ Βασιλεὺς νὰ εἶναι εἰς φύλαξιν τοῦ Μοναστηρίου. 147
Σχῆμα καὶ μέγεθος τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Καθολικοῦ, καὶ χρόνος, καθ᾽ ὃν ἐκτίσθη. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων Παρεκκλησίων τῶν ἐντὸς, καὶ ἔξω τοῦ Καθολικοῦ, καὶ τῶν κατὰ μέρος πάντων ἐν αὐτῷ. 148
Περὶ τῶν κατὰ μέρος τοῦ Καθολικοῦ Κοσμικῶν καὶ Ἱερῶν Σκευῶν. 150
Περὶ τῶν εἰς διαφόρους τόπους τῆς Ἐκκλησίας Γραμμάτων. 157
Περὶ τῶν Παρεκκλησίων, ὁποῦ εἶναι ἐπάνω εἰς τὸ βουνόν. 161
Περὶ τῶν ἄλλων Βουνῶν, τῶν γύρωθεν τοῦ Σιναίου Ὄρους. 166
Τὰ κατὰ τὴν Ῥαϊθώ, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν αὐτῇ. 167
Περὶ τῶν ἀκουομένων Σημαύδρων ἀοράτως. αὐτοῦ.
Τάξις τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μοναστηρίου. 168
Ὅπως ὁ Ἰουστινιανὸς ἐτίμησε τὸ Μοναστήριον εἰς Ἐπισκοπήν. καὶ κατὰ ταῦτα τὸν ἐκεῖ Ἐπίσκοπον, διὰ Χρυσοβούλου, ἔκαμεν Ἀρχιεπίσκοπον. 169
Νεκρὰ τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, δηλοῦσα τοῦτο. 171
Μεταγλώττισμα, ἤτοι ἐξήγησις ταύτης. 172
Περὶ τῆς Ἐλευθερίας καὶ Αὐτοδεσποτίας τοῦ Μοναστηρίου. καὶ ὅτι ὁ ἐν αὐτῷ Ἀρχιεπίσκοπος δὲν ἐξουσιάζει ἐκεῖ ὡς Ἀρχιερεὺς, ἀλλ᾽ ὡς Ἡγούμενος. 174
Θάνατος Ἰουστινιανοῦ, καὶ περὶ τῆς λεγομένης αὐτοῦ Αἱρέσεως. 175

Πίναξ τοῦ Τρίτου Τμήματος.

ΠΕρὶ τῶν κινδύνων τοῦ Μοναστηρίου, καὶ μερικῶν θαυμάτων, ὁποῦ ἔγιναν εἰς αὐτό. ἐν ᾧ πρῶτον, περὶ τῆς Ἀρχαιότητος τοῦ Τάγματος τῶν Μοναχῶν. 179
Περὶ τοῦ Μέλεκ Νπάχαρ, Βασιλέως τοῦ Μισηρίου. 181
Αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μέλεκ Νπάχαρ ἔκαμε πολλὰ κακὰ εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν, καὶ εἰς τὰ Μοναστήρια. 183
Ὅπως ἐπατήθη τὸ Μοναστήριον ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. 187
Θάνατος Ἰωάννου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, καὶ Μάρτυρος. αὐτοῦ.
Περὶ τῶν γινομένων μεγάλων σεισμῶν εἰς τὸ Μοναστήριον. 188
Θαῦμα τοῦ βλύσαντος ἐλαίου, γινόμενον

μένον ὑπὸ Γεωργίου τοῦ Ἀρσελαΐτου. 190
Θαῦμα, γινόμενον εἰς τοὺς Ἀρμενίους. 191
Ὀπτασία, καὶ θαῦμα τῆς Παναγίας, ὅταν οἱ Πατέρες ἔμελλον νὰ φύγουν νὰ ἀφήσουν τὸ Μοναστήριον. 192
Περὶ τῆς Ἁγίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου. 195
Περὶ τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐλθόντων Ἁγίων εἰς τοῦτο τὸ Ἅγιον Μοναστήριον, ἢ καὶ ἀσκησάντων ἐν αὐτῷ. 197
Περὶ τοῦ Ἁγίου Γαλακτίωνος, καὶ τῆς Ἁγίας Ἐπιστήμης. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ Ἁγίου Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν τῷ Εὐφράτῃ. 198
Περὶ τῶν δύο Ἁγίων Ἀναστασίων. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Κλίμακος. 199
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἡσυχίου τοῦ Χωρηβίτου. αὐτοῦ.
Περὶ ἑτέρου Μοναχοῦ Ἀνωνύμου. 200
Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Στεφάνου. 201
Περὶ τῶν δύο Ἀγαμῶν Ἀδελφῶν τῶν Στρατιωτῶν. 202
Περὶ Νικάνδρου, καὶ Γυρατίου τῶν νέων Ἀσκητῶν. 203
Περὶ τῶν συμβάντων σκανδάλων εἰς τὸ Μοναστήριον ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν. 204
Περὶ τοῦ κακῶς καὶ παραλόγως γενομένου Συνοδικοῦ, ἵνα μὴ γίνηται πλέον εἰς τὸ Μοναστήριον Ἀρχιεπίσκοπος. 206
Ὀνόματα τῶν ἀπ' ἀρχῆς Ἀρχιεπισκόπων τοῦ Μοναστηρίου. 210
Περὶ τῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ γενεᾷ Ἀρχιεπισκόπων. 212
Περὶ ἄλλων Ἀνδρῶν σπουδαίων Σιναϊτῶν. αὐτοῦ.
Ἐπιστολὴ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γενναδίου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Σιναίῳ Ὄρει Μοναχούς. 215

Πίναξ τοῦ Τετάρτου Τμήματος.

ΕΝ ᾧ σύντομος ἀπαρίθμησις τῶν Βασιλέων ὅλων τῆς Αἰγύπτου ἀπὸ τὸν πρῶτον τὸν Μῆνα, καὶ ἕως Μωάμεθ, καὶ τῶν Διαδόχων του, ἕως τοῦ Σουλτὰν Σελὴμ, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους. 222
Ἀρχὴ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν τῆς Αἰγύπτου Βασιλέων. 223
Βασιλεία τοῦ Μηνὸς, πρώτου Βασιλέως Αἰγύπτου. αὐτοῦ.
Ὅτι, μετὰ τὴν Βασιλείαν τοῦ Μηνὸς, ἄδηλα διηγοῦνται οἱ Αἰγύπτιοι. 224
Περὶ Μοίριδος Βασιλέως, καὶ τῆς

τούτου.

τούτου Γυναικὸς Νιτόκρεως. 225
Βασιλεία Σεσώστριδος. αὐτῇ.
Βασιλεία Φέρωνος. 226
Βασιλεία Πρωτέως. αὐτῇ.
Ῥαψινίτου Βασιλεία. 227
Χέοπος Βασιλεία. αὐτῇ.
Χεφρῆνος Βασιλεία. 228
Φιλιτίωνος Βασιλεία. αὐτῇ.
Μυκερίνου Βασιλεία. αὐτῇ.
Ἀσύχιδος Βασιλεία. αὐτῇ.
Ἀνύσιδος τοῦ τυφλοῦ Βασιλεία. 229
Σεθῶνος τοῦ Ἱερέως Βασιλεία. αὐτῇ.
Δωδεκαρχία Αἰγύπτου. αὐτῇ.
Ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι τὰ παράδοξα ἔλεγον μύθους. 230
Κατάδηλοι Βασιλεῖς Αἰγύπτου. καὶ πρῶτος Ψαμμίτειχος. 231
Νεκὼ Βασιλεία. αὐτῇ.
Ψαμμίου Βασιλεία, Υἱοῦ Νεκώ. 232
Ἀπρίου Βασιλεία, Υἱοῦ Ψαμμίου. αὐτῇ.
Ἀμάτιδος Βασιλεία. 233
Ὅπως ἔλαβε Καμβύσης, ὁ Περσῶν Βασιλεὺς, τὴν Αἴγυπτον. 235
Ὅπως ἀνέβη ὁ Καμβύσης εἰς τὴν Μέμφιν, καὶ τελείως ἐνίκησε τὸν Ψαμμίνιτον, Βασιλέα τῆς Αἰγύπτου. 237
Βασιλεῖς Περσῶν, οἱ ὡρίσαντες τὴν Αἴγυπτον. 239
Περὶ τοῦ παλαιοῦ Ἔτους, ὅτι οὐ τὸ αὐτὸ παρὰ πᾶσιν. 240
Βασιλεία τῶν Πτολεμαίων, Βασιλέων τῆς Αἰγύπτου. αὐτῇ.
Σύντομος περιγραφὴ τῆς Αἰθιοπίας, καὶ ὅλης τῆς Λυβίας, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ νέους Γεωγράφους. 242
Περιγραφὴ τῆς ὅλης Λυβίας, καὶ Αἰθιοπίας. 243
Περὶ τοῦ μέρους τῆς Λυβίας, κατὰ μῆκος καὶ πλάτος. αὐτῇ.
Περὶ τῶν ἀνθρώπων ὅπου κατοικοῦσι εἰς τὴν Λυβίαν. 244
Περὶ τῶν Πορτουγέζων, πῶς ἐκατοίκησαν εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίας. αὐτῇ.
Βασιλεῖαι τῶν ἔξω Αἰθιόπων, τῶν Ἀβυσσίνων, καὶ Πρετεγιάννων. 245
Περὶ τῆς Βασιλείας λεγομένης Σήβης. αὐτῇ.
Περὶ τῆς Βασιλείας τῶν Γογιάννων, καὶ περὶ τῶν Ἀρχῶν τοῦ Νείλου. 246
Περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Νείλου. 247
Περὶ ὀνόματος τοῦ Νείλου. 250
Περὶ τῶν Βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, τῶν γινομένων ἀπὸ τοὺς Διαδόχους τοῦ Μωάμεθ, ὕστερα ἀφ' οὗ τὴν ἐπῆραν ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς. καὶ πρῶτον περὶ τοῦ Μωάμεθ. 254
Σύντομος διήγησις, περὶ τῆς γεννήσεως, καὶ βίου τοῦ Μωάμεθ. αὐτοῦ.
Περὶ τοῦ ἔτους, ὅπου γράφουσιν οἱ Τοῦρκοι. 256
Διαθήκη τοῦ Μωάμεθ, ὅπου ἔδωσεν εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος. 258
Περὶ τῶν Διαδόχων τοῦ Μωάμεθ. 262
Ὅπως ἐπάρθη ἡ Αἴγυπτος, ἤτοι τὸ

Μι-

Μισῆρι. καὶ περὶ τῆς κακοδοξίας τῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Παλαιστίνῃ Ἀράβων. 264

Περὶ τοῦ πόθεν κατάγονται οἱ Τζερκέζιδες, καὶ πῶς ἐκυρίευσαν τὴν Βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου. 285

Ὅσοι Βασιλεῖς Αἰγύπτου ἔδωσαν ὁρισμοὺς εἰς τὸ Σινᾶ Ὄρος. 290

Ὅπως ἡ Αἴγυπτος ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τοὺς σκλάβους ἐκυριεύετο. 293

Πίμαξ τοῦ Πέμπτου Τμήματος.

Ἐκ τῆς Ἱστορίας Παύλου Γιοβίου Ἐπισκόπου Νοκέρας, τοῦ Ἰταλοῦ, ὅπως ἐπάρθη τὸ Μισῆρι ὑπὸ τοῦ Σουλτὰν Σελήμ. ἐν ᾧ καὶ πόλεμοι τούτου μετὰ Περσῶν. περὶ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Τεχὴλ, νέου Προφήτου τῶν Περσῶν.

Περὶ τοῦ Τεχὴλ τοῦ νέου Προφήτου. 295

Περὶ Χαϊντὰρ, Διδασκάλου τοῦ Τεχήλ. 296

Διδαχὴ τοῦ Χαϊντάρ. 297

Θάνατος τοῦ Οὐζοὺμ Κασοὺμ, καὶ βασιλεία τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Γιακούπ. αὐτοῦ.

Πάλιν περὶ τοῦ Τεχὴλ καθαρώτερον. 298

Διατὶ οἱ Πέρσαι ὠνομάσθησαν Κουζιλμπάσιδες. 299

Περὶ τοῦ Ἰσμαὴλ, Υἱοῦ Χαϊντάρ. αὐτοῦ.

Ὅτι, ὅταν ἄρχισεν ἡ Αἵρεσις τῶν Κουζιλμπάσιδων εἰς τοὺς Τούρκους, ἄρχισε καὶ τῶν Καλβίνων εἰς τοὺς Χριστιανούς. 300

Ὅπως ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς ἐκυρίευσεν ὅλην τὴν Περσίαν. αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ Τεχὴλ, ὅτε ἄρχισε νὰ συνάξῃ Φουσάτον. 302

Ὅπως ἄρχισεν ὁ πόλεμος τοῦ Τεχὴλ μετὰ τῶν Τουρκῶν. αὐτοῦ.

Περὶ τῶν Πρέσβεων, ὅπου ἔστειλεν ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς εἰς τοὺς Βενετίκους, καὶ ἀπόκρισις τῶν Βενετίκων. 303

Πῶς ὁ Τεχὴλ ἐνίκησε τοὺς δύο Ἀνεψιοὺς τοῦ Μπαγιαζήτ. 304

Ὅπως ὁ Τεχὴλ νικηθεὶς, ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν. 305

Πόλεμος τοῦ Μπαγιαζὴτ, ὅπου ἔκαμε μὲ τοὺς Υἱούς του. 308

Περὶ τῶν Υἱῶν τοῦ Βασιλέως. καὶ πρῶτον περὶ τοῦ Ἀχμέτ. 309

Καὶ περὶ τοῦ Χωροὺθ. αὐτοῦ.

Καὶ περὶ τοῦ Σελήμ. αὐτοῦ.

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἁρματώθη διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, καὶ ἦλθεν ἐπάνω εἰς τὸν Πατέρα του. 310

Ὅπως οἱ Γιαννίτζαροι ἐναντιώθησαν εἰς τὴν παραίτησιν τοῦ Βασιλέως. 312

Ἀπό-

ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευΐ. Λέγουσι δὲ πῶς τὸν ὠνόμασεν ὁ πατέρας του Μελχίαν, ὅπου θέλει νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν Βασιλεύς. Ὠνομάσθη δὲ ὕστερον Μωϋσῆς ἀπὸ τὸ νερὸν, διότι οἱ Ἄραβες λέγουσιν εἰς τὴν γλῶσσάν των τὸ νερὸν, μῶϋ. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἦτον μία προφητεία ἐκ Θεοῦ, διὰ τὰ μεγάλα θαύματα ὅπου ἔκαμεν εἰς τὰ νερὰ, εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ εἰς τὰ πικρὰ ὕδατα, καὶ εἰς τὴν ἀκρότομον πέτραν. καὶ προτήτερα ἀπὸ τοῦτο εἰς τὸ νερὸν τοῦ Νείλου τοῦ ποταμοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πρῶτις αὐτὸς ἐγλύτωσε, καθὼς θέλομεν εἰπεῖ κατὰ μικρὸν διηγούμενοι.

Ἦτον λοιπὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ θεοφιλὴς ἄνθρωπος, καὶ ἔλαβε προφητείαν, ποταπὸς θέλει γένει ὕστερον ὁ Μωϋσῆς. Λέγουσιν ἀκόμι πῶς ἕνας Μάντις τῶν Αἰγυπτίων ἐπροφήτευσεν εἰς τὸν Φαραὼ, πῶς ἕνα ἀρσενικὸν παιδὶ τῶν Ἑβραίων θέλει νὰ χαλάσῃ τὴν βασιλείαν τῶν Αἰγυπτίων. διὰ τοῦτο ὁ Φαραὼ ἐπρόσαξε νὰ φονεύουσιν ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παιδία τῶν Ἑβραίων. καὶ οὕτως ἀπόνως οἱ γονεῖς των τὰ ἔρριπταν εἰς τὸν ποταμόν. Διὰ γοῦν τὸ πρόσαγμα τοῦτο τὸ πικρὸν τοῦ Φαραὼ, ἀφ' οὗ ὁ Μωϋσῆς ἐγεννήθη, τὸν ἔκρυψεν ἡ μήτηρ του μῆνας τρεῖς. ἔπειτα μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ τὸν κρύπτουσιν, ἦλθον κλαίοντες, καὶ τὸν ἔθηκαν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ποταμοῦ. Καὶ οἱ μὲν γονεῖς αὐτοῦ ὑπέστρεψαν μετὰ δακρύων. ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτῶν νέα κορασίδα ὅπου ἦτον, ἐλυπεῖτο περισσότερον τὸ βρέφος, καὶ δὲν τὴν ἄφινεν ἡ καρδία της νὰ στραφῇ νὰ τὸ ἀφίσῃ, μόνον ἐκάθητο ἀπὸ μακρόθεν καὶ τὸ ἐφύλαττεν.

Ὁ δὲ Βασιλεὺς Φαραὼ εἶχε θυγατέρα μονογενῆ ἐπανδρευμένην, καὶ παιδίον δὲν ἔκαμνε, καθὼς λέγει Φίλων ὁ Ἰουδαῖος. ἐλυπεῖτο δὲ πολλὰ πῶς δὲν εἶχε παιδὶ νὰ κληρονομήσῃ τὴν Βασιλείαν τοῦ πατρός της. Αὐτὴ, Θεοῦ προνοίᾳ, ἐβγῆκε τὴν ἡμέραν ἐκείνην μὲ ταῖς σκλάβαις της εἰς τὸ ποτάμι νὰ χαρῇ, καὶ νὰ λουθῇ εἰς αὐτό. καὶ ἐκεῖ βλέπει τὸ παιδίον μέσα εἰς μίαν πλεξίδα πισσωμένην ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, εἰς τὴν ὁποίαν μέσα ἦτον τὸ βρέφος. Καὶ δὴ πέρνοντάς το εἰς τὰ χέρια της, καὶ βλέποντάς το εὔμορφον καὶ ἐπιτήδειον, τὸ ἠγάπησε, καὶ ἠθέλησε νὰ τὸ κάμῃ παιδίον της. Πλὴν γνωρίζουσα πῶς εἶναι παιδὶ τῶν Ἑβραίων, ἐφοβήθη νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὰ Βασίλεια, νὰ μὴν τὸ φονεύσῃ ὁ πατήρ της. Λοιπὸν ἐσυμβουλεύθη νὰ τὸ κρύψῃ ὀλίγαις ἡμέραις, βάλλοντας γυναῖκα νὰ τὸ βυζάνῃ. Ταῦτα βλέπουσα καὶ ἀκούουσα ἡ κορασίδα, ἡ ἀδελφὴ τοῦ βρέφους, ἦλθε καὶ ἐπαρρησιάσθη εἰς τὴν Βασίλισσαν. ὁρίζεις, λέγει, νὰ σοῦ εὕρω γυναῖκα νὰ τὸ βυζάσῃ; καὶ εὐθὺς ἔδραμε καὶ ἔφερε τὴν μητέρα της, καὶ μητέρα τοῦ βρέφους. Ἔλαβε λοιπὸν πάλιν ἡ μήτηρ τὸ βρέφος της μὲ μεγάλην χαρὰν, μὴν ἠξεύροντας ἡ Βασίλισσα πῶς αὐτὴ εἶναι ἡ μητέρα του.

Φίλων Ἰουδαῖος.

Γυρίζει εἰς τὸ παλάτιόν της, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἄρχισε νὰ λέγῃ πῶς εἶναι ἐγγαστρωμένη. καὶ ἀπὸ ὀλίγον εἰς ὀλίγον ἔκαμνε μὲ τέχναις, ὅτι ἡ κοιλία της νὰ κάνῃ καὶ ὄγκον, κάμνοντας ὅλα τὰ τῶν ἐγγαστρωμένων γυναι-

ναι-

γαικῶν. κὴ ταῦτα διὰ νὰ γελάσῃ τὸν πατέρα της. Μίαν δὲ τῶν ἡμερῶν κλείεται μέσα εἰς τὴν κάμεράν της, κὴ προςάσσει ταῖς σκλάβαις της νὰ εἰπᾶσιν, ὅτι ἐγέννησε. κὴ λοιπὸν ἀκέσας ὁ πατήρ της, ἐχάρη πολλά. Ἦτον δὲ τότε ὁ Μωϋσῆς ἑνὸς χρόνε. κὴ ἡ Βασίλισσα τὸ ἐφύλαττε νὰ μὴν τὸ ἰδῇ ὁ πατήρ της, κὴ γνωρίσῃ τὸ πρᾶγμα, πῶς ἦτον δόλος κὴ ἀπάτη. διὰ τοῦτο κὴ πάλιν τὸ εἶχεν εἰς τὴν καθολικήν τε μητέρα, κὴ τὸ ἐβύζανεν. ἦτον δὲ τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς τοῦ Βασιλέως Μέθιδις. Ἀφ' ὃ δὲ τὸ παιδίον ἔγινε τριῶν ἢ κὴ τεσσάρων χρόνων, τὸ ἤφερεν ἡ Μέθιδις πρὸς τὸν πατέρα της, καὶ αὐτὸς παίζοντας μετ' αὐτὸ, εὔγαλε τὴν κορῶναν ὁπὲ ἐφόρει εἰς τὸ κεφάλι, καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς τὸ κεφάλι τοῦ Μωϋσέως. κὴ αὐτὸς ὡς παιδίον ὁπὲ ἦτον, τὴν ἔρριξε χαμαὶ κὴ τὴν ἐκαταπάτησεν. Ἦτον δὲ κὴ τοῦτο σημεῖον προφητικὸν, ἐπειδὴ ὁ Μωϋσῆς ἔμελλεν ὕστερον νὰ διαφθείρῃ τὴν Βασιλείαν τοῦ Φαραώ.

Ἀναθρέφετο λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς βασιλικῶς κὴ μεγαλοπρεπῶς, κὴ ἐπαιδεύθη πᾶσαν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων κὴ Χαλδαίων εἰς ἄκρον, διότι εἶχε μεγάλην ἀγχίνοιαν εἰς τὰ μαθήματα. Ἦτον ἄνθρωπος μισοπόνηρος, κὴ καταπολλὰ ἠγάπα τὸ δίκαιον. κὴ εἰς τὸ γένος τε, ἤγεν εἰς τὲς Ἑβραίες, ἦτον μάλιστα σπλαγχνικὸς, διότι εἰς τὸ φανερὸν ἐλογίζετο ὑὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ, ἀλλὰ κρυφῶς ἦτον διδαγμένος ἀπὸ τὴν καθολικήν τε μητέρα πῶς εἶναι Ἑβραῖος. Καὶ δὴ λοιπὸν μίαν ἡμέραν εἶδεν ἕνα Αἰγύπτιον κὴ ἔδερνεν ἕνα Ἑβραῖον. κὴ λυπηθεὶς πῶς ἀδικεῖτο ὁ ὁμόφυλός τε, ἐκτύπησε κὴ ἐφόνευσε τὸν Αἰγύπτιον, κὴ τὸν ἔκρυψεν εἰς τὴν ἄμμον, ἐπειδὴ δὲν τὸν εἶδεν ἄλλος τινάς. Τὴν δὲ ἄλλην ἡμέραν ἦυρε δύο Ἑβραίες ὁπὲ ἐδέρνοντο· κὴ ὡς δίκαιος ὁπὲ ἦτον, ἐγνώρισε ποῖος ἀπὸ τὲς δύο εἶχε τὸ ἄδικον, κὴ ὠνείδισέ τον δυνατά. Καὶ αὐτὸς ὡς κακὸς ἄνθρωπος ἐφώναξε δυνατά. Ἄνθρωπε, τί θέλεις ἀπὸ λόγε με; θέλεις νὰ μὲ φονεύσῃς κὴ ἐμένα, ὡσὰν κὴ ἐχθὲς τὸν Αἰγύπτιον; κὴ εἰς ὅλες παρρησίᾳ ὡς φονέα τὸν ἐμαρτύρησεν. Ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀκέσας ταῦτα, ὠργίσθητον. ὅθεν φοβηθεὶς ὁ Μωϋσῆς, ἔφυγεν εὐθὺς κὴ ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον αὐτὲ τοῦ θαυμαςὲ κὴ Ἁγίε ὄρες τοῦ Σινᾶ, ἡ ὁποία λέγεται εἰς τὴν Θείαν γραφὴν, ἔρημος Μαδιάμ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅπως ἡ Θεία Γραφὴ διηγεῖται. οἱ δὲ Ἱςορικοὶ, κὴ μάλιςα Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς ἑτέρως διηγεῖται τὰ κατὰ τὸν Μωϋσέα. Λέγει γὰρ, ὅτι ἀνδρωθέντος τοῦ Μωϋσέως, οἱ Αἰθίοπες, ἤγεν οἱ μαῦροι Ἀράπιδες, ἐπέρασαν τὸν λεγόμενον Ἰνδὸν ποταμὸν, κὴ ἦλθον κὴ ἐκούρσευαν δυνατὰ τὴν Αἴγυπτον. ὥςε ὁπὲ σχεδὸν ἐχάλασαν ὅλαις ταῖς χώραις τῆς Αἰγύπτε, κὴ πολλὲς ςρατιώτας κὴ ςρατηγὲς ἐφόνευσαν, πέντε χρόνες πολεμῶντες τὴν Αἴγυπτον. ὅθεν οἱ Αἰγύπτιοι ἦλθον εἰς μεγάλην ἀπορίαν. Καὶ δὴ λοιπὸν μαντεύονται, κὴ λέγει των ἡ μαντεία, ὅτι νὰ ςείλωσι τὸν Μωϋσῆ μὲ τὸ φυσᾶτον νὰ ὑπάγῃ, νὰ πολεμήσῃ τὲς Αἰθίοπας. Παρακαλᾶσι λοιπὸν τὴν

Γεώρ. Κεδρην.

Μέθιδιν τὴν θετήν του μητέρα, καὶ θυγατέρα Φαραώ, νὰ τὸν στείλῃ νὰ ὑπάγῃ. Καὶ αὐτὴ πρῶτον μὲν τοὺς ὠνείδισε πολλὰ καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς Μάντεις, πῶς θέλουσι νὰ στείλωσι τὸν υἱόν της εἰς τὸν πόλεμον διὰ νὰ φονευθῇ. Ὅμως ὕστερον διὰ τὸ καλὸν τῆς πατρίδος τὸν ἔστειλε, στέργωντας τοῦτο μετὰ χαρᾶς καὶ ὁ Μωϋσῆς, διότι ἦτον στολισμένος μὲ πᾶσαν ἀρετὴν σοφίας, φρονήσεως, καὶ ἀνδρείας, καὶ εἰς τοὺς πολέμους ἐπιτηδειότατος. Ἦτον δὲ τότε τριάντα χρόνων, καὶ ἐπολέμησε μὲ τοὺς Αἰθίοπας χρόνους δέκα, ἕως ὅτου τελείως ἠφάνισε τοὺς Αἰθίοπας, καὶ ἐπῆρε τὴν χώραν ὅπου λέγεται Σαβά, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάθητο πάντοτε ὁ Βασιλεὺς τῶν Αἰθιόπων, καὶ οὕτω παντελῶς ἠλευθέρωσε τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τοὺς Αἰθίοπας. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ, πολεμῶντας ὁ Μωϋσῆς, ἀπέθανεν ἡ Μέθιδις, καὶ ὁ Παλμανώθης, ὅπου ἐλογίζοντο γονεῖς του, καὶ ὁ πάππους του ὁ Φαραώ, καὶ ἐβασίλευσεν ἄλλος Βασιλεύς, τὸ ὄνομά του Χενεφρής, εἰς τὴν Αἴγυπτον. Καὶ δὴ ἄρχησαν νὰ φθονῶσι τὸν Μωϋσῆν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ μάλιστα ὁ Βασιλεὺς ὁ Χενεφρής, διὰ τοὺς μεγάλους πολέμους ὅπου ἔκαμε, καὶ διὰ τὰ λαμπρὰ τρόπαια ὅπου ἔστησε, πολεμῶν καὶ νικῶν τοὺς Αἰθίοπας. καὶ οὕτω βουλεύονται νὰ τὸν φονεύσωσι. Προστάσσει δὲ ὁ Χενεφρὴς ἕνα κάποιον σκληρὸν ἄνθρωπον, Χαναθώθην τὸ ὄνομά του, νὰ φονεύσῃ τὸν Μωϋσῆν μετὰ δόλου. Γνωρίζει ὁ Μωϋσῆς τὸν δόλον καὶ τὴν ἐπιβουλήν, καὶ προλαβὼν αὐτοὺς ὁ Μωϋσῆς, ἐσκότωσε τὸν Χαναθώθην τὸν ἐπίβουλον τῆς ζωῆς του. εἶτα φεύγει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ἔρημον Μαδιάμ, ὑπὸ τὸ Ἅγιον τοῦτο Ὄρος τὸ Σινᾶ, τοῦ Θεοῦ πρὸς τοῦτο καλοῦντος αὐτόν, διὰ τὸ νὰ εἶναι τόπος καλὸς καὶ ἁρμόδιος ἐξ ἀρχῆς πρὸς κατοικίαν ἡσυχαστῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅπου ἀγαπῶσι νὰ σχολάζωσιν ἀπὸ κοσμικοὺς θορύβους, καὶ νὰ συνομιλῶσι μὲ τὸν Θεόν, νὰ δέωνται ἐν ἡσυχίᾳ, καὶ νὰ προσεύχωνται. Τοιοῦτον λοιπὸν τόπον ζητῶντας ὁ Μωϋσῆς, ἡσυχαστικὸν δηλονότι, ὁδηγεῖται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος, ἵνα ἡσυχάζῃ ἐκεῖ, καὶ νὰ παρακαλῇ τὸν Θεὸν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ γένος του ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ νὰ ἀνταποδώσῃ τῶν ἐχθρῶν του τὴν ἀξίαν καὶ πρέπουσαν τιμωρίαν εἰς τὰ κακὰ ὅπου τῶν ἔκαναν. Δύο πράγματα ταῦτα, δυνάμενα νὰ διπλασιάσωσι τὴν χαρὰν εἰς τὸν Μωϋσῆν, διότι, τί ἄλλην χαρὰν μεγαλητέραν ἤθελε λάβῃ, ὡσὰν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ γένος του, καὶ νὰ ἀφανίσῃ τοὺς ἐχθρούς του; ὃ καὶ ἐγένετο ὕστερον. τὸν μὲν γὰρ λαὸν αὐτοῦ μετὰ πλούτου πολλοῦ ἠλευθέρωσε, καθὼς θέλομεν εἰπεῖ, τὸν δὲ Φαραὼ μὲ ὅλον του τὸ στράτευμα, ὡς ἐχθρούς, παρέδωκε τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης. Ἀλλὰ ἐν τῷ μεταξύ, ὅσον νὰ γένωσι ταῦτα, ὁ Μωϋσῆς διευρισκόμενος εἰς τὴν ἔρημον αὐτὴν τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἠγωνίζετο τοὺς τῆς ἀρετῆς ἀγῶνας, μὴ σμικρύνωντας ποσῶς τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς του, καὶ τὸ ἀνδρεῖον καὶ εὐγενικόν του ἦθος. μήτε ζητῶντας ὡς ξένος πῶς νὰ ἀρέσῃ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου διὰ νὰ τὸν ἀγαπῶσιν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον γεννᾶται ἡ κολακεία. Ἀλλὰ καὶ εἰς ξένην γῆν ὄντας, ἐφανέρωνε τὴν ἀρε-

τήν του,

την του, ἡ ὁποία πάντοτε τὸν ἔσυρνεν εἰς τὸ νὰ βοηθῇ τῶν ἀδικουμένων, καὶ νὰ ὑπερμαχῇ διὰ τὸ δίκαιον. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀρετὴ πάντοτε ὑψώνει τὸν ἐνάρετον ἄνθρωπον, διὰ τοῦτο καὶ τὸν Μωϋσῆν αὐτὸν ἡ ἀρετὴ τῆς δικαιοσύνης του τὸν ἐμεγάλυνε καὶ εἰς τὴν ξένην καὶ ἔρημον γῆν, καὶ μεγάλως τὸν ἀνάπαυσε, τοῦ Θεοῦ τὰ πάντα κατευθύνοντος.

Ἐκατοίκα εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τὴν Μαδιὰμ ἄνθρωπος Ἱερεὺς τῆς θρησκείας του, ὅ,τι λογῆς θρησκείαν εἶχε, τὸ ὄνομά του Ἰοθὼρ καὶ Ῥαγουήλ, ἤ, ὥς τινες λέγουσιν, υἱὸς τοῦ Ῥαγουήλ. Εἴχασι δὲ οἱ Ἄραβες τοῦ τόπου ἐκείνου συνήθειαν τοιαύτην, ὅτι τὰ κορίτζια νὰ φυλάττουσι τὰ πρόβατά των, τόσον πλουσίων ἀνθρώπων, ὥσπερ καὶ πτωχῶν. καὶ αὕτη ἡ συνήθεια εἶναι καὶ ἕως τῆς σήμερον εἰς ὅλην ἐκείνην τὴν ἔρημον. [Ε]ἶχε δὲ οὗτος ὁ Ἰοθὼρ ἑπτὰ θυγατέρας, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ τόπου, ἐφύλαττον καὶ αὗται τὰ πρόβατα τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. ἐρχόμεναι δὲ κάθε βράδυ εἰς τὸ ἱερὸν νὰ ποτίσουσι τὰ πρόβατά τους, ἐσύρνασι νερὸν ἀπὸ τὸ πηγάδι, καὶ γεμίζοντας ταῖς γοῦρναις, ἔφθανον οἱ ἄνδρες οἱ βοσκοὶ, καὶ ταῖς ἐδίωχναν, καὶ ἐπότιζαν αὐτοὶ τὰ ἐδικάτους πρόβατα. ὁ γοῦν Μωϋσῆς ὡς ξένος ἐκάθητο ἐκεῖ σιμὰ εἰς τὸ νερόν. Ἦλθον δὲ καὶ τότε αἱ κόραι τοῦ Ἰοθὼρ, καὶ γεμίζοντας ταῖς γοῦρναις νερὸν, ἦλθον πάλιν οἱ βοσκοὶ καὶ ταῖς ἐδίωξαν. Ὁ δὲ Μωϋσῆς καίπερ ξένος ὢν, ἀλλ' ὅμως δὲν ὑπόφερε νὰ ἰδῇ τοιαύτην ἀδικίαν. διὰ τοῦτο εὐθὺς ἐσηκώθη, καὶ ἐδίωξε τοὺς βοσκούς. καὶ δίδωντας ἄδειαν τῶν κορασίων, ἐπότισαν, καὶ ἐπήγασιν εἰς τὸν πατέρα τους. Τοῦτος ἦτον ὁ πρῶτος ἄθλος ἐν ἐρήμῳ τοῦ Μωϋσέως, ὁ ὁποῖος ἦτον αἰτία νὰ γνωρισθῇ μὲ τὸν Ἰοθὼρ, καὶ νὰ κατοικήσῃ ἐκεῖ εἰς τὸν τόπον. Διηγοῦνται λοιπὸν αἱ κόραι τῷ πατρὶ αὐτῶν τὴν καλοσύνην τοῦ ξένου. ὁ δὲ Ἰοθὼρ ὀνειδίζει αὐταῖς, διατὶ τὸν ἄφησαν ἐκεῖ ἔξω, καὶ δὲν τὸν ἐπῆραν μαζίτους νὰ τὸν φιλοξενίσουσι. διότι κατ' ἀλήθειαν καὶ ἕως τῆς σήμερον, φιλόξενοι ἄνθρωποι εἶναι εἰς τὸν ξένον οἱ οἰκήτορες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἂν καλὰ καὶ ἔξω ἀπὸ τὸν τόπον τους νὰ εἶναι ἄγριοι καὶ σκληροί. τρέχει γοῦν μία κόρη ἀπὸ ταῖς ἑπτὰ, καὶ καλεῖ τὸν Μωϋσῆ. βλέπων δὲ ὁ Ἰοθὼρ ἄνθρωπον εὐγενικὸν εἰς τὸ κορμὶ, σοφὸν καὶ φρόνιμον εἰς τὸ ἦθος, πρακτικὸν εἰς τὰ λόγια, καὶ ἄπειρον εἰς ὅλα φευγάτον διὰ φθόνον, τὸν ἐπαρακάλεσε νὰ τὸν κάμῃ γαμβρὸν, δίδοντάς του μίαν του θυγατέρα, τὴν Σεπφόραν. Καὶ οὕτως ἐκατοίκησεν ὁ Μωϋσῆς τὴν ἔρημον, καὶ τὸ Σίναιον ἐκεῖνον Ἅγιον Ὄρος, δὲν ἔχωντας ἄλλην ἐργασίαν, παρὰ νὰ φυλάττῃ τὰ πρόβατα Ἰοθὼρ τοῦ πενθεροῦ του. Τέχνη τοῦτη πολλὰ καθαρωτάτη εἰς ἀνθρώπους εὐγνώμονας. διότι εἶναι ζωὴ ἐρημικὴ, καὶ ἠμπορεῖ νὰ σχολάζῃ τινὰς μὲ τὸν νοῦν του εἰς τὸν Θεὸν, καὶ νὰ τοῦ ἀποκαλύπτωνται μυστήρια ἐκ Θεοῦ, καθὼς εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄλλον τινὰ δὲν ἀποκαλύφθη τὸ μυστήριον τῆς Σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων, παρὰ εἰς τοὺς ποιμένας. Ἔχει καὶ δὲ κάποιαν ὁμοιότητα ἡ ποιμαντικὴ τέχνη τῶν προβάτων

μὲ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα. διὰ τοῦτο καὶ οἱ παλαιοὶ Βασιλεῖς, ποιμένες λαῶν ἐλέγοντο. Καὶ οἱ καθ᾽ ἡμᾶς τῶν Ἐκκλησιῶν ἱεροὶ προστάται, ποιμένες τῶν λογικῶν προβάτων ὀνομάζονται, κατὰ τὴν εἰρημένην ὑπὸ τοῦ Κυρίου φωνὴν „ τῷ μακαρίῳ Πέτρῳ. Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἑαυτὸν ποιμένα καλὸν ἐκάλεσε, διὰ τὴν ὁμοιότητα, λέγω, ὅπου ἔχει ἡ ποιμαντι- Ἰω. κά. κὴ τέχνη τῶν ἀλόγων προβάτων, μὲ τὴν βασιλικὴν καὶ ἡγεμονικὴν κυβέρνησιν τῶν λογικῶν ἀνθρώπων. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Βασιλεὺς Δαβίδ, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα, πρόβατα ἐφύλαττε. Καὶ τοῦτο κατὰ θείαν πρόνοιαν. διότι ὡς καθὼς ὅσοι μέλλουσι νὰ γένουσι δόκιμοι καὶ ἀνδρεῖοι στρατιῶται καὶ στρατηγοὶ εἰς τοὺς πολέμους, πρῶτον συνηθίζουσι τοὺς λόγους της εἰς τὰ κυνήγια, πολεμοῦντες μὲ ἄγρια θηρία, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ. ὅσους ἤθελε νὰ καταστήσῃ ὁδηγοὺς καὶ κυβερνήτας τοῦ λαοῦ τὸν παλαιὸν καιρὸν, πρῶτον τοὺς ἔδιδεν οἰκονομικῶς νὰ κυβερνοῦσιν ἄλογα ζῶα, ἀλλὰ ἥμερα, πρόβατα δηλαδή. Ὅθεν καὶ ὁ Μωϋσῆς, ἐπειδὴ ἡ θεία πρόνοια εἰς τοῦτο τὸν ἐφύλαττε διὰ νὰ τὸν κάμῃ ὁδηγὸν, κυβερνήτην, καὶ κριτὴν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, διὰ τοῦτο πρῶτον τὸν ἔκαμε ποιμένα προβάτων ἀλόγων, ὡς καθὼς πρότερον τὸν Βασιλέα Δαβίδ.

Περὶ τοῦ πῶς ὁ Μωϋσῆς ἐδιδάσκετο εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, καὶ πῶς εἶδεν ὅραμα τὸ τῆς βάτου, καὶ πῶς ὁ Θεὸς τὸν ἔστειλε πρὸς τὸν Φαραὼ διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἑβραίους.

Λέγουσί τινες Ἱστορικοὶ, καὶ μᾶλλον Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς, πῶς ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἦτον τεσσαράκοντα χρόνους, νὰ ἐδιδάσκετο ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελον Γαβριὴλ τὴν Κοσμογενεσίαν, καὶ τὰ περὶ τῆς πρώτης πλάσεως τοῦ πρώτου ἀνθρώπου τοῦ Ἀδὰμ, καὶ τὰ περὶ τῶν πρώτων ἀνθρώπων, ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Νῶε καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ μέχρι τοῦ Ἀβραάμ. τὰ ὁποῖα τοῦτα ὅλα ὄντα προτήτερα ἀπὸ τὸν Μωϋσῆν, ἂν δὲν τοῦ τὰ ἤθελε διδάξῃ ὁ Ἄγγελος, δὲν τὰ ἤθελεν ἰξεύρῃ νὰ τὰ γράψῃ. ἀκόμι τὸν ἐδίδαξε καὶ ἄλλα πολλὰ πράγματα. Σὺ δὲ ἂν θέλῃς, εἰπὲ, ὅτι ἡ προφητεία διαιρεῖται εἰς τρία εἴδη, κατὰ τὰ τρία μέρη τοῦ χρόνου, εἰς τὰ περασμένα, εἰς τὰ παρόντα, καὶ εἰς τὰ μέλλοντα. καὶ τὸ ἐμπνευστὸν λεγόμενον εἶδος τῆς προφητείας, ὅποιον θέλει νὰ κάμῃ Προφήτην τέλειον, πάντα τὰ τρία μέρη τῆς προφητείας τοῦ ἀποκαλύπτει. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ σοφὸς Ὅμηρος, τοὺς Ἕλληνας, ὅταν ἐγύρευαν τὸν Μάντιν νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ τὴν ὀργὴν, ὅπου μὲ τὸ θανατικὸν ἔπεσεν εἰς τὸν λαὸν, λέγει, πῶς ἐγύρευαν Μάντιν, ὅπου νὰ ἰξεύρῃ τοῦτα τὰ τρία μέρη τῆς προφητείας. ὁ ὁποῖος ἦτον ὁ Κάλχας, Ὃς ᾔδη τά τ᾽ ἐόντα, τά τ᾽ ἐσσόμενα, πρό τ᾽ ἐόντα. Ἰλιάδ. ά.

Ο'

Ο' Μωϋσῆς λοιπὸν ἦτον Προφήτης τελειότατος, καθὼς αὐτὸς ὁ Θεὸς
Α'ριθ. ιβ'. ,, μαρτυρεῖ. Ε'ὰν γένηται, λέγων, ἐν ἡμῖν Προφήτης, ἐν εἴδει καὶ ἐν ὁρά-
,, ματι λαλήσω αὐτῷ. οὐχ οὕτω δὲ ὡς ὁ θεράπων μου Μωϋσῆς, πιςὸς ἐν
,, ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου, ςόμα κατὰ ςόμα λαλήσω αὐτῷ. Ε'´πρεπε λοιπὸν, ὡς
τελειότατος ἀπὸ ὅλους τοὺς Προφήτας, νὰ ἰξεύρῃ καὶ τὰ περασμένα, καὶ τὰ πα-
ρόντα, καὶ τὰ μέλλοντα. πλὴν τὸ ἐμπνευςὸν ἐκεῖνο εἶδος, ὁποῦ τοῦ ἀποκαλύ-
πτει τὰς προφητείας, ἂς εἶναι ὁ Α'ρχάγγελος Γαβριὴλ, διὰ νὰ συμ-
Ε'ξόδ. γ'. φωνήσωμεν μὲ τὴν Ι'ςορίαν τοῦ Κεδρηνοῦ.

Μιὰ γοῦν τῶν ἡμερῶν, φυλάττωντας ὁ Μωϋσῆς τὰ πρόβατα ἐπάνω εἰς τὸ βουνὸν, βλέπει κάτω σιμὰ εἰς τὸ νερὸν, ὅπου ἦτον μία βάτος καὶ ἐκαίετο. πλὴν δὲν τὴν ἐχώνευεν ἡ φωτία, ἀλλὰ ὡσὰν νὰ ἦτον ἡ φωτία βρύσις νεροῦ, ἔτζι τὴν ἐφύλαττε χλωρὴν μὲ φύλλα καὶ μὲ βλαςάρια. Λέγει ὁ Μωϋσῆς, ἂς κατεβῶ νὰ ἰδῶ τοῦτο τὸ μέγα ὅραμα, πῶς καίεται ἡ βάτος, καὶ δὲν κατακαίεται; καὶ ἐρχόμενος νὰ ἰδῇ, βλέπει εἰς τὸ μέσον τῆς βάτου καὶ τῆς φλογὸς, καὶ φαίνεταί του ὁ Θεὸς ὡσὰν ἕνας Α'´γγελος, καὶ μὲ μίαν φωνὴν λέγουσαν, μὴ ἔλθῃς παρεμπροσθὰ νὰ ἐγγίσῃς ὧδε, μάλιςα λῦσαι τὰ ὑποδήματά σου καὶ εὔγαλέ τα, ὅτι αὐτὸς ὁ τόπος, ὅπου πατεῖς, εἶναι ἅγιος. Βλέπωντας δὲ ὁ Μωϋσῆς τὴν φλόγα νὰ μὴν καίῃ τὴν βάτον, καὶ τὸν Α'´γγελον μέσον τῆς φλογὸς, καὶ ἀκούωντας τοιαῦτα λόγια, ἐγύρισεν εὐθὺς τὸ πρόσωπόν του, δὲν ἠμπορῶντας νὰ βλέπῃ τὴν τόσην λάμψιν, τὸ μὲν φοβούμενος, τὸ δὲ καὶ εὐλαβούμενος. Ε'κεῖ λοιπὸν διαλέγεται καὶ συνομιλεῖ ὁ Θεὸς μετ' αὐτὸν τὴν πρώτην φορὰν, λέγωντάς του. ἤκουσα τῆς φωνῆς σου καὶ τῆς δεήσεώς σου, ὁποῦ τεσσαράκοντα χρόνους προσεύχεσαι εἰς τοῦτην τὴν ἔρημον, δεόμενος διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν συγγενῶν σου τῶν Ε'βραίων. Ι'´δα καὶ αὐτῶν τοὺς ςεναγμοὺς καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τὰ πολλὰ κακὰ ὁποῦ πάσχουσιν ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους. ἀλλὰ ἀνάμενα τὰ πρόσωπα νὰ ἀλλάξουσι, νὰ ἀπεθάνῃ ὁ Βασιλεὺς Χενεφρῆς, ὁποῦ σοῦ ἐμνησικάκει μὲ πολλὴν φθόνον. Α'λλὰ τώρα ὁποῦ ἔγινεν ἄλλος Βασιλεὺς,
,, ὁ Πετισώνιος, θέλω ἐλευθερώσει τὸν λαόν μου. διότι, ἰδὼν εἶδον τὴν
,, κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς. καὶ δὴ
λοιπὸν νὰ σὲ ςείλω πρὸς τὸν Βασιλέα Αἰγύπτου τὸν Φαραὼ (διότι ὅλοι οἱ Βασιλεῖς τότε τῆς Αἰγύπτου, Φαραὼ κατὰ διαδοχὴν ὠνομάζοντο.) Ο' δὲ Μωϋσῆς ἤκουσε μὲν ἐκεῖνο ὁποῦ ἐπεθύμα, πλὴν δὲν ἠγάπα νὰ ὑπάγῃ αὐτὸς, ἀλλὰ νὰ ςείλῃ ὁ Θεὸς ἄλλον, ἢ μὲ ἄλλον τρόπον νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ. διὰ τοῦτο ἄρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τὸν Θεὸν, τί ἄνθρωπος εἶμαι ἐγὼ, νὰ ἔλθω πρὸς τοιοῦτον Βασιλέα νὰ τοῦ πάρω τόσον λαὸν, ὁποῦ τοὺς ἔχει σκλάβους καὶ τοῦ δουλεύουσιν; Ο' δὲ Θεὸς διδάσκωντάς τον, πῶς τὸ ἔργον τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον ἀνθρωπίνης δυνάμεως, ἀλλὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, λέγει, σύρε, καὶ ἐγὼ εἶμαι μετ' ἐσένα. Σύρε λέγει λοιπὸν, καὶ τίποτε μὴ φοβηθῇς, διότι ὁ Βασιλεὺς, ὁποῦ τώρα κάθηται εἰς τὸν θρόνον, δὲν σὲ ἐχθρεύεται ὡς

τὸν

τὸν ἄλλον. Καὶ πρῶτον κράξαι τοὺς γέροντας τῶν Ἑβραίων καὶ μόνας νὰ τοὺς εἰπῇς μυστικῶς, ὅτι ἡ βουλή μου εἶναι νὰ ἐλευθερωθοῦσιν ἀπὸ τὴν σκλαβίαν Φαραώ, καὶ θέλω νὰ εὔγουσιν ἐκεῖθεν μὲ πλοῦτον περισσὸν διὰ τὸν πολὺν κόπον τους ὁποῦ ἐδούλευσαν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Εἰς δὲ τὸν Βασιλέα Φαραὼ νὰ εἰπῇς, ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων ὁρίζει νὰ τοὺς ἀφίσῃς νὰ εὔγουσιν ἔξω εἰς τὴν ἔρημον τριῶν ἡμερῶν στράταν, νὰ μοῦ κάμουσι τὰς θυσίας τους.

Σημεῖα, ὁποῦ ὁ Θεὸς ἔδωσε τοῦ Μωϋσέως νὰ δείξῃ τῶν Ἑβραίων καὶ τοῦ Φαραὼ νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἔστειλε. Σημεῖον, α΄.

Ὁ Δὲ Μωϋσῆς, γνωρίζωντας τὸ σκληρὸν τοῦ Φαραώ, καὶ τὴν ἀπιστίαν τῶν Ἑβραίων, λέγει πρὸς τὸν Θεόν. ἐὰν μὲ ἐρωτήσωσι τὸ ὄνομα τοῦ πέμψαντός με, δὲν ἠξεύρωντας νὰ τὸ εἰπῶ, δὲν θέλω φανῇ εἰς αὐτοὺς ψεύστης; καὶ ὁ Θεός, εἰπέ τους, λέγει, πῶς ἐγώ εἰμι ὁ ὤν. τουτέστιν, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ὁποῦ πάντοτε εἶμαι. Δηλοῖ τὸ ὄνομα τοῦτο, νὰ γνωρίσῃ ὁ Φαραὼ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι, πῶς ἐκεῖνα ὁποῦ προσκυνοῦσι διὰ Θεούς, ὄχι μόνον δὲν εἶναι Θεοί, ἀλλὰ μήτε παντελῶς εἶναι, ἐπειδὴ ζῶα ἄλογα διὰ Θεοὺς ἐπροσκυνοῦσαν. καὶ ἀφ' οὗ ἤθελε ψοφήσῃ ἕνα, ἔστηναν ἄλλο καὶ τὸ ἐπροσκυνοῦσαν. Λοιπὸν οἱ θεοί τους ζῶα ὄντα ἄλογα, ψοφοῦσι, καὶ δὲν εἶναι πλέον εἰς τὰ ὄντα. ἀλλὰ ἐγώ εἰμι ὁ ὢν Θεός. Διὸ ἂς γνωρίσουσι, πῶς εἶναι ἄλλος Θεὸς ζῶν καὶ ἀθάνατος, ὁ ὁποῖος ἦτον πάντοτε, καὶ εἶναι, καὶ θέλει εἶσαι. καὶ τοῦτος ὁ Θεὸς σὲ στέλλει, ὁ ὤν. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ σημεῖον εἶναι πρὸς τὸν Φαραώ, πρὸς δὲ τοὺς Ἑβραίους ἄλλο.

Σημεῖον β΄. πρὸς τοὺς Ἑβραίους.

Καὶ πρὸς μὲν τὸν Φαραώ, λέγω, τοιοῦτο σημεῖον ἔδωσεν ὁ Θεός, πῶς ὁ ὢν καὶ ἀληθὴς Θεὸς τὸν ἔστειλε. πρὸς δὲ τοὺς Ἑβραίους, ὁποῦ κατὰ διαδοχὴν ἀπὸ τὸν Ἀβραὰμ ἦσαν διδαγμένοι τὴν εὐσέβειαν, λέγει τοῦ Μωϋσῇ νὰ τῶν εἰπῇ, πῶς τὸν ἔστειλεν ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Καὶ λέγωντας τὰ ὀνόματα τούτων, νὰ τοὺς κάμῃ νὰ ἐνθυμηθοῦσι τὴν ἀρετὴν ἑνὸς ἑκάστου τῶν τριῶν. ὅτι ὁ μὲν Ἀβραὰμ ἦτον κανὼν καὶ τύπος τῆς διδακτῆς σοφίας, ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν σοφίαν τῶν κτισμάτων ἐδιδάχθη τὴν θεοσέβειαν. ὁ δὲ Ἰσαὰκ τῆς φυσικῆς σοφίας, ἐπειδὴ μὲ φυσικὸν νόμον μόνον ἔπραττε τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς ἐντολάς του. ὁ δὲ Ἰακὼβ τῆς πρακτικῆς καὶ ἀσκητικῆς σοφίας ἦτον διδάσκαλος, ἐπειδὴ ἔδωσε τοῦ λόγου του εἰς κόπους καὶ ἱδρῶτας ἡμέρας καὶ νυκτός. Διὰ τοῦτο τούτους τοὺς τρεῖς μόνον Προπάτορας προστάττεται ὁ Μωϋσῆς νὰ ἐνθυμίσῃ τῶν Ἑβραίων.

Ση-

Σημεῖον γ΄. κοινὸν πρὸς τὸν Φαραὼ καὶ πρὸς τοὺς Ἑβραίους.

ἈΛλὰ ἀνίσως μὲ τοῦτα δὲν σοῦ θέλουσι πιστεύσει, θέλουσι καταπεισθῇ καὶ μὲ τοῦτα τὰ τρία σημάδια, ὁποῦ ἀκόμι σοῦ θέλω δείξει νὰ τοὺς κάμῃς. Ῥίξαι, λέγει, τὴν ῥάβδον σου εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ Μωϋσῆς ῥίχνωντάς την, εὐθὺς τὸ ἄψυχον ξύλον ἐμψυχώθη μὲ πνοὴν, καὶ ἔγινεν ὄφις, καὶ δράκων μέγας. Καὶ διατί ὄφις; ἐπειδὴ ὁ ὄφις εἶναι βασιλεὺς εἰς ὅλα τὰ ἄποδα καὶ ἑρπετὰ, καθὼς ὁ λέων εἰς τὰ τετράποδα, καὶ ὁ ἀετὸς εἰς τὰ πετεινὰ καὶ πτερωτά. Βλέπωντας δὲ ὁ Μωϋσῆς τοῦτο φοβερὸν πρᾶγμα, ἄρχισε νὰ φεύγῃ, φοβούμενος τὸν δράκοντα. Ὁ δὲ Θεὸς τὸν κράζει νὰ στραφῇ. γύρισαι λέγει, καὶ πίασαι τὸν ὄφιν ἐκ τῆς οὐρᾶς. Στραφεὶς δὲ ὁ Μωϋσῆς, Θεοῦ προστάξαντος, ἔρριξε τὸν φόβον, καὶ ἔλαβε τόλμαν. καὶ λαβὼν τὸν δράκοντα ἐκ τῆς οὐρᾶς, εὐθὺς ὁ δράκων, μηδὲν βλάψας τὸν Μωϋσῆν, ἀλλὰ ἐκτανύσας ἑαυτὸν, ἀπέψυξε, καὶ ἀπέβαλε τὸ εἶδος τοῦ ὄφεως, γινόμενος πάλιν ξύλον, ὡς καὶ πρότερον, κατ' ἀθρόαν μεταβολὴν, παρὰ τοὺς κανόνας τῆς φύσεως.

Σημεῖον δ΄.

ΠΆλιν λέγει ὁ Θεός. βάλε τὸ χέρι σου εἰς τὸν κόλπον σου, καὶ πάλιν εὔγαλέ το. καὶ ἔγινε μὲ τοῦτο, τὸ χέρι τοῦ Μωϋσέως ὅλον λεπρὸν, ὁποῦ αὐτός του ὁ Μωϋσῆς τὸ ἐσυχαίνθη. Ὁ δὲ Θεὸς τοῦ λέγει· βάλε πάλιν τὸ χέρι σου εἰς τὸν κόλπον σου, καὶ πάλιν εὔγαλέ το. καὶ μὲ τοῦτο πάλιν τὸ χέρι του ἐκαθαρίσθη, καὶ ἔγινεν ὡς πρότερον. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ σημάδι φαίνεται νὰ ἦτον πρὸς μόνον τὸν Μωϋσῆν δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἀμφίβαλεν ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸν νοῦν του, πῶς, καὶ μὲ τί τρόπον εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφήσουσιν οἱ Ἑβραῖοι τὰ ἀκάθαρτα ἤθη, ὁποῦ ἔμαθαν εἰς τὴν Αἴγυπτον τόσους χρόνους. Διὰ τοῦτο θέλωντας ὁ Θεὸς νὰ τοῦ δείξῃ, πῶς ἀφ' οὗ εὔγουσιν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἤγουν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, δύναται εὐθὺς ὁ Θεὸς νὰ τὸν καθαρίσῃ, διὰ τοῦτο τοῦ δείχνει τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς λεπρωθείσης χειρὸς, ὁποῦ πάλιν εὐθὺς, εὐγαίνοντάς την ἀπὸ τὸν κόλπον του, ἐκαθαρίσθη. Καὶ ὁ μὲν κόλπος τοῦ Μωϋσέως ἐδήλου τὴν Αἴγυπτον, ἢ τὴν ἁμαρτίαν, ἐκεῖ μέσα ὁποῦ τὸ χέρι τοῦ Μωϋσέως ἐλεπρώθη, τὸ δὲ χέρι του δηλοῖ τοὺς Ἑβραίους, ἢ ἁπλῶς κάθε ἁμαρτωλὸν, ὁποῦ εὐθὺς νὰ ἀφίσῃ τὴν ἁμαρτίαν, ὁ Θεὸς τὸν καθαρίζει.

Σημεῖον, ε΄. πρὸς τοὺς Ἑβραίους καὶ αὐτό.

ἈΛλὰ τὰ μὲν δύο τοῦτα σημεῖα ἔδειξεν ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσῆ νὰ ἰδῇ γινόμενα, τοῦτο δὲ τὸ ὕστερον τοῦ ἐπαρήγγειλε νὰ τὸ κάμῃ εἰς τὴν Αἰγυ-

Αἴγυπτον, πρὸς μόνην πίστωσιν τῶν Ἑβραίων. εἶναι δὲ τοιοῦτο. Σύρε, λέγει, εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἐὰν οἱ Ἑβραῖοι δὲν σὲ πιστεύσουσιν, ἔπαρέ τους εἰς τὸ ποτάμι, καὶ ἔπαρε ἀπὸ τὸ ποτάμι νερὸν, καὶ χύσετο ἔξω εἰς τὴν γῆν, καὶ νὰ γένῃ αἷμα ὅσον πέσῃ εἰς τὴν γῆν. Καὶ πῶς ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἔδειξε καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον γινόμενοι εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ; Διότι ἦτον βεβαιωμένος ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ τὰ ἄλλα δύο σημεῖα, τοῦ ὄφεως ἀπὸ τὸ ῥαβδὶ, καὶ τῆς εὐθὺς λέπρας, καὶ τῆς εὐθὺς καθάρσεως τῆς χειρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐπίστευεν ἀπὸ τὰ δύο τοῦτα πῶς ἀναμφιβόλως θέλει γένει καὶ τὸ ἄλλο, ἤγουν τὸ ἐκχυνόμενον ὕδωρ νὰ μεταστραφῇ εἰς αἷμα.

Ὅπως πάλιν ὁ Μωϋσῆς φοβεῖται νὰ ἐπιχειρισθῇ τοιαύτην προστασίαν, καὶ ὅπως πάλιν τὴν ἀποδέχεται.

ΜΕ' ὅλα τοῦτα πάλιν φοβεῖται ὁ Μωϋσῆς νὰ ἐπιχειρισθῇ τὴν προστασίαν, καὶ κυβέρνησιν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, καὶ νὰ ἀντιλέγῃ μὲ τοιοῦτον ἰσχυρὸν Βασιλέα, τὸν Φαραὼ, διὰ τοῦτο παραιτεῖ αὐτὸς τὸ ἐπιχείρημα. Πλὴν ἀγάπα νὰ γένῃ τὸ τοιοῦτον ἔργον, ἤγουν ἡ ἐλευθερία τῶν Ἑβραίων, διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν Θεὸν νὰ στείλῃ ἄλλον νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ, προφασιζόμενος τοῦ λόγου του πῶς εἶναι βραδύγλωσσος. ὅθεν ἔλεγε, δέομαι Κύριε, προχείρισαι ἄλλον δυνάμενον, ὃν ἀποστελεῖς. Ὁ δὲ Θεὸς ἂν καὶ νὰ ἀποδέχεται τὴν εὐλάβειαν τοῦ Προφήτου, ἀλλ' ὅμως ἐλέγχει τον θυμωθείς. Ἰδοὺ, λέγει, ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἀαρὼν, ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν Αἴγυπτον. σύρε λοιπὸν, καὶ μὴν ἀμφιβάλῃς περὶ τούτου, διότι ἐγὼ σοῦ θέλω δώσει φωνὴν καὶ λόγον. ἢ δὲν ἠξεύρεις, πῶς ἐγὼ εἶμαι, ὁποῦ δίδω φωνὴν καὶ γλῶσσαν τῶν ἀνθρώπων; Ὅμως ἂν κάμῃ χρεία εἰς τοῦτο τὸ ἔργον, θέλει σὲ ὑπηρετήσει ἡ γλῶσσα Ἀαρὼν τοῦ ἀδελφοῦ σου, νὰ σαφηνίζῃ εἰς τὸν λαὸν τὰ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα. καὶ ἐσὺ μὲν νὰ γίνεσαι δικός μου δραγουμάνος εἰς τὸν Ἀαρὼν, ὁ δὲ Ἀαρὼν δικός σου δραγουμάνος πρὸς τὸν λαόν. Ταῦτα ἐκ Θεοῦ ἀκούσας καὶ διδαχθεὶς ὁ Μωϋσῆς, καὶ μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ἐναντιεῖται, Θεοῦ προστάσσοντος, εὐθὺς ἐσυκώθη μετὰ γυναικὸς καὶ τέκνων, καὶ ἤρχετο τὴν στράταν, τὴν πρὸς τὴν Αἴγυπτον. Ὁ δὲ Θεὸς ἐν ὁράματι λέγει τοῦ Ἀαρὼν εἰς τὴν Αἴγυπτον, νὰ εὔγῃ ἔξω εἰς τὴν ἔρημον νὰ συναπαντήσῃ Μωϋσῆν τὸν ἀδελφόν του. καὶ ὁ Μωϋσῆς τοῦ εἶπεν, ὅσα ὁ Θεὸς τοῦ εἶπεν εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ. Εἰσελθόντες δὲ ὁμοῦ εἰς τὴν χώραν, ἐσυνάξαν τοὺς πρώτους τῶν Ἑβραίων, καὶ ἐδιηγήθησάν τους, ὅτι ὁ Θεὸς ἔστειλεν αὐτὸν τὸν Μωϋσῆν, νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ μὲ ὅλον τως τὸ γένος ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Καὶ διὰ σημάδι, καθὼς ὁ Θεὸς τὸν ἐπρόσταξεν, ἔρριψεν ἔμπροσθέν τως τὸ ῥαβδί του, καὶ ἔγινεν ὄφις, καὶ πάλιν τὸν ἐπίασεν ἐκ τῆς οὐρᾶς, καὶ ἔγινε ῥαβδὶ ὡς καὶ πρότερον. Ἔπειτα τοὺς ἔφερεν εἰς τὸ ποτάμι, καὶ πέρνοντας νερὸν, τὸ ἔχυσεν ἔξω εἰς τὴν γῆν, Ἐξόδ. κδ΄.

καὶ εὐθὺς ἔγινεν αἷμα, λέγοντάς των, ὅτι ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, Ἀβραὰμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, μὲ ἔστειλε νὰ σᾶς εἰπῶ, πῶς θέλει νὰ σᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν πικρὰν τυραννίδα τοῦ Φαραώ. καὶ διὰ σημάδια νὰ πιστεύσετε, μοῦ εἶπε νὰ κάμω ταῦτα ὅπου ἴδατε. ὁ δὲ λαὸς ἐπίστευσε, καὶ ἐπροσκυνήσε λέγοντες. ἀληθῶς ὁ Θεὸς ὥρισε νὰ μᾶς ἐλευθεράσῃ. Ἦν δὲ τότε Βασιλεὺς Αἰγύπτου, ὄνομα Πετισωνίος, ὁ καὶ Φαραώ.

Περὶ τοῦ πῶς ἦλθον Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἑβραίων πρὸς τὸν Βασιλέα Φαραώ.

ΤΗ δὲ ἐπαύριον ἐσυνάθροισεν ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν τοὺς πρώτους τῶν Ἑβραίων πάλιν, καὶ ἦλθον πρὸς Φαραὼ λέγοντες. Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου τῶν Ἑβραίων, ὦ Βασιλεῦ, προστάσσει νὰ τοὺς ἀφίσῃς, νὰ εὕγωσιν ἔξω εἰς τὴν ἔρημον, μακρὰν τριῶν ἡμερῶν δρόμον, νὰ τοῦ κάμουσι θυσίαις, ὅτι ἀφ᾽ οὗ ἐσκλαβώθησαν ἐδῶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, δὲν τοῦ ἔκαμαν παντελῶς θυσίαν. Ὁ Φαραὼ, διδαγμένος ἄνωθεν ἐκ προγόνων τὴν ἀσέβειαν, καὶ νὰ μὴ προσκυνῇ Θεὸν ἀόρατον, παρὰ τὰ βλεπόμενα κτίσματα. ἐπειδὴ οἱ Αἰγύπτιοι, ὡς εἴπωμεν ἐπροσκυνοῦσαν διὰ Θεοὺς ζῶα ἄλογα ἀπὸ κάθε γένος ζώου. Ἀπὸ μὲν τῶν ζώων τῆς γῆς, ἐπροσκυνοῦσαν τὸν λέοντα, ἀπὸ δὲ τὰ ζῶα τοῦ νεροῦ, ἐπροσκυνοῦσαν τὸν λεγόμενον κροκόδειλον. ἀπὸ δὲ τὰ πετούμενα, τὸν ἐκτῖνον, καὶ ἶβιν τὴν ὀφιοφάγον. Εἶχον δὲ καὶ ἄλλον μέγιστον Θεὸν, τὸν λεγόμενον Ἄπιν ἢ Ὄσιριν, ὁ ὁποῖος ἦτον ἕνα βόδι, ὅπου ἐδιάλεγαν, νὰ ἔχῃ ἐπάνω του πολλὰ μπαλάματα ἄσπρα, καὶ τὸ μέτωπόν του νὰ εἶναι ὅλον ἄσπρον. Καὶ ἀφ᾽ οὗ τοῦτο ἤθελε ψοφίσῃ, εἶχασιν ἄλλο ἕτοιμον, ὅμοιον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον εἶχασι διαλεγμένον πρὸ καιροῦ ἀπὸ ὅλα τὰ μικρὰ μοσχάρια τῆς Αἰγύπτου, καὶ τὸ ἔθρεφαν εἰς τὸ σπίτι, νὰ τὸ κάμουσι Θεὸν, ἀφ᾽ οὗ ψοφήσῃ τὸ ἄλλο. Καὶ οὕτω κατὰ διαδοχὴν εἶχον πάντοτε ἕνα βόδι μαῦρον καὶ ἄσπρον διὰ Θεόν. τοῦ ὁποίου εἶχασι καὶ ἕνα βωμὸν μέγιστον, ἱερὸν τοῦ Ἄπιδος λεγόμενον, εἰς τὴν παλαιὰν Μέμφιν, χώραν πρώτην τῆς Αἰγύπτου. Τοιούτους γοῦν Θεοὺς ἔχοντες οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ὁ Φαραὼ, τοὺς ὁποίους ἔβλεπαν καθημερινῶς, ἄλλον Θεὸν δὲν ἐλογίζοντο παντελῶς ἀόρατον. Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Φαραὼ πρὸς τὸν Μωϋσῆν, καὶ ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ Θεὸς, ὅπου σὲ ἔστειλε, νὰ τοῦ ἀκούσω καὶ νὰ κάμω τὸ θέλημά του; καὶ τί σημεῖον μοῦ δείχνεις νὰ σοῦ πιστεύσω, πῶς αὐτὸς εἶναι Θεός; λέγει ὁ Μωϋσῆς. τοῦτο τὸ ῥαβδί μοῦ ἔδωσε διὰ σημάδι, ὅτι μὲ τοῦτο τὸ ῥαβδὶ θέλεις γνωρίσει τὴν δύναμιν ἐκείνην τοῦ Θεοῦ. Καὶ εὐθὺς ἔῤῥιξε τὸ ῥαβδὶ ἔμπροσθεν τοῦ Φαραὼ, καὶ ἔγινε δράκων μέγας. Ἔκραξεν ὁ Φαραὼ τοὺς μάγους του, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦσαν δύο οἱ πλέον ἐξάκουστοι εἰς τὰς μαγείας, Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς. Ἔῤῥιξαν

γοῦν

γῶν ϗ αὐτοὶ τὰ ῥαβδία των, ϗ ἔγιναν ϗ αὐτὰ ὀφίδια, ϗ ἦλθον τε-γύρου εἰς τὸ ὀφίδιον ὁποῦ ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὁ τοῦ Μωϋ-σέως ὄφις, ἐςράφη ϗ ἔφαγε τὰ ῥαβδία τῶν μάγων ὁποῦ ἦτον ὀφίδια. δείχνωντας μὲ τοῦτο, πῶς ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως ἐνεργεῖ ἀπὸ δύναμιν τοῦ ἑνὸς ϗ μόνου Θεοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὴν δύναμιν καταργεῖται πᾶσα ἐνέργεια σατανικὴ τῶν μάγων. Ὅμως ὁ Θεὸς βλέποντας τὴν ἀμετα-νόητον γνώμην τοῦ Φαραὼ, ἐσκλήρυνε μᾶλλον τὴν καρδίαν του, νὰ μὴν ἀφίσῃ τὸν λαὸν νὰ εὔγῃ ἔξω, διὰ νὰ πάθῃ πολλὰ κακὰ ἀπὸ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καθὼς εἶπε τοῦ Μωϋσέως, ὅτι θέλει σκληρύ-νει τὴν καρδίαν τοῦ Φαραὼ, νὰ κρατῇ τοὺς Ἑβραίους, διὰ νὰ τοῦ δώσῃ μεγάλας ϗ φοβερὰς τιμωρίας, ὅσον νὰ τὸν ἀφίσῃ· ϗ ἀφ' οὗ τὸν ἀφί-σῃ, πάλιν νὰ τοῦ δώσῃ σκληρὰν καρδίαν, νὰ τὸν καταδράμῃ, ϗ τότε νὰ τὸν ἀφανίσῃ τελείως. Ἀλλ' ὅμως εἶπεν ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως νὰ εἰ-πῇ τῶν Ἑβραίων, νὰ πάρωσιν ἀπὸ φίλους ϗ γειτόνους των φορέματα ϗ σολίσματα χρυσᾶ ϗ ἀργυρᾶ, εἰς τρόπον δανεικοῦ, νὰ τὰ στρέψουσι πά-λιν, ἀφ' οὗ γυρίσουσιν ἀπὸ τὴν θυσίαν. τῇ δὲ ἀληθείᾳ, νὰ τοὺς τὰ πά-ρουσι τελείως, ϗ πλέον νὰ μὴν τὰ στρέψουσιν, ἀλλὰ νὰ φύγουσι μὲ ταῦ-τα. Τὸ δὲ αἴτιον τοῦ τοιούτου δόλου ϗ πανουργίας παρακάτω θέλομεν τὸ εἰπεῖ.

Ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐβλήθη εἰς φυλακὴν ὑπὸ τοῦ Φαραὼ, ϗ ἠνοίχθη ἡ φυλακὴ τὴν νύκτα, ϗ ἐβγῆκεν ὁ Μωϋσῆς.

ΚΑΙ ταῦτα μὲν ἡ θεία Γραφή. ὁ δὲ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, εἰς τὸν πρῶτον λόγον τῶν Στρωματέων, λέγει, πῶς ὁ Ἀρτάπανος ὁ ἐθνικὸς, εἰς τὸ βιβλίον του ὁποῦ γράφει περὶ Ἰουδαίων, ἱστορεῖ τὸν Μωϋ-σέα νὰ τὸν ἔβαλεν ὁ Φαραὼ εἰς τὴν φυλακὴν, διότι τοῦ ἐζήτα νὰ ἀ-φίσῃ τοὺς Ἑβραίους. ϗ τὴν νύκτα ἄνοιξεν ἡ φυλακὴ ὑπὸ θείας δυνά-μεως, ϗ ἐβγῆκεν ὁ Μωϋσῆς, ϗ ἦλθεν εὐθὺς εἰς τὸ Βασιλικὸν πα-λάτιον, ϗ ηὗρε τὸν Βασιλέα Φαραὼ ὁποῦ ἐκοιμᾶτο, ϗ τὸν ἐξύπνησε. Καὶ ὁ Φαραὼ γενόμενος ἔντρομος ἐθαύμαζε. ϗ τότε νὰ εἶπε τοῦ Μωϋ-σῆ, νὰ τοῦ εἰπῇ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ὁποῦ τὸν ἔστειλε. ϗ ὁ Μωϋσῆς, κύπτωντας τὸ κεφάλι του εἰς τὸ αὐτὶ τοῦ Βασιλέως, τοῦ εἶπε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κρυφίως. Καὶ εὐθὺς ὁ Φαραὼ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἄφωνος, ϗ σχεδὸν ὡς νεκρός. ϗ ὁ Μωϋσῆς λαμβάνωντάς τον ἐκ τὸ χέρι, τὸν ἐ-σήκωσε ϗ ἀνάζησεν. Ἀλλὰ ὡς φαίνεται, καὶ ταῦτα παθὼν ὁ Βασι-λεὺς, μᾶλλον ἐσκληρύνετο. διὸ ϗ πάλιν ὁ Μωϋσῆς προστάττεται ὑπὸ Θεοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Φαραὼ μετὰ Ἀαρών.

Ἀρχὴ τῶν δέκα πληγῶν. Ἐν ᾧ δὲ περὶ τῆς πρώτης, ἤτοι τοῦ ποταμοῦ στραφέντος εἰς αἷμα.

Ἔρχεται λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς μετὰ Ἀαρὼν τοῦ ἀδελφοῦ του εἰς τὸν Φαραὼ, πρὸς τὸν ὁποῖον διαλέγονται παῤῥησιαστικώτερον. Ἄφες, λέγουσι, τὸν λαὸν, νὰ εὔγουσι νὰ θυσιάσουσιν, εἰδὲ μὴ, θέλει σοῦ ἔλθη μεγάλη πληγή. Ὁ δὲ Φαραὼ, τὸν μὲν Μωϋσῆ δὲν ἐκακοποίησε, τάχα διὰ τὸ ὅραμα τῆς νυκτὸς, ὁποῦ ἔπαθεν ἀπ' αὐτὸν, τὸν δὲ λαὸν νὰ ἀφίσῃ δὲν ἤθελε. Λέγει λοιπὸν ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως, εἰπὲ Ἀαρὼν τοῦ ἀδελφοῦ σου νὰ πάρῃ τὸ ῥαβδὶ, ὁποῦ σοῦ ἔδειξα καὶ ἔγινεν ὄφις, καὶ ἂς βαρέσῃ μὲ τ' αὐτὸ εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ εἰς ὅλα τὰ νερὰ τῆς Αἰγύπτου. Καὶ εὐθὺς τὸ ποτάμι, καὶ ὅλα τὰ νερὰ ἔγιναν αἷμα ἑπτὰ ἡμέραις, καὶ ἐψόφησαν τὰ ψάρια, καὶ τὰ νερὰ ἐβρώμησαν, καὶ μήτε ἄνθρωπος, μήτε ζῶον ἐδύνετο νὰ πίῃ νερόν. Οἱ δὲ Ἑβραῖοι καὶ τὰ ζῶα αὐτῶν ἔπινον ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ δὲν τοὺς ἐφαίνετο αἷμα, ἀλλὰ νερὸν ὡς καὶ πρότερον. Διότι ὡς καθὼς τὸ πρῶτον ὁ Μωϋσῆς ὅσον νερὸν ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ ποτάμι, ἐγίνετο αἷμα, τὸ δὲ λοιπὸν ἔμενε πάλιν νερὸν, οὕτως ἔκαμε καὶ τὸ δεύτερον, ὅλον τὸ ἐναντίον, ὅσον νερὸν ἔπερναν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὸ ποτάμι, ἀφ' οὗ καὶ ἔγινεν αἷμα, ἐγίνετο νερὸν καὶ ἔπινον, τὸ δὲ λοιπὸν ἔμενε πάλιν αἷμα. καὶ ἤτονε τὸ πρῶτον σημεῖον τοῦ δευτέρου. Δέεται δὲ ὁ Φαραὼ τοῦ Μωϋσέως νὰ ἀποκαταστήσῃ πάλιν τὰ νερὰ εἰς τὴν προτέραν φύσιν. καὶ οὕτως ἔγινε, καὶ ἔπιον πάλιν καὶ ζῶα καὶ ἄνθρωποι. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ὁ Φαραὼ ἐσκληρύνετο, καὶ δὲν ἄφησε τοὺς Ἑβραίους, καθὼς ἔταξε τοῦ Μωϋσέως.

Δευτέρα πληγὴ τῶν βατράχων.

Ἐξόδ. ζ'. Διὰ τοῦτο πάλιν λέγει ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως. εἰπὲ Ἀαρὼν τοῦ ἀδελφοῦ σου νὰ πάρῃ τὴν θαυματουργὸν ἐκείνην ῥάβδον νὰ βαρέσῃ τὸ ποτάμι καὶ τὰ νερὰ, νὰ ἀναβάσῃ ἐκεῖθεν ὅλους τοὺς βατράχους, νὰ εὔγουν εἰς τὴν γῆν. Καὶ οὕτως ἐβγῆκαν ὅλοι οἱ βάτραχοι ἀπὸ τὸ ποτάμι, καὶ ἀπὸ τὰς λίμνας, καὶ ἀπὸ τὰ πηγάδια, καὶ ἐσκέπασαν ὅλον τὸν τόπον, καὶ ἔδιδαν πολλὴν πείραξιν ὅλων τῶν Αἰγυπτίων. εἰς δὲ τὴν κατοικίαν τῶν Ἑβραίων ὁποῦ ἐκατοίκουν, ὁποῦ ἐλέγετο Γεσὲμ, ὥσπερ διωκόμενοι οἱ βάτραχοι δὲν ἤρχοντο. Πάλιν δέεται ὁ Φαραὼ, καὶ πάλιν ὁ Μωϋσῆς θεραπεύει καὶ τὴν δευτέραν ταύτην πληγήν. Καὶ δὴ ἐψόφησαν ὅλοι οἱ βάτραχοι εἰς τὰ ὀσπήτια, καὶ εἰς ταῖς ῥούγαις, καὶ εἰς τὰ παζάρια. ὥστε ὁποῦ ἐβρώμησεν ὅλος ὁ τόπος, καὶ τοὺς εὔγαναν ἔξω σωροὺς σωροὺς, καὶ ὅλος ὁ τόπος ἐβρώμησεν ἔξω. Καὶ πάλιν ὁ Φαραὼ σκληρυνόμενος, δὲν ἄφησε τὸν λαόν. Ἔδωσε δὲ ὁ Θεὸς

τὰς

τὰς δύο πρώτας πληγὰς ταύτας τῶν Αἰγυπτίων ἀπὸ τὰ νερά, διότι οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τὰ νερὰ ἐσέβοντο σχεδὸν ὡς θεόν, ἐπειδὴ αὐτὰ ἔλεγον νὰ εἶναι ἀρχὴ τῶν ἄλλων πραγμάτων. Ταύτας δὲ τὰς δύο πληγὰς ἔδωσε διὰ μέσου τοῦ Ἀαρών, λέγοντος τοῦ Μωϋσέως.

Τρίτη πληγή, ἡ τῶν κωνώπων.

Τὴν δὲ τρίτην πληγὴν ἔδωσεν ὁ Θεὸς τοῦ Φαραώ, ὄχι ἀπὸ τὰ νερά, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν γῆν, μήτε διὰ μέσου τοῦ Ἀαρών, ἀλλὰ διὰ τοῦ Μωϋσέως. διότι, ὡς καθὼς τοῦ εἶπεν ὁ Θεός, ἐκτύπησε μὲ τὴν ῥάβδον τὴν γῆν, καὶ ἐγεννήθησαν πλῆθος κωνώπων. ὥστε ὅπου μήτε ἄνθρωποι, μήτε ζῶα εἶχον ἀνάπαυσιν οὔτε ἡμέραν, οὔτε νύκτα. Τότε οἱ Μάντεις τῶν Αἰγυπτίων, καίπερ ἀσεβεῖς ὄντες, ἀλλ' ὅμως, ἄκοντες καὶ μὴ θέλοντες, ὡμολόγησαν λέγοντες, δάκτυλος Θεοῦ ἐστὶ τοῦτο. ἤγουν, τοῦτο εἶναι μία μικρὰ καὶ ὀλίγη δύναμις τοῦ Θεοῦ τῶν Ἑβραίων. Καὶ ἐὰν τὴν μικρὰν δύναμιν τοῦ Θεοῦ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ὑποφέρωμεν, τί θέλομεν πάθη ὑπὸ τῆς μεγάλης αὐτοῦ δυνάμεως; διότι ὁ Θεὸς ἠδύνατο νὰ ἀποστείλῃ λέοντας καὶ παρδάλεις, ἢ καὶ ἄλλα θηρία βλαπτικά, νὰ βλάψουσι τοὺς Αἰγυπτίους. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ κάνουσιν οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ στρατηγοὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς τους, ἄνθρωποι ὄντες, ἤγουν βάλλουσι δυνατοὺς πολεμιστὰς νὰ νικήσουν τοὺς ἐχθρούς τους. ὁ δὲ Θεὸς κάνει ὅλον τὸ ἐναντίον, μὲ μικρὰ καὶ ἀδύνατα πράγματα βλάπτει τοὺς ἀσεβεῖς, καὶ ἁμαρτωλούς. Τί γὰρ ἄλλο ἀδύνατον εἶναι ἀπὸ τοὺς βατράχους, καὶ τί ἄλλο μικρότερον εἶναι ἀπὸ τὰ κωνώπια; ἀλλ' ὅμως μὲ ταῦτα ἐπολέμει τὸν σκληροκάρδιον Φαραώ, διὰ νὰ γνωρίσῃ πῶς ὅλη ἡ δύναμις τῆς βασιλείας του μήτε μὲ βατράχους, καὶ κωνώπια δὲν δύναται νὰ παλεύῃ, ὅταν ὁ Θεός, δὲν θέλει. Ὅθεν τρέχει δεόμενος πάλιν πρὸς τὸν Μωϋσῆ, καὶ δι' εὐχῆς ὁ Μωϋσῆς ἀφανίζει τὰ κωνώπια. καὶ πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν σκληρότητα μένει ὁ Φαραὼ κρατῶντας τοὺς Ἑβραίους. Ἐξόδ. ζ.

Πληγὴ τετάρτη τῆς κυνόμυιας.

Καὶ πάλιν ὁ Θεὸς πέμπει τετάρτην πληγὴν καὶ τιμωρίαν, μύγας μεγάλας, ὅπου κεντρώνοντας ζῶα καὶ ἀνθρώπους ἀπέθνησκαν. καὶ εἰς ὀλίγον ἦλθεν ἡ Αἴγυπτος ἀπὸ τὸ κακὸν ἐτοῦτο νὰ ἐξολοθρευθῇ. εἰς δὲ τὸν τόπον, ἔνθα ἐκατοικοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι, δὲν ἦτον καθόλου πικύτη μύγα, διὰ νὰ δείξῃ ὁ Θεὸς πῶς τοὺς Φαραωνίτας μόνον ὀργίζεται, τοὺς δὲ Ἑβραίους ἀγαπᾷ. καὶ πῶς εἰς τοὺς μεγάλους κινδύνους δύναται νὰ φυ- Ἐξόδ. η.

λάξῃ τὸν δίκαιον, τὸν δὲ ἀσεβῆ νὰ ἀπολέσῃ. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα πολὺν φόβον ἔδωσε τοῦ Φαραώ. καὶ δὴ ἐγύρισεν ἡ γνώμη του ὀλίγον τίποτε, καὶ ἔκραξε τὸν Μωϋσῆ, καὶ τοῦ εἶπεν. ἂς κάμωσιν οἱ Ἑβραῖοι θυσίας τοῦ Θεοῦ των, πλὴν ἐδῶ εἰς τὴν χώραν, διότι ἔξω δὲν τοὺς ἀφίνω νὰ εὔγωσιν. Ὁ δὲ Μωϋσῆς τοῦ ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἠμποροῦσι νὰ κάμουσι θυσίαν μέσα εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅτι εἶναι τόπος ὁποῦ θυσιάζονται θυσίαι ἄλλων Θεῶν, διὰ τοῦτο ζητοῦσι νὰ εὔγωσιν ἔξω, μακρὰν εἰς τὴν ἔρημον, νὰ κάμουσι θυσίαν κατὰ μόνας των. Καὶ ὁ Φαραὼ, παρακάλεσαι, λέγει, τὸν Θεόν σου νὰ χαθῇ ἡ μύγα, καὶ εὔγατε νὰ κάμετε τὰς θυσίας σας, ἀλλ' ὅμως νὰ μὴν ὑπάγετε πολλὰ μακράν. Ὁ δὲ Μωϋσῆς λέγει πρὸς Φαραώ· ἐγὼ μὲν ὑπάγω νὰ παρακαλέσω νὰ χαθῇ ἡ μύγα, σὺ δὲ, ὦ Φαραὼ, μὴ θελήσῃς πάλιν νὰ μᾶς γελάσῃς νὰ μὴν ἀφίσῃς τὸν λαόν. Καὶ ὁ μὲν Μωϋσῆς ἦλθε καὶ ἐπαρακάλεσε τὸν Θεὸν, καὶ ὁ Θεὸς ἠφάνισε τὰς μύγας, ὁ δὲ Φαραὼ ἔγινε καὶ λίθου σκληρότερος ὑπὸ τῆς ἀπιστίας του, καὶ δὲν ἄφηκε τὸν λαόν. Λέγεται δὲ αὕτη ἡ μύγα, εἰς τὴν Γραφὴν, κυνόμυγα, ἤγουν σκυλόμυγα. ἢ διότι ἔτρωγε καὶ ἐθανάτωνε τοὺς ἀνθρώπους ὡσὰν τὸ λυσσάρικον σκυλὶ, ἢ διότι ἦτον ξαδιάντροπη, ὡσὰν τὸ σκυλὶ, ὁποῦ τὸ διώχνεις, καὶ φεύγει, καὶ πάλιν εὐθὺς στρέφεται. Ἀλλὰ ταῦτα Φίλων ὁ Ἰουδαῖος λέγει. Φίλ. Ἰουδ.

Πληγὴ, ε΄. χεὶρ Κυρίου, ἢ θάνατος τῶν ζώων.

Ἐξόδ. θ΄.

ΤΟτε ὁ Θεὸς λέγει τοῦ Μωϋσέως. σύρε εἰς τὸν Φαραὼ, καὶ εἰπέ του νὰ ἀφίσῃ τὸν λαὸν, εἰδὲ μὴ, χεὶρ Κυρίου θέλει ἔλθῃ εἰς ὅλα τὰ ζῶα τῆς Αἰγύπτου νὰ ψοφήσουσιν. ἤγουν, ὄχι πλέον θέλει τὸν παιδεύσει ὁ Θεὸς μὲ κωνώπια καὶ κυνόμυγαν, ἀλλὰ θέλει βάλει τὸ χέρι του ὅλον, καὶ ὄχι τὸν δάκτυλόν του, καθὼς εἰς τὴν τρίτην πληγὴν τῶν κωνώπων ἔλεγον οἱ Μάντεις, τουτέστι βαρυτέρα πληγή. Καὶ οὕτως ἔγινεν· ἐψόφησαν ὅλα τὰ ζῶα τῶν Αἰγυπτίων, τὰ δὲ τῶν Ἑβραίων ἔπαθον οὐδὲν κακόν. Ὁ δὲ Φαραὼ, βλέποντας ὅτι ἐψόφησαν ὅλα τὰ ζῶα τῶν Αἰγυπτίων, τὰ δὲ τῶν Ἑβραίων δὲν ἐψόφησαν, ὄχι μόνον δὲν ἐμετανόησεν, ἀλλὰ μᾶλλον ὠργίζετο εἰς τοὺς Ἑβραίους, καὶ δὲν τοὺς ἄφηνε.

Πληγὴ, ϛ΄. Τῆς αἰθάλης.

Ἐξόδ. ή.

ΔΙὸ πάλιν λέγει ὁ Θεὸς πρὸς Μωϋσῆ καὶ Ἀαρών. ἐπάρετε καὶ οἱ δύο σας στάκτην ἀπὸ καμίνι, καὶ ἂς τὴν σκορπίζῃ ὁ Μωϋσῆς μόνος ἔμπροσθεν τοῦ Φαραὼ, καὶ τῶν Ἀρχόντων αὐτοῦ, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. Καὶ ὁποῦ ἔπιπτεν ἡ στάκτη εἰς τὰς σάρκας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων, ἔκαμνε φούσκαις

ὡσὰν

ὥσαν καψίματα κόκκινα ὥσαν ἀπὸ φωτίαν. ἀλλὰ καὶ μὲ τοῦτο δὲν ἄφησε πάλιν τοὺς Ἑβραίους ὁ Φαραώ. Πρέπει δὲ νὰ ἠξεύρωμεν, ὅτι πάντοτε ἡ ὑστέρη πληγὴ ἦτον βαρυτέρα ἀπὸ τὴν πρώτην. καὶ τὸ γνωρίζομεν ἀπὸ τοῦτο, ὅτι τὰς μὲν δύο πρώτας πληγάς, τὸ νὰ γένῃ τὸ νερὸν αἷμα, καὶ τὸ νὰ εὔγωσιν ἀπὸ τὰ νερὰ ὅλοι οἱ βαθρακοὶ, τὰς ἔκαμαν ὁμοίως μὲ ταῖς μαγείαις των καὶ οἱ Μάγοι τοῦ Φαραώ, ὡς ἐλαφροτέρας πληγάς. τὰς δὲ δύο ἑτέρας, τοὺς κώνωπας καὶ τὴν κυνόμυιαν, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κάμωσι. διὰ τοῦτο ἔλεγον, δάκτυλος Θεοῦ ἐστι τοῦτο. Πλὴν πόσον μόνον ἴσχυσαν αἱ μαγεῖαί τως, ὅσον ἐφυλάχθησαν αὐτοὶ ἀπὸ ταύτας. ἀπὸ δὲ τὴν πέμπτην, ὅπου ἦτον χεὶρ Κυρίου, καὶ θάνατος εἰς τὰ ζῶα, αὐτοὶ μὲν ἐφυλάχθησαν, τὰ δὲ ζῶά των καὶ αὐτῶν ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἐψόφησαν. τὴν δὲ ἕκτην πληγὴν τῆς καυτερῆς αἰθάλης δὲν ἐδυνήθησαν νὰ φύγωσιν, ἀλλὰ ἔπαθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς σάρκας των τὰ ὅμοια μὲ τοὺς ἄλλους. Διὰ τοῦτο λέγει ἡ θεία Γραφὴ, πῶς οἱ Μάγοι τοῦ Φαραὼ δὲν ἐδυνηθήκασι πλέον νὰ σταθοῦσιν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Μωϋσέως, διὰ τὰ καψίματα ὅπου καὶ αὐτοὶ εἴχασιν εἰς τὰς σάρκας. Καὶ τοῦτο εἶναι ἴδιον τῆς μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ, πρῶτον μὲ ἐλαφρὰς τιμωρίας νὰ φοβερίζῃ τὸν ἁμαρτωλὸν, ἔπειτα μὲ βαρυτέρας, καὶ πάλιν μὲ σκληροτέρας, ὕστερον δὲ μὲ παντελῆ ἀφανισμόν. καθὼς εἰς τὸ ὕστερον ἔκαμεν εἰς τοῦτον τὸν Φαραὼ, βυθίσας αὐτὸν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ.

Πληγὴ, ζ'. Τῆς χαλάζης, ἐν ᾗ καὶ περὶ τῆς τοῦ Νείλου ἀναβάσεως.

ΜΕλλοντες νὰ εἴπωμεν διὰ ταύτην τὴν ἑβδόμην πληγὴν τῆς χαλάζης, διὰ νὰ δείξωμεν πῶς εἶναι πρᾶγμα ἀσυνήθιστον τὸ χιόνι καὶ ἡ χάλαζα εἰς τὴν Αἴγυπτον, κάνει χρεία νὰ εἴπωμεν πρῶτον περὶ τῆς θέσεως τῆς Αἰγύπτου, ἤτοι εἰς ποῖον κλίμα εὑρίσκεται, καὶ διατὶ δὲν χειμάζει ἐκεῖνα τὰ μέρη. Ἐπειδὴ δὲ φαίνεται πρᾶγμα παράδοξον, εἰς τόπον ὅπου δὲν χειμάζει, νὰ γίνεται τόση καρποφορία, διὰ τοῦτο θέλομεν εἰπῆ τὸν τρόπον, πῶς ποτίζεται ὁ τόπος ἐκεῖνος, καὶ ὅτι ποτίζεται ἀπὸ τὸν Νεῖλον τὸν ποταμόν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Νεῖλος ὁ ποταμὸς πληθαίνει, ὄχι τὸν χειμῶνα κατὰ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς, ἀλλὰ τὸ καλοκαῖρι, ὃ καὶ δοκεῖ θαυμάσιον εἰς ἐκείνους ὅπου δὲν ἠξεύρουσι τὰς αἰτίας, διὰ τοῦτο θέλομεν εἰπῆ καὶ τὴν αἰτίαν, διατὶ ἀναβαίνει τὸ καλοκαῖρι, καὶ ὄχι τὸν χειμῶνα, λέγοντες καὶ μερικὰς γνώμας τῶν παλαιῶν εἰς τοῦτο. Πλὴν θέλομεν τὰ εἰπῆ, ὅσον δυνόμεθεν σύντομα, διὰ νὰ μὴ μακραίνωμεν ἀπὸ τὸ προκείμενόν μας πολλά.

Περὶ τῆς θέσεως τῆς Αἰγύπτου, καὶ περὶ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου.

Ὅτι μὲν ἡ βροχὴ αἴτιον ἔχει τὴν κίνησιν τοῦ Ἡλίου, πανταχοῦ συμφωνοῦσιν οἱ Σοφοί. ὅτι δηλαδὴ αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου, πίπτουσι πλαγίως εἰς διάβροχον γῆν, σύρνουσιν ἀπάνω ἀπὸ τὴν γῆν ὑγραῖς ἀναθυμίασες, ταῖς ὁποίαις ἀναθυμίασες ἀναβάζωντάς ταις εἰς τὸν δεύτερον τόπον τοῦ ἀέρος, (ἐπειδὴ ἕως ἐκεῖ φθάνει ἡ ἀντανάκλασις τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων) καὶ χωριζόμενον ἐκεῖθεν τὸ θερμὸν ὁποῦ ταῖς ἔσυρεν ἀπάνω, ἀφίνωντάς ταις ἐκεῖ, ψυχραίνονται εἰς τὸν ψυχρὸν ἐκεῖνον ἀέρα, καὶ συμμαζωνόμεναι, γίνονται σύνεφα, τὰ ὁποῖα εἶναι μέρη πεπυκνωμένου ἀέρος, καὶ τότε ἐξ ἀέρος μεταβάλλονται εἰς ὕδωρ. Ἀφ᾽ οὗ δὲ μεταβληθῶσιν εἰς ὕδωρ, πίπτουσι κάτω, ἐπειδὴ τὸ νερὸν δὲν ἠμπορεῖ, ὡς βαρὺ πρᾶγμα ὁποῦ εἶναι, νὰ στέκεται ἀπάνω. Ἀλλὰ καὶ ἡ χάλαζα ἀπὸ τοιαύτην αἰτίαν γίνεται, ἤγουν ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ Ἡλίου, ὁποῦ πίπτουσιν εἰς τὴν γῆν πλαγίως. ἀγκάλα καὶ ὄχι εἰς τὸν ἴδιον τόπον τοῦ ἀέρος ὁποῦ γίνεται καὶ ἡ βροχή, ἀλλὰ παρακάτω, στενοχωρημένον τὸ ψυχρὸν ὑπὸ τῆς ἄνω θερμότητος εἰς τὸ κάτω. Διὰ τοῦτο τὸν χειμῶνα χάλαζα δὲν πίπτει, ἐπειδὴ τὸ θερμὸν εἶναι ὀλίγον εἰς τὸν δεύτερον τόπον τοῦ ἀέρος, ἀλλὰ μάλιστα τὴν ἄνοιξιν, καὶ τὸ ἀθινόπωρον, πολλάκις καὶ τὸ καλοκαίρι. Πίπτουσι δὲ αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου πλαγίως, ἀπέχωντας ὁ Ἥλιος μακρὰν ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὡσὰν τὸν χειμῶνα ὁποῦ ἀπέχει μακρὰν ἀπὸ λόγου μας. ἐπειδὴ καταβαίνει πρὸς τὸ νότειον μέρος, καὶ διὰ τοῦτο τότε γίνονται αἱ βροχαὶ καὶ οἱ χειμῶνες πρὸς ἡμᾶς. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἄλλοι ἂς διηγοῦνται πλατύτερον, ὅσοι καταγίνονται εἰς τὰ τοιαῦτα, ἐπειδὴ ἡμεῖς τόσον μόνον εἴπαμεν, ὅσον νὰ δείξωμεν τὴν θέσιν τῆς Αἰγύπτου, ἤτοι τοῦ Μισηρίου. Ὅτι δὲ αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἡλίου πλαγιάζουσιν εἰς τὴν Αἴγυπτον, φανερὸν εἶναι, διότι ἡ Αἴγυπτος εἶναι πλησίον τῆς Αἰθιοπίας, ὁποῦ εἶναι οἱ μαῦροι Ἀράπιδες. Εἰς τῆς ὁποίας Αἰθιοπίας τὸ ἄνω μέρος σιμά, εἶναι ἡ διακεκαυμένη λεγομένη ζώνη, ἐκεῖ ὁποῦ πάντοτε ὁ Ἥλιος εἶναι ἀπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ἀνθρώπων, ὄχι πλαγία, καθὼς εἰς τὴν Ῥούμελην, καὶ εἰς τοὺς πλέον ἀνωτέρω τόπους, ἀλλὰ ἴσα. Διὸ καὶ λέγουσιν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου εἶναι ἄσκιοι, ἤγουν, ὅταν στέκωνται, ἢ περιπατοῦσι τὸ μεσημέρι, ἴσκιον δὲν κάμνει τὸ κορμί τους, διὰ τὸ νὰ πίπτῃ, ὡς εἴπομεν, ἡ ἀκτὶς τοῦ Ἡλίου ἴσα, καὶ ὄχι πλαγία ἀπάνω εἰς τὸ κεφάλι τους. Συμβαίνει ἀπὸ τοιαύτην αἰτίαν νὰ κάνῃ ἐκεῖ ὁ Ἥλιος πολλὴν θερμότητα πάντοτε, καὶ νὰ εἶναι ὁ τόπος ἐκεῖνος ὡσὰν καϊμένος, καὶ διὰ τοῦτο νὰ λέγεται καὶ διακεκαυμένη ζώνη,

Ὄντας

Ὄντας λοιπὸν ὁ τόπος ἐκεῖνος ξηρὸς, ὡσὰν καϊμένος, καὶ παντελῶς νὰ μὴν ἔχῃ ὑγρότητα, δὲν συκώνουνται ἐκεῖθεν ὑγραῖς ἀναθυμίασες νὰ κάμῃ σύνεφα καὶ βροχήν. ἀλλὰ ἔξω ἀπὸ τοῦτο, ὁ τόπος τοῦ Μισηρίου εἶναι φυσικὰ τόπος ἀμμώδης καὶ κατάξηρος, ὡς τὸ ἠξεύρουσι ὅσοι ἐπῆγαν ἐκεῖ. Καὶ ἀπὸ τοῦτα συμβαίνει, μήτε εἰς τὴν Αἴγυπτον βροχὴ νὰ μὴν πίπτῃ, πλὴν ὀλίγον τίποτε τὸν χειμῶνα, καὶ καμίαν φορὰν καὶ καθόλου, διὰ τὸ νὰ εἶναι δηλονότι σιμὰ εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην. καὶ διὰ τὸ νὰ εἶναι καὶ ἀπὸ λόγου του τόπος ἀμμώδης. Καὶ ὅσον ἀναβαίνει τινὰς ἀπάνω ἀπὸ τὸ Μισῆρι, πρὸς νότον πηγαινάμενος, καὶ πλησιάζωντας αὐτῆς τῆς διακεκαυμένης ζώνης, εὑρίσκει περισσοτέραν κάψιν καὶ ξηρότητα. Εἶναι λοιπὸν θαῦμα, πῶς ὁ Νεῖλος ὁ ποταμὸς, ὁποῦ κατεβαίνει ἴσα ἀπὸ τὸ νότειον μέρος τὸ κατάξηρον ἐκεῖνο καὶ ἄνυδρον, κάνει τόσην πλημμύριν, καὶ κατεβάζει τὸ καλοκαῖρι τόσα πολλὰ νερὰ, τὸν δὲ χειμῶνα ὀλιγώτερα. Διὰ τὸ ὁποῖον οἱ παλαιοὶ ἀπορῦσαν εἰς τοῦτο. ὅθεν καὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ εὕρουσι τὴν ἀληθινὴν αἰτίαν τούτου τοῦ πράγματος, λέγοντες, ἄλλος ἄλλην αἰτίαν, καὶ ἄλλος ἄλλην. ἐπειδὴ μηδένας ἀπὸ τούτους εἶδε τὰς ἀρχὰς, ἤγουν τὰς φλέβας του, πόθεν γεννᾶται, καὶ ἀπὸ ποίους τόπους καταβαίνει, καὶ περνᾷ τὴν κάτω Αἰθιοπίαν, καὶ ἔρχεται εἰς Αἴγυπτον.

Γνῶμαι τῶν παλαιῶν περὶ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου, τὰς ὁποίας γράφει ὁ Πλούταρχος.

Πολλοὶ, ὄχι μόνον λέγουσι πολλὰς αἰτίας περὶ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου, ἀλλὰ καὶ διαφόρους, αἱ ὁποῖαι εἰς ἄλλο δὲν συμφωνοῦσι, παρὰ εἰς τὸ νὰ ψεύδωνται πάντες ὁμοίως, ἐπειδὴ μία μόνη εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου. Καὶ ὁ μὲν Ἡρόδοτος πρῶτον ἀναφέρει τὰς γνώμας τῶν πρὸ αὐτοῦ, ἔπειτα ἐλέγχωντάς τας ὡς ψευδεῖς, γράφει αὐτὰς τὴν ἐδικήν του γνώμην. Ὁ δὲ Στράβων ὁ Γεωγράφος ἐλέγχει τὸν Ἡρόδοτον ὡς φλυαροῦντα εἰς τοῦτο, καὶ μηδὲν ἀληθὲς λέγοντα. Ἀλλ᾽ ἡμεῖς τούτους ὅλους ἀφίνοντες, φέρομεν εἰς τὸν μέσον τὸν Πλούταρχον ὡς ὑστερώτερον τούτων ἁπάντων, καὶ πολλῶν γνώμας παλαιῶν περὶ τούτου γράφοντα. Πρώτην γνώμην λοιπὸν περὶ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου, λέγει ὁ Πλούταρχος, τοῦ Θαλοῦ, παλαιοῦ καὶ ἀρχαίου Φιλοσόφου, καὶ ἑνὸς ὄντος τῶν ἑπτὰ Σοφῶν ὡς λέγουσιν. οὗτος λοιπὸν λέγει. οἱ ἐτήσιοι, ἤγουν τὰ βορέσματα, ὁποῦ φυσοῦσιν Ἰούνιον, Ἰούλιον, καὶ Αὔγουστον, νὰ εἶναι αἰτία νὰ πλημμυρῇ ὁ Νεῖλος. διότι φυσῶντας ἀπ᾽ ἐμπρὸς, ἐμποδίζουσι τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ νὰ μὴ χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν. Τούτην τὴν γνώμην ἔχει καὶ ὁ Φίλων ὁ Ἰουδαῖος, ἄνθρωπος Ἑβραῖος μὲν τὸ γένος, ἄκρος δὲ εἰς τὴν ἑλληνικὴν σοφίαν.

Ἡρόδοτος. Στράβων. Θαλῆς. Φίλων Ἰουδαῖος

φίαν.

φίου. λέγει γὰρ καὶ αὐτὸς τὰ ὅμοια μὲ τὸν Θαλῆ εἰς τὴν πρῶτον λόγον
ὁποῦ γράφει περὶ Μωϋσέως. ἀλλ' ὅμως ταύτην τὴν γνώμην ἀποδεί-
χνουσιν αὐτὰ τὰ πράγματα πῶς δὲν εἶναι ἀληθής. Διότι, ἂν ἦτον ἀλή-
θεια πῶς ἀπὸ τὰ βορέισματα ἐμποδίζεται καὶ δὲν τρέχει τὸ νερὸν, καὶ διὰ
τοῦτο πληθαίνει, ἔπρεπεν, ὅταν δὲν φυσοῦσι βορέισματα, νὰ μὴν πληθαί-
νῃ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν γίνεται ποτέ. ἢ ἔπρεπε τὰ βορέισματα νὰ ἐμποδίζουσι
καὶ ἄλλους ποταμοὺς τῆς Μπαμυπαρείας νὰ μὴν τρέχουσι τὸ καλοκαίρι, ἀλλὰ
νὰ ἀναβαίνουσιν ὀπίσω, ὥσπερ καὶ τὸν Νεῖλον, ἀλλὰ μήτε τοῦτο δὲν γίνε-
Εὐθυ- ται. Ἄλλος δὲ πάλιν Φιλόσοφος, τὸ ὄνομά του, Εὐθυμένης, Μασσαλιώ-
μενής. της τὸ γένος, λέγει, πῶς ἀπὸ τὴν ἔξω θάλασσαν, τὴν λεγομένην μέγαν
Ὠκεανὸν, νὰ πληθαίνῃ ὁ Νεῖλος, ὅταν πληθαίνῃ καὶ ἡ θάλασσα, καὶ
πῶς αὐτὴ ἡ θάλασσα νὰ εἶναι γλυκεῖα, ὅμως καὶ τοῦτα ὅλα εἶναι ψέμματα. οὔτε
Ἀναξα- γὰρ ὁ Νεῖλος γεννᾶται ἀπὸ τὴν μεγάλην θάλασσαν, οὔτε ἡ θάλασσα αὐτὴ
γόρας. εἶναι γλυκεῖα, ἀλλὰ ἁλμυρὰ ὥσπερ καὶ τὰς ἄλλας θαλάσσας. οὔτε πληθαί-
νει καὶ ὀλιγοστεύει αὐτὴ ἡ θάλασσα κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον. Ὁ δὲ Ἀναξαγόρας
λέγει, πῶς εἶναι χιόνι πολὺ ἐκεῖ, καὶ λυώνεται τὸ καλοκαίρι ἀπὸ τὴν κά-
Δημό- ψιν, καὶ ἀπὸ τοῦτο αὐξαίνει ὁ Νεῖλος. ἀλλὰ μήτε τοῦτο ἀλήθεια δὲν εἶναι,
κριτος. διότι παντελῶς εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη χιόνι δὲν πίπτει. Ὁ δὲ Δημόκριτος
λέγει, πῶς ἀπὸ τὰ χιόνια ὁποῦ λυώνουνται εἰς τὰ βορεινὰ μέρη, φέρουσι τὰ
βορέισματα σιννέφα ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίας, καὶ γίνονται βροχαὶ
ἐκεῖ, καὶ ἀπὸ τοῦτο νὰ αὐξαίνῃ ὁ Νεῖλος. πρᾶγμα καὶ τοῦτο καταγέλαστον.
Ἡρόδο- Αὐτὸς δὲ ὁ Ἡρόδοτος λέγει, πῶς ἴσον εἶναι τὸ νερὸν τοῦ Νείλου καὶ τὸν
τος. χειμῶνα καὶ τὸ καλοκαίρι. ἀλλὰ τὸν χειμῶνα, διὰ τὸ νὰ εἶναι ἐκεῖ σιμὰ
ὁ Ἥλιος, τὸ ἐξατμίζει, καὶ γίνεται ὀλίγον, τὸ δὲ καλοκαίρι, ὁποῦ ἀνα-
βαίνει ὁ Ἥλιος ἀπάνω πρὸς ἡμᾶς, δὲν τὸ ἐξατμίζει, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι πο-
λύ. οὔτε τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι δὲν ἔχει τόσην δύναμιν ὁ Ἥλιος νὰ
Ἔφορος. ἐξατμίζῃ τόσον πλῆθος νεροῦ. Ἔφορος δέ τις Ἱστοριογράφος λέγει, πῶς ὅλη
ἡ Αἴγυπτος τὸ καλοκαίρι κάνει ἀνάδοσιν ὑγρὰν, καὶ ἀπὸ τοῦτο νὰ ἀναβαίνῃ
ὁ ποταμὸς, τοῦτο ἂς τὸ πιστέψῃ ὅποιος θέλει. Καὶ ὅτι ἀληθῶς πρὸ τοῦ
νὰ ἀρχίζῃ τὸ ποτάμι νὰ ἀναβαίνῃ, νὰ ἀναδίδῃ κάποιαν ὑγρασίαν ἡ γῆ τῆς
Αἰγύπτου, φανερὸν εἶναι, καὶ γνωρισμένον ἀπὸ πολλούς. γίνεται δὲ τοῦτο,
ἀρχίζωντας ἀπὸ τὰς δέκα τοῦ Ἰουνίου μηνὸς, καὶ τὸ λέγουν οἱ ἐκεῖσε Ἄραβες,
Νόκτα. πλὴν αὐτὴ ἡ ἀνάδοσις καὶ ὑγρασία εἶναι πολλὰ ὀλίγη, ὥστε νὰ δώ-
Εὔδοξος. σῃ τοῦ ποταμοῦ τόσην αὔξησιν. Κάποιος δὲ Εὔδοξος λέγει, πῶς ἤκουσεν
ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων, ἤγουν τοὺς σοφοὺς, (τοὺς γὰρ σοφοὺς, Ἱερεῖς
ἔλεγον οἱ Αἰγύπτιοι) πῶς νὰ αὐξαίνῃ ὁ Νεῖλος ἀπὸ βροχαῖς ὁποῦ
γίνονται τότε εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, διότι, ὅταν εἶναι ἐδῶ καλοκαίρι, εἶναι
ἐκεῖ χειμῶνας, καὶ τοῦτη ἡ γνώμη εἶναι τῶν ἄλλων ἁπάντων ἀληθεστέρα.

Ἀλη-

Ἀληθὴς αἰτία τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου κατὰ τοὺς Ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων, ἢ καθὼς ἢ οἱ νεώτεροι λέγουσι.

Ἀλλὰ ὅτι ἀπὸ βροχαῖς χειμῶνος γίνεται ἡ ἀνάβασις τοῦ Νείλου, καθὼς οἱ Ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων ἔλεγον, καὶ καθὼς οἱ νεώτεροι βεβαιώνουσιν, ἀληθὲς εἶναι. τίς δὲ εἶναι ἡ αἰτία, τὸ καλοκαῖρι νὰ γίνουνται ἐκεῖ βροχαῖς, θέλομεν εἰπεῖ ἐν συντομίᾳ. αἱ φλέβες, ὁποῦ γεννᾶται ὁ Νεῖλος ὁ ποταμὸς, εἶναι δύο μεγάλαι λίμναι εἰς τὴν ἔξω Χαμπεσίαν, εἰς ἕνα τόπος ὁποῦ λέγονται Ἀβρυσῖνοι. Εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον παγαίνουσι μὲ καράβια ἀπ᾽ ἔξω ἀπὸ τὸ Πορτογάλον, γυρίζοντες πρὸς νότον, ἔπειτα πρὸς ἀνατολάς. Ἀλλὰ διὰ ξηρᾶς δὲν ἠμπορεῖ τινὰς νὰ παγαίνῃ διὰ τὴν δυσκολίαν καὶ ἐρημίαν καὶ μάκρος καὶ πολλὴν θερμότητα τοῦ Ἡλίου. ἐπειδὴ ἀναβαίνωντας ἀπὸ τὴν κάτω Χαμπεσίαν, νὰ ὑπάγῃς ἐκεῖ, εὑρίσκεις εἰς τὸ μέσον τὴν διακεκαυμένην ζώνην, ἁπλωμένην ὡσὰν μίαν φασκίαν ἀπὸ ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν. καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ καὶ ἐκεῖθεν εἶναι τὸ ἄλλο Ἡμισφαίριον τῆς γῆς, ὁποῦ ἀντικρύζει μὲ τοῦτο τὸ Ἡμισφαίριον ὁποῦ κατοικοῦμεν ἡμεῖς. Τοῦτα τὰ δύο Ἡμισφαίρια, ἤγουν, αἱ δύο Οἰκουμέναις, ἡ ἐδικήμας καὶ ἐκείνη, ἔχουσιν ἐναντία τὰ πράγματα καὶ τοὺς καιροὺς ἀλλήλους των. Ὅταν εἶναι ἐδῶ εἰς ἡμᾶς χειμῶνας, ἐκεῖ εἶναι καλοκαῖρι. καὶ ὅταν εἰς ἡμᾶς εἶναι καλοκαῖρι, ἐκεῖ εἶναι χειμῶνας. Καὶ εἰς τοῦτο εἶναι ἡ αἰτία ὁ δρόμος τοῦ Ἡλίου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον γίνεται πᾶσα ἐναλλαγὴ καιροῦ. διότι, ὅταν τὸν Ὀκτώβριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον, καὶ Γαννουάριον καταβαίνῃ πρὸς ἐκεῖνο τὸ Ἡμισφαίριον, καὶ ἔρχεται νὰ περιπατῇ ἀπὸ πανώτων, κάνει ἐκεῖ (ὄντας σιμὰ) καῦμα καὶ καλοκαῖρι, καὶ εἰς ἡμᾶς ὄντας μακρὰν, ψύχραν καὶ χειμῶνα. Καὶ πάλιν τὸν Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον, καὶ Αὔγουστον, ὅταν ἀναβαίνῃ πρὸς ἡμᾶς, καὶ περιπατῇ ἀπὸ πανώμας, κάνει ἐδῶ καῦμα, καὶ καλοκαῖρι, καὶ εἰς ἐκείνους χειμῶνα καὶ βροχαῖς. καὶ ἔχωντας λοιπὸν ἀπ᾽ ἐκεῖ ὁ Νεῖλος τὴν ἀρχὴν, αὐξάνει ἀπὸ ταῖς βροχαῖς ἐκείναις. Τοῦτο ἐγνωρίσθη καθαρώτερον ἀπ᾽ ἐδῶ καὶ ὀλίγους χρόνους, ἀφ᾽ οὗ ἄρχισαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ξεθαῤῥεύοντες, ταξιδεύουσι τὴν ἔξω θάλασσαν τοῦ μεγάλου Ὠκεανοῦ ζερβὰ, ἀφ᾽ οὗ εὔγῃς τὸ στενὸν τῆς Γιβλιτέρας. διότι, ἀπ᾽ ἐκεῖ πλέωντας, καὶ ἀφίνωντας ὅλον ζερβὰ τὴν στερεὰν, κατανταίνεις ἕως μέσα εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον, ἤγουν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἡ ὁποία εἶναι πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ Μισηρίου, μακρὰν ὡς τεσσάρων ἡμερῶν δρόμον. Αὐτὸ τὸ ταξίδι κάνουσιν οἱ ἄνθρωποι τῆς Λουσιτανίας, τοῦ νῦν λεγομένου Πορτογάλου, οἱ ὁποῖοι, ἐρχόμενοι ἀπ᾽ ἔξω ἀπὸ τὴν μεγάλην θάλασσαν, ἔρχονται εἰς πολλὰ παραθαλάσσια μέρη τῆς ἄνω Χαμπεσίας, καὶ ἐγνώρισαν πολλὰ πράγματα. Καὶ αὐτοὶ ἱστοροῦσι καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νείλου, πῶς εἶναι

εἰς

εἰς τὴν ἄλλην Οἰκουμένην, ἤγουν εἰς τὸ ἄλλο Ἡμισφαίριον, ἀπὸ δύο μεγάλαις λίμναις, ὡς εἴπομεν, ἀπὸ ταῖς ὁποίαις ἀναβάζει ὁ Ἥλιος πολλὰ σύννεφα, καὶ καίει βροχαῖς, καὶ σεβαίνουν εἰς τὸν Νεῖλον τὰ νερὰ καὶ αὐξαίνει. Ἀρχίζουσι δὲ αἱ βροχαὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἀπὸ τὸν Ἰούλιον μῆνα. καὶ φαίνεται μὲ φυσικὸν λογαριασμὸν ἀπὸ τοῦτο νὰ γίνεται καὶ ἡ λεγομένη Νόκτα, ὅπου εἴπαμεν ὄπισθεν. διότι ἡ Αἴγυπτος πλησιάζει ὀλίγον τοῦ μέρους ἐκείνου, καὶ ἐνδέχεται, ὑγραινόμενος ὁ ἐκεῖσε ἀὴρ, νὰ φθάνῃ ὀλίγον καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ νὰ ῥίχνῃ αὐτὴν τὴν ὑγρασίαν, τὴν καὶ Νόκταν λεγομένην, ὡς εἴπομεν. Ἀλλὰ, ταῦτα, ὄχι ἀκαίρως, ἀλλὰ διὰ νὰ δείξωμεν πῶς φυσικὰ ἡ θέσις τῆς Αἰγύπτου δὲν ζητᾷ νὰ κάμνῃ βροχαῖς, μήτε χιόνι, μήτε χαλάζι. ἀλλὰ διὰ νὰ τρέχῃ εἰς αὐτὴν τὸ ποτάμι, εἶναι ἐκεῖ ὁ Κόσμος μὲ πολλὴν καρποφορίαν. Ἀλλ' ὅμως ὁ Θεὸς, διὰ νὰ δώσῃ φόβον πολὺν τοῦ Φαραὼ, μὲ πρᾶγμα ὅπου ποτὲ οἱ Αἰγύπτιοι δὲν εἴδασι, τοῦ δίδει ἑβδόμην πληγὴν τὴν χάλαζαν, διὰ νὰ δείξῃ πῶς αὐτὸς εἶναι Θεὸς ὅπου ἔδωσε τὴν φύσιν καὶ τὴν τάξιν εἰς τὰ στοιχεῖα, καὶ αὐτὸς τὰ κυβερνᾷ, καὶ αὐτὸς μεταβάλλει ταῖς φύσεις τῶν πραγμάτων ὅτε βούλεται, καὶ ὡς βούλεται.

Περὶ τῆς χαλάζης αὐτῆς.

ΜΕτὰ γοῦν ταῖς προλαβούσαις ἓξ πληγαῖς, καὶ τὴν σκληρογνωμοσύνην τοῦ Φαραὼ, λέγει πάλιν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Μωϋσῆν. εὔγα τὸ ταχὺ νὰ συναπαντήσῃς τὸν Φαραὼ, νὰ τοῦ εἰπῇς νὰ ἀφήσῃ τὸν λαὸν, εἰδὲ μὴ, θέλω τοῦ δώσει πολλὰ καὶ μεγάλα κακά. Διότι ἀπὸ τὸ πρῶτον δὲν τὸν ἀφάνισα, διὰ νὰ δείξω εἰς αὐτὸν τὴν μεγάλην μου δύναμιν, νὰ εἶναι μνημόσυνον εἰς ταῖς μετέπειτα γενεαῖς, καὶ νὰ γνωρίσῃ πῶς ἄλλος Θεὸς ἀπὸ τ' ἐμένα δὲν εἶναι. Θέλω βρέξει λοιπὸν χάλαζαν, νὰ φθείρῃ καὶ νὰ σκοτώνῃ ὅποιον εὕρῃ ἔξω, ἀνθρώπους καὶ ζῶα. Λοιπὸν πρόσταξαι, ὅποιος θέλει νὰ γλυτώσῃ τὰ ζῶά του, ἂς τὰ φυλάξῃ εἰς τὸ σπῆτι. καὶ δὴ καταβαίνει τέτοια χάλαζα, ὅπου ὄχι μόνον ὅσα ζῶα καὶ ἀνθρώπους εὗρεν ἔξω, ὅλα τὰ ἀπέκτεινεν, ἀλλὰ καὶ γεννήματα καὶ δένδρα, ὅλα τὰ ἐκατάφθειρεν. Ἔπιπτε δὲ αὐτὴ ἡ χάλαζα μὲ βρονταῖς καὶ ἀστραπαῖς, καὶ φωναῖς ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν, καὶ μὲ φωτίαν, ὥστε ὅπου ἔδιδε μεγάλον φόβον καὶ τρόμον εἰς ὅλους. Ὥστε ὅπου ἔκραξεν ὁ Φαραὼ πάλιν τὸν Μωϋσῆ, λέγωντας, ἥμαρτον. δίκαιος ὁ Θεὸς, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς. Παρακάλεσαι λοιπὸν τὸν Θεὸν, νὰ παύσῃ ἡ τοσαύτη φοβερὰ καταδίκη. Καὶ ὁ μὲν Μωϋσῆς δεηθεὶς τοῦ Θεοῦ, ἔπαυσε τὸ κακὸν τῆς χαλάζης, ὁ δὲ Φαραὼ ἔμεινε σιδήρου ψυχῆς σκληρότερος.

Πλη-

Πληγὴ, ή. Τῆς ἀκρίδος.

Διὸ καὶ πάλιν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Μωϋσῆν λέγει. ἐγὼ σκληρωύω τὴν ἀσεβῆ καὶ ἀμετανόητον καρδίαν τοῦ Φαραὼ νὰ μὴν ἀφίνῃ τὸν λαὸν, διὰ νὰ δείξω εἰς αὐτὸν μεγάλα καὶ φοβερὰ σημεῖα, νὰ τὰ διηγοῦνται ὕστερα τὰ παιδία σας τῶν παιδίων τως. διὰ τοῦτο σύρε πάλιν εἰς αὐτὸν, καὶ εἰπέτον. ἕως πότε δὲν μὲ ἐντρέπεται, νὰ ἀφίσῃ τὸν λαόν μου νὰ εὔγῃ νὰ μοῦ κάμῃ θυσίαν; Ἀνίσως λοιπὸν καὶ τώρα δὲν τὸν ἀφίσῃ, θέλω στείλει αὔριον πολλὴν ἀκρίδα, ὅσον νὰ σκεπάσῃ ὅλην τὴν γῆν νὰ μὴ φαίνεται. πρᾶγμα ὁποῦ δὲν ἴδασι μήτε οἱ πάπποι τως, οὐδὲ οἱ προπάπποι τως, οὐδὲ ἀφ' οὗ ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ θέλει καταφάγῃ ὅσα ἄφησεν ἡ χάλαζα. Ἐλθὼν δὲ ὁ Μωϋσῆς μετὰ Ἀαρὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ εἰπὼν ταῦτα τοῦ Φαραὼ, ἐβγῆκεν εὐθὺς ἔξω. οἱ δὲ Ἄρχοντες τοῦ παλατίου τοῦ Φαραὼ εἶπον πρὸς αὐτόν. ἕως πότε κρατεῖς τὸ γένος τοῦτο, καὶ δὲν τοὺς ἀφίνεις νὰ εὔγουσι νὰ θυσιάσουσι τοῦ Θεῷ αὐτῶν; ἢ θέλεις παντελῶς νὰ ἐξολοθρευθῇ ἡ Βασιλεία σου, καὶ ἡμεῖς; καὶ δὴ μὲ τὰ λόγια ταῦτα ἔστειλαν καὶ ἐγύρισαν ὀπίσω τὸν Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρὼν, καὶ λέγει τως. ποῖοι εἶναι ὁποῦ θέλουσι νὰ εὔγουσι νὰ θυσιάσουσιν; Ὁ δὲ Μωϋσῆς λέγει, ὅλος ὁ λαὸς, γέροντες καὶ νέοι, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ μὲ ζῶα, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην ἀποσκευήν. Ὁ δὲ Φαραὼ λέγει, κακὸν λογισμὸν ἔχετε. οἱ ἄνδρες μόνον νὰ ἐβγοῦσι, καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία, καὶ ἡ ἄλλη ἀποσκευὴ ἂς στέκουνται ἐδῶ. Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἐβγῆκεν ἔξω σκανδαλισμένος, ἢ διώχνοντές τον οἱ Ἄρχοντες, ἐπειδὴ δὲν ἔστεργε, καθὼς ἔλεγεν ὁ Βασιλεύς. Λέγει δὲ ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως, ἅπλωσε τὸ χέρι σου εἰς τὴν γῆν ὅλην τῆς Αἰγύπτου νὰ εὔγῃ ἀκρίδα. καὶ ἁπλώνωντας ὁ Μωϋσῆς τὸ χέρι του, ἐφύσησεν ὁ Θεὸς ἄνεμον δυνατὸν, καὶ ἔπεσε τόση ἀκρίδα, ὁποῦ δὲν ἄφησε μήτε ξύλον χλωρὸν ὁποῦ δὲν τὸ ἔφαγε. Τότε ὁ Φαραὼ ἔδραμε, καὶ ἔκραξε τὸν Μωϋσῆ λέγωντάς του. ἥμαρτον ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ σας καὶ εἰς ἐσᾶς, παρακαλέσατε νὰ φύγῃ ἡ ἀκρίδα. καὶ παρακαλῶντας ὁ Μωϋσῆς, ἐσηκώθη δυνατὸς ἄνεμος, καὶ ἐπῆρε τὴν ἀκρίδα, καὶ φέρωντας τὴν ἔπνιξεν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, δρόμον μακρὸν τεσσάρων ἡμερῶν. ὁ δὲ Φαραὼ πάλιν δὲν ἐμεταμελήθη νὰ ἀφίσῃ τὸν λαὸν, καθὼς ἔταξε τοῦ Μωϋσέως.

Πληγὴ ἐννάτη τοῦ ψηλαφητοῦ σκότους.

Ἔρχεταί του λοιπὸν ἐννάτη πληγὴ ὑπὸ Μωϋσέως, διὰ προστάγματος τοῦ Θεοῦ, ἕνα σκότος βαθύτατον, ψηλαφητὸν, ἤγουν ἐπιασμένον ἐκεῖνο τὸ σκότος μὲ τὸ χέρι, καὶ ἐκράτησεν ἡμέρας τρεῖς, καὶ τινὰς ἀπὸ τὸ σπίτι του δὲν ἐβγῆκεν. ὅπου δὲ ἐκατοικοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι ἦτον φῶς, καὶ ἔβλεπον. Τότε Ἐξόδ. ι.

ὁ Φα-

ὁ Φαραὼ λέγει τοῦ Μωϋσέως· σύρετε νὰ λατρεύσετε τὸν Θεὸν ὅλοι σας, πλὴν τὰ ζῶά σας ἂς μένωσιν ἐδῶ. Λέγει ὁ Μωϋσῆς, ἐσὺ νὰ μᾶς δώσῃς ἀπὸ λόγου σου νὰ κάμωμεν θυσίας, καὶ ὅλα τὰ δικά μας νὰ πάρωμεν, διότι ἀπὸ ταῦτα θέλομεν νὰ κάμωμεν τὰς θυσίας μας. Τότε ὁ Φαραὼ ὠργίσθη μᾶλλον, καὶ δὲν τοὺς ἄφηνεν, ἀλλὰ καὶ τὸν Μωϋσῆν μετὰ θυμοῦ ἀπεδίωξε· σύρε λέγει καὶ πλέον μὴν ἔλθῃς νὰ ἴδῃς τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἂν ἔλθῃς ἄλλην μίαν φορὰν, θέλω σὲ θανατώσει. Ὁ δὲ Μωϋσῆς εἶπεν, ἔτζι νὰ γένῃ, τὸ πρόσωπόν σου πλέον νὰ μὴν τὸ ἰδῶ. Τότε λέγει ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως, ἀκόμι μίαν πληγὴν μεγάλην θέλω νὰ δώσω εἰς τὸν Φαραὼ, καὶ τότε νὰ ἀφίσῃ τὸν λαόν. ἀλλὰ ἐσὺ παράγγειλε τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν γυναικῶν των νὰ δανεισθῶσιν ἀπὸ τοὺς γειτόνους καὶ φίλους των τὰ στολίσματά των τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ὅσα δύνονται νὰ πάρουσι. Καὶ ὁ Θεὸς ἔδωσεν εἰς τὴν καρδίαν τῶν Φαραωνιτῶν, καὶ τῶν ἔδωσαν ὅσα τῶν ἐζήτησαν. καὶ σχεδὸν ἐπήρασιν ὅλα τὰ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ στολίσματα τῶν Αἰγυπτίων, ὅταν ἔφυγον οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, μετὰ τρόπου δολεροῦ καὶ ἀπατηλοῦ, καθὼς ὁ Θεὸς ἐπρόσταξεν. Ἀλλὰ πῶς ὁ Θεὸς ὁποῦ προστάσσει εἰς τὸν νόμον νὰ ἀπέχωμεν ἀπὸ κλεψίαν καὶ ἀδικίαν, προστάσσει τώρα τοὺς Ἑβραίους νὰ κλέψουσι καὶ νὰ ἀδικήσουσι τοὺς Φαραωνίτας, τὸ νὰ πάρουσι τὰ μαλαματικὰ καὶ ἀσημικά των νὰ φύγωσι; Τοῦτο, λέγομεν, δὲν εἶναι ἀδικία, μάλιστα μεγάλη δικαιοσύνη. διότι οἱ Ἑβραῖοι, τὸ πρῶτον ὁποῦ ἐκατέβηκαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἰωσὴφ, τοὺς ἐδέχθησαν οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ὁ Φαραὼ, ὡς φίλους καὶ ξένους, καὶ τοὺς ἔδωσαν καὶ τόπον τὴν Γεσὲμ νὰ κατοικοῦσιν. ὕστερον δὲ φθονῶντας τὸ πλῆθός των, τοὺς ἔκαμαν σκλάβους των. Καὶ χωρὶς νὰ ἀδικήσωσι τίποτε οἱ Ἑβραῖοι τοὺς Φαραωνίτας, οἱ Ἑβραῖοι αὐτοὶ ἀδικοῦντο πολλὰ ἀπὸ τοὺς Φαραωνίτας. διότι τοὺς ἔβγαλαν καὶ τοὺς ἐδούλευσαν λάσπην καὶ πλίνθους νὰ τοὺς κτίζουσι κάστρη καὶ χώραις, ὄχι μόνον χωρὶς πληρωμὴν, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλὴν βίαν καὶ δαρμοὺς, καὶ πολλὴν κακοποίησιν. Λοιπὸν ἦτον δίκαιον νὰ γένουσι δύο πράγματα, οἱ μὲν Ἑβραῖοι νὰ πληρωθοῦσι τὸν κόποντους ὁποῦ τόσους χρόνους τοὺς ἐδούλευσαν, οἱ δὲ Αἰγύπτιοι νὰ λυπηθοῦσι, χάνοντας τὰ ἀσημικὰ καὶ μαλαματικά των, ἐπειδὴ ἐλύπησαν καὶ ἔθλιψαν ἐκείνους ὁποῦ κακὸν δὲν τοὺς ἔκαμαν. Καὶ τοῦτο εἶναι νόμος Βασιλικὸς καὶ πολεμικὸς, νὰ ζημιώνεται ὁ ἀδικήσας τὸν μηδὲν ἀδικήσαντα. διὰ τοῦτο ὁ δίκαιος Βασιλεὺς καὶ Θεὸς, θέλωντας νὰ ἐξισάσῃ τὰ πράγματα, τοὺς μὲν Ἑβραίους, λέγω, πληρώνει τὸν κόποντους μὲ τοιοῦτον τρόπον, τοὺς δὲ Αἰγυπτίους ἐλύπησε, διότι ἐλύπησαν τοὺς Ἑβραίους, ὁποῦ αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι τοὺς Αἰγυπτίους ποτὲ δὲν ἐλύπησαν. Ὅσοι λοιπὸν ἀδικοῦνται ἀπὸ τοὺς μεγαλήτερούς των μὲ βίαν καὶ δυναστείαν, ἂς ἔχωσιν ὑπομονὴν, διότι, ἂν καλὰ καὶ νὰ μακροθυμῇ ὁ Θεὸς, ἀλλ' ὅμως μὲ καιρὸν ἐξισάζει τὰ πράγματα, καθὼς καὶ εἰς τοὺς Ἑβραίους καὶ εἰς τὸν Φαραὼ ἔκαμεν. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Περὶ

Περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Πάσχα, καὶ περὶ τῆς ί. Πληγῆς.

ΕἾπε λοιπὸν ὁ Θεὸς πάλιν τοῦ Μωϋσῆ. τοῦτος ὁ μῆνας εἶναι πρῶτος Ἐξόδ.
μῆνας τοῦ χρόνου εἰς τοὺς λόγους σας, (ἦτον δὲ ὁ μάρτιος) καὶ εἰς τὰς ιά.
δέκα τούτου τοῦ μηνὸς ἂς πάρῃ καθε σπῆτι ἕνα πρόβατον νὰ τὸ φυλάξωσιν ἕως εἰς τὰς δεκατέσσαρας τοῦ μηνὸς, καὶ νὰ τὸ σφάξουσιν ἀφ᾽ ἑσπέρας νὰ τὸ φάγουσιν ὀπτὸν ὅλον. καὶ ἀπὸ τὸ αἷμά του νὰ ἀλείψωσι ταῖς πόρταις των ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἄνω καὶ κάτω καὶ εἰς τὰ πλάγια. διότι τὴν νύκτα ἐκείνην θέλω νὰ δώσω θάνατον εἰς ὅλα τὰ πρωτογέννητα παιδία τῶν Αἰγυπτίων, τόσον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὡσὰν καὶ εἰς τὰ ζῶα. Καὶ περνῶντας ἐκείνη ἡ θανατηφόρος δύναμις, ὁποῦ φονεύει τὰ παιδία τῶν Αἰγυπτίων, βλέποντας τὸ αἷμα τοῦ προβάτου εἰς τὰς πόρτας τῶν Ἑβραίων, δὲν θέλει σέβῃ μέσα νὰ τοὺς κάμῃ κακὸν εἰς τὰ παιδία των. Καὶ ἀπὸ τὴν βραδινὴν ἐκείνην ὁποῦ θέλουσι σφάξει τὸ πρόβατον, πλέον ψωμὶ ἀναβατὸν νὰ μὴ φάγουσιν, ἀλλὰ μόνον ἄζυμα. καὶ οἱ μὲν Ἑβραῖοι ἔκαμαν οὕτω, καθὼς τοὺς εἶπεν ὁ Μωϋσῆς. Εἰς δὲ τὰ σπήτια τῶν Αἰγυπτίων εὑρέθησαν τὴν νύκτα ἐκείνην ὅλα τὰ πρωτογέννητα παιδία τῶν Αἰγυπτίων ἀοράτως ἀποθαμμένα, καὶ τὰ πρωτογέννητά των ζῶα ὅλα. εἰς δὲ τὰ σπήτια τῶν Ἑβραίων δὲν ἔγινε μηδὲν τοιοῦτον, διὰ τὸ αἷμα τοῦ προβάτου ὁποῦ ἦτον εἰς τὰς πόρτας των διὰ σημάδι, καθὼς ὁ Θεὸς εἶπεν. Ἐξύπνησε δὲ ὁ Φαραὼ τὴν νύκτα, καὶ οἱ Ἄρχοντες καὶ ὁ λαὸς ὅλος, καὶ ἔγινε μεγάλος θρῆνος καὶ κλαυθμὸς εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον. διότι δὲν ἦτον σπῆτι ὁποῦ νὰ μὴν ἦτον νεκρὸς νὰ τὸν κλαίωσι. Τότε ὁ Φαραὼ ἔκραξε τὴν νύκτα ἐκείνην τὸν Μωϋσῆν. ἔπαρε, λέγει, τὸν λαόν σου μὲ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία των καὶ ὅλα σας τὰ ζῶα, καὶ εὐγᾶτε ἔξω νὰ ἑορτάσετε, καὶ νὰ κάμετε θυσίαν ὡς βούλεσθε, καὶ εὐλογήσατέ με καὶ ἐμένα. Καὶ εὐθὺς μὲ πρόσταγμα Βασιλικὸν ὅλοι οἱ Αἰγύπτιοι ἐβίαζον καὶ ἀνάγκαζον τοὺς Ἑβραίους νὰ εὔγωσιν ἔξω τὸ συντομώτερον, καὶ δὲν τοὺς ἄφησαν νὰ ἐψήσουσι κἂν τὴν ζύμην ὁποῦ ἐζύμωσαν, ἀλλὰ τὴν ἐπῆραν ἄψητον εἰς τὰ μανδήλιά των, καὶ ἔφευγον.

Διατὶ δέκα πληγαὶ ἐδόθησαν τῷ Φαραὼ, καὶ μήτε περισσότεραι, μήτε ὀλιγώτεραι· καὶ διατὶ τοιαῦται διάφοροι.

ΔΙατὶ δὲ δὲν ἐδόθησαν τοῦ Φαραὼ ἢ περισσότεραι ἢ ὀλιγώτεραι, ἀλλὰ δέκα πληγαὶ, καὶ διατὶ τοιαῦται διάφοροι, ἄλλος ἂν εἴη λόγος μακρότερος, πλὴν καὶ ἡμεῖς ὀλίγα ἂς εἴπωμεν κατὰ τὸ παρόν. Οἱ μὲν οὖν Βασιλεῖς καὶ μεγάλοι Ἀφεντάδες μὲ ἄλλους τρόπους τιμωριῶν καὶ βασανιστηρίων τιμωροῦσι καὶ παιδεύουσι τοὺς πταίστας, ὁ δὲ Θεὸς μὲ ἄλλον τρόπον παιδεύει τοὺς ἁ-

μαρτω-

μαρτωλὺς καὶ ἀσεβεῖς. μὲ τὰ στοιχεῖα δηλαδὴ τοῦ Κόσμου, ἢ μὲ τὴν γῆν, καίωντας ἀκαρπίαν, ἢ μὲ τὸ νερὸν, καίωντας κατακλυσμὺς, ἢ μὲ τὸν αέρα, πέμπωντας θανατικὰ, (ἐπειδὴ τὰ θανατικὰ ἄλλο δὲν εἶναι, παραφθορὰ τοῦ ἀέρος,) ἢ μὲ τὸ πῦρ, καίωντας κάστρη καὶ χώραις. Ἀλλὰ εἰς τοῦτον τὸν Φαραὼ δὲν ἔδωσε τιμωρίας καὶ πληγὰς ἀπὸ ἕνα στοιχεῖον μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ τέσσαρα, ἢ νὰ εἰπῶ καλλίτερα, ὅλα τὰ κτίσματα ἁρμάτωσεν εἰς πόλεμον ἐναντίον τοῦ ἀσεβοῦς καὶ ἀμετανοήτου Φαραὼ, κατὰ τὸν λόγον τοῦ

Σολ. „ Σολομῶντος ὅπου λέγει. Συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ Κόσμος, ἐπὶ τοὺς παράφρονας. καὶ ἀπὸ μὲν τὴν γῆν τοῦ ἔδωσε γ΄. καὶ δ΄. καὶ η΄. πληγὴν, κώνωπας, μυῖας, καὶ ἀκρίδας. ἀπὸ δὲ τὸ νερὸν, τὰς δύο πρώτας, τὸν ποταμὸν ὅπου ἔγινεν αἷμα, καὶ τοὺς βατράχους ἀπὸ τὰ ἴδια νερά. ἀπὸ δὲ τὸν ἀέρα, τὴν ς΄. καὶ ζ΄. καὶ θ΄. τὰς φλυκτίδας, δηλαδὴ τὰς καυστερὰς, τὴν χάλαζαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐσυνέδραμε καὶ φωτία, καὶ τὸ ψηλαφητὸν σκότος. Διὰ μέσου δὲ τῆς λογικῆς φύσεως τῶν Δαιμόνων ἐνήργησε τὸν ὄλεθρον καὶ τὸν θάνατον τὸν ἐν τῇ ε. πληγῇ τῶν ζώων, καὶ τὸν ἐν τῇ ι. καὶ τελευταίᾳ θάνατον τῶν πρωτοτόκων.

Ἑβρ. α. Διότι, εἰς μὲν τοὺς Ἁγίους, ὁ Θεὸς πέμπει ὑπουργοὺς Ἁγίους Ἀγγέλους καθὼς λέγει ὁ Παῦλος. Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν. εἰς δὲ τοὺς ἁμαρτωλοὺς

Ψαλμ. οζ΄. πέμπει Δαίμονας τιμωροὺς, καθὼς λέγει καὶ ὁ Δαβὶδ, Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ, θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν, ἀποστολὴν δι' Ἀγγέλων πονηρῶν, τουτέστι διὰ τῶν Δαιμόνων. Δέκα πληγὰς δὲ καὶ ὄχι περισσότεραις, ἢ ὀλιγώτεραις ἔδωσε τοῦ Φαραὼ, διότι ὁ δέκατος ἀριθμὸς εἶναι τέλειος ἀριθμός. καὶ μὲ τοῦτον τὸν δέκατον καὶ τέλειον ἀριθμὸν ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε τὸν τελείως ἀσεβήσαντα Φαραώ. Λέγει δὲ καὶ ὁ Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς, ὅτι εἰς ἕνα βιβλίον Ἑβραϊκὸν, ὅπου λέγεται, Λεπτὴ Γένεσις, εὑρίσκεται γεγραμμένον, πῶς δέκα μῆνες ὁ Φαραὼ ἐφόνευε τὰ παιδία τὰ ἀρσενικὰ τῶν Ἑβραίων, ῥίπτωντάς τα εἰς τὸ ποτάμι, ἕως ὅτου ἐγεννήθη ὁ Μωϋσῆς, καὶ τὸν ἐπῆρεν ἡ Φαρμοῦθι ἡ θυγάτηρ τοῦ Φαραώ. διὰ τοῦτο καὶ δέκα πληγαῖς τοῦ ἔδωσεν εἰς δέκα μῆνες, τὸν μὲν Ἰούνιον, τὴν α΄. πληγὴν, τὸν δὲ Ἰούλιον, τὴν β΄. τὸν δὲ Αὔγουστον, τὴν γ΄. τὸν δὲ Σεπτέμβριον, τὴν δ΄. τὸν Ὀκτώβριον, τὴν ε΄. τὸν Νοέμβριον, τὴν ς΄. τὸν Δεκέμβριον, τὴν ζ΄. τὸν Ἰαννουάριον, τὴν η΄. τὸν Φευρουάριον, τὴν θ΄. καὶ τὸν Μάρτιον, ὅτε καὶ τὸ Πάσχα ἔθυσαν, τὴν δεκάτην καὶ τελευταίαν, ὅτε καὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

Ὅπως ἠλευθερώθησαν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον.

Ἐβγῆκαν λοιπὸν ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον μὲ ὅλα πως τὰ ὑπάρχοντα, καὶ μὲ πολὺν πλοῦτον ὅπου ἐπήρασιν ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους.

Ἤκο-

Ἠκολέθησάν τες δὲ ᾗ λαὸς πολὺς ἀπὸ τὲς Φαραωνίτας, ὅσοι ἐπίσευσαν εἰς τὰ μεγάλα ᾗ φοβερὰ σημεῖα, ὁπȣ̃ εἴδασι. ᾗ μάλισα, ὡς λέγȣν, ὅσοι ἦσαν σύμμικτοι, ἤγȣν ὅσοι ἦσαν γεννημένοι ἀπὸ πατέρα Ἑβραῖον, ᾗ γυναῖκα Αἰγυπτίαν, διότι ἀκολȣ́θȣν τὴν πατρικὴν πίσιν. Εἴχασι δὲ τȣ̃τοι ὅλοι ὁδηγὸν ᾗ ἀρχηγὸν ᾗ ἡγεμόνα τὸν Μωϋσῆν. ὁ ὁποῖος ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεὸν δύω ἐξȣσίαις, ὅταν εἶδε τὸν Θεὸν ἐν τῇ βάτῳ εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ. τὸ μὲν, νὰ εἶναι ὁδηγὸς ᾗ ἀρχηγὸς τȣ̃ λαȣ̃ τῶν Ἑβραίων, τὸ δὲ νὰ ἔχῃ ἐπάνω εἰς τὸν Φαραὼ δύναμιν ᾗ ἐξȣσίαν ὡς Θεός. Ἰδȣ̀, λέγει, τέθεικά σε Θεὸν Φαραώ. Ἔκαμαν δὲ οἱ Ἑβραῖοι σκλάβοι εἰς τὴν Αἴγυπτον χρόνȣς τετρακοσίȣς τριάκοντα, κατὰ τὴν Ἱςορίαν τῆς θείας Γραφῆς. κατὰ δὲ τὴν Ἱςορίαν τῶν ἄλλωνῶν Ἱςορικῶν, δὲν ἔκαμαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, παρὰ ἑκατὸν τριάντα χρόνȣς. Καὶ εἰς τȣ̃το δὲν εἶναι καμμία ἐναντιότης. διότι ἡ θεία Γραφὴ μετρᾷ τὲς χρόνȣς, ἀφ᾽ ȣ̃ ἡ προφητεία ἐπροφήτευσε, πῶς μέλλει νὰ ςαθȣ̃σι σκλάβοι οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἐπροφητεύθη δὲ τȣ̃το ἀπὸ τὸν ἴδιον Θεὸν εἰς τὸν καιρὸν τȣ̃ Ἀβραάμ, ὅπαν ὁ Θεὸς τȣ̃ εἶπε. Πάροικον ἔςαι τὸ σπέρμα σȣ ἐν γῇ ȣ̓κ ἰδίᾳ, ᾗ δȣλώσȣσιν αὐτὲς ἔτη τετρακόσια. Οἱ δὲ ἄλλοι Ἱςορικοὶ γράφȣσιν ἀπὸ τὸν καιρὸν τȣ̃ Ἰακώβ, ὁπȣ̃ ἐκατέβη αὐτὸς ᾗ ὅλη τȣ ἡ φαμελία εἰς τὴν Αἴγυπτον. ᾗ ἀφοντότε, ἕως τὸν καιρὸν ὁπȣ̃ τὲς ἐλευθέρωσεν ὁ Μωϋσῆς, ἀριθμȣ̃νται χρόνοι ρλ΄. Ὅταν δὲ ὁ Ἰακώβ, ᾗ ἡ φαμελία τȣ ὅλοι ἐκατέβησαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἦσαν ὅλοι μικροὶ ᾗ μεγάλοι, γυναῖκες ᾗ ἄνδρες, ὡς λέγει ἡ θεία Γραφὴ, ψυχαὶ ἑβδομήκοντα πέντε. Ὅταν δὲ τὲς εὔγαλεν ἐκεῖθεν ὁ Μωϋσῆς, μετὰ ἑκατὸν τριάντα χρόνȣς, τὲς ἐμέτρησε, ᾗ εὗρε, χωρὶς τὲς γέροντας, ᾗ τὰ παιδία, ᾗ τὰς γυναῖκας, ἄνδρας πολεμιςὰς, χιλιάδας ἑξακοσίας, χωρὶς πάλιν τὰ ἀρσενικὰ παιδία, ὁπȣ̃ ὁ Φαραὼ ἔπνιξεν εἰς τὸν ποταμόν. διότι ὁ Θεὸς τὲς ἔδωσε νὰ αὐξάνȣσι, καθὼς ἔταξε τȣ̃ Ἀβραάμ, νὰ γενȣ̃σιν ὡς τὰ ἄςρα τȣ̃ Οὐρανȣ̃, ᾗ ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης.

Γενεσ. ιε. Γενεσ. ιγ. ιε.

Περὶ τῆς ὁδȣ̃ ὁπȣ̃ ἤφερεν ὁ Μωϋσῆς τὲς Ἑβραίȣς, Ὅτι δὲν ἦτον δρόμος καθολικὸς, ἀλλὰ ἀνοδία.

Μέλλωντας λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς νὰ φέρῃ τὲς Ἑβραίȣς εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, ἵνα τὲς δώσῃ ἐκεῖ τὸν Θεόγραφον Νόμον, λέγει ἡ θεία Γραφὴ, πῶς δὲν τὲς ἔφερεν ἀπὸ τὸν καθολικὸν δρόμον, ὁπȣ̃ ἐλέγετο τότε Φιλιςιεὶμ, ᾗ τώρα λέγεται Φιλμπεῖζι. Εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ Μισῆρι, ὡς ἡμέρας δρόμον Χώρα μὲ νερὰ τȣ̃ ποταμȣ̃, ᾗ μὲ περιβόλια. ᾗ ὅσοι θέλȣσι νὰ σέβȣσι μέσα εἰς τὴν ἔρημον, ἐκεῖ κάνȣσι πρῶτον κονάκι, διὰ νὰ ἑτοιμαθȣ̃σιν ἐκεῖθεν, ᾗ νὰ πάρȣσι ᾗ νερὸν διὰ τὸν δρόμον. Ἐκεῖ κονέβει ᾗ τῶν Καλογήρων τὸ καραβάνι, ὁπȣ̃ παγαίνει εἰς τὸ Μοναςήριον, ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ. ἐκεῖ Ἐξόδ. ιγ.

κονδύσσι κὴ οἱ Χαντζίδες τοῦ Κιαμπέ. Ἀλλὰ ὁ Μωϋσῆς δὲν ἔφερε, λέγω, τοὺς Ἑβραίους ἀπ' ἐκεῖ, ἀπὸ τὸ Φιλμπεΐζι αὐτὸ, ἀλλὰ τοὺς ἔφερεν ἀπὸ ἄλλον δρόμον δυσκολώτερον, κὴ ἀνυδρότερον τῆς ἐρήμου. Καὶ τοῦτο διὰ δύο αἰτίας, τὸ μὲν, ἵνα νομίσῃ ὁ Φαραὼ πῶς ἔχασαν τὸν δρόμον, κὴ μὲ τοῦτο νὰ πλανηθῇ νὰ τοὺς καταδράμῃ. τὸ δὲ, ἵνα μὴ, ἰδόντες οἱ Ἑβραῖοι τὸν Φαραὼ κὴ τὸ στράτευμά του πῶς τοὺς καταβρέχουσι νὰ τοὺς φονεύσουσι, φοβηθῶσι κὴ στραφῶσιν ὀπίσω εἰς Αἴγυπτον. διὰ τοῦτο λοιπὸν δὲν τοὺς ἔφερεν ἀπὸ τὸν καθολικὸν δρόμον, ἀλλὰ ἀπὸ ἔρημον κὴ χαϊμένον δρόμον. Ὁ δὲ Θεὸς, τὴν μὲν νύκτα τοὺς ἐφώτιζεν εἰς τὸν δρόμον μὲ ἕνα στύλον πύρινον, ὁ ὁποῖος ἐπάγαινεν ἔμπροστὰς ἀπὸ τὸν λαὸν, κὴ τοὺς ἔδειχνε δρόμον νὰ περιπατοῦσι. τὴν δὲ ἡμέραν, τοὺς ἐσκέπαζε μὲ ἕνα στύλον νέφον, νὰ μὴν τοὺς καυματίζῃ ὁ Ἥλιος, νὰ ὀλιγοθυμοῦσι, κὴ μάλιστα αἱ γυναῖκες κὴ τὰ παιδία. Αὐτὸς δὲ ὁ στύλος τοῦ πυρὸς κὴ ἡ νεφέλη, ἦτον Ἄγγελος ἐκ Θεοῦ, καθὼς παρακάτω θέλομεν εἰπεῖ.

Ὅπως ὁ Φαραὼ ἐβγῆκε διώκωντας τοὺς Ἑβραίους, καὶ ὅπως κατεποντίσθη ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

ὩΣ δὲ ἔφθασαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν σιμὰ, ὁ Θεὸς ἔσπειρε λογισμὸν ἀπωλείας εἰς τὴν καρδίαν Φαραὼ, κὴ εἰς τὸν λαόν του. κὴ οἱ μὲν Αἰγύπτιοι ἐβόησαν πρὸς Φαραὼ λέγοντες. ἔφυγον οἱ Ἑβραῖοι, κὴ ὅλους μᾶς ἐκέρδισαν, ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐδώσαμεν ὅλα τὰ στολίδια μας χρυσᾶ κὴ ἀργυρᾶ. ἀλλὰ κὴ ἡ Βασιλεία σου, ἂν τοὺς ἀφίσῃς νὰ φύγουσι, θέλεις χάσει τὴν πολλὴν δούλευσιν ὁποῦ σὲ ἔκαναν. Ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας, ὠργίσθη πολλὰ, κὴ συνάξας ὅλον του τὸ στράτευμα ἱππικὸν, κὴ πεζικὸν μὲ ἑξακόσια ἁμάξια, ἔτρεχεν ὀπίσω τους νὰ τοὺς φθάσῃ. ὁ δὲ Θεὸς εἶπε τοῦ Μωϋσέως νὰ φέρῃ τὸν λαὸν τῶν Ἑβραίων πλησίον τῆς θαλάσσης ἐρυθρᾶς. Ὡς δὲ ἔφθασαν ὁ Φαραὼ κὴ οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς ἑσπέραν, κὴ ἴδασι τους οἱ Ἑβραῖοι τρεχούμενους ὀπίσω μετὰ βαρείας δυνάμεως, ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Καὶ πρὸς τὸν Μωϋσῆ γογγύζοντες ἄρχησαν νὰ λέγουν, ὀνειδίζοντές τον, ὡς πλάνον κὴ ἀπατεῶνα, πῶς τοὺς ἐγέλασε, κὴ εὔγαλέ τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, νὰ τοὺς φονεύσουσιν οἱ Φαραωνῖται εἰς τὴν ἔρημον. Διὰ νὰ μὴν εἶναι τάχα, λέγουν, μνήματα νὰ ταφοῦμεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, μᾶς εὔγαλες ἔξω εἰς τὴν ἔρημον νὰ μᾶς θανατώσῃς μὲ πικρὸν θάνατον; ἢ δὲν ἦτον καλλίτερον νὰ ἤμεθεν σκλάβοι, κὴ νὰ ἔχωμεν τὴν ζωὴν, ἢ νὰ ἤμεθεν ἐλεύθεροι κὴ ἀπεθαμμένοι; ἢ τί ἄλλο παντεχαίνομεν αὔριον τὸ ταχὺ, παρὰ πικρὸν θάνατον καὶ ἡμεῖς, κὴ αἱ γυναῖκες, κὴ τὰ τέκνα μας, ἐπειδὴ νὰ φύγωμεν δὲν ἠμποροῦμεν, ἔχοντες ὀπίσω τοὺς ἐχθρούς μας, κὴ ἀπεμπρὸς ταύτην τὴν θάλασσαν; Ὢ κὴ τί ἐγελαθήκαμεν, ἀκούοντες τὰ ἀπατηλά σου λόγια. Καὶ οἱ μὲν γογγυσταὶ κὴ

ἀχά-

ἀχάριστοι Ἑβραῖοι τοσαύτας ὑβριστίας ἔλεγον τοῦ Μωϋσῆ. ὁ δὲ πραότατος Μωϋσῆς γενναίως ὑπέφερε τὰς ὕβρεις των. τοῦτο μόνον ἐλυπεῖτο, πῶς οὕτω ταχέως ἀλησμόνησαν τὰ μεγάλα καὶ φοβερὰ θαύματα ὁποῦ εἴδασιν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Πλὴν παρηγορῶντας τῶν ἔλεγε, μὴ φοβεῖσθε. διότι τώρα εἶναι καιρὸς νὰ δείξῃ ὁ Θεὸς μεγαλήτερον θαῦμα ἀπ᾽ ἐκεῖνα, ὁποῦ εἴδετε εἰς τὴν Αἴγυπτον. καὶ τὸ μέγα τοῦτο καὶ φοβερὸν στράτευμα τοῦ Φαραὼ, ὁποῦ εἴδετε, αὔριον δὲν θέλετε τὸ ἰδεῖ πλέον. καὶ εὐθὺς γίνεται μέγα τί τεράστιον καὶ θαυμαστὸν ἔργον. ὁ Ἄγγελος (λέγει ἡ θεία Γραφὴ,) ὁποῦ ὑπήγαινεν ἔμπροσθα, καὶ ἐφαίνετον ὡς στύλος πυρὸς, (ἐπειδὴ ὄμματι ἀνθρώπου καθαρῶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἰδῇ τὴν ἄϋλον φύσιν τοῦ Ἀγγέλου) αὐτὸς, λέγει, εὐγῆκεν ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ λαοῦ τῶν Ἑβραίων, καὶ ἦλθε καὶ ἐστάθη ἐξόπισθεν. ὁμοίως καὶ ὁ στύλος τῆς νεφέλης. καὶ ἦσαν ὅλην τὴν νύκτα ἀναμέσον τοῦ λαοῦ τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀναμέσον τοῦ φουσάτου τοῦ Φαραὼ, καὶ τοὺς ἐχώριζε νὰ μὴν πέσωσι τὴν νύκτα ἐπάνω εἰς τοὺς Ἑβραίους. Γίνεται καὶ ἄλλο ἔργον θαυμάσιον εἰς τοὺς Αἰγυπτίους πρὸς φύλαξιν καὶ σωτηρίαν τῶν Ἑβραίων, Ἦτον ἡ νύκτα ὁλόφωτος ἀπὸ τὸ φεγγάρι, ἐπειδὴ ἦσαν ὕστερα δύο ἢ τρεῖς ἡμέραις, ἀφ᾽ οὗ ἔφαγον τὸ Πάσχα οἱ Ἑβραῖοι, ὁποῦ τὸ φεγγάρι τότε εἶχε δεκατέσσαρας ἡμέρας. Ὅμως ἔπεσε τὴν νύκτα ἐκείνην εἰς τὸ στράτευμα τοῦ Φαραὼ ἕνα μεγάλον καὶ βαθὺ σκότος, ὅσον ὁποῦ ἕνας τὸν ἄλλον δὲν ἔβλεπεν, εἰς δὲ τοὺς Ἑβραίους ἐφώτιζε καθαρὰ ἡ σελήνη. ὁ Μωϋσῆς ἔστεκε σιωπῶν, μόνον μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἐφώναζε προσευχόμενος εἰς τὸν Θεόν. Ὅθεν τοῦ ἀποκρίνεται ὁ Θεὸς, λέγων, τί βοᾷς πρός με; εἰπὲ τῶν Ἑβραίων νὰ σηκωθοῦσι νὰ φορτώσουσι τὰ ζῶά τους, καὶ ἂς ἔλθουν εἰς τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ ἐσὺ ἔπαρε τὴν ἱερὰν ἐκείνην καὶ θαυματουργὸν ῥάβδον, μὲ τὴν ὁποίαν ἕως τώρα ἔκαμες τὰ μεγάλα καὶ φοβερὰ θαύματα, μὲ τὴν ὁποίαν ἔπληξες τὸν Φαραὼ καὶ τὴν Αἴγυπτον. καὶ μὲ ταύτην κτύπησαι καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ θέλει φοβηθῇ νὰ σχισθῇ εἰς τὸ μέσον, νὰ κάμῃ δρόμον, νὰ περάσουσιν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὸ ἀντίπεραν τῆς θαλάσσης. εἰς δὲ τὸν Φαραὼ νὰ δείξω τὴν μεγάλην δόξαν καὶ δύναμίν μου, ἵνα πιστεύσωσιν ὁ λαὸς οὗτος. Καὶ οὕτω κτυπῶντας ὁ Μωϋσῆς, εὐθὺς τὸ ἄψυχον στοιχεῖον ἐγνώρισε τὸ πρόσταγμα τοῦ ποιητοῦ της Θεοῦ, καὶ ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον, καὶ ἔκαμε δρόμον διὰ ξηρᾶς, τὸ δὲ νερὸν ἐστάθη ἀπὸ ἕνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ὡσὰν τεῖχος. Ἐφύσησε καὶ ἄνεμος νότος δυνατὸς, καὶ ἐκράτει τὰ νερὰ νὰ μὴ σμίξουσιν. ὥστε ὁποῦ ὅλος ὁ λαὸς τῶν Ἑβραίων ἐπέρασεν, ὅσον νὰ ξημερώσῃ, τὸ ἀντίπεραν τῆς θαλάσσης. εἶναι δὲ αὐτὴ ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα κόλφος στενὸς, ὡς δεκαπέντε, ἢ καὶ εἴκοσι μίλια. Λέγουσι τινὲς, (τὸ ὁποῖον λέγει καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος) πῶς δώδεκα σχίσματα, καὶ δώδεκα δρόμοι ἔγιναν εἰς τὴν θάλασσαν διὰ τὰς δώδεκα Φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. ὅμως ἢ οὕτως, ἢ οὕτως, ἡ θεία Γραφὴ καθαρῶς λέγει, πῶς μὲ τὴν ῥάβδον του ὁ Μωϋσῆς ἔσχισε τὴν θάλασσαν,

κ) ἐπέρασαν οἱ Ἑβραῖοι. Τὸ δὲ ταχὺ, ἀφ' ὃ ἐξημέρωσεν, ἁρματώθησαν οἱ Φαραωνῖται μὲ προθυμίαν μεγάλην, θαῤῥοῦντες, νὰ ἔχουσι τοὺς Ἑβραίους ἀποκλεισμένους μὲ τὴν θάλασσαν, κ) νὰ μὴν ἔχουσι τὸ, ποῦ νὰ φύγουσιν. ὅμως τοὺς μὲν Ἑβραίους ἔβλεπον ἀπὸ μακρὰν καὶ ἔτρεχαν εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης, τὴν δὲ θάλασσαν χισμένην μὲ δρόμον πολλήν. ὅθεν σκληρώνει πάλιν ὁ Θεὸς τὴν καρδίαν Φαραὼ, νὰ τοὺς διώκουσιν εἰς τὸν δρόμον ἐκεῖνον τῆς θαλάσσης. Ἀλλὰ ὅταν οἱ Φαραωνῖται εὑρέθησαν ὅλοι μέσα εἰς τὸν δρόμον ἐκεῖνον τοῦ νεροῦ, οἱ Ἑβραῖοι ὅλοι ἦσαν περασμένοι εἰς τὸ ἀντίπεραν. κ) δὴ λοιπὸν στρέφεται ὁ Μωϋσῆς μὲ τὴν ῥάβδον του, καὶ κτυπᾶ δεύτερον τὴν θάλασσαν, καὶ σμίγουσι τὰ νερὰ, καὶ ἐκάλυψαν ὅλον τὸ στράτευμα τοῦ Φαραώ. κ) οὕτω καταποντισθέντες, ἀπεπνίγησαν ἅπαντες. Καὶ τοῦτο ἦτον μία ἐκδίκησις δικαία τοῦ Θεοῦ διὰ τὰ παιδία τῶν Ἑβραίων, ὁποῦ οἱ Αἰγύπτιοι ἔπνιγον εἰς τὸν ποταμόν. μάλιστα δὲ λέγουσι τινὲς, πῶς διὰ τὸ ἕνα παιδὶ τῶν Ἑβραίων, νὰ ἐπνίγησαν χίλιοι Αἰγύπτιοι.

Περὶ τῆς Μωϋσέως ᾠδῆς.

ΤΟιαύτην λαμπροτάτην νίκην τῶν ἐχθρῶν βλέπων ὁ Μωϋσῆς, (ἤτον γὰρ ἀληθῶς μεγάλη κ) λαμπρὰ νίκη) χωρὶς πόλεμον κ) αἱματοχυσίαν, ἀλλ' ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ νὰ ἰδοῦσι τοὺς ἐχθρούς των ὑπὸ θείας δυνάμεως τεθανατωμένους, ἄρχισε νὰ χαίρεται πνευματικῶς, κ) ὅλος ὁ λαὸς φοβηθέντες τὸ παράδοξον, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Θεόν. Ὁ δὲ Μωϋσῆς, σκιρτῶν κ) ἀγαλλόμενος ὁμοῦ μετὰ τῆς λοιπῆς γερουσίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἔψαλε τὴν νικητήριον ἐκείνην ᾠδήν. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασαι, ἵππον κ) ἀναβάτην ἔῤῥιψεν εἰς θάλασσαν. Ἡ δὲ Μαριὰμ, ἡ Μωϋσέως ἀδελφὴ, πέρνουσα τὸ τύμπανον εἰς τὰ χέρια της, κ) αἱ λοιπαὶ γυναῖκες τῶν Ἑβραίων μαζί της ἐχόρευον. κ) ἡ Μαριὰμ πρώτη εἰς ὅλας, κρούουσα κ) παίζουσα τὸ τύμπανον, ἔψαλον ὁμοῦ ὅλαι, τὸ, Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασαι. ἀφ' οὗ δὲ οἱ Αἰγύπτιοι ἐπνίγησαν, τοὺς ἐῤῥηξεν ὕστερον τὸ κῦμα ἔξω, κ) τοὺς ἔκδυναν οἱ Ἑβραῖοι, κ) τὰ φορέματα κ) ἅρματά των ἔπερναν, τοὺς δὲ νεκροὺς γυμνοὺς ἐμάζωναν σωροὺς σωρούς. κ) ὕστερον ἐχίσθη ἡ γῆ κ) τοὺς κατέπιε, κατὰ τὸ εἰρημένον. Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, κ) κατέφαγεν αὐτοὺς γῆ. Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἱστορικὸς Κεδρηνὸς ὁ Γεώργιος. ἡμεῖς δὲ μικρὸν παρεκβάντες, ὀλίγα τινὰ περὶ τούτου τοῦ θαύματος εἴπωμεν πρὸς τοὺς τὴν Γραφὴν συκοφαντοῦντας.

Ὅτι τὸ θαῦμα τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐστὶν ἀληθές.

ΚΑὶ ὅτι μὲν τὸ θαῦμα τοῦτο ἐστὶν ἀληθὲς, οὐδεμίας ἀπιστεῖ τῶν τῇ θείᾳ Γραφῇ πειθομένων. Ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι τινὲς, ὁποῦ θαυμάζουσι

μαλ-

μᾶλλον τὰ ἑλληνικὰ ἢ τὰ Χριστιανικὰ, καὶ θέλουσιν ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Ἱστοριῶν νὰ βεβαιώσουσι τὴν Ἱστορίαν τῆς θείας Γραφῆς, διὰ τοῦτο μὴ εὑρίσκοντες τοῦτο τὸ θαῦμα τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης εἰς τὰς παλαιὰς Ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων, τολμοῦσι νὰ λέγουσι πῶς δὲν εἶναι ἀληθινόν. ὅθεν δεῖν ἐγνωρίσαμεν πρὸς αὐτοὺς ἀποκρίνασθαι ὀλίγον τί. Διὸ καὶ λέγομεν πρῶτον, ὅτι μὲν οἱ Ἕλληνες εἶχον μεγάλην ἔχθραν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, διότι καὶ τὰ πολλὰ τὰ νόμιμα τῆς πίστεως τῶν Ἑβραίων ἦσαν παρηλλαγμένα ἀπὸ τὰ νόμιμα τῶν Ἑλλήνων. καὶ τὸ περισσότερον, διότι οἱ Ἑβραῖοι εἶχον νόμον ἐκ Θεοῦ ἀπαράβατον, τὸ νὰ μὴν σμίγουσι παντελῶς μὲ τὰ ἄλλα ἔθνη, τοῦτο τοῦ Θεοῦ προστάξαντος, διὰ νὰ μὴν εἰδωλολατροῦσιν. ὅθεν καὶ οἱ ἐθνικοὶ ἔλεγον τοὺς Ἑβραίους μισανθρώπους, καὶ ὄχι φιλανθρώπους. Διὰ τοιαύτην οὖν αἰτίαν, τῶν Ἑλλήνων οἱ Ἱστορικοὶ, ἐθελοκακοῦντες πρὸς τοὺς Ἑβραίους, δὲν διηγοῦνται τὰ θαύματα ὁποῦ ἐγίνηκαν εἰς αὐτοὺς, ὡς τάχα μὴ πιστεύοντές τα νὰ ἐγίνηκαν οὕτως, ὡς ἡ θεία Γραφὴ τὰ διηγεῖται. Δεύτερον λέγομεν, μηδένα ἄλλο βιβλίον, ἀπ' ὅσα ἡμεῖς ἠκούσαμεν καὶ ἴδαμεν, δὲν εὑρίσκεται προτήτερον τῆς θείας Γραφῆς. ἀλλὰ ὅσα βιβλία καὶ ἂν εὑρίσκονται ἑλληνικὰ, ὅλα εἶναι ὑστερώτερα πολλοὺς χρόνους ἀπὸ τὴν Πεντάβιβλον τοῦ Μωϋσέως. καὶ τὸ αἴτιον, διότι, ὡς καθὼς εὑρίσκομεν εἰς τὰς Ἱστορίας, τὰ πρῶτα γράμματα, ὁποῦ ἐφάνησαν εἰς τὸν Κόσμον, ἦσαν αὐτὰ ὁποῦ ὁ Μωϋσῆς ἐδίδαξε τοὺς Ἑβραίους. Καὶ ἂν καλὰ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι νὰ ἦσαν σοφοὶ ἄνθρωποι, καὶ πρῶτοι σοφοὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀπὸ αὐτοὺς νὰ ἐδιδάχθη τὴν σοφίαν ὁ Μωϋσῆς, ἀλλ' ὅμως τὴν σοφίαν οἱ Αἰγύπτιοι τῷ τότε καιρῷ τὴν ἐμάθαιναν καὶ τὴν ἐδίδασκον, ὄχι μὲ γράμματα, ἀλλὰ μόνης δι' ἀκοῆς, καὶ μὲ τὰ λεγόμενα ἱερογλυφικά. Ἀπὸ δὲ τοὺς Ἑβραίους, ἀφ' οὗ ἦλθον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἔμαθον γράμματα οἱ Φοίνικες, ὡς γείτονες τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. ἡ γὰρ Φοινίκη εἶναι, τὸ νῦν λεγόμενον, Παρασάμι, τὸ ὁποῖον εἶναι τόπος παραθαλάσσιος τῆς Ἱερουσαλήμ. Πάντες δὲ οἱ Ἕλληνες μαρτυροῦσι, πῶς τὰ γράμματα τὰ ἐδιδάχθησαν ἀπὸ τοὺς Φοίνικας. Τὸν δὲ τρόπον ὁποῦ ἀπὸ τοὺς Φοίνικας οἱ Ἕλληνες, καὶ πρῶτον οἱ Ἀθηναῖοι ἔμαθον τὰ γράμματα, τὸ διηγεῖται ὁ Ἡρόδοτος εἰς τὸ έ. βιβλίον τῶν Ἱστορικῶν. ὁ ὁποῖος λέγει, πῶς Ἡρόδο. τὰ γράμματα τῶν Φοινίκων ἔμαθον πρῶτον οἱ Ἀθηναῖοι, ὕστερον δὲ ἕκαμαν τους. καὶ δικάτως ἑλληνικὰ οἱ Ἕλληνες. ἀπὸ τοὺς ὁποίους Ἕλληνας πρῶτος ὁ Παλαμίδης εὗρε τὰ πρῶτα ἑλληνικὰ γράμματα. ὁ δὲ Παλαμίδης ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τῆς Τρωάδος. καὶ ὁ Μωϋσῆς, ὡς λέγει Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, καὶ ἄλλοι, ἦτον προτήτερος ἀπὸ τὸν πόλεμον τῆς Τροίας περίττου ἀπὸ τοὺς ἑξακοσίους χρόνους. Συνάγεται λοιπὸν, προτήτερον βιβλίον νὰ εἶναι ἡ Πεντάβιβλος τοῦ Μωϋσέως ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα βιβλία ὁποῦ εὑρίσκονται. Πῶς λοιπὸν οἱ Ἕλληνες οἱ Ἱστορικοὶ πράγματα ἀρχαῖα καὶ παλαιὰ ἤθελαν γράψῃ ἔτζι καθαρὰ ὡς ἐγίνησαν, καὶ μάλιστα ὁποῦ ἡ θεία Γραφὴ ἀκόμι δὲν ἦτον μεταγλωττισμένη εἰς τὰ

ἑλληνικὸν νὰ τὴν διαβάζουσιν οἱ Ἕλληνες, ἐπειδὴ ὕστερον ἐμεταγλωττίσθη εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, ἢ Φιλαδέλφου, συνεργοῦντος εἰς τὴν ἑρμηνείαν Δημητρίου τοῦ Φαληρέως, ὡς λέγει Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, εἰς τὸν πρῶτον λόγον τῶν Στρωματέων. Ἀλλὰ καὶ καί τινες Ἱστορικοὶ τῶν Ἑλλήνων, ἢ ἐξ ἀκοῆς δεξάμενοι τὰ τῶν Ἑβραίων γεγονότα πράγματα, ἢ καὶ ἀναγινώσκοντες ὕστερον μεταγλωττισθεῖσαν τὴν θείαν Γραφὴν, διηγοῦνται τὰ κατὰ τὸν Μωϋσῆ γενόμενα τότε, πῶς ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἐπῆρε τοὺς Ἑβραίους, καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν δὲ διάβασιν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἐὰν δὲν διηγοῦνται, δὲν εἶναι θαυμαστὸν, ὅπου γε οὐδὲ τὰ ἄλλα θαύματα ὅπου ὁ Μωϋσῆς ἔκαμε δὲν διηγοῦνται, διὰ ἔχθραν πρὸς τοὺς Ἑβραίους ὅπου ἔχουσιν, ὡς
Στράβ. εἴπομεν. Ὁ μὲν γὰρ Στράβων ὁ Γεωγράφος, εἰς τὸ ις΄. βιβλίον τῶν γεωγραφικῶν του, ἐπαινεῖ κατὰ πολλὰ τὸν Μωϋσῆ, λέγωντάς τον σοφὸν ἄνθρωπον, καὶ Ἱερέα τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀληθῶς θεοσεβῆ. Ἐπειδὴ, ὡς λέγει αὐτὸς ὁ Στράβων, διὰ τὸ νὰ μὴ στέργῃ αὐτὸς ὁ Μωϋσῆς τὰ σεβάσματα καὶ τὴν πολυθεΐαν τῶν Αἰγυπτίων, διότι ἐπροσκυνοῦσαν ζῶα ἄλογα διὰ Θεοὺς, διὰ τοῦτο ἐδίδαξε πολλὴν λαὸν, νὰ μὴ πιστεύουσι διὰ Θεοὺς τοιαῦτα πράγματα, ἀλλὰ ἕνα καὶ μόνον Θεὸν ἀόρατον, ποιητὴν Οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ πάντων τῶν ὄντων. καὶ οὕτως ἐπῆρε μὲ τὴν τοιαύτην του διδαχὴν πολὺ πλῆθος λαοῦ, καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Στράβων περὶ Μωϋσέως λέγει, ἐπαινῶντας πολλὰ τὸν Μωϋσῆ, πῶς ἐδίδαξε μοναρχίαν Θεοῦ. κατηγορεῖ δὲ τοὺς Ἑβραίους, πῶς ὕστερον ἀπὸ τὸν Μωϋσῆν, εὑρήκασιν αὐτοὶ ἄλλα παρατηρήματα, περιτομὴν δηλαδὴ, καὶ τῶν κρεάτων τῶν χοιρείων τὴν ἀποχὴν καὶ ἄλλα. Τῆς δὲ ἐρυθρᾶς θαλάσσης τὴν διάβασιν οὐδὲ τὴν ἀναφέρει ποσῶς, οὐδὲ ἄλλο κανένα θαῦμα τοῦ Μωϋσέως. καὶ εἶναι φανερὸν ὁ Στράβων πῶς νὰ ἐχθρεύετο τοὺς Ἑβραίους, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς κατηγορεῖ πῶς αὐτοὶ ἔγραψαν πολλὰ εἰς τὴν θείαν Γραφὴν ὕστερον, τὰ ὁποῖα ὁ Μωϋσῆς δὲν τὰ ἔγραψεν. ὅθεν ἐνδέχεται καὶ τὰ θαύματα νὰ ἐνόμιζε πῶς οἱ Ἑβραῖοι ὕστερον νὰ τὰ ἔγραψαν. Τοιαύτην γοῦν γνώμην ἐνδέχεται νὰ εἶχον καὶ οἱ ἄλλοι Ἱστορικοὶ τῶν Ἑλλήνων, διὰ τοῦτο τὰ θαύματα τῆς θείας Γραφῆς, καὶ τὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης δὲν διηγοῦνται, ἢ καὶ τυχὸν διὰ τὴν παλαιότητα. Πλὴν αὐτὸς ὁ Στράβων εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον διηγεῖται ἕνα θαῦμα παρόμοιον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τὸ ὁποῖον λέγει πῶς ἐγίνηκεν εἰς τὴν Πτολεμαΐδα, τὸ νῦν λεγόμενον Ἄκρει, εἰς τὸ Παρασάμι. Ὅμως λέγω, ἢ ἐθελοκακῶν, δὲν λέγει πῶς εἰς τοὺς Ἑβραίους ἐγίνηκεν, ἀλλὰ εἰς τοὺς Πτολεμαεῖς, ὅταν ἐπολέμουν πρὸς Σαρπηδόνα στρατηγὸν, ἢ διὰ τὸ νὰ εἶναι δύω Πτολεμαΐδες, ἐλανθάνθη ὁ Στράβων. διότι ἦτον καὶ ἄλλη Πτολεμαῒς εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Ἀρριανὸς εἰς τὸν περίπλουν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Λέγει δὲ ὁ Στράβων οὕτως. (ἱστορεῖται δὲ παράδοξον πρᾶγμα, ὅπου σὰν αὐτὸ ὀλίγα, ἢ καὶ καθόλου ἐγίνηκαν.) Ὅταν ἐπολεμοῦσαν οἱ Πτολεμαεῖς

μὲ

μὲ τὸν Σαρπηδόνα τὸν στρατηγὸν, εἰς τὴν μεταξὺ Τύρου καὶ Πτολεμαΐδος θάλασσαν, ἐβγῆκεν ἔξω ἡ θάλασσα καὶ ἔπνιξε τοὺς φεύγοντας. καὶ ἄλλους μὲν ἔσυρε μέσα εἰς τὸ πέλαγος καὶ τοὺς ἔφθειρεν, ἄλλους ἐκράτησεν εἰς τὰ λακώματα καὶ ἀπέθαναν. καὶ ἀφ' οὗ πάλιν ἡ θάλασσα ἐσύρθη μέσα εἰς τὸν τόπον της, ἐξεσκέπασε τὰ νεκρὰ σώματα καὶ ἐφάνησαν. Τοῦτο λέγω λοιπὸν, διὰ τὸ νὰ εἶναι ἀρχαῖον καὶ παλαιὸν διήγημα, καὶ ἔχοντές το οἱ ἄνθρωποι κατὰ διαδοχὴν ἐξ ἀκοῆς μόνον, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Στράβων τὸ διηγᾶται συγκεχυμένον, καὶ μήτε τὸν τόπον ἀκριβῶς λέγει ὅπου ἐγίνηκε τοῦτο τὸ πρᾶγμα, μήτε τὰ πρόσωπα. Πλὴν ἐκεῖ σιμὰ λέγει πῶς ἐγίνηκε, διότι καὶ ἡ μία Πτολεμαΐς, ἡ κατὰ τὴν Τύρον, σιμὰ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης εἶναι. ἐπειδὴ ἀντικρύζει ὁ κόλπος μὲ τὴν Φοινίκην, ὅπου ἡ Τύρος καὶ ἡ Πτολεμαΐς, διότι εἶναι ὡς τεσσάρων ἡμερῶν δρόμος, νὰ σμίξῃ ἡ ἐρυθρὰ θάλασσα μὲ τὴν ἄσπρην. διὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ Βασιλεῖς, καὶ μάλιστα ὁ Σέσωστρις, ἠθέλησαν νὰ ταῖς σμίξουσιν. Ἀκόμι καὶ ἡ ἄλλη Πτολεμαΐς, ἡ ἐν αὐτῇ τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, πλησίον τοῦ τόπου εὑρίσκεται, ὅπου ὁ Φαραὼ ἐκατεποντίσθη. Ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ αἱ Ἱστορίαι τῆς παλαιᾶς Διαθήκης δὲν ἦσαν ἀκόμι μεταγλωττισμέναι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν, διὰ τοῦτο εἰς τοὺς Ἕλληνας ἁπλωμέναι αἱ Ἱστορίαι τῶν Ἑβραίων δὲν ἦσαν, καὶ οὕτως ἐλάνθανον τοὺς πολλούς. Πλὴν ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς τῇ θείᾳ Γραφῇ πειθομένοις, ὀλίγος λόγος πρὸς τοὺς ἐναντιουμένους ἐκείνῃ. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν, νὰ δείξωμεν πόσα δυσκολεύματα καὶ στενοχωρίαις πραγμάτων εὗρον εἰς τὴν ἔρημον οἱ Ἑβραῖοι, ὅσον νὰ ἔλθουν εἰς τὸ Ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ εἰς ὅλα ὁ Θεὸς ἐθαυματούργει.

Περὶ τῆς Μεῤῥᾶς, καὶ τῶν πικρῶν ὑδάτων.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν διὰ ξηρᾶς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν διαπεράσαντες οἱ Ἑβραῖοι, ἀφίνοντες ὀπίσω τους τὸν Φαραὼ καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν στρατιὰν καταχαλασμένην, ἐπεριπάτουν τὴν ἔρημον, φθάσαντες εἰς τόπον λεγόμενον Σοὺρ, τὸ νῦν λεγόμενον Σούτουρ. Εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὰ λεγόμενα νερὰ τοῦ Μωϋσέως, ὅπου καὶ ἐπέρασαν, ὡς μιᾶς ἡμέρας δρόμος. ἐπ' ἐκεῖ περιπατοῦσιν ἄλλαις δύω ἡμέραις χωρὶς νερόν. Διψᾷ πολλὰ ὁ λαὸς, ἀλλ' ὅμως, ὡς ἀχάριστος, δὲν θυμᾶται τὰ πρότερον θαύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ παρακαλέσῃ μὲ δάκρυα νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ ὁ Θεὸς νὰ εὕρουν νερὸν, ἀλλὰ πάλιν γογγυσμὸς πολὺς, καὶ βαρεῖαι ὕβρεις πρὸς τὸν Μωϋσῆν. Πλάνε, λέγοντες, καὶ ἀπατεὼν, ἡμᾶς δὲν λυπᾶσαι, καὶ τὰ μικρὰ τοῦτα βρέφη δὲν ἐσπλαγχνίσθης, ἀλλὰ τὰ ἔφερες εἰς τοιαύτην ἔρημον ἄνυδρον καὶ ἀγεώργητον, ὅπου, οὔτε φαγὶ εἶναι, οὔτε ποτὸν, καὶ τώρα ὅλοι μας ἀποψύχομεν ἀπὸ τὴν δίψαν; καὶ δὲν ἠξεύρεις ὅτι εἰς ὅλα τὰ κακὰ δύναται νὰ ὑπομονεθῇ ὁ ἄνθρωπος, εἰς δὲ πεῖναν καὶ δίψαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀντιστέκεται; διότι τὰ δύω πράγματα αὐτὰ ὑστεροῦσι τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ἔρχονται δὲ εἰς ἕνα τόπον ὅπου λέ- Ἐξόδ. ιϛ.

γεται Μερρά. ἐκεῖ καὶ μέχρι τῆς σήμερον τρέχει ὀλίγον νερὸν ἀπὸ μίαν λίμνην μικρὰν ὁποῦ εἶναι ἐκεῖ, ἀλλ' ὅμως εἶναι τόσον πικρὰ τὰ νερὰ ἐκεῖνα, ὁποῦ μήτε καν ἄκρα τῇ γλώσσῃ νὰ τὰ γευθῇ τινὰς δὲν δύναται. Τρέχουσι λοιπὸν οἱ Ἑβραῖοι μετὰ χαρᾶς μεγάλης νὰ δροσίσουσι τὸ πολύπως καῦμα, καὶ τὴν ἄμετρον δίψαν. καὶ γευσάμενοι τῆς πικρότητος, μᾶλλον ἢ πρότερον ἐλυπήθησαν, καὶ γογγυσμὸς πάλιν κατὰ Μωϋσέως, τοῦ προτέρου βαρύτερος. Τί πιώμεθα, λέγοντες; τουτέστιν, ἐὰν τούτη ὅλη ἡ ἔρημος γῆ, ὁποῦ μᾶς ἤφερες, ὡς βλέπομεν, ἔχει ὀλίγα νερὰ, καὶ νὰ εἶναι καὶ ἔτζι πικρὰ, εἰπὲ μας ἐσὺ ὦ Μωϋσῆ, τί πιώμεθα, τί νὰ πίνωμεν ἐδῶ ὁποῦ μᾶς ἔφερες; ὁ δὲ Μωϋσῆς ἐβόησε πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ ἔδειξε ξύλον τι, καὶ βάλλωντάς το εἰς τὰ νερὰ εὐθὺς ἐγλυκάν-
Φίλων Ἰουδ. θησαν. Τοῦτο τὸ ξύλον λέγει ὁ Φίλων ὁ Ἰουδαῖος, πῶς ἢ νὰ εἶχεν ἐκ φύσεως τοιαύτην δύναμιν, νὰ γλυκαίνῃ τὰ πικρὰ, ἢ τότε μόνον ὁ Θεὸς θαυματουργῶν, τοῦ ἔδωσε τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν, ὅσον νὰ θεραπεύσῃ μόνον τὴν χρείαν τοῦ λαοῦ, ὃ καὶ ἀληθέστερον. Ἔπιε λοιπὸν ὁ ἀγνώμων καὶ ἀχάριστος ἐκεῖνος λαὸς, καὶ ἐπῆραν καὶ εἰς τὰ ἀγγεῖά τους. καὶ πάλιν τὸ νερὸν μετεστράφη εἰς τὴν προτέραν πιότητα τῆς πικρότητος, εἰς ἣν καὶ νῦν ὁρᾶται, νομίζω διὰ πίστωσιν τοῦ θαύματος εἰς τοὺς μεταγενεστέρους. διότι ἂν ἤθελε μείνῃ καὶ ἕως τὴν σήμερον γλυκὺ, τινὰς δὲν ἐπίστευε πῶς πρότερον ἦτον πικρόν.

Περὶ τῶν δώδεκα πηγῶν.

Ἐξόδ. ιέ. ΕΚεῖθεν δὲ ἔρχονται εἰς τόπον λεγόμενον Αἰλεὶμ, τὸν ὁποῖον σήμερον οἱ Ἄραβες λέγουσι, Τούρ. καὶ οἱ Πατέρες οἱ ἐκεῖσε ἀσκούμενοι, καὶ οἱ ἐν τῷ Σιναίῳ ἁγίῳ ὄρει ὄντες, τὸ λέγουν, Ῥαϊθώ. Ἐκεῖ εὑρήκασι τὰς δώδεκα πηγὰς τῶν ὑδάτων, ὁποῦ καὶ ἕως τὴν σήμερον εὑρίσκονται, καὶ τοὺς ἑβδομήκοντα στελέχους τῶν φοινίκων, ἤγουν ἑβδομήκοντα φυλαδούλαις τοῦ κουρμᾶ. σημεῖον, αἱ δώδεκα πηγαὶ, ὡς λέγει Φίλων ὁ
Φίλων Ἰουδ. Ἰουδαῖος, τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, οἱ δὲ Ἑβδομήκοντα κουρμάδες, τῶν ἑβδομήκοντα ψυχῶν, ὁποῦ ἐκατέβησαν μετὰ Ἰακὼβ εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ὡς δὲ οἱ ἡμέτεροι Πατέρες ἐξηγήσαντο, αἱ δώδεκα πηγαὶ ἐπροσήμαινον τοὺς δώδεκα Μαθητὰς τοῦ Σωτῆρος, τὰ δὲ ἑβδομήκοντα φυτὰ, σημεῖον τῶν ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων. Πλὴν καὶ αἱ δύω ἐξήγησες καλαὶ εἶναι, καὶ ἀποδεκταί. ἡ μὲν γὰρ πρώτη ἐσήμαινε πρᾶγμα περασμένον, ἡ δὲ ὑστέρα ἐξήγησις λέγει, πῶς ἐσήμαινε πρᾶγμα ὁποῦ ἔμελλε νὰ γένῃ, ἤγουν τοὺς Ἀποστόλους τοῦ Χριστοῦ, τοὺς ΙΒ΄. καὶ τοὺς Ο΄.

Περὶ τοῦ Μάννα καὶ τῆς Ὀρτυγομήτρας.

Ἐξόδ. ιϛ΄. ΑΠὸ δὲ τῆς Ῥαϊθοῦ ἔρχονται εἰς τόπον λεγόμενον, Σὶν, ὅ ἐστιν ἀναμέσον Αἰλεὶμ, τῆς λεγομένης Ῥαϊθὼ, καὶ ἀναμέσον Σινᾶ. Τοῦτος ὁ τό-

πος,

πός, τὸ Σίν, λέγεται τὴν σήμερον ὑπὸ τῶν Ἀράβων, Σελέ. ἔχει δὲ ὀλίγον νερὸν τρεχάμενον. εἶναι ἀπ᾽ ἐκεῖ, ἕως τὴν σήμερον, δρόμος τῶν πατέρων, εἰς τὴν Ῥαϊθὼ παγαινάμενοι. Ἀλλὰ ἐδῶ εἴχασι μὲν τὸ νερὸν εἰς ἀρκετὴν θεραπείαν τῆς χρείας, τὰ δὲ ἄλλα τροφήματα ὠλιγόστευαν, ὅσα εἴχασι μαζί τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. διότι εἶχον ἕνα μῆνα ὁποῦ ἐβγήκασιν ἐκεῖθεν. Ἄρχισε νὰ τοὺς στενοχωρῇ ἡ κακὴ δέσποινα καὶ τυραννοῦσα κοιλία, ἡ ὁποία τὸν ἄνθρωπον βιάζει νὰ κάμῃ πολλάκις καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ δὲν θέλει. Καὶ δὴ πάλιν γογγυσμὸς, καὶ κατὰ Μωϋσέως ὀνειδισμοί. διότι δὲν τοὺς ἐτάραττε τὸ παρὸν κακὸν τῆς πείνας, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον. διότι ἔβλεπον τόπον ἔρημον, καὶ γῆν ἀγεώργητον καὶ ἄσπορον, καὶ μάκρος τόπου πολὺ τοιοῦτο, κατάξηρον πάντοτε ὑπὸ τῆς πολλῆς (ὡς εἴπομεν) θερμότητος τοῦ Ἡλίου, ὁποῦ μήτε χώρα, μήτε κάστρον ἦτον τριγύρου, νὰ εὑροῦσιν ἐκ τῶν ἀναγκαίων πρὸς διατροφὴν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τόσον λαοῦ πλῆθος. Διὸ καὶ ἔλεγον πρὸς Μωϋσῆν. τί καλοσύνη εἶναι τούτη ὁποῦ ἔλεγες νὰ μᾶς κάμῃς; δὲν ἦτον καλλήτερα τῆς Αἰγύπτου τὰ παξάμεια, τὰ παχέα κρέατα, καὶ τὰ ἄλλα φαγία, καὶ νὰ ἤμεθεν καὶ σκλάβοι, παρὰ νὰ ἐλευθερωθοῦμεν πρὸς καιρὸν, καὶ νὰ ἔλθωμεν εἰς τοιοῦτον τόπον, νὰ διαφθαρθοῦμεν ἀπὸ τὴν πεῖναν; Ὁ δὲ Μωϋσῆς μακροθύμως πάντα ὑπέφερε, μηδὲν ὀργιζόμενος, μόνον λυπούμενος εἰς τὴν ἀπιστίαν τους. πῶς εὐθὺς λησμονοῦσι τὰς εὐεργεσίας, καὶ τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ ὁποῦ ἔχει εἰς τούτους. Καὶ δὴ λοιπὸν ἐπέρασεν ἐκείνη ἡ ἡμέρα, καὶ τὸ ταχὺ, ἀφ᾽ οὗ ἐξημέρωσε, βλέπουσι καὶ ἦτον τριγύρου εἰς ὅλαις τους ταῖς τένταις, σιβασμένον κάποιον εἶδος, ὡσὰν κεχρὶ, καὶ ἄσπρον ὡσὰν χιόνι. καὶ μὴ ἠξεύροντάς το οἱ Ἑβραῖοι, τὸ ἐλάμβανον εἰς τὰς χεῖράς τους, καὶ δείχνοντάς το ἕνας τὸν ἄλλον, ἔλεγον, Μαν, ὁποῦ θέλει νὰ εἰπῇ, τί εἶναι τοῦτο; καὶ ἀπὸ τότε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὠνομάσθη Μάννα. Λέγει τους ὁ Μωϋσῆς, τοῦτο εἶναι τροφὴ ἄσπορος καὶ ἀγεώργητος ὁποῦ σᾶς ἔδωσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν Οὐρανόν. διότι οἱ ἄνθρωποι, διὰ νὰ κάμουσι τροφὴν, χρειάζονται πρῶτον γῆν καλὴν, βροχὰς, βόας, ἄροτρα, κόπον, σπείροντες καὶ γεωργοῦντες. καὶ πολλάκις ἀστοχοῦν τὰ γεωργούμενα, καὶ οἱ κόποι τους ἔρχονται εἰς μάτην. ὁ δὲ Θεὸς, ὅταν θέλει νὰ θρέψῃ τὸν ἄνθρωπον, ἀπὸ τὰ τοιαῦτα δὲν χρειάζεται. διότι χωρὶς αὐτὰ ὅλα ἔθρεψε τὸν Ἀδὰμ εἰς τὸν Παράδεισον. Ἰδοὺ λοιπὸν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἄφησε νὰ κοπιάζουσι, καὶ νὰ δουλεύουσι τὴν γῆν νὰ τρέφωνται. ἀλλὰ ἐσᾶς σήμερον τρέφει μὲ τροφὴν ἀγεώργητον, διὰ νὰ πιστεύσετε πῶς αὐτὸς χωρὶς γεωργίαν ἔθρεψε καὶ τὸν Ἀδὰμ εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ διὰ νὰ πιστεύσετε, πῶς ὁ Θεὸς ποικιλοτρόπως δύναται νὰ θρέψῃ τὸν ἄνθρωπον. Εἰς τὸν ἄλλον ὅλον Κόσμον βρέχει ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν, καὶ ποτίζει τὴν γῆν, νὰ γεωργοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, εἰς δὲ τὴν Αἴγυπτον βρέχει ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ποτίζει αὐτὴν τὴν γῆν, νὰ γίνεται ἡ τόση καρποφορία. διότι, ἡ ἀνάβασις τοῦ ποταμοῦ ὁποῦ χύνει τόσον νερὸν ἔξω, καὶ ποτίζει ὅλην τὴν Αἴγυπτον, τί ἄλλο εἶναι, παρὰ μία

βροχὴ

βροχὴ ἀπὸ τὴν γῆν; Ἰδὲ λοιπὸν καὶ εἰς τοὺς λόγους σας ὁποῦ δίδει ἄλλην τροφὴν καὶ ἄλλον τρόπον, ἤγουν ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν ἑτοίμην, καὶ χωρὶς κόπον. Τοῦτο τὸ Μάννα τοὺς ἐπρόσαξεν ὁ Θεὸς νὰ ἔχουσιν εἰς τροφὴν, ὄχι τρόπῳ πλεονεξίας, ἀλλὰ πόσον νὰ πέρνουσι καθεταχὺ, ὅσον νὰ φάγωσιν ἐκείνην τὴν ἡμέραν. καὶ ἂν τινὰς ὑπὸ πλεονεξίας κινούμενος, ἔπερνε περισσότερον, τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔκαμε σκώληκας καὶ ἐβρώμιζε. Καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμεν ὁ Θεὸς διὰ δύω αἰτίας. τὸ μὲν, νὰ μὴν τὸ μαζώνουσιν οἱ δυνατοὶ, καὶ οἱ ἀδύνατοι νὰ ὑστεροῦνται, (διότι μὲ τοῦτο ἀκολοῦθα νὰ τὸ πωλοῦσιν ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐδύνοντο καὶ τὸ ἐμάζωναν ἐκείνων ὁποῦ δὲν ἐδύνοντο.) τὸ δὲ, ἵνα μὴ μεριμνῶσι περὶ τὴν αὔριον. Διὰ τοῦτο τόσον ὅσον ἐμάζωνεν ὁ δυνατὸς, τόσον καὶ ὁ ἀδύνατος, ἤγουν, Γομὸρ, μέτρον, ὁποῦ εἶναι τριανταδύο ἥμισυ οὐγγίαι. πάρεξ μόνον τὴν παρασκευὴν ἐμάζωναν τὸ διπλὸν, διὰ νὰ ἔχωσι καὶ τὸ σάββατον, ἐπειδὴ ἦτον τότε ἀργία. Τοῦτο τὸ Μάννα τὸ ἔτριβαν ὡς ἀλεῦρι, καὶ τὸ ἔψηναν, καὶ τὸ ἔτρωγαν. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐτύχενε νὰ ἔχουσι καὶ ἄρτυμα τῆς τροφῆς ταύτης, ἐπρόσαξεν αὐτὸς ὁ Θεὸς τὴν ὀρτυγομήτραν, ἤγουν ὀρτύκια πλῆθος πολὺ, καὶ ἐξαπετοῦσαν καθε βράδυ εἰς ταῖς τένταις των, ὥσπερ νὰ τὰ εἶχαν ἡμερωμένα, καὶ ἀπὸ ταῦτα ἐλάμβανε καθ' ἕνας, ὅσον τοῦ ἐχρειάζετο. Καὶ αὕτη ἡ τροφὴ ἐκράτησεν εἰς αὐτοὺς χρόνους τεσσαράκοντα, ὥστε ὁποῦ ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθον εἰς τὰ μέρη τῆς Φοινίκης διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ εὗρον καρπὸν τῆς γῆς καὶ ἔφαγον. Τότε λέγει ἡ θεία Γραφὴ, ὅτι ἐξέλιπε τὸ Μάννα, ἤγουν ἐχάθη τὸ Μάννα, καὶ πλέον δὲν ἔπιπτεν ἀπὸ τὸν Οὐρανόν. Ὅμως ὁ Μωϋσῆς, ὑπὸ Θεοῦ προσαχθεὶς, εἶπε τῶν Ἑβραίων, νὰ πάρουσιν ἕνα γομὰρ Μάννα, νὰ τὸ βάλλουσιν εἰς μίαν στάμνον χρυσῆν, νὰ τὸ φυλάττουσιν, εἰς τὰς μετέπειτα γενεὰς, διὰ σημεῖον, πῶς μὲ τοῦτο τοὺς ἔθρεψεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν ἔρημον, χρόνους τεσσαράκοντα. Διατὶ δὲ τὸ ταχὺ τῶν ἔβρεχε τὸ Μάννα, καὶ τὸ βράδυ τὴν Ὀρτυγομήτραν, καὶ τί ἐπροσήμαινεν ἡ στάμνος ἐκείνη τοῦ Μάννα; μετὰ ταῦτα θέλομεν τὸ εἰπεῖ, ὅταν λέγωμεν τὰ περὶ τῆς Μωσαϊκῆς Ἱερωσύνης.

Περὶ τῆς πέτρας, τῆς διὰ τῆς ῥάβδου ὕδωρ βλυσάσης.

Ἐξόδ. ιζ'. Σηκώνονται δὲ ἐκεῖθεν ἀπὸ τὸ Σὶν, τὸ λεγόμενον Σελὲ, καὶ ἄφησαν τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα, καὶ ἦλθον πλησίον τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ὡς μισὸν κονάκι, εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ἡ θεία Γραφὴ λέγει Ῥαφιεὶμ, καὶ σήμερον τὸ λέγουν οἱ Ἄραβες Ῥάαπ. Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον νερὸν δὲν ἦτον. οἱ δὲ Ἑβραῖοι πάλιν μὲ ὕβρεις μεγάλας ὠνείδιζαν καὶ ἐβίαζαν τὸν Μωϋσῆ λέγοντες, δός μας νερὸν νὰ πίωμεν. Καὶ ὄχι μόνον τὸν Μωϋσῆν ὠνείδιζαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν Θεὸν βλασφήμους φωνὰς ἔπεμπον, λέγοντες. εἶναι Θεὸς εἰς ἡμᾶς, ἢ ὄχι; Ὁ δὲ Μωϋσῆς λέγει πρὸς τὸν Θεόν. δὲν ἠξεύρω πλέον τί νὰ κάμω εἰς τὸν λαὸν τοῦτον, μέλλει νὰ μὲ λιθοβολήσουσιν. Ὁ δὲ Θεὸς τοῦ λέγει. ὕπαγε ἐσὺ

ἔμπρο-

ἐμπροσθὰ μὲ τοὺς γέροντας, καὶ ὁ λαὸς ἂς ἀκολουθῇ. Ἔλα εἰς τὸ ὄρος τὸ Χωρὴβ, καὶ ἔπαρε καὶ τὴν ῥάβδον τὴν θαυματουργὸν, καὶ ἐγὼ παγαίνω ἐκεῖ εἰς τὴν πέτραν προτήτερα ἀπὸ λόγου σου, καὶ βάρεσον τὴν πέτραν μὲ τὴν ῥάβδον, καὶ θέλει τρέξει νερὸν πολὺ νὰ πίῃ ὁ λαός. Καὶ ὁ Μωϋσῆς ἔκαμεν οὕτω. καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ Χωρὴβ, καὶ κτυπῶντας τὴν πέτραν ὅπου ὁ Θεὸς τοῦ εἶπεν, ἔτρεξαν ἐξ αὐτῆς βρύσες καὶ ποτάμια. καὶ ὁ Μωϋσῆς ὠνόμασε τὸν τόπον τὸ Ῥαφιδὶμ, ἤτοι τὸ Ῥάαπ, πειρασμὸν καὶ λοιδορίαν. διότι ἐκεῖ ἐπείραξαν, καὶ ἐλοιδόρησαν οἱ Ἑβραῖοι τὸν Θεόν. Λέγουσι τινὲς, πῶς αὐτὴν τὴν πέτραν τὴν ἔσυρναν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὸ ἀμάξι, διὰ νὰ ἔχουσι πάντοτε μὲ τοὺς λόγους των τὸ νερόν. Καὶ τοῦτο δὲν τὸ εὑρίσκουσι γραμμένον εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς θείας Γραφῆς, εἰμὴ μόνον ἀπὸ τὸ ῥητὸν τοῦ Παύλου, ὅπου εἰς τὴν ά. τὸ πρὸς Κορινθίους λέγει. Ἔπινον ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας. Ἀλλὰ τὸ, ἀκολουθούσης, ἔχει ἄλλην ἐξήγησιν. διότι δὲν λέγει ὁ Παῦλος, πῶς ἡ πέτρα, ὅπου ἐβάρεσε μὲ τὴν ῥάβδον ὁ Μωϋσῆς, αὐτὴ ἀκολούθα, ἀλλὰ ἡ πνευματικὴ πέτρα. πνευματικὴν δὲ πέτραν λέγει τὸν Χριστὸν, ὁ ὁποῖος νοερῶς ἀκολούθα εἰς ὅλας τὰς χρείας τῶν Ἑβραίων. ἔτζι λέγουσιν οἱ Ἐξηγηταὶ τῶν Ἐπιστολῶν. Λέγουσι πῶς τὸ νερὸν ἐκεῖνο νὰ ἦτον γλυκὺ ὡς μέλι, καθὼς λέγει καὶ ὁ Δαμασκηνὸς Ἰωάννης, Χολὴν μὲν οἱ ἐκ πέτρας τὸ μέλι θηλάσαντες.

Ὅτι τὸν Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρὼν, διὰ τὸ νερὸν τῆς ἄλλης πέτρας, δὲν ἠξίωσεν ὁ Θεὸς νὰ ἰδοῦσι τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἴπαμεν, καθὼς εὑρίσκονται γραμμένα εἰς τὸ βιβλίον τῆς Ἐξόδου, ἐν Κεφ. ιζ'. εἰς δὲ τὸ βιβλίον τῶν Ἀριθμῶν Κεφ. κ'. λέγει, πῶς ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν νὰ ἐκτύπησαν καὶ ἄλλην πέτραν, εἰς τόπον ὅπου λέγεται Κάδης, καὶ ἐπότισαν διψῶντα πάλιν καὶ γογγύζοντα τὸν λαόν. εἶναι δὲ ἡ Κάδης τόπος, ἔνθα ἀπέθανεν ἡ Μαριάμ. Ἀλλὰ ταύτην τὴν πέτραν τὴν ἐκτύπησαν μετὰ θυμοῦ, λέγοντες πρὸς τὸν λαόν. μήνα δυνώμεθεν ἀπὸ ταύτην τὴν πέτραν νὰ σᾶς δώσωμεν νερόν; καὶ φαίνεται ἀπὸ τὰ λόγια ταῦτα, πῶς δὲν ἐπίστευσαν εἰς τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ ὅπου τοὺς εἶπεν, ὅτι νὰ βαρέσουσι τὴν πέτραν, καὶ νὰ εὐγάλῃ νερόν. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τοὺς εἶπεν. ἐπειδὴ δὲν ἐπιστεύσετε πῶς ἡ πέτρα θέλει εὐγάλει νερὸν, διὰ τοῦτο δὲν θέλετε ἔλθει εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἤτοι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ὠνόμασε δὲ ὁ Θεὸς καὶ τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο, ὕδωρ τῆς ἀντιλογίας. Ὅθεν ὁ μὲν Ἀαρὼν ἀπέθανεν ὕστερα σαράντα χρόνους, ἀφ' οὗ ἠλευθερώθησαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὸν ἔθαψεν ὁ Μωϋσῆς εἰς ἕνα βουνὸν τῆς ἐρήμου, ὅπου λέγεται Ὢρ. Ἦτον δὲ χρόνων ρκγ'. Τὸν δὲ Μωϋσῆν ἀνέβασεν ὁ Θεὸς ἀπάνω εἰς μίαν ὑψηλὴν κορυφὴν ἑνὸς βουνοῦ, ὅπου λέγεται Ναβαῦ, ἢ Ἀμβρεὶμ, εἰς τὴν γῆν Μωὰβ κείμενον, ἀντίκρυ τῆς Ἱεριχῶ. καὶ ἀπ' ἐκεῖ τοῦ ἔδειξε τὴν Ἱερουσαλὴμ

Ἀριθ. κ'.

σαλὴμ καὶ ὅλην τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, καὶ τότε ἀπέθανεν. ἦτον δὲ χρόνων ρκ'. Λέγεται δὲ, ὅτι ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἐνταφίασε τὸ σῶμα τοῦ Προφήτου Μωϋσέως. ὁ δὲ Διάβολος, βλέπων τὴν τόσην τιμὴν, ἐφθόνησε, καὶ ἔκαμε λογοθέσιον μὲ τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαὴλ, φέρον ἔγκλημα τοῦ Μωϋσέως, πῶς ἐφόνευσε τὸν Αἰγύπτιον, καὶ ἤθελε νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν τόπον τῶν ἁμαρτωλῶν. Ὁ δὲ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ τὸν ἀπέκρουσε, λέγωντάς του, καθὼς ὁ Ἰούδας λέγει εἰς τὴν ἐπιστολήν του. Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος, Διάβολε. Καὶ ἂν ὁ Διάβολος λοιπὸν ἐδικαιολογεῖτο διὰ τὸν Μωϋσῆ, πῶς εἶναι δικός του, τί νὰ λέγωμεν ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου μας; τί λογοθέσιον θέλει στήσει ὁ Διάβολος διὰ τοῦ λόγου μας; Ἐνταφιάζει ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ τὸ σῶμα Μωϋσέως, διὰ νὰ τὸ κρύψῃ ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους. διὰ τοῦτο λέγει ἡ θεία Γραφὴ, πῶς οὐδεὶς δὲν εἶδε τὸν τόπον ὅπου ἐτάφη ὁ
Ἰώσηπ-πος. Μωϋσῆς. λέγει δὲ ὁ Ἰώσηππος, ὅτι ἐγίνηκε συννέφον καὶ σκότος εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἵνα μὴ ἴδῃ τινὰς τὸ σῶμα τοῦ Μωϋσέως, ποῦ θάπτεται. Ἐκρύφθητο δὲ ὁ Θεὸς ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, ἵνα μὴ τὸ θεοποιήσωσιν, ἐπειδὴ ἦσαν εὔκολοι εἰς τὸ νὰ κάνουσι Θεοὺς νὰ προσκυνοῦσιν. Ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ θανάτου Μωϋσέως καὶ Ἀαρὼν εἴπομεν, διὰ νὰ δείξωμεν πῶς τὸ ὕδωρ τῆς ἀντιλογίας ἦτον αἴτιον νὰ μὴν ἔλθουσιν εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας. διὸ πάλιν ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Περὶ τοῦ γενομένου πολέμου μετ' Ἀμαλὴκ καὶ τῶν Ἑβραίων.

Ἐξόδ. ιζ'. Ἐπεὶ δὲ παραδόξως ἐκ Θεοῦ ἔλαβον οἱ Ἑβραῖοι πάντα τὰ ἐπιτήδεια πρὸς διατροφὴν, τὸ Μάννα, τὴν Ὀρτυγομήτραν, τὸ ἐκ πέτρας ὕδωρ, καὶ ἔμελλον νὰ κατοικήσουσιν ἐκεῖ τριγύρου εἰς αὐτὸ τὸ ἁγιώτατον ὄρος τοῦ Θεοῦ, τὸ Σινᾶ, λέγω, κάποιος Αὐθέντης, ὁποῦ ἐκκατατυραννεῖ τοὺς τόπους ἐκείνους, λεγόμενος Ἀμαλὴκ, ἐσυκώθη ἐναντιούμενος αὐτοῖς μὲ πόλεμον. Ὁ δὲ Μωϋσῆς ψηφίζει στρατηγὸν τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς αὐτὸν τὸν Ἀμαλὴκ, τὸν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ναυῆ, λέγωντάς του, διάλεξαι ὅσους ἄνδρας δυνατοὺς θέλεις, νὰ εὔγῃς αὔριον νὰ πολεμήσῃς μὲ τὸν Ἀμαλήκ. Καὶ ἀφ' οὗ ἐξημέρωσεν, ἐβγῆκεν ὁ Μωϋσῆς, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ βουνὸν μὲ τὸν Ἀαρὼν καὶ τὸν Ὢρ. ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἐβγῆκεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ Ἀμαλήκ. Καὶ γενομένου πολέμου δυνατοῦ, ὁ Μωϋσῆς ἔστεκεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ προσευχόμενος, ἔχων τὰς χεῖρας ἁπλωμένας εἰς τὸν Οὐρανόν. Καὶ ὅσην ὥραν εἶχε τὰ χέριά του ὁ Μωϋσῆς ἁπλωμένα ὑψηλὰ, ἐνικοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι τὸν Ἀμαλήκ. ὅταν δὲ ἐκατέβαζε κάτω τὰ χέριά του, ἐνίκα ὁ Ἀμαλὴκ τοὺς Ἑβραίους. Βλέποντες δὲ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὁ Ἀαρὼν, καὶ ὁ Ὢρ, βάλλουσι μίαν πέτραν, καὶ ἐκάθισεν ὁ Μωϋσῆς. ὁ δὲ Ἀαρὼν ἐστάθη ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, καὶ ὁ Ὢρ ἀπὸ τὸ ἄλλο, καὶ

ἐβά-

ἐβάσαζαν τὰ χέρια του ὑψηλά. καὶ ἔτζι τὰ ἐκράτησαν ὑψηλὰ, βαστάζοντάς τα
ἕως τὸ βράδυ, ὅσον ὁποῦ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἐνίκησε, καὶ ἐφόνευσεν ὅλους τοὺς
Ἀμαληκίτας, καὶ τοὺς ἐξωλόθρευσε παντελῶς. Ἡ δὲ αἰτία, ὁποῦ ὁ Ἀμαλὴκ
δὲν ἤθελε νὰ ἀφίσῃ τοὺς Ἑβραίους νὰ κατοικήσουσιν ἐκεῖ, ἀλλὰ τοὺς ἐπολέμη- Γενεσ. κέ.
σεν, ὥστε ὁποῦ τὸν ἐνίκησαν, ἦτον τοιαύτη. Ὁ Ἰσαὰκ, ὁ ὑιὸς Ἀβραὰμ,
ἔκαμε δύο ὑιοὺς, τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. Ἦτον πρῶτος ὁ Ἠσαῦ, καὶ ὁ
Ἰακὼβ ὕστερος ἀδελφός. ἀλλ' ὅμως ἔγινε πρῶτος ὁ Ἰακὼβ, διότι ὁ Ἠσαῦ θε-
ληματικῶς τοῦ ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκιά του διὰ κομάτι ψωμὶ, καὶ ὀλίγην φα-
κὴν μαγειρευμένην, ὅσον ὁποῦ ἔφαγε μόνον. Βλέπε δὲ ταῦτα πλατύτερον εἰς
τὴν θείαν Γραφὴν, εἰς τὸ βιβλίον τῆς Γενέσεως ἐν Κεφ. κέ. Ἐπῆρε δὲ
αὐτὸς ὁ Ἰακὼβ καὶ τὰς εὐλογίας τοῦ Ἠσαῦ μετὰ δόλου, καὶ κατεστάθη τε-
λείως πρῶτος, καὶ Αὐθέντης τοῦ Ἠσαῦ, καὶ τοῦ γένους του. καὶ ταῦτα ἐν τῷ κζ'. Κεφ.
εἶχε δὲ ἀπὸ τοῦτο πάντοτε ὀργὴν καὶ μῖσος πρὸς τὸν Ἰακὼβ ὁ Ἠσαῦ, καὶ τὸ γένος
τοῦ Ἠσαῦ πάντοτε ἐχθρεύετο τὸ γένος τοῦ Ἰακώβ. Τοῦτος γοῦν ὁ Ἀμαλὴκ,
ὡς ἔγγονος ὁποῦ ἦτον τοῦ Ἠσαῦ, ἐχθρεύετο τοὺς Ἑβραίους ὄντας ἀπὸ τὸ
γένος τοῦ Ἰακώβ. Πῶς δὲ κατάγεται ἀπὸ τὸν Ἠσαῦ ὁ Ἀμαλὴκ, φαίνεται
εἰς τὴν Γένεσιν ἐν Κεφ. λϛ'. ὁ Ἠσαῦ γεννᾷ τὸν Ἐλιφὰς, καὶ ἄλλους δύω ὑιούς. ὁ
δὲ Ἐλιφὰς ἔκαμεν ἑπτὰ ὑιοὺς, Θαιμὰν, Ὠμὸρ, Σωφὰρ, Κενὲζ, Κορὲ,
Γοθὼμ, καὶ τὸν Ἀμαλήκ. Τοῦτοι οἱ ἑπτὰ ἐδιαμερίσθηκασι τὴν ἔρημον τῆς Ἰ-
δουμαίας, ἕως ὄρους Σινᾶ, καὶ τὴν ἔκαμαν ἑπτὰ Αὐθεντίας, καὶ ἐκατοίκησε
καθ' ἕνας μὲ τὸ γένος του εἰς ἕνα τόπον. Τοῦτος δὲ ὁ Ἀμαλὴκ ἐκατοίκησεν
εἰς τὴν ἔρημον Σινᾶ. καὶ ὅσοι ἀπὸ τὸ γένος του ἐλάμβανον τὴν Αὐθεντίαν τοῦ
τόπου, ὠνομάζοντο μὲ τοῦτο τὸ ὄνομα, Ἀμαλὴκ, ὡσὰν καὶ τοὺς Βασιλεῖς τῆς Αἰ-
γύπτου, ὁποῦ ὅλοι ἐλέγοντο Φαραὼ, καὶ ὕστερα Πτολεμαῖοι ἀπὸ ἑνὸς τοῦ πρώτου
οὕτω λεγομένου. Ὁ γοῦν Ἀμαλὴκ τοῦτος, ὁποῦ ἦτον εἰς τὸν καιρὸν, ὅταν οἱ
Ἑβραῖοι ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ὡς ἐχθρὸς τῶν Ἑβραίων, διὰ τὴν
προειρημένην αἰτίαν, βλέποντας τὸ τόσον πλῆθος τῶν Ἑβραίων, ἐφο-
βήθη νὰ μὴν τὸν διώξουσιν ἐκεῖθεν, καὶ κυριεύσουσι τοὺς τόπους του, ὡσὰν
ὁποῦ εἶχον αὐτοὶ τὰ πρωτεῖα, ὡς ἀπόγονοι τοῦ Ἰακὼβ, πρωτοτόκου ὑιοῦ
γενομένου τοῦ Ἰσαὰκ, διὰ τὴν ἀκρασίαν καὶ ἀμέλειαν τοῦ Ἠσαῦ. Τοῦτα τὰ ἑπτὰ
γένη ἐξωλόθρευσαν οἱ Ἑβραῖοι, ὅσον νὰ ἔλθουσιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Περὶ τοῦ νόμου τοῦ δοθέντος ἐν τῷ Ἁγίῳ ὄρει Σινᾷ τῷ Θεόπτῃ Μωϋσῇ.

ΤΑῦτα μὲν δὴ καὶ τοιαῦτα, ὅσα διὰ Μωϋσέως τοῦ θεόπτου καὶ ἀρχηγοῦ τῶν
Ἑβραίων ὁ Θεὸς ἐθαυματούργησεν, ἐλευθερώνοντάς τους ἀπὸ τὰς χεῖ-
ρας τοῦ Φαραὼ, καὶ φέροντάς τους εἰς τὸ ἁγιώτατον τοῦτο ὄρος τὸ Σινᾶ. τὰ δὲ ὅ-
σα εἰς αὐτὸ ἐθαυματούργησε, καὶ ὅσα ἐνομοθέτησε, νοῦς ἀνθρώπινος ἀδυνατεῖ

νὰ

νὰ τὰ ἐρμηνήσῃ. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ τὸ ἀληθὲς, ὅποιος θέλει νὰ σαφηνίσῃ τὸ νόημα τοῦ καθ' ἑνὸς τῶν ἐκεῖ ὑπὸ Θεοῦ πραχθέντων, καὶ λαληθέντων, νοῦ καὶ ψυχῆς καθαρότητα χρειάζεται νὰ ἔχῃ, ὡσὰν αὐτὸν τὸν Μωϋσῆ. γλῶσσαν δὲ καὶ βίου ὀρθότητα, ὡς τὸν Ἀαρών. Πλὴν τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα ὀλίγων καὶ πανὺ σμικρῶν λόγων θέλομεν εἰπεῖ.

Ὅτι οἱ παλαιοὶ Ἅγιοι, οἱ πρὸ τοῦ Μωϋσέως, νόμον δὲν ἐχρειάζοντο.

ΟΙ' μὲν οὖν παλαιοὶ Ἅγιοι, οἱ πρὸ τοῦ Μωϋσέως, ἔχοντες καθαρὰν τὴν διάνοιαν, ἐφωτίζοντο ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος εἰς τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ, ἔχοντες αὐτὸν τὸν ἴδιον Θεὸν, Διδάσκαλον, καὶ συνομιλοῦντα μετ' αὐτούς. διὰ τοῦτο δὲν ἐχρειάζοντο μήτε νόμον ἄλλον, μήτε γράμματα νὰ τοὺς διδάσκουσιν, ἔχοντες τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν Παῦλον, γεγραμμένον εἰς τὰς καρδίας των. Τοιοῦτος ἦτον ὁ Νῶε, ὁ Ἀβραὰμ, ὁ Ἰσαὰκ, ὁ Ἰακὼβ, καὶ αὐτὸς ὁ Μωϋσῆς. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἀμέλειαν ἔκλιναν εἰς ἄλλας ἀτόπους ἐπιθυμίας, ἀλησμονῶντες νὰ κάνουσιν ὅσα τὸν Θεὸν ἄρεσαν, ἐχρειάσθη (νὰ εἰπῶ ἔτζι) ὁ ἀνενδεὴς Θεὸς νὰ δώσῃ νόμον γραπτὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τὸν ὁποῖον ἀναγινώσκοντες (γεγραμμένον ὄντα) νὰ μὴν ἀστοχοῦσιν ὅσα πρέπει νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος, διὰ νὰ εἶναι πάντοτε μὲ τὸν Θεὸν φιλιωμένος. Εἰπεῖν ἤθελε τινὰς καθαρώτερον, πῶς ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ κάμῃ σύμβασιν καὶ συμφωνίαις μὲ τοὺς ἀνθρώπους; ποῖα πράγματα πρέπει νὰ φυλάγουσι; καὶ ἀπὸ ποῖα πράγματα νὰ ἀπέχουσιν, ἂν θέλουσι νὰ ἔχουσι φιλίαν καὶ ἀγάπην μὲ τοῦ λόγου του;

Ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἔγινε μεσίτης τότε Θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους.

ΕΙ'ς τὸ νὰ γένουσι δὲ αἱ τοιαῦται συμφωνίαι, γίνεται μεσίτης καὶ συμβιβαστὴς ὁ σοφώτατος καὶ συνετώτατος καὶ ἁγιώτατος οὗτος Προφήτης ὁ Μωϋσῆς. Ἄνθρωπος μὲν, διὰ νὰ γένῃ μεσίτης ἀνθρώπων, ὑπὲρ ἄνθρωπον δὲ εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ εἰς τὴν καθαρότητα, διὰ νὰ γένῃ καὶ μεσίτης πρὸς τὸν Θεόν. καὶ τοιοῦτος, ὥστε νὰ μιλῇ στόμα κατὰ στόμα μὲ τὸν Θεὸν, καὶ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Καὶ καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεὸς λέγει εἰς τὸ ιβ'. Κεφ. τῶν Ἀριθμῶν, ὅταν ὁ Ἀαρὼν καὶ ἡ Μαριὰμ οἱ ἀδελφοί του
„ τὸν ὠνείδισαν διὰ τὴν γυναῖκα τὴν Αἰθιόπισσαν. Ἀκούσατε τῶν λό-
„ γων μου. ἐὰν γένηται Προφήτης ὑμῶν Κυρίῳ ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθή-
„ σομαι, καὶ ἐν ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ. οὐχ οὕτως ὁ θεράπων μου Μωϋσῆς
„ ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστι. στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἴδει,
„ καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν Κυρίου εἶδε. Τοιοῦτος, λέγω, καθαρὸς,

θαρός, τοιοῦτος ἅγιος, καὶ ἁγνὸς ἦτον ὁ Μωϋσῆς, καὶ ὑπὸ Θεοῦ μαρτυρημένος, διὰ τοῦτο καὶ εἰς τοιοῦτον ἔργον ἐψηφίσθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὅτι τόπος ἐκλελεγμένος ὑπὸ Θεοῦ εἶναι τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ Σινᾶ.

ΑΛλὰ οἱ μὲν Βασιλεῖς τῆς Γῆς, καὶ Αὐθένται τοῦ Κόσμου τούτου, εἰς τὸ νὰ κάμουσι καὶ νὰ γράψουσι συμφωνίαις ἀγάπης μὲ τοὺς ἐχθρούς τους, διορίζουσι, καὶ ἑτοιμάζουσι παλάτια ὡραῖα καὶ εὐρύχωρα, διὰ νὰ συνέρχωνται ἐκεῖ νὰ κοινολογοῦσι τοὺς συμβιβασμούς των καὶ τὰς συμφωνίας ὁποῦ θέλουν νὰ γράψουσιν. Ὁ δὲ τῶν πάντων Βασιλεὺς Θεός, τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ λόγιον, ὁ Οὐρανὸς εἶναι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ γράψῃ τὰς τοιαύτας συμφωνίας μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἐδιάλεξε τοῦτο τὸ ἁγιώτατον ὄρος, τὸ ὁποῖον ἔκαμε σπίτι καὶ παλάτιόν του, μὲ τὸ νὰ φανῇ εἰς αὐτό, καὶ νὰ δώσῃ τούτην τὴν ἔγγραφον συμφωνίαν, τὸν Νόμον, λέγω, τῶν δέκα ἐντολῶν. καὶ μὲ τὴν χάριν καὶ ἁγιότητα ὁποῦ εἰς αὐτὸ τότε ἔδωσεν, ἡγίασε, καὶ ἐκαθάρισε καὶ τὰ λοιπὰ ἄλλα βουνά, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπάνω τοὺς Δαίμονας οἱ ἄνθρωποι ἐθυσίαζαν. Εἶναι λοιπὸν διὰ τοῦτο, καὶ λέγεται τὸ ἁγιώτατον τοῦτο ὄρος, ὄρος τοῦ Θεοῦ, σπίτι καὶ κατοικία τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. ἐπειδὴ εἰς αὐτὸ μὲ τοὺς Ἑβραίους „ συνευρέθη, καθὼς ὁ Δαβὶδ ψάλλων λέγει. Κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σιναῒ ἐν τῷ ἁγίῳ. Καὶ πόσον τὸ ἐτίμησε καὶ ἐδόξασε τοῦτο τὸ ὄρος αὐτὸς ὁ Θεός, ὥστε ὁποῦ ὄχι μόνον θέλει νὰ λέγεται σπίτι δικόν του, καὶ ὄρος δικόν του, καθὼς λέγει, τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρήβ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐξαιρέτως νὰ λέγεται Θεὸς τοῦ ὄρους τούτου. Καὶ καθὼς λέγεται Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ, ὄχι πῶς δὲν εἶναι Θεὸς καὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ διατὶ εἰς αὐτοὺς ἐγνωρίσθη καθαρώτερον, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀπεκάλυψε τὰ μεγάλα του μυστήρια, οὕτω θέλει καὶ ἀγαπᾷ νὰ λέγεται καὶ Θεὸς τοῦ ὄρους Σινᾶ. ὄχι πῶς δὲν εἶναι Θεὸς καὶ τῶν λοιπῶν βουνῶν, καὶ τῆς γῆς, καὶ τοῦ Κόσμου παντός, ἀλλ' ὅτι εἰς αὐτὸ ἔδειξε, καὶ ἔκαμε μεγάλα καὶ φοβερά, περνῶντας τὴν ἔρημον νὰ ἔλθῃ εἰς αὐτό, καθὼς εἰς ἄλλον πάλιν ψαλμὸν ὁ Δαβὶδ λέγει. Ἐν τῷ διαβαίνειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ γῆ ἐσείσθη, Ἀλλὰ πῶς λέγεται ὁ Θεός, Θεὸς „ τούτου τοῦ ἁγίου ὄρους, μάρτυς ἀψευδὴς αὐτὸς ὁ Δαβίδ. Καὶ γὰρ οἱ „ Οὐρανοί, λέγει, ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ τοῦ Σινᾶ.

Ὅτι μεγάλως ἐτίμησε, καὶ ἐδόξασεν ὁ Θεὸς τοῦτο τὸ Ὄρος.

ΔΙὰ νὰ δείξῃ ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως εἰς πόσην τιμὴν καὶ ἀξίαν τὸν ἀνέβασε, τοῦ λέγει εἰς τὸ ζ'. Κεφ. τῆς Ἐξόδου. Ἰδοὺ δέδωκά σε Θεὸν „ Φα- Ἐξοδ. ζ'.

„ Φαραὼ, ϗ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἔσεται σου Προφήτης. Τοῦτο διὰ νὰ τὸ βεβαιώσῃ ὁ Θεὸς ϗ εἰς τὸν Φαραὼ ϗ εἰς τοὺς Ἑβραίους νὰ τὸ γνωρίσουσι, πολλὰ φοβερὰ ϗ μεγάλα κακά. ἔδωσε δύναμιν τοῦ Μωϋσέως νὰ κάμῃ εἰς τὸν Φαραὼ, διὰ τῆς ῥάβδου ϗ μόνης ἐκείνης τῆς θαυματουργοῦ. Διὰ νὰ δείξῃ πόσην ἀγάπην εἶχεν εἰς τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν, πόσην δύναμιν ϗ ἀνδρείαν τοῦ ἔδωσε νὰ ἐξολοθρεύσῃ ἑπτὰ Βασιλείας, ὅσον νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας. ἤγουν, τὴν Βασιλείαν τῶν Χαναναίων, ϗ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, ϗ Φερεζαίων, ϗ Γεργεσαίων, ϗ Εὐαίων, ϗ Ἰεβουσαίων,

Ἐξόδ. γ΄. καθὼς φαίνεται, ϗ τοῦ ἔταξεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς τὸ γ΄. Κεφ. τῆς Ἐξόδου, ϗ ἀλλαχοῦ. Ἀλλὰ διὰ νὰ δείξῃ τὴν τιμὴν ϗ τὴν δόξαν ὁποῦ ἐτίμησε ϗ ἐδόξασε τοῦτο τὸ Θεοτίμητον ϗ Θεοδόξαστον ἅγιον ὄρος τὸ Σινᾶ, μεγάλα ϗ φοβερὰ σημεῖα ἔδειξεν εἰς τοὺς Ἑβραίους νὰ τὸ γνωρίσουσι, ϗ μὲ μεγάλους φοβερισμοὺς τοὺς φοβερίζει, διὰ νὰ τὸ τιμοῦσι ϗ νὰ τὸ εὐλαβοῦνται ὡς ἅγιον. Πρῶτον μὲν μὲ τὰ φοβερὰ πράγματα ὁποῦ ἔδειχνε τοῦ λαοῦ νὰ βλέπῃ ἐπάνω εἰς αὐτό. δεύτερον ἀπὸ τὴν στάσιν ϗ τὴν τάξιν τῶν ἀναβαινόντων, ϗ τῶν εὑρισκομένων τριγύρου εἰς αὐτό. Καὶ ὅτι μὲν τὸ ἡγίασε ϗ τὸ ἐχώρισεν ὁ Θεὸς

Ἐξόδ. ιθ΄. ἀπὸ τὰ ἄλλα βουνὰ, φαίνεται εἰς τὸ ιθ΄. Κεφ. τῆς Ἐξόδου, ὅταν ὁ Θεὸς ἔλεγε „ τοῦ Μωϋσέως. Ἀφόρισαι τὸ ὄρος, ϗ ἁγίασαι αὐτό. Ὅτι δὲ καὶ διὰ πίστιν τῶν Ἑβραίων, πῶς τὸ ἡγίασε ϗ τὸ ἐχώρισεν ἀπὸ ἄλλα βουνὰ, διὰ νὰ καταβαίνῃ αὐτὸς εἰς αὐτὸ μόνον, φαίνεται εἰς τὸ αὐτὸ Κεφ. ἀπὸ τὰ

Ἐξόδ. ιθ΄. „ φοβερὰ ϗ τρομερὰ σημεῖα, ὁποῦ ἔδειξεν ἐπάνω εἰς αὐτὸ, ὄχι ἅπαξ, ἀλλὰ „ πολλάκις. Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ (ἤγουν ἀφ᾽ οὗ ἐκαθάρισε καὶ ἡγίασε τὸν λαὸν) γενηθέντος πρὸς ὄρθρον. ϗ ἐγένοντο φωναὶ καὶ ἀστρα„ παὶ, ϗ νεφέλη γνοφώδης ἐπ᾽ ὄρους Σινᾶ, φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα, ϗ „ ϗ ἐφοβήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. Καὶ πάλιν λέγει εἰς τὸ αὐ„ τό. τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι ἐπ᾽ αὐ„ τὸ τὸν Θεὸν ἐν πυρὶ, ϗ ἀνέβαινεν ὁ καπνὸς ὡσεὶ καπνὸς καμίνου, ϗ ἐξέστη „ πᾶς ὁ λαός. Ὅτι δὲ ϗ τὴν τάξιν ϗ τὴν στάσιν τῶν ἀναβαινόντων εἰς αὐτὸ ἐμοίρασεν ὁ Θεὸς, κατὰ τὴν καθαρότητα τοῦ καθ᾽ ἑνὸς, φαίνεται ϗ αὐτὸ εἰς τὸ ἴδιον Κεφ. εἰς τὸ κδ΄. Τὴν μὲν γὰρ πρώτην στάσιν εἶχε μόνος ὁ Μωϋσῆς, ὅτι αὐτὸς μόνος ἀναβαίνωντας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, ϗ σεβαίνωντας μέσα εἰς τὸ σκότος ἐσυνομίλει μὲ τὸν Θεόν. τὴν δὲ δευτέραν τάξιν εἶχεν ὁ Ἀαρὼν, στεκάμενος ἀπ᾽ ἔξω ἀπὸ τὸ σκότος. τὴν δὲ τρίτην τάξιν ὁ Ναδὰβ, ϗ Ἀβιοὺδ, ἀναβαίνοντες εἰς τὸ βουνὸν μὲ τοὺς ἄλλους Ἱερεῖς, καθαρισμένοι ὄντες πρότερον. ἀλλὰ ὄχι εἰς τὴν κορυφὴν ἐπάνω, ἀλλὰ κάτωθεν πρὸς τὸ μέσον, βλέποντες ϗ ἀκούοντες μόνον ταῖς φωτίαις, ταῖς λαμπάδες, ϗ ἀστραπαῖς, ϗ ταῖς φωναῖς. Ὁ δὲ λοιπὸς λαὸς, εἶχε τετάρτην τάξιν, νὰ στέκεται κάτω παντελῶς, ϗ ἀπὸ τὸ βουνὸν μακρόθεν, μὴ τολμῶντας κἂν νὰ ἐγγίσῃ τοῦ βουνοῦ, φοβερίζωντας ὁ Θεὸς, θάνατον εἶναι

τὴν

τὴν τιμωρίαν, ὅποιος ἐγγίζῃ εἰς τὸ βουνὸν, κἄντε ἄνθρωπος εἶναι, κἄν-
„ τε ζῶον. λέγει γὰρ οὕτως, εἰς τὸ αὐτὸ ιθ'. Κεφ. τῆς Ἐξόδου. Πᾶς ὁ
„ ἁψάμενος τοῦ ὄρους θανάτῳ τελευτήσει. οὐχ ἅψεται αὐτοῦ χείρ. ἐν γὰρ
„ λίθοις λιθοβοληθήσεται, βολίδι κατατοξευθήσεται. ἐάν τε κτῆνος, ἐάν
„ τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. θέλει νὰ εἰπῇ ἔτζι. ὅποιος ἐγγίζῃ τοῦ
„ βουνοῦ, κἄν τε ζῶον κἄν τε ἄνθρωπος, νὰ θανατώνεται, ἢ λιθοβολῶν-
„ τάς τον, ἢ σαγιτεύωντάς τον.

Περὶ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐλάλει ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ. Καὶ ὅτι δύο φοραῖς ἔλαβε τὰς πλάκας τοῦ Νόμου ὁ Μωϋσῆς.

Ἐπάνω εἰς τοῦτο τὸ ὄρος, πρῶτον μὲν διὰ ζώσης φωνῆς παρέδωσεν ὁ Ἐξόδ. κ'.
Θεὸς τὸν Νόμον εἰς τὸν Μωϋσῆ, καθὼς φαίνεται εἰς τὸ κ'. Κεφ.
τῆς Ἐξόδου, διὰ νὰ κατέβῃ νὰ εἰπῇ πρῶτον εἰς τὸν λαὸν ὅσα προστάσσει
ὁ Θεὸς, ἐὰν τὰ στέργουσι, νὰ τὰ γράψῃ εἰς τὰς πλάκας. καὶ ἀφ' οὗ ὁ
Μωϋσῆς τὰ ἤκουσε, καὶ καταβαίνωντας ἀπὸ τὸ βουνὸν, καὶ φθάνωντας εἰς
τὸν λαὸν, τὰ ἀνήγγειλε. τότε ὅλος ὁ λαὸς ἀπεκρίθη μιᾷ φωνῇ λέγοντες.
„ Πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε Κύριος ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. Ἔτ-
ζι γράφει εἰς τὸ κδ'. τῆς Ἐξόδου. Καὶ διὰ σημεῖον, καθὼς λέγει εἰς
τὸ αὐτὸ Κεφ. πῶς ὁ Θεὸς ἐκατέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐλάλησε μὲ τὸν Μωϋ- Ἐξόδ.
σῆ, λέγει πρὸς αὐτὸν τὴν Μωϋσῆν ὁ Θεὸς, νὰ ἀναβάσῃ εἰς τὸ ὄρος κδ'.
τὸν Ναδὰβ, καὶ τὸν Ἀβιοὺδ, καὶ ἑβδομήκοντα γέροντας ἀπὸ τοὺς προεστοὺς
τοῦ λαοῦ, νὰ ἰδοῦσι τὸν τόπον, ἔνθα ἐλάλει τὰ λόγια ταῦτα ὁ Θεός. Καὶ
„ εἶδον λέγει τὸν τόπον οὗ εἱστήκει ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς
„ πόδας αὐτοῦ, ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὥσπερ εἶδος στερεώ-
„ ματος τοῦ Οὐρανοῦ τῇ καθαρότητι. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ λαὸς ἔστερξε καὶ ὑπεσχέ-
θη νὰ φυλάττῃ τὸν Νόμον καὶ τὰς συμφωνίας ταύτας, τότε, ὁ καλὸς
μεσίτης ὁ Μωϋσῆς τὰ ἔλαβε καὶ γραμμένα μὲ τὸν δάκτυλον τοῦ Θεοῦ ἀπ'
αὐτὸν τὸν ἴδιον Θεὸν, καθὼς γράφει εἰς τὸ τέλος τοῦ λα'. Κεφ. τῆς Ἐξόδου. Ἐξόδ.
Εἰς δὲ τὸ Λευϊτικὸν γράφει, πῶς ὁ λαὸς, διὰ νὰ ἀργήσῃ ὁ Μωϋσῆς νὰ κα- λα'.
τέβῃ ἀπὸ τὸ βουνὸν, εἰδωλολάτρησαν, χωνεύοντες εἰς τὸ χωνὶ τὰ ἱμαλαματι- λβ'.
κάτους, καὶ γινόμενα ὡσὰν εἶδος μοσχαρίου. τὸ ὁποῖον τὸ ἐσχημάτισεν οὕτως ὁ
Διάβολος, διὰ νὰ δείξῃ τῶν Ἑβραίων, πῶς τὸ βόϊδι, ὁποῦ οἱ Αἰγύπτιοι
ὡς Θεὸν σέβονται καὶ προσκυνοῦσιν, εἶναι θεὸς ἀληθινός. ὁ δὲ Θεὸς ἀπὸ τὸ
βουνὸν λέγει τὸν Μωϋσῆ. σύρε γλίγωρα. κατάβα ἐκ τοῦ ὄρους, διότι ὁ λαὸς
εἰδωλολάτρησε. καὶ ἐθυμώθη πολλὰ ὁ Θεὸς, καὶ εἶπε πρὸς τὸν Μωϋσῆν. ἄφη-
σέ με νὰ τοὺς συντρίψω καὶ νὰ τοὺς ἀφανίσω ἀπὸ τὸν Κόσμον. Ὁ δὲ Μωϋσῆς
„ ἐπαρακάλεσε τὸν Θεὸν μὲ δέησιν λέγωντας. Παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ Ἐξόδ.
„ σου, καὶ ἵλεως γενοῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου, μνησθεὶς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ λγ'.

η καὶ Ἰακὼβ τῶν σῶν οἰκετῶν. Καταβαίνωντας δὲ ἀπὸ τὸ [illegible]ς, τὸν μ[illegible]ὸν δὲν ἄφησε νὰ σωντρίψῃ τὸν λαόν, αὐτὸς δὲ ἐσωύτριψε [illegible]ς δύο πλ[illegible]ς τοῦ Νόμου, ὁποῦ ἔφερεν ἀπὸ τὸν Θεόν, βλέπωντας πῶς [illegible] τὴν ἀτέκ[illegible]ν τους ἄξιοι δὲν εἶναι νὰ δεχθοῦσι Νόμον Θεοῦ. Τότε ἐπρόσ[illegible] τοὺς Λευίτ[illegible] νὰ ἁρματωθοῦσιν, ὡς Ἱερεῖς, νὰ κάμουσιν ἐκδίκησιν, καὶ [illegible]πω νὰ κα[illegible]παύσουσι τὸν θυμὸν τοῦ Θεοῦ· ἡ δὲ ἐκδίκησις ἦτον φόνος, καὶ αἱματοχυσία. Ἐφονεύθησαν δὲ ἄνδρες χιλιάδες τρεῖς, καὶ οὕτως ὁ Θεὸς δὲν τοὺς ἐσωύτριψεν ὅλους. Τὸν δὲ χρυσοῦν μόσχον ὁποῦ ἐχώνευσαν καὶ ἐπροσκυνήσαν, πρῶτον μὲν τὸν ἔκαυσεν
Δευτ. θ'. ὁ Μωϋσῆς, ὕστερον δὲ τὸν ἔτριψε καὶ τὸν ἔκαμεν ὡσὰν ἄμμον ψιλόν, καὶ τὸν
Ἐξόδ. ἐσκόρπισε πανταχοῦ. Τότε πάλιν ὁ Θεὸς ἐκ δευτέρου τὸν ἔκραξεν εἰς τὸ βουνόν, καὶ τοῦ ἔδωσε δεύτερον τὸν Νόμον, γραμμένον εἰς ἄλλαις πλάκες. Ἐπάνω
λδ'. ἀκόμι εἰς τοῦτο τὸ ὄρος ἐδίδαξεν ὁ Θεὸς αὐτὸν τὸν Μωϋσῆ τὴν κατασκευὴν τῆς Σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τῆς Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης, δείχνωντάς του
Ἐξόδ. ἐκεῖ ἐπάνω τὸν τύπον, καὶ τὸ σχῆμα ὀφθαλμοφανῶς, πῶς, καὶ πόσην, καὶ
κε'. „ ἀπὸ τί ὕλην νὰ τὴν κατασκευάσῃ. Καὶ ποιήσεις μοι, λέγει, κατὰ πάντα
κς'. „ ὅσα σοι δεικνύω ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς Σκηνῆς, καὶ τὸ παρά-
κζ'. „ δειγμα πάντων τῶν σκευῶν αὐτῆς οὕτω μοι ποιήσεις. Καὶ πάλιν. Ὅρα
„ ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει. τὴν ὁποίαν, κα-
„ θὼς ὁ Θεὸς ἐκεῖ ἐπάνω τοῦ ἔδειξεν, ἔτζι τὴν ἐκατασκεύασεν εἰς μῆκος καὶ πλάτος. Ἀρχιτέκτων ὄντας ὁ Βεσελεὴλ, διὰ Πνεύματος Ἁγίου.

Διατὶ ὁ Μωϋσῆς, εὐθὺς ἀφ' οὗ ἔλαβε τὸν Νόμον, δὲν ἔφερε τοὺς Ἑβραίους εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ ὕστερον μετὰ τεσσαράκοντα χρόνους.

Ἀριθ. ιγ'. Εἴπομεν καὶ πρότερον, ὅτι ἀπὸ τὸ Σινᾶ ἕως εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ εἶναι ἡμέραι ιβ'. ἀλλ' ὅμως φαίνεται εἰς τὴν θείαν Γραφήν, πῶς ἔκαμαν τεσσαράκοντα χρόνους νὰ ἔλθουν ἐκεῖ. Ζητοῦμεν δὲ τὸ αἴτιον, καὶ τοῦτο εἶναι ἡ κακία καὶ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τῶν Ἑβραίων. διότι, μισεβάμενοι ἀπὸ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ φθάσαντες εἰς τόπον λεγόμενον Φαράν, ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆ νὰ στείλῃ κατασκόπους εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τοὺς δώδεκα Ἀρχηγοὺς τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, νὰ κατασκοπεύσουσι, καὶ νὰ ἰδοῦσι τὸν τόπον, ταῖς Χώραις, καὶ τοὺς ἀνθρώπους, ποταποί, καὶ πόσοι εἶναι. Καὶ οὗτοι, ἀφ' οὗ ἐπῆγαν καὶ ἐγύρισαν, ἔφεραν εἰς τὸν Μωϋσῆ, καὶ ἔδειξαν ἀπὸ τὰ ὀπωρικὰ τοῦ τόπου ἐκείνου λέγοντές του, πῶς ἡ γῆ, καὶ ὁ τόπος εἶναι πολλὰ καλός, ἀλλὰ τὰ Κάστρη εἶναι πολλὰ δυνατά, καὶ οἱ ἄνθρωποι πολὺ πλῆθος καὶ ἀνδρεῖοι. καὶ μὲ τὰ λόγια τοῦτα ἔκαμαν τὸν λαὸν καὶ ἐδειλίασε, καὶ δὲν ἤθελον νὰ ὑπάγουν ἐμπροσθά, ἀλλὰ ἤθελον νὰ γυρίσουσι πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Δύο δὲ μόνον ἀπ' αὐτοὺς, Χάλεφ, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Φυλῆς Ἰούδα, καὶ

Ἰησοῦς

Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, Ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, ἐσυμβουλεῦαν τὸν λαὸν νὰ μὴ γυρίσουσιν ὀπίσω, ἀλλὰ νὰ ἔλθουν ἔμπροσ νὰ σέβουν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει τοὺς δώσει δύναμιν, νὰ κληρονομήσουσιν ὅλον τὸν τόπον. Οἱ δὲ λοιποὶ δέκα Ἀρχηγοὶ ἐναντιοῦντο, καὶ ἔλεγον νὰ γυρίσουσιν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι εἶναι πολλοὶ καὶ δυνατοὶ, καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ σταθοῦσιν ἔμπροσθέν τους, διότι φαίνονται εἰς αὐτοὺς, ὡς ἀκρίδες. καὶ ἔτζι ἔγινε διχοστασία, καὶ ταραχὴ εἰς τὸν λαὸν μὲ πολλὴν κλαυθμὸν καὶ δάκρυα. Ὅθεν ὁ Θεὸς τοὺς ἐκατηράσθη, τινὰς ἀπὸ ταύτους ὅλους νὰ μὴν ἰδῇ τὴν Ἱερουσαλὴμ, μόνον τὰ παιδία των, καὶ ὁ Χάλεφ αὐτὸς, καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Ὅθεν ὁ Μωϋσῆς τοὺς ἐγύρισεν ὀπίσω πάλιν κατὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, πλὴν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, περιτριγυρίζοντες τὴν ἔρημον χρόνους μ'. ὅσον ὅπου ἀπέθαναν ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπου δὲν ἤθελον νὰ ὑπάγουν, ἀλλὰ ἔλεγον νὰ γυρίσουσιν ὀπίσω, καὶ ἔμειναν τὰ παιδία τους. Καὶ εἰς μὲν τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, πρῶτον ἔκαμαν χρόνον ἕνα, ὅσον νὰ κατασκευασθῇ καὶ ἡ Σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, καὶ νὰ διδαχθοῦσι καὶ τὴν τάξιν τῆς ἱερατείας, καὶ τῶν θυσιῶν. Ἀπ' ἐκεῖ φαίνεται εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, πῶς δὲν ἐπεριπάτησαν ἕνα ἴσιον δρόμον, μήτε γλήγορον, ἀλλὰ ἐπήγαιναν ἔμπροσ, καὶ πάλιν ἐγύριζαν ὀπίσω πρὸς τὸ Σίναιον ὄρος, στεκάμενοι εἰς κάθε τόπον ὅπου νὰ ἐκόνευαν καιρὸν περιττόν. Καὶ οὕτω μὲ τὴν πολυκαιρίαν ταύτην, οἱ μὲν γέροντες καὶ παλαιοὶ εἰς τὴν κακίαν ἀπέθανον πάντες εἰς τὴν ἔρημον, τὰ δὲ παιδία τους ἐδιδάχθησαν ἀκριβῶς τὸν Θεόσδοτον Νόμον. Καὶ αὐτοὶ μόνοι ἔλαβον τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἀπὸ δὲ τοὺς γέροντας, μηδένας δὲν εἶδε τὴν Ἱερουσαλὴμ, πάρεξ ὁ Χάλεφ καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Ἀλλὰ μήτε ὁ Μωϋσῆς, μήτε ὁ Ἀαρὼν, οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, ἠξιώθησαν, ὡς καὶ παραπάνω εἴπομεν, νὰ ἰδοῦσι τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας διὰ τὸ ὕδωρ τῆς ἀντιλογίας. Ἀλλὰ ὁ μὲν Ἀαρὼν, οὔτε ἦλθεν εἰς αὐτὴν, οὔτε μακρόθεν τὴν εἶδεν, ὁ δὲ Μωϋσῆς ἦλθεν ἕως τὸ ἀντίπεραν τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, ἐπὶ

„ πρόσωπον τῆς Ἱεριχὼ, καὶ ἐκεῖ τοῦ εἶπεν ὁ Θεὸς, Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄ-
„ ρος, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναὰν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ
„ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει, διότι ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ, ὃν τρόπον ἀπέθανε καὶ
„ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὢρ τῷ ὄρει, ὅτι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου
„ ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς ἀντιλογίας. λοιπὸν ἀπέναντι ὄψει τὴν γῆν, καὶ ἐ-
„ κεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. Εἶδε μόνον λοιπὸν καὶ ὁ Μωϋσῆς μακρόθεν τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ὁ δὲ Ἀαρὼν οὐδὲ κἂν μακρόθεν νὰ τὴν ἰδῇ δὲν ἠξιώθη, πλὴν ἠξιώθη ἐντίμου ταφῆς, ὡς εἴπομεν, ἐν αὐτῷ τῷ ὄρει Ὢρ. τὸ δὲ βουνὸν, ὅπου ἐτάφη ὁ Μωϋσῆς, λέγεται Ἀβιαρ, καὶ ὄρος Ναβαῦ. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς πολυχρονίου διατριβῆς τῶν Ἑβραίων τοιαύτη φαίνεται αἰτία. τὸ μὲν, ἵνα ἀποθάνωσιν ὅλοι ὅπου ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν Αἴ-

Ἀριθ. ιδ'.

γυπτον, τὸ δὲ, ἵνα διδαχθῶσι τὰ παιδία των μὲ ζωὴν ἀφρόντιστον τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ. Καὶ τοῦτο φανερὰ τὸ λέγει αὐτὸς ὁ Θεὸς εἰς τὸ η. τοῦ Δευτερονομίου, ὅτι, δηλαδὴ, διὰ τοῦτο τοὺς ἐκράτησεν εἰς τὴν ἔρημον χρόνους τεσσαράκοντα, διὰ νὰ τοὺς παιδεύσῃ τὸν Νόμον του καὶ τὰς ἐντολάς του. καὶ τοῦτο χωρὶς φροντίδα ἐνδυμάτων, ἢ ὑποδημάτων.

Διατὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐδίδασκε τόσους χρόνους ὁ Μωϋσῆς τοὺς Ἑβραίους τὸν Νόμον, καὶ ὄχι εἰς ἄλλον τόπον οἰκούμενον, ὅπου νὰ ἦσαν Κάστρη καὶ Χώραις.

Διατὶ δὲ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ὄχι εἰς ἄλλον τόπον, ὅπου νὰ ἦσαν Κάστρη καὶ Χώραις; διότι οἱ μαθηταὶ, ὅπου θέλουν νὰ μάθωσιν ὑψηλὰ καὶ θεῖα μαθήματα, τρία πράγματα χρειάζονται. πολυκαιρίαν, τόπον ἥσυχον, καὶ ζωὴν ἀφρόντιστον. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς πολυκαιρίας φθάσαντες ἤδη εἴπομεν. διὰ δὲ τόπον ἥσυχον, πρὸς τὸ νὰ παιδευθῇ τινὰς Νόμον Θεοῦ, καὶ θεῖα μαθήματα, ποῖος ἄλλος τόπος εἶναι ἁρμοδιώτερος πρὸς ἡσυχίαν ἀπὸ τὴν ἔρημον; καὶ μάλιστα τοιαύτη ἔρημος βαθυτάτη, καὶ εὐρυχωροτάτη; διὰ τοῦτο φαίνεταί μου καὶ ὅσοι ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Ἁγίους ἠθέλησαν μὲ καθαρότητα νοὸς νὰ εὐαρεστήσουσι τῷ Θεῷ, καὶ νὰ μάθουσιν ἐντολὰς καὶ Νόμους θείους εἰς ἀκρίβειαν, τὰς ἐρήμους ἐγύρευον. ὧν πρῶτος ἦν, ὡς φασὶν, ὁ Μελχισεδὲκ ὁ Ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου. Μετὰ τοῦτον, δεύτερος, Ἠλίας ὁ Θεσβίτης, τοῦ ὁποίου μιμητὴς ἔγινεν ὁ μέγας Πρόδρομος. τοὺς ὁποίους ζηλώσαντες Παφνούτιος, Παῦλος ὁ Θηβαῖος, καὶ Ἀντώνιος ὁ μέγας, ἐκατάπεισαν πολλοὺς μὲ τὴν ἀρετήν τους νὰ ἀφίσουσι τὰ Κάστρη, νὰ μακραίνουσι καὶ νὰ φυγαδεύωνται, κατὰ τὸν Δαβὶδ, εἰς τὴν ἔρημον. Ὠκονόμησε δὲ ὁ Θεὸς εἰς αὐτοὺς μίαν ζωὴν κατὰ πολλὰ ἀφρόντιστον, τροφὴν, τὸ μάννα ἀπὸ τὸν Οὐρανόν. ποτὸν, ὕδωρ τὸ ἐκ πέτρας. ἄρτυμα τῆς τροφῆς, τὴν ὀρτυγομήτραν. ὥστε ὅπου καμμίαν φροντίδα διὰ τὴν τροφήν τους δὲν εἴχασιν, ἀλλὰ μήτε διὰ νὰ κάμωσι φο-

Δευτ. κθ΄. ρέματα, ἢ ὑποδήματα. ἐπειδὴ καθὼς λέγει εἰς τὸ κθ΄. τοῦ Δευτερονομίου, ὅσον καιρὸν ἔκαμαν εἰς τὴν ἔρημον αὐτὴν, δὲν ἐχρειάσθησαν νὰ κάμωσι μήτε φορέματα ἄλλα, μήτε ὑποδήματα, διότι αὐτὰ ὁποῦ εἴχασιν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον παντελῶς δὲν ἐφθάρθησαν, μήτε ἐπαλαιώθησαν.

Διὰ τοῦτο, ἀνίσως καὶ τινὰς τὸ ἁγιώτατον ἐκεῖνο Ὄρος ἤθελε τὸ εἰπῇ σχολεῖον καὶ σπουδαστήριον τοῦ Θεοῦ, δὲν ἤθελε σφάλῃ. Σχολεῖον πολὺ σεμνότερον καὶ τιμιώτερον τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος, καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις παλαιᾶς Στοᾶς, καὶ τῆς Ἀριστοτέλους περιπατητικῆς σχολῆς. Σχολεῖον τοῦτο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον πολλὰ ἄλλα σχολεῖα ἐδανείσθησαν ἀλη-

θινὴν

θινὴν Φιλοσοφίαν, ὡσὰν ὁ Σόλων ὁ Νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὁ Πλάτων ὕστερον. Σχολεῖον τοῦτο, εἰς τὰ ὁποῖα τὰ μαθήματα, ὅποιος ἐσπούδασεν, ἔφθασεν εἰς τὸ τέλος τῆς ἀληθινῆς ἐπιστήμης ὁποῦ εἶναι τὸ νὰ γνωρίσῃ τινὰς τὸν Θεόν. Ἡ δὲ ἐκεῖσε ἀφρόντιστος ζωὴ ἐξεταζομένη, εὑρίσκεται νὰ εἶναι μία ζωή, καὶ μία διαγωγὴ παραπλήσιος τῆς πρώτης καὶ ἀρχαίας διαγωγῆς τοῦ Ἀδὰμ εἰς τὸν Παράδεισον. Δὲν ἐγεώργει ὁ Ἀδὰμ εἰς τὸν Παράδεισον, ἀλλὰ μήτε οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινᾶ. Δὲν ἐσπερνεν ἐκεῖνος, ἀλλὰ μήτε οἱ Ἑβραῖοι τότε. Τροφὴν χωρὶς κόπον ὁ Ἀδὰμ εἶχεν ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ Παραδείσῳ, (ὅ,τι λογῆς καὶ ἂν ἦτον ἡ τροφὴ ἐκείνη ἢ αἰσθητή, ἢ πνευματική) τροφὴν εἶχον καὶ οἱ Ἑβραῖοι, χωρὶς κανένα κόπον ἀπὸ τὸν ἀέρα τὸ Μάννα καὶ τὴν Ὀρτυγομήτραν. Ἐνδύματα ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα εἰς τὸν Παράδεισον δὲν ἐχρειαθήκασιν, ἐπειδὴ ἦσαν, ὡς λέγει, γυμνοὶ καὶ οὐκ ᾐσχύνοντο. Ἀλλὰ μήτε οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν ἔρημον ἐνδύματα δὲν ἐχρειάσθησαν, ἐπειδή, ὡς εἴπαμεν, τὰ φορέματά των δὲν ἐπαλαιώθησαν. καὶ εἶχασι, λέγω, μίαν διαγωγὴν παραπλησίως τῆς ἀρχαίας τοῦ Παραδείσου. Εἶναι λοιπὸν καὶ λέγεται αὐτὸ τὸ ἅγιον Ὄρος Σχολεῖον τοῦ Θεοῦ, ἄλλος τὶς Παράδεισος νοητός, οἶκος καὶ τόπος τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. Καὶ ἀνίσως ὁ Κάρμηλος τοῦ Ἡλιοῦ καυχᾶται εἰς τὴν ἁγιότητα, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸ ἐκατοίκησε καὶ ἐδίδαξεν ὁ Ἠλίας, πολλῷ μᾶλλον ἁγιώτερον λέγεται καὶ εἶναι τὸ ἁγιώνυμον ὄρος τὸ Σινᾶ, διότι εἰς αὐτὸ ἐκατοίκησε, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸς ὁ ἴδιος Θεός. Καὶ ἂν ὁ Κάρμηλος Ἡλιοῦ ἐπαινεῖται, πῶς μὲ φωτίαν ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν ἐκατέκαυσε δὶς τοὺς Πεντηκοντάρχους τοῦ Ἀχαάβ, πλέον πρέπει νὰ ἐπαινεῖται τοῦτο, ἐπειδὴ πρότερον τοῦτο κατέφθειρε πολλῷ πλείονας παρανομήσαντας, καὶ μάλιστα τοὺς περὶ τὸν Δαθὰν καὶ Ἀβειρών. Ἂν καυχᾶται ἡ ἔρημος τοῦ Ἰορδάνου, πῶς εἶχε φωνὴν βοῶντα τὸν Πρόδρομον, μὲ πλέα δίκαιον τρόπον θέλει καυχᾶται τὸ Σίναιον ὄρος, πῶς ἐδέχετο αὐτὸν τὸν Θεὸν καὶ Δεσπότην τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν κορυφήν του μὲ φωναῖς καὶ βρονταῖς, καὶ μὲ ἀστραπαῖς καὶ σάλπιγγες. Ἂν ἡ ἔρημος τοῦ Ἰορδάνου θαυμάζεται, διότι ἐκεῖ πρῶτον ἐκηρύχθη μετάνοια, πλέον πρέπει νὰ θαυμάζεται τὸ Σίναιον ὄρος, διότι εἰς αὐτὸ πρῶτον ἐκηρύχθη Θεοσέβεια, καὶ κατηργήθη πολυθεΐα καὶ ἀσέβεια. διότι ἡ μὲν ἔρημος τοῦ Ἰορδάνου κήρυκα τῆς μετανοίας εἶχε τὸν Πρόδρομον, τὸ δὲ Σίναιον ὄρος κήρυκα τῆς Θεοσεβείας εἶχεν αὐτὸν τὸν Θεόν. Ἀλλὰ τί νὰ εἰπῶ πρὸς ἐκείνους, ὁποῦ, μοχθηρίᾳ τῆς πονηρᾶς των ψυχῆς, κινοῦνται ἐμπαίζοντες, νὰ κατηγοροῦσι τὸν ἅγιον ἐκεῖνον τόπον, λέγοντάς τον, ὄχι τόπον Θεοῦ, καθὼς εἶναι καὶ λέγεται, ἀλλὰ τόπον τοῦ Βεελφεγώρ, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ γενομένην τότε τῶν Ἑβραίων παράβασιν; Ἂς κατηγοροῦσιν οἱ τοιοῦτοι καὶ τὸν ἅγιον καὶ θεοφύτευτον Παράδεισον, διότι ἐκεῖ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος ἐπα-

ἐπαρέβη τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἢ διατὶ ἐκεῖ ὁ Θεὸς ἐκαταράσθη τὸν ἄνθρωπον μὲ δέκα μεγάλαις κατάραις. ἢ ἂς ὑβρίζουσι καὶ τὴν ἁγίαν Πόλιν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν ἁγίαν ἐκείνην γῆν, τὴν ὁποίαν ἀπὸ πανταχόθεν τῆς γῆς τρέχουσιν οἱ εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ νὰ τὴν προσκυνήσουσι, διὰ τὸν ἅγιον καὶ ζωοδόχον Τάφον, καὶ τὴν ἁγίαν Βηθλεέμ, καὶ τὴν ἁγίαν Ἀνάληψιν. Ἂς ὑβρίζουσι, λέγω, καὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς, διότι ἐκεῖ ἐπράχθη ὁ τοῦ Χριστοῦ ἄδικος θάνατος. Ἀλλὰ δὲν κατηγορεῖται ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔγινε τὸ κακὸν, ἀλλὰ ὁ τρόπος μόνον ἐκείνου, ὅπου τὸ κακὸν αὐτὸ ἔκαμεν, ἐπειδὴ οὐχ ὁ τόπος, ἀλλ' ὁ τρόπος. Καὶ οἱ μὲν ἅγιοι τόποι, ἅγιοι εἰσὶ καὶ λέγονται, οἱ δὲ κακοὶ τρόποι τῶν ἀνθρώπων, ὅπου καὶ ἂν κατοικοῦσι, διαβάλλονται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον ἀφέντες τοὺς κατηγόρους καὶ ὑβριστὰς νὰ εἶναι ὕβρεις καὶ κατηγορία τοῦ ἑαυτοῦ των.

Ὅτι ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως εἶναι καὶ ἀρχαιότερος καὶ κυριώτερος. καὶ διαίρεσις τούτου, καὶ μερικὴ ἀλληγορία τῆς Μωσαϊκῆς Ἱερωσύνης, καὶ τῶν αὐτῆς θυσιῶν.

Ἀλλὰ ἐπειδὴ εἴπαμεν, εἰς ὅσον ἐδυνήθημεν, πάντα τὰ κατὰ τὸν Μωϋσέα ἐν συντομίᾳ πολλῇ, ὅτι τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἀπετέλεσε, καὶ ὅτι ἀρχηγὸς ὑπὸ Θεοῦ ἐψηφίσθη εἰς τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν, καὶ Νομοθέτης ἄριστος, λείπεται νὰ εἴπωμεν καὶ περὶ τοῦ Νόμου αὐτοῦ, ποταπὸς ἦτον, καὶ εἰς τίνα πράγματα ἐκαταγίνετο, καὶ τί ἐδήλουσαν τὰ πράγματα ἐκεῖνα. καὶ τότε νὰ δώσωμεν τέλος πάντων τῶν Μωσαϊκῶν πραγμάτων, διὰ νὰ διηγηθοῦμεν, τίς μετὰ τὸν Μωϋσέα ἐκατοίκησεν ὕστερον εἰς αὐτὸ τὸ Ἁγιώτατον ὄρος, καὶ ποταπαὶ ἄλλαι Θεοφάνειαι εἰς αὐτὸ ἐφάνησαν, πρὸ τῆς ἐνσάρκου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρουσίας. Καὶ τότε νὰ ἀρχήσωμεν τὴν διήγησίν μας. πῶς ἐξ ἀρχῆς εἰς αὐτὸ Ἀσκηταὶ ἐκατοίκησαν, καὶ ὑπὸ τίνος αἰτίας ὕστερον ἐκτίσθη τὸ περικαλλὲς καὶ βασιλικὸν ἱερὸν ἐκεῖνο Μοναστήριον, καὶ τὰ μετὰ ταῦτα εἰς αὐτὸ συμβάντα. καὶ πῶς πάντοτε θείᾳ δυνάμει καὶ κυβερνήσει ἐφυλάχθη, καὶ φυλάττεται.

Φαίνεται λοιπὸν πῶς ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως νὰ ἦτον προτήτερος Νόμος ἀπὸ τοὺς Νόμους τοὺς γραφέντας παλαίποτε ὑπότε Ἑλλήνων καὶ Βαρβάρων. ἐπειδὴ καὶ ὁ Νομοθέτης οὗτος, ὁ Μωϋσῆς, προτήτερος εὑρίσκεται νὰ ἦτον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους Νομοθέτας, ὅσους αἱ παλαιαὶ Ἱστορίαι μᾶς διηγοῦνται. Τὸ ὁποῖον θέλομεν ἀποδείξει πρῶτον. ἔπειτα νὰ δείξωμεν, πῶς ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος εἶναι κυριώτερος, καθολικώτερος, καὶ ἁγιώτερος ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς Νόμους τῶν ἄλλων Νομοθετῶν. ὕστερον δὲ θέλομεν εἰπῇ, καὶ εἰς πόσα διαιρεῖται ἡ νομοθεσία τοῦ Μωϋσέως. Νόμοι λοιπὸν,

καὶ

καὶ Νομοθέται πολλοὶ ἀἰρίσκονται εἰς τὰς Ἱστορίας. διότι ἀφ᾽ οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐσύστησαν Πόλεις καὶ πολιτείας, καὶ κατέστησαν Ἄρχοντας καὶ ἀρχομένους, καὶ ἔγιναν ἐξουσιασταὶ καὶ ἐξουσιαζόμενοι, καὶ ἔθηκαν κριτήρια καὶ κριτὰς, ἐχρειάσθηκαν καὶ Νόμους εἰς σύστασιν τῆς πολιτείας τε κάθε Ἔθνος. (νομίζω τοῦτοι ὅλοι νὰ ἔταξαν τοιαῦτα πράγματα, κατὰ μίμησιν τῶν Ἑβραίων) Εὑρίσκονται δὲ πολλοὶ καὶ διάφοροι Νομοθέται εἰς τοὺς Ἕλληνας. Λυκοῦργος, Νομοθέτης Λακεδαιμονίων. Μίνως, καὶ Ῥαδάμανθυς, Νομοθέται ἄριστοι τῆς Κρητῶν πολιτείας. Δράκων τὶς λεγόμενος, καὶ ἄλλος Σόλων, ἄνθρωπος σοφώτατος, Νομοθέται τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἄλλοι πλεῖστοι, ὧν εἷς καὶ Πλάτων ὁ σοφώτατος, ὁ ὁποῖος φαίνεται νὰ ἔγραψε Νόμους Θεοσεβεστέρους ἀπὸ ὅλους. Καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ ἀποδείχνουσι, πῶς πολλὰ πράγματα νὰ ἐδιδάχθη ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους, καὶ ἀπὸ τὴν θείαν Γραφὴν, ὅταν ἦλθεν εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου καὶ Παλαιστίνης, χάριν Ἱστορίας. Ἀλλ᾽ ὅμως ἀπὸ τούτους ὅλους, πρῶτος ὁποῦ ἔκαμε Νόμους καὶ κριτήρια εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἦτον (ὡς λέγουσιν οἱ Ἱστορικοὶ κάποιος Φορωνεὺς τὸ ὄνομά του. Τοῦτος δὲ ὁ Φορωνεὺς ἦτον υἱὸς τοῦ Ἰνάχου. ὁ δὲ Ἴναχος ἦτον σύγχρονος τοῦ Μωϋσέως, καθὼς λέγει Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς εἰς τὸν πρῶτον λόγον τῶν Στρωματέων. Εἶναι λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς προτήτερος ἀπὸ τὸν Φορωνέα τὸν πρῶτον τῶν Ἑλλήνων Νομοθέτην, καὶ ἀκολούθως πρῶτος Νόμος ὁ Μωσαϊκὸς, ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὅλους Νόμους ὁποῦ νὰ ἐγράφησαν. Πῶς δὲ εἶναι κυριώτερος καὶ καθολικώτερος Νόμος ὁ Μωσαϊκὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους τῶν Ἐθνικῶν Νόμους ἀπόδειξιν δὲν χρειάζεται, ὁμιλῶντας τινὰς πρὸς ἄνδρας εὐσεβεῖς. διότι ἀπὸ τοῦτο καθαρῶς γνωρίζεται ἐπειδὴ οἱ Νόμοι τῶν Ἐθνικῶν, καλὰ καὶ νὰ ἐγράφησαν ἀπὸ „ σοφοὺς ἄνδρας, ἀλλ᾽ ὅμως ἄνθρωποι ὄντες, ἐνδέχεται καὶ νὰ ἔσφαλαν, „ ἐπειδὴ λογισμοὶ ἀνθρώπων δειλοὶ, καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι αὐτῶν. Ἀλλὰ ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος εἶναι μὲν καὶ Θεόγραφος, εἶναι δὲ καὶ Θεοδίδακτος. σὺ δὲ ἐννόησον, πόσον τὸ μεταξὺ διάφορον ἀνθρωπίνου Νόμου, καὶ θείου Νόμου. Καὶ οἱ μὲν Νόμοι τῶν Ἐθνικῶν ἐλέγοντο Νόμοι πολιτικοὶ δι᾽ αἰτίαν τοιαύτην. διότι πᾶσα πολιτεία καὶ κάθε γένος εἶχε Νόμους ἐδικούς του, διὸ καὶ οὕτως ὠνομάζοντο Νόμοι πολιτείας Λακεδαιμονίων, Νόμοι πολιτείας Ἀθηναίων, Νόμοι Βασιλείας Ῥωμαίων. Καὶ τόσον ἦτον τοῦτοι οἱ Νόμοι διάφοροι ἀναμεταξύ των, ὥστε ὁποῦ τῆς μιᾶς πολιτείας τοὺς Νόμους ἡ ἄλλη πολιτεία παντάπασι δὲν τοὺς ἐδέχετο, μήτε ἐκεῖνε μὲ ταύτας. διότι κάθε Νομοθέτης, ἔκαμε Νόμους πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας του. Ὁ δὲ Θεὸς ἔκαμε Νόμους πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον ὅλων τῶν ἀνθρώπων. διὰ τοῦτο τὴν δύναμιν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ Θείου τούτου Νόμου ἀπὸ τοῦτο ἠμπορεῖ τινὰς νὰ τὸ γνωρίσῃ, φέρωντας εἰς τὸ μέσον τοὺς Νομοθέτας τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοὺς Νόμους τοὺς ἐκ Θεοῦ δοθέ-

θεῶτας. Διότι οἱ Νομοθέται τῶν Ἑλλήνων μόλις ἐκατάπεισαν τοὺς ἀνθρώπους μόνον τῆς πολιτείας των νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτοὺς τοὺς Νόμους των, τὰς δὲ ἄλλας πολιτείας τὰς πλησιοχώρους ποσῶς δὲν ἐδυνήθησαν νὰ φέρωσιν εἰς ὑποταγὴν τῶν νομοθετηθέντων πραγμάτων ὑπ' αὐτῶν. Ὁ δὲ Μωσαϊκὸς Νόμος στέργεται καὶ ἀναγινώσκεται ἀπὸ κάθε Ἔθνος, καὶ ὡς σεβάσμιος καὶ ἅγιος εὐλαβείας μεγίστης ἀξιοῦται. Καὶ οἱ μὲν Νόμοι τοῦ Μίνωος εἰς τοὺς Κρητικοὺς μόνον ἴσχυον, εἰς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἄχρηστοι παντάπασιν ἦσαν. Ἀλλὰ μήτε οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν Ἀθηναίων, μήτε οἱ Ἀθηναῖοι τῶν Λακεδαιμονίων τοὺς Νόμους ἐδέχοντο. μήτε οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς τῶν Ἑλλήνων, μήτε οἱ Ἕλληνες τῶν Ῥωμαίων, εἰμήπου ὕστερον ὅπου οἱ Ῥωμαῖοι ἔγιναν Μονάρχαι, ὅπου ἀνάγκασαν ὅλους νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς Νόμους των, ἀλλὰ καὶ τοῦτο πρὸς καιρόν. Ὁ δὲ Θεῖος Νόμος οὗτος ἀσπάζεται καὶ τιμᾶται καὶ ὑπὸ πάντων τούτων, καὶ εἰς ἄλλας Ἐθναρχίας, μακρὰν πολλὰ ἀπὸ τούτους, καὶ ἁπαξαπλῶς εἰς κάθε γένος Χριστιανῶν οὗτος ὁ Νόμος βασιλεύει. καὶ τὸ παραδοξότερον καὶ θαυμασιώτερον, ὅπου ὄχι μὲ δύναμιν ἁρμάτων, ἀλλὰ μὲ δύναμιν θείαν, οὔτε μὲ στρατεύματα πολεμικά, ἀλλὰ μὲ δώδεκα μόνον ἄνδρας, τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους λέγω, ἔκαμεν ὁ Νομοθέτης Θεὸς ὅλα τὰ Ἔθνη νὰ ἀποδεχθοῦσι τοῦτον τὸν Νόμον, ὡς ὁδηγὸν καὶ διδάσκαλον τοῦ Εὐαγγελι-
Γαλ. γ'. κοῦ. καὶ καθὼς ὁ Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας. Ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν. εὐθὺς γὰρ ὅσοι ἐπίστευσαν εἰς τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα, καὶ τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον ἐδέχθησαν, καὶ τὸν Δεκάλογον ἀσπάζονται, ὡσὰν ὅπου τὸ Εὐαγγέλιον τὸν βεβαιώνει.

Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος.

Διαιρεῖται δὲ ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος, κατὰ τὰς πρεπούσας διαιρέσεις τοῦ καθολικοῦ Νόμου, εἰς δύο. εἰς τὸ προστακτικόν, καὶ τὸ ἀποτρεπτικόν.
Ἐξόδ. κ'. Καὶ προστακτικὸν μέρος μὲν τοῦ Νόμου λέγεται ἐκεῖνο, ὅπου προστάσσει τί νὰ κάμουσιν οἱ ἄνθρωποι οἱ νομοθετούμενοι· ὡσὰν ὅταν λέγει ὁ Θεός, „Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μη- „τέρα σου. Ἀποτρεπτικὸν δὲ μέρος εἶναι ἐκεῖνο ὅπου εἰς αὐτὴν τὴν Δεκά- „λογον τῶν ἐντολῶν λέγει. Οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυ- „ρήσεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου, ἢ τὸν ἀγρόν, ἢ τὴν οἰκίαν. Σοφία δὲ καὶ ἐπιστήμη τοῦ Νόμου εἶναι, νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ διασαφηνίζῃ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα πράγματα. Τοῦτο ἀκριβῶς φαίνεται εἰς τὴν νομοθεσίαν τοῦ Μωϋσέως, ἐπειδὴ πρῶτον ἀρχίζει ἀπὸ Θεολογίας. Ἄκουε, λέγει, Ἰσραήλ, Κύριος ὁ Θεός σου, Κύριος εἷς ἐστιν, οὐκ „ἔσονταί σοι Θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. καὶ διὰ τοῦτο ἀγαπήσεις Κύριον „τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.

Τί

Τί τὸ ἐξαίρετον τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου.

Ἀλλὰ εἰς ταῦτα ἴσως νὰ συμφωνοῦσιν οἱ Νόμοι τῶν Ἐθνικῶν μὲ τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον, ἐπειδὴ καὶ ἐκ τῶν Ἐθνικῶν τινὲς Νόμους ἔθεσαν σέβεσθαι, πρῶτον τὸν Θεὸν, ἢ τοὺς Θεοὺς, κατὰ τὴν πολύθεον αὐτῶν γνώμην. ὁ μὲν γὰρ Πυθαγόρας λέγει, Πρῶτον τίμα τοὺς ἀθανάτους Θεούς. Πυθαγόρας.
ἀκολούθως καὶ Πλάτων εἰς τοὺς Νόμους του διδάσκει πολλαχοῦ Θεοσέβειαν, Πλάτων.
καὶ τοῦτο ἀρχὴν τοῦ Νόμου εἶναι θέλει. καὶ Ἰσοκράτης ὁ Ἀθηναῖος Ῥήτωρ, πρὸς Δημόνικον γράφων παραινετικὸν λόγον, ἔλεγε, Πρῶτον σέβου τὸν Θεόν. Ἰσοκράτης.
Ὁ δὲ Μωσαϊκὸς Νόμος φαίνεται νὰ ἔχῃ τέσσαρα πράγματα ἐξαίρετα, τὰ ὁποῖα οἱ ἄλλοι Νόμοι τῶν Ἐθνικῶν δὲν ἔχουσι. Πρῶτον νομοθετεῖ εἰς πλάτος περὶ Ἱερωσύνης. δεύτερον περὶ Θυσιῶν. τρίτον δείχνει μὲ πόσην τιμὴν ἐτίμησεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς τὸ ἀξίωμα τῆς παλαιᾶς Ἱερωσύνης, καὶ μὲ πόσην τιμὴν πρέπει νὰ τιμᾶται ὁ Ἱερεὺς ἀπὸ τὸ τάγμα τῶν κοσμικῶν. τέταρτον φαίνεται εἰς αὐτὴν τὴν νομοθεσίαν ἡ χάρις τῆς προφητείας, ὅπου ὅσα ἐκεῖ νομοθετοῦνται, ὅλα προεικόνιζον τὴν Εὐαγγελικὴν νομοθεσίαν. Ἡ Ἱερωσύνη ἐκείνη ἐσήμαινε τὴν Ἱερωσύνην τοῦ Χριστοῦ. αἱ θυσίαι ἐκεῖναι, τὸν θάνατον, καὶ τὴν ἀληθινὴν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ, τὸ ἅγιον αὐτοῦ Σῶμα, καὶ τὸ τίμιον αὐτοῦ Αἷμα. Ἐὰν δὲ καὶ τὰς θυσίας ἐκείνας ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὰς ἤθελε, μ' ὅλον τοῦτο, συγκαταβαίνωντας πρὸς τὴν Ἰουδαϊκὴν ἀσθένειαν, ἐνομοθέτησε νὰ γίνωνται πρὸς καιρόν. Πλὴν, διὰ νὰ μὴ γίνωνται εἰς μάτην, ἐνομοθέτησεν, ἐκ ποίων ζώων, καὶ μὲ τί τρόπον νὰ γίνουνται, διὰ νὰ εἶναι θυσίαι ὁμοῦ, καὶ τύποι τῶν μελλόντων. Καὶ τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς Θείας Προνοίας ἀείποτε, νὰ μετασχηματίζῃ τὸ μὴ καλὸν, εἰς καλόν. Ὅσον μὲν γὰρ πῶς ἦτον θυσίαι, ζώων σφαγαὶ, καὶ ἐκχύσεις αἱμάτων, δὲν ἦσαν καλαὶ, εἰμὴ πρὸς καιρὸν, διὸ καὶ κατηργήθησαν. Ὅσον δὲ πῶς ἦτον τύποι καὶ προφητεῖαι τῶν μελλόντων, καλαὶ καὶ ἀποδεκτοὶ ἐφάνησαν ὑπὸ τῆς τὰ πάντα καλῶς κυβερνώσης θείας Προνοίας.

Περὶ τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως, ὃς εὕρηται τῶν Ἀριθμῶν. Κεφ. λέ.

Καὶ ὅτι μὲν ὁ μέγας Ἱερεὺς ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος, ἀφ' οὗ ἀποθάνῃ, λέγει εἰς τοὺς Ἀριθμοὺς, νὰ ἐπανασρέφῃ ὁ ἐξόρισος φονεὺς ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, καὶ νὰ ἔρχεται εἰς τὴν Πατρίδατου, ἐπροσήμαινε τὸν μέγαν Ἀρχιερέα τὸν Χριστὸν, φανερὸν εἶναι. διότι ἀφ' οὗ αὐτὸς ἀπέθανεν, ὁ ἐξόρισος ἄνθρωπος ἐπανέστρεψεν εἰς τὴν Πατρίδατου τὴν ἀρχαίαν, εἰς τὸν Παράδεισον λέγω. κρεμάμενος γὰρ εἰς τὸν Σταυρὸν, καὶ μέλλων νὰ ἀποθάνῃ, εὐθὺς ἐκάλεσε τὸν λῃστὴν „ εἰς τὸν Παράδεισον. σήμερον, λέγει, μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ.

Περὶ

Περὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Ἱερέως, ἣν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἔφερεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. εὕρηται Λευϊτικοῦ, Κεφ. ιβ'.

Ἡ δὲ θυσία, ὁποῦ μίαν φορὰν τὸν χρόνον ἔφερνεν αὐτὸς ὁ Ἀρχιερεὺς εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, τί ἄλλο ἐσήμαινε, παρὰ αὐτὸν τὸν Χριστὸν, καθὼς τὸ ἐξήγησεν ὁ Παῦλος εἰς τὸ θ'. τῆς πρὸς Ἑβραίους; ὁποῦ αὐτὸς ὁ Χριστὸς μίαν φορὰν μόνην εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν, Ἐξόδ. ιβ'. (ὁ ὁποῖος λέγεται στέφανος ἐνιαυτοῦ) ἔφερε θυσίαν, ὄχι ἀλόγου ζώου σφαγὴν, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν του ἀνθρωπίνην σάρκα ἐσφαγμένην εἰς τὸν Σταυρόν. τὴν ὁποίαν θυσίαν ἐπρόσφερε πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, ἤγουν εἰς αὐτὸν τὸν Οὐρανόν. Ἀλλὰ ταύτην τὴν θυσίαν καθαρώτερον τὴν φανερώνει τὸ ἐν τῷ Πάσχα τῷ Ἰουδαϊκῷ ὁ ἐθύετο, ἀρνίον, ὡς καθὼς εἰς τὸ ιβ'. τῆς Ἐξόδου φαίνεται, τοῦ ὁποίου Γρηγ. Ναζ. τὴν ἐξήγησιν φανερὰν καὶ πληρεστάτην κάμει ὁ Ναζιανζηνὸς Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐν τῷ εἰς τὸ Πάσχα λόγῳ.

Δύο ὀρνίθια πρὸς κάθαρσιν λεπροῦ λαμβανόμενα. Λευϊτικοῦ, ιδ'.

Λευϊτ. ιδ'. Τὰ δὲ δύο ὀρνίθια ἐκεῖνα, ὁποῦ ἐλάμβανεν ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸ νὰ καθαρίσῃ τὸν λεπρὸν, ὁποῦ λέγει, τὸ μὲν ἕνα ὀρνίθιον νὰ σφάζῃ, καὶ τὸ αἷμά του νὰ μαζώνῃ εἰς ἀγγεῖον, καὶ εἰς αὐτὸ νὰ βρέχῃ μόνον τὸ ἄλλο πάλι ζωντανὸν, καὶ νὰ τὸ ἀφίνῃ νὰ φεύγῃ, καὶ μὲ τοιαύτην θυσίαν νὰ καθαρίζῃ τὸν λεπρὸν ἀπὸ τὴν λέπραν του, ἄλλο δὲν ἐπροτύπωναν, παρὰ τὰς δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ, τὴν Θεότητα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα. εἰς τὸ πάθος τοῦ ὁποίου, ἡ μὲν Θεότης, ὡς Θεότης, ἔμεινεν ἀπαθὴς, ἡ δὲ ἀνθρωπότης ἐσφάγη, εἰς τὸ νὰ καθαρισθῇ λεπρὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν λέπραν τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας. Ἐκεῖνο δὲ ὁποῦ λέγει, ὅτι εἰς τὸ αἷμα τοῦ ἐσφαγμένου ὀρνιθίου νὰ βάφῃ τὸ ἄλλο τὸ ζωντανὸν, σημαίνει τὸ ἀχώριστον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς Θεότητος, καὶ ὅτι ἡ Θεότης ἔγινεν ὑπόστασις τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἐβάστασε τὴν σάρκα εἰς τοῦ λόγου της. τὴν ὁποίαν σάρκα ἐδήλει τὸ αἷμα ὁποῦ ἐβάστασε τὸ ζωντανὸν ὀρνίθιον καὶ ἔφυγεν, ἤγουν ὅτι ἡ Θεότης ἐβάστασε τὴν παθοῦσαν σάρκα, καὶ τὴν ἀνέβασεν εἰς τὸν Οὐρανὸν, μὴ χωρισθεῖσα παντελῶς ἀπὸ τὴν σάρκα, μήτε εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν τοῦ πάθους. Βλέπεις μὲ τί μυστήρια ἐγίνοντο οἱ τρόποι τῶν θυσιῶν εἰς τοὺς Ἑβραίους, καὶ διατὶ ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε τότε νὰ γίνωνται; ἰδοὺ ὁποῦ μὲ τὴν θυσίαν τούτων τῶν δύο ὀρνιθίων ἐσήμαινεν ὅλον τὸ Μυστήριον τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας.

Περὶ

Περὶ τοῦ χαλκοῦ ὄφεως, ὅτι τύπος ἦν τῆς ἀποτελεσματικῆς ἐνεργείας τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ σαφέστερος.

ΚΑὶ ὅτι μὲν ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς τὸν Χριστὸν, ἐδήλου, ἡ δὲ τούτου θυσία, ὁποῦ μίαν φορὰν τὸν χρόνον ἐπρόσφερεν εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, ἐσήμαινε τὸν θάνατόν του, καὶ ὅτι τὰ δύο ὀρνίθια ἦσαν τύπος τῶν δύο του φύσεων, τῆς ἀνθρωπίνης καὶ παθητῆς, καὶ τῆς θείας καὶ ἀπαθοῦς. ἀκόμι καὶ τὴν ἀχώριστον ἕνωσιν τούτων τῶν δύο φύσεων, ἐφανερώσασί μας το καθαρῶς τὰ προειρημένα. Τὸν δὲ σκοπὸν καὶ τὸ τέλος, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν τρόπον τοῦ Σταυρικοῦ του θανάτου ὁ χαλκοῦς ὄφις εἰς αὐτὴν τὴν ἔρημον προεζωγράφισε. τὸν ὁποῖον ἡ θεία Γραφὴ διηγεῖται εἰς τὸ κά. τῶν Ἀριθμῶν, ἐκεῖ ὁποῦ λέγει, ὅτι ὁ λαὸς τῶν Ἑβραίων ὠλιγοψύχησαν, καὶ ἐγόγγυζον εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν Μωϋσῆν. ὅθεν ὁ Θεὸς τοὺς ἔστειλεν ὀφίδια πολλὰ καὶ φαρμακερὰ, καὶ τρώγοντάς τους ἀπέθνησκαν. Μετανοοῦντες δὲ καὶ κλαίοντες τὴν ἁμαρτίαν των, ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆ, καὶ ἔκαμεν ἕνα ὄφιν χαλκωματένιον. καὶ ἀναβάλλωντάς τον ἁπλωμένον εἰς μάκρος ἐπάνω εἰς ἕνα ξύλον σταυρωτὸν, τὸν ἔστησεν ἔμπροσθεν εἰς τὴν πόρταν τῆς Σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ὅποιον ἤθελε φάγῃ τὸ ὀφίδιον, ὑπάγαινε, καὶ μόνον βλέποντας τὸν χαλκοῦν ὄφιν ἐπάνω εἰς τὸ ξύλον, εὐθὺς ἐθεραπεύετο, καὶ δὲν ἀπέθνησκε. Τούτου τοῦ πράγματος, ὁ μὲν χαλκοῦς ὄφις, ἐσήμαινε τὸν Χριστὸν, τὸ δὲ σταυρωτὸν ξύλον, τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ. ὁ δὲ ἄψυχος χαλκοῦς, τὴν νέκρωσιν τοῦ Χριστοῦ. οἱ δακαμένοι ἀπὸ τὰ ὀφίδια, ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι δακαμένοι ἀπὸ τὸν ὄφιν εἰς τὸν Παράδεισον, καθὼς ἡ Γένεσις λέγει εἰς τὸ γ'. κεφ. Ἀλλὰ τὴν τούτου ἀκριβεστέραν ἐξήγησιν θέλει τὴν εὕρει ὁ βουλόμενος, εἰς τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον, εἰς τὸν λόγον ὁποῦ κάνει εἰς τὸν χαλκοῦν ὄφιν. Πῶς δὲ ὁ ὄφις τοῦτος ὁ χαλκοῦς ἦτον τύπος τοῦ Σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, ἄλλος δὲν θέλει τὸ μαρτυρήσει καλλίτερα ἀπ' αὐτὸν τὸν Χριστόν. ὁ ὁποῖος λέγει εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον, Κεφ. γ'. Ὡς καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν, καὶ τὰ ἑξῆς.

(Ἀριθ. κά.) (Χρυσ.) (Ἰωάν. γ'.)

Ὅτι τὰ ἐν τῇ Μωσαϊκῇ Ἱερωσύνῃ ἐπροσήμαινον τὰ τῆς νέας Ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ.

ΟΤι μὲν οὖν αἱ ἐν αὐτῷ τῷ ἁγιωνύμῳ Σιναίῳ ὄρει νομοθετηθεῖσαι θυσίαι τὴν ἀληθινὴν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐπροφήτευον, ἐδείξαμεν μὲ πολλὴν συντομίαν. ὅτι δὲ καὶ οἱ τρόποι, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν θυσιῶν, καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἱερέων ἐκείνων, τὴν ἐκλογὴν τῆς Εὐαγγελικῆς Ἱερωσύνης ἐσήμαινον, καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπίσκεψιν αὐτῆς, θέλουσι τὸ

φανε-

φανερώσει τοῦτα ὁποῦ ἐδῶ θέλομεν εἰπεῖ. Προστάσσει ὁ Θεὸς εἰς τὸ ς'. κεφ.
Λευϊτ. ς'. τοῦ Λευϊτικοῦ, ὅτι τὰ ξύλα ἀπὸ τὸ θυσιαστήριον νὰ μὴ λείψουσι, καὶ ἡ φωτία ποτὲ νὰ μὴ σβέσῃ, διὰ νὰ πέρνουτιν (ὡς νομίζω) πάντοτε ἀπ' ἐκείνην τὴν φωτίαν νὰ θυμιάζουσιν οἱ Ἱερεῖς. ὅμως λέγει εἰς τὸ δέ-
Λευϊτ. ι'. κατον τοῦ αὐτοῦ Λευϊτικοῦ. πῶς ὁ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, Ἱερεῖς καὶ υἱοὶ τοῦ Ἀαρὼν, θέλοντες νὰ θυμιάσουσι μίαν ἡμέραν, ἔφεραν εἰς τὰ θυμιατήριά τους ἀπὸ ξένην φωτίαν, καὶ εὐθὺς ἀπέθαναν. Τί μᾶς φανερώνει μὲ τοῦτο; ὅτι οἱ Ἱερεῖς δὲν πρέπει νὰ φέρουσιν ἔργα ἔξωθεν, ἤγουν κοσμικὰ εἰς τὸ Θυσιαστήριον. ἀλλὰ μήτε ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ κάμουσιν, ἢ νὰ συγχωρήσουσιν, ὅτι τοὺς φανῇ, ἀλλὰ ἐκεῖνα μόνον νὰ κάμουσι καὶ νὰ συγχωροῦσιν, ὅσα ἡ θεία Γραφὴ καὶ οἱ Νόμοι τῶν Ἱερῶν Συνόδων τοὺς προστάσσουσι.

Ὅτι καὶ τὸ νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, καὶ νὰ διορίζῃ καιροὺς τῶν μετανοούντων ὁ Ἱερεὺς, εἰς τὴν παλαιὰν Διαθήκην προετυπώθη.

Λευϊτ. ιγ'. Ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἱερωσύνης ὁποῦ ἔχει, εἰς τὸ νὰ ἐρευνᾷ καὶ νὰ ἐξετάζῃ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ, καὶ κατὰ τὸ ἁμάρτημα νὰ δίδῃ καὶ τὸν κανόνα τῆς μετανοίας, αἰνιγματωδῶς εὑρίσκεται εἰς τὸ ιγ'. τοῦ αὐτοῦ Λευϊτικοῦ. ἐκεῖ ὁποῦ λέγει, ὅτι ὁ Ἱερεὺς νὰ ἐξετάζῃ ἀκριβῶς τὴν λέπραν τοῦ λεπροῦ, καὶ κατὰ τὴν λέπραν νὰ κάνῃ καὶ τὴν θυσίαν νὰ τὸν καθαρίζῃ. Ἡ δὲ λέπρα πολλαχοῦ εἰς τὴν θείαν Γραφὴν σημαίνει τὴν ἁμαρτίαν. διότι τὸ χέρι τοῦ Μωϋσέως ὁποῦ ἐλεπρώθη, ὡς εἴπαμεν παραπάνω, τὸν μολυσμὸν καὶ τὰς ἁμαρτίας ἐδήλει τοῦ Ἰσραϊλιτικοῦ λαοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον. τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς ἐκαθάρισεν, εὐγάλωντάς τους ἐκεῖθεν. εἰς τὸ ὁποῖον, ὡς φαίνεται, ἀμφίβαλεν ὁ Μωϋσῆς, εἰ τάχα θέλει δυνηθῇ ὁ λαὸς νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ τὰς Αἰγυπτιακὰς ἀκαθαρσίας ὁποῦ ἐσυνήθισε. διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς τοῦ ἔδειξε τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς λέπρας, πῶς δύναται νὰ τὴν καθαρίσῃ. Ὅτι δὲ ἡ λέπρα σημαίνει τὴν ἁμαρτίαν, φαίνεται καθαρώτερον εἰς τὸ
Ἀριθ. ιβ'. ιβ'. κεφ. τῶν Ἀριθμῶν. διότι ὅταν ἡ Μαριὰμ, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μωϋσέως, ὀνειδίζουσα αὐτὸν μὲ μεγάλην ἀναισχυντίαν διὰ τὴν γυναῖκα τὴν Αἰθιόπισσαν, θέλωντας ὁ Θεὸς νὰ δείξῃ πῶς ἡ Μαριὰμ ἥμαρτεν, ἐλέγχουσα τοιοῦτον μέγαν Προφήτην, καὶ ἐκλεκτὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἔκαμεν εὐθὺς καὶ ἐλεπρώθη. διδάσκωντάς μας μὲ τοῦτο ὁ Θεὸς, πῶς οἱ κοσμικοὶ, ὅσον καὶ ἂν εἶναι μεγάλοι καὶ ἰσχυροὶ, δὲν ἠμποροῦσι διὰ κανένα τρόπον νὰ ὀνειδίσουσι καὶ νὰ κατακρίνουσι κανένα Ἱερέα, εἰδὲ μὴ τοὺς ἔρχεται λέπρα ψυχικὴ, ἤγουν ἁμαρτία μεγάλη. Θέλωντας λοιπὸν, λέγει, νὰ καθαρίσῃ ὁ Ἱερεὺς
Λευϊτ. ιγ'. τὸν λεπρὸν, ἔκανε θυσίας διὰ ταῦτον, ἔπειτα τὸν εὔγαζεν ἔξω ἀπὸ τὴν παρεμβολὴν, χωριστὰ καὶ μακρὰν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἑπτὰ ἡμέρας, παντελῶς

μὲ

μὲ κανένα νὰ μὴ σμίγῃ. καὶ εἰ μὲν ἐκαθαρίζετον εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, τὸν ἔφερνε πάλιν εἰς τοὺς ἄλλους ὁμοῦ, εἰ δὲ μὴ, τὸν ἄφινεν ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας. Δηλοῖ δὲ μὲ τοῦτο, ὅτι ὁ πνευματικὸς Πατὴρ τοῦ λεπροῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ, ἔξω ἀπὸ τὴν σκληραγωγίαν ὁποῦ τὸν κανονίζει νὰ κάμῃ, νηστείαν δηλαδὴ, προσευχὴν, ἀγρυπνίαν, ἐλεημοσύνην, τὰ ὁποῖα λέγονται θυσίαι εἰς τὸν Θεὸν πνευματικαὶ, τὸν χωρίζει καὶ ἀπὸ τὴν θείαν κοινωνίαν, εἰς καιρὸν διωρισμένον, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἁμαρτήματος, δίδωντάς του τὸν τόπον τῆς μετανοίας. Τόπους δὲ μετανοίας, παλαιὰ ἡ Ἐκκλησία μας εἶχε τρεῖς, τὸν συνιστάμενον, τὸν ἐπακροώμενον, καὶ τὸν προσκλαίοντα. Ἀλλὰ ταῦτα λέγοντες, θέλομεν φανῇ τάχα νὰ εὐγήκαμεν ἔξω τοῦ προκειμένου σκοποῦ. ἀλλ᾽ ὅμως τοῦτα ὅλα συμβάλλουσιν εἰς τὸ νὰ δείξωμεν τὴν ἁγιότητα ἐκείνου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μὲ τὸ νὰ δείξωμεν πόσα μεγάλα καὶ φοβερὰ μυστήρια τῆς νέας Διαθήκης ἐπροζωγραφήθησαν, καὶ ἐπρωτυπώθησαν εἰς αὐτό. διδάσκοντος ταῦτα εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ. Τόποι τῆς μετανοί.. Καὶ νὰ δείξωμεν, πῶς ὁ νοητὸς Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης ὁ Χριστὸς, μέλλωντας νὰ ἀνατείλῃ καὶ νὰ φανῇ εἰς τὸν Κόσμον μὲ τὴν ἐνανθρώπησίν του, προτήτερα ἔστειλε τὰς ἀκτῖνάς του τὰς μυστικὰς ἐπάνω εἰς τὸ ἁγιώτατον τοῦτο ὄρος. καὶ πρεπόντως, διότι καὶ ὁ αἰσθητὸς καὶ βλεπόμενος οὗτος Ἥλιος, πρὸ τοῦ νὰ φανῇ ἀνατέλλωντας εἰς τὴν Ἀνατολὴν, φαίνονται προτήτερα αἱ ἀκτῖνές του ἐπάνω εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὑψηλῶν βουνῶν. Τοιουτοτρόπως γοῦν καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος λέγεται Ἥλιος δικαιοσύνης, ἔπεμψε προτήτερα τὰς ἀκτῖνας τῶν Μυστηρίων τῆς ἐνανθρωπήσεώς του ἐπάνω εἰς τὴν ἁγίαν κορυφὴν τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ. καὶ δὲν εἶναι κανένα μυστήριον, ἀπὸ ὅσα κρατεῖ καὶ φυλάττει ἡ Ἐκκλησία μας, ὁποῦ νὰ μὴν ἐτυπώθη πρότερον εἰς αὐτὸ τὸ Θεοβάδιστον καὶ Θεοδόξαστον Ὄρος.

Ὅτι οἱ Ἱερεῖς εἶναι ὑπὸ Θεοῦ καλεσμένοι εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἱερωσύνης, καὶ τὸ ἔργον τῶν Ἱερέων κοσμικὸς δὲν δύναται νὰ τὸ κάμῃ.

Εἰς τὴν νέαν Διαθήκην δὲν ἱερατεύει, παρὰ ὁποῖος χειροτονηθῇ ὑπὸ τῆς θείας Χάριτος, διὰ μέσου τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ Ἀρχιερέως. ἀχειροτόνητος δὲ ἄνθρωπος κανένα ἔργον ἱερατικὸν δὲν δύναται νὰ κάμῃ. προετυπώθη καὶ τοῦτο εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ. Φαίνεται τότε πῶς ὁ Θεὸς μόνον τὸν Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱούς του, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν του, καὶ καθεξῆς ἐχειροτόνησε νὰ εἶναι Ἱερεῖς τῆς νομικῆς λατρείας. Ἀλλὰ λέγει εἰς τὸ βιβλίον τῶν Ἀριθμῶν, πῶς κάποιος, Κορὲ τὸ ὄνομά του, ἔχωντας καὶ συμβοηθοὺς κάποιους Ἄρχοντας μεγάλους, τὸν Δαθὰν, καὶ Ἀβειρὼν, ὄντες ἀπὸ ἄλλα γένος μὲ τὸν Ἀαρὼν, ἤγουν ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Λευΐ, ὑπερηφανευόμε- Ἀριθ. ιϛ.

νοι καὶ ἀλαζονευόμενοι κατὰ τοῦ Ἀαρὼν, ἤθελαν νὰ ἱερατεύουσι καὶ αὐτοὶ, φθονοῦντες εἰς τὴν τιμὴν τοῦ Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν του, πῶς πάγα ἀπὸ ἕνα γένος, τὸ τοῦ Λευῒ, ὄντες ὅλοι τους, αὐτὸν μόνον τὸν Ἀαρὼν, ὡς ἀδελφόν του ὁ Μωϋσῆς τὸν ἠξίωσε τοιαύτης τιμῆς, νομίζοντας ὁ ξισάθλιος, πῶς εἰς τοῦτο νὰ ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς φιλοπροσωπίαν. Παρακαλῶντάς τους δὲ ὁ Μωϋσῆς νὰ παύσουσιν ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἄτακτον ὁρμὴν, καὶ νὰ μὴν ἐπιχειρισθοῦσιν εἰς πρᾶγμα, ὅπου ὁ Θεὸς δὲν τοὺς ἐκάλεσεν, αὐτοὶ μᾶλλον ἐφιλονείκουν, ὥστε ἐπιχείρησαν νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Σκηνὴν διακόσιοι πεντήκοντα ἀπὸ τὴν συνοφορίαν αὐτοῦ τοῦ Κορὲ, συμφωνημένοι ὅλοι εἰς τοῦτο, φέροντας καθ' ἕνας τὸ θυμιατήριόν του. Ὅθεν ὀργισθεὶς ὁ Θεὸς, ἔρριψε φωτίαν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ τοὺς ἐκατάκαυσεν ὅλους, ἔμπροσθεν εἰς τὴν Σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. τοὺς δὲ ταλαιπώρους ἐκείνους Ἄρχοντας, τὸν Δαθὰν, λέγω, καὶ τὸν Ἀβειρὼν, ὅπου μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἀρχοντίας καὶ τοῦ πλούτου των ἐπιχειρίσθησαν νὰ διακρίνουσι τὰ πράγματα τὰ ἐκκλησιαστικὰ τῆς Ἱερωσύνης, δὲν τοὺς ἐκατάκαυσεν, ὥσπερ τοὺς μετὰ τοῦ Κορὲ διακοσίους πεντήκοντα, ἀλλὰ μὲ ἄλλην μεγαλήτερην καταδίκην τοὺς ἠφάνισεν ὁ Θεὸς, ἐκεῖ ὅπου ἦσαν κονεμένοι εἰς ταῖς τένταις των, μὲ γυναῖκες καὶ παιδία, καὶ ζῶά των, καὶ μὲ πᾶσαν τὴν ἄλλην τους ἀποσκευήν. ἐσχίσθη ἡ γῆ καὶ τοὺς ἐκατάπιε μὲ ὅλα τους τὰ ὑπάρχοντα. Ἔλαβε δὲ πάντα τὸν λαὸν φόβος καὶ τρόμος, καὶ ἔφυγον, ἵνα μὴ τοὺς καταπίῃ καὶ αὐτοὺς ἡ γῆ. καὶ ἀφοντότε εἶχον μεγάλον φόβον καὶ εὐλάβειαν εἰς τοὺς Ἱερεῖς τοὺς ἀπὸ Θεοῦ ψηφισθέντας, ἤτοι τὸν Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ.

Περὶ τῆς ῥάβδου Ἀαρὼν τῆς βλαστησάσης.

Ἀριθ. ιζ. Ὁ Δὲ Θεὸς, διὰ νὰ δείξῃ καθαρώτερον εἰς τὸν λαὸν, ποταπὴ εἶναι ἡ χάρις τῆς Ἱερωσύνης, καὶ ὅτι ὁ Ἱερεὺς ἔχει ἐξαίρετον ἀξίωμα ἀπὸ τοὺς κοσμικοὺς, ἐπρόσταξε τὸν Μωϋσῆ νὰ εἰπῇ εἰς ταῖς δώδεκα φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ, νὰ φέρῃ πᾶσα φυλὴ μίαν ῥάβδον, καὶ νὰ φέρουσι καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευῒ τὴν ῥάβδον τους, ὡς καὶ ταῖς ἄλλαις φυλαῖς. ἀλλὰ νὰ μὴ γράψουσιν εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα τοῦ Λευῒ, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀαρών. Καὶ αὐταῖς ταῖς δώδεκα ῥάβδους νὰ βάλλωσι μέσα εἰς τὴν Σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου τὸ βράδυ, νὰ σταθῶσιν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ τὸ ταχὺ νὰ ταῖς εὐγάλουσιν ἔξω. καὶ τῆς φυλῆς, τῆς ὁποίας ἡ ῥάβδος θέλει βλαστήσει, ἐκείνη ἡ φυλὴ νὰ ἱερατεύῃ. Εὑρέθη δὲ ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρὼν μὲ βλαστάρι καὶ μὲ ἄνθος, καὶ καρπὸν καρύδου. Τότε λέγει ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσέως. λάβε τὴν ῥάβδον τοῦ Ἀαρὼν τὴν βλαστήσασαν, καὶ βάλλε την εἰς τὴν Σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νὰ στέκεται εἰς ἐνθύμησιν καὶ μαρτυρίαν, νὰ μὴ γογγύζουσι πλέον οἱ λοιποὶ κατὰ τῶν υἱῶν Ἀαρών.

Ὅτι

Ὅτι ὁ Ἱερεὺς πρέπει νὰ εἶναι τέλειος.

Διδάσκει ἡ Ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἐκ τῶν Ἀποστόλων λαβοῦσα τὰς ἀφορμάς, ἐκεῖνος ὁποῦ μέλλει νὰ γένῃ Ἱερεύς, νὰ εἶναι τέλειος εἰς τὰς ψυχικὰς αἰσθήσεις. Τοῦτο τὸ ἐπροσήμαινεν ὁ ἐν τῷ Σιναίῳ ὄρει δοθεὶς Νόμος, εἰς τὸ κά. Κεφ. τοῦ Λευϊτικοῦ, λέγοντας Λευϊτ. κά. ἐκεῖ ὁ Θεός. ὅτι, ὅποιος ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἀαρὼν ἤθελεν ἔχῃ κολόβωμα εἰς τὸ κορμί του, ἢ εἰς τὸ ὀμμάτι, ἢ εἰς τὸ χέρι, ἢ εἰς τὸ ποδάρι, ἢ εἰς ἄλλο μέρος τοῦ σώματος, νὰ μὴ γίνεται Ἱερεύς, μήτε νὰ προσφέρῃ Θυσίαν εἰς τὸ Θυσιαστήριον.

Περὶ τῶν ἀκαθάρτων, ὅτι οὐ φάγονται ἐκ τῶν Ἁγίων.

Νομοθετεῖ ὁ Παῦλος εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην, εἰς τὸ ιά. Κεφ. Κορινθ. ά. τῆς ά. πρὸς Κορινθίους, ὁ ἀνάξιος νὰ μὴν μεταλαμβάνῃ τὰ ἄχραντα Μυστήρια, τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐπροσημαίνετο εἰς τὴν παλαιὰν Ἱερωσύνην, τὴν τυπωθεῖσαν ἐν τῷ αὐτῷ Ἁγίῳ Ὄρει, ἐκεῖ ὁποῦ λέγει, εἰς τὸ κβ'. τοῦ Λευϊτικοῦ, Ἀκάθαρτος ἐκ τῶν Ἁγίων οὐ φάγεται.

Ὢ καὶ μὲ τί ἀκτῖνες τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἐλαμπρύνθη Λευϊτ. κβ'. ἐκεῖνο τὸ Ἁγιώτατον Ὄρος. Βέβαια εἶναι αὐτὸ τὸ ὄρος μία εἰκόνα, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἐζωγράφισεν ὅλα τὰ Μυστήρια. καὶ ὅποιος μόνον μὲ τὸν νοῦν νὰ φωτισθῇ αὐτὸ τὸ ὄρος, εὐθὺς ζωγραφίζει εἰς τὸν νοῦν του ὅλα τὰ Μυστήρια τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός. Διότι ὅλα ὅσα ἐκεῖ εἰς αὐτὸ ἐνομοθετήθησαν, ὅλα ἦσαν καὶ προφητεῖαι τῆς Εὐαγγελικῆς Οἰκονομίας. καὶ ὅσα ἔγιναν ἐκεῖ, ἢ κατὰ θείαν βούλησιν, ἢ κατὰ θείαν συγκατάβασιν, ὅλα ἔλαβον τέλος εἰς τὴν Ἐνανθρώπησιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἔχω εἰς τοῦτο μάρτυρα ἀδιάγραπτον τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον λέγοντα. (Χρυσ. ἐν τῷ εἰς τὸ Ἁγ. Α' κάκιον. λόγῳ.)
„ Πάντα ὅσα ἐν τῇ παλαιᾷ λατρείᾳ γεγόνηται, εἰς τὸν
„ Σωτῆρα τὴν ἀνακεφαλαίωσιν φέρει εἴτε Προφητεία, εἴτε Ἱερωσύνη, εἴ-
„ τε Βασιλεία, εἴτε Ναός, εἴτε Θυσιαστήριον, εἴτε καταπέτασμα, εἴτε
„ κιβωτός, εἴτε ἱλαστήρια, εἴτε μάννα, εἴτε ῥάβδος, εἴτε στάμνος, πάν-
„ τα εἰς αὐτὸν τὴν ἀναφορὰν ἔχει. καὶ πάλιν. Αἱ μὲν οὖν Θυσίαι, οὐκ
„ ἦσαν ἀρεσταὶ τῷ Θεῷ, οὐδὲ κατὰ γνώμην γινόμεναι, ἀλλὰ κατὰ συγχώρη-
„ σιν, καὶ γενομέναις ἐπέθηκε τύπον κατ' εἰκόνα τῆς μελλούσης Οἰκονομίας
„ Χριστοῦ, ἵνα κἂν μὴ δι' ἑαυτὰς ὦσι δεκταί, κἂν γοῦν διὰ τὴν εἰκόνα
„ ὦσιν εὐπρόσδεκτοι, καὶ τίθησι διὰ πάντων εἰκόνα Χριστοῦ. Θέλει νὰ εἰ-
„ πῇ ἔτζι. ὅτι αἱ Νομικαὶ θυσίαι, καὶ αἱ σφαγαὶ τῶν ἀλόγων ζώων

δὲν

δὲν ἀρέσαν τὸν Θεὸν νὰ γίνωνται, ἐπειδὴ ἦσαν συνήθειαις Ἐθνικαῖς, ὁποῦ ἔκαναν θυσιάζοντες τὰ Εἴδωλα. Ὅμως, λέγει, εἰς αὐτὰς τὰς θυσίας, (ὡς καθὼς καὶ ἡμεῖς παραπάνω εἴπαμεν, ἐντεῦθεν διδαχθέντες) ὁ Θεὸς ἐζωγράφησε τὴν Εἰκόνα τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Μονογενοῦς, ἂν ἴσως καὶ αἱ θυσίαι ἀπὸ λόγου των νὰ μὴν εἶναι καλαὶ, ἀλλὰ κἂν διότι ἦσαν τύποι καὶ εἰκόνες τῶν μελλόντων πραγμάτων, νὰ ἔχουσι τὸ σεβάσμιον καὶ αἰδέσιμον. διὰ τοῦτο εἰς ὅλα ἐκεῖνα ἔβαλε τὴν Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὄχι μόνον εἰς τὰς θυσίας τὰς ἐν τῷ Ἁγίῳ τούτῳ ὄρει γινομένας θεωρεῖ τινὰς αὐτὸν τὸν Χριστὸν ἐνανθρωπήσαντα, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα σχεδὸν, ὅσα ἐκεῖ ἐγίνησαν, θεωρεῖ τίποτε ἀπὸ τὰ γινόμενα ὕστερον Μυστήρια εἰς τὴν Ἔνσαρκον Οἰκονομίαν. καὶ ὅσα ἐκεῖ ἐλαλήθησαν, ὅλα ἦσαν πράγματα μυστηριώδη, καὶ μερικαί τινες προφητεῖαι τῶν μελλόντων.

Περὶ τῶν ὀπισθίων τοῦ Θεοῦ, τί ἐσήμαινον, καὶ ἕτερα τινά.

Ἐξόδ. λγ΄. ΕΥρίσκεται ἐν τριακοστῷ τρίτῳ Κεφ. τῆς Ἐξόδου, καὶ ζητᾷ ὁ Μωϋσῆς τοῦ Θεοῦ τὸ πρόσωπον νὰ ἰδῇ, ὁ δὲ Θεὸς τοῦ λέγει, ὅτι εἶναι „ ἀδύνατον. Οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ, λέγει, ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου καὶ ζή„ σεται, ἀλλὰ θέλεις ἰδεῖ τὰ ὀπίσθιά μου. Ταῦτα τὰ ὀπίσθια ὁ μὲν „ Γρηγ. Θεολ. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος λέγει νὰ εἶναι τὰ κτίσματα, ὡς ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄκτιστον τοῦ Θεοῦ φύσιν, καὶ ὡς ἀπὸ τῶν κτισμάτων γνωρίζομεν τὸν Κτίστην. Ἄλλοι δὲ ὀπίσθια λέγουσι τὴν Σάρκωσιν τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ, τὴν ὁποίαν εἶδεν ὕστερον ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ ὄρει Θαβώρ. Προφητικὸν ἦτον ἀκόμι καὶ τοῦτο, τὸ, νὰ δεχθῇ ὁ Μωϋσῆς τὰς πλάκας τοῦ Νόμου δύο φοραῖς. διότι αἱ δύο πρῶται πλάκαι, ὁποῦ ἐσύντριψεν, ἐδήλουσαν τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, τῆς ὁποίας τὰ παρατηρήματα, καὶ αἱ πρόσκαιραι ἐκεῖναι θυσίαι συνετρίβησαν καὶ ἔπαυσαν. αἱ δὲ δεύτεραι πλάκες ἐδήλουσαν τὴν Νέαν Διαθήκην, ἤγουν τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Ἡ βάτος ἐκείνη ἡ καιομένη καὶ μὴ φλεγομένη, τὴν μήτραν τῆς Παρθένου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκατοίκησε τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, καὶ δὲν τὴν ἐκατάφλεξεν. Ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρὼν, τὴν Λευϊτικὴν φυλήν. ὁ βλαστός της, τὴν Παρθένον. τὸ ἄνθος, τὴν παρθενίαν της. ὁ καρπὸς, ἤγουν τὸ καρύδι, τὸν Χριστόν. διότι τὸ καρύδι, ὡς λέγουν, εἶναι καρυβαρικὸν, καὶ γεννᾷ ὕπνον, καὶ δηλοῖ τοῦτο τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ. Τὸ καρύδι ἀκόμι ἂν δὲν τὸ τζακίσῃς, δὲν ἠμπορεῖς νὰ φάγῃς τὸν καρπόν του. οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς δὲν μᾶς ἤθελε δώσῃ τὸν καρπὸν τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἂν δὲν ἤθελε δαρθῇ, καὶ νὰ αἱματωθῇ, καὶ νὰ καρφωθῇ, καὶ νὰ σφαγῇ ἡ ἁγία του ἐκείνη Σάρξ. Ἡ τράπεζα, ἡ κιβωτὸς, τὸ χρυσοῦν θυμιατήριον, ἡ στάμνος, ὅλα ταῦτα προεικόνι-

κόνι-

νόνιζαν τὴν Παρθένον. Οἱ ἄρτοι τῆς τραπέζης, οἱ πλάκες τῆς κιβωτοῦ, οἱ ἄνθρακες τοῦ θυμιατηρίου, τὸ μάννα τῆς σάμνου, ὅλα πάλιν τοῦτα ἐσήμαινον τὸν Χριστόν. Ἡ ἑπτάφωτος λυχνία, τὰ ἑπτὰ χαρίσματα τοῦ παναγίου Πνεύματος, ὁποῦ οὐσιωδῶς ἐκατοίκησεν εἰς αὐτὸν τὸν Χριστὸν, καθὼς λέγει εἰς τὸ ια. ὁ Ἡσαΐας, καὶ ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν πνεύματα σοφίας, πνεύματα συνέσεως, πνεύματα βουλῆς, πνεύματα ἰσχύος, πνεύματα γνώσεως, πνεύματα εὐσεβείας, πνεύματα φόβου Θεοῦ, καὶ ταῦτα κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, τῆς θείας φύσεως εἰσαγούσης ταῦτα, τῇ ἀρρήτῳ αὐτῆς πρὸς τὴν σάρκα ἑνώσει. Ὅταν δὲ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸ Ὄρος ἁπλώνωντας τὰς χεῖράς του ὑψηλὰ, ἐνίκον οἱ Ἑβραῖοι τὸν Ἀμαλὴκ, τί ἄλλο μᾶς ἐπρομηνύει, παρὰ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, μὲ τὸ ὁποῖον νικᾶται, καὶ καταργεῖται ὁ Διάβολος;

Ταῦτα λοιπὸν, λέγων, ὀλίγα ἐκ πολλῶν ἐδιηγησάμεθα, διὰ νὰ γνωρίσῃ καθ' ἕνας πῶς τὸ Ἁγιώτατον ἐκεῖνο ὄρος τὸ Σινᾶ, ἂν καλὰ καὶ νὰ εἶναι κρυμμένον εἰς βαθυτάτους ἐρήμους, ἀλλὰ ὁ Θεὸς τὸ ἔκαμε φανερὸν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, μὲ τὸ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ τὸν παγκόσμιον τῶν δέκα ἐντολῶν Νόμον, καὶ μὲ τὸ νὰ δείξῃ πρότερον εἰς αὐτὸ τυπικῶς ὅλα του τὰ Ἅγια μυστήρια. Ὅθεν καὶ τὸ ἡγίασε, καὶ Ἅγιον ὀνομάζεται. καὶ μαρτυρεῖ ὁ Δαβὶδ λέγων, Κύριος ἐν αὐτοῖς, ἐν Σιναῒ ἐν τῷ Ἁγίῳ. Ἅγιον, διὰ τὸ νὰ κατέβῃ εἰς αὐτὸ ὁ Ἅγιος Θεός. Ἅγιον, διὰ τὸ νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸ Ἅγιος Ἁγίου Θεοῦ Νόμος. Ἅγιον, διότι, ὡς εἴπομεν, εἰς αὐτὸ ἐπροζωγραφήθησαν τὰ Ἅγια τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Σαρκώσεως Μυστήρια. Ἅγιον, διότι τόσον ἡγίασε, καὶ ἐδόξασε τὸ πρόσωπον τοῦ Μωϋσέως, ὥστε ὁποῦ ἀπὸ τὴν λάμψιν οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐδύνοντο νὰ σταθῶσιν ἔμπροσθέν του, διὰ τοῦτο ἐχρειάζετο νὰ ἔχῃ κάλυμμα εἰς τὸ πρόσωπον, ὅταν ὡμίλει μὲ αὐτούς. Τοῦτο ὁ Θεὸς ἡγίασε, Προφῆται ἐσεβάσθησαν, Βασιλεῖς ἐτίμησαν, Αὐθεντάδες ἐπλούτισαν, καὶ ἅπαν γένος Χριστιανῶν ἕως τὴν σήμερον, εἰς αὐτὸ προστρέχει χάριν προσκυνήσεως, ἵνα λάβῃ ἐξ αὐτοῦ εὐλογίαν.

ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΑ.

Εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι γεγραμμένος ὅλος ὁ τόπος ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐρυθρᾶς θαλάσσης, καὶ ἐρήμου Ὄρους Σινᾶ, ἕως αὐτὴν τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἤτοι τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν ὁποίαν ἐμεταγράψαμεν ἀπὸ μίαν φραγγικὴν Γεωγραφίαν νεωστὶ τυπωθεῖσαν εἰς τὸ Παρίσι. Φαίνεται δὲ εἰς ταύτην, πόθεν ἐβγῆκαν οἱ Ἑβραῖοι, καὶ πόθεν ἐπέρασαν, καὶ ποῦ ἐστάθησαν, καὶ πόσα Κονάκια ἔκαμαν εἰς τεσσαράκοντα χρόνους. ἕως ὅπου ἦλθον, καὶ ἐπέρασαν τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, καὶ ἐσέβησαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τί συνέβη νὰ γένῃ εἰς ἕνα καὶ ἄλλο Κονάκι. Ἀκόμι φαίνεται εἰς αὐτὴν τὴν Χωρογραφίαν ὅλη ἡ γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, μερισμένη εἰς τὰς δώδεκα Φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ, καθὼς τὴν ἐμέρισεν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Ἐστρώσαμεν δὲ τὴν Χωρογραφίαν εἰς μίαν πλάκα, σημειώσαντες μὲ μίαν γραμμὴν τὸν δρόμον τῶν Ἑβραίων ἀπ᾽ Αἰγύπτου ἕως τὰ Ἱεροσόλυμα, ὁμοῦ μὲ τὰ Κονάκια τοῦ δρόμου. εἰς δὲ ἄλλην πλάκα τὴν ἀντικρύζουσαν, ἐγράψαμεν τὰ ὀνόματα τῶν τόπων ὅπου ἐκόνεβαν, καὶ μερικὰ τινὰ ὅπου συνέβησαν εἰς τινὰς τόπους, εἰς τὸν δρόμον. Ἔχομεν δὲ σημειωμένα καὶ τὰ κεφάλαια τῆς Θείας Γραφῆς, ὅπου διηγεῖται τὸ καθ᾽ ἕνα ὅπου συντόμως ἐσημειώσαμεν. Εἶναι οἱ τόποι, καὶ ἡ ἑρμηνεία εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην πλάκα, σημειωμένοι μὲ ψηφία Ἑλληνικὰ, διὰ νὰ τὰ εὑρίσκῃ εὔκολα καθ᾽ ἕνας. Τοῦτον λοιπὸν τὸν δρόμον, τὸν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ ἕως τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἦτον δυνατὸν νὰ τὸν περάσουσιν ὁ Μωϋσῆς μὲ τοὺς Ἑβραίους εἰς ὀλίγας ἡμέρας, ὅμως ἔκαμαν χρόνους τεσσαράκοντα, διὰ τὴν αἰτίαν ὅπου θέλομεν εἰπεῖ ἔμπροσθεν εἰς τὴν πλάκα, τὴν ὁποίαν αἰτίαν πλατύτερον διηγεῖται ἡ Θεία Γραφὴ εἰς τὸ Βιβλίον καὶ κεφάλαιον ὅπου ἐσημειώσαμεν.

Σταθμοὶ, ἤγουν Κονάκια, τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀφ' οὗ ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἕως ὅτου ἦλθον εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἤτοι τὴν Ἱερουσαλήμ.

Σταθ. α΄. ΜΕτὰ τὰς δέκα τοῦ Φαραὼ πληγὰς, ἀφ' οὗ τοὺς ἐδόθη ἄδεια νὰ εὔγουν, ἐσυνάχθησαν ἅπαντες εἰς Ῥαμεσσῆ. Ἐξόδ. ιβ΄.

β΄. Ἐκεῖθεν ἦλθον εἰς Σωκχὼθ, καὶ ἐκεῖ ἔψησαν τὰ ἄζυμα, καὶ ἔστησαν καὶ πρῶτον τὰς τέντας, ὅθεν καὶ ὁ τόπος ὠνομάσθη. Σακχὼθ γὰρ Ἑβραϊκῶς λέγει τὰς τέντας. Ἐξόδ. ιβ΄.

γ΄. Εἰς τὸ Ὀθὼμ καὶ Βουθάν. ἀπ' ἐδῶ ἄρχισεν ὁ στύλος τοῦ πυρὸς καὶ ἡ νεφέλη. Ἐξόδ. ιγ΄. Ἀριθ. λγ΄.

Εἰς στόμα Εἰρώθ. ἐδῶ τοὺς ἔφθασαν οἱ Αἰγύπτιοι. Ἐξόδ. ιγ΄.

δ΄. Ἀπ' ἐδῶ περνῶντες τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἦλθον εἰς Μεῤῥὰν, ὅπου ἦσαν τὰ πικρὰ ὕδατα ὅπου ἐγλύκανεν ὁ Μωϋσῆς. Ἐξόδ. ιε΄.

ε΄. Εἰς τὸ Ἐλεὶμ, ἔνθα αἱ δώδεκα πηγαὶ τῶν ὑδάτων. Ἐξόδ. ιε΄.

ϛ΄. Ἐκεῖθεν ἦλθον πλησίον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, ἤτοι εἰς Ῥαϊθών. Ἀριθ. λγ΄.

ζ΄. Εἰς τὴν ἔρημον Σὶν, ὅπου πρῶτον ἔφαγον τὸ Μάννα. Ἐξόδ. ιϛ΄.

η΄. Εἰς Ῥαφακά. Ἀριθ. λγ΄.

θ΄. Εἰς Αἰλοὺς. Ἀριθ. λγ΄.

ι΄. Εἰς Ῥαφιδίν. ἐνταῦθα ἔγινεν ὁ πόλεμος μετὰ Ἀμαλὴκ, ὅπου καὶ ἐδίψησεν ὁ λαὸς, καὶ ἐγόγγυζον. καὶ ὁ Θεὸς εἶπε τοῦ Μωϋσῆ, νὰ πάγῃ ἐμπροσθὰ εἰς τὸ Χωρὴβ νὰ κτυπήσῃ τὴν πέτραν, νὰ εὔγῃ νερόν. Ἐξόδ. ιζ΄.

ια΄. Εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἐβγῆκε καὶ προϋπάντησεν ὁ Ἰοθὼρ τὸν Μωϋσῆν, ὡς γαμβρόν του, ὅταν καὶ τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ καταστήσῃ Κριτὰς τοῦ λαοῦ, νὰ μὴν ἔχῃ τὴν φροντίδα μόνος του. Ἐξόδ. ιη΄.

ιβ΄. Καὶ εἰς τὸν τρίτον μῆνα, ἀφ' οὗ ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, ἦλθον εἰς τὸ Ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ ἔλαβον τὸν Νόμον. Ἐξόδ. ιθ΄.

ιγ΄. Ἐστάθησαν ἐκεῖ χρόνον ἕνα, παρὰ ιγ΄. ἡμέρας. Ἀριθ. ι΄.

Ὅτι τὸν ἐρχόμενον χρόνον εἰς τὸν δεύτερον Μῆνα εἰς τὰς κ΄. τοῦ Μηνὸς ἐσηκώθησαν ἐκεῖθεν. κ΄.

ιδ΄. Ἦλθον εἰς τόπον, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν Μνήματα τῆς ἐπιθυμίας. ὠνομάσθη δὲ ὁ τόπος οὗτος Μνήματα ἐπιθυμίας, δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἀφ' οὗ ἐβγῆκαν ἀπὸ τὸ Ὄρος τὸ Σινᾶ, ἐχάθη τὸ Μάννα, δοκιμάζοντάς τους ὁ Θεὸς, καὶ αὐτοὶ ἐγόγγυζον μὲ μεγάλας βλασφημίας. ὅθεν ὁ Θεὸς τοὺς ὠργίσθη, διότι ἐπεθύμησαν τὰ φαγητὰ τῆς Αἰγύ-

πτυ. διὰ τοῦτο ἐθανατώθησαν πολλοὶ ἀπὸ Θεϊκὴν ὀργήν, καὶ ἐτάφησαν ἐκεῖ, πλὴν ἔβρεξέ των πάλιν τὸ Μάννα. Ἀριθ. ια΄.

ιε΄. Ἦλθον ἐκεῖθεν εἰς Σειρὰθ, ὅπου ἡ Μαριὰμ ἐλεπρώθη, ὅτι ὠνείδισε τὸν ἀδελφόν της τὸν Μωϋσῆν διὰ τὴν Αἰθιόπισσαν. Ἀριθ. ιβ΄.

ις΄. Ἀπ᾽ ἐδῶ, εἰς τόπον Ῥαθαμὰ λεγόμενον. Ἀριθ. λγ΄.

ιζ΄. Ἦλθον ἀπ᾽ ἐδῶ εἰς τὴν ἔρημον Φαραώ. καὶ ἀπ᾽ ἐδῶ ἔστειλεν ὁ Μωϋσῆς δώδεκα Ἄρχοντας, ἀπὸ κάθε φυλὴν ἕνα, νὰ ἔλθωσιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα νὰ κατασκοπεύσουσι κρυφὰ ὅλην τὴν γῆν ὁποῦ τοὺς ἔταξεν ὁ Θεός, νὰ ἰδοῦσι καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ Κάστρη των, ποταποὶ εἶναι. Ἦλθον γοῦν αὐτοὶ οἱ δώδεκα ἕως Ἱεριχώ, ὅπου καὶ τοὺς ἐγνώρισαν, καὶ ἐγύρευσαν νὰ τοὺς θανατώσουσι, καὶ ἡ Ῥαὰβ ἡ πόρνη τοὺς ἔκρυψεν. Ἔλειψαν γοῦν κατασκοπεύοντες ἡμέρας τεσσαράκοντα. καὶ στραφέντες, ἔφερον ὀπώρας ἐκ τοῦ τόπου, σῦκα, ῥοῖδια πολλὰ ὡραῖα, εἰς μαρτυρίαν τῆς καλῆς γῆς ἐκείνης. Ἔφερον δὲ καὶ ἕνα σταφύλι, τὸ ὁποῖον ἐβάσταζον μὲ ἕνα ξύλον εἰς τοὺς ὤμους των δύο ἄνδρες ἐξ αὐτῶν, διὰ τὸ νὰ εἶναι πολλὰ μεγάλον. Ὅμως, ἀπὸ τούτους τοὺς δώδεκα, οἱ δέκα ἔδωσαν μετὰ λόγια τους φόβον μέγαν εἰς τὸν λαὸν, λέγοντες. ὅτι οἱ τόποι ἐκεῖνοι ἔχουσιν ἀνθρώπους πολλοὺς, δυνατοὺς καὶ ὑψηλοὺς ὡς Γίγαντας, καὶ ἡμεῖς ἐφαινόμεθεν ἔμπροσθέν τους ὡσὰν ἀκρίδες, καὶ ἐὰν ὑπάγωμεν πρὸς αὐτοὺς, μηδεμίας ἀπὸ λόγου μας δὲν γλυτώνει. Ὅθεν ὁ λαὸς φοβηθέντες, καὶ ἀστοχήσαντες τὰ θαυμάσια ἔργα, ὁποῦ ἴδασι τοῦ Θεοῦ, ἔκλαιον ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. τὸ δὲ ταχὺ ἐσυμβουλεύοντο νὰ ἀφήσουσι τὸν Μωϋσῆ, καὶ νὰ κάμουσιν ἄλλον προεστὸν εἰς τοῦ λόγου τους, νὰ στραφοῦσι πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον νὰ εἶναι σκλάβοι. Οἱ δὲ ἄλλοι δύο Ἄρχοντες, ὁ Χάλεβ ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἰούδα, καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Ἐφραῒμ, ἐστάθησαν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἔσχισαν τὰ ῥοῦχά τους, φωνάζοντες, καὶ λέγοντες νὰ μὴ γένῃ τοῦτο. Καὶ ὅτι νὰ μὴ φοβηθοῦσι τοὺς τοιούτους ἄνδρας, ἐὰν καὶ νὰ εἶναι πολλοὶ καὶ δυνατοὶ, διότι δὲν θέλουσι νικήσει τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ. ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τοὺς βοηθεῖ, ἐκεῖνος ὁποῦ τοὺς ἔταξε νὰ τοὺς δώσῃ καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον. Ὁ δὲ ἀγνώμων καὶ ἄπιστος λαὸς ἐκεῖνος ἐσήκωσαν πέτρας καὶ ξύλα νὰ λιθάσωσι τοὺς δύο ἐκείνους, Χάλεβ καὶ Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ, θέλοντες ὅλως δι᾽ ὅλου νὰ στραφῶσιν εἰς Αἴγυπτον. Ὅθεν ὠργίσθη ὁ Θεὸς, καὶ ἤθελε νὰ τοὺς θανατώσῃ ὅλους ἐκεῖ. ὁ δὲ Μωϋσῆς ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ τοὺς θανατώσῃ, καὶ δὲν τοὺς ἐθανάτωσεν. Ὅμως εἶπε τοῦ Μωϋσέως νὰ τοὺς γυρίσῃ ὀπίσω, νὰ τοὺς φέρῃ πάλιν κατὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ νὰ τοὺς κρατῇ ἐκεῖ, ἕως ὅτου νὰ ἀποθάνωσιν ὅλοι ἐκεῖνοι, ὡς ἀγνώμονες ὁποῦ ἐνθυμοῦντο τῆς Αἰγύπτου τὰ φαγητὰ, καὶ

ἐγύ-

ἐγύρευαν νὰ στραφοῦσιν ὀπίσω. διότι μηδένας ἀπὸ ἐκείνους δὲν θέλει ἰδεῖ τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰμὴ οἱ δύο ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐσυντύχαν τὸ καλόν, ἤγουν ὁ Χάλεβ, καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Καὶ τοῦτο ἦτον αἰτία νὰ κάμουσιν οἱ Ἑβραῖοι σαράντα χρόνους εἰς τὴν ἔρημον, ἤγουν ὅσον νὰ ἀποθάνουσι καὶ νὰ ἐξολοθρευθοῦσιν ὅσοι ἐβγήκασιν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. ὅθεν τὰ παιδία των μόνον ἦλθον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, αὐτοὶ δὲ ἀπέθανον ὅλοι εἰς τὴν ἔρημον. Ταῦτα εἶναι πλατύτερον εἰς τὸ βιβλίον τῶν Ἀριθμῶν ἐν κεφαλαίῳ. ιγ'. καὶ ιδ'.

ιη'. Ἐστράφησαν λοιπὸν, καὶ ἦλθον εἰς Λεβωνά. Ἀριθ. λγ'.

ιθ'. Καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ῥεσσάν. Ἀριθ. λγ'.

κ'. Ἐκεῖθεν εἰς Μακαλάθ. Ἀριθ. λγ'.

κα'. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς Σαφάρ. Ἀριθ. λγ'.

κβ'. Εἰς Χαραδάθ. Ἀριθ. λγ'.

κγ'. Εἰς Μακηλώθ. Ἀριθ. λγ'.

κδ'. Εἰς Καταάθ. Ἀριθ. λγ'.

κε'. Εἰς Ταράθ. Ἀριθ. λγ'.

κς'. Καὶ πάλιν ἐκεῖθεν εἰς Μαθεκκά. Ἀριθ. λγ'.

κζ'. Ἐκεῖθεν εἰς Ἀσελμονά. Ἀριθ. λγ'.

κη'. Καὶ εἰς Μασουρούθ. Ἀριθ. λγ'.

κθ'. Εἰς Βανακκάν. Ἀριθ. λγ'.

λ'. Καὶ εἰς ὄρος Γαδδάδ. Ἀριθ. λγ'.

λα'. Εἰς Ἐτεβαθά. Ἀριθ. λγ'.

λβ'. Εἰς Ἑβρωνά. Ἀριθ. λγ'.

λγ'. Καὶ ἐκεῖθεν ἦλθον πάλιν πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, εἰς τόπον λεγόμενον, Γεθσιὼν Γαβέρ. Ἀριθ. λγ'.

λδ'. Καὶ πάλιν ἐστράφησαν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον Σίν. Ἀριθ. λγ'.

λε'. Ἐκεῖθεν ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον Φαράν. αὕτη ἐστὶ Κάδδης. Ἐκεῖ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη ἡ Μαριάμ, ἡ ἀδελφὴ Μωϋσέως. Ἐδῶ εἶναι τὸ ὕδωρ τῆς ἀντιλογίας, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ δὲν ἦλθεν. Ἀριθ. κ'.

λς'. Ἦλθον εἰς Ὢρ τὸ ὄρος, εἰς ὃ καὶ ὁ Ἀαρὼν ἀπέθανε καὶ ἐτάφη. Ἀριθ. κ'. Περιπατοῦντες αὐτὸ τὸ ὄρος, πολεμῶντάς τους ὁ Χαναναῖος βασιλεὺς, δὲν τοὺς ἄφησε νὰ περάσουσιν ἀπὸ τὸν τόπον του, ὅθεν ἄλλαξαν τὸν δρόμον. Γογγύζει πάλιν ὁ λαὸς, καὶ διὰ τιμωρίαν τοὺς ἔδωσεν ὁ Θεὸς τοὺς ὄφεις, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐθανάτωσαν. ἐδῶ ἐστήθη καὶ ὁ χαλκοῦς ὄφις. Ἀριθ. κα'. καὶ λγ'.

Ἐκεῖθεν ἦλθον εἰς Σαλμωνά. Ἀριθ. λγ'.

λη' Καὶ εἰς Φινών. Ἀριθ. λγ'.

λθ'. Καὶ εἰς Ὠβώθ. Ἐνταῦθα ἔγινε τὸ τοῦ Μάντεως Βαλαὰμ, καὶ τῆς αὐτοῦ ὄνου θαῦμα, καὶ ἡ εὐλογία τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ἀριθ. κβ'.

μ'. Καὶ ἐκεῖθεν εἰς Γαὶ, ὅρια Μωάβ. Ἀριθ. λγ'.

Τοῦτος ὁ τόπος λέγεται, καὶ Ἀχαλγαί. Ἀριθ. κά.

μά. Ἦλθον εἰς Δαιβὼν Γάδ. Ἀριθ. λγ'.

μβ'. Καὶ εἰς Γελμὼν Δαιφλαθαίμ. Ἀριθ. λγ'.

μγ'. Ἦλθον εἰς τὰ ὄρη Ἀβαρὶμ, ἄντικρυ Ναβαῦ. Ἀριθ. λγ'.

Εἰς τοῦτο τὸ ὄρος ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆ νὰ ἀνέβη νὰ ἰδῇ τὴν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἔτζι βλέποντάς την, ἀπέθανε καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. Δευτ. λβ'. καὶ λδ'.

μδ'. Ἀπ' ἐδῶ ἦλθον πρὸς Δύσιν, εἰς γῆν Μωὰβ, στρατηγοῦντος τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, εἰς Ἰορδάνην ποταμὸν, κατέναντι Ἱεριχὼ, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἀνάμεσα Αἰσιμὼθ, ἕως Βελσατζείμ.

Μοναὶ, ἤτοι Κονάκια τοῦ πρώτου χρόνου, ἀπὸ τὸ Ῥαμεσσῆ ἕως τὴν ἔρημον Σὶν, ἤτοι Ὄρος Σινᾶ.

Μοναὶ τοῦ δευτέρου χρόνου ἕως τοῦ τριακοστοῦ ἐννάτου, ἀπὸ τὰ Μνήματα τῆς ἐπιθυμίας ἕως τὴν ἔρημον Σὶν, τὴν λεγομένην Κάδδης.

Μοναὶ τοῦ τεσσαρακοστοῦ χρόνου, ἀπὸ Ὢρ τοῦ ὄρους ἕως ὁρίων Ἀβαρὶμ, πέραν Ἰορδάνου.

Περὶ τῆς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τῷ Σινᾷ ὀπτασίας τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ.

Ἀφ' οὗ δὲ τοὺς Ἑβραίους ἐπῆρεν ὁ Προφήτης οὗτος Μωϋσῆς ἀπὸ τὸ Ὄρος τὸ Σινᾶ νὰ τοὺς φέρῃ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἤτοι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, δὲν εὑρίσκομεν ἄλλο τίποτες ἱστορημένον εἰς τὴν Θείαν Γραφὴν διὰ τὸ Ἁγιώτατον τοῦτο Ὄρος, εἰ μὴ πλὴν τὴν θαυμαστὴν καὶ φοβερὰν ὀπτασίαν τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ὅπου εἰς αὐτὸ εἶδεν. Οὗτος λοιπὸν ὁ Προφήτης, καθὼς ἡ
γ'. τρίτη Βίβλος λέγει τῶν Βασιλειῶν, ἐν κεφ. ιθ'. ἀφ' οὗ διὰ τὴν ἀσέβειαν τοῦ
Βασ. Ἀχαὰβ ἐκράτησε τὴν βροχὴν ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν χρόνους τρεῖς, καὶ Μῆνας ἕξ,
ιθ'. καὶ ἀφ' οὗ μὲ τὴν θυσίαν του ἤλεγξε τοὺς πεντήκοντα Ἱερεῖς τῆς αἰσχύνης, καὶ τοὺς ἐκατέσφαξε, δειλιάσας τοὺς φοβερισμοὺς τῆς Ἰεζάβελ, ἡ ὁποία τὸν ἐμήνυσε „ λέγουσα. Αὔριον θήσομαι τὴν ψυχήν σου, ὡς ἑνὸς τούτων, καὶ διὰ τοῦτο „ φεύγει. Ἀναλογιζόμενος δὲ εἰς τὸν νοῦν του τὰ ὅσα εἰς τὸ ἅγιον τοῦτο Ὄρος τὸ Σινᾶ ὑπὸ Θεοῦ ἐγίνησαν θαυμάσια τέρατα, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως,
Ἐξόδ. καὶ ὅτι μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς τότε ἐτιμώρει ὁ Θεὸς τοὺς ἀσεβεῖς, ὡσὰν τὸν Φαραὼ
ζ'. ή. πρῶτον μὲ τὰς δεκαπληγάς. ὕστερον μὲ τὸν βυθὸν τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης.
θ'. ί. ά. ὡσὰν τὸν Δαθὰν, καὶ τὸν Ἀβειρὼν, τοὺς ὁποίους ἠνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιεν.

ὡσὰν

ὡσὰν τὴν συναγωγὴν τοῦ Κορὲ, τοὺς ὁποίους ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ πῦρ κατέκαυσε. Ἐξόδ. ιδ΄
Ταῦτα, λέγω, λογιζόμενος ὁ Προφήτης Ἠλίας, ἐθαύμαζεν εἰς τὸν ἑαυτόν Ἀριθ.
του, πῶς αὐτὸς ὁ Θεὸς δὲν τιμωρεῖ καὶ τὸν Ἀχαὰβ, ὡς ἀσεβῆ καὶ παράνομον, ιϛ΄.
καθὼς καὶ τότε ἐκείνους. Διὰ τοῦτο ἔρχεται πρὸς τοῦτο τὸ ἅγιον Ὄρος, ἀφίνοντας
τὸν Κάρμηλον, νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Θεὸν περὶ τούτου, ὡσὰν ὁποῦ εἰς τοῦτο τὸ
Ὄρος πολλάκις ἐφάνη τοῦ Μωϋσῆ, καὶ ὡσὰν ὁποῦ τοῦτο ἐξαιρέτως λέγεται Ὄ-
ρος τοῦ Θεοῦ, τάχα δὲ νὰ εἴπῃ καὶ τὸ παράπονόν του. Καὶ δὴ ἔρχεται εἰς τὸ σπή-
λαιον, τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους Χωρὴβ, καὶ εἰς τοὺς πρό-
ποδας τοῦ Ὄρους Σινᾶ. Εἰς τοῦτο τὸ σπήλαιον εἶναι τώρα κτισμέναι Ἐκκλησίαι
τρεῖς. μία μὲν, εἰς ὄνομα τούτου τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ἑτέρα δὲ, εἰς ὄνομα τοῦ
Προφήτου Ἐλισσαίου, καὶ ἡ ἄλλη, τῆς Ἁγίας Μαρίνης. Ἐκεῖ γοῦν ἐλθὼν ὁ
Προφήτης Ἠλίας, τοῦ λέγει ὁ Θεός. τί σὺ ἐνταῦθα Ἠλιού; τάχα, τί θέ- γ΄
λεις ἐδῶ, ὦ Ἠλία, ἀποκρίνεται αὐτὸς μετὰ μεγάλης λύπης, λέγων, Ζη- Βασ.
„ λῶν ἐζήλωκα Κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ιθ΄.
„ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, τοὺς Προφήτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομ-
„ φαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμαι ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου λαβεῖν
„ αὐτήν. Τοῦτα, λέγει, τὰ κακὰ δὲν εἶναι μεγαλήτερα καὶ ἀσεβέστερα,
παρὰ ἐκεῖνα ὁποῦ ὁ Φαραὼ, καὶ ὁ Δαθὰν, καὶ ὁ Ἀβειρὼν, καὶ ἡ συναγωγὴ τοῦ
Κορὲ ἐδῶ ἔκαμαν; καὶ πῶς εἰς ἐκείνους ἔδωσες εὐθὺς τὴν ἀξίαν τιμωρίαν, καὶ
τούτους εἰς τοσαῦτα κακὰ ἀφίνεις ἀτιμωρήτους; μὴ νὰ ἔδειξες τότε μόνον εἰς αὐ-
τοὺς τὴν τιμωρητικήν σου δύναμιν, καὶ ὄχι πλέον θέλεις νὰ τιμωρῇς τοὺς ἀσε-
βεῖς; Ὁ δὲ Θεὸς, ὡς Πατὴρ φιλόστοργος, διδάσκει τὸν Ἠλίαν, πῶς μὲ
πραότητα καὶ μακροθυμίαν μᾶλλον ἀγαπᾷ νὰ κυβερνᾷ τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος,
παρὰ μὲ θυμὸν καὶ ὀργήν, διὰ τοῦτο τοῦ δείχνει μίαν φοβερὰν, λέγω, ὀπτα-
σίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὀπτασίαν τοῦ δείχνει δύο πράγματα, τὴν κραταιὰν
δύναμιν ὁποῦ ἔχει, εἰς τὸ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἀσεβῆ ἄνθρωπον, καὶ τὴν φιλαν-
θρωπότητα καὶ ἡμερότητα ὁποῦ ἔχει εἰς τὸ νὰ δέχεται εὐσπλάγχνως ἁμαρ-
„ τωλοὺς μετανοοῦντας. Λέγει λοιπὸν πρὸς τὸν Προφήτην. Ἐξελεύσῃ αὔ-
„ ριον, καὶ στήσῃ ἐνώπιον Κυρίου ἐν τῷ ὄρει, ἰδοὺ παρελεύσεται Κύριος. ἀδη-
μονεῖς, λέγει, Προφῆτα, καὶ λυπεῖσαι διὰ τοὺς ἀσεβεῖς; εὔγα ἔξω αὔριον,
καὶ θέλεις ἰδεῖ ποῦ διαβαίνει ὁ Κύριος, καὶ θέλεις ἰδεῖ ποῦ εὑρίσκεται ὁ Κύριος.
ποῦ ἀναπαύεται καλλίτερα, εἰς τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργήν, ἢ εἰς τὴν μακρο-
„ θυμίαν καὶ ἡμερότητα. Ἰδοὺ πνεῦμα κραταιὸν διαλῦον ὄρη καὶ συντρῖβον πέ-
„ τρας. καὶ τοῦτο ἦτον σημεῖον θυμοῦ καὶ ὀργῆς, ὅμως δὲν ἦτον ἐκεῖ ὁ Θεός ὁ.
„ Οὐκ ἐν τῷ πνεύματι Κύριος. καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός. καὶ τοῦτο ἀπει-
„ λὴ καὶ φόβος, ὅμως μήτε ἐδῶ ὁ Θεὸς δὲν ἦτον. Οὐκ ἐν τῷ συσσεισμῷ Κύ-
ριος. καὶ μετὰ τὸν συσσεισμὸν πῦρ. καὶ τοῦτο σημεῖον τιμωρίας, πλὴν οὔτε εἰς
τοῦτο ὁ Θεὸς δὲν ἦτον, ἤγουν δὲν ἀρέσκεται ὁ Θεός, μήτε θέλει ποτὲ, κατὰ τὴν
ἰδίαν του φύσιν, νὰ τιμωρήσῃ ἄνθρωπον. Καὶ μετὰ τὸ πῦρ αὔρα λεπτὴ, καὶ

ἐκεῖ Κύριος. αὔρα ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ ἡμερότης τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς αὐτὴν πάντα εὑρίσκεται ὁ Θεὸς ἔτοιμος, ἐπειδὴ εἶναι φύσει πραῢς καὶ σώζων, οἰκτίρμων καὶ πολυέλεος. Μετὰ δὲ τὴν φοβερὰν ταύτην ὀπτασίαν, πάλιν ὁ Θεὸς τοῦ λέγει. τί γένεσαι ἐδῶ; καὶ αὐτὸς πάλιν ἀποκρίνεται τὰ ὅμοια τῶν πρώτων. Λέγει του ὁ Θεός. σύρε, γύρισαι ὀπίσω κατὰ τὸν δρόμον τῆς Δαμασκοῦ, νὰ ψηφίσῃς καὶ νὰ χρίσῃς βασιλεῖς ἄλλους εἰς τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἄλλον Προφήτην ἀντὶ σοῦ, τὸν Ἐλισαιὲ τὸν υἱὸν Σαφάτ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐδήλου ἡ ὀπτασία κατὰ τὴν ἁπλῆν ἔννοιαν. κατὰ δὲ βαθυτέραν ἀλληγορίαν, αἱ τέσσαρες αὗται ὀπτασίαι, τὸ πνεῦμα τὸ κραταιὸν, ὁ συσσεισμὸς, τὸ πῦρ, καὶ ἡ λεπτὴ αὔρα ἐφανέρωναν τοὺς κατὰ καιροὺς ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ, εἰς τε τοὺς Προφήτας καὶ εἰς τὴν ἔνσαρκον Οἰκονομίαν. Καὶ τὸ μὲν πνεῦμα τὸ κραταιὸν, τὸ διαλύον ὄρη καὶ συντρίβον πέτρας, ἐδήλου τὸν ἐπὶ Νῶε κατακλυσμὸν, καὶ τὴν ἀθρόαν ἐκείνην τῶν πραγμάτων μεταβολήν. ὁ δὲ συσσεισμὸς, τὰ ἐν Αἰγύπτῳ,
Ψαλ. μ'. ξς'. καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ τούτῳ Ὄρει γινόμενα θαυμάσια τέρατα ἐπὶ Μωϋσέως. ἀπὸ τὸν φόβον τῶν ὁποίων πραγμάτων ἡ γῆ ἐξόμαξε καὶ ἐσείσθη, καθὼς καὶ Δαβὶδ λέγει, „ ἐν τῷ διαβαίνειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ, γῆ ἐσείσθη. Καὶ πάλιν τὸ πῦρ ἐσήμαινε τὸν καιρὸν τῶν Προφητῶν, καὶ μάλιστα αὐτοῦ τοῦ Ἡλιοῦ, ὁ ὁποῖος ἔκαμε τὸν Ἰσραὴλ ἐν πυρὶ, καὶ τρεῖς φοραῖς ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν κατέβασε πῦρ. ἡ δὲ φωνὴ τῆς λεπτῆς αὔρας, τὸν καιρὸν τῆς συγκαταβάσεως, τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἔγινεν ἄνθρωπος, καὶ συνωμίλησε τοῖς ἀνθρώποις
Πράξ. β'. διὰ ζώσης φωνῆς. καὶ μὲ τὴν λεπτὴν αὔραν τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καθὼς ὁ ἱερὸς Λουκᾶς ἱστορεῖ εἰς τὰς Πράξεις, ἐφώτισε τοὺς Ἀποστόλους, καὶ αὐτοὶ ὅλον τὸν Κόσμον.

Τέλος τοῦ Πρώτου Τμήματος.

ΤΜΗ-

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Ἥτις διηγεῖται περὶ ἀρχαιότητος τῆς τῶν Μοναχῶν τάξεως, ὅτι ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν Ἀποστόλων ἄρχισε νὰ φαίνεται αὕτη ἡ τάξις τῶν Καλογήρων, καὶ ὅτι εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος, προτήτερα χρόνους πολλοὺς ἀπὸ τὴν πρώτην Σύνοδον, ἐκατώκουν Ἀσκηταὶ, ἐν ᾧ καὶ οἱ βίοι κατεστράφθησαν τῶν δὶς ἀναιρεθέντων ἐκεῖσε Ἁγίων Πατέρων. Καὶ τίς ὁ πρῶτος κτίτωρ τοῦ ἐκεῖσε Ἱεροῦ καὶ Ἁγίου Μοναστηρίου, καὶ τίς ἡ αἰτία, ὁποῦ ἀπὸ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ Ῥωμαίων Αὐτοκράτορος, εἰς μέγεθος καὶ σχῆμα καὶ κάλλος, ὡς νῦν ὁρᾶται, ᾠκοδομήθη.

Τὸ μὲν δὴ πρῶτον Τμῆμα, πολιοῦχον καὶ οἰκιστὴν τοῦ Ἁγίου καὶ Θεοβαδίστου τούτου Ὄρους, τὸν Μωϋσῆν, τὸν ἐκλεκτὸν τοῦ Θεοῦ, ἀρκετῶς ἀπέδειξε, καὶ πολὺ μᾶλλον τούτου, αὐτὸν τὸν Θεὸν, τοῦ ὁποίου καὶ ἐξαιρέτως Ὄρος λέγεται, καθὼς ἀπεδείξαμεν. εἶτα καὶ τὸν Ἠλίαν τὸν Ζηλωτὴν, τὸν Θεὸν ζητοῦντα ἐν τούτῳ τῷ ὄρει εὑρεῖν αὐτὸν (ἀπὸ τῆς ἁγίας Γραφῆς λαβόντες τὰς ἀφορμὰς εἴπομεν.) Τὸ δὲ δεύτερον τοῦτο Τμῆμα θέλει διηγηθῇ τὴν ἀρχαιότητα τῆς Μοναχῆς τάξεως, καὶ πότε εἰς τὸ Σίναιον ὄρος τὴν ἀρχὴν οἱ Ἀσκηταὶ κατῴκησαν, τὸ ὁποῖον θέλει ἀποδείξει ὁ βίος τῶν ἐκεῖσε τὸ πρῶτον ἀναιρεθέντων Ἁγίων Πατέρων. ἔπειτα περὶ τῶν κτιτόρων τοῦ Ἁγίου ἐκείνου Μοναστηρίου θέλομεν εἰπεῖ, καὶ τίς ἦτον ἡ αἰτία ὁποῦ ἐκτίσθη.

Πόθεν ἤρξατο αὕτη ἡ τάξις τῶν Μοναχῶν.

Ἡ μὲν οὖν τάξις αὕτη τῶν Μοναχῶν δὲν ἄρχισεν ἀπὸ τὸ πρῶτον νὰ καταστάθῃ εἰς τὴν κατάστασιν ὁποῦ ὕστερον ἦλθεν, ἀλλὰ, καθὼς λέγει ὁ Εὐ-

Ευσεβ. ὁ Εὐσέβιος ὁ τοῦ Παμφίλου, ἀπὸ ἀκτημοσύνην ἄρχησε τὸ πρῶτον. διότι ὡς
Πραξ. δ'. φαίνεται εἰς τὰς Πράξεις τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, ὅσοι ἐπίστευον εἰς τὸ κήρυγμα τὸ Ἀποστολικὸν, εἴχασι τὰ ὑπάρχοντά των κοινά. Καὶ ὅσοι εἴχασι πράγματα, τὰ ἐπωλοῦσαν, καὶ ἔφεραν τὴν τιμὴν τοῦ πωληθέντος πράγματος εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀποστόλων, καὶ αὐτοὶ τὰ ἐμοίραζαν εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἦσαν πτωχοὶ, καὶ δὲν εἴχασι. πλὴν τόσον τοὺς ἔδιδαν, ὅσον εἶχε χρείαν μόνον πρὸς τροφὴν καὶ ἐνδύματα. καὶ ἔτζι ἐκεῖνοι ὁποῦ εἴχασι, τὰ ἐμοίραζαν μετ' „ ἐκείνους ὁποῦ δὲν εἴχασι. Καὶ ἦν, λέγει, τὰ πάντα τοῖς πᾶσι κοινά. καὶ τινὰς δὲν ἔλεγε πῶς ἔχει τίποτε δικόν του, καὶ οὕτως ἦσαν πάντες ἀκτήμονες.

Πράξ. Ἄς τὸ ἰδῇ ὅποιος θέλει εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων κεφ. δ'. Καὶ μετ'
δ'. ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἀκτημοσύνην ἠγάπησαν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Κόσμου, καὶ ἐχώριζαν, συμβουλίαις συμβουλίαις, καὶ εἴτι καὶ αὐ εἴχασι μοιράζοντές το εἰς τοὺς δικούς των. καὶ μένοντες ἀκτήμονες παντελῶς, εὔγαιναν ἔξω ἀπὸ ταῖς Χώραις, καὶ χωριζόμενοι ἀπὸ τὴν συμβουλίαν τῶν πολλῶν, ἐκατοικοῦσαν κατὰ μόνας, ἐν ἡσυχίᾳ, σχολάζοντες μὲ νηστείαν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει. Τοῦτο τὸ μαρ-
Φίλων τυρεῖ, ὄχι ἄνθρωπος Χριστιανὸς, ἀλλὰ ἕνας Ἑβραῖος, Φίλων τὸ ὄνομά του,
Ιουδ. τὸν ὁποῖον καὶ ἄλλοτε ἀναφέραμεν. ἄνθρωπος, λέγω, Ἑβραῖος, ἀλλὰ Φιλόσοφος εἰς ἄκρον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Φιλοσοφίαν, καὶ μιμητὴς ὡς οὐδεὶς ἄλλος, τοῦ Πλάτωνος εἰς τὴν γλυκυτάτην φράσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης, καὶ εἰς τινα δόγματα Φιλοσοφικά. ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔγινε παροιμία εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι, ἢ Πλάτων Φιλωνίζει, ἢ Φίλων Πλατωνίζει. Τοῦτον τὸν Φίλωνα, λέγει ὁ Εὐσέβιος, ὅτι νὰ ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων. μάλιστα φέρεται καὶ λόγος, πῶς εἰς τὸν καιρὸν Κλαυδίου τοῦ Καίσαρος, νὰ ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ νὰ ἐσυνωμίλησε πολλὰ μὲ τὸν Ἅγιον Πέτρον, ὁ ὁποῖος τότε ἐκεῖ ἐκήρυττε. καὶ ἀπὸ τὸν Πέτρον, νὰ ἤκουσε, πῶς ἔχει μαθητὴν τὸν Μάρκον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, (ἦτον δὲ ὁ Φίλων τὸ γένος Ἀλεξανδρεὺς) καὶ ὅτι ὁ Μάρκος αὐτὸς νὰ ἔχῃ ἐκεῖ πολλοὺς μαθητάς. Διὸ, καὶ ἀφ' οὗ ἀπὸ τὴν Ῥώμην ὁ Φίλων ἦλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐζήτησε νὰ ἰδῇ τὴν πολιτείαν τῶν πιστῶν μαθητῶν τοῦ Μάρκου, καὶ ἦλθε καὶ εὕρηκε πλῆθος πολὺ ἀναχωρητῶν, ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐπάνωθεν τῆς λίμνης, λεγομένης Μαρείαν. Αὐτὴ ἡ λίμνη λέγεται σήμερον Μωντεία εἰς τὴν Ἀραβικὴν γλῶσσαν, ὁποῦ εἶναι σιμὰ εἰς τὰ Ποκέρια, τὸ πάλαι λεγόμενον Κάνωβον τῆς Ἀλεξανδρείας. Καὶ ἐθαύμασε καὶ ἐξεπλάγη ὁ Φίλων τὴν πολιτείαν καὶ τὰς ἀρετὰς τούτων τῶν Ἀναχωρητῶν, ὥστε ὁποῦ τῶν κάνει μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἐγκώμια, εἰς τὸν λόγον ὁποῦ κάνει περὶ τοῦ θεωρητικοῦ βίου. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἡμεῖς ἐν συντόμῳ, διὰ νὰ δείξωμεν πῶς τὸ τάγμα τῶν Μοναχῶν ἄρχησεν εὐθὺς ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων· καὶ ὅς τις θέλει νὰ βεβαιωθῇ τὸ πρᾶγμα καθαρώτερον, ἂς διαβάσῃ αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ Φίλωνος νὰ εὕρῃ τὴν ἀλήθειαν, ὁ ὁποῖος, ὡς εἴπαμεν, ἦτον εἰς τὸν καιρὸν

τῶν

τῶν Ἀποστόλων. Καὶ νομίζω αὐτὸν τὸν λόγον ὁποῦ ἔγραψε, καὶ τὸν ἐπιγράφει, περὶ τοῦ θεωρητικοῦ βίου, ἄλλην ὑπόθεσιν δὲν εἶχε νὰ τὸν γράψῃ, παρὰ νὰ ἐπαινέσῃ τὴν ζωὴν τούτων τῶν Ἀναχωρητῶν, ἐπειδὴ ὅλος ὁ λόγος ἄλλο δὲν διαλαμβάνει, παρὰ ἐγκώμια καὶ ἐπαίνους τούτων. ὅτι τὸ ἔργον τους ἄλλο δὲν ἦτον, παρὰ προσευχὴ ἀκατάπαυστος, καὶ ἀνάγνωσις τῆς Θείας Γραφῆς καὶ τῶν Προφητικῶν Βιβλίων, τὰ ὁποῖα ἀλληγοροῦσαν (ὡς λέγει αὐτὸς ὁ Φίλων) μὲ κάποια ἄλλα Βιβλία δικά των. ἐπειδὴ τὰ παλαιὰ Βιβλία, λέγει, τῶν Προφητῶν, αὐτὰ λογίζονται ὡς σημεῖα ἄλλων ὧν πραγμάτων κρυφῶν. Βιβλία δὲ, ὁ Φίλων λέγει, δικά τους ἐκείνων, τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον, τὰ ὁποῖα τότε εἶχαν οἱ Ἀλεξανδρεῖς, ἴσως καί τινας ἐπιστολὰς τοῦ μακαρίου Παύλου, καὶ μάλιστα τὴν πρὸς Ἑβραίους· ἔτζι κρίνει ὁ Εὐσέβιος τὰ λόγια ταῦτα τοῦ Φίλωνος. Ἡ δὲ τροφή των, λέγει, ἦτον ψωμὶ μόνον καὶ νερόν. καὶ τοῦτο ἀπὸ νύκτα εἰς νύκτα. διότι κρασὶ ποσῶς δὲν ἔπιναν, μήτε κρέατα, ὅσα εἴχασιν αἷμα, ἀλλὰ τὰ πάντα ἄναιμα. Ἀκριβὴς μαρτυρία τούτου τοῦ Φίλωνος διὰ κάποιους ἀκρατεῖς καὶ λαιμάργους, οἱ ὁποῖοι συκοφαντοῦσι τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τοὺς Ἁγίους Πατέρας, πῶς αὐτοὶ ὕστερον ἔβαλαν τὰς νηστείας εἰς τοὺς Χριστιανούς. Εἰς τὸ ὁποῖον φαίνεται οἱ Ἅγιοι Πατέρες νὰ ἔκαμαν, ὄχι νηστείαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ νὰ ἐδιώρισαν μόνον καιροὺς τῆς νηστείας. ἐπειδὴ ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία, ἡ ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων, πάντοτε εἶχε τὴν συνήθειαν τῆς νηστείας, καὶ συνήστευον κάθε καιρόν. μήτε νὰ ἔκοψαν αὐτοὶ τὰ διάφορα φαγία καὶ τὰ κρέατα, ἀλλὰ νὰ ἐσυγχώρησαν μερικὰ φαγία νὰ τρώγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰς νηστευσίμους ἡμέρας, ἤγουν ὄσπρια καὶ λάχανα μαγειρεμένα. ἐπειδὴ, ὡς μαρτυρεῖ τοῦτο ὁ Ἑβραῖος, τὸ παλαιὸν δὲν ἐκατάλυον τὴν νηστείαν εἰς ἄλλο φαγὶ, παρὰ εἰς ψωμὶ καὶ νερὸν, καὶ τοῦτο κάθε βράδυ. Τὸ αὐτὸ μαρτυ-

„ ρεῖ καὶ ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνειος Κύπρου, καὶ ἄλλοι παλαιοὶ, τὸ εἶδος τῆς νη-

„ στείας, λέγοντες, ἄρτῳ καὶ ὕδατι χαρακτηρίζεται. ἀλλὰ ταῦτα εἴπομεν παρεκβατικώτερον. Ἄρχησε λοιπὸν τὸ τάγμα, λέγω, τοῦτο τῆς Μοναδικῆς πολιτείας ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων, πρῶτον ἀπὸ ἀκτημοσύνην, ὡς φαίνεται εἰς τὰς Πράξεις, καθὼς εἴπαμεν, καὶ ὕστερον ὀλίγον ἄρχησαν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς συντροφίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγύρευαν χωριστὰ καὶ κατὰ μόνας νὰ ἡσυχάζουσιν, ὡς λέγει πάλιν οὗτος ὁ Φίλων ὁ Ἰουδαῖος, πλὴν δὲν ἐπάγαιναν πολὺ μακρὰν ἀπὸ ταῖς Χώραις. Ὕστερον δὲ αὐξαίνοντας ὁ πόθος τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ γυρεύοντες περισσοτέραν ἡσυχίαν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι, καὶ μακραίνοντες κατὰ μικρὸν ἀπὸ συντροφίαν ἀνθρώπων, ἐξεμάκρυναν παντελῶς ἀπὸ τοῦ Κόσμου, φθάνοντες τὰ βαθύτερα τῆς ἐρήμου. Ἐτόλμησε δὲ τοῦτο πρῶτος, ὡς λέγουσι, Παῦλος ὁ Θηβαῖος. τούτου μιμητὴς ἔγινεν ὁ μέγας Ἀντώνιος, Παχώμιός τε, καὶ Ὀνούφριος. Ἔχοντες δὲ καθ᾽ ἕνας ἀπὸ τούτους πολλοὺς μαθητὰς τῆς ἐρημιτικῆς ἀσκήσεως,

Περὶ νηστείας τῶν ἀρχαίων ὅρα κλ.

Ἐπιφάνιος.

σεως, ἔγιναν πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου, κατὰ τὸ λόγιον. Εὑρίσκομεν δὲ τούτους τοὺς ὁσίους πρώτους Ἐρημίτας προτήτερα ἀπὸ τὴν πρώτην Σύνοδον, οἱ ὁποῖοι ἐκατοίκουν τὴν ἔρημον, ὁποῦ εὑρίσκεται εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀναμεταξὺ τοῦ Νείλου τοῦ ποταμοῦ, καὶ τοῦ κόλπου τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Εἰς δὲ τὸ ἀντίπεραν μέρος τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, εἰς τὴν ἔρημον, τὴν λεγομένην Ῥαϊθώ, καὶ ἀκόμι εἰς τὴν πλέον ἐσωτέραν, τὴν κατὰ τὸ Ἅγιον τοῦτο ὄρος τὸ Σινᾶ, δὲν εὑρίσκομεν ποῖοι Ἀσκηταὶ νὰ ἦσαν οἱ πρῶτοι ὁποῦ ἐκατοίκησαν. ἐπειδὴ, ὡς φαίνεται, διὰ νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ἔρημος πολλὰ μακρὰν ἀπὸ τὸν Κόσμον, ἔμειναν ἀνιστόρητοι, καὶ ἀφανέρωτοι οἱ πρῶτον τὴν ἔρημον ταύτην οἰκήσαντες Ἀσκηταί. Μόνον τοῦτο εὑρίσκομεν, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἐν Ἁγίοις Πέτρου Ἀλεξανδρείας τοῦ Ἱερομάρτυρος, ὁ ὁποῖος ἦτον προτήτερα ἀπὸ τὴν πρώτην Σύνοδον εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας Πατριάρχης, νὰ ἦσαν πολλοὶ Ἀσκηταὶ, καὶ εἰς τὴν Ῥαϊθώ, καὶ εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος. Ἐπειδὴ εἰς τὸν καιρὸν τούτου τοῦ μακαρίου Πέτρου, ἐπατήθησαν καὶ ἐφονεύθησαν ὑπὸ λῃστῶν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ οἱ ἐν Ῥαϊθῷ, καὶ οἱ ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει Ἀββάδες, καθὼς γράφει κάποιος Ἀμμώνιος Ἀλεξανδρεὺς, ὁ ὁποῖος εὑρέθη ἐκεῖ τότε παρὼν, χάριν προσκυνήσεως τοῦ Ἁγίου τόπου, καὶ εὐλογίας τῶν ἐκεῖσε Ἀββάδων. Τοῦτοι λέγω οἱ Ἀσκηταὶ δὲν ἐκατοικοῦσαν ὅλοι εἰς ἕνα τόπον· ἀλλὰ μακρὰν, καὶ χωριστὰ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. μόνον κάθε Κυριακὴν ἐσυναθροίζοντο εἰς τὸ λεγόμενον Κυριακὸν, διὰ νὰ μεταλάβωσι τὰ ἄχραντα Μυστήρια. Κυριακὰ δὲ ἔλεγον, μικρὰ κτισίματα, εἰς σχῆμα πύργου, μὲ μάνδραν τριγύρου, ἔχοντας εἰς αὐτὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. εἰς αὐτὸ δὲ ὀλίγοι ἐκατοίκουν μὲ τὸν Ἡγούμενον καὶ τὸν Ἱερομόναχον, ὁποῦ τὸν ἐλειτούργει, ἢ τάχα ὁ αὐτὸς Ἱερεὺς νὰ ἦτον καὶ Ἡγούμενος. Ἐφόνευσαν δὲ τοὺς ἐν τῷ Σινᾷ ὄρει οἱ τὰ μέρη ἐκεῖνα περιπατοῦντες Ἄραβες, Ἰσμαηλῖται τὸ γένος. Οὗτοι ἐξ ἀρχῆς, καὶ μέχρι τῆς σήμερον κατοικοῦσιν αὐτὰς τὰς ἐρήμους, ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Αἰγύπτου ἕως τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ νὰ γυρίσῃ πρὸς νότον ἕως τὸ Κιαμπέ. καὶ ποτὲ εἰς ἕνα τόπον δὲν κατοικοῦσιν, ἀλλὰ περιπατοῦσιν ὅλην τὴν ἔρημον, τρέφοντας ὀλίγα ζῶα ὁποῦ ἔχουσιν. Ἡ δὲ τάξις καὶ πολιτεία των εἶναι, τὸ νὰ σηκώνεται μία συντροφία ἀπὸ ἕνα τόπον, νὰ πατῇ καὶ νὰ διαγεμίζῃ εἰς ἄλλον τόπον ἄλλην συντροφίαν, ἐπειδὴ τὴν ἔρημον ὅλην ἔχουσιν παλαιόθεν μερισμένην, καὶ αὐτοὶ διαμερισμένοι εἰς γένη καὶ φυλάς· καὶ κάθε φυλὴ ἔχει ἕνα ἀρχηγὸν, τὸν ὁποῖον αὐτοὶ σέβουσιν, εἰς τὸ νὰ τοῦ ὑποτάσσωνται. Ἔτυχε δὲ τότε νὰ ἀποθάνῃ ὁ ἀρχηγὸς μιᾶς φυλῆς, ὁποῦ ἐκατοίκα πλησίον του τοῦ Ἁγίου Ὄρους αὐτοῦ. ὅθεν αὐτοὶ ἀπαντήσαντες ἔδραμον εἰς τοὺς Ἀσκητὰς τοὺς ἐκεῖσε, νομίζοντες νὰ εὕρουσι τίποτε εἰς αὐτοὺς, καὶ οὕτω τοὺς ἐφόνευσαν. οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥαϊθῷ φονευθέντες, ἐφονεύθησαν ἀπὸ ἄλλο γένος Αἰθιοπικὸν,

λεγό-

λεγόμενον Βλέμμυες. τούτους ἀναφέρει καὶ Στράβων ὁ Γεωγράφος εἰς τὸ ζ'. Βιβλίον τῶν Γεωγραφικῶν του. Οὗτοι κατοικοῦσι τὸ Νότειον μέρος τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τὴν λεγομένην Σιήνην, Χώραν μεγάλην, κειμένην εἰς τὴν ἄκρην τοῦ Νείλου τοῦ ποταμοῦ, καὶ εἶναι σύνορα Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας, ἤγουν τῆς νῦν λεγομένης Χαμπασίας. Τούτους λέγει ὁ Στράβων, πῶς εἶναι γένος ἀδύνατον εἰς πόλεμον, μόνον εἰς τὸ νὰ πατήσῃ, καὶ νὰ ἁρπάξῃ εἶναι πολλὰ πρόθυμον. ἀπὸ τούτους εὑρίσκονται τὴν σήμερον πολλοὶ εἰς τὸ Μισύρι, καὶ τοὺς λέγουν, Μπαραμπουράδες. Τοῦτοι λοιπὸν οἱ Βλέμμυοι, περιώντες τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἦλθον, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς ἐν Ῥαϊθῷ Ἀββάδας. τῶν ὁποίων τὸν βίον καὶ τὸν θάνατον διηγεῖται καθαρώτερον ὁ προρρηθεὶς Ἀμμώνιος, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς πεζεύσαντες ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ κατεστρώσαμεν εἰς τὸ παρὸν Συνταγμάτιον. διότι ἁρμόζει καταπολλὰ εἰς τὴν Ἱστορίαν ταύτην νὰ εὑρίσκεται, ἐπειδὴ εἶναι μέρος τῆς διηγήσεως.

Βίος καὶ πολιτεία τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ῥαϊθῷ ἀναιρεθέντων Ἁγίων Πατέρων, συγγραφεὶς παρὰ Ἀμμωνίου Μοναχοῦ.

ΚΑθεζόμενος ποτὲ εἰς τὸ κελλίον μου, πλησίον τῆς Ἀλεξανδρείας, εἰς τόπον λεγόμενον Κάνωβον, μοῦ ἦλθε λογισμὸς νὰ ὑπάγω εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. πρῶτον μέν, διότι δὲν ὑπόφερα πλέον νὰ βλέπω τὰ κακὰ ὁποῦ οἱ ὑπηρέται τοῦ ἀσεβοῦς Διοκλητιανοῦ ἔκαναν εἰς τοὺς Χριστιανούς, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι χωρὶς Ποιμένα, ἐπειδὴ ὁ Ἁγιώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Πέτρος ἔφευγε καὶ ἐκρύπτετον ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, ζητούμενος ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν. Ἅμα δὲ καὶ ἐπεθύμουν νὰ ἰδῶ καὶ νὰ προσκυνήσω τοὺς Ἁγίους τόπους, τὸν Ἅγιον Τάφον, τὴν Ἁγίαν Ἀνάστασιν, καὶ ὅλους τοὺς σεβασμίους τόπους· εἰς τοὺς ὁποίους περιεπάτει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐθαυματούργει τὰ μεγάλα Μυστήρια. Καὶ δὴ φθάσας εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσκυνήσας τοὺς Ἁγίους τόπους, εὐφράνθην τῷ πνεύματι. καὶ περιμείνας ἐκεῖ ἱκανὰς ἡμέρας, ἵνα ἀπολαύσω περισσότερον τοὺς Ἁγίους τόπους, καθὼς ἐπεθύμουν, ἔβαλα κατὰ νοῦν νὰ ἰδῶ καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ Σινᾶ, ἵνα προσκυνήσω καὶ ἐκεῖ. Εὑρίσκωντας δὲ καὶ ἄλλην συνοδίαν φιλοχρίστων ἀνθρώπων, ἐσυντροφιάσθηκα μὲ ταύτους, καὶ ἤλθομεν διὰ τῆς ἐρήμου εἰς αὐτό, διὰ δώδεκα ἡμερῶν. καὶ προσκυνῶντας κἀκεῖ τοὺς Ἁγίους τόπους, ἔμεινα ἐν αὐτῷ μερικὰς ἡμέρας πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν ἐναρέτων καὶ Ἁγίων ἀνδρῶν, τῶν ἐκεῖσε ἐνασκουμένων, ἐρχόμενος συχνάκις πρὸς τὰ κελλία αὐτῶν, ὠφελείας χάριν. διότι ὅλην τὴν ἑβδομάδα καθέζονται εἰς τὰ κελλία των, καθ' ἕνας χωριστά, καὶ μόνον τὸ σάββατον βράδυ συναθροίζονται εἰς τὸ Κυριακόν, καὶ ψάλλουν ὁμοῦ τὴν ἀγρυπνίαν τῆς Κυριακῆς. καὶ τὸ ταχὺ εἰς τὴν Λειτουργίαν μεταλαμβάνον-

τες

τες τὰ ἄχραντα Μυστήρια, ἀναχωρεῖ ἕκαστος εἰς τὸ κελλίον του. Εἶχασι δὲ τὸ εἶδος Ἀγγελικὸν, καὶ ζωὴν ὑπὲρ ἄνθρωπον, τὴν ὄψιν χλωμοὶ, καὶ τὰς σάρκας ξηρὰς, καὶ συγνὰς ἀπὸ τὴν πολλὴν ἐγκράτειαν, καὶ παρ' ὀλίγον ἦσαν ὡς ἄσαρκοι. διότι δὲν τοὺς εὑρίσκετο παντελῶς τίποτε, ἀπὸ ὅσα ὁ ἄνθρωπος τρέφεται, μήτε ψωμὶ, μήτε λάδι, μήτε κρασὶ, πάρεξ ὀλίγα φοινίκια, τὰ κοινῶς λεγόμενα, κουρμάδες, μὲ τὰ ὁποῖα ἐνεδυνάμωναν τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος. μόνον δὲ διὰ τοὺς ξένους καὶ Προσκυνητάδες εὑρίσκετο εἰς τὸ κελλίον τοῦ Ἡγουμένου ὀλίγον παξιμάδι. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπῆγα, δὲν ἐπέρασαν πολλαῖς ἡμέραις, καὶ ἐπλάκωσαν τὸν τόπον πλῆθος πολὺ Σαρακηνῶν, ἐπειδὴ ἀπέθανεν ὁ Ἀρχηγός των. καὶ ὅσους ηὑρήκασι τριγύρου εἰς τὰ Ἀσκητήρια, τοὺς ἐφόνευσαν. ὅσοι δὲ ἐγροίκησαν τὰς φωνὰς καὶ τὴν ταραχὴν, ἔδραμον καὶ ἐφυλάχθησαν εἰς τὸν πύργον μαζὶ μὲ τὸν Ἡγούμενον, τὸ ὄνομά του Δουλᾶς, τοῦ ὄντος ὡς ἀληθῶς δούλου τοῦ Θεοῦ. Διότι ὡς ἄλλος οὐδεὶς εἶχε πολλὴν πραότητα καὶ μακροθυμίαν, ὅθεν καὶ τινὲς τὸν ἔκραζον νέον Μωϋσῆν. Οἱ γοῦν Σαρακηνοὶ, καταδραμόντες τοὺς τριγύρου τοῦ Ἁγίου Ὄρους τόπους, τὸν λεγόμενον Θραμβῆ, καὶ Χωρῆ, καὶ Κοδὰρ, ὅσους εὗρον ἐκεῖ ὁσίους Ἀσκητὰς ἐφόνευσαν. Ἔφθασαν δὲ καὶ ὅπου ἤμεθεν καὶ ἡμεῖς, καὶ εἰμὴ ὁ Θεὸς ἐθαυματούργησε παράδοξον θαῦμα, ἤθελον μᾶς φονεύσῃ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας. Ἀλλ' ὅμως ἀναβαίνοντες τὸ ὄρος, νὰ ἔλθουν ὅπου ἤμεθε, καὶ φθάσαντες πλησίον, ἄναψε φωτία εἰς ὅλην τοῦ ὄρους τὴν κορυφὴν, καὶ ἐσκεπάσθη τὸ ὄρος μὲ καπνὸν πολὺν, καὶ ἡ φλόγα ἀνέβαινεν ἕως τὸν Οὐρανόν. Βλέποντες δὲ ἡμεῖς τὸ φοβερὸν τοῦτο καὶ παράδοξον πρᾶγμα, ἐπέσαμεν τρομασμένοι εἰς τὴν γῆν, προσκυνήσαντες τῷ Κυρίῳ, παρακαλοῦντες νὰ μὴ μᾶς βλάψῃ ἡ φλόγα τοῦ πυρός. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἔκαμε τοὺς Βαρβάρους νὰ φοβηθοῦσι πολλά. Καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔφυγον τρέχοντες ἅπαντες, καὶ τινὲς ἀπ' αὐτοὺς ἄφησαν καὶ τὰ ἅρματά τους εἰς τὴν γῆν ἐῤῥιμμένα. ἄλλοι πάλιν μήτε τὰ καμήλια των ἐφρόντισαν νὰ πάρουσιν, ἀλλὰ τὰ ἄφησαν φεύγοντες, ὥσπερ διωκόμενοι ὑπὸ τοῦ πυρός. Ταῦτα βλέποντες ἡμεῖς, εὐχαρίστως ἐδοξάσαμεν τὸν Θεὸν, ὅπου εἰς τέλος δὲν παραβλέπει τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔφυγον οἱ Βάρβαροι, κατελθόντες ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ πύργου, καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ Ἀσκητήρια τῶν Πατέρων, καὶ εὑρόντες τὰ τίμια αὐτῶν σώματα αἱματωμένα καὶ νεκρὰ κείμενα εἰς γῆν ἐῤῥιμμένα, δάκρυα πολλὰ μετεχέαμεν, ψηλαφῶντες τὰς ἁγίας ἐκείνας σάρκας, καὶ ἐρευνῶντας ἑκάστου τὰς πληγὰς, εἰς ποῖον μέρος τοῦ κορμίου καθ' ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τὴν πληγὴν ἔλαβε. καὶ ἐὰν τινὲς ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀκόμι ζωντανοὶ, εἰ μὲν εἶναι διὰ ὑγείαν, νὰ τοὺς περιποιηθοῦμεν, ὡς δυνάμεθα. Εὕρομεν δὲ ἀπεθαμμένους τριανταοκτὼ, οἱ ὁποῖοι εἶχασι τὰς πληγὰς εἰς διαφόρους τόπους τοῦ σώματος. τὸν δὲ τρόπον τοῦ θανάτου των δὲν ἦτον τινὰς νὰ μᾶς διηγηθῇ,

ἐπειδὴ

ἐπειδὴ πάντες ἐφονεύθησαν. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους εὕρομεν εἰς τὴν σκήτην Θραυβῆ, δώδεκα μόνον ὁμοῦ, τοὺς δὲ λοιποὺς ἔνθεν κἀκεῖθεν ἐῤῥιμμένους εἰς διαφόρους τόπους, μακρὺν ἕνα ἀπὸ τὸν ἄλλον. κάποιος δὲ Ἡσαΐας τοὔνομα, καὶ ἕτερος, Σάββας λεγόμενος, ἦσαν λαβωμένοι, ἀλλ᾽ ὅμως ἀκόμι ἀνέπνεον. Εὐθὺς οὖν ἡμεῖς ἐνταφιάσαντες μετὰ θρήνου, καὶ κλαυθμοῦ τοὺς ἀποθανόντας, ἐφροντίζομεν διὰ τοὺς ἔτι ζῶντας, Σάββαν, λέγω, καὶ Ἡσαΐαν, ἴσως καὶ ζήσουσιν. Ἀλλὰ ποῖος ἦτον ἄπω σκληρὸς καὶ μὲ πέτρινην καρδίαν, ὅπου νὰ μὴ λυπηθῇ καὶ νὰ κλαύσῃ, βλέπων τοὺς ὁσίους ἐκείνους καὶ Ἱεροπρεπεῖς γέροντας, τὰ Ἀγγελοειδῆ πρόσωπα, χαμαὶ εἰς γῆν ἐῤῥιμμένους, καὶ ὡς πρόβατα ὑπὸ ἀγρίων λύκων διασπαραχθέντα; καὶ ἄλλος μὲν νὰ ἔχῃ τὴν κεφαλὴν κρεμαμένην ἐκ τοῦ λαιμοῦ μὲ ὀλίγον δέρμα, ἄλλος δὲ νὰ εἶναι χωρισμένος ἀπὸ τὸ μέσον εἰς δύο, ἄλλος ἀπὸ τὴν δυνατὴν πληγὴν τῆς κεφαλῆς νὰ ἔχῃ ἔξω κρεμαμένους τοὺς βολβοὺς τῶν ὀμματίων του, καὶ ἄλλος μὲν νὰ ἔχῃ κομμένα τὰ χέρια, καὶ ἄλλος τὰ ποδάρια, καὶ ὅλοι ὡς ξύλα ἄψυχα, καὶ σχεδὸν νὰ μὴ γνωρίζωνται, ποῖος εἶναι ὁ ἕνας, καὶ ποῖος εἶναι ὁ ἄλλος, κολοβωμένα ὅλοι ἔχοντες τὰ μέλη τοῦ σώματος. Ἀπὸ δὲ τοὺς δύο τοὺς ζῶντας, ὁ μὲν Ἡσαΐας, τὴν ἄλλην ἡμέραν πρὸς ἑσπέραν, ἐτελειώθη ἐν Κυρίῳ, ὁ δὲ Σάββας εἶχεν ἐλπίδας ζωῆς, διότι δὲν εἶχε πληγὴν κινδυνεύουσαν εἰς θάνατον. ἀλλ᾽ ὅμως ἐλυπεῖτο καὶ ἔκλαιε, πῶς δὲν τὸν ἠξίωσεν ὁ Θεὸς νὰ συναποθάνῃ καὶ νὰ συναριθμηθῇ μὲ τοὺς λοιποὺς ἐκείνους Ὁσιομάρτυρας. Ἀλλοίμονον λέγωντας εἰς ἐμένα τὸν ταλαίπωρον, ὅπου ὑστερήθηκα τοῦ δρόμου τοῦ πρὸς τὸν Παράδεισον, ἐκεῖ ὅπου ἔδραμον οἱ Συνασκηταί μου, ὅπου ἔφθασα κοπιάζωντας ἕως τὴν ἐνδεκάτην μόνην ὥραν, καὶ εἰς τὴν δωδεκάτην δὲν ἔφθασα. ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα, ὅπου ἔφθασα καὶ εἶδα τὸν λιμένα, καὶ εἰς αὐτὸν δὲν ἐσέβηκα νὰ φυλαχθῶ, ὅπου εἶδα τὴν πόρταν τῆς Βασιλείας, καὶ τὸν Βασιλέα δὲν εἶδα. Καὶ ταῦτα μὲν ἐλεεινὰ ἀποδυρόμενος ἑαυτὸν, πρὸς δὲ τὸν Θεὸν εὐχόμενος ἔλεγε. Κύριε Θεὲ παντοκράτορ, ὁ τὸν Μονογενῆ σου Υἱὸν πέμψας εἰς τὸν Κόσμον διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, μή με χωρίσῃς ἀπὸ τοὺς ἀποθανόντας ἁγίους Πατέρας, ἀλλὰ κάμε νὰ τελειωθῇ μὲ τοῦ λόγου μου ὁ τεσαρακοστὸς ἀριθμὸς τῶν δούλων σου. ἀποφάσισαι νὰ γένῃ οὕτω Θεέ μου, ὅτι ἀπὸ κοιλίας μητρός μου ἐσένα ἠγάπησα, καὶ ἐσένα ἠκολούθησα ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀκάθαρτος. Καὶ ταῦτα λέγων, παρέδωκε καὶ αὐτὸς τὴν μακαρίαν καὶ ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ, ἀγωνισάμενος τὸν καλὸν ἀγῶνα, ὕστερα τρεῖς ἡμέρας, ἀφ᾽ οὗ οἱ ἄλλοι ἐτελειώθησαν. Εὑρισκόμενοι δὲ ἀκόμι εἰς λύπην μεγάλην διὰ τοὺς Ἁγίους, καὶ τοὺς στεναγμοὺς ἐν τῇ καρδίᾳ ἔχοντες, καὶ τὰ δάκρυα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φέροντες, ἦλθεν ἕνας Ἰσμαηλίτης λέγωντάς μας, ὅτι οἱ Ἀσκηταὶ ὅπου ἐκατοίκουν τὴν ἔρημον τῆς Ῥαϊθὼ πάντες ἐφονεύθησαν

ὑπὸ

ὑπὸ τῶν Μαύρων τῶν λεγομένων Βλεμμύων. Ἦτον δὲ μακρὰ ἀπὸ λόγου μας ὁ τόπος οὗτος τῆς Ῥαϊθοῦ, ἡμερῶν τριῶν διάστημα, εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ὅπου εἶναι αἱ δώδεκα πηγαὶ τῶν ὑδάτων, καὶ τὰ ἑβδομήκοντα στελέχη τῶν φοινίκων. Ἐρωτήσαντες δὲ ἡμεῖς τὸν ἄνθρωπον νὰ μᾶς εἴπῃ, πῶς, καὶ πόσοι ἐθανατώθησαν, ἔλεγε, πῶς δὲν ἠξεύρει, ὅτι δὲν εἶδεν, ἀλλὰ μόνον ἤκουσεν, ὅτι οἱ ἐν τῇ Ῥαϊθῷ Μοναχοὶ πάντες ἐσφάγησαν, καὶ ἠκούσθη ὁ λόγος πανταχοῦ. καὶ πάλιν ἦλθον ἄλλοι λέγοντες καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτά. Ἀδημονούντων δὲ ἡμῶν περὶ τοῦ ἀκουσθέντος, καὶ μὴ δυνάμενοι καταμαθεῖν τὸ ἀληθές, εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἦλθεν ἀπ' ἐκεῖ ἕνας Ἀσκητὴς διὰ νὰ μείνῃ εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος τὸ Σινᾶ, ἐπειδὴ ἡ ἔρημος τῆς Ῥαϊθοῦ, καὶ τὰ ἐκεῖσε Ἀσκητήρια νὰ ἐκαταπατήθησαν ὑπὸ τῶν Βλεμμύων. Τοῦτο μαθὼν ὁ ὅσιος Δουλᾶς, ὁ Ἡγούμενος, ἐπροσκάλεσε τὸν ἀδελφὸν καὶ τὸν ἐδεξιώθη, ἐρωτῶντάς τον νὰ μάθῃ καθαρῶς τὴν συμφορὰν ὁποῦ ἐπανέβη τῶν Ἁγίων ἐκείνων Πατέρων, καὶ μὲ τί τρόπον αὐτὸς ἐσώθη ἀπὸ τὸν φόνον τῶν Βαρβάρων. Ἀκόμι ἐρώτα τὸν βίον, καὶ τὰς ἀρετὰς τῶν μακαρίων ἐκείνων Ἀνδρῶν, διὰ νὰ μάθῃ τάχα, μὴ ποίους ἱδρῶτας ἀσκητικοὺς ἐσυγκέρασαν καὶ ἔσμιξαν τὰ μαρτυρικά των ἐκεῖνα αἵματα.

Βίος καὶ Μαρτύριον τῶν ἐν τῇ Ῥαϊθῷ Ἀββάδων.

Ὁ Δὲ Μοναχὸς ἄρχισε νὰ διηγᾶται λέγωντας. Ἀπὸ λόγου μου Τίμιε Πάτερ, ὀλίγον τίποτε θέλεις μάθῃ περὶ τῶν ἀρετῶν καὶ ἀσκητικῶν ἀγώνων καὶ ἱδρώτων τῶν Ἁγίων ἐκείνων Πατέρων, διότι ἔχω καιρὸν ὀλίγον ὁποῦ ἐκατοίκησα μαζίτων, εἴκοσι χρόνους καὶ μόνον, διότι ἦσαν ἄλλοι ὁποῦ ἐκατοίκησαν εἰς τὸν τόπον, τεσσαράκοντα, καὶ πεντήκοντα, καὶ ἑξήκοντα χρόνους. πλὴν ὅλος ὁ τόπος εἶναι κάμπος ἴσος, τὸ μάκρος του πολύ, ἁπλωμένον πρὸς τὸ Νότειον μέρος, εἰς μακρὸν καὶ πολὺ διάστημα, τὸ δὲ πλάτος εἶναι ὡς δέκα μίλια. καὶ ἀπὸ μὲν τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς ἔχει ὡσὰν ἕνα τεῖχος ὑψηλὸν τὰ βουνὰ τοῦτα, ὁποῦ καὶ ἀπ' ἐδῶ φαίνονται, τὰ ὁποῖα, εἰς ἀνθρώπους ὁποῦ δὲν τὰ ἠξεύρουσι, φαίνονται νὰ εἶναι ἄγρια καὶ ἀπάτητα. ἀπὸ δὲ τὸ Δυτικὸν μέρος ἔχει τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἡ ὁποία εἶναι κόλφος, καὶ ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἔξω μεγάλην θάλασσαν. ὀλίγον δὲ διάστημα ἀπὸ τὴν θάλασσαν εἶναι ἕνα βουνόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐβγαίνουσιν αἱ δώδεκα πηγαί, καὶ ποτίζουσι πλῆθος πολὺ φοινίκων. Εἰς τοῦτο δὴ τὸ βουνὸν ἐκατοίκουν πολλοὶ Ἀσκηταί, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς, ἔχοντες τὸ Κυριακόν, ἔνθα συναθροίζονται τὴν Κυριακήν, ὄχι εἰς αὐτὸ τὸ ὄρος, ἀλλὰ σιμὰ εἰς αὐτό. Ἄνδρες μὲν κατοικοῦντες εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ τὴν πολιτείαν ἔχοντες ἀληθῶς οὐράνιον, τὴν δὲ ψυχήν, ὡς Ἄγγελοι·

τοὺς

τὰς ὁποίας καὶ ἐμιμοῦντο, καταφρονοῦντες τοὺς ἑαυτούς των, καὶ τὴν σάρκα ὡς ἐχθρὸν λογιζόμενοι, ὄχι μὲ μίαν, ἀλλὰ με ὅλαις ταῖς ἀρεταῖς στολισμένοι. Τῶν ὁποίων καθ᾽ ἑνὸς χωριστὰ τοὺς ἄθλους καὶ τὰ ἀγωνίσματα, τοὺς ἀσκητικοὺς κόπους, τὰ παλαίσματα, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Διαβόλου πειρασμοὺς οὓς ὑπέμειναν, δὲν δύνομαι, ὦ ἀγαπητοί, νὰ διηγηθῶ μὲ τούτην μου τὴν γλῶσσαν διὰ τὸ πλῆθος. πλὴν ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἑνὸς, ὁποῦ θέλω διηγηθῆ, θέλετε γνωρίσει καὶ τοὺς ἄλλους, ποταποὶ ἦσαν, ἐπειδὴ ἡ ὁμοιότης τοῦ τρόπου κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ συναγελάζωνται ὁμοῦ εἰς ἕνα τόπον.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Μωϋσέως.

Ἦτον ἐκεῖ κάποιος Ἀσκητὴς, τὸ ὄνομα Μωϋσῆς, ὁ ὁποῖος μικρόθεν ἔγινε Μοναχός. καὶ ἦτον ἐκεῖ ἀσκητεύων χρόνους ἑβδομήκοντα τρεῖς, διότι ἦτον ἀπ᾽ ἐκεῖ σιμὰ, ἀπὸ τὴν Χώραν λεγομένην Φαρὰν, ὑρισκόμενος εἰς ἕνα σπήλαιον, ὄχι πολλὰ μακρὰν ἀπὸ τὸ Κυριακὸν, ὤντας ἀληθῶς δεύτερος Ἠλίας. διότι ὅσα καὶ αὐτὸς ἐζήτει ἀπὸ τὸν Θεὸν, εὐθὺς τὰ ἐλάμβανε. καὶ πολλὰς ἰατρείας ἔκανεν ὁ Θεὸς διὰ μέσου του, δίδωντάς του καὶ ἐξουσίαν νὰ διώκῃ Δαίμονας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ δὴ σχεδὸν, μὲ τὰ θαύματα ὁποῦ ἔκανεν, εὐλαβηθέντες ὅλοι οἱ Ἰσμαηλῖται ὁποῦ ἦσαν τριγύρω τοῦ Φαρὰν, ἦλθον, καὶ πιστεύσαντες τοὺς ἔκαμε Χριστιανοὺς, τοὺς ὁποίους φέρνωντας εἰς τὸ Κυριακὸν, τοὺς ἔδιδε τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Οὗτος λοιπὸν ὁ ὅσιος Μωϋσῆς, ἀφ᾽ οὗ ἔγινε Μοναχὸς, ψωμὶ δὲν ἔφαγεν, οἱ δὲ ἄλλοι ἔτρωγαν. διότι οἱ ἄνθρωποι οἱ πλησιόχωροι, τῆς Φαρὰν, καὶ τῆς Ῥαϊθῶ, φέροντες σιτάρι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, τοὺς ἔδιδαν πάντοτε ὀλίγον ψωμὶ, καὶ ἠγόραζον τὰ ἐργόχειρα τῆς τέχνης των, ἐτρέφοντο δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς φοίνικας. Τοῦ δὲ μακαρίου τούτου Μωϋσέως ἡ τροφὴ ἦτον ὀλίγα μόνον φοινίκια, καὶ τὸ ποτὸν νερὸν, καὶ τὸ φόρεμά του, ἀπὸ τὰ μαλλία τοῦ κουρμᾶ. Ἠγάπα δὲ κατὰ πολλὰ τὴν ἡσυχίαν παρὰ ἄλλον κανένα. ἐδέχετο δὲ μὲ πολλὴν προθυμίαν καὶ ἀγάπην ἐκεῖνον ὁποῦ πρὸς αὐτὸν ὑπάγαινε, διὰ ἐρώτησιν λογισμοῦ καὶ ψυχικῆς ὠφελείας χάριν. ἐκοιμᾶτο δὲ ὕστερον μόνον, ἀφ᾽ οὗ ἤθελε τελειώσῃ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ὄρθρου, τὴν δὲ λοιπὴν νύκτα ἔστεκεν ἄγρυπνος εἰς προσευχήν. Τὴν δὲ Ἁγίαν καὶ μεγάλην Τεσσαρακοστὴν ἐκλείετο μέσα εἰς τὸ κελλίον του, καὶ παντελῶς δὲν ἄνοιγε τὴν πόρταν ἕως τὴν μεγάλην Πέμπτην, μὴ ἔχων εἰς τὸ κελλίον του εἰμὴ μόνον εἴκοσι φοίνικας, καὶ ἕνα κανάτι νερόν. ἀπὸ τὰ ὁποῖα πολλάκις μερικὰ τοῦ ἀπέμειναν καὶ δὲν τὰ ἔτρωγε, καὶ τὰ εὕρισκαν, ἀφ᾽ οὗ ἀνοιγε τὸ κελλίον του τὴν μεγάλην Πέμπτην. τοῦτο μοῦ τὸ ἐδιηγήθη ὁ ὑποτακτικός του. Ταύτην δὲ τὴν περασμένην Ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν ἐδαιμονίσθη κάποιος Ἄρχοντας πρῶτος τοῦ Ἔθνους, ὀνόματι Βεδιανός. τὸν ὁποῖον φέροντες ἀπὸ τὴν Φαρὰν νὰ τὸν ἰατρεύσῃ ὁ Ὅσιος, ἀφ᾽ οὗ ἐζύγωσαν εἰς τὸ κελλίον τοῦ

τοῦ γέροντος, ὡς ἕνα ςάδιον, τὸν ἔῤῥιψεν εἰς τὴν γῆν τὸ Δαιμόνιον, ϗ φωνάζοντας φωνὴν μεγάλην, εἶπεν. Ὢ βία, μήτε κἂν ὀλίγην ὥραν ἐδυνήθηκα νὰ ἐμποδίσω τοῦτον τὸν Κακόγηρον ἀπὸ τὸν κανόνα του. ϗ παρευθὺς εὐγῆκε ϗ ἠλευθερώθη ὁ ἄνθρωπος, ϗ ἐπίςευσε τῷ Χριςῷ, ϗ μετ' αὐτοῦ ἄλλοι πολλοὶ ἀξιωθέντες τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος. Ἔχω ϗ ἄλλα πολλὰ νὰ εἰπῶ περὶ τούτου τοῦ ὁσίου Ἀνδρὸς, ὅμως σιωπῶ ταῦτα διὰ τὸ πλῆθος. Οὗτος εἶχε ϗ μαθητὴν, ὀνόματι Ψώην, ὅστις ἦτον ἀπὸ τὴν Θηβαΐδα, ϗ ἔμεινε μετ' αὐτοῦ χρόνους τεσσαράκοντα, δὲν εὐγαίνωντας παντελῶς ἀπὸ τὸν κανόνα τοῦ Γέροντος, ἀλλὰ ἦτον ἄλλος Μωϋσῆς εἰς ὅλας του τὰς ἀρετὰς, ϗ εἰς ὅσα εἶδε ϗ ἤκουσεν ἀπ' αὐτόν. εἰς τοῦ ὁποίου Ψώη τὴν ὑποταγὴν ἐςάθηκα ἐγὼ τὸ πρῶτον, ἀλλὰ διὰ τὴν πολλὴν σκληραγωγίαν του ἐχώρισα ἀπὸ ταῦτον, μὴ δυνάμενος, ὁ ἀμελὴς ἐγὼ ϗ ῥάθυμος, νὰ ὑποφέρω τοὺς πολλοὺς κόπους τῆς ἀσκήσεώς του, ϗ τὴν ὑπομονὴν ϗ κακουχίαν τοῦ σώματος ὁποῦ ἔκαμε. ἐτελειώθη δὲ ϗ αὐτὸς μετὰ τῶν ἄλλων τῶν φονευθέντων ὑπὸ τῶν Βλεμμύων. Ἀλλὰ ἂν θέλω νὰ εἰπῶ ἑνὸς ἑκάςου τῶν Ἀνδρῶν τούτων τοὺς βίους ϗ τὰ κατορθώματα, θέλω διηγηθῇ μεγαλήτερα ϗ ὑψηλότερα κατορθώματα. ἀλλ' ὅμως ὅλα διὰ τὸ ςενὸν τοῦ καιροῦ τὰ ἀφίνω, ϗ θέλω διηγηθῇ ἕνα ϗ μόνον ἔργον ἑνὸς Ἀνδρὸς ἀπὸ ταύτης, φοβερὸν ϗ παράδοξον, τὸ ὁποῖον νὰ σιωπηθῇ δὲν εἶναι δίκαιον.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἰωσήφ.

ΚΑ'ποιος Ἰωσὴφ, τὸ γένος Ἀϊλήσιος, ἐκατοίκα μακρὰν ἀπὸ τὸ νερὸν, ὡς δύο μίλια, εἰς τὸν κάμπον, κτίζωντας μὲ τὰ ἴδιά του χέρια τὴν κατοικίαν ὁποῦ ἐκατοίκα. ἄνθρωπος ὅσιος, Ἅγιος, ϗ εἰς πάντα τέλειος, ϗ χάριτος Θεοῦ πεπληρωμένος, ὡς τριάντα χρόνους ἔχων εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον. Πρὸς τοῦτον τὸν Ὅσιον γέροντα ἦλθε ποτὲ ἕνας ἀδελφὸς νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ τοὺς λογισμούς του χάριν ὠφελείας· ϗ κρούωντας τὴν θύραν, δὲν τοῦ ἀπεκρίθη ὁ Γέρων. παρακύπτωντας δὲ ὁ ἀδελφὸς ἀπὸ μικρὰν θυρίδα, βλέπει μέσα τὸν Ὅσιον, ςεκάμενον εἰς προσευχήν. ἦτον δὲ ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς ὁλολαμπὴς ὡς φλόγα πυρός. Ἔντρομος δὲ γενόμενος ὁ Ἀδελφὸς, ἐςράφη ὀπίσω, ϗ ἀπὸ τοῦ φόβου ἐλύθησαν τὰ μέλη του, ϗ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ὡσὰν νεκρὸς, ἕως μίαν ὥραν. ἔπειτα ἐσηκώθη καὶ ἐκάθησεν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρταν. Ὁ δὲ Ἅγιος, ἐκςατικὸς ὢν ἐν τῇ προσευχῇ δὲν ἐγνώρισε τὸ πρᾶγμα. ϗ περνῶντας ἕως πέντε ὥραις, παρακύπτει πάλιν ἀπὸ τῆς θυρίδος, ϗ βλέπει τὸν Ἅγιον ὡς ἄνθρωπον, ϗ ἀνοίγωντάς του τὴν πόρταν, τὸν ἔκραξε μέσα. Καὶ καθίσαντες ὁμοῦ, ἠρώτησεν αὐτὸν, πότε ἦλθε. καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ λέγει. ἔχω τέσσαρας, ἢ ϗ πέντε ὥρας ὁποῦ ἦλθα, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ σοῦ δώσω πείραξιν, δὲν ἔκρουσα τὴν πόρταν, εἰ μὴ τώρα. Ἐγνώρισε δὲ ὁ

Γέρων,

Γέρων, πῶς ὁ ἀδελφὸς τὸν εἶδε πιστὸν ὁλολαμπῆ. καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀδελφὸν δὲν εἶπε τίποτε παντελῶς, μόνον εἰς ὅσα τὸν ἐρώτησε τοῦ ἔδωσεν ἀρκετὴν ἀπόκρισιν. θεραπεύσας δὲ καὶ ὠφελήσας αὐτοῦ τὸν λογισμὸν, τὸν ἀπέστειλεν ἐν εἰρήνῃ. αὐτὸς δὲ πλέον δὲν ἐφάνη εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, φεύγων τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων. Ὕστερον δὲ ἔρχεται ὁ Ἀββᾶς Γελάσιος ὁ μαθητής του, καὶ δὲν τὸν εὕρηκε. ζητοῦντας δὲ ἐπιμελῶς, καὶ μὴ εὑρίσκοντός του, ἔμεινεν αὐτοῦ εἰς τὸ κελλίον του, λυπούμενος πολλὰ διὰ τὸν Γέροντα. Ὕστερον δὲ, εἰς ἓξ χρόνους, ὥρᾳ θ΄. τῆς ἡμέρας, ἀκούει ὁ Γελάσιος, καὶ κάποιος ἔκρουσε τὴν πόρταν, καὶ ἀνοίγωντας νὰ ἰδῆ, βλέπει τὸν Γέροντα καὶ ἔστεκεν ἔξω, καὶ ἐξεστάθη, νομίζωντας νὰ μὴν εἶναι φάντασμα δαιμονικόν. Πλὴν ποσῶς δὲν ἐταράχθη, ἀλλὰ λέγει πρὸς τὸν Γέροντα, ποίησον εὐχὴν, Πάτερ Ἅγιε. Καὶ κάνωντας εὐχὴν ὁ Γέρων, τὸν ἐδέχθη ὁ Γελάσιος μετὰ χαρᾶς, καὶ ἠσπάσαντο ἀλλήλους. ὁ δὲ Γέρων λέγει πρὸς τὸν Γελάσιον, καλὰ ἔκαμες Τέκνον, καὶ ἐζήτησας πρῶτον τὴν εὐχὴν, διότι αἱ παγίδες τοῦ Διαβόλου εἶναι πολλαῖς. Ὁ δὲ Γελάσιος λέγει τῷ Γέροντι. πῶς σὲ ἐφάνη, τίμιε Πάτερ, νὰ χωρισθῆς ἀπὸ τὴν συνοδίαν σου, καὶ ἐμᾶς νὰ ἀφίσῃς ὀρφανὸν, καὶ ἤμουν εἰς μεγάλην λύπην διὰ τοῦ λόγου σου; Ὁ δὲ γέρων λέγει. τὸ μὲν αἴτιον ὁποῦ δὲν ἐφαινόμουν εἰς τοῦ λόγου σας, ὁ Θεὸς τὸ γινώσκει. ἀλλ᾽ ὅμως ἕως τὴν σήμερον δὲν ἔλειψα ἀπὸ τοῦτον τὸν τόπον, οὔτε ἀπέρασε καμία Κυριακὴ, ὁποῦ νὰ μὴ μεταλάβω μαζὶ μὲ τοῦ λόγου σας τὰ Ἄχραντα Μυστήρια. Τότε ὁ ἀδελφὸς ἐπληροφορήθη πῶς πάντοτε ἦτον ὁ Ὅσιος παρὼν μὲ τοῦ λόγου των, ἀλλὰ δὲν τὸν ἔβλεπαν, καὶ ἐθαύμασε, πῶς ἦτον μαζί τους καὶ δὲν ἐφαίνετον. Ἔπειτα λέγει πρὸς τὸν Γέροντα. καὶ τώρα πῶς ἐφάνης εἰς ἡμᾶς, καὶ διὰ τίνα αἰτίαν; ὁ δὲ Γέρων λέγει. ὅτι σήμερον Τέκνον, πορεύομαι πρὸς τὸν Κύριον, χωριζόμενος ἀπὸ τοῦτο τὸ ταπεινὸν κορμί. καὶ ἐπειδὴ μέλλει νὰ τὸ ἀφίσω εἰς τὴν γῆν, ἐφάνηκα, καὶ τὸ ἔφερα πρὸς τοῦ λόγου σου νὰ τὸ ἐνταφιάσῃς ὅπως σὲ ἀρέσῃ, καὶ νὰ ἀποδώσῃς τὴν γῆν εἰς τὴν γῆν, ὡς ἐδικόν της πρᾶγμα. Καὶ συνομιλοῦντες πολλὰ μὲ τὸν Ἀδελφὸν περὶ ψυχῆς, καὶ τῆς μελλούσης Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, ἁπλώνωντας τὰ χέρια καὶ τὰ ποδάριά του, ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ, παραδίδωντας τὴν τιμίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Εὐθὺς δὲ ὁ ἀδελφὸς Γελάσιος ἔδραμε καὶ ἔκραξε πάντας ἡμᾶς, καὶ ἤλθομεν μετὰ βαΐων καὶ ψαλμῳδιῶν, καὶ ἐφέραμεν τὸ τίμιον ἐκεῖνο λείψανον εἰς τὸ Κυριακὸν, ἔχον τὸ πρόσωπον λαμπρὸν ὑπὲρ τὸν Ἥλιον, καὶ τὸ ἐθάψαμεν εἰς τὸ Κοιμητήριον τῶν Πατέρων. Ἀλλὰ ἀρκεῖ, Πατέρες μου καὶ ἀδελφοὶ, ἀπὸ τούτους μόνον νὰ μάθετε, ποταποὶ ἦσαν οἱ λοιποὶ Ἅγιοι Πατέρες, τῶν ὁποίων, ὡς εἴπομεν, τὰ κατορθώματα καὶ τοὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνας εἶναι πάρεργον νὰ διηγοῦμαι, ἐπειδὴ μὲ καταναγκάζει ὁ καιρὸς νὰ διηγηθῶ τὰ περὶ τῶν Βαρβάρων. Τοῦτο βλέπω καὶ τὴν ἁγιωσύνην σας καὶ ποθεῖτε πλέον.

Περὶ τῶν Βλεμμύων, καὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἐν Ῥαϊθῷ Ἀββάδων.

ΟΙ' μὲν οὖν Ἅγιοι Πατέρες, τοιοῦτοι ὄντες τὴν ἀρετὴν πάντες, ὡς ἠκούσατε, πολιτευόμενοι μὲ πολλὴν ἀκτημοσύνην καὶ πτωχείαν, διὰ τὸν Θεὸν ὑπομένοντες μὲ ἀνδρείαν ψυχῆς πολλὰς θλίψεις καὶ στενοχωρίας, ἔχοντες ἕνα καὶ μόνον ἐπίμονον ἔργον τὴν προσευχήν, καὶ λατρεύοντες ἡμέρας καὶ νυκτὸς Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ. ἦσαν δὲ ὅλοι τὸν ἀριθμὸν τεσσαράκοντα τρεῖς. Τὴν δὲ μεγάλην αὐτῶν ἄσκησιν, ἔξω παντὸς μέτρου οὖσαν, τίς διηγήσεται; μόνος γὰρ ὁ Θεὸς τὴν ἠξεύρει, ὅπου ἀντιμετρεῖ ἑνὸς ἑκάστου καὶ τὴν δικαίαν ἀμοιβήν, καθὼς αὐτὸς γνωρίζει.

Τοιουτοτρόπως οὖν εὑρισκόμενοι οἱ ὅσιοι οὗτοι Πατέρες, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν περνῶντες ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίας τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν μὲ ἕνα βαρκάκι τρεῖς ἄνθρωποι, ἦλθον πρὸς ἡμᾶς λέγοντες, ὅτι οἱ Βλέμμυοι ἦλθον εἰς ἕνα λιμένα, καὶ εὗρον ἕνα καράβι, ὅπου ἐπάγαινεν εἰς τὸ Σουβεήσι. (τοῦτο ἐλέγετο παλαιὰ Ἀρσινόη) λέγοντες τῶν ναυτῶν νὰ τοὺς πάρουσι καὶ αὐτοὺς ὅπου ὑπάγουν. Οἱ δὲ ναῦται τοὺς ἔταξαν νὰ τοὺς πάρουσιν, ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐφύσησεν ἄνεμος ἐπιτήδειος τοῦ καραβίου, καὶ ἔκαμαν ἄρμενα, ἀφίνοντες ἔξω τοὺς Βλεμμύους. πλὴν ἔχουν γνώμην νὰ εὕρουσιν ἄλλο καράβι νὰ περάσουσιν. εἶναι δὲ ὡσεὶ τριακόσιοι, καὶ δὴ λοιπὸν φυλαχθῆτε, μὴν ἔλθουν ἔξαφνα καὶ σᾶς φονεύσωσιν. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡμεῖς, ἐβάλαμεν βίγλαις εἰς τὴν θάλασσαν, ὅταν τοὺς ἰδοῦσι νὰ μᾶς δώσουσι λόγον. προσευχόμενοι δέ, ἐπαρακαλέσαμεν τὸν Θεὸν νὰ κάμῃ εἴτι φαίνεται τῆς θείας αὐτοῦ Προνοίας, καὶ εἶναι διὰ ψυχικήν μας ὠφέλειαν. καὶ τὴν ἄλλην νύκτα βλέπομεν ἄλλο καράβι, εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν οἱ Βλέμμυοι. Οἱ δὲ κοσμικοὶ ἄνδρες τοῦ χωρίου τῆς Ῥαϊθοῦ ἡτοιμάσθησαν νὰ σταθοῦσιν εἰς πόλεμον, νὰ μὴ σκλαβωθοῦσιν ἡ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία των, καὶ χάσωσι καὶ τὰ καμήλιά των. Ἐμαζώχθησαν λοιπὸν ἄνδρες διὰ πόλεμον, ὡς διακόσιοι· ἡμεῖς δὲ ἐδράμαμεν καὶ ἐφυλάχθημεν εἰς τὸ Κυριακόν, ὅτι ἦτον περιτειχισμένον ὡς ὀργυίας δύο τὸ ὕψος. καὶ οἱ Βλέμμυοι τὴν νύκτα ἐκείνην ἔφθασαν εἰς τὸν αἰγιαλόν, πλησίον τῶν δώδεκα πηγῶν; καὶ ἐκεῖ ἐστάθησαν τὴν νύκτα ἐκείνην. τὸ δὲ ταχὺ εὔγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ καράβι ὅλους τοὺς ναύτας δεμένους εἰς τὴν γῆν, ἀφίνοντες εἰς τὸ καράβι ἕνα μόνον ναύτην νὰ τὸ φυλάττῃ, καὶ ἕνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους των νὰ φυλάττῃ τὸν ναύτην νὰ μὴ φύγῃ. Αὐτοὶ δὲ οἱ Βάρβαροι ἐρχόμενοι ἔνθα αἱ δώδεκα πηγαὶ τῶν ὑδάτων, τοὺς ἀπάντησαν οἱ Ῥαϊθιῶται Χριστιανοί, καὶ Φαρανῖται, ἔνθα καὶ δυνατὸν πόλεμον ἔδωσαν, μὲ τόξα καὶ σαΐταις, ὥστε ὅπου αἱ σαΐται ὡς βροχὴ ἔπιπτων. Ὄντες δὲ οἱ Βλέμμυοι περισσότεροι, ἐνίκησαν τοὺς ἐδικούς μας, καὶ ἐφόνευσαν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκατὸν

εἰκο-

εἰκοσιεπτά. οἱ δὲ λοιποί, οἱ μὲν ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος, ἄλλοι μέσα εἰς τὰς κυρυάδες, καὶ καθ᾽ ἕνας, ὅπως ἐδυνήθη, ἐγλύτωσε τὴν ζωὴν μόνην. Λαβόντες δὲ οἱ Βάρβαροι πολλὴν αἰχμαλωσίαν, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ἄφησαν αὐτοῦ εἰς τὰς δώδεκα πηγάς, αὐτοὶ δὲ ὥρμησαν πρὸς ἡμᾶς ἐξαγριωμένοι ὡς λέοντες, θυμοῦ καὶ φόνου γέμοντες. Νομίζοντες δὲ οἱ ἀπάνθρωποι, ὅτι τὰ χρήματα, καὶ τὰ λοιπὰ πράγματα τῶν Ῥαϊθιωτῶν καὶ Φαρανιτῶν νὰ εἶναι κρυμμένα εἰς τὸν ἐδικόν μας πύργον, ἐτριγύριζαν ὅλον τὸ Κυριακὸν μὲ ἀτάκτους καὶ ἀγρίας φωνάς. Ἀκούοντες δὲ ἡμεῖς, μᾶς ἔλαβε φόβος καὶ τρόμος. τί γὰρ ἄλλο ἠλπίζαμεν, εἰμὴ φόνον καὶ θάνατον; διότι ἄλλος τρόπος νὰ γλυτώσωμεν δὲν ἦτον. ὑψώνοντες δὲ εἰς Οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ τὰ ὀμμάτια μὲ δάκρυα εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ ἀπὸ καρδίας στενάζοντες, τὸν Θεὸν ἐπαρακαλοῦμεν. Καὶ ἰδοὺ εὐθύς, ὡσὰν νὰ ἤθελεν ἔλθῃ ἀπὸ τὸν Θεόν, κάποια χάρις ἐνδυναμοῦσα ἡμᾶς, ἐπῆρεν ἀπὸ ὅλους μας τὸν φόβον καὶ τὴν δειλίαν τοῦ θανάτου, καὶ ἐβλέποντο ἅπαντες ἱλαροὶ καὶ πρόθυμοι. καὶ ἄλλοι μὲν ἐχαίροντο τὸν χωρισμὸν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴν σάρκα, ἐλευθερίαν λογιζόμενοι. ἄλλοι πάλιν μὲ λόγια παρηγορητικὰ ἐνδυνάμωσαν τοὺς ὀλιγοψύχους, τί θέλει νὰ γένῃ, λέγοντες, ἂν ὁ Θεὸς ἐθέλησε σήμερον ὅλους συντροφιασμένους νὰ μᾶς καλέσῃ εἰς τὴν Οὐράνιόν του χαράν; Τοῦτο εἶναι περίπονον, ὁπόταν τὸν ἕνα νὰ ἤθελε καλέσῃ, καὶ τὸν ἄλλον νὰ ἀφίσῃ ἀκόμι εἰς τὴν ταλαίπωρον ταύτην ζωήν. Ἂν ἡ θεία του φιλανθρωπία ἠθέλησεν ὅλους ὁμοῦ εἰς ἕνα καιρὸν νὰ μᾶς εὐγάλῃ ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ μόχθους τῆς σαρκός, καὶ νὰ μᾶς δώσῃ ὅλων ὁμοῦ, ἂν ἔχωμεν νὰ λάβωμεν τίποτε μισθόν, δὲν πρέπει μὲ προθυμίαν νὰ τρέχωμεν; ἀλλὰ καὶ τί ἄλλη καλοτυχία θέλει εἶσαι εἰς ἡμᾶς, ὡς ἂν νὰ εἶναι τὸ τέλος τῆς ζωῆς μας δρόμος μαρτυρικός; Τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα οἱ μὲν ἔλεγον, οἱ δέ, τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω, Ἀδελφοί, ἀπεκρίνοντο. καὶ οὕτω πάντες ἐν μιᾷ φωνῇ ἐκράξαμεν τό, Κύριε ἐλέησον. Ὕστερος δὲ πάντων ὁ ἡμέτερος Πατήρ, Παῦλος ὀνόματι, τὸ γένος ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον ἔχων, τὴν νῦν λεγόμενον Μωρέαν, ἐκ Χώρας Παλαιᾶς Πάτρας, σταθεὶς εἰς τὸ μέσον, ἡμῶν πάντων σιωπώντων, ἄρχισε νὰ λέγῃ πρὸς ἡμᾶς ταῦτα.

Λόγοι Παραινετικοὶ τοῦ Ἀββᾶ Παύλου, τοῦ Ἡγουμένου, πρὸς πᾶσαν τὴν Ἀδελφότητα.

ΟΛοι μας ἡμεῖς, Πατέρες καὶ Ἀδελφοί, ἠξεύρετε πῶς ἐσυναχθήκαμεν εἰς τοῦτον τὸν τόπον διὰ τὸν Κύριον, διὰ νὰ εὐαρεστήσωμεν τὸ θεῖον αὐτοῦ θέλημα, καὶ δὲν ἐπροτιμήσαμεν μηδένα πρᾶγμα ἄλλο, ἀπὸ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ. καὶ μακρυνόντες ἀπὸ τῶν τοῦ Κόσμου φροντίδων τῶν φθαρτῶν καὶ ματαίων, ἐκατοικήσαμεν εἰς τοιαύτην ἔρημον σκληρὰν καὶ ἄνυδρον

μηδὲ μίαν παραμυθίαν ἔχουσαν, ἄλλον σκοπὸν οὐκ ἔχοντες, παρὰ πότε νὰ μᾶς καλέσῃ ὁ Θεὸς, νὰ μᾶς δώσῃ τὰ οὐράνια αὐτοῦ ἀγαθά. καὶ τὸν αὐχένα μας ἐκλίναμεν εἰς τὸν Ζυγὸν αὐτοῦ τὸν χρηστὸν καὶ ἐλαφρὸν, διὰ νὰ μὴν ἐξουσιάζωμεν πλέον ἡμᾶς τοῦ λόγου μας, ἀλλὰ αὐτὸς νὰ μᾶς κυβερνήσῃ κατὰ τὸ αὐτοῦ Ἅγιον Θέλημα, διὰ τοῦτο καὶ παλαίποτε ἀπεθάνομεν τῷ Κόσμῳ καὶ τῇ σαρκί. Καὶ δὴ λοιπὸν μηδένα πρᾶγμα, Ἀδελφοὶ, δὲν θέλει γένῃ εἰς ἡμᾶς, μὴ θέλοντος τοῦ Θεοῦ. ἐὰν εἶναι θέλημά του νὰ φονευθοῦμεν, θέλει μᾶς συναριθμήσει μὲ τοὺς χοροὺς τῶν Μαρτύρων. Ἐνθυμᾶσθε, Ἀδελφοὶ, πῶς πολλάκις ἐμακαρίζαμεν τοὺς Ἁγίους Μάρτυρας, ὅτι διὰ πρόσκαιρον πόνον ἀπόλαυσαν τὴν παντοτεινὴν ζωὴν τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, νῦν ἡμέρα σωτηρίας ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡ ὁποία πάντοτε εἰς ἡμᾶς θέλει εἶσαι μία καὶ ἀνέσπερος, ἐπειδὴ ἑσπέραν καὶ νύκτα δὲν θέλομεν ἰδεῖ πλέον, ἔχοντες πάντοτε εἰς ἡμᾶς λάμποντα τὸν νοητὸν Ἥλιον τὸν Χριστόν. Λοιπὸν τινὰς μὴ δειλιάσῃ διὰ τὸν ὀλίγον πόνον τῆς σαρκὸς, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς πάντοτε ὡς ἐχθρὸν καὶ ἐπίβουλον τῆς ψυχῆς ἐταλαιπωρούσαμεν μὲ νηστείαις, καὶ ταῖς ἄλλαις κακουχίαις. Μὴ φανῶμεν σήμερον φιλόσαρκοι, ὅπουγε εἰς ὅλην μας τὴν ζωὴν ἤμεσθεν μισόσαρκοι καὶ πνευματικοὶ, διότι μικρὸς θέλει εἶσαι ὁ πόνος, καὶ μεγάλη ἡ ἀπόλαυσις, ὀλίγος ὁ κόπος, ἀλλὰ πολὺς ὁ μισθός. ἡ σάρκα πάσχει, ἀλλὰ ἡ ψυχὴ χαίρεται, μάλιστα καὶ αὐτὴ ἡ σάρκα ἐν τῇ ἀναστάσει θέλει δοξασθῇ ὁμοῦ μὲ τὴν ψυχὴν, ζῶσα ἐν ἀφθαρσίᾳ καὶ ἀθανασίᾳ καὶ χαρᾷ διηνεκεῖ. Ταῦτα λέγοντος τοῦ ὁσίου ἡμῶν Πατρὸς, πάντες ἡμεῖς κλίναντες τὰς κεφαλὰς, εἴπομεν ἐν ἑνὶ στόματι. Οὕτω καθὼς εἶπας, τίμιε Πάτερ, ἂς γένῃ οὕτω νὰ κάμωμεν. τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν; ποτήριον θανάτου, καὶ σωτηρίας ἂς λάβωμεν σήμερον, ἐπικαλούμενοι τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Τότε στρέφεται κατὰ Ἀνατολὰς ὁ Ἁγιώτατος Ποιμὴν ἐκεῖνος, καὶ τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ μαθητὴς, ὁ θεῖος, λέγω, Παῦλος, καὶ συκώνωντας εἰς Οὐρανὸν τὰς χεῖρας, ἔλεγεν εὐχόμενος.

Ἐξόδιος Εὐχὴ τοῦ Ἡγουμένου, καὶ φωνὴ ἀοράτως ἀκουσθεῖσα.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος Ἅγιος καὶ παντοδύναμος, ἡ ἐλπὶς καὶ βοήθεια πάντων ἡμῶν, μὴν ἀλησμονήσῃς τῶν δούλων σου, ἀλλὰ ἐνθυμήσου τὴν ἀσθένειαν καὶ ὀλιγοψυχίαν τῆς σαρκὸς, ὁ σάρκα δι' ἡμᾶς ἐνδυσάμενος. καὶ ἐνδυνάμωσόν μας εἰς τὴν ὥραν ταύτην τῆς ἀνάγκης, διότι σὺ αὐτὸς εἶπας, ὅτι τὸ πνεῦμα ἀείποτε εἶναι πρόθυμον, ἀλλὰ ἡ σάρκα εἶναι δειλὴ καὶ ἀσθενής. καὶ κάμε μας προθύμους εἰς τὸν θάνα-

τον,

του, καὶ δέξαι τὰ αἵματα ἡμῶν ὡς θυσίαν ἀρεστὴν σου, καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα ἡμῶν ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, ὅτι σὺ εἶ ἡ ζωὴ, καὶ ἡ χαρὰ, καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, ἅμα τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Ἡμῶν δὲ ἀποκριναμένων τὸ, ἀμὴν, ἐγίνηκε πρᾶγμα φοβερὸν νὰ τὸ εἰπῇ τινὰς, καὶ φοβερώτερον νὰ τὸ ἀκούσῃ. Ἠκούσθη μία φωνὴ ἀοράτως ἐκ τοῦ Ἁγίου Θυσιαστηρίου, λέγουσα. Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἀκούσαντες, καὶ γνωρίσαντες ἐξ αὐτῆς τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου μας, καὶ ὅτι τὴν ὥραν ἐκείνην μᾶς καλεῖ ὁ Κύριος, διελύθησαν ἡμῶν τὰ μέλη, δειλιασάσης τῆς σαρκὸς, κατὰ τὸν Νόμον τῆς φύσεως. ἅπαντες δὲ ἔντρομοι γενόμενοι, ὅλοι εἴχαμεν τὸ πρόσωπον εἰς τὸν Οὐρανὸν, ἐκεῖθεν ἰσχὺν καὶ δύναμιν ἀπεκδεχόμενοι. Ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐν ἡμῖν ἐλέγετο καὶ ἐγίνετο, οἱ Βάρβαροι πολλάκις δοκιμάσαντες νὰ σέβουν ἀπὸ τὴν πόρταν, καὶ μὴ δυνάμενοι, ἔστησαν ξύλα μακρὰ, καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ τὸ τεῖχος τινὲς ἐξ αὐτῶν. Ἀνοίξαντες δὲ τὴν πόρταν, ἐσέβησαν καὶ οἱ λοιποὶ, βαστάζοντες γυμνὰ τὰ σπαθία εἰς τὸ χέρι, ὅλως ἐξαγριωμένοι καὶ ἐκ τοῦ σχήματος καὶ ἐκ τῆς ὁρμῆς. Καὶ πρῶτον μὲν ἕνα ἀδελφὸν καθήμενον εὑρόντες ἔσωθεν τῆς πύλης, ὀνόματι Ἱερεμίαν, ἔλαβον. ἐρωτῶντες δὲ αὐτὸν μὲ Δραγουμάνον ὁποῦ εἶχον μαζί των, τοῦ ἔλεγον, δεῖξαί μας τὸν Αὐθέντην σου ποῖος εἶναι. Αὐτὸς δὲ μὲ μεγαλοψυχίαν μὴ φοβηθεὶς αὐτοὺς καθόλου, καί περ μὲ γυμνὰ σπαθία ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἱσταμένους, ἀπεκρίθη μὲ τόλμαν πολλὴν λέγοντάς τους. δὲν σᾶς φοβοῦμαι τίποτε, μαγαρισμένοι ἄνθρωποι, καὶ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ, οὔτε σᾶς δείχνω ἐκεῖνον ὁποῦ γυρεύετε, καλὰ καὶ νὰ εἶναι ἐδῶ μέσα. Ἐθαύμασαν δὲ οἱ Βάρβαροι τὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ ἀνδρὸς ὅτι οὔτε κἂν ὀλίγον ἐδειλίασεν αὐτοὺς, ἀλλὰ μάλιστα καὶ τοὺς ὕβρισε. καὶ δὴ πιάνοντάς τον, ἔδησαν αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καὶ στήνοντάς τον εἰς τὸ μέσον τους γυμνὸν, τὸν ἐσταίτευον, ὥστε ὁποῦ δὲν ἀπόμεινεν εἰς τὸ μαρτυρικὸν ἐκεῖνο κορμὶ τόπος γερός. Τοιουτοτρόπως ἐκεῖνος ἀθλήσας καὶ ἀγωνισάμενος μὲ πολλὴν ἀνδρείαν, ἐνίκησεν εἰς τέλος τὸν Διάβολον, μὴ δειλανδρίσας τὸ καθόλου. καὶ πρῶτος ἀποθανὼν, ἔλαβε καὶ πρῶτος τὸν στέφανον τῆς καλῆς μαρτυρίας, καὶ ἔγινεν ἀρχὴ καὶ καλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς λοιπούς. Ταῦτα ἰδὼν ὁ μακάριος Παῦλος, παρευθὺς ἐβγῆκεν εἰς τὸ μέσον φωνάζοντας. ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ὁποῦ γυρεύετε, δειχνωντας ὁμοῦ μὲ τὸ δάκτυλόν του αὐτὸς ἑαυτὸν, καὶ οὕτω παρέδωκεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς Βαρβάρους ὁ τοῦ Χριστοῦ δοῦλος Παῦλος μὴ δειλιάσας, μήτε βάλλοντας, εἰς τὸν νοῦν του καθόλου τὰς πληγὰς καὶ τὰς τιμωρίας, ὁποῦ πρὸ τοῦ θανάτου ἔμελλε νὰ λάβῃ ἀπὸ ταύτους. Ὅθεν λαβόντες αὐτὸν ἐκεῖνοι, πρῶτον μὲν μὲ λόγια ἥμερα καὶ ταπει-

νὰ ἄρχησαν καὶ τὸν ἐρωτοῦσαν. εἰπέ μας, λέγοντες, τὴν ἀλήθειαν. ποῦ ἔχεις κρυμμένα τὰ ἄσπρα σου; Ὁ δὲ Ὅσιος μὲ μαλακὰ λόγια καὶ μὲ πραότητα, καθὼς εἶχε συνήθειαν πάντοτε νὰ συντυχαίνῃ, τοὺς λέγει. πιστεύσατέ μου, τέκνα, ὅτι εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν δὲν ἀπόκτησα ἄλλο, παρὰ τοῦτα τὰ παλαιὰ καὶ τρίχινα ράσα ὁποῦ μὲ βλέπετε καὶ φορῶ. καὶ ἅμα λέγων, ἐκράτει καὶ ἔδειχνε μὲ τὸ χέρι του τὸ ράσον του. Ὡς δὲ ὁ Ὅσιος ἠρνεῖτο, μηδὲν ἔχειν λέγων, τὴν συνήθη ἀπανθρωπίαν καὶ ἀγριότητα οἱ Βάρβαροι δείχνοντες, κρατοῦντες πέτρας εἰς τὰ χέρια, τὸν ἐκτυποῦσαν μὲ ταύταις εἰς τὸν τράχηλον, καὶ μὲ ταῖς σαΐταις τὸν ἐκεντοῦσαν εἰς ὅλον τὸ κορμὶ, καὶ εἰς τὸ πρόσωπον λέγοντες, φέρε μας τὰ ἄσπρα σου. Ἀφ᾽ οὗ δὲ πολλὴν ὥραν ἔδερον καὶ ἐβασάνιζον, κτυπῶντας καὶ ἀναμπαίζοντάς τον, μηδὲν εὑρίσκοντες εἰς αὐτὸν, ὕστερον ἕνας ἀπὸ τούτους συκώνωντας τὸ σπαθὶ, καὶ κτυπῶντάς τον μέσον εἰς τὴν κεφαλὴν τόσον βαρέα, ὥστε ὁποῦ τὸ σπαθὶ ἐκατέβη ἕως τὸν τράχηλον τοῦ Ὁσίου, καὶ ἔπεσεν ἡ Ἁγία ἐκείνη κεφαλὴ, χωρισθεῖσα εἰς δύο, τὸ ἕνα μέρος εἰς τὸν ἕνα ὦμον, καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὸν ἄλλον. ἔπειτα καὶ ἄλλας πληγὰς δίδοντάς του, ὡς ἔφθανε καθ᾽ ἕνας, τὸν ἔρριψαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ προμνημονευθέντος καὶ προφονευθέντος Ὁσίου Ἱερεμίου. Ἔγινε δὲ ὁ πρῶτος τῆς Ἀδελφότητος δεύτερος Ἀθλητὴς, ἀλλὰ πρῶτος πάντων εἰς τὴν πρὸς θάνατον προθυμίαν. Ἐγὼ δὲ ὁ ἐλεεινὸς, βλέπων τοιοῦτον πικρὸν καὶ ἀπάνθρωπον θάνατον, τά τε αἵματα, καὶ τὰ σπλάγχνα τῶν Ἁγίων ἀσπλάγχνως εἰς τὴν γῆν ἐκχυμένα, ἐδειλίασα ὑπὸ μικροψυχίας, καὶ ἐγύρευα τόπον φεύγοντας νὰ γλυτώσω τὴν ζωήν. Ἦτον δὲ ἐκεῖ, σιμὰ εἰς μίαν γωνίαν, βέργαις ὀλίγαις τοῦ κουρμοῦ μὲ φύλλα, τὰ ὁποῖα εἶχον διὰ ἐργόχειρον. καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ἔστεκαν τριγύρου τοῦ μακαρίου Παύλου, φεύγωντας ἐγὼ ἐκρύφθηκα ὑπὸ κάτω εἰς αὐτὰς τὰς βέργας, βάλλωντας εἰς τὸν νοῦν μου, ὅτι τὸ ἕνα βέβαια ἀπὸ τὰ δύο θέλει γένει. εἰ μὲν καὶ γλυτώσω ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Βαρβάρων, θέλω μείνῃ ὕστερον νὰ διηγοῦμαι τὸν θάνατον τὸν μαρτυρικὸν τῶν Ὁσίων, εἰδὲ μὴ γένῃ οὕτως, ἀλλὰ θέλουν μὲ εὕρῃ, δίδω καὶ ἐγὼ τοῦτο τὸ μακάριον τέλος, συναριθμηθεὶς μετὰ τῆς συνοδίας μου. Οἱ μὲν οὖν Βάρβαροι, ἀφίνοντες τοὺς δύο ἔξω φονευμένους, ὅλοι ὁμοῦ ἔδραμον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλαλάζοντες μὲ μεγάλας φωνάς. καὶ παίζοντες τὰ σπαθία εἰς τὸν ἀέρα, ἄρχησαν καθ᾽ ἕνας νὰ φονεύῃ ὅποιον εὕρισκεν ἔμπροσθέν του ἀπὸ τοὺς Πατέρας, βαρῶντας μὲ τὸ σπαθὶ ὅπως ἔτυχε. διότι ἄλλον ἐβαροῦσαν εἰς τὸ κεφάλι, ἄλλον οὖν ἔμπηγαν τὸ σπαθὶ εἰς τὴν κοιλίαν του, καὶ σύροντές το εἰς τὸ κάτω, ἔσχιζαν τὴν κοιλίαν του, καὶ ἔχυναν εἰς τὴν γῆν τὰ ἐγκατά του. Ἄλλος δὲ πάλιν ἀπὸ ταῖς πλάταις ἄλλον οὖν ἔμπηγε τὸ σπαθὶ, ὅσον ὁποῦ περνῶντας ἀπὸ τὴν καρδίαν, εὔγαινεν ἔμπροσθεν, καὶ πρὸ τοῦ νὰ τὸ σύρῃ ὀπίσω, ἔπιπτε θανατωμένος ὁ Ἅγιος.

Ταῦτα δὲ διηγούμενος ὁ Ἀδελφὸς, ἔκλαιε τόσον πικρὰ, ὅσον ὁποῦ μὲ

τὰ

τὰ δάκρυα ἔβρεχε τὸν ἑαυτόν τε. Λέγων δὲ ὅπος ταῦτα ςενάζων ϗ δακρύων, ὅλους μας ἐκίνησε πρὸς θρῆνον ϗ κλαυθμὸν ϗ ὀδυρμόν. ὑπὸ δὲ τοῦ πολλοῦ θρήνου ϗ τῶν δακρύων, μήτε ἡμεῖς πλέον ἠμποροῦμεν νὰ ἐρωτῶμεν, μήτε αὐτὸς νὰ ἀποκρίνεται. Ἐπέρασε λοιπὸν ὥρα πολλὴ, καὶ μόλις παυσάμενοι τῶν δακρύων, πάλιν ὁ Ἀδελφὸς ἄρχησε νὰ λέγη. πῶς νὰ διηγηθῶ ϗ νὰ εἰπῶ ὅσα κακὰ ἴδασι τοῦτά μου τὰ ταλαίπωρα ὀμμάτια, ϗ τοὺς ἀδίκους τῶν Ὁσίων θανάτους;

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἀδὰμ, καὶ τοῦ ὑποτακτικοῦ, καὶ συγγενοῦς αὐτοῦ, Σεργίου τοῦ Νέου.

Ἦτον ἐκεῖ ἕνας Ἀσκητὴς, τὸ ὄνομά του Ἀδὰμ, ἔχωντας μαζί του ϗ ἕνα ὑποτακτικὸν ϗ συγγενῆ του, τὸ ὄνομά του Σέργιον Νέον, ὡς δεκαπέντε χρόνων. τὸν ὁποῖον ὁ γέρων ἀνάθρεψεν ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας, διδάσκωντάς τον ἐκ βρέφους τῆς Ἀσκητικῆς διαγωγῆς τὴν σκληραγωγίαν, ϗ τὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον. Καὶ δὴ ἀπὸ νεότητος ἔγινε δυνατὸς πολεμιςὴς ἐναντίον τοῦ πονηροῦ Διαβόλου. καὶ ὡς καθὼς ἕνας ςρατιώτης, ὁποῦ νὰ μάθῃ ἀπὸ μικρὸς τὰς τέχνας τοῦ πολέμου, γίνεται φοβερὸς εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ἢ ὡσὰν ἕνα μικρὸν δένδρον, ὁποῦ ἀπὸ μικρὸν νὰ εὕρῃ καλὸν γεωργὸν νὰ τὸ ἐπιμελῆται συχνὰ, εἰς ὀλίγον καιρὸν αὐξάνει καὶ γίνεται καρποφόρον, ποιοῦτος ἦτον ὁ νέος Σέργιος, διδασκόμενος ϗ ἐπιμελούμενος ὑπὸ τοῦ συγγενοῦς γέροντος τοῦ Ἀδὰμ, φοβερὸς εἰς τοὺς Δαίμονας, καὶ κατάκαρπος μὲ ταῖς πνευματικαῖς ἀρεταῖς. ὡς τὸ Δαβιτικὸν ἐκεῖνο δένδρον, τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων.

Τοῦτον οὖν ἰδόντες οἱ Βάρβαροι, νέον τὴν ἡλικίαν, καὶ πνευματικὸν κάλλος ἀςράπτοντα, ἐλυπήθησαν τάχα νὰ τὸν φονεύσουσιν, ἀλλὰ ἤθελαν νὰ τὸν πάρωσι μαζί τους σκλάβον. Καὶ δὴ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς, πιάνωντάς τον ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ἔσυρνεν ἔξω. ὁ δὲ νέος ἄρχησε νὰ κλαίῃ διπλῆν συμφοράν. τὸ μὲν, ὅτι ὑςερεῖται τοῦ Μαρτυρικοῦ ἐκείνου θανάτου τῶν Συνασκητάδων του, τὸ δὲ, ὅτι ζῶν, μέλλει νὰ συνοικῇ μὲ ἀγρίους ἀνθρώπους καὶ ἀσεβεῖς. Τί μηχανᾶται; ἐπειδὴ νὰ συντύχῃ τὴν γλῶσσαν των δὲν ἤξευρεν, ἀντιςέκεται ἀνδρειωμένα, ϗ σύρνωντάς τον ἔξω ὁ Βάρβαρος, αὐτὸς ἀντέβαινε μὲ τὰ ποδάριά του καὶ ἔσυρνεν ὀπίσω τοῦ λόγου του, φωνάζωντας δυνατὰ μὲ δάκρυα, καὶ τάχα ζητῶν θεληματικῶς τὸν θάνατον, παρὰ τὴν ζωήν. βλέπωντας δὲ πῶς μὲ τοῦτο δὲν κάνει τίποτα, σοφίζεται σόφισμα ἐπαινετὸν καὶ λόγου ἄξιον. Διὰ νὰ τοὺς κάμῃ λοιπὸν νὰ τὸν ὀργισθοῦσι, καὶ νὰ κακίσουσι νὰ τὸν φονεύσουσιν, (ὢ ἀνδρείας ψυχῆς ϗ παραλαίου φρονήματος ἐν ἡλικίᾳ παιδικῇ) ἁπλώνει τὸ χέρι του μὲ προθυμίαν πολλὴν, καὶ πέρνει τὸ σπαθὶ

ἑνὸς

ἑνὸς ἀπ᾽ ἐκείνους ὁποῦ ἦτον ἐκεῖ σιμὰ, καὶ κτυπᾷ μὲ ταῦτο ἕναν ἀπὸ τοὺς Βαρβάρους εἰς τὴν πλάτην, καὶ δὴ οὐκ ἀπέτυχε τοῦ ποθουμένου. Θυμωθέντες γὰρ εἰς τοῦτο οἱ Βάρβαροι, ἔδραμον ὅλοι ἐπάνω του, καὶ κατέκοψαν τὰ μέλη του εἰς λεπτὰ κομμάτια. Ὁ δὲ ἰδὼν αὐτοὺς, ὁρμῶντας κατεπάνω του, ἄλλο δὲν ἐπρόφθασε νὰ εἴπῃ, παρὰ, Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς, ὃς οὐ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν. καὶ οὕτως εἰπὼν ἐτελειώθη.

Ταῦτα ὅλα βλέποντας ἐγὼ ἀπ᾽ ἐκεῖ ὁποῦ ἤμουν κρυμμένος, ἐπαρακάλουν τὸν Θεὸν νὰ μὲ σκεπάσῃ τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ χειρὶ, καὶ νὰ μὲ κρύψῃ ἀπὸ τὰ ὀμμάτια τῶν Βαρβάρων, νὰ μείνω κἂν πρὸς ἐνταφιασμὸν τῶν μακαρίων ἐκείνων λειψάνων, καὶ νὰ διηγοῦμαι καὶ τὴν μαρτυρικὴν αὐτῶν τελευτήν. Ἐσφάγησαν δὲ οἱ περισσότεροι τῶν Ἁγίων εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. ἐκεῖ γὰρ ἵσταντο προσδεχόμενοι, καὶ τὸ μακάριον τέλος τῆς σφαγῆς, ὡς πρόβατα ἐκδεχόμενοι. Ἐγέμισε δὲ ὅλον τὸ ἔδαφος τῆς Ἐκκλησίας αἵματα καὶ λείψανα Μαρτυρικά. Καὶ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔκαμαν οἱ Βάρβαροι, πῶς ἐστόλισαν τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην μὲ τοιαῦτα Μαρτύρων λείψανα καὶ αἵματα. ἴσως τοῦτο πραγματευόμενοι, καὶ στοχαζόμενοι καὶ οἱ Ἅγιοι, νὰ θυσιασθοῦσι μέσα εἰς τὸ Θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ὁ Ποιμὴν ὁ Χριστὸς καθ᾽ ἑκάστην θυσιάζεται, ἐκεῖ νὰ θυσιασθοῦσι καὶ τὰ πρόβατά του.

Ἀφ᾽ οὗ δὲ πάντας ἀπέκτειναν, ἐγύρευαν ὅλον τὸν τόπον, νὰ εὕρωσι τάχα πράγματα κρυμμένα. ἤλπιζον γὰρ οἱ κατάρατοι, πῶς νὰ εἶναι ἐκεῖ κρυμμένα σάμενα, καὶ ἄλλα πράγματα, μὴν ἠξεύροντας οἱ ταλαίπωροι, πῶς πιστοὶ ἄνδρες ἄλλο τίποτες δὲν εἶχον εἰς τὴν γῆν, παρὰ τὰ κορμία, ἐπειδὴ δὲν ἐσπούδαζαν νὰ ἔχουν θησαυρὸν εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ εἰς τὸν Οὐρανὸν, ἔνθα κατὰ τὸν Παῦλον καὶ τὸ πολίτευμα εἶχον. Ἐγὼ δὲ ἤμουν, κείμενος μὲν ζωντανὸς, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ φόβου ὡς νεκρός. διότι βλέποντας τὸ πολὺ γύρεμα ὁποῦ ἐκάνασιν, ἔλεγον μὲ τὸν νοῦν μου, πῶς θέλουν μὲ εὕρῃ καὶ ἐμένα. καὶ οὕτως ἀπὸ ταῖς βέργαις ὑποκάτω ἐστοχαζόμουν ποτὲ νὰ ἔλθουν πρὸς τοῦ λόγου μου, παρακαλῶντας ὅμως καὶ τὸν Θεὸν, ἂν εἶναι ἀρεστόν του νὰ μὲ φυλάξῃ. Καὶ δὴ ἦλθον τινὲς ἐξ αὐτῶν σιμὰ, καὶ ὡς εἶδον βέργαις σωρευμέναις ἐκεῖ καὶ ξύλα, δὲν ἅπλωσαν παντελῶς, ἀλλὰ ἐστράφησαν ὀπίσω, τοῦ Θεοῦ τοῦτο, ἀδελφοὶ, οἰκονομήσαντος, διὰ τὴν μικροψυχίαν μου, νὰ τιμωρηθῶ μὲ τόσον φόβον. διότι κατ᾽ ἀλήθειαν ἐκεῖνοι οἱ Μακάριοι μίαν καὶ μόνην φορὰν ἀπέθανον, ἀλλὰ ἐγὼ καὶ ἕως τώρα ἀκόμι εἰς τὸν τράχηλόν μου φαντάζομαι τὸ σπαθί. Ἀφ᾽ οὗ λοιπὸν ἐγύρεψαν ὅλον τὸν τόπον καὶ μηδὲν εὑρόντες, ἐγύρισαν πάλιν ὀπίσω εἰς τὰς δώδεκα πηγὰς, ὁποῦ ἄφησαν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία τῶν Ῥαϊθώτων, ὁποῦ ἐπῆραν διὰ σκλάβους. εὑρήκασι δὲ τὸ καράβι ἐρριμμένον καὶ τζακισμένον ἔξω εἰς τὴν γῆν. διότι ὁ Χριστιανὸς, ὁποῦ ἄφησαν μέσα νὰ τὸ φυλάττῃ,

ἐξύ-

ἐφύλαξε τὸν σωὺ ξοφον τῶν Βλεμμύων ὁπȣ̈ ἄφησαν μαζίτȣ, ὅσον ὁπȣ̈ ἐκοιμήθη. καὶ πότε τὸν μὲν βάρβαρον ἐφόβισε, τὰ δὲ χοινία τȣ̈ καραβίȣ ἔκοψε. καὶ ἡ θάλασσα τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ βράχος. αὐτὸς δὲ κολυμβῶν, ἔφυγεν εἰς τὴν γῆν, κ᾽ ἐκεῖθεν εἰς τὸ βȣνόν. Οἱ δὲ Βάρβαροι, ἀπελπίσαντες ἑαυτȣ̀ς, μὴ ἔχοντες πῶς νὰ στραφȣ̃σιν εἰς τὸν τόπον τȣς, θυμωθέντες, ἔσφαξαν ὅλȣς τȣ̀ς σκλάβȣς γυναῖκας καὶ παιδία. ἀπέκι ἔβαλον φωτίαν εἰς τȣ̀ς Κȣρμάδες, καὶ ἔκαψαν πολλȣ́ς.

Φόνος καὶ ἀπώλεια τῶν Βλεμμύων.

Ἠ'Κȣ́σθη δὲ τὸ κακὸν ὁπȣ̈ ἔκαμαν οἱ Βλέμμυοι εἰς τὴν Ῥαϊθὼ, καὶ συναθροίζονται ἀπὸ τȣ̈ Φαρὰν Ἰσμαηλῖται, ἄνδρες τοξόται ἐκλεκτοὶ ἑξακόσιοι, καὶ ἔρχονται εἰς πόλεμον. Καὶ φθάνοντας πρὸς αὐτȣ̀ς, ἐπολέμησαν δυνατὰ ἀπὸ τὸ ταχὺ ἕως τὸ δειλινὸν, διότι οἱ Βλέμμυοι παντελῶς ἀπελπίσθησαν, μηδὲ μίαν βοήθειαν ἔχοντες, μήτε ἁρμάτων, μήτε φυγῆς. Διὰ ποσῶς δὲν ἐμετασάθησαν ἀπὸ τȣ̀ς τόπȣς των, ἕως ȣ̈ πολεμȣ̃ντες, ὅλοι ἐφονεύθησαν, διὰ τὸ εἶναι ὀλίγοι πρὸς τȣ̀ς Φαρανίτας, καὶ ȣ̈τω πάντες ἀπώλοντο. Ἐφονεύθησαν δὲ καὶ ἀπὸ τȣ̀ς Φαρανίτας, ἄνδρες ὀγδοήκοντα τέσαρες, χωρὶς ὅσȣς ἐλαβώθησαν.

Τότε καὶ ἐγὼ ἐβγῆκα ἔξω ἀπὸ τὴν κρυφὴν, καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐσοχάζȣμȣν καὶ ἐψηλάφȣν τὰ κορμία τῶν Ἁγίων, εἰς ποῖον μέρος τȣ̈ κορμίȣ τὴν πληγὴν ἕκασος ἔλαβεν. εὕρηκα δὲ ζωντανȣ̀ς μόνȣς τρεῖς, Δόμνον, Ἀνδρέαν, καὶ Ὡρείωνα. ἀπὸ τȣ̀ς ὁποίȣς, ὁ μὲν Δόμνος, ἔχων τὴν πληγὴν εἰς τὴν πλευρὰν θανατηρὴν, ἐκείτετο μὲ πολλȣ̀ς πόνȣς, ὁ ἀοίδιμος. ὁ δὲ Ἀνδρέας εἶχε μὲν πολλὰς πληγὰς εἰς ὅλον τὸ κορμὶ, ἀλλ᾽ ὅμως δὲν ἦτον πρὸς θάνατον, ὅθεν καὶ ἔζησεν ὕσερον. τὸν δὲ Ὡρείωνα παντελῶς τὸ σπαθὶ δὲν τὸν ἔγγιξεν, ὅτι σȣβλίζωντάς τον ὁ Βάρβαρος, δὲν τὸν ἔγγιξε τὸ σπαθὶ καθόλȣ εἰς τὴν σάρκα, ἀλλὰ τρυπῶντας μόνον τὸ ῥάσον, ἐπέρασεν εἰς τὸ ἄλλο μέρος. καὶ αὐτὸς μὲν ἔπεσεν ἐκ τȣ̈ φόβȣ, ὡς νεκρὸς, ἐπάνω εἰς τὰ αἵματα τῶν ἄλλων Ἁγίων Πατέρων, ὁ δὲ Βάρβαρος ἐνόμισεν ὅτι ἀπέθανε, καὶ ȣ̈τω τὸν ἄφησεν ἐκεῖ αὐτὸν, καὶ ἦλθεν εἰς ἄλλον. Οἱ δὲ Φαρανῖται, ἀφ᾽ ȣ̈ τελείως ἔφθειραν τȣ̀ς Βλεμμύȣς, ἐςράφησαν, καὶ ἔθαψαν ἐκείνους ὁπȣ̈ ἐφονεύθησαν, Ῥαϊθιώτας καὶ Φαρανίτας ὁμοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ὁπȣ̃ ὕσερον ἐφόνευσαν, κλαύσαντες ἐπ᾽ αὐτȣ̀ς κλαυθμὸν μέγαν. Τὰ δὲ πτώματα τῶν Βλεμμύων ἄφηκαν ἄταφα, εἰς τροφὴν θηρίων ἀγρίων καὶ πετεινῶν τȣ̈ Οὐρανȣ̈. εἶτα ἦλθον πρὸς ἡμᾶς μετὰ Ὀβεδιανȣ̈ τȣ̈ Ἄρχοντος αὐτῶν, τὸν ὁποῖον εἴπαμεν, πῶς ὁ Ἀββᾶς Μωϋσῆς τὸν ἔκαμε Χρισιανὸν, καὶ ἄρχησαν νὰ θάπτȣσι τὰ λείψανα τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἐπιρραίνοντες ποταμὸν δακρύων εἰς τὰ τίμια αὐτῶν αἵματα, καὶ

κατα-

κατασπαζόμενοι τῶν λειψάνων τὰς πληγὰς, θαυμάζοντες καὶ ἐκπληττόμενοι τὴν ἀσπλαγχνίαν καὶ θηριώδη γνώμην τῶν Βαρβάρων, ὁποῦ εἰς τοιούτους τρόπους καὶ ἀκάκους ἀνθρώπους ἔκαμαν. Ἦτον γὰρ ἀληθῶς ἐλεεινὸν θέαμα, καὶ θρήνου καὶ κλαυθμοῦ ἄξιον, νὰ βλέπῃ τινὰς τὴν Ἁγίων ἐκείνην μάνδραν τοῦ Χριστοῦ, νὰ διασπαραχθῇ οὕτως ἔξαφνα, ὡς ὑπὸ ἀγρίων λύκων, καὶ νὰ ἔχουσι τοιαύτας ἀσπλάγχνους πληγὰς εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος ἕκαστος. διότι ἄλλος εἶχε τὴν πληγὴν ἀπὸ τὴν πλάτην καὶ εὔγαινεν ἔμπροσθεν ἕως τὸν ὀμφαλὸν, ἄλλος ἀπὸ τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς ἕως τοῦ τραχήλου, καὶ ἄλλος μὲν ἦτον χωρισμένος ἀπὸ τὴν μέσην εἰς δύο, ἄλλος δὲ, τὰ μὲν ἥμισυ σπλάγχνα εἶχεν ἐρριμμένα ἐν τῇ γῇ, τὰ δὲ ἥμισυ ἀκόμι ἔνδον εἰς τὸ κορμὶ, καὶ ἄλλος ἄλλην εἶχε πληγὴν εἰς ἄλλο μέρος τοῦ κορμίου. Ἄνθρωποι μὲ κορμὶ, ἀλλ' ὡς ἄσαρκοι ἐν τῇ γῇ διευρισκόμενοι σωματικῶς, τὸν δὲ Οὐρανὸν φανταζόμενοι πάντοτε μὲ τὴν ψυχὴν καὶ μὲ τὸν νοῦν, οἱ ὁποῖοι μηδέποτε φροντίδα σαρκὸς δὲν εἴχασιν, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ τὸν Παῦλον τὴν νέκρωσιν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ σώματι περιέφερον. συγκακοπαθοῦντες τῷ Χριστῷ δι' ὅλης αὐτῶν τῆς ζωῆς, ἵνα ἀξιῶνται αὐτοῦ καὶ συγκληρονόμοι. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τους ἐβάσταζον καὶ τὰ μαρτυρικὰ στίγματα τοῦ Χριστοῦ, καὶ οὕτως εἰς Οὐρανοὺς νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι ἔφθασαν, συγκαταριθμηθέντες μετὰ Μαρτύρων καὶ Ὁσίων, βαστάζοντες διπλοῦς στεφάνους, τὸν τῆς ἀθλήσεως, καὶ τὸν τῆς ἀσκήσεως. διὸ ἐγὼ ταλανίζω ἐμαυτὸν, ὅτι διὰ τὴν μικροψυχίαν μου κρυβηθεὶς, ὑστερήθην τοιαύτης Γερᾶς καὶ μακαρίας συνοδίας, ἀνάξιος φανεὶς τοῦ θείου ἐκείνου χοροῦ.

Ἐνταφιασμὸς τῶν Ἀββάδων, καὶ ὅπως εἴχομεν ἔθος ἐνταφιάζειν.

Συνάξαντες οὖν τὰ τίμια αὐτῶν λείψανα εἰς ἕνα τόπον, ὁ μὲν φιλόχριστος Ὀβεδιανὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ Φαρανῖται ἔφερον φορέματα πολυτελῆ εἰς τιμὴν τῶν Ἁγίων. οἱ δὲ εὑρεθέντες ἐκεῖ, κατὰ τὴν συνήθειαν ὁποῦ εἶχον νὰ ἐνταφιάζουσιν, ἐπῆραν εἰς τὰς χεῖράς των κλάδους τρυφερὰς τῶν φοινίκων, καὶ ἐσυνώδευσαν τὰ τίμια λείψανα, μετὰ ψαλμῳδιῶν καὶ θυμιαμάτων, ἕως ὅτου τὰ ἐφέραμεν καὶ τὰ ἐθάψαμεν ὅλα ὁμοῦ εἰς ἕνα τόπον, καταντικρὺ τοῦ Κάστρου, τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα ἐννέα. διότι ὁ Δόμνος, ὁ ὁποῖος ἦτον ἀπὸ τὴν Ῥώμην, ἀκόμι δὲν ἦτον ἀπεθαμμένος. ἀπέθανε δὲ καὶ αὐτὸς τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ φέροντες τὸν ἐθάψαμεν χωριστὰ εἰς ἄλλον τόπον, σιμὰ εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ μὴν ἀνοίξωμεν τὸν τάφον τῶν Ἁγίων. Ἐτελειώθησαν δὲ οὗτοι ἅπαντες, Μηνὸς Ἰαννουαρίου δεκάτῃ τετάρτῃ. Καὶ ὁ μὲν Ἀββᾶς Ἀνδρέας καὶ ὁ Ὠρίων ἔμειναν πάλιν ἐκεῖ, πλὴν ἔχοντες διπλοῦν λογισμὸν, ἢ νὰ σταθῶσιν ἐκεῖ τελείως, ἢ ὄχι. Ἐγὼ δὲ, μὴ δυνάμε-

νος νὰ ὑποφέρω τὴν ἐρήμωσιν τοῦ τόπου, μήτε νὰ εἰρηνεύσω τὸν λογισμὸν, ἢ νὰ παύσω τὰ δάκρυα καὶ τοὺς στεναγμοὺς, ἐνθυμούμενος τῶν μακαρίων ἐκείνων Ἀνδρῶν, καὶ τὴν Ἀγγελομίμητον ἐκείνων διαγωγὴν ἦλθα πρὸς τὴν Ἁγιωσύνην σας. καὶ μάλιστα ὁποῦ ὁ φιλόχριστος Ὀβεδιανὸς πολλὰ μὲ ἐπαρακάλεσε νὰ μείνω ἐκεῖ, πάσχοντάς μου νὰ μὲ στοχάζεται εἰς τὰς χρείας μου. ἀλλ' ὅμως δὲν μὲ ἐκατάπεισε, διὰ τὰς αἰτίας ὁποῦ εἶπον. παρακαλῶ λοιπὸν τὴν ἁγιωσύνην σας, νὰ μὲ διηγηθῆτε καὶ αὐτοὶ τὰ συμβάντα εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἐδικοῦ σας. Ἀφ' οὗ δὲ καὶ ἡμεῖς τοῦ ἐδιηγήθημεν, πῶς καὶ οἱ ἐν ἐκείνῳ τῷ Ἁγίῳ ὄρει Ὅσιοι Πατέρες ἐφονεύθησαν, ἄρχησε πάλιν ἐπὶ πολλὴν ὥραν δεύτερος κλαυθμὸς καὶ θρῆνος, καὶ ἄλλοι δακρύων ποταμοί. παυσάμενοι δὲ τοῦ κλαυθμοῦ καὶ τῶν δακρύων, ἐλογιζόμεθα τὰς ἡμέρας ὁποῦ ἐφονεύθησαν ἐκεῖνοι, οἱ ἐν Ῥαϊθῷ, καὶ οἱ ἡμέτεροι οἱ ἐν τῷ Ἁγίῳ ὄρει τῷ Σιναίῳ. Ἐθαυμάζομεν δὲ καὶ ὡς ἐκ Θεοῦ Μυστήριον τὸ πρᾶγμα ἐκείνο μεν. ὅτι τὴν αὐτὴν καὶ μίαν ἡμέραν ὁποῦ ἐφονεύθησαν οἱ ἐν Ῥαϊθῷ, ἐφονεύθησαν καὶ οἱ ἐν τῷ Σιναίῳ ὄρει. ἐκεῖνοι μὲν ὑπὸ τῶν Βλεμμύων, οὗτοι δὲ ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν. καὶ ὅτι ὅσοι ἐσυφάγουσαν ἐκεῖ εἰς Ῥαϊθὰ, τόσοι καὶ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει, καὶ ὅτι ἕνας ἔζησεν ὕστερον, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν ἐκεῖ, ὁ Δόμνος δηλαδή. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸ Σίναιον ὄρος ἕνας ἔζησε, καὶ ὕστερον ἀπέθανεν, ὁ Σάββας δηλονότι. Τότε ἐσηκώθη ὁ Ἀββᾶς Δουλᾶς, ὁ καὶ Προεστὼς τῆς Σκήτεως, καὶ σταθεὶς εἰς τὸ μέσον πάντων ἡμῶν, τάδε εἶπε.

Παραμυθία καὶ παραίνεσις τοῦ Ἀββᾶ Δουλᾶ, καὶ Ἡγουμένου Σινᾶ Ὄρους.

Ἐκεῖνοι μὲν, ὦ Πατέρες καὶ ἀδελφοὶ, διὰ τὸ νὰ εἶναι ἄξιοι δοῦλοι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ τὸν ἐδούλευσαν ὁλοψύχως, μηδένα ἄλλο πρᾶγμα προτιμήσαντες ἀπὸ τὴν ἀγάπην του, ἀλλὰ μὲ ὑπομονὴν βαστάσαντες τὸν ζυγὸν αὐτοῦ τὸν Χρηστὸν, καὶ τὸ ἐλαφρὸν αὐτοῦ φορτίον, καὶ ἀκολουθήσαντες ὀπίσω αὐτοῦ μὲ πολλὴν προθυμίαν, διὰ τοῦτο τοὺς ἠξίωσεν εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ὑποταγὴν, νὰ λάβουσι καὶ τὴν μαρτυρικὴν σφαγὴν, καὶ μὲ τὰ ἀσκητικὰ ἱδρώματα, νὰ συγκεράσουσι τὰ μαρτυρικὰ αἵματα. διὰ νὰ τοὺς στήσῃ εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ, μεταξὺ Μαρτύρων καὶ Ὁσίων. μετὰ μὲν τῶν Μαρτύρων, νὰ ἀπολαμβάνουσι τοὺς μισθοὺς τῶν μαρτυρικῶν ἀλγηδόνων. μετὰ δὲ τῶν Ὁσίων, νὰ τρυγῶσι τοὺς καρποὺς τῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων. καὶ τώρα αὐτοὶ μὲν ἐν Οὐρανοῖς χαίρονται μετὰ Ἀγγέλων, πανηγυρίζουσι μετὰ Μαρτύρων, χορεύουσι μετὰ Ὁσίων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν πρωτοτόκων τῶν ἀπογεγραμμένων ἐν Οὐρανοῖς. Ἡμεῖς δὲ, Ἀδελφοὶ, ἂς κάμωμεν προσευχὴν πρὸς τὸν Κύριον, νὰ τὸν παρακαλέσωμεν νὰ κυβερνήσῃ τὴν παροῦσαν ἡμῶν ταύτην ζωὴν, τὴν ταλαίπωρον καὶ ἐπώδυνον, βάλλοντας μεσί-

τας πρὸς αὐτὸν καὶ πρεσβύτας τοὺς Ἁγίους τούτους Ὁσιομάρτυρας. οἱ ὁποῖοι βέβαια, φιλάδελφοι ἐν τῇ γῇ ὄντες, πολλῷ μᾶλλον θέλουσιν εἶσαι εἰς τὸν Οὐρανὸν, νὰ μὴ μᾶς ἀστοχήσουσιν ὡς ἀδελφῶν καὶ συνασκητῶν τους, ἀλλὰ θέλουσι παρακαλεῖ πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ λόγου μας νὰ μᾶς φυλάττῃ ἀπὸ ὁρατοὺς καὶ ἀοράτους ἐχθρούς. μήτε νὰ ἀφίσῃ ταύτην αὐτῶν τὴν ἐπίγειον κατοικίαν, καὶ τὸ Ἅγιον τοῦτο καὶ Θεοβάδιστον Ὄρος ἔρημον ἀπὸ κατοίκησιν Ἀδελφῶν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Πατὴρ, καὶ πλείονα τούτων λόγια παραμυθητικὰ, ἐπαρηγόρησεν ὅλων ὢν τὰς καρδίας μὲ τὴν γλυκυτάτην χάριν τῆς γλώσσης του. Τότε ἐγὼ ὁ ταπεινὸς Ἀμμώνιος σὺν Θεῷ ὁδηγῷ, συνταξάμενος τοῖς Ἁγίοις ἐκείνοις Πατράσιν, ἐπέστρεψα εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ δὲν ἦλθα εἰς τὴν προτέραν μου κατοικίαν, εἰς τὸν Κάνωβον, ἀλλὰ σιμὰ εἰς τὴν Μέμφιν, τὸ νῦν λεγόμενον Χάερ, ἢ Μίσηει, εἰς ἕνα μικρὸν κατοίκημα. καὶ γράψας εἰς χαρτὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦτο τῶν Ἁγίων Ἀββάδων, τῶν ἐν Σινᾷ, καὶ ἐν Ῥαϊθῷ ἀναιρεθέντων, ἀνεγίνωσκον αὐτὸ συχνάκις, εὐφραινόμενος εἰς τοὺς ἀγῶνάς τους, καὶ εἰς τὸ μακάριον αὐτῶν τέλος, δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὸν Θεόν. ᾧ πρέπει κράτος, δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἀμμώνιος οὗτος διηγεῖται περὶ τῶν Ἀσκητῶν τοῦ τότε καιροῦ, καὶ τῶν πραγμάτων ὅπου τότε εἰς αὐτοὺς συνέβησαν. τὰ ὁποῖα, ὡς γράφει, ἔγιναν, κατὰ τοὺς χρόνους Διοκλητιανοῦ τοῦ ἀσεβοῦς Βασιλέως, καὶ διώκτου τῶν Χριστιανῶν, ὅτε καὶ ὁ Ἱερώτατος Πέτρος καὶ Ἱερομάρτυς ἐπατριάρχευεν Ἀλεξανδρείας. Διὰ τοῦ ὁποίου Διοκλητιανοῦ τὸν πικρὸν διωγμὸν λυπούμενος οὗτος ὁ Ἀμμώνιος, ἐσηκώθη, ὡς λέγει, ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐκεῖ, προσκυνήσεως χάριν, ἔγινεν ἡ ἀναίρεσις τούτων τῶν Ὁσίων Πατέρων ἔντε τῷ Ἁγίῳ Ὄρει Σινᾷ, καὶ ἐν τῇ Ῥαϊθῷ. Ὁ δὲ Διοκλητιανὸς ἀνηγορεύθη Βασιλεὺς ἀπὸ Χριστοῦ ἔτη διακόσια ὀγδοήκοντα ὀκτώ. ὁ δὲ Ἁγιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Πέτρος ἐμαρτύρησεν εἰς τοὺς ἐννέα χρόνους τῆς Βασιλείας Διοκλητιανοῦ, ὡς λέγει Εὐσέβιος ὁ τοῦ Παμφίλου εἰς τὸ τέλος τοῦ ἑβδόμου Βιβλίου. Ὁ γοῦν Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς τὴν Βασιλείαν κακῶς παραιτησάμενοι, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἤθελον, ἔστησαν Βασιλέα τῶν Δυτικῶν μερῶν, Κωνστάντιον, τὸν γαμβρὸν Μαξιμιανοῦ. Ὁ δὲ Γαλέριος ἐλθὼν εἰς Ἰταλίαν ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς, βίᾳ τὴν ἐξουσίαν ἁρπάσας τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἀρχῆς, ἔκαμε δύο Καίσαρας, εἰς μὲν τὴν Ἀνατολὴν τὸν Υἱόν του Μαξιμιανὸν, τὸν δὲ Σεβῆρον εἰς τὴν Ἰταλίαν. οἱ στρατιῶται δὲ ὅπου ἦσαν εἰς τὴν Ῥώμην, ἔκαμαν Βασιλέα Ῥωμαίων, Μαξέντιον, τὸν Υἱὸν Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἑρκουλίου, περίπου τὰ τριακόσια ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ. Ἐλθὼν δὲ οὗτος εἰς Ἀλεξάνδρειαν, πολλὰ κακὰ ἔκαμεν εἰς τοὺς Χριστιανούς. καὶ δὴ ἔστειλεν ὁρισμὸν εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον, ὅσοι εὑρίσκονται, νὰ φέρουσιν εἰς μίαν ἡμέραν διωρισμένην, ὅπου αὐτοὺς ἐδιώρισεν ἀπὸ εἴτι ζῶα δυνέ-

ται

ται καθ' ἕνας, νὰ κάμῃ μεγάλην ἑορτὴν ϗ θυσίαν τῶν Εἰδώλων. Συνδραμόντων δὲ πανταχόθεν λαοῦ πλῆθος πολὺ, ὁ μὲν βόας εἰς θυσίαν φέρων, ὁ δὲ πρόβατα, ϗ ἄλλος ὀρνίθια, ἄλλος δὲ ἄλλο τι, ὡς ἐδύνετο καθ' ἕνας, ἐγίνετο θυσία μεγάλη τῶν Εἰδώλων, πολλῶν σφαττομένων ζώων, ϗ αἱμάτων ποταμηδὸν ἐκχεομένων, καθημένου τοῦ Βασιλέως Μαξεντίου μεγαλοπρεπῶς ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ· ϗ ςοχαζόμενος ποῦ καθ' ἑνὸς τὴν θυσίαν, ποταπὴ ἦτον, ἐχαίρετον ὁ τρισάθλιος εἰς τὴν χαρὰν τῶν Δαιμόνων. Τότε μία Κόρη ὡραιοτάτη, Κώςαντος τινὸς Βασιλέως Θυγάτηρ, τοῦ βασιλεύσαντος τῆς Ἀφρικῆς προτήτερα ἀπὸ τὸν Μαξέντιον, Σοφὴ εἰς πᾶσαν παίδευσιν γραμμάτων, ϗ Χριστιανὴ τὴν Πίςιν, τὸ ὄνομα Αἰκατερίνα, μὴ ὑποφέρουσα τὴν ἀσέβειαν τοῦ Μαξεντίου, ϗ τοῦ τοσούτου λαοῦ τὴν ἀπώλειαν, ἦλθε θεληματικῶς, ϗ παῤῥησιασαμένη, ἤλεγξε κατὰ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως τὴν περὶ τοὺς ματαίους Θεοὺς πλάνην, ϗ μὲ πολλαῖς μαρτυρίαις Ποιητῶν ϗ Φιλοσόφων, ἐνώπιον πεντήκοντα Ῥητόρων, ἀπόδειξε τοὺς Θεοὺς τῶν Ἑλλήνων, πῶς εἶναι οὐδετίποτες. Ἐπὶ τούτῳ αἰσχυνθεὶς ὁ Μαξέντιος, ὕςερα μετὰ πολλὰς τιμωρίας, ἀπεκεφάλισε τὴν Μάρτυρα. Λέγει δὲ ὁ βίος της, ὁποῦ γράφει ὁ Μεταφραςὴς, πῶς μετὰ τὴν μακαρίαν αὐτῆς ἀποκεφάλισιν, ἐφάνησαν δύο Ἄγγελοι, ϗ ἐπῆρασι τὸ τίμιον ϗ Ἅγιον αὐτῆς Λείψανον, ϗ τὸ ἔφεραν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς αὐτὸ τὸ Ὄρος Σινᾶ. Ἦτον δὲ ἐκεῖ τιμώμενον ϗ φυλαττόμενον ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε Ὁσίων Ἀσκητῶν, ἕως ὅτου ἐκτίθη τὸ Μοναςήριον ὑπὸ Ἰουςινιανοῦ τοῦ Βασιλέως, ὡς καθὼς παρακάτω θέλομεν εἰπεῖ. ϗ τότε τὸ ἐκατέβασαν εἰς τὸ Μοναςήριον, ϗ ἐκεῖ εὑρίσκεται ἕως τὴν σήμερον, μῦρον βρύον διηνεκῶς.

Περὶ τοῦ Πύργου, ὁποῦ ἡ Ἁγία Ἑλένη ἔκτισεν εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον.

Ὅσα ἕως ὧδε εἴπομεν περὶ τοῦ Ἁγιωτάτου ἐκείνου Ὄρους, τὰ μὲν εὑρίσκονται πλατύτερον εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, τὰ δὲ, ἀπὸ βίους Ἁγίων ἐσυνάξαμεν. Τοῦτο δὲ ὁποῦ τώρα θέλομεν νὰ εἰποῦμεν, ἐγγράφως βέβαια δὲν τὸ ἴδαμεν. λόγος δὲ ἐςὶν ἄνωθεν ἀπὸ παλαιοὺς Πατέρας, φθάσας ϗ εἰς ἡμᾶς. Ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ μέγας Κωνςαντῖνος τὴν μητέρα του τὴν Ἁγίαν Ἑλένην εἰς Ἱεροσόλυμα ἔςειλεν, εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Δεσποτικοῦ Σταυροῦ, ἐπειδὴ ἔλαβεν ἔξοδον ϗ πλοῦτον πολὺν ἀπὸ τὸν Βασιλέα ϗ Υἱόν της τὸν μέγαν Κωνςαντῖνον, διὰ νὰ κτίσῃ Ἐκκλησίαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐςάθη ἐκεῖ πολὺν καιρὸν, ὡς ἱςορεῖ Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ϗ ἄλλοι. Λέγουσι δὲ, ὅτι αὐτὴ ἀτή της νὰ ἦλθε ϗ εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος χάριν προσκυνήσεως τοῦ Ἁγίου Τόπου. ἐπειδὴ, καθὼς ϗ ὁ Ἀμμώνιος πρότερον ἔλεγεν, ὅσοι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὑπήγαιναν εἰς προσκύνησιν τῆς Ἁγίας Γῆς ἐκείνης, ἐςρέφοντο ϗ εἰς τὸ

Σί-

Σίναιον Ὄρος διὰ νὰ κάμνῃ τέλειον τὸ προσκύνημά του. κὴ οὕτως ἐρωτήσασα, κὴ μαθοῦσα τὴν πρὸ ὀλίγων χρόνων γενομένην καταδρομὴν τῶν Βαρβάρων, κὴ τοὺς φονευθέντας Ἁγίους ἐκείνους ἄνδρας, σπλαγχνισθεῖσα κὴ λυπηθεῖσα τὴν συμφορὰν τῶν Ὁσίων, ἔκτισεν ἕνα πύργον μὲ Ἐκκλησίαν μέσα εἰς ὄνομα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, πλησίον τοῦ τόπου, ἔνθα εἶδεν ὁ Μωϋσῆς τὴν Βάτον καιομένην, κὴ μὴ φλεγομένην. ὅπου εἶναι κὴ τὸ πηγάδι, τὸ λεγόμενον τοῦ Μωϋσέως, ἔνθα εὗρε τὰς κόρας Ἰοθὼρ τοῦ Πενθεροῦ αὐτοῦ ποτίζοντας τὰ πρόβατά τους. Ἄλλοι λέγουσι, πῶς αὐτὴ ἐκεῖ ἡ Ἁγία Ἑλένη νὰ μὴν ὑπῆγεν, ἀλλὰ μαθόντες οἱ ἐκεῖσε Ἀσκηταὶ, τὴν σπουδὴν κὴ προθυμίαν ὅπου εἶχεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς τὸ νὰ κτίζῃ Ἐκκλησίας, ἔκαμαν πρὸς αὐτὴν ἀναφορὰν διηγούμενοι τὰ κακὰ ὅπου ἔπαθον ἀπὸ Βαρβάρους, διὰ τὸ νὰ μὴν ἔχουσι καταφύγιον εἰς τοιούτους καιροὺς νὰ φυλάττωνται, κὴ οὕτως ἔστειλεν ἡ μακαρία Ἑλένη, κὴ ἔκτισεν αὐτὸν τὸν πύργον. Πλὴν κἂν οὕτω δεχθῇ τινὰς τὸν λόγον, ἡ Ἁγία Ἑλένη εὑρίσκεται πρῶτος κτίτωρ τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἐπεὶ κὴ ὕστερον ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς τὸ αὔξησεν εἰς σχῆμα, κὴ μέγεθος, κὴ κάλλος, καθὼς τὴν σήμερον φαίνεται. τοῦ ὁποίου τὴν αἰτίαν τῆς ἀνακαινίσεως, κὴ τῆς Βασιλικῆς ἐπὶ τοῦτο προθυμίας, παρακάτω θέλομεν εἰπεῖ, ἀφ᾽ οὗ διηγηθοῦμεν κὴ τὴν δευτέραν ἀναίρεσιν τῶν Ἀββάδων, τὴν ὁποίαν γράφει ὁ Ὅσιος Νεῖλος, ὁ Ἔπαρχος, ἀσκητεύων κὴ αὐτὸς τότε ἐκεῖ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Θεοδούλου.

Περὶ τοῦ χρόνου, πότε ἐφονεύθησαν τὸ δεύτερον οἱ Ἀββάδες ἐν αὐτῷ τῷ Σιναίῳ Ὄρει.

ΚΑὶ ὅτι μὲν κὴ δεύτερον ἐφονεύθησαν ὑπὸ Βαρβάρων οἱ ἐκεῖσε Ὅσιοι κὴ Ἅγιοι Ἀσκηταὶ, καθαρῶς τὸ διηγεῖται ὁ Ὅσιος Νεῖλος ὁ Ἀσκητὴς, Ἔπαρχος Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ὁποῖος ἦτον τότε ἐκεῖ παρὼν χρόνους πολλοὺς, ἀσκητεύων ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Θεοδούλου. ἀμφιβάλλεται δὲ τὸ πρᾶγμα, εἰς ὁποῖον καιρὸν νὰ ἔγινε. Στοχαζόμενοι δὲ ἡμεῖς, εὑρίσκομεν πῶς νὰ ἔγινε προτήτερα, παρὰ νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον. διότι ὁ Ὅσιος οὗτος Νεῖλος, εἰς τὸν λόγον ἐκεῖνον ὅπου γράφει διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, δὲν ἀναφέρει καθόλου πῶς νὰ ἦτον ἐκεῖ Μοναστήριον, ἀλλὰ μόνον μία Ἐκκλησία εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον, κὴ μερικοὶ Πατέρες, οἱ δὲ λοιποὶ ἦσαν, ἄλλος ἀλλαχοῦ χωριστὰ, ἐπάνω εἰς τὸ βουνὸν κὴ εἰς τὰ τριγύρου λαγγάδια. Ἀλλὰ κὴ ὁ λογαριασμὸς δὲν τὸ δίδει, νὰ ἦτον τότε ἐκεῖ Μοναστήριον, διότι ἂν ἤθελεν ἦσαι, ἤθελαν φυλαχθῇ εἰς αὐτό. ἐπειδὴ εἶναι, ὡς Κάστρον στερεὸν κὴ ἀπάτητον, κὴ δὲν τοὺς ἤθελαν φονεύση. εὑρίσκεται δὲ κὴ εἰς τὸν Χρονογράφον τὸν Ἀραβικὸν, ὅτι αὐτὴ ἡ αἰτία τῶν Βαρβάρων, ὅπου ἐπάτησαν δύο φοραῖς τὸν τόπον, ἀνάγκασε τοὺς Πατέρας ἐκείνους νὰ ὑπάγουσι πρὸς τὸν Βασι-

λέα

λέα Ἰουστινιανὸν, ζητῶντες νὰ τοὺς κτίσῃ Κάστρον εἰς κατοικίαν. Καὶ καλὰ καὶ νὰ λέγῃ τὸ συναξάριον τοῦ Ἁγίου Νείλου τούτου, πῶς νὰ ἦτον εἰς τὴν Πόλιν Ἔπαρχος, εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας Μαυρικίου, ὁ ὁποῖος ἦτον ὕστερος πολὺ ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανὸν, ὁποῦ ἔκτισε τὸ Μοναστήριον, καὶ διὰ τοῦτο νὰ φαίνεται, πῶς ὁ Νεῖλος ὕστερος ἀπὸ τὸ Μοναστήριον νὰ ἦτον, ἀλλὰ ἐγὼ τοῦ Νείλου μάλιστα πιστεύω, ὁποῦ δὲν ἀναφέρει καθόλου εἰς τὸν καιρόν του νὰ ἦτον Μοναστήριον ἐκεῖ. μάλιστα ὁποῦ καὶ ὁ Ἀραβικὸς Χρονογράφος λέγει, πῶς ὕστερα ἀπὸ τὴν δευτέραν ἀναίρεσιν τῶν Ἀββάδων, νὰ ἐκτίσθη τὸ Μοναστήριον. Γράφει δὲ τοῦτος ὁ Νεῖλος, ὡς σοφώτατος ἄνθρωπος ὁποῦ ἦτον, λόγον καὶ πολλὰ διφραδέστατον, καὶ σχήμασι Ῥητορικοῖς κεκοσμημένον. Καταγίνεται δὲ περισσότερον εἰς τὴν περὶ τῆς τοῦ Υἱοῦ Θεοδούλου αἰχμαλωσίας διήγησιν. ὃν πολλὰ πρότερον θρηνήσας, νομίζωντάς τον διὰ ἀπεθαμμένον, ὕστερον καὶ τὴν περὶ τῶν Πατέρων διήγησιν ἀρχίζει. Ἔρχεται δὲ, μεσιτεύων καλῶς εἰς τοὺς περὶ Προνοίας λόγους, ἀποκλαιόμενος πρῶτον περὶ τῶν ἐπαγομένων πειρασμῶν τοῖς δικαίοις, εἶτα πρέπεσι λόγοις καταγλυκαίνει τὸ πρόβλημα. Μεταγλωττίσθη δὲ παρ' ἡμῶν ὁ λόγος οὗτος, ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ καλλωπισμοῦ, εἰς τὴν πεζὴν ταύτην καὶ ἁπαλὴν φράσιν, διὰ νὰ νοιῶται ἀπὸ κάθε ἄνθρωπον. κατεστρώθη δὲ καὶ οὗτος ἐν τῇ παρούσῃ Ἱστορίᾳ, ὡς μὴ ἀλλότριος τῆς διηγήσεως, ἀλλὰ καὶ μέρος αὐτῆς ὤν, ὥσπερ καὶ τὸν πρότερον τὸν τοῦ Ἀμμωνίου.

Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νείλου τοῦ Ἐπάρχου, λόγος, περὶ τῆς ἀναιρέσεως τῶν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει Σινᾶ Ἀββάδων, καὶ περὶ τοῦ Υἱοῦ Θεοδούλου.

Ἀφόντις ἦλθον οἱ Βάρβαροι, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς Ἀσκητὰς, φεύγωντας ἐγὼ, καὶ περιπατῶντας ἔνθεν κἀκεῖθεν, ἦλθον εἰς τὴν Φαρὰν. καί τινες ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἀνθρώπους, ἀκούοντές με νὰ ἐπαινῶ τὴν ἐρημικὴν ζωὴν, ἄρχιζαν καὶ αὐτοὶ νὰ λέγουσι τὰ αὐτὰ, καὶ νὰ ἐπαινοῦσι περισσοτέρως τὴν ἀσκητικὴν διαγωγὴν τῆς ἐρήμου, λέγοντες. πῶς εἶναι ζωὴ εἰρηνικὴ καὶ ἀτάραχος ἡ τῶν Μοναχῶν, καὶ ἔξω ἀπὸ κάθε κοσμικὴν σύγχυσιν, καὶ ὅτι δύναται καταμόνας νὰ φιλοσοφῇ καθαρῶς, καὶ ἐξετάζωντας μὲ τὸν νοῦν τοῦ Κόσμου τὰ πράγματα τὰ μάταια, εὐκόλως τὰ μισεῖ καὶ φεύγει ἀπὸ ταῦτα. Αὐξάνει δὲ μᾶλλον μὲ τὴν ἡσυχίαν τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς. καὶ μὲ τοῦτο κατὰ μικρὸν προκόπτωντας εἰς τὸ ἔμπροσθεν, φθάνει καὶ γνωρίζει αὐτὸν τὸν Θεόν. ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἐσχάτη μακαριότης τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μεγαλήτερον ἐπιθυμητὸν πρᾶγμα, ἀπὸ ὅσα ὁ ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νὰ ἐπιθυμήσῃ, καθὼς ὅλοι οἱ Ἅγιοι Πατέρες λέγουσι καὶ ὁμολογοῦσιν. Ἐγὼ δὲ ἀκούων ταῦτα, τοὺς ἐσοχάζουμην συχνὰ, ἔχων μεγάλην καὶ ἀνυπόφορον λύπην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ τὸ πρόσωπον σκυθρωπὸν, διὰ τὰ κακὰ ὁποῦ ἐσυνέβησαν εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἀπὸ

τὸ σχῆμα τὸ λυπηρὸν τοῦ προσώπου, καθ᾽ ἕνας ἐμπόρει νὰ γνωρίσῃ τὴν μεγάλην ἐκείνην συμφοράν. Βλέποντές με λοιπὸν ἐκεῖνοι τοιοῦτον, καὶ ἔχοντες ἀκόμη λόγια περισσὰ νὰ εἰποῦσι διὰ τὴν Μοναδικὴν ζωὴν, ἄφησαν ταῦτα, καὶ ἦλθον τριγύρου εἰς ἐμένα· καὶ σιωπήσαντες ὀλίγον, ἄρχησαν νὰ μὲ ἐρωτοῦσι μὲ λυπηρὸν πρόσωπον τὴν αἰτίαν τῆς λύπης καὶ τῶν δακρύων μου. Ἐκείνων δὲ ἐρωτώντων, ἐμένα τὰ δάκρυα δὲν μὲ ἔπαυαν. διότι μοῦ ἐφαίνετον εἰς τὸν λογισμὸν, πῶς ἔβλεπα ἔμπροσθέν μου τὰς πληγὰς καὶ τοὺς φόνους τῶν μακαρίων Πατέρων, καὶ τοὺς Βαρβάρους ἀποπάνω τους ἐξαγριωμένους. διὸ βλέποντάς με ἐκεῖνοι τοιοῦτον, ἄρχησαν πάλιν νὰ μὲ ἐρωτοῦσι· μὴ νὰ σὲ ἐκάμαμεν Γέροντά μου τὰ λόγιά μας καὶ σοῦ ἦλθαν τόσα δάκρυα; ἢ τάχα κλαίεις καὶ θρηνεῖς τὰ λόγιά μας, πῶς εἶναι πλανεμένα; ἢ ἴσως νὰ ἐκατάλαβες ἀπὸ τὰ λόγιά μας, πῶς συντυχαίνομεν ψέματα; διότι τὰ δάκρυά σου τὰ πολλὰ, καὶ τὸ λυπημένον πρόσωπον σὲ μαρτυρεῖ νὰ ἔχῃς μεγάλην λύπην ἐν τῇ καρδίᾳ. Καὶ ἐκεῖνοι μὲν τοιαῦτα ἔλεγον πρὸς ἐμὲ, ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγον. Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες, τί νὰ σᾶς εἰπῶ πρῶτον, καὶ τί νὰ ἀποκριθῶ ὕστερον; ὅπου γε ὑπὸ τῆς πολλῆς λύπης ἐσκοτίσθη μου ὁ λογισμὸς καὶ ἡ διάνοια.

Ἀρχὴ τῆς διηγήσεως.

ΚΑὶ ἐγὼ, καθὼς μὲ βλέπετε, μιᾶς γνώμης εἶμαι μὲ τοὺς λόγους σας. καὶ ἠξεύροντας τὸ καλὸν καὶ τὴν ὠφέλειαν ὁποῦ δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ ἐρημικὴ ζωὴ, τὴν ἀγάπησα ἀπὸ καιρὸν πολλὺν, καὶ διὰ τὸν πολλὺν πόθον καὶ τὴν ἀγάπην, ὁποῦ εἶχα εἰς αὐτὴν, ἄφησα ἔτι καὶ ἂν εἶχα, σπίτι, Πατρίδα, συγγενεῖς, φίλους, ἐδικοὺς, καὶ ἄλλα μου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ ἔγινα Καλόγηρος ἐρημίτης. ὅμως αὐτὴ ἡ Καλογερικὴ ἦτον αἰτία καὶ ἀφορμὴ νὰ χάσω τὸν παμφίλτατον καὶ ἠγαπημένον μου υἱὸν, καὶ τώρα ἔμεινα ἔρημος ἀπὸ πᾶσαν παρηγορίαν. διὰ τοῦτο δὲν μὲ ἀφίνει ἡ λύπη καὶ τὸ πάθος τοῦ υἱοῦ μου νὰ τὴν ἐπαινῶ. διότι τὸ πολύ μου τοῦτο πάθος ἐνίκησε τὴν ἀγάπην ὁποῦ εἶχα εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ φεῦ τῆς μωρίας καὶ ἀγνωσίας μου! ἄρχησα νὰ φιλοσοφῶ, καὶ ἄφησα τὸν θρῆνον τοῦ παιδός μου, καὶ εὕρηκεν ἄδειαν ὁ λογισμὸς, ὁποῦ ἀκόμη δὲν ἐκαταδέχθη νὰ λογιάζῃ ἄλλο, παρὰ τὴν σφαγὴν καὶ τὸν θάνατον τοῦ γλυκυτάτου μου υἱοῦ Θεοδούλου. διότι ἀκατάπαυστα ἔχω εἰς τὸν λογισμόν μου τὸν χαρακτῆρά του, ὁ ὁποῖος μὲ κάνει πᾶσαν ὥραν νὰ φαντάζωμαι μὲ τί λογῆς θάνατον τὸν ἐθανάτωσαν. Καὶ φαίνεταί μου νὰ γροικῶ εἰς τὰ αὐτία μου τὴν λυπηρὰν καὶ πικραμένην του φωνὴν, καὶ νὰ τὸν βλέπω ἔμπροσθά μου κυλιόμενον, ἐσφαγμένον, καὶ αἱματωμένον. καὶ φαντάζομαι μὲ τὸν νοῦν τὰ ὅσα ἤθελα ἰδῇ, ἂν ἤμουν παρὼν, ὁπόταν τὸν ἐφόνευαν. Οἴμοι Τέκνον ἐμὸν, κἂν ζῇς, κἂν ἀπέθανες. ὦ τῆς πικροτάτης σκλαβίας ὁποῦ ὑποφέρεις, ἂν ἕως τώρα ζῇς. ὦ τῆς ἀτάφου ταφῆς, ἂν σὲ ἐφόνευσεν ἡ βαρβαρικὴ μάχαιρα. Τί πρᾶγμα νὰ θρηνήσω τῆς σκλαβίας σου; τί πρᾶγμα νὰ δακρύσω τοῦ θανάτου σου; διό-

τι,

τι, ἂν ζῇς καὶ εἶσαι σκλάβος (τὸ ὁποῖον εἶναι πρᾶγμα ἄπιστον. διότι τὰ χέρια τῶν Βαρβάρων, ὁποῦ σὲ ἐσκλάβωσαν, πάντα εἶναι εἰς φόνον ἕτοιμα, κυλισμένα ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, καὶ διψοῦσιν ἀείποτε νὰ μεθύσουσιν ἀπὸ ἀνθρώπινα αἵματα.) ἄραγε εἰς πόσα κακὰ νὰ εὑρίσκεσαι; Ἔχεις βέβαια δαρμοὺς καθημερινούς. ἔχεις ἔργα καὶ ὑπηρεσίαις βαρύταταις χωρὶς εὐσπλαγχνίαν. ἔχεις φοβερισμούς, ἔργα βαρέα ὑπὲρ τὴν σὴν δύναμιν. ἔχεις φύλακας, ὁποῦ δὲν ἠμπορεῖς νὰ φύγῃς. ὅθεν καὶ ἡ ἐλευθερία σου εἶναι πρᾶγμα ἀνέλπιστον, καὶ τὸ περισσότερον, ἔχεις καθημερινὸν φόβον τοῦ θανάτου, βλέποντας γυμνὸν τὸ σπαθὶ καθ' ἡμέραν ἐπάνω σου. ἐπειδὴ ἄλλο δὲν ἔχει εἰς τὸ χέρι, παρὰ σπαθὶ γυμνόν, ὅταν ὁ Βάρβαρος θυμωθῇ. Διότι μήτε σχοινί, μήτε ῥαβδὶ εἰς τὸ νὰ δείρῃ χρειάζεται, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μικρά, καὶ εἰς τὰ μεγάλα πταισίματα μίαν παίδευσιν δίδει μόνον, τὸν πικρότατον θάνατον. καὶ καμμίαν φοράν, καὶ χωρὶς πταίσιμον, θανατώνει τὸν ἄνθρωπον, ἢ ὅταν μεθύσῃ, ἢ ὅταν θέλῃ νὰ παίξῃ. Ἐὰν δὲ καὶ ἐθανάτωσάν σε οἱ Βάρβαροι, ἄραγε, εἰς ποῖον μέρος τοῦ κορμίου ἔλαβες τὴν πληγήν; πῶς ἐτάρασες κυλιόμενος εἰς τὰ αἵματα; πῶς ἐλάκτιζες μὲ τὰ ποδάρια, τὸν χορὸν τοῦ θανάτου ὀρχούμενος; πῶς, καὶ μὲ τί ἐλεεινὰ σχήματα ἐπαρακάλεις τὸν φονευτήν σου, νὰ κάμῃ ἔλεος εἰς τοὺς λόγους σου, καὶ νὰ μαλακώσῃ τὴν σκληρὰν καὶ ἀπάνθρωπόν του γνώμην, ἐπειδὴ τὴν γλῶσσαν μήτε σὺ ἐκείνου, μήτε ἐκεῖνος ἐσένα δὲν ἰξεύρετε; διότι ὁπόταν ἰξεύρει τινὰς τὴν γλῶσσαν, μὲ λόγια γλυκὰ καὶ εὔμορφα παρακαλεῖ νὰ μερώσῃ τοῦ κακοῦ ἀνθρώπου τὴν ἀγριότητα. Ποῖος τόπος νὰ ἐδέχθῃ τὸ λείψανόν σου; ποῖα θηρία νὰ ἐξεσχίσασι τὸ μέλη σου; ὢ καὶ πόσα ὄρνεα νὰ ἐχόρτασαν ἀπὸ ταῖς σάρκες σου. ἄραγε τὸ Φεγγάρι, ἢ ὁ Ἥλιος νὰ εἶδε τὰ ἐντόσθια τῆς γαστρός σου; Καὶ ἀφ' οὗ τὰ θηρία ἐχόρτασαν, ποῖον μέλος τοῦ κορμίου σου τάχα τοὺς ἀνάμεινεν, ἢ σάρκα, ἢ κόκκαλον, διὰ τὴν σκληρότητα; καὶ τώρα τὸ δέρνει ὁ Ἥλιος, ἐπεὶ διὰ τὴν ἐρημίαν τοῦ τόπου ἔμεινεν ἄταφον; Ἐὰν τινὰς μοῦ ἔφερε τίποτες ἀπὸ τὰ μέλη σου, ἢ ἐκεῖ εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ἔπεσε νὰ μὲ ὑπάγαινεν, ἤθελα λάβῃ παραμικρὴν παρηγορίαν τοῦ πάθους, καὶ ἄνεσιν. διότι μοῦ ἐφαίνετο, μιλῶντας μὲ ἐκεῖνο τὸ μικρότατον λείψανον, σὰν νὰ τὸν ἔβλεπα ἐκεῖνον ζωντανὸν καὶ νὰ τοῦ ἐσυντύχαινα. Διότι ὅσοι ὀλιγώτερον εἰς ταῖς συμφοραῖς δυστυχοῦσι, λαμβάνουσιν εἰς τὰ κακὰ παραμικρὴν ἄνεσιν. ἤγουν ἐὰν τινὲς βλέπωσι τοὺς δικούς των, ὅταν ἀποθνήσκουσι, καὶ παρασέκονται εἰς τὴν ἀρρωστίαν των, παρηγορᾶται μικρὸν ἡ καρδία των, καὶ παρασεκοντάς τους, ὅταν ψυχομαχοῦσι, καὶ ἀκούοντάς τους νὰ παραγγέλλουσι τὰ ὕστερά των λόγια, πάντα θυμοῦνται εἰς τὴν καρδίαν τους. Ἀκόμι καὶ ἀκολουθῶντάς τους εἰς τὸ μνῆμα, καὶ βλέποντες ποῦ τοὺς θάπτουσι, καὶ τὸ ὕστερον σημάδι τοῦ τάφου βλέποντες. τὰ ὁποῖα τοῦτα δίδουσι τοῦ λυπουμένου μεγάλην παρηγορίαν, καὶ ἡ πρὸς τὸν τάφον ἀκολούθησις, καὶ ἡ συνοδοφία τῶν συγγενῶν καὶ φίλων τοῦ ἐξελαφρώνουσι τὴν πίκραν·

Ἐγὼ δὲ μὲ τί ἀπὸ τοῦτα ὅλα νὰ παρηγορήσω τὸ πάθος, ὁποῦ δὲν ἠξεύρω, Υἱέ μου, μὲ τί λογῆς θάνατον ἀπέθανες; οὐδὲ ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου τὸν νεκρὸν τί λογῆς ἐφαίνετο; διότι τοὺς χαρακτῆρας τῶν πραγμάτων, ὁποῦ ἡ ὅρασις δὲν τοὺς ἔδωσε τῆς μνήμης, τούτων τὸ εἶδός των εἶναι ἀκατάστατον. διότι πολλῶν λογιῶν ἡ διάνοια τὸ φαντάζεται, καὶ μὲ ταῖς συχναῖς ἀλλαξίαις τῶν φαντασμάτων, γελᾶται καὶ ἀπατᾶται ὁ ἄνθρωπος. ὢ καὶ τί κακὸν ὁποῦ εἶναι ἡ ἀφανέρωτη συμφορά. Τί νὰ δακρύσω πρῶτον, καὶ τί νὰ κλαύσω δὲν ἠξεύρω. νεκρὸν νὰ σὲ κλαύσω Υἱέ μου, ἢ ζῶντα καὶ δεδεμένον; ἢ ὅλως διόλου πεφονευμένον, σκλαβωμένον, ἢ ἐσφαγμένον; Ὁ σκλαβωμένος πάντως κλίνει τὴν κεφαλὴν εἰς πᾶσαν τιμωρίαν καὶ παίδευσιν. διότι εἰς τὴν γνώμην τοῦ Ἀφέντος του στέκεται εἴτι θέλει νὰ τὸν κάμῃ, ἢ ζωὴν νὰ τοῦ δώσῃ, ἢ θάνατον. Ὢ υἱέ μου, ὁποῦ ἕως τώρα ἐξ ἀρχῆς εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῆς ἐρήμου ἤμασθεν σύντροφοι, καὶ τώρα πῶς μοναχός σου ἀπολαμβάνεις τῆς σκλαβίας τὰ κακά; ἐσυντρόφευσές με εἰς τοῦτό μου τὸ μακρὸν ταξίδι, ἀπέλαυσες καὶ ἐσὺ μετ' ἐμένα τῆς ξενιτείας τὴν ταλαιπωρίαν, τὴν κακοπάθειαν τῆς ἐρήμου. ἐμιμήθης τοῦ Ἰσαὰκ τὴν ὑπακοήν, ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὸν Πατέρα του τὸν Ἀβραάμ, καὶ πῶς τώρα τὴν μεγάλην ταύτην συμφορὰν χωρὶς ἐμένα ὑπέμεινας, καὶ πάσχεις μοναχός σου τῆς αἰχμαλωσίας τὰ κακά; Διατὶ ἔκαμαν εἰς ἐμένα φιλανθρωπίαν οἱ Βάρβαροι καὶ δὲν μὲ ἐφόνευσαν; διατὶ τοῦ φονέως τὸ χέρι δὲν μοῦ ἔδωσε θάνατον νὰ μὲ συναριθμήσῃ μὲ τοὺς ἄλλους φονευμένους; Ἀλλὰ ἐσπλαγχνισθήκασί με τάχα καὶ δὲν μὲ ἐφόνευσαν, διὰ νὰ ἰδῶ ἄλλα μεγαλήτερα κακά. ἐφθόνησέ μου ἡ Τύχη τὴν ἐλευθερίαν τὴν σύντομον, καὶ διὰ τοῦτο μοῦ ἔδωσε τὸν ἐδικόν σου θρῆνον καὶ τὰ δάκρυα. ἀλλὰ ταῦτα ὅλα μὲ κάνει καὶ τὰ λέγω ἡ περίσση μου λύπη καὶ τὸ πάθος τὸ ἀπαράμιλλον. Ἔπειτα εἶπον πρὸς ἐκείνους. ἐπειδὴ σᾶς βλέπω συμπαθεῖς πρὸς τοὺς λόγους μου, καὶ φαίνεσθε νὰ εἶσθε καὶ ἐσεῖς ὡς ἐμένα λυπούμενοι, ὁποῦ ἔπαθα τὰ τόσα κακά, καθὼς σᾶς φανερώνει ἡ ἀκρόασις ὁποῦ μοῦ δίδεται, καὶ ὁ θρῆνος καὶ τὰ δάκρυα ὁποῦ χύνετε, ὅλα μου τὰ πάντα νὰ σᾶς διηγηθῶ, καθὼς εἶναι ἀπ' ἀρχῆς.

Τὰ κατὰ τὸν Ὅσιον τοῦτον Νεῖλον, καὶ ὅπως ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον.

Ἐγὼ λοιπὸν ὁ ταλαίπωρος, ὦ ἀδελφοί, ἔκαμα δύο παιδία. τὸ ἕνα εἶναι τοῦτο, ὁποῦ μοῦ δίδει τοῦτον τὸν σφοδρότατον κλαυθμόν, τὸ δὲ ἕτερον ἀνέμεινε μὲ τὴν Μητέρα του. διότι, ἀφότις ἐκάμαμεν τοῦτα τὰ δύο παιδία, δὲν ἐκοιμήθημεν πλέον ὁμοῦ, ὅτι ἐκείναμεν εἰς τὸν λογισμὸν καὶ οἱ δύο μας λέγοντες, φθάνουσί μας τοῦτα τὰ δύο παιδία, καὶ διὰ νὰ μὴν χαθῇ τὸ γένος μας, καὶ διὰ νὰ μᾶς γηροτροφήσουσιν. Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ ἀείποτε εἶχον πόθον καὶ ἐπιθυμίαν νὰ ἔλθω εἰς τοὺς Ἁγίους τούτους τόπους, καὶ μὲ τὸν λογισμὸν

τοῦτον

τοῦτον τῆς ἡσυχίας ἐσυκώθηκα, μηδενὸς ἄλλου λογισμοῦ εἰς τοῦτο ἐμποδίζοντός με. διότι ὁπόταν ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀγαπήσῃ ἕνα καλὸν, ὅλα τὰ ἄλλα, εἴτι καὶ ἂν εἶναι, τὰ παραιτεῖ, καὶ ὅλως δι' ὅλου τρέχει πρὸς τὸ ποθούμενον, καὶ μήτε μόχθος μήτε κόπος τοῦ ἀποκόπτει τὴν ὁρμήν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ἀγάπη τῆς ἡσυχίας μὲ ἐπρόσταζε νὰ ἀποδημήσω, καὶ τυραννικῶς (νὰ εἰπῶ ἔτζι) μὲ ἐβίαζε, μιᾷ τῶν ἡμερῶν λαμβάνωντας τὰ δύο παιδία ἐκ τῶν χειρῶν, (ἦσαν γὰρ τότε ἀκόμι βρέφη μικρὰ) τὰ ἔφερα ἔμπροσθεν τῆς Μητρός των, καὶ τὸ μὲν ἕνα τῆς ἐπαράδωσα εἰς τὰς χεῖράς της, τὸ δὲ ἕτερον τοῦτο, ἐκράτησα πρὸς τοῦ λόγου μου. ἔπειτα τῆς ἀπεκάλυψα ὃν εἶχον σκοπὸν πρόπαλαι, λέγωντάς της, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταστρέψῃ τινὰς τοῦτόν μου τὸν λογισμόν. καὶ αὐτὸ τὸ ἐβεβαίωνα μὲ ἀποφαστικὸν λόγον. Αὐτὴ λοιπὸν ὁποῦ καὶ πρότερον ἦτον παιδευμένη νὰ μὴν ἐναντιῆται τοῦ λόγου μου, τότε μάλιστα βλέπουσα τὸ πρόσωπόν μου, πῶς δὲν ἦτον νὰ δυσκολευθῶ, μήτε μὲ καμίαν παρακάλεσιν, δὲν ὑποφέρουσα τὸ ἀνέλπιστον τοῦτο πρᾶγμα, μήτε ἠμποροῦσα νὰ κρατήσῃ πλέον τὰ δάκρυα. ἔστερξε, καὶ μὴ θέλουσα τὸν μισεμόν μου. καὶ νὰ χωρισθοῦμεν ζῶντες, ὄχι μὲ ἰδίαν της προαίρεσιν, ἀλλὰ μὲ βίαν καὶ ἀνάγκην. διότι ἔβλεπε πῶς ἐγὼ τοῦτο τὸ ἀποφάσισα ἀπαραιτήτως. Λογιζομένη δὲ τὸν πόνον τοῦ χωρισμοῦ, ἀστόχησε τὴν ἐδικήν της λύπην, καὶ ἐστοχάζετο τοῦτο μόνον, τὸ πῶς νὰ μὴ με πικράνῃ ἐμένα εἰς τὸν ὕστερόν μας χωρισμόν. ἐκείνου δὲ ὅτι νὰ νικηθῇ εἰς τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἂν θέλῃ νὰ νικήσῃ, δὲν δύναται. Καὶ ἰξεύρετε, ὅσοι μὲ ἀκούετε, τί πρᾶγμα εἶναι ὁ χωρισμὸς, εἰς ἐκείνους ὁποῦ μὲ νόμιμον γάμον ἐσμίξασι, καὶ ἐγένηκασι μία σάρκα κατὰ τὴν τοῦ Θεοῦ Οἰκονομίαν τὴν ἄρρητον. διότι, ὥσπερ μάχαιρα κόπτουσα μέλη ἀνθρώπινα, οὕτως εἶναι καὶ εἰς τούτους χωρισμὸν ὁ πόιος βαρύτατος. ἐγὼ δὲ ὅταν εἶδα τὴν δύναμιν τοῦ πόθου, ὅτι ἐνίκησε τὴν πολυχρόνιον ἐκείνην ἔσμιξιν, καὶ ἠδυνήθηκε νὰ τὴν χωρίσῃ, ἐθαύμασα κατὰ πολλά. διότι ἐστοχάζομουν πόση εἶναι ἡ δύναμις αὐτῆς τῆς ἐπιθυμίας τοῦ καλοῦ, ὁποῦ τὰ ἄλυτα τοῦ γάμου δεσμὰ ἔλυσε, τὰ ὁποῖα χωρὶς πόνον δὲν τὰ λύει παρὰ ὁ θάνατος. Διότι ἡ ἀναισθησία τοῦ θανάτου δὲν δίδει πίκραν καμμίαν εἰς τὸν ἀποθαμμένον, ἡ δὲ αἴσθησις εἰς τοὺς ζῶντας δίδει μεγάλην τὴν ὀδύνην καὶ λυπόφορην. διότι φαντάζει καὶ ἐνθυμίζει τὸν ἄνθρωπον τὴν συναναστροφὴν καὶ διάθεσιν καὶ ἀγάπην φυσικήν. διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ὁποῦ εἶχα εἰς ἄλλο καλὸν μεγαλήτερον, σπουδάζωντας καὶ τρέχωντας μὲ τὸν λογισμὸν εἰς τὴν ἀναχώρησιν. Αὕτη λοιπὸν ἡ ἐπιθυμία τοῦ καλοῦ μὲ ἔκαμε καὶ ἀγάπησα τὴν ἡσυχίαν τῆς Μοναδικῆς ζωῆς. καὶ αὕτη ὁδηγοῦσα, μὲ ἔφερεν εἰς τὴν ποθουμένην ἔρημον, εἰς τὴν ὁποίαν μὲ ἄφησε καὶ ἀπόλαυσα μερικὸν καιρὸν μεγάλην χαρὰν καὶ εὐφροσύνην πνευματικήν, καὶ ψυχικὴν τὴν γλυκύτητα. ὁμοῦ δὲ καὶ γαλήνην καὶ ἠρεμίαν πολλήν, τρέχωντας τὸν δρόμον τῆς ἀσκήσεως χωρὶς κανένα ἐμπόδιον.

Περὶ τοῦ φόνου τῶν Ἁγίων Ἀββάδων, ἐν ᾧ καὶ περὶ Προνοίας.

ΟΜως δὲν ἠξεύρω, πόθεν, καὶ πῶς ἔπνευσεν ἐκεῖνος ὁ σφοδρότατος ἄνεμος, καὶ μὲ τοιαύτην μεγάλην ζάλην καὶ ταραχὴν διετάραξε τὰ πλουσιώτατα καράβια, τῶν Ἁγίων Ἀσκητῶν, λέγω, τὰ σώματα, ἂν καλὰ καὶ εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης νὰ μὴν τὰ ἐβύθισε. διότι ἐσυνέτριψέ τα μόνον, ἀλλὰ ποσῶς δὲν τὰ ἐζημίωσε. Διότι ὅλον τὸ φόρτωμα τῆς πραγματείας το ἐγλύτωσαν, τουτέστι τὰ καλὰ ἔργα, καὶ τὰς ἀρετὰς τὰς ἐσυνάξαν ὡς καλοὶ κυβερνῆται, καὶ πέρνοντάς τα μὲ τοῦ λόγου των, ἐγύρισαν τὸ τιμόνι ἀπὸ τὴν θάλασσαν τῆς κοσμικῆς ζωῆς, καὶ ὥρμησαν πρὸς τὸν Οὐρανόν. καὶ τὰ μὲν σανίδια τὰ σκορπισμένα τῶν καραβίων, τουτέστι τὰ νεκρὰ καὶ φονευμένα των κορμία, ἄφησαν μόνον τῶν Κουρσάρων, αὐτοὶ δὲ ἐφυλάχθησαν ψυχικῶς μέσα εἰς τὸν λιμένα τοῦ Θεοῦ, τὸν γαληνὸν καὶ ἀτάραχον.

Ἀκούσαντες δὲ ἐκεῖνοι τοὺς λόγους τούτους, πάλιν ἠρώτησάν με λέγοντες. Καὶ τίς ἦτον ὁ τρόπος, Ἀδελφέ, ὅπου ἐφονεύθησαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες; καὶ πῶς ὁ Θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀσεβῶν νὰ παραδοθοῦσιν ἐπαρεχώρησεν, ἐκεῖνοι, ὅπου μὲ καθαρὰν πολιτείαν ἀεὶ τὸν ἐδούλευον; τάχα ἡ δύναμις τῆς τοῦ Θεοῦ Προνοίας ἄργησε, καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον ἔργον παντελῶς ἐσιώπησε; καὶ μήτε τὴν ἔλευσιν τῶν Βαρβάρων ἐκώλυσε, μήτε ἀοράτως τοὺς ἀναισχύντους καὶ ἀπανθρώπους ἄνδρας ἐκείνους ἐφόνευσε; Πῶς δὲν ἐξήρανε τὰ παράνομα χέρια ἐκεῖνα ὅπου ἐσηκώθησαν ἐπάνω εἰς τὰ Ἅγια σώματα ἐκεῖνα; καθὼς ἔγινε πολλαῖς φοραῖς εἰς τοὺς παλαιοὺς Ἁγίους, ὥσπερ διηγοῦνται αἱ Θεῖαι Γραφαί; Λέγει γὰρ ἡ Θεία Γραφή, ὅτι ὁπότε ἦλθαν οἱ Βαβυλώνιοι νὰ πολεμήσουσιν ἀδίκως τὸν Βασιλέα Ἐζεκίαν, ὄχι μόνον δὲν ἐδυνήθησαν νὰ τὴν
Βασ. ιθ΄. βλάψουσιν αὐτὸν καὶ τὴν Χώραν του, ἀλλὰ καὶ χωρὶς πόλεμον ἐφονεύθησαν οἱ περισσότεροι. διότι μιᾷ νυκτὶ πάντες μὲν σῶοι ἐκοιμήθησαν, οἱ δὲ περισσότεροι τὸ ταχὺ ἀπεθαμμένοι εὑρέθησαν, καὶ οἱ εὑρεθέντες ζωντανοὶ ἦσαν ὀλιγώτεροι. διότι ἐμέτρησαν τοὺς ἀπεθαμμένους, καὶ ἦσαν χιλιάδες ὀγδοήκοντα πέντε. Καὶ πῶς ἐφονεύθησαν, ἢ ποῖος τοὺς ἐφόνευσε, τινὰς δὲν τὸ ἤξευρεν, ὅτι ἐν μιᾷ νυκτί, μὲ ἑνὸς Ἀγγέλου ἔργον, ἐγίνηκεν ὁ τοσοῦτος φόνος χωρὶς καμίαν ταραχήν, ἢ βοὴν πολέμου, ἀλλὰ ἐκείτοντο ὅλοι χαμαὶ ἀπεθαμμένοι ὡσὰν νὰ ἐκοιμοῦντο. καὶ μὴ ἔχοντες πληγὴν μηδεμίαν, ἐκείτοντο ἄψυχοι. καὶ ἦσαν ἀληθῶς ἀπεθαμμένοι. σημεῖον δὲ θανάτου εἰς αὐτοὺς δὲν ἐφαίνετο. Καὶ ἦτον πρᾶγμα νὰ ἀπορήσῃ τινάς.
δ΄. διότι ἔγγιζαν καθ᾽ ἕνας νὰ ἐξυπνήσῃ τὸν σύντροφόν του, καὶ ἐκεῖνος πο-
Βασ. ς΄. σῶς δὲν ἐσάλευεν. ἐσυντύχαινέ του, καὶ δὲν ἀποκρίνετο. ἐγύριζε τὸ κορμί του, καὶ πληγωμένον δὲν ἦτονε. ἔπιανε τὴν μύτην του, ἂν ἀναπνέῃ, καὶ

ἦτον

ἦτον ὅλως διʼ ὅλυ ἀπονενεκρωμένον, ἕως ὅτυ ὁ Ἥλιος ἐφώτισε, καὶ τότε καθαρῶς τλὺ συμφορὰν των ἐγνώρισαν. διότι ἡ ὄψις τῶν νεκρῶν σωμάτων τὸ σημεῖον τοῦ θανάτου καθαρῶς ἔδειχνε. Καὶ πάλιν οἱ Ἀσύριοι, ὅπου ἦλθον κατεπάνω τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου ζητοῦντες νὰ τὸν θανατώσουσι, τί ἔπαθον; οἱ δὲ Σοδομῖται, ὅπου ἔδραμον εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Λὼτ κατὰ τῶν Ἀγγέλων, ἀοράτως δὲν ἐτιμωρήθησαν, καὶ εἰς τὰς χεῖρας ἐκείνων ὅπου ἐδίωκον, ἐπαραδόθησαν, γέλως καὶ ἐμπαιγμὸς γινόμενοι; καὶ τοῦτο διατί ἄλλο τέλος, παρὰ διατὶ ἠβουλήθησαν νὰ ἀδικοῦσουσι τοὺς Ἁγίους. Διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι ὅπου τὸν Προφήτην Ἐλισσαῖον ἐγύρευον ὑπὸ Θεοῦ ἐτυφλώθησαν, καὶ ψηλαφοῦντες καὶ γυρεύοντες τὴν πόρταν ὑπάγαιναν. οἱ δὲ Σοδομῖται δὲν ἤξευραν ποῦ ὑπάγουν, καὶ τῶν ἐφαίνετο τάχα πῶς εἶναι σιμά της ἐκεῖνοι ὅπου ἐγύρευαν, ἀλλὰ νὰ τοὺς πιάσουσι δὲν ἐδυνόντο. Ὁ δὲ τοσοῦτος λαὸς τῶν πολεμίων ἠχμαλωτίσθη χωρὶς πόλεμον καὶ ἅρματα, περιπατοῦντες τυφλοί, ὅσον νὰ πάγουν νὰ κρημνισθοῦσιν εἰς κρημνοὺς, καὶ βάραθρα, ἐὰν ὁ Προφήτης δὲν τοὺς ἤθελε σπλαγχνισθῇ νὰ τῶν δώσῃ πάλιν τὸ φῶς τους, νὰ δυνηθοῦσι νὰ εὕρουσι τὴν στράταν, πηγαίνοντες εἰς τοὺς τόπους των. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἄλλος τὶς Προφήτης ἔλεγχε τὴν παρανομίαν τοῦ ἀσεβοῦς Βασιλέως Ἱεροβοὰμ, ἐπειδὴ ὁ Ἱεροβοὰμ ὑπὸ ἀλόγου θυμοῦ κινούμενος, πρὸς τὸ κακοποιῆσαι τὸν Προφήτην, τὸ χέρι του ἅπλωσεν. ἔμεινε δὲ οὕτω τὸ χέρι του παντελῶς ἁπλωμένον, καὶ ἀκίνητον, κατὰ θείαν νεῦσιν καὶ βούλησιν, ὡσὰν νὰ ἦτον χέρι Εἰδώλου ἀψύχου, καὶ ὄχι ἀνθρώπου ζῶντος. ὄχι διὰ ἄλλο τέλος, παρὰ διὰ νὰ μὴ πάθῃ κακὸν τοῦ Προφήτου τὸ σῶμα. Πῶς οὖν οἱ ἄρτι θανατωθέντες, ἀπέθανον ἀβοήθητοι, καὶ ἡ γνώμη τῶν μιαιφόνων ἐκείνων ὅτι ἤθελεν ἔκαμνε εὔκολα, δὲν εὑρίσκοντας εἰς τοῦτο κανένα ἐμπόδιον;

Ὥσπερ ἀπαίτησις πρὸς τὰ εἰρημένα.

ΕΓὼ δὲ πάλιν πρὸς ταῦτα ἀποκρίθηκα. Τί κάνει χρεία νὰ διηγούμεθον λόγους τῆς Θείας Προνοίας, ἢ τίς εἶναι ἄξιος νὰ καταλάβῃ τοῦ Θεοῦ τὰ ἀπόρρητα κρίματα, καὶ νὰ φανερώσῃ τὸν τρόπον τῆς τοῦ Θεοῦ δικαίας Οἰκονομίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπαραχώρησε νὰ γένῃ τὸ τοσοῦτον κακόν; διότι ἀδυνατεῖ νοῦς ἀνθρώπινος νὰ ἐξετάζῃ τοιαῦτα πράγματα, καὶ νικημένος μὲ τὸ ἄπορον τῆς ἀκαταληψίας, κρημνίζεται. διότι δὲν θέλει εὕρει αἰτίαν εὔλογον εἰς τοῦτα τὰ γινόμενα κακά. διότι πολλαῖς καὶ ἄλλαις φοραῖς, πολλὰ τοιαῦτα ἐγίνηκαν, καὶ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι ἔκαμαν ἐκεῖνο ὅπου ἤθελον, τῆς τοῦ Θεοῦ δικαιοκρισίας τότε σιωπώσης, καὶ μὴ διδούσης τὴν πρέπουσαν ἐκδίκησιν, ἐπειδὴ εἶναι καιρὸς κρίσεως ὁπόταν τὰ τοιαῦτα ἀσεβήματα θέλουσιν ἐξετασθῇ. Πῶς τὸν Ἄβελ, τὸν ὁποῖον διὰ εὐσεβῆ ἄνθρωπον ὁ Θεὸς μαρτυρεῖ, ὁ Κάϊν τὸν

ἐφόνευσε διὰ τὸν φθόνον του; αὐτὸς πρῶτος λυπήσας τοὺς Γονεῖς του, ὁποῦ ἀκόμι νεκρὸν δὲν ἴδασιν, οὔτε παντελῶς ἀκόμι, ὁ θάνατος τὸ τί εἶναι, δὲν ἠξεύρην; Πῶς λοιπὸν οὗτος τότε δὲν ἐτιμωρήθη; ὅπου τὸν Θεὸν ἐσκανδάλισε μὲ πρῶτον φόνον ὁποῦ ἐτόλμησε; καὶ εἰς τὴν νεότητα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὁπόταν τὸ γένος ὀλίγοι ὄντες, αὐτὸς μὲ τὸν φόνον ὀλιγώτερον τὸ ἐκατέστησε; καὶ μήτε ὡς Ἀδελφὸν τὸν Ἄβελ δὲν ἐσπλαγχνίσθηκεν, ὁποῦ αὐτὸν μόνον εἶχε σύντροφον εἰς τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὴν γέννησιν, ὁποῦ εἰς τοσοῦτον πλάτος τῆς γῆς ἔρημον, ἔμελλον οἱ Γονεῖς του συνοδίαν νὰ τὸν ἔχουσι, καὶ εἰς τὴν μοναξίαν τους νὰ τοὺς παρηγορῇ; Πῶς ἡ παράνομος Ἰεζάβελ τὸν Ναβουθαὶ νὰ λιθοβολήσουν ἐπρόσταξε, διατὶ τὸ ἀμπέλι του δὲν τῆς ἔδωσε; Πῶς δὲ καὶ μὲ ἕνα σπαθὶ τοῦ Δωὴλ τριακόσιοι ἑξήκοντα Ἱερεῖς ἐφονεύθησαν; ἢ πῶς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀναρίθμητα πλήθη ἀνδρῶν δικαίων ἐχαλάσθησαν, τοὺς ὁποίους ἔφαγον θηρία τῆς γῆς καὶ τοῦ Οὐρανοῦ ὄρνεα, νεκρὰ ἁπλωμένα εὑρίσκοντάς τα εἰς τὸν
Ψαλ. οη'. κάμπον; καθὼς ὁ Δαβὶδ κλαίει τὸν θρηνῶν τους. Ἔθεντο, λέγει, τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ Οὐρανοῦ, τοῖς θηρίοις τῆς γῆς τὰς σάρκας τῶν ὁσίων σου. ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡσεὶ ὕδωρ κύκλῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτων. Πῶς καὶ οἱ Προφῆται, καὶ οἱ Ἀπόστολοι μὲ βίαιον ἀπέθανον θάνατον, ὑπὸ χειρῶν ἀνόμων ἀνδρῶν, πριονισμένοι, ἐσφαγμένοι, λιθοβολισμένοι; οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον μηδένα ἔργον ἄξιον θανάτου δὲν ἔκαμαν, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἐκείνους ὁποῦ τοὺς ἐθανάτωσαν, εὐεργέτη-
Ἐξόδ. α'. σαν; Ἀφίνω νὰ εἰπῶ διὰ ἄκακα βρέφη, ὁποῦ τὰ μὲν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Φαραὼ, εἰς τὸν ποταμὸν ἀπεπνίγησαν, τὰ δὲ ὑπὸ Ἡρώδου ἀσεβῶς ἐφονεύθη-
Ματθ. β'. σαν. καὶ πρὶν νὰ ἀπολαύσουν τὴν γλυκύτητα καθόλου τῆς παρούσης ζωῆς, ἐγεύθησαν ὀδυνηρὸν λυπηρὸν καὶ πικρότατον θάνατον, διὰ νὰ μὴν ἀναξαφῇ κρυφίως ὁ ὑποπτευόμενος Βασιλεὺς, ὁ Χριστὸς δηλαδή. Καὶ εἰς ταῦτα ὅλα ὁ δίκαιος Κριτὴς ἡσύχαζε μακροθύμως, καὶ δὲν ἐμπόδιζε παντελῶς τὴν αὐθάδειαν ἐκείνων τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. διότι μίαν ἡμέραν μόνην τῆς Κρίσεως ἐδιώρισε νὰ ἀνταποδώσῃ ἑκάστῳ καθὰ ἔπραξε. καὶ διὰ τοῦτο ἕως τώρα μακροθυμεῖ. διότι τοὺς παραβάτας τῶν θείων Νόμων φυλάττει νὰ παιδεύσῃ ἀξίως εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρόν. Ἀλλὰ τώρα δὲν εἶναι ἁρμόδια τοῦ παρόντος καιροῦ, μήτε τῆς ἐμῆς δυνάμεως εἶναι νὰ τὰ λέγω, ὡς καὶ παραπάνω εἴπομεν. τὰ ὁποῖα χρειάζονται καὶ καιρὸν πολὺν, καὶ γνῶσιν ἀρκετὴν, πρὸς ἐξήγησιν καθαρὰν τῆς τοῦ Θεοῦ δικαιοκρισίας. Ἀλλὰ θέλω εἰπεῖ ἐκεῖνο ὁποῦ τὸ πάθος μου μὲ ἀναγκάζει νὰ εἰπῶ. καὶ τάχα θέλω ἐλαφρωθῇ, ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὴν πολλὴν ἡμῶν ὀδύνην. διότι δὲν δύνομαι νὰ ἐνθυμοῦμαι τὸ ἔργον ὁποῦ εἶδα. Δὲν ἠξεύρω πῶς νὰ ὑπομείνω τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, ὁποῦ μήτε νὰ τὸ ἐνθυμοῦμαι δὲν δύναμαι εὔκολα. παρ' ὀλίγον ἐχθρεύομαι καὶ τὰ ὀμμάτιά μου, τὰ ὁποῖα εἶναι αἰτία νὰ ἔχω εἰς τὴν φαντασίαν μου τοὺς τύπους τῶν τοιούτων κακῶν. πρὸς τοὺς ὁποίους

π̓πους βιαζόμενος νὰ στοχάζωμαι μὲ τὸν νοῦν, ἔχω τὸ πάθος καὶ πλήττει με παντοτινά, εἰς μὲν τὴν νύκτα μὲ τὰ ὄνειρα, εἰς δὲ τὴν ἡμέραν μὲ τοὺς λογισμούς. διότι μήτε κοιμώμενον δὲν μὲ ἀφίνει ἡ φροντίδα, οὔτε κἂν νὰ κοιμηθῶ χωρὶς μέριμναν, ἀλλὰ καὶ τότε κάποια φαντασία μὲ ταράττει τῶν γινομένων πραγμάτων, καὶ δείχνει μου τὰ σχήματα καὶ τὰς μορφὰς νεοσφαγῆ, καὶ σπαράττοντα. καὶ ὡσὰν νὰ ἦτον νέον τὸ πάθος, ἔτζι μοῦ τὸ ξανακαινουργώνει. Ἀναγκαῖον εἶναι λοιπόν, τοῦ καιροῦ διδόντος ἄδειαν, καὶ διηγηθοῦμεν προτέτερον τὸν βίον τῶν Ἁγίων ὁποῦ κατοικοῦσιν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ νὰ εἰποῦμεν καὶ τὴν ζωὴν τῶν Βαρβάρων Ἀράβων ἐκείνων, τῶν φονευσάντων αὐτούς, διὰ νὰ τρέχῃ ὁ λόγος κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀκολούθησιν, δὲν ἀφίνοντας μηδένα πρᾶγμα ἀπὸ ὅσα κάμνει χρεία νὰ μάθῃ καθ᾽ ἕνας ὁποῦ ἀγαπᾷ νὰ ἀκούσῃ καταλεπτῶς ταύτην τὴν διήγησιν.

Περὶ τῆς Βαρβάρου διαγωγῆς τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐκείνῃ οἰκούντων Ἀράβων.

ΤΟῦτο τὸ Ἔθνος λοιπὸν τῶν εἰρημένων Ἀράβων περιτριγυρίζει ὅλην τὴν ἔρημον, τὴν ἀπὸ Ἀραβίας, ἕως τὴν Αἰγύπτου φθάνουσαν, καὶ θάλασσαν ἐρυθράν, καὶ Ἰορδάνην ποταμόν, δὲν ἠξεύροντες μήτε μανθάνοντες καμμίαν τέχνην. μήτε γεωργοῦσι, μήτε σπείρουσιν, ἀλλὰ μόνον ἡ τροφή τους καὶ ἡ ζωή τους εἶναι τὸ σπαθὶ καὶ τὸ μαχαίρι των. διότι ἢ ἄγρια ζῶα τῆς ἐρήμου κυνηγοῦσι, καὶ τρέφονται ἀπὸ τὰ κρέατα τούτων, ἢ παραφυλάττουσι τοὺς δρόμους φονεύοντες τοὺς ὁδοιπόρους, καὶ μὲ τοῦτο περνοῦσι τὴν ἀναγκαίαν χρείαν τῆς ζωῆς των. Ὁπόταν δὲ μὴ εὑρίσκουσι μήτε ἄλογα ζῶα ἄγρια νὰ κυνηγοῦσι, μήτε ἀνθρώπους νὰ φονεύουν καὶ νὰ ἐκδύουσι, σφάζουσι τὰ καμήλιά των καὶ τρώγουντα. καὶ καθόλου ζοῦσι ζωήν, ὡσὰν θηρία ἄγρια. σφάζουσι δὲ ταῦτα, ὄχι πωλοῦντες ἐκ τοῦ κρέατος ἀλλήλων τους, ἀλλὰ κάθε Γενεά, ἢ κάθε Φαμελία σφάζει μόνον διὰ τοῦ λόγου τους, καὶ ζεσταίνοντές το ὀλίγον εἰς τὴν φωτίαν, ὅσον νὰ ἀχαμνίσῃ ὀλίγον, καὶ νὰ μασᾶται εὐκόλως, τὸ τρώγουν οὕτως, ὥσπερ νὰ ἦτον σκυλία. Δὲν ἠξεύρουν Θεόν, οὔτε νοητόν, οὔτε Εἴδωλον, μόνον τὸ Ἄστρον ὁποῦ λέγεται Αὐγερινὸς προσκυνοῦσιν, καὶ θυσίαν τοῦ κάμνουσιν, ὅταν ἀνατέλλῃ, τὰ πλέα καλλίτερα κουρσεύματα ὁποῦ νὰ φέρουσιν, ὅταν ἔλθουσιν ἀπὸ τὸ κοῦρσος, ὁποῦ νὰ εἶναι διὰ σφάξιμον. Σπουδάζουσι δὲ καλλιώτερα νὰ τοῦ θυσιάζουσι παιδία νέα καὶ εὔμορφα, ὁποῦ νὰ πιάσουσι σκλαβόπουλα, τὰ ὁποῖα θυσιάζουσιν ἐπάνω εἰς ἕνα σωρὸν πέτραις, τὴν αὐγήν, ὅταν τὸ Ἄστρον ἀνατέλλει, σφάζοντές τα ἀνελεήμονα.

Καὶ τοῦτο εἶναι, ὦ φίλοι, ὁποῦ μὲ συγχίζει, καὶ μὲ κάνει νὰ πονῶ περισσότερον, μήπως ἡ νεότης τοῦ Υἱοῦ μου, καὶ εὐμορφία τοῦ προσώπου του, θέλει τῶν φανῇ πρὸς σφαγὴν καὶ θυσίαν τοῦ Ἄστρου ἁρμόδιον. μήπατε τὸ κορμὶ τῆς κα-

θαρᾶς

θαρᾶς καὶ ἀδόλου ἐκείνης ψυχῆς, θέλει γένῃ θυσία τοῖς ἀκαθάρτοις δαίμοσιν, ὑπὲρ τῶν ἀσεβῶν καὶ ἀκαθάρτων ἐκείνων Βαρβάρων. διὰ τοὺς ὁποίους δαίμονας ἀσπλάγχνως, καὶ ἀνελεημόνως σφάζουσι τὰ παιδία ἐκεῖνα ὅπου νὰ τοὺς τύχωσι, δὲν ἔχοντες μηδὲ μίαν εἰς αὐτὰ λύπησιν, κἂν παρακαλοῦσι, κἂν δακρύωσι, κἂν κλαίωσιν. Ἐὰν δὲ μὴ εὕρωσι Παιδίον νὰ θυσιάσουσιν, ὅταν γυρίσουσιν ἀπὸ τὸ κοῦρσος, φέρνουσι μίαν καμήλαν ἄσπρην, καὶ τὴν γονατίζουσιν εἰς τὴν γῆν, καὶ αὐτοὶ ὅλοι γυρίζουσι τρεῖς φοραῖς τριγύρου της. εἶναι δὲ ἕνας πρῶτος τοῦ χοροῦ καὶ τῆς ψαλμῳδίας ὅπου ψάλλουσι τοῦ Ἄστρου, ἢ ὁ πρῶτος τοῦ Ἔθνους, ἂν τύχῃ παρὼν, ἢ ὁ πλέον γέροντας ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς. πρὸς δὲ τὸ τέλος τῆς τρίτης γύρας, ἀκόμι ἔχοντες εἰς τὸ στόμα τὴν ψαλμῳδίαν, διγάζωντας τὸ σπαθὶ, αὐτὸς ὁ πρῶτος τοῦ χοροῦ, τὴν κτυπᾷ εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ εὐθὺς μὲ σπουδὴν πρῶτος αὐτὸς ῥουφεῖ ἀπὸ τὸ αἷμά τους, ἔπειτα καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ, τρέχοντες μὲ μαχαίρια, κόπτει καθ' ἕνας καὶ πέρνει κομμάτι. ὁ μὲν κόπτει ἀπὸ τὴν οὐρὰν κομμάτι μὲ ταῖς τρίχαις, ἄλλος ἀπὸ τὸν μηρὸν, καὶ ἄλλος ἀπὸ ἄλλο μέρος, ὅποιον τύχῃ, κόπτει κομμάτι, ἕως νὰ τὸ διαμερίσουσι, καὶ νὰ τὸ πάρουσιν ὅλον, καὶ αὐτὰ τὰ μεγάλα καὶ σκληρὰ κόκκαλα, διὰ νὰ μὴν εὕρῃ τίποτες ἀπὸ ταῦτα καθόλου, ἀνατέλλωντας ὁ Ἥλιος. ἀλλὰ καὶ νεῦρα καὶ κόκκαλα ὅλα τὰ κατακόπτουσιν, ἕως νὰ εὕρουσι καὶ τὸν ἔσωθεν ἐμμυαλόν. Καὶ τούτη εἶναι ἡ διαγωγὴ, καὶ πολιτεία, καὶ ἡ πίστις, καὶ ὁ νόμος τῶν Βαρβάρων ἐκείνων, καὶ τοιαύτην ζωὴν ζοῦσιν εἰς ἐκείνην τὴν ἔρημον, ἀλλάσοντες συχνὰ ταῖς κατοικίαις των, ἀπὸ τόπον εἰς τόπον. στέκονται δὲ μόνον ἱκανὰς ἡμέρας ὅπου ἂν εὕρωσι χόρτον, ἢ ἄλλην βοσκὴν ξηρὰν, καὶ νερὸν διὰ τὰ ζῶά τους.

Περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν τότε ἐκεῖ εὑρισκομένων Ἀσκητῶν. ἀφ' ἧς συνάγεται μὴ εἶναι τότε τὸ Μοναστήριον κτισμένον.

ΟΙ δὲ τὴν Μοναδικὴν καὶ ἡσυχαστικὴν ζωὴν μετερχόμενοι, ἐδιάλεξαν ὀλίγους τινὰς τόπους τῆς ἐρήμου εἰς κατοικίαν ἑαυτῶν, ὅπου εὑρίσκετο νερὸν, ἵνα ἔχωσι μὲ τοῦτο νὰ κυβερνοῦσι τὴν ἀναγκαίαν χρείαν τοῦ σώματος. καὶ ἄλλοι μὲν ἀπὸ ταύτους στήσαντες καλύβας μικρὰς, ἄλλοι δὲ κατοικοῦντες εἰς τρύπαις καὶ σπήλαια, ζῶσι τοιουτοτρόπως τὴν ἀρετὴν ἐργαζόμενοι. Ὀλίγοι δὲ ἀπὸ ταύτους ἔχουσι τροφὴν ἀπὸ καρπὸν γῆς, ὅσοι μὲ κόπον καὶ ἐπιμέλειαν γεωργοῦσι τὴν ἀγεώργητον ἐκείνην γῆν, καὶ τὴν ἀναγκάζουσι μὲ βίαν νὰ κάμῃ καρπόν. οἱ ὁποῖοι μὲ κάποια σκαλιστήρια, εὑρίσκοντες ὀλίγην γῆν παχεῖαν, σκάπτοντες, σπέρνουσιν ὀλίγον γέννημα, καὶ ποτίζοντές το, μετὰ μεγάλης βίας ἔχουσι τὴν τροφὴν ἐξ αὐτῆς. ἀλλὰ ὄχι χορταστικὰ, ἀλλὰ ὀλίγην καὶ μεμετρημένην. Οἱ δὲ περισσότεροι μὲ χορτάρια μόνον καὶ βλαστάρια τρέφονται, ἀγαπῶντες ἁπλῆν τράπεζαν, καὶ κατὰ πολλὰ ἄτεχνον, χωρὶς μα-

μαγερέματα καὶ μυρωδίας, ἀφήσαντες παντελῶς φροντίδα φέρνει καὶ μαγειρεῖα, διὰ νὰ μὴν περνᾷ ὁ καιρὸς καὶ ὥρα εἰς τὴν φροντίδα τῆς κοιλίας, καὶ νὰ ἀργοῦσιν ἀπὸ τὸ ἔργον τῆς προσευχῆς καὶ τῆς δεήσεως, καὶ ἵνα μὴ σκοτίζηται ὁ λογισμὸς ἀπὸ τὰ πολύλογα καὶ πολυποίκιλα φαγητά, ἀλλὰ νὰ καθαρεύῃ εἰς συνομιλίαν μὲ τὸν Θεόν. μήτε νὰ κολακεύουσι τὴν κοιλίαν μὲ γλυκέα φαγία καὶ νόστιμα. διότι οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι δὲν ἀρνήθησαν μόνον τὰ γλυκέα φαγία καὶ νόστιμα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὀλιγότητα πάντοτε σπουδάζουσιν, πόσον μόνον ἀπὸ τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν λαμβάνοντες, ὅσον μόνον εἰς τὸ νὰ ζοῦσι, καὶ νὰ μὴν ἀποθάνουσι βιαίῳ θανάτῳ, πρὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ σώματος τῆς φυσικῆς, καὶ νὰ ὑστερηθοῦσι τοὺς μισθοὺς τῶν κόπων τῆς παρούσης ζωῆς. Διὰ τοῦτο λοιπόν, οἱ μὲν αὐτῶν τρώγουσι μόνον πᾶσαν Κυριακήν, τὰς λοιπὰς ἓξ ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καθόλου μηδὲν τρώγοντες. ἄλλοι δὲ μεσιτεύοντες τὸν καιρόν, δύο φορὰς τὴν ἑβδομάδα λαμβάνουσι τροφήν, καὶ ἄλλοι πάλιν, κάθε δύο ἡμέρας. καὶ οὗτοι ὅλοι, διὰ τὴν σπουδὴν ὁποῦ ἔχουσιν εἰς τὴν ἐγκράτειαν, δεικνύουσι μόνον τὴν τροφήν, πῶς τάχα ἀγαποῦσι νὰ μὴν χρειάζωνται καμίαν σωματικὴν χρείαν, καὶ παρ' ὀλίγον μιμοῦνται τοὺς ἀσωμάτους Ἀγγέλους. Ὑποτάσσονται ὅμως εἰς τοὺς νόμους τῆς φυσικῆς ἀνάγκης, καὶ συγκαταβαίνουσιν εἰς τὴν χρείαν τοῦ σώματος, πλὴν ὀψέποτε καὶ μόλις, ὅταν χρεωκοπήσωσι τὴν δύναμίν τους νὰ ἀπόστασιν εἰς τοὺς μεγάλους κόπους τῆς ἀρετῆς. Εἰς αὐτοὺς ἀργύριον παντελῶς δὲν εὑρίσκεται, οὔτε κἂν τὸ ἤκουσαν ποταπὸν εἶναι. ἐπειδὴ μήτε νὰ πωλήσωσιν ἠξεύρωσι, μήτε νὰ ἀγοράσωσι. διότι καθ' ἕνας δίδει τοῦ ἄλλου ἐκεῖ τὸν χρειάζεται δωρεάν, χωρὶς νὰ πλερωθῇ, πέρνοντας καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦτον, ὁμοίως χωρὶς πλερωμήν, ἐκεῖνο ὁποῦ δὲν ἔχει. Τὰ δὲ ἀντιδιδόμενα καὶ λαμβανόμενα παρ' ἀλλήλων εἶναι λάχανα, καὶ καρπὸς δένδρων, ἢ καὶ ὀλίγος ἄρτος. δείχνοντας μὲ τοῦτα σημεῖον τῆς ἀγάπης, καὶ τὴν πλουσίαν γνώμην εἰς τὰ μικρὰ τοῦτα δωρήματα φανερώνουσι πλουσίως. Ἀλλὰ οὔτε φθόνος εὑρίσκεται εἰς αὐτοὺς τὸ καθόλου, ὁ ὁποῖος ἔχει συνήθειαν νὰ ἀκολουθῇ εἰς τὰ καλὰ τῶν ἀνθρώπων ἔργα. οὔτε βασκαίνει ὁ εἰς μικρὰν ἀρετὴν εὑρισκόμενος, ἐκεῖνον ὁποῦ διαλάμπει εἰς μεγάλα κατορθώματα. ὡς καθὼς οὐδὲ οὗτος εἰς ἐκεῖνον ὑπερηφανεύεται, καὶ ἀλαζονεύεται διὰ τὰς μεγάλας του ἀρετάς. διότι ἐκεῖνος ὁποῦ ἔχει μεγαλητέραν ἀρετήν, δὲν λογιάζοντας πῶς ἀπὸ λόγου του νὰ τὴν ἐκατώρθωσεν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν καὶ βοήθειαν, ἠμπορεῖ νὰ ταπεινώνῃ τοῦ λόγου του, καταπείθωντας τὸν ἑαυτόν του, πῶς αὐτὸς ἀπὸ λόγου του τὸ καλὸν δὲν τὸ ἔκαμεν, ἀλλὰ εἶναι ὄργανον τῆς ἐνεργούσης ἐν αὐτῷ Θείας Χάριτος. ὁ δὲ πάλιν μὴ φθάνων εἰς τὰ τέλεια τῆς ἀρετῆς ἀγωνίσματα, ἴσως διὰ σωματικὴν ἀσθένειαν, καὶ μὴ βουλόμενος, ἐταπεινώνετο, λογιζόμενος πῶς ἔχει τὸ ὑστέρημα τοῦτο, ὄχι ἀπὸ ἀσθένειαν τῆς φύσεώς του, ἀλλὰ ἀπὸ ἀμέλειαν τῆς γνώμης του. Τοιουτοτρόπως δέ, ἄλλος

ἀλ-

ἄλλου, καὶ ὅλοι ὁλονῶν εἶναι μετειώτεροι, σπουδάζοντες νὰ ἔχουσι τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀρετῆς, ὄχι εἰς τὸ φρόνημα, ἀλλὰ εἰς τὸ περίσσευμα τοῦ καλοῦ. διὰ τοῦτο γὰρ ἔφυγον ἀπὸ τὸν Κόσμον, καὶ κατοικοῦσι τὴν ἔρημον, νὰ δείχνουσι τὰ κατορθώματά τους, ὄχι τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐλπίζουσι νὰ λάβουσι καὶ τοῦ κόπου τὸν μισθόν. Διότι, τὸ νὰ δείχνῃ τινὰς εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ κατὰ Θεὸν ἔργα του, χάνει καὶ τὴν προθυμίαν του, ὁμοῦ δὲ καὶ τὸν μισθόν. τὴν μὲν γὰρ προθυμίαν του ἀποκόπτει μὲ τὴν ὑπερηφάνειαν, τὸν δὲ μισθὸν ὀλιγοστεύει μὲ τοὺς ἐπαίνους τῶν ἀνθρώπων. διότι, ὅποιος ζητᾷ δόξαν ἀνθρωπίνην καὶ ἔπαινον διὰ τὰς ἀρετάς του, ὡς μισθόν, χάνει τὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινὸν μισθόν, νικηθεὶς ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην δόξαν, καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἀληθινῆς δόξης στερούμενος. Κατοικοῦσι δὲ ὄχι πλησίον ἕνας τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ ὀλίγον μακρὰν χωρισμένοι, ὡς δύο μίλια ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον ἀπέχοντας. ὄχι διὰ μῖσος, (πῶς γὰρ οἱ ἀγαπητικῶς οὕτω διακείμενοι, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν;) ἀλλὰ διὰ νὰ διδάσκουσι τὰ ἤθη των μὲ ἡσυχίαν καθὼς ἀρέσει τὸν Θεόν. τὸ ὁποῖον νὰ τὸ κατορθώσῃ τινὰς μὲ σύγχυσιν καὶ ὄχλον ἀνθρώπων, εἶναι δύσκολον, ἢ παντελῶς ἀδύνατον. Τὰς δὲ Κυριακὰς ἔρχονται εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, καὶ κάθε ἑβδομάδα, ἀλλήλους θεωροῦσι καὶ ἀσπάζονται, ἵνα μὴ ὁ παντελὴς χωρισμὸς μὲ τὴν πολυκαιρίαν, διακόψῃ τὸν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης καὶ ὁμονοίας, καὶ τοὺς κάμῃ νὰ ἀλησμονήσουσι τὸν δίκαιον τῆς συναναστροφῆς τρόπον. διότι ἡ πολυχρόνιος μοναξία κάνει τὸ ἦθος τοῦ ἀνθρώπου ἄγριον καὶ ἀφιλίωτον, καὶ κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ ξεμάθῃ τὴν συναναστρεπτικὴν καὶ συντροφιασμένην ἀγάπην. Κοινωνοῦσι γοῦν ἐκεῖ τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, καὶ φιλεύονται ἀλλήλους των μὲ λόγια ψυχωφελῆ καὶ σωτήρια, καὶ παρακινοῦσιν ἕνας τὸν ἄλλον μὲ ἠθικαῖς διδασκαλίαις. διότι τοῦτα χρειάζεται περισσότερον ἡ ἐνάρετος ζωὴ πρὸς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας. φανερώνοντας εἰς τὸ μέσον τὰς μηχανὰς καὶ τέχνας τῶν ἀντιπάλων Δαιμόνων, ἵνα μὴ νικηθῇ τινάς, ἀγνοῶντας τὴν τέχνην τοῦ πολέμου των. διότι εἰς ἐκείνους ὁποῦ τὰ χρώματα καὶ οἱ χαρακτῆρες τῶν πραγμάτων δὲν εὑρίσκονται, εἰς τούτους ἀργεῖ ἡ ἐνέργεια τῆς ἁμαρτίας. Ὅλος δὲ ὁ πόλεμος εἶναι εἰς τὸν λογισμόν. εἰς τὸν ὁποῖον λογισμὸν ταῖς περισσότεραις φοραῖς δυνᾶται ὁ θάνατος κρυφίως, εἰς ἀνθρώπους ὁποῦ νὰ βλέπουσι τὰ ἔξω πράγματα τοῦ Κόσμου, ὁπόταν κρυφίως ἡ προαίρεσις κλίνῃ εἰς τὸ κακόν. Διὰ τοῦτο τοὺς ἀρχαρίους καὶ ἀπαιδεύτους καθοδηγοῦσι πρὸς τοὺς ἀγῶνας οἱ προπεπαιδευμένοι καλῶς, καὶ νὰ στέκωνται μὲ ἐγκράτειαν εἰς τὸ πάθος τῆς γαστριμαργίας τοὺς συμβουλεύουσι δυνατά. διότι ἐκεῖνος ὁποῦ νὰ δοθῇ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν βρωμάτων, εὔκολα νικᾶται εἰς τὸ ὑπογάστριον πάθος. διότι, μὲ τὸ νὰ νικηθῇ ἀπὸ τὸ μικρόν, προξενεῖ μεγάλον πτῶμα τοῦ λόγου του. Καὶ τοιαῦτα μὲν νουθετοῦσι, καὶ διδάσκουσι τοὺς νέους οἱ Γέροντες, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν

τῆς

τῆς ἀσκήσεως ἔμαθον τὰ τοιαῦτα. οἱ δὲ τελειώτεροι διδάσκουσιν ἀλλήλους, νὰ ἀπέχουσιν ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειαν μακράν, ὥσπερ ὁ ναύτης φεύγει μακρὰν ἀπὸ ταῖς ξέραις, σεβαίνωντας εἰς τὸν λιμιῶνα. Ἐπειδὴ πολλοί, ἀφ' οὗ περάσουσι μεγάλαις φουρτούναις, καὶ ὑψηλὰ κύματα, σιμὰ εἰς τὸν λιμιῶνα ἐτζακίθησαν. καὶ πολλοί, ἀφ' οὗ ἐνίκησαν τοὺς δυνατοὺς τοῦ Διαβόλου πολέμους, ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειαν ἐχάθησαν. καὶ ἢ θαῤῥοῦντες εἰς τὰς ἀρετάς των, ἢ καὶ τῶν μικροτέρων καταφρονοῦντες, ἔπεσον εἰς κρημνὸν δακρύων πολλῶν ἄξιον. καὶ γὰρ ἡ κενοδοξία ἀποστερεῖ τὸν μισθὸν τοῦ κόπου τοῦ πνευματικοῦ, τὴν ἐργασίαν τῶν κοπιώντων τοιοῦτα ἀνωφελῆ. Ἡ δὲ ὑπερηφάνεια, ὄχι μόνον ζημιώνει τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ μέγα κίνδυνον τοῦ προξενεῖ. διότι ἀθετεῖ τὸν Θεόν, τὸν συνεργὸν τοῦ καλοῦ, καὶ ἀναφέρει εἰς τοὺς λόγους της τὴν δύναμιν τῶν κατορθωμάτων. οὕτως οὖν λέγει ὁ Προφήτης περὶ τούτων. ὁ συνάγων τοὺς μισθούς, συνήγαγεν εἰς ἀπόδεσμον τετρυπημένον, οὔπω βαλλομένους καὶ ἤδη ἐκρέοντας, οὐ χρονίζοντας ἐν τῷ ἀποδέσμῳ, ἀλλ' ἐξέως τὸν δεσμὸν παραῤῥέχοντας. τοιαύτη γὰρ ἡ κενοδοξία συνάγουσαν ἔχει τῷ κέρδει καὶ τὴν ἀπώλειαν, ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ τὸ γινόμενον ἀφανίζουσα. ὁ δέγε Παροιμιαστὴς περὶ τῶν ἄλλων, Κύριος, φησίν, ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ἐχθρὸν ἀποκαθιστῶν δυσμενῆ τὸν ἠθετημένον τοῖς ἀθετήσασι. Διὰ τοῦτο οἱ πολῖται καὶ οἰκήτορες τῆς ἐρημίας ἐκείνης, ἔχοντες ἀείποτε εἰς τὸν νοῦν τους τὸν Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἡλίαν, ἐσπούδαζον νὰ μιμοῦνται τὴν ἀρετήν τους, καὶ τὴν ταπείνωσίν τους, κρίνοντες εἰς τὸν ἑαυτόν τους νὰ εἶναι δίκαιον, νὰ παιδεύωνται τὰ ἔργα ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, τῶν ὁποίων τὸν τόπον κατοικοῦσιν. Οὔτε γὰρ ὁ Μωϋσῆς ἐκενοδόξησε ποτὲ εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐξουσίας ὅπου ἀπὸ τὸν Θεὸν ἔλαβεν, οὔτε ὁ Ἠλίας ὑπερηφανεύθη εἰς τὴν θαυμαστήν του θυσίαν, τὴν ὁποίαν πῦρ ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ κατέκαυσεν, ἀλλὰ ἔμειναν πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ταπεινώσεως κατάστασιν. μήτε εἰς τὰς μεταβολὰς τῶν θαυμαστῶν πραγμάτων, ὅπου ἔκαμαν, ὁ λογισμός τους ποτὲ δὲν ἐμεταβάλθη εἰς ὑπερηφάνειαν. Εἰς ταύτην τὴν ἔρημον φεύγωντας ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ Φαραώ, καὶ φυλάττωντας τὰ πρόβατα Ἰοθὼρ τοῦ Πενθεροῦ του, κατηξιώθη νὰ ἰδῇ τὴν θαυμαστὴν τῆς βάτου ὀπτασίαν, μανθάνωντας τὴν φρυγανώδη τῆς βάτου φύσιν, νὰ εἶναι ἀπὸ τὴν φωτίαν δυνατωτέρα, βλέπωντας χλωρὸν κλαδὶ νὰ ἀνθῇ μέσα εἰς τὴν φωτίαν. Εἰς τοῦτο τὸ Ὄρος ἐγίνηκεν ὑπὸ Θεοῦ Νομοθέτης, τότε μὲν τοῦ γένους μόνον τῶν Ἑβραίων, τώρα δὲ παντὸς γένους ἀνθρώπων, φθάνωντας ἡ χάρις εἰς ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος κατὰ τὴν συγγένειαν τῆς τοῦ Μωϋσέως φύσεως, διότι οἱ Νόμοι αὐτοὶ τοῦ Μωϋσέως, ὄντες πρότερον κρυμμένοι ὑπὸ τὸν μόδιον, καὶ ὕστερον βαλμένοι εἰς τὴν λυχνίαν, εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ἔλαμψαν.

Καὶ ὁ Ἠλίας, ὁ ἔνδοξος Προφήτης, φεύγωντας τὴν Ἰεζάβελ ἦλθεν

ἐδῶ,

ἐδῶ, καὶ ὑπνώσας εἰς τὴν γῆν κάτω, καὶ ἐξυπνηθεὶς, εὗρε τὸ ψωμὶ τὸν ὀλυρίτην, ἤγουν τὸν ἀπὸ τὴν σύκαλην ἄρτον. καὶ τὸ κανάτι τὸ νερὸν εἰς τὸ προσκέφαλόν του, τὰ ὁποῖα Ἄγγελος Θεοῦ τοῦ ἤφερε διὰ τροφὴν καὶ δύναμιν τῆς μακρᾶς του ὁδοιπορείας. Εἰς τοῦτο τὸ σπήλαιον ἐκατοίκησεν ἐνδεδυμένος μὲ τὴν μηλωτὴν, ἤγουν μὲ τὴν γοῦναν, ἀπὸ δέρματα προβάτων, μιμούμενος τοὺς δερματίνους χιτῶνας τῶν Πρωτοπατόρων Ἀδὰμ, καὶ Εὔας. καὶ ἐδῶ εἶδε τὸν Θεὸν ἐν αὔρᾳ λεπτῇ, καὶ φωνὴν ἤκουσε προστάσσοντάς του τὰ θεῖα θελήματα. Τοῦτο δὲ εἶναι ὕστερον καὶ πρῶτον σημεῖον τῆς ὑπομονῆς τῶν Ἀσκητῶν τούτων, νὰ τὸ γνωρίσῃ τινὰς καθαρῶς. Ἐκείνην τὴν ἔρημον εἰς ὅλην τους τὴν ζωὴν κατοικοῦσιν, τὴν ὁποίαν περνῶντες μόνον οἱ Ἑβραῖοι, ἐγόγγυσαν, καὶ τρεφόμενοι μὲ Οὐράνιον τράπεζαν καὶ μὲ Θείαν τροφὴν τοῦ Μάννα, εὐθὺς ἀχαριστοῦντες τὴν τράπεζαν ὕβριζον. Ἐκεῖνοι δὲν ὑπόφεραν νὰ στέκωνται σαράντα ἡμέρας χωρὶς προστόν. οὐδὲ μένοντες αὐτεξούσιοι, (μὴ ἔχοντες τὸν Ἐξουσιάζοντα) δὲν ἔγνωθαν νὰ κυβερνηθοῦσι μοναχοί τους μὲ τὴν αὐτεξούσιον ἐλευθερίαν τους. ἀλλὰ εὐθὺς, ἔχοντες πολλὴν ἄδειαν, ἀπέστησαν ἀπὸ Θεοῦ, καὶ ἔδραμον πρὸς ἀσέβειαν. Ἀλλὰ τοῦτο ὅλον τὸν χρόνον τῆς ζωῆς των φιλοσοφοῦσι τὴν ἄσκησιν μὲ τὴν ἐρημίαν, καὶ ὑστερούμενοι τῶν ἀναγκαίων βρωμάτων καὶ ἐνδυμάτων, αὐτοί τους γίνονται εἰς τοὺς λόγους τους Διδάσκαλοι τῆς Εὐσεβείας.

Περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν Ἀββάδων.

Ἀλλὰ τίς ἡ χρεία νὰ λέγῃ τινὰς πολλά; Τοιουτοτρόπως εὑρισκόμενοι οὗτοι οἱ Ὅσιοι, καὶ τὸν Θεὸν οὕτω θεραπεύοντες καὶ λατρεύοντες, ἔξαφνα, αὐγὴ πολλὴ, ἀφ' οὗ ἐπλειώθη ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὄρθρου μίαν νύκτα, ὡσὰν μία μεγάλη ταραχὴ, ἔφθασε τῶν Βαρβάρων τὸ πλῆθος, καὶ ἔπεσον ἐπάνω εἰς τοὺς Θεοσεβεῖς τούτους ἄνδρας οἱ ἄνομοι. ἔτυχα δὲ καὶ ἐγὼ τότε ἐκεῖ μαζὶ μὲ τὸ παιδί μου, διότι ἐκατέβηκα ἀπὸ τὸ βουνὸν νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς Ἀδελφοὺς ὁποῦ ἐκατοικοῦσαν εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον, ἔχοντας τοιαύτην συνήθειαν νὰ κάνω, ἀπὸ πολὺν καιρόν. Παρευθὺς δὲ τρέχοντες μέσα, ὡσὰν λυσσασμένα σκυλία, ἐφώναζον γεμίζοντες τὸν ἀέρα μὲ φωναῖς ἄγριαις, καὶ ἄτακταις. ἄρχιζαν δὲ νὰ ἁρπάζουσιν εἴτι καθ' ὁδὸν εὕρισκον, ἀπ' ἐκεῖνα ὁποῦ οἱ Πατέρες εἶχον διὰ νὰ τρέφουσι τὸν χειμῶνα. διότι ξηραίνουσι τὸ καλοκαῖρι, ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῶν δένδρων, φοινίκων δηλαδὴ καὶ ἑτέρων, ὅσα διὰ φαγὶ εἶναι χρήσιμα, καὶ νὰ μὴν χαλῶνται, καὶ μὲ ταῦτα δίδουσι μικρὰν ἄνεσιν εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς φύσεως. Ἐπρόσταξαν δὲ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους νὰ τὰ συνάζωμεν βγάλοντάς τα ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. ἔπειτα ἐκδύοντες τὰ ὑποκάμισά μας, μᾶς ἔστησαν γυμνοὺς κατὰ τάξιν ἡμᾶς τοὺς γέροντας, διὰ νὰ μᾶς σφάξουσιν. ἔπειτα σταθέντες τριγύρου

γύρου μας μὲ θυμὸν πολὺν, πυρώδη καὶ φονικὰ τὰ ὀμμάτια ἔχοντες, καὶ βλέποντες μὲ βλέμμα λοξὸν, πρῶτον προσάττουσι τὸν Ἱερομόναχον τοῦ Ἁγίου ἐκείνου τόπου νὰ ἁπλώσῃ τὸν τράχηλον. ἔπειτα δύο ἀπὸ ταύτους διγάλοντες τὰ σπαθία τους, ὁ μὲν ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τοῦ Ἁγίου, ὁ δὲ ἀπὸ τὸ ἄλλο στεκάμενοι, τὰ ἔμπηξαν ἀπὸ ταῖς πλάταις. Ὁ δὲ μακάριος ἐκεῖνος Γέρων, οὔτε ἀπὸ τὸν πόνον ἐγόγγυσεν, οὔτε καθόλου τὸ πρόσωπόν του δὲν ἔστρεψεν, οὔτε ἔδειξε σχῆμα πῶς νὰ ἐπόνεσεν, ειμὴ κάνωντας τὸν Σταυρόν του, τὸ, ἐυλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς, μὲ ἥσυχον ψυθιρισμὸν τοῦ στόματος ἔλεγε. καὶ τὸ μὲν σπαθὶ τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τὴν πλάτην ἀνέβη ἐπάνω ἕως τὸ μάγουλον καὶ εἰς τὸ αὐτὶ, τοῦ δὲ ἄλλου ὄπισθεν ἀπὸ τὸν ὦμον ἕως ἐμπροσθὰ εἰς τὸ βυζὶ ἔφθασε. Καὶ ἔτζι ὁ Ἅγιος ἄνδρας ἐκεῖνος σκοτωθεὶς, ἔπεσε μὲ σχῆμα εὔμορφον, τὴν ἀσχημοσύνην τῆς γυμνότητος περικαλύψας μὲ ἐπιτηδειότητα. χάρις δὲ Θεία περιέσκεπε τὸ Ἅγιον ἐκεῖνο σῶμα, καὶ ἔκρυπτε τὴν ἀσχημοσύνην του. Ἀλλὰ τὸ ποῖον σύμβαμα, προφθάσας ἀφ' ἑσπέρας ὁ μακάριος, μᾶς τὸ ἐπροφήτευσε καὶ μὲ ἔργα καὶ μὲ λόγια. διότι ἐσύλεψε τοὺς παρευρεθέντας μὲ φαγὶ περισσότερον, παρὰ τὸ συνηθισμένον του, λέγωντας. ποῖος ἰξεύρει ἂν ζήσωμεν νὰ καθίσωμεν πάλιν ὁμοῦ εἰς ἕνα φαγὶ, καὶ μίαν τράπεζαν; Ὕστερα ἀπὸ τοῦτον φονεύουσι καὶ τὸν συγκελιώτην του, γέροντα ὄντα καὶ αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἀσκήσεως πολλὰ ταλαιπωρημένον, ἔπειτα καὶ τὸν ὑπηρέτην τους. Ὁ δὲ τρόπος ὁποῦ τὸν ἐφόνευσαν ἦτον τοιοῦτος. Ἐπρόσαξέ τον ἕνας ἀπὸ τοὺς Βαρβάρους νὰ μαζώξῃ κάποια φοινίκια ξηρὰ, ὁποῦ ἐχύθησαν, διγάλωντάς τα ἔξω. αὐτὸς δὲ, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοῦτο, πῶς μὲ προθυμίαν πολλὴν κάνει τὸ θέλημά του, εὐθὺς ἐκάθησε, καὶ ἁπλώνωντας τὰ χέρια του τὰ ἐμάζωνε, δείχνωντας προθυμίαν τάχα νὰ τὸν λυπηθῇ, καὶ νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν ζωήν. Ἀλλὰ δὲν τὸν ὠφέλησε τίποτε ἡ προθυμία του, οὐδὲ ἐδυνήθη μὲ τοῦτο νὰ καταμαλάξῃ τὴν σκληρότητα τοῦ Βαρβάρου. διότι ἄλλος ἔστεκεν ὀπίσω του καὶ ἔσυρε κρυφὰ τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὸ θηκάρι. ὁ δὲ Μοναχὸς ἐγύρισεν ὀλίγον ὀπίσω τὸ πρόσωπον, ἢ διατὶ ἐγροίκησε τὸ σπαθὶ ὁποῦ τὸ ἔσυρεν, ἢ καὶ ἀλλοτρόπως φοβούμενος τὸν θάνατον. Ὁ δὲ ἄλλος, ὁποῦ ἔστεκεν ἔμπροσθέν του, μὲ φωνὴν δυνατὴν καὶ βλέμμα ἄγριον τὸν ἐφοβέρισε, καὶ ὁ ἄλλος ἐκάρφωσεν ἀπὸ τὸν λαιμὸν τὸ σπαθὶ, ἀπὸ τὴν λεγομένην κατακλεῖδα, καὶ ἀπέρασεν ἀπὸ τὸν ὑπατικὸν κρεμαστῆρα, ἔμπροσθα εἰς τὸν θώρακα. Εὐθὺς δὲ, πρὶν νὰ σύρῃ ὀπίσω τὸ σπαθὶ ὁ Βάρβαρος, αὐτὸς ἔπεσε νεκρός. καὶ ἢ ἀπὸ τὸν φόβον του, ἢ καὶ ἀπὸ τὴν βαρεῖαν πληγὴν, δὲν ἐγνώρισε καθόλου τὸν θάνατον, ἀλλὰ ἐξελθοῦσα ταχέως ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὰ ἀγγεῖα τοῦ σώματος, ἠλευθερώθη ἀπὸ τὰ δεσμὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μὲ βίαν χωρίζεται, ἐπειδὴ μὲ δυνατὰ δεσμὰ ὑπὸ τοῦ Κτίσου ἐδέθηκε.

Ὅπως

Ὅπως ἐγλύτωσεν οὗτος ὁ Νεῖλος, ὁ δὲ Υἱός του ἐσκλαβώθη.

Ἡμᾶς δὲ τοὺς ἄλλους ἀπεδίωξαν, κάνοντές μας σχῆμα μὲ τὸ χέρι νὰ φεύγωμεν, καὶ δὲν ἠξεύρω πόθεν εἰς τοῦτο ἐκινήθησαν. ἦσαν δὲ ἀκόμι γυμνὰ καὶ αἱματωμένα τὰ σπαθία εἰς τὰ χέριά τους. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Ἀσκηταὶ, οἱ παρόντες, ἔφευγον ἀπὸ τὰ λακκώματα, σπουδάζοντες νὰ ἀνέβουσιν εἰς τὸ βουνόν. διότι ἐνόμιζον πῶς τὸ βουνὸν νὰ μὴ πατηθῇ ἀπὸ τοὺς Βαρβάρους, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸ πολλάκις ὁ Θεὸς ἐστάθη, καὶ ἐλάλησε μὲ τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν. ἐγὼ δὲ ἔμεινα ἄφωνος, δὲν ἠξεύροντας τί νὰ κάμω. διότι δεμένος ὤντας ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ παιδίου, νὰ παγαίνω καὶ νὰ τὸ ἀφήσω δὲν ἐδυνάμουν, οὔτε ἀγάπουν νὰ γλυτώσω μόνος ἐγὼ, δεμένος ὤντας μὲ τὰ δυνατὰ δεσμὰ τῆς φύσεως, ἕως ὅτου, τὸ παιδὶ κάνοντάς μου νεῦμα μὲ τὸ ὀμμάτι νὰ παγαίνω, μετὰ βίας μὲ ἐκατάπεισεν. Ἀλλὰ τὰ μὲν ποδάρια παγαίνοντας ἔμπροσθεν, δὲν ἠξεύρω πῶς καὶ ὅλον τὸ κορμὶ ἠκολούθει, ἡ δὲ καρδία μου νὰ παγαίνῃ δὲν ἤθελεν, ἀλλὰ συχνὰ ἐγύριζε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ παιδὶ, καὶ τὰ ὀμμάτια παντελῶς πρὸς τοὺς λόγους της νὰ κρατῇ δὲν ἐδυνέτον. οὔτε τὸν δρόμον τὸν ἐμπρὸς ἐστοχάζουνταν, ἀλλὰ εἰς τὸν ὄπισθεν μὲ πολλὴν λύπην ἐστρέφοντο. Ἀνέβαινα λοιπὸν καὶ ἐγὼ εἰς τὸ βουνὸν ἀκολουθῶντας τοὺς ἄλλους, ἀπὸ ψηλὰ δὲ ἐθεώρουν τὸ ξιστάθλιον Παιδὶ ποῦ τὸ ἔσυρναν. Αὐτὸ δὲ φανερὰ νὰ φωνῇ δὲν ἐδυνέτον, ἀλλ᾽ ὅμως κρυφὰ ἀπὸ τοὺς Βαρβάρους ἐγύριζε, καὶ πρὸς ἡμᾶς ἐστοχάζετο. διότι τοιοῦτος εἶναι ὁ δεσμὸς τῆς φύσεως, καὶ δὲν διαλύεται μὲ τὸν χωρισμὸν τῶν σωμάτων, ἀλλὰ αὐξαίνει περισσότερον. Καὶ τοῦτο βλέπομεν νὰ γίνεται καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα. διότι καὶ τὸ μοσχάρι χωρίζοντάς το ἀπὸ τὴν μητέρα, μυκᾶται λυπηρὰ καὶ συχνὰ, καὶ στοχαζομένη αὐτὸ μὲ τὸ σχῆμα τῶν ὀμματίων της, φανερώνει τὸν πόνον της. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλογον, ὁπόταν τινὰς τὸ χωρίσῃ ἀπὸ τὸ συντρόφιν του, δὲν ἔχοντας λόγον νὰ συντύχῃ, μὲ τὸν χρεμετισμὸν φανερώνει τὸ πάθος του, μὲ τὸ νὰ κράζῃ συχνὰ τὸν φίλον του. Δὲν ἠξεύρω λοιπὸν πῶς ἐδυνήθηκα νὰ ἀνέβω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, ἂν καλὰ καὶ ὁ λογισμός μου μετ᾽ ἐμένα νὰ μὴν ἀνέβαινεν. ἤθελον ὅμως καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ νὰ ἰδῶ τὸ Παιδίον μου, ἀλλὰ δὲν ἐδυνάμουν διὰ τὸ μάκρος τοῦ τόπου. Ἔμεινα λοιπὸν εἰς μεγάλην ἀπορίαν, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν συνωμίλουν μυστικῶς περὶ τῶν συμβάντων πραγμάτων. καὶ τὸν μὲν Υἱόν μου ἔκλαιον διὰ τὴν σκλαβίαν, τοὺς δὲ φονευθέντας Ἁγίους ἐθρήνουν θερμῶς, λέγων οὕτως.

Λόγοι, πρὸς τὴν Θείαν ἀναφερόμενοι Πρόνοιαν, ἐν σχήματι θρήνου.

ὮῘ Μακάριοι καὶ τρισμακάριοι, ποῦ εἶναι τώρα οἱ κόποι τῆς ἐγκρατείας σας; ποῦ οἱ ἀγῶνες τῆς ὑπομονῆς σας; ποῦ τάχα νὰ ἐλάβετε τὸν τῶν πολλῶν σας ἀγώνων μισθόν; Τούταις ἡ δωρεαῖς ἐφυλάττοντο διὰ λόγου σας, διὰ τὴν μεγάλην σας ἄθλησιν; τάχα νὰ μὴν εἶναι ἀνωφελὴς ὁ δρόμος τῆς Δικαιοσύνης; τάχα νὰ μὴν εἶναι εἰς μάτην οἱ κόποι τῆς Ἀρετῆς, καὶ διὰ τοῦτο, μέλλοντες νὰ φονευθῆτε, ἡ Θεία Πρόνοια δὲν σᾶς ἐβοήθησεν, οὔτε ἐμπόδισε τὸ δίκαιον τοὺς φονευτάς, ἀλλὰ ἐκυρίευσε χέρι παράνομον Ἁγίων ἀνδρῶν σώματα, καὶ καυχᾶται ἡ πονηρία πῶς νὰ ἐνίκησε τὴν εὐσέβειαν, ὑπερηφανευομένη πῶς κατεξοπώθη ἡ ἀλήθεια; Πῶς δὲν ἄναψε πάλιν τὴν φλόγα ἡ Βάτος; πῶς δὲν ἐκατάκαυσε προσερχομένους τοὺς ἀσεβεῖς; πῶς δὲν ἐσχίσθη καὶ τώρα ἡ γῆ νὰ τοὺς καταπίῃ, ὥσπερ ἕνα καιρὸν ἐκατάπιε τὰς τούτας, καὶ τὴν συγγένειαν, καὶ ἅμα πᾶσαν τὴν συναγωγὴν τοῦ Κορέ; Πῶς ἐσιώπησαν οἱ παράδοξοι ἐκεῖνοι φοβερισμοὶ τοῦ Ἁγίου Σιναίου Ὄρους; πῶς μὲ κτύπους βροντῶν, καὶ μὲ συννεφίαν γνόφου, καὶ φωτιαῖς ἀστραπῶν ἀμέτρηταις, δὲν ἐφοβέρισε τοὺς παρανόμους αὐτούς, ὡς καὶ τὸ παλαιόν, ἀλλὰ ἤργησεν ἡ βοηθοῦσα τοῦ Θεοῦ δύναμις, καὶ οὔτε τοὺς ἀδίκους φονευτὰς μὲ ἀστραπαῖς κατέκαυσεν, οὔτε τοὺς ἀδίκως φονευθέντας μὲ κραταιὰν χεῖρα διεφύλαξεν, ἵνα ἴδωσι καὶ οὗτοι τοιαῦτα θαύματα, νὰ γνωρίσουν τῆς ἐξουσίας τοῦ Θεοῦ τὴν ἄμαχον δύναμιν; ἀλλὰ ἔπεσον εἰς αὐτὴν τὴν Βάτον, καὶ εἰς τὸ τῆς Νομοθεσίας Ὄρος, ὡσὰν θυσιασμένα ζῶα ἄλογα, ἀβοήθητοι οἱ εὐσεβεῖς; Ποῦ εἶναι ἡ δύναμις ὁποῦ ἐκαταπόντισε καὶ ἐβύθισε τοὺς Αἰγυπτίους; ποῦ ἡ δύναμις ἐκείνη, ἡ ὁποία ἔῤῥιψε χάλαζαν μεγάλην σὰν πέτρας, καὶ ἐφόνευσε τοὺς ἀλλοφύλους, ὅταν ἐπολέμουν τὸν Ἰσραήλ, δίδοντες νίκην χωρὶς κόπον καὶ ἅρματα εἰς τὸν ἐδικόν του λαὸν ὁ Θεός; Καὶ πάλιν ἄλλην φορὰν, ὅταν ἔβαλεν ἔκστασιν εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἦλθον νὰ πολεμήσουσι τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ φονεύοντες ἀλλήλους των δὲν τὸ ἤξευραν, μήτε ἐγνώριζον οἱ τάλανες πῶς φονεύουσι τοὺς συντρόφους των; Ποῦ τάχα τώρα ἔκρυψε τὴν δύναμιν τῆς βοηθείας του καὶ δὲν ἐσκέπασε νὰ κρύψῃ καὶ τούτους τοὺς Ἁγίους, ἀλλὰ τῶν ἀγρίων λεόντων τὸν θυμὸν ἐχαλίνωσεν εἰς τὸν Δανιὴλ τὸν Προφήτην, καὶ τὴν ἄμαχον δύναμιν τοῦ πυρὸς εἰς τοὺς Ἁγίους τρεῖς Παῖδας, δείχνωντας τὴν πολλήν του εὐσέβειαν; Τούτων δὲ τὴν ἀρετήν, πῶς τὴν ἔκαμεν ἀμφίβολον, ἀφίνωντάς τους γυμνοὺς πάσης βοηθείας, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ λογίζωνται πῶς εἶναι ἀνάξιοι θείας κηδεμονίας;

Ὥσπερ ἀπαίτησις πρὸς τοὺς ἀνωτέρω λόγους.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως ἡ πολλὴ ἀθυμία καὶ λύπη μὲ ἔκαμε νὰ τὰ λέγω, καὶ ἔξω τοῦ πρέποντος μὲ εὔγαλε, πλὴν συγγνώμη τῷ πάθει, ὅτι πολλάκις κάνει τὸν ἄνθρωπον τὸν λυπημένον νὰ συντυχαίνῃ ἐκεῖνα ὁποῦ αὐτὸν τὸν ἴδιον δὲν ἀρέσουσιν, ἔσωντας νὰ νικᾶται ἀπὸ τὸ μέγεθος τῶν πειρασμῶν. ἐπειδὴ πολλάκις ἡ Θεία βοήθεια καὶ δικαίους ἄνδρας ἄφησεν ἀβοηθήτους, παραδίδωντάς τους εἰς τιμωρίας ποικίλων βασάνων, καὶ θάνατον ἄδικον, διὰ νὰ φανερωθῇ ἡ δοκιμὴ τῆς ἀνδρείας των, καὶ ἡ Πίστις των νὰ ἀνταλάμψῃ ὡς μέγας πυρσὸς, μὴ ὀλιγοστεύωντας ἕως θανάτου τὴν παῤῥησίαν των, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς πολλὰς τιμωρίας ὁποῦ ὑπέμειναν νὰ φανερώσουσι τὴν μανίαν τῶν Τυράννων, ὡς μάταιον. Ἐπειδὴ καὶ οἱ λοιποὶ οὗτοι Ἅγιοι, ὁποῦ τώρα ἐδῶ ὑπέμειναν, παντελῶς ἀπὸ τὴν ἔρημον ταύτην νὰ ἀναχωρήσουσι, δὲν θέλουσι, προτιμῶντες τὸν θάνατον, παρὰ νὰ συναναστρέφωνται εἰς τὰς Χώρας ὡσὰν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους. τὴν ὁποίαν γνώμην αὐτὴν εἶχον καὶ οἱ φονευθέντες, θέλοντες νὰ ἀποθάνουσι μᾶλλον εἰς ταύτην τὴν ἔρημον, παρὰ νὰ ὑπομένουσι τὴν κακίαν, ὁποῦ εἰς τὰ κοσμικὰ πολιτεύεται. ὅτι ἐγνώριζαν πῶς ἀπὸ τὸν σωματικὸν θάνατον ὁ ψυχικὸς εἶναι χειρότερος, καὶ ἐπικινδυνώτερος ὁ τῆς ἁμαρτίας θάνατος, παρὰ τῆς σφαγῆς. διότι ὁ διὰ ξίφους θάνατος ὀλίγον ἔχει τὸν πόνον καὶ πρόσκαιρον, ὁ δὲ ψυχικὸς τὴν τιμωρίαν ἔχει αἰώνιον, καὶ μηδέποτε παυομένην. καὶ ταῦτα μὲν ἐγὼ ἔλεγον.

Περὶ τῶν λοιπῶν, τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τῶν Βαρβάρων.

ΟΙ δὲ Βάρβαροι, φονεύσαντες καὶ ἄλλους πολλοὺς εἰς τὴν ἔρημον, καὶ λαβόντες πολλὰ κουρσεύματα, ἐπεριπάτησαν πολλὴν στράταν, καὶ ἐξεμάκρυναν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔκλινεν ἡ ἡμέρα, εὑρίσκοντες καὶ ἡμεῖς ἄδειαν, ἐκατέβημεν ἀπὸ τὸ βουνὸν διὰ νὰ θάψωμεν τὰ νεκρὰ τῶν Ἁγίων σώματα. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους εὕρομεν ἀπὸ πολλῆς πρότερον ἀπεθαμμένους, ὁ δὲ Ἅγιος Θεόδουλος ἀκόμι ἀνάπνεε, καὶ ὀλίγα ἐσυντύχενε. Καθήσαντες οὖν ἡμεῖς εἰς τὸν γύρον του, καὶ θρηνοῦντες εἰς τὰ συμβάντα κακὰ, ἐπεράσαμεν οὕτως ὅλην τὴν νύκτα, παρηγορῶντάς μας ὁ Γέρων, καὶ λέγοντας, νὰ μὴν παραξενιζώμεθεν εἰς ταῦτα τὰ κακὰ, διότι τοῦτο παλαίποτε εἶναι συνήθεια τοῦ Σατανᾶ, νὰ ζητᾷ ἀπὸ τὸν Θεὸν ἄδειαν, νὰ πειράζῃ τοὺς Δικαίους. Πόσους, λέγει, ἐθανάτωσεν ἀπὸ τὴν φαμελίαν τοῦ Ἰώβ, ἄλλους μὲ φωτίαν, ἄλλους μὲ σπαθὶ, καὶ ἄλλους κρημνίζωντας τὸ σπῆτι, καὶ πλακώνωντάς τους; ἀλλὰ μὴ σᾶς παράξῃ ὁ λογισμὸς εἰς ταῦτα ὁποῦ ἔγιναν. διότι ἐξεύρει ὁ ἀγωνοθέτης Θεὸς κατὰ τίνα εὔλογον αἰτίαν παραδίδει τοὺς ἀθλητὰς

τὰς

τὰς εἰς τοὺς ἐχθροὺς, δίδωντας ἀμοιβὰς πλουσίας, καὶ δωρεὰς εἰς ἐκείνους ὁποῦ μὲ εὐχάριστον γνώμην δέχονται τὰς πληγάς. Καὶ τοιαύτας ἀμοιβὰς ὡσὰν ἐκείνας τοῦ δικαίου Ἰώβ. ὁ ὁποῖος ἔλαβεν, ὅλα διπλᾶ ἐκεῖνα ὁποῦ ἐφαίνησαν πῶς νὰ ἔχασε, μάλιστα πολλῷ πλέον περισσότερα χωρὶς καμίαν σύγκρισιν. Ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ταῦτα ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς ἐκείνων ὁποῦ ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἀγάπην του, καὶ μὲ τὰ παλαίσματα τῆς Εὐσεβείας ἐνδόξως τὴν ζωήν τους ἐστεφανώσασι· διότι τοῦτο εἶναι πρέπον εἰς τὸν Θεὸν τὸν μεγαλόδωρον, νὰ περισσεύῃ μὲ ταῖς πλερωμαῖς του τοὺς κόπους, καὶ μὲ τὰ πλούσια στέφανα ὁποῦ δίδει, νὰ νικᾷ τοὺς ἀγῶνας, καὶ νὰ δίδῃ εἰς τοὺς ἀγωνιστάς του ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν ἐλπίζουσιν, οὐδὲ τὰ διδόμενα δῶρα νὰ ἀπαντέχαινων ποτὲ ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ λαμβαίνουσιν, ἵνα ἀποδώσῃ καὶ τὰς χρεωστουμένας πλερωμὰς, καὶ αἱ πλερωμαὶ αὐται νὰ εἶναι καὶ χάριτες, ἐπειδὴ ἀπὸ τοὺς κόπους πολλὰ περισσεύουσι. Λέγωντας δὲ ταῦτα, καταφιλῶν ἠσπάζετο τοὺς παρόντας, ἕως ὅπου εἶχε δύναμιν νὰ κινᾷ τὴν γλῶσσαν καὶ νὰ μιλῇ. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελειώθη, τὸν ἐνταφιάσαμεν μὲ πολλὰ δάκρυα, ὁμοῦ μὲ τοὺς λοιποὺς, καὶ μόλις ἀπὸ τὸ πολὺ σκοπάδι ἠδυνήθηκα νὰ ἔλθω πρὸς τοῦ λόγου σας. Αὐτοὶ δὲ ὁποῦ ἐφονεύθησαν, οἱ μὲν δύο, Παῦλος ἐλέγοντο καὶ Ἰωάννης, ὁ δὲ Γέρων, ὁ καὶ Ἱερομόναχος, ἐλέγετο Θεόδουλος. Ἀπέθανον δὲ ἑπτὰ ἡμέρας ὕστερα ἀπὸ τὰ Θεοφάνεια, ὁποῦ εἶναι Ἰαννουαρίου ιγ'. διότι βέβαια εἰς εὐσεβεῖς ἄνδρας δίκαιον εἶναι νὰ ἠξεύρουσι καὶ καιροὺς καὶ ὀνόματα, θέλοντας νὰ συγκοινωνοῦσι μὲ ταῖς γνώμαις τῶν Ἁγίων. Ἐφονεύθησαν δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ, πολλοὺς χρόνους προτήτερα, τῶν ὁποίων τὴν μνήμην ἑορτάζουσιν εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁμοῦ, διὰ τὸ μάκρος τοῦ δρόμου ἐκείνων ὁποῦ εἰς τὴν Ἑορτήν τους πανταχόθεν ἔρχονται.

Περὶ τοῦ φυγόντος δούλου ἀπὸ τοὺς Βαρβάρους. ἐν ᾧ καὶ σαφέστερόν τι περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Νείλου ἀγγέλλεται, καὶ περὶ τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν φονευθέντων.

ΣΥνομιλούντων δὲ ἡμῶν περὶ τούτων, ἦλθε λόγος, πῶς κάποιος ἀπ' ἐκείνους ὁποῦ ἐπῆραν οἱ Βάρβαροι, ἔφυγε καὶ ἦλθεν ὀπίσω, καὶ εἰς ὀλίγον ἦλθε καὶ πρὸς ἡμᾶς, ἔχωντας ἀκόμι εἰς τὴν ὄψιν του τὰ σημάδια τοῦ φόβου. καὶ μὴ δυνάμενος ἀκόμι νὰ καταπαύσῃ τὴν ταραχὴν τῆς ψυχῆς του, ἀλλὰ ὥσπερ νὰ τὸν ἐδίωκον ἀκόμι φεύγοντα, καὶ ὡς ἀπὸ πολλοῦ δρόμου τρέχωντας, ἀνάσαινεν, ὡσὰν νὰ ἦτον σιμὰ νὰ τὸν φθάσουσιν ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν ἐδίωκαν. Ἐρωτῶντές τον δὲ ἡμεῖς, τὸ, πῶς ἔφυγες; Ἐμένα, λέγει, καὶ τὸν Υἱόν σου τὸν Θεόδουλον, συνομιλοῦντες

χθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸν δεῖπνον, ἔταξαν νὰ μᾶς θυσιάσουσι τοῦ ἄστρου τὴν αὐγήν. καὶ ἔστησαν καὶ τὸν βωμὸν, καὶ ξύλα ἔφεραν, μὴν ἠξεύροντες ἡμεῖς διὰ τίνα αἰτίαν τὰ κάνουσιν ἐκεῖνα. Κάποιος δὲ ἀπὸ τοὺς ἄλλους σκλάβους ὁποῦ ἐγροίκα τὴν γλῶσσαν τους, μοῦ τὸ εἶπεν ἔμμα κρυφά. ἐγὼ δὲ πάλιν ἐφανέρωσα εἰς τὸν Υἱόν σου ταύτην τὴν πονηρὰν τῶν Βαρβάρων βουλήν. καὶ ὅτι, ἂν δὲν φύγωμεν, τὸ ταχὺ ὁ Ἥλιος ἀνατέλλωντας, δὲν μᾶς θέλει εὕρη ζωντανούς. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ἐφοβήθη νὰ μὴν τὸν φθάσουσι φεύγοντα, λέγωντας, ὅπου καὶ ἂν εἶναι τινὰς, τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ θέλει νὰ γένη, ἐὰν καὶ νὰ εἶναι κρυμμένος εἰς βάραθρα. Ἐγὼ δὲ, ἀφ' οὗ δυνατὰ ἐσκοτείνιασε, καὶ οἱ Βάρβαροι, μεθυσμένοι ὄντες, ἀποκοιμήθησαν βαρέα, πρῶτον μὲν ἐσύρνουμουν κάτω εἰς τὴν γῆν, ἵνα μὴ περιπατοῦντας ὀρθῶς, φαίνεται ἡ σκιὰ τοῦ κορμίου μου εἰς τὸ σκοτάδι, καὶ μὲ γροικήση τινὰς, ἂν εἶναι ἔξυπνος. ἔπειτα μακραίνωντας ἀπὸ ταύτους ὀλίγον, ὀρθὸς ἐσυκώθηκα, καὶ ἄρχησα νὰ τρέχω πρὸς τὰ ὧδε, ὡσὰν νὰ εἶχα πτερὰ, ἀπὸ τὸν φόβον μου, νομίζωντας, ἢ νὰ γλυτώσω μὲ τὴν φυγὴν τὴν σφαγὴν, ὁποῦ ἅπαξ ἀπὸ ταύτους ἀπεφασίσθηκεν, ἢ ἐὰν με καταδράμωσι καὶ με φθάσωσιν, ἄλλο περισσότερον δὲν θέλουσι μοῦ κάμη, παρὰ νὰ με σφάξουσι, καθὼς ἐβουλεύθησαν. Ἐπρόκεινα δὲ τὸ ἄδηλον τοῦ ἐλπιζομένου καλοῦ, ἀπὸ τὸ φανερὸν καὶ ὁμολογούμενον κακόν. διότι πρέπον μοῦ ἐφάνη νὰ φύγω ἀπὸ τὸν κίνδυνον ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κανένας ἄλλος τρόπος νὰ γλυτώσω δὲν ἤτονε, ἂν ἔστεκα ἐκεῖ. διὰ τοῦτο ὅλον τὸ θάῤῥος τῆς σωτηρίας μου τὸ ἔδωσα εἰς τὴν βοήθειαν τῶν ποδαρίων μου. διότι ἠξεύρω πολλοὺς ὁποῦ ἐγλύτωσαν μὲ τὰ ποδάριά τους καλλίτερα, παρὰ μὲ μυρίους ἄλλους βοηθούς. Καὶ ἰδοὺ δὲν ἔσφαλε ποσῶς ἡ γνώμη μου, ἀλλὰ μὲ τὰ ποδάριά μου, εἰς τὰ ὁποῖα ὕστερα ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐπιστεύθηκα, παρ' ἐλπίδα ἐγλίτωσα, καὶ ἦλθα πρὸς τοὺς λόγους σας, ὡς με βλέπετε, χωρὶς νὰ πάθω τίποτε κακόν. Ἀλλ' ὅμως ὁ φόβος τῆς σκληρότητος τῶν Βαρβάρων εἰς τὰ ὀμμάτιά μου ἀκόμι φαίνεται, καὶ ὁ νοῦς μου ἀκόμι ταράττεται πρὸς τὰ παράνομά τους ἔργα καὶ βέβηλα, φρίττων καὶ τρέμων εἰς τὰ πράγματα ὁποῦ ἐτόλμησαν καὶ ἔκαμαν. διότι τὸν ἐδικόν μου Αὐθέντην, καὶ τὸν Στρατηγὸν, ἀφ' οὗ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πολιτείας μας, ὁποῦ μᾶς ἐστείλατε, ἐκάμαμεν, καὶ γυρίζοντες ὀπίσω πρὸς τοὺς λόγους σας, μᾶς ἐπίασαν εἰς τὴν στράταν ὁποῦ ἐρχόμεθεν, καὶ μᾶς ἐπῆραν εἰς τοὺς λόγους τους μὲ ὅτι ἄρα καὶ ἂν εἴχαμεν μαζί μας. καὶ τὸν μὲν Στρατηγὸν, ἐπειδὴ μὲ τοὺς δούλους του ἀντιστάθηκεν εἰς πόλεμον, κομμάτια τοὺς ἐκατάκοψαν. τὸν δὲ ἐδικόν μου Αὐθέντην μὲ τὸ παιδίον του, τὸ ὁποῖον ἠξεύρετε πῶς μικρὸν παλικάρι ἤτονε, μᾶς ἐπήρασιν ἀκολουθῶντάς τους. Καταβαίνωντας δὲ χαμηλὰ ὁ Ἥλιος πρὸς τὸ βασίλευμα, ἐκόνεψαν ὅπου τοὺς εὗρε τὸ δειλινόν. δειπνοῦντες δὲ ἀπὸ τὰ φαγία ὁποῦ μᾶς ἐπῆρασι μεγαλοπρεπῶς, ἔκραξαν καὶ τὸν Αὐθέντην μου μὲ τὸ παιδί του εἰς τὸν δεῖπνόν τους, καὶ νὰ στέκεται θαῤῥετὸς, καὶ νὰ μὴν φοβᾶται

καθό-

Περὶ τριῶν ἑτέρων φονευθέντων κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ περὶ δύο ἄλλων κελλίων, ἐν οἷς τοὺς οἰκοῦντας ἐφόνευσαν.

ΜΕτὰ ταῦτα ἀπαντήσαντες τρεῖς ἄνδρας, ὁποῦ ἤρχοντο εἰς τὸν δρόμον, καὶ εὐθὺς, ὡς τοὺς εἶδον ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμον ἐπάνω τους, καὶ ὄντες ἀκόμι θυμωμένοι ἀπὸ τὸ παιδὶ, ἐτελείωσαν εἰς αὐτοὺς τὸ ἐπίλοιπον τοῦ θυμοῦ των. διότι, ὡς καθὼς τὸ σκυλὶ τὸ λαγωνικὸν, ὁπόταν τοῦ φύγῃ ὁ λαγωὸς, καὶ εὕρῃ εὐθὺς ἄλλον, τρέχει εἰς αὐτὸν μὲ θυμὸν περισσότερον, οὕτως ἔκαμαν καὶ αὐτοὶ εἰς ἐκείνους τοὺς τρεῖς ὁποῦ ἴδασι. τρέχοντες γὰρ πρὸς αὐτοὺς, ἐξεγύμνωσαν τὰ σπαθία πρὶν νὰ φθάσουσι, καὶ ἦλθον εἰς αὐτοὺς μὲ τόσην ἀγριότητα, σὰν νὰ ἤθελαν εὕρῃ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔχασαν, οὕτω δὲ καὶ αὐτοὺς ἀσπλάγχνως ἐφόνευσαν. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ νὰ βάλουσι τὰ σπαθία εἰς τὰ θηκάρια, ἔχοντές τα δὲ ἀκόμι μὲ ζεστὰ καὶ ἀχνίζοντα αἵματα μεμολυσμένα, βλέπουσιν εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ὑπάρχουν, δύο κελλία ἀσκητῶν, ὄχι εἰς ἕνα μέρος καὶ τὰ δύο εὑρισκόμενα, ἀλλὰ τὸ μὲν ἕνα κατὰ τὸ μέρος τοῦ δρόμου τὸ δεξιὸν, τὸ δὲ ἄλλο κατὰ τὸ ἀριστερόν. ἦτον δὲ τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο μακρὰν, ὡς τριάκοντα στάδια. Ἡμεῖς δὲ εὑρέθημεν τότε περιπατοῦντες εἰς τὸ μέσον τους, λείποντες ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὡς δεκαπέντε στάδια, ὡς ἀπὸ τὸ κέντρον γραμμαὶ, ἐκπίπτουσιν εἰς τὴν περιφέρειαν. Ἐμοιράσθησαν γοῦν, καὶ πρὸς καθ᾽ ἕνα οἱ ἡμίσεις ἔτρεχον, ὅσα εἶχον κουρσεύματα ξεφορτώνοντες. καὶ ἀφίνοντάς τα μὲ τὰ ζῶα εἰς τὸν τόπον ὅπου εὑρέθημεν. Καὶ εἰς μὲν τὸ Μοναστήριον, ὁποῦ ἦτον πρὸς τὸ Νότειον μέρος, δὲν ἠξεύρομεν πόσους καὶ τίνας ἐφόνευσαν. ἐκεῖνος δὲ ὁποῦ ἐκατοίκα εἰς ἐκεῖνο, ὁποῦ ἦτον πρὸς τὸ Βόρειον, ἀφ᾽ οὗ οἱ Βάρβαροι ἐκεῖ ἐπλησίασαν, ἄκουσεν ἐκεῖνος τὸν κτύπον τῶν σαϊτῶν ἀπὸ τὸν πολὺν δρόμον ὁποῦ ἔτρεχον, καὶ ἄρχησε νὰ φεύγῃ, αὐτοὶ δὲ μὲ τὰς σαΐτας πεξεύοντές τον, τὸν ἔρριξαν. εὑρίσκοντάς τον δὲ, ἀφ᾽ οὗ ἔφθασαν ἐπίστομα κείμενον, δὲν τὸν ἄφησαν νὰ ἀποθάνῃ μετ᾽ ἐκείναις ταῖς λαβωματιαῖς τῶν σαϊτῶν, ὁποῦ ἦσαν βέβαια ἀρκεταὶ πρὸς θάνατον, ἀλλὰ ἀναπνέοντα ἀκόμι καὶ ψυχορραγοῦντα, τὸν ἐγύρισαν ἀνάσκελα, καὶ εὐθὺς τὸν ἔσχισαν ἀπὸ τὸ ὑπογάστριον ἕως ἐπάνω εἰς τὸν στόμαχον. τὰ δὲ σπλάγχνα του ἔξω ὡς ἐφάνησαν, καὶ χυθέντα ἔξω ἀπὸ τὰς παγίδας των, τὰ ἀνακάτευαν μὲ τὰ κοντάρια των, ὥστε ὁποῦ καὶ αὐτὰ πρὶν νὰ μισέψωσι τὰ ἐκατάσχισαν.

Περὶ τοῦ ὀνείρου, ὁποῦ εἶδεν ὁ Νεῖλος διὰ τὸν Υἱόν του.

Ἀφ᾽ οὗ δὲ ταῦτα ἔπραξαν οἱ Βάρβαροι, τὴν ἐρχομένην ἐκείνην νύκτα ἐγὼ, ὡς καθὼς σας εἶπα, ἔφυγα, ὁ δὲ Υἱός σου, ἀναμένωντας ἐκεῖ, δὲν ἠξεύρω τί ἔπαθε. διότι τότε τὸν ἄφησα ζωντανὸν, ἀλλ᾽ ὅμως ἐλπίδα

πίδα ζωῆς δὲν εἶχε, διότι ἐψυθίειζαν νὰ τὴν θανατώσουσιν. Ἀκούωντας δὲ ἐγὼ ταῦτα, καὶ ἔχωντας ἀκόμι τὸ ὄνειρον εἰς τὴν φαντασίαν μου, διότι εἶδα εἰς τὸν ὕπνον μου, καὶ ἀνέγνωθα μίαν γραφὴν, τὴν ὁποίαν τάχα κάποιος φίλος καὶ γνώριμος μοῦ ἔφερεν, ἡ ὁποία πρὸ τοῦ νὰ τὴν ἀνοίξω διπλωμένην, ἀπέξω εἰς τὴν ἐπανωγραφὴν ἔγραφεν ἔτζι. Εἰς τὸν κατὰ Θεὸν Δεσπότην μου, καὶ Πατέρα, ἀπὸ ἐμένα τὸν Μακάριον Θεόδουλον. Ποταπὴν καρδίαν μοῦ ἔπρεπε νὰ ἔχω, Ἀδελφοί, ἂν εἶχα ἀκόμι καρδίαν εἰς τοῦ λόγου μου; ἐκατακόπτετον ἡ καρδία μου, ἀνασπῶντανε τὰ σπλάγχνα μου, ἐλύθη ὅλη μου ἡ δύναμις, ἔσταξαν ἀπὸ τὸ κορμί μου οἱ ἵδρωτες, καὶ ὅλα μου τὰ μέλη ἐτρέμαν, ἀφ' οὗ τὰ λόγια ἐκεῖνα ἤκουσα, καὶ ὡμοίαζαν μὲ τὸ ὄνειρον. διότι, ὡς καθὼς ἐκεῖνος ἔλεγε, καμίαν πλέον ἀμφιβολίαν δὲν εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ χωρὶς κανένα ἄλλον τρόπον, ἀποφασισμένον τὸ παιδὶ ἦτον εἰς θάνατον, καθὼς καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸ πρῶτον ὑπόπτευα. ὑπὸ γὰρ δύο μαρτυρικῶν εἶχε τὸ βέβαιον, ἀπὸ τὸ νυκτερινόν μου ὄνειρον, καὶ ἀπὸ τὰ λόγια ὁποῦ ἔλεγεν ἐκεῖνος, ὁποῦ ἀπὸ τοὺς Βαρβάρους φεύγωντας ἐγλύτωσε. Τί λοιπὸν ἀπ' ἐκεῖ εἰς ἐμένα ἔγινεν; ἐχάθη καὶ ἡ συντυχία παντελῶς τῆς φωνῆς μου, καὶ πλέον μήτε νὰ κλαίω, μήτε νὰ θρηνῶ ἐδυνάμουν, ἀλλὰ μόνον εἰς αὐτὸν ὁποῦ ταῦτα τὰ λόγια ἔλεγε, σιωπασὸς ἐσοχάζουμουν.

Εὐχαριστήριοι λόγοι τῆς Γυναικὸς, ἧς ἦτον Παιδὶ ἐκεῖνο ὁποῦ ἐφόνευσαν.

ΟΥ'τως οὖν ἐγὼ ἐξεστηκὼς εὑρισκόμενος, μία Γυναῖκα ἐλθοῦσα μὲ ἐπαρηγόρησε, διότι αὐτῆς τῆς Γυναικὸς ἦτον παιδὶ ἐκεῖνο ὁποῦ οἱ Βάρβαροι ἀσπλάγχνως, καὶ μετὰ πλείστου θυμοῦ, ὡς εἶπον, ἐφόνευσαν. Καὶ γὰρ, ἀφ' οὗ ἔμαθεν ἐκείνη, πῶς τὸ παιδί της μεγαλοψύχως καὶ ἀνδρείως ἀντιστεκάμενον πρὸς τοὺς Βαρβάρους, ἀπέθανεν, ἔδειξε καὶ αὐτὴ μὲ τὸ ἔργον, πῶς ἦτον τοιούτου παιδὸς Μήτηρ γνησία καὶ ἀληθής. διότι παρευθὺς, ὡς τὸ πρᾶγμα καλῶς ἐκατάλαβεν, ἄλλαξεν ὅλην τὴν φορεσίαν της, καὶ ἐφόρεσεν ἄλλα λαμπρὰ καὶ ὡραῖα φορέματα, καὶ μὲ ὅλον τὸ σχῆμα φαιδροτέρα καὶ χαρουμένη ἐφαίνετο. σηκώνωντας δὲ τὰ χέριά της εἰς τὸν Οὐρανὸν, τοιαύτας εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Σωτῆρα ἀνέπεμπεν. Εἰς ἐσένα, λέγει, Δέσποτα τῶν ἁπάντων ἐπαράδωκα τὸ παιδί μου. καὶ ἰξεύρω πῶς καὶ τώρα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα καλὰ ἐφυλάχθηκεν. εἰς τὸ θάρρος σου ἔδωσα τὸ παιδάκι μου, καὶ ἐφυλάχθηκέ μου σῶον ἐπ' ἀληθείας καὶ ἄβλαβον. διότι ποσῶς εἰς τὸν νοῦν μου δὲν βάλλω, τὸ πῶς μοῦ ἀπέθανεν, ἀλλὰ πῶς τὴν ψυχὴν διεφύλαξεν ἀναμάρτητον, καὶ τὸ πνεῦμα καθαρὸν εἰς τὰς σὰς ἀχράντους χεῖρας παρέδωκεν. Ἐγὼ μετρῶ τὰς σφαγὰς διὰ μεγάλας δωρεὰς, ἐγὼ λογίζομαι τὰς πληγὰς διὰ στέφανα πολυτελῆ. Μα-

καρία

καιρία ἡ ὥρα, ὦ Τέκνον μου, νὰ ἤθελε χωρέσῃ τὸ κορμί σου καὶ ἄλλαις πληγαῖς, διὰ νὰ ἀπολαύσῃς καὶ περισσοτέρους τοὺς μισθούς. μὲ τοῦτο ἐπλήρωσες καὶ ἐμένα, ὅπου εἰς τὴν κοιλίαν μου σὲ ἐβάστασα, μὲ τοῦτο μοῦ ἐπλέρωσες τοὺς πόνους ὅπου σὲ ἐγέννησα. μὲ τοῦτο μοῦ ἔκαμες τὴν ἀνταμοιβὴν εἰς τὸ γάλα ὅπου σὲ ἐβύζασα. Τί δὴ λοιπὸν, νὰ μὴν μοιράσωμεν καὶ τὰ ἆθλα ὁμοῦ; διότι ὁ κόπος κοινὸς εἶναι καὶ τῶν δύο μας. Ἐσὺ ἀγωνίσθηκες τὸν καλὸν ἀγῶνα, καὶ ἐγὼ ἀπολαμβάνω τὴν χαρὰν τοῦ ἀγῶνός σου, ἐσὺ ἤθλησας, καὶ ἐγὼ εὐφραίνομαι εἰς τὴν ἄθλησιν. ἐσὺ ἀντιστάθης πρὸς τὸν θυμὸν τὸν βαρβαρικὸν, καὶ ἐγὼ ἀντιπαλαίω πρὸς τὸν πόνον τὸν φυσικόν. ἐσὺ τὸν θάνατον καταφρόνησας, καὶ ἐγὼ τὰ σπλάγχνα ἐκαταπόνεσα. ἐσὺ ὑπόφερες ἀνδρείως τὸν πόνον τῆς σφαγῆς, καὶ ἐγὼ σπαρασσομένα μου τὰ σπλάγχνα κρατῶ μὲ ὑπομονήν. Ἴσα καὶ ὅμοια εἶναι τὰ ἐδικά σου μὲ τὰ ἐδικά μου, καὶ ἔχι ὀλιγώτερα. Ἐσὺ νικᾷς μὲ τὴν πικρίαν τοῦ πόνου, ἐγὼ νικῶ μὲ τὸ μάκρος τοῦ χρόνου. διότι ἂν καλὰ καὶ ὁ ἐδικός σου πόνος νὰ ἦτον πολὺς καὶ πικρότερος, ἀλλὰ μίαν καὶ μόνην ὥραν βέβαια ἦτον ὁ σὸς θάνατος. Ἐγὼ δὲ μακροτέραν ἔχω τὴν ὀδύνην, ἀλλ᾽ ὅμως πράως ὑποφέρω εὐχαριστοῦσα, διότι εἶμαι πληροφορημένη νὰ ζῇς εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἀθάνατον ζωήν. πιστεύω δὲ, πῶς εἰς ὀλίγον καιρὸν νὰ μὲ ἔχῃς καὶ ἐμένα ἐκεῖ νὰ μὲ γηροκομίσῃς, ὁπόταν τοῦτο τὸ ὀστράκινον σκεῦος τοῦ σώματός μου θέλει ῥαγίσει, μὲ ὁποῖον δήποτε τρόπον, καὶ νὰ ἔλθω πρὸς τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον. Καλότυχη ἐγὼ Μήτηρ, διότι τοιοῦτον Μάρτυρα εἰς τὸν Θεὸν ἐπαράδωσα. καλότυχη πάλιν ἐγώ. διότι θαῤῥετὰ τοῦ λοιποῦ καυχῶμαι, πῶς ἔφθασες καὶ εὑρίσκεσαι εἰς τὴν συντροφίαν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τρυφᾷς τὴν ἀτελεύτητον τρυφήν. Ταῦτα ἐγὼ, λεγούσης τῆς Γυναικὸς ἐκείνης ἀκούσας, ἐκοκκίνησε τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἐδοκίμαζα νὰ τὸ κρύψω, διότι οὕτω παρὰ τὸ πρέπον ἐμικροψύχησα εἰς τὸ πάθος τοῦ Παιδίου μου. καὶ ἐπεὶ μία γυναῖκα μὲ ἐνίκησεν εἰς τὴν ὑπομονὴν, καὶ εἰς τὴν ἀνδρείαν τῆς ψυχῆς, ἄρχισα νὰ ἐντρέπωμαι τοὺς παρόντας ἀνθρώπους. ἔπειτα τὴν μὲν γυναῖκα ἐθαύμαζον, τὸν ἐμαυτόν μου δὲ ἐκατάκρινα, καὶ ὡς πληγὰς εἰς τὸ πρόσωπον ἐλογιζόμην τὰ λόγια τῆς ἀνδρείας ἐκείνης γυναικὸς, καὶ τὴν σωφροσύνην ἐκείνης ἔκρινα μεγάλην ἐδικήν μου ἀγνωσίαν. διότι νομίζωντας ὅτι μὲ δίκαιον τρόπον διαπονοῦμαι πρὸς τὸν Θεὸν, τότε καλῶς ἐγνώρισα πῶς ἁμαρτάνω. διότι μὲ τὸ παράδειγμα τῆς Γυναικὸς ἔμαθα, πῶς κάθε λογῆς συμφορὰν δύναται νὰ ὑπομείνῃ ὁ ἄνθρωπος εὐγνωμόνως καὶ εὐχαρίστως.

Ὅπως ἔκαμαν βουλὴν οἱ Φαρανῖται καὶ στέλλουσιν Ἀποκρισαρίους πρὸς τὸν Βασιλέα τῶν Βαρβάρων, ὑπὲρ τῶν φονευθέντων.

ΟἹ δὲ κατοικοῦντες τὴν Πόλιν Φαρὰν, ἀφ' οὗ τοῦτο ἔμαθον, ἐσυμβουλεύθησαν περὶ τούτου, καὶ εἶπον νὰ μὴ σιωπήσωσι τοιοῦτον τόλμημα, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀναφέρουσι πρὸς τὸν Βασιλέα τῶν Βαρβάρων. Καὶ δὴ πέμπουσι πρὸς αὐτὸν δύο ἀπὸ τοὺς καλουμένους βουλευτὰς, ἐγκαλοῦντες τὸν Βασιλέα πῶς ἀθέτησε τὰς συμφωνίας τῆς ἀγάπης ὅπου ἀναμεταξύ τους ἔκαμαν. Οἱ δὲ ἀποσταλέντες εἶναι ἄνθρωποι νέοι ὄχι πολλὰ, ἀλλὰ μισήλικες, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦσιν εἰς τοιαύτας χρείας. Οἱ ὁποῖοι δὲν φέρουσι μαζί τους τίποτες ἄλλο, παρὰ δοξάρια, καὶ σαΐταις, καὶ κοντάρια, καὶ πυροβολικά. διότι ταῦτα μόνον τοὺς χρειάζονται εἰς τὸν δρόμον νὰ ζήσουσι. αἱ μὲν σαΐται καὶ τὰ κοντάρια, διὰ νὰ κυνηγήσουσι κρέας ζώων ἀγρίων, τὸ δὲ πυροβολικὰ, διὰ νὰ τὸ ἐψήσουσι. διότι ξύλα καὶ φρύγανα εἰς κάθε τόπον εὑρίσκουσι. διότι δὲν τὰ κόπτει τινὰς εἰς τὴν ἔρημον τὰ κλαδία καὶ δένδρα ὅπου φυτρώνουσιν. Εὐγαίνοντες δὲ ἐκεῖνοι καὶ παγαίνοντες, ἡμεῖς ἐβγήκαμεν νὰ συνάξωμεν τὰ νεκρὰ λείψανα τῶν φονευθέντων. ἐλθόντες δὲ, εὕρομεν αὐτοὺς πέντε ἡμέρας ἀποθαμμένους, μὴ παθόντες τίποτε ἀπὸ ὅσα ἀκολουθεῖ νὰ πάθῃ κορμὶ νεκρὸν πολυήμερον, μήτε βρωμεσμένα, μήτε φαγωμένα, ἢ ἀπὸ ὄρνεα, ἢ ἀπὸ ἄλλα ἄγρια θηρία, ὅπου βλάπτουσιν εἰς τὴν ἔρημον ὅπου εὕρωσι νεκρὰ σώματα. Ἔλεγε δὲ καὶ ὁ δοῦλος τοῦ Μάγδονος, ὅπου ἔφυγεν ἀπὸ τοὺς Βαρβάρους, (Μάγδονα γὰρ ἔλεγον τὸν Αὐθέντην τὸν βουλευτὴν, τὸν ὁποῖον μὲ τὸ παιδί του εἴπομεν πῶς οἱ Βάρβαροι ἐφόνευσαν) πῶς τόσαις ἡμέραις ἔχουν ὅπου ἐφονεύθησαν, ἤγουν πέντε ἡμέρας, ὡς καὶ ἡμεῖς εἴπομεν παραπάνω.

Ὀνόματα τῶν Ἀββάδων, ὅπου ὕστερον εὑρέθησαν φονευμένοι καὶ τόποι, εἰς τοὺς ὁποίους εὑρέθησαν καὶ τοὺς ἔθαψαν.

ΕὝραμεν δὲ ἐν μὲν τῇ Βουθραμβῇ Πρόκλον φονευμένον, εἰς δὲ τὴν Γέθ, Ὑπάτιον. Ἰσαὰκ δὲ ἐν τῇ μονῇ Σαλαήμ. Μακάριον δὲ καὶ Μάρκον ἔξω εἰς τὴν ἔρημον φονευμένους. Βενιαμὶν δὲ εἰς τὴν ἔξω Ἀχιλείμ. Εὐσέβιον δὲ εἰς Θωλᾶ, καὶ Ἠλίαν ἐν Ἀζῇ. καὶ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δύο ηὕραμεν τὸν ἕναν ἀκόμι ζωντανὸν καὶ ἀναπνέοντα, ἔχοντα δὲ πολλὰς σφαγὰς, τὸν ὁποῖον σηκώνοντες, ἐφέραμεν εἰς ἕνα κελλίον. Ἐλθόντες δὲ καὶ θάψαντες τοὺς ἄλλους, ἐστράφημεν πάλιν εἰς αὐτὸν, καὶ πλέον ζωντανὸν δὲν τὸν ἐφθάσαμεν, ἀλλὰ τὸν ηὕραμεν, ὅπου εἶχε τὴν στάμνον μὲ νερὸν, καὶ

ἦτον

καθόλου τὸν ἔλεγον, διότι σῷος καὶ ὑγιὴς μὲ τὸ παιδὶ θέλει ὑπάγει εἰς τὸ σπῆτί του. διότι φθάνει ὅσα σοῦ ἐπήραμεν νὰ ἐξαγορασθῇς καὶ ἐσὺ καὶ τὸ παιδίον σου. καὶ εἰς ὀλίγον ἄρχησαν τάχα νὰ δείχνουσι πῶς θέλουν νὰ τὸν ἀφήσουσι, λέγοντές του νὰ σηκωθῇ νὰ παγένῃ εἰς τὴν δρόμον, καὶ νὰ πάρῃ καὶ ψωμὶ καὶ νερὸν διὰ τὸν δρόμον ὅσον χρειάζεται. Ἀλλὰ τοῦτο ὅλον ἦτον δόλος καὶ ἀπάτη, γελῶντές τον μὲ τὸ ψωμὶ καὶ νερὸν τοῦ δρόμου, πῶς τάχα τὴν ζωήν του ἐχάρησαν, καὶ ἵνα φανῇ ὁ βαρβαρικὸς δόλος καὶ ἡ ἀπάτη πῶς εἶναι ἀσπλαγχνία. Στέλλουσι δὲ μαζί του καὶ δύο νέους ἀπὸ τὴν συντροφίαν των, τάχα διὰ νὰ τοὺς συνοδεύσουσι παρεμπροσθά, νὰ μὴν ἔχουσι φόβον τινά. τῶν ὁποίων κρυφὰ ἐπαράγγειλαν, ἀφ' οὗ μακρύνουσιν ὀλίγον, νὰ τοὺς φονεύσουσι. καὶ οὕτως αὐτοὶ ὅπου τοὺς ἐσυντρόφευαν, τάχα ὡς φύλακες, ἂν τοὺς ἀπαντήσουσιν ἄλλοι κλέπται νὰ τοὺς γλυτώσουσι, τοῦτοι οἱ ἴδιοι ἀνέλπιστα τοὺς ἐφόνευσαν. φονεύουσι δὲ πρότερον τὸ παιδὶ ἔμπροσθα τοῦ Πατρὸς, διὰ νὰ τοῦ δώσουσι διπλὸν τὸν πόνον καὶ τὴν ὀδύνην πρῶτον μὲν μὲ τοῦ παιδίου τὸν θάνατον, καὶ δεύτερον μὲ τὸν ἐδικόν του. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ παιδίον ἐφόνευσαν, εὐθὺς καὶ τὸν Πατέρα μὲ πολλαῖς πληγαῖς ἐθανάτωσαν, φωνάζοντα καὶ κλαίοντα τὴν ἐπιβουλὴν καὶ τὴν ἀπιστίαν των, μὲ φωναῖς δυναταῖς καὶ ἐλεειναῖς. διότι ἤκουα τοῦ παιδίου, ὅπου ἐκλαυθμύριζε πικρῶς, τοῦ δὲ Πατρὸς ὅπου ἐφώναζε δυνατά, ὥστε ὅπου ἠμπόρει τινὰς νὰ μετρᾷ τὰς πληγὰς τῶν σπαθίων ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ ταῖς φωναῖς ὅπου ἔβαζαν. Καὶ οὗτος μὲν ἐγελάσθη μὲ τὰ καλά των ταξίματα, λαβὼν οὕτω πικρότατον θάνατον. διότι ἔπρεπε νὰ βλέπῃ τοὺς ἄλλους τί ἔπαθον πρότερον, καὶ νὰ καρτερῇ καὶ αὐτὸς νὰ πάθῃ τὰ ὅμοια. Καὶ ἐὰν καὶ νὰ μὴν ἦτον τρόπος νὰ γλυτώσῃ καὶ αὐτός, ἀλλὰ κὰν ἰξεύρωντάς το προτήτερον, ἤθελε τὸν δεχθῇ μὲ ὑπομονὴν καὶ πόνον ὀλιγώτερον. διότι τὸ κακὸν, ὅπου ἔρχεται ἔξαφνα, πολλὰ θορυβεῖ καὶ ταράττει τὸν ἄνθρωπον, ἐκεῖνο δὲ ὅπου προτήτερα τὸ καρτερεῖ τινὰς, εὑρίσκοντας, ὅταν ἔλθῃ, τὸν λογισμὸν προευτρεπισμένον, φαίνεται ἐλαφρότερον. διότι, ὄντας προμελετημένον, δὲν παραξενίζει τὸν προητοιμασμένον εἰς τοῦτο ἄνθρωπον. Διότι τὸ βράδυ εἰς τὸ δείπνιον, ὅταν αὐτὸν ἐχαιρετοῦσαν μὲ τὰ ποτήρια, καὶ τὸν ἐδεξιώνουνταν, θέλοντες εἰς τὸ τραπέζι νὰ παίξουσι τὸ παιγνίδι, ὅπου εἰς αὐτοὺς εἶναι συνηθισμένον καὶ ἀγαπητὸν, (τοῦτο δὲ εἶναι φόνος, καὶ ἀνθρώπου σφαγὴ πρὸς χαρὰν ἐδικήν των καὶ ξεφάντωμα) πέμπουσιν ἑνὸς ἀπὸ τῶν δούλων του νὰ πίῃ ἕνα ποτήρι κρασί. ἐπειδὴ δὲ ὀλίγην ὥραν προτήτερα ἔσφαξαν ἄλλον ἕνα, βλέπωντας τοῦτος ὁ ἄλλος, καὶ καρτερῶντας καὶ αὐτὸς τὰ ὅμοια, ἔλαβε μὲν τὸ ποτήριον τὸ κρασί, ἀναγκαζόμενος στανικῶς καὶ φοβούμενος, ἀλλὰ νὰ τὸ πίῃ δὲν ἐδύνετο, διότι ἡ ὄρεξίς του ἐχάθη ἀπὸ τὸν φόβον του. ὅθεν καὶ πίνωντάς το, ἐφαίνετο πῶς ἀναγκαζόμενος τὸ πίνει, ἐπειδὴ μετὰ βίας μεγάλης τὸ ἐκατάπινεν, ὅτι δὲν ἐκατέβαινεν ἤσυχα τὸ ποτὸν εἰς τὸν λαιμὸν, ἀλλὰ ἐγέμιζε τὸ στόμα του,

καὶ τὸν λάρυγγα, ἔπειτα ἐκατέβαινε κάτω μὲ μεγάλον βρυχισμὸν, ὡσὰν νερὸν, ὅταν κρημνίζεται ἀπὸ ψηλά. Ὀψὲ δέποτε καὶ μόλις πίνωντας αὐτὸς τὸ κρασὶ, πέμπουσιν ἐκεῖνοι τὸν φονέα νὰ τὸν σφάξῃ. Ἦτον δὲ ἕνα νέον παιδὶ, διότι τῶν τοιούτων παιδίων δίδουσιν εἰς τὰς τραπέζας νὰ σφάζουσι τοὺς σκλάβους διὰ νὰ συνηθοῦσι παιδιόθεν εἰς τὰς σφαγὰς καὶ τὰ αἵματα. ὁ δὲ νέος οὗτος, μεθυσμένος ὤντας, ἐπῆγε σπουδαίως νὰ τελειώσῃ τοιοῦτον ἔργον ἀπάνθρωπον, καὶ γελῶντας ἔδειχνε πῶς ἔχει εἰς τοῦτο μεγαλωτάτην χαράν. Ἐλθὼν δὲ καὶ σταθεὶς ἐπάνωθεν τούτου τοῦ πτωχοῦ καθημένου, πρῶτον μὲν κατεβάζωντας τὸ σπαθὶ, τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὸν τράχηλον, καὶ κόπτωντάς τον ὀλίγον, (διὰ τὴν σκληρότητα τῶν κοκάλων τοῦ λαιμοῦ, τὰ ὁποῖα λέγονται σπονδύλοι) εὐθὺς πάλιν ἐκεῖθεν ἐσύκωσε τὸ σπαθὶ, καὶ ὁ μὲν ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν, αὐτὸς δὲ πάλιν ἔμπηξε τὸ σπαθὶ εἰς τὴν πλευράν του ἐκεῖ ὅπου ἐκείτετον. ἔπειτα πάλιν κατεβάζωντάς το, τὸν βαρεῖ δυνατώτερα εἰς τὸν λαιμὸν, ὅπου καὶ πρότερον. Ὑποστρέφων δὲ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐκάθητο, ἐχαίρετο, παίζωντας τὸ σπαθὶ ψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα. ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν πολὺν πόνον ἐσπάραξεν εἰς τὴν γῆν ὥραν πολλὴν, καὶ βοΐζωντας ἐκυλίετο εἰς τὰ αἵματα, καὶ τέλος ἐσυμμαζώχθη, κλίνωντας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στῆθος, ἀνεβάζωντας τοὺς πόδας εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ θέλωντας τάχα συστρεφόμενος νὰ σηκωθῇ, ἔπεσεν εἰς τὴν φωτίαν ὅπου ἦτον σιμὰ ἀναμμένη μὲ πολλὰ κάρβουνα. γροικῶντας δὲ περισσότερον πόνον ἀπὸ τὴν φωτίαν, ἐσπάραξε χέρια καὶ ποδάρια μὲ ἀνάγκην πολλὴν, ὡσὰν τὸ ψάρι, σηκώνωντας συχνὰ τὸ μέρος τοῦ κορμίου ὅπου ἡ φωτία ἔκαιε. μὴ δυνάμενος δὲ πλέον νὰ βοηθήσῃ τοῦ λόγου του, τρέχοντα δὲ καὶ πολλὰ τὰ αἵματα, ὀλιγοστεύοντας δὲ καὶ ἡ δυνάμες, ἀνάλυσε καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν φωτίαν, πέρνωντας δύο τιμωρίας, σπαθὶ, καὶ φωτίαν.

Περὶ τινῶν ἄλλων Ἀναχωρητῶν φονευθέντων εἰς διαφόρους τόπους.

ΚΑὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἀφ' οὗ τὰ κατὰ ταῦτα ἔκαμαν οἱ ἀλιτήριοι, περιπατοῦντες ὡς εἰς τὴν ἔρημον, ὄχι ἴσον δρόμον, ἀλλὰ πεπλανημένον, καὶ διὰ τὴν στενοχωρίαν, ποτὲ μὲν ὧδε, ποτὲ δὲ ἐκεῖθεν περιτρέχοντες, καὶ τριγυρίζοντες βουνὰ δυσκολοπεριπάτητα, καὶ φαράγγια περνῶντες ἀπέρατα, βλέπομεν ἀπὸ μακρὰν ἕνα τόπον ἴσον μὲ πρασινάδα, καὶ ἐκεῖ ἔκριναν διὰ τὸ χορτάρι νὰ κονέψουσιν, ἢ τάχα νὰ μὴν κατοικοῦσιν ἐκεῖ καίτινες Μοναχοὶ νομίζοντες, ἔβαλον ἐκεῖ τὸν σκοπόν τους. καὶ δὴ λοιπὸν ἐγύρισαν πρὸς ἐκεῖ, ὡς εἰς λιμιῶνα τοὺς καμήλους των. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὸν τόπον, εὗρον ἅπαντα ὅσα ἐλογίαζαν, δὲν λείποντας μηδένα ἀπὸ ὅσα μὲ τὴν ἐλπίδα ἐφαντάζοντο. διότι ἦτον καὶ νερὸν

ἐκεῖ ὡραιότατον, ὄχι μόνον τερπνὸν εἰς τὸ νὰ τὸ ἰδῇ τινὰς, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τερπνότερον εἰς τὸ νὰ πίνεται. ἦτον δὲ καὶ χορτάρι ἐπιτήδειον εἰς τροφὴν τῶν ζώων. Ἐξεφόρτωσαν γοῦν ἐκεῖ, καὶ τὰς μὲν καμήλους αὐτῶν ἄφησαν λυτὰς νὰ βόσκωνται, αὐτοὶ δὲ ἔδραμον εἰς τὸ νερὸν, πλυνόμενοι, πίνοντες, γαργαρίζοντες, καὶ περικλύοντες τὸ σῶμα, καὶ πλέον δὲν ἤξευραν τί νὰ τὸ κάμουν τοιοῦτο νερὸν εὐμορφότατον. Χορταίνοντες γοῦν τριγύρου, καὶ πηδῶντες ἀπὸ τὴν χαρὰν, καὶ τραγῳδοῦντες, ὥσπερ τὴν βρύσιν ἐπαινοῦντες, βλέπουσι κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ ὡσὰν σημάδι σπητίου μικροῦ, καὶ εὐθὺς εἰς αὐτὸ μετὰ σπουδῆς τρέχουσι, φιλονεικοῦντες ποῖος νὰ περάσῃ τὸν ἄλλον εἰς πηλάλημα, καὶ νὰ φθάσῃ ἐκεῖ γληγορώτερα. Φθάσαντες δὲ, εὗρον, καὶ ἦτον σπήλαιον, κτισμένον ἀπέμπροσθεν μὲ ὀλίγαις πέτραις, ἵνα μὴ ὄντας οὔπω ξέφραγον, καὶ σεβαίνουσι μέσα τὰ θηρία, ἔπειτα τρέχοντας μέσα ὀλίγοι (διότι πολλοὺς δὲν ἐχώρει, εὐγάλουσιν ἔξω ἕναν ἄνθρωπον σεμνὸν καὶ ἱεροπρεπῆ τό, τε εἶδος καὶ τὴν κατάστασιν. καὶ σύρνοντες τὸν ἔφερναν, χωρὶς νὰ ταραχθῇ, ἢ νὰ φοβηθῇ, ἢ νὰ ἀλλάξῃ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου του, δὲν δείχνωντας μηδεμίαν δειλίαν ἢ σκυθρωπότητα. Καὶ καθίζοντάς τον ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν, μὴ ἔχοντες μαζί τους τὰ σπαθία των, τὸν ἐλιθοβόλησαν οἱ μιαροὶ, θανατώνοντές τον μὲ ταῖς πέτραις, φωνάζοντες, γελῶντες, καὶ παίζοντες. Ἔπειτα παγαίνοντες ὀλίγον ἔμπροσθα, ἐπίασαν ἄλλον τινὰ, χλωμὸν, συγνὸν, δείχνωντας ἀπὸ τὸ πρόσωπον τὰ φανερὰ σημάδια τῆς πολλῆς του ἐγκρατείας. καὶ τοῦτον ὁμοίως λιθοβολῶντες, ἀπέκτειναν. Πολλὰ εὐχαριστᾶτον εἰς αὐτοὺς, ὅτι εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀρετὴν, τὸν ἐλευθερώνασιν ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς παρούσης ζωῆς. διότι ἔλεγε, πῶς καὶ πολλὰ ἐφοβεῖτο τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, νὰ μὴν μεταβαλθῇ ἡ γνώμη του ἀπὸ τὸ καλὸν, ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλην ἐξωτερικὴν βίαν ἢ ἀνάγκην, νὰ ἀλλάξῃ ἡ βεβαία μου εἰς τὸ καλὸν προαίρεσις, καὶ νὰ μὲ καταπείσῃ, ἢ νὰ μὲ κάμῃ βία καὶ δυναστεία νὰ εὔγω ἀπὸ τὰς συνθήκας ὁποῦ μὲ τὸν Θεὸν ἐσυμφώνησα.

Ὑπομονὴ καὶ ἀνδρεία ψυχῆς ἑνὸς μικροῦ καὶ νέου Μοναχοῦ.

Ἀπ' ἐκεῖ περιπατῶντες ὀλίγον, βλέπουσιν ἕνα τόπον καὶ ἐπρασίνιζε μὲ δένδρα πολλὰ, καὶ εὐθὺς οἱ Βάρβαροι πρὸς αὐτὴν μὲ πολλὴν σπουδὴν ἔτρεχον, φθάνοντες δὲ ἐκεῖ, εὑρήκασι μικρούτινα κατοικίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀσκήτευεν ἕνα παιδὶ μικρὸν, τοῦ ὁποίου τὴν μεγαλοψυχίαν καὶ ἀνδρείαν καὶ αὐτοὶ οἱ Βάρβαροι ἐθαύμασαν. διότι τοῦ ἔλεγαν νὰ τοὺς δείξῃ ἄλλα κελλία Ἀσκητῶν, ὅσα ἤξευρει, καὶ νὰ τὸν ἀφήσουσιν αὐτὸν νὰ μὴ τὸν θανατώσουσιν. Τὸ δὲ παιδίον ἔλεγεν, ὅτι ἤξευρει

καὶ ἄλλα κελλία, ἀλλὰ δὲν τὰ προδίδει εἰς θάνατον. ἔλεγόν του νὰ βγάλῃ τὸ ὑποκάμισον, καὶ δὲν ἤθελε. νὰ εὔγῃ ἔξω τὸν ἔκραζαν, καὶ δὲν ἄκουε. Ἔλεγε δὲ τοῦτο, ὅτι δὲν εἶναι γνώμη ἀνδρεία καὶ σαθερὰ, ὅταν βιάζουσι τινὰ, νὰ κάμῃ ὅ,τι τὸν λέγουσι, διότι τῶν Ἀσκητάδων, λέγει, πρέπει νὰ εἶναι μεγαλόψυχοι, καὶ πρεπόντως δὲν εἶναι ἔτζι εὔκολα νὰ παραδίδουσι τοὺς λόγους των, ἢ μὲ φόβον, ἢ μὲ ἀπειλὴν, ἐὰν τὸ πρᾶγμα νὰ προξενῇ καὶ μέγαν τὸν κίνδυνον. διότι, νὰ συνηθίσῃ τινὰς νὰ νικᾶται εἰς μικρὰ πράγματα, εὔκολα καὶ εἰς μεγάλα τινὰ θέλει νικηθῇ. καὶ ὁπόταν ἡ δειλία ἀπὸ τὸ πρῶτον κυριεύσῃ τὸν ἄνθρωπον, τὸν διδάσκει νὰ καταφρονᾷ καὶ τὰ μεγάλα καλὰ, καὶ τέλος νὰ προδίδῃ καὶ αὐτὴν τὴν Εὐσέβειαν, ὁπόταν ὁ φόβος τῶν πειρασμῶν εὕρῃ τὴν γνώμην τούτου συνηθισμένην εἰς τὸ νὰ φοβεῖται καὶ νὰ δειλιᾷ. Ἔλεγε δὲ, ὅτι ἐὰν ἔτζι εὔκολα προδώσω τὴν ἐλευθερίαν τοῦ αὐτεξουσίου μου, ἐὰν μοῦ τύχῃ νὰ μὲ φοβερίζουσι μὲ τιμωρίαις καὶ δαρμοὺς, πῶς δὲν ἤθελα δράμῃ εὐκόλως πρὸς τὴν ἀσέβειαν, ἔχωντας τοιαύτην συνήθειαν νὰ φεύγω τὰς τιμωρίας, καὶ νὰ καταφρονῶ τὴν σωτηρίαν μου; ὅθεν μὲ κάμετε, ὅτι θέλετε, διότι ἐκεῖνο ὁποῦ ἀπὸ λόγου μου ζητᾶτε, δὲν τὸ ἔχετε, ἐπειδὴ μήτε τοὺς τόπους ὁποῦ οἱ Ἀσκηταὶ κατοικοῦσιν (ἐὰν καὶ νὰ τοὺς ἰξεύρω) δὲν σᾶς τοὺς δείχνω, μήτε ἔξω εὐγαίνω τῆς πόρτας τοῦ κελλίου μου, ὡς μοῦ λέγετε, μήτε τὸ ἱμάτιόν μου ἐκδύνομαι. τὸ μὲν, ἐγὼ νὰ γνωρίσῃ καθ' ἕνας πῶς εἶμαι τῆς προαιρέσεώς μου κύριος, καὶ τὸ κορμί μου δὲν θέλω δώσει νὰ τὸ ἰδῇ τινὰς γυμνὸν, ὁποῦ γε ἕως τώρα μήτε τὰ ἐδικά μου ὀμμάτια γυμνὸν δὲν τὸ ἴδασιν. Ἀφ' οὗ δέ με φονεύσετε καὶ ἀποθάνω, καὶ δὲν γροικῶ πλέον τίποτε, ἂς κάμῃ καθ' ἕνας εἰς αὐτὸ ὅτι βούλεται. διότι τότε ἡ κατηγορία εἰς τοὺς λόγους μου δὲν εἶναι, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐδικήν σας ἀπανθρωπότητα. Ἐδῶ μέσα λοιπὸν νὰ ἀποθάνω, καὶ δὲν θέλω κάμῃ τίποτε ἔξω τῆς γνώμης μου, καὶ νὰ παραδώσω τοὺς λόγους μου, ὡς ἀνδράποδον. κάλλιον δέ μου εἶναι νὰ φονευθῶ ἐδῶ ὁποῦ ἠγωνίζουμουν, καὶ νὰ μοῦ γένῃ τάφος ἡ κατοικία μου. καὶ αὐτὴ ὁποῦ πρότερον τοὺς ἐμοὺς ἱδρῶτας ἐδέχετον, αὕτη νὰ δεχθῇ καὶ τώρα τὰ ἐμὰ αἵματα. Δὲν ὑποφέροντες δὲ οἱ ἀλιτήριοι τὸ πεπαῤῥησιασμένον τῆς γνώμης του, ἀλλὰ ὡρμήσαντες μὲ βίαν πρὸς τὴν ἀνδρείαν τῆς ψυχῆς του, ἔδωσάν του τόσας πληγὰς, ὅσας ἠδύνατο νὰ δεχθῇ ἐκεῖνο τὸ κορμί. διότι, θέλωντας καθ' ἕνας ἀπὸ ταύτους νὰ εὐγάλῃ τὸν θυμόν του εἰς αὐτὸ, δὲν ἐλογίαζε νὰ εἶναι ἀρκεταὶ αἱ σφαγαὶ ὁποῦ τοῦ ἔδωσεν ὁ ἄλλος προτήτερα, ἀνίσως καὶ αὐτὸς δὲν ἤθελε καρφώσῃ μὲ τὸ ἴδιόν του χέρι τὸ σπαθί του, καὶ μὲ τοῦτο νὰ χορτάσῃ τὴν κακήν του ὄρεξιν. Οἱ περισσότεροι γοῦν ἀπὸ ταύτους τὸν ἐκατακεντοῦσαν νεκρὸν μὲ τὰ σπαθία των, καὶ οὕτως ἐμίσευαν θυμωμένοι ἀκόμη ὄντες, πῶς τὸ κορμὶ ἐκεῖνο δὲν ἐδύνετο νὰ λάβῃ καὶ ἄλλας πολλὰς τιμωρίας, ὅσας αὐτοὶ νὰ τοῦ δώσουν εἶχασιν ὄρεξιν.

Περὶ

ἦτον ἀπεθαμμένος. διότι, ὡς φαίνεται, ἀπὸ ταῖς πολλαῖς πληγαῖς ἐδίψεισε, καὶ ἀφ' οὗ ἔπιε νερὸν, ἔπεσεν ἐπίστομα, καὶ οὕτω κείμενος ἀφῆκεν ἡ ψυχή του, καὶ ἐπελεύτησεν. Ἐνταφιάσαντες λοιπὸν καὶ τοῦτον μὲ τοὺς ἄλλους, ἀφήκαμεν ἔξω νὰ καθήσωμεν, καρτερῶντες, τίνα ἀπόκρισιν νὰ δώσῃ ὁ Βασιλεὺς τῶν Βαρβάρων. Εἰσεβαίνοντες δὲ ἡμεῖς εἰς τὴν Φαρὰν, ἰδοὺ ἔφθασαν καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι, φέροντες γράμματα ἀπὸ ταῦτον. τὰ ὁποῖα τὴν μὲν εἰρήνην ἐβεβαίωναν, τοὺς δὲ ἀδικηθέντας παρὰ τῶν Βαρβάρων ἐκράζαν νὰ ὑπάγουν εἰς αὐτὸν, καὶ μάλιστα τοὺς συγγενεῖς τῶν σκλάβων, ὅπου ἦσαν ἀκόμι ζωντανοί. Ἐὰν δὲ καὶ τινὰς θέλει ἐκδίκησιν τινὰ διὰ τοὺς φονευθέντας, ἕτοιμος εἶναι, ἔλεγε, νὰ δώσῃ τοὺς πταίσας εἰς τιμωρίαν, καὶ παίδευσιν. ἔταξε δὲ νὰ δώσῃ ὀπίσω καὶ ὅτι ἐκούρσευσαν, καὶ ἐπῆραν ἀπὸ καθένα. διότι δὲν ἤθελε παντελῶς νὰ χαλάσῃ ταῖς συμφωνίας τῆς ἀγάπης, διὰ κάποιαν τινὰ ὠφέλειαν ὅπου ἀπ' αὐτοὺς εἶχε. καὶ γὰρ ἤξευρε πῶς ἔχει μεγάλον κέρδος ἔχοντας συναναστροφὴν καὶ ἀγάπην μὲ ταύτους. ὅτι εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς χρείας του ἐφαίνοντο πῶς τοῦ ἐβοηθοῦσαν ἀπὸ ὅτι ἄλλο τῶν εὑρίσκετο. Καὶ δὴ, ἐπιμάσαντες δωρεὰς καὶ χαρίσματα, καὶ Ἀποκρισαρίους ψηφίσαντες νὰ ὑπάγουσι νὰ ξανακαινουργιώσουσι τὴν ἀγάπην, ὅπου τότε ἐχάλασαν, τοὺς εὔγαλαν τὴν ἄλλην ἡμέραν, καὶ τοὺς ἔστειλαν τὴν καὶ μεθαύριον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς, νὰ ὑπάγωμεν τάχα μὲ ἐλπίδες καλαῖς. Περιπατοῦντες δὲ ἡμέρας ὀκτὼ, (διότι δώδεκα ἡμερῶν δρόμος ἦτον, ἕως ὅσον νὰ φθάσωμεν ὅπου ἦτον ἐκεῖνος) δὲν εἴχαμεν νερὸν πλέον, καὶ μεγάλη ἀνάγκη μᾶς ἦλθεν ἀπὸ τὴν δίψαν. καὶ τόσην, ὅσην ἄλλο δὲν ἐλπίζομεν, παρὰ θάνατον, ὁ ὁποῖος ἀκολουθεῖ πάντοτε ἐκεῖ, ὅπου τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς λείπουσιν. Ἔλεγον ὅμως ἐκεῖνοι ὅπου ἤξευραν τὸν δρόμον, πῶς ἐκεῖ σιμὰ νὰ εἶναι βρύσις, καὶ τοῦτο ἐπαρηγόρει πολλοὺς ὅπου παντελῶς ἀπὸ τὴν δίψαν ἀπόκαμαν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος, τὸ παρὸν κακὸν ἐθεράπευον. Ἔτρεχον λοιπὸν πολλοὶ, ἔμπροσθα ἀπὸ τὴν συντροφίαν, νὰ φθάσουσι σπουδάζοντες τὸ ποθούμενον, ποθοῦντες νὰ πίουσι μὲ ἄδειαν νὰ χορτάσουσιν. ὅθεν ἄλλος ἀλλαχόσε περιπατοῦντας, ὅπου καθ' ἕνας νὰ ἐπιτύχῃ τὸ νερὸν ἤλπιζεν, ἔπειτα καὶ μὲ τὰ ὀμμάτια τριγύρου στοχαζόμενοι, ἀπὸ μακρὰν μὲ τὸ βλέμμα τὸν τόπον ἐγύρευαν, ἔχοντας τὸ ὀμμάτι ὡς λύχνον, καὶ γυρεύοντες τὸ κρυπτόμενον. ὑπάγαινα δὲ καὶ ἐγὼ ἡσύχως, περιπατῶν, καὶ ἀκολουθῶν ἐκείνων ὅπου ἔμπροσθα ἔτρεχον. Εἰπεῖν θέλει τινὰς, πῶς διὰ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ γηρατείου δὲν ἐδυνέμουν νὰ φθάνω τοὺς πλέον δυνατωτέρους μου. ἀλλὰ ἐγὼ μᾶλλον λέγω, διὰ τὴν τιμίαν κατάστασιν τοῦ σχήματος, νὰ μὴν τὸ καταφρονῶ, μὲ δρόμον ἄτακτον τρέχωντας, διότι ἀκόμι ἐδυνάμην, ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη με ἔκανε πρόθυμον εἰς ὁρμὴν, καὶ ὑπὲρ τὴν δύναμιν. Ἔτυχε δὲ νὰ εἶναι ἡ βρύσις κατὰ πρόσωπον τοῦ δρόμου μου, ἦτον δὲ κρυμμένη μέσα εἰς

μίαν

μίαν ῥάχην. Ἐγὼ δὲ ἀφίνωντας τοὺς ἄλλους νὰ τρέχουν, οἱ μὲν πρὸς τὸ ἕνα μέρος, οἱ δὲ πρὸς τὸ ἄλλο, ἐπεριπάτουν, εἰς τὸ μέσον, εἰς ὅποιον μέρος εὑρεθῇ τὸ νερὸν, νὰ εἶμαι σιμώτερα, στοχαζόμενος νὰ μὴν εὑρίσκωμαι πολλὰ μακράν. προβαίνωντας δὲ ὀλίγον, ἀφ' οὗ ἐπέρασα τῆς ῥάχης τὸ ὄπισθεν, εἶδα καὶ τὴν βρύσιν, εἶδα δὲ καὶ Βαρβάρους διεσκορπισμένους εἰς αὐτὴν πολλούς. καὶ πέφτωντας ἐπάνω εἰς τοὺς ἐχθροὺς τούτους, οὔτε μὲ τὸ ἐξαφνικὸν τοῦτο πρᾶγμα ἐταράχθηκα, οὔτε πολλὰ ἐφοβήθηκα, ἀλλὰ πέφτωντας εἰς φόβον καὶ χαρὰν ὁμοῦ σύμμικτον, ἐπαρηγόρουν τὸν ἑαυτόν μου εἰς τὸ τοιοῦτον εὕρεμα. διότι ἔλεγον, ἂν εὕρω εἰς αὐτοὺς τὸν Υἱόν μου, θέλω γένῃ σκλάβος, νὰ δουλεύω μαζί του μὲ προθυμίαν, διότι βλέπωντάς τον μόνον, τὸ βάρος τῆς σκλαβίας ἐλαφρὸν μοῦ ἐφαίνετο. ἢ κἂν θέλουν με φονεύσει, νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀνάγκην καὶ λύπην μου. Ἀλλὰ οὗτοι ἰδόντες με, εὐθὺς δρομαῖοι πρὸς ἐμὲ ἔφθασαν, καὶ εὑρίσκοντάς με ὥσπερ ἐξεστηκότα, καὶ στεκάμενον ἥσυχον, μὲ ἐτράβιζαν μὲ πολλὴν ἀγριότητα. οἱ δὲ λοιποὶ, ὅπου μαζί μου ὄντες, ἐγύρευον τὸ νερὸν, ἰδόντες τοὺς Βαρβάρους, πρὸ τοῦ νὰ ἰδοῦσιν ἐκείνους οἱ Βάρβαροι, εὐθὺς κρυφὰ ὀπίσω ἐγύρισαν, συρόμενοι εἰς τὴν γῆν, ὡσὰν τὰ ὀφίδια, καὶ τὴν φυγὴν τεχνικώτως ὑποκλέπτοντες. Ἐγὼ δὲ, ἐνῷ καὶ δεμένον νὰ μὲ ἔσυρναν καὶ δεράμενον, (διότι τί κακὸν δὲν μὲ ἔκαμαν,) ἀλλὰ οὐδὲν ἀπὸ ταῦτα εἰς τὸν νοῦν μου δὲν ἔβαλλα, ἀλλὰ ὅλος μου ὁ λογισμὸς ἦτον διὰ τὸ Παιδὶ νὰ στοχάζωμαι, καὶ ἐκεῖνο μόνον μὲ τὰ ὀμμάτιά μου ἐστοχαζόμουν νὰ ἰδῶ, περιστρέφων τὸ βλέμμα ἔνθεν κἀκεῖθεν, εἴπου τὸ ποθούμενον νὰ ἰδῶ. Δὲν ἀπέρασε λοιπὸν ὥρα πολλὴ, γινομένων τούτων εἰς ἐμὲ, καὶ ἰδοὺ ἔφθασαν οἱ πολεμισταὶ τῆς ἡμετέρας συντροφίας, καὶ φανέντες ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχην ὑψηλὰ, ἔδωσαν εἰς τοὺς Βαρβάρους πολὺν φόβον, καὶ ταραχὴν, διότι, ἀφ' οὗ μὲ ἀλαλαγμὸν ἔδωσαν σημάδι πῶς καταπάνω τους ἔρχονται, τινὰς πλέον ἀπ' αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον δὲν ἔμεινεν, ἀλλὰ εὐθὺς ἔμεινε γυμνὸς, ὅπου τὸ πρότερον ἦτον γεμάτος ἀνθρώπους· διότι καθ' ἕνας ἀπὸ ταύτους νὰ γλυτώσῃ ἐσπούδαζε, καὶ τίποτε μαζί του νὰ πάρῃ ποσῶς δὲν ἐδύνετο, ἀλλὰ τόσος φόβος ἅπαντας ἔλαβεν αὐτοὺς ἔξαφνα ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους, ὅταν ἐφάνησαν, ὥστε ὅπου μήτε εἰς τὸ ὄπισθεν νὰ γυρίσουσι νὰ ἰδοῦσι δὲν ἐστάθησαν, φοβούμενοι νὰ μὴν τοὺς φθάσουσιν οἱ διώκοντες, λογιάζοντες, ὅτι πάντοτε τοὺς διώκουσι, καὶ μὲ γυμνὰ σπαθία τοὺς δέρνουσι, καὶ πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς νὰ ἐφόνευσαν. νομίζοντες, ὅτι τὴν ταραχὴν, ὅπου αὐτοὶ ἀτοί τους φεύγοντες κάνουσιν, οἱ ἐχθροί τους νὰ τὴν κάνουσι διώκοντες. Ἀφ' οὗ δὲ πολὺ διάστημα φεύγοντες δρομαίως ἐμάκρυναν, καὶ ἔχοντες ἄδειαν ἐστράφησαν ὀπίσω, καὶ εἶδαν τοὺς διώκοντας, τότε ηὗραν καιρὸν καὶ ἀνάσαναν. διότι ὁ φόβος πάντοτε λογιάζει νὰ εἶναι τὰ πράγματα τὰ φοβερὰ μεγαλήτερα, παρὰ ὅπου εἶναι ὡς ἂν νὰ τὰ αὔξανεν ἡ δειλία νὰ τὰ κάνῃ περισσό-

τερα

τερα ἀπὸ ὅσα εἶναι. Ἐκεῖνοι λοιπὸν ὅπως ἔφυγον μόνοι, ἀφίνοντας εἰς τὸν τόπον ὅλην τους τὴν ἀποσκευὴν ϗ τὰ πράγματα. οἱ δὲ συντρόφοι μας, ἀφ' οὗ διώκοντές τους ἐστράφησαν, ἐπήρασι πολλὰ πράγματα ἀπ' ἐκεῖνα ὁποῦ οἱ κλέπται ἐκεῖνοι ἄφησαν, ϗ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας ἐκεῖ ἐστάθημεν, ἔπειτα τὴν ἄλλην ἡμέραν πάλιν τὸν δρόμον ἀρχήσαμεν. Περιπατοῦντες δὲ ἡμέρας τέσσαρας, ἤλθομεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτον αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς τῶν Βαρβάρων, τὸ ὄνομά του Ἀμανῆ. ϗ δὴ λέγοντές του πῶς ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Ἀποκρισάριοι, τοὺς ἔκραξαν νὰ τὸν ἀνταμώσουσι. Φέροντες δὲ πρὸς αὐτὸν τὰ δωρήματα, τῶν ἀπεδέχθη μὲ ἀγάπην ϗ καλοσύνην. ϗ σιμά του τῶν ἔδωσε τόπον νὰ καθίσουσι, ϗ μὲ ἄλλαις τιμαῖς τοὺς ἐδεξιώθηκεν, ἕως ὅπου ἠρεύνησαν ἀκριβῶς, ϗ ἐφανερώθησαν οἱ αἴτιοι τοῦ σκανδάλου ϗ τοῦ κακοῦ. Καὶ αὐτοὶ μὲν εἰς ὀλίγον καιρὸν ταῦτα ἐξέταζαν, ἐμένα δὲ μὲ ἐκτυποῦσαν μεγάλοι πόνοι εἰς τὴν καρδίαν, ϗ ἤμουν φοβισμένος πάντοτε, τί λόγον νὰ μοῦ φέρουσιν ἀπ' ἐκεῖ διὰ τὸν Υἱόν μου· ϗ κάθε κτύπον, ἢ ψυθιρισμὸν ὁποῦ νὰ ἤκουον, μοῦ ἐφαίνετο διὰ τοῦτο νὰ λέγουσι· ϗ πάντοτε τὰ αὐτία μου ἐκαρτεροῦσαν νὰ ἀκούσω τίποτε. ϗ μεγάλην προσοχὴν εἶχεν ὁ νοῦς μου εἰς τὰ ἀκούσματα, στοχαζόμενος, τίνα λόγον νὰ μάθῃ, ζωὴν τάχα τοῦ παιδός, ἢ πικρότατον θάνατον. Ὡς ἦλθον δὲ οἱ Ἀποκρισάριοι πρὸς ἡμᾶς ὄχι τόσον χαρούμενοι, ἀπὸ τὴν ὀλίγην τους σκυθρωπότητα, εὐθὺς ἐκατάλαβα πικρὸν μαντάτον διὰ τοῦ λόγου μου. διότι τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου των, προτήτερα ἀπὸ τὴν γλῶσσαν, τὸ πρᾶγμα ἐδιηγεῖτο. διὰ τοῦτο εὐθὺς πρὸς αὐτοὺς εἶπον ἐγώ. Δὲν χρειάζεται νὰ μοῦ εἰπῆτε τίποτε, διότι μὲ λόγια δὲν μὲ θέλετε ἀπατήσει, πῶς εἶναι ζωντανὸς ὁ Υἱός μου, οὐδὲ μὲ πιθανότητες νὰ μὲ καταπείσετε δὲν θέλετε δυνηθῆ, βλέποντας εἰς τὸ πρόσωπόν σας τὸ πάθος τῆς ψυχῆς. διότι τὸ πρόσωπον εἶναι καθαρὰ εἰκόνα τῆς ψυχῆς, ϗ χαρακτηρίζει τὴν ἐσωτέραν αὐτῆς διάθεσιν, ὡσὰν ἕνα καθρέπτην. διότι μήτε ὁ καθρέπτης τὸ σκυθρωπὸν ϗ λυπημένον πρόσωπον δὲν δύναται νὰ τὸ δείξῃ φαιδρὸν ϗ χαρούμενον. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ σας, ἢ εἰπέτε μου ἄπλαστον τὴν ἀλήθειαν, ἢ ἰξεύρετε πῶς τὸ πρόσωπόν σας μοῦ τὴν ἐφανέρωσε, καθὼς σᾶς τὸ εἶπα. διότι, τί ὄφελος εἶναι μὲ τὰ λόγια ὀλίγον νὰ μὲ παρηγορήσετε λυπούμενον, ϗ ὕστερον νὰ μὲ πικράνετε πολλά, ὁπόταν γένηται φανερὰ ἡ ἀλήθεια τῆς συμφορᾶς; Αὐτοὶ δὲ διαβεβαιωσάμενοι μὲ ὅρκους πολλούς, πῶς ζῇ, ϗ δὲν ἀπέθανεν ὁ Θεόδουλος, ἀλλὰ ἐπωλήθη εἰς κάποιον ἄνθρωπον εἰς τὴν Ἐλούζαν, μὲ ἐσυμβούλευσαν νὰ ὑπάγω εἰς ἐκείνην τὴν Χώραν, ὅτι ἐκεῖ βέβαια τὸν εὑρίσκω. πλὴν μηδὲ μὲ τοῦτο τελείως δὲν ἐθεράπευσαν τὴν λύπην μου. διότι ἐλογίαζα μὲ τὸν νοῦν μου, τί τὸ ὄφελος, ἐὰν ζῇ, καὶ ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν μεγάλον φόβον τοῦ θανάτου, καὶ εἶναι πουλημένος σκλάβος, ϗ μετ' ἐμένα νὰ εἶναι δὲν ἠμπορεῖ; διότι ἡ ἀνάγκη

τῆς δουλοσύνης ἐμποδίζωντας τὰς ὁρμὰς τῆς προαιρέσεως, δὲν ἀφίνει νὰ ἔχη τινὰς πλείαν τὴν χαρὰν τῆς ἐλευθερίας, κρατουμένην μὲ ἀλλότριον θέλημα. ὅμως ὕστερον ὑπάγαινα πρὸς τὴν Χώραν αὐτὴν ὁποῦ μοῦ εἶπασι, δίδοντάς μου καὶ δύο ὁδηγούς. Παγαινάμενος δὲ εἰς τὸν δρόμον, μᾶς ἀπαύντησεν ἕνας νέος ἀγωγιάτης μὲ ζῶα φορτωμένα. οὗτος μὲ εἶδε προτήτερα ὁποῦ ἤμουν καὶ ἐγὼ εἰς τὸν Ἀμμωνῆ, τὸν πρῶτον τῶν Βαρβάρων, μανθαίνωντας ὅλην μου τὴν ὑπόθεσιν, ὁ ὁποῖος ὑπάγωντας εἰς τὴν Ἐλούζαν, καὶ μανθαίνωντας τὰ περὶ τοῦ παιδὸς πῶς οἱ Βάρβαροι τὸν ἐσκλάβωσαν καὶ τὸν ἐπούλησαν ἐκεῖ, τοῦ ἀνήγγειλε διὰ τοῦ λόγου μου πῶς περιπατοῦ γυρεύωντάς τον, καὶ πέρνωντας ἀπ' ἐκεῖ γράμματα, ἤρχετο φέρωντάς μου τα. καὶ βλέπωντάς με ἀπὸ μακρὰν, ἤρχετο πρὸς ἐμὲ γελῶντας. Γνωρίσας δὲ καὶ ἐγὼ τὸν ἄνθρωπον, ἤλθαμεν σιμὰ, καὶ μὲ χαρούμενον πρόσωπον μὲ ἐχαιρέτησεν. ἔπειτα γυρίζωντας ὀπίσω εἰς τὴν πλάτην τὸ χέρι του, εὐγάλει ἀπὸ τὴν βελοθήκην, ὁποῦ εἶχε τὰς σαΐτας του, μίαν γραφὴν, καὶ δίδωντάς μου την, μοῦ ἔδιδε καὶ καλὰ μαντάτα, πῶς ζῆ ὁ Υἱός μου. καὶ νὰ χαίρωμαι μοῦ ἔλεγεν, ὅτι ὁ Υἱός μου δὲν εἶναι σκλάβος, ἀλλὰ εἰς ἐλπίδας καλάς. ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ὁποῦ τὸν ἀγόρασεν, εἶναι Ἱερεὺς τῶν Θεοῦ Μυστηρίων, καὶ τὸ παιδὶ ἄρχησε νὰ σέβη εἰς τὸν Ἱερατικὸν βαθμόν. διότι τὸν ἔκαμεν ἕνα ἀπὸ τοὺς νεωκόρους, ἤγουν τοὺς ὑπηρέτας τοῦ Ναοῦ, καὶ δείχνει εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐλπίδας μεγάλης προκοπῆς. διότι εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἐγνώρισαν τὴν ἀρετήν του, καὶ ὅλοι ἀποφάσισαν πῶς νὰ εἶναι καλοῦ τρόπου παιδί. Ἐγὼ δὲ ὡσὰν πτωχὸς ὁποῦ ἤμουν καὶ ἄπορος, μὴ ἔχωντας τίποτε νὰ τὸν φιλοδωρήσω διὰ τὸ καλόν του μαντάτον, τὸν εὐχαρίστησα μὲ λόγια καλὰ, εὐχόμενος νὰ τοῦ δώση ὁ Θεὸς πολλὴν καλοσύνην, ἀφίνωντας εἰς τὸν Θεὸν νὰ τοῦ κάμη τὴν ἀνταμοιβήν. πλὴν μὲ πολλὰ δάκρυα τὸν εὐχαρίστησα, ὡς εἶπον, ἐπειδὴ μοῦ ἄρχησε νὰ διαλύη τὴν φαινομένην ἀνιάτρευτον συμφορὰν, καὶ νὰ μοῦ προξενῆ τὴν προτέραν εὐτυχίαν καὶ καλοσύνην ὁποῦ εἶχον, σιντροφιασμένος μὲ τὸν Υἱόν μου.

Ὅπως ἦλθεν ὁ Νεῖλος εἰς τὴν Ἐλούζαν Πόλιν, καὶ εὗρε τὸν Υἱόν του.

Ὡς δὲ ἔφθασα εἰς τὴν Πόλιν, πρῶτον μὲν ἐγύρευσα τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς αἰτίαν τῶν ἀγαθῶν, καὶ εἰς ταύτην ἔκαμα τὴν πρεπουμένην τιμὴν, καταβρέξας μὲ δάκρυα ὅλον τὸ ἔδαφος, καὶ γεμίζωντας θρήνους καὶ φωναῖς τὸν Οἶκον τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖθεν δὲ μὲ ἤφεραν εἰς τὸ σπίτι ὅπου ἦτον τὸ παιδὶ, προλαβόντες με πολλοὶ καὶ δίδοντες λόγον πῶς ἔφθασα. διότι ἀπὸ τὴν φήμην εὐθὺς μὲ ἐγνώρισαν ἅπαντες, πῶς νὰ εἶμαι ἐγὼ ὁ διαβεβοημένος Πατὴρ τοῦ Παιδίου, ὁποῦ εἰς αὐτοὺς ἐπουλήθηκε, καὶ τινὰς ἀπὸ ταύτους

δὲν

δὲν ἦτον, ὁποῦ νὰ δείχνῃ μὲ τὸ σχῆμα πῶς χαίρεται. Καθ' ἕνας δὲ ὡσὰν νὰ ἤθελεν ἰδῇ ἄνθρωπον ἐδικόν του, ὁποῦ νὰ τὸν εἶχε χαϊμένον, ἔτζι μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον χαρούμενοι, ἔδειχναν μεγάλην συμπάθειαν. Ἀφ' οὗ δὲ σιμὰ εἰς τὴν πόρταν ἐφθάσαμεν, τὸν ἔκραξαν λέγοντες. ἦλθεν ὁ Πατήρ σου, καὶ εὔγα χαιρέτα τον. Ἰδόντες δὲ ἀλλήλους ἐγὼ καὶ αὐτὸς, οὔτε ἐχάρημεν, οὔτε ἐθαυμάσαμεν, ἀλλὰ θρήνους καὶ κλαυθμοὺς καὶ οἱ δύο ἀρχήσαμεν, τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς περὶ τὰ στήθη χιτῶνας μὲ δάκρυα πολλὰ καταβρέχοντες. Καὶ αὐτὸς μὲν ἔβρεχε πρὸς τοὺς λόγους μου, ἀλλ' ὅμως καλὰ δὲν μὲ ἐγνώριζεν ἀπὸ τὴν ἀπασπρίαν τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν φορεμάτων μου. πλὴν, ὡς φαίνεται, δὲν ἐπίστευσε τόσον τῶν ὀμματίων του, ὅσον ἐπίστευσε τῶν πολλῶν ὁποῦ τοῦ τὸ ἀνήγγειλαν. ὅθεν καὶ ἔβρεχε μὲ χαρὰν, ἁπλώνωντας τὰς χεῖράς του νὰ μὲ ἀγκαλιάσῃ. Ἀλλὰ ἐγὼ, ἐὰν καὶ νὰ ἦτον τριγύρου του πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων, ἀλλ' ὅμως εὐθὺς τὸν ἐγνώρισα, ἔχωντας ἀκόμι τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου τοὺς αὐτοὺς, καὶ ὄντες ἐμένα εἰς τὴν μνήμην μου ἐγκεχαραγμένοι ἀκριβῶς. Ἀλλὰ μὴ δυνάμενος νὰ βαστάσω τὴν χαρὰν, ἐλύθησαν μου τοῦ κορμίου ἡ δυνάμες, καὶ πίπτωντας ἄφωνος, ἐκείτουμουν χαμαὶ, νομίζοντες πολλοὶ ὅτι ἀπέθανον. διότι καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτον ἤμουν ἀπὸ τὴν λύπην ὡσὰν νεκρὸς, μὴ ἔχωντας ἄλλο εἰς τοὺς λόγους μου, παρὰ τὴν πνοὴν καὶ τὴν ὅρασιν. Ἀγκαλιάζωντας λοιπὸν καὶ πιάνωντάς με μετὰ βίας ὁ Υἱός μου, μὲ ἔκαμνε νὰ ἔλθω εἰς τὸν ἑαυτόν μου, καὶ νὰ γνωρίσω ποῖος εἶμαι, καὶ ποῦ εὑρίσκομαι, καὶ ποῖοι εἶναι αὐτοὶ ὁποῦ ἔμπροσθέν μου ἔστεκον, καὶ τοὺς ἔβλεπα μὲ τὰ ὀμμάτιά μου. Ἀγκαλιάζωντας δὲ καὶ ἐγὼ ἐκεῖνον, τὸν ἀσπάζουμουν, θεραπεύων ἀχορτάστως τῆς πολυχρονίου ἐπιθυμίας τὸν πόθον. ἔπειτα ἄρχησα νὰ τοῦ λέγω, ὅτι ἐγὼ εἶμαι αἴτιος εἰς ὅλα τὰ κακὰ ὁποῦ ἔπαθε. διότι τὸν εὔγαλα ἀπὸ τὴν Πατρίδα του, καὶ τὸν ἔφερα νὰ κατοικήσῃ εἰς τόπους ὁποῦ συχνὰ καταπατοῦνται ὑπὸ λῃστῶν καὶ κουρσεύονται. καὶ καθὼς τοῦ ἔλεγον, οὕτως ἦτον καὶ τὸ ἀληθές. διότι, ὤντας εἰς τὴν Πατρίδα του, ποτὲ δὲν ἔπαθε κακὸν, διότι εἶχεν εἰρήνην πανταχόθεν, καὶ ἀπὸ ἐχθροὺς φόβον μηδένα δὲν ἐπαντύχαινεν. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι, ὁποῦ πιστεύουσι τὴν Τύχην καὶ τὰ ῥοιζικὰ, ἃς διαρήγνυνται, λέγοντες, ὅτι ἀναγκαίως παθαίνει ὁ ἄνθρωπος εἴτι τοῦ ἔχει γραμμένον ἡ Τύχη του. Ἔπειτα τὸν ἐπαρεκάλουν νὰ μοῦ διηγηθῇ τὰ πάθη, ὁποῦ ὄντας μὲ τοὺς Βαρβάρους ἔπαθε. διότι, ἀφ' οὗ περάσῃ τὸ κακὸν, νὰ τὸ διηγῆται τινὰς, δὲν δίδει λύπην. διότι, ὡς καθὼς εὐφραίνει τὸν ἄνθρωπον ἡ ὑγεία ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀῤῥωστίαν, καὶ ἡ ἰατρεία ὕστερα ἀπὸ τὴν πληγὴν, οὕτω καὶ ἡ διήγησις τῶν προλαβόντων λυπηρῶν πραγμάτων, ἀφ' οὗ περάσουσι, δίδουσι μεγάλην χαρὰν νὰ τὰ διηγᾶται τινὰς, καὶ τόσην, ὅσον πόνον εἶχεν, ὅταν εἰς ταῦτα εὑρίσκετο. Καὶ αὐτὸς, ἀπὸ βαθέων στενάξας, καὶ γεμίζωντας τὰ ὀμμάτιά του δάκρυα, εἶπε. τί κέρδος εἶναι, ὦ Πάτερ, νὰ ἐν-

ἐνθυμᾶται τινὰς τὰ περασμένα κακά; διότι ἐνθυμῶντάς τα τινάς, ξανακαινουργώνει μὲ τὴν μνήμην τὰ τραύματα. ἢ τάχα δίδει καὶ χαρὰν εἰς τοὺς ἀκούοντας, ἐπειδὴ τινὲς χαίρονται, ἀκούοντες ἀλλότρια κακά. ἐπειδὴ δὲ ἰξεύρω, πῶς δὲν μὲ θέλεις ἀφήσει, παρὰ νὰ σοῦ τὰ διηγηθῶ, ὅτι ποθεῖς νὰ τὰ μάθῃς, ἄκουε λοιπόν. διότι τὸν ἀνέλπιστόν μου γλυτωμὸν θέλεις νὰ κάμῃς ὑπόθεσιν δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας εἰς τὸν Θεὸν, καθὼς ἔχεις συνήθειαν εἰς ὅλα τὰ πράγματα νὰ τὸν εὐχαριστᾷς. Λοιπὸν κάμε ἀνδρεῖον λογισμὸν, ἵνα μὴ ἀκούοντας ταῦτα δεινὰ καὶ κακὰ, ὁποῦ ἔπαθα, θέλουσι ταραχθῇ ὑπὸ τῆς λύπης τὰ σπλάγχνα σου, καὶ θέλεις μὲ κινήσει καὶ ἐμένα πρὸς δάκρυα, καὶ μὲ τὸν θρῆνον νὰ μὲ κάμῃς νὰ μὴ δύνωμαι νὰ συντυχαίνω. ἐπειδὴ πολλάκις ὁ κλαυθμὸς καὶ τὰ δάκρυα ἀποκόπτουσι τὴν φωνὴν καὶ τὸ μίλημα, καὶ δὲν ἀφίνουσι μὲ ἐλευθέραν γλῶτταν νὰ λέγῃ τινὰς ὅσα βούλεται.

Ὅπως ἐγένετο καὶ ἐγλύτωσε τὴν σφαγὴν ὁ Θεόδουλος.

ΤΑ' περισσότερα τοῦ διηγήματος νομίζω, πῶς ἀφ' οὗ ἔφυγεν ὁ δοῦλος τοῦ Μάγδονος, σᾶς τὰ ἐδιηγήθηκε καθαρῶς. λοιπὸν εἶναι βαρὺ καὶ περίσσον πάλιν ἡμεῖς νὰ τὰ λέγωμεν. εἶναι δὲ ἀναγκαῖον νὰ εἰπῶ ὅσα μετὰ τὴν ἐκείνου φυγὴν ἔγιναν, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα μόνα μὲ προστάττεις νὰ εἰπῶ. Ἐφάνη τῶν Βαρβάρων (ὡς καὶ ἐκεῖνος σᾶς ἀνήγγειλε) νὰ μᾶς σφάξουσι. καὶ ἀφ' ἑσπέρας ἡτοίμασαν πάντα τὰ πρὸς τὴν θυσίαν, τὸ θυσιαστήριον, τὴν μάχαιραν, τὸ κρασὶ μὲ τὴν φιάλην, τὸ λιβάνι. εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἐμελετοῦσαν (ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἔμελλε νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ, ὡς καθὼς καὶ τοὺς ἐμπόδισε) νὰ μᾶς θυσιάσουσιν. Ὡς δὲ ἐκεῖνος κρυφὰ ἀπὸ λόγου μου ἔφυγεν, ἔχωντας ἀμφιβολίαν, ἢ θέλουν τὸν καταδράμῃ νὰ τὸν φθάσουσιν, ἢ ὄχι. ἔχωντας δὲ βέβαιον μόνον τὴν ὥραν τοῦ καιροῦ νὰ τὸν γλυτώσῃ, ἐπειδὴ ἀφ' ἑσπέρας ἔφυγε, καὶ εἶχε καιρὸν νὰ φεύγῃ ἕως τὴν αὐγήν. ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ μὴν ἰξεύρουσι ποῖον δρόμον ἐπίασε, δὲν ἔδιδε εὐκολίαν νὰ τὸν διώκουσι. διότι, ποῖος ἦτον ἄξιος εἰς τόσον πλάτος τῆς ἐρήμου, νὰ γνωρίσῃ τὴν νύκτα σημάδια δρόμου ἑνὸς ἀνθρώπου; διότι ὅλη εἶναι τραχεῖα καὶ γεμάτη χαράδρας, καὶ δὲν δείχνει τὸ καθόλου ἰχνάρια ποδῶν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔγινεν, ἐγὼ ἐκείτουμουν εἰς τὴν γῆν ἐπίστομα, ἔχων τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν. τὸν δὲ νοῦν μου, ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν καὶ λύπην μου, εἶχον ἄνω εἰς τὸν Οὐρανόν. διότι εἰς τοιαύταις ὀξυτάταις ἀνάγκαις καὶ θλίψεις μηδένα γήινον πρᾶγμα δὲν ἠμπορεῖ νὰ σύρῃ κάτω τὸν νοῦν, καὶ νὰ τὸν κάμῃ νὰ φροντίζῃ κανένα ἄλλο πρᾶγμα χρήσιμον, μᾶλλον δὲ σωφρονεῖ τότε καὶ ἀγρυπνεῖ, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν μόνον στοχάζεται, καὶ εἰς αὐτὸν ἔχει ὅλας τὰς ἐλπίδας του, διὸ καὶ πρὸς αὐτὸν ἡσύχως καὶ μυστικῶς κατ' ἐμαυτὸν μόνον ἔλεγον.

Εὐχὴ

Εὐχὴ τοῦ Θεοδούλου.

Δέσποτα καὶ Θεὲ πάσης κτίσεως, ὁρατῆς καὶ ἀοράτου, μόνε Δημιουργὲ, εἰς τὰς χεῖράς σου ἔχεις τὰς καρδίας πάντων τῶν κτισμάτων σου, καὶ μεταστρέφεις πολλάκις εἰς ἡμερότητα τὴν ἄλογον ὁρμὴν τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων, καὶ ὅταν θέλῃς μὲ εὔκολον τρόπον μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς σῆς ἐξουσίας διαφυλάττεις ἐκείνους ὁποῦ προδίδονται εἰς θάνατον. Ἐσὺ ὁποῦ ἡμέρωσας τὸν ἄγριον θυμὸν τῶν λεόντων, καὶ δὲν ἔφαγαν τὸν Προφήτην Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ, ὁποῦ ἔσβεσας τὴν δύναμιν τοῦ πυρὸς, καὶ μὲ ψιλὸν μόνον νεῦμα τοὺς Ἁγίους τρεῖς Παῖδας διεφύλαξας, καὶ τὰς τρίχας καὶ τὰς σάρκας τους ἔκαμες ἀπὸ τὴν φωτίαν δυνατωτέρας μὲ τὴν παράδοξον καὶ ἀπόρρητόν σου δύναμιν. Αὐτὸς, Βασιλεῦ Ἅγιε, διαφύλαξον καὶ ἐμένα, ὁποῦ ἄλλην καμίαν ἐλπίδα δὲν ἔχω νὰ ἀπακουμπίσω τὸν παρ' ὀλίγον νεκρόν. καὶ μὴν ἀφίσῃς, Δέσποτα, τὸ αἷμά μου νὰ χυθῇ διὰ τοὺς δαίμονας, μηδὲ μὲ τὴν θυσίαν τῶν ἐμῶν σαρκῶν νὰ χαροῦσι τὰ πονηρὰ πνεύματα. Ἰδοὺ ὁποῦ ἡτοίμασαν νὰ μὲ θυσιάσουσι τοῦ Ἄστρου τῆς αὐγῆς, ὅπερ αὐτοὶ λέγουσιν Ἀφροδίτην, τὴν ὁποίαν θεὰν τῆς πορνείας νομίζουσιν. Ἀλλὰ μὴν ἀφίσῃς, Κύριε, τὸ κορμί μου τοῦτο, ὁποῦ ἕως τώρα τὸ ἐφύλαξα καθαρὸν, νὰ γένῃ θυσία τοῦ δαίμονος τῆς πορνείας. Μετάστρεψε δὲ τὴν καρδίαν τῶν ἀληθινῶν τούτων καὶ ἀνημέρων θηρίων πρὸς πραότητα καὶ ἡμερότητα. Ἐσὺ, ὁποῦ ἐμετάβαλες εἰς τὸν καιρὸν τῆς Ἐσθὴρ τὸν ἄγριον θυμὸν τοῦ Ἀσουὴρ, Βασιλέως τῆς Μηδείας, καὶ ἐμετάβαλες τὸν σκληρόν του θυμὸν εἰς ἐλεημοσύνην καὶ συμπάθειαν, διαφύλαξον ψυχὴν, ἡ ὁποία ἐσένα ὑποσχέθηκε νὰ δουλεύῃ, γύρισαι, καὶ δός με τοῦ Πατρός μου καὶ δούλου σου, Υἱὸν ἀμαθῆ τοῦ κακοῦ, καὶ Θεοσεβῆ μόνον ἐπαγγειλάμενον. τοῦτο γὰρ πάλαι ἔταξα εἰς ἐσένα, ὄχι τώρα εἰς τὸν φόβον τοῦ κινδύνου μου, ἵνα μὴ λογιασθῇ τὸ πρᾶγμα, ὅτι διὰ τοῦτο μὲ ἐγλύτωσες, διατὶ σοῦ ἔταξα νὰ γένω Καλόγηρος. Ἰδοὺ γὰρ ὁποῦ, προτήτερα παρὰ νὰ μοῦ συμβῇ τούτη ἡ ἀνάγκη, μὲ αὐτοπροαίρετον ἐξουσίαν τοῦ λογισμοῦ μου ἦλθα εἰς τὴν τάξιν τῶν Μοναχῶν προτήτερα. κάμε καθ' ἕνα νὰ γνωρίσῃ, πῶς ἔχωντας τινὰς τὴν ἐλπίδα του εἰς ἐσένα, φυλάττεται καλλήτερα, παρὰ νὰ θαρρῇ φεύγωντας μὲ τὰ ποδάρια του. Ἐγλύτωσεν ἀπὸ τὸν θάνατον ὁ σύντροφός μου, ὁποῦ τὴν αὐγὴν ἔμελλε μὲ λόγου μου ὁμοῦ νὰ θυσιασθῇ, καὶ μὲ τὸ νὰ φύγῃ ἐδιεφυλάχθηκεν. Ἐγὼ ἔμεινα καρτερῶντας νὰ γένῃ ὅ,τι θέλεις ἐσὺ, καὶ ἰδοὺ εὑρίσκομαι εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν, θαρρῶντας εἰς τὴν σὴν βοήθειαν. Ἐκεῖνος ἤλπισεν εἰς τὰ ποδάριά του, ἀλλὰ ἐγὼ εἰς τὴν ἐδικήν σου δύναμιν πιστεύω. λοιπὸν ἡ Θεϊκὴ ἀπαντοχὴ ἂς μὴ γένῃ ἀδυνατωτέρα ἀπὸ τὴν σωματικὴν ἐλπίδα, εἰς τὸ νὰ διαφυλάξῃ τὸν ἄνθρωπον. Ἔχωντας ἐκεῖνος τὴν εὐκολίαν τῆς νυκτὸς ἔφυγε, κρυπτόμενος εἰς τὸ σκοτάδι, καὶ ἐγλύτωσε, καὶ ἂς εἶναι καλά. ἐμένα δὲ, ἰδοὺ ὁ-

ποῦ μὲ ηὗρε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. λοιπὸν μὲ τὴν σοφίαν σου γλύτωσαί με, ἐσὺ ὁποῦ εἰς τοὺς ζῶντας ἀνθρώπους ἐχάρισες τὸ φῶς πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν σου. Οὕτω λοιπὸν ὅλην τὴν νύκτα προσευχόμενος, ἦλθεν ἡ αὐγή, καὶ ηὗρέ με ἀκόμι ἐξύπνητον. καὶ συκώνωντας ὀλίγον τὸ κεφάλι μου, βλέπω καὶ ἀνάτελλε τὸ Ἄστρον ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν. Ἐσυκώθηκα γοῦν καὶ ἐγώ, καὶ ἐκάθησα, δείωντας τὰ χέριά μου εἰς τὰ γόνατά μου. καὶ ἀκουμπίζωντας εἰς αὐτὰ τὸ πρόσωπον, ἔτρεχαν τὰ δάκρυά εἰς τὸ στῆθός μου. καὶ πάλιν μὲ τὴν καρδίαν ἐφώναζα πρὸς ἐκεῖνον, ὁποῦ δύναται νὰ ἐλευθερώσῃ μὲ τὴν κραταιὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δύναμιν, λέγωντας οὕτως.

Εὐχὴ ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ Θεοδούλου.

ΔΕ'σποτα Θεέ, δεῖξον καὶ εἰς ἐμένα θαυμαστὰ τὰ ἐλέη σου, ἐσὺ ὁποῦ ἔχεις μόνος τὴν ἐξουσίαν ζωῆς καὶ θανάτου, καθὼς ἔκαμες πολλάκις θαύματα εἰς τοὺς παλαιοὺς Ἁγίους, καὶ ἠλευθέρωσές τους ἀπὸ κινδύνους μεγάλους. ἵνα, ἔχοντες ἐκείνους παράδειγμα τῆς σῆς βοηθείας, λάβωμεν καὶ ἡμεῖς παῤῥησίαν νὰ σὲ ἐπικαλούμεθεν. διότι θέλομεν ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰ κακὰ ὁποῦ εὑρισκόμεθεν. Ἐσὺ ὁποῦ ἐλύτρωσες τὸν Ἰσαὰκ ἀπὸ τὴν σφαγὴν καὶ τὸν θαίατην κειτάμενον ἐμπροσθὰ εἰς τὸν βωμόν, καὶ μέλλοντα τὸν Πατέρα του νὰ καρφώσῃ τὸ μαχαῖρι εἰς αὐτόν, ἐσὺ μὲ μίαν φωνὴν τὸν ἐκράτησες. Ἐσὺ ἐγλύτωσες τὸν Ἰωσὴφ ἀπὸ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν του, καὶ πάλιν, ἀφ' οὗ εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐσκλαβώθη, ἐσὺ τὸν ἐλευθέρωσες ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τὴν φυλακήν. καὶ θρηνῶντάς τον ὁ Πατέρας του, ὡς χαϊμένον, ἐσὺ τοῦ τὸν ἔδωσες βασιλεύοντα τῆς Αἰγύπτου ἁπάσης. Ἐσὺ καὶ τὸν Πατέρα του τὸν Ἰακὼβ ὁμοίως τὸν ἐγλύτωσες ἀπὸ μεγάλαις ἀνάγκαις, φθονούμενον ὑπὸ τοῦ Ἀδελφοῦ του τοῦ Ἡσαῦ, φυλάττωντάς τον εἰς τὴν Μεσοποταμίαν. Ἐσὺ ἐφύλαξες καὶ τὸν Μωϋσῆν εἰς τούτην τὴν ἔρημον, φεύγοντα τὴν Αἰγύπτιοι ἐπιβουλὴν καὶ τυραννίδα. Ἐσὺ μὲ τὴν προσευχὴν τῶν Προφητῶν ἐκείνων ἀνέστησας δύο παιδία ἀπεθαμμένα, καὶ τὰ ἔδωσες ζῶντα τῶν Μητέρων τους. Αὐτὸς ἐσὺ εἶσαι, Δέσποτα ἀμετάβλητε, ὁποῦ τότε μὲ τὴν Θεϊκήν σου δύναμιν ἔκαμες ἐκεῖνα τὰ παράδοξα θαύματα. Αὐτὸς ἐπάκουσον καὶ ἐμένα τώρα, καὶ χάρισαί με τοῦ Παιδός μου ζωντανὸν ἐμένα, ὁποῦ ἐσένα μόνον ἔχω καταφυγὴν καὶ βοήθειαν, καὶ λῦσον κλαυθμὸν ἀπαρηγόρητον. καὶ δός, πολυύμνητε Βασιλεῦ, εἰς ἡμᾶς ὁποῦ σὲ γνωρίζομεν καὶ σὲ πιστεύομεν, νὰ θαυμάζωμεν καὶ τὴν κραταιὰν δύναμίν σου καὶ ἄμαχον. Εὑρισκόμενος δὲ ἐγὼ εἰς τοιαῦτα λόγια τῆς πρὸς Θεὸν προσευχῆς, συκώνονται οἱ Βάρβαροι ἀπὸ τὸν ὕπνον μὲ πολὺν θόρυβον καὶ ταραχήν, διότι ὁ καιρὸς καὶ ἡ ὥρα τῆς θυσίας ἀπέρασε, διότι ἦτον εὐγαλμένος ὁ Ἥλιος, καὶ τὸ Ἄστρον πλέον δὲν ἐφαίνετο. καὶ μὴ εὑρίσκοντες τὸν ἄλλον, μήτε ἠξεύροντες τί ἔγινεν, ἐρωτοῦσαν ἐμένα. ἀφ' οὗ δὲ ἐγὼ τῶν ἀποκρίθηκα, ὅτι δὲν ἠξεύρω τί ἔγινεν,

ὥντας

ὤντας αὐτοῦ μαζί του ἥσυχος, οὔτε μὲ ἐφοβέρισαν, οὔτε ἔδειξαν πῶς παντελῶς νὰ ἐκάκισαν. Τότε ἐσυνῆλθε τὸ πνεῦμά μου, καὶ εὐχαρίστησα τὸν Θεὸν, ὁποῦ δὲν παραβλέπει τὴν προσευχὴν τοῦ ταπεινοῦ. καὶ τότε ἐπῆρα θάῤῥος καὶ ἀφοβίαν, χαρίζοντάς μου καὶ ταῦτα ὁ Θεὸς, διότι μὲ ἔλεγαν νὰ μιαροφαγήσω, καὶ ἐγὼ ἀντιστεκόμουν. ἔλεγόν μου νὰ παίξω μὲ Γυναῖκας, καὶ δὲν τοὺς ἤκουα. Ὥστε ὁποῦ ἤλθομεν σιμὰ εἰς Κόσμον καὶ ἀνθρώπους, καὶ τότε δὲν ἠξεύρω τί ἐσυμβουλεύθησαν ἀναμεταξύ τους, καὶ ἔρχονται εἰς ἕνα χωρίον, λεγόμενον Συβαΐτα, καὶ ἔλεγον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους πῶς μὲ πουλοῦσιν, ἂν θέλῃ τινὰς νὰ μὲ ἀγοράσῃ.

Ὅπως ἐπουλήθη ὁ Θεόδουλος.

Δὲν ἠμπορῶντες δὲ νὰ μὲ πουλήσουσι, καὶ πολλαῖς φοραῖς γυρίσαντες ἄπρακτοι, διότι δὲν τὰ ἔδιδαν, παρὰ δύο χρυσᾶ φλωρία, τέλος βγάλοντές με ἔξω ἀπὸ τὴν Χώραν, καὶ στένοντές με γυμνὸν, κατὰ τὴν συνήθειάν τους, βάνουσι τὸ σπαθὶ εἰς τὸν λαιμόν μου γυμνὸν, λέγοντες, ὅτι ἂν δὲν μὲ ἀγοράσῃ τινὰς, νὰ μὲ φονεύσουσιν. Ἐγὼ δὲ, ἁπλώνωντας καὶ τὰ δύο μου χέρια, ἐπαρακάλουν τοὺς ἀγοραστάδες νὰ δώσουσιν ὅσον γυρεύουν οἱ Βάρβαροι, καὶ νὰ μὴν ἀκριβολογοῦνται νὰ ἀγοράσουσιν αἷμα ἀνθρώπινον, λέγωντάς τους, πῶς καὶ τὴν τιμὴν ὅσην δώσουσι νὰ λάβουσιν ὀγλήγορα, καὶ ἂν θέλῃ ἐκεῖνος ὁποῦ μὲ ἀγοράσῃ νὰ σταθῶ νὰ εἶμαι καὶ σκλάβος του, νὰ τὸν ἔχω αὐθέντην μου καὶ ἀφ᾽ οὗ ἐξαγορασθῶ, ἐπειδὴ τὴν ζωήν μου ἀγόρασε. Καὶ οὕτω κάποιος μὲ ἐλυπήθη παρακαλοῦντα καὶ κλαίοντα, καὶ μετὰ βίας μὲ ἀγόρασε. Καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ, καθὼς ἔμαθες, ἐξαγοράσθηκα καὶ ἦλθα ἐδῶ, διὰ νὰ συντέμνω τὰ λόγια, διότι σὲ βλέπω συγχυσμένον, καὶ σιμὰ εἰς τὸ νὰ κλάψῃς, διὰ νὰ μὴν ἀνακατέψω τὴν χαρὰν μὲ τὰ κλαύματα. Ταῦτα ἐγὼ, ὦ Πάτερ μου, ἔπαθα, καὶ παθαίνωντάς τα ἠλευθερώθηκα. ἐσὺ δὲ λοιπὸν πρέπει νὰ δοξάζῃς τὸν Θεὸν διὰ τὴν παράδοξον καὶ ἀνέλπιστόν μου ταύτην ἐλευθερίαν. ἐγὼ δὲ εἶπον· ἐσὺ μὲν, ὦ Τέκνον, κακοπαθόντας, μυρίους κινδύνους ἐπέρασες, καὶ πολλοὺς θανάτους ἀντὶ ἑνὸς ἔλαβες, ἂν καλὰ καὶ Θεοῦ βοηθείᾳ ἀπὸ ὅλους ἐγλύτωσες, διότι τόσον εἶναι νὰ καρτερῇ τινὰς θάνατον ἀληθῶς, ὡσὰν καὶ νὰ τὸν ἐλάμβανε, καὶ ἴσως καὶ χειρότερον. διότι αὐτὴ ἡ τομὴ τοῦ θανάτου δὲν δίδει τόσον πόνον, ὅσον πόνον ἔχει τινὰς, ὅταν καρτερῇ αὐτὸν τὸν θάνατον. διότι ὅσον τὸν καρτερεῖ πολλὺν καιρὸν, τόσον καὶ ὁ πόνος γίνεται περισσότερος, καὶ κάνει ὡς παρόντα τὸν ἐλπιζόμενον. Ἐγὼ δὲ, εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας ὁποῦ εἶχα τὴν θλῖψίν σου, ἄνοιξα τὸ στόμα μου εἰς τὸν Δεσπότην Θεὸν, καὶ τοῦ ἔταξα νὰ κάμω μεγάλας νηστείας, καὶ ἄλλας κακοπαθείας σκληρὰς, ἐὰν καὶ μόνον σὲ ἀπολαύσω ζωντανὸν, καὶ δὴ τὴν ὑπόσχεσιν οὐ παρεῖδεν ὁ Κύριος.

Ὄνειρον ὁποῦ εἶδεν ὁ Νεῖλος διὰ τὸν Υἱόν του, καὶ εὐγνωμοσύνη Θεοδούλου.

ΕἾδον λοιπὸν εἰς τὸν ὕπνον μου, καὶ μοῦ ἦλθε μία φωνὴ λέγουσα. ὁ Κύριος νὰ βεβαιώσῃ τὸν λόγον σου. αὐτὸς νὰ βεβαιώσῃ ἐκεῖνο ὁποῦ εὐγάλες ἀπὸ τὸ στόμα σου. καὶ δὴ λοιπὸν, ὦ Τέκνον, πρέπει νὰ μὴν ἀθετήσωμεν τὴν ὁμολογίαν ταύτην, μήτε νὰ γελάσωμεν ἐκεῖνον ὁποῦ μὲ Θείαν ἀπόκρισιν ἐβεβαίωσε τὴν ὑπόσχεσίν μου. Τὸ δὲ παιδίον εἶπε. ναὶ, Πάτερ, ἐπεὶ ὁ Θεὸς τὸ τάξιμόν σου ἐδέχθηκε, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τέλος καλὸν, ἰδὲ καὶ ἐγὼ ἕτοιμος μὲ προθυμίαν νὰ σὲ βοηθήσω εἰς τὸν κόπον αὐτὸν, καὶ νὰ γένω συγκοινωνός σου εἰς τὴν ὑπόθεσιν, καθὼς ἔγινα συγκοινωνὸς καὶ εἰς τὴν χάριν, ὁποῦ σοῦ ἐχάρισεν ὁ Θεὸς παρακαλῶντάς τον. διότι ἐγὼ ἀπόλαυσα τὴν περισσοτέραν εὐεργεσίαν. ἐπειδὴ ἐσὺ ἐγλύτωσες ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἀλλὰ ἐγὼ ἐγλύτωσα ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ μάλιστα ὁποῦ ὅλον τὸ πᾶν διὰ χάριν ἐδικήν σου τὸ ἔκαμεν ὁ Θεός. Διότι, ἂν ἴσως καὶ τὸ τάξιμον ὁποῦ ὁ Ἰεφθάε ἔκαμε, διὰ νὰ νικήσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ἡ Θυγατέρα του τὸ ἐπλήρωσε μὲ τὸ ἰδιόν της κορμὶ, παραδίδοντάς το νὰ γένῃ θυσία, διὰ νὰ μὴν ψευματεύσῃ ὁ Πατήρ της, πῶς ἐγὼ δὲν θέλω γένῃ πρόθυμος νὰ πληρώσω τὸ ταξικόν μου χρέος ὁποῦ διὰ λόγου μου ἔγινες χρεώστης; καὶ μάλιστα ὁποῦ τοιοῦτο χρέος, τὸ ἀποδίδω εἰς τὸν Θεὸν, ὁ ὁποῖος ἠξεύρει πάλιν νὰ κάμῃ τὴν ἀνταμοιβὴν μὲ ἄλλην δευτέραν χάριν; καὶ τὸ ἀποδιδόμενον χρέος δὲν τὸ λαμβάνει ὡς χρέος, ἀλλ' ὡς δάνειον, καὶ ὁμολογεῖ νὰ χρεωστῇ πάλιν τὴν ἀμοιβὴν, διὰ τὴν εὐχάριστον γνώμην τοῦ ὀφειλέτου; ὁ ὁποῖος αὐτὸς πάντοτε δίδει πρῶτον τὰς χάριτας, καὶ πάντοτε δίδει χειρόγραφα, πῶς αὐτὸς χρεωστεῖ τοῖς δανεισταῖς τὰς εὐεργεσίας, καὶ ἀγαπᾷ ὅλως δι' ὅλου νὰ κάμῃ τὴν ἀνταπόδοσιν, διὰ νὰ εἶναι ὁ αὐτὸς καὶ πρῶτος εἰς τὰς χάριτας, καὶ χρεώστης εἰς τὰς ἀνταμοιβάς. Ὅθεν, ὦ Πάτερ, ἔχοντάς με συγχρεωφειλέτην πρόθυμον, ἄρχησε νὰ ἀποδώσωμεν τὸ χρέος μας. καὶ τὴν δύναμίν μας ἠξεύροντάς την ὁ Θεὸς, βέβαια, κατὰ τὴν δύναμίν μας, θέλει ζητήσει καὶ τὸ χρέος, καὶ περισσότερον κόπον δὲν θέλει γυρέψει ἀπὸ τὴν δύναμίν μας, γνωρίζοντας τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἐγὼ δὲ εἶπον μὲ τοιαῦτα λόγια. ὦ Τέκνον, ὑποσχέθηκα καὶ ἐγὼ, καὶ ἄμποτε μὲ τοιαῦτα λόγια νὰ ἔλθωμεν καὶ εἰς ἔργον, καὶ νὰ φανοῦμεν, ὄχι μόνον μὲ τὰ λόγια, ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ἔργα· καὶ ἡ ὑπόσχεσίς μας νὰ λάβῃ τέλος καλὸν, καὶ τὸ τάξιμον νὰ ἐνεργήσῃ, καὶ εἰς τοὺς κόπους ὁ μισθὸς νὰ ἀκολουθήσῃ. διότι τοῦτο εἶναι διορισμὸς, καὶ τέλος παντὸς ἔργου, ὁποῦ νὰ γίνεται κατὰ Θεὸν, τὸ νὰ σφραγισθοῦσι, καὶ νὰ τελειωθοῦσι τὰ ἔργα, δηλαδὴ μὲ ταῖς ἀμοιβαῖς, καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας νὰ γένουν μάρτυρες οἱ

ςέφανοι. ἐπειδὴ τρόπῳ τινὶ τὰ δόκιμα καὶ καλὰ ἔργα δὲν δείχνονται, παρὰ μὲ τοὺς ἀξιοπίςους μισθούς. καὶ ἡ ἄθλησις δὲν βεβαιώνεται, παρὰ μὲ τὰ ἔπαθλα καὶ τὰς δωρεὰς ἀναμφιβόλως.

Ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ ἀγοράσας τὸν υἱὸν τοῦ Νείλου Θεόδουλον, ἐχειροτόνησεν Ἱερέα τὸν Νεῖλον καὶ μὴ βουλόμενον.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον. ὁ δὲ Θεοφιλέςατος Ἐπίσκοπος τῆς Χώρας, δεξιωσάμενος καὶ θεραπεύσας ἡμᾶς πολλὰς ἡμέρας, μᾶς ἀνάπαυσε πολλὰ ἀπὸ τοὺς περασμένους κόπους, καὶ τὴν πολλὴν κακοπάθειαν. ἐπαρακάλει μας δὲ νὰ ἀναμείνωμεν ἐκεῖ μὲ τοῦ λόγου του, τάσσωντάς μας μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιάν μας, καὶ νὰ μᾶς ἀναπαύσῃ εἰς τὰ πάντα. Ἀλλ᾽ ὅμως, διὰ νὰ μὴ φανῇ πῶς μᾶς κρατεῖ ςανικῶς, τάχα ὡς Ἀφέντης τοῦ παιδίου, ἐπειδὴ τὸ ἀγόρασεν ὡς σκλάβον, διὰ τοῦτο πάλιν μᾶς ἔλεγε νὰ κάμωμεν εἴτι μας ἀρέσῃ. Εἰς τοῦτο μόνον ἐμένα ἐβίασε, μὲ τὸ νὰ μὲ χειροτονήσῃ Ἱερέα ἄκοντα καὶ μὴ βουλόμενον. διότι ἐγώ, βάλλωντας εἰς τὸν νοῦν μου τὸ βάρος τῆς Ἱερωσύνης, ἀδημόνουν καὶ ἔκλαιον, διότι ἐγνώριζα πῶς δὲν εἶμαι εἰς τοιαύτην ὑπηρεσίαν ἄξιος, ἡ ὁποία μετὰ βίας ἁρμόζει καὶ εἰς τοὺς Ἁγίους, ὅσον κατὰ λόγον τῆς πολιτείας, διότι καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Ἁγίους ἐφαίνη βαρύ. καὶ ὅταν τοὺς ἔκραζαν εἰς τοῦτο λειτούργημα, ὡμολόγουν, ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι ὑπὲρ τὴν ἐδικήν τους δύναμιν, καὶ ἐναντιοῦται μὲ τὸν Θεόν, λέγοντες πολλάκις, πῶς εἶναι ἀνάξιοι, παραιτοῦντες τὴν Χειροτονίαν, τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως αἰτίαν εἶναι λέγοντες. καὶ μάλιςα ἐπιτηδειότεροι καὶ ἀξιώτεροι ὄντες πολὺ τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων ὅλονῶν, εἰς τὸ νὰ λάβουσι τοῦτο τὸ χάρισμα, ἠμπορῶντες νὰ ἔχουσι παρρησίαν πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τὴν θείαν ταύτην Λατρείαν διὰ τὰ καλὰ ἔργα καὶ τὰς ἀρετὰς ὁποῦ ἔκαναν. Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε, πῶς νὰ μοῦ πρέπῃ αὐτὴ ἡ τιμὴ διὰ τοὺς κόπους μου, καὶ ἐλογίαζε νὰ μοῦ δίδῃ ὡς μισθὸν τοῦτο τὸ ἀξίωμα διὰ τὰς πολλὰς κακοπαθείας καὶ τοὺς ἀγῶνας. Θέλοντες δὲ νὰ μισεύσωμεν, καὶ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸ κελλίον μας, μᾶς ἔδωσε διὰ τὸν δρόμον εἴτι ἐχρειάζετο, διότι ὁ δρόμος ἦτον πολὺς καὶ μακρύς· ἔπειτα δεχόμενος τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ νὰ εἶναι συνοδοιπόρος μας, καὶ νὰ μᾶς δίδῃ εἰρήνην τοῦ λοιποῦ, μᾶς ἄφησε, μὴν ὑπερηφανευθεὶς ἀφρόνως, καθὼς ἄλλος ἤθελε κάμῃ, ὡσὰν Κύριος, τάχα πῶς ἀγόρασε ὡς δοῦλον τὸ παιδί, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τὴν συμφοράν μας ἐπαρηγόρησε πολλά, φεύγωντας ἀπὸ κενοδοξίαν καὶ τύφον μὲ ταπεινὸν καὶ μέτριον φρόνημα. Ἀλλὰ ἐμένα ὁ λόγος μου ἂς παύσῃ ἐδῶ, ὁποῦ ἔπαυσαν καὶ ἡ πίκραις μου, λαμβανώντας ἀρχήν, Θεοῦ χάριτι, μετὰ τὴν πολλήν μου ταλαιπωρίαν, τῆς ἐν Χριςῷ φαιδροτέρας ζωῆς. Ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἀπολαῦσαι ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, δυνάμει καὶ ἀγαθότητι τῆς Ἁγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος. Ἀμήν.

Αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μέγας Ἰουστινιανὸς ἐκινήθη νὰ κτίσῃ τὸ Μοναστήριον, ἐκ τοῦ Ἀραβικοῦ Χρονογράφου.

Ἀλλὰ ὅσα μὲν ἐσυνέβησαν, καὶ ἔγιναν πρὸ τοῦ νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον, εἰς αὐτὸ τὸ Θεοδόξαστον Ὄρος, ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Μωϋσέως, ἕως τῆς ἀναιρέσεως τῶν Ἁγίων Ἀββάδων, ἕως ἐδῶ ἔλαβαν τέλος. Τώρα δὲ θέλομεν ἀρχίσει νὰ εἰποῦμεν τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπαρακινήθη ὁ Μέγας Βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς νὰ κτίσῃ τὸ περίφημον ἐκεῖνο καὶ περικαλλὲς Μοναστήριον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται γεγραμμένον εἰς τὸν Ἀραβικὸν Χρονογράφον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον, δι᾽ Ἑρμηνέως, ἡμεῖς μεταγλωττίσαντες εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν, τὸ γράφομεν ὧδε.

Ἔτους ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ϛκγ΄. ἀπὸ δὲ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως φκθ΄. ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, Ῥωμαίων Αὐτοκράτορος, εἰς τὸν δεύτερον χρόνον τῆς Βασιλείας του, οἱ Ἑβραῖοι, οἱ Σαμαρεῖται, ἐσήκωσαν κεφάλι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔκαμαν Βασιλέα, κάποιον Ἰουλιανὸν τὸ ὄνομά του, Σαμαρείτην καὶ αὐτὸν, καὶ οὕτως ἔκαμαν πολλὰ κακὰ εἰς τοὺς Χριστιανούς· ἅρπαζαν τὰ Ἱερὰ σκεύη τῶν Ἐκκλησιῶν, αὐτὰς δὲ τὰς Ἐκκλησίας, τὰς μὲν κατέκαυσαν, τὰς δὲ καὶ ἐκ θεμελίων ἐχάλασαν. καὶ τὰ Λείψανα τῶν Ἁγίων, τὰ ὁποῖα εἶχον εἰς μεγάλην τιμὴν οἱ Χριστιανοὶ, αὐτοὶ τὰ εὔγαζαν ἀπὸ τὰς θήκας ὅπου τὰ εἶχαν, καὶ καταπατοῦντες, καὶ καίοντές τα, τὰ διεσκόρπιζον εἰς ταῖς ῥοῦγαις, τοὺς δὲ Χριστιανοὺς ἐπαράδιδαν εἰς μεγάλας τιμωρίας, καὶ ἄλλα μύρια κακὰ ἔκαμαν, ἔδραμον δὲ καὶ εἰς τὰ ἔξω χωρία, καὶ ἔκαμαν τὰ ὅμοια. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Νεάπολιν, ἡ ὁποία ἀπέχει ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἡμέρας τρεῖς, παγαίνοντας πρὸς τὴν Δαμασκὸν, κατ᾽ ἀνατολὰς, ἥτις λέγεται σήμερον Ἀράπηκα, Νάπλους, ἐφόνευσαν τὸν ἐκεῖσε Ἐπίσκοπον. ἐπιάσαν δὲ καί τινας Ἱερεῖς, τοὺς ὁποίους εἰς μέρη κατακόπτοντες πρῶτον, ὕστερα τοὺς ἔψηναν εἰς τὴν φωτίαν, μὲ καὶ ἄλλα Ἁγίων Μαρτύρων Λείψανα, καὶ ἄλλα παράδεινα κακὰ ἐτόλμησαν καὶ ἔκαμαν οἱ μιαροὶ καὶ ἀνόσιοι. Ὁ δὲ Βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς μανθάνωντας ταῦτα, ἔστειλεν εὐθὺς ὁρισμὸν καὶ δύναμιν, καὶ ἐπίασεν ἐκείνους τοὺς πρώτους, καὶ ἄλλους πολλοὺς, ὅσους ἔκαμαν τὴν ἐπανάστασιν, καὶ τοὺς ἐθανάτωσε. τὸν δὲ Ἰουλιανὸν, ὁποῦ ἔστησαν διὰ βασιλέα τους, ἀπεκεφάλισεν. Ἔκαμε δὲ ἀφοντότε καὶ Νόμον, Ἕλληνες καὶ Ἑβραῖοι, μήτε ὅποιος δὲν εἶναι Χριστιανὸς, νὰ μὴ πολιτεύεται, ἤγουν Ὀφφίκιον μικρὸν, ἢ μέγα νὰ μὴ λαμβάνῃ, μήτε καμίαν ἐξουσίαν νὰ ἔχῃ. μόνοι δὲ οἱ Χριστιανοὶ νὰ ἔχουν τὰς ἐξουσίας καὶ Αὐθεντίας, καὶ τὰ Ὀφφίκια. Ἦτον δὲ τότε εἰς τὴν λεγομένην Σκυθόπολιν Χώραν τῆς Παλαιστίνης κάποιος Ἄρχοντας περίδοξας καὶ πλούσιος, τὸ ὄνομά του Σιλουανός. οὗτος ἔχωντας τοῦ πλούτου τὴν παῤῥησίαν,

σίαν, ἦτον πάντοτε ἐναντίος τῶν Χριστιανῶν, ὄντας αὐτὸς Σαμαρείτης. Φονεύοντας γοῦν οἱ ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ Βασιλέως τοὺς ἄλλους Σαμαρείτας, τοὺς ἀποστατήσαντας, ἐθανάτωσαν καὶ αὐτὸν τὸν Ἰουλιανὸν εἰς τὴν Σκυθόπολιν, καίοντάς τον ζωντανόν. Εἶχε τοῦτος ὁ Σιλουανὸς κάποιον φίλον, καὶ σύντροφόν του, Ἀρσένιον τὸ ὄνομά του, Ἄρχοντα καὶ αὐτὸν, ἔχοντα ἀξίωμα Ἰλλούστριος. ἦτον δὲ ἄνθρωπος εἰς τὸ νὰ πλάσῃ ψεύματα, καὶ νὰ κρύψῃ τὴν ἀλήθειαν πολλὰ ἐπιτηδειότατος. Οὗτος λοιπὸν, ἀφ' οὗ κακὸς κακῶς ἐτελεύτησεν ὁ Σιλουανὸς, ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ δὲν ἠξεύρω μὲ τί τρόπον εὗρε παῤῥησίαν εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ εἰς τὴν Βασίλισσαν, καὶ οὕτως ἄρχησε νὰ λέγῃ πολλὰ κακὰ διὰ τοὺς Χριστιανοὺς, τοὺς ὄντας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅτι τάχα αὐτοὶ ἦτον αἰτία, καὶ οἱ Σαμαρεῖται ἐσύκωσαν κεφάλι. Ταύτας τὰς διαβολὰς μὴ γνωρίζωντας ὁ Βασιλεὺς, ἀλλὰ πιστεύσας εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ἀρσενίου, ἐκινήθη εἰς μεγάλην ὀργὴν καὶ θυμὸν, καὶ ἔμελλε νὰ στείλῃ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις Χριστιανοὺς, κατὰ τὰ ἐγκαλεσίματα ὁποῦ τῶν ἔκαμεν ὁ Ἀρσένιος.

Ὅτι ὁ Ἅγιος Σάββας ἐπέμφθη δεύτερον παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Ἀποκρισάριος πρὸς τὸν Μέγαν Ἰουστινιανόν.

ΤΑῦτα μαθὼν ὁ Ἁγιώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Πέτρος, καὶ φοβηθεὶς μήτι κακὸν πάθωσιν οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ τῆς διαβολῆς τοῦ Ἀρσενίου, καὶ τῆς τοῦ Βασιλέως ὀργῆς, τρέχει πρὸς τὸν Ἅγιον Σάββαν, καὶ παρακαλεῖτον νὰ ἔλθῃ Ἀποκρισάριος εἰς τὸν Βασιλέα, νὰ μεσιτεύσῃ, νὰ καταπραΰνῃ τὸν θυμόν του, καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Χριστιανοὺς ἀπὸ τὰς πικρὰς συκοφαντίας τοῦ Ἀρσενίου. διότι καὶ προτήτερα ὁ Ἅγιος Σάββας ὑπῆγεν Ἀποκρισάριος πρὸς τὸν Βασιλέα Ἀναστάσιον. διότι αὐτὸς ὁ Ἀναστάσιος ὁ Βασιλεὺς ἦτον Αἱρετικὸς, καὶ ἤθελε νὰ ἐξορίσῃ Ἠλίαν τὸν Πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων ἀπὸ τὸν Θρόνον του. διότι δὲν ἤθελε νὰ συμφωνήσῃ μὲ τοὺς Αἱρετικοὺς καὶ ὁμόφρονάς του δυσσεβῶς. Ἀποσταλεὶς οὖν παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἠλία ὁ Ἅγιος Σάββας πρὸς τὸν Βασιλέα μετὰ καὶ ἄλλων Ἀσκητῶν ἐρημιτῶν, καὶ ἐμφανισθέντες τῷ Βασιλεῖ, καὶ ἐλαβηθεὶς τὴν ἀρετὴν καὶ κατάστασιν πνευματικὴν τοῦ Ἁγίου Σάββα, ἔκαμε διαλλαγὴν ὁ Βασιλεὺς μὲ τὸν Πατριάρχην Ἠλίαν, καὶ ὄχι μόνον ἀπὸ τὸν Θρόνον δὲν τὸν ἐξώρισεν, ἀλλὰ καὶ γράμματα ἔδωσε τοῦ Ἁγίου Σάββα, βεβαιώνωντας αὐτὸν τὸν Πατριάρχην εἰς τὸν Θρόνον του ἀδιάσειστον, καὶ ἀπείρακτον ἐφ' ὅρους ζωῆς του. Διότι, ἐὰν καὶ νὰ ἦτον Αἱρετικὸς, ἀλλὰ περισσῶς εὐλαβήθη τὸν Ἅγιον Σάββαν, καὶ τοὺς ἄλλους ἐρημίτας Μοναχούς. Οὗτος ὁ Ἠλίας ἄφησε διάδοχον τοῦ Ἁγίου Θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων, Ἰωάννην τινὰ, ἄνδρα ἐνάρετον. ὁ δὲ Ἰωάννης, τοῦ-

τον

την τὸν Πέτρον ὁποῦ εἴπαμεν. Οὕτως οὖν ὁ Πατριάρχης Πέτρος, ἰξεύρωντας πῶς ὁ Ἅγιος Σάββας, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Πατριάρχου Ἠλία, ἐπῆγεν εἰς αὐτὸν τὸν Βασιλέα τὸν Ἀναστάσιον, καὶ εὗρε παῤῥησίαν εἰς τὰ Βασίλεια, ὥστε ὁποῦ Βασιλέα καὶ Πατριάρχην ἐφιλίωσεν, ἠθέλησε καὶ ἔτος νὰ τὸν στείλῃ δεύτερον εἰς τὸν Μέγαν Ἰουστινιανὸν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. Ὁ γοῦν μακάριος Σάββας μὴ ὀκνήσας τὸ καθόλου, ἀλλὰ ὑπακούσας εἰς τὸ παρακάλεμα τοῦ Πατριάρχου, σπλαγχνισθεὶς δὲ καὶ τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μὴ πάθωσι κακὸν ἀδίκως, συκοφαντούμενοι πρὸς τὸν Βασιλέα, ἔρχεται μετὰ πάσης προθυμίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν δεύτερον. Ὁ δὲ Μέγας Ἰουστινιανὸς ἔχων περισσὴν εὐλάβειαν εἰς τὸ τάγμα τῶν Μοναχῶν, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς Ἐρημίτας, ἀκούσας ὅτι ὁ Ἅγιος Σάββας ἔρχεται, (ἐγνώριζε γὰρ αὐτὸν, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Ἀναστασίου) ἔστειλε, καὶ τὸν ἔφερε μέσα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ μεγάλην παῤῥησίαν. καὶ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, ἐσυκώθη ἀπὸ τὸν θρόνον καὶ τὸν ὑποδέχθη, ἀσπαζόμενος καὶ φιλῶν τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἁγίου. Ἔμεινε γοῦν ὁ Ἅγιος Σάββας πολλὰς ἡμέρας, συνδιεισκόμενος μὲ τὸν Βασιλέα συχνάκις, καὶ πολλὰ περὶ πολλῶν πραγμάτων διαλεγόμενοι, εὐλαβήθη περισσῶς τὸν Ἅγιον, ὥστε ὁποῦ μανθάνωντας παρ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν καταλεπτῶς τῆς ἀποστασίας τῶν Σαμαρειτῶν, τοὺς μὲν Χριστιανοὺς τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις ἄφησεν ἀτιμωρήτους, ὡς μηδὲν ἔχοντας πταίσιμον, τοὺς δὲ Ἑβραίους ἐξώρισεν ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Πόλιν Ἱερουσαλήμ. Ἔκαμε δὲ καὶ Νόμον εἰς τοὺς Ἑβραίους, νὰ μὴν ἔχουσι πλέον μέσα εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ Συναγωγὴν, μήτε εἰς τὰ πέριξ. καὶ ὅταν ἀποθαίνουσι, νὰ μὴν κληρονομῇ εἷς τὸν ἄλλον διὰ νὰ μὴν αὐξάνῃ ὁ πλοῦτός των, νὰ δυώνωνται νὰ συκώνουσι κεφάλι. ἀκόμι καὶ εἴτις ἀπ' αὐτοὺς κινήσῃ ἀποστασίαν, ἢ σκάνδαλον, νὰ ἀποκεφαλίζεται. Τὰ τοιαῦτα προστάγματα καὶ Βασιλικοὺς Νόμους παρὼν καὶ ἀκούσας ὁ προῤῥηθεὶς Ἀρσένιος, ὁ κατήγορος τῶν Χριστιανῶν, ἐφοβήθη περισσῶς τήν τε ὀργὴν τοῦ Βασιλέως, ἴσως καὶ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ βάλλων εἰς τὸν νοῦν του, ἐπροσέπεσεν εἰς τὸν Ἅγιον Σάββαν, καὶ τὸν ἐβάπτισε, καὶ ἔγινε Χριστιανὸς, Ἑβραῖος ὄντας καὶ αὐτὸς Σαμαρείτης, ὥσπερ καὶ τοὺς ἄλλους.

Ὅπως ὁ Ἅγιος Σάββας ἐπαρακίνησε τὸν Μέγαν Ἰουστινιανὸν νὰ κτίσῃ, καὶ νὰ ἀνακαινίσῃ τὰς Ἐκκλησίας ὁποῦ ἔκαυσαν οἱ Ἑβραῖοι.

Ὁ Γοῦν Βασιλεὺς ἐπαρακάλει τὸν Ἅγιον Σάββαν νὰ τοῦ δώσῃ δωρεὰς, καὶ χαρίσματα, καὶ πλοῦτον, πρὸς διατροφὴν τῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ διεισκομένων Μοναχῶν. Ὁ δὲ Ἅγιος Σάββας τὴν ἐλεήμονα γνώμην τοῦ Βασιλέως ἀπεδέξατο μὲν, τὰ δὲ παρ' αὐτοῦ διδόμενα δῶρα οὐκ ἔλαβε. Πανσόφως καὶ γὰρ πολλὰ μεταφέρωντας τὴν γνώμην τοῦ Βασιλέως εἰς ἄλλο

πρᾶγμα ἀναγκαιότερον. Α῎φησαι, λέγει, ὦ Βασιλεῦ, μὴ φροντίζῃς διὰ τὰς ἐδικάς μου Καλογήρους. διότι ἐκεῖνος ὁποῦ εἰς τὴν ἔρημον τεσσαράκοντα χρόνους ἔθρεψε ποσὸν πλῆθος ἀπὸ τῶν Ε῾βραίων, ἐκεῖνος φροντίζει νὰ θρέψῃ καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον. Α῎λλα ἡ Βασιλεία σου ἔχεις εἰς ἄλλας ὑποθέσεις μεγαλητέρας, νὰ κάμῃς ἔλεος καὶ εὐσπλαγχνίαν, νὰ ἔχῃς καὶ τὸν μισθὸν ἀξιεπαινετώτερον εἰς τὸν Θεόν. χάρισαι τὰ χαράτζια τῶν πτωχῶν Χριστιανῶν, τοὺς ὁποίους οἱ Ε῾βραῖοι διαρπάζοντας εἰς τὴν ἀποστασίαν τὰ ὑπάρχοντά τους, τοὺς ἔκαμαν πτωχοὺς καὶ πένητας, καὶ δὲν δύνονται νὰ δίδουσι χαράτζι. Ταῦτα λοιπὸν, ὦ Βασιλεῦ, χάρισαι πρὸς καιρὸν εἰς τοὺς πτωχοὺς, ὅσον νὰ δυναμωθοῦσι πάλιν, ὡς καὶ πρότερον, καὶ τότε νὰ δίδουσι πάλιν τὸ δίκαιον τῆς Βασιλείας σου. Α᾿νακαίνισαι τὰς Ε᾿κκλησίας, ὁποῦ οἱ Ε῾βραῖοι ἐκατάκαυσαν. κτίσαι Κονάκια, νὰ κονεύουσιν οἱ Προσκυνητάδες ὁποῦ ἔρχονται εἰς προσκύνησιν τοῦ ζωοδόχου καὶ Α῾γίου Τάφου. κάμε Νοσοκομεῖα, νὰ ἐξαῤῥωσταίνουσιν ὅσοι πτωχοὶ Προσκυνητάδες ἀῤῥωστήσουσιν ἀπὸ τὴν ταλαιπωρείαν τοῦ δρόμου. Α᾿λλὰ καὶ ἡ Ε᾿κκλησία τῆς Υ῾περαγίας Θεοτόκου, τὴν ὁποίαν ἄρχησε νὰ κτίσῃ ὁ Η᾿λίας ὁ Πατριάρχης, χρειάζεται ἀκόμη πολλὰ πράγματα νὰ τελειωθῇ, καὶ μάλιστα Ι῾ερὰ σκεύη. Α᾿κόμη καὶ τὰ ἐδικά μου Μοναστήρια, μὴ ἔχοντα Κάστρον, νὰ φυλάττωνται οἱ Μοναχοὶ, ὁποῦ τοὺς καταπατοῦσιν οἱ κλέπται συχνάκις. Α᾿λλὰ καὶ οἱ ὄντες εἰς τὰ Ι῾εροσόλυμα Αἱρετικοὶ, Α᾿ρειανοὶ, Νεστοριανοὶ, καὶ Ωριγενισταὶ, πολλὰ συγχύζουσι καὶ ταράττουσι τὰς ἐκεῖ Ε᾿κκλησίας. Ταῦτα δὲ, ὦ Βασιλεῦ, ὅλα χρειάζονται δύναμιν καὶ ἔξοδον βασιλικὴν νὰ ἀποκαταστάθοῦσι. καὶ ἐὰν ἡ Βασιλεία σου νεύσῃ, νὰ διορθώσῃς τὰ τοιαῦτα πράγματα, ἐγὼ αὐτὸς γίνομαι πρὸς τὸν Θεὸν ἐγγυητὴς, νὰ τὰ ἀνταμείψῃ τοῦ κράτους σου πλουσιοπαρόχως, καὶ νὰ δώσῃ πάλιν εἰς τὰς χεῖράς σου τὴν Ρ῾ώμην, καὶ τὴν Καρχηδόνα, ἤγουν τὴν Μπαρμπαρείαν, ὅτι τὰ ἐκυρίευαν τότε ὁ Γότθοι, ἔθνος τοῦτο Σκυθικόν. Τὸ ὁποῖον καὶ γέγονεν. ὅτι δὲν ἐπέρασε πολὺς καιρὸς, καὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦ Α῾γίου, ἡ Ρ῾ώμη, καὶ ὅλη ἡ Α᾿φρική, ἤτοι ἡ Μπαρμπαρεία, ὑπετάχθη εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ι᾿ουστινιανοῦ. αὐτὸς δὲ ὁ Ι᾿ουστινιανὸς, μετὰ χαρᾶς ἀποδεξάμενος τὸν λόγον τοῦ Α῾γίου, ἔστειλεν εὐθὺς εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Παλαιστίνης γράμματα, γράφων εἰς τοὺς Α᾿φεντάδες τῶν μερῶν ἐκείνων, νὰ γένῃ ὅτι ἄρα ἐζήτησεν ὁ Α῾γιος. Ε῎γραψε δὲ καὶ εἰς τινας Α᾿ρχιερεῖς, πρός τε τὸν Α᾿ντώνιον, Ε᾿πίσκοπον τοῦ Α᾿σκάλωνος, καὶ πρὸς Ζαχαρίαν Ταπέλης νὰ ἰδοῦσι τὰ χωρεία τῆς Παλαιστίνης, ὁποῦ ἐκατάκαυσαν οἱ Ε῾βραῖοι, καὶ νὰ τῶν ἐλαφρώσουσι τὰ χαράτζια κατὰ τὴν δύναμίν τους. καὶ ὅσαις Ε᾿κκλησίαις ἐχάλασαν καὶ ἔκαυσαν, νὰ πάρουσιν ἀπὸ τὰ πράγματα τῶν αὐτῶν Σαμαρειτῶν νὰ ταῖς ἀνακαινίσουσι. καὶ ἂν δὲν φθάνουσιν ἐκεῖνα, νὰ ἐξοδιάσουσι καὶ ἀπὸ τὰ Βασιλικὰ σάμψα νὰ ταῖς κτίσουσιν. ἀκόμη νὰ κτίσουσιν εἰς τὴν Ι῾ερουσαλὴμ ἕνα Νοσοκομεῖον, καὶ ἕνα ἄλλο Ξενοδοχεῖον διὰ τοὺς Προσκυνητάδες. Ε᾿πρόσταξε δὲ νὰ

νὰ δίδουσιν εἰς αὐτά, καθεχρόνον, διὰ ξοφλὴν τῶν ἀσθενῶν καὶ ξένων, καὶ τὴν ἄλλην αὐτῶν θεραπείαν, χίλια ὀκτακόσια πενῆντα φλωρία. καὶ νὰ τελειώσουσι, καὶ νὰ ἐγκοσμήσουσι καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας, καὶ νὰ κάμουσι καὶ ἕνα Κάστρον, σιμὰ εἰς τὴν Λαύραν τοῦ Ἁγίου Σάββα, διὰ φύλαξιν τῶν Μοναχῶν. Καὶ τοῦτο εἶναι αὐτὸ τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Σάββα, ὁποῦ καὶ ἕως τὴν σήμερον εὑρίσκεται τὸ ὁποῖον εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν Ἰερουσαλὴμ, μακρὰν μίλια δώδεκα. τὰ γὰρ ἄλλα Μοναστήρια, ὁποῦ ὁ Ἅγιος Σάββας ἐσύστησε, ἐχάλασαν, διὰ τὸ νὰ εἶναι ἀπεριτείχιστα, ἀπὸ τὰς συχνὰς ἐπιδρομὰς καὶ αἰχμαλωσίας τῶν Ἀγαρηνῶν. ἀκόμι νὰ ἐξορίσουσιν ἐκεῖθεν καὶ τὰς Αἱρέσεις ὁποῦ εἴπαμεν ἀπάνω. Ταῦτα τοίνυν τὰ γράμματα φέρων ὁ Ἅγιος Σάββας παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἦλθεν εἰς τὴν Παλαιστίνην, καὶ δίδωντάς τα τῶν Ἐπισκόπων, ἔκαμαν οἱ Ἐπίσκοποι, καθὼς ὁ Βασιλεὺς ἐπρόσαξε, καὶ ἐχάρισαν τὰ χαράτζια. Εἰς μὲν τὴν Παλαιστίνην ὅλην ἐχάρισαν δώδεκα κεντηνάρια χρυσάφι ἀπὸ τὰ χαράτζιά των. εἶναι δὲ τὸ κεντηνάριον ἑκατὸν λίτραις, ἡ δὲ λίτρα εἶναι ὀγδοῆντα τρία φλωρία.

Κεντηνάριε σταθμός.

Εἰς δὲ τὴν Σκυθόπολιν ἐχάρισαν ἕνα κεντηνάριον μόνον. διότι εἰς αὐτὴν δὲν ἔκαμαν οἱ Ἑβραῖοι τόσον κακὸν, ὅσον ἔκαμαν εἰς τὴν Παλαιστίνην. Ἔκτισαν δὲ καὶ τὸ Νοσοκομεῖον, καὶ τὸ Ξενοδοχεῖον, καὶ τὸν Ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀκόμι καὶ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας, ὅσας ἐχάλασαν οἱ Ἑβραῖοι. Ἀλλὰ ταῦτα, ὁποῦ εἴπαμεν ἕως ἐδῶ, εὑρήκαμεν εἰς τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Σάββα. ὁ ὁποῖος βίος διαλαμβάνει, πῶς ὁ Προκόπιος ὁ Καισαρεὺς, ὁ Ἱστορικὸς, εἰς τὸ πέμπτον Βιβλίον τῆς Ἱστορίας του, διαλαμβάνει καθαρώτερον περὶ τῆς οἰκοδομῆς, καὶ τῆς ἐξόδου, καὶ τῆς εὐμορφίας τῶν κτισμάτων αὐτῶν ὁποῦ ἔκτισαν τότε εἰς τὴν Ἰερουσαλὴμ δι' ἐξόδου Βασιλικῆς, τοῦτε Νοσοκομείου δηλαδὴ, καὶ τοῦ Ξενοδοχείου, καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Προκόπιος Ἱστορικὸς γράφει περὶ Ἰουστινιανοῦ.

Τὰ δὲ ὅσα γράφομεν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἐκεῖθεν, τὰ εὐγάλαμεν ἀπὸ τὸν Ἀραβικὸν Χρονογράφον, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς διηγεῖται ἀπαραλλάκτως τὴν ἐπανάστασιν τῶν Ἑβραίων, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν Ἅγιον Σάββαν, ὅτι δηλαδὴ ἦλθεν εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ ἐζήτησεν ἀπ' αὐτὸν ὅλα τὰ ἄνω γεγραμμένα. καὶ ὅτι ἔκτισε τὸ Νοσοκομεῖον καὶ Ξενοδοχεῖον, καὶ τὰς ἄλλας ὅλας Ἐκκλησίας, ἔτι δὲ καὶ αὐτὴν τὴν τῆς Θεοτόκου. Πλὴν τὰ κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὴν τῆς Θεοτόκου διαλαμβάνει φανώτερον καὶ ἀκριβέστερον ὁ Ἀραβικὸς Χρονογράφος. διότι λέγει, ὅτι αὐτὴ ἡ Εκκλησία εἶναι ἡ Ἁγία Βηθλεὲμ, καὶ ὅτι ὁ Μέγας οὗτος Ἰουστινιανὸς ἐπρόσαξε νὰ γίνῃ πολλὰ ὡραιοτάτη, ὥστε ὁποῦ ἄλλη ὡσὰν αὐτὴν νὰ μὴν εἶναι εἰς τὴν Ἰερουσαλὴμ. καὶ ὅτι, ἀφ' οὗ τὴν ἐτελείωσαν, ἐζήτησεν ὁ Βασιλεὺς νὰ τοῦ δείξουσι τὸ σχῆμα τῆς Ἐκκλησίας μὲ χαρτὶ καμωμένον νὰ τὸ ἴδῃ, καὶ τὴν εἶδε, καὶ ποσῶς δὲν τὸν ἄρεσε. διότι ἦτον σκοτεινὴ, καὶ μήτε ἦτον ἀξία νὰ λέγεται κτίσιμον Βασιλικόν. καὶ ἐπὶ τοῦτο ὀργισθεὶς, ἀπεκεφάλισε τὸν Ἄρχοντα ὁποῦ ἔστειλε νὰ τὴν κτίσῃ.

Ὅπως

Ὅπως οἱ ἐν τῷ Σινᾷ Ὄρει ἀσκηταὶ ἦλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν Μέγαν Ἰουστινιανόν, καὶ τοῦ ἐζήτησαν νὰ τοὺς κτίσῃ ἐκεῖ εἰς τὴν ἔρημον Κάστρον, νὰ φυλάττωνται.

ΤΑ μὲν δὴ περὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἕως ὧδε μενέτω. διότι περισσότερα νὰ εἴπωμεν δὲν χρειάζεται. ταῦτα δὲ μόνον εἴπαμεν, διὰ νὰ δείξωμεν, πόθεν ἦτον ἡ ἀρχὴ νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ. Εἴπαμεν καὶ παραπάνω, πῶς οἱ Προσκυνητάδες ὁποῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ὑπάγαιναν, ἤρχοντο καὶ εἰς τὸν Ἅγιον τόπον τοῦ Ἁγίου Σιναίου ὄρους διὰ νὰ προσκυνήσουσι καὶ ἐκεῖ τὴν Ἁγίαν ἐκείνην κορυφὴν τοῦ Ὄρους, ἔνθα ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ τὰς Θεογράφους τοῦ Νόμου Πλάκας ἔδωσε. νὰ προσκυνήσουσι καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῦ Βουνοῦ, ἔνθα ἐν τῇ βάτῳ ὁ Θεὸς ἐφάνη αὐτῷ τῷ Μωϋσῇ. ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν μέσην τοῦ Ὄρους, ἔνθα ἐφάνη εἰς τὸν Προφήτην Ἠλίαν. Διότι, θέλωντας ὁ Θεὸς νὰ δείξῃ πῶς ὅλον τὸ Ὄρος τὸ ἡγίασε, πρῶτον μὲν ἐφάνη εἰς τοὺς πρόποδάς του ἐν τῇ Βάτῳ, ὕστερον πολλάκις εἰς τὴν κορυφήν του, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὸ μέσον του, φανεὶς τῷ Θεσβίτῃ Ἠλίᾳ. ἵνα ἀπὸ τῶν τριῶν τόπων μερῶν, ποδῶν λέγω, κορυφῆς, καὶ μέσης, δείξῃ καθαρῶς, πῶς ὅλον τὸ ἡγίασε, καὶ ὅλον εἶναι κατοικία ἐδική του, καὶ διὰ τοῦτο εἰς διάφορα τότε μέρη φαίνεται. Ἤρχοντο λοιπὸν ἀπὸ παλαιόθεν προσκυνοῦντες καὶ εἰς τοῦτο οἱ Χριστιανοὶ ἅπαντες, ὅσοι καὶ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ὑπάγαιναν διὰ νὰ προσκυνήσουσιν ὅλους τοὺς σεβασμίους τόπους, θέλοντες νὰ εἶναι τέλειοι Προσκυνηταί, νομίζοντες νὰ μὴν εἶναι τέλειον τὸ προσκύνημά τους, ἐὰν δὲν ἔλθωσι καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν γῆν τοῦ Σιναίου Ὄρους νὰ προσκυνήσωσι. Μεταξὺ γοῦν ὁποῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διὰ προστάγματος καὶ ἐξόδου τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἀνεκαινίζοντο καὶ ἐκτίζοντο Ἐκκλησίαι, Μοναστήρια, Νοσοκομεῖα, καὶ Ξενοδοχεῖα, καὶ ἄλλο δὲν ἐσπούδαζετον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, παρὰ κτίσματα Ἐκκλησιῶν καὶ Μοναστηρίων, καὶ πάντες ἐφήμιζον καὶ ἐπολυχρόνιζαν τὸν Βασιλέα, θαυμάζοντες τὴν περισσὴν εὐλάβειαν καὶ πόθον ὁποῦ εἶχεν εἰς τὰ τοιαῦτα Θεάρεστα ἔργα, ἤρχοντο καὶ Προσκυνηταὶ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος, χάριν προσκυνήσεως, ὡς εἴπομεν, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου τόπου. Βλέποντες δὲ τοὺς Μοναχοὺς νὰ εἶναι διαχωρισμένοι ἔνθεν κἀκεῖθεν, ἔχοντες τὰς κατοικίας τους μακρὰν ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ μὴν ἔχοντες ἄλλο κτίσιμον, παρὰ τὸν πύργον ὁποῦ εἴπαμεν, πῶς ἡ Ἁγία Ἑλένη ἔκτισεν εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον, τοὺς ἐσπλαγχνίαζοντο, μάλιστα ὁποῦ τοὺς ἔβλεπαν νὰ στέκωνται πάντοτε φοβισμένοι ἀπὸ τὸν φόβον τῶν κλεπτῶν. ἐπειδὴ τοὺς ἐπάτησαν καὶ τοὺς ἐφόνευσαν δύο φοραῖς προτήτερα. Ταῦτα ὅλα βλέποντες εἰς αὐτοὺς οἱ φιλόχριστοι ἐκεῖνοι Προσκυνηταί, ὁποῦ ἤρχοντο ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, τοὺς ἐσυμβου-

λευον

λοιπὸν νὰ μὴν ὀκνέψουσι νὰ ὑπάγουσι τινὲς ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, πρὸς τὸν Μέγαν Ἰουστινιανὸν, νὰ τοῦ ζητήσουσι νὰ τοὺς κτίσῃ Κάστρον, βεβαιώνοντάς τους ὁμοῦ πῶς δὲν θέλει παραβλέψει ὁ Βασιλεὺς τὸ ζήτημά τους, ὅτι εἶναι πολλὰ εὐλαβὴς εἰς τὸ σχῆμα τῶν Μοναχῶν, καὶ καταπολλὰ πρόθυμος εἰς τὸ νὰ κτίζῃ Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια. καὶ ὅτι καὶ ὁ Ἅγιος Σάββας, ὑπῆγε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπὸ ὅσα τὸν ἐζήτησε μηδένα δὲν ἀθέτησεν, ἀλλὰ ὅλα διὰ Βασιλικῶν γραμμάτων ἐπρόσταξε νὰ γένουσι, καθὼς ὁ Ἅγιος ἐζήτησε. Καὶ ἰδοὺ ὁποῦ τώρα εἰς τὴν Ἰερουσαλὴμ ἄλλον ἔργον δὲν ἔχουν οἱ ἐκεῖσε ἄνθρωποι, παρὰ νὰ κτίζουσι τὰς Ἐκκλησίας, ὁποῦ οἱ Ἑβραῖοι ἐχάλασαν. ἀλλὰ δὴ καὶ Νοσοκομεῖα, καὶ Ξενοδοχεῖα ἐπρόσταξε καὶ κτίζονται, καὶ πολλὰ σιτηρέσια εἰς αὐτὰ ἔδωσε. Κτίζει δὲ καὶ εἰς τὴν Λαύραν τοῦ Ἁγίου Σάββα ἕνα Κάστρον, νὰ εἶναι εἰς φύλαξιν τῶν ἐκεῖσε Μοναχῶν. Ταῦτα παρὰ τῶν φιλοχρίστων ἀνδρῶν ἐκείνων ἀκούσαντες οἱ Ἀσκηταὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ, ἐσυμβουλεύθησαν ἀναμεταξύ των νὰ κάμουν περὶ τούτου ἀναφορὰν εἰς τὸν Βασιλέα. Καὶ δὴ ψηφίσαντες τινὰς τῶν πρώτων ἐξ αὐτῶν, τοὺς ἔστειλαν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα. κατελθόντες δὲ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εὑρίσκοντες καράβι, ἐσέβησαν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἀφ' οὗ δὲ πρὸς τὸν Βασιλέα ἐφάνησαν, λέγοντες ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν ἔρημον τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἐθαύμασεν ὁ Βασιλεὺς, πῶς δύνονται καὶ κατοικοῦσιν εἰς τοιαύτην βαθυτάτην καὶ σκληρὰν ἔρημον. Τότε ἐπρόσταξεν ὁ Βασιλεὺς νὰ εἰποῦσι τὸ αἴτιον τοῦ ἐρχομοῦ τους εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς αὐτόν. Οἱ δὲ, χρείαν μεγάλην ἔχοντες, ὦ Βασιλεῦ, ἤλθομεν προσκυνῆσαι τῷ κράτει σου. διότι τὴν χρείαν μας ἄλλος, μετὰ Θεὸν, νὰ τὴν τελειώσῃ, δὲν δύναται, παρὰ ἡ Βασιλεία σου. Τίς εἶναι ἡ χρεία σας, ὦ Πατέρες, ἀπεκρίθη ὁ Βασιλεύς; Οἱ δὲ εἶπον, ὁ μὲν τόπος, ὦ Βασιλεῦ, ὁποῦ κατοικοῦμεν, εἶναι Ἅγιος, καὶ ἐκ Θεοῦ δεδοξασμένος, ὡς καθὼς ἡ θεία Γραφὴ μαρτυρεῖ. εἶναι δὲ καὶ ἐπιτήδειος πρὸς ἀναχώρησιν ἀνθρώπων, ὁποῦ ὁλοψύχως ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀρνηθοῦσι τὰς ταραχὰς καὶ τρικυμίας τοῦ Κόσμου, καὶ νὰ θελήσουσι κατὰ μόνας νὰ σχολάζουσι τῷ Θεῷ. διότι εἶναι ἔρημος, καὶ μακρὰν ἀπὸ κατοικίαν ἀνθρώπων. Τοῦτο δὲ μόνον μᾶς θορυβεῖ πῶς καμμίαν φορὰν ἔρχονται ἀπὸ ἄλλην ἔρημον, τὴν πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἢ τὴν κατ' Αἴγυπτον, ἄνθρωποι βάρβαροι καὶ ἄγριοι, νομίζοντες νὰ εὕρουσιν εἰς ἡμᾶς σάμμενα, ἢ ἄλλα τινὰ πράγματα. καὶ οὕτως ἔχομεν ἀπὸ τούτους καθημερινὸν φόβον. ὅθεν καὶ κρυβόμεθεν εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰ λακκώματα, μὴ δυνάμενοι νὰ περιπατοῦμεν παρρησίᾳ. διότι, εἰ μὲν εἶναι οἱ Βάρβαροι ἀπὸ τοὺς πλουσιοχώρους, πειράζουσι πέρνοντές μας ἐκείνην τὴν πενιχρὰν τροφὴν ὁποῦ μᾶς εὑρίσκεται πρὸς παραμυθίαν μικρὰν τῆς ζωῆς μας, καὶ πολλάκις, εὑρίσκοντάς μας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, σεβαίνουσι μέσα, καὶ ἁρπάζουσί μας καὶ αὐτὰς τὰς προσφορὰς τῆς προθέσεως. Εἰδὲ καὶ ἔλθουν ἄλλοι περατοὶ μακρόθεν, ἔρχονται ὡσὰν κλέπται καὶ λῃσταὶ νὰ ἁρ-

πάξουν

πάξουσι καὶ νὰ φονεύσουσιν ὅσους εὕρουσιν, εἴτε ἀπὸ τ' ἐμᾶς τοὺς Καλογήρους, εἴτε ἀπὸ τοὺς ἄλλους βαρβάρους ὁποῦ εὑρίσκονται εἰς τὰ πέριξ τῆς ἐδικῆς μας ἐρήμου. Ὅλη γοῦν ἡ ἔρημος ἡ ἀπὸ Αἰγύπτου, ἕως εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἡ μέσα πρὸς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, κατοικεῖται ὑπὸ Ἀράβων ἀγρίων, καὶ κλεπτῶν. ἔχοντες ἀείποτε τοιαύτην συνήθειαν, ἡ μία φυλὴ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, νὰ σηκώνεται νὰ ἔρχεται εἰς ἄλλο μέρος, νὰ πατῇ ἄλλην φυλὴν, νὰ τὴν κουρσεύῃ. καὶ πολλάκις γένονται καὶ εἰς πόλεμον, καὶ γίνουνται φόνοι πολλοὶ ἀναμεταξύ των. Τοιαύτην λοιπὸν ἔχοντες συνήθειαν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, ἐσυνέβη ἕως τώρα νὰ ἐπατήθη τρεῖς φοραῖς αὐτὴ ἡ ἐδική μας ἔρημος. καὶ γοῦν εἶναι χρόνοι πολλοὶ, ὡς ἀκούομεν, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἁγιωτάτου Πέτρου Ἀλεξανδρείας Πατριάρχου, ὁποῦ ἕνα γένος, ὁποῦ λέγονται Βλέμμυες, κατοικοῦντες τὸ ἄνω μέρος τῆς Αἰγύπτου, ἐπέρασαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ ἦλθον καὶ ἐπάτησαν τὴν Σκήτην τῶν Πατέρων ὁποῦ ἦσαν εἰς τὴν Ῥαϊθὼ, καὶ τοὺς ἐφόνευσαν ὅλους ὁμοῦ, καί τινας Χριστιανοὺς ὀλίγους ὁποῦ ἐκατοικοῦσαν ἐκεῖ εἰς τὴν Ῥαϊθὼ εἰς τὸ παραθαλάσσιον. Ἐσυνέβη δὲ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ἄλλοι πάλιν Ἄραβες Ἰσμαηλῖται, νὰ πατήσουσι καὶ τὴν ἄλλην Σκήτην τὴν ἐδικήν μας, τὴν ἐν τῷ Σιναίῳ Ὄρει, καὶ νὰ φονεύσουσι καὶ ἐκεῖ πολλούς. Ἀλλὰ καὶ τώρα, εἰς τοὺς ἐδικούς μας χρόνους, ἦλθον καὶ τρίτον ἄλλο πάλιν γένος τῶν αὐτῶν Ἰσμαηλιτῶν, καὶ ἔκαμαν εἰς τοὺς Ἀββάδες πλείονα κακὰ χειρότερα ἀπὸ τὰ πρῶτα. Ἐπεὶ γοῦν λοιπὸν, ὦ βασιλεῦ, ἡ Θεία Πρόνοια εἰς τοῦτο σὲ ἐξαπέστειλεν, εἰς τὸ νὰ ἀνακαινίζῃς ἐκ βάθρων Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια, καθὼς ἐμάθομεν, καὶ κάνει ἡ βασιλεία σου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τιμῶντας τοὺς Ἁγίους τόπους μὲ ἱερὰ κτισίματα καὶ ἀφιερώματα, τὸ ὁποῖον εἶναι σημεῖον τῆς πολλῆς εὐλαβείας τοῦ κράτους σου. Διὰ τοῦτο δεόμεθα, καὶ παρακαλοῦμεν τὴν βασιλείαν σου νὰ στείλῃς καὶ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ Σινᾶ νὰ κτίσῃς ἕνα Κάστρον, εἰς φύλαξιν τῶν ἐκεῖσε Ἀσκητῶν, νὰ μὴν τοὺς φονεύουσιν οἱ κλέπται. διότι μὲ τοῦτο οὐ μόνον καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς μετέπειτα πάντας Μοναχοὺς θέλεις γλυτώσει ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ τὴν ζωήν μας θέλεις διατηρήσει ἀπείρασον, ἀλλὰ καὶ δόξαν μεγίστην θέλεις προξενέσει τοῦ κράτους σου, τιμῶντας τοιουτοτρόπως καὶ τὸν Ἅγιον καὶ Θεοβάδιστον ἐκεῖνον τόπον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Βασιλεὺς ἐχάρη, ὅτι καὶ ἀπὸ τὴν ἐσωτέραν ἔρημον εἶδε νὰ ἔλθουσιν Ἀσκηταὶ νὰ τὸν εὐλογήσουσι, τὸ ὁποῖον ἐνόμιζε πρᾶγμα τιμιώτερον, ἀπὸ μεγάλον θησαυρόν. Καὶ δὴ ἐπρόσαξεν εὐθὺς νὰ γράφουσι γράμματα μὲ βασιλικαῖς ὑπογραφαῖς πρὸς τὸν Αὐθέντην τῆς Αἰγύπτου, προστάσσωντάς τον νὰ στείλῃ νὰ κτίσῃ εἰς τὴν ἔρημον, κατὰ τὸ Σίναιον Ὄρος Μοναστήριον, ὡς Κάστρον, μὲ τειχία στερεὰ καὶ ὑψηλὰ, ὁποῦ νὰ μὴν ἔχῃ κανένα φόβον ἀπὸ ἐχθρούς. ἡ δὲ ἔξοδος τοῦ κτισίματος νὰ γίνεται ἀπὸ τὸν Βασιλικὸν θησαυρὸν, τὸν ἀπὸ Αἰγύπτου

ἐρχό-

ἐρχόμενον εἰς τὰ Βασίλεια. καὶ παντελῶς πλέον νὰ μὴ λυπηθῇ εἰς τὴν τοιαύτην οἰκοδομὴν τοῦ Μοναστηρίου, ἀλλὰ νὰ ἐξοδιάσῃ ὅσον χρειάζεται, εἰς τὸ νὰ γένῃ εὔμορφον καὶ στερεόν. Ταῦτα τὰ γράμματα παρὰ τοῦ βασιλέως λαβόντες οἱ Ἀσκηταὶ, τὸν μὲν βασιλέα ηὐλόγησαν καὶ εὐχαρίστησαν, εὐχόμενοι αὐτῷ στερέωσιν τῆς βασιλείας, καὶ νίκην κατ' ἐχθρῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων, καὶ μετὰ τὴν ἐπίγειον βασιλείαν καὶ τὴν τῆς Οὐρανίου ἀπόλαυσιν. Ἦλθον εἰς Αἴγυπτον, ἔχοντες μαζί τους καὶ ἕνα Ἄρχοντα, νὰ εἶναι ἐπιστάτης ἐπάνω εἰς τοῦτο τὸ ἔργον, καὶ ἕνα Πρωτομάστορα, ἀπεσταλμένοι καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὸν βασιλέα. Διδόντες δὲ τὰ γράμματα τὰ βασιλικὰ εἰς τὸν τῆς Αἰγύπτου Ἄρχοντα, καὶ καθαρώτερον διηγούμενοι τὴν σπουδὴν τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅπου ἔχει εἰς τοῦτο τὸ ἔργον, εὐθὺς αὐτὸς, μηδὲν ἀμελήσας, ἔστειλεν ὅ,τι ἄρα καὶ ἂν ἐχρειάζετο, νὰ ἀρχίσῃ τὸ ἔργον νὰ γίνεται. Ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον δὲ οἱ ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ βασιλέως, πρῶτον μὲν ἐζήτησαν τόπον ἐπιτήδειον νὰ κτίσουσι τὸ Μοναστήριον, ὅπου νὰ μὴ ἔχῃ φόβον νὰ πατηθῇ. πλὴν τόπον ἁπλῶς δὲν ἐγύρευον, ἀλλὰ νὰ εἶναι τόπος, ὅπου νὰ ἔχῃ τίποτες ἐπίσημον ὀνομασίαν, καὶ νὰ εἶναι τίμιος καὶ σεβάσμιος ἐξ Ἁγιότητος, διὰ νὰ ἔχῃ καὶ τὸ εἰς τὸν τοιοῦτον τόπον κτισθὲν Μοναστήριον ἐκ τοῦ τόπου τὸ σεβάσμιον καὶ τὴν Ἁγιότητα. Ἐπειδὴ δὲ (ὡς καθὼς καὶ παραπάνω εἴπωμεν) τρεῖς τόποι ἐξαιρέτως εἶναι ἐκεῖ Ἅγιοι, ὅ,τε τόπος τῆς Ἁγίας Βάτου, κάτω ἀπὸ τὸ βουνὸν εὑρισκόμενος, καὶ ὁ τόπος, ἔνθα ὁ Μωϋσῆς πολλαῖς φοραῖς συνελάλησε μὲ τὸν Θεὸν, δεξάμενος παρ' αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας τοῦ Νόμου, εἶναι δὲ οὗτος ὁ τόπος ἐπάνω εἰς τὸ ἀκρότατον τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. ἀκόμι καὶ κατὰ τὸ μέσον τοῦ βουνοῦ, ἔνθα ὕστερον ὁ Προφήτης Ἠλίας ἐκατοίκησεν εἰς τὸ σπήλαιον, ἰδὼν καὶ αὐτὸς τὸν Θεὸν, κατὰ τὸν τρόπον ὅπου ἠμπορεῖ ἄνθρωπος θνητῆς φύσεως νὰ ἰδῇ Θεὸν τὸν ἀόρατον. Ὄντες λοιπὸν οὗτοι οἱ τρεῖς Ἅγιοι τόποι ἐκεῖ διακεχωρισμένοι, μακρὰν ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, γίνεται σκέψις καὶ συμβουλὴ μεταξὺ τῶν Ἀσκητῶν καὶ τῶν Βασιλικῶν ἀνθρώπων, εἰς ποῖον τόπον ἀπὸ τούτους τοὺς τρεῖς νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον, ὅπου νὰ ἠμπορῇ νὰ ἔχῃ δύο πράγματα, τὸ στερεὸν, καὶ ἀκαταπάτητον, καὶ τὸ σεβάσμιον καὶ τὴν Ἁγιότητα ἐκ τοῦ τόπου. Καὶ οἱ μὲν βασιλικοὶ ἔδωσαν γνώμην, ὅτι μήτε στερεώτερον, μήτε Ἁγιώτερον ἠμπορεῖ νὰ γένῃ καὶ νὰ εἶναι, ὡσὰν ἐπάνω εἰς τὴν Ἁγίαν κορυφήν. καὶ γὰρ, ἀπὸ τοὺς τρεῖς Ἁγίους τόπους, ἁγιώτερον ἔκριναν τὴν Ἁγίαν κορυφήν. διότι δὲν ἐφάνη ἐκεῖ ὁ Θεὸς μίαν μόνην φορὰν, ὡσὰν εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον, καὶ εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ἀλλὰ πολλάκις, καὶ μὲ φοβερὰ πράγματα, ἀστραπὰς, βροντὰς, φωνὰς, καὶ λαμπάδας, καὶ σάλπιγγας. καὶ τὸ περισσότερον ὅπου καὶ τὰ λόγια τοῦ Νόμου τῶν δέκα Ἐντολῶν, ὅπου ἀναμφιβόλως πιστεύονται πῶς νὰ εἶναι λόγια Θεοῦ, ἐκεῖ ἐπάνω ἐδόθησαν τρεῖς φοραῖς. πρῶτον, μιλῶντάς τα ὁ Θεὸς

μὲ

μὲ τὸ στόμα εἰς τὸν Μωϋσῆ, νὰ τὰ εἰπῇ πρὸς τὸν λαὸν ὁ Μωϋσῆς, ἐὰν τὰ στέργουσι πρῶτον, καὶ μετέπειτα νὰ τὰ γράψῃ. ἔπειτα ἐγράφησαν εἰς τὰς δύο πρώτας πλάκας, ὁποῦ ὁ Μωϋσῆς ἐσύντριψε, διὰ τὴν κακίαν καὶ ἀσέβειαν τῶν Ἑβραίων, καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐγράφησαν εἰς δευτέρας πλάκας. Καὶ δὴ μὲ τοιαῦτα λόγια ἀληθῶς ἐνίκα ἡ γνώμη τῶν βασιλικῶν, ὅσον εἰς τὸ περιεστὸν τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ κορυφῇ Ἁγιότητος, καὶ εἰς τὸ στερεὸν καὶ ἀκαταπάτητον τοῦ τόπου. ἔλεγον γὰρ καὶ τοῦτο. ὅτι ἐπάνω εἰς κορυφὴν βουνοῦ νὰ κτισθῇ Κάστρον, ποῦ ἀλλοῦ δύναται νὰ εἶναι στερεώτερον; Οἱ δὲ Ἀσκηταί, καὶ ταῦτα μὲν ἐβεβαίωναν ὡς ἀληθῆ λεγόμενα, ἀλλ᾽ ὅμως εὕρισκον κάποιαν δυσκολίαν, ὁποῦ δὲν ἤποιε τὸ ἔργον τέλειον. τὸ μὲν, διὰ τὴν ἀνυδρίαν τοῦ τόπου, ἐπειδὴ καὶ εἰς τοὺς κάμπους ἐκεῖ εἶναι τὰ νερὰ σπάνια καὶ ὀλίγα, πόσῳ μᾶλλον εἰς τοιούτου ὑψηλοῦ βουνοῦ κορυφὴν ἤθελεν εὑρεθῇ νερόν; τὸ δὲ, ὅτι εἶναι καὶ δύσκολος ἡ ἀνάβασις τοῦ βουνοῦ, νὰ ἀναβαίνουσιν ἐπάνω τὰ πρὸς τὴν χρείαν τῶν Μοναχῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐσυμβούλευαν νὰ μὴ κτισθῇ ἐκεῖ τὸ Μοναστήριον. Οἱ δὲ βασιλικοὶ ἄνθρωποι εἶπον, ὅτι καὶ ἡμεῖς χωρὶς νερὸν Μοναστήριον δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κτίσωμεν, ἀλλὰ καὶ τὸν δρόμον τοῦ βουνοῦ εἶναι χρεία νὰ καθαρίσωμεν, νὰ ἀναβαίνουσι καὶ νὰ καταβαίνουσιν οἱ ἄνθρωποι. διὸ πρῶτον μὲν κάμει χρεία αὐτὸν τὸν δρόμον νὰ καθαρίσωμεν, ἔπειτα νὰ κάμωμεν καὶ στέρναις πολλαῖς, νὰ μαζώνεται νερὸν βρόχινον, νὰ κτίζωμεν μὲ ταυτό. καὶ ἀφ᾽ οὗ τελειωθῇ τὸ Μοναστήριον, μένουσιν αὗται αἱ στέρναι, νὰ ποτίζεσθε. καὶ θέλομεν κτίσει καὶ ἄλλην μέσα εἰς τὸ Μοναστήριον, νὰ κλείεται μέσα, νὰ τὴν ἔχετε ὁπόταν θέλετε. Οἱ δὲ Ἀσκηταὶ πρὸς ταῦτα πάλιν εἶπον, ὅλα ὅσα εἴπατε, Ἄρχοντες, φρονίμως καὶ ἐπιτηδείως τὰ εἴπατε, καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ γένουσιν, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ στοχαστοῦμεν, ἂν στερεωθοῦσι καὶ μέχρι τέλους. Τὰς μὲν γὰρ ἔξω στέρνας, ὁποῦ λέγετε νὰ κάμετε, ὄντες τοῦ Κάστρου, κάθε καιρὸν ταῖς χαλοῦσιν οἱ κλέπται, ὡς ἐχθροί. ἐκείνην δὲ, ὁποῦ λέγετε νὰ κτίσετε μέσα εἰς τὸ Κάστρον, ἔρχεται καιρὸς ὁποῦ παντελῶς νὰ ξηραίνεται. διότι ἐδῶ εἰς τὸν τόπον τοῦτο κάθε χρόνον δὲν βρέχει, ἀλλὰ περνᾷ καὶ ἕνας καὶ δύο, πολλάκις καὶ τρεῖς χρόνοι νὰ βρέξῃ. Λοιπὸν στοχασθῆτε, ὡς φρόνιμοι, νὰ μὴ γένῃ τὸ ἔργον ἄχρηστον καὶ ἀνωφελὲς, καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς θέλει χάσει τὴν ἐξοδόν του, ἡ δὲ Αὐθεντία σας τοὺς κόπους σας, καὶ ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ πάλιν νὰ μένωμεν εἰς τοὺς προτέρους φόβους, καὶ κινδύνους.

Ὅπως ἐφάνη τόπος ἐπιτήδειος νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον, ὁ τόπος τῆς Ἁγίας Βάτου διὰ τὸ ἴσον τοῦ τόπου, καὶ διὰ τὸ νερόν.

ΤΑῦτα δὴ καὶ τὰ τοιαῦτα συνδιασκεψάμενοι ἐφ᾽ ἡμέρας ἱκανὰς, ἐφάνη τόπος ἁρμοδιώτερος νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον κάτω ἀπὸ τὸ βουνὸν, ὅπου ὁ

Μωϋσῆς εἶδε τὴν βάτον, ὡς τόπος ἴσος, ἔχων δὲ τὸ νερὸν τὸ λεγόμενον πηγάδιον τοῦ Μωϋσέως. Ἔλεγον δὲ οἱ Πατέρες, ὅτι ὁ τόπος ἐκεῖνος νὰ μὴ διαφέρῃ τίποτε εἰς τὴν Ἁγιότητα ἀπὸ τὸν τόπον τῆς Ἁγίας κορυφῆς, ὅτι καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν βάτον ἐφάνη ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋσῇ, ὡς καὶ ἐν τῇ Ἁγίᾳ κορυφῇ. Μάλιστα ὅτι καὶ πρῶτον ἐφάνη ἐκεῖ, καὶ ὅτι εἰς τὴν βάτον ἐφανέρωσε τὰ πλέον μεγαλήτερα Μυστήριά του ὁ Θεός. ἤγουν τὸ Μυστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὅταν αὐτὸς ὁ Θεὸς τοῦ λόγου του τρεῖς
Ἐξ. γ'. „ φοραῖς Θεὸν ὠνόμασε, λέγων πρὸς τὸν Μωϋσῆν. Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς „ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. διότι ἦτον δυνατὸν νὰ εἰπῇ. Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ εἰπῇ τρεῖς φοραῖς Θεός, Θεός, Θεός, ἄλλο δὲν θέλει νὰ φανερώσῃ, παρὰ τὸ Μυστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἀλλὰ καὶ τὸ Μυστήριον τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας ἐκεῖ τρανῶς ἐφανερώθη ἀπὸ τὰ λόγια ἐκεῖνα ὁποῦ „ ὁ Ἄγγελος εἶπε πρὸς τὸν Μωϋσῆν, Ἐγώ εἰμι ὁ Θεός. διότι πρῶτον „ λέγει ἡ Γραφὴ πῶς ἐφάνη εἰς τὸν Μωϋσῆν ἕνας Ἄγγελος, ἔπειτα „ αὐτὸς ὁ Ἄγγελος λέγει, Ἐγώ εἰμι ὁ Θεός. Σημάδι λοιπὸν πῶς δὲν ἦτον Ἄγγελος ἀπὸ τοὺς κτιστοὺς Ἀγγέλους, τὰ λειτουργικὰ πνεύματα, ἀλλὰ
Ἑβρ. β'. „ αὐτὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Προφήτης λέγει, ὅτι καλεῖται „ τῆς μεγάλης βουλῆς Ἄγγελος. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ Βάτος τί ἄλλο προεικόνιζε, παρὰ τὴν Θεοτόκον Μαρίαν; Ταῦτα λοιπὸν ἔπεισαν τοὺς Βασιλικοὺς ἐκείνους ἄνδρας νὰ θεμελιώσουσι τὸ Μοναστήριον εἰς τὸν τόπον ὁποῦ εὑρίσκεται, ἤγουν ἔνθα ἡ Βάτος καιομένη ἐφάνη τοῦ Μωϋσῇ, ὁποῦ καὶ ὁ πύργος, ὁ ὑπὸ τῆς Ἁγίας Ἑλένης κτισθείς, εὑρίσκεται. Ἦτον δὲ ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸν τόπον Ἐκκλησία μικρή, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴν τὴν ἔκτισεν ἡ Ἁγία Ἑλένη, ὡς φαίνεται νὰ εἶναι τὸ κτίσιμον βασιλικόν. πλὴν δὲν τὴν ἐχάλασαν παντελῶς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ τὴν ἄφησαν καὶ εὑρίσκεται ὀπίσω κολλητὴ μὲ τὸ Ἅγιον Βῆμα τοῦ Καθολικοῦ. Ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ σχήματος καὶ θέσεως τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τῆς περικαλλοῦς καὶ ὡραιοτάτης Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ μεγέθους αὐτῆς, ὕστερον θέλομεν διηγηθῇ.

Ὅτι δὲν ἄρεσε τοῦ Βασιλέως ἡ τοποθεσία τοῦ Μοναστηρίου, διατὶ δὲν τοῦ τὸ ἐπαράδωσαν καλῶς, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεκεφάλισε τὸν Ἐπιστάτην τοῦ ἔργου ἀδίκως.

Ἀλλὰ τὸ μὲν Μοναστήριον οὕτως εἰς καλὸν καὶ ἐπιτήδειον τόπον ἐθεμελιώθη καὶ ἐκτίσθη, ὡς φαίνεται ἕως τὴν σήμερον, καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ πατηθῇ. ὅμως ὁ πάντοτε εἰς τὰ καλὰ φθονῶν Διάβολος ἐσυνήργησε νὰ γένῃ τοιοῦτον τι σύμβαμα. Ἐζήτησεν ὁ βασιλεὺς νὰ ἰδῇ γεγραμμένον εἰς χαρτὶ τὸ σχῆμα καὶ τὴν τοποθεσίαν τοῦ Μοναστηρίου, καὶ οὕτως ἔγραψαν

καὶ τοῦ τὸ ἔστειλαν. βλέπωντάς το δὲ νὰ εἶναι ἀνάμεσα εἰς δύο βουνὰ κτισμένον, τοῦ ἐφάνη ὅτι τὰ βουνὰ αὐτὰ νὰ εἶναι σιμὰ εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ νὰ τὸ ἔχουσιν ἀποκάτω, ὅσον νὰ δυνῶνται οἱ ἐχθροὶ νὰ τὸ πολεμοῦσι μὲ ταῖς πέτραις. καὶ οὕτως ὀργισθεὶς, πέμψας, ἔφερε τὸν Ἄρχοντα ὁποῦ εἶχεν Ἐπίτροπόν του εἰς τοῦτο τὸ ἔργον, καὶ τὸν ἐρώτησε διὰ τίνα αἰτίαν νὰ τὸ κτίσῃ εἰς τοιοῦτον τόπον, νὰ ἔχῃ δηλαδὴ τὸ βουνὸν ἀποπάνωθεν; ὁ δὲ εἶπε διὰ τὰς αἰτίας, ὁποῦ καὶ ἄνωθεν ἐγράψαμεν. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπε. λοιπὸν βάλε νὰ χαλάσουσι τὸ βουνὸν ὁποῦ εἶναι πλέον σιμώτερον, ἤγουν τὸ Βορεινὸν, τὸ λεγόμενον τῆς Ἁγίας Ἐπιστήμης. Ὁ δὲ ταλαίπωρος Ἄρχοντας ἐκεῖνος τοῦ εἶπε. πολυχρονημένε βασιλεῦ, ὁ θησαυρὸς ὅλος τῆς βασιλείας σου δὲν θέλει φθάσει νὰ χαλάσῃς τοιοῦτο βουνόν. Τότε ὁ βασιλεὺς μᾶλλον ὠργίσθη εἰς τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Ἄρχοντος, καὶ τὸν ἀπεκεφάλισεν εὐθύς. καὶ οὕτως ἀδίκως ἀπέθανεν ὁ Ἄρχοντας ἐκεῖνος, μὲ τὸ νὰ μὴν ἠξεύρῃ νὰ θεραπεύσῃ τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως μὲ ἕνα λόγον. ὅτι, ἂν τοῦ ἤθελε παραστήσῃ καθαρῶς τὸ πρᾶγμα, λέγωντάς του τὴν ἀλήθειαν, ὅτι τὸ βουνὸν εἶναι τόσον μακρὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ὥστε ὁποῦ καμμίαν πείραξιν δὲν ἔχει, ὡς καὶ τώρα φαίνεται, δὲν ἤθελε θανατωθῇ ἔτζι ἀδίκως.

Ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔστειλεν εἰς τὸ Μοναστήριον ἀνθρώπους νὰ τὸ φυλάττουσι, καὶ νὰ κατοικήσουσιν εἰς τὸν τόπον, νὰ εἶναι πάντοτε ὡς σκλάβοι.

Ὁ Μὲν οὖν βασιλεὺς, ἔχων μεγάλην φροντίδα καὶ σπουδὴν νὰ φυλάξῃ τοὺς Ἁγίους ἐκείνους Πατέρας ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν βαρβάρων, καὶ νομίζωντας ὅτι τὸ Μοναστήριον νὰ ἔχῃ πείραξιν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ βουνὸν, ὡς εἴπαμεν, ἔστειλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὴν μαύρην θάλασσαν ἑκατὸν φαμελίας ἀνδρῶν μὲ τὰς γυναῖκας καὶ παιδία τους, καὶ οὕτω τοὺς ἔστειλεν εἰς τὸν Αὐθέντην τῆς Αἰγύπτου. καὶ νὰ εὐγάλῃ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἄλλας ἑκατὸν φαμελίας, νὰ γένουσι διακόσιαι, καὶ νὰ ταῖς στείλῃ ἐπάνω εἰς τὸ Μοναστήριον, νὰ τῶν κάμῃ ἐκεῖ σιμὰ δύο χωρία νὰ κατοικήσουσι, νὰ εἶναι εἰς φύλαξιν καὶ ὑπηρεσίαν τοῦ Μοναστηρίου καὶ τῶν Πατέρων, καὶ νὰ λογίζωνται καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ παιδία τους σκλάβοι τοῦ Μοναστηρίου αἰωνίως. Καὶ οὕτως τοὺς ἐκατοίκησαν ὀπίσω ἀπὸ τὸ βουνὸν αὐτὸ τῆς Ἁγίας Ἐπιστήμης, μακρὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον ὡς ὀκτὼ μίλια τόπον. καὶ ἀπὸ τὸ γένος αὐτῶν εἶναι οἱ σημερινοὶ σκλάβοι τοῦ Μοναστηρίου, καλὰ καὶ νὰ ἐτούρκευσαν, ὡς θέλομεν εἰπεῖ παρεμπρός. Διὰ δὲ τροφὴν καὶ παντοτεινὸν σιτηρέσιον τοῦ, τε Μοναστηρίου, καὶ αὐτῶν τῶν σκλάβων, ἔκαμε νὰ πέρνουσιν ἀπὸ τὴν σκάλαν τοῦ Μισηρίου, ἀπὸ καθ' ἕνα μόδι καρπὸν μίαν

καί. Τοῦτο τὸ ἐβεβαίωσεν ὕστερον ὁ Μωάμεθ εἰς τὴν διαθήκην του, νὰ τὸ πέρνουσιν οἱ Πατέρες, καθὼς παρεμπροσθὰ θέλομεν τὸ εἰπῆ. καὶ ὅπει-μὲν οἱ σκλάβοι ἕως τὴν σήμερον τρέφονται ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, καὶ ὑπηρετοῦσιν ὅμως εἰς κάθε ὑπηρεσίαν ὁποῦ νὰ τοὺς κράξουσιν οἱ Πατέρες.

Σχῆμα καὶ μέγεθος τοῦ Μοναστηρίου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Καθολικοῦ, καὶ χρόνος, καθ᾽ ὃν ἐκτίσθη. καὶ περὶ τῶν ἄλλων Παρεκκλησιδίων τῶν ἐντὸς καὶ ἔξω τοῦ Καθολικοῦ, καὶ τῶν κατὰ μέρος πάντων ἐν αὐτῷ.

ΤΟ' δὲ Μοναστήριον εἶναι μὲν κτισμένον εἰς σχῆμα, ὄχι ἀκριβῶς τετράγωνον, ἀλλὰ ἔχον ὀξυτέρας τὰς δύο γωνίας, τήν τε Βορεινὴν, καὶ Ἀνατολικὴν, καὶ τὴν Δυσικὴν, καὶ Νοτικήν. Ἔχει δὲ τὸ Καθολικὸν καὶ τὴν Ἁγίαν Βάτον, ὄχι εἰς τὸ μέσον τοῦ Μοναστηρίου, ἀλλὰ πλαγιώτερον, ἤγουν πρὸς τὴν Βορεινὴν καὶ Ἀνατολικὴν γωνίαν. διότι ὁ τόπος δὲν ἔδιδε χέρι νὰ σύρουσι τὰ τειχία παρέξω, νὰ μείνῃ εἰς τὸ μέσον ἡ Ἐκκλησία. διὰ τοῦτο λέγω εἶναι πρὸς τὸ Βόρειον καὶ Ἀνατολικὸν πλάγιον. ἐγγίζει δὲ μάλιστα τοῦ Βορείου τείχους πρὸς τὴν τούτου ἄνω γωνίαν, διότι τὸ μὲν Βῆμα τῆς Ἐκκλησίας βλέπει πρὸς τὴν γωνίαν ἐκείνην. ἐκεῖ γὰρ ἐστὶν ἡ μέση τοῦ Ἡλίου Ἀνατολὴ, ἤγουν ἡ κατὰ τὸν Μάρτιον γινομένη. Ἡ δὲ μεγάλη πόρτα βλέπει πρὸς τὴν ἄλλην γωνίαν τὴν Δυσικὴν καὶ Νότιον, πλὴν ἀπέχει διάστημα τόπου πολὺ ἀπὸ ταύτην. Εἶναι δὲ τὸ μάκρος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας μετρούμενον ἀπὸ τὴν κόγχην τοῦ Ἁγίου Βήματος, ὅπου τὸ Ἱερὸν Σύνθρονον, ἕως τὴν ἔξω πόρταν τοῦ Νάρθηκος, ὀργυαὶ δεκαοκτὼ, τὸ δὲ πλάτος, ὀργυαὶ δέκα. Ὅμως τὸ τόσον πλάτος μερίζεται εἰς τρία, ἐπειδὴ ἔχει δύο στάσεις κολώναις, μίαν ἀπὸ κάθε μέρος. εἶναι δὲ ὅλαι αὗται αἱ κολῶναι δεκατέσσαρες, ἑπτὰ εἰς κάθε μέρος. τὸ δὲ μέσον τούτων τῶν κολωνῶν εἶναι ὁ λεγόμενος χορὸς, ἔνθα ἡ καθημερούσιος Ἀκολουθία γίνεται. εἶναι δὲ ὅλαι πέτρειναις μονόλιθοι, τὸ ὕψος αὐτῶν ὀργυαὶ τρεῖς. Ἀναμεταξὺ δὲ τῶν κολωνῶν ἵστανται τὰ στασίδια τῶν χορῶν, τὸ δὲ ὄπισθεν τῶν στασιδίων εἶναι τὰ ὄπισθεν τῶν χορῶν. Ἐπάνω δὲ εἰς τὰς κολώνας εἶναι χωρισμέναι ἀπὸ κάθε μέρος ἑπτὰ μεγάλαι καμάραι. ἐπάνω δὲ ἀπὸ τὰς καμάρας τεῖχοι ὁποῦ βαστοῦσι τὴν στέγην τὴν μεσινὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἔτι δὲν εἶναι θόλος, ἀλλὰ ὄρθιος μὲν τὸ σχῆμα ἡ στέγη ὡς θόλος, πλὴν μὲ ξύλα. καὶ ξύλα, ὄχι τὰ τυχόντα, ἀλλὰ ὅλα κυπαρισσεῖνα, γλυπτὰ καὶ ἡρμοσμένα μὲ Τέχνην ἐπιτηδειοτάτην. τὴν ὁποίαν στέγην βλέποντας τινὰς, ὄχι μόνον τὴν Τέχνην της θαυμάζει, ἀλλὰ καὶ τὸ μέγεθος τῶν ξύλων, καὶ τὸ μάκρος τους. ἡ ὁποία, οὕτω θαυμαστῶς κατε-

Μέρος τῆς Ἐκκλησίας.

πεπλασμένη, δείχνει καθαρῶς, ὅτι νὰ εἶναι ἔργον Βασιλικῆς χειρός. εἶναι δὲ καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς τῆς μέσης στέγης ἀπὸ τὴν γῆν ἕως ἄνω ὀργυίαι δέκα. Ὁ μὲν οὖν Νάρθηξ ἔχει μίαν πόρταν, τὴν μεγάλην τὴν πρὸς Δυσμὰς βλέπουσαν, καὶ ἄλλην μικρὴν Βορεινήν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῆς τῆς μικρῆς πόρτας εἶναι τὸ πηγάδι, λεγόμενον τοῦ Μωϋσέως. Ἔχομεν γὰρ ἐκ παραδόσεως, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ νερὸν, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ πρῶτον ἐγνωρίσθη ὁ Μωϋσῆς μὲ τὰς θυγατέρας τοῦ Ἰωθὼρ, ὅταν τὰς ἐπότισε τὰ πρόβατά τους. τὸ δὲ Καθολικὸν ἔχει πόρτας τρεῖς, τὴν μέσην, τὴν μεγάλην, καὶ ἄλλαις δύο μικραῖς, μίαν ἀπὸ κάθε μέρος. Καὶ ἀπὸ μὲν τὴν μεγάλην μόνος ὁ Ἀρχιερεὺς ἔρχεται, ὄχι καθημερινῶς, ἀλλὰ τὰς ἐπισήμους μόνον καὶ ἑορτασίμους ἡμέρας, ὅταν τὸν φέρουσι μετὰ παῤῥησίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν οἱ Ἱερεῖς, καὶ οἱ Διάκονοι μετὰ λαμπάδων, ψάλλοντες ὁμοῦ κατὰ τὴν τάξιν τῶν Ἀρχιερέων. ἀπὸ δὲ τὰς δύο τὰς μικρὰς εἰσεβαίνουσι καθημερινῶς οἱ Ἀδελφοὶ ἅπαντες. ὁ δὲ δρόμος τῶν δύο τούτων πορτῶν ἔρχεται ὄπισθεν ἀπὸ τὰς χοροὺς. Ἔχει δὲ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ Παρεκκλήσια ἐννέα, τρία ἀπὸ τὸ Βορεινὸν μέρος, τρία ἀπὸ τὸ Νότιον, καὶ τρία ὄπισθεν τοῦ Βήματος. Ἀπὸ δὲ τὰ τρία ταῦτα τοῦ βήματος, τὸ μεσιακὸν εἶναι, ὡς εἴπομεν, ἡ Ἁγία Βάτος. τὸ δὲ Νότιον εἶναι, ὅπου εὑρίσκονται θαμμένα τὰ Λείψανα τῶν ἀναιρεθέντων ἐκεῖσε Ἁγίων Ἀββάδων. τῶν ὁποίων τὴν μνήμην ἡ Ἐκκλησία ἑορτάζει Ἰαννουαρίου, ιδ'. τότε γὰρ ἐτελειώθησαν, ὡς λέγει ὁ βίος τους. Λέγεται αὐτὸ τὸ Παρεκκλήσιον, τῶν Ἁγίων Πατέρων. τὸ δὲ ἄλλο, ὅπου εἶναι ἀπὸ τὸ Βόρειον μέρος, λέγεται τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου. ἡ δὲ ἐν τῷ μέσῳ τούτων Ἁγία Βάτος ἔχει δύο πόρτας. μίαν ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Πατέρας, καὶ ἄλλην ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ἰάκωβον. Εἶναι δὲ τὸ μάκρος τῆς Ἁγίας Βάτου ὀργυίαι τρεῖς, τὸ δὲ πλάτος ὀργυίαι τρεῖς ἀπὸ τὴν κόγχην τοῦ Βήματος μετρούμενον. τὸ δὲ ὕψος ὀργυίαι δύο. διότι δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ τὴν ἀφήσουσι νὰ εἶναι ὑψηλὴ, καθὼς τὸ πρῶτον ἦτον, ἀλλὰ τὴν ἐχαμήλωσαν, διὰ νὰ ἀνοίξουσι τὸ παράθυρον τοῦ Βήματος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς τὸ δῶμα αὐτῆς τῆς Ἁγίας Βάτου. ἔκαμαν δὲ τὴν στέγην της ἴσην, κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον Νταβάνι. Καὶ ἡ μὲν κόγχη τοῦ Βήματος ἄνωθεν εἶναι ὅλη μὲ τὸ ψηφίον, ἡ δὲ Ἁγία Τράπεζα μαρμαρένη, ἐπάνω εἰς τέσσαρας μικρὰς κολώνας κειμένη, καὶ αἱ κολῶναι αὗται στέκονται ἐπάνω εἰς ἄλλην πλάκα μαρμάρου κειμένην εἰς τὴν γῆν. Ἐκεῖ εἶναι ὁ ἴδιος καὶ καθολικὸς τόπος ὅπου ἦτον ἡ βάτος. τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὅλον ἐστρωμένον μὲ πλάκια, ὅτι τινὰς δὲν σεβαίνει ἐκεῖ ὑποδεμένος. ἀλλὰ ξεζυπολύεται ἀπέξω πρῶτον, καὶ τότε σεβαίνει. τὸ μὲν, διὰ τὴν Ἁγιότητα τοῦ τόπου, τὸ δὲ, καὶ νὰ φυλάττουσι τὴν τάξιν, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς τοῦ Μωϋ-

Πηγάδι τοῦ Μωϋσέως

Ἔξοδ. β.

Περὶ τῶν ἐν τῷ Καθολικῷ Παρεκκλησιῶν.

Περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Βάτου.

,, σέως νὰ κάμῃ ἐκεῖ, ἤγουν Λῦσον τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, ἐπειδὴ ,, τόπος ἐν ᾧ σὺ ἕστηκας γῆ Ἁγία ἐστί. Αὕτη γοῦν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Βάτου, διὰ τὸ νὰ εἶναι ὀλίγον τὸ μάκρος της, τὸ ἀπὸ Ἀνατολὰς εἰς Δυσμὰς, (διότι φαίνεται, ὡς καθὼς τὴν ἐχαμήλωσαν, ἔτζι καὶ νὰ τὴν ἐκόντευσαν, διὰ νὰ κάμουσι τὸ Βῆμα τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας.) δὲν ἔχει, λέγω, Τέμπλον. ἀλλὰ ὅταν λειτουργοῦσι, κλείουσι, καὶ χωρίζουσιν ὡσὰν Ἅγιον βῆμα μὲ μίαν μεγάλην ποδίαν, ἀπὸ ἕνα μέρος ἕως τὸ ἄλλο, ὡσὰν καταπέτασμα. κρέμονται εἰς αὐτὴν κανδήλια ἀσημένια δεκαπέντε. Εἰς δὲ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν ἀποκάτω κρέμονται κανδήλια τρία, καὶ αὐτὰ ἀργυρᾶ, ὅμως εἶναι αὐτὰ ἀκοίμητα. Τὰ δὲ ἕτερα ἓξ Παρεκκλήσια, τὰ μὲν τοῦ βορείου μέρους, τὸ πρῶτον, διαβαίνοντας ἔξω ἀπὸ τὸ Βῆμα, ἀπὸ τὴν βορεινὴν πύλην τοῦ Βήματος, δεξιὰ, εἶναι Παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Ἀντύπα. δεύτερον τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, καὶ τρίτον τῆς Ἁγίας Μαρίνης. Ἀπὸ δὲ τὸ Νότιον μέρος, ἐξερχόμενοι τῆς Νοτίου πύλης τοῦ βήματος, εἶναι πρῶτον Παρεκκλήσιον τῆς Ἁγίας Ἄννης, δεύτερον Συμεὼν τοῦ Στυλίτου, καὶ τρίτον τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

Περὶ τῶν κατὰ μέρος εὑρισκομένων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῇ μεγάλῃ τοῦ Καθολικοῦ Εἰκόνων καὶ κανδήλων, καὶ ἄλλων τιμῶν.

Περὶ τοῦ βήματος.

ΤΟ δὲ Καθολικὸν ἔχει ἔνδον πλοῦτον ἐγκοσμιμόν. Πρῶτον τὸ μὲν Ἅγιον βῆμα εἶναι κατὰ πολλὰ ὡραιότατον ἀπὸ ὅσα ἄλλα ἡμεῖς εἴδαμεν. διότι πρῶτον μὲν εἶναι εὐρύχωρον, ἔπειτα δέχεται ἔξωθεν φῶς περισσόν. οἱ τοῖχοί του ὅλοι γύρωθεν, ἕως ἐπάνω εἰς τὸ ψηφίον, εἶναι μὲ ὀρθομαρμάρωσιν. ἡ δὲ τοιαύτη ὀρθομαρμάρωσις δὲν εὑρίσκεται εἰς ἄλλον τόπον, ὅτι εἶναι κατεσκευασμένη μὲ Τέχνην θαυμαστὴν, εἶναι γὰρ τὰ μάρμαρα διάλευκα, καὶ μὲ κάποιαις φλέβαις μαύραις ὡσὰν κύματα. Ὁ δὲ Τεχνίτης, ὁ ταῦτα στήσας, ἥρμοσε μὲ πολλὴν ἐπιτηδειότητα τὰς φλέβας τοῦ ἑνὸς μαρμάρου μὲ τὸ ἄλλον, ὥστε ὅπου φαίνεται νὰ εἶναι ὅλον ἕνα μάρμαρον αὐτοφυές. Γύρωθεν δὲ ἀπὸ τὸ ἔδαφος εἶναι βαθμίδες τρεῖς ἐκ λευκῶν μαρμάρων, καὶ αὗται φθάνουσαι ἕως τοῦ Ἱεροῦ Συνθρόνου. Ἐπάνω δὲ εἰς τὸ Ἱερὸν Σύνθρονον, μαρμαρένιον ὂν καὶ αὐτὸ, εἶναι βαλμένον τὸ Ἱερὸν Ἀρτοφόριον, πολλὰ ὡραιότατον, μὲ ζωγραφίας διάχρυσον, ἔχον ἐν αὐτῷ τὸν Ἅγιον Ἄρτον. διότι τὸ Ἱερὸν Σύνθρονον εἶναι κλεισμένον, νὰ μὴ καθίσῃ τινὰς Ἀρχιερεὺς εἰς αὐτὸ διὰ τὴν αἰτίαν ὅπου παρέμπροσθεν θέλομεν εἰπῆ. Ἀνάπτει γοῦν πάντοτε ἔμπροσθεν εἰς αὐτὸ κανδήλιον ἀκοίμητον, διὰ τὴν τιμὴν τοῦ Δεσποτικοῦ Σώματος, καὶ Αἵματος, τοῦ ἐν αὐτῷ. Ἄνωθεν δὲ ἡ κόγχη τοῦ Βήματος, ἡ καμαρο-

Περὶ τοῦ Ἱεροῦ Συνθρόνου.

μαρωσι-

μαρροειδὴς, εἶναι μετὰ ψηφίου ἱστορία πολλὰ παλαιά. Εἶναι δὲ ἱστορισμένη ἡ Ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως, ὅτι εἰς ὄνομα ταύτης τῆς Ἑορτῆς ὠνόμασαν τὴν Ἐκκλησίαν. καὶ ταύτην τὴν Ἑορτὴν ἑορτάζουσι μᾶλλον πάντων, ὡς ἰδίαν τοῦ Μοναστηρίου. Γύρωθεν ταύτης τῆς Ἑορτῆς εἶναι ἱστορισμέναι αἱ κεφαλαὶ μόνον ἕως τοῦ στήθους τῶν δώδεκα Ἀποστόλων. ὑποκάτωθεν δὲ ὁμοίως οἱ δώδεκα Προφῆται. εἰς δὲ τὸ ἄνω μέρος τῆς κόγχης εἶναι παραθύριον μέγιστον. Καὶ ἀπὸ μὲν τὸ Βόρειον μέρος τοῦ αὐτοῦ παραθυρίου εἶναι μετὰ ψηφίου καὶ αὐτὸς ἱστορισμένος ὁ Προφήτης Μωϋσῆς, διαλεγόμενος μὲ τὸν Θεὸν ἐν τῇ Βάτῳ. ἀπὸ δὲ τὸ Νότιον μέρος ὁ αὐτὸς Μωϋσῆς δεχόμενος τὸν Νόμον. ταῦτα ὅλα μετὰ ψηφίου. Κρέμαται δὲ καὶ ἔμπροσθεν τῆς Μεταμορφώσεως κανδήλα ἀργυρᾶ, ἀκοίμητος καὶ αὐτή. τὸ δὲ ἔδαφος ὅλον τοῦ Βήματος εἶναι μαρμαρόστρωτον. Ἡ δὲ Ἁγία Τράπεζα μαρμαρένη καὶ αὐτή, ἐπάνω εἰς τέσσαρας λεπτὰς μαρμαρένας κολώνας. αἱ δὲ κολῶναι στέκουσιν ἐπάνω εἰς μίαν μεγάλην πλάκα μαρμαρένην, ἀποκάτω εἰς τὴν ὁποίαν πλάκαν εἶναι τὰ Μαρτυρικὰ Λείψανα τοῦ ἐνθρονιασμοῦ. ἄνωθεν δὲ τῆς Ἁγίας Τραπέζης κρέμαται ὁ Οὐρανὸς ἐκ χρυσοϋφάντου πέπλου. βορεινὰ τῆς Ἁγίας Τραπέζης εἶναι κατὰ τὴν τάξιν, ἡ Ἁγία πρόθεσις. Πρὸς δὲ τὸ Νότιον μέρος τοῦ Βήματος εἶναι ἡ μαρμαρένη θήκη, ἔνθα φυλάττεται ἀσφαλῶς τὸ παρθενικὸν καὶ Μαρτυρικὸν Ἅγιον Λείψανον τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, εὐωδίαν ἄμεξον καὶ γλυκυτάτην ἀποπνέον. κρέμανται ἐπάνω εἰς αὐτὸ κανδῆλαι πέντε ἀργυραῖ. καὶ ἑτέρα μικρὰ ἐκ παχυτάτου γλυπτοῦ κρυστάλλου, πάνυ ὡραία καὶ πολλῆς τιμῆς ἀξία. αὕτη δὲ καίεται ἀκοίμητος εἰς τιμὴν τοῦ ἱεροῦ Λειψάνου. τὸ δὲ ἔδαφος, τὸ ἀναμεταξὺ τῶν χορῶν, εἶναι ὅλον μαρμαρόστρωτον μὲ ποικίλην Τέχνην μαρμαροδεμάτων ἀπὸ διάφορα μάρμαρα. Τὸ Τέμπλον δὲν εἶναι παλαιόν, ἀλλὰ καινούριον, τὸ ὁποῖον ἦλθεν ἀπὸ τὴν Κρήτην. εἶναι ὅλον διάγλυπτον, πάνυ ὡραῖον καὶ ὑψηλόν, ἀπὸ τὴν γῆν φθάνον ἕως ἐπάνω εἰς τὰς κολώνας. Ἵστανται δὲ ἐν αὐτῷ Εἰκόνες μεγάλαις εἰς μῆκος τελείου ἀνδρός. Τέχνη ἐπιστήμονος καὶ σοφοῦ Ζωγράφου, ἀφ' ἑαυτοῦ τὰς κηρύττουσαι τὴν θαυμασίαν τοῦ Ζωγράφου ἐκείνου χεῖρα ὅπου τὰς ἐζωγράφισεν. ἦν δὲ οὗτος τοὔνομα Ἱερεμίας Κρητικὸς τὸ γένος, Σιναΐτης τὸ ἐπάγγελμα, Ἱερομόναχος καὶ Πνευματικὸς ἐνάρετος. τοῦ ὁποίου ἡ Τέχνη τῆς Ζωγραφίας ὑπὸ πάντων θαυμάζεται, ὡς ἀξία νὰ συγκρίνεται μὲ τὰς ζωγραφίας τῶν δοκίμων παλαιῶν Εἰκονογράφων, τοὺς ὁποίους αὐτός, ὡς ἄλλος οὐδείς, ἐμιμήθη, ἀναλογίᾳ καὶ Τέχνῃ τῶν γραμμῶν τῆς ζωγραφικῆς Ἐπιστήμης. Καὶ τῶν μὲν Εἰκόνων τούτων, πρώτη εἶναι ἡ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐπὶ θρόνου καθημένου, ὡς Βασιλεύς, καὶ Ἀρχιερεύς. δευτέρα δέ, ἡ τῆς Θεομήτορος Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας ἐπὶ θρόνου καὶ αὐτὴ καθημένη. Γύρωθεν δὲ τοῦ θρόνου τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ εἶναι οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταί, Ἰωάν-

Περὶ τοῦ Λειψάνου τῆς Ἁγίας.

Περὶ τοῦ Τέμπλου καὶ Εἰκόνων.

ννης, Λουκᾶς Ματθαῖος, καὶ Μάρκος. γύροθεν τοῦ θρόνου τῆς Θεοτόκου ὁμοίως τέσσαρες Προφῆται, Δαβὶδ, Σολομὼν, Ἡσαΐας, καὶ Δανιὴλ, μὲ τίτλους γεγραμμένους, προφητεύοντας τὸ τῆς Παρθένου Μυστήριον. Ἵστανται δὲ αὗται αἱ δύο Εἰκόνες, κατὰ τὴν τάξιν, παρ᾽ ἑκάτερα τὰ μέρη τῆς ὡραίας πύλης. ἡ μὲν τοῦ Σωτῆρος δεξιόθεν ἀπὸ τὸ Νότιον μέρος, ἡ δὲ τῆς Θεοτόκου ἀπὸ τὸ Βόρειον μέρος, ὅπερ καὶ ἀριστερὸν λέγεται τοῖς εἰσερχομένοις ἐν τῷ Ναῷ. Εἰς δὲ τὸ πλάγιον τῆς Δεσποτικῆς Εἰκόνος, πρὸς Νότον, ἵσταται ἡ πανθαύμαστος καὶ ὡραιοτάτη Εἰκὼν τῆς πανσόφου καὶ Ἁγίας Αἰκατερίνης μὲ στέμμα, καὶ διάδημα Βασιλικὸν, ὡς Θυγάτηρ τοῦ φύσει Βασιλέως, καὶ ὡς ὄντως Νύμφη καὶ ἀληθὴς Βασίλισσα τοῦ Νυμφίου καὶ Βασιλέως Χριστοῦ. Εἶναι αὕτη ἡ Εἰκὼν μετὰ πλείστης ἐπιμελείας ἱστορισμένη, παρὰ τὰς λοιπὰς, ὅθεν καὶ προλαμβάνει τὰς ἄλλας τῇ ὡραιότητι. Ἔπειτα εἶναι ἡ Νοτικὴ πύλη τοῦ Βήματος. εἰς δὲ τὸ πλάγιον τῆς αὐτῆς πύλης, πρὸς Νότον κατὰ τὸν τοῖχον, ἵσταται ἡ Εἰκὼν τοῦ μεγάλου Νικολάου, ἀπὸ δὲ τὸ πλάγιον τῆς Θεομητορικῆς Εἰκόνος, εἰς τὸ ἄλλο μέρος τὸ Βόρειον, εἶναι ἡ Εἰκὼν τοῦ Προδρόμου. Ἔπειτα εἶναι πάλιν ἡ ἄλλη πύλη ἡ Βορεινὴ, καὶ εἰς τὸ ἄλλο πλάγιον τῆς Βορεινῆς πύλης ὁ Ἀρχιστράτηγος Μιχαήλ. Ἄνωθεν δὲ τῶν Εἰκόνων εἶναι κατὰ τάξιν αἱ Δεσποτικαὶ ἑορταί. ἀνωθεν δὲ τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ Τέμπλου, ἵσταται Σταυρὸς πανθαύμαστος καὶ περικαλλὴς, γλυπτὸς καὶ διάχρυσος, ὑψηλὸς ὡς ὀργυιὰς τρεῖς, μέσον ἔχων κρυμμένον ἐπὶ Σταυροῦ τὸν Χριστόν. Τέχνη τοῦ αὐτοῦ Ζωγράφου. παρ᾽ ἑκάτερα δὲ τοῦ Σταυροῦ τὰ μέρη ἵσταται ἡ Μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ὁ Θεολόγος Ἰωάννης, κατὰ τὴν Εὐαγγελικὴν παράδοσιν. Εἶναι δὲ καὶ ἕτεραι πολλαὶ Εἰκόνες μικραὶ καὶ μεγάλαι, αἱ μὲν εἰς τοὺς τοίχους τοῦ Καθολικοῦ, αἱ δὲ εἰς τὴν Ἁγίαν Βῆμα(?) κρεμάμεναι, ἐξόχως δὲ εἶναι εἰς τὰς δώδεκα κολώνας. ὁποῦ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ Τέμπλον, διότι αἱ δύο εἶναι ἀπομέσα ἀπὸ τὸ Τέμπλον.) δώδεκα Εἰκόνες, καὶ λέγονται Δωδεκάμηνον. διότι ἔχουσιν ὅλου τοῦ χρόνου τοὺς Ἁγίους, καθεμία Εἰκόνα ἑνὸς μηνὸς Ἁγίους. εἶναι δὲ εἰς τὸ μάκρος καθεμία, ὡς δύο πήχες. Ὑποκάτωθεν δὲ τῶν Εἰκόνων τούτων εἶναι σκαμμέναις ἡ κολώναις. καὶ πάλιν κλεισμέναις μὲ πόρταις μαρμαρένιαις καὶ μετὰ μολύμβδου. ἔχει δὲ μέσα εἰς αὐτὰς μερίδας Ἁγίων Λειψάνων, κατὰ τὸν Μῆνα καὶ τὰς ἄνω Εἰκόνας, ἑορταζομένων. ἀνάπτουσι δὲ καὶ κανδῆλαι ἀργυραῖ, εἰς μὲν τὸ Τέμπλον δέκα, ἓξ εἰς τὰς ἓξ μεγάλας Εἰκόνας, τρεῖς εἰς τὰς τρεῖς πύλας τοῦ Βήματος, καὶ μία ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρόν, Εἰς δὲ τὰς δώδεκα Εἰκόνας τῶν δώδεκα Μηνῶν ἕτεραι δώδεκα. ἀναμεταξὺ τῶν κολωνῶν εἰς καθε μίαν καμάραν, μία κανδῆλα. ἀναμεταξὺ δὲ τῶν δύο πρώτων κολωνῶν κρέμανται κανδῆλαι μεγάλαι ἀργυραῖ πέντε. αἱ δύο ἀπὸ ταύτας εἶναι ἀκοίμηται, ἡ μία διὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος τὴν ἐν τῷ Τέμπλῳ, ἡ δὲ ἄλλη διὰ τὴν Εἰκόνα

τῆς

τῆς Θεομήτορος. αὗται ὅλαι αἱ εἰς τὰς κολώνας κανδῆλαι κρέμανται ἀπὸ τὴν στέγην ἄνωθεν μὲ ἅλυσες παφυλαίνιαις. Ἀνάπτονται δὲ αὗται πᾶσαι εἰς τὰς ἐπισήμους ἡμέρας, Κυριακὰς δηλονότι καὶ Ἑορτάς. αἱ δὲ τοῦ Τέμπλου ἀνάπτονται καθ' ἡμέραν. ὁμοίως καὶ κατὰ τὸν Μωϋσα ὁποῦ βρέχει τῆς Εἰκόνος. Εἶναι καὶ ἑτέρα Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, εἰς τὸ πλάγιον τῆς Βορεινῆς πύλης, λεγομένη Εἰκὼν τοῦ Κανδηλάπτου. ἀνάπτει καὶ εἰς αὐτὴν κανδῆλα διὰ κάποιον θαῦμα ὁποῦ ἔκαμεν αὕτη ἡ Εἰκὼν εἰς ἕνα Κανδηλάπτην, τὸ ὁποῖον θέλομεν εἰπῇ παρεμπρός. Εἶναι καὶ ἑτέρα Εἰκὼν τῆς Ὑπαπαντῆς ἔσωθεν τῆς μεγάλης πόρτας τοῦ Καθολικοῦ. ἀνάπτει καὶ εἰς αὐτὴν κανδῆλα δι' αἰτίαν τοιαύτην. Τὴν Ἑορτὴν ταύτην τῆς Ὑπαπαντῆς, ὡς λέγουν, τὴν ἐθέσπισε νὰ ψάλλεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ Μέγας οὗτος Βασιλεὺς Ἰουστινιανός. καὶ πρῶτον μὲν τὴν ἐπαράδωσε νὰ ψάλλεται εἰς τὴν Βασιλεύουσαν τῶν Πόλεων, ἔπειτα καὶ ἔξωθεν εἰς τὰς ἀπ' αὐτοῦ κτισθείσας Ἐκκλησίας, καὶ Μοναστήρια. Ὅθεν, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τὴν τοιαύτην αἰτίαν παρέλαβον καὶ οἱ Σιναῗται, νὰ ἑορτάζουσι μὲ μεγάλην ἀγρυπνίαν ταύτην τὴν Ἑορτὴν, καὶ νὰ ἔχουσι καὶ τὴν Εἰκόνα ταύτην μετὰ κανδήλας ἔμπροσθεν νὰ ἀνάπτῃ καθημερινῶς, τιμῶντες ταύτην διὰ τὴν τοῦ ἰδίου Κτήτορος Θεσμοθεσίαν. Ἄνωθεν δὲ τῆς μεγάλης πόρτας εἶναι εἰς πανὶ μεγάλον ἱστορισμένη ἡ Σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ. κρέμεται καὶ ἐκεῖ κανδῆλα ἀναπτομένη καθ' ἡμέραν. Εἶναι καὶ ἕτεραι κανδῆλαι εἰς ἄλλους τόπους τοῦ Καθολικοῦ, καὶ εἰς τὰ ἐν αὐτῷ Παρεκκλήσια, ὥστε ποσοῦνται ἅπασαι αἱ ἐν τῷ Καθολικῷ καὶ ἐν τοῖς Παρεκκλησίοις κανδῆλαι ὑπὲρ τὰς ἑβδομήκοντα. ἀπὸ ταῖς ὁποίαις εἶναι καιόμεναι ἀκοίμητοι ὀκτώ. Εἶναι δὲ καὶ ἓξ μεγάλα μανουάλια παφυλαίνια ἔμπροσθεν τῶν ἓξ Εἰκόνων τοῦ Τέμπλου, καὶ ἕτερα δύο ἐν τῇ Ἁγίᾳ Βάτῳ, καὶ εἰς τοὺς Ἁγίους Πατέρας ἕτερα δύο. ὁμοίως καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Ἰάκωβον δύο. εἰς δὲ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν τοῦ Μεγάλου Βήματος εἶναι δύο ἕτερα μανουάλια, πλὴν αὐτὰ εἶναι ἀργυρᾶ. Κρέμανται καὶ ἀπὸ τὴν στέγην τῆς μέσης Ἐκκλησίας ἀπὸ τοὺς χοροὺς ἕως εἰς τὴν μεγάλην πόρταν πολυέλαιοι πέντε. ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ εἷς εἶναι πολλὰ μεγάλος καὶ ὡραιότατος, ὥστε ὁποῦ ὁ κύκλος τῆς περιφερείας του γεμίζει σχεδὸν τὸ πλάτος τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς δὲ τὸν χορὸν τῶν Ἱερομονάχων ἵστανται δύο Ἀναλόγια, πράγματα πολλῆς τιμῆς ἄξια, ὅτι εἶναι κατεσκευασμένα ἐκ ῥίζης μαρμάρου, τοῦ κοινῶς λεγομένου Σερπετίου, καὶ ἀπὸ κέκκαλον χελώνης Ἰνδικῆς, ὅπερ κοινότερον ὀνομάζουσι Μπαγά. Εἶναι καὶ ἕτερον μικρὸν τοῦ Ψαλτηρίου, καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγνώσεων, ὁποῦ γίνονται εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ. ἐξόχως τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, γινομένης ὅταν λειτουργῇ ὁ Ἱεροδιάκων. εἶναι καὶ αὐτὸ τῆς αὐτῆς κατασκευῆς, πλὴν διαφέρει κατὰ πολλὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα δύο τὰ μεγάλα, καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὴν λεπτότητα. Εἶναι ταῦτα Τέχνη ἑνὸς Καλογήρου, Πορφυρίου τοὔνομα, τὸ

γένος

γένος Ἀθηναίου. ἦτον δὲ οὗτος τοῦ Μοναστηρίου Καλόγηρος, καὶ Γέρων δόκιμος τῆς Συνάξεως. Εἰς δὲ τὸν δεξιὸν χορὸν, κατὰ τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, ἵσταται ὁ Ἀρχιερατικὸς Θρόνος γλυπτὸς ἀπὸ ξύλα κάρυινα, ἔχων εἰς τὰ δύο πλάγια δύο μεγάλους ἀετοὺς γλυπτοὺς, κυκλοφερῶς στρέποντας τοὺς τραχήλους καὶ τὰς κεφαλάς τους εἰς τὰ στήθη τους. ἄνω δὲ ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι κουμπὲς, καὶ αὐτὸς γλυπτὸς, ὡς δῆθεν βασταζόμενος ὑπὸ δύο Ἀγγέλων καὶ αὐτῶν γλυπτῶν. εἶναι δὲ καὶ τέχνῃ καὶ σχήματι κατὰ πολλὰ ὡραιότατος. διότι κατ' ἀλήθειαν μηδένα πρᾶγμα δὲν εὑρίσκεται μέσα εἰς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου νὰ μὴν εἶναι ἀνάλογος, καὶ ἁρμόδιος στολισμὸς τούτου ὡραιοτάτου καὶ περικαλλεστάτου Ναοῦ. καὶ καθ' ἕνα ἀπὸ τοῦτα φαίνεται ὡς μέρος εὑρισκόμενον εἰς τὴν ὁλότητά του, τὸ ὁποῖον, ἂν λείψῃ, δείχνει ἄσχημον τὸ ὅλον. Τὸ δὲ σχῆμα τῆς Ἐκκλησίας ἔξωθεν εἶναι πυραμοειδὲς, ἔχον τὸ μέσον, τὸ ὑπὸ τῶν κολωνῶν βασταζόμενον, ὑψηλότερον, τὰ δὲ πλάγια χαμηλότερα. ἔχει δὲ αὐτὸ τὸ μέσον τὸ ὑψηλὸν παραθύρια ἀπὸ τὰ δύο μέρη δεκατέσσαρα, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὰ δύο πλάγια τὰ χαμηλὰ, ἄλλα δεκατέσσαρα, καὶ ἔνδον τοῦ Βήματος δύο, καὶ ἕνα ἐπάνω ἀπὸ τὴν μεγάλην πόρταν. γίνονται ὅλα τριάντα ἕνα. Ἐκ τούτων τῶν παραθυρίδων πέμπεται μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν φῶς πολύ. τὸ ὁποῖον τὴν κάνει λαμπροτέραν καὶ ὡραιοτέραν, καὶ ὡς ἕνα ἄλλον ἐπίγειον Οὐρανὸν, ἀστράπτοντα μὲ τὸν ποικίλον καὶ διάφορον στολισμὸν ὅπου ἔχει. Τὴν δὲ τάξιν καὶ εὐκοσμίαν τῆς καθημερινῆς ἐν αὐτῇ γινομένης Ἀκολουθίας καὶ Ἱερατείας, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ Ἀρχιερεὺς λειτουργῇ, ποῖος, ἔχωντας σώας τὰς φρένας, νὰ τὴν ἀκούσῃ καὶ νὰ ἰδῇ, καὶ νὰ μὴν εἰπῇ, ὅτι κατ' ἀλήθειαν ἡ ἐπίγειος Ἱεραρχία μιμεῖται τὴν Οὐράνιον, καὶ Ἀγγελικήν; ἢ βλέπωντας τοιοῦτον περικαλλέστατον Ναὸν μὲ τοιαύτην Ἀγγελικὴν κατάστασιν, εὑρισκόμενον εἰς τοιαύτην σκληρὰν καὶ βαθυτάτην ἔρημον, περιτριγυρισμένην καθεκάστην τὴν μονὴν ταύτην ὑπὸ ἀνημέρων καὶ ἀγρίων ἀνθρώπων, νὰ μὴν εἰπῇ, ὅτι κατ' ἀλήθειαν εὑρίσκεται ἕνα εὐθαλέστατον κρίνον ἐν μέσῳ πολλῶν ἀκανθῶν; Καὶ μάλιστα ἐρχόμενος διὰ τῆς ἐρήμου, καὶ περιπατήσας τόσων ἡμερῶν δρόμον πετρώδη καὶ σκληρὸν, ἀοίκητον παντελῶς καὶ ἄνυδρον, ἔπειτα εὑρίσκωντας τοιοῦτον Μοναστήριον μὲ τοιαύτην περικαλλεστάτην Ἐκκλησίαν, δὲν ἤθελεν εἰπῇ, ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην εὐγῆκεν ἀπὸ τὸ σκότος τοῦ Ἅδου, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ φῶς τοῦ Παραδείσου; Δίδει γὰρ ἀληθῶς καὶ ὁ τόπος οὗτος, ἀφ' ἑαυτοῦ θεωρούμενος, εἰς ἀνθρώπους εὐλαβεῖς ἄμετρον κατάνυξιν. Ἀλλὰ καὶ τὸ Μοναστήριον, καὶ ἡ Ἐκκλησία αὕτη, μόνον νὰ σέβῃ τινὰς μέσα, ἀπορεῖ ὁ νοῦς του, λογιάζωντας, εἰς τί τόπον εὑρίσκεται τοιοῦτος πολύτιμος θησαυρός· ξενίζει γὰρ τῷ ὄντι καὶ νοῦν καὶ διάνοιαν, καὶ καθ' ἕνα κάνει νὰ ἀστοχήσῃ τοὺς κόπους καὶ τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ δρόμου. καὶ ταῦτα μὲν καὶ τοσαῦτα περὶ

τῆς

τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Τὸ δὲ Μοναστήριον γυρίζει τριγύρου, ὀργυίας διακοσίας, τὸ κάθε τεῖχος ὀργυίας ἔχων πενήντα. τὰ δὲ κελλία τῶν Πατέρων εἶναι σχεδὸν ἅπαντα κατὰ τὸ Νότιον μέρος τοῦ Μοναστηρίου, καὶ μέρος πρὸς τὸ Ἀνατολικόν. εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο μέρη Δυσικὸν καὶ Βορεινὸν, κελλία μὲν εὑρίσκονται ὀλίγα. Εἶναι δὲ, πρὸς μὲν τὸ Δυσικὸν μέρος, ἡ πόρτα τοῦ Μοναστηρίου. ἔσωθεν δὲ τῆς πόρτας, μαγαζία διὰ τοὺς καρποὺς, ὁποῦ φέρουσιν ἐξ Αἰγύπτου τὰ καραβάνια, διὰ ζωοτροφὴν τῶν Πατέρων καὶ τῶν Ἀράβων. κάτωθεν δὲ πρὸς Βορρᾶν παγαινάμενοι, εἶναι κελλία, ὁποῦ κάθεται ὁ Οἰκονόμος μὲ ὀκτὼ, ἢ δέκα ἄλλους Ἀδελφοὺς πρὸς κυβέρνησιν τῶν Ἀράβων. Ἐκεῖ εἶναι καὶ τὰ κελλία τῶν δύο πορταρίων, ἄνω εἰς τὸ ἄκρον τοῦ τειχίου, ἵνα φυλάττωσιν ἐκεῖθεν τὴν πόρταν. πολλάκις γὰρ σκανδαλιζόμενοι οἱ Ἄραβες, ἀνάπτουσι φωτίαν εἰς τὴν ἔξω πόρταν τῆς λεγομένης μάνδρας, νὰ τὴν κάψουσιν, οἱ δὲ Πατέρες ἔχουσι τέχνην ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ τειχεῖον, καὶ χύνοντες νερὸν, φθάνει ἕως ἐκεῖ κάτω, καὶ σβεύνει τὴν φωτίαν. Γυρίζωντας δὲ τὴν Δυσικὴν καὶ Βορεινὴν ἀγκώνην, εὐθὺς εἶναι μαγειρεῖον, ὁποῦ μαγειρεύουσι χωριστὰ διὰ τοὺς Ἄραβας. ἔπειτα εἶναι ἄνω εἰς τὸ τεῖχος ἡ πόρτα, λεγομένη Ἀραβικῶς Τουβάρα, ὁποῦ θέλει νὰ εἰπῇ, Κρεμαστόν. Διότι ἀπ' ἐκεῖ μὲ χοινίον κρεμνῶσι καθημερινῶς τὸ φαγὶ τῶν Ἀράβων. ἐπειδὴ κάθε καιρὸν, μήτε ὅταν θέλουσιν αὐτοὶ οἱ Ἄραβες δὲν σεβαίνουσι μέσα, ἀλλὰ κατὰ διωρισμένους καιρούς. καὶ πάλιν ὄχι ὅλοι, ἀλλὰ τινὲς μόνον ἀπὸ τοὺς πρώτους. ὅτι, ἂν ἐσέβαιναν καθημερινῶς μέσα ὅσοι θέλουσι, δὲν ἐδύνετο τὸ Μοναστήριον νὰ στέκεται. Ἐκεῖθεν ἀπὸ τὸν Τουβάραν εἶναι δύο ἄλλα κελλία, καὶ ἀπὸ κάτωθεν ἄλλα, ἔνθα εἴπομεν. πρότερον εἶναι τὸ πηγάδι τοῦ Μωϋσέως. Εἰς δὲ τὴν Ἀνατολικὴν ἀγκώνην, ὄπισθεν τοῦ Βήματος τῆς Ἁγίας Βάτου, καὶ τοῦ Καθολικοῦ, εἶναι ὅλα τὰ χρειώδη, καὶ ἀναγκαῖα τὰ πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ ζῆν τοὺς Πατέρας, ἤγουν ὁ ἀλογόμυλος, ὁ φοῦρνος, ἡ μέση, ἤγουν τὸ δοχεῖον, τὸ μαγειρεῖον, καὶ ἡ τράπεζα. διότι τελειώνοντες τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ὡρῶν, ἢ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἢ τυχὸν καὶ τῆς Λειτουργίας, εἶναι μία μικρὴ πόρτα ὄπισθεν τοῦ Βήματος, εἰς τὸ Παρεκκλήσιον, ὁποῦ εἴπομεν τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, καὶ ἐκεῖθεν ἐξερχόμενοι, ἔρχονται εἰς τὴν τράπεζαν. Εὑρίσκονται δὲ καὶ ἀναμεταξὺ τῶν κελλίων, εἰς διαφόρους τόπους, δεκαπέντε Παρεκκλήσια. εἰς μὲν τὴν Δυσικὴν γωνίαν, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ταξιάρχου Μιχαήλ. ταύτην ἔκτισεν ἕνας Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, τοὔνομα Ἰωακείμ. Οὗτος ἦτον εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐπάρθη τὸ Μισίρι ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους. καὶ διὰ τὴν ἀνωμαλίαν τῶν πραγμάτων, ἄφηνε πολλάκις τὸν θρόνον του, καὶ ἀνέβαινεν εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ ἡσύχαζεν. οὗτος, λέγουσιν, εἶναι ὁποῦ ἔπιε τὸ φαρμάκι, καὶ δὲν ἐβλάβη. ἀλλὰ περὶ τούτου θέλομεν εἰπῇ παρεμπρός. Ἔπειτα ἀπὸ

ταύ-

ταύτην, κατὰ τὸ Νότιον τεῖχος, εἶναι ἑτέρα Ἐκκλησία τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, καὶ παρεμπρὸς ἄλλη τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Εἰς δὲ τὴν ἄλλην γωνίαν τὴν Νότιον, κάτωθεν μὲν εἰς τὴν γῆν, ἄλλη Ἐκκλησία Σεργίου καὶ Βάκχου τῶν Μαρτύρων. ἐπάνω δὲ ἀπὸ ταύτην, μέσα εἰς τὸ τειχεῖον, ἄλλη τοῦ Ἁγίου Νικολάου. καὶ πάλιν ἐπάνω ἀπὸ ταύτην ἑτέρα τοῦ Προφήτου Ἀαρὼν, καὶ αὐτὴ μέσα εἰς τὸ τειχεῖον, ὅτι τὸ τειχεῖον εἶναι παχὺ, ὅσον ἔχει μέσα δρόμον πλατὺν ἐπάνω εἰς τὸ ἄκρον, νὰ περιπατῇ τινὰς μέσα νὰ τριγυρίσῃ τὸ Μοναστήριον. Εἶναι δὲ ὁ δρόμος αὐτὸς σκεπασμένος, ἔχων θυρίδας ἀπέξω, καὶ τοῦτο, ὡς νομίζω, διὰ φύλαξιν, ὅτι φαίνονται καὶ κελλία, ὡς πύργοι, ἄνω εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας. Εἰς δὲ τὸ Βορεινὸν τειχεῖον, ὅπου εἶναι ἡ λεγομένη Τουβάρα, εἶναι δύο Ἐκκλησίαι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ αὗται μὲν εἶναι γύρωθεν. κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῦ Μοναστηρίου, κατὰ τὸ Νότιον μέρος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας τοῦ λεγομένου Καθολικοῦ, εἶναι ἄλλη στάσις κελλίων. εἶναι δὲ καὶ εἰς αὐτὰ Ἐκκλησίαι, πρώτη ἡ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, μεγαλητέρη ἀπὸ τὰ ἄλλα Παρεκκλήσια, μικροτέρη δὲ ἀπὸ τὸ Καθολικόν. Ταύτην λέγουσιν, ὅτι τὴν ἔκτισεν ὁ Πρωτομάστορας, ὅπου ἔκτισε τὸ Μοναστήριον, ὅτι τὸν ἔλεγαν Στέφανον, καθὼς φαίνεται τὸ ὄνομά του σκαμμένον εἰς τὴν στέγην τοῦ Καθολικοῦ εἰς μίαν ξάβαν. Ἔμπροσθα ὀλίγον ἀπὸ ταύτην, εἶναι ἑτέρα Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, καὶ παρεμπρὸς ἄλλη τοῦ Προδρόμου. ταύτην δὲ ἔστειλεν ἔξοδον καὶ τὴν ἔκτισεν ὁ Ἀλέξανδρος Βοϊβόνδας, Αὐθέντης τῆς Βλαχίας, καὶ ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὴν χωρία εἰς τὴν Βλαχίαν καὶ εἰσοδήματα εἰς μνημόσυνόν του, κατὰ τὸ ζπδ'. ἔτος ἀπὸ Ἀδάμ. Κάτωθεν ἀπὸ ταύτας τὰς Ἐκκλησίας πρὸς Βορρᾶν, ἐκ δὲ τοῦ Νοτίου μέρους τοῦ Καθολικοῦ, εἶναι ἑτέρα Ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Ἄννης. καὶ ἐπάνω εἰς τὸ Νοτικὸν μέρος τοῦ Νάρθηκος, ὅπου εἶναι καὶ πύργος παλαιὸς τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἄλλη Ἐκκλησία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. Ἐκεῖθεν μικρὸν πρὸς Δυσμὰς, ἐκ τοῦ Νοτικοῦ πλαγίου τοῦ προαυλίου τοῦ Καθολικοῦ, εἶναι τὰ Ἀρχιερατικὰ κελλία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. αὐτὰ λέγουσι νὰ ἦτον ὁ πύργος, ὅπου τὸ πρῶτον ἡ Ἁγία Ἑλένη ἔκτισεν, ὅτι καὶ ἕως τὴν σήμερον κλείουσι μοναχὰ, ὡς πύργος. Ἐκεῖ μέσα εἶναι ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου δύο Ἐκκλησίαι, ἡ μία κάτω, καὶ ἡ ἄλλη ἐπάνω. καὶ ἡ μὲν ἐπάνω λέγεται τῆς Κοιμήσεως, ἡ δὲ ἄλλη ἡ κάτω, ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ἔγινε τὸ θαῦμα τοῦ ἐλαίου, καθὼς παρεμπρὸς εἰς τὸ τρίτον Τμῆμα θέλομεν εἰπῇ· ἀνάπτει καὶ ἐδῶ κανδήλιον ἀκοίμητον. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ Μοναστηρίῳ.

Περὶ

Περὶ τῶν εἰς διαφόρους τόπους εὑρισκομένων Γραμμάτων.

Καὶ τοῦτο νὰ σιωπηθῇ δὲν εἶναι δίκαιον, διὰ θεραπείαν τῶν φιλοϊστόρων ἀνδρῶν, ὁποῦ ζητοῦσι τὴν Ἱστορίαν ἐρευνητικώτερον, ἤγουν τὰ Γράμματα ὁποῦ εὑρίσκονται γραμμένα παλαιὰ εἰς διαφόρους τόπους τῆς Ἐκκλησίας.

Τὰ Γράμματα, ὁποῦ εἶναι ἐπάνω εἰς τὴν στέγην.

Καὶ εἰς μὲν τὴν ς΄. ῥάβδον τοῦ στέγους εἶναι γραμμένα ταῦτα τὰ Γράμματα.

„ Ὑπὲρ σωτηρίας τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλέως ἡμῶν Ἰουστινιανοῦ τοῦ Μεγάλου.

Εἰς δὲ τὴν ζ΄. εἶναι ταῦτα, σκαμμένα εἰς τὸ ξύλον καὶ αὐτά.

„ Ὑπὲρ μνήμης, ἀναπαύσεως, τῆς γενομένης Βασιλίσσης ἡμῶν Θεοδώρας.

Καὶ ὡς φαίνεται ἐκ τούτων τῶν Γραμμάτων, ἀπεθαμμένη ἦτον τότε ἡ Βασίλισσα.

Εἰς τὴν ιγ΄. δὲ γράφει ἕτερα Γράμματα, σκαπτὰ καὶ αὐτά, οὕτως.

„ Κύριε ὁ Θεός, ὁ ὀφθεὶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, σῶσον καὶ ἐλέησον τὸν δοῦλόν σου Στέφανον, καὶ Τέκτονα τοῦδε τοῦ Μοναστηρίου, Αἰλίσιον, καὶ Νόνναν.

„ Καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν τέκνων αὐτοῦ, Γεωργίου, Σεργίου, Θεοδώρου.

Εἰς δὲ τὴν Κόγχην τοῦ Βήματος, κάτω ἀπὸ τὴν Μεταμόρφωσιν, εἶναι ταῦτα.

„ Ἐν ὀνόματι Πατρός, Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος, γέγονε τὸ πάνεργον τοῦτο ὑπὲρ σωτηρίας τῶν καρποφορησάντων.

„ Ἐπὶ Λογγίνου τοῦ ὁσιωτάτου Πρεσβυτέρου, καὶ Ἡγουμένου. εἶναι μὲ ψηφίου.

Ὑποκάτωθεν δὲ τούτων τῶν Γραμμάτων εἶναι ἕτερα μὲ λευκοῦ ψηφίου, λέγοντα.

„ Σπουδῇ Θεοδώρου Πρεσβυτέρου.

Γράμματα, τὰ εἰς τοὺς Ἁγίους Πατέρας.

Εἰς δὲ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Πατέρων, εἰς τὸ Νότειον τεῖχος, εἰς ἕνα μάρμαρον, εἶναι σκαμμένα τάδε.

„ Τῆς δωδεκάδος, τὴν διὰ τοῦ Αἵματος κολυμβήθραν ζηλώσαντες, οἱ

„ ἰσά-

„ ἰσάριθμοι Ὅσιοι Πατέρες ἐνθάδε κατάκεινται, ὧν ἡ εὐφροσύνη „
„ ἡ Βάτος ἡ ἀληθινὴ ὑπάρχει. δι' ὧν ὁ Θεὸς σῶσον ἡμᾶς.

Ἀπὸ γοῦν τὴν Ἐπιγραφὴν ταύτην φαίνεται, ὅτι Δώδεκα μόνον Λείψανα τῶν Ἁγίων Ἀββάδων, νὰ εὑρίσκωνται ἐκεῖ τεθαμμένα.

Γράμματα, τὰ εἰς τὴν Κόγχην τῆς Ἁγίας Βάτου.

Εἰς δὲ τὴν Κόγχην τοῦ Βήματος τῆς Ἁγίας Βάτου εἶναι γραμμένα μετὰ ψηφίου.

„ Ἐτελειώθη τὸ παρὸν ἔργον ἐν ἡμέραις Σολομῶντος τοῦ Ἐπισκόπου.

Γράμματα, τὰ ὑποκάτωθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης τῆς Ἁγίας Βάτου.

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ δούλου σου ταπεινοῦ Γαβριὴλ Ὠρύψάου, πάπα καὶ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Βάτῳ. Ἀμήν.

Γράμματα, τὰ εἰς τὴν Βορεινὴν πόρταν τῆς Ἁγίας Βάτου.

Ἡ δὲ πύλη τῆς Ἁγίας Βάτου, ἡ Βορεινή, εἶναι ἐγκοσμημένη ὅλη ἀπὸ κόκκαλα ἐλεφάντινα. εἶναι δὲ δύο φύλλα, καὶ εἰς μὲν τὸ ἕνα φύλλον ἔχει ἱστορισμένα τὰ κατὰ τὸν Μωϋσῆ γενόμενα, τουτέστι τὴν Βάτον, τὸν Νέμον, τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, καὶ ἄλλα τινα, καὶ ταῦτα ὅλα μὲ κόκκαλα ἐλεφάντινα. καὶ γύροθεν εἰς τὰς Ἱστορίας Γράμματα διὰ στίχων, πλὴν εἶναι εἰς τόπους μερικὰ διεφθαρμένα τῷ χρόνῳ. Καὶ πρῶτον μὲν ἔχει τὸν Μωϋσῆ ποιμαίνοντα τὰ πρόβατα. γύροθεν δὲ ἔχει Γράμματα μὲ λευκὰ κόκκαλα φυτευτά, λέγοντα οὕτως.

„ Μωσῆς ἐρήμοις Σινᾶ ἐνδιατρίβων,
„ νέμων τε ποίμνην θείας ἤκουσε βοῆς.
„ λύπει . . . ' . . ἐξελοῦ τὸν λαόν μου,
„ ἐκ χειρὸς δεινοῦ Φαραὼ Αἰγυπτίου.

Καὶ παρακάτω ἔχει τὸν Μωϋσῆν ὁρῶντα τὴν Βάτον μὲ γράμματα ὁμοίως γύροθεν.

„ Ὁ ὤν, ὁ ἦν Θεός τε, καὶ ἀεὶ μένων,
„ κεκαυμένην ἐν πυρὶ ἀφλέκτῳ Βάτῳ
„ ὤφθη τε Μωσεῖ ἐν Σιναῒ τῷ Ὄρει.
„ αὐδὴν δ' ἀκούσας τοῦ Θεοῦ ἐκ τῆς Βάτου,
„ ποδῶν ἔλυσεν ὑπόδημα ἐν τρόμῳ.

Ἔπει-

Ε῎πειτα ἔχει τὸν αὐτὸν Μωϋσῆ διαπερῶντα τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ Θαλάσσῃ. γύρωθεν δὲ ἔχει Γράμματα τάδε.

„ Μωσῆς θαλάσσῃ ἴχνεσι τοῖς ἀβρόχοις
„ λαὸν καθωδήγησεν . . . . λείπει, . . .
„ σωθέντα ἐκ δουλείας τῶν Αἰγυπτίων,
„ χειρὶ κραταιᾷ τοῦ Θεοῦ καὶ Δεσπότου.

Ε῎πειτα ἔχει τὸν αὐτὸν Μωϋσῆ δεχόμενον τὸν Νόμον ἐκ χειρὸς Κυρίου, καὶ Γράμματα τάδε.

„ Μωσῆς ὁ θειότατος εἰσελθὼν γνόφον,
„ εἴληφεν ἐκ Θεοῖο χειρὸς τὸν Νόμον.

Καὶ πάλιν τὸν αὐτὸν συντρίβοντα τὰς πλάκας, καὶ Γράμματα τάδε.

„ Μωσῆς θυμωθεὶς Ἰσραὴλ ἀγνωσίαν,
„ πλάκας συνετρίψατο τὰς Θεογράφους.

Καὶ παρακάτω ἔχει τὸν αὐτὸν Μωϋσῆν, ὡς εἰς τὴν ὀπὴν τῆς πέτρας, βλέποντα δὲ τὸν Χριστὸν ἐκεῖθεν ὡς βρέφος, δηλούσης οἶμαι τῆς Ἱστορίας τὰ Θεοῦ ὀπίσθια τὴν Σάρκωσιν εἶναι. τὰ δὲ γύρωθεν Γράμματα ἦσαν χαλασμένα. ἀνεγνώσθησαν δὲ ταῦτα μόνον.

„ Μωσῆς ὀπῇ τῆς πέτρας ἔκρυψε φόβῳ.

Καὶ κάτω ἀπὸ ὅλα ἔχει τὸν Ἀαρὼν μὲ τοὺς Ἑβραίους, χωνεύοντες τὸν Μόσχον. ἔχει δὲ καὶ Γράμματα τάδε, πλὴν διεφθαρμένα.

„ Ἐνώτια τὰ χρυσά περ Ἀαρὼν λαβὼν, τεῦξεν
„ Ἰσραηλίτης τὸν Μόσχον . . . . λείπει . . . .
„ χωνευτὸν, ἄψυχον, σέβει βρέτας.

Εἰς δὲ τὸ ἕτερον φύλλον τῆς πόρτας ἔχει πάντα τὰ κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν γινόμενα ὑπὸ Χριστοῦ. Ἔσμιξε δὲ ὁ Ζωγράφος τὰ τῆς Νομοθεσίας, καὶ τὰ τῆς Μεταμορφώσεως ὁμοῦ, διότι συμφωνοῦσιν ἐκεῖνα μετὰ τούτων. καὶ πρῶτον ἔχει τὸν Χριστὸν διδάσκοντα τοὺς Μαθητὰς, πρὸ τῆς Μεταμορφώσεως, τὰ κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν. γύρωθεν δὲ ἔχει Γράμματα τάδε.

„ Χριστὸς Μαθητῶν πρὸς χορὸν τρανῶς ἔφη.
„ εἰσί τινες τῶν ὧδε νῦν ἑστηκότων,
„ οἵτινες οὐ γεύσονται ἕως θανάτου
„ ἴδωσιν ἂν τὴν Θεοῦ σκηπτουχίαν.

Ε῎πειτα τὸν Χριστὸν διαλεγόμενον μετὰ τῶν τριῶν Μαθητῶν, καὶ Γράμματα τάδε.

„ Λαβὼν ὁ Χριστὸς προκρίτους Ἀποστόλων.
„ τῶν δ' ἄραντες ὄμματα, οὐδένα ἴδον,
„ εἰμὴ Ἰησοῦν Δεσπότην Χριστὸν μόνον.

Ε῎πει-

Ἔπειτα ἔχει τὸ θαῦμα τῶν πέντε ἄρτων, καὶ Γράμματα τάδε.

„ Ἄρτον χορηγῶν εὐλογίαν ἀφθόνως,
„ πεινῶσιν ὄχλοις Χριστὸς, ὡς εὐεργέτης,
„ χερσὶ Μαθητῶν, Φιλίππου, καὶ Ἀνδρέου.

Κάτω δὲ ἀπὸ ταῦτα ἔχει αὐτὴν τὴν Μεταμόρφωσιν, καὶ Γράμματα τάδε.

„ Χριστὸν βλέποντες ἐν Θαβωρίῳ Ὄρει
„ οἱ τῶν Προφητῶν καὶ Μαθητῶν ἀκρότης,
„ λάμψαντα αὐγαῖς Πατρὸς ἀνάρχου κύδους,
„ ἐξεπλάγησαν, καὶ ἐδόξασαν φόβῳ.

Καὶ πάλιν παρακάτω τὸν Χριστὸν μετὰ Μωϋσέως καὶ Ἠλιοῦ, καὶ τῶν τριῶν Μαθητῶν, καὶ Γράμματα γύροθεν τάδε.

„ Ἤγειρε Χριστὸς τοὺς Μαθητὰς ἐκ φόβου,
„ τὸν Πέτρον, Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην.

Καὶ πάλιν ἕτερα Γράμματα διὰ τοὺς Προφήτας λέγοντα οὕτως.

„ Πλήρωμα ὄντος τῶν Προφητῶν καὶ Νόμου.
„ θέλων ὁ Χριστὸς Μωσέα καὶ Ἠλίαν
„ ἐξ Οὐρανοῦ ἤνεγκεν ἐκ νεκυΐδων,
„ ἄνεισιν αὐτοὺς εἰς Θαβώριον Ὄρος.

Ἔπειτα τὸν Πέτρον ἀνεβάζοντας μὲ τὸ ἄγγιστρον τὸ ὀψάριον. εἰς τὸ ὁποῖον εὗρε τὸν στατῆρα. τὰ δὲ γύροθεν Γράμματα εἶναι διεφθαρμένα, γνωρίζονται δὲ ταῦτα μόνον ἀπὸ τὰ πολλά.

„ Χριστὸς Σίμωνος εμ . . . . ὧν εἰς σκάφος.
„ τῶν μεγίστων ἰχθύων . . . .

Εἰς δὲ τὸ μέσον τοῦ Πρώτου φύλλου, ἔνθα ἦσαν τὰ κατὰ τὸν Μωσέα, εἶναι ταῦτα τὰ Γράμματα διὰ Στίχων μὲ Κόκκαλα καὶ αὐτὰ φυτευτά.

„ Ἐπὶ Ἰὼβ δὴ πωσφόρου Ἐπισκόπου,
„ κατεσκευάσθη τὸ παρὸν φαιδρὸν ἔργον.

Εἰς δὲ τὸ ἕτερον φύλλον, εἰς τὸ μέσον τούτου εἶναι ταῦτα.

„ Μέμνησο, Χριστὲ, τῶν καρποφορησάντων.
„ οἴκτειρον, Χριστὲ, τοὺς ἐνθάδε οἰκοῦντας.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τῇ πύλῃ τῇ τε μιᾷ καὶ τῇ ἄλλῃ μὲ κόκκαλα πάντα, ὡς εἴπομεν.

Γράμματα, τὰ ἐν τῷ Λάρνακι.

Εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ Βήματος, κατὰ τὸν δρόμον ὁποῦ σεβαίνει εἰς τὸν Ἅγιον Ἰάκωβον, εἶναι μέσα εἰς τὸν τοῖχον ἕνας τάφος. ἔχει δὲ ἐπάνω Γράμματα τάδε.

Περὶ

Περὶ τῶν Παρεκκλησιῶν, ὁποῦ εἶναι ἐπάνω εἰς τὸ Βουνόν.

ΤΕλειώσαντες, ὡς ἐν συντόμῳ, ὅλα ὅσα ἑυρίσκονται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ϗ εἰς τὸ λοιπὸν Μοναστήριον, ἐρχόμεθα νὰ εἰποῦμεν ϗ διὰ τὰ ἱερὰ τοῦ Μοναστηρίου, πόθεν ἔχουσι τὴν ἀρχήν. Αὐτὸ μὲν τοῦ Μωϋσέως τὸ πηγάδι, ὁποῦ εἴπαμεν, δὲν ἔχει νερὸν ἐδικόν του, μήτε φλέβαν ἐδικήν του, ἀλλὰ κατεβαίνει ἀπὸ τὸ βουνὸν, ϗ μαζώνεται ἐκεῖ. ἔχουσί το γοῦν τεθαμμένον οἱ Πατέρες ὑπὸ τὴν γῆν, ϗ δὲν φαίνεται ἀπ᾽ ἔξω. Εἶναι δὲ ϗ ἄλλο πηγάδιον μέσα εἰς τὸ Μοναστήριον, λεγόμενον τῆς Ἁγίας Βάτου, ὅτι εἶναι ὄπισθεν εἰς τὸ Βῆμα τῆς Ἁγίας Βάτου εἰς τὸ Ζυμοταρεῖον, ϗ ἀπ᾽ αὐτὸ δουλεύονται οἱ Διακονητάδες, Φουρνάρης, Κελλάρης, ϗ Τραπεζάρης. κατεβαίνει δὲ καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ Βουνὸν, θαμμένον ἀπ᾽ ἔξω ὑπὸ τὴν γῆν.

Τὰ δὲ Παρεκκλήσια, ὁποῦ εἶναι ἐπάνω, εἶναι πρῶτον ἡ Ἐκκλησία τοῦ Σωτῆρος, ἡ ὁποία εἶναι εἰς τὸ ἄκρον τῆς κορυφῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐκείνου, ἔνθα ὁ Μωϋσῆς ἔλαβε τὸν Νόμον. Ἔχει δὲ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία ἐκ πλαγίου, ἀπ᾽ ἔξω ἀπὸ τὸ Βόρειον μέρος, τὴν πέτραν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκρύβη ὁ Μωϋσῆς, ὅταν ἐγύρευεν ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ τὸν ἰδῇ, ϗ ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε. Ἐξόδ.
„ Θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς Πέτρας, ϗ τότε ὄψει τὰ ὀπίσω μου. τὸ δὲ πρό- λγ.
„ σωπόν μου οὐκ ὀφθήσεταί σοι. οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου ϗ ζήσεται. Φαίνεται δὲ ἕως τὴν σήμερον ἕνα σημεῖον εἰς αὐτὴν τὴν πέτραν θαύματος ἄξιον, ὅτι εἶναι μέσα εἰς αὐτὴν, ὡς τύπωμα ἀνθρωπίνου κορμίου λακωτὸν ἀπὸ τὸ ἄνω μέρος, νὰ σέβουσι εἰς αὐτὸ ἀνθρώπου πλάταις. Φαίνεται δὲ ἐκεῖθεν ϗ ἄλλο θαυμασιώτερον, πλὴν εἰς καθαροὺς ἀνθρώπους. ἐὰν τινὰς σταθῇ ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν ταύτην ἕως ἑσπέρας, ὅταν ὁ Ἥλιος βασιλεύει, βλέπει ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν, ὄχι τοῦ βουνοῦ, ἀλλὰ τοῦ ἰσκίου του, ἕνα φῶς, ὡσὰν ἐκεῖνο ὁποῦ λέγει ἡ Θεία Γραφὴ πῶς ἐφαίνετο εἰς αὐτὴν τὴν κορυφὴν, ὅταν ἐκατέβαινεν εἰς αὐτὸ μετὰ δόξης ϗ πυρὸς ϗ γνόφου ὁ Θεὸς, ϗ ἐλάλει μὲ τὸν Μωϋσῆν. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐγὼ φρίττω νὰ τὸ γράψω, διότι ὡς ἀπόκρυφόν τι τὸ εἶχασιν οἱ Πατέρες οἱ Ἁγιώτατοι ἐκεῖνοι. Εἶναι ἐκεῖ ἐπάνω ϗ στέρνα μὲ νερὸν ὀλίγον, κάτω ἀπὸ τὴν κορυφὴν πρὸς Δυσμάς. καταβαίνοντες δὲ ἐκεῖθεν, ἑυρίσκομεν τὸ σπήλαιον τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ὅπου εἶδε τὴν φοβερὰν ὀπτασίαν, τὴν Τρίτη
ὁποίαν ἡ Βίβλος ἡ τρίτη τῶν βασιλειῶν λέγει, ϗ ἡμεῖς εἰς τὸ πρῶτον Βασιλ.
Τμῆμα ἐγράψαμεν. ἐκεῖ εἶναι τρεῖς Ἐκκλησίαι, μία τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, κεφ. ιθ'.
ἄλλη τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου, ϗ ἄλλη τῆς Ἁγίας Μαρίνης. εἶναι ἐκεῖ ὀλίγος τόπος ἴσωμα, ϗ πηγάδιον μὲ ὀλίγον νερόν. ἀπὸ δὲ τὰς Ἐκκλη-

σίας ταύτης, πρὸς Δυσμὰς, εἶναι τὸ σπήλαιον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου. περὶ τούτου ὕστερον θέλομεν εἰπῇ. Πρὸς Βοῤῥᾶν δὲ ἐρχόμενοι, εὑρίσκομεν ἕτερον σπήλαιον, ὅπου δύο Βασιλικοὶ ἄνθρωποι ἀσκητεύοντες ἐκατοίκησαν. ὕστερον λέγομεν καὶ περὶ τούτων. Ἀπὸ δὲ τὸ σπήλαιον τοῦτο ὀλίγον καταβαίνοντες, καὶ ἐρχόμενοι κατ' ἀνατολὰς, εὑρίσκεται ὀλίγος τόπος ἴσωμα, καὶ πηγάδι μὲ νερὸν, καὶ τρία κελλία ἐκεῖ θολικὰ, λεγόμενα κελλία τοῦ Γρηγορίου, ὅτι τὰ ἔκτισε κάποιος Γρηγόριος, καὶ ἐκαθέζετο εἰς αὐτὰ ἀναχωρητικῶς. Ἀπὸ τὰ κελλία ταῦτα, κατὰ ἀνατολὰς, ὡσεὶ λίθου βολὴν, εἶναι ἑτέρα Ἐκκλησία τοῦ Προδρόμου. καὶ ἀπ' ἐκεῖ βλέπεις κάτω ὅλον τὸ Μοναστήριον, ὥστε δύναται τινὰς ἀπ' ἐκεῖ νὰ μετρήσῃ καὶ τὰ κελλία. Ἐκεῖθεν δὲ πάλιν πρὸς Βοῤῥᾶν παγαίνοντας, εἶναι ἄλλη Ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Ἄννης, καὶ παρέκει ἄλλη τῆς Ἁγίας Ζώνης λεγομένη. Ἐκεῖθεν δὲ, πρὸς Δυσμὰς καὶ Νότον γυρίζοντες, εἶναι Ἐκκλησία ἑτέρα τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος. ἐκεῖ εἶναι λίμνη μὲ νερὸν, ὁποῦ μαζώνεται ὅταν βρέξῃ. εἶναι καὶ ὀλίγοι λεῦκοι γύρωθεν τῆς λίμνης. Ἀλλὰ αὗται ὅλαι αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Βουνοῦ δὲν εἶναι μοναχαῖς Ἐκκλησίαις, ἀλλὰ φαίνονται νὰ ἐκατοικοῦσαν εἰς αὐτὰς καὶ ἀναχωρηταὶ Ἀσκητάδες. διότι εὑρίσκονται εἰς καθεμίαν ἀπὸ ταύτας κάποια κελλία, πλὴν κατὰ τὸ παρὸν χαλασμένα. καὶ ὁμοιάζει, ὅτι πρότερον νὰ μὴν εἶχασι πειρασμοὺς ἀπὸ τοὺς Ἄραβας, διὰ τοῦτο ἐκατοίκουν ἀφυλάκτως εἰς τὰ βουνὰ, ἢ τάχα αὐτὰ τὰ καθίσματα καὶ νὰ ἦσαν πρὸ τοῦ νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον. καὶ ἀφ' οὗ ἐκτίσθη τὸ Μοναστήριον, νὰ ἐμαζώχθησαν ὅλοι εἰς αὐτὸ διὰ καλλιτέραν φύλαξιν. Φαίνονται δὲ καὶ σπήλαια ἑτέρα Ἀσκητῶν εἰς διαφόρους τόπους τοῦ Βουνοῦ, καὶ εἰς τὴν Ἁγίαν Κορυφὴν, καὶ εἰς τὸ ἄλλο ἐπίλοιπον Βουνὸν, ὁποῦ εἴπομεν Χωρήβ. ἡ δὲ θέσις τοῦ Βουνοῦ εἶναι κατὰ μάκρος πρὸς Δύσιν καὶ Ἀνατολήν. Εἰς δὲ τὸ Ἀνατολικὸν μέρος εἶναι ἡ Κορυφὴ ὁποῦ λέγεται Σινᾶ, καὶ Ἁγία Κορυφὴ, ἔνθα ὁ Νόμος ἐδόθη. Φαίνεται δὲ
Ἐξόδ. ὅτι ὁ Ἀαρὼν, καὶ ὁ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ οἱ ἑβδομήκοντα Πρεσ-
κδ'. βύτεροι, ὁποῦ προστάσσει ὁ Θεὸς τὸν Μωϋσῆ νὰ τοὺς πάρῃ μαζί του νὰ ἀνέβῃ εἰς τὸ Ὄρος, ὅτι ἕως αὐτὸ τὸ κάτω Βουνὸν νὰ ἀνέβησαν, ὅπου εἶναι αὐτὰ τὰ Παρεκκλήσια. Διότι, ἐπειδὴ διὰ ἄλλο δὲν τοὺς ἤθελεν ὁ Θεὸς, παρὰ νὰ στέκωνται μακρόθεν, ὡς μάρτυρες, νὰ ἀκούσι τὰς φωνὰς, καὶ νὰ βλέπουσι ταῖς φωτίαις. ἄλλος τόπος δὲν εἶναι νὰ ἦτονε νὰ φαίνεται ἡ Κορυφὴ αὐτὴ ἡ Ἁγία, πάρεξ ἀπ' αὐτοῦ, ὅπου εἶναι αὐτὰ τὰ Παρεκκλήσια. Λέγει γὰρ ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Μωϋσῆν. Ἀνά-
„ βηθι πρὸς τὸν Κύριον σὺ, καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ ἑβ-
„ δομήκοντα τῶν Πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, καὶ προσκυνήσουσι μακρόθεν
„ τῷ Κυρίῳ. καὶ ἐγγιεῖ Μωϋσῆς μόνος πρὸς τὸν Θεὸν, αὐτοὶ δὲ οὐκ

„ ἐγγιοῦσιν. Ἔπειτα λέγει παρακάτω, ὅτι ἀνέβησαν, καὶ εἶδον τὸν τό-
„ πον οὗ εἱστήκει ἐκεῖ Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πό-
„ δας αὐτοῦ ὡσεὶ ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὥσπερ εἶδος στερεώματος
„ τοῦ Οὐρανοῦ τῇ καθαρότητι. Εἶναι τὸ μὲν κάτω βουνὸν ἄλλου χρώμα-
τος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα Βουνὰ λευκοκόκκινα δηλαδή. ἡ δὲ Ἁγία αὕ-
τη Κορυφὴ φαίνεται μακρόθεν ὡς περικεκαπνισμένη. τὸ δὲ ὅλον Βου-
νὸν εἶναι μοναχὸν δὲν ἐσμίγοντας μὲ ἄλλο ἀπὸ ὅσα εἶναι τριγύρου
του. γυρίζει δὲ ὁ γύρος του, ὡς δεκαπέντε μίλια. Εἶναι δὲ καὶ πολ-
λὰ δύσβατον, δὲν ἠμπορῶντας νὰ ἀνέβῃ τινὰς, πάρεξ ἀπὸ δύο τό-
πους, ἢ καὶ τρεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ πολὺν κόπον καὶ δυσκολίαν.
ὅθεν ἡ ἀνάβασις ὅπου ἀναβαίνουσιν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, εὐθὺς εὐγαί-
νωντας ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, καὶ εὐγαίνωντας πρὸς Νότον ὀλίγον, εὑ-
ρίσκεις νὰ εἶναι ἡ ἀνάβασις μὲ σκαλία πέτρινα, ἕως ἐπάνω εἰς τὴν
Ἁγίαν Κορυφήν. ἀφ' οὗ γὰρ ἀρχίσῃς τὴν σκάλαν, ἕως τὴν λεγομέ-
νην Βρύσιν τοῦ Τζαγγάρη, εἶναι σκαλία πεντακόσια. Ταύτην τὴν
Βρύσιν δι' εὐχῆς εὕγαλεν ἕνας τζαγγάρης, Καλόγηρος Ἀσκητὴς, ὅ-
θεν καὶ ἕως τὴν σήμερον λέγεται Βρύσις τοῦ τζαγγάρη. Ἀπὸ δὲ τὴν
Βρύσιν ταύτην, ἀναβαίνωντας ἄλλα χίλια σκαλία, εὑρίσκεις δεξιὰ
Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας, τοῦ Οἰκονόμου λεγομένης. τὴν δὲ αἰτίαν,
διὰ τί λέγεται οὕτως, θέλομεν εἰπῆ παρεμπροσθά. Ἀπὸ δὲ τὸ Πα-
ρεκκλήσιον τοῦτο, ἕως τὸν Ἅγιον Ἠλίαν, ὅπου καὶ πρότερον εἴπαμεν,
εἶναι σκαλία πεντακόσια. καὶ ἀπὸ τὸν Ἅγιον Ἠλίαν, ἕως τὴν Ἁ-
γίαν Κορυφὴν, σκαλία χίλια ἑκατόν. γίνονται ὅλα σκαλία χιλιά-
δες τρεῖς καὶ ἐπέκεινα. Ἀλλὰ εἶναι χρεία καὶ τοῦτο νὰ μὴ μείνῃ ἀνιστό-
ρητον, διὰ νὰ μάθῃ τινὰς εἰς πόσην εὐλάβειαν εἶχασιν οἱ παλαιοὶ
Πατέρες τὸν Ἅγιον ἐκεῖνον τόπον τῆς Ἁγίας Κορυφῆς. Ἀναβαίνων-
τας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὴν, τὴν λεγομένην Παναγίαν τοῦ Οἰκονό-
μου, εὑρίσκεις εἰς τὴν σκάλαν μίαν πόρταν κτισμένην μὲ πέτραις πε-
λεκηταῖς εἰς σχῆμα καμάρας, χαμηλὴν καὶ στενὴν, ὅσον νὰ περάσῃ
ἕνας ἄνθρωπος μόνος. καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀναβαίνωντας καὶ φθάνωντας μικρὸν
ὀλίγον νὰ εὕγῃς εἰς τὸ ἴσωμα, ἔνθα τὸ σπήλαιον τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ,
εἶναι ἄλλη μία πόρτα καὶ παντὰ ὅμοια τῆς πρώτης. οἱ δὲ τόποι, ὅπου
ἐκτίσθησαν αὖται αἱ δύο πόρται ἦσαν καὶ πολλὰ στενοὶ, καὶ ἀπ' ἔξω
ἀπὸ ταῖς πόρταις κρημνώδεις πέτραι, ὥστε τινὰς ἀλλαχόθεν νὰ περά-
σῃ δὲν δύναται. τίς δὲ ἡ χρεία τούτων τῶν πορτῶν; ἀκριβῶς λέγειν οὐκ
ἔχω. πλὴν λέγω ἐκεῖνο ὅπου ἐκ παραδόσεως ἤκουσα. ὅτι ἐκεῖ ἐκάθον-
το δύο Ἀδελφοὶ φυλάττοντες τὸν δρόμον νὰ μὴν ἀνέβῃ τινὰς, ἐὰν πρό-
τον δὲν ἐξομολογεῖτο, καὶ νὰ λάβῃ γράμματα ἀπὸ τὸν Προεστῶτα τοῦ Μο-
ναστηρίου.

Περὶ τῆς Βρύσεως τοῦ Τζαγγάρη.

Περὶ τῶν πορτῶν τῶν εἰς τὴν σκάλαν.

Περὶ τῶν γύρωθεν Μονυδρίων.

Εἶναι δὲ καὶ τριγύρω τοῦ Βουνοῦ ἕτερα μικρὰ Μοναστήρια (ὡς τὰ λεγόμενα καθίσματα) πέντε. καὶ πρῶτον μὲν εἶναι ἕνα, ἐκεῖνο ὁποῦ εἶναι ἔμπροσθα εἰς τὸ λεγόμενον Καθολικὸν Μοναστήριον, ἤτοι τὸ Μεγάλον. Αὐτὸ εἶναι περιβόλιον, (ὅσον εἰς τοιοῦτον τόπον ξηρὸν καὶ ἄνυδρον) πολλὰ ὡραιότατον μὲ κλήματα, μὲ συκαῖς, μὲ μυγδαλαῖς, καὶ ῥοδιαῖς περισσαῖς, περιτειχισμένον ὅλον τὸ γύρωθεν. Μέσα εἰς αὐτὸ εἶναι τῶν Πατέρων τὸ Κοιμητήριον. εἶναι δύο θῶλοι κτισμένοι ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ εἰς μὲν τὸν ἕνα θῶλον ἐνταφιάζουσι τοὺς τελευτήσαντας Μοναχούς, εἰς δὲ τὸν ἄλλον τοὺς Ἱερομονάχους. Ἐπάνω δὲ εἰς τὸ Κοιμητήριον εἶναι Ἐκκλησία τῆς Παναγίας, καὶ ἐκ πλαγίου τῆς Ἐκκλησίας πύργος ὑψηλός, εἰς τὸν ὁποῖον κάθεται ὁ Ἀδελφός, ὁ γεωργῶν καὶ σκάπτων τὸ περιβόλιον. κάτωθεν δὲ ἀπὸ τὸ περιβόλιον αὐτὸ εἶναι μία βρύσις, λεγομένη τοῦ Κατῆ. Ἐρχόμενοι δὲ πρὸς Δυσμὰς ἀπ᾽ἐκεῖ, ὅσον μισὸν μίλιον ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, εὑρίσκεται μέσα εἰς τὸν δρόμον μία πέτρα μεγίστη ὀλίγον φαινομένη ἐπάνω ἀπὸ τὴν γῆν. ἔχει δὲ αὐτὴ ἡ πέτρα σκαμμένα Γράμματα μεγάλα, τὰ ὁποῖα τινὰς νὰ ἀναγνώσῃ εἰς τοὺς καιρούς μας, οὔτε εἰς τοὺς Πατέρας μας, δὲν ἐδυνήθη. διότι οὔτε Ῥωμαϊκὰ εἶναι, οὔτε Ἑλληνικά, οὔτε Ἀράπικα, ἢ Τούρκικα, ἢ Ἑβραϊκά. ἐπειδὴ πολλοὶ τὰ εἶδαν, καὶ Τοῦρκοι, καὶ Φράγγοι Προσκυνηταί, ὁποῦ καὶ γράμματα Ἑβραϊκὰ ἤξευραν, ἀλλὰ τινὰς δὲν ἤξευρε τί λέγει. Ὅθεν τινὲς ἐνόμισαν νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ πέτρα, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποκάτω ἔκρυψεν ὁ Προφήτης Ἱερεμίας τὰ σκεύη τὰ Ἱερὰ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἱερουσαλὴμ, καθὼς διαλαμβάνει τὸ Συναξάριόν του, ἀναγινωσκόμενον τῇ πρώτῃ Μαΐου. διότι, ἀφίνωντας ὀπίσω αὐτὴν τὴν πέτραν, εὐγαίνει ὁ δρόμος ἔξω εἰς τόπον εὐρύχωρον, καὶ πλατὺν, καὶ πολὺν, καὶ ἐκεῖ λέγουσι πῶς νὰ ἐστάθη ἡ Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου. Αὐτὸν δὲ τὸν κάμπον, ἀφ᾽οὗ εὐγῇς ἔξω, ἀφίνωντάς τον δεξιά, καὶ περιπατοῦντας τὰ πρόποδα τοῦ Βουνοῦ, ἔχωντας τὸ Βουνὸν ἐξ ἀριστερῶν, ἐρχόμενοι πρὸς Νότον, εὑρίσκομεν ἄλλο Μοναστήριον, μικρὸν καὶ αὐτό, μὲ περιβόλιον καὶ ὀλίγον νερὸν μὲ στέρναν. λέγεται καὶ αὐτὸ ἡ Παναγία τοῦ Νταβίτη, τουτέστι τοῦ Δαβίδ. ἦτον γὰρ κατοικία καὶ οἰκοδομὴ παλαιοῦ τινος Μοναχοῦ, Δαβὶδ τὸ ὄνομά του, καὶ ἀπ᾽ἐκείνου ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν. Ἀπὸ δὲ τὸ Μοναστήριον τοῦτο τοῦ Νταβίτη, ἐρχόμενοι πρὸς Νότον, ἔχοντες τὸ βουνὸν τοῦτο τὸ Χωρὴβ πάντοτε ἐξ ἀριστερῶν, εἰσεβαίνομεν εἰς τόπον στενωπὸν ἀνάμεσα εἰς δύο βουνά, τοῦτο τὸ Χωρήβ, καὶ τὸ ἄλλο τὸ ἀντίκρυ του. καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἄλλο τὸ ἀντίκρυ, εἶναι ἕτερον Μονήδριον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μὲ νερὸν καὶ περιβόλιον. Παγαίνοντες δὲ, ὡς εἴπομεν, πρὸς Νότον διὰ τοῦ στενωποῦ

Margin notes: Περὶ τοῦ Κοιμητηρίου. — Περὶ τῆς πέτρας, ἐν ἣ ἔκρυψεν ὁ Προφήτης Ἱερεμίας τὰ σκεύη. — Περὶ τῆς Παναγίας τοῦ Νταβίτη. — Περὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

ἐκεῖ

ἐκείνου τόπου. ἀνάμεσα τῶν δύο βουνῶν, εὑρίσκομεν τὴν πέτραν ὁποῦ ἐβάρισε μὲ τὴν ῥάβδον ὁ Μωϋσῆς, καὶ ἔβγαλε νερὸν, καὶ ἐπότισε διψῶντα τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαόν. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ παγαίνοντας πάλιν πρὸς Νότον, ἔχων πάντοτε ἐξ ἀριστερῶν τὸ Ὄρος, εὑρίσκεται ὁ ἐλαιῶνας τοῦ Μοναστηρίου. εἰς δὲ τὴν ἀρχὴν τούτου εἶναι μικρά τις Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου, καὶ παρεμπρὸς εἶναι τὸ ἄλλο Μονύδριον, τὸ λεγόμενον τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων. Ἔχει καὶ αὐτὸ περιβόλιον καὶ νερὸν, ὡς καὶ τὰ λοιπά. ἔχει δὲ καὶ τὸν ἐλαιῶνα, ὁ ὁποῖος ποτίζεται μὲ νερὸν ὀλίγον ὁποῦ τρέχει ἐκεῖ εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ μὲ ἄλλο ὁποῦ εἶναι παρέκει. Τὰ ὁποῖα νερὰ, διὰ τὸ νὰ εἶναι ὀλίγα, ἔχουσι στέρναις καὶ τὰ μαζώνουσι, καὶ ποτίζουσι τὰ δένδρα καὶ τὸν ἐλαιῶνα, ὅλον τὸν χρόνον, καὶ ἔχουσιν ἀπὸ ταύτας ὅσον διὰ τὴν τράπεζαν τῶν Πατέρων. πλὴν, ἂν βρέξῃ νὰ ποτισθοῦσι καὶ μὲ βροχὴν, μία ἢ δύο φοραῖς, καὶ ὄχι περισσότερον, τότε καρπίζουσιν, ὄχι μόνον διὰ τὴν τράπεζαν, νὰ φάγωσιν ἐλαίας, ἀλλὰ νὰ κάμουσι καὶ λάδι. ἀλλὰ ὅταν δὲν βρέξῃ, (τὸ ὁποῖον πολλάκις συμβαίνει) δὲν καρπίζουσι παντελῶς, μήτε διὰ τὴν τράπεζαν, μήτε διὰ λάδι, μάλιστα καὶ περισσαῖς ξηραίνονται. διότι καὶ τὰ νερὰ ὁποῦ ταῖς ποτίζουσιν ὀλιγοστεύουσιν ἀπὸ τῆς ἀνομβρείας. Οὕτω πάσχουσι καὶ τὰ ἄλλα περιβόλια, ὁποῦ εἴπαμεν. διότι καὶ αὐτὰ μὲ στέρναις ποτίζονται διὰ τὴν ὀλιγότητα τοῦ νεροῦ. Εἶναι ταῦτα ὅλα τὰ περιβόλια περιτειχισμένα, καὶ τὰ Μονύδρια, μὲ κελλία ὑψηλὰ ὡς πύργοι, καὶ μὲ σιδηρόπορταις, διὰ νὰ μὴ πειράζωνται οἱ εἰς αὐτὰ ὄντες Ἀδελφοὶ ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Καὶ ταῦτα μὲν τὰ τέσσαρα Μονύδρια εἶναι τριγύρου τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἢ Χωρήβ. εἰς δὲ τὸ ἕτερον Βουνὸν, τὸ πρὸς Δυσμὰς, ὄπισθεν τοῦ βουνοῦ ὀλίγον πρὸς Νότον προβαίνοντες, εἶναι καὶ ἕτερον Μονύδριον τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, ὅμοιον κατὰ πάντα μὲ τὰ προειρημένα τέσσαρα, μὲ περιβόλιον περιτειχισμένον, μὲ κελλία καὶ πύργον, καὶ νερὸν μὲ στέρναις, πλὴν περισσότερον μακρὰν ἀπὸ τὰ ἄλλα. Παρακάτω πρὸς Βορρᾶν, ὡς δύο μίλια, εἶναι τὸ σπήλαιον Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, εἰς τὸ ὁποῖον ἡσύχαζε. μακρὰν, τὰ Μονύδρια ταῦτα ἀπὸ τὸ Καθολικόν. τὸ μὲν τοῦ Νταούτη, μίλια τρία. τὸ δὲ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, μίλια τέσσαρα. τὸ δὲ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα, μίλια ἑπτά. τοσαῦτα καὶ τὸ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων. Ταῦτα τὸν μὲν χειμῶνα φυλάττουσι καὶ τὰ ἐπιμελοῦνται οἱ σκλάβοι. εἰς δὲ τὸν καιρὸν τῶν ὀπωρῶν προστάσουσιν, εἰς καθ' ἕκαστον, ἕναν, ἢ δύο Ἀδελφοὺς καὶ τὰ φυλάττουσιν. αἱ δὲ τούτων ὀπῶραι εἶναι, μῆλα, ἀπίδια, δαμάσκηνα, βερίκοκα, σῦκα, σταφύλια, μύγδαλα. εἶναι καὶ εἴς τινα ἀπὸ ταῦτα ἀπὸ δύο, ἢ τρεῖς νεραντζαῖς, καὶ ἔχουν ἀπὸ ταύταις τὸν χειμῶνα ὅσον διὰ τὴν τράπεζαν. Αὐτὴν καὶ μόνην τὴν καρποφορίαν ἔχουσιν οἱ ἐκεῖσε εὑρισκόμενοι Πατέρες, πλὴν καὶ ταύτην, ὄχι εἰς κόρον καὶ πλησμονὴν, ἀλλὰ ὅσον νὰ μοιράσουσιν εἰς τὴν τράπεζαν, δύο ἢ τρεῖς φοραῖς, ἀπὸ κάθε ὀπώραν. Τὰ δὲ ἅπαντα ἄλλα αὐτῶν

Περὶ τῆς πέτρας τῆς βλυσάσης τὸ ὕδωρ.

Περὶ τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου.

Περὶ τῶν Ἁγίων Μαρτύρων.

Περὶ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

ξοφήματα καὶ χρεῖαι, ἔρχονται ἀπὸ τὸ Μισήριον μὲ ἀγώγια καμήλων Ἀραβικῶν, ἤγουν σιτάρι, κουκία, φακκὴ, ρεβύθια, καὶ λάδι. ταῦτα γὰρ καὶ μόνα ἔχουσι ξοφλὴν δι' ὅλου τοῦ χρόνου. Γάλα, τυρὶ χλωρὸν, ἢ μιζύθραις, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν εἰς πλῆθος ἄλλα Μοναστήρια, εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, μήτε ὀνομάζονται. Εἰς δὲ τὰς ἐπισήμους Δεσποτικὰς Ἑορτὰς, καὶ Μνήμας Ἁγίων, καταλύουσιν εἰς ὀψάρια ξηρὰ, ὁποῦ τοὺς ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν. Κήπους λαχανῶν, καὶ χλωρῶν χορταρίων μήτε ἐν ὀνείρῳ τὰ βλέπουσι. Κρασὶ τόσον μόνον εὑρίσκεται, ὅσον διὰ τὸ νάμα τῆς Λειτουργίας. ἀντὶ δὲ κρασίου κεράσματος, δίδουσιν ἀπὸ ὀλίγον ρακὶ εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ τοῦτο εὑγαλμένον ἀπὸ τὴν κουρμαν, ἤτοι τοὺς φοίνικας. διότι εἰς τὴν λεγομένην Ῥαϊθὼ, μακρὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον τριῶν ἡμερῶν δρόμον, ἔχουσι περιβόλιον, ὅλον κουρμάδες, καὶ ξυγῶσιν αὐτοὺς εἰς τὸν καιρόν. καὶ τούτους ἔχουσι διὰ φαγὶ εἰς τὰς Τεσσαρακοστὰς, καὶ ἄλλας νηστίμους ἡμέρας. καὶ ἀπὸ τούτους καίουσι καὶ ρακὶ, καὶ ξύδι διὰ τὴν τράπεζαν. Καὶ οὕτω μὲ πολλὴν στενοχωρίαν περνοῦσι τὴν ζωήν τους.

Περὶ τῶν ἄλλων Βουνῶν, τῶν γύροθεν τοῦ Σιναίου Ὄρους.

Περὶ τοῦ Βουνοῦ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, καὶ τοῦ ταύτης Ἁγίου Λειψάνου.

☞ Περὶ τῆς χρηματισάσης πέτρας, ὡς ἀνθρωπίνου σώματος.

Ἀλλὰ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὸ προκείμενόν μας, νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τὰ ἄλλα Βουνὰ τὰ τρία, τὰ ὄντα γύροθεν τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ. Ὄπισθεν δὲ τοῦ Ἁγίου Σιναίου Ὄρους, πρὸς Δυσμὰς, εἶναι μία ὑψηλὴ κορυφὴ καὶ δυσανάβατος, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς τῆς κορυφῆς ἐκρύπτετο τὸ Λείψανον τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης χρόνους διακοσίους, πρὸ τοῦ νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον ὑπὸ μόνων τῶν Ἀσκητῶν γινωσκόμενον καὶ τιμώμενον. Τοσαῦτα γὰρ ἔτη καταριθμοῦνται ἀπὸ τὸν καιρὸν Μαξεντίου τοῦ Βασιλέως, τοῦ μαρτυρήσαντος τὴν Ἁγίαν, ἕως τὸν καιρὸν τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ τοῦ κτίσαντος τὸ Μοναστήριον, ὁπότε καὶ τὸ Ἅγιον τοῦτο Λείψανον μετεκομίσθη ἀπὸ τὴν κορυφὴν τούτου τοῦ Βουνοῦ, καὶ κατετέθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Καθολικοῦ, ἔνθα καὶ μέχρι τῆς σήμερον ὁρᾶται καὶ προσκυνεῖται, ἄμεσα εὐωδιάζον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ σιωπηθῇ τὸ θαῦμα, ὁποῦ μέχρι καὶ τώρα φαίνεται ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν αὐτὴν, ὅπου τὸ Λείψανον τῆς Ἁγίας, ὡς εἴπομεν, ἐκρύπτετο. Εἶναι ὅλη ἡ κορυφὴ ἐκείνη τοῦ Βουνοῦ μία πέτρα μονόλιθος, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἦτον κρυπτόμενον τὸ Λείψανον, ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἐπῆραν ἀπ' ἐκεῖ, (ὢ τοῦ θαύματος, θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ὁ δοξάζων τοὺς Ἁγίους του μὲ σημεῖα καὶ τέρατα) ἡ πέτρα ἐκείνη ἐφούσκωσεν, ὡσὰν ζυμάρι, καὶ ἔκαμεν ἴσα σχῆμα ὅλου κορμίου γυναικὸς μὲ τὰ ἐνδύματά της, κειμένη ὑπτία ὡσεὶ νεκρός. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα νὰ τὸ συκοφαντήσῃ τινὰς, καὶ νὰ εἰπῇ πῶς εἶναι Τέχνη χειρὸς ἀνθρώπου, ἤγουν πλάσμα, καὶ ὄχι θαῦμα, δὲν ἠμπορεῖ. διότι τὸν ἐλέγχει ἡ πέτρα, ἐκ φύσεως οὖσα σκληρὰ καὶ δυνατὴ τόσον, ὁποῦ πολλοὶ Προσκυνηταὶ,

ταὶ, Ῥωμαῖοι, καὶ Φράγγοι δοκιμάζουσι μὲ σφυρία νὰ κόψουσι κόμματι, διὰ εὐλάβειαν, καὶ δὲν δύνονται. Ἀλλ' ἔσω καὶ ταῦτα ὡς ἔστι. καὶ ὁ μὲν εὐλαβὴς καὶ πιστὸς πιστευέτω, ὁ δὲ ἀπειθὴς καὶ σκληρὸς ἀπιστείτω. Πρὸς δὲ τὸ Νότειον μέρος τοῦ Μοναστηρίου εἶναι μία μικρὰ καὶ χαμηλὴ ῥάχη, ἡ ὁποία λέγεται Βουνὸν τοῦ Προφήτου Μωϋσέως. εἰς ταύτην τὴν ῥάχιν ἔστεκε φυλάττων τὰ πρόβατα Ἰωθὼρ τοῦ πενθεροῦ του, ὅταν εἶδε τὴν Βάτον κάτω καιομένην καὶ μὴ φλεγομένην. „ ὅτε καὶ εἶπε. Καταβὰς ὄψομαι „ τὸ ὅραμα τὸ μέγα τοῦτο, τί ὅτι οὐ καίεται ἡ βάτος; Πρὸς δὲ Ἀνατολὰς τοῦ Μοναστηρίου εἶναι ἕτερον Βουνὸν, τῆς Ἁγίας Ἐπιστήμης λεγόμενον. ἐπάνω εἰς τοῦτο ἀσκήτευον Γαλακτίων καὶ Ἐπιστήμη οἱ Μάρτυρες. Λέγει δὲ διὰ τὸ Βουνὸν τοῦτο ὁ βίος τῶν Ἁγίων τούτων, ὅτι ἦτον ἐκεῖ, παλαιὰ, Μοναστήριον, ὡς λέγουσι, Γυναικῶν, καὶ ἀκόμι φαίνονται τὰ κελλία κρημνισμένα. Τοῦτο τὸ Βουνὸν εἶναι, ὅπου ὁ Ἰουστινιανὸς ὁ Βασιλεὺς ἔλεγε νὰ χαλάσῃ, νομίζωντας νὰ δίδῃ πείραξιν τοῦ Μοναστηρίου. ὅμως εἶναι Θεοῦ βοηθεία τὸ Μοναστήριον ἀπείρακτον ἀπ' ἐκεῖ. διότι δὲν εἶναι πολλὰ σιμά. Ὄπισθεν τούτου τοῦ Βουνοῦ, πρὸς Ἀνατολὰς, ἔκαμαν καὶ τὰ δύο Χωρία, ὅπου ἐκατοίκησαν τὸ πρῶτον οἱ σκλάβοι, καὶ τώρα φαίνονται χαλασμένα. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν κατὰ τὸ Μοναστήριον τῶν, τε ἔσω καὶ τῶν ἔξω.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν Ῥαϊθὼ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν αὐτῇ.

Ἡ μὲν ἐν Ῥαϊθὼ αὕτη ἐστὶν ὁ τόπος, ὅπου πολλάκις εἴπομεν, ὅτι εἰς τὴν Θείαν Γραφὴν λέγεται Ἐλείμ, οἱ Ἄραβες δὲ τὸ λέγουν σήμερον Τούρ. Ἐδῶ ἦσαν τὰ ἑβδομήκοντα στελέχη τῶν φοινίκων, καὶ αἱ δώδεκα πηγαὶ τῶν ὑδάτων. καὶ ἐκεῖ εἰς τὸν τόπον, ὅπου τότε ἦσαν ἑβδομήκοντα μόνα στελέχη φοινίκων, τώρα εἶναι πλῆθος πολὺ, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ περιβόλιον τῶν Πατέρων. Αἱ δὲ δώδεκα πηγαὶ τῶν ὑδάτων εὑρίσκονται ἕως τὴν σήμερον, καὶ ἀπ' αὐταῖς ποτίζεται τὸ περιβόλιον, πλὴν δὲν εἶναι νερὸν πότιμον. μάλιστα δύο βρύσες ἀπὸ ταύταις εἶναι θερμὰ, καὶ εἰς τὴν μίαν ἐπάνω ἔκτισαν μικρὸν θῶλον, καὶ τὴν ἔκαμαν ὡσὰν λουτρὸν, καὶ πλύνονται ἐκεῖ πολλοὶ Τοῦρκοι, ἐρχόμενοι ἀπὸ τὸν Κιαμπέ. εἶναι ἔξω εἰς τὸν τεῖχον τοῦ περιβολίου. Εἶναι, μακρὰν ὀλίγον ἀπὸ τὸ περιβόλιον αὐτὸ, τὸ Μοναστήριον τοῦ Προδρόμου, ὅπερ ἔκτισεν, ὡς εἴπομεν, ὁ Ἰουστινιανὸς, πλὴν τώρα χαλασμένον. ἔχει νερὸν πολὺ πότιμον, καὶ γλυκὺ, καὶ ἀπ' αὐτὸ πίνουσιν οἱ Πατέρες, ὅπου εἶναι εἰς τὸ περιβόλιον. Εἶναι δὲ ἐκεῖ, σιμὰ εἰς τὸ παραθαλάσσιον, καὶ Κάστρον μὲ Ἀγὰν, καὶ φύλακας, ἐξουσιαζόμενοι ὑπὸ τοῦ Μπασᾶ τοῦ Μισηρίου. Εἶναι καὶ Χωρίον ἐκεῖ πλησίον Χριστιανῶν Ἀράβων, καὶ Μετόχιον τοῦ Μοναστηρίου μὲ Ἐκκλησίαν. Κάτωθεν δὲ ἀπὸ τὸ περιβόλιον, ὡς πέντε μιλίων διάστημα, εἶναι τόπος λεγόμενος Μπουσού-

μαΐνδρων τῶν εἰς τὰ Μανούγερα.

γερα. ἐκεῖ φαίνονται πολλὰ σπήλαια, καὶ πολλαὶ κατοικίαι παλαιῶν Ἀσκητάδων, εἰς τὸ παραθαλάσσιον τῆς Ἐρυθρᾶς λεγομένης Θαλάσσης. Ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον ἀκούονται, ὡσὰν σήμανδρα Ἐκκλησίας εἰς ταῖς διωρισμέναις ὥραις τῆς Ἀκολουθίας τῶν Ἑορτῶν, Ἑσπερινὸν δηλαδὴ, Ὄρθρον, καὶ Λειτουργίαν. καὶ αὐτὰ τὰ ἤκουσαν πολλοὶ, καὶ τὰ ἀκούουσιν ἕως τὴν σήμερον. Ταῦτα τινὲς φυσικώτερον ἐκλαμβάνοντές τα, εἶπον νὰ εἶναι σύμβαμα τοῦ τόπου, ἢ βρασμὸς τῆς θαλάσσης, ἢ κτύπος ἀνέμου ὑπὸ σεισμοῦ τόπου βίᾳ ἐξερχομένου. Ταῦτα δὲ λέγουσι, διότι αὐτοὶ τοὺς δὲν ἤκουσαν τὸ πρᾶγμα ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον, ἀλλὰ τὸ ἤκουσαν ἄλλων διηγουμένων. Ἡμεῖς δὲ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον, διὰ τοῦτο καὶ μόνον τὰ ἠκούσαμεν καθαρῶς, αὐτήκοοι γενόμενοι τοῦ πράγματος, καὶ ἐγνωρίσαμεν καλῶς, πῶς δὲν εἶναι πρᾶγμα φυσικὸν, ἢ κτύπος θαλάσσης, ἢ ἀνέμου πνοὴ, ἀλλ' ἕτερόν τι ὑπὲρ φύσιν. τὸ τί δὲ εἶναι καθαρῶς, νὰ εἰπῶ δὲν ἠξεύρω. πλὴν, ὡς ἤκουσα, οὕτω γράφω, διότι κρίνω κατ' ἐμαυτὸν, ὅτι ἀδικεῖται πολλὰ ἡ ἀλήθεια σιωπημένη, ὥσπερ καὶ τῷ ψεύδει καλυπτομένη. Τινὲς ἐνόμισαν, νὰ εἶναι ἐκεῖ Μοναστήριον ὑπὸ Θεοῦ κρυπτόμενον, τοῦτο δὲ ἐγὼ οὐκ ἔχω βεβαιῶσαι. Καὶ ταῦτα περὶ τῶν ἐν Ῥαϊθῷ.

Περὶ τῆς τάξεως τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μοναστηρίου.

ΠΑ'λιν ἐπαναστρέφω ἀπὸ τὴν Ῥαϊθῷ εἰς τὸ Μοναστήριον διηγήσασθαι καὶ περὶ τῆς τάξεως τῆς Ἀκολουθίας αὐτοῦ. Φυλάττει γοῦν ἀπαραλλάκτως τὸ παλαιὸν Τυπικὸν, ὅπερ ἡ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία κρατεῖ. ὅπερ πρῶτος [illegible] ἐν Ἁγίοις Σάββας ὁ προῤῥηθεὶς ἐτύπωσε, καὶ ἐπαρέδωκεν εἰς τὰ Μοναστήριά του, εἰς τὴν Παλαιστίνην. τὸ ὁποῖον ὁ μέγας Δαμασκηνὸς εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Σάββα μετερρύθμισε, προσθέτωντας εἰς αὐτὸ τοὺς Κανόνας καὶ Ἰδιόμελα, ἅπερ αὐτὸς ἔγραψε, καὶ ὁ Κοσμᾶς. καὶ πάλιν ὕστερον οἱ ἐν τῇ Μονῇ τῶν Στουδίτων Θεόδωρος, καὶ Θεοφάνης, οἱ γραπτοί. ἔτι δὲ καὶ Ἰωσὴφ ὁ Ὑμνογράφος πληρέστερον ἀπετέλεσαν, ὡς φαίνεται καὶ εἶναι τὴν σήμερον, βάλλοντες καὶ αὐτοὶ εἰς αὐτὸ, (ἀδείᾳ Συνόδου Οἰκουμενικῆς) τὰ αὐτῶν πάνσοφα μελῳδήματα. τὸ ὁποῖον οὐκ ἔτι Σάββα, ἢ Δαμασκηνοῦ Τυπικὸν λέγεται, ἀλλὰ Τυπικὸν τῶν Στουδίτων, ὡς ἔν τινι παλαιῷ ἀντιγράφῳ εὕρομεν. τοῦτο τοίνυν κρατεῖ καὶ τὸ μεγαλώνυμον Μοναστήριον τοῦ Σιναίου Ὄρους. Λειτουργοῦσι δὲ, τὴν μὲν Κυριακὴν, πάντοτε δύο Ἱερομόναχοι, εἷς μὲν ἐν τῷ Καθολικῷ, καὶ ἕτερος ἐν τῇ Ἁγίᾳ Κορυφῇ. τὸ δὲ Σάββατον ἕτεροι δύο, εἷς μὲν εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον, καὶ ἕτερος ἔξω εἰς τὸ Κοιμητήριον τῶν Πατέρων μετὰ κολύβων. Φυλάττουσι γὰρ καὶ τοῦτο ἀπαράλλακτον, νὰ ἔχουσι πᾶσαν παρασκευὴν τὸ βράδυ κόλυβα. νὰ ψάλλουσι τὸν νεκρώσιμον Κανόνα, κατὰ τὴν

τά-

τάξιν τῦ Τυπικῦ. κὴ νὰ μνημονδέουσι τὰς Α᾽δελφοὺς τῆς Α᾽γίας Μονῆς. Α᾽δελφοὺς δὲ λέγουσιν, ὄχι μόνον τὰς Καλογήρους, ἀλλὰ κὴ ὅσοι ἐγράφησαν κοσμικοὶ εἰς τὸ Βραβεῖον νὰ εἶναι Α᾽δελφοί. Τὰς δὲ λοιπὰς πέντε ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος κάνουσι τὴν Α᾽κολουθίαν τῦ Ε᾽σπερινῦ κὴ τῦ Ο᾽ρθρου εἰς τὸ Καθολικόν. τὴν δὲ Λειτουργίαν κάνουσιν εἰς τὰ Παρεκκλήσια, ἀρχίζοντες κατὰ τάξιν ἀπὸ τὸ ἓν εἰς τὸ ἄλλον, ὅσον νὰ τὰ λειτουργήσουσιν ὅλα. κὴ πάλιν ἀρχίζουσιν, ἔχοντες πάντοτε μαζὶ κὴ τὴν πρόθεσιν ὅπου ἐγράφησαν οἱ Χριστιανοί, τὴν ὁποίαν ἀναγινώσκουσιν οἱ Διάκονοι, κὴ ὁ Ι᾽ερεὺς δὐγάζει τὰς μερίδας. Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας ὅπου γίνεται Ε᾽ννάτη, ἡ μὲν Λειτουργία γίνεται εἰς τὴν ὥραν τῆς κατὰ τὴν τάξιν, αἱ δὲ Ω᾽ραι ἀναγινώσκονται ὕστερον εἰς τὸ Καθολικόν, Ε᾽ννάτης τελουμένης. Ο᾽ταν δὲ τύχῃ Ε᾽ορτὴ, ἢ μνήμη Α᾽γίου τινὸς, ὅπου νὰ εἶναι οἶκός του δὐπήριος, εἰς κανένα ἀπὸ τὰ Παρεκκλήσια, ὁ μὲν Ε᾽σπερινὸς, κὴ ἡ Λιτὴ, κὴ ἡ Α᾽ρτοκλασία γίνεται εἰς τὸ Παρεκκλήσιον, ὁ δὲ Ο᾽ρθρος εἰς τὸ Καθολικόν. κὴ ἡ Λειτουργία πάλιν εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τῦ Α᾽γίου. Ε᾽ὰν δὲ τύχῃ Σάββατον, ἢ Κυριακὴν ἡ τοιαύτη Ε᾽ορτὴ τῦ Α᾽γίου, συμβαίνει νὰ γίνωνται Λειτουργίαι τρεῖς, δύο αἱ διαπεπαγμέναι. ἐὰν μὲν Σάββατον, ἐντε τῇ Α᾽γίᾳ Βάτῳ, κὴ ἐν τῷ Κοιμητηρίῳ ἔξω. ἐὰν δὲ Κυριακὴ, εἰς τὸ Καθολικόν, καὶ ἐν τῇ Α᾽γίᾳ Κορυφῇ, κὴ ἑτέρα εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τῦ ἑορταζομένου Α᾽γίου. Πλὴν αὕτη γίνεται ταχύτερον, διὰ νὰ γένῃ ἡ καθολικὴ Σύναξις τῶν Α᾽δελφῶν εἰς τὸ Καθολικὸν ἀπαραλλάκτως εἰς τὴν διαπεπαγμένην ὥραν.

Ο᾽πως ὁ Ι᾽ουστινιανὸς ἐτίμησε τὸ Μοναστήριον εἰς Ε᾽πισκοπὴν, ἢ μετὰ ταῦτα τὸν ἐκεῖ Ε᾽πίσκοπον διὰ Χρυσοβούλλου τὸν ἔκαμεν Α᾽ρχιεπίσκοπον.

Καὶ ὁ μὲν Βασιλεὺς Ι᾽ουστινιανὸς οὕτω διαπράξας πάντα τὰ κατὰ τὸ Α᾽γιον, κὴ Θεοβάδιστον Ο᾽ρος τὸ Σίναιον, κὴ τελειώσας τὸ περικαλλὲς κὴ Βασιλικὸν ἐκεῖνο Μοναστήριον, τὸ ἐτίμησεν εἰς Ε᾽πισκοπὴν, θεσπίσας τὸν αὐτὸν Ε᾽πίσκοπον εἶναι κὴ Η᾽γούμενον. διότι πρότερον δὲν εὑρίσκομεν νὰ ἦτον Ε᾽πίσκοπος Σινᾶ, ἀλλὰ μήτε Η᾽γούμενος ἁπλῶς, μὴ ὄντας ἀκόμη Μοναστήριον. Εἶχον δὲ μόνον ἕναν Ι᾽ερομόναχον γέροντα, ὅπου τὸν ἐλειτούργει πᾶσαν Κυριακὴν, ὅταν ἐσυνάζοντο εἰς τὸ Καθολικόν, κὴ αὐτὸν ἐνόμιζον κὴ πρῶτον τῆς Σκήτεως, διὰ τὸ ἀξίωμα κὴ χάριν τῆς Ι᾽ερωσύνης. Α᾽φ᾽ οὗ δὲ ἔγινε τὸ Μοναστήριον, κὴ ἐσυνάχθησαν ὅλοι εἰς μίαν κατοικίαν ὁμοῦ, κὴ ἐκλείοντο εἰς μίαν περιοχὴν τῦ Κάστρου, ἐχρειάσθησαν νὰ κατασήσουσι κὴ Η᾽γούμενον τῆς Μονῆς ὅλης. Τοῦτον λοιπὸν τὸν Η᾽γούμενον, ὁ Μέγας οὗτος Βασιλεὺς ἐθέσπισε νὰ λαμβάνῃ χειροτονίαν Ε᾽πισκόπου, κὴ νὰ εἶναι ὁμοῦ Η᾽γούμενος κὴ Ε᾽πίσκοπος νὰ ἔχῃ κὴ τὰ δύο ταῦτα Α᾽ξιώματα. κὴ πρεπόντως,

διὰ

διὰ νὰ σώζωνται εἰς ἕνα Ὑποκείμενον, τὸ τοῦ Ἡγουμένου, δύο Ἀξιώματα, Ἡγεμονίας, καὶ Ἱεραρχίας. καὶ νὰ ἔχῃ εἰς τοὺς λόγους του τὸ ἐκτύπωμα τῶν δύο Προφητῶν Μωϋσέως καὶ Ἀαρὼν, τῶν ὁποίων καὶ τῆς καθέδρας διάδοχος ἔγινε. Καὶ κατὰ μὲν τὸν τῆς Ἡγεμονίας λόγον, ἤγουν ὡς Ἡγούμενος, νὰ φέρῃ ἐκτύπωμα τοῦ Μωϋσέως, ὁποῦ ἦτον Ἡγούμενος τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, καὶ ὁδηγὸς ἀπλανέστατος. κατὰ δὲ τὸν τῆς Ἱεραρχίας, ἤγουν ὡς Ἐπίσκοπος, νὰ εἶναι ἐκτύπωμα τοῦ Νομικοῦ Ἀρχιερέως τοῦ Ἀαρών. καὶ τοῦτο δικαίως, ἐπειδὴ τοῦτος ὁ Βασιλεὺς Θεόθεν κινηθεὶς, ἔκτισε καὶ ἐκατεσκεύασεν, ὡς ἄλλος Βεσελεὴλ. ἄλλην Ἱερὰν σκηνὴν τοῦ Μαρτυρίου, τὸ περικαλλὲς ἐκεῖνο Μοναστήριον, κατὰ πολλὰ σεμνότερον καὶ τιμιώτερον τῆς παλαιᾶς ἐκείνης Σκηνῆς, ὁποῦ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἐστάθη. Καθὸ μὲν ἐκείνη εἶχεν εἰς τοὺς λόγους της τοὺς τύπους, τοῦτο δὲ ἔχει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ἐκτύπωμα. Καὶ καθὸ ἐκείνη ἐδειχνε ἀφ᾽ ἑαυτοῦ της, πῶς μέλλει νὰ εἶναι πρόσκαιρος, ἐπειδὴ ἦτον ἕνα σπῆτι μὲ ξύλα μόνον καὶ πανία κατεσκευασμένη, τοῦτο δὲ μὲ θεμέλια ἀρραγέστατα. καὶ καθὸ ἐκείνη ἐκινεῖτο καὶ ἐφέρετον ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, τοῦτο δὲ μένει καὶ θέλει μένει, Θεοῦ βοηθείᾳ, στερεὸν, καὶ ἀμετακίνητον. ἀλλὰ καὶ τὸ μεγαλήτερον. ἐκείνη εἶχε Θυσίας, καὶ σφαγὰς, καὶ αἵματα ζώων ἀλόγων, εἰς τοῦτο δὲ τελεῖται ἡ ἀληθινὴ καὶ Κοσμοσωτήριος Θυσία τῆς Ἁγίας Σαρκὸς, καὶ Αἵματος τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ τοῦτο λοιπὸν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἐν αὐτῷ καὶ τὸ τῆς ἀληθείας ἐνσφράγισμα, τὸν Ἱεράρχην, λέγω, καὶ Ἱεροτελεστὴν τῆς ἀληθοῦς ταύτης Σκηνῆς, καὶ τῆς ἐν αὐτῇ καθαρωτάτης καὶ ἀμώμου Θυσίας τὸν Ἀρχιθύτην, ἐκτύπωμα ἀληθινὸν ἔχοντα τοῦ παλαιοῦ Ἀρχιερέως τοῦ Ἀαρὼν, διὰ νὰ μὴν λείπῃ ἀπὸ τὴν νέαν ταύτην Σκηνὴν μηδένα ἐκτύπωμα ἀπὸ ὅλους τοὺς τύπους ὁποῦ εἶχεν ἡ παλαιὰ ἐκείνη Σκηνή. Καὶ μὲ τοιοῦτον τρόπον εἰς τὸν αὐτὸν τόπον καὶ εἰς τὸ αὐτὸ Ὄρος, ὁποῦ ἐφάνησαν τὸ πρῶτον αἱ Σκιαὶ καὶ οἱ Τύποι, εἰς τὸν αὐτὸν ἐκεῖνον τόπον, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον Ὄρος νὰ λάμψουσι πληρέστερον καὶ καθαρώτερον αἱ ἀλήθειαι τῶν πραγμάτων, καὶ τὰ ἐκτυπώματα. Διὰ τοιοῦτον γοῦν σκοπὸν, καὶ πρὸς τοιοῦτο τέλος στοχαζόμενος ὁ συνετώτατος ἐκεῖνος Βασιλεὺς, δὲν ἠθέλησεν, ὅτι ὁ προεστὼς τοῦ Μοναστηρίου ἐκείνου νὰ εἶναι ἁπλῶς Ἡγούμενος, ἀλλὰ καὶ Ἀρχιερεὺς ὁμοῦ. Ἀποδεξάμενοι δὲ τὸν φιλευσεβῆ τοῦτον σκοπὸν τοῦ Αὐτοκράτορος οἱ τότε τῆς Συνόδου Πατέρες, καὶ θαυμάσαντες τὴν τούτου ἀγχίνοιαν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὰ θεῖα πράγματα, ἠθέλησαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ λόγου τους νὰ αὐξήσουσιν ἀκόμη τὴν τιμὴν καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ τοιούτου Ἀρχιερέως, τοῦ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐν τῷ Ὄρει Σινᾶ θεσπισθέντος. καὶ δὴ βουλεύονται νὰ κάμουν ἀναφορὰν εἰς τὸν Βασιλέα, νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν τιμὴν τῶν ὑπερτίμων, καὶ νὰ τὸν κάμῃ Ἀρχιεπίσκοπον. Ἦσαν δὲ τότε μόνοι

νοι

ται δύο Ἀρχιεπίσκοποι, ὁ Ὠχείδου πρῶτος, καὶ δεύτερος ὁ Κύπρου. Ὁ μὲν Ὠχείδου ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰουστινιανοῦ τιμηθεὶς εἰς τὸ τοιοῦτον Ἀξίωμα, διὰ τὸ νὰ εἶναι τὴν Ὠχείδα Πατρίδα του. ὅθεν καὶ πρώτην Ἰουστινιανὴν ταύτην ὠνόμασεν. ἡ δὲ τῆς Κύπρου ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσαντίνου, ἐβεβαιώθη δὲ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰουστινιανοῦ. διότι αὐτοῦ εἰς τὴν Κύπρον εὑρέθη τὸ κατὰ Μάρκον Ἅγιον Εὐαγγέλιον, εἰς τὸ Λείψανον τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Βαρνάβα, ἤγουν τὸ ἰδιόχειρον αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Ἡ Ἱστορία εὕρηται εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου, Ἰουνίου ια. καὶ ἀλλαχοῦ, ὅθεν καὶ δευτέρα Ἰουστινιανὴ λέγεται. τὸν δὲ Ἀρχιεπίσκοπον Ὄρους Σινᾶ νὰ κάμουν τρίτον ἀπὸ τοὺς δύο τούτους. Ἔκαμαν δὲ τὴν τοιαύτην ἀναφορὰν, μεσιτεύοντος πρὸς τὸν Βασιλέα ἑνὸς Μητροπολίτου Πτολεμαΐδος. εἶναι δὲ αὕτη ἡ Πτολεμαῒς Χώρα παραθαλάσσιος τῆς Φοινίκης, τοῦ νῦν λεγομένου Παρασαμίου. ἡ δὲ Πτολεμαῒς αὕτη λέγεται τώρα Ἄκρη. Ἀποδεξάμενος οὖν ὁ Βασιλεὺς τὴν τοιαύτην μεσιτείαν τοῦ Πτολεμαΐδος, ὄχι μόνον διὰ τὴν παράκλησιν ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν, ἀλλὰ τὸ περισσότερον, ὅτι τοῦ ἐφάνη τὸ πρᾶγμα νὰ εἶναι πρέπον, καὶ κατὰ πολλὰ ἁρμόδιον, ἐχάρη, διότι ἀπὸ τὴν τοιαύτην τιμὴν, ὁποῦ θέλει δώσει εἰς τὸ Ἁγιώτατον ἐκεῖνο Ὄρος, θέλει τιμηθῇ αὐτὸς περισσότερον, καθὼς διαλαμβάνει καὶ τὸ Χρυσόβουλον, ὁποῦ περὶ τούτου ἔδωσαν. ὅπερ ἐπὶ λέξεως φησὶν οὕτως.

Βαρνάβα. Συναξ.

Νεαρὰ τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, εἰς τὸν Ἐπίσκοπον Ὄρους Σινᾶ, Ἀρχιεπίσκοπον καὶ ὑπέρτιμον, καὶ τρίτον τῶν δύο εἶναι ἀξιοῦσα.

Εἰ δὲ καὶ ἀνδράσι τῶν περιδεξίοις εἰς ὑπηρεσίαν Βασιλέων, Ἀρχόντων κατασρατηγῆσαι, ἢ Πόλεων διοικήσεις ἐγχειρισθῆναι, ἢ λαοὺς ὁδηγῆσαι, ἢ καὶ ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα πράττειν δεδομένοις, τῷ κράτει τῆς Ῥωμαίων Ἀρχῆς φαινόμενα χρήσιμα, τιμὴν ἐπιμετρεῖ τὴν προσήκουσαν. τῶν δ' ὑπηκόων ὅσοι ἀγνώμονες εἰσηγούμενοι, δίκαιοι ἂν εἶεν τὰ τῆς ὑποθήκης τούτων βλέπειν τὸ πέρας ἐπιδεχόμενα, ἀνδράσι σεμνοῖς, καὶ βίῳ καὶ τρόπῳ Θεῷ πλησιάζουσιν, οὐχ ὅσα τῶν κατὰ τὰ ἐκτὸς σωτεινόντων, ἀλλὰ κρείττω καὶ εἰς ψυχὴν αὐτὴν παραπέμποντα τὴν ὠφέλειαν. Μᾶλλον δὲ καὶ τοῦτο κἀκεῖνα περιποιούμενα τούτοις, ἐκ τῆς ἄνωθεν δεξιᾶς προβαλλομένοις τοῖς Αὐτοκράτορσι, πῶς οὐκ ἂν εἴη τῶν καθηκόντων ἐπικλινὲς ὠτίον βραβεύειν, καὶ εἰς τέλος ἄγειν, ἅπερ αἰτήσαιντο; Εἰδὲ καὶ ἄλλως τῇ δεήσει τιμᾶται τὸ εὔλογον, οὐχ ὅπως διὰ τὴν τούτων παράκλησιν, ἀλλ' ἤδη καὶ καθ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀξίως ἔχει γενέσθαι, τηνικαῦτα μᾶλλον καὶ ταῖς αἰτήσεσι τούτων ἐπαινετέον τοὺς Ἄνακτας, καὶ παρεκτέον ἅπερ ἐθέλοιεν, ἵν'

εἶεν

ἐστὶν οὐ μόνον αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τῷ δικαίῳ, κατὰ τὸ εἰκὸς, χαριζόμενοι. Τοῦτο καὶ ἄρτι τῇ Βασιλείᾳ μου πάρεσιν ἰδεῖν ἐκτελούμενον, δωρουμένῃ τοῖς ἐν τῷ Ὄρει Σινᾶ τιμὴν τὴν ὑπέρτιμον. Τοῦτο μὲν δι᾽ ἱκεσίαν, ἣν ἐποιήσατο πρὸς ἐμὲ ὁ Πτολεμαΐδος Ἐπίσκοπος, ὁ Ἱερώτατος, καὶ ὑπέρτιμος. οὐ γὰρ ἐκεῖνα ὅλως ἄξιον, μὴ πειθηνίους δοῦναι τούτῳ τὰς ἀκοὰς εὔλογα αἰτουμένῳ, καὶ ἃ μὴ τετελεσμένα, τῷ δικαίῳ τὴν ζημίαν ἂν προεξενήσαντο. Τοῦτο δὲ καὶ τὸ ἄλλως ἡγεῖσθαι, τὸ τοιοῦτον Ὄρος αἰδέσιμον καὶ τιμῆς ἁπάσης ἐπαπολαύειν δίκαιον ὂν, καὶ νομίζειν μᾶλλον τιμᾶσθαι τὴν Βασιλείαν μου ἐκ τῆς πρὸς τοῦτο τιμῆς, ἐπεὶ καὶ δοξάζειν οἶδε Θεὸς τοὺς τοῦτον δοξάζοντας. Ὄρος γὰρ τοῦτο ὑπερηγμένον τῶν καθ᾽ ἡμᾶς. Ὄρος θεῖον, κατὰ τὸν Ἀβραὰμ, δασὺ καὶ κατάσκιον ταῖς τῶν ἀρετῶν ἐργασίαις, καὶ ἀρεταῖς παντοίαις κατάκοσμον. Εἰ δὲ καὶ Ἁγιάσματος τόπον καλέσαι τις βούλεται, καὶ οἶκον τοῦ Θεοῦ Ἰακὼβ, προσφυὲς μὲν τὸ πρᾶγμα, καὶ τῆς ἀληθείας ἄκρως ἐχόμενον, κἄν τις θεωρείη, πλήρης ὁ Θεῖος Οἶκος τούτης δόξης πολλῆς. πλὴν ἔσται κἂν τοῖς ἐσχάτοις τούτοις καιροῖς μέρος δόξης ἐπιπροσεμημένον τούτῳ παρὰ τῆς Βασιλείας μου. οὕτω καὶ ἣν εἶχε πάλαι ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τὸ μεῖζον, κατὰ τὴν Προφήτην προκόπτουσαν. Ταῦτα γοῦν τὸ παρὸν τῆς Βασιλείας μου Πρόσταγμα βούλεται. τιμᾷ γὰρ ἡ Βασιλεία μου τὸν κατὰ καιροὺς ἐν τῷ Σινᾷ προϊστάμενον, τῷ τῶν ὑπερτίμων ἀξιώματι. καὶ διορίζεται συναριθμεῖσθαι τοῖς οὕτω τετιμημένοις ἐν ἅπασι, καὶ συντιμᾶσθαι ἐν ταῖς προόδοις, καθέδραις, στάσεσί τε καὶ συνελεύσεσιν. ἀμφιέννυσθαι δὲ καὶ ἄμφια, ὁποῖα καὶ τῶν Ἀρχιερέων, ὁπόσοι τὴν τοιαύτην τιμὴν ἐκ τῶν ἔκπαλαι χρόνων καὶ νῦν ἔλαβον. τ᾽ ἄλλα τε πάντα ὅσα τούτοις, καὶ τούτῳ προσέσται κατὰ μηδὲν ἐλαττούμενα. Ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει καὶ ὁ παρὼν Ὁρισμὸς τῆς Βασιλείας μου, κατὰ Μῆνα Ἰούλιον. Ἰνδικτιῶνος ιδ΄. εἶχε δὲ καὶ δι᾽ ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς θείας καὶ Βασιλικῆς τὸ σημεῖον.

Καὶ αὕτη μὲν ἡ δοθεῖσα Νεαρὰ, ἤτοι τὸ Χρυσόβουλον, καθὼς τότε ἐγράφη καὶ ἐδόθη, ἐμεταγλωττίσθη ὕστερον εἰς πεζὴν φράσιν, διὰ νὰ γροικᾶται ἀπὸ καθ᾽ ἕναν. ἔχει δὲ καὶ τὸ μεταγλώττισμα οὕτως.

Μεταγλώττισμα, ἤτοι ἐξήγησις τοῦ ἄνωθεν Χρυσοβούλου.

ΑΝίσως καὶ εἰς ἀνθρώπους ἐπιτηδείους, ὅπου νὰ ἐτάχθησαν ὑπηρέται Βασιλέων, ἢ Ἀρχόντων νὰ στρατηγήσουσιν, ἢ νὰ τῶν ἐδόθησαν κυβέρνησες Πόλεων, ἢ νὰ ὁδηγήσουσι Λαοὺς, ἢ καὶ ἄλλα παρόμοια νὰ τῶν ἐδόθη νὰ κάμουσι, τὰ ὁποῖα νὰ φαίνωνται ὠφέλιμα εἰς τὴν δύναμιν τῆς Βασιλείας τῶν Ῥωμαίων, τοὺς μετρεῖ τὴν πρεπουμένην τιμήν. καὶ ὅσοι ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους μας μὲ εὐγνωμοσύνην μας παρακινοῦσιν εἰς τι πρᾶγμα καλὸν, καὶ ἡμᾶς συμβουλεύουσι, δίκαιον ἔχουσι τὴν συμβουλήν τους ἐκείνην νὰ

τὴν

τὴν ἰδοῦσι νὰ ἔλθῃ νὰ λάβῃ τέλος, ἤγουν νὰ τελειωθῇ. πόσῳ μᾶλλον, ὁπόταν ἄνθρωποι σεμνοί, κατὰ τὴν ζωὴν καὶ κατὰ τὰ ἔργα τους, μᾶς συμβουλεύουσιν εἰς πράγματα, ὁποῦ ὄχι μόνον βοηθοῦσιν εἰς τὰ ἐξωτερικὰ καὶ ἀνθρώπινα, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον εἰς τὴν ψυχὴν πέμπουσι τὴν ὠφέλειαν; μάλιστα δὲ ὁπόταν οἱ πιστοὶ ἄνθρωποι φροντίζουσι καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο, ἤγουν νὰ ὠφελήσουσι μὲ τὴν συμβουλήν τους καὶ ψυχικῶς καὶ σωματικῶς, προβάλλοντας καὶ δίδοντας τὰ τοιαῦτα καλὰ εἰς τοὺς Αὐτοκράτορας μὲ τὰς προσευχάς τους ἀπὸ τὴν ἄνωθεν δεξιὰν τοῦ Θεοῦ, πῶς δὲν ἤθελεν ἦσαι πρέπον καὶ δίκαιον νὰ τοὺς δίδουσιν αὐτίον ὑπήκοον, καὶ νὰ φέρουσιν εἰς τέλος ἐκεῖνα ὁποῦ τῶν ἤθελαν ζητήσῃ. Ἐὰν δὲ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ μὲ τὴν ζήτησίν τους ὁμοῦ ἤθελε τιμᾶσθαι καὶ τὸ δίκαιον, ἤγουν θέλουν ζητᾷ δίκαια πράγματα, ὄχι μόνον τὸ λοιπὸν διὰ τὴν παρακάλεσίν τους, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ νὰ εἶναι δίκαιον νὰ γένῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, τότε καὶ περισσότερον εἰς τὰ ζητήματά τους νὰ εἶναι ἐπαινεμένοι οἱ Βασιλεῖς, καὶ νὰ τοὺς δίδουσιν ἐκεῖνα ὁποῦ θέλουσι, διὰ νὰ εὑρίσκωνται πῶς χαρίζουσι, κατὰ πῶς εἶναι τὸ δίκαιον, ὄχι μόνον τουτωνῶν. ἤγουν ἐκείνων τῶν καλῶν ἀνθρώπων ὁποῦ τὸ ἐζήτησαν, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ δικαίου. Τοῦτο καὶ τώρα εἶναι νὰ ἰδῇ καθ᾽ ἕνας εἰς τὴν Βασιλείαν μου τελειωμένον, ἡ ὁποία χαρίζει τοῦ Προεστῶτος Ὄρους Σινᾶ τιμὴν τὴν ὑπέρτιμον. τὸ μὲν διὰ τὴν παρακάλεσιν ὁποῦ ἔκαμεν εἰς ἐμένα ὁ Πτολεμαΐδος Μητροπολίτης, ὁ Ἱερώτατος καὶ ὑπέρτιμος. διατὶ δὲν ἔκρινα παντελῶς νὰ εἶναι ἄξιον νὰ μὴν τοῦ δώσω αὐτία ὑπήκοα εἰς τὰ νόμιμα πράγματα ὁποῦ μοῦ ζητᾷ, τὰ ὁποῖα ἂν δὲν τελειωθοῦσι, θέλουσι προξενήσει ζημίαν τῆς Δικαιοσύνης. τὸ δέ, καὶ κατ᾽ ἄλλον τρόπον, ὄντας καὶ νὰ λογίζεται ἐκεῖνο τὸ Ὄρος αἰδέσιμον καὶ ἄξιον νὰ ἀπολαύσῃ παντοίαν τιμήν. Εἰς τὸ ὁποῖον νομίζω πλέον περισσότερον νὰ τιμᾶται ἡ Βασιλεία μου ἀπὸ τὴν τιμὴν ὁποῦ θέλω δώσει εἰς ἐκεῖνο τὸ Ὄρος, ἐπειδὴ ἰξεύρει ὁ Θεὸς νὰ δοξάζῃ ἐκείνους ὁποῦ τὸν δοξάζουσι, διότι Ὄρος εἶναι τοῦτο πλέον ὑψωμένον ἀπὸ τὰ ἐδικά μας, Ὄρος Θεῖον, καὶ κατὰ πῶς λέγει ὁ Ἀββακοὺμ δασὺ καὶ κατάσκιον μὲ ταῖς ἐργασίαις τῶν ἀρετῶν, καὶ μὲ πολυποίκιλαις ἀρεταῖς στολισμένον. Εἰδὲ καὶ θελήσει τινὰς νὰ τὸ ἰδῇ καθαρώτερον, γεμάτον εἶναι τὸ σπῆτι τοῦτο δόξης πολλῆς. ὅμως ἂς εἶναι καὶ εἰς τούτους τοὺς ὑστέρους καιροὺς τοῦτο, μέρος δόξης, δοσμένον ἀπὸ τὴν Βασιλείαν μου. Τοιουτοτρόπως δὲ καὶ ἐκείνην τὴν δόξαν ὁποῦ εἶχε παλαιά, θέλει τὴν ἰδῇ τινὰς νὰ προκόπτῃ, κατὰ πῶς λέγει ὁ Προφήτης, εἰς τὸ μεγαλήτερον. Ταῦτα λοιπὸν βούλεται ὁ παρὼν Ὁρισμὸς τῆς Βασιλείας μου. τιμᾷ γὰρ ἡ Βασιλεία μου ἐκεῖνον ὁποῦ θέλει εἶσαι κατὰ καιροὺς Προεστὼς εἰς τὸ Ὄρος τὸ Σινᾶ μὲ τὸ ἀξίωμα τῶν Ὑπερτίμων. καὶ ὁρίζει νὰ συναριθμεῖται τρίτος εἰς ἐκείνους ὁποῦ εἶναι τοιουτοτρόπως τιμημένοι, εἰς ὅλα. καὶ νὰ συντιμᾶται εἰς δρόμους, καθέδρας, στάσεις, καὶ συνόδους.

κάδυς. ἢ νὰ ἐνδύνεται ἐνδύματα, ὁποῖα ἢ οἱ Ἀρχιερεῖς, ὅσοι τὴν τοιαύτην τιμὴν ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἢ τώρα ἀπολαύσασι. Τί τὰ ἄλλα; ὅσα ἐκεῖνοι ἔχουσι, νὰ τὰ ἔχῃ ἢ αὐτὸς, κατὰ μηδένα τρόπον μηδενὸς ὑστερούμενος, ὅτι εἰς τοῦτο ἔγινεν ὁ παρὼν Ὁρισμὸς τῆς Βασιλείας μου.

Περὶ τῆς ἐλευθερίας, καὶ αὐτοδεσποτείας τοῦ Μοναστηρίου, καὶ ὅτι ὁ ἐν αὐτῷ Ἀρχιεπίσκοπος δεν ἐξουσιάζει εἰς αὐτὸ ὡς Ἀρχιερεὺς, ἀλλ᾽ ὡς Ἡγούμενος. καὶ ὅτι τὸν ψηφίζει ἡ Ἀδελφότης, καὶ Κοινότης τοῦ Μοναστηρίου.

ΚΑὶ περὶ μὲν τῆς τιμῆς ἢ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ταῦτα. περὶ τοῦ Μοναστηρίου δὲ τῆς ἐλευθερίας, καὶ αὐτοδεσποτείας αὐτοῦ ταῦτα ἔχομεν λέγειν. Ἐπὶ Ἀναστασίου Πατριάρχου Θεουπόλεως τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας, ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἔτους ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ϛ μ β'. ὅτε τὰ Ἱεροσόλυμα τοῦτος ὁ Βασιλεὺς ἐθέσπισε νὰ εἶναι Πατριαρχεῖον (διότι ἦτον δοσμένος ὅλως δι᾽ ὅλου νὰ τιμήσῃ παντοίοις τρόποις τοὺς Ἁγίους τόπους) ἔγινε Σύνοδος Οἰκουμενικὴ, συνελθόντων τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Ἀλεξανδρείας, ἢ τοῦ Ἀντιοχείας, κατὰ Μῆνα Αὔγουστον, Ἰνδικτ. ιγ'. Ἐθέσπισε δὲ Βασιλικὴ θεσμοθεσία τὴν Αἰλίας, ἤτοι τὴν Ἱεροσολύμων, νὰ εἶναι Πατριάρχης, ἔπειτα ἐσοχάσθησαν νὰ τοῦ δώσουν καὶ Ἐπαρχίας εἰς τὴν ἐκείνου Σύνοδον νὰ ἔχῃ. Καὶ δὴ ἔδωσέ του ὁ Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τὰς ὑποτεταγμένας αὐτῷ Ἐπαρχίας, τὴν Βόσραν τῆς Ἀραβίας, καὶ τὴν Πέτρας. αὗται δὲ αἱ δύο ἦσαν Μητροπόλεις. ἔδωσέ του δὲ ἢ Ἐπισκοπὰς ἓξ, τὴν Γάζαν, τὴν Ἀσκάλωνα, τὴν Ἐλευθερούπολιν, τὴν Φαρρὰν, τὴν Αἰλίας, καὶ τὸ Σινᾶ Ὄρος. ἔθησαν δὲ σύνορα τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν. Ἔδωσε δὲ ἢ ὁ Ἀντιοχείας Μητροπόλεις δύο, τὴν Καισάρειαν τῆς Παλαιστίνης, ἢ τὴν Σκυθούπολιν. ἐπῆρε δὲ ἢ ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν τῆς Τύρου, ἡ ὁποία τὴν σήμερον λέγεται Ἀσοὺρ, μίαν Ἐπισκοπὴν, τὴν Πορφυρόπολιν, ἢ τοῦ τὴν ἔδωσεν. Ἔβαλαν δὲ σύνορα τὸν ποταμὸν, τὸν ἀναμεταξὺ Πτολεμαΐδος, ἤγουν τοῦ Ἄκρη, ἢ τοῦ Καρμηλίου Ὄρους, τοῦ νῦν λεγομένου Γαΐφα. Ἀκόμι ἐπῆρε καὶ ἀπὸ τὴν Μητρόπολιν Βόσραν τῆς Αὐσίτιδος τέσσαρας Ἐπισκοπὰς, ἢ τὰς ἔδωσε, τὴν Γαδήρων, τὴν Καπετολιάδος, τὴν Ἀβίλης, ἢ τὴν Γάβαν, καὶ ἔβαλαν σύνορα τὴν Αὐσίτιδα, Χώραν τοῦ Ἰώβ. Ὁ δὲ Βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, διὰ νὰ φυλάξῃ τὸ Μοναστήριον ἐλεύθερον καὶ αὐτοδέσποτον εἰς τὴν Βασιλικὴν ἐλευθερίαν ὅπου τοῦ ἔδωσε, ἢ ἵνα μὴ ἐξουσιάζῃ τινὰς εἰς αὐτὸ, ὥρισε μετὰ τῆς ἱερᾶς ἐκείνης Συνόδου, καὶ ἐκλείσθη τὸ ἱερὸν Σύνθρονον τῆς Ἐκκλησίας

τοῦ

τοῦ Μοναστηρίου, καὶ ἕως τὴν σήμερον εἶναι κλεισμένον, διὰ νὰ μὴ λογίζεται τὸ Μοναστήριον θρόνος Ἐπισκοπῆς. ὅπως μὴ ἔχωντας ἐκεῖ θρόνον, μήτε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος νὰ τὸ ὁρίζῃ ὡς Ἀρχιερεὺς, ἀλλὰ ὡς Ἡγούμενος, μήτε ὁ Πατριάρχης, ἀποὺ τὸν χειροτονεῖ, νὰ ἔχῃ εἰς αὐτὸ κάμμιαν ἐξουσίαν. Ὅθεν καὶ ὁ γνήσιος Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Σινᾶ Ὄρους, ὄντας κλεισμένον τὸ ἱερὸν Σύνθρονον, δὲν καθίζει εἰς αὐτό. οὐ γὰρ χειροτονᾶται Ἐπίσκοπος τοῦ Μοναστηρίου, ἀλλὰ τοῦ Σινᾶ Ὄρους, ἤτοι τοῦ Βουνοῦ καὶ τῶν πέριξ. διὰ δὲ τὸ νὰ εἶναι ἔρημος ὁ τόπος, νὰ ἔχῃ τὴν κατοικίαν του εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ νὰ εἶναι Ἡγούμενος εἰς αὐτό. Ὅθεν οἱ μὲν Πατέρες τοῦ Μοναστηρίου τὸν ψηφίζουσιν, ὡς Ἡγούμενόν τους. παρὰ δὲ τῶν Ἱεροσολύμων νὰ λαμβάνῃ τὴν χειροτονίαν, λέγει γὰρ ἐν τῷ τακ-
„ τικῷ τῆς Συνόδου ἐκείνης. Θεσπίζομεν τὸν αὐτὸν Ἐπίσκοπον εἶναι καὶ
„ Ἡγούμενον. ὥστε ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἐνδεὴς τοῦ κατοικεῖν ἐν τῷ Μονα-
„ στηρίῳ, διὰ τὴν ἐρημίαν τοῦ τόπου, ὡς εἴπομεν. τὸ δὲ Μοναστήριον δὲν εἶναι ἐνδεὲς νὰ ἔχῃ Ἀρχιερέα Ἡγούμενον, ὡς μήτε τὰ λοιπὰ Μοναστήρια, διὰ τοῦτο δὲν τοῦ ἐδόθη ἐξουσία εἰς αὐτὸ, ὡς Ἀρχιερέως, ἀλλ' ὡς Ἡγουμένου. Ὅθεν λοιπὸν ἐκλέγεται νὰ εἶναι ἀπὸ τὴν Ἀδελφότητα ἕνας, ἴδιος Ἀδελφὸς τοῦ Μοναστηρίου, καὶ ὄχι ξένος, ἢ Κοινοβιάτης, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ ὄχι ἰδιόρρυθμος. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ἄλλο δὲν διαφέρει ἀπὸ Ἡγούμενον, εἰ μὴ τῷ τῆς Ἀρχιερωσύνης Ἀξιώματι. Ταῦτα μὲν διαλαμβάνει καὶ τὸ τακτικὸν τῆς Συνόδου τῆς γενομένης ποτέ. τὰ ὁποῖα ὅλα ἐβεβαιώθησαν ὕστερον εἰς τοὺς καιροὺς τῶν Πατέρων μας μὲ σιγιλιώδη γράμματα Συνοδικὰ καὶ Πατριαρχικὰ, καθὼς ὕστερον θέλομεν εἰπεῖ, ὅταν λέγωμεν περὶ τῶν ὕστερον συμβάντων.

Θάνατος Ἰουστινιανοῦ Βασιλέως, καὶ περὶ τῆς λεγομένης αὐτοῦ Αἱρέσεως.

ἜΚτισε δὲ ὁ Ἰουστινιανὸς τὰ τείχη μόνον τοῦ Μοναστηρίου γύρωθεν ὑψηλὰ καὶ στερεὰ, ὡς φαίνονται, δείχνοντας, ἀφ' ἑαυτοῦ τους νὰ εἶναι Βασιλικῆς χειρὸς ἔργον. ἔτι δὲ καὶ τὴν θαυμαστὴν καὶ περικαλλεστάτην ἐκείνην Ἐκκλησίαν, θαύματος ὄντως ἀξίαν εἴς τε τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος αὐτῆς. ἔκτισε καὶ μερικὰς καμάρας κελλίων, τὰ δὲ κελλία ἐκτίσθησαν ὕστερον. Εἰς γὰρ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἔμελλε νὰ κτίσῃ τὰ κελλία, ἐμποδίσθησαν οἱ Μασόροι, κτίζοντας τὰ δύο Χωρία νὰ κατοικήσουσιν οἱ σκλάβοι, ὁποῦ ἔστειλε διὰ ὑπηρεσίαν καὶ φύλαξιν τοῦ Μοναστηρίου. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, γηραιὸς ὢν, ἀπέθανε, χρόνων ὑπάρχων ὀγδοήκοντα τεσσάρων. Ὅταν γὰρ ἐβασίλευσεν, ἦτον χρόνων τεσσαράκοντα πέντε, ἐβασίλευσε δὲ καὶ χρόνους τριάκοντα ὀκτὼ, μῆνας ἑπτὰ, ἡμέρας δεκατρεῖς.

Ἦτον

Ἦτον δὲ καὶ πολλὰ δικαιότατος καὶ εὐσεβὴς, εὐλαβὴς εἰς τὰ Θεῖα, φιλότιμος καὶ μεγαλοπρεπὴς εἰς τὸ νὰ κτίζῃ Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια. εὐθὺς γὰρ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Βασιλείας του ἐδίωξεν ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Αἱρετικοὺς ἀπὸ ὅλην τὴν Βασιλείαν του. Εὑρὼν δὲ καί τινας Ἄρχοντας τοῦ Παλατίου ὄντας εἰς τὴν αἵρεσιν τοῦ Ἀρείου, τὰ μὲν ὑπάρχοντά τους καὶ τὸν πλοῦτόν τους ἔκαμεν Αὐθεντικὰ, αὐτοὺς δὲ μεγάλως ἐπαίδευσε, καὶ οὕτως ἔκαμε νὰ τὸν φοβηθοῦσιν ὅλοι. Ἔκαμε καὶ ὁρισμὸν, ὅτι μόνοι οἱ Ὀρθόδοξοι νὰ πολιτεύωνται, ἤγουν νὰ ἔχουσιν Ὀφφίκια, καὶ ἐξουσίας Ἀρχόντων. τοιουτοτρόπως ἦτον διάπυρος ζηλωτὴς τῆς Πίστεως, καὶ τῆς Εὐσεβείας. Ἦτον δὲ καὶ μία Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Σεργίου καὶ Βάκχου, κολλητὴ μὲ τὸ Βασιλικὸν Παλάτιον, πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, καὶ ἄλλη Ἐκκλησία ἐδική του τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων συμὰ εἰς ταύτην. Ταύτας τὰς δύο Ἐκκλησίας ἔκαμεν ἕνα Μοναστήριον εὐθὺς, ὅταν ἐστέφθη Βασιλεὺς, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον ἀφιέρωσεν ὅλα του τὰ ὑποστατικὰ, ὅσα εἶχε πρὸ τοῦ νὰ γένῃ Βασιλεύς. καὶ εἰς αὐτὸ ἔβαλε Καλογήρους νὰ παπικοῦσιν, ἄνδρας σεμνοὺς, καὶ εὐλαβεῖς. Οὗτος εὐθὺς, ἐν ἀρχῇ τῆς Βασιλείας του, ἔδειξε πολλὴν φιλοτιμίαν καὶ σπουδὴν εἰς τὸ νὰ κτίζῃ Ἐκκλησίας, καὶ Μοναστήρια. Οὗτος ἔκτισε καὶ τὸν περιβόητον, καὶ περικαλλῆ, καὶ μέγιστον Ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἀμίμητον εἰς τὸ μέγεθος καὶ κάλλος, καὶ εἰς ἅπασαν ἄλλην Ἐκκλησιαστικὴν κοσμιότητα καὶ καλλονήν. Ἔκτισε καὶ ἄλλας πολλὰς Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια, καὶ αὐτὸ δὴ τὸ ῥηθὲν Ἅγιον Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἔκτισεν Ἐκκλησίας τριακοσίας ἑξήκοντα πέντε, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν τοῦ χρόνου ὅλου. Ζήσας οὖν τὸν ἅπαντα χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ Θεαρέστως καὶ Θεοφιλῶς, ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν Βασιλέων, συγκροτήσας τε καὶ τὴν Ἁγίαν Οἰκουμενικὴν πέμπτην Σύνοδον, καὶ ἐναντίος γενόμενος πάσης Αἱρέσεως, καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν πανταχοῦ διακρατύνων, καὶ εὐσεβῶς κατὰ τῶν Αἱρετικῶν ἀντιπαρατατόμενος, εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ὡς λέγουσιν, ἔπεσεν εἰς τὴν Αἵρεσιν, τὴν περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου. Αὕτη δὲ ἡ Αἵρεσις ἐδογμάτιζε δυσσεβῶς τὸν Χριστὸν νὰ εἶχε πρὸ τῆς Ἀναστάσεως σάρκα ἄφθαρτον. τὸ ὁποῖον δόγμα, ὡς ἀσεβὲς, ἡ Ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία οὐκ ἐδέξατο. διότι ὁ Χριστὸς, πρὸ τοῦ νὰ ἀναστηθῇ, εἶχε σάρκα φθαρτὴν καὶ παθητὴν χωρὶς ἁμαρτίαν, ἐπειδὴ ἐπείνασε, καὶ ἐδίψησε, καὶ ἐκοπίασε, καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα ἀδιάβλητα πάθη εἶχεν ἀληθῶς, καὶ ὄχι κατὰ φαντασίαν. ὢν γὰρ ἀληθῶς ἄνθρωπος, καὶ ἀληθῶς Θεὸς ἐν δύο φύσεσι γνωριζόμενος. Μετὰ δὲ τὴν Ἀνάστασιν ἡ φθαρτὴ καὶ παθητὴ ἐκείνη σὰρξ ἔγινεν ἀπαθὴς καὶ ἄφθαρτος. εἰ γὰρ καὶ ἔφαγε μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, ἀλλ' οὐ κατὰ χρείαν, ἀλλὰ πρὸς πίστωσιν τῆς Ἀναστάσεως.

Περὶ φθαρτοῦ, καὶ ἀφθάρτου.

σεως. Εἰς τοῦτο γοῦν τὸ δόγμα λέγουσιν, ὅτι ἔκλινε καὶ ὁ φιλόθεος καὶ φιλευσεβὴς οὗτος Βασιλεὺς εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. φαίνεται δὲ νὰ ἐξηπατήθη ὡς ἄνθρωπος ὑπὸ τῶν φρεναπάτων Αἱρετικῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι συνήθειαν νὰ ὑποκλέπτουσι τὰς ἀκαιρεωτέρας ψυχὰς, καὶ μάλιστα σπουδάζουσι νὰ σύρουσι πρὸς τὴν γνώμην τους Βασιλεῖς καὶ Ἐξουσιαστὰς, ὅπως μὲ τὴν δύναμιν ἐκείνων νὰ τελειώνουσιν αὐτοὶ τὸ ἴδιον θέλημα. Οὕτως ἔκαμαν καὶ οἱ Ἀρειανοὶ ἕνα καιρὸν, ὑποκλέψαντες μὲ δόλον τὴν γνώμην Κωνσταντίου τοῦ Βασιλέως, Υἱοῦ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. τοῦ ὁποίου τὴν ἀπολογίαν ὡσὰν Κριτὴς ἀδέκαστος κάνει ὁ Ἱερὸς Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, καὶ σχεδὸν ἀθωώνει τον, καὶ συναριθμεῖ τον εἰς τὴν τάξιν τῶν Εὐσεβῶν, εἰς τὸν δεύτερον κατὰ Ἰουλιανοῦ στηλιτευτικὸν λόγον, λέγωντας οὕτως. ὅτι, ἐὰν καὶ νὰ ἐφάνη πῶς ἦτον ἐναντίος τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως, ἀλλὰ τὸ ἔγκλημα ἐδικόν του δὲν ἦτον, ἀλλὰ τῶν κακῶν καὶ πονηρῶν συμβούλων, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐδίδασκαν τὰ Αἱρετικὰ Δόγματα, ὡς Ὀρθόδοξα καὶ εὐσεβῆ, καὶ νὰ ὑπερμαχῇ εἰς ταῦτα τὸν ἐκατάπειθαν, μεταστρέφοντες τὸν ζῆλον τοῦ ἀνδρὸς, ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν Πίστιν, εἰς ζῆλον καὶ ὑπερασπισμὸν κακίστης Αἱρέσεως. Μάλιστα δὲ λέγει εἰς τὸν αὐτὸν Λόγον, ὅτι, ὅταν τούτου τοῦ Βασιλέως τὸ λείψανον ἔφεραν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, ὅπου ἀπέθανεν, εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀκούασιν ἐπάνω εἰς τὸ λείψανόν του ὑμνῳδίας Ἀγγελικὰς ἀοράτως. Τί θαυμαστὸν εἶναι λοιπὸν, ἐὰν καὶ οὗτος ὁ μέγας, καὶ φιλευσεβὴς Βασιλεὺς, ὁ Ἰουστινιανὸς λέγω, διὰ τὸν πολὺν ζῆλον καὶ θερμότητα τῆς ὀρθοδόξου Πίστεως ὁποῦ εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν εἶχε, νὰ ἠπατήθη ὕστερον ὑπὸ τῶν Αἱρετικῶν, διδάσκοντές τον τὸ τοιοῦτον Αἱρετικὸν Δόγμα, ὡς ὀρθόδοξον; καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸς νὰ μὴν ἔχῃ τὸ ἔγκλημα, σιμὰ εἰς τὸν Θεὸν, ἀλλὰ ἐκεῖνοι ὁποῦ τὸν ἔσυραν εἰς τοιούτους Αἱρετικοὺς λογισμοὺς, ἐπειδὴ διὰ ζῆλον εὐσεβείας ἠγωνίζετο. πλὴν, ἢ οὕτως, ἢ ἄλλως, ὅπου τὸ πρᾶγμα ἀμφίβολον, νικάτω ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν Θεολόγον Γρηγόριον. Ἐγὼ δὲ τοῦτο ἠξεύρω ἐκ τῶν Ἱστοριῶν, αἱ ὁποῖαι καθαρῶς ἀποφαίνονται, ὅτι οὗτος ὁ Βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, καὶ ὁ πρὸ αὐτοῦ Ἰουστῖνος, ὁ θεῖός του, ἐκ Θείας ἀποκαλύψεως ἐμαρτυρήθησαν, πῶς θείᾳ ψήφῳ καὶ οἱ δύο ἔλαβαν τὴν Βασιλείαν, ὄχι ἁπλῶς, ἀλλὰ διὰ τοῦτο, ἵνα ὑπηρετήσωσι, λέγω, τὸ τῆς θείας προνοίας θέλημα. Λέγει γὰρ ὁ Κεδρηνὸς, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Ἀναστάσιος, ὁποῦ ἦτον Βασιλεὺς πρότερος ἀπὸ τούτους τοὺς δύο, εὗρε κάποιους ἀπὸ τοὺς Ἄρχοντάς του, ἐπιβούλους τῆς Βασιλείας του, τοὺς ὁποίους ἔβαλεν εἰς φυλακὴν νὰ τοὺς θανατώσῃ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦσαν καὶ οὗτοι οἱ δύο, Ἰουστῖνος, καὶ ὁ Ἰουστινιανὸς οὗτος. Ὅμως οὗτοι οἱ δύο φαίνεται πῶς ἀδίκως νὰ ἐσυκοφαντήθησαν. διότι, ὡς λέγει ἡ Ἱστορία, ἐφάνη τὴν νύκτα εἰς τὸν ὕπνον τοῦ Ἀναστασίου ἕνας φοβερὸς ἄνθρωπος, λέγωντάς του. Ὦ Βασιλεῦ, ὅλους τοὺς ἄλλους ἐπιβούλους σου σοῦ συγχωρεῖ ὁ Θεὸς νὰ φονεύσῃς, τὸν δὲ Ἰουστῖνον καὶ Ἰουστινιανὸν οὐδαμῶς,

Θεολόγος β'. Στηλιτευ.

Ὀπτασία περὶ Ἰουστινιανοῦ.

δαμῶς, διότι, ἐὰν καὶ νὰ θελήσῃς νὰ τοὺς κάμῃς κακὸν, δὲν θέλεις δυνηθῇ. Λέγει πρὸς ταῦτα ὁ Βασιλεύς. ἀλλὰ ἔχουσι μεγάλον ἔγκλημα. διότι εἶναι ἐπίβουλοι τῆς Βασιλείας μου. Ὁ δὲ φοβερὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος τοῦ λέγει. μηδαμῶς μὴ τοὺς ἀδικήσῃς, διότι εἶναι σκεύη χωρητικὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ, καὶ μέλλουσι καθ' ἕνας ἀπὸ τούτους νὰ ὑπηρετήσουσι τὸν Θεὸν εἰς τὸν καιρόν τους, ὃ καὶ ἐγένετο. ὑπηρέτησε γὰρ ὁ Ἰουστινιανὸς οὕτως τὸν Θεὸν, κτίζωντας τόσας Ἐκκλησίας καὶ Πτωχοτροφεῖα, καὶ Μοναστήρια. Ἔχομεν δὲ καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Τραϊανοῦ τοῦ Βασιλέως, δείχνωντας ἀκριβῶς τὸ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ ἄπειρον πέλαγος. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Τραϊανὸς, ἀσεβὴς καὶ εἰδωλολάτρης ὤντας, καὶ ὄχι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐχθρὸς καὶ διώκτης τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ὅπου καὶ πολλοὺς Χριστιανοὺς ἀπέδειξε Μάρτυρας, θανατώνωντάς τους μαρτυρικῷ θανάτῳ, ἐσώθη ὅμως μὲ τὴν παρακάλεσιν τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, Πάπα Ῥώμης, πόσῳ μᾶλλον οὗτος, Χριστιανὸς ὢν, καὶ μὲ τόσας Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια ὅπου ἔκτισε, δὲν θέλει σωθῇ μὲ τὰς ἀναιμάκτους Θυσίας, καὶ μὲ τὰς προσευχὰς καὶ δεήσεις, ὅπου ἐγίνηκαν, καὶ γίνονται εἰς αὐτά; Φαίνεταί μου νὰ ἔχουσιν ἰσχὺν καὶ δύναμιν αἱ τοσαῦται ἀναίμακτοι Θυσίαι καὶ αἱ τοσαῦται δεήσεις ὅπου ἐγίνηκαν, καὶ γίνονται εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια ὅπου ἔκτισε νὰ ἑλκύσωσι τὸν ἔλεον τοῦ Θεοῦ. Πλὴν ταῦτα λέγομεν οὐκ ἀποφασιστικῶς, ἀλλὰ στοχαστικῶς. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; Τοσαῦτα δὲ εἴπομεν, ὅτι πάντοτε εἰς τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὸ ἄπειρον αὐτοῦ ἔλεος ἀποβλέπομεν, οὗ ἐπιτύχοιμεν καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. Ἀμήν.

Τραϊανός.

)( )( )( )(

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ἐ'τοῦτο τὸ τρίτον τμῆμα τῆς Ἱστορίας περιέχει τοὺς μεγάλους κινδύνους ὁποῦ ἐπαμέβησαν τούτου τοῦ Ἁγίου Μοναστηρίου, καὶ μερικὰ θαύματα, ὁποῦ εἰς αὐτὸ κατὰ καιροὺς ἔγιναν.

ΠΕρὶ τοῦ τάγματος τούτου τῶν Μοναχῶν εἴπομεν καὶ πρότερον, ὅτι νὰ ἄρχισεν εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, καὶ ὅτι ἄρχισε πρῶτον ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀλεξανδρείας. καὶ ὅτι πρῶτον οἱ τοῦ τοιούτου τάγματος ἐφευρεταὶ ἄφηναν τὰ σπήτιά τους καὶ συγγενεῖς τους, γονεῖς καὶ τέκνα, καὶ ὅλα τους τὰ ὑπάρχοντα, καὶ ἐκατοίκουν ἔξω ἀπὸ τὰς Χώρας, ἡσυχάζοντες κατὰ μόνας, ἓν ἔργον ἔχοντες μόνον, τὴν Προσευχὴν, μετ' ἐγκρατείας καὶ νηστείας. Ὕστερον δὲ πρῶτος Παῦλος ὁ Θυβαῖος ἐμάκρυνεν εἰς βαθυτάτην ἔρημον, πολλὴν μακρὰν ἀπὸ τὸν Κόσμον, δείχνωντας οὗτος πρῶτος τὴν ἀληθῶς ἀναχωρητικὴν ζωήν. Τοῦτον ἰδὼν ὁ μέγας Ἀντώνιος, καὶ τὴν αὐτοῦ διαγωγὴν ὑπερθαυμάσας, μιμητὴς ἐγένετο τῆς ἐκείνου ζωῆς, κατοικήσας καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἔρημον. Γενόμενος δὲ ὁ μέγας Ἀντώνιος διαβόητος καὶ ἐξάκουστος εἰς ὅλους, τὸ μὲν διὰ τὴν ἀρετήν του, τὸ δὲ καὶ διὰ τὸ νὰ εἶναι διδακτικὸς πρὸς πάντας, διὰ πῦτο ἔτρεχον πρὸς αὐτὸν πολλοὶ διδασκόμενοι τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν. Ἔκτοτε γοῦν ὅλη ἡ ἔρημος ἐγέμισεν Ἐρυμίτας Ἀσκητὰς, ἤτε Λυβία, ἡ λεγομένη Βαρβαρεία, τάτε ἔξω ἔρημα τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ αὐτὴ ἡ κατὰ τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, καὶ ἡ τοῦ Σιναίου Ὄρους ἔρημος, τὴν

Παῦλος ὁ Θυβαῖος.

Ἀντώνιος ὁ Μέγας.

ὁποίαν οἱ βίοι τῶν Ὁσίων Ἀσκητῶν ἐσωτέραν ἔρημον λέγουσιν. Ἐκτίσθησαν δὲ κατὰ μικρὸν μὲ τὸ πολὺ τοῦ χρόνου διάστημα, καὶ πάμπολλα Μοναστήρια. Λέγουσι δὲ ὅτι εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ νὰ ἦσαν μόνον τριακόσια Μοναστήρια. εἰς δὲ τὰ περίχωρα τοῦ Νείλου ποταμοῦ περισσότερα, καὶ ἔξω τῆς Ἀλεξανδρείας κατὰ τὸ λεγόμενον Ὄρος τῆς Νιτρείας, καὶ εἰς τὴν Λυβίην ὁμοίως. Ἔτρεχον δὲ πανταχόθεν εἰς αὐτὰ ἀπό τε τῆς Ῥώμης, καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἤτοι τὴν Ῥούμελην, καὶ ἐγίνοντο Μοναχοὶ εἰς αὐτά. Καὶ διὰ νὰ εἰποῦμεν τὸ ἀληθές, ὡς μανθάνομεν ἀπὸ τοὺς βίους τῶν Πατέρων, ἄλλος τόπος δὲν ἦτον τότε ὅπου νὰ ἔχῃ Μοναστήρια καὶ Ἀσκητάδες, πάρεξ οἱ τόποι αὐτοί. τὰ γὰρ Μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐκτίσθησαν ὕστερον, ἀφ' οὗ οὗτοι οἱ τόποι ἐκαταπατήθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων, καὶ τὰ Μοναστήρια ταῦτα ἄρχησαν νὰ ἐρημώνωνται. Διότι, ὥστε ὅπου ἡ Βασιλεία τῶν Ῥωμαίων ὥριζε τὰ μέρη τοῦτα, ἐστέκοντο καὶ τὰ Μοναστήρια. ἀφ' οὗ δὲ τοὺς τόπους ἐκυρίευσαν οἱ Τοῦρκοι, μὴ δυνάμενα τὰ Μοναστήρια νὰ στέκωνται, ἔφευγον ἐκεῖθεν οἱ Μοναχοί, καὶ ἤρχοντο ἄλλοι εἰς τὰ μέρη τῆς Ῥούμελης, καὶ ἔκτιζαν Μοναστήρια, καὶ ἄλλοι εἰς τὰ Μέρη τῆς Ἀνατολῆς. Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ τῆς Ἀνατολῆς Μοναστήρια, καταπατηθέντα καὶ αὐτὰ ὑπὸ τῶν Τούρκων, ἀφίνοντάς τα, ἐπερνοῦσαν οἱ Μοναχοὶ εἰς τὴν Ῥούμελην, καὶ ἔκτοτε ἄρχησαν τὰ Μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους νὰ γίνωνται. Ἔμειναν δὲ ὀλίγα τινὰ μόνον Μοναστήρια εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου, τὰ ὁποῖα ἐβάστασαν οἱ Κόπται. διότι αὐτοὶ ἐπαράδοσαν τὸ Μισῆρι εἰς τοὺς Τούρκους, διώκοντες ἐκεῖθεν τοὺς Ῥωμαίους, καθὼς θέλομεν εἰπῆ πλατύτερον εἰς τὸ τέταρτον Τμῆμα, ὅπου γράφομεν τοὺς διαδόχους τοῦ Μωάμεθ. Ἀπὸ τὰ ὁποῖα ταῦτα Μοναστήρια, καὶ ἕως τὴν σήμερον, οἱ Κόπται κρατοῦσιν, ἤγουν αὐτὸ τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, εὑρισκόμενον ἔξω ἀπὸ τὸ Μισῆρι εἰς τὴν ἔρημον, μακρυὰ ἡμερῶν τριῶν διάστημα, καὶ τοῦ Ἀββᾶ Μακαρίου, εὑρισκόμενον εἰς τὸ Ὄρος τῆς Νιτρίας κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἕτερον τοῦ Ἁγίου Μωσῆ, μέσα εἰς τὸ παλαιὸν Μισῆρι, καὶ ἄλλα περισσά. Εἰς δὲ τοὺς Ὀρθοδόξους δὲν ἔμειναν, εἰμήπου τὰ τρία ταῦτα· ἕνα τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, εὑρισκόμενον εἰς τὸ κατὰ τὴν Αἴγυπτον μέρος τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, ὅπου ὁ Φαραὼ ἔφθασε τὸν Μωϋσῆ τὴν νύκτα μὲ τοὺς Ἑβραίους, τὸν ὁποῖον τόπον ἡ Θεία Γραφὴ λέγει Βεελσεπφών. καὶ ἄλλο τοῦ Προδρόμου εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης τῆς πρὸς τὸ Σίναιον Ὄρος, τὸν ὁποῖον τόπον ἡ Θεία Γραφὴ λέγει Ἐλείμ, καὶ τώρα λέγεται Ῥαϊθώ, καὶ ἀράπικα λέγεται Τοὺρ, ὅπου ἦσαν αἱ δώδεκα πηγαὶ τῶν ὑδάτων, καὶ οἱ ἑβδομήκοντα στέλεχοι τῶν φοινίκων, καθὼς καὶ εἰς τὸ δεύτερον Τμῆμα εἴπαμεν. Ἔμεινεν ἀκόμι τρίτον εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους καὶ αὐτὸ τὸ Σίναιον Ὄρος, καὶ ταῦτα μὲ τὸ νὰ εἶναι μακρὰν εἰς τὴν ἔρημον. Ἀλλ' ὅμως ὕστερον τὸ μὲν τοῦ Ἁγίου Ἀθα-

νασίου,

νασίου, ϗ τὸ τοῦ Προδρόμου ἐρημώθησαν. ἐκινδύνευσε δὲ ϗ αὐτὸ τὸ Σίναιον Ὄρος πολλάκις ἀπὸ πολλοὺς ϗ διαφόρους πειρασμούς, ὅπου τοῦ ἐπανέβησαν κατὰ καιρούς, τοὺς ὁποίους ἔρχομαι τώρα νὰ διηγηθῶ, διὰ νὰ γνωρίσῃ καθ᾽ ἕνας, ὅτι τὸ Ἅγιον τοῦτο Μοναστήριον δύναμις ἀνθρωπίνη δὲν τὸ φυλάττει, ἀλλὰ ἡ τοῦ Θεοῦ Πρόνοια τὸ περισκέπει, ὡς τόπον ϗ κατοικίαν ἐδικήν του.

Περὶ τοῦ Μέλεκ Ντάχαρ Βασιλέως τοῦ Μισηρίου.

Εἰς τοὺς τριακοσίους ὀγδοήκοντα ἓξ χρόνους, ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Μωάμεθ, ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ϗ Παλαιστίνην κάποιος λεγόμενος Χάκεμ Ἀμπεῖλλε, ϗ Μέλεκ Ντάχαρ. Εὐθὺς γοῦν ὅπου ἐβασίλευσεν ἀποστάτησεν ἀπὸ τὴν πίστιν τοῦ Μωάμεθ, ϗ ἐδίδαξεν αὐτὸς ἄλλην πίστιν ϗ Αἵρεσιν, τὴν λεγομένην τῶν Τρουσιδῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ϗ ἕως τὴν σήμερον εὑρίσκονται εἰς τὴν Δαμασκὸν ϗ Ἀλέπι. Περὶ δὲ ταύτης τῆς Αἱρέσεως θέλομεν εἰπῆ παρεμπρὸς εἰς τὸ τέταρτον Τμῆμα, ὅπου καταλέγομεν τοῦτον τὸν Χάκεμ Ἀμπεῖλλε μὲ τοὺς διαδόχους τοῦ Μωάμεθ.

Οὗτος ἦτον, ὡς λέγουν, ἀπὸ Μητέρα Χριστιανήν, ϗ Πατέρα Τοῦρκον. ἦτον δὲ ἄνθρωπος Μάγος, ἀλλὰ ἦτον ϗ ἀκατάστατος εἰς τὴν γνώμην. ϗ ὡς μὲν Μάγος ἔκανε πολλὰς τερατείας, ἐξαπατῶντας ϗ πλανῶντας πολλούς. ὡς δὲ ἀκατάστατος ἔκανε πολλὰς ἀκαταστασίας, ϗ ποτὲ εἰς μίαν γνώμην, ἢ εἰς μίαν βουλὴν τινὰς δὲν τὸν εὕρισκεν. Εὐθὺς οὖν, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Βασιλείας του, ἔδειξε μεγάλην ταπείνωσιν ϗ ἄσκησιν, πλὴν ὅλα πλαστὰ ϗ ψεύτικα, ϗ ὅσον μόνον διὰ νὰ πλανᾷ τοὺς πολλοὺς τὰ ἔκανε. Τὰ φορέματά του λοιπὸν ἦσαν μαῦρα. αὖ καμίαν φορὰν ἐκαβαλίκευεν, ὄχι εἰς ἄλογον, ἀλλὰ εἰς γαϊδούριον, εὔγαινεν εἰς μακρὰς ἐρήμους, ϗ ἐστέκετο πολλὰς ἡμέρας ὑποκρινόμενος, ὅτι τὸ κάνει διὰ προσευχὴν ϗ νηστείαν. Τὸ δὲ ὅλον ἦτον εἰς πλάνην ϗ ἀπάτην τῶν ἀνθρώπων. εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ μικρὸν ἐφημίσθη, ὅτι νὰ εἶναι Θεός, ἀποστατήσας παντελῶς ϗ ἀρνησάμενος τὴν Θρησκείαν ϗ πίστιν τοῦ Μωάμεθ, στήσας τὴν ἰδίαν Αἵρεσιν τῶν Τρουσιδῶν, τοὺς ϗ Κουτουγέρους λεγομένους. εἰς τὴν ὁποίαν Αἵρεσιν ἔσυρε ϗ πολλοὺς Μανιχαίους. Εἰς δὲ τὸ νὰ κηρυχθῇ Θεός, εὗρε συνεργὸν κάποιον ἄνθρωπον πανοῦργον Μανιχαῖον· ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τὴν Βηρυτόν, τὸ νῦν λεγόμενον Βερούτι. τοῦτον ἐσυμβίβασε νὰ τὸν κηρύττῃ πῶς εἶναι Θεός. Ἔλαβε τὴν Τύρον, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀσούρ, μὲ πόλεμον. ἠγάπα γὰρ τοὺς πολέμους κατὰ πολλά. Ἔκαμεν ὁρισμὸν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ μὴ φαίνεται παντελῶς Σταυρὸς εἰς αὐτούς. ὕστερον δὲ μετὰ τρεῖς Μῆνας ἔκαμεν ἄλλον ὁρισμόν, ὅτι οἱ αὐτοὶ Χριστιανοὶ νὰ βαστάζουσιν εἰς τὸ στῆθός τους ἕνα Σταυρὸν καθ᾽ ἕνας, νὰ εἶναι μίαν πιθαμήν· ϗ ὅποιος δὲν τὸν βαστᾷ, νὰ τὸν ἀποκεφαλίζῃ. ϗ εἰς ἕνα Μῆνα πάλιν ὕστερον ὥρισε νὰ εἶναι αὐτὸς

ὁ Σταυρὸς μίαν πῆχυν. ὥρισε ϗ τοὺς Ἑβραίους νὰ βαστάζουν κόμποσχοινια ξύλινα χονδρὰ κρεμασμένα εἰς τὸν λαιμόν τους. ἔπειτα ὥρισε τοὺς Χριστιανοὺς νὰ περιπατοῦν ἀξύριστοι. Ἔκαμε νὰ εἶναι τὰ παζάρια πάντοτε ἀνοικτὰ ϗ τὰ ἐργαστήρια, ϗ νὰ γίνεται πραγματεία ἴσα τὴν νύκτα, ὥσαν ϗ τὴν ἡμέραν. Ἐχάλασε τὰ καπηλεῖα, ϗ ἔχυσε τὸ κρασὶ, κάνοντας ὁρισμὸν παντελῶς κρασὶ νὰ μὴν ἀκούεται, καὶ ἐχάθη παντελῶς ἀπὸ ὅλην τὴν Βασιλείαν του, ὥστε ὁποῦ οἱ Χριστιανοὶ, μήτε διὰ Λειτουργίαν δὲν εὕρισκαν, ϗ ἐλειτούργουν μὲ τὸ νερὸν μόνον, ϗ εἰς τόπον κρασίου ἔβαναν εἰς τὸ Ποτήριον κομματάκι κλῆμα. Ὅμως τοῦτο ἐγίνετον εἰς τοὺς Νεστοριανοὺς τοὺς Αἱρετικούς. Ὀρθόδοξοι γὰρ, ἢ παντελῶς, ἢ πολλὰ ὀλίγοι εὑρίσκοντο εἰς τὸ Μισῆρι. ὅτι οἱ Νεστοριανοὶ, οἱ λεγόμενοι Κόπται, εἶχασι τότε μεγάλην παῤῥησίαν, ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐπαράδοσαν εἰς τοὺς Τούρκους τὸ Μισῆρι, τὸ πρῶτον, καὶ οὕτως ἔλαβον ἐξουσίαν, ϗ ἐδίωξαν ἐκεῖθεν τοὺς Ὀρθοδόξους. Ἔδωκεν ἔπειτα οὗτος ὁ Βασιλεὺς Μέλεκ Νπάχαρ ὁρισμὸν εἰς Χριστιανοὺς ϗ Ἑβραίους, νὰ ζώνουνται μαῦρα ζωνάρια, καὶ εἰς τὸ κεφάλι νὰ ἔχουν μαῦρα φακιόλια. ὅτι οἱ Χριστιανοὶ τῶν τότε καιρῶν, ὅσοι ἦσαν εἰς τὴν Ἀραπίαν, ἐφόρουν ἄσπρους ψιλοὺς τζαλμάδες, τοὺς ὁποίους ἀκόμι φοροῦν εἰς Δαμασκὸν, ϗ Τρίπολιν. Ἀφοντότε γοῦν ἄφησαν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ τοὺς ἄσπρους, ϗ φοροῦν γαλανίους, ϗ ἐκεῖθεν ὕστερον ὅλη ἡ Ῥούμελη. ἔπειτα ἔκαμε νὰ γράφουσιν εἰς τοὺς τείχους ἀπέξω εἰς ταῖς ῥύγαις, καὶ εἰς τὰ παζάρια νὰ ἀναθεματίσουν τοὺς μαθητὰς τοῦ Μωάμεθ τὸν Ἀμπομπέκαρ, τὸν Οὔμαρ, τὸν Ὀτμὰν, ϗ τὸν Μαυίαν. ὥρισε μήτε μπεζὰ νὰ πίνουσι, μήτε ὀψάριον ὁποῦ νὰ ἔχῃ λέπην νὰ τρώγουν. Ἐφόνευε τὴν νύκτα κρυφὰ τοὺς φίλους του, ϗ ὅλους τοὺς γέροντας, ϗ τοὺς πρώτους τοῦ φουσάτου του. Ἔκοψεν ὅλα τὰ σκυλία τοῦ Μισηρίου, ϗ δὲν ἄφησε, πάρεξ μόνον τὰ λαγωνικά. ἔπειτα ἐχάλασε τὸν ἀναθεματισμὸν ὁποῦ ἔκαμε κατὰ τῶν διαδόχων τοῦ Μωάμεθ. Κάποιος δὲ Ἰατρὸς, Μονσοὺρ τὸ ὄνομά του, τὸν ἔκαμε νὰ πίνῃ τὸ κρασί. ϗ μετὰ ταῦτα πάλιν ὥρισε νὰ μὴ πουλῆται, μήτε κρασὶ, μήτε λάδι, μήτε μέλι. Ἔκαναν

Παῤῥησία τῶν δύο Ἑορτῶν.

οἱ Χριστιανοὶ δύο μεγάλας Ἑορτὰς παῤῥησίᾳ, μὲ Ἱερεῖς φορεμένους, μὲ Σταυροὺς, ϗ φωταγωγίας, περιπατοῦντες ἔξω εἰς τὴν Χώραν, μίαν τῶν Βαΐων, ϗ ἄλλην τοῦ Ἁγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων. τὸν ὁποῖον Μέγαν Ἁγιασμὸν ἐκατέβαιναν μετὰ παῤῥησίας, ϗ τὸν ἔκαναν εἰς τὸν Νεῖλον τὸν ποταμόν. ὅμως, αὐτὸς φθονήσας, ὥρισε πλέον νὰ μὴν γίνουνται αἱ τοιαῦται Ἑορταὶ παῤῥησίᾳ. Ἔκαμε ϗ ἄλλα πολλὰ πράγματα παρόμοια Δαιμονιάρικα ϗ ἀκατάστατα, τὰ ὁποῖα νὰ τὰ γράψωμεν, κλίνουσι μᾶλλον εἰς φλυαρίαν, ἢ εἰς Ἱστορίαν. Διὰ τοῦτο θέλομεν εἰπῇ τοῦτο μόνον, πῶς ἐλύσαξεν ὕστερον κατὰ τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν Χριστιανῶν, ϗ κατὰ τῶν Μοναστηρίων, ϗ Ἀρχιερέων, ϗ Καλογήρων.

Αἰτία,

Αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μέλεκ Ντάχαρ ἔκαμε κακὰ πολλὰ εἰς τὰς Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὰ Μοναστήρια τῶν Χριστιανῶν.

Οὗτος λοιπὸν, ὡς καθὼς εἴπομεν, ὤντας ἀπὸ Μητέρα Χριστιανὴν, φαίνεται νὰ ἐσοχάζετο μὲ ἡμερώτερον ὀμμάτι τοὺς Χριστιανοὺς, παρὰ ἄλλο γένος. καὶ δὴ λοιπὸν ἕνα καιρὸν ἔχωντας πόλεμον κατὰ τὰ μέρη τῆς Συρίας, ἐπίασε σκλάβον ἑνὸς Αὐθεντὸς παιδὶ νέον. τὸ ὁποῖον, διὰ νὰ εἶναι Χριστιανοῦ υἱὸς, τὸ ἔστειλεν εἰς φύλαξιν τοῦ τότε Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, νὰ τοῦ τὸ παραδώσῃ, ὅταν γυρίσῃ ἀπὸ τὸ συφέρι. Ὁ γοῦν Πατὴρ τοῦ παιδίου, μαθὼν ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Πατριάρχου τὸ παιδίον του, ἔστειλε πρὸς αὐτὸν δεόμενος μετὰ δακρύων, ἂν εἶναι δυνατόν του νὰ κάμῃ τρόπον νὰ μὴ παραδώσῃ τὸν υἱόν του εἰς τὰς χεῖρας ἐκείνου τοῦ ἀσεβοῦς, ὅταν ὑποστρέψῃ. ἐὰν δὲ τὸν ἐφιλοδώρησε καὶ τίποτε στάμενα, οὐκ οἶδα. Ὁ γοῦν Πατριάρχης, εἴτε τὸ ὁμόφυλον καὶ ὁμόπιστον αἰδεσθεὶς, εἴτε καὶ δώροις καμφθεὶς, εἴτε ἀμφοτέρωθεν πεισθεὶς, ἀπέλυσε τὸν παῖδα, στέλλωντάς τον εἰς τὸν Πατέρα του. Ἀλλ᾽ ὅμως τὸ τοιοῦτον πρᾶγμα δὲν ἐκρύφθη, ἀλλὰ ἐφανερώθη, καὶ ὄχι μόνον, ἀλλὰ καὶ μεγάλης ζημίας καὶ φθορᾶς ἔγινε πρόξενον, διότι ὑπαγαίνοντας τὸ παιδὶ πρὸς τὸν Πατέρα του, ὑπήντησεν εἰς τὸν δρόμον, ὑποστρέφοντα ἀπὸ τὸν πόλεμον, τὸν Μέλεκ Ντάχαρ, καὶ πάλιν ἐκατήντησεν εἰς χεῖρας τοῦ ἀσεβοῦς. καὶ αὐτὸς γνωρίζωντας τὸν νέον, ἐθαύμασε διαλογιζόμενος τὸν τρόπον μὲ τίνα ἔφυγεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, τὸ μὲν παιδίον ἔκρυψε, τὸν δὲ Πατριάρχην ἔκραξε, λέγωντάς του. ποῦ εἶναι τὸ παιδίον ὁποῦ εἰς φύλαξιν σοῦ ἔστειλα τὸν ὀδεῖνα καιρόν; Καὶ ὁ Πατριάρχης τοῦ εἶπεν, ὅτι ἀπέθανε. καὶ αὐτὸς μὲ περισσοτέραν σπουδὴν το ἐζήτει λέγωντας, δὲν πιστεύω ὅτι ἀπέθανεν, ἀλλὰ τὸ ἔχεις καὶ τὸ κρύβεις. Καὶ ὁ Πατριάρχης βλέπων τὸν θυμὸν τοῦ Βασιλέως αὐξανόμενον, φοβηθεὶς, ἄρχησε μεθ᾽ ὅρκων μεγάλων νὰ ὀμνύῃ, βουλόμενος μὲ τοὺς ὅρκους νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ἀπέθανεν ἀληθῶς τὸ παιδίον. Ὁ δὲ Μέλεκ Ντάχαρ λέγει. δὲν πιστεύω τοὺς ὅρκους σου, ἐὰν δὲν λειτουργήσῃς μὲ ὅλον σου τὸν Κλῆρον, καὶ νὰ κάμετε ὅλοι σας ὅρκον εἰς τὴν Κοινωνίαν σας, καὶ εἰς τὸ Ἅγιόν σας Ποτήριον. Τότε ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος Πατριάρχης, μὴν ἰξεύροντας τὸν δόλον, καὶ ὅτι αὐτὸς ἔχει μαζί του τὸ παιδίον, ἔκρινεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, διὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν ὀργὴν τοῦ ἀσεβοῦς, νὰ πέσῃ μᾶλλον εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ εἶναι εὔσπλαγχνος, καὶ νὰ κάμῃ ὅρκον, διὰ νὰ γλυτώσῃ πολλὰς ψυχὰς, καὶ τὴν ἐδικήν του ἀπὸ τὸν θάνατον. Ἐλειτούργησεν οὖν, καὶ μετὰ τὴν Λειτουργίαν, παρόντος καὶ αὐτοῦ τοῦ Μέλεκ Ντάχαρ, ἔστησεν εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν τὰ ἄχραντα Μυστήρια,

καὶ ἔκαμεν αὐτὸς πρῶτος ὅρκον καὶ οἱ Συλλειτουργοί του ὅλοι, ἔπειτα καὶ ὅλοι του οἱ Καλόγηροι. Τότε ὁ Μέλεκ Ντάχαρ ἔφερε τὸ παιδίον εἰς τὸ μέσον, καὶ τὸ ἔδειξε τοῦ Πατριάρχου, καὶ τῶν λοιπῶν, ὅσοι περὶ τούτου ἔκαμαν ὅρκον, ὅτι ἀπέθανεν. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ τοιοῦτο πρᾶγμα ἔγινε, καὶ ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλέγχθησαν, ὄχι μόνον ψεῦται, ἀλλὰ καὶ ἐπίορκοι, καὶ ἐμπαῖκται τῆς Πίστεώς του, τίς νὰ διηγηθῇ τὰ ὅσα κακὰ ἔκαμεν ὁ ἀλιτήριος εἰς Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, καὶ Καλογήρους, εἰς Μοναστήρια, καὶ Ἐκκλησίας; ἄναψε παντελῶς ὁ θυμός του, ἐξαγρίεψεν, ἐξεθηριώθη, δαιμονιάρης ἔγινε. Καὶ πρῶτον μὲν ἔκοψεν αὐτὸν τὸν Πατριάρχην, τοὺς δὲ λοιποὺς του Καλογήρους ἔδειρε, καὶ ἔκοψε τὰς γλώσσας τους. ἔπειτα ἐχάλασε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Τάφου, τὸν Ἅγιον Γολγοθᾶ, καὶ τὰ ἐξαγγίσμισεν ἁρπάζωντας ἐξ αὐτῆς ὅλα τὰ ἱερὰ σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Ἐχάλασε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, καὶ ἕνα Μοναστήριον Καλογραίδικον, καὶ τὰ εἰσοδήματά τους ἔκαμεν Αὐθεντικά. Τὸν Ἅγιον Τάφον ἔκαμεν Ἱπποστάσιον, καὶ λέγουσιν, ὅτι ἐστάθη ἔρημος χρόνους ἑβδομήκοντα. Ἐκεῖθεν ἄρχισε τὸν δρόμον του νὰ ἔρχεται εἰς τὸ Μισήρι, καὶ ὅσας Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια εὕρηκεν εἰς τὸν δρόμον, ὅλα τὰ ἐχάλασεν ἐκ θεμελίων. καὶ τῶν Καλογήρων τὰς γλῶσσας ἔκοπτε μόνον, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐθανάτωνε, μόνον τοὺς ἄφινε νὰ παγαίνουσιν ὅπου θέλουσιν. ἦλθε δὲ καὶ εἰς τὸ Μισήρι. Ὁ δὲ Πατριάρχης, ὁ τότε Ἀλεξανδρείας, ἦτον θεῖός του, ἀδελφὸς τῆς Μητρός του, Διονύσιος τὸ ὄνομά του, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετον εἰς τὸ Ταμιάθι. Ἔστειλε γοῦν εὐθὺς ἐκεῖ καὶ τὸν ἀπεκεφάλισεν. Ἐχάλασε δὲ καὶ τὴν περίφημον Ἐκκλησίαν τοῦ Ταμιαθίου, ἡ ὁποία ἦτον εἰς ὄνομα τῆς Θεοτόκου, σκάπτωντας τὰ μνημεῖα τῶν Χριστιανῶν, ὅπου ἦσαν εἰς αὐτὴν, καὶ ῥίχνωντας ἔξω εἰς τὰς ῥούγας τὰ κόκκαλά τους. Εὑρίσκεται ἕνα Βουνὸν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ Μισήρι, κατὰ τὸ Νότειον μέρος, λεγόμενον Μουκαττάμ, καὶ ἐκεῖ ἦτον Μοναστήριον περίφημον τοῦ Ἁγίου Ἀρσενίου. ἔστειλε γοῦν καὶ ἐχάλασέ το καὶ αὐτὸ, καὶ ἄλλα πάμπολλα Μοναστήρια καὶ Ἐκκλησίαις ἐχάλασε, καὶ ἔπερνε τὰ εἰσοδήματά τους, κόπτωντας τὰς γλώσσας τῶν Καλογήρων ὅπου τοὺς εὕρισκε, καὶ ἄλλα πάμπολλα κακὰ ἔκαμε. καὶ ἦν μέγα τὸ δεινὸν, κλαυθμὸς πολὺς καὶ ὀδυρμὸς, θρῆνοι, καὶ κραυγαὶ περισσότεραι, παρὰ τῆς ἐν Βηθλεὲμ Βρεφοκτονίας τοῦ Ἡρώδου, καὶ πολλὰ αἵματα Ἁγίων Ἀνδρῶν ἀδίκως ἐχύνοντο.

Τότε ἔστειλεν ἕναν Ἀράπην ἐρημίτην μὲ δύναμιν ἀνθρώπων περισσὴν, καὶ διγῆκεν εἰς τὴν κατὰ τὸ Σίναιον Ὄρος ἔρημον, νὰ χαλάσῃ καὶ
Ἐξοδ. τὰ ἐκεῖσε εὑρισκόμενα Μοναστήρια, τὸ ὄνομά του Ἰμπνὲ Γαγιάτην. Ἦλθε
λγ'. καὶ γοῦν εἰς τὸ κατὰ τὴν Αἴγυπτον μέρος τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, ὅπου ὁ
Ἀριθ. ιγ'. Μωϋσῆς ἔσχισε τὴν Θάλασσαν, καὶ ἐπέρασε διὰ ξηρᾶς τοὺς Ἑβραίους. τοῦτον τὸν τόπον τὸν λέγει ἡ Θεία Γραφὴ, στόμα Εἰρώθ. Ἐκεῖ ἦτον ἕνα Μονα-

στήριον, εἰς ὄνομα τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, κτισμένον διʼ ἐξόδου τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ. ἐχάλασέ το τοῦτο πρῶτον αὐτὸς ὁ Ἰμπιὲ Γαγιάτης. φαίνονται δὲ ἕως τὴν σήμερον τὰ θεμέλια τῶν τειχίων, κελλίων, καὶ Ἐκκλησιῶν. Εἶτα ἦλθεν εἰς τὸ Σουβεΐζι, καὶ ἐχάλασε καὶ ἐκεῖ ἕτερον Μοναστήριον, ἐπʼ ὀνόματι λεγόμενον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. φαίνονται καὶ αὐτοῦ τὰ τειχία ἕως τὴν σήμερον ἀπʼ ἔξω ἀπὸ τὴν Χώραν. λέγεται καὶ πύρκ ἀραβικῶς Ντὲρ Κοῦρζομ. τὸ γὰρ Μοναστήριον, Ντὲρ, ἀραβικῶς λέγεται. Ἐχάλασεν εἰς τὸ αὐτὸ Σουβεΐζι καὶ μίαν μεγάλην καὶ ὡραίαν Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας, καὶ ἀπʼ ἐκεῖ ἦλθεν εἰς τὴν Ῥαϊθώ, τόπον ἄλλον ἀντίπεραν τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης. τοῦτον δὲ τὸν τόπον τὸν λέγει ἡ Θεία Γραφὴ Ἐλείμ, ὅπου ἦσαν αἱ δώδεκα πηγαὶ τῶν ὑδάτων, καὶ οἱ ἑβδομήκοντα στέλεχοι τῶν φοινίκων. Ἐκεῖ ἦτον ἕτερον Μοναστήριον, κτίσιμον καὶ αὐτὸ τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἐπʼ ὀνόματι τοῦ Προδρόμου. εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον τὸν Ἡγούμενον ἔγραψε, καὶ ἔστειλεν Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος, ὁ Ἡγούμενος τοῦ Σινᾶ Ὄρους, τὸ πανθαύμαστόν του Βιβλίον ὅπου ὠνόμασε Κλίμακα. ἦτον, γὰρ εἰς αὐτὸ μάνδρα ἀξιολόγων καὶ ἐναρέτων Ἀνδρῶν. ἐχάλασέ το ὅμως καὶ αὐτό, ὡς καθὼς τὴν σήμερον φαίνεται, αὐτὸς ὁ Ἰμπιὲ Γαγιάτης, προστάξει τοῦ Βασιλέως Μέλεκ Νπάχαρ. Ἔπειτα ἐκεῖθεν ὥρμησε νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τὸ Ἁγιώτατον τοῦτο Μοναστήριον τοῦ Σιναίου Ὄρους, νὰ τὸ χαλάσῃ καὶ αὐτὸ ὡς καὶ τὰ λοιπά. Ὁ δὲ Θεὸς ὁ μετασκευάζων τὰ πάντα, ὡς βούλεται, καὶ διασκεδάζων βουλὰς Ἐθνῶν, καὶ ἀθετῶν γνώμας ἀνθρώπων πονηράς, ᾠκονόμησε μὲ τοιοῦτον τρόπον νὰ διαφυλάξῃ παραδόξως, καὶ παρʼ ἐλπίδα τοῦτο τὸ Ἅγιον Μοναστήριον νὰ μὴν ἀφανισθῇ ἀπὸ τὴν κακὴν βουλὴν τοῦ νέου Φαραώ, τοῦ Μέλεκ Νπάχαρ, λέγω. Εὑρέθη λοιπὸν τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον ἕνας Καλόγηρος, τοῦ ὁποίου Πατρίδα ἦτον ἡ Αἴγυπτος. ἦτον δὲ ἀπὸ γένος ἀρχοντικόν, καὶ κατὰ πολλὰ φρόνιμος, τὸ ὄνομά του Σολομὼν Ἰμπιὲ Μπραΐμ. Οὗτος, λέγω, μαθὼν προτήτερα τὴν φθοράν, καὶ τὸν ἀφανισμὸν ὅπου ὁ Μέλεκ Νπάχαρ ἔκαμεν εἰς τοὺς Καλογήρους καὶ εἰς τὰ Μοναστήρια, τὸ μὲν πρῶτον ἐνόμισεν, ὅτι τὸ Μοναστήριον τοῦτο ἴσως νὰ μὴν ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀσεβοῦς Μέλεκ Νπάχαρ, διὰ τὸ νὰ εἶναι εἰς μακρὰν ἔρημον. καὶ οὕτως ἐπαρηγόρει πάντοτε τοὺς ὁσίους Πατέρας νὰ ἔχουν ἐλπίδας καλὰς εἰς τὸν Θεόν. Ἀφʼ οὗ δὲ ἤκουσεν, ὅτι ἔστειλε τὸν Ἰμπιὲ Γαγιάτην, καὶ ἔρχεται καταπαύωτους, καὶ ἐχάλασε τὰ τοῦ Σουβεΐζιου καὶ Ῥαϊθοῦ Μοναστήρια, ἦλθεν εἰς ἀπορίαν μεγάλην καὶ φόβον. ὅμως πάλιν ἔστεκε μὲ θάρρος πῶς αὐτός του ὁ Μέλεκ Νπάχαρ δὲν ἦλθεν, ἀλλὰ ἔστειλεν ἕνα ἄνθρωπον ἐρημίτην καὶ βάρβαρον, ὁ ὁποῖος εὔκολα ἡμερώνει μὲ δωρεαῖς. Ὅθεν ἐσύναξεν ἅπασαν τὴν Ἀδελφότητα, καὶ μὲ τὴν γνώμην καὶ βουλὴν ὅλονῶν διέβηκε καὶ τὸν προϋπάντησε μὲ ἄλλους δύο τρεῖς γέροντας, μιᾶς ἡμέρας δρόμον, πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ

εἰς

εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ τὸν ἐπροσκύνησε μὲ φαγητὰ περισσὰ τῶν ἀνθρώπων του καὶ τῶν ἀλόγων του. Ἔνδωσεν ἂν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Βαρβάρου, καὶ τὸν ἐδέχθη μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον, ἐρωτῶντάς τον, τί θέλει. Ἄρχησε γοῦν ὁ φρόνιμος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, μὲ λόγια γλυκὰ καὶ ταπεινὰ νὰ λέγῃ πρὸς τὸν Γαγιάτην. ἡμεῖς, Αὐθέντα, οἱ Καλόγηροι, ὁποῦ εὑρισκόμεθεν εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον, ἤλθομεν νὰ σὲ προσκυνήσωμεν, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἠθέλησε καὶ ἐπαρέδωσε τὴν ζωήν μας εἰς τὰ ἐδικά σου χέρια. ὅμως τοῦτο ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἔκαμε διὰ ἄλλο τέλος, παρὰ νὰ σὲ δοκιμάσῃ, ἂν ἔχῃς γνώμην συμπαθῆ καὶ εὔσπλαγχνον νὰ γλυτώσῃς μὲ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου τοῦτο τὸ σπίτι, ὁποῦ λέγεται καὶ εἶναι Οἶκος Θεοῦ. τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ Θεὸς δύναται νὰ τὸ γλυτώσῃ καὶ μὲ ἄλλον τρόπον, ὡς Παντοδύναμος, ὅμως ζητᾷ ἀπὸ τοῦ λόγου σου ταύτην τὴν χάριν, πῶς ἀπὸ τὸ χέρι σου ἐπέρασε, καὶ μὲ τὴν ἰδίαν σου προαίρεσιν τὸ ἐγλύτωσες, καὶ τὴν καλωσύνην τούτην δὲν θέλει σοῦ τὴν ἀφήσει ὁ Θεὸς ἀπλήρωτην. διότι ἂν ἐσὺ μὲ τὴν προαίρεσίν σου θέλεις γλυτώσεις ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς μὲ τὴν προαίρεσίν μας θέλομεν σὲ δώσει ὅλον τὸν βίον τοῦ Μοναστηρίου, ὅσον νὰ χορτάσῃ ἡ καρδία σου. διότι ἂν χαλάσῃς τὸ Μοναστήριον, τείχους, καὶ κελλία, τί κέρδος θέλεις ἔχῃ; Ὁ δὲ Γαγιάτης λέγει. πῶς εἶναι τοῦτο δυνατὸν νὰ τὸ κάμω, ὁποῦ ἐγὼ ἐπῆξα τοῦ Βασιλέως νὰ τὸ χαλάσω καὶ τοῦτο; Ὁ δὲ Σολομὼν τοῦ λέγει. ἐσὺ εἶσαι ἕνας πρῶτος, εἰς ὅλην τούτην τὴν ἔρημον, καὶ ὅλοι οἱ ἐρημῖται Ἄραβες σὲ φοβοῦνται, καὶ σοῦ ὑποτάσσονται ὡσὰν εἰς Βασιλέως. εἰπὲ λοιπὸν τοῦ Μέλεκ Νιάχαρ, ὅτι τὸ ἐχάλασες, καὶ ἐκεῖνοι οἱ πτωχοὶ ὁποῦ ἐκατοίκουν εἰς αὐτὸ, ἐρημῖται ὄντες, δὲν τοὺς εὑρέθη τίποτε παντελῶς, καὶ ποῖος ἀπὸ τὴν συντροφίαν σου θέλει τοῦ εἰπῆ τὸ ἐναντίον, νὰ σὲ ἐγκαλέσῃ; μάλιστα ὁποῦ τοῦτο τὸ Μοναστήριον δὲν εἶναι παντελῶς ἀκουσμένον εἰς αὐτὸν, μὲ τὸ νὰ εἶναι πολλὰ μακρὰν εἰς τὴν ἔρημον; Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν λόγια, καὶ ἄλλα περισσότερα, ὁ συνετὸς καὶ φρόνιμος ἐκεῖνος Καλόγηρος, ὁ Σολομὼν, ἐκαταπείσε τὸν Γαγιάτην, καὶ δὲν ἦλθε παντελῶς εἰς τὸ Μοναστήριον, καλὰ καὶ νὰ τὸ ἤξευρε προτήτερα, ὡς ἐρημίτης, καὶ ἀναθρεμμένος εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Ἐστάθη γοῦν ἐκεῖ, ὅπου ὁ Καλόγηρος τὸν προσυπάντησεν. ὁ δὲ Καλόγηρος ἔστειλεν ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ ἐσύναξεν ὅλα τὰ σκεύη τοῦ Μοναστηρίου, χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ φέρωντάς τα, τοῦ τὰ ἐπαρέδωσεν ὅλα εἰς χεῖράς του, καὶ ἐστράφη ὀπίσω. καὶ οὕτως ἠλευθερώθη τὸ Μοναστήριον, καὶ δὲν ἐχαλάσθη ὡς καὶ τὰ λοιπὰ, Θεοῦ ὁδηγίᾳ. Καὶ ταῦτα μὲν εὑρίσκονται γραμμένα πλατύτερον εἰς τὸ Ἀραβικόν.

Ὅπως

Ὅπως ἐπατήθη τὸ Μοναστήριον ὑπὸ φουσάτου στρατιωτικοῦ ἀπ᾽ Αἰγύπτου ἐλθόντος. Εὕρηται δὲ ἡ αὐτὴ ἡ Ἱστορία ἔν τινι Συναξαριστῇ Ἀραβικῷ παλαιῷ, ἐξ οὗ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν τὸ ἁπλοῦν μετεγράφη.

ΕΙ᾽ναι τὸ γένος τῶν Ἐρημίτων τούτων Ἀράβων, ὄχι μόνον πλῆθος πολύ, καὶ σχεδὸν ἀμέτρητον, ἀλλὰ καὶ κατὰ πολλὰ δυνατὸν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ταῖς περισσοτέραις φοραῖς ἀποστατίζουσι τῆς Βασιλείας. Καὶ ὄχι μόνον παλαιά, ἀλλὰ καὶ ἕως τὴν σήμερον, ἡ Βασιλεία χρειάζεται νὰ ἔχῃ τὴν ἀγάπην τους, καὶ μὲ πολλαῖς δωρεαῖς, καὶ χαρίσματα καὶ πληρωμαῖς τοὺς ἔχει φίλους ἡ Βασιλεία, διὰ νὰ μὴν κρατοῦν τοὺς δρόμους τῆς ἐρήμου, καὶ μάλιστα τοῦ Κιαμπέ. Εἰς τοὺς αγά. χρόνους λοιπόν, ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως, (καθὼς φαίνεται γραμμένον εἰς ἕνα Ἀραβικὸν Συναξαριστὴν (δὲν ἠξεύρω τί σκάνδαλον ἐσυνέβη ἀναμεταξὺ τούτων τῶν ἐρημιτῶν Ἀράβων, καὶ τοῦ Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου. ὅθεν ἐβγῆκε πολὺ πλῆθος φουσάτου ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἦλθον εἰς τὴν ἔρημον διώκοντες τούτους. Ἔφθασαν γοῦν καὶ ἦλθον διώκοντάς τους ἕως εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον. Ἰδόντες δὲ μέσα εἰς τὰ βουνὰ τοιοῦτον περιτειχισμὸν Μοναστηρίου, ὡς Κάστρον, ἐθαύμασαν. Οἱ γοῦν Πατέρες ἐβγῆκαν εὐθὺς ἔξω καὶ τοὺς ἐδέχθησαν μὲ ταπείνωσιν. ὁ δὲ Πρῶτος τοῦ φουσάτου τοὺς εἶπε νὰ μὴ φοβοῦνται, πλὴν εἶχεν εἰς τὴν καρδίαν του δόλον. Ἐζήτησε γοῦν νὰ σέβῃ μέσα εἰς τὸ Μοναστήριον μὲ μερικοὺς ἀπὸ τὸ φουσάτον του. οἱ δὲ Πατέρες, θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες, ἄνοιξάν του ταῖς πόρταις καὶ ἐσέβησαν ὅσοι αὐτὸς ἤθελεν. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν Ἁγίαν Βάτον, ἔλαβον εὑρόντες ἐκεῖ τὸν Κανδηλάπτην. τὸν ὁποῖον ποτὲ μὲν μὲ λόγια γλυκά, ποτὲ δὲ μὲ φοβερισμοὺς ἐξέταζον νὰ τοὺς δείξῃ τὸν θησαυρὸν τοῦ Μοναστηρίου. Ὁ δὲ Κανδηλάπτης ἀρνούμενος λέγωντας, ὅτι δὲν ἠξεύρει τίποτες, εὔγαλεν ἕνας τὸ σπαθί του, καὶ ἔκοψε τὴν δεξιάν του χεῖρα ἀπὸ τὸν ὦμον. ἔπειτα ἄρχησαν καὶ τοὺς λοιποὺς Καλογήρους, ὅσους εὕρισκον, μὲ δαρμοὺς καὶ ἄλλας πικρὰς τιμωρίας νὰ τοὺς ἐξετάζουν, ποῦ ἔχουν κρυμμένον τὸν θησαυρὸν τοῦ Μοναστηρίου. Ἦτον δὲ τότε Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μοναστηρίου ἕνας ἐνάρετος καὶ Ἅγιος ἄνθρωπος, Ἰωάννης τὸ ὄνομα, Ἀθηναῖος τὸ γένος. Οὗτος βλέπων τὰ ἴδια πρόβατα τιμωρούμενα, καὶ ἀδίκως πάσχοντα, ἐμιμήθη τὴν φωνὴν τοῦ Ἀρχιποίμενος καὶ Διδασκάλου του Χριστοῦ, ὅπου „ λέγει. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προ-„ βάτων. Ἦλθε λοιπὸν ἀκάλεστος, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τους, μὲ θαρσαλέαν φωνὴν λέγωντας. τί θέλετε ἀπὸ τούτους ὁποῦ δὲν ἠξεύρουσι τίποτες; ἐγὼ εἶμαι Προεστὼς εἰς τούτους ὅλους, καὶ ἂν ἔχῃ τὸ Μοναστήριον θησαυρόν,

Θαύατος Ἰωάννου τοῦ Ἐπισκόπου.

σαυρὸν,

σαυρὸν, ἐγὼ τὸν ἰξεύρω. λοιπὸν ἀποτ' ἐμένα γυρεύετέ τον. καὶ ἄφετε τούτους. Τότε οἱ ἀνηλεεῖς ἐκεῖνοι καὶ ἀπάνθρωποι, ἀφόντες ὅλους τοὺς ἄλλους, ἔδραμον ὡς ἄγριοι λύκοι εἰς τὸ κατὰ ἀλήθειαν πρόβατον τοῦ Χριστοῦ. καὶ δὴ λαβόντες αὐτὸν, τὸν ἔδησαν ἀπὸ τοὺς πόδας μὲ σχοινία, καὶ τὸν ἔσυραν τριγύρου μέσα ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, λακτίζοντες ὁμοῦ, καὶ ἀνηλεῶς δέροντες αὐτὸν, ἵνα δείξῃ αὐτοῖς τοὺς θησαυρούς. μὴ ἔχων δὲ ὅ,τι καὶ ὑποδείξῃ αὐτοῖς, (διότι, ὡς εἴπομεν, πρὸ χρόνων οὐκ ὀλίγων, ὅσα καὶ ἂν εἶχε τὸ Μοναστήριον, τὰ ἔλαβεν ὁ Γαζιάτης) ἔμενε συρόμενος καὶ δερόμενος, ἕως ὅπου πλέον νὰ συντύχῃ δὲν ἐδύνετο. καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπλείωσε τὸν καλὸν αὐτοῦ ἀγῶνα τῆς ἀθλήσεως καὶ τῆς ἀσκήσεως, κοιμηθεὶς καὶ ἀναπαυσάμενος ἐν Κυρίῳ. Εἶχεν εἰς τὸ Μοναστήριον χρόνους πενήντα τρεῖς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔκαμεν εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν χρόνους εἴκοσι. γέγονε δὲ τὸ τέλος τῆς ἀθλήσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ Φεβρουαρίου Μηνός. Εὕρηται δὲ, ὡς εἴπομεν, εἰς τὸν Ἀραβικὸν Συναξαριστὴν συντεταγμένος, νὰ ἑορτάζεται τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ εἰς τὸν Κατάλογον τῶν Ἁγίων. Οἱ γοῦν Τοῦρκοι, οἱ Αἰγύπτιοι, ἔσκαψαν τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὰ Παρεκκλήσια τοῦ Καθολικοῦ, ζητοῦντες θησαυρὸν κεκρυμμένον. ἔσκαψαν ὅλην τὴν Ἁγίαν Βάτον, καὶ εὔγαλαν ὑποκάτω ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν τρία λαρνακίδια μαρμαρένια, γεμάτα κομμάτια Ἅγια Λείψανα διαφόρων Μαρτύρων. καὶ ταῦτα, ὡς φαίνεται, ἦτον ὁ ἐνθρονιασμὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ἔσκαψαν εἰς τοὺς Ἁγίους Πατέρας, εἰς τὸ βῆμα τοῦ Καθολικοῦ, καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰς ἄλλους τόπους, ἀπὸ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἕως τὴν σήμερον φαίνονται τὰ μάρμαρα συντριμμένα. Ἔκαμεν ὅμως τὴν νύκτα ἐκείνην ἑπτὰ μεγάλους καὶ φοβεροὺς σεισμοὺς, καὶ φοβηθέντες οἱ Βάρβαροι ἔφυγον εὐθὺς, καὶ πλέον τίποτε δὲν ἐζήτησαν.

Περὶ τῶν γενομένων μεγάλων σεισμῶν εἰς τὸ αὐτὸ Μοναστήριον.

Κατὰ τὸ ατιβ'. ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως, Ἀπριλλίου τριακοστῇ, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, βασιλεύοντος τοῦ Ἡλίου, ἔγινε σεισμὸς μικρὸς, ἔπειτα ἕτερος καὶ τὸ μεσονύκτιον. ξημερώνοντας δὲ ἡ τρίτη, καὶ τοῦ Μαΐου Μηνὸς ἡ πρώτη, ἔγινε μέγας καὶ φοβερὸς ἕτερος σεισμὸς, ὥστε ὅπου ἐκ τῆς βροντῆς καὶ ταραχῆς τῶν Βουνῶν καὶ τῶν πετρῶν, ὅπου ἀπὸ τὰ Βουνὰ ἐκρημνίζοντο, ἐφαίνετον ὅτι ὁ Κόσμος ὅλος μέλλει νὰ καταποντισθῇ. ἐκρημνίσθησαν δὲ τὰ Βορεινὰ καὶ Ἀνατολικὰ τειχία τοῦ Μοναστηρίου, καὶ οἱ ἐκεῖσε δύο μεγάλοι πύργοι. καὶ τὰ κελλία, μερικὰ μὲν ἐκρημνίσθησαν παντελῶς, μερικῶν δὲ μόνα τὰ σεγάσματα ἔπεσον. καὶ οἱ σεισμοὶ παντελῶς δὲν ἔπαυαν, ἀλλ' ὁ ἕνας δὲν ἔπαυε, καὶ ὁ ἄλλος ἄρχιζεν. Ὅθεν, φοβηθέντες οἱ Καλόγηροι, ἔφυ-

γαν

γαν εἰς τὴν κρεβατίναν ἔξω, ὅπου εἶναι τὸ Κοιμητήριον, κλαίοντες καὶ ὀδυρόμενοι, καὶ φοβούμενοι τὴν παντελῆ ἐρήμωσιν τοῦ Μοναστηρίου, ὅτι τόσον ἐχάλασαν τὰ τειχία, ὅσον ὅπου ζῶον φορτωμένον ἠδύνατο νὰ σέβη μέσα. Ἔφθασαν δὲ καί τινες Ἀράπιδες, καὶ ἤθελαν νὰ σέβουν μέσα νὰ διαγουμίσουσιν, ὡς πρᾶγμα ἐρημωμένον. Οἱ δὲ Καλόγηροι δὲν τοὺς ἄφησαν, λέγοντες, ὥστε ὅπου ἡμεῖς νὰ εὑρισκώμεθεν ἐδῶ, δὲν εἶναι τὸ σπῆτί μας ἔρημον, μήτε ἔχετε δίκαιον νὰ σεβῆτε μέσα νὰ τὸ διαγουμίσετε. μία συμφορὰ ἦλθεν ἀπὸ τὸν Θεὸν, καὶ ἐχάλασε μερικόν. δόξα τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. εἰ μὲν καὶ δυνηθοῦμεν νὰ τὸ κτίσωμεν πάλιν, ἤδη καλὸν, εἰδὲ καὶ δὲν δυνηθοῦμεν, καὶ φύγωμεν, καὶ τὸ ἀφήσωμεν, κάμετε εἰς αὐτὸ ὡς θέλετε. Οἱ δὲ Ἄραβες, ἐὰν καὶ νὰ εἶναι βάρβαροι καὶ ἄνθρωποι ἐρημῖται, ἀλλ᾽ ὅμως ἀγαποῦσι καὶ τὸ δίκαιον. καὶ ἐὰν δὲν εἴχασιν ἔργον τους, καὶ διὰ συνήθειάν τους ἀρχαίαν τὸ νὰ πολεμᾷ ἕνα Γένος τὸ ἄλλο, καὶ νὰ διαρπάζουσι τὰ ὑπάρχοντα ἡ μία Γενεὰ τῆς ἄλλης μὲ αἵματα καὶ φόνους, αὐτοὶ ἤθελαν ἦσαι εἰς ταῖς κρίσες τους οἱ πλέον δικαιότεροι ἄνθρωποι, καὶ μάλιστα ὅπου μήτε γράμματα ἔχουσι, μήτε Κριτήρια, μήτε Κριτάδες, ἀλλὰ εἰς τὰς κρίσεις τους κάνουσι Κριτὴν ὅποιον θέλουσιν οἱ δικαζόμενοι, ἤγουν στώνουσιν αἱρετοὺς Κριτάς. Ἐκαταπείθησαν ὅμως τότε ἐκεῖνοι οἱ Ἄραβες, καὶ δὲν ἐπάτησαν τὸ Μοναστήριον, ἀλλὰ ἐστάθησαν ἔξω μὲ τοὺς Καλογήρους, συλλυπούμενοι καὶ αὐτοὶ μὲ τούτους εἰς τὴν συμφοράν τους. Εἰς δὲ τὰς ἓξ ἡμέρας, ἀφ᾽ οὗ οἱ σεισμοὶ ἄρχισαν, βλέπουσιν ἀντίπερα τοῦ Μοναστηρίου εἰς τὸν λεγόμενον Κάμπον, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸν δρόμον φορτωμένα καμήλια, καὶ ἄνθρωποι, οἱ μὲν καβαλάροι, οἱ δὲ λοιποὶ πεζοί. Ἐπρόσδραμαν δὲ καὶ τοὺς ἐπροϋπάντησαν μὲ μεγάλην χαράν. Βλέπουσι γοῦν καμήλια φορτωμένα μὲ διάφορα φαγία καὶ ζοφήματα, καὶ ἑπτὰ Χριστιανοὺς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν Μαστόροι Κτιστάδες. Λέγουσίν τους. πόθεν ἔρχεσθε, καὶ τί γυρεύετε; Καὶ αὐτοὶ εἶπον, ὁ Μητροπολίτης κὺρ Γαβριὴλ, ὁ Σουπακίου, μᾶς ἔστειλε μὲ ἔξοδον νὰ κτίσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Κορυφῆς. Τοῦτος γὰρ ὁ Μητροπολίτης ἦλθε προτήτερα εἰς αὐτὸ τὸ Μοναστήριον προσκυνήσεως χάριν, καὶ ἰδὼν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Κορυφῆς, ὅτι ἦτον πρὸ καιροῦ χαλασμένη καὶ αὐτὴ ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς, ἀφ᾽ οὗ ἐστράφη εἰς τὴν Ἐπαρχίαν του, ἔστειλεν ἔξοδον καὶ ἀνθρώπους νὰ τὴν ἀνακαινίσῃ εἰς μνημόσυνόν του. τὸ δὲ Σουπάκιον τοῦτο εἶναι εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τοῦ Γεροσολύμων. εἶναι δὲ Μητρόπολις, καὶ τὴν σήμερον λέγεται Πέτρα. Οἱ γοῦν Μοναχοὶ, ὡς ἤκουσαν ὅτι εἶναι ἔξοδος τοῦ Μητροπολίτου, καὶ Μαστόροι Κτιστάδες, εἶπον πρὸς αὐτούς. ἐσᾶς, Ἀδελφοὶ καὶ Παιδία, δὲν σᾶς ἔστειλε νὰ εὑρεθῆτε ἐδῶ τούτην τὴν ὥραν ὁ Ἅγιος ἐκεῖνος Ἀρχιερεὺς, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ Θεὸς, ὁ ὁποῖος τὸν ἐφώτισε νὰ κινηθῇ εἰς τοιοῦτον ἔργον, ὄχι νὰ κτίσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ Μοναστήριον, τὸ ὁποῖον βλέπετε πῶς ἔγινεν, ὅπου κινδυνεύει νὰ ἐρημωθῇ. καὶ ἐὰν τοῦτο ἐρημωθῇ, τί ὄφελος ἔχει ὁ Ἁγιώτατος

ἐκεῖ-

ἐκεῖνος Μητροπολίτης ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Κορυφῆς, ὁποῦ καὶ αὐτὴ ἐρημώνεται εὐθύς; Λοιπὸν κάλλιον εἶναι, μὲ ταύτην τὴν ἔξοδον ὁποῦ ἔστειλε, νὰ κτισθῇ τὸ Μοναστήριον, νὰ περικλεισθῇ, ἵνα μὴ διαγουμισθῇ ὡς ἐρημωμένον ἀπὸ τοὺς Ἀράπιδες, παρὰ νὰ κτισθῇ μία μοναχὴ Ἐκκλησία εἰς τὸ Βουνόν. Ὑπήκουσαν γοῦν οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι Μασόροι εἰς τὰ λόγια τῶν Πατέρων, καὶ ἄφησαν τὸ νὰ κτίσουσι τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀνεκαίνισαν τὰ τειχία καὶ τὰ κελλία καὶ τοὺς πύργους τοῦ Μοναστηρίου, καθὼς τὴν σήμερον φαίνονται. Οἱ δὲ Ἄραβες πολλὴν συνδρομὴν καὶ βοήθειαν τῶν ἔκαμαν μὲ τὸν κόπον καὶ δουλεύσιν τους, ὅσον ὁποῦ ἐκτίσθη, φιλανθρωπευόμενοι πάνυ καλῶς. Ἔγραψαν δὲ εἰς τὸν Ἀραβικὸν Συναξαριστὴν τοῦ Μοναστηρίου ταῦτα, εἰς μνήμην ἀθάνατον, τάξαντες νὰ καύσουσιν ἀγρυπνίαν ἀφ' ἑσπέρας τὴν πρώτην τοῦ Μαΐου μετὰ νηστείας καὶ δεήσεως, καὶ τὴν ἡμέραν ὁποῦ νὰ ἑορτάζουσι, τὸ μὲν, διὰ τὸν σεισμὸν, τὸ δὲ, καὶ διὰ τὴν ἄφατον τοῦ Θεοῦ προμήθειαν, ὁποῦ καὶ τότε εἰς αὐτοὺς παραδόξως ἔδειξεν, ἀποστείλας ἐγκαίρους τοὺς Μασόρους.

Περὶ τοῦ θαύματος τοῦ βλύσαντος ἐλαίου, ὅπερ ἐποίησεν ὁ Ὅσιος Γεώργιος ὁ Ἀρσελαΐτης ἐν αὐτῷ τῷ Μοναστηρίῳ.

ΤΟ θαῦμα τοῦ ἀναβρύσαντος ἐλαίου δι' εὐχῆς τοῦ Ὁσίου Πατρὸς Γεωργίου, τοῦ λεγομένου Ἀρσελαΐτου, πρόπαλαι καὶ ἐξαρχῆς εἶναι διαβεβοημένον καὶ εἰς πολλὰ Ἀραβικὰ Βιβλία γεγραμμένον. ἀλλὰ καὶ ὁ τόπος, ὅπου ἀνάβρυσεν, ἕως τὴν σήμερον μαρτυρεῖ, ὅτι τὸ χῶμα τοῦ τόπου ἐκείνου μυρίζει ἀπὸ λάδι. γέγονεν ὅμως οὕτως. Ὁ μέγας οὗτος Πατὴρ Γεώργιος ἦτον εἰς ὅλους τοὺς Ἀσκητὰς τῆς ἐρήμου, τῆς κατὰ τὸ Σίναιον Ὄρος, διαβόητος, καὶ ἐξάκουστος εἰς ἀρετὴν καὶ ἁγιότητα. Τοῦτον μαρτυρεῖ καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ τῆς Κλίμακος, ἄνδρα Ἅγιον καὶ ἐνάρετον εἰς τὸ Βιβλίον του, εἰς τὸν, κζ'. Λόγον, ὅτι ἦσαν σύγχρονοι, καὶ ἑνὸς καιροῦ ἐρημικὰ βλαστήματα. Οὗτος λοιπὸν ὁ Ὅσιος εἶχε συνήθειαν νὰ ὑπάγῃ ἀπὸ τὸ Μοναστήριόν του νὰ ἔρχεται νὰ ἐπισκέπτεται τὰ ἐρημικὰ Μοναστήρια τὰ πλησιόχωρά του, καὶ τοὺς Ἀσκητὰς, ὡς Πνευματικὸς Πατὴρ, καὶ ἱκανὸς νὰ ὠφελήσῃ ψυχὰς πολλῶν ἔργῳ καὶ λόγῳ. Ἦλθε γοῦν καὶ εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Σιναίου Ὄρους μίαν τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐρωτήσας κατὰ τὴν συνήθειάν του τοὺς Πατέρας, πῶς διάγουσι, ἀπεκρίθησαν λέγοντες. ὅτι δι' εὐχῶν σου ἁγίων, Πάτερ Ἅγιε, τοῦτο μόνον μᾶς λυπεῖ, ὅτι ἐσβέσθη ἡ φωταγωγία τῆς Ἐκκλησίας, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχωμεν λάδι διὰ τὰς κανδήλας. Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτούς. δὲν τυχαίνει, Πατέρες καὶ Ἀδελφοὶ, νὰ λυπῆσθε διὰ πρᾶγμα, ὁποῦ σιμὰ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ εἶναι ὀλίγον τίποτε νὰ σᾶς τὸ δώσῃ παραδόξως. ἢ δὲν ἐνθυμᾶσθε πόσον λαὸν τῶν Ἑβραίων παραδόξως ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ τεσσα-

ράκον-

φάκαντα χρόνȣς εἰς τȣ́την τὴν ἔρημον πλȣσιοπαρόχως ἔθρεψε; Ταῦτα καὶ πλείονα τȣ́των εἰπὼν, καὶ νȣθετήσας αὐτȣ̀ς ὁ Ἅγιος, καὶ εἰς τὴν πρὸς Θεὸν ἐλπίδα πάντοτε καταφεύγειν διδάξας, ἐσέβη μέσα εἰς ἕνα κελλίον, εἰς τὸ ὁποῖον, ὡς λέγουν, εἴχασι πάντοτε τὸ λάδι διὰ φύλαξιν. καὶ σέκωντας ὀλίγην ὥραν εἰς προσευχὴν, ὢ τȣ̃ θαύματος, ἔκαμε νὰ εὔγῃ μία βρύσις ἀπὸ τὴν γῆν μὲ λάδι, ἡ ὁποία τόσον ἐκράτησεν, ὅσον ὁπȣ̃ εἴχασι χρείαν οἱ Πατέρες. Εἰς τȣ̃τον τὸν τόπον, διὰ μνήμην τȣ̃ θαύματος τȣ́τȣ, ἔκτισαν μίαν Ἐκκλησίαν, εἰς ὄνομα τῆς Θεοτόκȣ, τῆς Ζωοδόχȣ Πηγῆς. εἶναι δὲ εἰς τὸ Τέμπλον τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας μία Εἰκὼν μικρὴ τῆς Θεοτόκȣ, τῆς Ζωοδόχȣ Πηγῆς, ἡ ὁποία Εἰκὼν φαίνεται μερικαῖς ἡμέραις ἱδρωμένη. ἀνάπτει γοῦν ἐκεῖ πάντοτε κανδήλιον ἀκοίμητον. Τȣ́τȣ τȣ̃ ὁσίȣ Γεωργίȣ τὸ Μοναςήριον φαίνεται ἕως τὴν σήμερον, πλὴν ἐρημωμένον. ἦτον δὲ μικρὸν καθισματάκι, εἰς τριῶν μόνον, ἢ τεσσάρων Ἀδελφῶν κατοικίαν. ἔχει δὲ νερὸν πολὺ τρεχάμενον, ὁπȣ̃ εἰς ἄλλον τόπον τῆς ἀνύδρȣ καὶ ξηρᾶς ταύτης ἐρήμȣ εἶναι δύσκολον τόσον νερὸν νὰ εὑρεθῇ. Λέγεται δὲ ὁ τόπος τὴν σήμερον ὑπὸ τῶν Ἀράβων Ῥαμαχάν. ἀπέχει ἀπὸ τȣ̃ Μοναςήριον μισῆς ἡμέρας δρόμον. εὑρίσκεται κατὰ τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τȣ̃ Μοναςηρίȣ. Ἔχȣσιν ἐκεῖ οἱ Ἀράπιδες περιβόλια, φοινίκια, καὶ ἀμπέλια, τὰ ὁποῖα ποτίζȣσι μὲ τὸ νερὸν ἐκεῖνο. κάνȣσι δὲ ςαφύλια πολλὰ ὡραιότατα, πλὴν ὀλίγα. ὅτι δὲν εἶναι τόπος πολὺς νὰ γεωργεῖται, ἀλλὰ τρέχει τὸ νερὸν εἰς ἕνα φάραγγα πετρώδη, καὶ χάνεται.

Περὶ τῶν Ἀρμενίων.

Ἔβαλαν ἕνα καιρὸν βȣλὴν οἱ Ἀρμένιοι νὰ πιάσȣσιν αὐτὸ τὸ Μοναςήριον, καὶ νὰ διώξȣσιν ἐκεῖθεν τȣ̀ς Καλογήρȣς. Ἦλθον λοιπὸν κάποιοι ἀπὸ ταύτȣς λέγοντες, ὅτι ἦλθον χάριν προσκυνήσεως. αὐτοὶ δὲ ἦλθον νὰ κατασκοπεύσȣσι πρῶτον τὸν τόπον, καὶ νὰ φιλιώσȣσι καὶ τȣ̀ς Ἀράπιδες τȣ̃ τόπȣ. Οἱ γȣ̃ν Πατέρες, μὴ γνωρίσαντες τὸν δόλον καὶ τὴν πανȣργίαν τȣς, τȣ̀ς ἐδέχθησαν ἐν ἁπλότητι καρδίας καὶ μὲ ἀγάπην, ἐὰν καὶ νὰ ἦσαν καὶ Αἱρετικοί. Ἀνέβησαν γȣ̃ν εἰς τὴν Ἁγίαν Κορυφὴν, καὶ χωρὶς εἴδησιν καὶ βȣλὴν τῶν Πατέρων ἐλειτȣ́ργησαν ἐκεῖ ἐπάνω. Εἰς δὲ τὸν καιρὸν τῆς Λειτȣργίας, ὅταν ἔψαλλαν τὸν Τρισάγιον, ἔβλεπε καθ' ἕνας ἀπὸ ταύτȣς τῶν ἄλλωνῶν τȣ συντρόφων τὰ ῥαβδία, ὁπȣ̃ εἰς τὰ χέρια τȣς ἐβάςαζον, καὶ ἀνάπτασι φωτίαν, ὡσὰν λαμπάδες, τὸ δὲ ἐδικόν τȣ καθ' ἕνας δὲν ἔβλεπε, πλὴν δὲν ἐκαίοντο. Ἀφ' ȣ̃ δὲ ἐτελείωσαν τὴν Λειτȣργίαν τȣς, εὑγῆκαν ἔξω, ὅλοι φοβισμένοι, ἄρχησαν ἕνας εἰς τὸν ἄλλον νὰ διηγȣ̃νται τὸ τί εἶδεν, ὅτι καθ' ἕνας ἐλογίαζε πῶς μοναχός τȣ νὰ εἶδε τοιȣ̃το τεράςιον.

Ἀφ'

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐγνώρισαν πῶς ὅλοι τὸ εἶδαν, καὶ εἰς ὅλους ἔγινεν ὁμοίως, καλὰ καὶ καθ' ἕνας εἰς τοὺς λόγους του νὰ μὴν τὸ ἔβλεπε, τότε στοχάζουνται καὶ βλέπουν ὅλα τὰ ῥαβδία τους καὶ ἦτον μαῦρα ὡς δαυλοὶ περικεκαυμένοι. Τοῦτο λοιπὸν τὸ σημεῖον τοὺς ἔδειξεν ἐκεῖ ὁ Θεὸς, δείχνωντάς τους, ὅτι δὲν εἶναι θέλημά του νὰ κατοικήσουσιν ἐκεῖ, ἵνα μὴ κατακαυθῶσι. Τοῦτο καὶ αὐτοὶ γνωρίσαντες, ἐμίσευσαν εὐθὺς, καὶ πλέον δὲν ἐζήτησαν νὰ στραφοῦσι.

Θαῦμα, ὁποῦ ἡ Παναγία ἔκαμεν, ὅταν οἱ Πατέρες διὰ πολλὴν χρείαν τῶν προφημάτων ἤθελαν νὰ ἀφήσουσι τὸ Μοναστήριον νὰ φύγουσι.

ΤΟῦτο τὸ Μοναστήριον, πρῶτον, μὲν ὡς εἴπομεν, ὅταν ἐκτίσθη, ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Βασιλέα Ἰουστινιανὸν ὁρισμὸν νὰ ἔχῃ τὸ σιτηρέσιόν του, καὶ τὴν τροφὴν ἀπὸ τὸ Κουμέρκιον τοῦ Μισιρίου. δὲν ἀπέρασεν ὅμως καιρὸς πολὺς, καὶ ἐφάνη ὁ Μωάμεθ, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐβεβαίωσε καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸν εἰσόδημα, νὰ τὸ ἔχουσιν ἀπὸ τὸ αὐτὸ Κουμέρκιον τοῦ Μισιρίου, καθὼς διαλαμβάνει εἰς τὴν Διαθήκην, ὁποῦ ἔδωσε τῶν Πατέρων, τὴν ὁποίαν θέλομεν γράψει εἰς τὸ τέταρτον Τμῆμα. Ἀλλ' ὅμως ἡ πολλαῖς μεταβολαῖς καὶ ἀλλαξίαις τῶν κατὰ καιροὺς Σουλτάνων τοῦ Μισιρίου, ἔκοψαν τὸ τοιοῦτον εἰσόδημα. ἢ τάχα καὶ αὐτοὶ οἱ Πατέρες θεληματικῶς τὸ ἄφησαν. διότι ἀπόκτησαν Μετόχια, καὶ τόπους πολλοὺς εἰς τὴν Δαμασκὸν, καὶ Τρίπολιν, καὶ εἰς τὴν Γάζαν ἀπὸ ψυχικὰ τῶν ἐκεῖ Χριστιανῶν. Ἤρχοντο λοιπὸν ἀπὸ τὴν Γάζαν μὲ Καραβάνια τῶν καμήλων ὅλα τὰ χρειώδη πράγματα τοῦ Μοναστηρίου πρὸς καιρόν. ὅμως ἀπὸ τοὺς πολλοὺς πολέμους καὶ ταῖς πολυαρχίαις καὶ τὰ πολλὰ κεφάλια, ὁποῦ ἐσυκώνουνταν καὶ ἐκεῖ συχνὰ, ἐκλείοντο οἱ δρόμοι, καὶ δὲν ἐδύναντο οἱ Οἰκονόμοι τῶν ἐκεῖ πραγμάτων, καὶ ἄλλοι Πατέρες, νὰ στείλουσι τίποτες εἰς τὸ Μοναστήριον. Ἄρχισαν δὲ νὰ χάνουνται κατὰ μικρὸν καὶ μερικοὶ τόποι καὶ εἰσοδήματα, ὁποῦ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τῆς Ἀραβίας εἶχε τὸ Μοναστήριον, καὶ τοῦτο ἦτον ἀφορμὴ πρώτη νὰ περάσουσιν οἱ Σιναῖται Πατέρες νὰ ἔλθουν εἰς τοὺς Ῥωμαίους Χριστιανοὺς ζητοῦντες ἐλεημοσύνην. Καὶ καθὼς εὑρίσκονται εἰς παλαιὰ Χρυσόβουλα τοῦ Πάππα τῆς Ῥώμης, ὁποῦ βεβαιώνει πολλὰς ἐλεημοσύνας τοῦ Μοναστηρίου τούτου εἰς τὴν Πόλιν, εἰς τὸ Κουμέρκιον τοῦ Γαλατᾶ, εἶχασι νὰ πέρνουσι τόσον χρυσάφι καὶ εἰς τὴν Κύπρον ὁμοίως, καὶ εἰς τὴν Κρήτην. Φαίνεται εἰς τὰ ἀφιερώματα τῆς Κρήτης, ὅταν εἰς τοὺς ͵ασ΄. χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ, ἔλαβε τὴν Κρήτην ἡ Ἐκλαμπροτάτη, καὶ Γαληνοτάτη Αὐθεντία τῶν Βενετίκων, νὰ εὑρέθη εἰς τὴν Κρήτην ἕνας Ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ Ὄρους, ὀνόματι Συμεὼν, εἰς τοῦ ὁποίου τὸν καιρὸν οἱ Ἄρχοντες οἱ Κρητικοὶ ἀφιέρωσαν πολλὰ πράγματα εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος, εὐλαβούμενοι τὴν Ἀρετὴν καὶ

Ὅτι Συμεὼν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος.

Ἁγιό-

Ἁγιότητά του. Οὗτος ὁ Συμεὼν, ἀφ' οὗ, λέγω, ἔλαβον οἱ Βενέτικοι τὴν Κρήτην, ὑπῆγεν εἰς τὴν Βενετίαν, καὶ ἐνεφανίσθη εἰς τὸ Σενάτον, καὶ τοῦ ἐβεβαίωσαν ὅλους τοὺς ὁρισμοὺς ὁποῦ εἶχασιν εἰς τὴν Κρήτην ἀπὸ τοὺς Βασιλεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν. Λοιπὸν ἀπὸ τὰς ἀνωμαλίας καὶ ἀκαταστασίας, καὶ ταραχὰς, καὶ πολέμους ὁποῦ ἐγίνοντο εἰς τὰ μέρη τῆς Γάζης, καὶ Τριπόλεως, καὶ Δαμασκοῦ, ἐκλείσθησαν οἱ δρόμοι ἕνα καιρὸν, καὶ Καραβάνι μὲ ζοφὰς νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Μοναστήριον δὲν ἐδύνετον. ὅθεν ἦλθαν οἱ Πατέρες εἰς μεγάλην περίστασιν καὶ στενοχωρίαν, καὶ συναχθέντες ἔκαμαν βουλὴν, καὶ ἀποφάσισαν νὰ κλείσουσι τὸ Μοναστήριον, καὶ νὰ ὑπάγουσιν ἄλλος ἀλλαχοῦ, νὰ σταθοῦσι μερικὸν καιρὸν, ὅσον νὰ εἰρηνεύσῃ ὁ Κόσμος νὰ ἀνοίξουν οἱ δρόμοι, νὰ ἔλθῃ Καραβάνι. Εἴχασι δὲ περισσότερον πειρασμὸν καὶ ἐνόχλησιν ἀπὸ τοὺς περιάσους φύλλους, ὁποῦ δὲν τοὺς ἄφηναν νυκτὸς καὶ ἡμέρας νὰ ἀναπαυθοῦσιν. Ἀφ' οὗ ἐστάθησαν εἰς τοιαύτην βουλὴν, καὶ ἡτοιμάσθησαν νὰ φύγωσιν, ἀνέβησαν μετὰ λύπης πολλῆς καὶ πολλῶν δακρύων νὰ προσκυνήσουσι, καὶ νὰ λειτουργήσουσιν εἰς τὴν Ἁγίαν Κορυφὴν, καὶ ἀφ' οὗ κατέβουσιν ἐκεῖθεν νὰ κλείσουσι καὶ νὰ παγαίνουσιν. Ἀνέβησαν δὲ ἡ Συνοδία ὅλη ἔμπροσθα, ὁ δὲ Οἰκονόμος τοῦ Μοναστηρίου ἀνάμεινεν ὕστερος, ἴσως διατίνα χρείαν ἄλλην, ἢ ὑπηρεσίαν. Ὅπου οὖν ἦσαν ὑποκάτω τῆς Ἁγίας Κορυφῆς οἱ Πατέρες ὅλοι, ὁ Οἰκονόμος μόνος ἦτον ἀναβασμένος τὴν σκάλαν τοῦ Βουνοῦ ὡς ἕνα μίλιον, μακρὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον. Ἀλλ' ὢ τῆς ἀφάτου προμηθείας, καὶ μεγάλης προνοίας τῆς μακαρίας καὶ Ἁγίας Παρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, ἡ ὁποία, πρὸ τοῦ νὰ σβύσῃ τὸ ἔργον ἐπρονόησε, καὶ δὲν ἄφησε νὰ σβύσῃ, ἤγουν νὰ ἀναμείνῃ ὁ Θεῖος καὶ Ἅγιος Ναὸς αὐτῆς, ἤτοι ἡ Ἁγία Βάτος, ἄψαλτος καὶ ἀφωταγώγητος. Οἱ μὲν γὰρ Πατέρες ἑτοιμάζοντο νὰ μισεύψουν, μὴ ἔχοντες ἐλπίδα πόθεν νὰ ζαφοῦσιν. ἡ δὲ ἐλπὶς τῶν ἀπελπισμένων, καὶ Δέσποινα τῶν ἁπάντων, ἀνελπίστως ἔφερε Καραβάνι μὲ ζοφήματα, τὸ ὁποῖον τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔμελλε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ Μοναστήριον μὴν ἰξεύροντας τίποτε παντελῶς οἱ Πατέρες. Ἡ γοῦν πανάχραντος Δέσποινα, διὰ νὰ κάμῃ νὰ γνωρίσουσιν οἱ Πατέρες, ὅτι τὸ ἔργον εἶναι ἐδικόν της, καὶ αὐτὴ εἶναι Κυβερνήτρια καὶ φροντίστρια ἐκείνου τοῦ Μοναστηρίου, φαίνεται τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ στιγμὴν, μὲ σχῆμα Γυναικὸς (μὲ Βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας) καὶ εἰς τοὺς Πατέρας ὑποκάτω τῆς Ἁγίας Κορυφῆς, καὶ εἰς τὸν Οἰκονόμον κάτω ὁποῦ εἴπαμεν. καὶ δὴ χαιρετίζοντάς τους Ἀράβικα, ὡς μία τῶν τοῦ τόπου γυναικῶν, τοὺς ἐρώτησε ποῦ ὑπάγουσιν ὅλοι ὁμοῦ, καὶ τί τὸ αἴτιον, ὅλοι νὰ ἀνέβουν εἰς τὴν Ἁγίαν Κορυφήν; Οἱ δὲ καταλεπτῶς εἶπον αὐτῆς πᾶσαν τὴν αἰτίαν, καὶ τὸν σκοπόν τους, ὅτι μέλλει νὰ μισεύψουν, μὴ ἔχοντες πλέον ζοφήματα. Καὶ αὐτὴ τοὺς λέγει. σύρετε ἐπάνω λειτουργίσατε, ὅσον νὰ κατεβῆτε, εὑρίσκετε καὶ τὸ Καραβάνι εἰς τὸ Μοναστήριον.

πῶς ὑπῆγεν, εἰς Κρήτην, καὶ Βενετίαν.

Καὶ αὐτοὶ ποσῶς δὲν ἐπίστευσαν, μάλιστα ὡς φλυαρίαν τὸν λόγον ἐνόμισαν· ἀνέβησαν ὅμως εἰς οὐδὲν τὸ καθόλου τὸν λόγον τῆς Γυναικὸς λογισάμενοι. ἔφθασε λοιπὸν καὶ ὁ Οἰκονόμος. ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσαν τὴν θείαν Μυσταγωγίαν, εὐγῆκαν καὶ ἐκάθησαν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Συνομιλοῦντες λοιπὸν ἀλλήλους των, ἀνάφεραν τοῦ Οἰκονόμου τὰ περὶ τῆς Γυναικὸς, καὶ τὰ λόγια ὁποῦ τοὺς εἶπεν. ὁ δὲ Οἰκονόμος λέγει. αὐτὴ ἡ Γυναῖκα μὲ ἀπάντησε καὶ ἐμένα, καὶ μοῦ εἶπε ταὐτὰ, ὅτι ἤκουσε πῶς σήμερον ἔρχεται Καραβάνι. μάλιστα καὶ διὰ τοὺς ψύλλους μοῦ εἶπε νὰ μὴν ἐνοχλούμεθεν, ὅτι εἶναι καιρός των νὰ χαθοῦσιν. Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ Πατέρες καὶ τοῦ Οἰκονόμου λέγοντος τὰ αὐτὰ, ἠρώτησαν, πότε, καὶ ποῦ τὸν ἀπαντήσεν; Ὡς δὲ εἶπεν αὐτοῖς τὴν ὥραν καὶ τὸν τόπον, ἐγνώρισαν ὅτι τὴν αὐτὴν ὥραν ὁποῦ ἐμίλησε μὲ τοὺς Πατέρας, ἐμίλησε καὶ μὲ τὸν Οἰκονόμον. Ἔμειναν οὖν ὡς ἐκστατικοὶ θαυμάζοντες, ὅτι τὸ διάστημα εἶναι πολλὰ μακρὸν, ὡς ἐνάμισυ μίλιον, πλὴν δὲν ἐπίστευσαν ὅτι τῆς Γυναικὸς τὰ λόγια νὰ εἶναι ἀληθινά. Καταβαίνοντες ὅμως, καὶ φθάνοντες εἰς τὸν τόπον, ὅπου ὁ Οἰκονόμος ἔλεγε πῶς τὴν Γυναῖκα ἀπαντήσε, καὶ δεικνωντάς τους τὸν τόπον, γυρίζουσι καὶ βλέπουσι κάτω εἰς τὸ Μοναστήριον (ὅτι φαίνεται ἀπ' ἐκεῖ) καὶ ἀνθρώπους ἀπ' ἔξω, καὶ καμήλια, ὁποῦ ἄλλα ἐξεφόρτωναν, καὶ ἄλλα ἀκόμι τὸν δρόμον ἤρχοντο. Ἐθαύμασαν οὖν περισσότερον ὄχι μόνον εἰς τὰ λόγια τῆς Γυναικὸς, ἀλλὰ περισσότερον ὁποῦ εἴχασι λόγον καὶ γράμματα, πῶς Καραβάνι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τοὺς στείλουσιν. Ἔφθασαν οὖν εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ ἐρωτῶντες τοὺς Ἀγωγιάτας, ποῖος τοὺς ἔστειλεν, εἶπον, ὅτι μία γυναῖκα Ἀρχόντισσα μὲ ἕνα Γεροντάκι Ἐπίσκοπόν της, μᾶς ἐφόρτωσεν, οἱ ὁποῖοι ἦλθαν καὶ μαζί μας διὰ νὰ προσκυνήσουσι τούτους τοὺς Ἁγίους τόπους, ὡς ἔλεγον. ἤφεραν δὲ καὶ τοῦτο τὸ Καραβάνι εἰς ἐσᾶς διὰ ἐλεημοσύνην. Οἱ δὲ Μοναχοὶ εἶπον. ποῦ εἶναι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; καὶ οἱ Ἀγωγιάται εἶπον. ἀφ' οὗ ὁ Πορτάρης ἄνοιξε τὴν πόρταν, εὐθὺς ἐκεῖνοι ἐσέβησαν πρῶτοι μέσα. Ἐρωτήσαντες δὲ τὸν Πορτάρην, εἶπεν, ὅτι τοιούτους ἀνθρώπους δὲν εἶδεν, ἀλλὰ μήτε ἄλλον τινὰ δὲν ἄφησε νὰ σέβῃ μέσα, ὅτι ἐκαρτέρει πρῶτον νὰ ἔλθῃ ὁ Οἰκονόμος ἀπὸ ἐπάνω. εἰσεβαίνοντες δὲ μέσα, ἐγύρευαν τὰ κελλία, καὶ τὸ Μοναστήριον νὰ εὕρουν τοὺς τοιούτους Προσκυνητάς. Τότε, μὴ εὑρόντες τους, ἐγνώρισαν, ὅτι τὸ ἔργον καὶ ἡ εὐεργεσία νὰ ἦτον τῆς Θεοτόκου, καὶ τοῦ Προφήτου Μωϋσέως, καὶ εὐχαρίστησαν αὐτοὺς, ἀναπέμποντες δόξαν τῷ παντοδυνάμῳ Θεῷ, καὶ τῇ παναχράντῳ αὐτοῦ Μητρὶ, καὶ τῷ θεράποντι αὐτοῦ Μωϋσῇ. Ἔκτοτε λοιπὸν καὶ οἱ ψύλλοι ἐχάθησαν ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ περίχωρα τοῦ Ἁγίου Βουνοῦ ἐκείνου. εἰς γὰρ τὴν ἐπίλοιπον ἔρημον, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ῥαϊθοῦ εὑρίσκονται πλῆθος πολύ. Καὶ εἰς μὲν τὸν τόπον, ὅπου ἐφάνη ἡ Παναγία τοῦ Οἰκονόμου, ἔκτισεν ὁ αὐτὸς εὐλαβὴς Οἰκονόμος Ἐκκλησίαν,

σίαν, εἰς ὄνομα τῆς Θεοτόκου, ἡ ὁποία καὶ μέχρι τῆς σήμερον, ἡ Παναγία τοῦ Οἰκονόμου λέγεται. Εἰς δὲ τὸν τόπον, ὅπου ἐφάνη τῶν Πατέρων, ὑποκάτω τῆς Ἁγίας Κορυφῆς, διατὶ νὰ μὴν εἶναι τόπος νὰ κτισθῇ Ἐκκλησία, ἔσκαψαν τὴν ἐκεῖ ὄρθιον δι' εἰσκομμένην, κατ' Ἀνατολὰς πέτραν, καὶ ἔκαμαν ὡς μίαν θυρίδα, καὶ ἔστησαν μέσα μίαν Εἰκόνα μικρὴν τῆς Θεοτόκου νὰ προσκυνοῦσιν ὅσοι περνοῦσιν, εἰς μνήμην τοῦ θαύματος, καὶ δόξαν τῆς Θεοτόκου. καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἕως τὴν σήμερον, οἱ Ἀράπιδες τὴν λέγουν εἰς τὴν γλῶσσάν τους, Δαμαόε, καὶ θέλει νὰ εἰπῇ Ῥωμαϊκά, Ἐγγυήτρια.

Περὶ τῆς Ἁγίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου.

ΛΕ'γειν καὶ γράφειν προθυμηθέντες περὶ τῶν συμβάντων δυσχερῶν τοῦ Ἁγίου Μοναστηρίου τοῦ Θεοβαδίστου καὶ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ, ἀναγκαῖον ἐνόμισα συγκαταριθμῆσαι τοῖς λεγομένοις καί τινα θαύματα, γινόμενα εἰς αὐτό, οὐκ ἐλάττονος ὄντα θαύματος τῶν προειρημένων. ἀκόμη καὶ περί τινων ἀνδρῶν Ἁγίων καὶ ἐναρέτων, βιωσάντων καὶ ἀσκησάντων ἐν αὐτῷ.

Φέρεται τοιγαροῦν ἀρχαῖος λόγος, ὅτι ἡ πάναγνος Παρθένος καὶ Θεοτόκος Μαρία, μετὰ τὴν Ἁγίαν αὐτῆς Κοίμησιν, νὰ ὑπάντησε, μετὰ νεφελῶν ἀνερχομένη διὰ τοῦ ἀέρος εἰς τὸν Οὐρανόν, τὸν Ἅγιον Θωμᾶν τὸν Ἀπόστολον, καὶ νὰ τοῦ ἔδωσε τὴν Ἁγίαν της Ζώνην, εἰς μαρτύριον τῆς Ἁγίας αὐτῆς Μεταστάσεως. καὶ τοῦτο δύναται κάθε πιστὸς ἄνθρωπος νὰ τὸ βεβαιωθῇ ἀπὸ πολλὰ πράγματα. Καὶ πρῶτον μέν, ὅτι ἡ Ἱστορία οὕτω διαλαμβάνει, τὴν ὁποίαν διηγεῖται καὶ ὁ Θεσσαλονικεὺς Δαμασκηνὸς ὁ Ὑποδιάκονος, ὁ καὶ Στουδίτης λεγόμενος, εἰς τὸν Λόγον ὁποῦ κάνει εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. δεύτερον, ὅτι καί τινες παλαιοὶ Εἰκονογράφοι, ζωγραφίζοντες τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, καὶ ζωγραφίζοντες αὐτὴν ὑπὸ Ἀγγέλων φερομένην, καὶ εἰς Οὐρανοὺς ἀνερχομένην, ζωγραφίζουσι καὶ τὸν Ἅγιον αὐτὸν Ἀπόστολον Θωμᾶν ὑπὸ νεφέλης βασταζόμενον, καὶ ὑπαντῶντα τὴν Θεοτόκον· ἡ ὁποία ἔχει ἁπλωμένον τὸ χέρι, κρατῶντας τὴν Ἁγίαν αὐτῆς Ζώνην, καὶ δίδωντάς την τοῦ Ἀποστόλου τούτου. Ἀλλὰ καὶ ὁ λογαριασμὸς καταπείθει. Διότι, ποῦ ἤθελεν εὑρεθῇ αὕτη ἡ Ἁγία Ζώνη, ἂν αὐτή της δὲν τὴν ἤθελε δώσῃ; ὁποῦ τὸ Συναξάριον τῆς Κοιμήσεώς της λέγει, πῶς, ὅταν οἱ Ἀπόστολοι ἄνοιξαν τὸν τάφον της, μόνην τὴν Σινδόνα, ἤγουν τὴν Ἁγίαν της Αἰθῆτα εὑρήκασιν. αὕτη γὰρ ἡ Ἁγία Ἐσθής, ἤτοι ἡ Σινδὼν μετὰ τῆς Ἁγίας Ζώνης ἐφέρθη ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ Ἀρκαδίου Βασιλέως, Υἱοῦ τοῦ Θεοδοσίου. Ἀμφιβάλλεται ὅμως, πότε τὴν ἔδωσεν ἡ Παναγία τὴν Ζώνην της τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ, ὅταν ἀπὸ τὴν Χαμπεσίαν ὑπὸ νεφέλης, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους, βασταζόμενος ἤρχετον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἢ ἀφ' οὗ ἐγύριζε λυπούμενος πῶς δὲν ἠξιώθη νὰ ἴδῃ

μήτε ζωντανὴν μήτε ἀπεθαμμένην τὴν Μητέρα τοῦ Διδασκάλου του. Ἐὰν λοιπὸν καὶ ὁ Δαμασκηνὸς νὰ λέγῃ, ὅτι, πρὸ τοῦ ἀνοίξουσι τὸν τάφον της, νὰ τὴν ὑπαντησεν αὐτὸς, καὶ νὰ τοῦ ἔδωσε τὴν Ἁγίαν της Ζώνην, ἀλλ᾿ ὅμως ὁ λογαριασμὸς δὲν καταπείθει. διότι, ἂν αὐτὸς ὑπήντησε τὴν Παναγίαν, καὶ διὰ σημεῖον τῆς Ἁγίας αὐτῆς Μεταστάσεως τοῦ ἔδωσε τὴν Ζώνην της, τίς ἡ αἰτία νὰ παραπονᾶται καὶ νὰ κλαίῃ, (καθὼς ὁ αὐτὸς Δαμασκηνὸς λέγει) καὶ νὰ γυρεύῃ νὰ ἀνοίξωσι τὸν τάφον νὰ τὴν ἰδῇ, κἂν ἀπεθαμμένην, ἐπειδὴ ζωντανὴν δὲν ἐπρόφθασε νὰ τὴν ἰδῇ; Καὶ ἄν τινὰς εἴπῃ, ὅτι τοῦτο ἔκαμνε διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὴν Μετάστασίν της, δείχνοντας τὸν τάφον μὴ ἔχοντα μέσα τὸ καθαρὸν ἐκεῖνο Κορμὶ τῆς Παρθένου, ἀλλὰ μήτε οὗτος ὁ λόγος δὲν καταπείθει. διότι ἔπρεπε πρῶτον νὰ εἴπῃ ἔτζι. Ἐγὼ μὲν, ὦ Ἀδελφοὶ καὶ Συναπόστολοι, ἐρχόμενος ὑπὸ θείας δυνάμεως νὰ φθάσω εἰς τὴν κηδείαν τῆς Παρθένου, τὴν ὑπήντησα ἀνερχομένην εἰς Οὐρανοὺς, καὶ διὰ σημεῖον, ἰδοὺ ὅπου μοῦ ἔδωσε καὶ τὴν Ἁγίαν της Ζώνην. καὶ δὴ λοιπὸν ἀνοίξατε καὶ τὸν τάφον της, νὰ ἴδητε, ὅτι δὲν εἶναι ἐκεῖ τὸ Ἅγιόν της Κορμί. Ὅμως δὲν εἶπεν ἔτζι, ἀλλὰ ἐλυπεῖτο καὶ ἔκλαιε πῶς δὲν τὴν εἶδε, καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ λοιποὶ Μαθηταὶ τοῦ ἄνοιξαν τὸν τάφον διὰ νὰ τὴν ἰδῇ, καὶ νὰ τὴν ἀσπασθῇ κἂν ἀπεθαμμένην. Λοιπὸν δὲν τὴν ἀπάντησε, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν τάφον της εἰς Γεθσημανῆ, ἀλλὰ ὑποστρέφοντας λυπούμενος πῶς δὲν τὴν εἶδε, τοῦ ὑπήντησεν, ὡς λόγος ἀρχαῖος, ἐπάνω εἰς τοῦτο τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ Σινᾶ, διὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ. ὅτι, ἐπειδὴ ζωντανὴν δὲν τὴν ἔφθασε, μήτε εἰς τὸν τάφον δὲν εὑρέθη, διὰ τοῦτο τοῦ ἐφάνη μετὰ τὴν Κοίμησίν της ζωντανὴ βέβαια, ἀλλὰ ὑπὸ Ἀγγελικῆς δυνάμεως δορυφορουμένη εἰς τὸν ἀέρα, καὶ εἰς Οὐρανοὺς ἀνερχομένη. καὶ διὰ πίστιν καὶ βεβαίωσιν τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων, τοῦ ἔδωσε νὰ τοὺς δείξῃ καὶ τὴν Ἁγίαν της Ζώνην. τὸ μὲν λέγω, νὰ πιστωθοῦσι καὶ αὐτοὶ ὅτι τὴν εἶδε καὶ ὁ ἀπολειφθεὶς Μαθητὴς ὁ Θωμᾶς, τὸ δὲ, καὶ ὅτι τὴν εἶδε μετὰ δόξης Ἀγγελικῆς εἰς Οὐρανοὺς ἀνερχομένην. Φαίνεται δὲ, ὅτι τὴν αὐτὴν Ζώνην, ἀφ᾿ οὗ τὴν ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς τῆς Παρθένου ὁ Θωμᾶς, νὰ τὴν ἔστειλεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ πιστωθοῦσι τὸ ἀληθὲς οἱ Ἀπόστολοι, καὶ ἔκτοτε νὰ εὑρίσκετο ἐκεῖ φυλαττομένη μετὰ τῆς Ἁγίας Ἐσθῆτος, ἕως ὅτε ὁ ῥηθεὶς Βασιλεὺς Ἀρκάδιος ἐκεῖθεν πέρνοντάς την, τὴν ἔφερεν, ὡς εἴπομεν, εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ δὲ τόπος, ὅπου ταύτην ὑπήντησεν, ὡς εἴπομεν, εἶναι εἰς τὸ ἄκρον τὸ πρὸς Βορρᾶν τούτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τοῦτος δὲ ὁ λόγος ᾄδεται ἐξ ἀρχῆς κατὰ παράδοσιν τῶν παλαιῶν Ἁγίων Πατέρων τῶν ἐκεῖσε ἀσκησάντων, οἱ ὁποῖοι εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ἔκτισαν καὶ Ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, ὅπως Ἁγία Ζώνη λεγομένη ἕως τὴν σήμερον. Εὑρίσκεται γὰρ ἀληθῶς τοῦτο τὸ Ἅγιον Ὄρος μέσον τοῦ δρόμου τοῦ ἀπὸ Αἰθιοπίας, εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐρχο-

μένη.

μένου. τὸ ὁποῖον ἀκριβέστερον μαρτύριον τοῦ πράγματος εἶναι, ὅτι ὑποστρέφοντος τοῦ Θωμᾶ ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐρχομένου πάλιν εἰς Αἰθιοπίαν, ὅπου ἐπάγχθη νὰ κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον, τὸν ὑπάντησεν εἰς τὸ Σινᾶ Ὄρος, καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν Ζώνην της ἡ Θεοτόκος.

Περὶ τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐπιδημησάντων Ἁγίων ἀνδρῶν εἰς τὸ Ἅγιον τοῦτο Ὄρος, ἢ καὶ ἀσκησάντων ἐν αὐτῷ.

Νὰ λέγῃ τινὰς καὶ νὰ γράφῃ τοὺς θαυμαστοὺς καὶ Ἁγίους ἄνδρας, ὅπου ἐσάθησαν εἰς τοῦτο τὸ Ἅγιον Ὄρος, πρὸ τοῦ νὰ κτισθῇ τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ σεβάσμιον Μοναστήριον, καὶ ὕστερον ἀφ' οὗ ἐκτίσθη, βέβαια θέλει πέσει εἰς μέγα ἔγκλημα, ὅτι ἐπιχειρεῖ τοῖς ἀδυνάτοις. διότι δυσκολώτερον εἶναι νὰ μετρήσῃ τινὰς τὴν ψάμμον τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ ἄστρα τοῦ Οὐρανοῦ, τολμῶ εἰπεῖν, παρὰ νὰ καταριθμήσῃ τοὺς Ἁγίους Ἀσκητὰς καὶ Μάρτυρας, ὅπου εἰς τοῦτο ἐκατοίκησαν, ὅσοι τε παλαιοὶ καὶ ὅσοι νέοι, ὅσοι κατωνομασμένοι, καὶ ὅσοι ἀκατωνόμαστοι. πλὴν ἐκ πολλῶν θέλομεν εἰπῇ ὀλίγους, καὶ ὅσους ἡ μνήμη μας παραστήσει.

Περὶ τοῦ Ἁγίου Γαλακτίωνος, καὶ τῆς Ἁγίας Ἐπιστήμης.

Πρὶν τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ διωγμοῦ, ἔφευγαν πολλοὶ τὸν διωγμὸν καὶ τὴν ἀπειλὴν τῶν Τυράννων, καὶ ἀθέων Εἰδωλολατρῶν, καὶ ἤρχοντο εἰς τοῦτο τὸ Ὄρος, καὶ ἐνδύοντο τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτον καὶ ὁ Ἅγιος Μάρτυς Γαλακτίων, καὶ Ἐπιστήμη. Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν Ἔμμεσαν, ἦτον δὲ Ἑλλήνων Χριστιανῶν Υἱός, ἦν δὲ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ στεῖρα. ὡδηγήθη δὲ εἰς τὴν εἰς Χριστὸν Πίστιν ὑπό τινος Μοναχοῦ, τοὔνομα Ὀνουφρίου. ὅτε δὲ ἐδέξατο τὸ Βάπτισμα, ἔλαβε καὶ χάρισμα ἐκ Θεοῦ, καὶ ἔκαμεν Υἱὸν τὸν Γαλακτίωνα. ὄνομα δὲ ταύτης Λευκίππη. αὕτη τὸν ἴδιον ἄνδρα καὶ Πατέρα τοῦ Γαλακτίωνος νουθετήσασα, τῆς πλάνης τῶν Εἰδώλων ἀπέστησε, καὶ Χριστιανὸν ἐποίησεν. ὄνομα δὲ καὶ τούτου Κλειτοφῶν. Γεννήσαντες δὲ τὸν Γαλακτίωνα τοῦτον, τὸν ἔβαλαν εἰς γραμμάτων μάθησιν. Δόκιμος δὲ γενόμενος εἰς πᾶσαν Ἐπιστήμην γραμμάτων, τὸν ὑπάνδρευσαν μὲ μίαν Ἀρχοντοποῦλαν, Ἐπιστήμην ὀνόματι. ἦν δὲ τότε χρόνων εἰκοσιπέντε ὁ Γαλακτίων, ἡ δὲ Ἐπιστήμη ἐσέβετο τὰ Εἴδωλα. Ποιήσας οὖν αὐτὴν Χριστιανὴν ὁ Γαλακτίων, πρὸ τοῦ νὰ συνευρεθῇ μετ' αὐτῆς, συνεφώνησαν ἀμφότεροι νὰ περάσουσι τὴν ζωήν τους ἐν παρθενίᾳ. τοῦ δὲ διωγμοῦ ἐπικρατήσαντος, καὶ πανταχοῦ οἱ Χριστιανοὶ ἐξεταζόμενοι καὶ τιμωρούμενοι καὶ θανατούμενοι, ὁ Ἅγιος Γαλακτίων ἐκατάπεισε τὴν Ἁγίαν Ἐπιστήμην νὰ φύγουσι, καὶ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν ἔρημον, νὰ ζήσου-

σι Μοναχοί. καὶ δὴ λοιπὸν ἔφθασαν εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος. Ἦτον δὲ ἐκεῖ εἰς τὸ ἀντίκρυ βουνὸν τοῦ Ὄρους Σινᾶ, τὸ πρὸς Βοῤῥᾶν, Μοναστήριον γυναι-δίων γυναικῶν, μακρόθεν δὲ τὸ τῶν ἀνδρῶν, ὀλίγων ὄντων ἐκεῖ. διότι ἀκόμι τὸ Μοναστήριον δὲν ἦτον κτισμένον. Ἔβαλον οὖν τὴν Ἁγίαν Ἐπιστήμην εἰς τὸ τῶν γυναικῶν Μοναστήριον, τὴν ὁποίαν ἀφοντότε δὲν ἠθέλησεν εἰς πρόσωπον νὰ ἰδῇ, ἕως εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐμαρτύρησαν καὶ οἱ δύο τους. αὐτὸς δὲ ἐσέβη εἰς τὸ τῶν ἀνδρῶν Μοναστήριον, ἐνδεικνύμενοι καὶ οἱ δύο πᾶσαν ἄσκησιν καὶ σκληραγωγίαν. Ἐκαταδόθησαν οὖν τότε ὅλοι οἱ Ἀσκηταὶ εἰς κάποιον Ἄρχοντα, Οὔρσον λεγόμενον, ὅτι σέβονται τὸν Χριστόν. πέμψας λοιπὸν ἀνθρώπους νὰ τοὺς πιάσουσιν, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔφυγον, ἐκρατήθη δὲ μόνος ὁ Γαλακτίων. Σύροντες τὸν δεδεμένον οἱ ὑπηρέται τοῦ Ἄρχοντος, τὸν εἶδεν ἀπὸ τὸ Βουνὸν ἐπάνω ἡ Ἁγία Ἐπιστήμη, καὶ δραμοῦσα ἠκολούθει αὐτῷ, ἐπιθυμοῦσα νὰ συναποθάνῃ μὲ λόγου του, ὃ καὶ ἐγένετο. Ἐλθόντες τὸ λοιπόν, καὶ σταθέντες ἔμπροσθεν τοῦ Ἄρχοντος, καὶ ἐρωτώμενοι, ὁ Ἅγιος Γαλακτίων ἀπεκρίνατο Θεολογικῶς, ὡς ἄνθρωπος Φιλόσοφος καὶ Γραμματισμένος. ὅθεν, μὲ πολλαῖς τιμωρίαις πρότερον βασανισθέντες, ὕστερον ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἔλαβον τὸν στέφανον τῆς Μαρτυρίας. Τούτους ἑορτάζει ἡ Ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία, Νοεμβρίου εἰς τὰς πέντε. Τὸ δὲ βουνὸν ἐκεῖνο, ὅπου ἡ Ἁγία ἐκατοίκει μετὰ τῶν ἄλλων Ἀσκητριῶν, λέγεται, ἕως τὴν σήμερον, Βουνὸν τῆς Ἁγίας Ἐπιστήμης, λαβὸν τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἁγίας. Εἶναι δὲ ἔμπροσθεν τοῦ Μοναστηρίου. φαίνονται δὲ ἀκόμι τὰ κελλία καὶ ἡ Ἐκκλησία τῶν αὐτῶν Ἀσκητριῶν ἐπάνω εἰς τὸ Βουνόν.

Περὶ τοῦ Ἁγίου Ἰουλιανοῦ, τοῦ ἐν τῷ Εὐφράτῃ.

ΕἸς τοῦτο τὸ Ἁγιώτατον Βουνὸν τοῦ Ὄρους Σινᾶ ἦλθε καὶ ὁ θαυμαστὸς καὶ διαβόητος ἐκεῖνος Ἀσκητής, καὶ ὅσιος Ἰουλιανός, ὁ ὁποῖος ἀσκήτευεν εἰς τὰ Βουνὰ τοῦ Ποταμοῦ Εὐφράτου. Καὶ διὰ τὴν πολλὴν κατάνυξιν καὶ εὐλάβειαν ὁποῦ ἔλαβεν εἰς τοῦτον τὸν Ἅγιον τόπον, θέλωντας νὰ ἀφίσῃ ἐδῶ σημεῖον τῆς καλῆς αὐτοῦ εὐλαβείας, ἔφερε Μαστόρους καὶ ἔξοδον ἀρκετήν, καὶ ἔκτισε τὴν Ἐκκλησίαν τὴν παλαιὰν εἰς τὴν Ἁγίαν Κορυφήν, πλησίον τῆς πέτρας ὅπου ὁ Μωϋσῆς ἐκρύβη, ὅτε εἶδε τὰ ὀπίσθια τοῦ Θεοῦ. Τοῦτον ἑορτάζει ἡ Ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία, Ὀκτωβ. ιη. καθὼς διαλαμβάνει τὸ Συναξάριόν του ἀναγινωσκόμενον τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ.

Περὶ τῶν δύο Ἁγίων Ἀναστασίων.

ΔΙαβοήτους καὶ θαυμασίους Ἄνδρας γνωρίζει καὶ φημίζει ἡ Ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία τοὺς δύο Ἁγίους Ἀναστασίους, ὁποῦ ἔγιναν Ἡγούμενοι εἰς τοῦτο τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐξ οὗ καὶ Σιναῖται ἐπονομάζονται. ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ

σίας

σίας εἶναι παλαιὸς, καὶ τῆς Ἐκκλησίας Διδάσκαλος, διότι ἔγραψε καὶ ἄφησε πολλὰ Βιβλία εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας, τὰ ὁποῖα καὶ ἕως τὴν σήμερον εὑρίσκονται. περιέχουσι δὲ θαυμαστὰς ἐξηγήσεις εἰς τὴν Θείαν Γραφὴν, καὶ ἑτέρους Λόγους εἰς διαφόρους ὑποθέσεις. Οὗτος, ὕστερον διὰ τὴν πολλήν του Ἁγιότητα καὶ τὴν ὑψηλήν του Διδασκαλίαν, δὲν ἔμεινε μέχρι τέλους εἰς αὐτὴν τὴν ἔρημον, ἵνα μὴ κρύπτηται ὁ Λύχνος ὑπὸ τὸν μόδιον. ἀλλὰ ὁδηγίᾳ Πνεύματος Ἁγίου ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ Κλήρου τῶν Ἀντιοχέων, καὶ ἐχειροτονήθη Πατριάρχης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας, καὶ οὕτως ὁ λύχνος ἐτέθη ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ ἔλαμψεν εἰς τὸν Κόσμον ἅπαντα. Ὁ δὲ ἄλλος εἶναι νεώτερος, εἰς τὸν καιρὸν Νικολάου τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς τὸν ὁποῖον γράφει ὁ αὐτὸς Πατριάρχης Νικόλαος τὰ Κεφάλαια τὰ διὰ στίχων, ὁποῦ εὑρίσκονται εἰς τὸ Τυπικὸν τῆς Ἐκκλησίας, περὶ Διαίτης τῶν Μοναχῶν.

Περὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος.

ΠΕρὶ δὲ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος περιττὸν εἶναι νὰ γράφωμεν. διότι αὐτὸς ἀτός του ἔκαμε τὸν ἑαυτόν του ἔγγραπτον εἰς ὅλην τὴν Οἰκουμένην μὲ τὸ θαυμαστόν του Βιβλίον ὁποῦ ἔγραψε, περὶ Ἀσκητικῆς καὶ θαυμασίας Διαγωγῆς τῶν Μοναχῶν. τὸ ὁποῖον ἔγραψεν εἰς τριάκοντα Κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ὠνόμασε βαθμοὺς καὶ ἀναβάσεις, ἤγουν σκαλία. διὰ τοῦτο καὶ ὅλον τὸ Βιβλίον τὸ ὠνόμασε Κλίμακα, ἤγουν σκάλαν. Δείχνει γὰρ κατὰ ἀλήθειαν, μὲ τὰ τριάκοντα ἐκεῖνα σκαλία τῆς σκάλας ἐκείνης, τριάκοντα μεγάλας καὶ θαυμαστὰς Ἀρετὰς, τὰς ὁποίας ὅποιος δυνηθῇ νὰ τὰς κατορθώσῃ κατὰ ἀκρίβειαν, καθὼς ἐκεῖνος γράφει, δὲν τὸν θέλει ἐμποδίσει βέβαια μηδένα πρᾶγμα νὰ μὴν φθάσῃ νὰ ἀνέβῃ εἰς τὴν διαγωγὴν ἐκείνην καὶ ἁπλουστάτην ζωὴν τῶν μακαρίων Ἀγγέλων. Τούτου τὴν μνήμην τελεῖ ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία δύο φοραῖς τὸν χρόνον, μίαν εἰς τὴν τριακοστὴν τοῦ Μαρτίου Μηνὸς, καὶ ἄλλην τῇ τετάρτῃ Κυριακῇ τῆς Ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, διὰ τὸ νὰ ἀναγινώσκεται τὸ Βιβλίον του ὅλην τὴν Ἁγίαν Τεσσαρακοστὴν, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τυπικοῦ. Τοῦτος ἔγινεν Ἡγούμενος εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον. εἶχεν ὅμως καὶ τὸ σπήλαιον τῆς ἀναχωρήσεώς του μακρὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ὡς ἕξη μίλια, τὸ ὁποῖον φαίνεται ἕως τὴν σήμερον, καθὼς καὶ πρότερον εἴπομεν.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Ἡσυχίου τοῦ Χωρηβίτου, τοῦ πρότερον ἀμελοῦς, καὶ μετὰ ταῦτα μετανοήσαντος, καὶ μετὰ θάνατον μὴ εὑρεθέντος.

ἈΝ τινὰς βέβαια, κατὰ ἀκρίβειαν ἐρευνῶντας τὰ ὀνόματα καὶ τοὺς βίους τῶν Ὁσίων Ἀσκητῶν, ὁποῦ εἰς τοῦτο τὸ Ἁγιώτατον Ὄρος ἐκατοίκησαν, δουλεύσαντες ὁλοψύχως τῷ Θεῷ, θέλῃ εὕρει εἰς τοὺς βίους τῶν Πατέρων πλῆθος

πολὺ Ἀσκητῶν παλαιῶν Σιναϊτῶν, ὡς καθὼς καὶ τὰ τούτων Ἀσκητικὰ σπήλαια ἕως τὴν σήμερον, εἰς διαφόρους τόπους τούτου τοῦ Βουνοῦ φαίνονται, ἀκόμι καὶ εἰς τὰ ἄλλα Βουνὰ ὁποῦ εἶναι τριγύρου εἰς αὐτό. Ὅμως, ἡμεῖς φεύγοντες τὴν πολυλογίαν, καὶ τὴν συντομίαν ζητοῦντες, θέλομεν εἰπῆ ἕνα μόνον, ἢ δύο ἀπὸ τούτους, ὁποῦ διηγεῖται ὁ πανόσιος οὗτος Πατὴρ εἰς τὸ Ἀσκητικόν του Βιβλίον. Οὗτος λοιπὸν ὁ Ἱερὸς Ἰωάννης, ὁ τῆς Κλίμακος, λέγω, εἰς τὸν ἕκτον βαθμὸν, τὸν ὁποῖον ἐπιγράφει, περὶ Μνήμης θανάτου, φέρει εἰς παράδειγμα τῆς μνήμης τοῦ θανάτου κάποιον θαυμαστὸν Ἄνδρα, τὸ ὄνομά του Ἡσύχιον, τὸν ὁποῖον ἐπονομάζει Χωρηβίτην. διότι ἐκατοίκα ἐπάνω εἰς τοῦτο τὸ Ὄρος τὸ Χωρὴβ, τὸ καὶ Σινᾶ λεγόμενον. Λέγει λοιπὸν, ὅτι οὗτος ὁ Ἡσύχιος ἦτον εἰς τὴν ζωήν του πολλὰ ἀμελὴς, καὶ ὀκνηρὸς εἰς τὴν ἀρετὴν, μὴ ἔχωντας καμίαν φροντίδα διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του. ἀσθένησεν ὅμως ἀσθένειαν εἰς θάνατον, καὶ εὐθὺς ἔδραμαν ὅλοι οἱ Ἀσκηταὶ τοῦ Ὄρους, καὶ τὸν ἐπαράστεκαν. αὐτὸς δὲ ἔγινεν εἰς ἔκστασιν μεγάλην, καὶ πάλιν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ εὐθὺς ἐπαρακάλεσε τοὺς Ἀδελφοὺς νὰ παγαίνουσιν ἀπ᾽ ἐκεῖ νὰ τὸν ἀφίσουσιν. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐκεῖνοι ἐμίσευσαν, αὐτὸς ἔκτισε τὴν πόρταν τοῦ κελλίου του, καὶ ἔμεινε μέσα μόνος, χρόνους δώδεκα, δὲν τρώγωντας ἄλλο, πάρεξ ψωμὶ καὶ νερὸν, καὶ λογιζόμενος εἰς τὸν νοῦν του ἐκεῖνα ὁποῦ εἶδεν εἰς τὴν ἔκστασίν του, ἔχυνεν ἀπὸ τὰ ὀμμάτιά του ποταμοὺς δακρύων· ἔχωντας δὲ τοιοῦτον λογισμὸν, ποτὲ δὲν ἄλλαξε τὸ ἦθος τοῦ προσώπου του, μήτε ἐσωπτύχενε, μήτε ἔδειχνε πρόσωπον θρηνοῦντος, ἢ κλαίοντος, μόνον, τὸ δάκρυον κινούμενον ἀπὸ τοὺς ἔνδοθεν σιωπασοὺς καὶ ἀλαλήτους θρήνους τῆς καρδίας του ἔβρεχε συχνῶς. Ὅταν οὖν ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ, ἄνοιξαν τὴν πόρταν τοῦ κελλίου του, καὶ ἐσέβησαν μέσα οἱ συνασκηταί του, καὶ ἐρωτοῦντές τον νὰ τοὺς εἰπῆ τίποτε λόγον ψυχικῆς ὠφελείας, δὲν ἄκουσαν ἄλλο ἀπὸ τὸ στόμα του, παρὰ τὸν λόγον τοῦτον. Συγχωρήσατέ μου Ἀδελφοί. οὐδένας ἄνθρωπος, ὁποῦ νὰ γνωρίσῃ ποταπὴ εἶναι ἡ μνήμη τοῦ θανάτου, δύναται νὰ ἁμαρτήσῃ. Ἀφ᾽ οὗ λοιπὸν ἀπέθανεν, ἔφεραν καὶ τὸν ἔθαψαν εἰς τὸ Κοιμητήριον τούτου τοῦ Μοναστηρίου, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἄνοιξαν πάλιν τὸ Κοιμητήριον, καὶ δὲν εὑρέθη τὸ Λείψανόν του, καὶ ἐθαύμασαν, πῶς ὁ Θεὸς τοιουτοτρόπως ἐδόξασε καὶ ἐτίμησεν ἐκεῖνον τὸν ἀμελῆ Μοναχὸν διὰ τὴν μετάνοιάν του, ὥστε ὁποῦ νὰ εἶναι καὶ εἰς παράδειγμα καλὸν τῶν μετανοούντων. Τοῦτο, λέγω, τὸ διηγεῖται αὐτὸς ὁ Κλίμαξ Ἰωάννης, ὄχι πῶς τὸ ἤκουσεν, ἀλλ᾽ ὅτι ἦτον καὶ αὐτὸς παρών.

Περὶ ἑτέρου Μοναχοῦ ἀνωνύμου ἐν τῷ Θωλᾷ καθεζομένου, καὶ ὑπὸ τῆς τοῦ θανάτου μνήμης ἐξισταμένου, καὶ ὡς νεκροῦ γινομένου.

Τόπος εἶναι μακρυὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, πρὸς δύσιν Ἡλίου, ὡς πέντε μίλια, ὁ ὁποῖος καὶ ἕως τὴν σήμερον Θωλᾶς ὀνομάζεται. Ἐκεῖ ἐκα-

τοίκουν

τώκουν πολλοὶ Ἡσυχασταὶ, καθὼς ἀκόμι τὰ κελλία καὶ αἱ κατοικίαι τους φαίνονται. ἔχει γὰρ ὁ τόπος νερὰ μέτρια μὲν, περισσότερα δὲ, παρὰ ἄλλον τόπον, ἀπὸ τοὺς πέριξ τόπους τοῦ Μοναστηρίου. Ἐδῶ ἐκάθετο ἡσυχάζων καὶ οὗτος ὁ ὡς ἀληθῶς Ἡσυχαστὴς Ἰωάννης, ὁ τῆς Κλίμακος, πρὸ τοῦ νὰ τὸν σήσουσιν Ἡγούμενον τοῦ Μοναστηρίου. Λέγει λοιπὸν, ὁ αὐτὸς εἰς τὸν αὐτόν του ἕκτον Λόγον, περί τινος Μοναχοῦ, ὁποῦ ἡσύχαζεν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τὸν Θωλᾶν, ὅτι τόσον ἦτον ἡ διάνοια καὶ ὁ νοῦς του βαπτισμένος εἰς τὴν μνήμην τοῦ θανάτου, ὁποῦ ἄλλο τίποτε δὲν ἐλογίαζε μήτε ἐφαντάζετο, μήτε ἐφρόντιζε, παρὰ τὸν θάνατον. καὶ τόσον ἦλθεν εἰς αὐτὴν τὴν ἔννοιαν τοῦ θανάτου, ὁποῦ πολλάκις ἔπιπτεν ἄφωνος ὡς νεκρὸς, καὶ τὸν ἐσήκωναν βαστακτὸν, καὶ τὸν ἔφερναν εἰς τὸ κελλίον του.

Περὶ τοῦ Ἀββᾶ Στεφάνου.

Ὁ αὐτὸς ἱερὸς Ἀνὴρ ὁ τῆς Κλίμακος, εἰς τὸν ἕβδομον Λόγον, τὸν ὁποῖον ἐπιγράφει, Περὶ τοῦ χαροποιοῦ πένθους, διηγεῖται περί τινος ἄλλου θαυμαστοῦ Ἀσκητοῦ, τοὔνομα Στεφάνου, λέγοντας οὕτω. Κάποιος Στέφανος Μοναχὸς, ὁποῦ ἐκατοίκα ἐδῶ εἰς τὸ Ὄρος τὸ Σινᾶ, ἀγαπῶντας πολλὰ τὸν ἐρημικὸν καὶ ἡσυχαστικὸν βίον, ἔχωντας πολλοὺς χρόνους εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἀσκήσεως, στολισμένος μὲ πολλαῖς χάριταις τῶν Ἀρετῶν, ἐξόχως μὲ νηστείαν καὶ δάκρυον, εἶχε τὸ κελλίον του εἰς τὴν κατάβασιν τοῦ Ὄρους, ὅπου τὸ σπήλαιον τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ἤγουν ὑποκάτω τῆς Ἁγίας Κορυφῆς. Οὗτος, λέγει, ἐπιθυμῶντας ἄλλην στενωτέραν καὶ σκληροτέραν ζωὴν, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ Ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ ἦλθε μακρὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ὡς ἑβδομήντα μίλια, εἰς ἕνα τόπον, ὀνομαζόμενον Σίδης, σκληρὸν καὶ ὑστερημένον ἀπὸ κάθε πρᾶγμα, καὶ ἀπὸ ἀνθρώπους ἀπέρασον. ὥστε ὁποῦ ὁ ἀοίδιμος οὗτος Γέρων πολλὰς ἡμέρας ἔκανε νὰ γευθῇ τίποτε τροφήν. Κάνωντας ἐκεῖ λοιπὸν καιρὸν περισσὸν μὲ σκληραγωγίαν καὶ στενωτάτην ζωὴν, ἐνθυμήθη πάλιν πρὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ Ἅγιον τοῦτο Ὄρος, εἰς τὴν προτέραν του κατοικίαν. Εἶχε δὲ καὶ δύο Μαθητάδες ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα πολλὰ εὐλαβεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐφύλασσον αὐτὸ τὸ κελλίον του τῆς Ἁγίας Κορυφῆς, ὅσον καιρὸν αὐτὸς ἐκεῖθεν ἔλειψεν. Ἀφ᾽ οὗ λοιπὸν ἦλθεν, ἠσθένησεν ἀῤῥωστίαν μεγάλην, μὲ τὴν ὁποίαν ἀῤῥωστίαν καὶ ἐτελείωσεν. ὅμως, προτήτερα μίαν ἡμέραν παρὰ νὰ ἀποθάνῃ, ἔγινεν ἐξεστικῶς, καὶ ἔχωντας τὰ ὀμμάτιά του ἀνοικτὰ, ἐσοχάζετο εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μέρη τῆς κλίνης του, καὶ ὡσὰν νὰ τὸν ἐξέταζαν νὰ δώσῃ λογαριασμὸν εἰς τὰ ἔργα τῆς ζωῆς του, ἔτζι ἀπεκρίνετο. Ἡμεῖς δὲ, λέγει, ὁποῦ τὸν ἐπαρασέκαμεν, ἀκούαμεν τὰ λόγιά του, ὅμως δὲν ἐβλέπαμεν μὲ ποῖον συντυχαίνει. ἔλεγε δὲ καμίαν φορὰν, ὡς ἐρωτώμενος καὶ ἀποκρινόμενος. ἔτζι εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἐνήστευσα τόσους χρόνους. καὶ ἄλλην φορὰν ἔλεγεν. ὄχι κατὰ ἀλήθειαν ψεύδεσθε, τοῦτο δὲν τὸ ἔκαμα. ἔπειτα

πά-

πάλιν ἔλεγε. ναὶ ἀληθῶς, τοῦτο τὸ ἔκαμα, ναὶ, ἀλλὰ ἔκλαυσα, καὶ ὑπηρέτησα. καὶ ἄλλην φορὰν ἔλεγε. κατ' ἀλήθειαν ἀδίκως μὲ συκοφαντεῖτε, καὶ μὲ κατηγορεῖτε. καὶ πάλιν εἰς κάποια τινὰ ἔλεγε. ναὶ ἀληθῶς δὲν ἔχω εἰς τοῦτο τὶ νὰ εἰπῶ, ὅμως ἐλπίζω εἰς τὸν Θεὸν ὁποῦ εἶναι Ἐλεήμων. Καὶ ἦσαν, λέγει ὁ τῆς Κλίμακος Ἰωάννης, ταῦτα τὰ λόγια, ἕνα θέαμα φρικτὸν καὶ φοβερὸν, καὶ ἕνα Κριτήριον ἀθεώρητον, μὴ ἔχον καμίαν συγχώρησιν. ὅμως τὸ φοβερώτερον ἦτον, πῶς τὸν ἐκατηγοροῦσαν πράγματα ὁποῦ δὲν εἶχε καμωμένα. Θαυμάζει ἔπειτα πῶς ὁ τοιοῦτος Ἀσκητὴς, ὁποῦ τόσους χρόνους εἶχεν εἰς τὴν ἡσυχίαν μὲ τόσους κόπους καὶ νηστείας καὶ δάκρυα, ἔμενεν ἀναπολόγητος εἰς κάποια πταισίματα, ὁποῦ τὸν ἐξέταζαν, καὶ ἔλεγε, ναὶ, εἰς τοῦτο δὲν ἔχω τὶ νὰ εἰπῶ. καὶ μάλιστα, λέγει, ὁποῦ ἠξιώθη τοιούτου χαρίσματος αὐτὸς ὁ Στέφανος, νὰ ἡμερώνῃ τὰ ἄγρια θηρία. διότι κάποιοι Μοναχοὶ τοῦ ἐδιηγήθηκαν κατ' ἀλήθειαν πῶς νὰ ἡμέρωσε, καὶ ἔτρεφεν ἕνα λεοντόπαρδον, ὁ ὁποῖος καθ' ἡμέραν ὑπήγαινε καὶ τὸν εὕρισκεν εἰς τὸ κελλίον του, καὶ ἔδιδέ του φαγὶ, καὶ ἔτρωγε, καὶ πάλιν ἀνεχώρει, καὶ ὑπήγαινεν εἰς τὰ βουνὰ τῆς ἐρήμου.

Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα διηγεῖται οὕτος ὁ Ἱερὸς Ἰωάννης, ὁ τῆς Κλίμακος, εἰς τὸ Βιβλίον του, περὶ τῶν Ἁγίων Ἀσκητῶν, ὁποῦ εἰς τοὺς καιροὺς τοὺς ἐδικούς του ἡσύχαζαν εἰς αὐτὸ τὸ Ἁγιώτατον Ὄρος. πλὴν ἡμεῖς τούτους μόνον ἐδῶ ἐσημειώσαμεν, διὰ νὰ καταλάβῃ τινὰς ἀπὸ τούτους, ποταποὶ ἦσαν καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ μὲ τίνας καθαρωτάτας ψυχὰς ἐξ ἀρχῆς τούτους ὁ Ἅγιος τόπος ἐλαμπρύνετο. Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσῃ τινὰς πῶς καὶ ὕστερα ἀπὸ τούτους, καὶ ἕως τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους διρέθησαν ἄνδρες παραπλήσιοι τῆς Ἀρετῆς ἐκείνων, θέλομεν γράψει ἀκόμι ἕνα, ἢ δύο διηγήματα, περί τινων μεταγενεστέρων Ἀσκητῶν, ἐνταῦθα καλῶς βιωσάντων, τῶν ὁποίων τὰ Λείψανα μαρτυροῦσιν ἀκριβῶς τὴν Ἁγιότητά τους, διρισκόμενα ἕως τὴν σήμερον εἰς τὸ Κοιμητήριον.

Περὶ τῶν δύο ἀγνώστων Ἀδελφῶν, τῶν ἀπὸ τοῦ πολέμου ὑποστρεψάντων, καὶ γενομένων Μοναχῶν.

Τούτων τῶν δύο νέων, καὶ Ἀδελφῶν κατὰ σάρκα, τὸν χρόνον καὶ τὸ ἔτος ὁποῦ εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον ἦλθον καὶ ἐμόνασαν, δὲν ἔχομεν ἀκριβῶς νὰ εἰποῦμεν, μήτε τὴν Πατρίδα καὶ γένος τους. διότι ἐκεῖνοι ὁποῦ ἀρνοῦνται διὰ τὸν Θεὸν τὴν σαρκικὴν συγγένειαν, καὶ τὴν ἐπίγειόν τους Πατρίδα, καὶ γυρεύουσιν ὁλοψύχως τὴν Οὐράνιον κρύπτουσι καὶ συγγενεῖς καὶ Πατρίδα, μηδὲν λέγοντες ἐκ ποίας Χώρας εἶναι, καὶ ἐκ ποίων γονέων, καθὼς καὶ ὁ προρρηθεὶς Ἰωάννης, ὁ τῆς Κλίμακος ἔκαμε, τοῦ ὁποίου τινὰς τὸ γένος καὶ τὴν Πατρίδα δὲν ἐγνώρισεν. Ὅμως λόγος ἀρχαῖος εἶναι, ἄνωθεν ἐκ Πατέρων εἰς ἡμᾶς φθάσας, ὅτι οὗτοι οἱ δύο νέοι νὰ ἦσαν Ἀδελφοὶ κατὰ σάρ-

καν, καὶ ὅτι ἦσαν εἰς τὸν πόλεμον. ποῦ δὲ ἦτον τοῦτος ὁ πόλεμος δὲν ἐμάθαμεν. διότι συχνοὶ καὶ διάφοροι πόλεμοι ἔγιναν εἰς ταῦτα τὰ μέρη ὕστερα ἀπὸ τὸν Μωάμεθ, καθὼς παρεμπρὸς θέλομεν εἰπῇ, καὶ ἄλλοτε εἴπαμεν. καὶ ὅτι γυρίζοντες ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἔμειναν ἐδῶ, καὶ ἔγιναν Μοναχοί. Ὁ δὲ τρόπος καὶ ἡ ἀρχή, ὅπου ἐπαρακινήθησαν νὰ μείνουσι, καὶ νὰ γένουσι Μοναχοί, εἶναι τοῦτος, ὡς ὁ λόγος εἰς ἡμᾶς κατὰ διαδοχὴν ἔφθασεν. Οὗτοι λοιπὸν ἦσαν ὑποστρέφοντες ἀπὸ τὸν πόλεμον. ἐλθόντες δὲ εἰς τὸ Μοναστήριον, τοὺς ἐδέχθησαν ὅ,τε Προεστὼς τοῦ Μοναστηρίου, καὶ οἱ Πατέρες φιλοφρόνως, ἀναπαύσαντες αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κόπου τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ πολέμου. Μίαν γοῦν τῶν ἡμερῶν τοὺς ἐπῆρεν ὁ Προεστὼς ἔξω ἀπὸ τὸ Μοναστήριον εἰς τὸ περιβολάκι, ὅπου εἶναι ἔμπροσθεν εἰς τὴν πόρταν, ὅπου εἶναι καὶ τὸ Κοιμητήριον τῶν Πατέρων. ἦτον δὲ καιρὸς τῶν σύκων. Ἕνας γοῦν ἀπὸ τοὺς δύο ἅπλωσε τὸ χέρι του νὰ πάρῃ ἕνα σῦκον ἀπὸ τὴν συκὴν νὰ φάγῃ, ὁ δὲ Προεστὼς τοῦ λέγει, νὰ μὴ τὸ πάρῃ, ὅτι εἶναι ἐπιτίμιον μέγα. ὁ δὲ νέος, ὡσὰν ἄνθρωπος κοσμικός, ἐθαύμασε, λέγωντας. τί εἶναι, Πάτερ, τοῦτο τὸ μέγα ἐπιτίμιον; Ἄρχισε λοιπὸν ἐκεῖνος νὰ διηγεῖται εἰς τοὺς νέους τὴν τάξιν καὶ τὸν κανόνα τοῦ Μοναστηρίου, ὅτι δὲν ἔχουσιν ἄδειαν ποτὲ ἔξω ἀπὸ τὴν τράπεζαν νὰ φάγουν τίποτες, ἀλλὰ καὶ μέγα ἐπιτίμιον εἶναι, νὰ μὴ κόψῃ τινὰς μηδὲ μίαν ὀπώραν, εἰμὴ ὅπου ὁ Κηπουρὸς ὅπου τὰ γεωργεῖ. Ἀκούοντες οὖν οἱ νέοι, ἠρώτων καὶ ἐξέταζον ἀκριβῶς ὅλαις ταῖς τάξες, καὶ τοὺς κανόνας τοῦ Μοναστηρίου. Ὡς δὲ πάντα καταλεπτῶς διηγήσατο αὐτοῖς ὁ Προεστώς, ὑπερθαυμάσαντες οἱ νέοι κατενύγησαν λέγοντες, ἔτουτη κατὰ ἀλήθειαν εἶναι ἡ ἀληθῶς μακαρία ζωή. Καὶ δὴ λοιπὸν ἀποταξάμενοι Πατρίδα, γένος, καὶ ὕπαρξιν, καὶ πάντα τὰ ἐν Κόσμῳ, ἔμειναν, καὶ ἔγιναν Ἀσκηταὶ δοκιμώτατοι. δὲν ἐστάθησαν ὅμως εἰς τὸ Μοναστήριον, ἀλλὰ ἀνέβησαν εἰς τὸ Βουνόν, εἰς ἕνα σπήλαιον μιᾶς ἄκρης κορυφῆς τοῦ Ὄρους, μακρὰν κάτωθεν ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Κορυφήν, πρὸς Βορρᾶν ἄνεμον, ὡς ἕνα μίλιον. Τὰ δὲ τούτων λείψανα εὑρίσκονται τὴν σήμερον εἰς τὸ Κοιμητήριον, εἰς ἕνα τόπον χωριστά. εἶναι δὲ ἀκόμι ἐνδεδυμένα μὲ τὰ σιδηροποκάμισα, διότι ἀφοντότε δὲν τὰ ἔρριξαν ἀπὸ πάνω τους.

Περὶ τοῦ Νικάνδρου τοῦ Νέου Ἀσκητοῦ, καὶ τοῦ Γέροντος τοῦ Παπᾶ Ἰγνατίου.

Ἔφθασαμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν καιρόν μας, μέσα εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον Ἄνδρας ἐναρέτους, καὶ βίου καθαροῦ, τῶν ὁποίων τὰ Λείψανα εἰς τὸ Κοιμητήριον μέσα μαρτυροῦσι, πῶς νὰ εὑρίσκωνται τὴν σήμερον εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. ὡσὰν εἶναι κάποιου Πνευματικοῦ Λείψανον, Παπᾶ Σεραπίωνος λεγομένου, ἐκ Δαμασκοῦ, καὶ ἑτέρου Γέροντος, Ματθαίου λεγομένου, ἀπὸ τὴν Κόρινθον τῆς Πελοποννήσου, ἐκ Χώρας λεγομένης, παλαιόθεν μὲν Συκιονία, τώρα δέ, Βασιλικά. Οὗτος εἶχε πολλὴν ἀκτημοσύνην καὶ νηστείαν. οὐδὲ γὰρ εἶχεν εἰς τὸ κελ-

λίον

λίον του ἄλλο τίποτες, εἰ μὴ ὅσα ἐφόρει ἐπάνω του. ἦτον ὅμως τῆς Συνάξεως Γέροντας. ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦτον, ἐφ᾽ ὅσον καιρὸν ἡμεῖς τὸν ἐγνωρίσαμεν, ψωμὶ καὶ νερόν. Ἀλλ᾽ ὅμως τούτους, καὶ ἄλλους ὅσοι ἦσαν, τοὺς ἐπερίσσευσαν οἱ δύο οὗτοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἄρχησα νὰ εἰπῶ. Ἦτον κάποιος Ἱερομόναχος Κρητικὸς, ἐκ Ῥυθύμνης εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον ἀπὸ νεότητός του, τοὔνομα Ἰγνάτιος. οὗτος ἀπόκτησεν ὑποτακτικὸν ἕναν ἀπὸ τὸ Κασελόρουσον, ὀνόματι Νίκανδρον. Οὗτοι ἐπιθυμῶντες νὰ ἰδοῦσι καὶ τὰ ἡσυχαστήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τοῦ καὶ Ἄθωνος λεγομένου, ὑπῆγαν ἐκεῖ, καὶ ἐστάθησαν χρόνους πέντε, καὶ πάλιν ὑπέστρεψαν εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦτο τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ὅπου τὸ πρῶτον ἀπετάξαντο, (μείζονα ταύτης ἡσυχίαν εὑρεῖν μὴ δυνάμενοι) καὶ ἐνταῦθα ἐτελείωσαν τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς αὐτῶν. Ἦτον δὲ κατ᾽ ἀλήθειαν καὶ ὁ Πνευματικὸς Ἰγνάτιος δοκιμώτατος καὶ ἐνάρετος, ἔχων ἀκτημοσύνην ἄκραν, καὶ ἐγκράτειαν, καὶ ἀκατάπαυστον ἔργον ἔχων τὴν προσευχήν. Πολλῷ δὲ μᾶλλον τῶν μέτρῳ τὸν ἐπερίσσευσεν ὁ ὑποτακτικὸς Νίκανδρος. διότι εἰς περισσοτέραν ἐγκράτειαν ἔδωσεν ἐκεῖνος τὸν ἑαυτόν του, καὶ εἰς ἀνυπόστολον καὶ ἄοκνον ὑποταγὴν τοῦ Γέροντός του, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν, ἔφθασεν, ὡς ἐδόκει, εἰς τελείαν ἀπάθειαν. οὐδέποτε γὰρ ἐφάνη, ἢ χαιρόμενος, ἢ λυπούμενος, ἀλλὰ πάντοτε ἐστέκετο εἰς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ ἦθος, πρὸς πάντα λόγον μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀπόκρισιν ἔχων, τὸ, εὐλόγησον Πάτερ, βάλλων ἀείποτε τοῖς πᾶσι καὶ μετάνοιαν. Ἐκοιμήθη δὲ ὁ Νίκανδρος, προτήτερα ἀπὸ τὸν Πνευματικόν του, ἕνα χρόνον, καὶ μικρόν τι πρός. εἰς δὲ τὸν χρόνον ἄνοιξαν οἱ Πατέρες τὸ Κοιμητήριον νὰ βάλλουν ἄλλον Ἀδελφὸν, καὶ εὐθὺς ὁ τούτου Πνευματικὸς ἐστέβη μέσα νὰ ἰδῇ τὸ Λείψανόν του, καὶ τὸ εὗρε σῶον καὶ ἀκέραιον, ἔχον τὸ χρῶμα ὡς κρόκκον, καὶ βρύον μύρα ὡς ἀληθῶς. Σχίσας οὖν τὸ πάλιον ὅπου τὸν εἶχασι σαβανωμένον, καὶ ἰδὼν, καὶ ἐναγκαλισάμενος, καὶ ἀσπασάμενος αὐτὸν, εὐγῆκεν ἔξω ὑπογελῶν μικρόν τι, ἔχων καὶ εἰς τὰ ὀμμάτια τρέχον ὀλίγον δάκρυον. εἶπε δὲ τοῦτο μόνον, εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, ὅτι ζῶντά με ἔτι ἐπληροφόρησας. Ἔζησε δὲ, ἀφ᾽ οὗ τὸν εἶδεν, ἡμέρας μόνον τεσσαράκοντα, καὶ ἐτελειώθη καὶ αὐτὸς ἐν Κυρίῳ, πληροφορηθεὶς, ὅτι ὁ ὑποτακτικός του ἐκέρδησε τοὺς κόπους τῆς ὑπομονῆς του, καθὼς ἔδειχνε τὸ Λείψανόν του. Ταῦτα ἐκ πολλῶν περὶ τῶν κατὰ καιροὺς βιωσάντων ἐνταῦθα Ὁσίων Ἀνδρῶν. Ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ τῶν συμβάντων πειρασμῶν τῇ Μονῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου εἴπομεν, ἂς εἴπουμεν τώρα καὶ περὶ τῶν συμβάντων σκανδάλων.

Περὶ τῶν συμβάντων σκανδάλων ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν, τοῦ, τε Ἱεροσολύμων καὶ Ἀλεξανδρείας, ἑκάστου βουλομένου τοῦτον ἐξουσιάζειν τὸ Μοναστήριον.

Τοῦτο τοίνυν τὸ ἱερὸν καὶ σεβάσμιον Μοναστήριον, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν εἶχε πειρασμοὺς καὶ ταραχὰς καὶ κινδύνους, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ προσώπων

Ἐκ-

Ἐκκλησιαστικῶν, λέγω, καὶ Πατριαρχῶν. καὶ γὰρ πολλοὶ τῶν μεταγενεστέρων Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, ἀγνοοῦντες τὴν τιμὴν, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ μέγας ἐκεῖνος Ἰουστινιανὸς ὁ Βασιλεὺς τὸ ἐτίμησε, καὶ μὴ ἠξεύροντες τὰ Προνόμια ὁποῦ τοῦ ἔδωσε, καὶ τὴν Νεαρὰν τῆς αὐτελευθερίας του, τὴν ὁποίαν ἐγράψαμεν ὄπισθεν, ἠθέλησαν νὰ μεταστρέψουσι τὴν ἐλευθερίαν του ταύτην, εἰς πτωχὴν δουλοσύνην, καὶ νὰ τὸ ὑποτάξουν εἰς τὴν ἐξουσίαν τους, καὶ εἰς τὰ θελήματους. Καὶ δὴ λοιπὸν ἀπὸ τὰ τοιαῦτα σκάνδαλα τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, ἐπαραιτῆσαν οἱ Μοναχοὶ τοῦ Μοναστηρίου τὸ νὰ κάνουσιν Ἀρχιεπίσκοπον εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ ἔκαναν μόνον Ἡγούμενον ἕναν Ἱερομόναχον. Βουλόμενοι γὰρ πάντοτε οἱ τῆς Ἀλεξανδρείας Πατριάρχαι νὰ τὸ βάλουν εἰς τὴν ἐξουσίαν τους, μὴ ἠξεύροντες, ὡς εἴπαμεν, ὅτι εἶναι παντελεύθερον, εὕρισκαν δικαιολόγημα, ὅτι νὰ εὑρίσκεται τὸ Μοναστήριον εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἐπαρχίας τους, καὶ διὰ τοῦτο δικαίως πρέπει νὰ ἔχουν εἰς αὐτὸ πᾶσαν ἐξουσίαν. ὅμως καὶ εἰς τοῦτο πολλὰ ἐλανθάνοντο, ἐπειδὴ δὲν φθάνουσιν ἕως ἐκεῖ τὰ ὅρια τῆς Ἐπαρχίας τους, ἀλλὰ εὑρίσκεται τὸ Μοναστήριον ἔσω τῶν ὁρίων τοῦ Ἱεροσολύμων, καθὼς καὶ πρότερον ἐγράψαμεν. Ὅμως, πρὸ τοῦ νὰ φανερωθοῦσιν, ἥ, τε Νεαρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὁποῦ τὸ κάνει αὐτελεύθερον, καὶ τὸ Τακτικὸν τῆς Συνόδου, ὁποῦ τὸ βάλλει νὰ εἶναι εἰς τὰ ὅρια τοῦ Ἱεροσολύμων, διεμερίζετο τὸ Μοναστήριον ὑπὸ τῶν δύο τούτων Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, λέγωντας καθ' ἕνας ἀπὸ τούτους, ὅτι εἶναι εἰς τὰ ὅριά του, καὶ καθ' ἕνας ἀπὸ τούτους ἤθελε νὰ χειροτονᾷ τὸν ἐκεῖ Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ νὰ τὸν ὁρίζῃ, καὶ ἁπλῶς ὅλον τὸ Μοναστήριον νὰ ἐξουσιάζῃ. Ἄφησαν λοιπὸν, καὶ πλέον, ὡς εἴπαμεν, Ἀρχιεπίσκοπον δὲν ἔκαναν, ἀλλὰ Ἡγούμενον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα Μοναστήρια, ἴσως καὶ παύσουσιν αἱ ταραχαὶ καὶ τὰ σκάνδαλα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τῶν δύο τούτων Πατριαρχῶν σκάνδαλα, ἐκινδύνευσε πλείως νὰ ἐρημωθῇ, καὶ νὰ ἀφανισθῇ. Ὅμως μηδὲ μὲ τοῦτο δὲν ἔπαυσαν τὰ σκάνδαλα. διότι τελείως δὲν ἔλαβαν πληροφορίαν, εἰς τίνος Πατριάρχου ὅρια νὰ εὑρίσκεται τὸ Μοναστήριον. Ὅθεν, μὴ ἔχον τὸ Μοναστήριον ἐδικόν του Ἀρχιερέα ὡς καὶ πρότερον, τινὲς μὲν τῶν Ἱερομονάχων ἐχειροτονοῦντο ὑπὸ τοῦ Ἀλεξανδρείας, τινὲς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἱεροσολύμων. ὅμως τοῦτο ἦτον ὁ ἔσχατος κίνδυνος τῆς ἐρημώσεως καὶ ἀφανισμοῦ τοῦ Μοναστηρίου. διότι, ὅσους ἐχειροτόνει ὁ Ἀλεξανδρείας τοὺς ἐκαθήρει ὁ Ἱεροσολύμων. καὶ ἀνάπαλιν, ὅσους ἐχειροτόνει ὁ Ἱεροσολύμων, τοὺς ἐκαθήρει ὁ Ἀλεξανδρείας. Ὥστε ὁποῦ, μὴ δυνάμενοι πλέον οἱ τοῦ τότε καιροῦ ὁσιώτατοι Πατέρες νὰ ὑποφέρουσι τὴν ἀγρίαν καὶ ἄλογον ταύτην ὁρμὴν τῶν δύο τούτων Πατριαρχῶν, κινουμένην κατὰ τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τέλειον ἀφανισμὸν προξενοῦσαν, ὥρμησαν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Κριτήριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ δὴ ἐλθόντες εἰς Κωνσταντινούπολιν δύο ἐξ αὐτῶν, ὁ εἷς Ἰωσὴφ τοὔνομα, Ἱερομόναχος τὸ ἀξίωμα, ὁ δεύτερος Μωϋσῆς, καὶ γέροντας τῆς Συνάξεως, ἄνδρες ἦτοι καὶ οἱ δύο φρόνιμοι καὶ πρακτικοί. Εἶχων δὲ τότε

εἰς

εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἕνα φίλον Κληρικὸν, Ἱέραξ λεγόμενος, ὁ ὁποῖος ἦτον εἰς τὸ Ὀφφίκιον τοῦ Μεγάλου Ῥήτορος, ἀνὴρ καὶ εὐσεβὴς καὶ ἐλλόγιμος· ὁ ὁποῖος εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν πολλὴν συνδρομὴν καὶ βοήθειαν ἔκαμε τοῦ Μοναστηρίου, ὡς φαίνονται αἱ γραφαὶ ὁποῦ ἔστελλεν εἰς τὸ Μοναστήριον. Οὗτοι γοῦν οἱ ῥηθέντες Πατέρες, παραστάντες τῇ Ἱερᾷ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ἐπὶ Ἱερεμίου τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου, παρόντων τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ τῶν λοιπῶν δύο Πατριαρχῶν, τοῦ, τε Ἰωακεὶμ Ἀντιοχείας, καὶ Γερμανοῦ Ἱεροσολύμων, καὶ Τιμοθέου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, συνεδριαζόντων καὶ ἄλλων πολλῶν Ἀρχιερέων, ἐζήτησαν πρῶτον μὲν, ἵνα ἔλθῃ εἰς μέσον τὸ Συνοδικὸν ὁποῦ ἔλαβεν ὁ κὺρ Γερμανὸς Ἱεροσολύμων εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ κὺρ Διονυσίου Κωνσταντινουπόλεως. τὸ ὁποῖον ἐβεβαίωνεν ἀπὸ παλαιοὺς Κώδικας, ὅτι τὸ Σίναιον Ὄρος εἶναι εἰς τὰ ὅρια τοῦ Ἱεροσολύμων· Ἔπειτα ἐζήτησαν, ἵνα ἀκυρωθῇ, καὶ ἀφανισθῇ τὸ κακῶς καὶ παραλόγως γενόμενον Συνοδικὸν γράμμα, ὥστε νὰ μὴ γίνεται πλέον Ἐπίσκοπος εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος, ἀλλὰ Ἡγούμενος. Τοῦτο τὸ οὐδετιποτένιον Συνοδικὸν ἔγινεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐπὶ ἔτους ζξέ. Ἰνδικ. ιέ. γέγονε δὲ ὑπὸ τριῶν Πατριαρχῶν, Ἰωακεὶμ Ἀλεξανδρείας, Ἰωακεὶμ Ἀντιοχείας, καὶ Γερμανοῦ Ἱεροσολύμων.

Περὶ τοῦ κακῶς καὶ παραλόγως γενομένου Συνοδικοῦ Γράμματος, ἵνα μηκέτι γίνεται Ἀρχιεπίσκοπος εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος, ἀλλὰ Ἡγούμενος, καὶ ὅτι τοῦτο ἦτον τέχνη τοῦ Ἀλεξανδρείας.

Εἴπομεν ἀνωτέρω, ὅτι συνέβησαν σκάνδαλα πολλὰ τοῦ Μοναστηρίου ὑπὸ τῶν δύο Πατριαρχῶν, Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἱεροσολύμων, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι φανερὸν τὸ πρᾶγμα εἰς τίνος ὅρια εὑρίσκεται τὸ Μοναστήριον, καὶ ὅτι πάντοτε ὁ Ἀλεξανδρείας ἐζήτει νὰ χειροτονῇ καὶ νὰ ἐξουσιάζῃ εἰς αὐτὸ ὡς πλησιόχωρος, καὶ γείτονας. καὶ ὡσὰν ὁποῦ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν του περισσότερον οἱ Σιναῗται εὑρίσκοντο, ἔχοντες ἐκεῖ καὶ Μετόχιον, καὶ ἄλλα εἰσοδήματα. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ κὺρ Γερμανὸς, ὁ Ἱεροσολύμων, ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ζητῶν συνοδικῶς τὰ ὁροθέσιά του, καὶ εὑρὼν ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Κώδικας, ὅτι τὸ Σίναιον Ὄρος ἐδόθη εἰς τὰ ὅριά του, καὶ ἔλαβε Γράμμα Συνοδικὸν περὶ τούτου, εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Κὺρ Διονυσίου Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχου, ὡς προειρήκαμεν, ἐγράφη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἔστειλε γοῦν εἰς τὸν κὺρ Ἰωακεὶμ τὸν Ἀλεξανδρείας νὰ βεβαιώσῃ τὸ Συνοδικὸν ἐκεῖνο μὲ ἰδιόχειρόν του γράμμα, ὅτι δὲν ἔχει παντελῶς νὰ ἐξουσιάζῃ εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος, ἐπειδὴ νὰ μὴν εἶναι εἰς τὴν Ἐπαρχίαν του, κατὰ τὴν διασάφησιν τοῦ παλαιοῦ ἐκείνου Κώδικος, καὶ κατὰ

τὴν Οἰκουμενικὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν. Ὁ γοῦν Ἀλεξανδρείας Ἰωακεὶμ, βιαζόμενος ὑπὸ τῆς ἀληθείας, εἴτε βουλόμενος, εἴτε καὶ μὴ βουλόμενος, ἔδωσεν ἰδιόχειρόν του γράμμα, ὅτι τὸ Σίναιον Ὄρος ἀληθῶς εἶναι ὑποκείμενον εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ Ἱεροσολύμων. Ὅμως καὶ ἀφ᾽ οὗ ἔδωσε τὸ γράμμα, πάλιν ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ μέρος τι μὲ τοὺς Σιναΐτας. ὅθεν καὶ συχνὰ συναναστρέφετο μετ᾽ αὐτῶν, καὶ μὲ πλαστὸν ἦθος ὑπεκρίνετο, ὅτι νὰ εἶναι καὶ αὐτὸς τοῦ Μοναστηρίου, λέγοντας οὕτως, ὅσον νὰ δυνηθῇ πάλιν μὲ καιρὸν νὰ χωρέσῃ ἐξουσιαστικῶς εἰς τὸ Μοναστήριον. Ἦτον δὲ οὗτος ὁ Ἰωακεὶμ, ὡς λέγουν, ἄνθρωπος Καλογηρικὸς, καὶ Ἐνάρετος, ἀλλ᾽ ὅμως τὸ φιλότιμον νικᾷ πολλάκις καὶ τοὺς Ἐναρέτους. ἔζησεν ὅμως, ὡς φαίνεται, Πατριαρχεύων περίττου ἀπὸ τοὺς πενῆντα χρόνους. Ἀφ᾽ οὗ λοιπὸν ἔδωσε τὸ ἰδιόχειρόν του εἰς τὸν Ἱεροσολύμων, ὅτι τὸ Σίναιον Ὄρος δὲν εἶναι εἰς τὴν Ἐπαρχίαν του, ἐπέρασαν χρόνοι ἐγγύς που τριάκοντα, καὶ συνέβη νὰ εἶναι Ἀρχιεπίσκοπος εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος κάποιος Μακάριος, Κύπριος τὸ γένος, ἄνθρωπος μὴ ἔχων εἰς τοὺς λόγους του μηδεμίαν κατάστασιν Καλογηρικήν. ὅθεν παντελῶς εἰς τὸ Μοναστήριον δὲν ἠγάπα νὰ καθέζεται, μόνον εὑρίσκετο εἰς τὴν Αἴγυπτον, μηδεμίαν φροντίδα ἔχων διὰ τὸ Μοναστήριον. ἀλλὰ καὶ τὸ περισσότερον δὲν ἐσυναυλίζετο εἰς τὸ ἐκεῖ Μετόχιον μὲ τοὺς Καλογήρους του, ἀλλὰ μὲ κοσμικοὺς φίλους του ἐσυναναστρέφετο. ὥστε ὅπου παντελῶς τὸ Μοναστήριον ἦτον ὡς χηρευάμενον ἀπὸ Προεστῶτα, καὶ οἱ Καλόγηροι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα Ποιμένα. ὅθεν συνέβη ἐκ τούτου νὰ χαλάσουσι πολλαῖς τάξες τοῦ Μοναστηρίου, καὶ αὐτὴ ἡ Κοινοβιακὴ τάξις. Ὅθεν οἱ Πρόκριτοι καὶ οἱ Γέροντες τοῦ Μοναστηρίου, βλέποντες τὸ τοσοῦτον κακὸν, καὶ μὴ ὑποφέροντες τὴν ἀκυβερνησίαν καὶ ἀκαταστασίαν τῶν Πραγμάτων, ἔκραξαν τοὺς δύο Πατριάρχας, τοὺς καὶ προρρηθέντας, τὸν κὺρ Ἰωακεὶμ Ἀντιοχείας, καὶ κὺρ Γερμανὸν Ἱεροσολύμων, καὶ ἦλθον εἰς Αἴγυπτον, εὑρόντες ἐκεῖ καὶ τὸν κὺρ Ἰωακεὶμ Ἀλεξανδρείας, καὶ τὸν καλὸν Ἐπίσκοπον τὸν Μακάριον. Ἦλθον γοῦν ἀπ᾽ Αἰγύπτου ὅλοι τοῦτοι ἐπάνω εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Σινᾶ, φέροντες μαζί τους καὶ τὸν Μακάριον νὰ τὸν ἀποκαταστήσουσιν εἰς τὸν θρόνον του νὰ κυβερνᾷ τὸ Μοναστήριον. ὅμως ὁ Μακάριος ἐνθυμούμενος τοὺς φίλους του εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐγέλασε τοὺς τρεῖς Πατριάρχας τούτους, καὶ φεύγοντας ἀπὸ τὸν δρόμον ἐστράφη πάλιν ὀπίσω. Τότε ὁ Ἀλεξανδρείας εὗρε καιρὸν νὰ συμβουλεύσῃ τοὺς Πατέρας, ὅτι δὲν εἶναι συμφέρον τοῦ Μοναστηρίου νὰ ἔχουσιν Ἀρχιεπίσκοπον, ἀλλὰ νὰ κάμουν Ἡγούμενον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα Μοναστήρια. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμε μὲ τέχνην, ἵνα μὴ ἔχοντες Ἀρχιερέα, νὰ τοὺς γράφῃ αὐτὸς τὰ Συστατικά τους Γράμματα, ὅπου θέλουν νὰ ὑπάγουν, ἢ εἰς Μετόχιά τους, ἢ εἰς Αὐθεντάδες, ἢ εἰς Βασιλεῖς Χριστιανούς. διὰ νὰ εἶναι πάντοτε ἐνδεεῖς εἰς τοὺς λόγους του, καὶ οὕτω νὰ τοὺς ὑποτάξῃ μὲ ἄλλον τρόπον πανουργότερον. Τὸ

ὁποῖον

ὁποῖον καὶ ἐκινδύνευσε νὰ χαθῇ. διότι γράφοντάς τους αὐτὸς τὰ Συστατικά τῆς Γράμματα ποτὲ ποτέ, εἰς ὀλίγον καιρὸν παρ' ὀλίγον δὲν τοὺς ἐδέχοντο πέμποντες, ἐὰν δὲν εἶχον γράμματα τοῦ Ἀλεξανδρείας. διὰ τοῦτο λοιπὸν τοὺς ἐσυμβούλευε νὰ μὴν ἔχουν Ἐπίσκοπον, ἀλλὰ Ἡγούμενον. καὶ δὴ τοὺς ἐκατάπεισε μὲ τὰ λόγιά του, καὶ ἔκαμαν Συνοδικὸν Γράμμα οἱ τρεῖς οὗτοι Πατριάρχαι νὰ μὴ κάμουσι πλέον Ἐπίσκοπον, ἀλλὰ Ἡγούμενοι. Ἔγινε γοῦν τὸ Οἰκουμενικὸν Συνοδικὸν τοῦ κατὰ Διονυσίου, ὅπου ἔλαβεν ὁ κὺρ Γερμανός, ὅτι τὸ Σινᾶ Ὄρος εἶναι εἰς τὴν Ἐπαρχίαν του, καθὼς δηλοῖ καὶ τὸ ἰδιόχειρον τοῦ Ἀλεξανδρείας περιέχπου τὸ ζ,λζ'. ἔτος. τὸ γὰρ ἰδιόχειρον τοῦ Ἀλεξανδρείας ἐγράφη κατὰ ζ,λή. Ἰνδικ. γ'. τὸ δὲ Συνοδικὸν τῶν τριῶν Πατριαρχῶν τὸ νὰ μὴ γίνεται Ἐπίσκοπος πλέον εἰς τὸ Μοναστήριον, ἐγένετο κατὰ τὸ ζ,ξέ. ἔτος Ἰνδικ. ιέ. ὡς εἴπομεν. Τοῦτο γοῦν τὸ παράλογον Συνοδικὸν ἐζήτησαν, καὶ ἐκύρωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Συνάδου ἐλθόντες Πατέρες, ἐπὶ Ἱερεμίου τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου, καὶ ἐβεβαίωσαν τὸ Μοναστήριον νὰ ἔχῃ Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ νὰ χειροτονεῖται ὑπὸ τοῦ Ἱεροσολύμων, πλὴν ἀδωροδοκήτως. καὶ ὁ Χειροτονούμενος νὰ εἶναι Καλόγηρος τοῦ Μοναστηρίου, καὶ νὰ τὸν ψηφίζῃ ἡ Κοινότης τῶν Ἀδελφῶν. Πρὸς τούτοις ἐζήτησαν καὶ ἐβεβαίωσαν τὴν αὐτοδεσποτείαν καὶ ἐλευθερίαν τοῦ Μοναστηρίου ὡς βασιλικὸν καὶ ἀρχαῖον δῶρον. γέγονε δὲ τοῦτο τὸ Συνοδικὸν ἐπὶ Ἱερεμίου Πατριάρχου, ὡς εἴπομεν, συμπαρόντων, καὶ τῶν ἄλλων δύο Πατριαρχῶν, τοῦ, τε Ἀντιοχείας κὺρ Ἰωακείμ, καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων κὺρ Γερμανοῦ, ἐν ἔτει ζ,πγ'. κατὰ μῆνα Ἰούλιον Ἰνδικ. γ'.

Ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλον τοῦτο δὲν ἐλώφησαν οἱ μετὰ τὸν Ἰωακεὶμ Πατριάρχαι τοῦ αὐτοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας νὰ μὴ κάμῃ καθ' ἕνας εἰς τὸν καιρόν του τίποτε ταραχὴν καὶ σκάνδαλον εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦτο. Εὐθὺς γὰρ μετὰ τὸν προρρηθέντα Ἰωακεὶμ Πατριαρχεύει Σίλβεστρος. οὗτος ἐζήτει πάντοτε παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου, ἵνα ἀποφασίσῃ Συνοδικῶς μὴ δέχεσθαι ὑπό τινος τοὺς Σιναΐτας, ἐὰν μὴ ἔχωσι παρ' αὐτοῦ γράμματα, βουλόμενος καὶ αὐτὸς νὰ καταδουλώσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Μοναστηρίου μὲ τοῦτο. καὶ πολλὰ σκάνδαλα ἔκαμε τοῦ Μοναστηρίου. Τέλος ἐσηκώθη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Πόλιν δεύτερον νὰ εὐγάλῃ Συνοδικὰ κατὰ τοῦ Μοναστηρίου, καὶ δὲν ἔφθασεν, ἀλλὰ φθάνωντας εἰς τὴν Λίνδον ἐτελεύτησεν. Ὕστερα ἀπὸ τοῦτον γίνεται ὁ Μελέτιος, σοφὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ οὗτος, ὅταν ἀπέθανεν ὁ Ἀναστάσιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μοναστηρίου, ἠθέλησε νὰ περάσῃ ἡ ψῆφός του νὰ κάμουσιν Ἀρχιεπίσκοπον κάποιον φίλον του Παΐσιον, καὶ διὰ τὴν ἀφορμὴν ταύτην πῶς δὲν τὸν ἔκαμαν, καὶ ἔκαμαν τὸν κὺρ Λαυρέντιον, ἔβαλε πεῖσμα, (ἀνάξιον τῆς καλῆς φήμης ὁποῦ εἶχε) καὶ δὲν ἤθελε νὰ συλλειτουργήσῃ μὲ τὸν αὐτὸν Λαυρέντιον, εὑρίσκωντάς του ἐγκλήματά τινα, τὰ ὁποῖα αὐτὸς ὕστερον ἐσυγχώρησε μὲ πολλὴν εὐκολίαν, δείχνωντας μὲ τοῦτο, πῶς τὸ ὅλον δὲν ἦτον ἔγκλημα, ἀλλὰ πεῖσμα. Μετὰ τὸν Μελέτιον ἔγινεν ὁ Κύριλ-

ριλλος, γεμάτος ὅλος δόξης κενῆς καὶ ἀπάτης, ἄνθρωπος ὁποῦ διὰ τὸ πεῖσμά του ἀποδίωχνεν εἰς ἕνα μέρος τὸν Χριστιανισμὸν, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, οὐδὲν λογιάζωντας Νόμους Συνοδικοὺς καὶ Κανόνας. διότι ὅλως δι' ὅλου ἦτον ποτισμένος εἰς τὴν Αἵρεσιν τῶν Καλβίνων, ὡς ἔδειξαν τὰ Καλβινικὰ Κεφάλαια ὁποῦ ἔγραψεν. οὗτος γοῦν, ὅσα κακὰ ἔκαμεν εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον, εἶναι μικρὰ καὶ ὀλίγα, συγκρίνωντάς τα τινὰς μὲ τὰ κακὰ ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ἀφ' οὗ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἔγινε Κωνσταντινουπόλεως. Ὅταν γοῦν οὗτος ἔγινε Κωνσταντινουπόλεως, ἐχειροτόνησεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τὸν Γεράσιμον, καὶ ὁ Γεράσιμος τὸν Μητροφάνην. μετὰ τὸν Μητροφάνην ἔγινεν ὁ Νικηφόρος. Οὗτοι οἱ τρεῖς ἐστάθησαν καιρὸν ὀλίγον, ἦσαν ὅμως μὲ τὸ Μοναστήριον εἰρηνικοί. Ὕστερον μετὰ τὸν Νικηφόρον ἔγινεν ὁ Ἰωαννίκιος, ἐκ πατέρων Κυπρίων Ἑλλήνων τὸ γένος ἄνωθεν. γεννᾶται ὅμως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τρέφεται ἐκεῖ, σπουδάσας Γραμματικὴν παρὰ Κυρίλλου τοῦ Καλβινολούτρου. εἶτα ἐλθὼν εἰς Κρήτην, ἐσπούδασε πᾶσαν κυκλοπαιδείαν. ἐκεῖθεν εἰς Ῥώμην, ὅπου χρόνον πολὺν δὲν ἐστάθη. φωραθεὶς γὰρ ἐκ τῆς φαμηλίας εἶναι Κυρίλλου, κακῶς πάσχειν ἔμελλεν. ὅθεν μὲ στολὴν γυναικεῖαν ἐκεῖθεν ἔφυγεν. Παραλιπὼν οὖν ἐγὼ τὰ ἐν μέσῳ πάμπολλα ὄντα, ὅπως ἐφέρθη καὶ αὐτὸς μὲ τὸ Μοναστήριον, λέξων ἔρχομαι. Ἀφ' οὗ δὲ καὶ αὐτὸς Πατριάρχης ἐγένετο Ἀλεξανδρείας, τὰ ὅσα κακὰ καὶ αὐτὸς ἔκαμεν εἰς τὸ Μοναστήριον, τοῖς πᾶσιν ὄντα κατάδηλα, σιωπῶ, τοῖς δὲ μετέπειτα παραδοῦναι οὐ βούλομαι. Πλὴν τοῦτό γε μόνον εἰπεῖν ἔχω τοῦ Ἀνδρός. εὐσεβὴς εἶναι τὰ πάντα ἐδόκει, καὶ πάνυ ὀρθόδοξος ὡς ἐδείκνυτο. ὤντας δὲ πεισματάρης καὶ φιλόδοξος, τὰ πλεῖστα ἐμπαθῶς διέπραττε, νικώμενος ὑπὸ τοῦ πείσματος καὶ τῆς φιλοδοξίας. ἔβαλε γὰρ πεῖσμα ἵνα χαλάσῃ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ Μετόχιον τοῦ Μοναστηρίου, οὐκ ἐπ' ἄλλῃ τινὶ αἰτίᾳ, εἰμὴ μόνον, ἵνα μὴ λειτουργῶσιν ἐκεῖ οἱ Σιναῖται, καὶ ζημιοῦται τῆς προσόδου ὁ Θρόνος, καίπερ πάντῃ ἀζημίως τοῦ Θρόνου ἐλειτούργουν οἱ Σιναῖται. καὶ γὰρ κλείοντες τὰς πύλας τοῦ Μετοχίου ἐλειτούργουν. τὸ δὲ ὅλον ἦτονε, ἵνα διώξῃ παντελῶς ἐκεῖθεν τοὺς Σιναΐτας, καὶ γένηται αὐτὸς ἐγκρατὴς τῶν πραγμάτων καὶ Σκευῶν ἱερῶν, καὶ εἰσοδημάτων. Μὴ δυνάμενος δὲ τοῦτο ἄλλως κατορθῶσαι, ἐμισθώσατο μάρτυρας Τούρκους, κινῶντας αὐτὸς ὁ Λογιώτατος καὶ μακαριώτατος ἀγωγὴν, ἐνώπιον τῶν Κριτῶν τῶν Τουρκῶν, πῶς τὸ Μετόχιον τῶν Σιναϊτῶν ἦτον Μετζίτι. καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ πολυκαιρίαν ἐδαφίσθη, καὶ δὲν ἐγνωρίζετο, τὸ ἔκαμαν οἱ Καλόγηροι Ἐκκλησίαν, κράζων οὕτως ἐνώπιον τοῦ Κριτοῦ, καὶ συκώνωντας τὰ δύο χέρια ἔλεγεν. Ἐγὼ εἶμαι, Χριστιανὸς, καὶ Πατριάρχης τους, καὶ δὲν τὸ στέργω τοῦτο, καὶ ἡ Αὐθεντίασας οἱ Μουσουλμάνοι, πῶς τὸ στέργετε; Ἀλλὰ ὁ Κριτὴς, ἐὰν καὶ νὰ τὸ εἶχε προσυμβιβασμένον, ὅμως ὡς φρόνιμος ἐγνώρισε, καὶ εἶπε νὰ συμβαστοῦσιν ἀναμεταξύ τους. ἀλλὰ ἐκεῖνος, διὰ νὰ δώσῃ τότε καιρὸν,

ἐσιώπησεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἄλλαξεν ὁ Κρητὴς, ὄχι πλέον φανερῶς, ἀλλὰ κρυφίως ἐτελείωσε τὴν δουλείαν του καὶ τὸ πεῖσμά του, καὶ ἔδωσε καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ὅλον τὸ Μετόχιον μὲ ταῖς ἀξιοθαύμασταις κατοικίαις του, καὶ τὸ ἔκαμαν Μετζίτι. Θέλωντας δὲ νὰ μὴν σβύσῃ καὶ τὴν δόξαν του, (φιλόδοξος ὢν ὡς εἴπομεν,) ἔγραψε πανταχοῦ εἰς πᾶσαν Πόλιν καὶ Χώραν, εἰς ὅλους τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Ἄρχοντας, καὶ ὅπου εἶχε φίλους, γράφων, καὶ ἀφορίζων ἑαυτὸν μὲ βαρυτάταις κατάραις, ὅτι δὲν ἔχει εἴδησιν εἰς τὸ κακὸν ἐκεῖνο. Ἀλλὰ ἐφανερώθη τὸ πρᾶγμα καθαρά. διότι κάποτε ἔπιασαν οἱ Σιναῗται γράμματα ἰδιόχειρά του, ὅπου ἔγραφεν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ἔστελνε Φετφάδες νὰ τοῦ βγάλουσιν ὁρισμὸν, λέγωντας οὕτως αὐτολεξί πρὸς τοὺς ἐδικούς του. ὅτι ἔκαμαν εἰς τὸν ὁρισμὸν πολλὰς ἐξόδους, καὶ ὅτι ὁ Ὁρισμὸς δὲν ἦτον διὰ κτίσιμον Ἐκκλησίας, καὶ νὰ γένῃ ἔξοδος πολλὴ, μόνον ἦτον διὰ χάλασμα. καὶ αὐτὸ προθύμως τὸ δίδουσιν, ὅτι συντείνει εἰς τὸ σέβας τους. ταῦτα ἐκεῖνος ἔγραφεν. Ἠκούσθη δὲ εἰς πάντας, ὅτι ἦτον τὸ ἔργον ὅλον ἐδικόν του. Ἡμεῖς ὅμως ἐν καθαρῷ συνειδότι ἀποκρινόμεθεν οὕτως ἀφιλοπροσώπως καὶ ἀπαθῶς. ὅτι, ἐὰν οἱ Σιναῗται ἐλειτουργοῦσαν διὰ κέρδος ἐδικόν τους, καὶ ζημίαν τοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας, ἔχουσι νὰ δώσουσι λόγον εἰς τὸν Θεὸν, ἂν δὲν ἦτον ὁ σκοπός τους, ἀλλὰ διὰ μόνον τὸν Ἁγιασμὸν τοῦ Μυστηρίου τῆς Λειτουργίας. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ Σιναῗται ἐζήτουν νὰ λειτουργοῦσι διὰ τοῦ λόγου τους μόνον, καὶ ὄχι νὰ Ἐκκλησιάζουσι λαὸν, καὶ νὰ ζημιώνουσι τὸν Πατριάρχην, καὶ αὐτὸς τοὺς ἔκαμε τὸ τόσον κακὸν, βέβαια ὁ Θεὸς δὲν θέλει τὸ παρασιωπήσει. Ἔγινε δὲ μετὰ τοῦτον τὸν Ἰωαννίκιον ὁ νῦν Κὺρ Παΐσιος ἄνθρωπος εἰρηνικός. εἰς τοῦ ὁποίου τὴν Χειροτονίαν, καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ὄρους Σινᾶ Ἰωάσαφ ἐσυνέδραμε, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην προθυμίαν, ὅτι ἦτον κρυφὸς φίλος του, ὅταν ἦτον Γερομόναχος.

Περὶ τῶν Ἀρχιεπισκόπων τοῦ Μοναστηρίου.

Ἀλλ' ἡμεῖς, διὰ νὰ δείξωμεν, ὅτι ἐξ ἀρχῆς τοῦτο τὸ Μοναστήριον ἦτον Ἀρχιεπισκοπὴ, καθὼς ἐτιμήθη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, καὶ ἔκτοτε, καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ἡγούμενοι τούτου τοῦ Μοναστηρίου ἦσαν Ἀρχιεπίσκοποι, θέλομεν γράψει ἐδῶ ὅσους Ἀρχιεπισκόπους εὕρομεν τοῦ Μοναστηρίου, ἢ εἰς ὑπογραφὰς παλαιῶν Βιβλίων, ἢ εἰς μερικοὺς ὁρισμοὺς τῶν τῆς Αἰγύπτου Σουλτάνων, ὅπου ἔδιδαν κατὰ καιροὺς εἰς τὸ Μοναστήριον, διὰ νὰ γνωρίσῃ καθ' ἕνας, ὅτι σφαλερῶς καὶ παρὰ Κανόνας, ἔκαμε νὰ μὴ γίνεται πλέον εἰς αὐτὸ Ἀρχιεπίσκοπος, ἀλλὰ Ἡγούμενος.

Ἔτος ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,ϡοζ΄, ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃. 869.

Εὑρίσκεται ἐν Βιβλίῳ παλαιῷ Ἀραβικῷ Μάρκος Ἀρχιεπίσκοπος. Μάρκος.

Ἀκόμι 1091, ἀπὸ Χριςȣ̃.

Εἰς ἄλλο Βιβλίον Ἀραβικὸν εὑρίσκεται Ἰωάννης Ἀρχιεπίσκοπος. ȣ̔̃τος εἶναι ὁ Ἀθιωπαῖος, ὁπȣ̃ εἴπομεν ὄπισθεν, πῶς ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ὑπὲρ τȣ̃ Ποιμένικτȣ, ὡς Μάρτυς. καὶ ὅτι οἱ τῆς Μονῆς Πατέρες ἔβαλαν αὐτὸν εἰς τὸν Κατάλογον τῶν Ἁγίων. Ἰωάννης ὁ Ἀθηπαῖος.

Ἔτος κατὰ τὸ Τȣ́ρκικον, 508, ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1103.

Εὑρίσκεται εἰς ἕναν ὁρισμὸν τȣ̃ Σȣλτὰν Ἔμερ Ἐλμȣμνὴ, νὰ ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος τȣ̃ Μοναςηρίȣ Ζαχαρίας. Ζαχαρίας.

Ἔτος Τȣ́ρκικον, 538. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1133.

Εἰς τὸν καιρὸν τȣ̃ αὐτȣ̃ Σȣλτάνȣ ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Γεώργιος. Γεώργιος.

Ἔτος Τȣ́ρκικον, 551. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1146.

Εἰς ἕναν ἄλλον ὁρισμὸν τȣ̃ Σȣλτὰν Καὴμ Ἴμπνες Ῥενλὰ, ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Γαβριήλ. ȣ̔̃τος ἦτον σοφὸς εἰς τὰ Ἀραβικὰ γράμματα. ἔγραψε καὶ σύνταγμα ἐδικόν τȣ, Κατήχησες, καὶ σώζονται εἰς τὸ Μοναςήριον. Γαβριήλ.

Ἔτος ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,χοβ΄. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃. 1164.

Εἰς παλαιὸν Βιβλίον, Ἰωάννης ἕτερος Ἀρχιεπίσκοπος γράφει μίαν γραφὴν Ἀραβικὴν, καὶ τὴν σέλλει πρὸς τȣ̀ς ἐν Ῥαϊθῷ Πατέρας. Ἰωάννης.

Ἔτος ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,ϡια΄. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1203.

Ἦτον Συμεὼν Ἀρχιεπίσκοπος. ȣ̔̃τος ἔζησεν ἕως τȣ̀ς, 1258. Οὗτος ὑπῆγε εἰς τὴν Κρήτην, καὶ εἰς τὸν καιρόν τȣ οἱ Ἄρχοντες οἱ Κρητικοὶ ἔδωσαν πολλὰ ὑποςατικὰ, καὶ ἔγινε τὸ ἐκεῖσε Μετόχιον. καὶ εἰς τȣ̃τον τὸν καιρὸν ἐπῆραν οἱ Βενέτικοι τὴν Κρήτην. καὶ αὐτὸς ὑπῆγε εἰς τὴν Βενετίαν, καὶ οἱ Βενέτικοι τὸν ἐδέχθησαν εὐλαβῶς, καὶ τȣ̃ ἔδωσαν τȣ̀ς ὁρισμȣ̀ς ὁπȣ̃ εἶχε τὸ Μετόχιον τῆς Κρήτης. Συμεὼν. Σημείωσαι.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,ϡλα΄. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1223.

Ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Εὐθύμιος. Εὐθύμ.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,ϡλβ΄. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1224.

Ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος. Μακάρ.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,ϡλς΄. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1228.

Ἦτον Γερμανὸς Ἀρχιεπίσκοπος. Γερμαν.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,ϡμζ΄. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1239.

Ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Ὄρȣς Σινᾶ Θεοδόσιος. Θεοδόσ.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,ϡνς΄. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1248.

Εὕρηται πάλιν ἐν παλαιῷ Ἀραβικῷ Βιβλίῳ Μακάριος ἕτερος. Μακάρ.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ς,ϡξς΄. ἀπὸ δὲ Χριςȣ̃, 1258.

Ἦτον πάλιν Συμεών. φασὶ δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν τῷ προτέρῳ, ὅμως φαίνεται νὰ ἔκαμε παραίτησιν, καὶ εὐγῆκεν ἔξω διὰ ἐλεημοσύνην. Συμεών.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ϛ,ψογ΄. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ, 1265.

Ἰωαν. Ἕτερος Ἰωάννης.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ϛ,ψϙη΄. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ, 1290.

Ἀρσεν. Εὑρίσκεται νὰ ἦτον Ἀρσένιος Ἀρχιεπίσκοπος.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ϛ,ωιδ΄. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ, 1306.

Συμεών. Ἕτερος πάλιν Συμεὼν Ἀρχιεπίσκοπος.

Ἔτος Τούρκικον, 815. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ, 1327.

Δωρόθ. Εἰς ἕνα ὁρισμὸν τοῦ Σουλτὰν Μπεγιανδὴ εὑρίσκεται Δωρόθεος.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ϛ,ωμά. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ, 1333.

Γερμαν. Ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Γερμανός.

Ἀπὸ Ἀδὰμ, ϛ,ωξϛ΄. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ, 1358.

Μάρκος. Εἰς ἄλλο παλαιὸν Βιβλίον εὑρίσκεται Μάρκος Ἀρχιεπίσκοπος.

Ἰώβ. Ἀθανάσ. Σάβ. Ἀβρά. Γαβρ. Μιχ. Σιλου. Κύριλ. Εὑρίσκονται καὶ ἄλλοι ἀλλαχοῦ καταγεγραμμένοι, ὅμως χωρὶς νὰ εἶναι γραμμένον τὸ ἔτος τῆς ζωῆς τους. Εἰς μὲν γὰρ τὴν πόρταν τῆς Ἁγίας Βάτου εὑρίσκεται γεγραμμένον, ὅτι ἔγινεν ἐπὶ Ἰὼβ πανσόφου Ἐπισκόπου. καὶ εἰς ἕνα παλαιὸν Βιβλίον Ἀραβικὸν, Ἀθανάσιος Ἐπίσκοπος, καὶ εἰς ἄλλο Σάββας, καὶ Ἀβράμιος εἰς ἄλλο. καὶ εἰς ἄλλο Γαβριὴλ, καὶ πάλιν Μιχαὴλ, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Κύριλλος εἰς ἄλλα.

Περὶ τῶν ἐν τῇ καθ᾽ ἡμᾶς γενεᾷ Ἀρχιεπισκόπων.

Μακάρ. ὁ κακός. Ἀφ᾽ οὗ λοιπὸν ἔγινε τὸ Συνοδικὸν, νὰ μὴ κάνουσι πλέον οἱ Πατέρες Ἀρχιεπίσκοπον εἰς τὸ Μοναστήριον, ἀλλὰ Ἡγούμενον, ὅτε καὶ τὸν Μακάριον τελείως διώξαντες ἐκάθηραν, ἐπέρασαν χρόνοι, ιή. καὶ ἔκαναν Ἡγούμενον. Ὅμως βλέποντες ὅτι τὸ κακὸν προβαίνει εἰς χειρότερον, ἐχάλασαν, ὡς εἴπομεν, τὸ κακῶς κριθὲν καὶ κυρωθὲν ἐκεῖνο Συνοδικὸν, καὶ ἔγινεν ἄλλο τὸ ὑπὸ Ἱερεμίου. καὶ εὐθὺς τὸν αὐτὸν

Εὐγέν. χρόνον ἐχειροτόνησαν Ἀρχιεπίσκοπον τὸν κὺρ Εὐγένιον, τὸν ὁποῖον εἶχον πρότερον Ἡγούμενον. καὶ ἔζησεν, ἀφ᾽ οὗ ἐχειροτονήθη, χρόνους, ιζ΄.

Ἀνασά. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τούτου ἐχειροτονήθη Ἀνασάσιος. ἔζησε καὶ αὐτὸς χρόνους, ή.

Λαυρέντιος. Μετὰ τὸν Ἀνασάσιον ὁ κὺρ Λαυρέντιος. ἔζησε χρόνους, κδ΄.

Ἰωάσ. Τούτου θανόντος, ἐχειροτονήθη ὁ κὺρ Ἰωάσαφ ὁ Ῥόδιος. ἐν ἔτει αχιζ΄. εἰς τὰς λ΄. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ἡμέρᾳ δ΄. καὶ ἀρχιεράτευσε χρόνους μ΄.

Νεκτάριος. Μετ᾽ ἐκεῖνον ἐψήφισαν Ἀρχιεπίσκοπον τὸν κὺρ Νεκτάριον τὸν συγγράψαντα τὴν παροῦσαν Ἱεροκοσμικὴν ἱστορίαν, ὅστις ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τούτου ἕνεκα. ὅμως οἱ Ἁγιοταφῖται ἐχειροτόνησαν αὐτὸν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων.

Ἀνανίας. Καὶ γέγονεν Ἀρχιεπίσκοπος ὁ κὺρ Ἀνανίας ὁ Βυζάντιος, ἀρχιεράτευσε δὲ χρόνους ί. καὶ ἐποίησε παραίτησιν.

Καὶ ἐχειροτονήθη Ἀρχιεπίσκοπος ὁ κὺρ Ἰωαννίκιος ὁ Πελοποννήσιος, καὶ ἀρχιεράτευσε χρόνους λέ. Ἰωαννίκιος.

Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ κὺρ Ἰωαννικίου τούτου, ἀρχιεράτευσεν ὁ κὺρ Κοσμᾶς ὁ Βυζάντιος χρόνον ἕνα, καὶ ποιήσας παραίτησιν ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐγένετο Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, καὶ Ἀλεξανδρείας ὕστερον. Κοσμᾶς.

Καὶ ἐψηφίσθη ὁ κὺρ Ἀθανάσιος, ὁ ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Βεῤῥοίας. Ἀθα-ἐχειροτονήθη δὲ εἰς τοὺς αψή. Ἰανουαρίου ϛ'. καὶ ἀρχιεράτευσε χρόνους β'. νάσιος. καὶ ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ὁ ἀοίδιμος.

Μετὰ τοῦτον ἐψηφίσθη ὁ κὺρ Ἰωαννίκιος ὁ Λέσβιος, καὶ ἐχειροτονήθη εἰν τοὺς αψκ'. Ὀκτωβρίου ιά. ἔζησε δὲ χρόνους ζ', καὶ ἀνεπαύθη. Ἰωαννίκιος.

Μετὰ τὸν κὺρ Ἰωαννίκιον ἐψηφίσθη ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἡγούμενος τοῦ Μοναστηριακοῦ Μετοχίου τοῦ Τιμίου Προδρόμου, κὺρ Νικηφόρος Μαρθάλης ὁ Γλυκὺς ἐπονομαζόμενος ὁ ἐκ Χάνδακος τῆς Κρήτης, καὶ ἐχειροτονήθη εἰς τοὺς αψκθ'. Ὀκτωβρίου ιϛ'. ἀρχιεράτευσε δὲ χρόνους ι'. καὶ ἐποίησε παραίτησιν, καὶ ἀπελθὼν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἀνεπαύθη, μετεκομίσθησαν δὲ τούτου τὰ λείψανα εἰς τὸ Μοναστήριον. Νικηφόρος.

Μετὰ τοῦτον ἐψηφίσθη ὁ Ἀρχιμανδρίτης κὺρ Κωνστάντιος, ὁ ἀπὸ πατρὸς μὲν Κρής, ἀπὸ μητρὸς δὲ Βυζάντιος, ὅτε ἀφίκετο ἀπὸ τῆς Μοσχοβίας. ἐχειροτονήθη δὲ εἰς τοὺς αψμή. τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων, καὶ Ἀρχιεράτευσε χρόνους δέκα. Εἶτα ἐποίησε παραίτησιν, καὶ ἀπερχόμενος εἰς τὴν βασιλεύουσαν, ἀνεπαύθη καθ' ὁδόν. Μετεκομίσθησαν δὲ καὶ τούτου τὰ λείψανα εἰς τὸ Μοναστήριον. Κωνστάντιος.

Μετὰ δὲ τὸν κὺρ Κωνστάντιον ἐψηφίσθη ὁ κὺρ Κύριλλος ὁ ἐκ Χάνδακος τῆς Κρήτης, διερχόμενος ἐν Σμύρνῃ, καὶ ἐκεῖθεν ἀπελθὼν εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν, ἐχειροτονήθη εἰς τοὺς αψνθ'. Ὀκτωβρίου ιβ'. Κύριλλος.

Περὶ τινῶν ἄλλων σπουδαίων Ἀνδρῶν Σιναϊτῶν.

Ἐστάθησαν εἰς τοῦτο τὸ Ἅγιον Μοναστήριον καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους Ἄνδρες σοφοὶ καὶ ἐπιστήμονες, εἰς γὰρ τὸν καιρὸν τῶν Παλαιολόγων ἦτον εἰς αὐτὸ ἕνας Ἱερομόναχος, τοὔνομα Ἀθανάσιος, ὄχι μόνον διαβόητος εἰς ἀρετήν, ἀλλὰ καὶ εἰς σοφίαν, καὶ μάθησιν. Οὗτος διὰ τὴν ἀρετήν του ἐχρημάτισε Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας. πρὸς τοῦτον ἔγραψεν ὁ Σοφὸς Παχυμέρης τὴν Παράφρασιν ὁποῦ κάμει εἰς τὸν Μέγαν Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην, καθὼς δηλοῖ τὸ Προοίμιον τοῦ Βιβλίου ἐκείνου.

Εἰς δὲ τὸν καιρὸν Γενναδίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ὁποίου οἱ Τοῦρκοι ἔλαβον τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἦτον εἰς τοῦτο

τὸ Μοναστήριον δύο Ἱερομόναχοι σοφοὶ καὶ σπουδαῖοι εἰς ἀρετὴν, καὶ γραμμάτων μάθησιν, Μάξιμος, καὶ Ἰωακείμ, ὁ πρότερον ὢν Ἁγιοταφίτης. Οὗτοι ἔστειλαν κάποιους Μοναχοὺς τοῦ Μοναστηρίου, ὡς πρέσβεις πρὸς αὐτὸν τὸν κὺρ Γεννάδιον μὲ ἐπιστολάς τους, νὰ ἐρωτήσουν περὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ὅτι προλαβὼν ἔκαμε παραίτησιν. ἀκόμι νὰ ἐρωτήσουσι καὶ περὶ ἄλλων τινῶν ἀναγκαίων Ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Ἀποκρίνεται δὲ ὁ αὐτὸς Γεννάδιος μὲ μίαν του ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Μάξιμον, καὶ κοινῶς πρὸς ὅλους τοὺς Πατέρας, χωριστὰ δὲ εἰς ἄλλην ἐπιστολὴν ἀποκρίνεται πρὸς μόνον τὸν Ἰωακείμ. Σώζονται δὲ τὰ ἰδιόχειρα Γράμματα τοῦ αὐτοῦ Σχολαρίου μέχρι τοῦ νῦν εἰς τὸ Μετόχιον τὸ ἐν Αἰγύπτῳ. Ἀλλ' ἡμεῖς ἀφήνοντες τὴν πρὸς τὸν Ἰωακεὶμ ἐπιστολὴν, γράφομεν μόνον ὧδε τὴν πρὸς τὸν Μάξιμον, καὶ τοὺς λοιποὺς Πατέρας, ὡς ἀναγκαῖα ὄντα πρὸς πάντας τὰ ἐν αὐτῇ περιεχόμενα ζητήματα.

ΕΠΙ-

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ

Κὺρ Γενναδίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Σχολαρίου, πρὸς τὸν τιμιώτατον ἐν Μοναχοῖς κὺρ Μάξιμον, καὶ πρὸς τοὺς ἐν Σινᾶ Ὄρει Ἱερομονάχους, καὶ Μοναχούς.

Τῷ τιμιωτάτῳ ἐν Μοναχοῖς κὺρ Μαξίμῳ τῷ κατὰ Κόσμον Σοφιανῷ, καὶ πᾶσι τοῖς ἀσκουμένοις ἐν τῇ Ἁγίᾳ Μονῇ τοῦ Σινᾶ ὁσιωτάτοις Ἱερομονάχοις.

Τιμιώτατε ἐν Μοναχοῖς, καὶ ἐμοὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ποθεινότατε, χαίρειν, καὶ ἔλεος, καὶ εἰρήνην ἐπευχόμεθά σοι ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορος. Αἱ γραφαὶ τῆς σῆς εὐλαβείας ἦλθον εἰς ἡμᾶς πρῶτον ἀνεῳγμέναι, καὶ παρ᾽ ἡμῶν ἐπέμφθησαν πρὸς τὸν τιμιώτατον κὺρ Ἰωαννίκιον. ἀπ᾽ αὐτῶν οὖν, καὶ ἀπὸ τοῦ τιμιωτάτου Γέροντος κὺρ Ἰωακείμ, καὶ τοῦ Καλογέρου αὐτοῦ Γρηγορίου τῶν Σιναϊτῶν, ἐμάθομεν περὶ τῆς ὑγείας σου καὶ εὐφράνθημεν. Ὡς δὲ ἐσαφήνισαν ἡμῖν οἱ Μοναχοὶ περὶ τῶν αὐτόθι σκανδάλων, σφόδρα ἐλυπήθημεν, ὅτι ὁ τῆς ἀληθείας πολέμιος Δαίμων ἐξεῦρε προφάσεις καὶ ὑπουργούς, ἵνα διασαλεύσῃ καὶ ἀνατρέψῃ τὴν Ἁγίαν Μονὴν τοῦ Σινᾶ, ἥτις, οὐ μόνον ἐστὶ λιμὴν τῶν ἐνασκουμένων αὐτῇ Μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἐν τοῖς μέρεσιν αὐτῆς Χριστιανῶν λιμὴν καὶ ψυχαγωγία τῶν ἐπιχωριαζόντων Χριστιανῶν, εἰς προσκύνησιν καὶ μνήμην τῆς παλαιᾶς Ὁσιότητος τοῦ Ἁγίου Τόπου, καὶ δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμέτερον καύχημα. Εὑρέθημεν οὖν καὶ ἀσθενοῦντες ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, καθὼς καὶ θέλεις μάθῃ ἀπὸ τῶν Μοναχῶν, ἀλλὰ πλέον τῆς ἀσθενείας ἐλύπησεν ἡμᾶς ἡ ὑπόθεσις αὕτη. Διὰ τοῦτο, ζήλῳ ἱερῷ κινηθέντες, ἠναγκάσαμεν τοὺς εὐλαβεῖς Μοναχοὺς τούτους, ἵνα ὑποστρέψωσι, καὶ συντόμως, καὶ πλατύτερον μὲν μέλλετε μαθεῖν παρ᾽ αὐτῶν. Διὰ πλείονα δὲ πληροφορίαν καὶ πίστιν καθαρωτέραν, γράφομεν δὲ

διʼ ὀλίγων, καὶ ἐν φράσει ἁπλουστέρᾳ, ἵνα πάντες οἱ αὐτόθι, δυνηθῶσι ταῦτα κατανοῆσαι, καὶ εἰρηνευθῶσι πάντων αἱ ψυχαὶ εἰς δόξαν Θεοῦ.

Πρῶτον οὖν γινώσκετε πάντες οἱ ἐνασκούμενοι τῇ Ἁγίᾳ Μονῇ τοῦ Σιναίου, εὐλαβέστατοι καὶ ὁσιώτατοι Ἱερομόναχοι, ὅτι ἡ τῆς Ἀρχιερωσύνης παραίτησις παντὸς Ἐπισκόπου οὐδὲν τελειοῦται, εἰμὴ ὅταν ἀπέλθῃ εἰς τὴν χειροτονήσασαν αὐτὸν Ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον αὐτοῦ, ἢ Πατριάρχην, καὶ εἴπῃ τὰς αἰτίας, καὶ λάβῃ τὴν ἄδειαν τῆς παραιτήσεως, καὶ ἄλλος ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ. καὶ γὰρ πολλοὶ παρῃτήσαντο, ἀλλὰ οὐκ ἀφῆκαν αὐτοὺς ὁ Πατριάρχης αὐτῶν, καὶ ἡ Ἐκκλησία, καὶ πάλιν ἦσαν Ἐπίσκοποι, καὶ τὸ ἐνεργεῖν εἶχον. Εἰ οὖν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος τοῦ Σιναίου, συμβουλευθεὶς, ἢ ὁρισθεὶς παρὰ τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, κρατεῖ καὶ νῦν τὴν προστασίαν τῆς Μονῆς καὶ τὴν Ἀρχιερωσύνην, μὴ σκανδαλίζεσθε διὰ τοῦτο, ἀλλὰ δέχεσθε αὐτὸν μετὰ πάσης πληροφορίας. διότι ὁ μὴ δεχόμενος αὐτὸν, ὑπὸ τῷ κρίματι ἔσται τῶν σχισματικῶν καὶ σκανδαλοποιῶν.

Δεύτερον. ὁ Ἀρχιερεὺς, ἢ ὁ Ἐπίσκοπος ὀφείλει λειτουργεῖν μετὰ Διακόνου ἐν τῇ Μητροπόλει, καὶ ἐν τῇ συνάξει τοῦ κοσμικοῦ πλήθους διὰ τὴν εὐταξίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν σεμνότητα τῆς Ἀρχιερωσύνης. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ κελλίῳ, καὶ ἐν Παρακλησίῳ δύναται λειτουργῆσαι καὶ ἁγιάσαι μετὰ Φελώνης καὶ Ὠμοφορίου, ὑπηρετοῦντος ἑνὸς Μοναχοῦ. ἡ γὰρ Ἱερωσύνη τοῦ Διακόνου ἐκ τῆς τοῦ Ἱερέως, ἤτοι Ἀρχιερέως κρέμαται, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναται ὁ Διάκονος λειτουργῆσαι μόνος. ἡ δὲ Ἱερωσύνη τοῦ Ἀρχιερέως οὐ κρέμαται ἐκ τῆς Ἱερωσύνης τοῦ Διακόνου, καὶ διὰ τοῦτο δύναται λειτουργεῖν χωρὶς Διακόνου. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς Ἱερεύς ἐστι, πλὴν ἄρχων Ἱερέων, ὡς καὶ αὐτὸ δηλοῖ τὸ ὄνομα. Εἰ οὖν ὁ Ἱερεὺς δύναται λειτουργεῖν χωρὶς Διακόνου, πολλῷ μᾶλλον ὁ Ἀρχιερεύς. Οὕτως ἐλειτούργουν οἱ τῆς μακαρίας μνήμης παναγιώτατοι Πατριάρχαι, ὁ κὺρ Εὐθύμιος, καὶ ὁ κὺρ Ματθαῖος, καὶ οἱ ἄλλοι ἐπάνω τῶν Κατηχουμένων τοῦ Πατριαρχείου, ἐν τῷ Παρακλησίῳ τοῦ Ἁγίου Θεοφυλάκτου, σύνεγγυς τοῦ κελλίου αὐτῶν. ἀλλὰ ἐν τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ ἑορτασίμως ἐλειτούργουν μετὰ τῆς τάξεως ὅλης. Τόσον οὖν δύναται ἵνα λειτουργήσῃ αὐτόθι Ἐπίσκοπος μόνος, ὅσον ἐν τῷ Ἁγίῳ Θεοφυλάκτῳ οἱ Ἅγιοι Πατριάρχαι ἐκεῖνοι. διότι οὐκ ἔνι αὐτόθι Πόλις, οὐ δὲ Κόσμος, οὐ δὲ λαὸς κοσμικὸς, ἀλλὰ ἔρημος, καὶ Μοναστήριον, καὶ Μοναχοί. εἶτα ἐξ ἀνάγκης, καὶ Νόμου μετάθεσις γίνεται. Ἐὰν οὖν μὴ εὑρίσκεται Διάκονος, διὰ τοῦτο, ἵνα ἀπομείνῃ ὁ Ἁγιασμὸς τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τῶν Μοναχῶν τῶν μελλόντων ἁγιάζεσθαι διʼ αὐτῶν; οὐχί. Ἡμεῖς δὲ διατείνομεν καὶ πλέον, ὅτι ὁ Ἁγιώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐὰν μὴ ἔχῃ Διάκονον ἐν τῇ μεγάλῃ Ἑορτῇ, μὴ ἀπομείνῃ ἡ Λειτουργία αὐτοῦ, καὶ ὁ Ἁγιασμὸς

τῶν

τῶν Χριστιανῶν τῶν προσκυνητῶν, καὶ ἡ τάξις καὶ ἡ συνήθεια. Ἀλλὰ οὐ δυνατὸν ἵνα γίνηται οὕτως, ἵνα ἐνδύνηται τὰς Ἱερὰς στολὰς ὁ Πατριάρχης ἐντὸς τοῦ Βήματος, καὶ ἵσταται ἐν τῷ τόπῳ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, καὶ ἐὰν ὦσι καὶ πλείους Ἱερεῖς, ἵσωνται ἐντὸς, εἷς δὲ ὁ προσκομίσας, ἵνα ποιήσῃ τὴν Εἴσοδον τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ παραδιδῶν αὐτὸ τῷ Πατριάρχῃ. καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ Εἰσόδῳ ὁ αὐτὸς πάλιν Ἱερεὺς μόνος ποιεῖ Εἴσοδον μετὰ τῶν Ἁγίων, καὶ παραδιδῶν αὐτὰ τῷ Πατριάρχῃ. Καὶ οὕτως γίνεται ἡ ἱερὰ Λειτουργία. εἶτα ὁ Πατριάρχης ἁγιάζει τὸν λαὸν, καθὼς ἔστι συνήθεια, ἢ χρεία. Τὸ αὐτὸ καὶ πᾶς Μητροπολίτης καὶ Ἐπίσκοπος. ἔτι ἀπαραίτητος ἡ ἀνάγκη τῆς Λειτουργίας, κἂν Διάκονος οὐχ εὑρίσκεται.

Περὶ τοῦ Ἐπισκόπου τοῦ ἀπὸ Πόστας. Καὶ ἐποίησαν ἐκεῖ πολλοὺς ἀπὸ Κουνδουγέρων εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Οὕτω καὶ αὐτὸς ἐφιλοτιμήσατο, ἵνα τὸν Αὐθέντην Χερτζέκαν ἐν ἄλλῳ μέρει τῆς Πόστας, καὶ ὅσους δυνηθῇ ἐκεῖ ποιήσῃ Χριστιανοὺς ὀρθοδόξους εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν. (εἴθε ἵνα ἐποίουν τοῦτο καὶ τῶν ἡμετέρων τινὲς, ἀλλὰ ποῦ ζῆλος τοιοῦτος;) Ποιεῖ οὖν ἐκεῖ, ὡς μανθάνομεν, καὶ πολλὴν ὠφέλειαν. ὁ δὲ Αὐθέντης ἐκεῖνος φανερῶς μὲν οὐδὲν χωρίζεται τελείως τῶν Κουνδουγέρων, διὰ τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς φόβον. καὶ οἰκονομίᾳ χρώμενος, ἵνα διὰ τοῦ πιστοῦ καλύμματος, ἑλκύσῃ τοὺς ἄλλους, τῇ συνεργίᾳ τοῦ Ἐπισκόπου. Ἔστι δὲ τῇ διαθέσει Χριστιανὸς, ἀπ᾽ ὀλίγου καιροῦ. διὰ τοῦτο πέμπει εἰς τοὺς Χριστιανοὺς ἐλεημοσύνας. εἰ δὲ μὴ ἦν Χριστιανὸς, οὐκ ἔμελλε ῥίπτειν ματαίως τὰ χρήματα αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο, τὸν Ἐπίσκοπον ἐὰν μνημονεύσῃ ποτὲ, οὐ βλάπτεσθε. οὐ γὰρ Ὀρθόδοξος, καὶ χειροτονία ὀρθοδόξου, τοῦ γνησίου Πατριάρχου τοῦ τόπου αὐτοῦ. Ἀρκεῖ, ὅτι οὐκ ἔσται ποτὲ χρεία ἵνα λειτουργήσῃ ἐν τῇ Μονῇ. εἰδὲ συμβῇ ἵνα ἀπότε τῶν καιρῶν φανῇ διπλοῦς καὶ ὑποκρινόμενος, οὐδὲ πότε ὀφείλετε λυπεῖσθαι, ὡς ἐξαπατηθέντες. ὁ μὲν γὰρ Κύριος ἡμῶν εἶπεν. ὅτι ὁ δεχόμενος Προφήτην εἰς ὄνομα Προφήτου, καὶ τὰ ἑξῆς. ὁ δὲ μακάριος Ἰωάννης. πᾶν Πνεῦμα, ὃ ὁμολογεῖ Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι. Διὰ τοῦτο ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία τὴν ὁμολογίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνει, καὶ ἀρκεῖται. τὰς δὲ τῶν ἀνθρώπων διανοίας καὶ τὰ μέλλοντα οὐδεὶς οἶδεν, εἰμὴ ὁ Θεὸς μόνος. Καὶ ἐὰν φέρῃ ἐλεημοσύνην ἐκ τοῦ Αὐθέντου ἐκείνου, δέχεσθε αὐτὴν, καὶ μάλιστα διὰ ὠφέλειαν ἐκείνου, ἵνα συγκρατῆται ἐν τῷ Χριστιανισμῷ. Μὴ μνημονεύετε δὲ αὐτοῦ τοῦ Αὐθέντου ἐν τῇ Λειτουργίᾳ φανερῶς. διότι ἀκμὴν σκεπάζετε τὸν Χριστιανισμόν. Ἐν δὲ τῇ εὐχαριστίᾳ τῆς τραπέζης ὑμῶν, παρόντος τοῦ Ἐπισκόπου, εἰ θέλετε εὔξασθαι ὑπὲρ αὐτοῦ, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς διαφυλάξαι τὴν ζωὴν τοῦ Αὐθέντου Χερτζέκα, καὶ τάξαι αὐτὸν μετὰ τῶν γνησίων τῆς Ἐκκλησίας Υἱῶν, πληρωθέντων ἐν τῇ εὐσεβείᾳ πίστει αὐτοῦ, καὶ εἰπεῖν, Κύριε ἐλέησον ὑπὲρ αὐτοῦ ἀμφοφώνως, οὐδὲν κωλύει. οἱ γὰρ εὐλαβεῖς καὶ φιλαύ-

λαύ-

λάνθρωποι Ἀσκηταί, ἐν ταῖς παραστάσεσιν αὐτῶν, εὔχονται ὑπὲρ παντὸς τοῦ πλάσματος τοῦ Θεοῦ, ἵνα, εἰ δυνατὸν, πάντες ἐλεηθῶσι διορθωθέντες.

Ἐπεὶ δὲ ἠρώτησαν οἱ Μοναχοὶ, εἰ ἐστὶ συγκεχωρημένον ἵνα διδῶτε τοῖς Ἀρμενίοις τὴν Παναγίαν τοῖς Προσκυνηταῖς. Ἡμεῖς λέγομεν, ἵνα διδῶτε αὐτοῖς καὶ τὸ ἀντίδωρον. Χριστιανοὶ γάρ εἰσι, καὶ διὰ τοῦτο ἔρχονται ἐκ τοσούτων διαστημάτων εἰς προσκύνησιν τοῦ Δεσποτικοῦ Τάφου. Εἰ γοῦν καὶ ἐσχισμένοι εἰσὶν ἀφ' ἡμῶν διά τινα ζητήματα τῆς Πίστεως, καὶ εἰσὶν Ἑτερόδοξοι, ἀλλὰ, ὡς Χριστιανοὶ, μετὰ Πίστεως καὶ εὐλαβείας ζητοῦσι τὸν ἁγιασμὸν ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν διδόναι. τὸ γὰρ, μὴ δότε τὰ Ἅγια τοῖς κυσὶ, καὶ τὰ ἑξῆς, περὶ τῶν ἀπίστων νοεῖται, ἤγουν Ἰουδαίων, καὶ Σαρακηνῶν, καὶ Μανιχαίων, καὶ ἄλλων, οἵτινες προσποιοῦνται τὸν Χριστιανισμὸν, μὴ ὄντες Χριστιανοί. διὸ καὶ ἐπάγει, μήποτε ἐπιστραφέντες καταπατήσωσιν αὐτὰ, καὶ ῥίξωσιν ὑμᾶς. κύνες οὖν εἰσὶ καὶ χοῖροι οἱ καταπατοῦντες. οἱ δὲ μετὰ Πίστεως καὶ εὐλαβείας ζητοῦντες τὰ Ἅγια, καὶ προσλαμβάνοντες, οὐκ εἰσὶ τοιοῦτοι. Ἀκούετε δὲ καὶ τοῦ Κυρίου εἰπόντος, ὅτι ὁ μὴ ὢν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστι, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλλω ἔξω. τὸ μέγα Μυστήριον τῆς Κοινωνίας μόνον μὴ δίδοτε αὐτοῖς. Εἰ δέ τις ἀπ' αὐτῶν βουληθῇ προσμεῖναι αὐτόθι, ἢ νοσήσας, ἀρνήσηται μὲν τὴν πατρικὴν δόξαν, ὁμολογήσῃ δὲ τὴν δόξαν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀξιώσατε αὐτὸν καὶ τῆς τοιαύτης Κοινωνίας. Τοῦτ' ἔστιν ἡ συνήθεια τῆς Καθολικῆς τῶν Χριστιανῶν Ἐκκλησίας. διὸ καὶ οἱ Ἁγιώτατοι Πατριάρχαι, ὅτε ἐλειτούργουν ἑορτασίμως, τοὺς ἐρχομένους Ἀρμενίους, μετὰ πάσης εὐλαβείας εἰς τὴν Λειτουργίαν, οὐκ ἐδίωκον, ἀλλὰ καὶ ἀπερχομένους μετὰ τῶν Ὀρθοδόξων, καὶ προσκυνοῦντας καὶ ἀσπαζομένους τὴν Πατριαρχικὴν χεῖρα, καὶ εὐλογοῦν, καὶ ἐδίδουν αὐτοῖς τὸ Ἀντίδωρον. ὡς γὰρ Μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος, οὐκ ἐξέβαλλον ἔξω τοὺς εἰς αὐτὸν ἐρχομένους. Ἀρκετὸν δ' ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐ ζητεῖτε, οὐδὲ λαμβάνετε Ἁγιασμὸν παρ' αὐτῶν, διότι εἰσὶν ἑτερόδοξοι, καὶ κεχωρισμένοι. Ἀλλ' ἐὰν ζητῶσιν αὐτοὶ τὸν Ἁγιασμὸν ἀφ' ὑμῶν, ὀφείλετε μὴ ἀποπέμπειν αὐτοὺς, ὡς προείπομεν.

Ἐὰν ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων διὰ χρημάτων γίνεται, ἢ γινόμενος διὰ χρημάτων οἰκονομεῖ τοὺς Αὐθέντας τοῦ τόπου, μὴ σκανδαλίζεσθε. ἐν γὰρ τοῖς μέρεσιν ἡμῶν, τούτοις τοῖς τρόποις κτᾶται ἡ Ἀρχιερωσύνη, ἀρξαμένου τοῦ κακοῦ τούτου ἀπὸ χρόνων πεντήκοντα, καὶ ἔλαττον. Καὶ αὐτόθι μὲν ἑτερόπιστοι οἱ λαμβάνοντες τὰ χρήματα, καὶ οἱ διδόντες, ἐξ ἀνάγκης διδόασι, διότι οὐ δέχεται ἄλλως γίνεσθαι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ συγχωρεῖ τοῦτον, καὶ ἡ γνῶσις τῶν διακριτικῶν. Τὸ δὲ ἐνταῦθα γινόμενον ἐστὶ μέγα ἁμάρτημα, διότι Χριστιανοί εἰσι καὶ οἱ πωλοῦντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες. Καίτοι μετὰ τὴν δικαίαν παίδευσιν τοῦ Θεοῦ, πόσα ἐσπα-

δάπα-

δάσαμεν στῆσαι τὸ κακὸν τοῦτο; ἐδώκαμεν γὰρ καὶ παράδειγμα τὸν ἡμέτερον βίον καὶ τρόπον. οὔτε γὰρ ἐχειροτονήσαμεν τινὰ λαβόντες ἀπ' αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἐποιήσαμεν Ἀρχιερεῖς μετὰ ἐξόδων ἡμετέρων, ἐπειδὴ ἦσαν αἰχμάλωτοι, ἀλλοτρόπως δὲ χρήσιμοι καὶ ἀναγκαῖοι. ἀλλὰ οὐδὲ οὕτως ἰσχύσαμεν στῆσαι τὸ κακόν. Καὶ ὅμως οὐδὲν ἀποκαλύπτομεν τὰ πάθη τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ποιμένων ἡμεῖς, γινώσκοντες αὐτά, καὶ εἰδότες τὴν ἀκρίβειαν τῶν Ἱερῶν Κανόνων. ἀλλὰ μᾶλλον καὶ συγκαλύπτομεν αὐτά, ἵνα μὴ γένωνται σκάνδαλον ἐν ταῖς ψυχαῖς τοῦ λαοῦ. ἵνα μὴ ἡ κατάγνωσις τῶν Ποιμένων, ἐκβάλλῃ αὐτοὺς εἰς καταφρόνησιν, εἶτα εἰς ἀμφιβολίαν περὶ τῆς Πίστεως, εἶτα εἰς παντελῆ ἀπιστίαν, καὶ ἡμεῖς ἐνεχόμεθα τῷ κρίματι, ,, καὶ πληρωθῇ ἐφ' ἡμῖν τό, Μὴ ἔσο ἐπὶ πολὺ δίκαιος, ἵνα μὴ ἀσεβήσῃς. πρὸς γὰρ τοὺς καιροὺς κρίνουσι πάντες οἱ Νομοθέται καὶ Δικασταί. Οἴδαμεν δέ, ὅτι οἱ μὲν παραβαίνοντες ἑκουσίως τοὺς Κανόνας Ἀρχιερεῖς, ἐνέχονται τῷ κρίματι τοῦ Θεοῦ, ὁ δὲ Χριστιανικὸς λαὸς ἔχει τὸν μισθὸν τῆς ἑαυτοῦ εὐλαβείας ἀκέραιον ἐκ τοῦ Θεοῦ. Ἐὰν οὖν ταῦτα ὑπομένωμεν, καὶ συγκαλύπτωμεν αὐτά, ἔνθα εἰσὶν ἑκούσια τῶν ποιούντων, ἐπεὶ οὐ δυνάμεθα διορθῶσαι, πολλῷ μᾶλλον αὐτόθι, ὅπου ἐστὶ καὶ ἄγνοια πλείων, καὶ συνήθεια πολυχρόνιος, καὶ ἀνάγκη ἀπαραίτητος. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ δι' ἄλλας τινὰς Κανονικὰς παραβάσεις, ἵνα μὴ σκανδαλίζεσθε, ἀλλὰ τὸ μὲν κρίμα τῆς παραβάσεως ἀφίεται εἰς αὐτούς, ἐὰν παραβαίνωσιν ἑκουσίως. οἱ γὰρ δι' ἄγνοιαν, ἢ ἀνάγκην τῶν καιρῶν ἀπαραίτητον, καὶ αὐτοὶ συγγνώμης εἰσὶν ἄξιοι παρὰ τῷ Θεῷ. Ὑμεῖς δὲ τηρεῖτε τὴν ὑποταγὴν καὶ τὴν ἕνωσιν, ἀποβλέποντες πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ Χριστιανισμοῦ. πληροφοροῦμεν γὰρ ἡμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὅτι, ὅστις ἐν τοῖς καιροῖς τούτοις φιλονεικεῖ στῆσαι τὴν ἀκρίβειαν ἐν ταῖς συνηθείαις τῆς Ἐκκλησίας ὑμῶν καὶ ταῖς πράξεσιν, ἣν εἶχον ἐν τῇ τῶν Χριστιανῶν ἐλευθερίᾳ, πολέμιός ἐστι τοῦ Χριστιανισμοῦ, εἶτα καὶ ἀδυνάτοις ἐπιχειρεῖ. καὶ ὅστις συγκαταβαίνει ὀλίγον, ἵνα διαφυλάξῃ τὸ πᾶν, Ἀποστολικὴν ἔχει προαίρεσιν, καὶ οὕτω κρινεῖ αὐτὸν ὁ Θεός. πληροφοροῦμεν δὲ ἡμᾶς καὶ ἄλλο τι καθολικώτερον ὡς ἀπὸ Θεοῦ, τοῦ φωτίζοντος τὰς τῶν ἀνθρώπων καρδίας. Γινώσκετε τοίνυν, ὅτι ἡ λεπτολογία τῆς εὐταξίας ἐν τοῖς Μυστηρίοις τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν τῇ Ἀρχιερωσύνῃ, καὶ ταῖς Θυσίαις, καὶ ταῖς ψαλμῳδίαις, καὶ ταῖς Ἑορταῖς, καὶ τῇ Μοναχικῇ Πολιτείᾳ, καὶ πᾶσιν ἁπλῶς, οὐκ ἦν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλ' ὕστερον γέγονεν. ἤρξατο γὰρ ἀπὸ τοῦ καιροῦ τοῦ Μεγάλου Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἐξ ὅτου αἱ Οἰκουμενικαὶ ἤρξαντο Σύνοδοι. ἡ δὲ σοφία καὶ ἐπιμέλεια τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐλευθερία καὶ παῤῥησία τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοῦ χρόνου προβαίνοντος, τὴν τοιαύτην λεπτολογίαν ἐπλήρωσε. Πρὸ δὲ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, χρόνοις τριακοσίοις καὶ ὀκτὼ καὶ δέκα, ἀπὸ τῆς Οἰκονομίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἀπλί-

Σημείωσαι διάκρισιν Πνευματικοῦ Ἀνδρός. Ὅρα καὶ ταῦτα καλῶς.

πτε

τητα εἶχεν ἐν πᾶσιν ὁ Χριστιανισμὸς, καὶ οὐ ποικιλίαν τοσαύτην. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ ἁπλότητι εἶχεν ὁ ἡμέτερος Ἰησοῦς πλείονα καρπὸν ἐκ τῶν ἀνθρώπων. ἀπέθνησκον γὰρ διὰ τὸ τοῦ Ἰησοῦ ὄνομα καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν πάσῃ τῇ Οἰκουμένῃ ἑκατοντάδες, καὶ χιλιάδες, καὶ μυριάδες ἀνθρώπων ὑπὲρ ἄνθρωπον, καὶ προέκοπτε καθ' ἑκάστην ὁ Χριστιανισμὸς διὰ τὰ αἵματα τῶν ἀλεπτολογήτων Χριστιανῶν, καὶ ὁ Οὐράνιος τόπος ἐπληροῦτο τῶν ἀπὸ γῆς Ἀγγέλων. ὁμοῦ τε γὰρ ἐβαπτίζοντο οἱ πλείους, καὶ ἀπῆγον εἰς τὸ Μαρτύριον, ἢ αὐτόκλητοι, ἢ ὑπὸ ἄλλων προδιδόμενοι. Καὶ νῦν ὁ Χριστιανισμὸς ὅμοιός ἐστι τῷ πρὸ τοῦ Κωνσταντίνου. οὔτε γὰρ Βασιλείαν ἔχομεν νῦν, οὔτε Ἐκκλησίαν ἐλευθέραν, οὔτε παῤῥησίαν, ὡς οὐδέ ποτε. ἡ δὲ λεπτολογία, τότε μὲν, οὔπω ἦν εὑρημένη, νῦν δὲ εἶναι μὲν ἐν τοῖς Βιβλίοις. ἀλλὰ ὁ διδάσκων οὐδεὶς, οὔτε ὁ διδασκόμενος, καὶ ἡ προαίρεσις τῶν γινωσκόντων ποιμένων ψυχρά. Ὅταν δὲ ὑπάρχῃ ἡ προαίρεσις καὶ ἡ γνῶσις, οὐ δύναται τηρεῖν διὰ τὰς τῶν χρόνων ἀνάγκας, ἅς τινας προεῖπεν ὁ Κύριος ἡμῶν, ὅτι ἔσονται οὕτω βίαιοι, ὥστε, εἰ δυνατὸν, τοὺς ἐκλεκτοὺς πλανηθήσεσθαι, τὸν δὲ ὑπομένοντα μέχρι τέλους σωθήσεσθαι. Ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο δεῖ ἀθυμεῖν ἡμᾶς καὶ ἀπογινώσκειν, ἢ διότι οὐχ εὑρίσκομεν νῦν τὴν λεπτολογουμένην ἀκρίβειαν ταράττεσθαι, καὶ ἄλλους ταράττειν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ, ὅτι ἐν τοσαύτῃ ἰδιωτείᾳ καὶ παχύτητι, μένει ὁ Χριστιανισμὸς ἐν πολλοῖς μέρεσι τῆς γῆς, καὶ πολλοῖς ἔθνεσι, καὶ γλώσσαις πολλαῖς. Καὶ ταῦτα ἐν πειρασμοῖς ὑπὸ ἀπίστων τοσούτοις, καὶ ὅμως τὸ πλῆθος τῶν πειρασμῶν οὐ ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους κλονεῖσθαι περὶ τὴν Πίστιν, ἀλλὰ καὶ ἕτοιμοί εἰσιν ἀποθνήσκειν, ὅταν δεήσῃ. Τίς τολμήσει εἰπεῖν αὐτοὺς μὴ εἶναι μάρτυρας τῇ προαιρέσει; τίς ζητήσει ἀπ' αὐτῶν ἄλλην ἀκρίβειαν καὶ λεπτολογίαν, ἣν ὁ καιρὸς οὐ δίδωσιν; οἱ Χριστιανοὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει μαρτυροῦσι διὰ τὴν Ἰησοῦ Πίστιν καθ' ἑκάστην, καὶ ὑπομένουσι θλίψεις ἀνεκδιηγήτους. καὶ ἡμεῖς ἐξουθενήσομεν τινὰς, ἢ λυπησόμεθα, ὅτι ἐπελάθοντο τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου, καὶ ἀντὶ τοῦ ἑβδόμου τυχὸν, ἀνέγνωσαν τὸ ἔννατον; ἢ ἔψαλλον ἦχον τῆς Ὀκτωήχου, καὶ ἀντὶ τοῦ πρώτου τὸν δεύτερον, ἢ τὰ τοιαῦτα; Διὰ τοῦτο, ὡς εἴπομεν, πάντα τηρεῖτε, καὶ ποιεῖτε μετὰ ἀγαθῆς κρίσεως, καὶ σκάνδαλα μὴ γινέσθω ἐν ὑμῖν τοῖς Μοναχοῖς καὶ Ἱερωμένοις, ἵνα μὴ γένηται τοῦτο βλάβη καὶ ἐμποδισμὸς τῷ ζήλῳ τῶν κοσμικῶν Χριστιανῶν, καὶ τῇ εὐλαβείᾳ αὐτῶν τῇ πρὸς ὑμᾶς. Καὶ διὰ τοιαύτας αἰτίας, μήτε τοῦ Ἐπισκόπου χωρίζεσθε, μήτε τοῦ Πατριάρχου τὴν οἰκονομίαν κρίνετε, ἣν ἀναγκάζουσιν οἱ καιροί· καὶ ἐπιμελεῖσθε τῆς συστάσεως τῆς Ἁγίας Μονῆς, διότι, ὡς προείπομεν, τιμή ἐστιν αὕτη τῶν Χριστιανῶν, καὶ δόξα, καὶ καύχημα, δεόμενοι τοῦ Κυρίου, ἵνα ἐλεήσῃ καὶ ἡμᾶς, καὶ τοὺς ἄλλους αὐτόθι Χριστιανούς. Καὶ μὴ αὐξηνθῶσιν οἱ πειρασμοὶ, οἱ παρὰ τῶν ἀπίστων,

ἐν

ἐν δὲ τῇ αὐξήσει τῶν πειρασμῶν αὐξηνθῇ τῇ χάριτι αὐτοῦ καὶ ἡ ὑπομονὴ ὑμῶν καὶ ἡ καρτερία. Καὶ πρὸς τοῦτο ἀεὶ παρασκευάζεσθε σὺν ὁμονοίᾳ, καὶ ἀγάπῃ, καὶ τηρεῖτε ἕκαστος τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ καὶ τὴν τάξιν, ἣν παρελάβομεν ἐκ Θεοῦ. Καὶ ὁ τηρῶν τὸν μὴ τηροῦντα διορθούτω, εἰ δύναται, καὶ μὴ κρινέτω.

Τοὺς δὲ Ἐπισκόπους ὑμῶν, ὡς εἴρηται, ἐπιτηρεῖτε μόνον, ἵνα ὦσιν Ὀρθόδοξοι, καὶ μὴ διδάσκωσι δόγματα ἐναντίον τῆς ὀρθῆς Πίστεως, μήτε τοῖς Αἱρετικοῖς, ἢ ἀπεσχισμένοις συλλειτουργῶσι. Τὰ δὲ ἄλλα, ἢ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν εἰσὶ, καὶ τῆς τοῦ καιροῦ κακίας, καὶ εἰσὶ συγγνωστοὶ, ἢ τῆς προαιρέσεως αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ μόνοι ἀπολογήσονται τῷ Θεῷ. ὑμεῖς δὲ τὴν πρὸς μισθὸν τῆς πρὸς αὐτοὺς ὑποταγῆς, διὰ τὴν πρὸς Θεὸν εὐλάβειαν, ἀκεραίαν ἕξετε. Ὡς γὰρ προείπομεν, στρατεύεται καὶ νῦν ὁ Χριστιανισμὸς, ὡς πρότερον, καὶ ἐν τῇ στρατείᾳ τὴν λεπτολογίαν, οὔτε ὁ Στρατηγὸς ἡμῶν Ἰησοῦς ἀπαιτεῖ, οὔτε οἱ τὰ τοῦ Ἰησοῦ φρονοῦντες. οὔτε δυνατόν ἐστι νῦν, ἢ γινώσκεσθαι, ἢ τηρεῖσθαι, καὶ τῶν μωρῶν καὶ ὑπερηφάνων καὶ σκανδαλοποιῶν τοὺς λόγους ἀπέχεσθαι. καὶ εἴτις ἔξωθεν ἐλθὼν ξένος, πιστός ἐστι, τουτέστι σκανδαλίζων, ἐλαύνετε αὐτόν. Ἐὰν ταῦτα τηρεῖτε, καὶ τὰ τῆς Ἁγίας Μονῆς πάντα καλῶς εἰς δόξαν Θεοῦ προχωρήσουσιν, ὑποχωρήσαντος τοῦ ἐχθροῦ τῆς ἀνθρωπίνης σωτηρίας. καὶ ἡμεῖς ὑπισχνούμεθα ὑμῖν βεβαίως ὑπὸ Θεοῦ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν, ἣν ζητοῦντες, τὴν ὁσιότητα τοῦ Ἁγίου Τόπου αὐτοῦ προσελάβεσθε. Ταῦτα διὰ τῆς σῆς εὐλαβείας δηλοποιοῦμεν, καὶ τοῖς Μοναχοῖς πᾶσι, τοῖς Υἱοῖς ἐν Χριστῷ καὶ Ἀδελφοῖς ἡμῶν. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ ἔλεος εἴη μετὰ τῆς σῆς τιμιότητος, καὶ μετὰ τῶν Ἀδελφῶν πάντων. Ἀξιωθείημεν καὶ ἡμεῖς ἀφοσιώσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν ἣν ἔχομεν πρὸς τὸν Ἅγιον αὐτοῦ τόπον. Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Ὁ Δοῦλος τῶν Τέκνων τοῦ Θεοῦ, ὁ ταπεινὸς Γεννάδιος.

ΤΜΗ῀ΜΑ ΤΕ'ΤΑΡΤΟΝ

ΤΗ῀Σ ΚΟΣΜΙΚΗ῀Σ

Ι῾ΣΤΟΡΙ'ΑΣ.

Η῞τις περιέχει σύντομον ἀπαρίθμησιν ὅλων τῶν Βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, ἀρχίζουσα ἀπὸ τὸν Μῆνα, πρῶτον Βασιλέα τῆς Αἰγύπτου, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Η῾ρόδοτος, καὶ τελειώνουσα ἕως τῆς Βασιλείας τοῦ Σουλτὰν Σελὴμ, Υἱοῦ τοῦ Σουλτὰν Μπαγιαζίτη, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὸ Μισῆρι ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους.

Τελειώσαντες οὖν τὸ τρίτον Τμῆμα τῆς Ι῾στορίας μας, τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει ὅσα κατὰ διαφόρους καιροὺς γεγόνασιν εἰς τὸ Α῞γιον καὶ Θεοβάδιστον Ο῎ρος τοῦτο τὸ Σινᾶ, ἕως τὰς ἐδικάς μας ἡμέρας, κάνομεν ἄλλην ἀρχὴν Τμήματος τοῦ τετάρτου τούτου, εἰς τὸ ὁποῖον θέλομεν κάμει μίαν σύντομον ἀπαρίθμησιν ὅλων τῶν Βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὸν Μῆνα, τὸν ὁποῖον οἱ Αἰγύπτιοι, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Η῾ρόδοτος, λέγουσι νὰ ἦτον πρῶτος τῆς Αἰγύπτου Βασιλεύς. καὶ θέλομεν τελειώσει ἕως τὴν Βασιλείαν τοῦ Σουλτὰν Σελὴμ, Υἱοῦ τοῦ Σουλτὰν Μπαγιαζίτη, ὁ ὁποῖος μετὰ πολέμων μεγάλων καὶ πολλῶν ἐπῆρε τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους, καὶ ἕως τὴν σήμερον εὑρίσκεται ὑποκάτω εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τουρκῶν Βασιλέων. Σκοπὸς δὲ τοῦ λόγου μας εἶναι, νὰ δείξῃ, ὅτι τὸ Θεοφρούρητον ἐκεῖνο καὶ Α῞γιον Μοναστήριον φυλάττεται ὑπὸ Θεοῦ, καὶ ὄχι ὑπὸ ἀνθρώπων. ὅπουγε εἰς τοσαύτας τῶν πραγμάτων ἀνωμαλίας, καὶ εἰς πόσον κακὸν, ὁποῦ αἱ ἐκεῖσε Ε᾿κκλησίαι, καὶ οἱ ἐν ὅλῃ τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ Παλαιστίνῃ, καὶ Συρίᾳ, καὶ Α᾿ραβίᾳ ἔπαθον, ἀφ᾽ οὗ ἡ Πίστις τῶν Χριστιανῶν ἄρχισε νὰ πολεμῆται καὶ νὰ διώκε-

ται, τοῦτο μόνον ἔμεινεν ἀκαταπάτητον. καὶ Θεοῦ βοηθεία φυλαττόμενον ἕως τὴν σήμερον, καὶ μηδένα κακὸν δὲν ἔπαθεν ἀπὸ τοὺς τοῦ Μωάμεθ διαδόχους, οἱ ὁποῖοι πολλὰ ἄλλα Μοναστήρια καὶ Ἐκκλησίας ἐρήμωσαν, καὶ τελείως ἠφάνισαν. Μᾶλλον, ἐὰν τινὰς ἀκριβῶς στοχασθῇ, τιμῶντας ὁ Μωάμεθ τὸ Μοναστήριον τοῦτο μὲ τὴν Διαθήκην ὁποῦ εἰς αὐτὸ ἔδωσε, (τὴν ὁποίαν θέλομεν γράψει Ῥωμαϊκά, ὅταν ἔλθωμεν νὰ διηγηθοῦμεν τὰ κατὰ τὸν Μωάμεθ) ἐστερεώθη τὸ Τάγμα τῶν Μοναχῶν εἰς τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἁπλῶς πάντες οἱ Χριστιανοὶ μὲ ταύτην τὴν Διαθήκην πολλὰ ὠφελήθησαν. Ἔγινε λοιπὸν τοῦτο τὸ Μοναστήριον μία κοινὴ ὠφέλεια εἰς ὅλον τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν, τῶν εὑρισκομένων ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Τουρκῶν, ὅτι εἰς αὐτὴν διαλαμβάνει πολλὰ πράγματα, εἰς ἀνάπαυσιν ὄχι μόνον τῶν Καλογήρων, ἀλλὰ ἁπλῶς περὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν.

Ἀρχὴ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν τῆς Αἰγύπτου Βασιλέων.

ΕἈν λοιπὸν καὶ ἄλλοι τινὲς Ἱστορικοὶ τῶν Ἑλλήνων νὰ ἱστοροῦσι καὶ ἄλλους Βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου ἀρχαίους καὶ παλαιούς, ἀλλὰ ἡμεῖς, ὅσους εὕρομεν εἰς τὸν Ἱστορικὸν Ἡρόδοτον, ἐκείνους μόνον θέλομεν καταγράψει εἰς τὸ παρὸν Τμῆμα, ἀφίνοντες κατὰ τὸ παρὸν τὴν ἀδιάψευστον καὶ ἀληθῆ Ἱστορίαν τῆς Ἁγίας καὶ Θεοπνεύστου Γραφῆς, ὡς παλαιὰν καὶ ἀρχαίαν. πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικοὶ Ἱστορικοὶ μηδὲ μίαν συμφωνίαν δὲν ἔχουσιν εἰς τε τὴν Χρονολογίαν, καὶ εἰς τοὺς Βασιλεῖς. διότι τοῦτο τὸ ὄνομα τό, Φαραώ, (μὲ τὸ ὁποῖον ὄνομα, κατὰ τὴν Θείαν Γραφήν, ὅλοι οἱ Βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου ὠνομάζοντο) μηδένας παλαιὸς Ἱστορικὸς Ἕλλην δὲν τὸ ὀνομάζει. Λοιπὸν αὐτὸς ὁ Ἡρόδοτος, εἰς τὸ δεύτερον Βιβλίον τῶν Ἱστοριῶν του, τὸ ὁποῖον ὀνομάζει Εὐτέρπη, ἱστορεῖ, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἔλεγον, ὅτι πρῶτος Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου νὰ ἦτον ὁ Μήν.

Βασιλεία τοῦ Μηνός, πρώτου Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου.

ΤΟῦτον τὸν Μῆνα λέγουσιν, ὅτι ἐδυνήθη καὶ ἐγύρισε τὸ πολὺ ῥεῦμα ἐκείνου τοῦ μεγάλου Ποταμοῦ τοῦ Νείλου ἀπὸ τὸν τόπον ὁποῦ ἔβρεχε, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὸν τόπον, ὅπου τὴν σήμερον βρέχει. διότι, ὡς λέγουσι, πρότερον ἔβρεχε σιμὰ εἰς τὰ λεγόμενα Λυβικὰ ὄρη. τοῦτα εἶναι, ὁποῦ φαίνονται κείμενα εἰς τὸ Δυσικὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἀπὸ τὸ νῦν λεγόμενον Μισῆρι, καὶ εἶναι βουνὰ ἀμμώδη. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμεν ὁ Μήν, διὰ νὰ βρέχῃ ἀνάμεσα εἰς ταῦτα τὰ Λυβικὰ ὄρη, καὶ εἰς τὰ ἄλλα τὰ Ἀνατολικὰ τοῦ ποταμοῦ, ἵνα ποτίζῃ τὴν μεταξὺ γῆν ὅλην, βρέχωντας εἰς τὸ μέσον αὐτῆς. Ταῦτα δὲ τὰ πρὸς Ἀνατολὴν τοῦ Νείλου ὄρη λέγονται ὄρη Ἀραβικὰ ὁμοῦ. μέρος δὲ τούτων λέγεται ὄρος Ἀλαβάστρινον, καὶ ἄλλο

μέρος πάλιν ὄρος Ἡρωϊκὸ λίθυ. διότι ἀπὸ τῦτο τὸ βουνὸν ἔκοπταν τὰς πέτρας οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἔκαναν τὰ Ἡρῶα, ἤγουν τὰ Τεμβὴν καὶ τὰς Βωμὸς. ἀπὸ τὸ ὁποῖον βουνὸν εἶναι κ᾽ αἱ πέτραι, ὁπῦ ἐκτίθησαν αἱ Πυραμίδες, τὰ νῦν λεγόμενα βουνὰ τῦ Φαραώ. Εἰς δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὁπῦ πρότερον ὁ Νεῖλος ἔβρεχεν, ἔκτισεν αὐτὸς ὁ Μίω τίω μεγαλόπολιν καὶ ὀνο... ἐκείνω Χώραν τίω Μέμφιν. Ευρίσκεται λοιπὸν ἡ Μέμφις αὕτη νὰ ἦτον εἰς τὸ Δυσικὸν μέρος τῦ ποταμῦ, καὶ ὄχι ὥστινες λέγυσι, πῶς εἶναι τὸ λεγόμενον παλαιὸν Μισῆρι. ἐνδέχεται δὲ μᾶλλον νὰ εἶναι ἕνας τόπος, ὁπῦ τώρα τὸ λέγυσι Φιῦμι. εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι Χωρία πολλὰ τίω σήμερον. γίνουνται δὲ ἐκεῖ ὀπωρικὰ πολλὰ, μάλιστα σαφύλια κ᾽ σῦκα. ευρίσκεται ὁ τόπος ὗτος ἐπάνω ἀπὸ τὸ Μισῆρι μακρὰν δρόμον ἡμερῶν τριῶν. Ταύτίω τίω Μέμφιν αὐτὸς ὁ Μίω τίω ἐτριγύρισεν ὁλόγυρα μὲ νερὸν τῦ ποταμῦ σκάπτωντας γύροθεν χανδάκια βαθέα, ἔχωντας ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸν μέρος αὐτὸ τὸ ποτάμι. Λέγει δὲ αὐτὸς ὁ Ἡρόδοτος, ὅτι ἀκόμι εἰς τὸν καιρόν τυ ἔφθασε, κ᾽ οἱ Βασιλεῖς τῶν Περσῶν, ἀφ᾽ ὗ ἐκυρίευσαν τίω Αἴγυπτον, κάθε χρόνον, ὅταν ἀνέβαινεν ὁ Νεῖλος, ἔβαλαν ἀνθρώπυς κ᾽ ἐφύλαγαν τὸν τόπον ἐκεῖ, ὁπῦ ἔστρεψεν ὁ Μίω τὸ ποτάμι, νὰ μὴ γυρίσῃ πάλιν ἀπ᾽ ἐκεῖ. διότι εἶχε κίνδιωον ἡ Μέμφις νὰ μὴ τίω πνίξῃ. ὅθεν, ρίχνοντες κάθε χρόνον χώματα πολλὰ, τὸν ἔκαμαν νὰ μὴ δύνεται πλέον νὰ γυρίσῃ ἐκεῖθεν. Εἰς τῦτυ τῦ Βασιλέως τὸν καιρὸν λέγυσι, πῶς ὅλη ἡ κάτω Αἴγυπτος νὰ ἦτον μία λίμνη σκεπασμένη μὲ τὰ νερὰ, κ᾽ ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα νὰ ἔσμιγε μὲ τίω ἄσπρίω. τὸ δὲ σενὸν τῆς Ἀγγλιτέρας νὰ ἦτον κλεισμένον, κ᾽ ὕσερον νὰ ἄνοιξε. καὶ ἀφ᾽ ὗ τῦτο τὸ σενὸν ἄνοιξε, νὰ ἐχύθη θάλασσα πολλὴ εἰς τίω ἔξω μεγάλίω θάλασσαν, κ᾽ τότε νὰ ἐξηράνθη ἡ λίμνη αὕτη. κ᾽ ἡ μὲν Αἴγυπτος ἔγινεν, ὡς φαίνεται τώρα, γῆ ξηρὰ, ἡ δὲ Ἐρυθρὰ Θάλασσα ἐχωρίσθη ἀπὸ τίω Ἄσπρίω. Ἄλλοι δὲ πάλιν λέγυσιν, ὅτι ὁ ποταμὸς κατεβάζωντας κάθε χρόνον ὕλίω πολλίω, ἐγέμιζε τίω λίμνίω ταύτίω κατὰ μικρὸν κ᾽ ἔτως ἔγινε γῆ σερεά. Ταῦτα μὲν λέγει ὁ Ἡρόδοτος, κ᾽ ἄλλοι ὕστερα ἀπὸ τῦτον, πλίω ἂς τὰ πισεύῃ ὅποιος θέλει.

Ὅθεν ἔκοπταν τὰς πέτρας τῶν Πυραμίδων.

Ἡ Μέμφις, νῦν Φιῦμι λέγεται.

Ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα ἔσμιγε μὲ τίω ἄσπρίω.

Ὅτι, μετὰ τίω Βασιλείαν τῦ Μίωος, ἄδηλα πράγματα διηγῦνται οἱ Αἰγύπτιοι, πλῆθος Βασιλέων ἄπισον Αἰγύπτυ, λέγοντες.

ΜΕτὰ τὸν Μίωα τῦτον, ἔλεγον οἱ Αἰγύπτιοι, πῶς νὰ ἐβασίλευσαν εἰς τίω Αἴγυπτον τριακόσιοι τριάκοντα Βασιλεῖς. πλίω μήτε χρόνυς τῆς Βασιλείας αὐτῶν λέγυσι, πόσυς δηλαδὴ χρόνυς καθ᾽ ἕνας ἀπὸ ταυτὰς ἐβασίλευσε, μήτε ἔργα τύτων ἐδείχνασι, μήτε ὀνόματα τύτων ἔλεγον.

Καὶ

Καὶ φαίνεται νὰ εἶναι ὁ λόγος πλάσμα μᾶλλον καὶ μῦθος, ἢ ἀλήθεια· διότι οἱ Α'γύπτιοι ἐκαυχῶντο νὰ εἶναι ἀρχαιότεροι πάντων ἀνθρώπων πολλὰς χιλιάδας χρόνων. καὶ μὴ ἔχοντες χρόνων τοσούτων ἀληθινὰ σημεῖα νὰ βεβαιώσουσι τὸ πρᾶγμα, ἤθελαν νὰ τὸ βεβαιώσουσι μὲ μύθους καὶ πλάσματα.

Περὶ τῆς Γυναικὸς Νιτόκρεως Βασιλίσσης, καὶ Βασιλέως Μοίριδος.

Α'Πὸ τούτους τοὺς βασιλεῖς ἔγινε καὶ μία Γυναῖκα Βασίλισσα Αἰγύπτου. καὶ ταύτης μόνον οἱ Αἰγύπτιοι τ' ὄνομα, καὶ πράξεις τινὰς ἐπιφημίζουσιν. ὠνομάζετο μὲν γάρ, ὡς λέγουσι Νιτόκρεως. Ταύτης ὁ Α'δελφὸς ἐβασίλευε πρῶτον Αἰγύπτου, ἐφόνευσαν δὲ αὐτὸν οἱ Αἰγύπτιοι. διάτινα δὲ αἰτίαν οὐ λέγουσι, πλὴν ὅτι παρέδωσαν τὴν Βασιλείαν εἰς ταύτην τὴν Νιτόκρεων τὴν Α'δελφὴν αὐτοῦ. ἡ ὁποία, ἀφ' οὗ τῆς Βασιλείας ἐγένετο Κυρία, ἐρευνήσας ἀκριβῶς, εὗρε τοὺς αἰτίους τοῦ φόνου τοῦ Α'δελφοῦ της, τοὺς ὁποίους ὅλους τοὺς ἐφόνευσεν. Υ'στερον δὲ φοβηθεῖσα νὰ μὴ φονευθῇ καὶ αὐτὴ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, διὰ τοὺς πολλοὺς φόνους ὁποῦ ἔκαμεν, ἔπεσε θεληματικῶς μέσα εἰς ἕνα σπῆτι, ὁποῦ ἦτον γεμάτον στάκτη, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανεν. Υ'στερον δὲ ἀπὸ τοὺς τριακοσίους Βασιλεῖς, λέγουσι, πῶς ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου κάποιοις Μοῖρεις. Οὗτος ἔσκαψε μίαν μεγάλην λίμνην, καὶ εἰς τὸ μέσον της ἔκτισε μεγάλας Πυραμίδας, ἀλλὰ καὶ μέχρι τούτου ἄδηλά τινα διηγοῦνται οἱ Αἰγύπτιοι. Νιτόκρεως, καὶ Μοῖρεις.

Βασιλεία Σεσώστριδος.

ΜΕτὰ τὸν Μοῖριν βασιλεύει Σέσωστρις. τούτου δὲ ἔργα πολλὰ ἱστοροῦσιν. Οὗτος ἐκυρίευσε μὲ πόλεμον πολλοὺς τόπους ἐκ τῶν τριῶν μερῶν τοῦ Κόσμου, Α'σίας, Λυβίας, καὶ Εὐρώπης. καὶ πρῶτον μὲν ἔκαμε μεγάλην Α'ρμάδαν εἰς τὴν Ε'ρυθρὰν Θάλασσαν, καὶ ἀνέβη ἕως ἐπάνω, ὁποῦ τελειώνωντας ὁ κόρφος, εἶναι στενός, καὶ πλησιάζει ἡ Αἰθιοπία μὲ τὴν Εὐδαίμονα Α'ραβίαν. ἐκεῖ γοῦν ὁ Σέσωστρις πολεμῶν, ἐχάλασε πολλὰ Κάστρη καὶ Χώρας, καὶ τελείως τὰ ἐρήμωσεν. Ε'πειτα ἐπροφήτευσάν τον οἱ Μάντεις του, πῶς δὲν τὸν συμφέρει νὰ παγένῃ παρεμπρός, ἀλλὰ νὰ στραφῇ ὀπίσω. ὅθεν ἐστράτευσε διὰ ξηρᾶς μὲ φουσάτον πολὺ εἰς τὴν Α'σίαν, τὴν νῦν λεγομένην Α'νατολήν. ἔφθασε δὲ καὶ ἕως ἐπάνω εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, καὶ Μιγγρελίαν, καὶ Τζερκεζίαν, καὶ ἐπάτησε καὶ ἐκυρίευσε τόπους πολλούς. Ε'κεῖθεν δὲ ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Α'νατολὴν εἰς τὴν Δύσιν, εἰς τὴν Ταταρίαν, καὶ κάτω εἰς τὴν Θράκην. ἔλαβε καὶ ἐκεῖ τόπους πολλούς. ἐστράφη δὲ πάλιν εἰς τὴν Μιγγρελίαν. καὶ Τζερκεζίαν. Α'δεται λόγος παλαιὸς ἀπὸ Σέσωστρις.

τοῦτο, ὅτι οἱ Κολχεῖς, ἤτοι οἱ Τζερκέζοι νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ γένος τῶν Αἰγυπτίων, τοὺς ὁποίους τότε ὁ Σέσωστρις ἄφησεν ἐκεῖ. καὶ φαίνεταί μου, ὅτι ὕστερον οἱ Τζερκέζοι μὲ δίκαιον τρόπον νὰ ἐκυρίευσαν τὴν Αἴγυπτον, ὡς ἀρχαίαν καὶ παλαιάν τους Πατρίδα.

Βασιλεία Φέρωνος, Υἱοῦ Σεσώστριδος.

Φέρων. ΤΟῦ δὲ Σεσώστριδος ἀποθανόντος, ἔλαβε τὴν βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου Φέρων ὁ Υἱὸς αὐτοῦ. Οὗτος ἐτυφλώθη ἀπὸ αἰτίαν τοιαύτην. ὁ Νεῖλος ὁ ποταμὸς ἐκατέβασεν ἕνα καιρὸν πολὺ νερὸν, ἕως δέκα καὶ ὀκτὼ πήχες μεγάλαις. ἔπειτα ἐφύσησεν ἄνεμος δυνατὸς, ὥστε τὸ νερὸν καὶ ὁ ἄνεμος ἔδιδε τόσον φόβον, ὡς καταποντισμὸν δοκεῖν εἶναι. Αὐτὸς δὲ ὁ Φέρων, πέρνωντας ἕνα κοντάρι εἰς τὸ χέρι, καὶ καβαλικεύωντας, ἔβρεχε μέσα εἰς τὰ νερὰ ὡς δαιμονισμένος, ἀπὸ δὲ τὸν πολὺν κονιορτὸν ἐτυφλώθη. ἔκαμε δὲ τυφλὸς χρόνους δέκα, καὶ εἰς τοὺς ἕνδεκα παραδόξως ἀνέβλεψε, μὲ κάποιαν ἰατρείαν γελοιώδη. Εʹμαντεύθη, λέγουσι, καὶ τὸ Μαντεῖον τοῦ εἶπεν, ὅτι ἐὰν νίψῃ τὰ ὀμμάτιά του μὲ οὖρον γυναικὸς καθαρᾶς, ὁποῦ νὰ μὴν ἐξεύρῃ ἄλλον ἄνδρα, παρὰ τὸν νόμιμόν της, θέλει ἀναβλέψει. Αʹρχησε γοῦν πρῶτον ἀπὸ τὴν γυναῖκά του, καὶ οὕτως ἐδοκίμασε πολλῶν γυναικῶν οὖρον, καὶ δὲν εὗρε θεραπείαν. ὕστερον δὲ, νιπτόμενος μὲ μιᾶς γυναικὸς οὖρον, ἀνάβλεψεν. ὅθεν ταύτην μὲν, ὡς καθαρὰν ἀπὸ ἐπιμιξίαν ἑτέρου ἀνδρὸς, ἔλαβεν εἰς γυναῖκα, ἀφ᾽ οὗ ἀνάβλεψε. Τὴν δὲ προτέραν του γυναῖκα τὴν Βασίλισσαν ὁμοῦ μὲ τὰς ἄλλας, τῶν ὁποίων τὴν ἰατρείαν ἐδοκίμασε καὶ δὲν ὠφελήθη, ἔφερεν ὅλας καὶ τὰς ἔκλεισεν εἰς μίαν Χώραν, λεγομένην τότε Εʹρυθρὰ Βῶλος. ἔπειτα ἔβαλε φωτίαν καὶ ἔκαυσε τὸ Κάστρον, καὶ αὐτάς. Εἰς δὲ σημεῖον τῆς ἑαυτοῦ θεραπείας, ἔστησεν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ηʹλίου δύο μεγάλας Κολώνας μονολιθίνους, τὸ ὕψος τους πήχες ἑκατὸν, καὶ τὸ πάχος πήχες ὀκτώ.

Βασιλεία Πρωτέως.

Πρωτεύς. ΜΕτὰ τὸν Φέρωνα βασιλεύει ὁ Πρωτεύς. εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἔγινε καὶ ὁ πόλεμος τῆς Τροίας. Οʹ γὰρ Αʹλέξανδρος, ἀφ᾽ οὗ ἅρπαξε τὴν Εʹλένην, φεύγων ἐξωκείλη, καὶ ἦλθε μὲ τὸ κάτεργόν του καὶ μὲ τὴν Εʹλένην, καὶ ἐσέβη εἰς τὸ Κανωβικὸν στόμα τοῦ Νείλου ἀπ᾽ ἔξω, ἤτοι εἰς τὰ Ποκάρια. οἱ δὲ σκευοφόροι του τὸν ἐκατάδωσαν διὰ κακὸν καὶ ἀδικητὴν ἄνθρωπον. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Βασιλεὺς Πρωτεὺς, ἔστειλε καὶ τὸν ἐπῆρεν ὁμοῦ μὲ τὴν Εʹλένην. καὶ τὴν μὲν Εʹλένην, καὶ τὸν πλοῦτόν της ὅλον ἔβαλεν εἰς φύλαξιν, τὸν δὲ Αʹλέξανδρον θέλωντας νὰ φονεύσῃ, δὲν ἐδυνήθη. διότι προλαβὼν ὁ Αʹλέξανδρος, ὡς πανοῦργος, ἐσέβη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ηʹρακλέους. ἦτον δὲ τοῦτος ὁ Ναὸς, Ιʹερὸν ἄ-

συλον. Εἶχον δὲ Νόμοι οἱ Αἰγύπτιοι. ὅποιος πταίσῃ, ἢ φονδὺς σέβῃ εἰς αὐτὸ, νὰ μίω τὸ κάνασι κακὸν, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἐλδ'θερος τὸ πταίσματός τυ. Ἐδίωξέ τον ὅμως κενόν. ἡ δὲ Ἑλένη ἔμεινεν εἰς Αἴγυπτον σωφρόνως τηρυμδύη ἀπὸ τῷ Πρωτέως, ὡς Βασίλισσα. Ὁ δὲ Μενέλαος ζητῶντάς τίω ἀπὸ τὰς Τρωάδιτας νὰ τίω δώσυσιν, ἐκίνησε κατ' αὐτῶν ὁ Μενέλαος τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον, καὶ μέγαν πόλεμον, καὶ τὰς ἔκαμε τὰ τόσα κακὰ, ὅσον ὁπῦ πλείως ἐχάλασε τίω Βασιλείαν τυς, καὶ τὰς γυυαῖκάς τυς ἔκαμε σκλάβας τυ.

Βασιλεία Ῥαψίνιτυ.

Μετὰ δὲ τὸν Πρωτέα βασιλδύει τῆς Αἰγύπτυ Ῥαψίνιτος ὁ ὑιός τυ. Ἕως τὰς ἡμέρας τύτυ τῷ Βασιλέως ἦτον ἡ Αἴγυπτος εἰς μεγάλίω ἐυδαιμονίαν. διότι ὁ λαὸς ἦτον ἐλδ'θερος, καὶ κρίσες δικαίαις ἐγίνοντο εἰς ὅλυς ἴσα. Ῥαψίνιτος.

Βασιλεία Χέοπος.

Χέοψ δὲ βασιλδύσας Αἰγύπτυ, εἰς πολλίω κακίαν μετεςράφη τὰ πράγματα. ἐδύλωσε γὰρ ἔτος καὶ ἐτυράννησε τὰς Αἰγυπτίυς. ἔκλεισέ τυς τὰ Ἱερὰ, καὶ τὰς Βωμὺς τυς, νὰ μὴ θυσιάζυσι, μήτε νὰ ἑορτάζυσι διὰ νὰ μίω ἀχολεῶνται εἰς Ἑορτὰς καὶ Θυσίας, ἀλλὰ ὅλως διόλυ νὰ εἶναι εἰς τὰ ἔργα καὶ ὑπηρεσίας τῷ Βασιλέως. διότι ὅλως διόλυ τὰς ἐκατάςησεν ὡς δύλυς τυ. Εἶχε δὲ πάντοτε ἑκατὸν χιλιάδας ἀνθρώπυς τεταγμδύυς, νὰ σύρνυσι πέτρας, ἀπὸ τὰ κατὰ τίω Ἐρυθραὶ Θάλασσαν, βοιυὰ, τὰ λεγόμδυα Ὄρη Ἡρωϊκὰ, νὰ κτίζῃ τὰς λεγομδύας Πυραμίδας, καὶ ἄλλα πολλὰ κτισίματα εἰς τίω Αἴγυπτον. Ταύτας τὰς ἑκατὸν χιλιάδας τὰς ἀνθρώπυς, τὰς ἄλλασσε κάθε τρεῖς μίωες, καὶ ἔβαζεν ἄλλυς. αἱ δὲ πέτραι ὁπῦ ἔφερναν, εἶχασι μέτρος νὰ εἶναι ἡ μικρότερη τριάντα πόδας. Ἔκαμε δὲ ἐξόχως τὰς μεγάλας Πυραμίδας ὁπῦ τίω σήμερον φαίνονται, τὰς ὁποίας ἔκτιζε χρόνυς εἴκοσι. εἶναι δὲ εἰς τὰ θεμέλια τετράγωνοι, τὸ κάθε πρόσωπον ἔχον μάκρος πῆχες μεγάλαις διακοσίας ἑβδομίωτα, τὸ δὲ ὕψος ὀλίγον τὶ ὑψηλότερον ἀπὸ τὸ πλάτος τυς. αἱ δὲ διακόσιαι μεγάλαι πήχεις γίνονται ὀργυίαι ἑκατὸν εἴκοσι. Ταύτας τὰς Πυραμίδας μετρῦσι νὰ εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ Θαύματα τῆς Οἰκυμδύης. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλαι ἀλλαχῦ Πυραμίδες μικραὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, τὰς ὁποίας τινὲς λέγυσι νὰ ἦσαν τάφοι τῶν Βασιλέων, τινὲς δὲ, ὅτι νὰ ἦσαν Ἀποθῆκαι. Τὸ δ' ἀληθὲς, εἶναι δεῖγμα τῆς ματαίας δόξης τῶν κτισάντων. καὶ γὰρ εἰς τοιαύτίω κακίαν ἦλθε τῦτος ὁ Χέοψ, ὥςε ἐξοδιάζωντας ὅλον τὸν πλῦτον τῆς Βασιλείας τυ εἰς τοιαῦτα ὑπερήφανα καὶ μάταια κτισίματα, καὶ μὴ ἔχωντας νὰ ἐξοδιάζῃ, ἔβαλε τίω Θυγατέρα τυ εἰς ἓνα σπή- Χέοψ.

τιον, ὅποιος θέλει νὰ παγαίνη εἰς ταύτην, μὲ μισθὸν αἰσχροῦ ἔργου. Ἐπενόησε δὲ αὐτὴ νὰ ἀφίση τίποτες ἔργον καὶ εἰκόνα της, μνήμης ἕνεκεν ἑαυτῆς. καὶ δὴ ἀπὸ καθ' ἕναν, ὅσοι ἐπήγαιναν εἰς αὐτὴν, ἐζήτα μίαν πέτραν μεγάλην, καὶ ἀπὸ τοὺς τοιούτους λίθους, ἔκτισε καὶ αὐτὴ μίαν Πυραμίδα μικρὴν, ἐκείνην ὁποῦ στέκεται ἀνάμεσα εἰς τὰς τρεῖς, ἔμπροσθεν τῆς μεγάλης. ἐβασίλευσε δὲ ὁ Χέοψ χρόνους πενήντα. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελεύτησεν, ἔλαβε τὴν

Χεφρήν.

Βασιλείαν ὁ Ἀδελφὸς αὐτοῦ Χεφρήν. ἐκάκωσε καὶ οὗτος τοὺς Αἰγυπτίους, καθὼς ὁ Ἀδελφός του. Ἔκτισε καὶ αὐτὸς μίαν Πυραμίδα ὀλίγον μικροτέραν ἀπὸ τὴν τοῦ Ἀδελφοῦ του. ἔζησε καὶ οὗτος χρόνους πενήντα ἓξ εἰς τὴν Βασιλείαν. Ἀριθμοῦνται χρόνοι ἑκατὸν ἓξ, ὁποῦ ἡ Αἴγυπτος ἦτον εἰς μεγάλην δουλωσύνην ἀπὸ τούτους τοὺς δύο κακοὺς Βασιλεῖς. ὅθεν οἱ Αἰγύπτιοι δὲν τοὺς ὠνόμαζαν παντελῶς διὰ τὰ κακὰ ὁποῦ τοὺς ἔκαμαν, οὐδὲ ἔλεγον πῶς

Φιλιτίων.

αὐτοὶ ἔκτισαν τὰς Πυραμίδας, ἀλλὰ τὰς ὠνόμαζαν Πυραμίδας τοῦ Φιλιτίωνος. Ἦτον δὲ τοῦτος ὁ Φιλιτίων, ποιμὴν, βόσκωντας πρόβατα εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἐκτίσθησαν αἱ Πυραμίδες.

Μ. Κεχερῖνος.

Μετὰ τὸν Χεφρῆνα, βασιλεύει Αἰγύπτου Μυκερῖνος, ἄνθρωπος πρᾶος καὶ ἀγαθός. ἦτον δὲ Υἱὸς τοῦ Χέοπος, Ἀνεψιὸς δὲ τοῦ Χεφρῆνος. Δὲν ἐμιμήθη δὲ παντελῶς τὴν τυραννίδα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Θείου του, ἀλλὰ ἔδωσε τοῦ λαοῦ μεγάλην ἄνεσιν, καὶ τὰ Ἱερὰ τῶν Αἰγυπτίων, ὅσα ἦσαν κλεισμένα τὰ ἄνοιξε, καὶ θυσίας ἔδωσεν ἄδειαν, καὶ Ἑορτὰς, ὡς καὶ πρότερον, νὰ κάνουσιν. Ἦτον δὲ καὶ εἰς τὰς κρίσεις τοῦ λαοῦ δικαιότατος, καὶ πολλάκις ἔδιδεν ἀπὸ λόγου του, καὶ ἐξίσαζε τοὺς δικαζομένους, διὰ νὰ μὴ γογγύζουσιν εἰς τὴν κρίσιν του. Οὗτος εἶχε Θυγατέρα μονογενῆ πολλὰ ἠγαπημένην, καὶ ἀπέθανεν. Ἀπὸ δὲ τὴν πολλὴν ἀγάπην ὁποῦ εἶχεν εἰς αὐτὴν δὲν τὴν ἔθαψεν εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ ἔκαμε ἕνα βόδιον ξύλινον, καὶ τὸ ἐχρύσωσεν ἀπ' ἔξω ὅλον, καὶ εἰς αὐτὸ μέσα τὴν ἔθαψε, καὶ ἄφησέ το νὰ στέκεται ἔξω ἀπὸ τὸ Ἱερὸν, θυμιάζωντάς το συχνὰ μὲ φωταγωγίας. Εἶπον δὲ αὐτῷ οἱ Μάντεις, πῶς μέλλει νὰ ζήση μόνον ἓξ χρόνους, καὶ εἰς τοὺς ἑπτὰ νὰ ἀπεθάνη. Αὐτὸς δὲ κακίσας εἰς τὸ Μαντεῖον εἶπεν. ὁ μὲν Πατήρ μου καὶ ὁ θεῖός μου, ὁποῦ ἔκαμαν μεγάλα κακὰ εἰς Θεοὺς καὶ εἰς ἀνθρώπους, ἔζησαν πενήντα χρόνους, καὶ ἐγὼ ὁποῦ ἐλευθέρωσα τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τὴν τυραννίδα ἐκείνων, νὰ ζήσω τόσον ὀλίγον; Καὶ τὸ Μαντεῖον τοῦ ἀποκρίθη. ὅτι οὕτως εἶναι ἀποφασισμένον, ὅτι ἡ Αἴγυπτος νὰ τυραννεῖται, καὶ νὰ κακοποιεῖται χρόνους ἑκατὸν πενήντα. καὶ τοῦτο τὸ ἐγνώρισαν οἱ πρὸ σοῦ Βασιλεῖς ἀλλὰ ἐσὺ δὲν τὸ ἐγνώρισες. ὅμως ἐτελεύτησεν οὕτω καὶ αὐτός.

Ἄσυχις.

Ὕστερα ἀπὸ τὸν Μυκερῖνον, ἐβασίλευσεν Ἄσυχις. Εἰς τὸν καιρὸν τούτου ἦτον πολλὴ σπάνις χρημάτων εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ὅποιος ἤθελε νὰ λάβη ἄσπρα δανεικὰ, ἔβανεν ἀμανάτι τὸ λείψανον τοῦ Πατρός του.) Νά-

μος τοῦτο γινόμενος εἰς τοὺς Αἰγυπτίους τότε) καὶ ὅποιος ἔδιδε τὸ δάνειον, καὶ ἔπερνε διὰ ἀμανάτι τὸν νεκρὸν, ὤρειζεν ἀκόμι καὶ τὸν τάφον τοῦ νεκροῦ. Ἔκαμαν καὶ ἄλλον Νόμον. ὅποιος δὲν ἤθελε πληρώσῃ τὸ χρέος του, νὰ λάβῃ πάλιν τὸ ἀμανάτι του, ἤγουν τὸν νεκρὸν καὶ τὸν πατρικόν του τάφον, καὶ ὅταν ἀπέθνησκε, δὲν τὸν ἔθαπταν. Οὗτος ὁ Ἄσυχις, μιμούμενος τοὺς παλαιοὺς Βασιλεῖς, ἔκτισε μίαν Πυραμίδα μὲ τοῦβλα, θαυμασιωτέραν τῶν ἐκ τῶν λίθων. Ἀποθανόντος καὶ τοῦ Ἀσύχιος, ἐβασίλευσεν ἕνας Τυφλὸς, τὸ ὄνομά του Ἄνυσις. Εἰς τούτου τὰς ἡμέρας ἐκυρίευσαν οἱ Αἰθίοπες, ἤγουν οἱ Χαμπέσιδες, τὴν Αἴγυπτον χρόνους πεντήκοντα. Ὁ δὲ Βασιλεὺς τῶν Αἰθιόπων βασιλεύων ἐν Αἰγύπτῳ, δὲν ἐτιμώρησε ποτὲ μηδένα κατάδικον, ἀλλὰ ὅποιος ἤθελε κάμῃ τίποτες πταίσιμον, ἢ μικρὸν, ἢ μέγα, τὸν ἔβανε καὶ ἔφερνε τόσον χῶμα εἰς τὴν Χώραν του, νὰ ψηλώνῃ ἀπὸ τὰ νερά. καὶ ἔπως ὅλαι αἱ Χῶραι, καὶ τὰ Χωρία, ὄντα καὶ πρότερον ὑψηλὰ, ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Σεσώστριδος τοῦ Βασιλέως, ἀπὸ τὰ χώματα ὁποῦ ἔσκαπταν, καὶ ἔκαναν τὰς λίμνας, τότε περισσότερον ἔγιναν ὑψηλότεραι. καὶ διὰ τοῦτο ἕως τώρα ὅλα τὰ Χωρία καὶ αἱ Χῶραι τῆς Αἰγύπτου εὑρίσκονται ἐπάνω εἰς ῥάχαις, καὶ δὲν τὰ κατακλύει, ὅταν πλημμυρεῖ ὁ ποταμὸς, καὶ ποτίζει τοὺς κάμπους. Μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι τὸν Αἰθίοπα πεντήκοντα χρόνους εἰς Αἴγυπτον, ἔφυγε, μηδενὸς διώκοντος, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ πρότερά του Βασίλεια, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Καὶ πάλιν βασιλεύει ὁ τυφλός. ἦτον γὰρ ἔτι ζῶν, καὶ κρυπτόμενος, καὶ τρεφόμενος κρυφᾶ ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους, μέσα εἰς τὰς λίμνας, εἰς ἕνα νησὶ μικρὸν, τὸ ὁποῖον φέροντες καὶ ῥίχνοντες στάκτην οἱ Αἰγύπτιοι, τοῦ τὸ ἔκαμαν εἰς κατοικίαν.

Ἄνυσις ὁ τυφλός. *Αἰθίοπες βασιλεῦσι τῆς Αἰγύπτου.* *Πάλιν ὁ Τυφλός.*

Βασιλεύει δὲ ἀποθανόντος τοῦ Τυφλοῦ, Σεθὼν, Ἱερεὺς τοῦ Ἡφαίστου. Τούτου δὲ ἀποθανόντος, ἡ Αἴγυπτος ἐμερίσθη εἰς μοίρας δώδεκα, καὶ ἔγιναν δώδεκα Βασιλεῖς, οἱ ὁποῖοι εἶχασιν ἀναμεταξύ τους μεγάλην ὁμόνοιαν, καὶ συμφωνίας καὶ νόμους ἔκαμαν, νὰ εἶναι πάντοτε ἠγαπημένοι καὶ φιλιωμένοι, καὶ νὰ μὴ ζητήσῃ ποτὲ νὰ πλεονεκτήσῃ ἕνας τὸν ἄλλον μὲ ἁρπαγὴν, ἢ μὲ ἄλλην ἀδικίαν. Ἔκαμαν δὲ καὶ συμπενθερίας ἀναμεταξύ τους διὰ καλλιτέραν στερέωσιν τῆς φιλίας καὶ ἀγάπης. καὶ διὰ σημεῖον τῆς ὁμονοίας ὁποῦ εἶχασιν, ἔκτισαν τὸν θαυμαστὸν καὶ ἀξιοδιήγητον Λαβύρινθον, ἐπάνωθεν ὀλίγον τῆς λίμνης, ὁποῦ τότε ἐλέγετο Μοίρεως, νῦν δὲ Νιτρία. Αὐτὴ εἶναι ἐπάνωθεν τῆς Ἀλεξανδρείας. αὐτὴ ἡ λίμνη λέγεται τώρα Νιτρία, διατὶ γεννᾷ τὸ νῆτρον, ἤγουν τὸ λεγόμενον λατρῶνι. Τοῦτο τὸ λατρῶνι ἔχει τὸ εἶδος ὡσὰν τὸ ἀλάτι τῆς Βλαχίας. τὸ μεταχειρίζονται οἱ Αἰγύπτιοι τὴν σήμερον εἰς ὅλα τὰ φαγία ὁποῦ πωλοῦσιν ἑψημένα εἰς τὸ παζάρι, καὶ εἰς κρέατα, καὶ ὄσπρια, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ψωμί. διότι τὸ κρέας τὸ γερόντειον, καὶ τὸ σπόριον τὸ κακόψητον, αὐτὸ τὰ καίει, καὶ γίνονται μὲ ὀλίγην φωτίαν καλόψητα, καὶ τὸ ψωμὶ καίει καὶ φουσκώνει. Τοιαύτην ἐνέργειαν ἔχει τὸ εἶδος τοῦτο, ὥστε διαλύει

Σεθὼν Ἱερεύς. *Λαβύρινθος.* *Περὶ τῆς λίμνης.* *Νιτρίας.* *Περὶ τοῦ Λατρωνίου.*

λύει συνεψόμενον ὅλα τὰ σκληρὰ, διὰ τοῦτο βλάβει καὶ ὅσους τὸ τρώγουσι. καὶ ἀπὸ τοῦτο συμβαίνει οἱ περισσότεροι Ἄραβες τοῦ Μισηρίου, ὅσοι τρέφονται ἀπὸ τὰ φαγία τοῦ παζαρίου, νὰ εἶναι βλαμμένοι ἀπὸ σπάσματα φοβερὰ καὶ ὑπέρογκα.

Ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι τὰ περισσότερα λέγουσι μύθους.

Ταῦτα μὲν ὁ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, ἀκούσας, ὡς λέγει παρὰ τῶν Αἰγυπτίων. πλὴν φαίνονται, οἱ Αἰγύπτιοι τὰ μὲν συμβάντα ἐν Αἰγύπτῳ πάντα μὴ διηγούμενοι, ἄλλα δέ τινα ξένα καὶ ἀλλόκοτα διηγοῦνται, τὰ ὁποῖα εἶναι μᾶλλον μῦθοι, ἢ ἀλήθεια. Ὅσα γοῦν ἡ Θεία Γραφὴ διηγεῖται περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ γινομένων, τὰ ὁποῖα καὶ ἡμεῖς μὲ συντομίαν εἰς τὸ πρῶτον Τμῆμα ἐδιηγηθήκαμεν, αὐτοὶ παντελῶς δὲν τὰ ἱστοροῦσιν. ἤγουν τὴν Βασιλείαν τῶν Βασιλέων, οἱ ὁποῖοι ὅλοι μὲ ἕνα ὄνομα, Φαραὼ ἐλέγοντο. μήτε τὰ γινόμενα κατὰ τὸν Ἰωσὴφ τὸν Πάγκαλον, μεγάλα ὄντα καὶ ἄξια διηγήσεως. τὸν ἑπταέτειον λιμὸν δηλαδή. τὰ τοῦ Φαραὼ ἐνύπνια. τὴν διάλυσιν τούτων. τὴν ἐξουσίαν καὶ μεγαλειότητα ὁποῦ ἔλαβεν ὁ αὐτὸς Ἰωσήφ. τὴν κατάβασιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπτον. τὴν αὔξησίν τους. τὴν κακουχίαν ὁποῦ τοὺς ἔκαμεν ὁ Φαραὼ τοῦ Μωϋσῆ, τὴν ἔξοδον, καὶ ἐλευθερίαν τῶν Ἑβραίων. τὴν καταβύθισιν τῶν Φαραωνιτῶν εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ τὰ ἄλλα ὅλα, ὅσα ἡ Θεία Γραφὴ κατ' ἔκτασιν καὶ ἐξηπλωμένως διηγεῖται. Τοῦτα ὅλα, λέγω, παντελῶς οἱ Αἰγύπτιοι δὲν τὰ ἐδιηγοῦνται, ὡς ἀρχαῖα καὶ ἀληθινὰ πράγματα, διότι (ὡς νομίζω) ἦτον ὀνειδισμὸς καὶ καταφρόνεσίς τους. Διηγοῦνται δὲ ἄλλα τινα, τὰ ὁποῖα λέγουσι νὰ ἔγιναν παλαιᾶ πολλοὺς χρόνους. διότι, ὡς καθὼς καὶ εἰς τὸν λόγον

Πλάτων Τίμαιος. τοῦ Πλάτωνος ὁποῦ λέγεται Τίμαιος εὑρίσκεται, οἱ Αἰγύπτιοι μέσα εἰς τοὺς πολλοὺς μύθους ὁποῦ πλάττουσι, λέγουσι καὶ τοῦτο, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Κατακλυσμοῦ, (τὸν ὁποῖον καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες ὁμολογοῦσιν) ὅλος ὁ ἄλλος Κόσμος νὰ ἐκατακλύσθη, ἔξω ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. διότι, ὡς λέγουσιν, εὑρισκαμένη ὑψηλὰ, δὲν τὴν ἔφθασεν ὁ Κατακλυσμός. ὅθεν καὶ σώζονται εἰς τὴν Αἴγυπτον πολλὰ παλαιὰ πράγματα, καὶ διηγήματα, τὰ ὁποῖα εἰς ἄλλον Κόσμον νὰ μὴν εἶναι. Τὸ δὲ μέγιστον αὐτῶν πλάσμα καὶ μυθολόγημα εἶναι. ὅταν ἱστοροῦσι δεκαπέντε χιλιάδων χρόνων Θεοὺς, καὶ Βασιλεῖς, τὰ ὁποῖα ὄχι ἁπλῶς μῦθοι εἶναι, ἀλλὰ καὶ γελοιώδεις μῦθοι. Ἔχοντες οὖν οἱ Αἰγύπτιοι τοιούτους μύθους εἰς τὰς χρονολίας τους, ἐνδέχεται, ὅσα ἀπὸ τούτους ἕως τώρα ἤκουσε καὶ ἔγραψεν ὁ Ἡρόδοτος, μήτε ὅλα νὰ εἶναι ψεύματα, μήτε ὅλα ἀληθινά. Καὶ αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρόδοτος εἰς πολλὰ πράγματα τοὺς εὑρίσκει ψεύστας, καὶ φανερὰ λέγει, ὅτι ἐκεῖνος ὅσα ἤκουσε, καὶ τοῦ ἤλεγαν οἱ Αἰγύπτιοι, τόσα ἔγραψεν. ἀλλ' ὅμως δὲν ἀναγκάζει, λέγει, μηδένα ἄνθρωπον, ἢ νὰ τὰ πιστεύσῃ, ἢ νὰ μὴν τὰ πιστεύσῃ. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, μέλλοντες τῶν Αἰγυπτιακῶν πραγμάτων καὶ Βασιλέων σύντομον ἀπαρίθμησιν νὰ κάμωμεν, περί-

που μᾶς ἐφάνη νὰ χωρίσωμεν ὅσα εἶναι μεμιγμένα μὲ μύθους, ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου φαίνονται ἀπὸ πολλοὺς νὰ εἶναι ἀλήθειαις. Οὗτοι γοῦν οἱ δώδεκα Βασιλεῖς ἐβασίλευσαν εἰς Αἴγυπτον εἰρηνικῶς καὶ ἀταράχως. καὶ φαίνεται τὸ πρᾶγμα νὰ εἶναι ἀλήθεια. διατὶ ἄλλα πολλὰ σημάδια, καὶ διὰ τὸν Λαβύρινθον, ὅπου κοινῶς ὁμοφωνοῦντες καὶ οἱ δώδεκα ἔκτισαν, σημεῖον τῆς αὐτῶν φιλίας καὶ ὁμονοίας. ὁ ὁποῖος Λαβύρινθος καὶ ἕως τὴν σήμερον φαίνεται, ἀλλὰ χαλασμένος πολλά. πλὴν ἔλεγον πῶς νὰ ἦτον πρᾶγμα ἀξιοθέατον, καὶ θαυμασιώτερον ἀπὸ τὰς Πυραμίδας, καὶ ἀπὸ τὰ λοιπὰ μεγάλα τῆς Οἰκουμένης Θεάματα. διότι εἶχε δώδεκα αὐλαῖς σκεπασμέναις καὶ περιτειχισμέναις ὁμοῦ ὅλαις ἔξωθεν μὲ ἕνα τεῖχον παχύτατον. εἰς δὲ τὰς δώδεκα ταύτας αὐλὰς ἦσαν κατοικίαι ὑπόγαιαι, καὶ ἀνώγαιαι τρεῖς χιλιάδες. Ὅμως ἂς ἦτον, ὅπως ἦτον.

Ἐντεῦθεν ἄρχονται οἱ κατάδηλοι Βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου.

Ἔπαυσε δὲ τὴν δώδεκα βασίλειον ταύτην ἐξουσίαν Ψαμμίτειχός τις, εἷς ὢν καὶ αὐτὸς Βασιλεὺς ἀπὸ τοὺς δώδεκα. διότι ἐσυκώθη ἐπάνω εἰς τοὺς λοιποὺς μὲ πόλεμον, καὶ νικῶντας τοὺς ἕνδεκα, ἔγινε μόνος του Βασιλεύς, καὶ οὕτως ἡ Αἴγυπτος πάλιν ἐκατεστήθη μία Βασιλεία. Τοῦτον τὸν Ψαμμιτείχον ἐβοήθησαν εἰς τὸ νὰ λάβῃ τὴν Βασιλείαν, Ἕλληνες ἄνθρωποι, οἱ λεγόμενοι Κάρες, καὶ Ἴωνες. Καρία δὲ, καὶ Ἰωνία εἶναι τόπος τῆς Ἀνατολῆς παραθαλάσσια ἀπὸ τὴν Ῥόδον καὶ ἐπάνω, ἕως Μιτυλήνην, περιέχων καὶ τὴν Ἔφεσον. Οὗτοι λοιπὸν ἐκατέβησαν μὲ πλεούμενα ξύλα εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἁρματωμένοι διὰ νὰ κουρσεύουσι. τοὺς ὁποίους φιλιώνωντας ὁ Ψαμμίτειχος, τοὺς ἔλαβε συμβοηθοὺς, καὶ ἐβασίλευσεν ὅλης τῆς Αἰγύπτου. ἔπειτα διὰ φιλίαν καὶ ἀγάπην τους ἔδωσε τόπον νὰ κατοικήσουσιν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀνάμεσα τοῦ ποταμοῦ ὅπου βγάνει εἰς τὸ Πηλούσιον, ἤτοι εἰς τὸ Ταμιάθι. καὶ τόσον ἠγάπησε τοὺς Ἕλληνας, ὥστε ἔβαλε καὶ παιδία τῶν Αἰγυπτίων νὰ μανθάνουσιν εἰς αὐτοὺς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Καὶ ἔκτοτε ἄρχησεν ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα νὰ πολιτεύεται εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὰ νὰ γίνεται συναναστροφὴ Ἑλλήνων καὶ Ἀράβων, νὰ πραγματεύωνται ἐρχόμενοι εἰς τὴν Αἴγυπτον οἱ Ἕλληνες. Ἦτον δὲ τοῦτος ὁ Ψαμμίτειχος εἰς τοὺς γ, σ ο η. χρόνους ἀπὸ κτίσεως Κόσμου, ὅτε καὶ ὁ Μανασσῆς ἐβασίλευεν εἰς τοὺς Ἑβραίους. ἔζησε δὲ εἰς τὴν Βασιλείαν ὁ Ψαμμίτειχος χρόνους πενηντατέσσαρας. οὗτος ἐπολέμει εἰς τὴν Συρίαν χρόνους εἰκοσιεννέα τὴν Ἄζωτον Χώραν, ὅτι ἦτον δυνατή. ὅμως τὴν ἐπῆρε.

Ψαμμίτειχος. πρῶτος.

Κάρες, καὶ Ἴωνες τίες εἰσίν.

Πότε ἤρξαντο οἱ Ἕλληνες. ἐπιχωριάζειν ἐν Αἰγύπτῳ.

Βασιλεία Νεκώ.

Τοῦτου ἀποθανόντος δέχεται τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ Νεκὼς ὁ Υἱός του. Οὗτος ἔσκαψε νὰ ῥήξῃ ἕνα αὐλάκι νερὸν τοῦ Νείλου εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασ-

Νεκώς. Αὐλάκι

τοῦ Νείλου ἐρχόμενον εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν.

λασσαν. Εἶναι τὸ μάκρος τοῦ διασήματος, ὁποῦ ἤθελε νὰ φέρῃ τὸ αὐλάκι αὐτὸ, ἡμερῶν δρόμος τεσσάρων. ὁ δὲ τόπος, ὁποῦ τὸ ἄρχησε, φαίνεται ἀκόμι ἐπάνω ἀπὸ τὸ Μισῆρι. ἔσκαπτε δὲ καὶ μάκρος, ἀπὸ τὴν Δύσιν πρὸς Ἀνατολὴν παγαινάμενος, ἕως ὁποῦ ἔφθασεν εἰς τὸ βουνὸν ὁποῦ λέγεται Κλίμαξ. τὴν σήμερον τὸ λέγουν οἱ Ἄραβες...... καὶ ἐκεῖθεν ἀπὸ ἕνα χίσμα τούτου τοῦ βουνοῦ τὸ ἐρρίξε πρὸς Νότον, ὅτι δὲν ἔδιδε χέρι ἀλλοθεν. τὸ δὲ πλάτος καὶ βάθος τοῦ αὐλακίου ἦτον, ὅσον νὰ περνᾷ μεγάλη τζέρμα φορτωμένη. Λέγουσι δὲ, ὅτι σκαπτομένου τοῦ αὐλακίου τούτου, ἀπόθαναν ἄνδρες Αἰγυπτίων δώδεκα μυριάδες, ὁποῦ εἶναι χιλιάδες ἑκατὸν εἴκοσιν. Ὅμως δὲν, τὸ ἐτελείωσεν ὁ Νεκώς, ἀλλὰ ὁ Δαρεῖος, ὁ Βασιλεὺς τῆς Περσίας, ὅταν ἐβασίλευσεν ὕστερα τῆς Αἰγύπτου. διότι ἔτζι εἶπε τὸ Μαντεῖον τοῦ Νεκῶ, ὅτι τὸ αὐλάκι δὲν τὸ θέλει τελειώσει αὐτὸς, ἀλλὰ ὁ Βάρβαρος. ἔζησε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Βασιλείαν χρόνους ις'. ἐβασίλευσε δὲ ἔτος ἀπὸ κτίσεως Κόσμου. γ,τλβ'.

Βασιλεία Ψάμμιος, Υἱοῦ Νεκῶ.

Ψάμμις. Πότε ἤρξαντο αἱ Ὀλυμπιάδες.

ΚΑὶ τούτου ἀποθανόντος, ἔλαβε τὴν Βασιλείαν Ψάμμις, ὁ Υἱὸς αὐτοῦ, ἔτος ἀπὸ κτίσεως Κόσμου γ,τμη'. Εἰς τὸν καιρὸν τούτου ἔστησαν οἱ Πελοποννήσιοι τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα. καὶ ἀφοντότες ἄρχησαν νὰ μετροῦσι τὰς λεγομένας Ὀλυμπιάδας. εἶναι δὲ μία Ὀλυμπιὰς χρόνοι τέσσαρες. Ἄλλοι δὲ λέγουσι, πῶς εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας Σαοὺλ ἐστάθη πρῶτος τοῦτος ὁ ἀγῶνας τὰ Ὀλύμπια. ἄλλοι δὲ πάλιν, εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας Γωάς. πλὴν, ὅπως ἔχει, περὶ τούτου ὀλίγος ἡμῖν λόγος.

Βασιλεία Ἀπρίου, Υἱοῦ Ψάμμιος.

ἘΒασίλευσε δὲ Ψάμμις χρόνους μόνον ἕξ, καὶ πολεμῶν τοὺς Αἰθίοπας ἐτελεύτησε. διαδέχεται δὲ τὴν Βασιλείαν ὁ Υἱὸς αὐτοῦ Ἀπρίης, ὅστις ἦτον πολεμικὸς ἄνθρωπος. Ἔκαμε δὲ πόλεμον εἰς τὴν Τύρον καὶ εἰς τὴν Σιδόνα. Τύρος δὲ εἶναι τὸ νῦν λεγόμενον Ἀσοὺρ, Χώρα εἰς τὸ Παρασάμι διεσκομένη. Ἔστειλε δὲ καὶ φουσάτον εἰς τὴν Μπαρμπαρίαν νὰ πολεμήσῃ τὴν Κυρήνην. Κυρήνη δὲ ἐλέγετο παλαιὰ ὁ τόπος τῆς Μπαρμπαρίας, ὁποῦ ἀντικρύζει μὲ τὸ Νησὶ τῆς Κρήτης καὶ μάκρος. ὅμως ἐνικήθη τὸ φουσάτον τοῦ Ἀπρίου, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν. Ὅθεν, κακίσαντες οἱ διασωθέντες ἀπὸ τὸν πόλεμον, ἀποστάτησαν ἀπὸ τὸν Ἀπρίην. ὁ δὲ Ἀπρίης ἔστειλεν ἕναν Ἄρχοντα νὰ τοὺς εἰρηνεύσῃ, τὸ ὄνομά του, Ἄμασις. καὶ παγαινάμενος ὁ Ἄμασις εἰς τὸ φουσάτον, ἄρχησε νὰ τοὺς συντυχαίνῃ λόγια εἰρηνικὰ, καὶ αὐτοὶ τὸν ἔστεψαν Βασιλέα, ἀποστατήσαντες τελείως ἀπὸ τὸν Ἀπρίην.

Ταῦτα

Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἀπρίης, ἔστειλεν ἄλλον ἄρχοντα ἐπιτήδειον, τὸ ὄνομά του, Πατάρβημις, παραγγείλωντάς του νὰ φέρῃ τὸν Ἄμασιν ζωντανὸν πρὸς αὐτόν. Ὡς δὲ ὑπῆγεν ὁ Πατάρβημις, ἐπροσκάλει τὸν Ἄμασιν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Βασιλέα. αὐτὸς δὲ τοῦ ἀποκρίθη οὕτω. ναὶ, ἔτζι ἔχω σκοπὸν νὰ ἔλθω πρὸς αὐτὸν, καὶ νὰ τοῦ φέρω καὶ ἄλλους. Καὶ οὕτως εὐθὺς μὲ τὸ φουσάτον ὥρμησε καταπάνω του. καὶ πολεμήσοντες οἱ δύο Βασιλεῖς, ἐπίασεν ὁ Ἄμασις τὸν Ἀπρίην ζωντανὸν, καὶ φέρωντάς τον εἰς τὰ Βασίλεια, δὲν τοῦ ἔκαμε τίποτες κακὸν, μάλιστα τὸν ἔθρεφε βασιλικῶς, μόνον πῶς τὸν ὑστέρησε τῆς Βασιλείας, καὶ τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς τιμῆς. Ὕστερον δὲ οἱ Αἰγύπτιοι ὠνείδισαν τὸν Ἄμασιν, πῶς θρέφει τὸν ἐχθρόν του. τότε τὸν ἐπαρέδωσεν εἰς τὰς χεῖράς τους, νὰ τὸν κάμουσιν ὅπως θέλουσι, καὶ αὐτοὶ τὸν ἔπνιξαν. ἐβασίλευσε δὲ ὁ Ἀπρίης χρόνους εἴκοσι πέντε.

Βασιλεία Ἀμάσιδος.

Ἔτους ἀπὸ κτίσεως Κόσμου, γ, τ ο θ΄. ἔλαβε τὴν Βασιλείαν οὗτος ὁ Ἄμασις. καὶ διὰ νὰ εἶναι γένος ταπεινὸν καὶ μικρὸν δὲν τὸν ἐτιμοῦσαν, μήτε καλῶς τὸν ὑπετάσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς σοφίζεται σόφισμα τοιοῦτον. Εἶχε μὲν εἰς τὸ Παλάτιόν του καὶ ἄλλα πολλὰ σκεύη τίμια χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, εἶχε δὲ καὶ μίαν λεκάνην μεγάλην χρυσῆν, εἰς τὴν ὁποίαν, πρὸ τοῦ νὰ καθίσῃ εἰς τὸ τραπέζι, ἔπλυνε τὰ ποδάριά του αὐτὸς, καὶ ὅσοι ἐκάθησαν μὲ ταὐτὸν εἰς τὸ τραπέζι. Αὐτὴν οὖν τὴν χρυσῆν λεκάνην ἔδωσεν ὁ Ἄμασις ἑνὸς χρυσοχοῦ, καὶ τὴν ἐχάλασε, καὶ μὲ τὸ χρυσάφι ἐκεῖνο, ἔκαμεν ἕνα εἴδωλον ἐπιτηδειότατον ἑνὸς Θεοῦ, καὶ αὐτὸ ἔστησεν εἰς τόπον χωριστὸν ἐντίμως. Οἱ οὖν Αἰγύπτιοι βλέποντες τὸ χρυσὸν εἴδωλον, τὸ ἐσέβοντο, καὶ τὸ ἐπροσκυνοῦσαν. Ὁ δὲ Ἄμασις τοὺς λέγει. βλέπετε αὐτὸ τὸ χρυσὸν Εἴδωλον; αὐτὸ εἶναι ἡ χρυσῆ λεκάνη, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπλυνάμεν τὰ ποδάριά μας, καὶ ἐξερνοῦσαμεν, καὶ ἐκατουροῦσαμεν εἰς ταύτην. ἀλλὰ τώρα, διατὶ ἔγινεν Εἴδωλον Θεοῦ, τὸ σέβεσθε καὶ τὸ τιμᾶτε. Τοιουτοτρόπως καὶ ἐγὼ πρότερον ὤντας μικρὸς καὶ πτωχὸς, δικαίως ἤμουν καταφρονεμένος. τώρα δὲ ὁποῦ ἦλθα εἰς τοιοῦτο μέγα ἀξίωμα τῆς Βασιλείας, θέλω ὅλοι νὰ μὲ τιμᾶτε, καὶ νὰ μοῦ ὑποτάσσεσθε ὡς Βασιλέως. καὶ οὕτω τοὺς ἔκαμε νὰ τοῦ ὑποτάσσωνται εἰς τὰ πάντα. Οὗτος εἶχε τοιαύτην συνήθειαν, ἀπὸ τὸ ταχὺ ἕως τὸ γεῦμα ἐσχολάζετο, καὶ ἔκανεν εἴτι ἦτον πρὸς σύστασιν καὶ κυβέρνησιν τῆς Βασιλείας. ἀπὸ δὲ τὸ γεῦμα ἕως τὸ βράδυ ἐκάθητον εἰς φαγία καὶ ποτὰ καὶ παιγνίδια, νὰ παίζῃ καὶ νὰ γελᾷ μὲ τοὺς ἀνθρώπους του εἰς τὸ Παλάτιόν του. καὶ γὰρ ἦτον ἄνθρωπος μετοριστὴς καὶ πολλά. Οἱ δὲ φίλοι του τὸν ἐνουθέτησαν, νὰ στέκεται πάντα πρὸς ὅλους μὲ σοβαρὸν καὶ σεμνὸν ἦθος, ὡς Βασιλεύς. αὐτὸς δὲ τοὺς ἀπεκρίθη, ὅτι τὸ δοξάρι δὲν πρέπει νὰ τὸ ἔχῃ τινὰς πάντοτε κορδωμένον, ἵνα μὴ τζακισθῇ. Ἔκαμε δὲ πολλὰ καὶ θαυμαστὰ, καὶ ἀξιοδιήγητα κτισίματα μὲ πέτραις παμ-

Ἄμασις

Σόφισμα Ἀμάσιδος.

μεγέ-

μεγέθεις. τὸ δὲ θαυμασιώτερον καὶ ἀξιοδιηγητότερόν του ἔργον, εἶναι τοῦτο. εἰς τὸν λεγόμενον μικρὸν Καταῤῥάκτην τοῦ Νείλου τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ὁ ποταμὸς κρημνίζεται ἀπὸ ἕνα βουνὸν, εἰς τὰς σύνορα Αἰγύπτου, καὶ Αἰθιοπίας, (ἐκεῖ σχίζεται ὁ ποταμὸς, καὶ πάλιν σμίγει, καὶ κάνει ἕνα μεγάλον Νησὶ εἰς τὸ μέσον, καὶ αὐτὸ τὸ Νησὶ ἐλέγετο παλαιὰ, Νῆσος Ἐλεφαντίνη, καὶ Χώρα μεγάλη εἰς τὸ Νησὶ, καὶ ἐλέγετο καὶ αὐτὴ πόλις Ἐλεφαντίνη) ἀπὸ τὸ βουνὸν ἐκεῖνο ἔφερεν ὁ Ἄμασις πέτραις μεγάλαις, καὶ ἔκαμεν Ἀγάλματα μεγάλα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἄξια διηγήσεως ταῦτα. Ἔκαμεν ἕνα Εἴδωλον μεγάλον μονόλιθον, κειτάμενον ὕπτιον, μάκρος ἔχοντα, ἑβδομηνταπέντε πόδας. εἰς δὲ τὰ πλάγια αὐτοῦ ἔκαμε καὶ ἔστησεν ἄλλα δύο Εἴδωλα, εἴκοσι πόδας τὸ μάκρος τοῦ καθ᾽ ἑνός. Ἀλλὰ μήτε τοῦτα ἀκόμι θαυμαστὰ δὲν εἶναι ὅσον εἶναι ἕνα σπῆτι ὁποῦ ἔκαμε μονόλιθον, καὶ αὐτὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην. τὸ ὁποῖον ἦτον ἀπ᾽ ἔξω τὸ μάκρος του εἰκοσιμία πήχεις μεγάλαις, καὶ τὸ πλάτος του δεκατέσσαρες, τὸ δὲ ὕψος, ὀκτώ. ἀπὸ μέσα δὲ τὸ μάκρος του ἦτον πήχεις μεγάλαις δεκαοκτὼ, καὶ μία μικρὴ, τὸ δὲ πλάτος δώδεκα, καὶ τὸ ὕψος πέντε. καὶ αὐτὸ τὸ μονόλιθον σπῆτι, τὸ ἔσυρεν ἀπὸ τὴν Ἐλεφαντίνην, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὴν Μέμφιν εἰς τρεῖς χρόνους. οἱ δὲ κυβερνῆται καὶ ἐπιστάται, νὰ τὸ φέρουσιν, ἦσαν δύο χιλιάδες ἄνθρωποι. Εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν εὐτύχησε μεγάλως ἡ Αἴγυπτος. εἶχε γὰρ Χώρας κατοικουμένας εἴκοσι χιλιάδες. ἔκαμε δὲ καὶ Νόμον ὁ Ἄμασις, κάθε χρόνον νὰ ἀποδείχνῃ μὲ λογαριασμὸν καθ᾽ ἕνας τὸ εἰσόδημά του, πόθεν του ἔρχεται, καὶ ζωοτροφεῖται, ἀνίσως καὶ καθ᾽ ἕνας τρέφεται ἀπὸ κόπον του, καὶ μὴ ἀπὸ τινος ἄλλης κακῆς ἐργασίας, ἢ ἀδικίας, ἢ κλεψίας. Τοῦτον τὸν Νόμον, ὡς δίκαιον καὶ καλὸν, τὸν ἐπῆρεν ὁ Σόλων, ὁ Νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων, ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ τὸν ἔγραψεν εἰς τοὺς Νόμους αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων, ὁποῦ αὐτὸς ὁ Σόλων τῶν ἔγραψεν. Ἠγάπα δὲ ὁ Ἄμασις πολλὰ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἔστειλεν ἀναθήματα εἰς τοὺς Βωμοὺς καὶ Ναούς τους. εἰς μὲν τὸν Ναὸν τῆς Ἥρας, ὁποῦ ἦτον ἀξιοθέατος, εἰς τὴν Σάμον, ἔστειλε τὰς Εἰκόνας του. εἰς δὲ τὸ Ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Λίνδον, ἔστειλε δύο Ἀγάλματα λίθινα. Τοῦτον τὸ Ναὸν τὸν ἔκτισαν αἱ Θυγατέρες τοῦ Δαναοῦ, φεύγουσαι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ πιάνουσαι πρώτην γῆν εἰς τὴν Λίνδον. Οὗτος ὁ Ἄμασις εἶναι ὁ πρῶτος Βασιλεὺς ὁποῦ ὑπόταξε τὴν Κύπρον, καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς τὸ χαράτζι. Καὶ ἕως μὲν τούτου τοῦ Βασιλέως οἱ Αἰγύπτιοι Βασιλεῖς ἐβασίλευον εἰς τὴν Αἴγυπτον. ἀπὸ δὲ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀμάσιδος τοῦ Ψαμμηνίτου, ἔλαβον τὴν Βασιλείαν αὐτῶν οἱ Πέρσαι, καταδηλώσαντες τὴν Αἴγυπτον ἕως τοῦ καιροῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὡς δηλώσομεν.

Εἴδωλα μέγιστα Ἀμάσιδος.

Μονόλιθος οἶκος Ἀμάσιδος.

Εὐδαιμονία. Αἰγύπτου.

Νόμος δίκαιος Ἀμάσιδος.

Σόλων, Νόμον λαβὼν παρ᾽ Αἰγυπτί.

Ἥρας Ἱερὸν ἐν Λίνδῳ.

Κύπρου ὁ πρῶτος Βασιλεύσας.

Αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Περσῶν Βασιλεὺς Καμβύσης κατέδραμε πολεμήσας, ϗ δουλώσας τὴν Αἴγυπτον

ΑΞιον δὲ εἶναι νὰ διηγηθοῦμεν ϗ τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Αἴγυπτος ἐδουλώθη εἰς τοὺς Πέρσας. Καμβύσης ὁ τῶν Περσῶν Βασιλεὺς ἐζήτισε τοῦ Ἀμάσιδος νὰ τοῦ στείλῃ τὴν θυγατέρα του εἰς Γυναῖκα. τοῦτο δὲ ὅλον ἦτον συμβουλὴ ἑνὸς Ἰατροῦ Αἰγυπτίου, ὁποῦ ἦτον σιμὰ εἰς τὸν Βασιλέα Καμβύσην. Ὁ γὰρ πρὸ τοῦ Καμβύσου Κῦρος Βασιλεὺς Περσῶν, ἔχωντας τὰ ὀμμάτια βλαμμένα ἀπὸ πόνους, ἐζήτισε τοῦ Ἀμάσιδος Αἰγύπτιον Ἰατρὸν δόκιμον νὰ τοῦ στείλῃ νὰ τὸν ἰατρεύσῃ. ὁ δὲ Ἄμασις, φοβούμενος τὸν Κῦρον, ἐπῆρε βίᾳ ϗ δυναστείᾳ τοῦτον τὸν Ἰατρόν, ϗ χωρίζωντάς τον, μὴ θέλοντα, ἀπὸ γυναῖκα ϗ παιδία του, τὸν ἔστειλε τοῦ Κύρου. ϗ ἀφοντόπες ἔμεινεν ἐκεῖ, μὴ συγχωρούμενος νὰ γυρίσῃ ὀπίσω εἰς τὸ σπῆτί του. Ἐχθρευόμενος οὖν διὰ τοῦτο ὁ Ἰατρὸς τὸν Ἄμασιν, ἐσυμβούλευε τὸν Καμβύσην νὰ τοῦ γυρέψῃ τὴν Θυγατέρα του, ἐπαινῶντάς την πῶς εἶναι κατὰ πολλὰ ὡραία. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμεν ὁ Ἰατρὸς ἐκεῖνος δολίως καὶ πανούργως, ὅτι ἰξεύρει πῶς ὁ Ἄμασις δὲν τὴν στέλλει, καὶ οὕτω νὰ κινηθῇ σκάνδαλον καὶ πόλεμος, καθὼς ϗ ἐγένετο. Ὁ γὰρ Ἄμασις, ἰξεύρωντας πῶς ὁ Καμβύσης, δὲν ζητᾷ τὴν Θυγατέρα του, διὰ Γυναῖκα Νόμιμον, ἀλλὰ διὰ παλλακὴν, δὲν ἤθελε νὰ τὴν δώσῃ. ἄλλως δὲ ϗ ἐφοβεῖτο τὸν Καμβύσην. Τί γοῦν μηχανᾶται; στολίζει μὲ βασιλικὰ φορέματα τὴν Θυγατέρα τοῦ Ἀπρίου, τοῦ πρὸ αὐτοῦ Βασιλέως, καὶ τοῦ τὴν στέλλει, λέγωντάς του, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ Θυγατέρα του. ἐδέχθη την οὖν ὁ Βασιλεὺς Καμβύσης χαριέντως, μὴ κατανοήσας τὸ πρᾶγμα. Περνῶντας οὖν ὁ καιρὸς, ϗ κράζωντας τὴν Γυναῖκα πολλάκις ὁ Καμβύσης ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός της τοῦ Ἀμάσιδος, νομίζωντας νὰ εἶναι ἀληθῶς τούτου Θυγάτηρ, ἀπεκρίθη μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἡ Γυνὴ, λέγουσα. τί με κράζεις συχνὰ, ὦ Βασιλεῦ, Θυγατέρα τοῦ Ἀμάσιδος, ὁποῦ Θυγατέρα ἐκείνου δὲν εἶμαι, ἀλλὰ τοῦ Ἀπρίου, τοῦ ὁποίου τὴν Βασιλείαν αὐτὸς ἀδίκως ἥρπασε; Ταῦτα ἀκούσας ὁ Καμβύσης, ϗ μὴ ὑποφέρων τὴν ἀπάτην ϗ τὸν δόλον τοῦ Ἀμάσιδος, εὐθὺς ἡτοιμάσθη πρὸς πόλεμον καταπάνω του. καὶ τοῦτο ἦτον ἡ αἰτία νὰ χαλασθῇ τοιαύτη τῶν Αἰγυπτίων Βασιλεία, διὰ μίαν Γυναῖκα. Ὁ γοῦν Καμβύσης ὡρμήσας πρὸς Ἄμασιν μετὰ βαρείας δυνάμεως, φεύγει ἀπὸ τὸν Ἄμασιν κάποιος, Ἀλικαρνασσεὺς, τὸ ὄνομά του Φαίνης, ϗ ἔρχεται πρὸς τὸν Καμβύσην τὸν ὁποῖον εὗρεν εἰς τὸν δρόμον, μακρὰν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἡμέρας δώδεκα. ἦτον δὲ πολλὰ λυπημένος, ὅτι εὗρε τὸν τόπον ἔρημον, ϗ χωρὶς νερὰ ἀπ᾽ ἐκεῖ ἕως τὴν Αἴγυπτον. Ὁ δὲ Φαίνης αὐτὸς τὸν ἐσυμβούλευσε καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ κατὰ τὸν Ἄμασιν. ἐσυμβούλευσέ τον δὲ καὶ τοῦτο, νὰ κάμῃ φιλίαν πρῶτον μὲ τὸν Βασιλέα τῶν Ἀράβων τῆς

Φαίνης ἀποσαλεῖ ἀπὸ τὸν Ἄμασιν ϗ γίνεται δε-

ἐρήμου

ξιὸς σύμβουλος καὶ ὁδηγὸς τῶν Περσῶν.

ἐρήμου ἐκείνης, καὶ ἐκεῖνος θέλει τοῦ δώσει βοήθειαν εἰς τὸν δρόμον ἀπὸ νερόν. Καὶ οὕτω στέλλωντας, ἔκαμαν συμφωνίας μεθ' ὅρκων, καὶ τοῦ ἔδωσεν ὁ Βασιλεὺς αὐτὸς τῶν Ἀράβων μεγάλην βοήθειαν. διότι ἔκαμαν ἀσκία μεγάλα, ἀπὸ δερμάτια καμήλων, καὶ γεμίζωντας νερὸν, καὶ φορτώνωντάς τα εἰς τὰ ζωντανὰ καμήλια, τὰ ἔστειλεν ἐμπροσθὰ εἰς τὸν δρόμον, καὶ προϋπαντοῦσαν τὸν Καμβύσην μὲ τὸ στράτευμα, ἕως ὅπου τοὺς ἔφερον εἰς τὴν Σερβωνίτην Λίμνην τοῦ Ταμιαθίου. ἡ ὁποία Λίμνη τώρα λέγεται .. .. Τοιαύτην συμβουλὴν ἔκαμεν ὁ Φάνης πρὸς τὸν Καμβύσην, καὶ τοιαύτην βοήθειαν τοῦ ἔκαμεν ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἀράβων, κατὰ τοὺς ὅρκους ὅπου ἔκαμε. καὶ κατὰ ἀλήθειαν, ἐὰν αὐτὸς δὲν τοῦ ἔδιδε βοήθειαν εἰς τὸν δρόμον ἀπὸ νερὸν, δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον. διότι ἄλλος δρόμος δὲν εἶναι παρὰ τοῦτος, νὰ ἔλθῃ τινὰς εἰς τὸ Μισῆρι ἀπὸ τὴν Παλαιστίνην. ὁ ὁποῖος εἶναι ὅλος ἄνυδρος χωρὶς νερὰ, ὡς εἴπομεν.

Ὅρκος τῶν Ἀράβων.

Ὁ δὲ ὅρκος, ὅπου τότε οἱ Ἄραβες ἔκαναν, ἦτον τοιοῦτος. ἔβαναν ἑπτὰ πέτραις εἰς τὴν γῆν, ἔπειτα ἔστεκαν ἐπάνωθεν ἐκεῖνοι ὅπου ἔκαναν τοὺς ὅρκους, καὶ εἰς τὸ μέσον τους ἔστεκεν ἄλλος ἄνθρωπος ἔχων εἰς τὸ χέρι του κομάτι πέτραν φτενὴν καὶ κοπτερὴν, σὰν μαχαῖρι, καὶ μὲ ταύτην τὴν πέτραν ἔκοπτε τὸ χέρι τους ὀλίγον τι, ὅσον νὰ αἱματώσῃ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν παλάμην πρὸς τὴν ψύχαν τοῦ μεγάλου δακτύλου. ἔπειτα ἔκοπτε κομάτι ἀπὸ τοῦ καθ' ἑνὸς τὸ φόρεμα, καὶ τὰ ἔβρεχεν ὁμοῦ ὅλα εἰς τὸ αἷμα ὅλωνῶν. Καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐμάζωνε, καὶ ἔβρεχε τὰ πανία ἐκεῖνα, ἄλειφε μὲ τοῦτο τὰς ἑπτὰ πέτρας ὅπου εἶχαν ἔμπροσθέν τους, ἐπικαλούμενοι τὸν Διόνυσον καὶ τὴν Ἀφροδίτην. καὶ τὸν μὲν Διόνυσον ἔλεγον, Οὐροτάλτ, τὴν δὲ Ἀφροδίτην, Ἀλιλάτ. καὶ τοῦτος ὁ ὅρκος εἶναι εἰς αὐτοὺς στερεὸς καὶ ἀχάλαστος, ὅταν ὀμνύουσι, καὶ δίδουσι πίστιν φιλίας, καὶ ἀγάπης. Οὕτω λοιπὸν ἐσέβη ὁ Καμβύσης εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τὸ Πηλουσιακὸν στόμα τοῦ Νείλου, ἤτοι τὸ Ταμιάθι. Ὁ δὲ Ἄμασις ἐτελεύτησε, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ Καμβύσης εἰς τὰ ὅρια τῆς Αἰγύπτου, καὶ μηδένα κακὸν δὲν εἶδεν. Ἐβασίλευσε δὲ ὁ Υἱὸς αὐτοῦ Ψαμμηνίτος ἀντ' αὐτοῦ. ὁ ὁποῖος συνάξας ἅπαντα τὰ Αἰγυπτιακὰ στρατεύματα, ἐκατέβη εἰς τὸ Ταμιάθι, καρτερῶντας τὸν Καμβύσην. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ὕβριζον μεγάλως τὸν Φάνην, ὅτι ἔγινεν ὁδηγὸς τῶν Περσῶν, καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Καὶ δὴ, ἀφ' οὗ ἦλθον καὶ ἐστάθησαν ἀντίκρυς τὰ δύο φουσάτα, πρὸ τοῦ νὰ κάμουσι σημεῖον νὰ ἀρχίσῃ ἡ παράταξις τοῦ πολέμου, οἱ Αἰγύπτιοι ἔφεραν τὰ παιδία τούτου τοῦ Φάνη, καὶ τὰ ἔσφαξαν ἔμπροσθὰ εἰς ὅλους, βλέπωντάς τα καὶ αὐτὸς ὁ Φάνης. Ἔπειτα ἔδωσαν πόλεμον, καὶ ἐνικήθησαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἦλθον φυγόντες ἄνω εἰς τὴν Μέμφιν, καὶ ἐκεῖ ἐστάθησαν. πλὴν ἔπεσον πολλοὶ καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ τὸ ἄλλο. Διη-

γεῖται δὲ ὁ Ἡρόδοτος πρᾶγμα ἀξιοδιήγητον ὁποῦ εἶδεν εἰς τὸν τόπον αὐτὸν, ὁποῦ ἔγινεν ὁ πόλεμος. Ἤγουν λέγει τὰ κρανία τὰ ξηρὰ ἀκόμη τῶν φονευθέντων χωριστὰ τῶν Περσῶν ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων. καὶ τὰ μὲν τῶν Περσῶν ἦσαν τόσον ἀχαμνὰ, ὁποῦ εὔκολα τινὰς τὰ ἐτρύπαε, τὰ δὲ τῶν Αἰγυπτίων καὶ μὲ τὴν πέτραν βαρῶντάς τα δὲν ἐτζακίζοντο. αἴτιον δὲ εἶναι τοῦτο, ὅτι, οἱ μὲν Αἰγύπτιοι ἀντιμάχονται θερμοτέραις ἀεὶ ταῖς ἀκτῖσι τοῦ Ἡλίου, ξυρισμένας ἔχοντες τὰς κεφαλάς. ἐξ οὗ δῆτα συμβαίνει νὰ παχαίνεται τὸ κόκκαλον τῆς κεφαλῆς τους, ὅθεν καὶ ὀλίγους Αἰγυπτίους βλέπει τινὰς φαλακρούς. οἱ δέγε Πέρσαι φυλάττουσιν ἀκριβῶς τὰς κεφαλάς τους ἀπὸ τὸ καῦμα τοῦ Ἡλίου, καλύπτοντές ταις πάντοτε μὲ πίλους, καὶ τιάρας, ἤγουν σκιάδια, ὥσπερ τὴν σήμερον οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὴν Φραγγίαν. Κεφαλαὶ Αἰγυπτίων δυναταί. Φαλακροὶ οἱ Αἰγύπτιοι δὲν εἶναι.

Ὅπως ἀνέβη εἰς τὴν Μέμφιν ὁ Καμβύσης. καὶ ἐνίκησε κατὰ κράτος τὸν Ψαμμιτίτον, καὶ ἔλαβε τὴν Αἴγυπτον.

Οἱ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι, ὡς εἴπομεν, ἀτάκτως, καὶ διασκορπισμένοι φυγόντες ἀπὸ τὸν κατὰ τὸ Μιάθιον πόλεμον, ἐμαζώχθησαν ὕστερον εἰς τὴν Μέμφιν. Ὁ δὲ Καμβύσης στέλλει ἕνα κάτεργον Μυτιληναῖικον, ὁποῦ εὗρεν εἰς τὸ Ταμιάθι, μὲ ἕνα Πρέσβυν Πέρσην, καὶ ἀναβαίνωντας τὸν ποταμὸν, ἦλθεν εἰς Μέμφιν, καὶ ἔζητα τοὺς Αἰγυπτίους νὰ προσκυνήσουσι χωρὶς πόλεμον. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι, βλέποντες τὸ κάτεργον ὁποῦ ἔφθασεν εἰς τὴν ἄκρην τοῦ ποταμοῦ, ἔδραμον ἔξω ἀπὸ τὰ τειχία, καὶ τὸ μὲν κάτεργον διέφθειραν, τοὺς δὲ ἀνθρώπους κατέκοψαν ὡς πρόβατα, κρεμάσαντες τὰ κρέατά τους ἐπάνω εἰς τὰ τείχη τοῦ Κάστρου. Ἀναβὰς δὲ ὁ Καμβύσης μετὰ ταῦτα εἰς Μέμφιν, τὴν ἐτριγύρωσε, καὶ εἰς δέκα ἡμέραις, πολεμῶντάς την, τὴν ἐπῆρε. καὶ ἐπίασε σκλάβους ὅλους τοὺς ἐν αὐτῇ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ αὐτὸν δὴ τὸν Βασιλέα Ψαμμιτίτον, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσε μόνον μῆνας ἕξ, ὁ δὲ τούτου Πατὴρ ἐβασίλευσε χρόνους τεσσαράκοντα ἕξ. Παρέλαβε δὲ ὁ Καμβύσης τὴν Αἴγυπτον, ἔτος ἀπὸ κτίσεως Κόσμου, γυλε. ἡ δὲ ἄλλη ἅπασα Λυβίη, ἤγουν ἡ Μπαρμπαρία, μαθόντες τὰ γινόμενα ὑπὸ Καμβύσου εἰς Αἴγυπτον, ἔστειλαν μὲ δῶρα καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν, καὶ ἔταξαν νὰ τοῦ δίδουσι τέλος, ἤτοι χαράτζιον. Ὁ δὲ Καμβύσης, ἀφ᾽ οὗ ἐβασίλευσεν Αἰγύπτου, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὰ Βασίλεια, εὔγαλε καὶ ἐκάθισεν ἔξω εἰς τὸν δρόμον τὸν τρισάθλιον Ψαμμιτίτον, ὁμοῦ καὶ μὲ ἄλλους σκλάβους τοὺς πρώτους τῆς Αἰγύπτου. Ἔπειτα θέλωντας νὰ δοκιμάσῃ τὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ Ψαμμιτίτου, ἔστειλε τὴν θυγατέρα του νὰ περάσῃ ἀπέμπροσθέ του φορεμένη σκλάβας φορεσίαν, ὁμοῦ μὲ ἄλλα κορίτζια τῶν πρώτων τῆς Αἰγύπτου, φορεμένα καὶ αὐτὰ σὰν σκλάβαις, καὶ νὰ ἔλθουν εἰς τὸ

ποτάμι

Ψαμμηνίτου μεγαλοψυχία.

ποτάμι νὰ πάρουν νερόν. Αἱ μὲν οὖν κόραι, ὡς ἐβγῆκαν καὶ ἔφθασαν ὅπου ἐκάθουντο οἱ Πατέρες τους, ἐβόησαν ἅπασαι ὁμοῦ φωνὴν ἀρομεῖαν μετὰ κλαυθμοῦ καὶ δακρύων, ὁμοίως καὶ οἱ τούτων Πατέρες. Ὁ δὲ Ψαμμηνίτος, κλίνας κάτω τὸ πρόσωπον, οὔτε εἶδεν, οὔτε ἐλάλησεν, οὔτε κἂν ἐστέναξε. Μετὰ ταῦτα ὁ Καμβύσις ἀπεφάσισε μὲ τοὺς Κριτάς του νὰ φονεύσουσι διὰ τοὺς Μυτιληναίους ὁποῦ οἱ Αἰγύπτιοι ἐφόνευσαν, ἀντὶ ἑνὸς Μυτιληναίου, δέκα Αἰγυπτίους ἀπὸ τοὺς πρώτους. καὶ δή, ὄντες οἱ Μυτιληναῖοι διακόσιοι, ἔκλεξαν δύο χιλιάδες νέους Ἀρχοντόπουλα νὰ τοὺς φονεύσουσι, πρῶτος εἰς ὅλους τούτους, ὁ Υἱὸς τοῦ Ψαμμηνίτου. Ὅταν γοῦν ἔμελλον νὰ τοὺς φέρουν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, ἐπρόσταξε νὰ βγάλουν πάλιν τοὺς Πατέρας τους ἔξω, νὰ τοὺς βλέπουν. καὶ δὴ τοὺς ἐπέρασαν ὅλους ἀπεμπροσθά τους, δεμένους τὸν τράχηλον μὲ σχοινίον, καὶ εἰς τὸ στόμα ἔχοντες σαλιβάρια, ὡς ἄλογα. Ἔκλαυσαν γοῦν καὶ τότε πάντες πλέον, ἢ πρότερον, τοιοῦτον θέαμα ἐλεεινὸν βλέποντες, νέους ἐβγενικοὺς καὶ ὡραίους νὰ τοὺς σύρνουσιν ὡς πρόβατα εἰς τὴν σφαγήν, ὧν πρῶτος ἦν ὁ τοῦ Βασιλέως Υἱός, μάλιστα δὲ πατέρες ὄντες οἱ θεωροῦντες τοὺς ἰδίους υἱοὺς πρὸς θάνατον φερομένους. Ὁ δὲ Ψαμμηνίτος, πάντων κλαιόντων, αὐτὸς μόνος οὐκ ἔκλαυσεν, ἀλλὰ ἔκαμεν, ὡς καὶ πρότερον, ὅτε εἶδε τὴν θυγατέρα του καὶ ἦλθον εἰς τὸ ποτάμι νὰ φέρῃ νερὸν ὡς δούλη. Περνῶντες δὲ οὗτοι οἱ κατάδικοι, ἔτυχε νὰ περάσῃ ἕνας γέρων πτωχὸς ζητῶντας ἐλεημοσύνην. καὶ οὗτος πρότερον ἦτον Ἄρχων πλούσιος, φίλος καὶ ὁμοτράπεζος τοῦ Ψαμμηνίτου. Τοῦτον δὲ ἰδὼν ὁ Ψαμμηνίτος, ὁποῦ μήτε ἰδὼν τὴν θυγατέρα του τόσον καταφρονεμένην, ἐστέναξε, μήτε βλέπων τὸν Υἱόν του συρόμενον εἰς θάνατον, ἔκλαυσεν, εἰς τοῦτον ὅμως τὸν φίλον του, βλέποντας τὴν πτωχήν του δυστυχίαν, καὶ ἐνθυμούμενος τὴν προτέραν του εὐτυχίαν, ἔκλαυσε δυνατά, δέρνοντας τὴν κεφαλήν του, καὶ λέγοντας πρὸς αὐτόν. ἀλλοίμονον, ταλαίπωρε πῶς ἐκατεστήθης; Ἔστεκον γοῦν τρεῖς φύλακες, καὶ τὸν ἐφύλαγον τί λέγει καὶ τί κάμνει, βλέποντες τὴν θυγατέρα του καὶ τὸν υἱόν του, διὰ νὰ τὰ λέγουσι τοῦ Καμβύσῃ. Ὡς δὲ τοῦ εἶπαν, ὅτι εἰς τὰ παιδία του ποσῶς δὲν ἔκλαυσεν, εἰς δὲ τὸν φίλον του τὸν πτωχὸν ἔκλαυσε δυνατά, τοῦ ἐμήνυσεν ὁ Καμβύσης, ἐρωτῶντάς τον τὴν αἰτίαν. Αὐτὸς δὲ τοῦ ἀπεκρίθη λέγων. ὦ Καμβύση, υἱὲ τοῦ Κύρου, ἡ ἐδική μου συμφορὰ καὶ τὰ πάθημά μου εἶναι τόσον μεγάλα, ὁποῦ δάκρυα δὲν ἔχω τόσον ἀρκετά, ὅσον χρειάζεται νὰ κλαύσω. τούτου δὲ τοῦ φίλου μου ἡ συμφορά, ὁποῦ εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν τοῦ γήρους του ἐδυστύχησε μεγάλως, εἶναι ἀξία δακρύων, καὶ διὰ τοῦτο ἔκλαυσα. Ἐπαίνεσε δὲ ὁ Καμβύσης τὴν ἀπόκρισιν, καὶ εἶπεν, ὅτι ἀληθῶς εἶπεν ὁ Ψαμμηνίτος. διότι εἰς τὰς μεγάλας λύπας ξηραίνονται αἱ πηγαὶ τῶν δακρύων. ἐπρόσταξε δὲ τότε

ὁ Καμ-

ὁ Καμβύσης ... ... νὰ γλυπωσοῦσι τον ... ... θάνατον ὅμως ἦλθον καὶ τὸν εὗρον θανατωμένον. διότι αὐτὸν πρῶτον ἐθανάτωσαν, τὸν δὲ Ψαμμινίτον αὐτὸν ἐπῆρε μαζί του εἰς τὸ Παλάτιόν του, καὶ τὸν ἔθρεφε βασιλικῶς. καὶ τάχα ἤθελε νὰ δώσῃ καὶ τὴν Αἴγυπτον νὰ τὴν ὁρίζῃ ἐπιτροπικῶς, ἐὰν δὲν εἶχεν ὑποψίαν εἰς αὐτὸν νὰ μὴν ἀποστατίσῃ τὴν Αἴγυπτον, νὰ βασιλεύσῃ πάλιν μόνος του. Ἀπὸ μὲν οὖν τοῦ Ψαμμινίτου ὑστέρου Βασιλέως Αἰγυπτίων, ἕως τοῦ Ψαμμητείχου, ἀριθμοῦνται χρόνοι ἑκατὸν τριανταπέντε, Βασιλεῖς δὲ ἕξ. ἔπειτα ὑποτάχθη ἡ Βασιλεία αὕτη εἰς τοὺς Πέρσας λαμβάνωντας ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν τὴν τῶν Περσῶν Βασιλείαν, ὕστερον μετὰ διακοσίους χρόνους. Βασιλεῖς δὲ γεγόνασι Περσῶν, ἀπὸ τοῦ Καμβύση ἕως Ἀλεξάνδρου, ἐννέα. καὶ οὗτοι πάντες εἶχον τὴν Αἴγυπτον εἰς τὴν ὑποταγήν τους, ὡς εἴπομεν καὶ ἀνωτέρω.

Βασιλεῖς Περσῶν οἱ ὁρίσαντες τὴν Αἴγυπτον.

Καὶ πρῶτος ὁ Καμβύσης. ἔζησεν ἔτη, η'. εἰς τὴν Βασιλείαν.

γ,ωμγ'. Κόσμ.	Βασιλεύει	Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπου. ἔζησεν	ἔτη, λς'.
γ,υοθ'.	Βασιλεύει	Ξέρξης.	ἔτη, κα'.
γ,φ'.	Βασιλεύει	Ἀρταξέρξης,	ἔτη, μδ'.
γ,φμδ'.	Βασιλεύει	Δαρεῖος β'. ὁ Νόθος.	ἔτη, ιθ'.
γ,φξγ'.	Βασιλεύει	Ἀρταξέρξης ὁ μέγας.	ἔτη, λς'.
γ,φϙθ'.	Βασιλεύει	Ὦχος.	ἔτη, κς'.
γ,χκε'.	Βασιλεύει	Ἄρσης.	ἔτη, δ'.
γ,χκθ'.	Βασιλεύει	Δαρεῖος ὁ Ὕστερος.	ἔτη, ς'.

Ἔλαβε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν Βασιλείαν Περσῶν, νικήσας τοῦτον τὸν ὕστερον Δαρεῖον, ἔτος ἀπὸ κτίσεως Κόσμου, γ,χλδ'. Ἔζησε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν Βασιλείαν ταύτην, χρόνους δώδεκα. καὶ ἐμερίσθη ἡ Βασιλεία του ὅλη εἰς πολλὰς Ἀρχὰς, καὶ ἔγιναν πολλοὶ Βασιλεῖς. τοὺς ὁποίους αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος ἀποθνήσκων, καὶ κάνωντας διαθήκην, ἐδιάταξεν εἰς ποῖον τόπον καθ' ἕνας νὰ βασιλεύσῃ. Ἦσαν δὲ τοῦτοι ὅλοι φίλοι του, καὶ σύνδρομοί του εἰς τὸν πόλεμον. ἀπὸ τούτους ἦτον ἕνας καὶ ὁ Πτολεμαῖος, ὁ λεγόμενος τοῦ Λάγου. τούτου ἔδωσε τὴν Αἴγυπτον νὰ βασιλεύῃ, καὶ ἔστησε τὰ Βασίλεια εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος ἔκτισε, καὶ τὴν ὠνόμασεν οὕτως, ἀπὸ τὸ ὄνομά του, Ἀλεξάνδρειαν.

Περὶ τοῦ Παλαιοῦ ἔτους, ὅτι οὐ τὸ αὐτὸ παρὰ πᾶσι.

ΚΆνει χρεία ὅμως νὰ ἰξεύρωμεν πῶς τὸ παλαιὸν ἔτος, τὸ ἀπὸ κτίσεως Κόσμου εἶναι διάφορον. διότι ὅλοι μὲν ἀσυμφωνοῦσιν εἰς αὐτό. οἱ γὰρ Ἑβραῖοι ἄλλως τὸ μετροῦσι, καὶ οἱ Λατῖνοι ἄλλως, καὶ ἡμεῖς οἱ Γραικοὶ ἄλλως. Οἱ μὲν γὰρ Λατῖνοι τὰ ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ἔτη ἕως Χριστοῦ, ἀριθμοῦσι γ,φξγ΄. ἡμεῖς δὲ οἱ Γραικοὶ ἀριθμοῦμεν ἔτη ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ἕως Χριστοῦ, ε,φϛ΄. Εὑρίσκεται λοιπὸν τὸ τῶν Λατίνων παλαιὸν ἔτος ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ ἐδικόν μας α φ μ γ΄. Τὰς γοῦν Βασιλείας τῶν Αἰγυπτίων Βασιλέων ἐγράψαμεν κατὰ τὸ ἔτος ὅπου μετροῦσιν οἱ Λατῖνοι, τὸ δὲ ἔτος τῶν Πτολεμαίων γράφομεν ἐδῶ κατὰ τὸ ἔτος ὅπου μετροῦμεν ἡμεῖς οἱ Γραικοί. Ἐάν τις οὖν θέλει νὰ εὕρῃ καὶ τὸ ἔτος τῶν πάλαι τῆς Αἰγύπτου Βασιλέων, ἂς προσθέσῃ εἰς τὸ ἔτος τῶν Λατίνων τὰ α φ μ γ΄. καὶ ἂς τὰ σουμμάρῃ, καὶ εὑρήσει τὸ ἔτος ὅπου γράφομεν ἡμεῖς οἱ Γραικοί.

Βασιλεία τῶν Πτολεμαίων Βασιλέων τῆς Αἰγύπτου.

ἜΤους ἀπὸ Κόσμου, κατὰ μὲν τοὺς Λατίνους γ,χμα΄. κατὰ δὲ τοὺς Γραικοὺς ἡμᾶς ε,ρπγ΄. Μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον βασιλεύει τῆς Ἀ-
Πτλεμ. λεξανδρείας καὶ Αἰγύπτου Πτολεμαῖος ὁ Λάγου. οὗτος ἔζησε χρόνους εἰς τὴν
ὁ Λάγου· Βασιλείαν, κή.

Φιλάδ. Μετὰ τοῦτον βασιλεύει ὁ Υἱός του, Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος λεγόμενος, ἔτος ἀπὸ κτίσεως Κόσμου κατὰ Γραικοὺς ε,σια. οὗτος ἐμεταγλώττισε τὴν Θείαν Γραφὴν ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκὸν εἰς τὸ Ἑλληνικόν. ἔζησεν ἔτη, λή.

Εὐεργέτης. Μετὰ τοῦτον βασιλεύει ὁ Υἱός του, Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης καλούμενος. Εἰς τοῦτο τὸν καιρὸν ἦτον ὁ Υἱὸς τοῦ Σειράχ. βασιλεύει καὶ οὗτος ἔτη, κϛ΄.

Φιλοπάτωρ. Ἔπειτα ὁ Υἱὸς αὐτοῦ, Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ λεγόμενος. Οὗτος, αἰχμαλωτίσας τοὺς Ἑβραίους μὲ πόλεμον, τοὺς ἔφερεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ σκλάβους εἰς τὴν Αἴγυπτον. Θαυματουργεῖ δὲ κἀνταῦθα ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων. διότι οὗτος ὁ Φιλοπάτωρ ἐπότισε κρασὶ τοὺς πεντακοσίους ἐλέφαντας ὅπου εἶχεν, ἔπειτα τοὺς ἄφησε μεθυσμένους κατεπάνω τῶν Ἑβραίων νὰ τοὺς διασπαράξωσιν. οἱ δὲ ἐλέφαντες μεθυσμένοι ὄντες, ἔδραμον ὡς λυσσασμένοι πρὸς τοὺς στρατιώτας τοῦ Πτολεμαίου καὶ τοὺς ἐξέσχισαν. Τότε, θαυμάσας καὶ φοβηθεὶς ὁ Βασιλεὺς Πτολεμαῖος, ἠλευθέρωσε τοὺς Ἑβραίους. Ταῦτα ὁ Κεδρηνὸς λέγει. ἔζησε δὲ καὶ οὗτος εἰς τὴν Βασιλείαν ἔτη, ιζ΄.

Ἔπειτα

Ἐπιφαν. Φιλομήτωρ.

Ἔπειτα βασιλεύει ὁ Υἱός του, Πτολεμαῖος ὁ Ἐπιφανὴς, ἔτη κδ'.

Εἶτα ὁ τούτου Υἱὸς, Πτολεμαῖος ὁ Φιλομήτωρ. εἰς τὸν καιρὸν τούτου ὁ Ἀντίοχος ἐθανάτωσε τοὺς ἑπτὰ Μακκαβαίους. ἔζησε καὶ οὗτος χρόνους λε'.

Εὐεργέτης, β'. ὁ Φοῦσκ.

Μετὰ τοῦτον, Πτολεμαῖος ὁ δεύτερος Εὐεργέτης, ἔτη κθ'. ἦν δὲ Ἀδελφὸς τοῦ Φιλομήτορος.

Ἔπειτα Πτολεμαῖος ὁ Φοῦσκος, οὕτω λεγόμενος, διὰ τὸ εἶναι ἐξογκωμένον τὸ σῶμα. ὁ δὲ Στράβων λέγει, ὅτι ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς εἶναι ὁ δεύτερος Εὐεργέτης, λεγόμενος καὶ Φοῦσκος. ἐβασίλευσεν ὅμως καὶ οὗτος χρόνους ιζ'. μῆνας, ς'.

Ἀλεξᾶς

Εἶτα Ἀλεξᾶς ὁ Πτολεμαῖος χρόνους, ι.

Αὐλητὴς

Ἔπειτα Πτολεμαῖος, ὁ δεύτερος Σωτὴρ, Υἱὸς τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου, βασιλεύει ἔτη, κθ'. Τοῦτον φασὶν Αὐλητὴν εἶναι, καὶ ἀσελγῆ, καὶ ἀνάξιον τῆς Βασιλείας. Ἀπὸ τούτους ὅλους τοὺς Πτολεμαίους, οἱ δύο μόνον ἦσαν Βασιλεῖς καλοὶ, καὶ χρήσιμοι. ἀπὸ δὲ τοῦ τρίτου, καὶ καθεξῆς, ὅλοι ἦσαν ἀνάξιοι τῆς Βασιλείας. πλέον χειρότεροι δὲ ἦσαν ὁ τέταρτος, καὶ ὁ ἕβδομος, καὶ πολλῷ πλέον χειρότερος τοῦτος ὁ ὕστερος, ὁ Αὐλητὴς λεγόμενος. διότι ὑπερφύσιν ἠγάπησε νὰ μανθάνῃ νὰ παίζῃ τοὺς αὐλοὺς, ἤγουν τὴν κοινῶς λεγομένην φλογέραν. ὅθεν οἱ Ἀλεξανδρεῖς τὸν ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν Βασιλείαν. Εἶχε δὲ δύο παιδία ἀρσενικὰ μικρὰ, καὶ μίαν θυγατέρα μεγάλην, Κλεοπάτραν. καὶ διώξαντες τὸν Αὐλητὴν, ἔστησαν τὴν Κλεοπάτραν Βασίλισσαν τῆς Αἰγύπτου.

Κλεοπάτρα

Αὕτη γοῦν λαβοῦσα τὴν Βασιλείαν τοῦ Πατρός της, ἔστειλεν ἀπὸ τὴν Συρίαν, καὶ ἔφερε κάποιον φαυλόβιον ἄνθρωπον· ὁ ὁποῖος ἐφήμιζε τὸν ἑαυτόν του νὰ εἶναι ἀπὸ γένος τῶν Βασιλέων τῆς Συρίας. καὶ αὐτὸν ἔλαβε διὰ ἄνδρα της. Ὕστερα, ἀφ' οὗ τὸν ἐγνώρισεν ὅτι εἶναι χωρικὸς καὶ ἀπαίδευτος, τὸν ἐδίωξεν. ἔπειτα τῆς ἔφεραν κάποιον ἄλλον, Ἀρχέλαον τοὔνομα, λέγοντα καὶ αὐτὸν ἐκ γένους εἶναι Βασιλικοῦ, πλὴν ψευδῶς. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ καιρῷ ὁ Αὐλητὴς ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην πρὸς τὸν Βασιλέα Πομπήιον τὸν Μάγνον. διὰ συνδρομῆς δὲ καὶ βοηθείας τούτου ἀπεκατεστήθη πάλιν εἰς τὴν Βασιλείαν του, καὶ φονεύει τὴν θυγατέρα του καὶ τὸν Ἀρχέλαον τὸν ἄνδρα της. ἐβασίλευσεν ὅμως ἡ Κλεοπάτρα χρόνους η'. ὁ δὲ Αὐλητὴς, τὸ δεύτερον, ὀλίγον καιρὸν ἔζησε Βασιλεὺς, καὶ ἀπέθανεν.

ὁ Αὐλητὴς, τὸ δεύτερον.

Ἔπειτα, ὡς λέγει ὁ Στράβων, ἐβασίλευσεν ἄλλη θυγατέρα τοῦ Αὐλητοῦ μετὰ τοῦ Ἀδελφοῦ της, Κλεοπάτρα καὶ αὐτὴ λεγομένη. ἡ ὁποία ἔφυγε μὲ τὸν Ἀδελφόν της αὐτὸν εἰς τὴν Συρίαν. Φονευθέντος δὲ Πομπηίου τοῦ Μάγνου εἰς τὸ Πηλούσιον, ἦλθεν ὁ Καίσαρ, καὶ ἐφόνευσε τὸ παιδὶ, καὶ τὴν Κλεοπάτραν ἐκάλεσεν ἀπὸ τὴν Συρίαν, καὶ τὴν ἀπεκατάστησε νὰ βασιλεύῃ μὲ τὸ ἄλλο παιδὶ τὸν Ἀδελφόν της, πολλὰ μικρὸν ὄντα. Μετὰ ταῦτα τὴν ἔλαβεν ὁ Ἀντώνιος εἰς γυναῖκα, καὶ παιδία ἐξ αὐτῆς ἔκα-

μίω. Ὕστερον δὲ ἐλθὼν ὁ Αὔγουστος Καῖσαρ ἔλαβε τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἔκτοτε ὑπετάχθη πᾶσα ἡ Αἴγυπτος εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Ῥωμαίων. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Στράβων.

Διονύσιος ὁ νέος Κλεοπάτρα, β.

Ὁ δὲ Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς λέγει, ὅτι μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τὴν Κλεοπάτραν χρόνους ὀκτὼ, ἐβασίλευσεν ὁ νέος Διονύσιος χρόνους, λ΄.

Ἀποθανὼν δὲ οὗτος, εἶχε θυγατέρα Κλεοπάτραν λεγομένην, καὶ ἔλαβε τὴν Βασιλείαν τοῦ Πατρός της, καὶ ἐβασίλευσε μαζὶ μὲ τὸν Ἀδελφόν της τὸν Πτολεμαῖον χρόνους ιή. ἔπειτα φονεύει τὸν Ἀδελφόν της, καὶ βασιλεύει μόνη χρόνους τέσσαρας. ὥστε συνάγεται καὶ ἀπὸ τοὺς δύο τούτους, ὅτι δύο Κλεοπάτραι ἐβασίλευσαν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ Αἴγυπτον. Εἰς δὲ τὸν καιρὸν τῆς ὑστέρας Κλεοπάτρας ἔπαυσεν ἡ Βασιλεία τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ὑπετάχθη, ὡς εἴπομεν, ἡ Βασιλεία εἰς τοὺς Καίσαρας τῆς Ῥώμης, τῆς τε Παλαιᾶς, καὶ τῆς Νέας, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, λέγω, ἕως τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ Ῥωμαίων Αὐτοκράτορος. Ἀφ' οὗ γὰρ οὗτος ὁ Βασιλεὺς ἀπέθανεν, ἄρχισε, νὰ ταπεινώνεται ἡ Βασιλεία τῶν Ῥωμαίων, καὶ νὰ αὐξαίνῃ ἡ ἐξουσία τῶν Ἰσμαηλιτῶν διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ Μωάμεθ. καὶ ἀφοντότες ἄρχησαν τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα κακὰ εἰς τὰ μέρη Συρίας, Παλαιστίνης, Ἱεροσολύμων, καὶ αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου. ὅθεν καὶ συχνῶς πολεμούμενοι οἱ τὰ μέρη ταῦτα οἰκοῦντες Χριστιανοὶ, ὠλιγόστευαν πολλὰ, παρὰ εἰς ἄλλον τόπον, καὶ πολλὰ Κάστρη καὶ Χώραις ἐρημώθησαν. Ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐσυνέβη, καὶ ἡ Αἴγυπτος νὰ μὴν ἔχῃ τὴν σήμερον τόσα Κάστρη καὶ Χώραις, ὅσας εἶχεν, ὅταν ἦτον Βασιλεία ἀφ' ἑαυτοῦ της κυριευομένη. Ἐὰν γὰρ καὶ τὴν σήμερον νὰ εἶναι τόπος καρποφόρος καὶ πλουσιώτατος, ὡς οὐδεὶς ἄλλος τόπος, ἀλλ' ὅμως παλαιὰ ἦτον πολὺ πλέον πλουσιώτερος, πολυανθρωπότερος, παρὰ ὁποῦ εἶναι τώρα.

Σύντομος περιγραφὴ τῆς Αἰθιοπίας, ἢ ὅλης τῆς Λυβίας, εἰς τὴν ὁποίαν Λυβίαν φαίνεται νὰ εὑρίσκεται τὸ περισσότερον μέρος τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, καὶ νέους Γεωγράφους.

ΜΕλλοντες νὰ διηγηθοῦμεν τὰ πολλὰ κακὰ, ὁποῦ εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀραβίας, Αἰγύπτου, Ἱεροσολύμων, καὶ Δαμασκοῦ, ἐσυνέβησαν εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια τῶν Χριστιανῶν, καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον, τῆς ὁποίας τοὺς παλαιοὺς Βασιλεῖς ἕως τώρα ἱστορήσαμεν, ἀναγκαῖον μοῦ ἐφάνη νὰ κάμωμεν μίαν σύντομον περιγραφὴν τῆς ὅλης Λυβίης, διὰ νὰ δείξωμεν εἰς ποῖον μέρος ταύτης εὑρίσκεται ἡ Αἴγυπτος. μὲ τὸ ὁποῖον θέλομεν δείξει τὴν εὐτυχίαν τούτου τοῦ τόπου, καὶ τὴν μεγαλειότητα τῆς Βασιλείας ὁποῦ εἶχε παλαιά. καὶ ὅτι τώρα δὲν εἶναι κα-

θὼς

θῶς τότε ἦτον εὐδαιμονεστάτη καὶ εὐτυχεστάτη, ἀλλὰ πολλὰ ταπεινοτέρα διὰ τὰς συχνὰς ἐπαναστάσεις ὁποῦ ἔγιναν εἰς αὐτήν.

Περιγραφὴ τῆς ὅλης Λυβίης, καὶ Αἰθιοπίας.

Η Μὲν οὖν Λυβίη πᾶσα σχεδὸν καὶ ἡ ταύτης περίμετρος τριγυρίζεται ὑπὸ τριῶν θαλασσῶν, τῆς τε καθ' ἡμᾶς λεγομένης Ἄσπρης Θαλάσσης, καὶ τῆς ἔξω θαλάσσης τοῦ λεγομένου Μεγάλου Ὠκεανοῦ, καὶ τρίτης, τοῦ Ἀραβικοῦ Κόλπου, ὅστις καὶ Θάλασσα Ἐρυθρὰ λέγεται. διότι, εὐγαίνωντας ἔξω τὸ στενὸν τῆς Ἀγγλιτέρας μὲ καράβι, καὶ πλέωντας ὅλον τὸ ζερβὸν μέρος, ἠμπορεῖς νὰ γυρίσῃς νὰ ἔλθῃς ἕως μέσα εἰς τὸν Κόρφον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, νὰ γυρίσῃς ἕνα γύρον διὰ θαλάσσης ὅλην τὴν Λυβίην. ἡ ὁποία εἶναι ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ τρία μέρη τοῦ Κόσμου, Εὐρώπην, Ἀσίαν, καὶ αὐτὴν τὴν Λυβίην. Ὅμως τούτου λέγω τοῦ μέρους ἡ περίμετρος καὶ ὁ γύρος εἶναι ὅλος θάλασσα πλεύσιμος, πλὴν ὀλίγον ὁποῦ σμίγει μὲ τὴν Ἀσίαν γῆν, ὅσον τεσσάρων, ἢ πέντε ἡμερῶν δρόμον, ἀπὸ τὸ λεγόμενον Ταμιάθι, ἕως τὴν ἄκρην τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, τὸ νῦν λεγόμενον Σουβεήσιον. Ἀπὸ μὲν τὸ Βόρειον μέρος ἔχει ἀπὸ τὸ Ῥαχίτι, ἕως τὸ στενὸν τῆς Ἀγγλιτέρας, παραθαλάσσιον τῆς Ἄσπρης λεγομένης Θαλάσσης, τὴν Μπαρμπαρίαν. ἔξω δὲ ἀπὸ τὸ στενὸν, ἀπὸ τὸ Δυτικὸν μέρος, γυρίζωντας ζερβὰ, ἔχει τὸν Μέγαν Ὠκεανὸν, ἤγουν τὴν Μεγάλην Θάλασσαν, νὰ ἀναβαίνῃς πρὸς Νότον. Ἔπειτα νὰ γυρίσῃς κατὰ Ἀνατολὰς, καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Βορρᾶν, ἕως νὰ σέβῃς εἰς τὸν Κόρφον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, νὰ κατέβῃς εἰς τὸ Σουβεήσιον, ὁποῦ εἴπαμεν. καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὴν Ἄσπρην Θάλασσαν δρόμον ἡμερῶν πέντε.

Περὶ τοῦ μέτρου τῆς Λυβίης κατὰ μῆκος καὶ πλάτος.

ΕΙναι δὲ τὸ μάκρος τῆς Λυβίης, κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν, Βορρᾶν καὶ Νότον μετρουμένη, μίλια πέντε χιλιάδες καὶ ἑπτακόσια. εὑρίσκεται τοῦτο φανερὰ, μετρῶντας τινὰς τὰ κλίματα, εἰς τὰ ὁποῖα διαιρεῖται. τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς εἶναι ἄλλο πίσον. Δὲν εἶναι ὅμως εἰς σχῆμα τετράγωνον, ἀλλὰ πυραμοειδές. διότι δὲν εἶναι ὅλον της τὸ πλάτος ἴσον, ἀλλὰ ὅσον ἁπλώνεται ἀπὸ τὸν Βορρᾶν εἰς τὸν Νότον, πίσον στενεύει, ὅσον νὰ ἔλθῃ ἔξω εἰς ἕνα Ἀκρωτήριον στενὸν, ὁποῦ λέγεται Φράγγικα, Κάπος ντὲ Μπόνα Σπεράντζα, ἤγουν ἀκρωτήριον τῆς καλῆς Ἐλπίδας, καὶ ἐκεῖ τελειώνει ἡ Λυβίη, ἤτοι ἡ Αἰθιοπία. ὅτι ἀπ' ἐκεῖθεν εἶναι ἡ Μεγάλη Θάλασσα, ὁ λεγόμενος Ὠκεανός.

Περὶ τῶν ἀνθρώπων, ὁποῦ κατοικοῦσιν εἰς τὴν μέσην τῆς Λυβίης,

ΤΑʼ μὲν παραθαλάσσια τῆς ὅλης Λυβίης, τῆς καὶ Χαμπασίας λεγομένης, εἶναι ἡμερώτερα, παρὰ τοὺς τόπους ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν μέσην, ἤτοι τὴν μεγάλην στερεάν. διότι εἰς αὐτὴν τὴν μέσην κατοικοῦσι γένη πολλὰ καὶ διάφορα μαύρων Ἀράβων, ἄγροικοι ὡς ἄλογα ζῶα, εἰς δὲ μόνην τὴν τιμὴν καὶ πραγματείαν τοῦ χρυσαφίου εἶναι πολλὰ ἐπιτήδειοι. διότι αὐτοὶ εὐγάζουσιν ἀπὸ τὸν τόπον τους τὸ χρυσάφι. ἀνάμεσα εἰς τοὺς ὁποίους ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους λέγουσι Τρωγλοδύτας. διότι ἀπὸ τὸ πολὺ τοῦ Ἡλίου καῦμα, ὁποῦ εἶναι εἰς τὸν τόπον τους, καίουσιν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν γῆν τρύπαις, καὶ κατοικοῦσι. τρώγλη γὰρ λέγεται τὸ ὑπὸ τὴν γῆν σπήλαιον. οὗτοι, λέγω, ὅμως περισσεύουσι τοὺς ἄλλους ὅλους εἰς τὴν σκληρότητα. Τοῦτοι λοιπὸν ὅλοι εἶναι μαῦροι διὰ τὸ πολὺ τοῦ Ἡλίου καῦμα. εἰς τούτους παγαίνει κάθε χρόνον καραβάνι μεγάλον ἀπὸ τὴν Μπαρμπαρίαν, περιπατοῦντες οἱ πραγματευταὶ ἐκεῖνοι μὲ τὰ καμήλια πολλὰς ἡμέρας, ὅσον νὰ φθάσουσιν ἐκεῖ. Εἶναι δὲ ὁ δρόμος ὅλος ἄμμος, βουνά, καὶ νερὸν πολλὰ ἀκριβόν. ἡ πραγματεία δὲ ὁποῦ φέρνουσιν ἀπʼ ἐκεῖ τοὺς δίδει κέρδος δεκαπλάσιον, ὅμως μὲ πολὺν κίνδυνον τῆς ζωῆς τους. διότι μερικοὺς καιροὺς σηκώνεται δυνατὸς Νότος, καὶ σηκώνει τὰ βουνὰ τοῦ ἄμμου ὁλόκληρα, καὶ τὰ φέρνει εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ὅσους ἀνθρώπους, ἢ ζῶα εὕρῃ ἐκεῖ, τὰ σκεπάζει μὲ τὴν ἄμμον, καὶ χάνονται παντελῶς. Εἶναι δὲ ὁ ἄμμος ἐκεῖνος κατὰ πολλὰ ψιλὸς καὶ λεπτός, διὸ καὶ ὁ ἄνεμος τὸν σηκώνει εὔκολα.

Περὶ τῶν Πορτουγέζων, πῶς ἐκατοίκησαν εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰθιοπίας.

ΟἹ μὲν Πορτουγέζοι, περνῶντες ἀπὸ τὴν ἔξω Θάλασσαν, καὶ ἐρχόμενοι πρὸς Νότον, (ἀφίνοντες ὀπίσω τὸ βουνὸν ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν Μαυριτανίαν, τὸ λεγόμενον παλαιὰ, Ἄτλαντα, τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον λέγουσι Βουνὸν Καθαρὸν, ἢ Ἀκρωτήριον Πράσινον) ἤρχοντο μὲ μεγάλαις Ἁρμάδαις ἐμπροσθᾶς, ἕως εἰς ἕνα τόπον, ὁποῦ γυρίζει πρὸς τὸν Λεβάντε ἕνας μεγάλος Κόρφος. εἰς τὸν ὁποῖον Κόρφον ἐμπροσθᾶς εἶναι ἕνα μεγάλον Νησὶ, καὶ λέγεται Νησὶ τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ τοῦ Ἀποστόλου, τὸ ὁποῖον ἐρημώθη ἕνα καιρὸν ἀπὸ τοὺς πολλοὺς κροκοδείλους, καὶ τὰ ὀφίδια. Τοῦτο λοιπὸν εὑρίσκοντάς το ἔρημον οἱ Πορτουγέζοι, τὸ ἐπίασαν καὶ τὸ ἐγεώργησαν, καὶ τὴν σήμερον εἶναι κατὰ πολλὰ καρποφόρον, κατοικοῦντες εἰς αὐτὸ οἱ αὐτοὶ Πορτουγέζοι. γίνεται δὲ εἰς αὐτὸ ζάχαρι πολλή. Ἀπʼ ἐκεῖ, παγαίνοντες ἐμπροσθᾶς, εὕγαιναν ἀνθρώπους πολλοὺς εἰς τὴν

χῶν τὴν παραθαλασσίαν, κατασκοπεύοντες τοὺς τόπους καὶ τοὺς λιμιῶνας τῶν Μαύρων. ἕως καὶ μικρὸν, ἀπὸ χρόνον εἰς χρόνον, ταξιδεύοντες ἐκεῖ μὲ τὰς Ἀρμάδας τους, ἔφθασαν ἕως εἰς τὴν ἄκρην κορυφὴν τῆς Λυβίης ἡ ὁποία λέγεται Κάπο ντὲ Μπόνα Σπεράντζα, ἤγουν Ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος. Καὶ οὕτως οἱ Πορτογέζοι εἶδον καὶ ἐγνώρισαν ὅλον τὸν γύρον τὸν παραθαλάσσιον τῆς ὅλης ἔξω Λυβίης, ὁποῦ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Γεωγράφους ἦσαν τόποι ἀγνώριστοι παντελῶς καὶ ἀνιστόρητοι, τώρα δὲ καὶ πολλὰ ἐγνωσμένοι. Ἐλθόντες οὖν οἱ αὐτοὶ, ἕως μέσα εἰς τὸν κόρφον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, ἐπίασαν τὴν πραγματείαν τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, πλουσιωτάτην οὖσαν. Αὕτη ἡ Εὐδαίμων Ἀραβία λέγεται τώρα Χιντιστὰν, ὅθεν γίνονται ὅλα τὰ Ἀρωματικά.

Βασιλεῖαι τῶν ἔξω Αἰθιόπων, τῶν λεγομένων Ἀβυσσίνων, καὶ Πρετεγιάννων.

Αὐτὸς ὁ τόπος, τοῦ λεγομένου Κάπο ντὲ Μπόνα Σπεράντζα, περιέχεται ὑπὸ δύο θαλασσῶν τοῦ Ἑσπερίου Ὠκεανοῦ, καὶ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης. Εἶναι τόπος πολὺς, καὶ καλὸς, καὶ τόσος, ὅσον ὁποῦ εἶναι μοιρασμένος εἰς σαράντα Βασιλείας. καὶ πᾶσα μία Βασιλεία ἀπὸ ταύτας ἀλλάσσει ἀπὸ τὰς ἄλλας εἰς τὰ πάντα, καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν, καὶ εἰς τὰ ἤθη, καὶ εἰς τὴν ὄψιν, καὶ εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ προσώπου. διότι ἄλλοι εἶναι μαῦροι πολλὰ, ἄλλοι ὀλιγώτερον, καὶ ἄλλοι μεσαῖοι, καὶ ἄλλοι πάλιν ἄλλως. εἶναι ὅμως ὅλοι μαῦροι, καὶ ὅλοι μὲ ἕνα ὄνομα ὀνομάζονται Ἀβυσσίνοι, καὶ Πρετεγιάννοι.

Περὶ τῆς Βασιλείας τῆς λεγομένης Σήβης.

Ἀνάμεσα εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς Βασιλείας τῶν Ἀβυσσίνων εἶναι μία Βασιλεία, μαῦροι καὶ αὐτοὶ, ἡ ὁποία λέγεται Σήβα. ἡ ὁποία περισσεύει ὅλας τὰς ἄλλας Βασιλείας τῶν Μαύρων εἰς τὴν καλωσύνην καὶ εὐμορφίαν τοῦ τόπου, εἰς τὰ καλὰ ἤθη, καὶ εἰς τὴν εἰρηνικὴν καὶ γαληνιωτάτην Πολιτείαν. ὅτι λέγουσι, πῶς εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Πολιτείας, νὰ εἶναι παρόμοιοι μὲ τοὺς Βενετζιάνους. Οἱ Νόμοι τῆς Πολιτείας κρίνουσιν ἐξίσου τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρὸν, τὸν πλούσιον καὶ τὸν πτωχόν. Δίδουσιν εἰς τὸν Βασιλέα τους οἱ Ἄρχοντες μεγάλην ὑποταγὴν, καὶ τιμὴν, ὥστε ὁποῦ εἰς ὅλα τους τὰ Κριτήρια καὶ τὰς πράξεις πάντοτε φημίζουσι τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως. ἐξουσιάζουσιν ὅμως καὶ οἱ Ἄρχοντες εἰς τὰ δημόσια καὶ πολιτικὰ πράγματα, ὡσὰν καὶ τοὺς Ἄρχοντας τοὺς Βενετζιάνους. Ἔχουσι νόμον, τὸν ἄνθρωπον τὸν φονέα, νὰ τὸν παραδίδουσι δεμένον εἰς τὴν γενεὰν τοῦ φονευθέντος, νὰ τὸν κάνουσιν ἐκεῖνοι ὅπως θέλουσι. Τοὺς κλέπτας τυφλώνουσι. τοὺς ἀρσενοκοίτας φονεύουσι.

τὰ ἄλλα πταισίματα τὰ κρίνουσι, καθὼς ἀποφασίσουσιν οἱ Νομοκράται, εἰς τῶν ὁποίων τὴν κρίσιν δῶρα ποσῶς δὲν ἀκούονται. Σπέρνουσι, καὶ θερίζουσι τρεῖς φοραῖς τὸν χρόνον, ὥστε ὁποῦ συμβαίνει νὰ ἔχουσι πάντοτε Φθινόπωρον, καὶ διὰ τοῦτο πάντοτε χαίρονται μὲ φαγία καὶ ποτά. Κάθε μῆνα εὑρίσκονται ἐκεῖ σῦκα χλωρὰ, καὶ πεπόνια, καὶ κουκκία, καὶ ῥεβύθια χλωρά. Εἶναι δὲ Χριστιανοὶ, οἱ ὁποῖοι λέγουν, ὅτι νὰ ἐδιδάχθησαν τὴν Πίστιν ἀπὸ τὸν Βαρθολομαῖον τὸν Ἀπόστολον, καὶ ἀπὸ τὸν Φίλιππον τὸν Διάκονον, ὁποῦ ἐβάπτισε τὸν Εὐνοῦχον τῆς Βασιλίσσης τῶν Αἰθιόπων, τῆς λεγομένης Κανδάκης, ἡ ὁποία πρώτη ἔλαβε τὴν Πίστιν. Βαπτίζονται δὲ ὡς Χριστιανοί. πλὴν, ὄντες Ἑβραῖοι τὸ πρότερον, κρατοῦσιν ἀκόμι τινὲς ἐξ αὐτῶν τὴν Ἰουδαϊκὴν περιτομὴν, οὐ μόνον ἄνδρες, ἀλλ᾽ ὡς λέγουσι, καὶ γυναῖκες. Ἔχουσι καὶ Πατριάρχην, ὁ ὁποῖος ἔχει πολλὰ καὶ πλούσια εἰσοδήματα ἀπὸ τὸν Βασιλέα, διὰ νὰ ἔχῃ νὰ δίδῃ ἐλεημοσύνην πτωχῶν καὶ ἀδυνάτων, καὶ εἰς Μοναστήρια, τὰ ὁποῖα εἶναι πάμπολλα εἰς αὐτὴν τὴν Βασιλείαν. Ἐδόθεν κατὰ τὸ Βόρειον μέρος ἀπὸ ταύτην τὴν Βασιλείαν, εἰς τὸ παραθαλάσσιον τὸ κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, εἶναι ἄλλη Βασιλεία Ἀράπιδων, πιστεύοντες τὸν Μωάμεθ, ὡς καὶ οἱ παρ᾽ ἡμῖν Τοῦρκοι. Τοῦτοι δὲν ἦσαν ἐκεῖ ἀπὸ τὸ πρῶτον, ἀλλὰ περνῶντες τὸ ἔξω μέρος τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, ὁποῦ στενεύει ὁ Κόρφος, καὶ εἶναι πέραμα ἀπὸ τὸ Χίτι εἰς τὴν Χαμπεσίαν, ἦλθον καὶ ἐκατοίκησαν ἕνα τόπον τῆς Χαμπεσίας ἔρημον, ὄντες πρότερον εἰς τὸ Χίττι κατοικημένοι. καταμικρὸν δὲ περνῶντες καὶ ἄλλοι, αὔξησαν, ὅσον ἐκατασήθησαν εἰς Βασίλειον πολυάνθρωπον.

Περὶ τῆς Βασιλείας τῶν Γογιάμων, καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Νείλου τοῦ Ποταμοῦ.

ΑΠὸ δὲ τὸ Νότιον μέρος τῆς Βασιλείας Σήβας, εἶναι ἄλλη μία Βασιλεία λεγομένη Γογιάμου. αὕτη στοχάζεται εἰς τὸν Πόλον τὸν Ἀνταρκτικόν. Ἐκεῖ εὑρίσκονται μεγάλα καὶ ὑψηλὰ βουνὰ, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα μεγάλα ζῶα, καὶ θηρία βλαπτικά. καὶ εἰς μὲν τὰ ἰσώματα αὐτῶν τῶν βουνῶν εὑρίσκονται πολλοὶ Ἐλέφαντες, καὶ Καμηλοπαρδάλεις. εἰς δὲ τοὺς δυσβάτους τόπους, Λέοντες, Τίγρεις, Πάνθηρες, Ἄρκτοι, καὶ οἱ λεγόμενοι Μονόκεροι, ἀπὸ τῶν ὁποίων τὸ κέρατον εἶναι τὰ ἀντιφάρμακα, τὰ λεγόμενα Λεονκόρνα. Τοῦτο τὸ ζῶον ποτὲ δὲν πιάνεται, μήτε μὲ καμίαν τέχνην. ἀφ᾽ οὗ γηράσῃ ὅμως, πίπτει τὸ κέρατόν του, καὶ τὸ εὑρίσκουσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὸ ἔχουσι διὰ μεγάλην πραγματείαν, ὅτι εἶναι πολλὰ ὠφέλιμον εἰς τὸ φαρμάκι. Τοῦτο τὸ θαυμαστὸν ἰατρικὸν καὶ θεραπευτικὸν πρᾶγμα δὲν τὸ ἔγραψε τινὰς ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς, εἰμὴ ὁ Αἰλια-

νός. Τοῦτα τὰ Βουνὰ τὰ λέγουσι Βουνὰ τοῦ Φεγγαρίου. ἢ διότι εἶναι πολλὰ ὑψηλά, ἢ διότι ἔτζι ὠνομάσθησαν ἀπὸ τὸ πρῶτον.

Περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Νείλου.

ΑΠὸ τοῦτα τὰ Βουνὰ εἶναι αἱ ἀρχαὶ τοῦ Νείλου τοῦ ποταμοῦ. διότι ἀπὸ ταῦτα καταβαίνουσι ποτάμια μικρὰ πολλά, τὰ ὁποῖα ὅλα μαζώνονται εἰς ἕνα τόπον, ὁποῦ λέγεται εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Ἀβυσσίνων, Μπέθ, ἤγουν ἔρημος. Ἀπὸ ταῦτα λοιπὸν τὰ ποτάμια τῶν Βουνῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα περνοῦσιν ἀπὸ τοὺς κάμπους τῆς εἰρημένης Βασιλείας, τῆς Γογιάνου, ποτὲ μὲν σμιγόμενα, ποτὲ δὲ χωριζόμενα, σεβαίνουσιν εἰς μίαν λίμνην ἀπὸ νερὸν γλυκὸν τόσον μεγάλην, ὁποῦ ἄλλη σὰν αὐτὴν εἰς τὸν Κόσμον δὲν εἶναι. διότι εἰς τὸν γύροντης εἶναι τρεῖς μεγάλαις Βασιλείαις. πρὸς μὲν τὸν Βορρᾶν εἶναι αὕτη ἡ Γογιανός. ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς ἡ Βεχεμέδρα, ἄλλη Βασιλεία μεγάλη. ἀπὸ δὲ τὸ Δυτικὸν μέρος, ἡ λεγομένη Ταμπαΐα. Μέσα εἰς ταύτην τὴν λίμνην εἶναι περισσότερα ἀπὸ εἴκοσι Νησία, μὲ πολλοὺς ἀνθρώπους κατοικημένους εἰς αὐτά. Εἰς κάποια Νησία ἀπὸ ταῦτα εἶναι Μοναστήρια ὡραιότατα, εἰς κατοικίαν Μοναχῶν ἀναχωρητῶν ἀπὸ κοσμικὰς συντροφίας. Ἀπὸ τοῦτην λοιπὸν τὴν λίμνην ἐβγαίνει ὁ Νεῖλος ὁ ποταμός. Ἕτεροι δὲ λέγουσι, πῶς νὰ εἶναι δύο λίμναι, ἀπὸ ταῖς ὁποίαις ἐβγαίνει τοῦτος ὁ ποταμὸς τοῦ Μισηρίου, ὁ Νεῖλος. μία, λέγω, αὕτη ὁποῦ εἴπαμεν, καὶ ἄλλη μία μικρότερη ἀπὸ ταύτην, ἡ ὁποία λέγεται Ζαφλάν. Ἀπὸ ταύταις ταῖς δύο λίμναις ἀναβαίνουσιν αἱ βροχαί, ὁποῦ κάνουσι τὸν ποταμὸν αὐτὸν νὰ ἀναβαίνῃ τὸ καλοκαίρι. διότι, ὡς καθὼς εἴπαμεν εἰς τὸ πρῶτον Τμῆμα, ὅταν εἶναι εἰς ἡμᾶς τὸ Καλοκαίρι, εἶναι εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους ὁ Χειμῶνας, κατὰ τὸ ἀνάβασμα καὶ κατάβασμα τοῦ Ἡλίου. Ἐκεῖθεν λοιπόν, ἐβγαίνωντας ὁ Νεῖλος, περνᾷ τὴν Βασιλείαν τῶν Γογιάνων, ἔπειτα ἄλλην Βασιλείαν τῶν Ἁμαρανῶν. Καὶ πρῶτον μὲν ἀρχίζει ἥσυχος καὶ γαληνός. ἔπειτα μετὰ μεγάλης βίας, ὅσον νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ λεγόμενα Ὄρη Αἰθιοπικά. ἐκεῖ δὲ ἐμποδιζόμενος ἀπὸ τὰ βουνὰ νὰ τρέχῃ τὸν δρόμον του ἴσα, κρημνίζεται ἀπὸ ἕνα ὑψηλὸν βουνὸν μὲ πολλὴν βροντισμὸν καὶ ταραχὴν τοῦ κτύπου, ὁποῦ κάνει τὸ νερόν, κρημνιζόμενον ἀπὸ τόσον ὑψηλὸν τόπον. καὶ αὐτὸς ὁ τόπος λέγεται ἀπὸ τοὺς Παλαιοὺς Καταρράκται τοῦ Νείλου. Ἄλλοι πάλιν τὸν λέγουσι Καταδούπους. λέγουσιν, ὅτι ὁ κτύπος τοῦ νεροῦ νὰ ἀκούεται τεσσάρων ἡμερῶν δρόμον. Ἀφ᾽ οὗ δὲ κατέβη τὸ βουνόν, τρέχει πάλιν περισσὸν διάστημα ἡσύχως καὶ γαληνῶς. ἔπειτα σχίζεται εἰς δύο, καὶ περνῶντας πολλὴν τόπον οὕτω χωρισά, σμίγει πάλιν, καὶ εἰς τὸ μέσον κάνει ἕνα Νησὶ μεγάλον καὶ ὀνομαστόν, ὡσὰν τὴν Ἀγγλιτέραν, τὸ ὁποῖον λέγεται ἀπὸ τοὺς Παλαιοὺς Μερόη. Εἰς τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τούτου τοῦ Νησίου, ὁποῦ τρέχει τὸ μισὸν ποτάμι, εἶναι ἄλλο μικρὸν βουνόν, καὶ

Καταρράκται τοῦ Νείλου.

κρημνίζεται καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὸ νερόν. λέγεται καὶ ὁ τόπος ἐκεῖνος μικρὰς Καταῤῥάκτης. Τοῦτον μόνον εὗρεν ὁ Πτολεμαῖος. διότι οἱ μεγάλοι Καταῤῥάκται ὕστερον εὑρέθησαν. Εἶναι ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ Νησὶ τὴν Μερόην, τρεῖς Βασιλεῖαι. ἡ μία ἡ μεγαλήτερη πιστεύουσιν, ὡς καὶ οἱ Τοῦρκοι, εἶναι ὅμως μαῦροι Ἀράπιδες. αἱ δὲ ἄλλαι δύο εἶναι Χριστιανοὶ, ἐτερόδοξοι ὅμως. Τοῦτο τὸ Νησὶ ἐλέγετο πρότερον Νῆσος Ἐλεφαντίνη. ὁ δὲ Καμβύσης, Βασιλεὺς τῆς Περσίας, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μὲ πόλεμον τὴν Βασιλείαν αὐτὴν τῆς Αἰγύπτου, ἠθέλησε νὰ ἀνέβῃ ἐπάνω νὰ ἰσοφήσῃ ὅλον τὸν ποταμὸν, ἕως ποῦ ἠμπορεῖ νὰ ἀνέβῃ τινὰς μὲ πλεύσιμον, καὶ ἔφθασεν ἕως τὸ Νησὶ τοῦτο, εἰς τὸν μικρὸν Καταῤῥάκτην. καὶ ἐκεῖ ἀπέθανεν ἡ ἀδελφή του, λεγομένη Μερόη, καὶ τὴν ἔθαψεν εἰς αὐτὸ τὸ Νησὶ, ὀνομάζοντάς το Μερόη διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Ἀδελφῆς του.. Ἄλλοι δὲ λέγουσι, πῶς αὕτη ἡ Μερόη νὰ ἦτον γυναῖκά του. Ἀπὸ δὲ τὸ Νησὶ αὐτὸ τὴν Μερόην καταβαίνει τὸ ποτάμι ἡσύχως ἕως κάτω εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Ἀλεξανδρείας. πλὴν ἔχοντας δύο βουνὰ, ἀπὸ κάθε πλάγιον ἕνα, τὰ ὁποῖα ὄντα ἐκτεταμένα εἰς μάκρος, ἀπὸ Νότον ἄνεμον εἰς Βοῤῥᾶν, τρέχει εἰς τὸ μέσον τους ἕως τὸ λεγόμενον Κάερ, τὸ ὁποῖον καὶ Μισὴρ λέγεται, δὲν τὸν ἀφίνουσι νὰ κάμῃ μακρὰ καὶ μεγάλα γυρίσματα, εἰμὴ τινὰ στροφίσματα ὀλίγα καὶ μικρά. Τελειώνοντας δὲ ἡ ἄκρη τῶν δύο τούτων βουνῶν, ὀλίγον κάτωθεν ἀπὸ τὸ Κάερος, σχίζεται εἰς δύο ποτάμια, ὅσαν νὰ κατέβῃ νὰ χυθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. εἶναι ὅμως τὰ δύο ταῦτα βουνὰ παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη, ὄχι πολλὰ σιμὰ εἰς τὸ ποτάμι, ἀλλὰ μακρὰν ὡς τρία, ἢ καὶ τέσσαρα μίλια. τὸ ὁποῖον δίδει ἄδειαν, καὶ εὐγάζουσιν ἔξω τὸ ποτάμι μὲ αὐλάκια μεγάλα, ὅταν ἀνέβῃ τὸ νερὸν, καὶ ποτίζουσι τοὺς κάμπους, ὁποῦ ἔχει εἰς τὰ πλάγια. Ἐκεῖ δὲ ὁποῦ σχίζεται τὸ ποτάμι, καὶ κάνει δύο, περικλείει εἰς τὸ μέσον τόπον πολὺν, καὶ κάνει ἕνα μεγάλον Νησὶ, τὸ ὁποῖον οἱ παλαιοὶ Γεωγράφοι ὠνόμασαν Δέλταν, καὶ τόπον Δελτωτὸν τοῦ Νείλου, διότι τὸ σχῆμά του εἶναι, ὡς μία Δέλτα κεφαλιακή. τῆς ὁποίας Δέλτας τὸ κάτω μέρος εἶναι ἡ θάλασσα. τὰ δὲ δύο πλάγια, εἶναι τὰ δύο ταῦτα ποτάμια ὁποῦ σχίζονται. Καὶ αὐτὰ τὰ δύο ποτάμια κάνουσιν, εἰς τὴν θάλασσαν χυνόμενα, δύο στόματα, καὶ τὸ μὲν ἀριστερὸν λέγεται Νείλου στόμα Ἡρακλεωτικὸν, ὕστερον δὲ ὠνομάσθη στόμα Κανωβικὸν, διὰ τὴν Χώραν ὁποῦ εἶναι ἀπέξω, τὴν πάλαι λεγομένην Κάνωβον, τὴν σήμερον λέγεται Ἀποκέρια. Ὅταν γὰρ ἦλθεν ὁ Μενέλαος εἰς τὴν Αἴγυπτον, γυρεύοντας τὴν Ἑλένην, ἐστάθη ἐκεῖ εἰς τὰ Ἀποκέρια μὲ τὰ κάτεργά του, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανεν ὁ Πεδότας του, λεγόμενος Κάνωβος. καὶ θάπτοντάς τον ἐκεῖ, ἐπωνόμασαν τὸν τόπον Κάνωβον. διότι εἰς τιμὴν τούτου ἔκαμεν ἐκεῖ ὁ Μενέλαος μίαν Χώραν, καὶ ἐκατοίκησεν ἐκεῖ κάποιους ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του, ὅσοι ἦσαν ἀχαμνοί. Ἀπὸ μέσα, ἀπὸ τὸ στόμα τοῦτο τοῦ μέρους, εἶναι Χώρα μεγάλη, πλὴν ἀτείχιστος, καὶ λέγεται Ῥαχίτης, τὸ πάλαι ἐλέγετο Ἱερὸν Ἡ-

ρακλέως. Τοῦτο δὲ δέχεται σήμερον μέσα πολλὰ καράβια, καὶ εἶναι σκάλα μεγάλη τοῦ Μισηρίου. τὸ δὲ δεξιὸν λέγεται στόμα Πηλουσιακόν. Τοῦτο εἶναι τὸ Ταμιάθι. ἐλέγετο δὲ Πηλούσιον διὰ τὸν πολὺν πηλὸν ὁποῦ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν Χώραν. εἶναι καὶ τούτη ἡ Χώρα μεγάλη σκάλα, ὅτι καὶ εἰς τὰ δύο, λέγω, στόματα τοῦτα, τὰ κοινῶς λεγόμενα Μπουγάζια, σεβαίνουσι πολλὰ καράβια. πλὴν τυχαίνει, ὅταν σεβαίνουσι, καὶ ὅταν ἐβγαίνουσι, νὰ εἶναι τελείως εὔκαιρα διὰ τὴν ἄμμον τὴν πολλὴν ὁποῦ σιβάζει ἐκεῖ τὸ ἐρχόμενον κῦμα ἔξωθεν τῆς θαλάσσης. καὶ νὰ φυλάξουσι καὶ καιρὸν γαλήνιον, καὶ νὰ ἔχουσι καὶ Ποδότας Ἄραβους, οἱ ὁποῖοι στέκονται πάντοτε ἐκεῖ διατεταγμένοι ἀπὸ τὴν Βασιλείαν ἐπὶ τοῦτο. Ἔξω ἀπὸ τὰ δύο στόματα τοῦτα, τοῦ Νείλου, ἔχει ἄλλα πέντε στόματα μικρά, εὑρισκόμενα καὶ αὐτὰ μέσα εἰς τὸ αὐτὸ Δέλτα. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Νεῖλος λέγεται ἑπτάστομος, ὅτι ἔχει ἑπτὰ στόματα. πλὴν τὰ δύο μόνον δέχονται τὰ καράβια, τὸ Ταμιάθι, καὶ τὸ Ῥαχίτι. Εἶναι διάστημα ἀπὸ τὸ Ταμιάθι ἕως τὸ Ῥαχίτι, κατὰ τοὺς παλαιοὺς Ἱστορικούς, στάδια ατ'. τὰ δὲ ὀκτὼ στάδια, κάνουσι μίλιον, ὥστε γίνουνται τὰ ἄνωθεν στάδια ατ'. μίλια ρξ'. Ἀπὸ δὲ τὸ Ῥαχίτι ἕως τὴν κορυφὴν τοῦ Δέλτα, μίλια ρκ'. καὶ ἀπὸ τὸ Ταμιάθι πάλιν, ἄλλα ρν'. γίνεται οὖν ὅλος ὁ περίμετρος τοῦ Δέλτα τούτου μίλια τ'. Ὅλος γοῦν ὁ τόπος τοῦ Μισηρίου ἦτον παλαιὰ μοιρασμένος εἰς Νομούς, ἤγουν Ἐπαρχίας, καὶ κάθε Νομὸς εἶχε τὸν Νομάρχην του μὲ Χώρας περισσάς, πλὴν ὅλοι οἱ Νομάρχαι ὑποτάσσοντο εἰς τὸν Βασιλέα. Εἰς γοῦν τὸ Δέλτα τοῦτο ἦσαν Νομοί, ἤτοι Ἐπαρχίαι εἴκοσι. πρὸς δὲ τὸ Δυσικὸν πλάγιον τοῦ ποταμοῦ, ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἕως ἐπάνω εἰς τὴν Μερόην, καὶ ἀπὸ τὸ Ἀνατολικόν, ἕως εἰς αὐτὴν πάλιν τὴν Μερόην, ἦσαν Νομοί, ἤτοι Ἐπαρχίαι τεσσαράκοντα. Κατὰ μέν τινας Ἱστορικούς, ὅλοι τῆς Αἰγύπτου οἱ Νομοὶ ἦσαν ἑξήκοντα, κατὰ δέ τινας περισσότεροι. Λέγουσι δέ τινες, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀμάσιδος, Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, νὰ εἶχεν ἡ Αἴγυπτος Χώρας μεγάλας μὲ τείχη, ἤγουν κατοικημένας, χιλιάδας εἴκοσι. καὶ ἄλλοι λέγουσιν εἰκοσιπέντε. Ὁ δὲ Διόδωρος ὁ Ἱστορικὸς λέγει, εἰς τὸν καιρόν του νὰ ἦσαν τρεῖς χιλιάδες μόνον. Κάποιος δὲ ἄλλος Ἱστορικὸς Τερτούλιος, λέγει, ὅτι ἠρεύνησε, καὶ εὗρε μόνον τριακοσίας. Ἐνδέχεται ὅμως ὅλοι τοῦτοι νὰ λέγουσιν ἀλήθειαν, ἤγουν τὸ πρῶτον νὰ ἦσαν πολλαί, καὶ ὕστερον ὀλίγαι, ὅτι ἐρημώθησαν πολλαί, ἀφ' οὗ ἄλλαξαν τὸν τόπον πολλαὶ Βασιλεῖαι. Ἡ δὲ Βασιλεία αὕτη ἦτον κατὰ πολλὰ πλουσία. τῆς ὁποίας τὸν πλοῦτον ἠμπορεῖ τινὰς νὰ τὸν γνωρίσῃ ἀπὸ τοῦτο, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Αὐλητοῦ, ὅταν ἡ Βασιλεία αὕτη ἦτον εἰς ἐσχάτην δυστυχίαν ἀπὸ τοὺς ἀναξίους Βασιλεῖς, εἶχεν εἰσόδημα κάθε χρόνον, καθὼς ὁ Στράβων λέγει, τάλαντα μύρια δισχίλια πεντακόσια. εἶναι δὲ τὸ τάλαντον ὀκάδες εἴκοσι. Ὁ μὲν οὖν τόπος ὅλος τῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὅσος ποτίζει ὁ ποταμός. ὅσος δὲ δὲν φθάνει νὰ ποτίζεται εἶναι ἔρημος. ποτίζει δὲ ἀπὸ κάθε πλάγιον, ὡς δύο ἢ καὶ τρία

μίλια

μίλια τόπον, πλάτος. ἔτος δὲ μόνον ὁ τόπος γεωργεῖται καὶ σπείρεται. ἔχει δὲ καὶ Χωρία, καὶ ἀνθρώπους κατοίκους. Ποτίζεται δὲ τοιουτοτρόπως. Ἔχει συνήθειαν, ἢ νὰ εἰπῶ τοιαύτην φύσιν τοῦτο τὸ ποτάμι, ὅλον τὸν χειμῶνα νὰ στέκεται εἰς τὸν τόπον του. τὸ δὲ καλοκαῖρι ἀπὸ τὰς δέκα, ἢ δεκαπέντε τοῦ Ἰουνίου μηνὸς νὰ ἀρχίζῃ νὰ πληθαίνῃ, καὶ νὰ ἀναβαίνῃ ἕως τὸν Αὔγουστον. καὶ ἔχει μέτρον νὰ ἀνέβῃ εἴκοσι, καὶ εἰκοσιπέντε πῆχες μικραῖς, ἀπὸ τὸ διατεταγμένον του νερὸν τοῦ χειμῶνος. Ἀφ' οὗ δὲ φθάσῃ εἰς τὸ μέτρον, ἀνοίγουσι κάποια μεγάλα αὐλάκια, ὁποῦ ἔχουσι παλαιόθεν σκαμμένα εἰς τὰ πλάγιά του, καὶ ἀπ' ἐκεῖνα φέρουσι τὸ νερὸν, καὶ ποτίζει εἰς τοὺς κάμπους ὅλους. Στέκεται δὲ καὶ ποτίζει ἕως ὅλον τὸν Σεπτέμβριον μῆνα, ἔπειτα κατ' ὀλίγον στρέφεται πάλιν εἰς τὸν τόπον του ἀφ' ἑαυτοῦ του. καὶ τότε σπείρουσιν οἱ γεωργοί. καὶ μὲ ὀλίγην βροχὴν ὁποῦ νὰ ῥίξῃ τὸν χειμῶνα, δύο, ἢ τρεῖς φοραῖς, γίνεται ἡ τοσαύτη καρποφορία τοῦ τόπου ἐκείνου. Εὐθὺς δὲ ὁποῦ νὰ κατέβῃ τὸ νερὸν, ἰξεύρουσι τὸν χρόνον ἐκεῖνον, ἢ εὐθηνία γίνεται, ἢ ἀκρίβεια. διότι, ἂν κατέβῃ ὀλίγον νερὸν, ποτίζει τόπον ὀλίγον, καὶ σπέρνουσιν ὀλίγον, καὶ οὕτως ἀκολουθᾶ νὰ γένῃ ἀκρίβεια. πάλιν, ἂν κατέβῃ περισσὸν, πνίγεται ὁ τόπος, καὶ ἀργοῦσι νὰ σπείρουσι, καὶ οὕτω πάλιν γίνεται ἀκρίβεια.

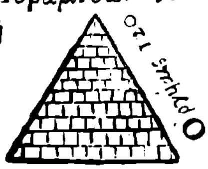
Περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Νείλου.

ΤΟῦτος ὁ ποταμὸς, καθὼς ὁ Πλούταρχος λέγει, ἔχει πολλὰ ὀνόματα παλαιόθεν. Ἐλέγετο Μέλας, ἐλέγετο καὶ Αἴγυπτος. καὶ ἀπὸ τὸν ποταμὸν ἐλέγετο καὶ ὁ τόπος Αἴγυπτος. Ὕστερον δὲ ὠνομάσθη Νεῖλος ἀπὸ τοὺς
Ν ν. Ἕλληνας, ὄχι κατὰ τοὺς μύθους ὁποῦ διηγεῖται ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ κατά τινα
Ε ε. λόγον ἕτερον. Στοχαζόμενοι γὰρ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὴν φύσιν τούτου τοῦ πο-
Ι ι. ταμοῦ, ὅτι μίαν φορὰν τὸν χρόνον καταβαίνωντας, κάνει τοιαύτην καρποφορίαν,
Λ λ. τοῦ ἔδωσαν ἓν ὄνομα μὲ τόσα στοιχεῖα, ὁποῦ νὰ ψηφίζουσι τὰς τριακοσίας ἡ-
Ο ο. μέρας τοῦ χρόνου ὅλου. ἢ καὶ, κατ' ἐτυμολογίαν, Νεῖλος θέλει νὰ εἰπῇ νέηλυς,
Σ σ. ἤγουν νεωστὶ ἐρχόμενος, ἐπειδὴ κάθε χρόνον κατεβαίνει, καὶ ἀνανεώνει τοὺς τό-
τξέ. πους. διότι πλακώνωντας τοὺς κάμπους, κάνει μὲ τὴν ὕλην ὁποῦ κατεβάζει, τοὺς τόπους ὅλους καινούργιους. Καὶ τόσον, ὁποῦ παλαιόθεν ἐχάλα, τὰ σύνορα τῶν χωραφίων, καὶ ἔκαμε χρεία κάθε χρόνον νὰ μετροῦσι τὴν γῆν, νὰ εὑρίσκῃ καθ' ἕνας τὸ χωράφι του. ὅθεν λέγουσιν, ὅτι ἀπ' ἐδῶ νὰ εὑρέθη πρῶτον ἡ Γεωμετρία. Ἡ δὲ Θεία Γραφὴ λέγει τοῦτον τὸν Ποταμὸν Γεών. ὅτι δὲ, λέγει, πῶς εὐγαίνει ἀπὸ τὸν Παράδεισον, ἄλλος ἂν εἴη λόγος, καὶ οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ. Εἶναι τὸ νερὸν τούτου τοῦ Ποταμοῦ, ὡς λέγουσιν οἱ παλαιοὶ, κατὰ πολλὰ θρέψιμον, καὶ ὑγιαίστατον. ὅπου γε ὅλα τὰ ἄλλα ποταμήσια νερὰ εἶναι βλαβερὰ, τοῦτο δὲ μόνον εἶναι ὑγιαίστατον. ὅθεν λέγουσι, ποτάμια ὕδατα πάντα κακὰ, πλὴν τοῦ Νειλώου. Χώραις δὲ εἰς Αἴγυπτον μεγάλαις καὶ ὀνο-

μεγάλαις ἦσαν αὗται, ἡ Ἐλεφαντινούπολις, εἰς τὸν μικρὸν Καταῤῥάκτην εὑρισκομένη, εἰς τὸ νῦν λεγόμενον Ἰμπρὶμ. αἱ ἄνω Θῆβαι, ἥτις καὶ Διονυσούπολις ἐλέγετο, ἡ ὁποία ἦτον εἰς μάκρος στάδια ὀγδοήκοντα, μίλια δέκα. ταύτη, ὡς λέγουσί τινες, τὴν σήμερον λέγεται Τζίρζα. εἶναι τώρα Χωρία πολλὰ, καὶ ὄχι Χώρα. Πτολεμαΐς, Χώρα μεγάλη, ἡ θαυμαστὴ καὶ περίφημος Μέμφις, ὅπου καὶ τὰ Βασίλεια τῶν Αἰγυπτίων Βασιλέων. τῆς ὁποίας τὸ κάλλος, τὰς ὡραίας οἰκοδομὰς, καὶ τὴν μεγαλότητα, διὰ θαύματος ἔχουσιν ὅλοι οἱ Ἱστορικοί. Τὴν σήμερον δὲ οὐδὲ τὸν τόπον ὅπου ἦτον δὲν ἰξεύρουσι. καί τινες μὲν λέγουσι, νὰ ἦτον τὸ νῦν λεγόμενον παλαιὸν Μισῆρι. Τοῦτο δὲ τὸ ὑπολαμβάνουσι, διότι φαίνεται νὰ εἶναι Χώρα παλαιὰ τῆς Αἰγύπτου, αὐτὸ τὸ παλαιὸν Μισῆρι. διότι εἰς ταύτην ἦλθεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, Βρέφος μετὰ Μαρίας τῆς Ἁγίας Θεοτόκου καὶ Μητρὸς αὐτοῦ, καὶ μετὰ Ἰωσὴφ τοῦ Μνήστορος, φεύγων ἀπὸ τὸν Ἡρώδην. ἐπειδὴ ἕως τὴν σήμερον φαίνεται ἐκεῖ, εἰς μίαν Κόπτικην Ἐκκλησίαν, τόπος, ὅπου οἰκόνευσεν ἡ Παναγία μετὰ τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκ διαδοχῆς φυλάττουσι μὲ μεγάλην εὐλάβειαν καὶ τιμὴν, καὶ ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ τὸν προσκυνοῦσιν ἁγιασμοῦ χάριν. Ὅμως τὸ παλαιὸν τοῦτο λεγόμενον Μισῆρι, εὑρίσκεται κείμενον πρὸς τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ, ὅπου καὶ τὸ νέον Μισῆρι, ἤτοι τὸ Κάερος. ἡ δὲ Μέμφις, λέγουσιν οἱ παλαιοὶ Ἱστορικοὶ, ὅπου τὴν ἔφθασαν, καὶ τὴν εἶδον, πῶς ἦτονε εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ πρὸς Δυσμὰς, ὅπου εἶναι καὶ αἱ πολλαὶ Πυραμίδες. καὶ αὐτὸς ὁ τόπος, ὅπου ἦτον ἡ Μέμφις, νὰ λέγεται τὴν σήμερον Φιοῦμι, εἶναι ὡς τριῶν ἡμερῶν δρόμος ἐπάνω ἀπὸ τὸ Κάερος. Γίνουνται ἐκεῖ σταφύλια πολλὰ καὶ σῦκα, καὶ ἐπ' ἐκεῖ ἔρχονται καὶ εἰς τὸ Μισῆρι, ὅτι ἐκεῖ δὲν γίνονται. Ἦτον ἀκόμι καὶ ἡ Ἄβυδος, εἰς τὴν ὁποίαν λέγουσι πῶς ἦτον Παλάτια ἀξιοθαύμαστα. Ἦτον δὲ καὶ ἡ θαυμαστὴ Ἀλεξάνδρεια, κτίσιμον περίφημον καὶ λαμπρὸν τοῦ Μακεδόνος Ἀλεξάνδρου. Ἀπὸ ταύταις ὅλαις μηδεμία τὴν σήμερον δὲν φαίνεται, ἀλλὰ μήτε ἴχνος μήτε θεμέλιον νὰ γνωρίσῃ τινὰς ποῦ ἦσαν αὗται αἱ Χῶραι, εἰμὴ ἐξ εἰκασμοῦ. μόνη δὲ ἡ Ἀλεξάνδρεια ὅπου στέκεται ἀκόμι ἀπὸ τὰς παλαιὰς Χώρας, περιτειχισμένη μὲν ἀκόμι, ἀλλὰ ἔρημος μέσα ἀπὸ ἀνθρώπους, πλὴν ὀλίγων τινῶν πτωχῶν, ὅπου κατοικοῦσιν εἰς αὐτὴν, καὶ μερικοὶ Φράγγοι, διὰ τὰ φράγγικα καράβια ὅπου φορτώνουσιν ἐκεῖ. Εἶναι δὲ ὀλίγος καιρὸς ὅπου αὕτη ἐρημώθη. Μόνη δὲ Χώρα μεγάλη τὴν σήμερον εὑρίσκεται περιτειχισμένη καὶ πολυάνθρωπος αὐτὸ ὅπου λέγεται Κάερος, ἡ Μισῆρι, ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτῆς τῆς παλαιᾶς καὶ χαλασμένης Χώρας, ὅπου εἶναι ἔξω ἀπὸ τοῦτο, κατὰ τὸ Νότιον μέρος, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο Μέσερ, καὶ τώρα παλαιὸν Μισῆρι. ἀπὸ τοῦτο δὲ καὶ τὸ νῦν Κάερος, ποτὲ μὲν τὸ λέγουσι Κάερος, ποτὲ δὲ Μισῆρι. Γυρίζει τοῦτο ὁ περιτειχισμὸς, ὁμοῦ μὲ τὴν ἄλλην Χώραν τοῦ λεγομένου Μπουλάκου, μίλια τριάντα ἕξ. εἶναι δὲ αὐτὸς ὁ Μπουλάκος ἔμπροσθεν κείμενος τοῦ Καέρου, εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, Χώρα καὶ αὐτὴ μεγάλη.

Καὶ

Καὶ τέταις ἡ δύο Χώραις δὲν ἐσμίγεσι. διότι, ὅταν ἀνέβη τὸ ποτάμι, λιμιώνει καὶ πελαγίζει τὸ μεταξὺ διάσημα. τὸν δὲ Κτήτορα τέτε τε Κάστρου θέλομεν εἰπεῖ εἰς ὀλίγον. Εἶναι καὶ ἄλλαις Χώραις μεγάλαις, ὅμως ἀπερί-τείχισαις, ὡσὰν Χοεία. Ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν σόμα τε ποταμε ἀναβαίνωντας, ἤγουν ἀπὸ τὸ Ῥαχίτι, εἶναι εἰς τὸ μέσον τε ποταμε ἕνα Νησὶ, τὸ ὁποῖον παλαιὰ ἐλέγετο Ναθὼ, καὶ τώρα, Φεγα, καὶ εἰς αὐτὸ εἶναι Χώρα μεγάλη τῆς Σελτάνας, ἀλλὰ ἀτείχισος. αὐτὴ λέγεσι νὰ εἶναι ἡ κάτω Θηβαΐς. καὶ αὐτὸ τὸ Ῥαχίτι Χώρα μεγάλη, ἀλλὰ ἀτείχισος καὶ αὐτή. Ἀπὸ δὲ τὸ δεξιὸν μέρος, τὸ Ταμιάθι, Χώρα πρώτη, καὶ σκάλα ὡσὰν καὶ τὸ Ῥαχίτι, ἀλλὰ ἀτείχισος. Ἀναβαίνωντας δὲ ἐπάνω, εἶναι ἄλλη Χώρα, Μανσερα λεγομένη, ἀτείχισος δὲ καὶ αὐτή, καὶ ἄλλαι πολλαὶ παρόμοιαι. Τὴν δὲ παλαιὰν μεγαλοπρέπειαν, καὶ δύναμιν τε πλέτε τῶν παλαιῶν Βασιλέων τῆς Αἰγύπτε, καὶ ἀπὸ ἄλλα πολλὰ πράγματα, ὁπε γράφεσιν οἱ Ἱσορικοὶ, ἠμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ καθ' ἕνας, ἤγουν ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ λαμπρά της ἔργα. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ὅλα τὰ ἄλλα ὑπὸ πολυκαιρίας ἠφανίθησαν, καὶ τὰ τὰ λέγη τινὰς φαίνονται ὡς παραμύθια, διὰ τετο, τετο μόνον ἂς εἶναι δεῖγμα καὶ ἀληθινὴ φανέρωσις τῆς μεγαλοπρεπες δυνάμεως ἐκείνων τῶν Βασιλέων ἤτοι αἱ Πυραμίδες, τὰς ὁποίας τὴν σήμερον Βεννὰ Φαραὼ λέγεσι. διότι κατ' ἀλήθειαν ὡς βενὰ σέκονται ὑψηλὰ, πλὴν εἶναι τεχνητὰ κτισμένα μὲ πέτραις παμμεγέθεις πελεκηταῖς. Εἶναι δὲ τὴν σήμερον ὀλίγαι ἀπὸ ταύταις, ἀλλὰ τὸν παλαιὸν καιρὸν ἦσαν περισσαὶ, ἄλλαι μεγάλαι, καὶ ἄλλαι μικραὶ ἀπὸ πολλῶν Βασιλέων οἰκοδομηθεῖσαι. πλὴν δύο ἀπὸ ταύταις εἶναι ἐξαιρέτως μεγάλαι, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ Χέοψ Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτε, ὡς εἴπομεν, ὅτε ἐλέγομεν περὶ τῶν ἀρχαίων τῆς Αἰγύπτε Βασιλέων. Εἶναι δὲ τὸ μῆκος καὶ πλάτος τῶν ποδῶν τῶν Πυραμίδων ἶσον, καὶ τὸ ὕψος ὁμοίως. πλὴν ὅσον ἀναβαίνει, σενεύει, καὶ τελειώνει εἰς μίαν κορυφὴν ὀξυτάτην, ἔχον ἄνω εἰς τὴν κορυφὴν ὀλίγον πλάτωμα. τῶν δὲ δύο τούτων τῶν μεγάλων, ἡ βάσις τῶν ποδῶντες ἔχει μέρον ἶσον, ὡς εἴπομεν, τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος ὀργυίας ἑκατὸν εἴκοσι,

Ὀργυίαις 120

καὶ ὕψος ὁμοίως ἑκατὸν εἴκοσι. κατὰ τὸ δρώμενον τετο σχῆμα. Ταύτας τὰς δύο Πυραμίδας ἀριθμεσαν οἱ παλαιοὶ εἰς τὰ ἑπτὰ Θεάματα. Ἀπὸ τὰ ὁποῖα Θεάματα, τὰ μὲν ἄλλα ὑπὸ πολυκαιρίας ἠφανίσθησαν, ὡς ὁ περιβόητος Τάφος τε Μαυσωλε, ὁ Πύργος τῆς Φάρε, ὁ Ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ ὁ μέγας Κολοσσὸς τῆς Ῥόδε. τὸν ὁποῖον Κολοσσὸν ἔκαμαν οἱ Ῥοδῖται ἕνα καιρὸν ὁπε ἦλθον εἰς μεγάλην δύναμιν, καὶ ὥρισαν ὅλην τὴν θάλασσαν. διὰ τετο ἔκαμαν τὸ Εἴδωλον τετο τε Ἡλίε, ὃν ὡς Θεὸν ἐνόμιζον, καὶ τὸ ἔσησαν εἰς τὸ σόμιον τε λιμένος. Ἦτον δὲ ὅλος ἀπὸ χάλκωμα, τὸν ὁποῖον ἐχάλκασεν ἕνας Μάσωρας

Περὶ τῶν Πυραμίδων. σαφέσερον.

Περὶ τε ἐν Ῥόδῳ Κολοσσε.

Λιδια·

Λιδιανὸς, τὸ ὄνομά του Λάχης, τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὑψηλὸν πήχες ὀγδοήντα, καθὼς λέγει τὸ ἐπίγραμμά του.

Τὸν ἐν Ῥόδῳ Κολοσσὸν, ὀκτάκις δέκα,
Λάχης ἐποίησε, πήχεων, ὁ Λίνδιος.

Τοῦτον τὸν ἔρριξε κάτω ὁ Μαυΐας, Ἀρχηγὸς τῶν Σαρακηνῶν, ἐλθὼν εἰς Ῥόδον μὲ μεγάλην Ἀρμάδαν. τὸν ὁποῖον ἠγόρασεν ἕνας πραγματευτὴς, καὶ τζακίζοντάς τον, ἐφόρτωσεν ἐννιακόσια καμήλια μὲ τὸ χάλκωμά του. Οὕτως τὰ λοιπὰ ἄλλα Θεάματα ἐφθάρησαν, αὗται δὲ μόναι αἱ Πυραμίδες στέκονται, δεικνύουσαι ἕως τὴν σήμερον τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων Θησαυρῶν, ἢ τάχα καὶ τὸ ὑπερήφανον φρόνημα τῶν Βασιλέων ἐκείνων. οἱ ὁποῖοι πλανεμένοι ὄντες εἰς τὴν ἀσέβειαν, ἤθελον νὰ λογίζωνται ὡς Θεοὶ, καὶ διὰ τοῦτο ἐσπούδαζον νὰ ἀφίσουσιν εἰς τὴν γῆν ἀθάνατον ἐνθύμησιν. Ἀλλ᾽ ὅμως ἐλέγχει τους ἡ φύσις αὐτὴ, πῶς ἦτον θνητοὶ ἄνθρωποι, καὶ ἀπέθανον, καὶ μάλιστα τὰ ἔργα αὐτὰ τοὺς ἀποδείχνουσι, πῶς ἀπέθανον ὡς ἄνθρωποι, ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα ὑπερήφανα ἔργα καὶ οἰκοδομὰς τὰ ἔκτιζαν διὰ τάφους τους, νὰ θάπτωνται εἰς αὐτάς. Αὗται γοῦν αἱ Πυραμίδες εἶναι κτισμέναις μὲ Μαθηματικὴν Τέχνην. διότι, ὅταν ὁ Ἥλιος, εἰς κάθε καιρὸν, εἶναι εἰς τὸ μεσουράνισμα. καὶ καίει τὸ μεσημέρι, πέφτοντας αἱ ἀκτῖνές του κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς Πυραμίδος, μένουσιν ὁλοτελῶς αἱ Πυραμίδες ἄσκιαι. τὸ ὁποῖον εἰς ἄλλον τόπον δὲν συμβαίνει, παρὰ εἰς τοὺς λεγομένους Ἀσκίους. Κατὰ τὸ μέρος ὅπου εὑρίσκονται αὗται αἱ Πυραμίδες, φαίνεται κάθε χρόνον θαῦμα τι, ἄξιον κατὰ πολλὰ νὰ μὴ σιωπηθῇ, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ πολλοὺς εἶναι γνωρισμένον καὶ μαρτυρημένον. Εἶναι ἐκεῖ ἕνας τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον κάθε χρόνον ξερνᾷ ἀποκάτω ἡ γῆ λείψανα παλαιὰ ἀνθρώπων, καὶ πάλιν κρύβονται. εὐγαίνουσι δὲ κατὰ διατεταγμένον καιρὸν, καὶ πάλιν κατὰ διατεταγμένον καιρὸν κρύβονται. τῇ γὰρ μεγάλῃ Πέμπτῃ ἑσπέρας εὐγαίνουσι, καὶ τῇ πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως κρύβονται, καὶ παντελῶς δὲν φαίνονται, ἕως τὸν χρόνον πάλιν τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Λέγουσι καὶ τοῦτο οἱ ἐγχώριοι ἐκεῖσε ἐρημῖται Ἄραβες, ὅτι ἡ Λίμνη ὅπου εἶναι ἐκεῖ σιμὰ νερὸν γλυκὸν ἀπὸ τὸν Νεῖλον, τὴν νύκτα ἐκείνην τῆς μεγάλης Πέμπτης γίνεται αἷμα, ὅσον νὰ ξημερώσῃ. τοῦτο δὲν τὸ εἴδαμεν, ἀλλὰ τὸ ἠκούσαμεν ἀπ᾽ αὐτοὺς τοὺς Ἀράπιδες. Εἶναι καὶ ἄλλος τόπος εἰς τὴν Αἴγυπτον ἄξιος τιμῆς καὶ εὐλαβείας, ὁ ὁποῖος λέγεται Μετερία. διότι ἔχομεν ἐκ παραδόσεως, πῶς καὶ ἐκεῖ νὰ οἰκόνεψεν ἡ Θεοτόκος Μαρία μὲ τὸν Χριστόν. καὶ γὰρ παράδοσις ἀρχαία εἶναι, ὅτι οἱ πάλαι ἐν Αἰγύπτῳ Χριστιανοὶ τρεῖς τόπους ἐφύλαττον σεβασμίους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐστάθη ἡ Παναγία, ὅταν ἦλθε μὲ τὸν Χριστὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἕνας, ὅπου πρὸ ὀλίγου εἴπομεν, καὶ εἶναι εἰς τὸ παλαιὸν Μισίρι, εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν οἱ Κόπται ἔχουσι τὴν σήμερον. καὶ ἄλλος τοῦτος εἰς τὴν Μετερίαν, καὶ ἄλλος εἰς τὸ Ταμιάθε. πλὴν τοῦτος ἦτον ἐπάνω εἰς τὸ τειχίον τοῦ Κάστρου, εἰς μίαν μικρὴν Ἐκ-

Περὶ τῶν φαινομένων λειψάνων, κατὰ τὴν μεγάλην Ε΄.

Περὶ τῆς Λίμνης τῆς γινομένης αἷμα.

Περὶ τῆς Μετερίας.

κλησίαν ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου. Ἀλλὰ ταύτην τὴν ἐχάλασαν, ὅταν ἐχάλασαν διὰ πολέμου οἱ φράγγοι τὸ Ταμιάθι, καθὼς γράφει Νικήτας ὁ Χωνιάτης ὁ Ἱστορικός. Ἀπὸ γοῦν τὰ τρία ταῦτα προσκυνήματα, τὸ μὲν ἐν τῷ Ταμιαθίῳ ἠφανίσθη, τὸ δὲ εἰς τοὺς Κόπτας, λόγος μόνον ᾄδεται, σημεῖον δὲ μηδένα δὲν ἔχει εἰς πίστωσιν. μόνον δὲ τοῦτο, τὸ ἐν τῇ Μετερείᾳ, ἔχει τὸ ἀξιόπιστον ἀπὸ τὴν ἄμεζον εὐωδίαν ὁποῦ χρονικὰ τινὰς ὅταν σέβῃ μέσα τὸ ταχύ, πρὸ τοῦ νὰ σέβουσι μέσα ἄλλοι πολλοί. Εἶναι ὁ τόπος περιβόλι, καὶ εἰς τὸ περιβόλι ἕνα σπήτιον· καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ σπητίου σεβαίνοντες μέσα, εἶναι ἕνα μάρμαρον μικρὸν κτισμένον εἰς τὸν τοῖχον, διὰ σημεῖον, ὅτι ἐκεῖ ἐκαθέσθη ἡ Θεοτόκος Μαρία, καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ μάρμαρον γεννᾶται ἡ ἄμεζος εὐωδία. Ὀπίσω ἀπὸ τὸ σπήτι αὐτὸ γεννᾶται καὶ Βάλσαμος, ὁ ὁποῖος εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον δὲν γίνεται, μόνον ἐκεῖ. Εἶναι δὲ ὁ Βάλσαμος δάκρυον ξύλου, πρᾶγμα πολύτιμον, καὶ εἰς ὀλίγους εὑρισκόμενον.

Περὶ τοῦ Βαλσάμου.

Περὶ τῶν Βασιλέων τῆς Αἰγύπτου τῶν γενομένων ἀπὸ τοὺς Διαδόχους τοῦ Μωάμεθ, ὕστερα ἀφ' οὗ τὴν ἐπῆραν ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς. Καὶ πρῶτον περὶ τοῦ Μωάμεθ.

Διηγησάμενοι τὰ κατὰ τὴν Δυβίλην, καὶ Αἴγυπτον, ὡς ἠδυνήθημεν μὲ συντομίαν, ἐρχόμεθεν νὰ εἴπωμεν περὶ τῶν μετὰ τοὺς Χριστιανοὺς Βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὴν γέννησιν τοῦ Μωάμεθ, ἀρχηγοῦ καὶ διδασκάλου τῆς πίστεως τῶν Τούρκων. Ἐπειδὴ ἀπὸ τοὺς διαδόχους τούτου τοῦ Μωάμεθ ἐδιώχθησαν οἱ Χριστιανοὶ Αὐθένται ἀπὸ ὅλην τὴν Ἀραβίαν καὶ Αἴγυπτον, καὶ ἐβασίλευσαν κατὰ διαδοχὴν εἰς αὐτὴν μὲ πολλοὺς καὶ συχνοὺς πολέμους, ἐξολοθρεύοντες ἐκεῖθεν τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν. Ταῦτα δὲ ὅσα θέλομεν γράψει ἐδῶ, τὰ ἐμεταγλωττίσαμεν ἀπὸ τὸν Ἀραβικὸν Χρονογράφον. ἐὰν δὲ καὶ νὰ εὑρίσκωνται καὶ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς Χρονογράφους, ἀλλ' ὅμως εὑρίσκονται σποράδην, καὶ συγκεχυμένα. εἰς δὲ τὸν Ἀραβικὸν εὑρίσκονται διηρθρωμένα, καὶ καθαρώτερα, καὶ κατὰ τάξιν ἐστρωμμένα.

Σύντομος διήγησις, περὶ τῆς γεννήσεως, καὶ βίου τοῦ Μωάμεθ.

Ἐγὼ τοίνυν ἐξετάζωντας ἀκριβῶς, εὑρίσκω τοῦτον τὸν Μωάμεθ νὰ ἐγεννήθη εὐθὺς ὁποῦ ἐτελειώθη νὰ κτίζεται τοῦτο τὸ Ἅγιον Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ. τοῦτο γὰρ ἐκτίσθη, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, περίπου τὸ τέλος τῆς ζωῆς Ἰουστινιανοῦ τοῦ Μεγάλου. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἔλαβε τὴν Βασιλείαν Ἰουστῖνος ὁ Ἀνεψιὸς αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν πρῶτον χρόνον τῆς Βασιλείας του, ἐγεννήθη ὁ Μωάμεθ. ς,νζ'. ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ἔτη, ἀπὸ

δὲ

δὲ Χριστοῦ φνά. Ἔζησεν εἰς τὴν Βασιλείαν ὁ Ἰουστῖνος χρόνους δεκατρεῖς. εἶτα βασιλεύει Τιβέριος χρόνους τέσσαρας, καὶ ἀπέθανεν. εἶτα Μαυρίκιος χρόνους εἴκοσι, καὶ φονεύεται ὑπὸ Φωκᾶ τοῦ Τυράννου. Βασιλεύει δὲ Φωκᾶς χρόνους ὀκτώ. εἰς δὲ τὸν ἕβδομον χρόνον τῆς Βασιλείας τούτου τοῦ Φωκᾶ ἄρχισεν ὁ Μωάμεθ νὰ κηρύττῃ ταύτην τὴν Πίστιν. ἦτον δὲ χρόνων σαρανταπεσσάρων, ἔτος ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ϛρά. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ γεννήσεως, φιέ. Ἀφ' οὗ δὲ ἄρχισε νὰ κηρύττῃ, ἔζησε χρόνους εἰκοσιτρεῖς. ὁ γὰρ Φωκᾶς ὁ Τύραννος ἔζησεν εἰς τὴν Βασιλείαν χρόνους ὀκτώ, ὡς εἴπομεν, καὶ βασιλεύει Ἡράκλειος ὁ Βασιλεύς, καὶ τούτου τῷ εἰκοστῷ πρώτῳ ἔτει ἀπέθανεν ὁ Μωάμεθ. οἱ δὲ χρόνοι τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὅλοι εἶναι ἑξῆντα ἕξη. Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν Εὐδαίμονα Ἀραβίαν, τὴν νῦν λεγομένην Χίντι, ἐκ τῆς περιχώρου ἐρήμου. ὄνομα δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ἀμπτάλα, τῆς δὲ μητρὸς αὐτοῦ Ἄμνε. ἐγεννήθη δὲ εἰς ἕνα Χωρίον τῆς ἐρήμου ἐκείνης λεγόμενον Μπατλά, σιμὰ εἰς τὸ Μεκέ. ἐγεννήθη δὲ ἡμέρᾳ τρίτῃ Ἀπριλλίου εἰκοσιδύο. ὅταν ἦτον δὲ μηνῶν δύο, ἀπέθανεν ὁ πατήρ του, ἡ δὲ μήτηρ του ἀπέθανεν, ὅταν ἦτον χρόνων ἕξη. Ἦτον δὲ ἀπὸ γένος ὁποῦ δὲν ἐπίστευον Θεόν, μόνον ἐπροσκυνοῦσαν τὸ Ἄστρον τῆς Αὐγῆς, τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες ἔλεγον Ἀφροδίτην, καὶ τινὲς τὴν σήμερον τὸ λέγουν Ἡμερινόν, ἤ, Αὐγερινόν. καὶ αὐτὸ εἶχον διὰ Θεόν, καὶ τὸ ὠνόμαζαν Ἀκμπάρ. Ὁ γοῦν Μωάμεθ ἦτον ἄνθρωπος πραγματευτής, ἀφ' οὗ ἀνεθράφη καὶ ἀνδρεύθη, καὶ ἤρχετον εἰς τὰ μέρη τῆς Αἰγύπτου καὶ Ἱερουσαλήμ, ἀπὸ τὸν τόπον του πραγματευόμενος. ἐφιλιώθη δὲ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἢ καθὼς λέγουσιν ἄλλοι, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἕνα Καλόγηρον Νεστοριανόν, τὸ ὄνομά του Παχώμιος, τὸ ἐπωνόμι του Μπέκρε. καὶ ἀπ' αὐτὸν ἐρωτώντας, ἔμαθε τὸ τί πιστεύουσιν οἱ Χριστιανοί. Ἐστάθη δὲ μὲ τὸν Καλόγηρον χρόνους τρεῖς. ἔπειτα γυρίζόμενος εἰς τὴν Πατρίδα του, ἐλέγχωντας τὸ γένος του πῶς εἶναι πλανεμένοι, μὴ ἠξεύροντες Θεόν, τοὺς ἐδίδασκε λέγωντάς τους, ὅτι ἐγὼ τώρα εὕρηκα Θεὸν νὰ πιστεύωμεν. Αὐτοὶ δὲ ἀπεκρίθησαν, καὶ ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ Θεός; καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη, ὁ Θεός, ὁ ποιήσας τὸν Οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, κατοικᾷ ἐν τῷ Οὐρανῷ, βλέπων ἐκεῖνος τὰ πάντα, καὶ τινὰς δὲν τὸν βλέπει. Καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸν ἠξεύρετε πρότερον, δὲν εἴχετε ἁμαρτίαν. τώρα δέ, ὁποῦ ἐγὼ σᾶς τὸν ἐδίδαξα, εἰ μὲν καὶ τὸν πιστεύσετε, ἤδη καλόν, εἰδὲ καὶ δὲν τὸν πιστεύσετε, ὑπάγω ὀπίσω καὶ τοῦ τὸ λέγω, καὶ στέλλει φωτίαν ἀπὸ τὸν Οὐρανόν, καὶ θέλει σᾶς καύσει. Ἐπίστευσε δὲ πρῶτος εἰς τοὺς λόγους καὶ τὴν διδαχὴν τοῦ Μωάμεθ ὁ Ἀμπομπέκερ. εἶχε δὲ τοῦτος μαζί του πέντε ἀνθρώπους, Ουτμάνην υἱὸς Ἀφάν. Ζμπὲρ υἱὸς Ἀυάμ, Ἀμπτραχμὰν υἱὸς Ὄφ. Σεὴτ υἱὸς Ἀμπαὲ Οὐακάς, Ἀμπτάλας υἱὸς Ντζεράαχ. μετὰ πέντε ἔτη ἐπίστευσεν Οὔμαρ υἱὸς Χατάπ. ἦσαν δὲ τότε ὅλοι οἱ πιστεύσαντες τριάντα ἐννέα. πιστεύσας δὲ καὶ αὐτὸς ἔγιναν τεσσαράκοντα. Εἰς δὲ τοὺς ὀκτὼ χρόνους τοῦ ἀντιστάθη καὶ ἐναντιώθη εἰς τὸ κήρυγμά του κάποιος ἀπὸ τὴν φυλήν του,

τὸ ὄνομά τε Γʼμπνεγγρέσης μετὰ καὶ ἄλλους πλείονας. καὶ ἔγραψε γράμμα, καὶ τὸ ἔςησεν εἰς τὸν Βωμὸν ὁπε͂ εἴχασιν εἰς τὸ Κιαμπὲ, γράφων ἔτως· Οʼσοι εἶναι ἄνθρωποι ἐδικοί τε, νὰ μὴ πιςεύωσιν εἰς τὴν διδαχὴν τε͂ Μωάμεθ, καὶ ἴσχυσε καὶ ἐνίκησεν ἔτος, νὰ μὴ πιςεύσεσιν οἱ ἄνθρωποι ἄλλην Πίςιν.

Καὶ εἰς τὲς δέκα χρόνες ἦλθεν ὁ Μωάμεθ εἰς τὸ Μεκὰ μὲ τὲς ἐδικές τε, καὶ ἔλαβεν εἰς Γυναῖκα τὴν κυρίαν τε͂ Αʼμπομπέκερ, καὶ ἦν ἐκεῖ διδάσκων τὴν Θρησκείαν ταύτην.

Εἰς δὲ τὲς δεκατρεῖς χρόνες, ἦλθον λαοὶ πολλοὶ, οἱ λεγόμενοι Χαραρέτυδες, τὸν ἀριθμὸν ἑβδομήκοντα τρεῖς, καὶ μετʼ αὐτὲς δύο γυναῖκες, καὶ ἐπίςευσαν. Αʼπʼ αὐτὲς ἐψήφισε δώδεκα Μαθητὰς, τὲς ὁποίες ἐχειροτόνησε νὰ εἶναι Προφῆται· καὶ ἔτοι οἱ δώδεκα ἐδίδαξαν εἰς τὸ Κιαμπὲ, καὶ ἐπίςευσαν ὅλοι. καὶ τότε ἐστερεώθη πάλιν τὸ Κιαμπὲ, ἔρημον ὄντας πρότερον, τὸ ὁποῖον ἐρημώθη προτήτερα ἕνα χρόνον ἀπὸ τὸν πόλεμον τε͂ Γʼμπνεγγρέση. Τὸ δὲ Ταρίχι, ἤγεν τὸ ἔτος, ὁπε͂ ἕως τὴν σήμερον γράφεσιν οἱ Τε͂ρκοι, ἀρχίζει ἀπὸ τὸν χρόνον τε͂τον τῆς ἐρημώσεως τε͂ Κιαμπέ. τὸ ὁποῖον Κιαμπὲ ὠνομάσθη τότε Χάγγιαρ, ὁπε͂ θέλει νὰ εἰπῇ, ἔρημος, καὶ ἔτζι τινὲς τῶν ἐκεῖ κατοικέντων τὸ λέγεσιν ἕως τὴν σήμερον.

Περὶ τε͂ ἔτες ὁπε͂ γράφεσιν οἱ Τε͂ρκοι,

Οʼ δὲ Μωάμεθ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα τε, εἰς τὸ Μεντινὲ, ἡμέρα δευτέρα, Οʼκτωβρίε δεκάτη τετάρτη.

Τῷ γοῦν πρώτῳ ἔτει τῆς ἐρημώσεως τε͂ Μεκὲ, ὁ υἱὸς τε͂ Αʼμποτάλε, ὁ Αʼλῆς, ἔλαβε τὴν Φατμὲ εἰς Γυναῖκα, θυγατέρα τε͂ Μωάμεθ. Τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτει τῆς ἐρημώσεως ἦλθεν εἰς περισσοτέραν αὔξησιν καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ Θρησκεία τε͂ Μωάμεθ. καὶ γὰρ δύο τινὲς Χριςιανοὶ Αʼρχοντες ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων, ὁ ἕνας, ὄνομα Μπέδρης, καὶ ὁ ἄλλος, Κίπρε, ἐσυνάξαν μερικὲς ἀνθρώπες, καὶ ἐλθόντες ἐπολέμησαν μετά τινος τῶν Μαθητῶν τε͂ Μωάμεθ, ὀνόματι Γρέση, καὶ τὸν ἐνίκησαν, φονεύσαντες τὲς ἀνθρώπες τε ὅλες. Τε͂το μαθὼν ὁ Μωάμεθ, ἐπῆρεν ὅσες εἶχε μαζί τε, ὄντες τὸν ἀριθμὸν τριακόσιοι δέκα ἐννέα, καὶ συναπαντήσας αὐτοῖς δρομέως ἐπολέμησαν. ἦσαν δὲ οἱ Χριςιανοὶ ἑκατὸν ἐννενήκοντα, καὶ ἐνικήθησαν, φονευθέντες ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα, ἐκ δὲ τῶν τε͂ Μωάμεθ δεκατέσσαρες μόνοι. Καὶ τε͂τος εἶναι ὁ πρῶτος πόλεμος ὁπε͂ ἔκαμε μὲ τὲς Χριςιανὲς, καὶ τὲς ἐνίκησε Θεε͂ παραχωρήσει. καὶ τε͂το ἦτον αἰτία νὰ φοβηθε͂σι πολλοὶ, καὶ νὰ προσδράμωσι νὰ προσκυνήσεσιν, ὑποσχόμενοι νὰ τε͂ δίδεσι χαράτζι, καὶ νὰ τὲς ἀφίσῃ νὰ φυλάττεσι τὴν Πίςιν τες. οἱ ὁποῖοι ἦσαν Πέρσαι Εἰδωλολάτραι, προσκυνε͂ντες τὸν Ηʼλιον ὡς Θεὸν, καὶ Ιʼεδαῖοι, καὶ ἄλλοι πολλοὶ Εʼλληνες. Ηʼλθον δὲ καὶ πολλοὶ Χριςιανοὶ ἐκ τῶν μερῶν τῆς Εʼρυθρᾶς Θαλάσσης, μὲ τὲς ὁποίες ἐσυντροφιάσθησαν καὶ οἱ ἐν τῷ Σιναίῳ ὄρει Μοναχοὶ μετὰ τῶν Χριςιανῶν τῶν σκλάβων ὁπε͂ εἴχασιν ἐκ τε͂ Ιʼεσι-

νιανε͂.

νιανοῦ. Ἦλθε δὲ πρὸς αὐτὸν ϗ ἕνας Χριστιανὸς Ἄρχοντας, Πατρίκιος τὴν ἀξίαν, ϗ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Μωάμεθ, τὸν ἐδεξιώθη μεγάλως, ϗ τὸν ἐπροσυνκώθη, οἱ δὲ ἀπόστολοι αὐτοῦ τὸν εἶπον, διατὶ τὸν ἐπροσυνκώθης; ϗ αὐτὸς τοὺς εἶπεν, ὅτι ϗ ἐσεῖς πρέπει νὰ τιμᾶτε τοὺς πιστοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ἡ Πίστις τους εἶναι δικαία ϗ ἀληθινὴ, ϗ τὰ Βιβλία τους, ὁποῦ ἀναγινώσκουσιν, εἶναι πεμπάμενα ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ ἀπὸ τὸν Θεόν. Τοὺς δὲ Καλογήρους ἠρώτησε, τί γυρεύουσι; ϗ αὐτοὶ ἀπεκρίθησαν. Βλέπομεν ϗ πάντες προσρέχουσι, ϗ κάνουσι συμφωνίαις μὲ τοὺς λόγους σου, νὰ εἶναι ἀπείρακτοι ἀπὸ τὸ γένος σου, ϗ ἤλθομεν ϗ ἡμεῖς ζητοῦντες ἄδειαν, νὰ εὑρισκώμεθεν ἀπείρακτοι εἰς τε τὴν Πίστιν μας ϗ εἰς τὸ Μοναστήριόν μας. Αὐτὸς δὴ ἠρώτησε, ποῦ εἶναι τὸ Μοναστήριόν τους; ὡς δὲ ἔμαθεν, ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ Ὄρος, ὅπου ἐδόθη ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως, τοὺς ἐτίμησε πολλὰ, ϗ τοὺς εἶπεν, ὅτι φόβον μὴν ἔχετε μηδένα, μηδὲ τινὰς θέλει σᾶς πειράξει, ἢ νὰ σᾶς ἀδικήσῃ. διότι ὅποιος σᾶς ἀδικήσει, θέλει τὸν ἀδικήσει ὁ Θεός. Ὅμως ἐγὼ μέλλει νὰ ἔλθω εἰς ἐκεῖνο τὸ Ἅγιον Βουνὸν, ϗ ἐκεῖ θέλω σᾶς δώσει Γράμμα, νὰ μὴ σᾶς πειράζῃ τινὰς αἰωνίως, ἀλλὰ μήτε ὅλον τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν. πλὴν ἀπὸ λόγους σας δὲν θέλω μηδὲ κανένα πρᾶγμα νὰ δίδετε εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι εἶστε προσκυνηταὶ ἐκείνου τοῦ Ἁγίου τόπου. ἀπὸ δὲ τοὺς λοιποὺς Χριστιανοὺς θέλω χαράτζι, ϗ ἂς στέκωνται ἀπείρακτοι εἰς τὴν Πίστιν τους. Οὕτω τοὺς ἔστειλεν ὀπίσω. Καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν, τὸν αὐτὸν χρόνον, ἦλθεν ὁ αὐτὸς Μωάμεθ περιπατῶντας τὰς ἐκεῖ ἐρήμους, ἕως εἰς τὸ Μοναστήριον, ϗ ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὸ Βουνόν. ϗ τὸν τόπον πολλὰ, ὡς Ἅγιον, τὸν ἐτίμησε ϗ εὐλαβήθη. ϗ τοὺς μαθητάς του ἐπρόσταξε νὰ προσκυνήσουν, ϗ νὰ φιλήσουσι τὴν κορυφὴν τοῦ Βουνοῦ, ὡς Ἁγίαν. διότι, λέγει, ὁ Θεὸς ἐδῶ ἐμίλησε μὲ τὸν Μωϋσῆ τὸν Προφήτην χίλια ἕνα λόγια. τοῦτο δὲ ἕως τὴν σήμερον λέγεται ἀνάμεσα εἰς τοὺς πλέον γραμματισμένους Τούρκους. Ἔπειτα ἐκατέβη εἰς τὸ Μοναστήριον, ϗ τὸν ἐδεξιώθησαν πολλὰ ὁ Ἡγούμενος ϗ οἱ Πατέρες, ϗ πολλὰς ἡμέρας ἐστάθη ἐκεῖ. ϗ μάλιστα δείχνουσιν οἱ Ἀράπιδες τοῦ τόπου, μακρὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον ὡς μισὸν οἰκονάκι, ἕνα τόπον, ϗ λέγουσιν, ὅτι ἐκεῖ ἐκάθητο, ϗ ἔκρινε. τὸν ὁποῖον τόπον σέβονται αὐτοὶ οἱ Ἄραβες, καὶ ἀσπάζονται, περνῶντες ἐκεῖθεν μετὰ μεγάλης εὐλαβείας. Ἔδωσε γοῦν, εὑρισκόμενος εἰς τὸ Μοναστήριον, Γράμμα, τὴν λεγομένην Διαθήκην αὐτοῦ ϗ συμφωνίαν, ὡς τὴν λέγει ἀπός του. ἡ ὁποία διαλαμβάνει πράγματα ἄξια λόγου, καὶ διὰ τοὺς ἐκεῖ Καλογήρους τοῦ Μοναστηρίου, καὶ τοὺς Χριστιανοὺς ὅλους. Καὶ βέβαια τοῦτο τὸ Γράμμα εἶναι χρεία νὰ λογιάσῃ τινὰς, πῶς ἦτον ὄχι ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἐκ Θεοῦ νὰ γενῇ. διότι νὰ ἔλειπε νὰ μὴ γραφῇ, ὡς ἐγράφη τότε, μήτε Μοναστήριον ἦτον πλέον, μήτο Καλόγηρος. Ἀλλὰ ϗ οἱ Χριστιανοὶ ἅπαντες μὲ ταῦτο τὸ Γράμμα στέκονται εἰς τὴν Πίστιν τους ἀπείρακτοι καὶ ἀνενόχλητοι. διότι διαλαμβάνει ϗ διὰ ταύτους μερικά

εικά τινα πράγματα πρὸς ὠφέλειαν ϗ εἰρήνην ἐδικήν τους. Διαιρεῖται δὲ ἡ Διαθήκη αὕτη, μετὰ τὸ προοίμιον καὶ τὴν ἀρχὴν, εἰς Κεφάλαια δέκα ὀκτώ. τὴν ὁποίαν μεταγλωττίσαντες δι' ἑρμηνέως ἀπὸ τὸ Ἀραβικὸν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν, τὴν γράφομεν, ὡς ἔχει ἐπὶ λέξεως οὕτω.

Διαθήκη τοῦ Μωάμεθ, ὁποῦ ἔδωσεν εἰς τὸ Σίναιον Ὄρος τῶν ἐκεῖσε τότε Μοναχῶν.

Προοίμιον. ΤΟ παρὸν γράμμα (ἐπειδὴ ὁ Θεός ἐστι μέγας, ϗ Κυβερνήτης, ὕστερον ἀφ' οὗ ἦλθον πάντες οἱ Προφῆται, διὰ νὰ μὴ μείνῃ μαρτυρία ἀδικίας πρὸς τὸν Θεὸν, διὰ τὰ πρὸς ἀνθρώπους διδόμενα χαρίσματα) ἔγραψεν ὁ Μωάμεθ, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀμπτουλὰχ, ϗ ἀπόστολος τοῦ Θεοῦ, ὁ θεωρὸς ϗ ἐπιμελητὴς τοῦ παντὸς Κόσμου, πρὸς ὅλους τοὺς ἔθνους του, ϗ τῆς Θρησκείας του, ὡς στερεὸν ϗ βέβαιον τάξιμον ϗ ὑπόσχεσιν, διὰ τὴν φυλὴν τῶν Χριστιανῶν, ϗ διὰ τὴν γενεὰν τῶν Ναζωραίων, ὅπου ϗ ἂν εὑρίσκωνται, σιμὰ, ἢ μακρὰν, εὐγενεῖς νὰ εἶναι, ἢ δυσγενεῖς, ἔνδοξοι, ἢ ϗ ἄδοξοι, λέγων οὕτως.

α'. Ὅποιος ἀπὸ τὸ Ἔθνος μου θέλει χαλάσει τὴν ὑπόσχεσιν ϗ τὸν ὅρκον, ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν παροῦσαν συμφωνίαν, φθείρει τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Θεοῦ, ϗ ἀρνεῖται τὸν ὅρκον του, ἐναντιοῦται εἰς τὸ πρόσταγμά του, ἀντιστέκεται τῆς Πίστεώς του, (μὴ γένοιτο Θεὲ) γίνεται ἄξιος τοῦ ἀναθέματος, ἢ Βασιλεὺς νὰ εἶναι ὁ τοιοῦτος, ἢ ϗ πτωχὸς, ϗ ἁπλῶς εἰπεῖν ὅστις ϗ ἂν εἶναι.

β'. Λοιπὸν, ὁπόταν τινὰς ἀπὸ τοὺς Μοναχοὺς περιηγητὰς θέλει κατοικήσει εἰς κανένα ὄρος, ἢ κορυφὴν, ἢ σπήλαιον, ἢ χωρίον ϗ τόπον οἰκούμενον, ἢ περιγιάλι, ἢ ἀμμουδιὰ, ἢ εἰς Μοναστήριον, ἢ Ἐκκλησίαν, ϗ οἶκον εὐκτήριον, ἐγὼ εἶμαι ἐν μέσῳ αὐτῶν προστάτης ϗ φύλαξ, αὐτωνῶν, ϗ ὅλων τῶν πραγμάτων τους μὲ τὴν ἰδίαν μου ψυχὴν, ϗ μὲ τὴν βοήθειαν ϗ προστασίαν μου, ϗ μὲ ὅλον μου τὸ Ἔθνος. διατὶ αὐτοὶ εἶναι μέρος μου, ϗ τιμή μου.

γ'. Ἔτι προστάζω ϗ ἐμποδίζω τοὺς Ἐμίνιδες νὰ μὴ γυρεύουσιν ἀπ' αὐτοὺς χαράτζι, ἢ ἄλλα νέα δοσίματα, ὅτι εἰς αὐτοὺς βία ϗ δυναστεία δὲν γίνεται.

δ'. Τοὺς Κριτάς τους, καὶ Ἡγουμένους τους νὰ μὴ τοὺς ἀλλάσῃ τινὰς, ἀλλὰ νὰ μένουσιν ἀμετάτρεπτοι.

ε'. Τοὺς περιηγητάς τους νὰ μὴ τοὺς ἐμποδίζῃ τινὰς ἀπὸ τὴν περιήγησίν τους.

ς'. Ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα τῶν Ἐκκλησιῶν τους κανένα νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ ἐξοδιασθῇ εἰς κτίσιμον Μετζιτίου, ἢ ἄλλου τινὸς τόπου Μουσουλμανικοῦ.

ζ'. Ὅποιος θέλει κάμει κανένα ἀπὸ τοῦτα ὁποῦ ἀπηγόρευσα, ἂς ἠξεύρῃ βέβαια πῶς ἔλυσε τὸν ὁρισμὸν τοῦ Θεοῦ, ϗ ἐναντιώθη τοῦ Ἀποστόλου του.

η'. Ἔτι νὰ μὴ πληρώνουσι χαράτζι οἱ Κριταί τους, ϗ Ἡγούμενοί τους, ϗ Μοναχοὶ, ϗ δοῦλοί τους, ϗ Μαθηταί τους, ϗ ἄλλοι τους ὑποτακτικοί. οὔτε νὰ πειράζωνται, ὅτι ἐγὼ εἶμαι προστάτης αὐτῶν, ὅπου ϗ ἂν εὑρίσκωνται,

εἰς

εἰς τὴν γῆν, ἢ εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς Ἀνατολὴν, καὶ Δύσιν, εἰς Ἄρκτον, καὶ Μεσημβρίαν. ἐπειδὴ αὐτοὶ, καὶ πάντα τὰ περὶ αὐτοὺς, εἶναι χρέος μου, καὶ ὅρκος, καὶ παρακαταθήκη μου.

Καὶ ἀπὸ ἐκείνους, ὁποῦ ἐν ἡσυχίᾳ ἀσκητεύουσιν εἰς τὰ ὄρη, νὰ μὴ θ'.
παίρνουσι χαράτζι, οὔτε δέκατον διὰ τὰ εἰσοδήματά τους. οὔτε τινὰς Μουσαλμάνος νὰ γίνεται σύντροφος μετ' αὐτοὺς, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἄλλο δὲν ἐργάζονται, μόνον τὰ πρὸς τροφήν.

Ὅταν φθάσῃ ἐν εὐθηνίᾳ ὁ καιρὸς τοῦ καρποῦ, νὰ τοὺς δίδουσιν εἰς ι'.
κάθε ἐρτέπη ἕνα καυχί.

Οὔτε εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου νὰ τοὺς εὐγάζουσι διὰ νὰ εὔγουν εἰς ια'.
τὸν πόλεμον, οὔτε τότε νὰ τοὺς ζητοῦσι χαράτζι.

Καὶ εἰς ταῦτα μὲν τὰ ἕνδεκα Κεφ. διορίζεται τὰ περὶ τῶν Μοναχῶν, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ ἑπτὰ Κεφ. διορίζει περὶ παντὸς ἄλλου Χριστιανοῦ.

ΕΤι ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς, οἱ ἐντόπιοι καὶ πλούσιοι, ὁποῦ μὲ πλοῦτον ιβ'.
πραγματεύονται, καὶ εἶναι ἄξιοι διὰ χαράτζι, νὰ μὴ πληρώνουσιν ἄλλο, παρὰ δώδεκα δραχμάς.

Ἔξω ἀπὸ τὸ κεφαλοχάρατζον, ἄλλο νὰ μὴ τοὺς ζητοῦσι, κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ ὁποῦ λέγει. Μὴ ἐνοχλῆτε τοὺς σεβομένους τὰ ἐκ Θεοῦ πεμφθέντα Βιβλία, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀγαθώτερον τοῦ ἀγαθωτέρου τρόπον νὰ τοὺς ἀγαθοποιήσατε, καὶ μάλιστα μὲ τούτους συναναστράφητε, καὶ ἐκείνους ὁποῦ τοὺς πειράζουσιν (ὅποιοι καὶ ἂν εἶναι) νὰ τοὺς ἐμποδίζετε.

Βιβλία ἐκ Θεοῦ πεμφθ. λέγονται διὰ τὸ Εὐαγγ. καὶ τὴν παλαιὰν Γραφήν.

Μία γυναῖκα Χριστιανὴ, ἐὰν ὑπανδρευθῇ μὲ ἕνα Μουσουλμάνον, ὁ Μουσουλμάνος νὰ κάνῃ τὸ θέλημα τῆς γυναικὸς ἐκείνης, καὶ νὰ μὴ τὴν
ἐμποδίζῃ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ προσευχήν της, καὶ ταῖς συνήθειαις ιδ'.
τῆς Πίστεώς της.

Τινὰς νὰ μὴ τοὺς ἐμποδίζῃ, εἰς τὸ νὰ ἀνακαινίζουσι τὰς Ἐκκλησίας ιε'.
τους.

Ὅστις θέλει κάμει τι παρὰ ταύτην τὴν ὑπόσχεσιν, ἢ νὰ πιστεύσῃ ις'.
τὸ ἐναντίον, γίνεται βέβαια ἀποστάτης τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Θείου Ἀποστόλου. ὅτι τοῦτο εἶναι μία βοήθεια εἰς αὐτοὺς κατὰ τὰς ὑποσχέσεις του.

Καὶ εἰς αὐτοὺς ἐπάνω νὰ μὴ σηκώνῃ τινὰς ἄρματα, μάλιστα οἱ Μου- ιζ'.
σουλμάνοι δι' αὐτοὺς νὰ πολεμοῦσι.

Καὶ διὰ τοῦτο προστάζω, οὐδεὶς ἀπὸ τὸ Ἔθνος μου νὰ ἀποκοτήσῃ νὰ ιη'.
κάμῃ τὸ ἐναντίον ταύτης τῆς ὑποσχέσεως, ἕως νὰ ἀφανισθῇ ὁ Κόσμος.

Μάρτυρες.

Α'λῆς, ὑιὸς τȣ̃ Α'μπιταλίπ.
Ο'μαρ, ὑιὸς τȣ̃ Χαπάβ.
Α'μπȣιτελντὰρ, ὑιὸς Α'μπομπέρ.
Α'ββᾶς, ὑιὸς τȣ̃ Α'μπτελμȣταλίβ.
Ζιβὴρ, ὑιὸς τȣ̃ Α'ββάμ.
Σαὴτ, ὑιὸς τȣ̃ Μαάτ.
Θαβὴτ, ὑιὸς τȣ̃ Νεφίς.
Μπȣχωνιφὲ, ὑιὸς τȣ̃ Α'βίδ.
Μȣαδὲμ, ὑιὸς τȣ̃ Καρσῆ.
Α'μπτιλνζιμ, ὑιὸς τȣ̃ Χασαῦ.
Α'ζὶβ, ὑιὸς τȣ̃ Γιασίν.
Α'μπομπέκερ, ὑιὸς τȣ̃ Α'μπικααφέ.
Ο'τμαὶ, ὑιὸς τȣ̃ Γάφας.
Α'μπτȣλὰχ, ὑιὸς Μεσȣ́τ.
Φαζὲρ, ὑιὸς τȣ̃ Α'ββᾶς.
Ταλάτ, ὑιὸς τȣ̃ Α'μπτȣλάχ.
Σαὰτ, ὑιὸς τȣ̃ Α'ββάτ.
Ζεὴτ, ὑιὸς τȣ̃ Θαβίτ.
Χασμὲρ, ὑιὸς τȣ̃ Α'βίδ.
Χάτιθ, ὑιὸς τȣ̃ Θαβίτ.
Α'μπτȣλὰχ, ὑιὸς τȣ̃ Ο'μερ.

Τὸ παρὸν ἔγραψεν ὁ ὁδηγὸς καὶ διάδοχος Α'λὶς τȣ̃ Α'μπιταλὶπ, βάλλοντας τὸ χέρι τȣ ὁ Προφήτης εἰς τὸ Μεντζῆτι τȣ̃ Προφήτȣ (ἐν ᾧ εἴη εἰρήνη) τῷ δευτέρῳ χρόνῳ τῆς φυγῆς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τȣ̃ Μαχαρὲμ Μηνός.

Ταύτην λοιπὸν τὴν Διαθήκην, ὡς φαίνεται, τὴν ἔδωσεν ὁ Μωάμεθ τῷ β'. χρόνῳ τῆς ἐρημώσεως, ἢ τῆς φυγῆς, (λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως, καὶ ἐρήμωσις, καὶ φυγὴ, τὸ τότε συμβὰν) ὅταν ὁ Μωάμεθ δὲν ἦτον φθασμένος εἰς μεγάλην αὔξησιν καὶ ἐξȣσίαν. διότι δὲν εἶχεν εἰς τὴν ἐξȣσίαν τȣ ἄλλαις χώραις, παρὰ τὸ Μετινὲ, τὴν Πατρίδα τȣ, καὶ τὸ Κιαμπὲ, τὸ ὁποῖον πολεμῶν μὲ τὸν Γρέση, ἐπῆρε μὲ πόλεμον, καὶ τὸ ἐστερέωσε, καὶ τὸ ἐκατοίκησε μὲ ἀνθρώπȣς, ὁπȣ̃ ἦτον ἔρημον ἀπὸ τὸν πόλεμον, καὶ ἀκατοίκητον. Λοιπὸν φαίνεται, ὅτι ἐκ Θείας τινὸς ἀποκαλύψεως νὰ ἐγνώρισεν ὁ Θεοφόρος ἐκεῖνος, καὶ ὁ διορατικὸς ἄνθρωπος, ὁ Ἡγȣ́μενος, λέγω, τȣ̃ Μοναστηρίȣ, τὴν μέλλȣσαν εἶναι ὕστερον αὔξησιν καὶ δύναμιν καὶ ἐξȣσίαν τῆς Θρησκείας τȣ̃ Μωάμεθ, καὶ ὅτι πολλὰ γένη Χριστιανῶν, (κρίμασιν οἷς οἶδε Θεὸς) θέλει ὑποτάξει. Διὰ τȣ̃το, ὑπὸ Θεȣ̃ ὁδηγηθεὶς καὶ σοφισθεὶς, ἐζήτησε καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τȣ̃τον τοιαῦτα ζητήματα διὰ τȣ̀ς Καλογήρȣς, καὶ ἁπλῶς διὰ κάθε Χριστιανόν. ὅτι οἱ μὲν Καλόγηροι νὰ εἶναι παντελεύθεροι, οἱ δὲ Χριστιανοὶ πληρώνοντες τὸ χαράτζι τȣς, νὰ εἶναι εἰς κάθε πρᾶγμα ἀπείρακτοι, ἕως ὅτȣ νὰ στέκῃ ὁ Κόσμος. διότι, μὲ τὸ νὰ εἰπῇ, ἕως ὅτȣ νὰ στέκῃ ὁ Κόσμος, δηλοῖ τὰ μέλλοντα πράγματα, καὶ τὴν μεγάλην ἐξȣσίαν τὴν μέλλȣσαν, ὁπȣ̃ ἔμελλε νὰ ἔχῃ αὐτὴ ἡ Θρησκεία τȣ̃ Μωάμεθ, ὡς τὸ βλέπομεν τὴν σήμερον. Καὶ κατ' ἀλήθειαν τȣ̃το τὸ ἔργον τȣ̃ Θείȣ ἀνδρὸς ἐκείνȣ τȣ̃ Ἡγȣμένȣ ἐβάστασε, καὶ θέλει βαστάσει τὴν Πίστιν τȣ̃ Χριστȣ̃ ὑπὸ τὴν ἐξȣσίαν τῆς πίστεως τȣ̃ Μωάμεθ, μὲ τὴν συμφωνίαν ὁπȣ̃ τότε ἔκαμε μὲ τȣ̃τον. καὶ φαίνεται αὐτὸ τὸ Μοναστήριον νὰ ἔγινε πρόξενον μεγάλης ὠφελείας τῶν Χριστιανῶν, καὶ κοινῶς ἁπάσης τῆς Χριστȣ̃ Ἐκκλησίας, μὲ τὴν τοιαύτην, λέγω, Διαθήκην.

θήκην. Αὐτὴ ἡ Διαθήκη ἐφύλαξε, καὶ ἕως τὴν σήμερον Θεοῦ προνοίᾳ, φυλάττει αὐτὸ τὸ Θεοφρούρητον Μοναστήριον μέσα εἰς τοιοῦτον τόπον ἀπὸ πολλοὺς καὶ μεγάλους κινδύνους, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ αὐτὴν τὴν ἰδιόχειρον Διαθήκην τοῦ Μωάμεθ, ὅπου τὰ ἄλλα ὅλα ἐκεῖσε Μοναστήρια, τὰ μὲν πλείως ἠφανίσθησαν, καὶ ἐκ θεμελίων ἐφθάρησαν, τὰ δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ἐρημώθησαν, ὡς δείξει παρακατιὼν ὁ λόγος. νῦν δὲ ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Τῷ δὲ τρίτῳ χρόνῳ τῆς ἐρημώσεως μέγαν πόλεμον ἔστησεν ὁ Μωάμεθ κατὰ τῶν Ἑβραίων, τῶν κατοικούντων εἰς τὰ μέρη τότε τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, τοῦ λεγομένου Χιντίου, καὶ εἰς ἡμέρας δεκαπέντε ἔλαβε τὰ Κάστρη τους, ὅτι ἐπαραδόθησαν ἀτοίτους, καὶ πολλὺ πλοῦτον ἐκεῖθεν ἔλαβεν. ἡ δὲ αἰτία, ὅπου τοὺς Ἑβραίους ἐχθρεύθη, καὶ τοὺς ἐπολέμησεν, ἦτον τοιαύτη. Ἦτον ἕνας Ἑβραῖος πολλὰ πλούσιος καὶ εὐγενής, ὀνόματι Κιάπ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἡ χώρα ὠνομάσθη Κιαμπέ. οὗτος εἶχε γυναῖκα Ἑβραίαν παλλακίδα, τὴν ὁποίαν τοῦ ἐπῆρεν ὁ Μωάμεθ. ὁ δὲ Ἑβραῖος ἐζήλευε, καὶ ἐμνησικάκει τὸν Μωάμεθ, καὶ ἐπεθύμα νὰ τὸν θανατώσῃ. Ὅθεν πέμψας κρυφίως εἰς τὴν Ἑβραίαν, τῆς ἔταξε μεγάλα δωρήματα, ἐὰν κάμῃ τρόπον νὰ τὸν θανατώσῃ μετὰ δόλου. ἡ δὲ Ἑβραία τὸ ἀπεκάλυψε τοῦ Μωάμεθ. Ὁ δὲ Μωάμεθ ἔκαμε τάχα πῶς τὸ ἐχροίκησεν ἀπ᾽ ἄλλους, καὶ τὴν ἐδίωξεν ἀπὸ λόγου του. ὅμως μὲ σόφισμα, παραγγέλλωντάς την νὰ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν, ὡς διωγμένη ἀπὸ τοῦτον, καὶ νὰ τοῦ δείξῃ πάλιν τὴν προτέραν ἀγάπην, ὥστε νὰ εὕρῃ καιρὸν νὰ θανατώσῃ τὸν Ἑβραῖον. καὶ ἔτζι ἔκαμεν ἡ Ἑβραία εἰς τὸν Κιὰπ ἐκεῖνο, ὅπου τὴν ἐσυμβούλευσεν αὐτὸς νὰ κάμῃ εἰς τὸν Μωάμεθ. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἡ Ἑβραία ἐφόνευσε τὸν Ἑβραῖον, ἐστράφη πάλιν πρὸς τὸν Μωάμεθ, καὶ ὁ Μωάμεθ τὴν ἐκράτησεν εἰς περισσοτέραν ἀγάπην, παρὰ τὸ πρῶτον. ἀπὸ γοῦν τοιαύτην αἰτίαν ὠργίσθη τοὺς Ἑβραίους ὅλους τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ τῶν ἐπῆρε τὰ Κάστρη τους.

Τῷ ἑβδόμῳ ἔτει ἔστησε τὸν Ἄμβωνα εἰς τὸ Κιαμπὲ νὰ διδάσκῃ, τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὑψηλὸν ἀπὸ τὴν γῆν βαθμίδας δύο.

Τὸν αὐτὸν χρόνον ἄλλη γυναῖκα Ἑβραία φίλαινά του ἔψησεν εἰς τὸν φοῦρνον μίαν κατζίκα παραγεμωσμένην, καὶ ἔφερε νὰ τὸν φιλέψῃ, τὴν ὁποίαν εἶχε φαρμακισμένην νὰ τὸν φαρμακώσῃ, καὶ αὐτὸς τὸ ἀπείκασε, καὶ δὲν τὴν ἔφαγεν.

Ὁ δὲ Γχρέσης ἔκαμε φιλίαν μὲ τὸν Μωάμεθ, καὶ ὕστερον τὴν ἀθέτησεν. ὅθεν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ πολλοὺς πολέμους ἔκαμε μὲ τοῦτον ὁ Μωάμεθ, καὶ ἔλαβε πάλιν ἀπὸ τοῦτον τὸν τόπον Κιαμπὲ, τὸν ὁποῖον ὤριζεν αὐτὸς ὁ Γχρέσης ἕως ὅτου εἶχον τὴν φιλίαν. εἶχε δὲ τότε ὁ Μωάμεθ ἄνδρας χιλιάδας δώδεκα.

Τῷ δεκάτῳ ἔτει τῆς ἐρημώσεως ἦλθον πολὺ πλῆθος Ἀράβων, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, καὶ αὔξανεν ἡ Θρησκεία αὐτοῦ.

Τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐσυκώθη ἕνας ἄνθρωπος Μαῦρος, καὶ ἐκήρυττε τὸν ἑαυτόν του, ὅτι εἶναι καὶ αὐτὸς Προφήτης μέγας, καὶ πόλεμον μέγαν ἔστησε μετὰ τοῦ Μωάμεθ, καὶ τρία Κάστρη τοῦ ἐπῆρεν. ὅμως δὲν ἔζησε πολλὺν καιρὸν, ὅτι τὸν ἐφό-

Περὶ τῆς Γυναικ. τῆς Ἑβραίας.

νεῦσε τὴν νύκτα μετὰ δόλου ἕνας τις ἄνθρωπος, τὸ ὄνομά του Φερὸζ, ἐκεῖ ὅπου ἐκοιμᾶτο, καὶ πάλιν ὁ Μωάμεθ ἐδυναμώθη.

Θάνατος Μωάμεθ. Τῷ δὲ ἑνδεκάτῳ χρόνῳ τῆς ἐρημώσεως ἀπέθανεν ὁ αὐτὸς Μωάμεθ, ἡμέρα δευτέρα κατὰ Μῆνα Ῥαπέμ. Ἠγάπα δὲ πολλὰ τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν, παρὰ ἄλλο κανένα γένος, καὶ πολλὰ ἐσπούδαζε, νὰ φυλάττωνται ἀπείρακτοι ἐν εἰρήνῃ. ὅθεν καὶ δὲν φαίνεται εἰς ἄλλο γράμμα νὰ βάλλῃ τὸ ἴδιόν του χέρι, παρὰ εἰς αὐτὸ ὅπου ἔδωσε τῶν Χριστιανῶν. καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ Διαθήκη ὅπου ἐγράψαμεν ὄπισθεν, τὴν ὁποίαν ἔδωσεν εἰς χεῖρας τῶν Καλογήρων τοῦ Ὄρους Σινᾶ διὰ ἀσφάλειαν. Ἥτις καὶ ἐφυλάχθη εἰς αὐτοὺς ἕως τὸν καιρὸν τοῦ παλαιοῦ Σουλτὰν Σελίμη, ὅπου ἐπῆρε τὸ Μισῆρι, καθὼς θέλομεν εἰπῇ. ἔζησεν ἔτη ξς'.

Σημ. ἐκ τοῦ Κομήτου. Μετὰ τὸν θάνατον τούτου τοῦ Μωάμεθ ἐφάνη εἰς τὸν Οὐρανὸν, πρὸς τὸ Νότιον μέρος, μία μεγάλη φωτία. Τοῦτο ἦτον Ἄστρον Κομήτης, λεγόμενος Δοκίτης. ἅπλωνεν ἀπὸ τὸν Νότον ἕως Βορρᾶν. ἐκράτησεν ἡμέρας λ'. ἐδήλει δὲ τὸ κράτος καὶ πλατυσμὸν ταύτης τῆς Θρησκείας, ἥτις ἤρξατο ἀπὸ Νότου, καὶ παρέτεινε κατὰ μῆκος ἕως Βορρᾶν.

Περὶ τῶν Διαδόχων τοῦ Μωάμεθ.

Δεύτερος Ἀρχηγὸς μετὰ τὸν Μωάμεθ ὁ Ἀμπουμπέκερ. Ἄφησε δὲ ὁ Μωάμεθ Διάδοχόν του, δεύτερον ἀπ᾽ αὐτὸν, καὶ πρῶτον ἀπὸ τοὺς Διαδόχους του, τὸν Ἀμπουμπέκερ, τοῦ ὁποίου ὑποτάχθησαν εὐθὺς ὅλοι, ὅσοι ἠκολούθησαν τοῦ Μωάμεθ. αὐτὸς δὲ αὔξησε τὸ φουσάτον, καὶ τὸ ἔκαμε χιλιάδας τεσσαράκοντα.

Τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς ἐρημώσεως ὁ Ἀμπουμπέκερ ἔγραψε τοῦ Χάλετ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Βελὶτ, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μεσοποταμίαν τῆς Συρίας, τὸ νῦν λεγόμενον Γιαρμπεκὶρ, νὰ τὴν ὑποτάξῃ. καὶ χωρὶς πόλεμον ὅλοι ἐπροσκυνήσαν, τάσσοντες νὰ δίδουσι χαράτζι. Ἐπῆρε δὲ καὶ δύο χώραις μὲ πόλεμον, μίαν λεγομένην Ἐμπὰρ, καὶ ἄλλην, Ἀΐν Ἐλιαμαΐ. τὰ δὲ κερδέματα ὅπου ἐπῆρεν ὁ Χάλετ, τὰ ἔστειλε τοῦ Ἀμπουμπέκερ εἰς τὸ Μεντινὲ, ἤγουν Μαδζάμ.

Εἰς τοὺς δεκατρεῖς χρόνους τῆς ἐρημώσεως, αὐτὸς ὁ Ἀμπουμπέκερ ἑτοιμάσθη μετὰ βαρείας δυνάμεως ἀπὸ τὸ Μεντινὲ, καὶ ἦλθε νὰ πολεμήσῃ τὴν Δαμασκόν. τὸν δὲ Οὔμαρον ἔστειλεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸν δὲ Γεζὴθ, υἱὸν Ἀπασαφιὰν, μὲ ἄλλους δύο Στρατηγοὺς εἰς τὴν Μπάρκαν, χώραν τῆς Ἀραβίας τῆς ἔξω, καὶ τὸν Χάλετ, υἱὸν τοῦ Σεὴτ, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Ἄση εἰς ἄλλην χώραν τῆς Δαμασκοῦ, λεγομένην Φῆμα, νὰ πολεμήσουσι νὰ ταῖς πάρουσιν. Ὁ γοῦν πρῶτος πόλεμος τούτου τοῦ Ἀμπουμπέκερ ἦτον εἰς τὴν Δαμασκὸν μετὰ τῶν Χριστιανῶν τῶν ἐκεῖσε, Αὐθεντὸς ὄντος τῆς χώρας Πατρικίου τινὸς Χριστιανοῦ, τοὔνομα Μαχαλώ. Καὶ δὴ, πολέμου δυνατοῦ γενομένου ἔξω τῆς Δαμασκοῦ, ἔφυγεν ὁ Πατρίκιος, διωκόμενος μετὰ χιλιάδων ἐννέα Χριστιανῶν, καὶ ἐκλείσθη

εἰς

εἰς τὸ Κάστρον τῆς Δαμασκοῦ. Ὁ δὲ Ἀμπομπέκερ ἔλαβε πρώτην χώραν τὴν Πάξαν, σύνορα οὖσαν τῆς Δαμασκοῦ καὶ τῆς Συρίας, καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἀπέθανεν. ὥρισε δὲ χρόνους δύο, μῆνας τρεῖς, ἡμέρας ἐννέα. Ἦτον δὲ χρόνων ἑξήκοντα τριῶν, ἦτον ἄνθρωπος ὑψηλὸς καὶ ξηρός.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἔγινεν εἰς τὴν Παλαιστίνην σεισμὸς μέγας, καὶ ἐκράτησεν ἡμέρας τριάκοντα, καὶ μετὰ τὸν σεισμὸν ἔγινε θανατικὸν πολύ.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἦλθε τὸ στράτευμα τῶν Τουρκῶν εἰς τὴν Γάζαν μετὰ Στρατηγοῦ, λεγομένου Οὔμαρ, υἱοῦ τοῦ Ἄση, καὶ ἔλαβον αὐτήν.

Ἐκεῖθεν ἐστράφησαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ νικηθέντες οἱ Χριστιανοὶ ἔφυγον καὶ ἐκλείσθησαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἔστειλε δὲ γράμμα εἰς τὸν Ἀμπομπέκερ, ὅτι ἔλαβε τὴν Γάζαν, καὶ ἔχει καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀποκλεισμένην, καὶ νὰ τοῦ στείλῃ βοήθειαν νὰ τὴν λάβῃ. Ἀλλ' εὐθὺς ὅπου ἔφθασαν τὰ γράμματα εἰς τὴν Δαμασκὸν, εἰς τὸν Ἀμπομπέκερ, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν Δαμασκὸν ἀποκλεισμένην, ἀπέθανε, καὶ δὲν ἔστειλε βοήθειαν τοῦ Οὐμάρου εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. ὅθεν ὁ Οὔμαρος ἄφησε τὸ νὰ πολιορκῇ τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐσηκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Δαμασκόν. Θάνατος Ἀμπομπέκερ.

Τῷ αὐτῷ ιγ'. ἔτει, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὅπου ἀπέθανεν ὁ Ἀμπομπέκερ, ἔστησε τὸ φουσάτον προεστῶτα, καὶ ἀρχηγόντους Οὔμαρον τὸν υἱὸν τοῦ Χατάπ. καὶ ὅταν ἔφθασεν ὁ ἄλλος Οὔμαρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἄση ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ, εὗρε γινόμενον Ἀρχηγὸν εἰς τὸ φουσάτον Οὔμαρον, υἱὸν Χατάπ.

Εὐθὺς οὖν ὡς ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν καὶ προστασίαν τοῦ φουσάτου, ἔστειλε τὸν Ἀμπομπέκερ, υἱὸν τοῦ Μασοὺρ, μὲ πολὺ φουσάτον εἰς τὰ μέρη τῆς Περσίας, καὶ ἐπολέμησε μετὰ Περσῶν, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖ μίαν Χώραν λεγομένην Φάρες.

Εἰς τοὺς ιδ'. χρόνους τῆς φυγῆς ἔλαβεν αὐτὸς ὁ Οὔμαρ τὴν Δαμασκὸν, τὴν ὁποίαν ἐπολεμοῦσαν ἡμέρας ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. ἐσέβησαν δὲ μέσα ἀπὸ τὴν πόρταν τὴν λεγομένην τοῦ Θωμᾶ. Ἦσαν δὲ εἰς τὴν Δαμασκὸν Χριστιανοὶ ἄνδρες πολεμισταὶ χιλιάδες ἑκατὸν εἴκοσιν, οἱ δὲ Τοῦρκοι ἦσαν χιλιάδες τριάκοντα. ὅμως ὅταν θέλῃ ὁ Θεὸς, εἷς διώκει χιλίους, καὶ δύο μετακινοῦσι μυριάδας, κρίμασιν οἷς αὐτὸς μόνος οἶδεν. Ἐφονεύθησαν δὲ Τοῦρκοι χιλιάδες ἑπτά. τοὺς δὲ φονευθέντας Χριστιανοὺς πλῆθος ὄντας, οὐδεὶς ἠρίθμησεν.

Εἰς τοὺς δεκαπέντε χρόνους, γυρίζομενος ἀπὸ τὴν Περσίαν ὁ Ἀμπομπέκερ, μετὰ τοῦ Χάλετ ἑτέρου Στρατηγοῦ, ἦλθον εἰς τὴν Ἡλιούπολιν, τὴν Πατρίδα τῆς Ἁγίας Βαρβάρας. τοῦτο τὴν σήμερον Ἀραβιστὶ λέγεται Χέμψ. κεῖται πρὸς Ἀνατολὰς τῆς Δαμασκοῦ, ἀπέχον δρόμον ἡμερῶν τριῶν. τοῦτο περικυκλώσας ὁ Ἀμπομπέκερ τὸ ἔλαβεν. Ἐλθὼν δὲ μετὰ νίκης εἰς τὸν Οὔμαρον, τὸν ἐδέχθη μετὰ τιμῆς μεγάλης, καὶ εὐθὺς τὸν ἔστειλε νὰ πολεμήσῃ ἄλλην Χώραν σιμὰ εἰς τὸ Ἀλέπι, λεγομένην Κενσὴρ, τὴν ὁποίαν ἐπολέμησε καὶ τὴν ἔλαβεν. ἦτον δὲ ἡ Χώρα Χριστιανῶν, καὶ ὁ πόλεμος κατ' αὐτῶν, πλὴν Νεστοριανῶν.

Τότε αὐτὸς ὁ Οὔμαρ ἔστειλεν ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν Στρατηγοὺς καὶ φουσάτον Περὶ τῆς Α-

R 4 νὰ

νὰ ὑπάγουν πάλιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. τὴν ὁποίαν ἐξιγύρισαν, καὶ τὴν ἀπόκλεισαν πολὺν καιρὸν, ὥστε ὁποῦ ἐβαρέθησαν ἔσωθεν οἱ ταλαίπωροι Χριστιανοὶ, ϗ ἐπαρεδόθησαν, προσκυνήσαντες ϗ ὑποσχόμενοι νὰ δίδουσι χαράτζιον. Ἔκποτε ἐκυριεύθη ὁ ζωοδόχος Τάφος ὑπὸ τῶν Ἰσμαηλιτῶν, τοῦ Θεοῦ παραχωροῦντος διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἐκράτησαν δὲ τοῦτον χρόνους πεντακοσίους ϗ ἐπέκεινα. Εἶτα διώξαντες αὐτοὺς οἱ Φράγγοι ἐκεῖθεν, ἔλαβον πάλιν οἱ Χριστιανοὶ αὐτὸν, ὅτε ϗ ἔκαμαν Χριστιανὸν Βασιλέα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ϗ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, κάποιον Κόντε Φρὲ ντὲ Πούλια, ὡς δηλοῖ ἄλλη Ἱστορία. Ἐκράτησαν δὲ τοὺς Ἁγίους τόπους οἱ Χριστιανοὶ χρόνους μόνον ἑκατὸν, ϗ μικρόν πρός τι, ϗ πάλιν διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν παρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀγαρηνῶν. ϗ ἔκποτε μέχρι τοῦ νῦν κρατεῖται, ϗ κυριεύεται ὑπ' αὐτῶν. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Ἅλωσις Ἱερουσαλὴμ, ϗ τοῦ ζωοδόχου τάφου.

Ὅπως ἐπάρθη ἡ Αἴγυπτος, ἤτοι τὸ Μισῆρι, ϗ περὶ τῆς κακοτροπίας τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ϗ Παλαιστίνῃ Ἀράβων.

Φαίνονται οἱ Ἄραβες ἀπὸ τὸ πρῶτον νὰ εἶναι σκολιόντι γένος· ὅθεν ϗ βασιλευόμενοι ὑπὸ τῶν Αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων, πολλάκις ἐδοκίμασαν νὰ ἀποστατήσουσι, ϗ νὰ διώξουσιν ἀπὸ τοὺς τόπους τους τοὺς Ῥωμαίους. ὅθεν ϗ ἕνα καιρὸν ἔστειλαν οἱ Αὐτοκράτορες τῶν Ῥωμαίων, ϗ τοὺς ἐδίωξαν ἀπὸ τὰ Κάστρη ὅλα τῆς Ἀραβίας, ϗ εἰς αὐτὰ ἔστειλαν ἄνδρας Ῥωμαίους νὰ κατοικοῦσιν. ἔκποτε δὲ οἱ Ῥωμαῖοι δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τὰ Κάστρη ϗ Χώρας τῆς Ἀραβίας. Καὶ τόσον ἐπολιτεύθησαν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὥστε ὁποῦ καὶ Σπουδαστήρια Ἑλληνικῶν γραμμάτων Ῥητορικῆς ϗ Φιλοσοφίας ἐκατάστησαν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ϗ εἰς τὴν Βηρυτὸν, εἰς τὰ ὁποῖα μεγάλοι ἄνδρες Φιλόσοφοι ἔγιναν. Καὶ πολλοὶ Ἕλληνες Χριστιανοὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ϗ ἀλλαχόθεν ἤρχοντο ϗ ἐσπούδαζον εἰς αὐτὰ, ὧν εἷς ἦν ϗ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ϗ ὁ Ἀδελφὸς αὐτοῦ Καισάριος. ϗ πολλοὶ Ἄραβες Χριστιανοὶ Ἀρχόντων παῖδες ἐδιδάχθησαν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἐξ ὧν ϗ ὁ ἐκ Δαμασκοῦ Ἰωάννης ὁ πάνυ. ἀλλὰ ϗ μὲ τοῦτα ὅλα, πάντοτε οἱ Ἄραβες ἐμελέτων τὴν ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀποστασίαν, μὴ θέλοντες νὰ βασιλεύωνται, ϗ νὰ ὁρίζωνται ὑπ' αὐτῶν.

Εἰς γοῦν τὰς ἡμέρας τούτου τοῦ Οὔμαρ, υἱοῦ Χατὰπ, ϗ διαδόχου τῆς Ἀρχῆς ϗ Ἐξουσίας τῆς Θρησκείας τοῦ Μωάμεθ, ἀφ' οὗ ἐπολεμήθη ϗ ἐπροσκύνησεν ἡ Ἱερουσαλὴμ, εἰς τὸν ἄλλον Οὔμαρον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἄση, ἠθέλησεν, ὡς λέγει ἡ Ἀραβικὴ Ἱστορία, αὐτὸς ὁ Οὔμαρος νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα μὲ τὸ φουσάτον του εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἤγουν εἰς τὸ Μισῆρι νὰ τὸ πολεμήσῃ. Καὶ δὴ, ἐρχόμενος εἰς τὸν δρόμον, τοῦ ἔστειλεν ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν ὁ Οὔμαρ, ὁ υἱὸς Χατὰπ, ὁ Ἀρχηγός του, ταχυδρόμον μὲ γράμματα γράφοντα

τα ὕπως. Εἰ μὲν κὴ δεν ἐσέβη ἀκόμι εἰς τὰ σιώορα τῦ Μισηείυ, νὰ ςραφῆ ὀπίσω. εἰδὲ κὴ ἐσέβη, νὰ παγαίνη ἐμπροσθᾶ, κὴνὰ μὴ ςραφῆ. Αὐτὸς δὲ ἰδὼν τὸν ταχυδρόμον ἐρχόμϑυον, ἔςειλε κὴ τὸν ἐρώτησε, τὸ τὶ γυρδ'ει. Ὠ'ς δὲ ἔμαθε τὸ πρᾶγμα, δεν ἠθέλησε νὰ λάβη τὸ γράμμα εἰς χεῖράς τυ, ἕως ὅτυ ἐσέβη εἰς τὰ σιώορα μέσα τῦ Μισηείυ, διὰ νὰ μὴν ἔχη πρόφασιν νὰ ςραφῆ ὀπίσω. Τότε ὁ ςρατηγὸς καὶ Α'ρχηγὸς Οὔμαρος τῦ ἔςειλεν εἰς βοήθειαν τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν. διότι αὐτὸς ἀπὸ τὰ Ι'εροσόλυμα δεν εἶχε, παρὰ μόνον ἕξη χιλιάδες. καὶ διὰ τῦτο ὁ ὑὸς τῦ Χαπὰπ τῦ ἐμήνυσε νὰ ςραφῆ ὀπίσω, ἰξεύρωντας ὅτι ἔχει ὀλίγlω δυύαμιν. Καὶ ταῦτα μὲν, ὡς ἔφημϑυ, λέγει ἡ Α'ραβικὴ Ι'ςορεία. Η'μεῖς δὲ ἐξ ἄλλης Ι'ςορείας εὕρομϑυ, ὅτι αὐτοὶ οἱ Α'ραβες ἐθελυσίως ἔκραξαν αὐτὸν τὸν Οὔμαρ ἀπὸ τὰ Ι'εροσόλυμα νὰ ἔλθη νὰ τῦ παραδοθῦσι, κὴ νὰ διώξυσιν ἐκεῖθεν τὺς Ρ'ωμαίυς, ὃ κὴ γέγονεν. Οἱ γὰρ Ρ'ωμαῖοι Βασιλεῖς τῆς Κωνςαντινυπόλεως ὥριζαν ἕως τότε, ὡς εἴπομϑυ, ὅλα τὰ μέρη αὐτὰ τῆς Α'ραβίας, ἀπὸ τlὼ Α'φρικlὼ, ἤτοι τὴν Βαρβαρίαν, κὴ Α'λεξάνδρειαν, κὴ πᾶσαν τlὼ Αἴγυπτον, Παλαιςίνlω, κὴ Ι'εροσόλυμα, ἕως τlὼ Συρίαν, κὴ Α'ρμϑυίαν, κὴ ἔςελαν εἰς αὐτὺς τὺς τόπυς νὰ ὁρίζυσιν Αὐθεντάδες Ρ'ωμαίυς κὴ Α'ρχοντας, οἱ δὲ Α'ραβες ἐφθόνυν, καίπερ Χριςιανοὶ ὄντες, νὰ κυριεύωνται ἀπὸ τὺς Ρ'ωμαίυς. Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἦτον πλῆθος πολὺ Α'ράβων Νεςοριανῶν εἰς τlὼ Α'λεξάνδρειαν, κὴ εἰς τlὼ Αἴγυπτον ὅλlω, κὴ εἶχον ἔχθραν πολλlὼ μετὰ τῶν Ο'ρθοδόξων. διότι ὁ Βασιλεὺς πάντοτε ἔςελλε Πατριάρχlω εἰς τlὼ Α'λεξάνδρειαν Ο'ρθόδοξον, κὴ αὐτοὶ δεν τῦ ἐπείθοντο, ἀλλὰ πάντοτε ἐγύρδ'αν νὰ κάμυν Πατριάρχlω ἐκ τῆς Αἱρέσεώς τυς. Καὶ μὴ δυνάμϑυοι νὰ τὸ καταςήσυσι, διὰ τὸ νὰ τὺς ὁρίζυσιν οἱ Ρωμαῖοι, λοιπὸν ἔκραξαν τῦτον τὸν Οὔμαρον εἰς βοήθειάν τυς, προκρίναντες νὰ τὺς ὁρίζυσιν οἱ Ι'σμαηλῖται, παρὰ οἱ Ρ'ωμαῖοι Χριςιανοὶ, μόνον ἵνα ἔχωσι Πατριάρχlω ἐκ τῆς Αἱρέσεως αὐτῶν, κὴ νὰ λάβυσι κὴ τὰς Ε'κκλησίας τῶν Ο'ρθοδόξων. Εἶναι δὲ κὴ ἕως τlὼ σήμερον εἰς τὸ Μισῆρι, κὴ ἔξω εἰς τὰ χωρία τῦ Μισηείυ πολλοὶ ἀπὸ ταύτυς τὺς Νεςοριανὺς. Καὶ ἕως τlὼ σήμερον αὐτοὶ ἔχυσι τὰς παλαιὰς Ε'κκλησίας τὰς μεγάλας κὴ ὡραιοτέρας μέσα εἰς τὸ παλαιὸν Μισῆρι, κὴ ἔξω εἰς τὰ χωρία, μερικὰ Μοναςήρια. ἔτι κὴ τὸ περίφημον κὴ ἐξάκυςον Μοναςήριον τῦ Α'γίυ Α'ντωνίυ, τὸ ὁποῖον εἶναι εἰς αὐτlὼ τlὼ ἔρημον, ὅπυ ὁ μέγας Α'ντώνιος ἀσκήτευεν. Α'πέχει ἀπὸ τlὼ Αἴγυπτον ἡμερῶν τριῶν διάςημα. Ε'λαβον γῦν τότε οἱ Νεςοριανοὶ ὁρισμὺς, νὰ ἔχυσι πᾶσαν ἄδειαν εἰς τlὼ Αἵρεσίν τυς. μάλιςα λέγυσί τινες, ὅτι κὴ ὁ Καλόγηρος ὅπυ ἐδίδαξε τὸν Μωάμεθ νὰ ἦτον Νεςοριανός.

Η'λθε λοιπὸν ὕτος ὁ Οὔμαρος εἰς τὸ Μισῆρι, εἰς τὺς δεκαοκτὼ χρόνους ἀφ' ὗ ἤρξατο κηρύττειν ὁ Μωάμεθ, (τῦτο γὰρ λέγεται ἔτος τῆς φυγῆς) καὶ

εἰς

εἰς τοὺς δέκα ἐννέα χρόνους τὸ ἔλαβεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ὅλοι, ὅσοι ἦσαν εἰς αὐτὸ, ἔφυγον καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. ἐσέβη δὲ πρῶτος εἰς τὴν Χώραν ὁ Μουκουκὰζ, ἄνθρωπος ἀνδρεῖος καὶ πολεμιστής. Τοῦτον ἔστειλεν ὁ Οὔμαρος, τοῦ ἑτέρου Οὐμάρου ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν, μὲ τὰς τέσσαρας χιλιάδας εἰς βοήθειαν, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν. ὅθεν ἐσυμφώνησε μὲ τὸν Οὔμαρ τὸν ἀρχηγὸν ὁποῦ τὸν ἔστειλε, καὶ ἔκαμέ τον Αὐθέντην τοῦ Μισηρίου, καὶ νὰ τοῦ δίδῃ χαράτζι ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς Νεστοριανοὺς, ἤτοι τοὺς Κόπτας, ἕνα φλωρίον εἰς τὸν κάθε ἄνθρωπον. καὶ ὁποῖος φίλος Μουσουλμάνος περάσῃ, νὰ τὸν φιλεύουσιν ἡμέρας τρεῖς. καὶ αὕτη ἡ συμφωνία ἐζητήθη ἀπὸ τοὺς Κόπτας. ὁ δὲ Μουκουκὰζ τὴν ἔστειλεν εἰς τὸν Οὔμαρ, καὶ τὴν ἐβεβαίωσε μὲ ὁρισμόν. Τοῦτος ὁ Μουκουκὰζ ἔστειλε καὶ ἔκραξεν εὐθὺς τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας, ὀνόματι Βενιαμὶν, καὶ τοῦ ἔδωσε τὸν Θρόνον, ὅτι ἦτον Νεστοριανὸς Αἱρετικὸς, ἤτοι Κόπτης. τὸν ὁποῖον οἱ Χριστιανοὶ οἱ Ὀρθόδοξοι τὸν εἴχασιν ἐξωρισμένον, προστάξει Βασιλικῇ, χρόνους δέκα. Ἠρίθμησαν δὲ τὸν λαὸν ὅλης τῆς Πολιτείας τῆς Αἰγύπτου, καὶ εὑρέθησαν ἄνδρες διὰ νὰ δίδουσι χαράτζι μυριάδες δώδεκα, καὶ ἔκαμαν νὰ δίδουσι χαράτζι τόσα φλωρία τὸν κάθε χρόνον.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐκαπεστήθη εἰς τὴν Αἴγυπτον Αὐθέντης ὁ Μουκουκὰζ, ὁ καὶ Κάλφας λεγόμενος, ἠθέλησε μὲ τὸν Οὔμαρ τὸν συστράτηγόν του νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, νὰ πολεμήσουσι καὶ τοὺς ἐκεῖσε Ῥωμαίους, νὰ λάβωσι τὴν Χώραν. ἦτον δὲ ἔτος ἀπὸ τῆς φυγῆς δέκα ἐννέα. Εἴχασι γοῦν ταῖς τέντας τους ἔξω ἀπὸ τὴν Χώραν, ὅπου εἶναι σήμερον τὸ καινούργιον Μισῆρι, ὅτι τὸ παλαιὸν ἦτον τότε μόνον. Ἦλθον γοῦν νὰ σηκώσουσι τὴν τένταν τοῦ Μουκουκὰζ, καὶ εὗρον ἐπάνω εἰς αὐτὴν φωλεμένον ἕνα τρυγόνι, ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ μὴ χαλάσουσι τὴν τένταν, ἵνα μὴ χαλάσωσι τὴν φωλεὰν τοῦ τρυγονίου. διότι, λέγει, τοῦτο εἶναι ἕνα καλὸν σημάδι. Ὅθεν, ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐστράφη, ἐπεριτείχισεν ὅλον τὸν τόπον, ὅπου ἦτον τὸ φουσάτον τεντωμένον, καὶ ἔκαμαν ἐκεῖ τὴν Χώραν, τὸ καινούργιον. Μισῆρι καὶ ἀφοντότες ἄρχιζε νὰ ἐρημώνεται τὸ παλαιόν.

Ἦλθον γοῦν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ τὸν χρόνον ὁποῦ τὴν ἐπολέμει, ἔπεσεν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ στάκτη ἀναμμένη καὶ καυτερὴ, καὶ ἔκαυσε ζῶα πολλά.

Ὁ γοῦν Μουκουκὰζ, ὁ καὶ Κάλφας, μετὰ τοῦ συστρατηγοῦ Οὐμάρου, ἐλθόντες εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐπολέμησαν μετὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ νικήσαντες οἱ Χριστιανοὶ, ἔλαβον τινὰς ἐκ τῶν Ἰσμαηλιτῶν, ὁμοῦ καὶ τὸν Οὔμαρον, πλὴν δὲν ἐγνώρισαν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ πρῶτος. Φέροντές τους δὲ μέσα εἰς τὴν Χώραν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τοὺς ἔφεραν ἔμπροσθεν εἰς τὸν Αὐθέντην τῆς Χώρας καὶ εἰς τοὺς Ἄρχοντας. Βλέποντες γοῦν τὸν Οὔμαρον οὕτω θεωρητικὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐκ τοῦ εἴδους φοβερὸν, ἐνόμισαν μὲ τὸν νοῦν τους ὅτι αὐτὸς νὰ εἶναι ὁ πρῶτος, πλὴν δὲν τὸ ἐκράτησαν διὰ βέβαιον, ὅτι τινὰς δὲν τὸν ἐγνώριζεν ἀπὸ ταύτους.

ταύτης. Ὅμως ἄρχησαν νὰ τοὺς συντυχαίνουσι λόγια εἰρηνικὰ, ὅτι, τί γυρεύουσι, καὶ καταδρέχουσι Χώρας καὶ τόπους, καὶ ἀνθρώπους, ὁποῦ κακὸν ἀπὸ ταύτους δὲν ἴδασι ποτέ. καὶ ὅτι διὰ νὰ περιπατοῦσι νὰ ἀδικοῦσι τοὺς Αὐθέντας καὶ Βασιλεῖς τοῦ Κόσμου, ἰδοὺ ὁποῦ ὁ Θεὸς σᾶς ἔφερεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν σας, καὶ κινδυνεύει ἡ ζωή σας. πλὴν, ἂν θέλετε νὰ στραφῆτε εἰς τοὺς τόπους σας μετ' εἰρήνης, θέλομεν σᾶς χαρίσει τὴν ζωήν σας. Ὁ δὲ Οὔμαρος ἄρχησε μὲ θάῤῥος νὰ ἀποκρίνεται, ὡς Αὐθέντης, νομίζωντας ὅτι τὸν ἐγνώρισαν λέγωντας, ὅτι ἤλθομεν διὰ νὰ προσκυνήσετε, νὰ γένητε καὶ ἐσεῖς Μουσουλμάνοι, ὅτι ἔτζι εἶναι ἐκ Θεοῦ. Ἀλλὰ ἕνας σκλάβος ἐδικός του, ὁποῦ ἦτον σιμά του, ἄνθρωπος πανοῦργος καὶ πονηρὸς κατὰ πολλὰ, τὸν ἐγλύτωσε. διότι ἐγροίκα τὰ Ρωμαΐικα, καὶ ὅσα ἔλεγον οἱ Χριστιανοὶ τὰ ἤκουε. Λέγει λοιπὸν τοῦ Ἀφεντός του, ὅτι ἂν θέλῃ νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωὴν, νὰ μὴ σκανδαλισθῇ εἴτι τὸν κάμῃ. καὶ ἐσύκωσε τὸ χέρι του καὶ κτυπᾷ τὸν Αὐθέντην του τὸν σκλά- Οὔμαρον ἕνα δυνατὸν ῥάπισμα, λέγωντάς του. δὲν σιωπᾷς; τί ἄνθρωπος βο. εἶσαι ἐσὺ, καὶ δίδεις ἀπόκρισιν διὰ τὸν Αὐθέντην μας; ἐσὺ εἶσαι ἕνας σκλάβος. ἡμῶν ὁ Αὐθέντης στέκεται ἔξω, καὶ ἂς τὸν μηνύσουσι τὰ λόγια αὐτὰ, καὶ ἐκεῖνος ἂς κάμῃ εἴτι τὸν φανῇ. Βλέπωντας δὲ τὸ τοιοῦτο καταφρονεμένον πρᾶγμα ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν, ἠπατήθησαν πῶς νὰ μὴν εἶναι αὐτὸς ὁ Αὐθέντης τοῦ φουσάτου τῶν Ἰσμαηλιτῶν, καὶ οὕτως ἀφήσαντάς τους, καὶ ὑπῆγαν εἰς τὸ φουσάτον, τάχα διὰ ἀποκρισαρίους. ἔμειναν γοῦν ἔξω τῆς Πόλεως ἐνδυναμωθέντες καλλίτερα, καὶ ἐπολέμουν αὐτήν. τῷ δὲ αὐτῷ ἔτει, πολεμούντων αὐτῶν, ἔῤῥιψε καὶ τὴν καυτερὴν σάκτην.

Ὅρα πανουργίαν.

Λέγουσιν, ὅτι αὐτὸς ὁ Μουκοκὰζ νὰ μὴν ἦτον πρότερον ἀπὸ τὸ τάγμα τῶν Ἰσμαηλιτῶν, ἀλλὰ νὰ ἦτον Χριστιανὸς Κόπτης, καὶ διὰ τὸ νὰ ἔχῃ ἔχθραν μὲ τὸν Ἡράκλειον τὸν Βασιλέα Ρωμαίων, ἦλθεν ἐθελοντὶ, καὶ ἔγινε Μουσουλμάνος. ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὸ Μισῆρι, καὶ μὲ τὰ λόγιά του ἐκατάπεισε τοὺς λοιποὺς Χριστιανοὺς Κόπτας, νὰ ἀποστατήσουσιν ἀπὸ τὸν Βασιλέα τῶν Ρωμαίων, καὶ νὰ προσκυνήσουσι τὸν Οὔμαρον διὰ Αὐθέντην τους, καὶ νὰ τοῦ δίδουσι χαράτζι. ὅθεν διὰ τὸ μῖσος ὁποῦ εἶχεν ὁ μιαρὸς μὲ τοὺς Ρωμαίους, ἦλθε καὶ ἐπολέμει κατ' αὐτῶν.

Τῷ δὲ εἰκοστῷ ἔτει ἔλαβον τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὴν ὁποίαν ἐπολέμουν μῆνας δεκατέσσαρας. ἔλαβον δὲ αὐτὴν ἡμέρᾳ παρασκευῇ. ἐφονεύθησαν δὲ εἰς ἐκεῖνον τὸν πόλεμον Ἰσμαηλῖται χιλιάδες εἰκοσιτρεῖς, τοὺς δὲ Χριστιανοὺς οὐδεὶς ἠρίθμησεν. Οἱ δὲ Ρωμαῖοι, ὅ, τε Πατρίκιος, ὁ τῆς χώρας Αὐθέντης, καὶ οἱ λοιποὶ Ἄρχοντες ἔφυγον μὲ τὰ καράβια, καὶ ἦλθον εἰς τὰ μέρη τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Οἱ δὲ Ἰσμαηλῖται ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἦλθον, καὶ ἔλαβον τὴν Μπαρμπαρίαν. Λέγουσιν, ὅτι ἔλαβον ἐκεῖ μίαν Χώραν μεγάλην, ἡ ὁποία εἶχε λουτρὰ χιλιάδες τέσσαρες, ἐργαστήρια χιλιάδες δώδεκα, πε-

ριβόλια χιλιάδας ἑπτὰ, καὶ Ἑβραίους διὰ χαράτζι χιλιάδας τέσσαρας.

Ταῦτα πάντα δι' ἐπιστολῆς ἐδήλωσεν ὁ Ἄμερ, υἱὸς τοῦ Ἄση, εἰς τὸν Ἄμερ, τὸν υἱὸν τοῦ Χατὰπ, ὄντα ἔτι εἰς τὴν Δαμασκὸν, συμβουλεύωντάς τον καὶ τοῦτο, νὰ ἀνοίξῃ τὸ αὐλάκι, ὁποῦ οἱ παλαιοὶ Βασιλεῖς τῆς Αἰγύπτου ἔσκαψαν, διὰ νὰ φέρουσι τοῦ Νείλου τὸ νερὸν εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν. Τοῦτο λοιπὸν τοῦ ἔλεγε νὰ ἀνοίξῃ, διὰ νὰ σμίξῃ τὸν ποταμὸν μὲ τὴν θάλασσαν, διὰ νὰ φέρουσιν ἀπὸ τὸν ποταμὸν εἰς τὴν θάλασσαν ζωοτροφήματα εἰς τὸ Μεντινὲ, ἀλλ' ὅμως δὲν τὸ ἐπιχειρίσθησαν· διότι καὶ οἱ παλαιοὶ τῆς Αἰγύπτου Βασιλεῖς τὸ ἐπιχειρίσθησαν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐστερέωσαν.

Ὅπως ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Τάφου δὲν ἔγινεν Ἰσμαΐδα.

Ὁ δὲ Ἄμερ, υἱὸς Χατὰπ, ὁ καὶ Ἀρχηγὸς τῶν Ἰσμαηλιτῶν, ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. ὁ δὲ Πατριάρχης μὲ ὅλον τὸν Κλῆρον ἐβγῆκε καὶ τὸν ἐπροϋπάντησε, καὶ ὁρισμὸν τοῦ ἐζήτησε, καὶ ἔδωσέ του, νὰ ἔχουσι τὰς Ἐκκλησίας τους οἱ Χριστιανοὶ, καὶ τινὰς νὰ μὴ τοὺς πειράζῃ. Ἦλθε δὲ τῇ ὥρᾳ τῆς προσευχῆς, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ μέσον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Τάφου. ἐζήτησε δὲ ἀπὸ τὸν Πατριάρχην τόπον ἵνα προσκυνήσῃ. Ὁ δὲ Πατριάρχης τοῦ εἶπε νὰ προσκυνήσῃ ἐκεῖ. ὁ δὲ λέγει, ἀλλὰ ἀφ' οὗ ἐγὼ ἀποθάνω σᾶς πέρνουσιν οἱ Μουσιλμάνοι τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὴν κάνουσιν Ἰσμαΐδα. Τοῦτο δὲ ὅλον ἦτον νεῦσις ἐκ Θεοῦ, ὅστις δι' ἀχρείων σκευῶν πολλάκις ἐνεργεῖ μεγάλα τινὰ πράγματα. καὶ οὕτως ἐβγῆκεν ἔξω τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐπροσκύνησεν. Ἔγινε δὲ ὁ τόπος ἐκεῖνος Ἰσμαΐδα, καὶ στέκεται ἕως τὴν σήμερον, πλὴν ἀνεπιμέλητος, καὶ σχεδὸν ἐρημωμένη. διότι, ἀφ' οὗ αὐτὸς ἐπροσκύνησεν, ἄφησεν ἀνάθεμα νὰ μὴ προσκυνοῦσιν ἐκεῖ πολλοὶ, ἀλλὰ ἕνας μόνον, καὶ πάλιν ἄλλος, καὶ ἄλλος, ἀλλὰ μήτε νὰ φωνάζουσιν εἰς αὐτήν.

Ἐζήτησεν ὅμως τὸν Πατριάρχην νὰ τοῦ δώσῃ μίαν Ἐκκλησίαν νὰ τὴν κάμῃ Ἰσμαΐδα, καὶ ἔδωσέ του μίαν παλαιὰν γεμάτην χώματα, καὶ σχεδὸν χαλασμένην, εἰς τὴν ὁποίαν Ἐκκλησίαν μέσα ἦτον ἡ πέτρα τοῦ Ἰακώβ. Ἐδέχθη την γοῦν μετ' εὐχαριστείας, καὶ ἐπρόσαξε νὰ τὴν καθαρίσουν ἀπὸ τὰ χώματα, καὶ πρῶτος αὐτὸς μὲ τὴν ποδίαν του εὔγαλεν ἐξ αὐτῆς χῶμα.

Ἦλθε δὲ καὶ εἰς τὴν Βηθλεέμ, καὶ ἐσέβη μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Σπήλαιον, καὶ ἐπροσκύνησε μόνος του μὲ πολλὴν εὐλάβειαν. ἔπειτα ἔδωσε καὶ εἰς αὐτὴν ὁρισμὸν μὲ ἀνάθεμα, νὰ μὴ τὴν κάμουσιν Ἰσμαΐδα, ἀλλὰ νὰ προσκυνῇ ὅποιος θέλει, καὶ πάντοτε νὰ εἶναι τῶν Χριστιανῶν.

Ἔπειτα ἐστράφη εἰς τὸ Μενδινὲ, εἰς τοὺς εἰκοσιτρεῖς χρόνους τῆς φυγῆς, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐφόνευσεν ἕνας Χριστιανὸς μὲ ἕνα χαντζάρι εἰς τὸν μηρόν. Βλέπων δὲ τὸν ἑαυτόν του ὅτι ἀποθνήσκει, πρὸ τριῶν ἡμερῶν τοῦ θανάτου του, ἔκραξε κάποιον Ὀτμὰν, υἱὸν τοῦ Ἀφᾶν, καὶ τὸν ἄφησε διάδοχόν του, παραγγείλας εἰς ὅλους νὰ τὸν ὑποτάσσωνται, ὡς Αὐθέντην καὶ Ἀρχηγόν τους. καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπέθανεν, ἡμέρᾳ Τετράδι. ὥρισε χρόνους δέκα, μῆνας ἕξ, ἡμέρας, ιδ΄.

Ἔλαβε δὲ τὴν Ἀρχὴν ὁ Ὀτμάν, τέταρτος Ἀρχηγὸς ἀπὸ Μωάμεθ, εἰς τοὺς εἰκοσιέξ χρόνους τῆς ἐρημώσεως. Οὗτος ἦν υἱὸς Ἀφάν. δʹ.

Καὶ εἰς τοὺς εἰκοσιπέντε χρόνους τῆς ἐρημώσεως, ἄλλαξε τὸν Αὐθέντην τῆς Αἰγύπτου τὸν Ἄμαρ, ὁ ὁποῖος ἔγινε θανόντος τοῦ Μουκουκάζατ, καὶ ἔκαμεν ἐκεῖ Αὐθέντην τὸν ἀδελφόν του τὸν Ἀμπτάλαν, υἱὸν Σεήτ, ἀπὸ ἄλλον πατέρα.

Εἰς δὲ τοὺς εἴκοσι ἑπτὰ ἔτος ὁ Ἀμπάλας ἔκαμε πόλεμον μὲ τὸν Αὐθέντην τῆς Ἀφρικῆς, τὸν ὁποῖον νικήσας ἐφόνευσε, καὶ ἔλαβε τὴν Ἀφρικὴν μὲ πλοῦτον καὶ χρήματα περισσά.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἔτος ἔλαβεν ὁ Μαυΐας τὴν Κύπρον, τὴν ὁποίαν ἐπολέμησε μὲ μεγάλην Ἀρμάδαν. Οὗτος ὁ Μαΐας μὲ τὴν αὐτὴν Ἀρμάδαν ἔκαμε πολλὰ κακὰ εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀνατολῆς, καὶ πολλοὺς πολέμους ἔκαμε κατὰ τῶν ταλαιπώρων Χριστιανῶν, καὶ πολλὰ Κάστρη καὶ Χώρας ἐκούρσευσε, καὶ ἠχμαλώτισεν. ἐπῆρε δὲ ἀπὸ τοὺς Κυπρίους ἐν πρώτοις χαράτζι δύο χρόνων.

Εἰς τοὺς τριάντα ἕνα, ἔλαβον οἱ Ἰσμαηλῖται ὅλην τὴν Περσίαν. Οἱ γοῦν Πέρσαι ἦσαν ὅλοι πρότερον Εἰδωλολάτραι, προσκυνοῦντες τὸν Ἥλιον, ἕως Ἡρακλείου Βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ Χοσρόου Βασιλέως Περσίας τὸν δὲ Χοσρόην ἐφόνευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Συρόης, καὶ λαμβάνει τὴν Βασιλείαν Περσῶν, συνδρομῇ τοῦ Ἡρακλείου. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Συρόη βασιλεύει ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀδέηρ μῆνας ἑπτά. τοῦτον φονεύει Βαραζᾶς, καὶ βασιλεύει μῆνας ὀκτώ. τοῦτον δὲ φονεύουσιν οἱ Πέρσαι, καὶ δίδουσι τὴν Βασιλείαν τῆς Βαρὰμ θυγατρὸς τοῦ Χοσρόου. βασιλεύει δὲ καὶ αὐτὴ μῆνας ἑπτά. Ὕστερον ἀπὸ ταύτην βασιλεύει Ὁρμίσδας. τοῦτον διώκουσιν οἱ διάδοχοι τοῦ Μωάμεθ, καὶ κυριεύουσι τὴν ἐξάκουστον καὶ ἀρχαίαν, καὶ δυνατὴν ἐκείνην Βασιλείαν τῶν Περσῶν. καὶ ἔκποτε ἐσπάρθη ἡ Θρησκεία αὕτη τοῦ Μωάμεθ εἰς τοὺς Πέρσας, καὶ ἕως τοῦ νῦν. Ὅτι πῶς οἱ Τοῦρκοι ἔλαβον τὴν Περσίαν.

Εἰς τοὺς τριανταπέντε ἐζήλευσαν οἱ Τοῦρκοι τὸν Ὀτμάνην, ὅτι ἠγάπα πολλὰ τοὺς ἰδικοὺς καὶ συγγενεῖς του, καὶ τοὺς ἔδιδε τὰς Αὐθεντίας, καὶ οὕτω τὸν ἐφόνευσαν. τὸν ὁποῖον διώκοντες ἔφυγε, καὶ ἐκλείσθη εἰς ἕνα πύργον, τὸν ὁποῖον πύργον ἐπολέμησαν ἔξωθεν ἡμέρας ὀγδοήκοντα. ὕστερον δὲ τὸν ἐχάλασαν, καὶ λαβόντες μετὰ βίας τὸν Ὀτμάν, τὸν ἔσυραν ἔξω. ἁπλώσαντες δὲ αὐτὸν εἰς τὴν γῆν, ἕνας ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του τοῦ ἔδωσεν ἐννέα κονταριαῖς, καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν ἡμέρᾳ τετάρτῃ. Ἔμεινε δὲ ἄταφος ἕως τὸ σάββατον, καὶ τότε τὸν ἔθαψαν χωρὶς σάβανον, μόνον μὲ τὰ ροῦχα τὰ αἱματωμένα ὁποῦ ἐφόρει. ὥρισε χρόνους δώδεκα. Ἦτον δὲ γηραιός, ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα. ἦτον καὶ ἄνθρωπος θεωρητικός, μακρὸς εἰς τὸ κορμί, γένειον ὁλοπόλιον, καὶ μακρὸν καὶ δασύ.

Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας, ἀφ' οὗ τοῦτος ἐφονεύθη, ἀποστάτησεν ὁ Ἀδελφός του εἰς τὸ Μισῆρι μὲ ὅλην τὴν Μπαρμπαρίαν. Ἔγινε δὲ σύγχυσις μεγάλη ἀναμεταξὺ τοῦ φουσάτου καὶ τῶν πρώτων διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ὀτμάνου, καὶ ἦλθον εἰς πόλεμον, φονευθέντες ὡς ἑπτακόσιοι ἄνδρες.

Ὕστερα

Ὕστερα ἀπὸ τὸν Ὀτμὰν ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν Ἀλὴς, ὁ ὑιὸς τοῦ Ταλεπ, πέμπτος ἀπὸ τοῦ Μωάμεθ. τοῦτον εἶχε ψηφισμένον διὰ διάδοχόν του, ἔτι ζῶν ὁ Ὀτμάνης.

Εἰς τοὺς τριανταοκτὼ οὗτος ὁ Ἀλὴς ὑπέταξε πάλιν καὶ ὥρισε τὸ Μεσίρι, καὶ ἔστειλεν ἐκεῖ Αὐθέντην ἐδικόν του.

Εἰς τοὺς τεσσαράκοντα ἐφονεύθη καὶ οὗτος μὲ δόλον, διότι τέσσαρες ἀπὸ τοὺς συντρόφους του τὸν ἐπάτησαν μίαν νύκτα ἐκεῖ ὅπου ἐπροσκύνα, καὶ τὸν ἐβάρεσαν μὲ ἕνα σπαθὶ φαρμακισμένον. Ὅμως ἐπίασαν ἐκεῖνον ὅπου τὸν ἐκτύπησε, καὶ τὸν ἔφεραν ἔμπροσθέν του, ὅπου ἐψυχομάχει, καὶ ἔκοψαν τὰ χέρια του καὶ τὰ ποδάρια του, καὶ ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του, καὶ ἐτύφλωσάν τον μὲ ἕνα καρφὶ πυρωμένον, καὶ ὕστερον τὸν ἔκαυσαν. ὥρισε καὶ τοῦτος ὁ Ἀλὴς χρόνους τέσσαρας, μῆνας ἐννέα.

Μετὰ τοῦτον ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ Χασὰν ὑιὸς τούτου τοῦ Ἀλί. τοῦτον δὲ ἐφόνευσαν οἱ Δαμασκηνοί. ὥρισε μόνον μῆνας ἕξ, ἡμέρας πέντε.

Εἰς τοὺς σαράντα ἕνα ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος καὶ δυνατὸς πολεμιστὴς ὁ Μαυΐας, ὅπου εἴπομεν πῶς ἐπῆρε τὴν Κύπρον, Μπασᾶς ὄντας εἰς τὴν Ἀρμάδα τῶν Τουρκῶν. ἦτον δὲ ὑιὸς τοῦ Ἀμπασαφίαν. Οὗτος ἔκαμεν ὑψηλότερον τὸν ἄμβωνα τῆς Διδαχῆς τους, τὸν ὁποῖον, ὡς εἴπομεν πρότερον, ὁ Μωάμεθ τὸν ἔκαμεν εἰς ὕψος δύο βαθμίδας. Ἔστειλε δὲ εἰς τὴν Αἴγυπτον Αὐθέντην, τὸν Ἄμερ, ὑιὸν τοῦ Ἄς, καὶ εἰς τοὺς σαρανταπέντε χρόνους ἀπέθανεν οὗτος ὁ Ἄμερ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἔλαβε δὲ τὴν Αὐθεντίαν τῆς Αἰγύπτου ὁ Ἀδελφός του.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ὁ Μαυΐας ἔκαμε μέγαν καὶ φοβερὸν πόλεμον κατὰ τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ εἰς τοὺς ἑξῆντα χρόνους ἀπέθανεν εἰς τὴν Δαμασκόν. Ὥρισε χρόνους σαράντα. ἦτον δὲ κατὰ πολλὰ δίκαιος εἰς ταῖς κρίσες του, καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους του, καὶ ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν, καὶ ὅταν ἀπέθανεν ἦτον χρόνων οή. Εἰς τούτους τὰς ἡμέρας, Ἀγάθων ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἔκτισεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τὸν ὁποῖον τελειώνωντας ἀπέθανε. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μαυΐα ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ ὑιὸς αὐτοῦ Γεζήθ. Εἰς τούτους τὰς ἡμέρας ἔλαβον οἱ Τοῦρκοι μίαν χώραν μεγάλην τοῦ Μισηρίου, Σκήτην λεγομένην. ἔλαβον ἀκόμι καὶ εἰς τὴν Ἀντζαμίαν μίαν χώραν, λεγομένην Σάμαρ Κέντ. ἔλαβον καὶ δεύτερον τὴν Ἀφρικὴν, ἤγουν τὴν Μπαρμπαρίαν, ἡ ὁποία ἀποστάτησεν εἰς τὸν φόνον τοῦ Ὀτμάν.

Τῷ δὲ ἑξηκοστῷ τρίτῳ ἔτει ἦλθε κάποιος, τὸ ὄνομά του Ἀμπτάλας ὑιὸς τοῦ Χάλεδ, ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Γκρέση, ὃν προείπομεν, μὲ ἑπτακοσίους ἄνδρας, καὶ ἐπολέμησε τὸ Μενδινὲ, καὶ τὸ ἐπῆρε, φονεύωντας ὅσους ηὗρεν ἐκεῖ, καὶ ἁρπάζωντας τὰ ὑπάρχοντά τους.

Καὶ εἰς τοὺς ἑξηντατέσσαρες, κάποιος Μουσελὲμ, τὸ ἐπονόμι του Ὀκπε, ὑπῆγε μὲ ἀξιλατὸν λαὸν, καὶ ἐκύκλωσε τὴν χώραν Μεκὲ, καὶ πολεμῶντας

ἀπ'

ἀπ᾽ ἔξω μὲ ταῖς παλαίςραις, ἐκτύπησε μέσα καὶ τὴν Τζυμαγίαν τὴν μεγάλην, ὅπου εἶναι τὸ καθολικὸν καὶ σεβασμιώτερον τῶν Τυρκῶν προσκύνημα. Τέλος ἐπάτησε τὴν χώραν, καὶ βάλλοντας φωτίαν τὴν ἐκατάκαυσεν, ὥςε ὅπου ἔφθασεν ἡ φωτία, καὶ ἔκαυσε καὶ αὐταῖς ταῖς πόρταις τῆς μεγάλης ἐκείνης Τζυμαγίας. ἐχάλασε δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς τοίχους τῆς αὐτῆς Τζυμαγίας δώδεκα ἀράδες πέτραις ζυγοῦρου. ἐκράτησε δὲ οὗτος ὁ πόλεμος ἕως τὸν θάνατον τοῦ Γεζήθ. Οὗτος δὲ ὁ Γεζήθ, ἀπέθανεν εἰς τὸ Χέμψ, ὁ εἶπομεν Ἡλιούπολιν εἶναι, καὶ πατρίδα τῆς Ἁγίας Βαρβάρας. ἐκεῖθεν δὲ ἔφεραί τον ἀπεθαμμένον, καὶ τὸν ἔθαψαν εἰς τὴν Δαμασκὸν, εἰς τὴν λεγομένην μικρὴν πόρταν. ὥρισε καὶ οὗτος χρόνους τρεῖς, μῆνας ἐννέα.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Γεζὴθ, ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ υἱός του ὁ Μαάυε. ὥρισε δὲ μόνον ἡμέρας σαρανταπέντε, καὶ ἔκαμε παραίτησιν τῆς Αὐθεντίας ἐθελουσίως καὶ ἀβιάςας.

Ἔλαβε δὲ τὴν Αὐθεντίαν, δέκατος ἀπὸ Μωάμεθ, Ἀμπουλᾶς, ὁ υἱὸς τοῦ Ζυμπεέρ. ὥρισε δὲ καὶ οὗτος μίαν μόνον τέσσαρας, καὶ ἡμέρας πέντε· ἀπέθανε δὲ φονευθεὶς εἰς τὸν πόλεμον.

Τούτου δὲ ἀποθανόντος, ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν, ἑνδέκατος, Μαρυάς, ὁ υἱὸς τοῦ Χοόκμ. Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας τοῦ Ἀμπουλᾶ, τοῦ πρότερον Αὐθεντὸς, ἀποςάτησαν οἱ Χριςιανοὶ εἰς τὴν Δαμασκὸν, θέλοντες πάλιν νὰ εἶναι εἰς τὴν ὑποταγὴν τοῦ Χριςιανοῦ Βασιλέως τῆς Κωνςαντινουπόλεως. Μὴ δίδοντάς τους δὲ δύναμιν, ἢ βοήθειαν ὁ τότε Βασιλεὺς, ἦλθεν οὗτος ὁ Μαρυάς, εἰς τοὺς ἑξηντατέσσαρες χρόνους ἀπὸ τῆς φυγῆς, καὶ περικυκλώσας τὴν χώραν μετὰ τοῦ φουσάτου του, τὴν ἔλαβε πάλιν. Τοῦτον τὸν ἐφαρμάκωσεν ἡ γυναῖκά του, καὶ ἀπέθανεν. ὥρισε μόνον μῆνας δέκα.

Καὶ τούτου ἀποθανόντος, ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀμπτιμέλεχ, δωδέκατος ἀπὸ Μωάμεθ. Εἶχε δὲ τὸν θρόνον τῆς Αὐθεντίας εἰς τὴν Δαμασκὸν, διὰ τὸ νὰ φοβᾶται νὰ μὴν ἀποςατήσουσι πάλιν οἱ ἐν Δαμασκῷ Χριςιανοί. Οὗτος ἀνακαίνισε τὸ Ἱερὸν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔβαλεν εἰς αὐτὸ μέσα τὴν πέτραν τοῦ Ἰακὼβ, ἡ ὁποία ἦτον, ὡς ἀνωτέρω εἴπαμεν, μέσα εἰς τὴν παλαιὰν Ἐκκλησίαν, ὅπου ὁ τότε Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἔδωσε τοῦ Οὔμαρ, καὶ ἔκαμε Τζυμαγίαν. Οὗτος ἐζήτησε καὶ ἀπὸ τοὺς Χριςιανοὺς εἰς τὴν Δαμασκὸν τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν τοῦ Προδρόμου, δίδοντάς τους σάμμα παράσα νὰ κτίσουσιν ἄλλην ὅπου ἤθελον, καὶ οἱ Χριςιανοὶ ποσῶς δὲν τὸ ἔςερξαν, καὶ αὐτὸς δὲν τοὺς εἶπε πλέον τίποτες, οὔτε τοὺς ἐβίασεν. Εἰς τοὺς ἑβδομήντα ἕνα χρόνον ἔςειλεν ἕνα Μπασιᾶν, ὀνόματι Χαντζάκην, υἱὸν Ἰωσὴφ, μὲ δύο χιλιάδες λαὸν ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Μεκὲ νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν Ἀμπτάλα, νὰ τὸν διώξῃ ἐκεῖθεν. καὶ δὴ, φθάνωντας ἐκεῖ ὁ Χαντζάκης, καὶ γενομένου μεγάλου πολέμου, ἐφονεύθη ὁ Ἀμπτάλας. Ὅμως εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἔκαμε πολλὴν σωτειμμὸν καὶ φθορὰν ὁ

Χαντ-

Χαντζάκης εἰς τὸ Μεκέ. διότι ὄχι μόνον ἐχάλασε μὲ ταῖς παλαίσραις τὰ τειχία τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ βάλλωντας φωτίαν μὲ τιάφι καὶ ῥετζίνι, τὴν ἐκατάκαυσεν ὅλην. ἐκράτησε δὲ ὁ πόλεμος μῆνας ἑπτά. ἐπῆρε τὴν χώραν ἡμέρᾳ Τρίτῃ. Λέγουσι δὲ, ὅτι διὰ τὸ πολὺ κακὸν ὅπου ἔκαμεν εἰς αὐτὴν τὴν χώραν ὁ Χαντζάκης, εἰσεβαίνωντας ἀπὸ τὸ Μεκὲ εἰς ἕνα καράβι, καὶ ἐρχόμενος ἀπὸ τὸν Κόρφον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Μισῆρι, ἐπνίγη εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ τὸ κῦμα ὕστερον τὸν εὔγαλεν ἔξω, καὶ τὸν ἔσχισαν, καὶ εἶχε διπλὴν καρδίαν καὶ ξερὴν σὰν πέτραν. ἦτον δὲ καὶ τὸ κοντάρι του μακρὺ πήχες δέκα ἐννέα.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ὁ Ἀμπιμέλεχ ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἔκαμεν ἕνα γεφύρι ἐπάνω εἰς τὸ αὐλάκι τοῦ Νείλου τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἐπάνω εἰς τὸ γεφύρι ἔκτισε μίαν Σμαΐδα, καὶ εἰς αὐτὴν ἀπ' ἔξω ἔγραψε γράμματα, τὰ ὁποῖα ἔλεγον οὕτως. Ἀμπιμέλεχ πιστὸς Βασιλεύς. Κτίζωντα δὲ τὴν Σμαΐδα ταύτην, ἔγινεν Ἡλίου ἔκλειψις ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, ὅσον ἐφαίνησαν καὶ τὰ ἄστρα.

Εἰς δὲ τοὺς ἐξῆντα ἑπτὰ ἐχάραξεν εἰς ὅλαις ταῖς Μονέδαις χρυσαῖς καὶ ἀσημένιαις γράμματα Ἀράπικα. διότι τὸ πρῶτον, τὰ μὲν χρυσᾶ εἶχον γράμματα Ῥωμαΐικα, τὰ δὲ ἀσημένια εἶχον Πέρσικα.

Καὶ τότε τὸν Ἀδελφόν του τὸν Ἀμπτελαζὴζ, ἔκαμεν Αὐθέντην τοῦ Μισηρίου. ὁ δὲ Ἀμπτελαζὴζ, ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν τοῦ Μισηρίου, ἔκαμε κατάστιχον, καὶ ἔγραψεν ὅλους τοὺς Καλογήρους, ὅπου εὑρίσκοντο εἰς τὴν Αὐθεντίαν του, καὶ τοὺς ἐπῆρε χαράτζι ἀπὸ ἕνα φλωρὶ εἰς τὸν καθ' ἕναν. ἦσαν γὰρ καὶ οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ κατὰ πολλὰ ἐχθροὶ τῶν Χριστιανῶν.

Θαύ- Ὁ δὲ Ἀμπτιμέλεχ ὑπῆγεν εἰς ἕνα Μοναστήριον, εἰς τὰ μέρη τῆς Δα-
ματος μασκοῦ, καὶ εἰσεβαίνωντας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἶδε τὴν Παναγίαν Παρ-
Θεοτό- θένον καὶ Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον ἱστορισμένην, ἐνηγκαλισμένην ὡς βρέφος
κου. ἔχουσαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεόν. καὶ βλέπωντάς την, τὴν ἔπτυσε. καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην βλέπει εἰς τὸν ὕπνον του τὸν Χριστὸν καὶ τὸν ἐφοβέριζε, πῶς νὰ τὸν φονεύσῃ μὲ ἕνα σπαθί. καὶ ὢ τοῦ θαύματος, εὐθὺς ἐγροίκησε μεγάλον πόνον εἰς τὴν παγίδα, ὡσὰν νὰ ἦτον κτυπημένος δυνατὰ μὲ κοντάρι. καὶ ἐξυπνῶντας θερμασμένος, δὲν ἐπέρασεν ἡ νύκτα ἐκείνη, καὶ ἀπέθανε. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τούτου ἔγινε Διάδοχός του, ὁ υἱός του. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς εἰς σαράντα ἡμέρας ἀπέθανεν αἰφνιδίῳ θανάτῳ.

Θανόντων δὲ τούτων τῶν δύο, ὥρισεν ὁ ἔγγονας τοῦ Ἀμπτιμέλεχ, υἱὸς τοῦ ἀποθανόντος υἱοῦ του, ὀνόματι Σολεημάν. ἦτον δὲ ὅμοιος τοῦ πατρὸς καὶ πάππου του εἰς τὴν ἀγριότητα, καὶ εἰς τὰς ἀδικίας, καὶ πολλῷ πλέον χειρότερος. Ὥρισε γοῦν νὰ φονεύσουσι τοὺς ῥαγιάδες τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ νὰ ἁρπάξουσι τὰ ὑπάρχοντά τους, καὶ οὕτως ἔδωσεν ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν εἰς τὸ φουσάτον του, ὅποιον ῥαγιὰν θέλουσι νὰ φονεύσουσι, καὶ ὅποιον θέλουσιν, ἂς ἀφίνουσι νὰ ζῇ.

Οὗτος

Οὗτος ἐμάζωξεν ὅλους τοὺς Καλογήρους, καὶ ἔβαλεν εἰς τὸ χέρι καθ' ἑνὸς ἕνα κυρκέλιον σιδηρένιον βουλωμένον μὲ τὴν βούλαν του, καὶ ἐπρόσταξεν, ὅποιον Καλόγηρον εὕρωσι, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ κυρκέλιον ἐκεῖνο τὸ βουλωμένον, νὰ κόπτουσι τὸ χέρι του. ἀπέθανε δὲ καὶ οὗτος εἰς τοὺς ἑβδομήκοντα ὀκτὼ χρόνους τῆς ἐρημώσεως.

Μετὰ τὸν θάνατον τούτου τοῦ Σολεημαν, ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ θεῖός του ὁ Βελὴτ, ἕτερος υἱὸς τοῦ Ἀμπτιμέλεχ. τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ Βασιλείας ἐζήτησε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Δαμασκοῦ τὴν περίφημον ἐκείνην καὶ θαυμαστὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Προδρόμου, καὶ ἔδωσέ τους διὰ ταύτην φλωρία χιλιάδες τεσσαράκοντα. οἱ δὲ Χριστιανοὶ δὲν ἤθελον νὰ τὴν δώσουσιν. Ὁ δὲ θυμωθεὶς, ἐπρόσταξε καὶ τὴν ἐχάλασαν εὐθὺς ἐκ θεμελίων, καὶ ἔκτισε τὴν Σμαῦδαν, ὅπου φαίνεται ἕως τὴν σήμερον, εἰς τῆς ὁποίας τὸ κτίσιμον ἐξωδίασε τετρακόσια σεντούκια, ἀπὸ δεκατέσσαρας χιλιάδας φλωρία τὸ κάθε σεντούκιον. Ἡ ὁποία, ὅταν τὴν εἶχασιν οἱ Χριστιανοὶ, εἶχεν ἑξακόσιαις ἅλυσες ἀσημένιαις μὲ ἄλλα τόσα κανδήλια κρεμασμένα εἰς αὐταῖς, τὰ ὁποῖα ὅλα τὰ ἐπῆρεν αὐτὸς ὁ Βελήτ. *Ἐκκλησία τοῦ Προδρόμου.*

Καὶ εἰς τοὺς ἐννενήντα χρόνους τῆς ἐρημώσεως, ἔκαμαν Αὐθέντην εἰς τὸ Μισῆρι κάποιον Κούραν λεγόμενον, υἱὸν τοῦ Σουρένη. Τοῦτος εἰς τοὺς ἐννενῆντα ἓξ εἰς χρόνους ὑπῆγε πολεμῶντας εἰς μίαν Ἐπαρχίαν τῆς Μπαρμπαρίας, λεγομένην Ἄϊτλον. καὶ ἐκεῖ, ὡς λέγουσιν, εὗρε τὸ τραπέζι, ὅπου ἔτρωγεν ὁ Βασιλεὺς Σολομῶν, ὁ υἱὸς τοῦ Προφήτου Δαβίδ. τὸ ὁποῖον ἦτον ἕνα μίγμα ἀπὸ ἀσῆμι καὶ χρυσάφι, εἰς δὲ τὸν γῦρον εἶχε τρία στεφάνια ἀπὸ μαργαριτάρι, τὸ πλέον μικρότερον, ὡς ῥεβύθι, καὶ τὸ πλέον μεγαλήτερον, ὡς μικρὰ λεπτόκαρα. Εἰς δὲ τοὺς ἐννενῆντα ἕξι ἀπέθανεν ὁ Βελὴτ, καὶ ἐτάφη ἐν Δαμασκῷ, ὥρισε χρόνους ἐννέα καὶ μῆνας ὀκτώ. *Τράπεζα τοῦ Σοφοῦ Σολομῶντος.*

Ἔλαβε δὲ τὴν Αὐθεντίαν ὁ Ἀδελφός του, ἕτερος υἱὸς τοῦ Ἀμπτιμέλεχ, ὀνόματι Σολομῶν. Τοῦτος ἔκτισεν εἰς τὸ Μισῆρι τὴν Κολόναν ὅπου μετροῦσι τὸ νερὸν τοῦ Νείλου, ὅταν ἀναβαίνῃ, τὴν ὁποίαν ὠνόμασε Μακιάση.

Εἰς τοὺς ἐννενῆντα ὀκτὼ ἐστράτευσεν εἰς τὴν Χαμπαισίαν, καὶ ἐπῆρε τόπον πολλήν. καὶ εἰς τοὺς ἐννενήκοντα ἐννέα ἀπέθανεν εἰς τὸ Χαλέπι. ἦτον δὲ ἄνθρωπος ἀνδρεῖος. Λέγουσιν, ὅτι ἔτρωγε φαγὶ τὴν ἡμέραν σαράντα ὀκάδες. ὥρισε δὲ χρόνους δύο, καὶ μῆνας ὀκτώ. *Φαγὶ ἀνδρὸς ὑπέρμεξον.*

Μετὰ τὸν θάνατον τούτου ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ Ἀμπελαζὴζ ὁ θεῖός του, τὸν ὁποῖον εἴπομεν ἀνωτέρω, πῶς ὁ Πατήρ του τὸν ἔκαμεν Αὐθέντην τοῦ Μισηρίου.

Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας τούτου ἦλθαν οἱ Χριστιανοὶ τῆς Δαμασκοῦ, καὶ ἐγύρευαν τὴν Ἐκκλησίαν τους, τὴν τοῦ θείου Προδρόμου. Δείχνωντας καὶ τοὺς ὁρισμοὺς ὅπου διὰ ταύτην εἶχασιν ἀπὸ τοὺς προτήτερους Αὐθέντας. Καὶ αὐτὸς ὥρισε νὰ πάρουσι τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας τὰ φλωρία, ὅπου τοὺς *Περὶ τῆς Ἐκκλησίας αὖθις Προδρόμου.*

ἔδιδε τότε ὁ Ἀδελφός του ὁ Ἀμπτιμέλεχ. καὶ αὐτοὶ δὲν ἤθελαν, ἀλλὰ ἐζήτουν τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς ὁρισμούς τους. Αὐτὸς δὲ δυσωπηθεὶς εἰς τοὺς δυνατοὺς ὁρισμοὺς ὁποῦ εἶχασιν, ἀποφάσισε νὰ πάρουσι πάλιν τὴν Ἐκκλησίαν τους. οἱ δὲ λοιποὶ Τοῦρκοι ἀναντιώθησαν κατὰ πολλὰ εἰς τοῦτο. Ἔγινε δὲ θόρυβος καὶ ταραχὴ πολλή, ὁποῦ ἦλθον εἰς πόσον νὰ τὸν φονεύσουσιν. Ἰδόντες δὲ οἱ Χριστιανοί, ἐφοβήθησαν, καὶ ἄφησαν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὰ φλωρία. ὅμως ἐζήτησαν καὶ ἔδωσέ τους καὶ δεύτερον ὁρισμόν, ὅτι νὰ μὴ τοὺς πάρουσι πλέον ἄλλην Ἐκκλησίαν, μὲ ἐπιτίμιον μεγάλου ἀναθέματος. Ἀπέθανε δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν δρόμον παγαινάμενος εἰς τὸ Χέμεψ. καὶ εἰς τὸν δρόμον τὸν ἔθαψαν εἰς ἕνα Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Συμεών. ὥρισε χρόνους δύο, μῆνας πέντε, καὶ ἡμέρας δεκατέσσαρας. Μοναστήριον δὲ τοῦ Ἁγίου Συμεὼν τὴν σήμερον, ἀπὸ ἀνθρώπους τοῦ τόπου ἐμάθομεν, ὅτι ἐκεῖ δὲν ὀνομάζεται. καὶ ἐνδέχεται, ἢ νὰ τὸ ἔκαμαν Τεκέ, ἢ καὶ νὰ ἐρημώθη παντελῶς, ὡς καὶ ἄλλα.

Σημείωσαι.

Ὕστερα ἀπὸ τοῦτον ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν, δέκατος ἕκτος ἀπὸ Μωάμεθ, ὁ ἀνεψιός του ὁ Γεζήθ, υἱὸς Ἀμπτιμέλεχ τοῦ Ἀδελφοῦ του. Ἀπέθανε καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς ἑκατὸν πέντε χρόνους. ὥρισε χρόνους τέσσαρας, καὶ ἕνα μῆνα. ἦτον δὲ πόρνος καὶ ἀσελγής, ἀπὸ τὸ ὁποῖον λέγουσιν ὅτι ἀπέθανε νέος. ἦτον τῶν χρόνων εἴκοσι ἐννέα, ὅτε ἀπέθανε.

τὰ τῶν Ἀρχιερέων κακά, καὶ δικαία ὀργὴ ἐκ Θεοῦ.

Θανόντος καὶ τούτου γίνεται διάδοχος τῆς ἀρχῆς Ἀσάμ, υἱὸς καὶ αὐτὸς Ἀμπτιμέλεχ, δέκατος ἕβδομος. Τοῦτος ἔκαμε καὶ στρατιὰν κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. τοὺς δὲ Ἀρχιερεῖς ὅλους, ὁποῦ ἦσαν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ἔδενε μὲ σιδηρᾶ δεσμά, καὶ τοὺς ἐφυλάκωνε, γυρεύωντάς τους νὰ τοῦ δίδουσι στάμενα τόσα, ὅσα δὲν ἐδύνοντο. Μετὰ ταῦτα τοὺς εὔγαζεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν νὰ περιπατοῦσι μὲ τὴν ἅλυσον εἰς τὸν λαιμόν, καὶ μὲ φύλακας, νὰ ζητοῦσιν ἐλεημοσύνην νὰ τοῦ δώσουσιν ὅσα τοὺς ἐγύρευε, μὴ ἔχωντας μηδὲ μίαν συμπάθειαν ἢ εὐσπλαγχνίαν εἰς αὐτούς. Ὅθεν διὰ τὰ τοιαῦτα κακὰ ἦλθεν ὀργὴ ἐκ Θεοῦ, καὶ ἔγινεν ἕνας σεισμὸς μέγας καὶ φοβερός, ὥστε ὁποῦ εἰς μὲν τὴν θάλασσαν ἐκ τοῦ μεγάλου κλύδωνος τοῦ σεισμοῦ πολλὰ καράβια ἐπνίγησαν, εἰς δὲ τὴν γῆν πολλὰ ζῶα ἐκ τῆς ἀμέτρου κινήσεως τῆς γῆς ἐψόφησαν. ἐχάλασαν δὲ καὶ χώραις εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἑξακόσιαις. καὶ ἀφοντότες, ὡς λέγουσιν, ἤρξαντο ἐρημοῦσθαι τὰ τῆς Ἀνατολῆς μέρη. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἀσὰν τὸ μέγιστον τοῦτο κακόν, καὶ γνοὺς ὅτι εἶναι ὀργὴ ἐκ Θεοῦ, ἄφησε, καὶ πλέον δὲν ἐπείραζε τοὺς Ἀρχιερεῖς.

Εἰς δὲ τὸ Γεμένι, εἰς τόπον λεγόμενον Νέμπεν, ἦτον ἕνας Βασιλεὺς Χριστιανός, τὸ ὄνομά του Κυριακός, ὁ ὁποῖος, μανθάνωντας τὰ κακὰ ὁποῦ ὁ Ἀσὰν ἔκανε τῶν Ἀρχιερέων εἰς τὸ Μισῆρι, καὶ εἰς ὅλους του τοὺς τόπους, ἐσύναξε φουσάτον ἀπὸ μαύρους, ὡς ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἤρχετο κατ' αὐτοῦ νὰ τὸν πολεμήσῃ εἰς τὸ Μισῆρι. Τοῦτο μαθὼν ὁ Ἀσάν, ἐσυνάξεν ὅλους τοὺς Ἀρχιερεῖς τοῦ

Μι-

Μισιρείου. οὗτοι δὲ ἅπαντες ἦσαν Κόπται, ἤτοι Νεσοριανοί. Ἀφ' οὗ γὰρ οἱ Τοῦρκοι ἐκυρίευσαν τὴν Αἴγυπτον, οἱ Κόπται εἶχον ὅλας τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὰς Ἐκκλησίας τῆς Αἰγύπτου, ὅτι, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, αὐτοὶ ἐπαρέδωσαν εἰς τοὺς Ἰσμαηλίτας τοὺς τόπους ὅλους αὐτούς. Τούτους λοιπὸν συνάξας ὁ Ἀσαὶ, τοὺς ἄρχησε μὲ λόγους γλυκεῖς, καὶ σχεδὸν ἔκλινεν εἰς παρακάλεσιν νὰ πάρουσι πλοῦτον καὶ δωρήματα, νὰ εὕγουσι νὰ προϋπαντήσουσι τὸν Κυριακὸν, δίδοντές του τὸν πλοῦτον καὶ τὰ δῶρα, ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ Ἀσαὶ, καὶ νὰ τοῦ εἰποῦσι νὰ γραφῇ ὀπίσω, ὅτι εἶναι εἰρηνικοὶ ὑποκάτω εἰς τὴν Ἐξουσίαν του, καὶ πείραξιν ποσῶς δὲν ἔχουσι. καὶ οὕτως ἔγινε, καὶ ἐγράφη ὀπίσω ὁ Κυριακός. Εἰς δὲ τοὺς ἑκατὸν εἴκοσι πέντε χρόνους ἀπέθανε καὶ οὗτος ὁ Ἀσαί. ὥρισε δὲ χρόνους δέκα ἐννέα, μῆνας ἑπτά.

Τὴν δὲ Αὐθεντίαν ἔλαβε Βελὴτ, ὁ υἱὸς Γεζὴθ, καὶ ἀνεψιὸς τούτου τοῦ Ἀσαὶ, καὶ εἰς πέντε μῆνας ἀπέθανεν. ἦτον δὲ χρόνων τεσσαράκοντα. Ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἔθαψαν, τὸν εὔγαλαν ἀπὸ τὸν τάφον το φουσάτον, καὶ τὸν ἐσταύρωσαν. διότι εἰς τὸν καιρόν του καθόλου ῥόγαν δὲν τοὺς ἔδωσε.

Γίνεται διάδοχος τῆς Ἀρχῆς ὁ υἱός του, ὀνόματι Ἀβραάμ. Ἦτον δὲ ἄνθρωπος μαλακὸς, καὶ ἀνάξιος νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν, καὶ ἦτον καταφρονεμένος ἀπὸ ὅλους. ὅμως δὲν ἔζησεν, εἰμὴ μόνον ἡμέρας ἑξῆντα ἐννέα, καὶ εἰς τοῦτο τὸ πρόσωπον ἐτελείωσε καὶ τὸ γένος του.

Γίνεται δὲ Ἀρχηγὸς ἀπὸ ἄλλο γένος λεγόμενον Ἀμπᾶς, ὁ Μεεμὲτ, υἱὸς τοῦ Ἀλῆ, υἱοῦ Ἀμπτουλᾶ, υἱοῦ Ἀμπᾶ. Οὗτος ἔζησε πολὺν καιρὸν εἰς τὴν Αὐθεντίαν. ἀποθανὼν δὲ, ἄφησεν υἱοὺς δώδεκα. εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν πάλιν ἀποστάτησεν ἡ Δαμασκός.

Ἀπὸ τοῦτον ἔλαβε τὴν Ἀρχὴν Ἀμπτουλᾶς Σεφάα, πατὴρ τοῦ Ἀμπᾶ. Οὗτος πάλιν ἐπολέμησε τὴν Δαμασκὸν, καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας τὴν ἐπῆρε. καὶ διὰ νὰ μὴν ἔχουσι πλέον οἱ Δαμασκηνοὶ δύναμιν νὰ ἀποστατίζουσιν, ἐχάλασε τὰ τείχη τῆς χώρας ἕως εἰς τὴν γῆν. Καὶ τὴν ἡμέραν ὁποῦ ἐσέβη εἰς τὴν Δαμασκὸν, ἀπέθανεν ἕνας ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ φουσάτον του, καὶ τὸν ἔθαψαν. αὐτὸς δὲ τὸν ἐξέχωσε, καὶ τοῦ ἔδωσεν οὕτως ἀπεθαμμένου ῥαβδαῖς ἑκατὸν ἑξῆντα, ὕστερον δὲ τὸν ἔκαυσε.

Καί τινες τὸν ἐρώτησαν, διατὶ τὸ ἔκαμε τοῦτο; καὶ εἶπεν, ὅτι αὐτὸς ἀδίκησε τὸν πατέρα μου, καὶ τοῦ ἔδωσεν ἑξῆντα ῥαβδαῖς, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ ἔκαμα τὴν ἐκδίκησιν τοῦ πατρός μου. Τοῦτος ἔκαμε πρῶτος Βεζύρην, νὰ κάθεται σιμά του, καὶ νὰ κρίνῃ ἄλλοτε, ὅταν αὐτὸς δὲν εἶναι παρών. διότι οἱ προτήτεροι Ἀρχηγοὶ τῶν Τουρκῶν Γραμματικοὺς μόνον εἴχασιν, ἔχοντες τοιαύτην τάξιν κατὰ διαδοχὴν ἀπὸ τοῦ Μωάμεθ. Ἀπέθανε καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς ἑκατὸν τριάντα χρόνους τῆς ἐρημώσεως. ὥρισε δὲ χρόνους τέσσαρας, καὶ μῆνας τέσσαρας.

Εἰς τὰς ἡμέρας τούτου ἀποστάτησε τὸ Μισίρι, ἤγουν οἱ Κόπται, ἦτον γὰρ πλῆθος πολυ. ὅθεν ὁ Ἀμπτουλᾶς ἔστειλε τὸν Βεζύρην του ὁποῦ ἔκα-

Τίς πρῶτος τῶν Τουρκῶν Αὐθεντῶν ἔκαμε Βεζύριν. Ἀποστασία τοῦ Μισιρεί.

μένου, ὀνόματι Μαρουὰν, μὲ περιλαμπρὸν στράτευμα, καὶ ἐκατάκαυσεν ὅλον τὸ Μισίρι, καὶ τοὺς καρποὺς καὶ τὰ γεννήματά του. Ἔκαμε δὲ πολὺ κακὸν εἰς τὰ Μοναστήρια γυναικεῖα, καὶ ἀνδρεῖα. τὰ μὲν γὰρ τῶν Καλογήρων Μοναστήρια ἐχάλα ἕως ἐδάφους, τοὺς δὲ Καλογήρους πάντας ἐφόνευε. τὰ γυναικεῖα Μοναστήρια, ἐχάλα μὲν καὶ αὐτὰ, τὰς δὲ Καλογραίας δὲν ἔκοπτεν, ἀλλὰ ταῖς ἔκανε σκλάβαις. Τότε μία παρθένος σεμνὴ, εἰς τάξιν τῶν Καλογράδων εὑρισκομένη, ἔκαμεν ἔργον ψυχῆς ἀνδρείας καὶ γενναίου φρονήματος. Ὡς εἶδεν, ὅτι τὴν ἐπαραδώσεν ὁ Βάρβαρος εἰς ἕνα ὠμὸν καὶ σκληρὸν στρατιώτην, νὰ ἐξυβρίσῃ μὲ ἀσχημοσύνην τὴν παρθενίαν της, αὐτὴ μὲ γνῶσιν τὸν ἠπάτησε, προκρίνασα τὸν ἔντιμον παρὰ Θεῷ θάνατον, ἢ νὰ φθείρῃ τὴν παρθενίαν της. Πίπτει λοιπὸν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀναισχύντου ἐκείνου ἀνδρὸς, παρακαλῶντας νὰ μὴ τῆς ἐγγίσῃ τὸ καθόλου, καὶ νὰ τοῦ ἑρμηνεύσῃ ἕνα βοτάνι, νὰ μὴ τὸν ἐγγίζῃ μήτε σπαθὶ, μήτε ἄλλο ἅρμα εἰς τὸν πόλεμον. Πείθεται εἰς τοὺς λόγους τῆς παρθένου ὁ Βάρβαρος, καὶ ζητᾷ τὸ βοτάνι παρ᾽ αὐτῆς. Ἡ δὲ λαβοῦσα ὀλίγον ὕδωρ, ἄλειψε τὸν τράχηλόν της λέγουσα. βάρεσέ με τώρα μὲ τὸ σπαθίσου δυνατὰ εἰς τὸν τράχηλον, καὶ θέλεις γνωρίσει πρῶτον εἰς ἐμὲ τὴν δοκιμὴν τοῦ πράγματος. Ὁ δὲ μὲ δύναμιν πολλὴν κατεβάσας τὸ σπαθί του, ἐβάρεσε τὴν κόρην, καὶ ἀπεκεφάλισέ την. τότε ὁ μάταιος ἐγνώρισεν, ὅτι ἠπατήθη, καὶ οὕτως ἡ παρθένος διεφυλάχθη ἀμίαντος.

Μετὰ γοῦν τὸν θάνατον τοῦ Ἀμπτελᾶ ἔλαβε τὴν Ἀρχὴν, εἰκοστὸς τρίτος ἀπὸ τοῦ Μωάμεθ, Μανσοὺρ Ἀμποζάφαρ, τουτέστιν υἱὸς τοῦ Ζάφαρ, ἔτος τῆς ἐρημώσεως ἑκατὸν τριάντα ἑπτά. Τοῦτος ἔκτισε τὴν χώραν τὴν μέχρι τοῦ νῦν λεγομένην Μπαγδάτι εἰς τὸν πρῶτον χρόνον τῆς Αὐθεντίας του. Ἔσκαψε γοῦν τὸ θεμέλιον, ἀλλὰ δὲν ἄρχισε νὰ κτίζῃ ὥστε ὁποῦ τὸν εἶπαν οἱ Ἀστρονόμοι. ὁ δὲ τόπος ἐκεῖνος ἦτον πρότερον λιβάδι, καὶ εἰς αὐτὸ ἐκατοίκα ἕνας Καλόγηρος τὸ ὄνομά του Μπαγδάτ. οἱ δὲ Ἀστρονόμοι τοῦ εἶπαν νὰ ὀνομάσῃ τὴν χώραν Μπαγδάτι, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Καλογήρου ὁποῦ ἐκατοίκα ἐκεῖ. Εἶχε δὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του ἐχθρὸν μεγαλώτατον, ὁ ὁποῖος ἀποστατήσας ἔφυγεν ἀπὸ ταὐτὸν, τὸν ὁποῖον πολλὰ ἐφοβεῖτο νὰ μὴ τὸν ἐπιβουλευθῇ εἰς τὴν ζωήν του μετὰ δόλου. ὅθεν πολλάκις ἐδοκίμασε νὰ τὸν πιάσῃ, καὶ δὲν ἐδυνήθη. τέλος ἔστειλε καὶ τὸν ἔκραξε νὰ ἔλθῃ νὰ προσκυνήσῃ, καὶ νὰ τοῦ χαρίσῃ τὸ πταισμόν του, δίδωντάς του καὶ πίστιν μεθ᾽ ὅρκου, ὅτι νὰ μὴ βάλλῃ χέρι ποτῶς ἐπάνω εἰς αὐτὸν, μήτε αὐτὸς μήτε ἄλλος τινὰς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του. Ὅμως μὲ ἄλλην κατασκευὴν πανουργοτέραν τὸν ἐθανάτωσε, χωρὶς νὰ βάλλῃ τινὰς χέρι εἰς αὐτὸν, ἢ νὰ τὸν φαρμακώσῃ. ἔκτισεν ἕνα παλάτιον κατὰ πολλὰ ὡραιότατον, εἰς τὰ θεμέλια τοῦ ὁποίου δὲν ἔβαλε καθόλου πέτρας, ἀλλὰ ἐγέμωσεν ἀλάτι, καὶ ἐπάνω εἰς τὸ ἀλάτι ἔκτισε τοὺς τοίχους. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἦλθεν ἐκεῖνος ὁ ἐχθρός του καὶ ἐπροσκύνησέ τον, τοῦ ἐχάρισεν ἐκεῖνο τὸ παλάτιον, δῶρον τάχα φιλίας, ἐκεῖνο δὲ ἦτον δῶρον δολοφονίας. διότι τὴν νύκτα ὁποῦ αὐτὸς

ἐσέβη

Παρθένος τὶς θάνατον προκρίνασα.

Ὑπὸ τίνος καὶ πότε ἐκτίσθη τὸ νῦν λεγόμενον Μπαγδάτι.

Δολοφονία πετροπάτη.

ἐσέβη πρῶτον εἰς αὐτὸ νὰ κοιμηθῇ, ἐκεῖνος εἶχε τέχνην προκατεσκευασμένην, καὶ ἔρριξεν ἕνα αὐλάκι νερὸν εἰς τὰ θεμέλια, καὶ λυώνοντας τὸ ἀλάτι, ἔπεσε τὸ παλάτιον, καὶ ἐπλάκωσε τὸν τρισάθλιον ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἅπαντας, ὁποῦ ἦσαν ἐκεῖ.

Α'πέθανε δὲ καὶ ὁ Μανσοὺρ εἰς τοὺς ἑκατὸν πενῆντα ὀκτὼ χρόνους. ὥρισε δὲ χρόνους εἴκοσι δύο. Η'τον ἄνθρωπος δολερὸς καὶ ἀκριβὸς, καὶ ἀπὸ τὴν ἀκρίβειάν του ποτὲ ὑποκάμισον καλὸν δὲν ἐφόρεσεν, ἀλλὰ πάντοτε μπαλωμένον. καὶ μίαν ἡμέραν ἦλθεν ἕνας πτωχὸς γυμνὸς, καὶ τοῦ ἐζήτησεν ἕνα ὑποκάμισον νὰ τὸ φορέσῃ διὰ ὄνομα Θεοῦ, καὶ εὔγαλε καὶ τοῦ ἔδωσεν ἐκεῖνο ὁποῦ ἐφόρει, καὶ τὸ εἶδασι, καὶ εἶχε τρία μεγάλα μπαλώματα. Α'πὸ δὲ τὴν φιλαργυρείαν του ἔκαμε νὰ πέρνῃ χαράτζι καὶ ἀπὸ τὰ ζῶα, καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους. ἀπὸ δὲ τὰς ἀδικίας ὁποῦ ἔγιναν εἰς τὸν καιρόν του, ἔγινεν ἀκρίβεια καὶ πεῖνα μεγάλη τόσον, ὅσον οἱ ἄνθρωποι ἐσκότωναν τὰ σκυλία, καὶ τὰ ἔτρωγαν.

Μετὰ τὸν θάνατόν του ἔγινε διάδοχος τῆς Αὐθεντίας ὁ υἱός του ὁ Μωαμὲτ, Μαχωνὴς λεγόμενος, εἰκοστὸς τέταρτος ἀπὸ Μωάμεθ. ἦτον καὶ τοῦτος ἀπὸ τὸν πατέρα του ἀκριβώτερος. Εἶχε δὲ πάντοτε βουλωμένους τοὺς Χαζανάδες του. καὶ ὅταν ἀπέθανεν, ἐγύρευαν εἰς τὸ σπήτιόν του, καὶ δὲν εὑρήκασι πανὶ νὰ τὸν σαβανώσουσι, μήτε ξυλοκράββατον νὰ τὸν σηκώσουσι, καὶ τὸν ἔβαλαν ἐπάνω εἰς μίαν ξυλόπορταν. καὶ φέροντες, τὸν ἔθαψαν ὑποκάτω εἰς μίαν καρύαν. ὥρισε καὶ οὗτος χρόνους δέκα.

Α'ποθανόντος τούτου ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν, εἰκοστὸς ἕκτος, ὁ Α'ρὼν, λεγόμενος τοῦ Ρ'εσίτη. ἦτον δὲ μέγας Αὐθέντης, ἀδελφὸς τοῦ Μουσέ. Οὗτος ὑπῆγε μὲ στράτευμα πολὺ, καὶ ἀπὸ τὸ Γγιζαΐρι ἐπέρασεν εἰς τὴν Ι'ταλίαν, καὶ ἦλθεν ἕως εἰς τὴν Ρ'ώμην, καὶ εἰς τοὺς ἑκατὸν ἐννενῆντα ἐπῆγε, καὶ ἐπῆρε πάλιν τὴν Κύπρον, ἡ ὁποία προτήτερα ἀποστάτησεν. ἐσυμφώνησαν δὲ πάλιν νὰ δίδουσι χαράτζιον, πλὴν ἔλαβεν ἐκεῖθεν πολλὴν αἰχμαλωσίαν ἀνθρώπων. Εἰς δὲ τοὺς ἑκατὸν ἐννενῆντα δύο ἀπέθανεν. ὥρισε δὲ χρόνους εἰκοσιτρεῖς. Η'τον πολλὰ καλὸς ἄνθρωπος, καὶ ἐλεήμων, ἠγαπημένος μὲ ὅλους, μάλιστα μὲ τοὺς Χριστιανοὺς, μὲ τοὺς ὁποίους ἠγάπα πολλὰ νὰ συναναστρέφεται, καὶ νὰ συμποσιάζῃ, καὶ νὰ χαίρεται.

Ε'τος ἀπὸ τῆς ἐρημώσεως ἑκατὸν ἐννενῆντα ἑπτὰ ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ Ε'λεμὶν, ὁ καὶ πατέρας τοῦ Α'μπτουλᾶ, υἱὸς δὲ τοῦ Ρ'εχίτ. εἰς δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀποστάτησε τὸ Μπαγδάτι. ἦτον δὲ πρῶτος τῆς ἀποστασίας κάποιος, τὸ ὄνομά του Νπάχερ. Ε'λθὼν οὖν οὗτος ὁ Ε'λεμὶν εἰς αὐτὸ, πρῶτον ἐπεριεκύκλωσε τὰ πέριξ χωρία, καὶ τὰ ἔλαβεν. ἦλθε δὲ, καὶ ἐτρύπωσεν ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ Μπαγδάτι. πολεμῶν δὲ ἔξωθεν μὲ παλαίστραις, μόλις μὲ μεγάλην φθορὰν καὶ πεθεραστὰς φόνους ἠδυνήθη καὶ τὸ ἐπῆρε. Τοῦτος δὲ ἦτον πρῶτος

πρῶτος πόλεμος τῶν Τουρκῶν εἰς τὸ Μπαγδάτι, πλὴν πολλὰ τὸ ἐταπείνωσαν. ἐφουσκώθη ἐκεῖ ὁ Ἐλεμὶν εἰς τοὺς ἑκατὸν ἐννενήντα ἐννέα. ὥρισε ὅμως ἐφονεύθη χρόνους τρεῖς, καὶ μῆνας τρεῖς. Εἰς τὰς ἡμέρας τούτου ἀπέθανε καὶ Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς, Βασιλεὺς Ῥωμαίων, φονευθεὶς νυκτὸς ὑπὸ τοῦ Τζημισκῆ.

Μετὰ τοῦτον, εἰκοστὸς ὄγδοος, ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν Μααμοὺν, πατέρας τοῦ Ἀμπᾶ, ἀδελφὸς τοῦ Ἐλεμὶν, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἐφόνευσεν. Οὗτος ἐπολέμησε μετὰ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ἐπῆρε πολλὰ κάστρη καὶ χώρας εἰς τὴν Κιλικίαν, τὰ ὁποῖα πρότερον ἀπὸ τοὺς Τούρκους μὲ πόλεμον ἠλευθέρωσε Νικηφόρος ὁ Φωκᾶς. Ἦλθον δὲ διὰ πεῖσμα τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔβαλαν φωτίαν εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον. τὸν δὲ Ἰωάννην Πατριάρχην Ἱεροσολύμων ζωντανὸν ἔκαψαν. Ἦτον δὲ τοῦτος ὁ Μααμοὺν ἄνθρωπος σοφὸς εἰς τὴν Ἀστρονομίαν. ὥρισε χρόνους εἴκοσι, καὶ ἀπέθανε.

Πειτοῦ Ἁγίου Τάφου καὶ Ἰωάννου Πατριάρχου.

Τὴν δὲ Αὐθεντίαν τῶν Τουρκῶν διεδέξατο μετὰ τοῦτον Μετόσεμ Μπιλὰχ, εἰκοστὸς ἔνατος ἀπὸ Μωάμεθ. Εἰς τοὺς διακοσίους εἰκοσιτρεῖς χρόνους ἔκαμε καὶ τοῦτος φοβεροὺς πολέμους κατὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν καὶ κούρση ἐξ αὐτῶν ἔλαβεν ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς διὰ ξηρᾶς, καὶ διὰ θαλάσσης, ὅτι εἰς τὸν καιρόν του ἔκαμεν Ἀρμάδα δυνατὴν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν πρὸ αὐτοῦ. ἦτον δὲ ἄνθρωπος ἀνδρεῖος. Λέγουσιν, ὅτι ἐσύκωνε βάρος, ὡς χιλίαις λίτραις. ὥρισε δὲ χρόνους ὀκτὼ, καὶ ἀπέθανε.

Μετὰ τοῦτον ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἀρχῆς, τριακοστὸς, ὁ Ἐλβάτεκ Μπιλὰχ, εἰς τοὺς διακοσίους εἰκοσιεπτά. Οὗτος διὰ νὰ κάμη δύναμιν, ἔφαγε κρέας Λεονταρίου, ὅμως τότε τὸν ἔφερε μᾶλλον εἰς ἀσθένειαν καὶ ἀδυναμίαν πολλὴν, ὅσον εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανεν. ὥρισε χρόνους πέντε, μῆνας ἐννέα.

Τὴν δὲ Αὐθεντίαν ἔλαβεν Ἐλμετόκελ Ἀλλαλά. Τοῦτο τὸ ὄνομα ἐξηγεῖται, ὁ ἐλπίζων εἰς Θεὸν, ἔστι γὰρ Ἀραβικόν. ἀπὸ τότε ἄρχησαν καὶ οἱ λοιποὶ νὰ λαμβάνουσιν, ἀφ᾽ οὗ ἔπερναν τὴν Αὐθεντίαν, ὑψηλὰ καὶ μεγάλα ὀνόματα. Οὗτος ἐπεριτείχισε τὸ Ταμιάθι, καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰς τὰ χαλάσματα ὁποῦ εἶχεν. ὥρισε χρόνους δεκατέσσαρας, καὶ ἀπέθανεν.

Ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ Μεσαύσερ Μπιλὰν, ὁποῦ θέλει νὰ εἰπῆ, στερεωμένος ἐκ Θεοῦ. ἦν δὲ υἱὸς τοῦ ἀνωθεν. Οὗτος ἠσθένησε, καὶ ἔστρωσάν του ἕνα πεύκι μεγάλον εὔμορφον νὰ πλαγιάσῃ. τὸ δὲ πεύκι εἶχε μὲ τὴν ὑφαντικὴν τέχνην ζωγραφισμένον εἰς τὸ μέσον ἕναν ἄνθρωπον καβαλάρην, μὲ κορώναν εἰς τὸ κεφάλι, γύροθεν δὲ εἶχε γράμματα Περσικά. τὰ ὁποῖα βλέπων ὁ Μεσαύσερ Μπιλὰν, ἔκραξεν ἄνθρωπον Πέρσην νὰ τὰ διαβάσῃ. Ὁ δὲ Πέρσης ἀναγινώσκων αὐτὰ, εὐθὺς ἄλλαξεν ἡ ὄψις τοῦ προσώπου του, καὶ ἐκιτρίνισε. καὶ αὐτὸς τὸν ἐρώτησε νὰ εἰπῆ τί λέγουσι τὰ γράμματα. αὐτὸς δὲ μετὰ φόβου καὶ τρόμου πολλοῦ ἐσιώπα. ὅμως τὸν ἐφοβέρισε νὰ κόψη τὴν κεφαλήν του, ἂν δὲ τοῦ εἰπῆ τί λέγουν. Ὁ δὲ Πέρσης λέγει. ταῦτα τὰ γράμματα, ὦ Αὐθέντα, θέλω σοῦ τὰ εἰπῆ, πλὴν ὄμνυσόν μοι νὰ μή με κακοποιήσῃς ὕστερον. καὶ αὐτὸς

Ὅρα προφητείαν πουλκίου.

τὸ ὤμοσε. Λέγει γοῦν ὁ Πέρσης. ταῦτα, ὦ Αὐθέντα, λέγουσιν, ὅποιος καθίσῃ εἰς τοῦτο τὸ πεῦκι, δὲν θέλει ζήσει, παρὰ ἕξ μῆνας. Αὐτὸς δὲ ἀκούσας, εὐθὺς ἀνεπήδησε. θέλωντας δὲ νὰ φύγῃ, ἐσκόνταψε, καὶ πεσὼν ἐξέψυξεν. ὥρισε μόνον μῆνας ἕξ κατὰ τὴν προφητείαν τοῦ πευκίου. ἦτον δὲ χρόνων πέντε.

Ἔλαβε δὲ τὴν Αὐθεντίαν ὁ Μουσιλὴ Μπιλάχ. ὥρισε καὶ οὗτος μῆνας ἐννέα, χρόνους β'. ἐφόνευσε δὲ αὐτὸν ὁ ἀνεψιός του εἰς τοὺς διακοσίους πενήντα ἕνα.

Γίνεται Διάδοχος τούτου ὁ Μουτὲζ Μπιλάχ. ὥρισε χρόνους τέσσαρες, μῆνας ἕξ. τοῦτον τὸν ἐφόνευσε τὸ φουσάτον του.

Εἰς τοὺς διακοσίους πενήντα πέντε ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν Μότεδ Μπιλάχ. ὥρισε μῆνας ἕνδεκα. ἐφονεύθη δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν Τούρκων. Εἰς τούτου τὰς ἡμέρας ἐσύκωσε κεφάλι ἕνας, τὸ ὄνομά του Χαπίπης. ἦτον δὲ Μάγος, ἀδικητὴς, καὶ κακὸς ἄνθρωπος. ἔλεγε δὲ τὸν ἑαυτόν του, ὅτι εἶναι Θεὸς, καὶ ἐκατέβη ἀπὸ τὸν Οὐρανόν. Ἐπίστευσαν δὲ εἰς αὐτὸν ἄνδρες χιλιάδες δεκοκτὼ, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἐθυσίαζαν ὡς Θεόν. ἐκράτησεν ἡ ἀποστασία του χρόνους δεκατέσσαρες. Ἐπολέμησε δὲ πολλοὺς Αὐθεντάδες, καὶ ἐπῆρε πολλοὺς τόπους καὶ χώρας. ἦλθε γοῦν καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Μότεδη, καὶ ἐπολέμησε μετ' αὐτοῦ, καὶ πολλοὺς τόπους τοὺς ἐρήμωσε μὲ περισσαῖς αἱματοχυσίαις. *Ἀποστασία τοῦ Χαπίπη.*

Θανόντος δὲ τούτου τοῦ Μότεδη, ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ Μοτίμετ Ἀλλαλά. Οὗτος εὐθὺς ἔδραμε μὲ δύναμιν περισσὴν κατὰ τοῦ Μάγου τούτου τοῦ Χαπίπη, καὶ πολεμήσας μετ' αὐτοῦ τὸν ἔλαβε ζωντανὸν, καὶ ἀπεκεφάλισέ τον. τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτοῦ ἔφερε, καὶ τὴν ἔστησεν εἰς τὴν πόρταν τοῦ Κάστρου. ἀπέθανε δὲ καὶ οὗτος μὲ θάνατον φυσικὸν εἰς τοὺς διακοσίους ἑβδομήντα ὀκτώ. ὥρισε χρόνους εἴκοσι.

Διαδέχεται τὴν Αὐθεντίαν ὁ Μουτουντὶν Μπιλάχ. ὥρισε χρόνους ἐννέα. ἀπέθανε δὲ εἰς τὸ Μπαγδάτ, ὡς λέγουσιν, ἐκ τῆς πολλῆς πορνείας. *Ἀποστασία τοῦ Χουσῆ.*

Γίνεται Αὐθέντης ὁ υἱὸς τούτου ὁ Μουκτεφὴς Μπιλάχ. Εἰς τούτου τὰς ἡμέρας ἐσυκώθη ἄλλο κεφάλι, κάποιος Χουσεῆς, καὶ κατερήμωσε πολλὰς χώρας τῆς Δαμασκοῦ, διότι ἐθανάτωνε τοὺς ἀνθρώπους, ὅσους εὕρισκεν εἰς τὰς χώρας. ἦλθε δὲ καὶ ἕως τῆς Δαμασκοῦ, καὶ οἱ Δαμασκηνοὶ τὸν ἐπροσκύνησαν νὰ τοῦ δίδουσι χαράτζι. Πρὸ δὲ ὀλίγων χρόνων ἀποστάτησε καὶ τὸ Μισῆρι. ὥριζε δὲ εἰς αὐτὸ κάποιος Τότουνης. Ἔστειλε δὲ ὁ Μουκτεφὴς φουσάτον, καὶ τὸ ὑπόταξε πάλιν, πλὴν μὲ πόλεμον διωκτὸν, φονευθεὶς ὁ Τότουνης, τοῦ ὁποίου τὸν βίον ἔλαβεν ὁ Μουκτεφής. ἀπέθανε δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς διακοσίους ἐνενήντα πέντε. καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀνέβη ὁ Νεῖλος ὁ ποταμὸς ὀργυιὰς δεκαέξ. *Ἀποστασία Μισηρεῖς.* *Νείλου ἀνάβασις ὑπέρμετρος.*

Ὁ δὲ Ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὁ Μουκτιντὴρ Μπιλὰ, ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν. Εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους δύο ἦλθον οἱ Μαγριπίδες, καὶ πολεμήσαντες ἔλαβον τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους δεκατέσσαρας ἐπήρασιν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Μάλταν μὲ πλοῦτον πολύν. *Μαγριπ. ἔλαβον τὴν Ἀλεξάνδρειαν.*

Καὶ εἰς τοὺς τριακοσίους δεκαεπτὰ, ἔχων Βεζύρην οὗτος ὁ Μουκτιντὴρ,

ὠργίσθη κατ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἤθελε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ. τοῦτο μαθὼν ὁ Βεζύρης ὀνόματι Μόνες, ἐπάτησε τὴν νύκτα τὸ Παλάτιον μὲ δώδεκα ἀνθρώπους, καὶ ἐπίασε τὸν Μουκτιντὴρ, καὶ τὸν ἐφυλάκωσεν· ἐπῆρέ του δὲ καὶ φλωρία χιλιάδας ἑξακοσίας. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐξημέρωσεν, ἐκάθισεν αὐτὸς Αὐθέντης. Ὁ δὲ λαὸς δὲν τὸν ἔστερξε, καὶ δραμόντες κατέκοψαν αὐτὸν, καὶ ἐκάθισαν πάλιν Αὐθέντην τὸν Μουκτιντὴρ. ἐφονεύθη δὲ οὗτος εἰς τὸν πόλεμον εἰς τοὺς τριακοσίους εἴκοσι. ὥρισε χρόνους εἰκοσιτέσσαρας. Εἰς τούτας τὰς ἡμέρας ἐπαναέστησαν οἱ Τοῦρκοι, καὶ ἐπάτησαν τὴν Δαμασκὸν, καὶ ἐχάλασαν πολλὰς Ἐκκλησίας, καὶ Μοναστήρια Γιακωβιτῶν, καὶ Νεστοριανῶν, ἤγουν Κοπτῶν. ἐχάλασαν δὲ καὶ τὸν περίφημον καὶ περικαλλέστατον Ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία ἦτον τῶν Ὀρθοδόξων. ἔλαβον δὲ ἐξ αὐτῆς πολλὰ πολύτιμα σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. εἰς τοὺς τριακοσίους δεκαξεῖς ἔκαμαν νὰ παίρνουσι χαράτζι ἀπὸ τοὺς Καλογήρους, καὶ ἀπὸ τοὺς Ἀρχιερεῖς, ἀνέφεραν τὸ δὲ εἰς τὸν Μουκτιντὴρ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Μοναχοὶ, καὶ αὐτὸς ἀπεφάσισεν, ὅτι οἱ Καλόγηροι κατὰ τὴν ἐλευθερίαν ὁποῦ ἔχουσιν ἀπὸ τὸν Προφήτην, ἔτζι νὰ εὑρίσκωνται πάντοτε ἐλεύθεροι ἀπὸ κάθε Βασιλικὸν δόσιμον.

Ἐκκλησιῶν καὶ Μοναστηρείων χαλασμός.

Καὶ εἰς τοὺς τριακοσίους εἴκοσι, ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ Κάχερ Μπιλὰχ, ὅστις ἦτον ἀσεβὴς τοῦ Θεοῦ. ἦτον δὲ παραπονεσός ἀπὸ Μωάμεθ. Εἰς τοὺς τριακοσίους εἰκοσιδύο ἦλθον οἱ Πέρσαι, καὶ ἐκούρσευσαν τὸ Μισῆρι. ἔλαβον δὲ ζῶντα τὸν Κάχερ καὶ ἔβαλάν τον εἰς φυλακήν. Ἀφ᾽ οὗ δὲ οἱ Πέρσαι ἐστράφησαν εἰς τὴν Περσίαν, ἠλευθέρωσαν τὸν Κάχερ ἀπὸ τὴν φυλακήν. Αὐτὸς δὲ πολλὰ ἐλυπήθη διὰ τὴν πολλὴν ἐκείνην καταφρόνησιν, καὶ δὲν ἤθελε πλέον τὴν Αὐθεντίαν, ἀλλὰ τὴν ἔδωσε τοῦ υἱοῦ του. ὁ δὲ υἱός του τὸν ἐμίσησε πολλὰ, καὶ μήτε κἂν τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν δὲν τοῦ ἐδίδεν, ὥστε ἐκατεστήθη, καὶ ἐπεριπάτει μὲ παλαιὰ καὶ ξεσχισμένα, ζητῶν ἐλεημοσύνην. καὶ οὕτως ἀτίμως ἀπέθανεν.

Διαθήκη τοῦ Προφήτου ὠφέλησε.

Εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους εἴκοσι ἐννέα ἔλαβε τὴν Αὐθεντίαν ὁ Ῥαὶτ Μπιλᾶς, ὁ ὁποῖος ἦτον, ἀρεστὸς τοῦ Θεοῦ. Ἦτον ἄνθρωπος εἰρηνικὸς καὶ πρᾶος. ὅθεν εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν οἱ Τοῦρκοι ἔκαμαν ἀγάπην μετὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ τῶν ἔδωσαν ὅλαις ταῖς χώραις ὁποῦ τοὺς ἐπῆραν εἰς τὴν Ἀνατολήν. Βλέποντες δὲ οἱ Μπασάδες του, ὅτι εἶναι εἰρηνικὸς καὶ μαλακὸς ἄνθρωπος, ἐκακοτρόπησαν, καὶ ἀποστάτησαν, καὶ διεμέρισαν τοὺς τόπους καὶ ταῖς χώραις εἰς πολλὰς Αὐθεντίας, καὶ δὲν τοῦ ἄφησαν μόνον τὸ Μπαχδάτι. ἀπέθανε δὲ καὶ αὐτὸς, ὡς λέγουσί τινες, ὑπὸ πολλῆς πορείας. ὡς δὲ ἄλλοι εἶπον, φαρμακώσαντες αὐτόν. ὥρισε χρόνους ἕξ, μῆνας δέκα.

Ἡσυχία Τούρκων.

Εἰς τοὺς τριακοσίους εἰκοσιοκτὼ ἀπέθανε Σεὴτ, ὁ υἱὸς τοῦ Πατρικίου. ἦτον δὲ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, πλὴν Κόπτης. Εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἔγινε σύγχυσις, καὶ σκάνδαλον μεγάλον ἀναμεταξὺ Κοπτῶν, καὶ Χριστιανῶν ὀρθοδόξων. ὁ δὲ Αὐθέντης Αἰγύπτου ἐφυλάκωσε πολλοὺς, ἐξ ἑκατέρου μέρους, ζημιώνοντάς τους εἰς σάμμια, τόσον ὁποῦ μὲ τὸ ζυγὶ ἔπερνε τὸ ἀσύ-

Σκάνδαλον ἦτον δὲ ζημία Χριστιανῶν.

μι.

μι. Βλέποντες δὲ τὴν τόσην του ἁρπαγὴν, ὅπου τοὺς ἔκαμεν, ἦλθον κλαίοντες τὴν ἀδικίαν εἰς τὸν Ρ'ούτζην τὸν πρῶτον, καὶ αὐτὸς ἀπόφασισε νὰ τοὺς τὰ στρέψῃ ὀπίσω. πλὴν οἱ Χριστιανοὶ, διὰ νὰ ἔχωσι τὴν φιλίαν του, ἔδωσάν του ἀπὸ ταῦτα φλωρία χιλιάδας πέντε. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐπάτησαν οἱ Τοῦρκοι τὸν Ἀσκάλωνα. καὶ οἱ μὲν Χριστιανοὶ ἔφυγον, αὐτοὶ δὲ ἔκαψαν μίαν μεγάλην Ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, λεγομένην Χλωριανήν. τὸ δὲ κάκιστον τῶν Ἑβραίων γένος ἔφερναν τὰ ξύλα, καὶ πρῶτον μὲν τὴν ἐγέμωσαν ἕως ἐπάνω εἰς τὸν θόλον, ἔπειτα ἔβαλαν φωτίαν.

Ἐκκλησία τῆς Θεοτόκου καίεται.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Ρ'ούτη, ἔγινε διάδοχός του ὁ Μουκτιφὴς Μπιλάς ὁ ἀδελφός του. ὥρισε δὲ χρόνους τέσσαρας, καὶ ἔκαμε παραίτησιν θεληματικῶς εἰς τοὺς τριακοσίους τριάκοντα δύο. ἔγινε δὲ τότε πεῖνα μεγάλη ἀπὸ ψωμὶ, μόνον δὲ τὸ κρασὶ ἦτον πλῆθος, ὡς τὸ νερόν.

Καὶ εἰς τοὺς τριακοσίους τριάντα ἕνα χρόνον ἦλθον οἱ Χριστιανοὶ Ρ'ωμαῖοι ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ βαρείας δυνάμεως, καὶ ἔλαβον ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ πολλοὺς Τούρκους σκλάβους. Ἔπειτα οἱ Χριστιανοὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους νὰ τοὺς δώσουσι τὸ Ἅγιον Μανδήλιον, καὶ νὰ ἐλευθερώσουσι τοὺς Τούρκους ὅπου ἔχουσι σκλάβους. καὶ δὴ λοιπὸν ἔδωσαν οἱ Τοῦρκοι τὸ Ἅγιον Μανδήλιον, καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἐλευθέρωσαν τοὺς Τούρκους. Τοῦτο τὸ Ἅγιον Μανδήλιον ἐφυλάττετο εἰς τὴν Ἔδεσαν ἀπὸ Χριστοῦ ἕως τότε, καὶ τότε μετὰ τοιούτου τρόπου τὸ ἔλαβον οἱ Χριστιανοὶ, καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὰς ιε. τοῦ Αὐγούστου. ὅθεν καὶ ἑορτάζεται εἰς τὰς ιϛ'. τοῦ αὐτοῦ, διὰ τὴν τῆς Κοιμήσεως Ἑορτήν.

Περὶ τοῦ Ἁγίου Μανδηλίου.

Ὕστερα, ἀπὸ τὸν Μουκτιφὴ, ἔλαβε τὴν Ἡγεμονίαν, ὁ Μουστέκφη Μπιλάχ, ὁ τούτου ἀνεψιός. οὗτος εἶχε Βεζύρην, τὸ ὄνομά του Σὲφ Ντόλε, ὅπου θέλει νὰ εἰπῇ σπαθὶ ὅλονῶν. Εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ὥριζεν εἰς τὴν Αἴγυπτον κάποιος, τὸ ὄνομά του Καφούρ, εἰς δὲ τὴν Δαμασκὸν καὶ τὸ Ἀλέπι ὁ Ἐχαχὴν Χιώτης. Τοῦτοι δὲ ὅλοι ἀποστάτησαν ἀπὸ τὸν Μουστέκφην, καὶ πλέον δὲν τοῦ ὑποτάσσοιντο, καὶ αὐτὸς ἔστειλε τὸν Σὲφ Ντόλε, τὸν Βεζύρην μὲ φουσάτον, καὶ πρῶτον μὲν ἐπῆρε τὸ Ἀλέπι, ἔπειτα τὴν Δαμασκόν. οἱ δὲ Δαμασκηνοὶ ἔγραψαν εἰς τὸ Μισίρι τοῦ Καφούρ τὰ γινόμενα, καὶ ὅτι νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν τους, διότι θέλει εἶσαι καλὸν ἐδικόν του, ἂν νικηθῇ ὁ Σὲφ Ντόλες, ὁ δὲ Καφοὺρ ὥρμησεν εὐθύς. Μαθὼν δὲ ὁ Σὲφ Ντόλες, ὅτι ὁ Καφοὺρ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν διὰ πόλεμον, ἐβγῆκεν ἔξω ἀπὸ τὴν Δαμασκὸν καὶ ἐτέντωσεν. ἦλθε δὲ σιμὰ καὶ ὁ Καφούρ. ἦτον δὲ ἡμέρα παρασκευὴ, τὴν ὁποίαν οἱ Τοῦρκοι ἑορτάζουσιν ἔχοντες ἀργίαν. Οἱ δὲ Ἀγάδες τοῦ Σὲφ Ντόλε εἶπον, νὰ μὴ πολεμήσωσι τὴν παρασκευὴν, ὅτι εἶναι ἡμέρα χαρᾶς καὶ πανηγύρεως, καὶ οὕτως ἀναπαύοντο. Ὁ δὲ Καφοὺρ μαθὼν τοῦτο, ἔπεσεν ἔξαφνα εἰς αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐδίωξεν ἕως εἰς τὸ Χάμψ. Ἔφθασαν δὲ ὁ Σὲφ Ντόλες φεύγων, καὶ ὁ Καφοὺρ διώκων, εἰς ἕνα τόπον λεγόμενον Ρ'ασοῦ. ἦτον δὲ τόπος ἀνήφορος, καὶ

ὁ Σὲφ

ὁ Σὲφ Νπόλες, ἀφ' οὗ ἀνέβη τὸ βουνὸν, ἐστράφη καὶ ἐπῆρε ἀπὸ κάτωθεν τὸν Καφοὺρ. καὶ οὕτως ἐνικήθη ὁ Καφοὺρ διὰ τὴν πολλήν του θρασύτητα. διότι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του, στραφέντες μετὰ βίας νὰ φεύγουσιν, ἐπλάκωναν ἕνας τὸν ἄλλον, καὶ ἔπιπταν εἰς τὸ ποτάμι, καὶ ἐπνίγοντο. ἔλαβε δὲ καὶ σκλάβους ζωντανοὺς ὁ Σὲφ Νπόλες, ὡς τέσσαρας χιλιάδας. Μετὰ ταῦτα ἔγιναν πόλεμοι μεγάλοι καὶ φοβεροὶ ἀναμεταξὺ τούτων τῶν δύο. ὕστερον δὲ ἔκαμαν ἀγάπην, καὶ ἔκαμαν καὶ συμπενθερεῖον. ἔκαμε δὲ περιαίτησιν ὁ Μουσέκφης Μπιλὰ εἰς τοὺς τριακοσίους τριανταπέντε χρόνους τῆς ἐρημώσεως.

Τὴν δὲ Αὐθεντίαν ἔδωσε τοῦ ἀνεψιοῦ του Μούτιε Λιλὰ, καὶ εἰς τοὺς τριακοσίους πενήντα ἕνα χρόνον ἐπήρασιν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ Ἀλέπι.

Τῷ δὲ αὐτῷ ἔτει ὥρισεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Γγιόχας ὁ Μαῦρος. οὗτος ἤνοιξε καὶ ἐμεγάλωσε τὴν χώραν, καὶ τὰ τειχία τοῦ Μισηρίου, καθὼς τὴν σήμερον φαίνεται, καὶ τὸ ὠνόμασε Κάερ. Ἔκαμε δὲ περιαίτησιν ὁ Μούτιε Λιλά. ὥρισε χρόνους εἴκοσι ἐννέα, καὶ μῆνας τέσσαρας.

Ἔδωσε δὲ τὴν Αὐθεντίαν εἰς τὸν υἱόν του, ὀνόματι Ἐτάε Λιλλὰχ, ὅ ἐστιν ὑπακοὴ τοῦ Θεοῦ. Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας τοῦ Πατρός του ἐδυναμώθησαν οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ τόσον ἐταπείνωσαν τοὺς Τούρκους, ὅτι τοὺς ἔπερναν χαράτζι. Εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους ἑβδομήντα πέντε, οἱ Τοῦρκοι ἐχάλασαν τὰς συμφωνίας, καὶ δὲν ἔδιδαν πλέον τὸ συνηθισμένον καὶ συμφωνισμένον χαράτζι ὁποῦ ἔδιδαν τῶν Ῥωμαίων. ὅθεν ἀπεστάλθη παρὰ τοῦ Βασιλέως Βασιλείου, υἱοῦ Ῥωμανοῦ, Βάρδας ὁ σκληρὸς εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἐπάτησε τὸν τόπον, καὶ τὰ ὀσπήτια τοῦ Σὲφ Νπλε, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν πολὺν πλοῦτον. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Βάρδας ἐστράφη πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ζητῶντας νὰ γένη Βασιλεὺς Ῥωμαίων, εὗρεν, εἰς αὐτὴν τὴν σύγχυσιν τῶν Ῥωμαίων, ἄδειαν ὁ Σὲφ Νπλες, καὶ ἦλθε καὶ ἐπάτησε τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ διὰ πεῖσμα τῶν Χριστιανῶν Βασιλέων ἐχάλασε τὸ περικαλλέστατον ἐκεῖνο Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Συμεών. καὶ τοὺς μὲν Καλογήρους πάντας ἐφόνευσε, τὰ δὲ Ἱερὰ σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἐπῆρε, καὶ τέλεον τὸ ἐρήμωσεν. Ἦτον Μοναστήριον μέγα Κοινόβιον, καὶ Κάστρον δυνατόν. ἐπολεμήθη δὲ ἡμέρας τρεῖς, καὶ εἰς τὰς τέσσαρας ἐπατήθη.

Ὁ Βάρδας κουρσεύει τὴν Συρίαν.

Τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Συμεὼν ἐχάλασαν οἱ Τοῦρκοι.

Καὶ εἰς τοὺς τριακοσίους ὀγδοήντα ἕνα ἀπέθανεν ὁ Ἐτάε Λιλάχ. ὥρισε χρόνους δέκα ἑπτὰ, καὶ μῆνας ἐννέα. Ἔλαβε δὲ τὴν Αὐθεντίαν ὁ Γκάτερ Μπιλλὰχ, ὅ ἐστι δυνατὸς εἰς Θεόν. ὥρισε δὲ χρόνους σαράντα ἕνα, καὶ ἄλλος ἀπὸ τοῦτον δὲν ἐκάθισε περισσοτέρους χρόνους. Εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἔγινεν Αὐθέντης τοῦ Μισηρίου ὁ Χάκεμ Ἀμπρίλε. ἔγιναν δὲ καὶ πόλεμοι πολλοὶ εἰς τὸν καιρόν του. ἀπέθανε δὲ εἰς τοὺς τριακοσίους εἴκοσι δύο.

Περὶ τοῦ Χάκεμ Ἀμπρίλε.

Περὶ δὲ τοῦ Χάκεμ Ἀμπρίλε, Αὐθέντου τοῦ Μισηρίου, εἴπομεν καὶ εἰς τὸν ἀρχὴν τοῦ ἕκτου Τμήματος. λέγονται δὲ ξένα τινὰ καὶ πράγματα περὶ αὐτοῦ, καὶ σχεδὸν ἄπιστα. πλὴν, ὡς εὑρίσκεται ἐν τῷ Ἀραβικῷ, οὕτω γράφομεν καὶ ἡμεῖς ταῦτα, ἀλλὰ συντόμως πάνυ. Λέγεται δὲ, ὅτι ἦτον Μάγος

Α'-

Ἀστρονόμος, ϗ τόσον ὑψώθη μὲ ταῖς μαγείαις του, ὅσον ἔλεγε ϗ τὸν ἑαυτόν του νὰ εἶναι Θεὸς, ϗ ὅτι ἐπεριπάτησεν ἐπάνω εἰς τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ, ὡσὰν νὰ ἐπεριπάτει τὴν γῆν. ἔλεγε δὲ, ὅτι εἰς τὴν Αἴγυπτον νὰ εἶναι ὑπὸ τὴν γῆν κρυμμένος μέγας θησαυρὸς, ὅσον ὁποῦ κρατεῖ τριῶν ἡμερῶν δρόμον εἰς μάκρος, ϗ ὅτι εἰς τὸν θησαυρὸν αὐτὸν πλησίον νὰ τρέχῃ ἕνα ποτάμι ὑδράργυρος. ἤθελε δὲ νὰ τὸν ἀνοίξῃ, ὅμως ἐφοβεῖτο τὸν ποταμὸν, πλὴν ἀποφάσισε νὰ τὸν ἀνοίξῃ. Ἦτον δὲ ϗ μία γυναῖκα, τὸ ὄνομά της Κάερ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ϗ τὸ Μισῆρι ὠνόμασαν Κάερ, ἦτον δὲ ϗ αὐτὴ μάγισσα, ϗ μὲ ταὶς μαγείαις της δὲν τὸν ἄφηνε νὰ ἀνοίξῃ τὸν θησαυρόν. Ὁ δὲ Χάκεμ εἶχεν ἐπάνω εἰς τὴν πόρταν τοῦ Κάστρου στημένον ἕνα Δαιμόνιον, ϗ τοῦ ἔλεγεν εἴ τι ἐμάνθανεν. εἶπέ του δὲ ϗ διὰ τὴν γυναῖκα, ὅτι τὸν ἐμποδίζει μὲ ταὶς τέχναις της εἰς τὴν ἄνοιξιν τοῦ θησαυροῦ, ὅθεν τὴν ἐφόνευσεν. Εἶχεν ὅμως αὐτὴ τρεῖς ἀδελφοὺς μάγους ϗ αὐτούς. οὗτοι μαθόντες τὸν τῆς ἀδελφῆς θάνατον, ἦλθον εἰς ἐκδίκησιν αὐτῆς ἐναντίον τοῦ Χάκεμ. Ἐλθὼν δὲ ὁ πρῶτος, ἀνήγγειλε τὸν ἐρχομὸν αὐτοῦ τὸ Δαιμόνιον εἰς τὸν Χάκεμ. ἐφόνευσε γοῦν ϗ αὐτόν. ὁμοίως ϗ τὸν δεύτερον. Ἐλθὼν δὲ ϗ ὁ τρίτος, ὄντας μᾶλλον σοφώτερος εἰς τὰ μαγικὰ, εὐθὺς ἐκατέβασε τοῦ Χάκεμ τὸ Δαιμόνιον ἀπὸ τὴν πόρταν, ϗ ἔστησεν αὐτοῦ ἐκεῖ ἕτερον ἐδικόν του. Ἔλεγον δὲ τοῦτον Ἀμπτελαζήζ. ϗ εὐθὺς ἄνοιξε τὸν θησαυρὸν, ϗ ἔβγαλεν ἐκεῖθεν μίαν Βασιλικὴν φορεσίαν, ϗ φορένοντάς την μιᾶς σκλάβας του, τὴν ἔβγαλε νὰ περιπατῇ εἰς τὸ παζάρι. ἅρπαξάν την λοιπὸν, ϗ τὴν ἤφεραν εἰς τὸν Χάκεμ, ϗ ἐξετάζωντας, ἔμαθε τὸ πρᾶγμα. Κράζει λοιπὸν τὸν Ἀμπτελαζήζ. ὁ δὲ ἐλθὼν ἐφάνη εἰς τὸν Χάκεμ ἔμπροσθεν ὡσὰν ἕνα βουνόν. ὅθεν, φοβηθεὶς ὁ Χάκεμ, τὸν ἐπερικάλεσε νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν θησαυρὸν νὰ τὸν ἴδῃ, ϗ ἐκεῖ ὁ Ἀμπτελαζὴζ μὲ ταῖς μαγείαις του ἄφησε τὸν Χάκεμ, ϗ πλέον ἐπάνω δὲν εὐγῆκεν. Ἀλλὰ ταῦτα μῦθοι μᾶλλον εἶναι, ἢ ἀλήθεια. Ἔκαμε δὲ ὁ Χάκεμ νόμον, νὰ πέρνουσι διὰ γυναῖκα οἱ ἄνθρωποι ϗ μητέρας, ϗ ἀδελφὰς, ϗ θυγατέρας. ἀκόμι ἔκαμε νόμον, νὰ προσκυνᾷ καθ' ἕνας εἴ τι θέλει, ϗ νὰ πιστεύῃ ὅπως θέλει. Ἀπὸ τότε γοῦν, ϗ ἕως τώρα, ἐσυκώθη ϗ κρατεῖ ἡ Αἵρεσις ὁποῦ λέγεται Ντρουζίδες. Τοῦτοι ἀκολουθοῦσι κατὰ πάντα τρόπον τὴν διδαχὴν τούτου τοῦ Χάκεμ, ϗ τοῦτον ἔχουσι διὰ Διδάσκαλόν τους ϗ διὰ Προφήτην τους. Λαμβάνουσιν εἰς γυναῖκας ταὶς μητέρας τους, ϗ ἀδελφὰς, ϗ θυγατέρας τους. Ὅστις ἀπαντήσῃ γυναῖκα νὰ τὴν ἴδῃ εἰς τὸ πρόσωπον, ϗ νὰ τὴν ἐγγίσῃ εἰς τὸ φόρεμα, ἠμπορεῖ ἀκωλύτως νὰ συνευρεθῇ ϗ μὲ ταύτην. Ὅθεν αἱ γυναῖκες περιπατοῦσι σκεπασμέναι μὲ μαῦρα φορέματα, ϗ ὅταν ἀπαντήσωσιν ἄνδρα, τρέχουσι νὰ πιάσωσι τὸν τοῖχον πρὸ τοῦ νὰ πιάσῃ αὐταὶς ὁ ἄνδρας, ϗ οὕτω δὲν ἠμπορεῖ πλέον ὁ ἄνδρας νὰ τὴν πειράξῃ εἰς μίξιν. ἢ ἂν δὲν εἶναι τοῖχος, πίπτει ἐπὶ πρόσωπον νὰ μὴ τὴν ἴδῃ. Ἔχουσι δύο γέροντας, ϗ αὐτοὶ κατοικοῦσιν ἔξω εἰς ἔρημον τόπον, ϗ τρέχουσιν ὅλοι πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες τοὺς λογισ-

[Margin: Τὸ Κάϊρ πόθεν ὠνομάσθη οὕτω.]

[Margin: Νόμοι τοῦ Χάκεμ.]

[Margin: Αἵρεσις τῶν Ντρουζίδων.]

μαῖς τως ὡς ἐξομολογέμβροι, κ αὐτοὶ τὲς δίδυσιν ὀλίγον ψωμὶ μὲ κρασὶ χά ειν εὐλογίας. Τῦτο, ὡς νομίζω, ἔχυσι παρὰ τῶν Χριστιανῶν. Μήτε Σμαΐδιαν ἔχυσι, μήτε Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ ὅπε εὑρεθῇ καθ' ἕνας, ψάλλει κ προσεύχεται. Τρώγυσι τὸ χοίρειον κρέας, πίνυσι κρασὶ, ὡς ἀκώλυτον. Ἀγαπῶσι τὸν Χριςὸν, τὸν δὲ Μωάμεθ ἀποςρέφονται. τὸν Διάβολον εὐλαβῦνται ὡς κτίσμα Θεῦ, κ νὰ τὸν ὑβρίσῃ τινὰς σκανδαλίζονται. Ἀπὸ ταύτην τὴν Αἵρεσιν εἶναι πολλοὶ εἰς τὸ Παρασάμι, Σκήτη, Ἀσῦρ, Βερῦτη, Δαμασκὸν, κ Τρίπολιν. Ἀπὸ τύτυς ἦτον, κ ὁ λεγόμβυος Μαόγλης ὁ κ πρὸ ὀλίγων χρόνων γβυόμβυος Μπασίας εἰς τὰ μέρη αὐτὰ, ὅςτις κ ἀποςάτησεν.

Ὥρισε δὲ ἕτος ὁ Χάκεμ, χρόνυς σαραντατέσσαρας. ἦν δὲ τεσσαρακοςὸς ἕκτος ἀπὸ Μωάμεθ. Ἕως τύτυ τῦ Χάκεμ φαίνεται ἡ Αἴγυπτο νὰ ἦτον εἰς τὴν ὑποταγὴν τῶν κατὰ καιρὺς ἀμηρευσάντων εἰς τὺς Τύρκυς. Ἀπὸ δὲ τύτυ διῃρέθη ἡ τῶν Τυρκῶν Αὐθεντία. κ εἰς μὲν τὴν Περσίαν ἦτον ἄλλος Βασιλεὺς, καὶ εἰς τὸ Μπαγδάτι ἄλλος, ὁ τῶν Τυρκῶν τύτων Ἀρχηγὸς, ὁ ἀπὸ Μωάμεθ καταγόμβυος. εἰς δὲ τὴν Αἴγυπτο ἦτον ἄλλος Αὐθέντης μὴ ὑποταττόμβυος ἄλλυ τινός. Ἀλλὰ κατὰ διαδοχὴν, ἀποθανόντος τῦ ἑνὸς, ἐγίνετο ἄλλος. καὶ ἦτον ἡ Αἴγυπτος Βασιλεία αὐθαίρετος. μάλιςα ὥρισε κ τὴν Παλαιςίνην, κ Συρίαν, κ Ἀραβίαν, κ ἕως τὸ Μεδινέ· πλὴν ἔγιναν πολλαὶ μεταβολαὶ, κ ἀλλαξίαι τῶν πραγμάτων, ἄλλοτε, ἄλλοι ἄλλυς τόπυς κ χώρας πολεμήσαντες κ ἁρπάξαντες.

Θνήσκει γῦν, ὡς εἴπαμβυ ὁ Γκάπερ Μπιλὰχ, καὶ λαμβάνει τὴν Αὐθεντίαν, ὁ ὑός τυ, Γκάεμ Ἀμπερίλε λεγόμβυος, ὅ ἐςιν ὄρθιος εἰς Θεῦ πρόςαγμα.

Μετὰ ταῦτα ἔλαβε τὴν ἀρχὴν κ ἐξυσίαν, τεσσαρακοςὸς ὄγδοος ἀπὸ Μωάμεθ, ὁ Μύκτεδ Μπιλὰχ ἔγγονος τύτυ τῦ Γκάεμ. Ἀπέθανεν ἕτος εἰς τὺς τετρακοσίυς ὀγδοήκοντα ἑπτά. χρόνυς ὥρισε δύο, μῆνας ὀκτώ.

Γίνεται δὲ, τεσσαρακοςὸς ἔννατος ἀπὸ Μωάμεθ, ὁ Μισαὴ Μπιλὰχ, ὑὸς τῦ Μύκτεδ. Εἰς τὰς ἡμέρας τύτυ, ἤτοι εἰς τὺς τετρακοσίυς ἐννενήντα δύο, ἦλθον ὁμοφωνήσαντες οἱ Χριςιανοὶ Αὐθένται, κ Βασιλεῖς τῆς Φραγγίας ὅλης, προτροπῇ καὶ παρακλήσει τῦ τότε καιρῦ Πάπα τῆς Ῥώμης, μὲ ςράτευμα δυνατὸν διὰ ξηρᾶς, καὶ μετὰ μεγάλης Ἀρμάδας διὰ θαλάσσης εἰς ἐλευθερίαν τῦ Ζωοδόχυ Τάφυ, ὃν κ ἠλευθέρωσαν. καὶ πολλὺς ἄλλυς τόπους ὁμῦ μὲ τὴν Ἁγίαν Ἱερυσαλὴμ, ἤγουν τὴν Τρίπολιν, τὸ Ἄκρι, κ ὅλον τὸ Παρασάμι, τὸ πάλαι λεγόμβυον Φοινίκην. ἔκαυσαν δὲ τότε πολλὺς Ἑβραίυς, ὡς αἰτίυς γβυομβύυς πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν εἰς τὺς Χριςιανύς. Ἐπήρασιν ἀπὸ τὸ Ἱερὸν καντήλια ἀσιμβύια σαράντα. ἐζύγιαζε καθ' ἕνα δράμια χιλιάδας ἕξι κ ἑξακόσια. ἀκόμι ἕνα Κιβώτιον, ἐβάρει τῦ τόπυ ῥέπυλα σαράντα,

καὶ

καὶ τοῦτο ἀσιμένιον. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ κανδήλια χρυσᾶ εἴκοσι. Πολεμοῦντες δὲ τὴν Τρίπολιν μὲ τὸν ἐκεῖσε Αὐθέντην, τὸ ὄνομά του Φάχαρ Μελοὺκ, ὅθεν ἐκλεκτὸς Βασιλεὺς, ἔστειλαν τῶν Τριπολιτῶν βοήθειαν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τῆς Δαμασκοῦ. πλὴν καὶ μὲ τοῦτο ὅλον ἐπῆραν την οἱ Χριστιανοὶ, καὶ ὅλα τὰ πέριξ, διότι ἐπολέμουν καὶ διὰ ξηρᾶς, καὶ διὰ θαλάσσης. ἔφυγε δὲ ὁ ταύτης Αὐθέντης, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Μισίρι. Ἀπέθανε δὲ ὁ Μισαὶ Μπιλὰχ εἰς τοὺς πεντακοσίους δώδεκα, ἔτος ἀπὸ κτίσεως Κόσμου ς,χυθ΄. μῆνας ια΄. ὥρισε χρόνους εἰκοσιπέντε, μῆνας τρεῖς, ἡμέρας ἑπτά.

Ἔγινε τούτου διάδοχος, ὁ Ἄμερ Μπιλὰχ, πεντηκοστὸς ἀπὸ Μωάμεθ. Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας τούτου ἦλθεν ἕνας ἄνθρωπος Χριστιανὸς πραγματευτὴς ἀπὸ τὸ Τεκρὶτ, ἤγουν Γεμφρὶ, ὀνόματι Ταὴπ, υἱὸς Ἰωσήφ. εἶχε δὲ φορτώματα πολλὰ ροῦχα Ἀντζέμικα καὶ Ἰνδικὰ, καὶ ἐξ αὐτῶν ἔφερε δῶρα τοῦ Ἄμερ Μπιλὰχ. ὅπως δὲ τὸν ἐδεξιώθη, δίδωντάς του ὁσπήτιον νὰ καθίσῃ ἀπείρακτος, καὶ νὰ πουλήσῃ τὴν πραγματείαν του. Αὐτὸς δὲ ἔμεινε τελείως εἰς τὸν τόπον, καὶ ὑπανδρεύθη ἐκεῖ, πέρνωντας γυναῖκα Χριστιανήν. εἰς δὲ τὸ γῆράς του, ἀποθανούσης τῆς γυναικός του, ἔγινε Καλόγηρος. Ἔκαμε δὲ μετὰ τῆς γυναικός του παιδία τρία, Ἀμπεολφέλν, Ἀμποζαὰρ, Ἀμπολιέσερ. Τοῦτος ὁ Ἀμπολιέσερ ἔκαμεν υἱὸν Γεώργιον, γραμματισμένον, καὶ τοῦτος ἔγραψε τὴν παροῦσαν Ἱστορίαν εἰς τὸ Ἀραβικόν. Γράφει δὲ ταῦτα εἰς πολὺ πλάτος ὡς ἀκριβὴς Ἱστορικὸς, ἡμεῖς δὲ διὰ συντομίαν ταῦτα μόνον ἐγράψαμεν, ἤγουν τὰ ὀνόματα μόνα τῶν ἀπὸ Μωάμεθ Ἀρχηγῶν τῶν Τουρκῶν. τελειώνει δὲ ἡ Ἱστορία ἕως τούτου τοῦ Ἄμπερ Μπιλὰχ, πεντηκοστοῦ ἀπὸ Μωάμεθ. Τοὺς δὲ ἄλλους, τοὺς μετὰ ταῦτα, δὲν ἐδυνήθημεν νὰ εὕρωμεν οὔτε κατὰ τάξιν, μήτε εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν χρονικὸν, μήτε εἰς τὸ Ἀραβικὸν, καίπερ πολλοῖς ἐντυχόντες. Καὶ μάλιστα ὅπουγε τοῦτο σκοπός μας δὲν εἶναι νὰ γράψωμεν τοὺς τοῦ Μωάμεθ διαδόχους, ἀλλὰ τοὺς τῆς Αἰγύπτου Αὐθέντας καὶ Βασιλεῖς ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν ἕως τῆς σήμερον. Καὶ τοῦτο ὄχι διὰ ἄλλο τέλος, πάρεξ διὰ νὰ ἱστορήσωμεν τὰ ὅσα κακὰ ἔπαθον οἱ τότε Χριστιανοὶ εἰς τούτους τοὺς τόπους, καὶ πόσα Μοναστήρια καὶ Ἐκκλησίαι (Θεοῦ παραχωρήσει) ἠφανίσθησαν τελείως.

Σημειῶσαι.

Καὶ περὶ μὲν τῶν Αὐθεντῶν τῆς Αἰγύπτου ἕως ὧδε μόνον ἔχομεν λέγειν. ἀπὸ δὲ τοῦ Χάκεμ Μπιλὰχ κατὰ διαδοχὴν ἄλλον δὲν ἔχομεν, ἕως τὸν καιρὸν ὁποῦ οἱ Τζερκέζοι οἱ σκλάβοι ἐπανέστησαν εἰς τοὺς Αὐθεντάδες τους, καὶ αὐτοὶ μὲν σκλάβοι ὄντες, λαβόντες τὴν Βασιλείαν, ἔγιναν Αὐθένται. οἱ δὲ Αὐθένται τους, ἔγιναν δοῦλοί τους. Ἔχει δὲ τὰ τῆς Ἱστορίας αὐτῶν οὕτως, ὡς ἐν συντόμῳ.

Περὶ τοῦ πόθεν κατάγονται οἱ Τζερκέζιδες, καὶ πῶς ἐκυρίευσαν τὴν Βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου.

ΟἹ Τζερκέζιδες οἱ σκλάβοι, ὁποῦ ἐκυρίευσαν τὴν Αἴγυπτον, ἦσαν σχεδὸν ὅλοι Γέται, καὶ Ζάκχοι, καὶ Βασάρνοι, κατοικοῦντες τὸ

Ἀνα-

Ἀνατολικὸν μέρος τῆς Μαύρης Θαλάσσης τὸ ἀνώτερον, τὸ πρὸς ἄνεμον Βορῥᾶν. μάλιστα δὲ οἱ κατοικοῦντες τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου ὁ ποταμὸς λεγόμενος Κόραξ τὸ πάλαι, νῦν δὲ ..... εἰσεβαίνει εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν. Τοῦτος ὁ τόπος τὴν σήμερον λέγεται Τζερκέζια, ἔχων τὸ ὄνομα ἀπὸ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῷ Τζερκέζους. οὗτος ὁ τόπος βλέπει πρὸς τοὺς Κολχεῖς, τοὺς νῦν λεγομένους Μιγγρέλους. Οὗτοι λοιπὸν οἱ Τζερκέζοι ἐσκλαβώνοντο μικρὰ παιδία, καὶ πλῆθος πολὺ ἀπὸ τοὺς Μυσοὺς, τοὺς νῦν λεγομένους Βλάχους, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦσι πλησίον τοῦ Νταναβι ποταμοῦ. ἀκόμι καὶ ἀπὸ τοὺς Ταπάρους τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ταυρικὴν Χερρόνησον, τὴν νῦν λεγομένην Καφά. ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλα γένη, Λέχους δηλαδὴ, καὶ Ῥοξολάνους. Τούτους ἐπωλοῦσαν Πραγματευτάδων ὁποῦ ἀνέβαιναν εἰς αὐτοὺς ἐξ ἔργου. οἱ δὲ Πραγματευταὶ ἐδιάλεγαν ὅλα τὰ διμορφήτερα παιδία, καὶ ἔσα ἔδειχναν ἀνδρειωμένα καὶ φρόνιμα, καὶ βάλλοντάς τα εἰς τὰ καράβια, τὰ ἔφερναν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ τὰ ἀνέβαζαν καὶ τὰ ἔφερναν εἰς τὸν Σουλτάνον τοῦ Μισηρίου. καὶ ἐξ αὐτῶν ἠγόραζεν ὁ Σουλτάνος ὅσα τὸν ἄρεσαν, τὰ δὲ λοιπὰ οἱ Ἄρχοντές του. Εἴχασι γοῦν συνήθειαν παλαιὰν οἱ Σουλτάνοι τῆς Αἰγύπτου νὰ βάλλουσι τοὺς σκλάβους τους μικρόθεν εἰς Διδασκάλους, νὰ μανθάνουσι τέχνην ἀρμάτων πολεμικὴν, δοξάρι, κοντάρι, σπαθὶ, καὶ νὰ καβαλικεύουσι, νὰ ξέρουσι, καὶ νὰ πολεμοῦσι μὲ ἄλογα. Ὅσοι δὲ ἐπαιδεύοντο, καὶ ἐπρόκοβαν εἰς τὴν τοιαύτην τέχνην τῆς καβάλας καὶ τῶν ἀρμάτων, τοὺς ἔδιδαν ῥόγαν ὡσὰν στρατιώτην. ὅσοι δὲ πάλιν ἔμειναν ὀκνηροὶ, ἀπρόκοποι, καὶ ἄνανδροι, ἔμεναν πάλιν σκλάβοι, καὶ ἐδούλευαν τοὺς ἄλλους ὁποῦ ἐπρόκοβαν εἰς τὰ πολεμικὰ, ὅτι αὐτοὶ ἐγίνοντο πλούσιοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς. Διὰ τοῦτο, καθ᾽ ὅσας βλέποντας πῶς ὅλη ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀξία, καὶ ἡ μεγαλειότης εἶναι εἰς τὸ στρατιωτικὸν τάγμα, καὶ εἴτις προκόψῃ εἰς τὰ ἅρματα καὶ εἰς τὴν τέχνην τοῦ πολέμου, ἐκεῖνος ἀποκτίζει τιμὴν καὶ πλοῦτον, ὅλοι ἐφιλονεικοῦσαν καὶ ἐσπούδαζον μὲ πολλὴν προθυμίαν, ποῖος νὰ γένῃ μεγαλήτερος ἀπὸ τὸν ἄλλον. καὶ οὕτω κατὰ μικρὸν, ἀπὸ σκλάβοι πτωχοὶ καὶ γυμνοὶ ὁποῦ ἦσαν τὸ πρῶτον, ἐγίνοντο Ἄρχοντες μεγάλοι. Ἦτον δὲ καὶ πλῆθος πολύ. διότι ὄχι μόνον οἱ Πραγματευτάδες τοὺς ἔφερναν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἀτοί τους οἱ Αἰγύπτιοι ἀνέβαιναν μὲ καράβια ἐδικά τους, καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐζήτουν θέλημα ἀπὸ τὸν Βασιλέα τῶν Ῥωμαίων νὰ περάσουσι ἐπάνω εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ ἀγοράζωσι σκλάβους. Τέλος πάντων τοῦτοι οἱ σκλάβοι τόσον ὑψώθησαν, καὶ τόσην δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἔλαβον, ὥστε ὁποῦ αὐτοὶ ἔγιναν Αὐθένται, τοὺς δὲ Αὐθέντας τους ἔκαμαν δούλους, λαβόντες αὐτοὶ τὸν τόπον καὶ τὸ Βασίλειον.

Ὅλοι τοῦτοι ἦσαν Χριστιανοί. γενόμενοι δὲ σκλάβοι, ἢ θέλοντες, ἢ μὴ θέλοντες, ἐγίνοντο Τοῦρκοι. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐγίνοντο Τοῦρκοι, ἠξιώνοντο καὶ τι-

μῆς στρατιωτικῆς. ὅθεν ἀπὸ τοῦτο ἐκράτησε συνήθεια εἰς τὴν Αἴγυπτον, νὰ μὴ γίνεται τινὰς στρατιώτης, ὅπου νὰ εἶναι ἀπὸ πατέρα Τοῦρκον, ἢ Ἑβραῖον γεννημένος, ἀλλὰ ἀπὸ Χριστιανόν. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἀξίωμα δὲν τὸ ἔπερνε ποτὲ τὸ παιδὶ τοῦ Τζερκέζου, διὰ τὸ νὰ εἶναι ἀπὸ Τοῦρκον γεννημένον. ἐκληρονόμα δὲ μόνον τὸ σπῆτι του καὶ τὰ ὑπάρχοντά του.

Διὰ γοῦν τὴν τοιαύτην αἰτίαν πολλοὶ κακοποιοὶ ἄνθρωποι, διωγμένοι καὶ φευγάτοι ἀπὸ τῆς Φραγγίας τὰ μέρη, ἤρχοντο εἰς τὸ Μισίρι, καὶ ἐγίνοντο Τοῦρκοι. καὶ ἐὰν ἦσαν ἄνθρωποι ἐπιτήδειοι εἰς τὰ πολεμικὰ ἔργα, ἠξιώνοντο μεγάλης τιμῆς. ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτον καὶ ἕνας Σπανιόλος, ὀνόματι Ταγαριβαρδῖνος, υἱὸς ἑνὸς ναύτου. ὁ ὁποῖος, κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον ἦλθεν εἰς τὸ Μισίρι, καὶ ἔγινε Τοῦρκος. καὶ μὲ τὴν γνῶσιν καὶ φρονιμάδα του, καὶ μὲ ταῖς καλαῖς του συμβουλαῖς, ἠγαπήθη ἀπὸ ὅλους. Ἔγινε δὲ τόσος, ὅτι μοναχός του ἐκυβέρνα ὅλην τὴν Βασιλείαν τοῦ Μισιρίου, δεύτερος ἀπὸ τὸν Σουλτάνον. ἐπέμφθη δὲ ἀπὸ τὸν Καμψὼν Σουλτάνον τοῦ Μισιρίου Ἀποκρισάριος διὰ μεγάλαις ὑποθέσες εἰς τὸν Σουλτὰν Μπαγιαζίτην, καὶ εἰς τοὺς Βενετίκους. Ἀλλ᾽ ὅμως εἰς τὸ ὕστερον δὲν ἔμεινεν ἀπὸ τὸν Θεὸν ἀτιμώρητος διὰ τὴν ἄρνησιν τῆς Πίστεώς του. οἱ γὰρ λοιποὶ Ἄρχοντες τοῦ Καμψὼν τὸν ἐφθόνησαν, καὶ ἐγκαλῶντές τον εἰς αὐτὸν, ὡς ἐπίβουλον, τὸν ἔρριψεν εἰς μίαν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανεν εἰς τὰ δεσμὰ καὶ εἰς τὴν δυσωδίαν. (Περὶ τοῦ Ταγαριβαρδίνου.)

Εἶναι λοιπὸν πρᾶγμα ἄξιον νὰ τὸ θαυμάσῃ τινὰς, πῶς οἱ σκλάβοι ὑψώθησαν τόσον δυνατὰ, καὶ ἐκυρίευσαν ὅλην τὴν Βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου μὲ τόσον πλοῦτον, ὥστε ὑπέταξαν ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Συρίαν, καὶ ἔκαμαν δούλους ὅλους τοὺς Αἰγυπτίους καὶ Σύρους, καὶ τόσον τοὺς ἐταπείνωσαν, ὅτι μήτε κἂν ἄρματα δὲν ἐδύνοντο νὰ βαστάξουσι, μήτε ἄλογα νὰ καβαλικεύσουσι, μήτε εἰς καμίαν ἐρώτησιν νὰ τοὺς ἔχουσι. Τόσον δὲ πτωχοὶ ἔγιναν οἱ πλούσιοι πρώην καὶ Ἄρχοντες ἀπὸ τὰ πολλὰ δοσίματα ὅπου ἔδιδαν τῶν Τζερκέζων, ὥστε ὅπου κάποιοι ἔγιναν Πραγματευτάδες, ἄλλοι δὲ Τεχνῖται, καὶ ἄλλοι Γεωργοί. Εἴχασιν οἱ Τζερκέζιδες τόσην ἐξουσίαν καὶ δυναστείαν εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, ὅσην ἔχουσιν οἱ Αὐθεντάδες εἰς τοὺς σκλάβους τους. ὅθεν οἱ στρατιῶται ὕβριζαν καὶ τοὺς ἔδερναν καθ᾽ ἑκάστην. ἅρπαζαν χωρὶς φόβον τὸ τίποτέ τους, ἐδυνάστευαν ταῖς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά τους φανερὰ χωρὶς καμίαν ἐντροπὴν, καὶ κρίσις εἰς αὐτοὺς δὲν ἦτον. Ἦσαν γοῦν οἱ Αἰγύπτιοι σχεδὸν τριακοσίους χρόνους σκλάβοι εἰς τοὺς Τζερκέζους, μὲ τοιαύτας τυραννίδας, ἀπὸ πολλὴν δυστυχίαν τοῦ καιροῦ καὶ τῶν πραγμάτων.

Ἀλλὰ διὰ νὰ διηγηθοῦμεν καταλεπτῶς, πῶς ἐχάσασιν οἱ Αἰγύπτιοι ὄχι μόνον τὴν Βασιλείαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ ἔγιναν σκλάβοι εἰς τοὺς Τζερκέζους, τοὺς ποτὲ δούλους τους, θέλομεν διηγηθῇ καταλεπτῶς, μὲ πόσαις σύγχυσες καὶ ταραχαῖς, καὶ μεταβολαῖς τῶν πραγμάτων, ἐς καταπατήθη ἐκεῖνο τὸ πλουσιώτατον καὶ δυνατὸν Βασίλειον.

Εἴπο-

Εἴπομεν καὶ πρότερον, ὅτι ἡ Αἴγυπτος ἦτον μέγα καὶ ἰσχυρὸν Βασίλειον· ἔπειτα εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀμάσιδος ἐδουλώθη εἰς τοὺς Πέρσας, ἐλθὼν ὁ Καμβύσης Περσῶν Βασιλεὺς ὤν, καὶ λαβὼν τὴν Αἴγυπτον. Ἦτον δὲ εἰς τὴν ὑποταγὴν τῶν Περσῶν, ὥστε ὅπου ὁ Ἀλέξανδρος ὁ μέγας, νικήσας κατὰ κράτος τοὺς Πέρσας, ἔλαβε τοὺς τόπους τους. τότε γοῦν ἔλαβε καὶ τὴν Αἴγυπτον εἰς τὴν ἐξουσίαν ὅσαν τῶν Περσῶν, ὅτε καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔκτισε. Θανόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἔλαβε τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἀλεξάνδρειαν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου. ἐκ τούτου δὲ καὶ οἱ λοιποὶ Πτολεμαῖοι ἐν αὐτῇ ἐβασίλευον ἕως τῆς Κλεοπάτρας. Ταύτην τὴν Κλεοπάτραν ἔλαβεν ὁ Ἀντώνιος εἰς γυναῖκα. ἔπειτα ὁ Μονάρχης Αὔγουστος Καῖσαρ ἐλθών, ἔλαβε τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ τὴν Αἴγυπτον. ἔκτοτε δὲ ὑποτάσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι τῶν Ῥωμαίων Αὐτοκρατόρων ἕως τὸν καιρὸν Ἡρακλείου τοῦ Βασιλέως, ὅτε ἐκάλεσαν θεληματικῶς τοὺς Σαρακηνούς, καὶ ὑπετάχθησαν εἰς αὐτούς. Ἔκαναν γοῦν (ὡς εἴπομεν ὄπισθεν) οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Σαρακηνῶν Αὐθέντην εἰς τὸ Μισῆρι ὅποιον ἤθελον ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Χάκεμ Ἀμπρίλε, ὁ ὁποῖος ὡς θεὸς ἐδοξάσθη ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τὴν Αὐθεντίαν εἰς Βασιλείαν ἐκατέστησε, καὶ ἀποστάτησεν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἄλλων Σαρακηνῶν, διδάξας καὶ ἄλλην πίστιν τὴν τῶν Νουζίδων. Ἔκτοτε γοῦν ἦτον πάλιν Βασίλειον ἡ Αἴγυπτος.

Δὲν ἀπέρασε καιρὸς πολύς, ἀφ᾽ οὗ ἐστήθη πάλιν Βασίλειον, καὶ ἦλθον οἱ Χριστιανοὶ Αὐθένται τῆς Φραγγίας, εἰς τοὺς ὁποίους ἦτον Ἀρχηγὸς ὁ Γοδιφρέδος, καὶ ἐλευθερώσαντες τὸν Ἅγιον Τάφον, καὶ ἄλλους πολλοὺς τόπους τῆς Ἀραβίας ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς, ἐκράτησαν τοὺς τόπους αὐτοὺς χρόνους ἑκατόν.

Μετὰ τὸν Κόντε Φρέ, τὸν ὁποῖον λέγουσι καὶ Κόντε Φρὲ ντὲ Πούλια, ἔγινεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα Αὐθέντης ὁ Βαλδουῖνος. μετὰ δὲ τὸν Βαλδουῖνον, Ἀλμερῖγος, Χριστιανὸς Αὐθέντης καὶ αὐτός. Οὗτος γοῦν ὁ Ἀλμερῖγος ἦλθε μὲ πολὺ φουσάτον, πολεμῶντας νὰ πάρῃ τὸ Μισῆρι ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ὁ δὲ Αὐθέντης τοῦ Μισηρίου, δὲν ἠμπορῶντας νὰ ἀντισταθῇ μὲ δύναμιν ἐδικήν του, ἔκραξεν εἰς βοήθειαν τὸν Αὐθέντην τῆς Συρίας, Σαρακόνα λεγόμενον, νὰ τοῦ βοηθήσῃ ὡς φίλος. ὁ δὲ Σαρακόνας εἶχε δύναμιν πολλήν, ἀλλὰ ὀλίγην πίστιν εἰς τοὺς φίλους του. Ἦλθε γοῦν καὶ ἐβοήθησέ του, καὶ ἐστράφησαν ὁ Ἀλμερῖγος καὶ οἱ Χριστιανοὶ ἄπρακτοι. ὅμως ἐπάτησεν αὐτός, καὶ ἐπῆρε τὴν Αὐθεντίαν ὅλην τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐστάθη αὐτὸς Βασιλεύς. Ἐλέγοντο δὲ οἱ πρότερον Αὐθένται καὶ Βασιλεῖς Αἰγύπτου, οἱ ἀπὸ τοῦ Μωάμεθ καταγόμενοι ὅλοι, Καλύφαι, μὲ ἕνα ὄνομα, ὡς καὶ οἱ πάλαι Πτολεμαῖοι τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ οἱ τῆς Ῥώμης Καίσαρες. Ἐκράτησαν δὲ οἱ Καλύφαι ἕως τὸν καιρὸν τούτου τοῦ Σαρακόνος, καὶ πλέον ἐξουσίαν δὲν εἶχασιν, εἰμὴ μόνον, ἀφ᾽ οὗ ἤθελε ψηφισθῇ Βασιλεὺς εἰς τὸ Μισῆρι, αὐτοὶ νὰ τοῦ βάλλουσι τὴν κορώναν εἰς τὸ κεφάλι, ὅ,τι λογῆς ἦτον ἐκείνη ἡ κορώνα. Βασιλεύσας γοῦν ὁ Σαρακόνας εἰς

τὴν

τὴν Αἴγυπτον, ἀπέθανεν. ἄφησε δὲ διάδοχον τῆς Βασιλείας τὸν υἱὸν Μέλεχ Ντάχαρ Σαλαχαντὴν.

Οὗτος ἔκαμε πολλοὺς πολέμους μὲ τοὺς Χριστιανοὺς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλάκις τοὺς ἐνίκησε, καὶ τέλος τοὺς ἐδίωξεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἀπὸ τὴν Συρίαν, καὶ ὥρισεν αὐτοὺς τοὺς τόπους ἐκείνους, καὶ πάλιν τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ οἱ ἐκεῖ ὅλοι Ἅγιοι τόποι ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν. Ἀποθαίνωντας καὶ τότες ὁ Σαλαχαντὴν, ἄφησε τὴν Βασιλείαν εἰς τὸν Ἀδελφόν του. ὁ δὲ Ἀδελφός του ἀποθαίνωντας ἄφησε πολλὰ παιδία. ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ γένος πολλὰ παιδία καὶ ἀνεψιοί του ἐβασίλευσαν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἕως τὸν καιρὸν τοῦ Μέλεκ Σάλαχ, ὁ ὁποῖος ἦτον Βασιλεὺς ὕστερος τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀπ᾽ αὐτὸν ἔλαβον τὴν Βασιλείαν οἱ Τζερκέζοι.

Οὗτος γοῦν ὁ Μέλεχ Σάλαχ, κάμνωντας πολλοὺς πολέμους μὲ τοὺς Χριστιανοὺς, ἐφονεύθησαν οἱ πλέον ἀνδρειωμένοι καὶ παλαιοὶ πολεμάρχοι τοῦ φουσάτου του. διότι ἔτζι ἦτον ἀναγκαῖον νὰ πάθῃ διὰ τοὺς πολλοὺς πολέμους ὁποῦ ἔκαμεν. Ἀναγκάσθη λοιπὸν νὰ καινουργώσῃ τὸ φουσάτον του, νὰ κάμῃ στρατιώτας ἀπὸ τοὺς σκλάβους του ὁποῦ ἀγόραζεν. εἶχε δὲ τότε περιστατοὺς. διότι οἱ Τάρταροι τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦλθον ἀπὸ τὴν Κασπίαν Θάλασσαν, καὶ ἐπάτησαν τὴν Ἀρμενίαν, καὶ Ἀσίαν, καὶ νικῶντες μὲ δυνατὸν πόλεμον τὸ γένος τῶν Κωμανῶν, οἱ ὁποῖοι πλησιάζουσι τῆς Καππαδοκίας, ἐπήρασι σκλάβους πολλοὺς, τοὺς ὁποίους φέροντες εἰς Αἴγυπτον, τοὺς ἐπώλησαν διὰ πολλὰ ὀλίγην τιμὴν, τότε τοῦ Μέλεκ Σάλαχ. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους κάμνωντας ἕνα ἀρκετὸν φουσάτον, τοὺς ἔφερεν εἰς τὸ Μισήρι, ὅτι ἦτον εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἔτζι τοὺς εἶχε πάντοτε εἰς τοὺς πολέμους ἰσχυροὺς πολεμιστάς. μὲ τοὺς ὁποίους ὄχι μόνον ἐφύλαττε τὰ σύνορα τῆς Βασιλείας, ἀλλὰ καὶ τὸν Λοδοβῖκον Ῥήγα τῆς Φραντζας ἀπέκλεισεν εἰς τὸ Ταμιάθ, ὁ ὁποῖος ἦλθεν ἐκεῖ πολεμῶντας, καὶ τὸν ἐπίασε ζωντανόν. Μετὰ ταῦτα, δίδωντάς τους πολὺ θάῤῥος διὰ τὰς λαμπρὰς νίκας, ὁποῦ ἔκαναν εἰς τοὺς πολέμους, ἐπανέστησαν καὶ τὸν ἔκοψαν κομμάτια.

Ἔλαβε δὲ τὴν Αὐθεντίαν καὶ τὸ ἀξίωμα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Σουλτάνου εὐθὺς ἕνας ἀπ᾽ αὐτοὺς τοὺς Κωμάνους, ὁ πλέον ἀξιώτερος, τὸ ὄνομα Τουρκιμένιος. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς, ἀφόντις ἦλθεν εἰς τόσον ὕψος τιμῆς παρ᾽ ἐλπίδα, μὲ πολλὴν ὑπερηφάνειαν ἄρχιζε νὰ καταφρονᾷ τοὺς ἄλλους σκλάβους. αἱ γὰρ παρὰ τὴν ἀξίαν τιμαὶ ὑπεραίρουσι τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ ἀλησμονᾷ τὴν προτέραν τύχην τὸν κάνουσι. τὸν ἐκατάκοψαν μέσα εἰς τὸ σπῆτι ἑνὸς ἄλλου Κωμάνου, σκλάβου καὶ αὐτοῦ, Γόθθου λεγομένου. τὸν ὁποῖον Γόθθον, εὐθὺς μετὰ τὸν φόνον τοῦ Τουρκιμένιου, βίᾳ καὶ δυναστείᾳ ἅρπασαν, καὶ τὸν ἔκαμαν Σουλτάνον. Οὗτος δὲ ὁ Γόθθος ἐπολέμησε μὲ τοὺς Ταρτάρους εἰς τὴν Συρίαν, οἱ ὁποῖοι ἐκατέβησαν ἕως ἐκεῖ, καὶ τοὺς ἐνίκησε κατὰ κράτος, ὅτι ὁ ἀρχηγός τους ὁ Γιαλόνης τοὺς ἄφησε, καὶ ἔφυγε.

ὅμως καὶ αὐτὸς ὁ Γότθος μὲ τὴν ἰδίαν ἐπιβουλὴν ἀπέθανε, φονευθεὶς ἀπὸ τοὺς σκλάβους.

Τοῦτον, βουλῇ τῶν ἄλλων σκλάβων, ἐφόνευσεν ὁ Βανδοκάδδρος, σκλάβος καὶ αὐτός, καὶ ἔγινε Σουλτάνος. ἦτον δὲ δυνατός, καὶ ἐπιτήδειος εἰς τὰ πολεμικά, καὶ μὲ τὴν στρατιωτικήν του τέχνην καὶ δύναμιν ἐδίωξε τὸν Ῥῆγα τῆς Ἀγγλητέρας, καὶ τοὺς ἄλλους Χριστιανοὺς Ἰταλοὺς ἀπὸ τὴν Συρίαν. ὕστερα τὸν ἐφόνευσαν καὶ αὐτὸν μὲ φαρμάκι.

Μετὰ τοῦτον ἔγινε Σουλτάνος ὁ Ἔλπις, καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Μέλεχ Στρέφ. καὶ ὁ μὲν Ἔλπις ἐπῆρεν ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς τὴν Τρίπολιν. ὁ δὲ Μέλεχ Στρέφ τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας, καὶ αὐτὴν ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς. καὶ τέλεον οἱ Χριστιανοὶ Αὐθένται, ἤγουν οἱ Φράγγοι, δὲν ὥριζαν πλέον εἰς τὴν Συρίαν.

Ὕστερα ἀπὸ τούτους ἔγιναν πολλοὶ Σουλτάνοι σκλάβοι εἰς τὸ Μισῆρι, τῶν ὁποίων τὰ ἔργα μὴ ὄντα ἄξια μνήμης, τινὰς δὲν τὰ ἔγραψεν.

Ἡμεῖς δὲ ἐρευνῶντες καὶ τὰ τούτων ὀνόματα, εὕρομεν μερικὰ εἰς τοὺς παλαιοὺς ὁρισμοὺς ὁποῦ ἔδιδαν εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ. διότι ὅλοι ἀκολούθησαν τὴν παλαιὰν ἐκείνου Διαθήκην τοῦ Μωάμεθ, καὶ ἔδιδαν καὶ αὐτοὶ ὁρισμοὺς διαλαμβάνοντες, καὶ βεβαιώνοντες ὅσα ἐκείνη διαλαμβάνει, καὶ ἄλλα περισσότερα, ὅσα ἐζήτουν οἱ κατὰ καιροὺς Ἁγιώτατοι Πατέρες τοῦ Μοναστηρίου πρὸς σύστασιν καὶ εἰρηνικὴν κατάστασιν τοῦ Ἁγίου ἐκείνου Μοναστηρίου, οἱ ὁποῖοι ὅλοι εὑρίσκονται εἰς τὸ ἐν Αἰγύπτῳ τοῦ Μοναστηρίου Μετόχιον ἀσφαλῶς φυλαττόμενοι, εἰς τὸ Σκευοφυλάκιον, εἰ καί τινες ἐξ αὐτῶν νὰ ἐσαθρώθησαν τῷ χρόνῳ.

Κατὰ τὸ Τούρκικον Ἔτος, ὅπερ καὶ φυγῆς, καὶ ἐρημώσεως Ἔτος λέγεται.

Εἰς τοὺς 530 Ἦτον ὁ Μέλεκ Σάλεχ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον οἱ σκλάβοι ἐπῆρασι τὴν Βασιλείαν. οὗτος ἔδωσεν ὁρισμὸν εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ εὑρίσκεται.

Εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ Ὄρους ὁ Ἡσαΐας, ἢ ὁ Ζαχαρίας.

592 Ἦτον ὁ Μέλεκ Ἐλμουντέφερ. ἔδωσε καὶ αὐτὸς ὁρισμόν, καὶ εὑρίσκεται.

627 Ὁ Μέλεκ Κάμιλε. εἶναι καὶ αὐτοῦ ὁρισμός. Ἦτον Ἐπίσκοπος Νεκτάριος.

640 Ὁ Μέλεκ Μανσούρ. εὑρίσκεται ὁρισμὸς εἰς τὸ Μοναστήριον καὶ αὐτοῦ.

641 Ὁ Μέλεκ Σαλαντίν. εἶναι καὶ αὐτοῦ ὁρισμός.

656 Ὁ Μέλεκ Μανσούρ. εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν ἦτον Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος.

690 Ὁ Μουτιμὲ Μπηλά. καὶ αὐτὸς ἔδωσεν ὁρισμόν, καὶ στέκεται.

726 Ὁ Μέλεκ Μυταφάρ. ὁμοίως καὶ αὐτός.
760 Ὁ Μέλεκ Νασερών. ὁμοίως ἔδωσεν εἰς τὸ Μοναστήριον ὁρισμόν.
815 Ὁ Μέλεκ Μουγιαύδε. λέγει τότε Ἀρχιεπίσκοπος Δωρόθεος.
863 Ὁ Μέλεκ Κάχερ. εἶναι καὶ αὐτοῦ ὁ ὁρισμὸς, ὁποῦ ἔδωκε.
870 Ὁ Μέλεκ Νταχέρ. ὁμοίως καὶ τούτου ὁρισμὸς εὑρίσκεται.
901 Ὁ Σουλτὰν Ἀσάραφης. εἶναι καὶ αὐτοῦ ὁρισμός.

Εἰς δὲ τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους νομίζω, ὅτι δὲν ἦσαν Ἀρχιεπίσκοποι εἰς τὸ Μοναστήριον, ἐπειδὴ εὑρίσκεται εἰς παλαιοὺς Κώδικας τοῦ Μοναστηρίου, ὅτι ἔκαμναν Ἡγουμένους διὰ τὰ σκάνδαλα τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, οἱ ὁποῖοι ἐμάλωναν, ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο νὰ ὁρίζῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, μὴ ὄντα τότε εἰς τὸ μέσον ἡ Νεαρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, μήτε τὸ πρακτικὸν τοῦ Κώδικος τὸ ὑπὸ τῆς τότε Συνόδου γενόμενον, καθὼς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν. ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Εἰς γοῦν τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Μοναστηρίου, ὕστερον, ὁποῦ ἔδωσεν ὁρισμὸν εὑρίσκομεν τοῦτον τὸν Σουλτὰν Ἀσάραφην, διότι ὅλοι τοῦτοι οἱ ἄνωθεν, οἱ ἀπὸ τοῦ Μέλεχ Σάλεχ καὶ κάτω, ἦσαν Τζερκέζοι. Εἰς δὲ τὸν 901. χρόνον ἦτον ὁ Ἀσάραφης, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ὁρισμὸν ὁποῦ ἔδωσε, καὶ εἰς τοὺς 1020 σιμὰ ἐπῆρεν ὁ Σουλτὰν Σελήμης τὸ Μισίρι, ὥστε ὁποῦ ὀλίγων Σουλτάνων ὀνόματα λείπουσιν ἀπὸ τὸ παρὸν σύγγραμμα. Ἕτερος δὲ Σουλτάνος τοῦ Μισιρίου, ἐστάθη κάποιος Καΐτβαιος Τζερκέζης, σκλάβος καὶ αὐτὸς, ἦτον ἄνθρωπος πλούσιος, εὐγενικὸς, καὶ εἰς τὰ πάντα καλώτατος. Ἔδωσε γοῦν τῶν σκλάβων ἄδειαν πολλὴν, καὶ ἐξουσίαν, περισσότερον παρὰ ὁποῦ τοὺς ἔδωσεν ἄλλος Σουλτάνος τῶν πρὸ αὐτοῦ. πλὴν μὲ πολλὴν φύλαξιν, νὰ μὴ κάμουσι καμίαν ἐπιβουλήν. διότι πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἔκαμαν ἐπανάστασιν καταπάνω τοῦ Σουλτάνου, καὶ τῶν καβαλαρέων, λαμβάνοντας ἅρματα, καὶ βγέχοντες ἀπὸ τὰ παζάρια διὰ πόλεμον, ὅτε καὶ μόλις τοὺς ἐκατάπαυσαν.

Ὁ δὲ Καΐτβαιος ἠγάπα τοὺς Βασιλεῖς Χριστιανοὺς τῆς Φραγγίας, καὶ τοὺς ἔστελε δωρεὰς καὶ χαρίσματα. ἀνάμεσα εἰς ὅλα, τότε ἔστειλε τοῦ Λορέντζου ντὲ Μέδιτζι, εἰς τὴν Φιορέντζαν, μίαν Καμηλοπάρδαλιν ζωντανὴν, θαυμαστὴν εἰς τὸ μέγεθος. Ἐνίκησεν εἰς πόλεμον τὸν Σουλτὰν Μπαγιαζίτην εἰς τὴν Καραμανίαν. ἐδίωξε τοὺς Πέρσας ἀπὸ τὴν Μεσοποταμίαν, τὸ νῦν λεγόμενον Γαρμπεκὶρ, ἢ Χεμὶτ, διότι ἦλθον νὰ πατήσουσι νὰ πάρουσι τὴν Συρίαν. Ὑπόταξεν ὅλην τὴν Ἀραβίαν ἕως εἰς τὸ Κιαμπὲ, καὶ εἰς τὸ Χιώτι, ἤγουν τὴν Εὐδαίμονα Ἀραβίαν. ἀπέκτισε δὲ ὄνομα νὰ λέγεται Μεγαλώτατος. Ἐβασίλευσε δὲ χρόνους εἰκοσιπέντε, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ οἱ Φραντζέζοι ἐπολέμουν εἰς τὸ Τάρρε μὲ τοὺς Βενετίκους. Τὸ Γαρμπεκὴρ τὸ λέγουν Χεμίτ.

Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Καΐτβαιος, ἐσυγχύθη δυνατὰ ἡ Βασιλεία τῆς Αἰγύπτου. διότι δύο σκλάβοι προεστοὶ, καὶ ἄξιοι διὰ Βασιλείαν, ἐγύρευαν νὰ λάβουσι τὸ Βασίλειον, Ἀκβαρδῖνος, καὶ Καμών. καὶ οἱ μὲν ἤθε-

ἤθελον τὸν ἕναν, οἱ δὲ τὸν ἄλλον. ὅθεν ἐστασίασαν οἱ Τζερκέζοι εἰς δύο μέρη. Βλέποντες δὲ ὅτι ἔμελλε νὰ γένη ἐμφύλιος πόλεμος, ἐσυμφώνησαν καὶ ἔκαμαν Σουλτάνον τὸν Μαωμέτ, υἱὸν τοῦ Καΐτβαιου τοῦ ἀποθανόντος Σουλτάνου. Ὁ ὁποῖος βασιλεύωντας χρόνους δύο, ἐπειδὴ Νόμος δὲν ἦτον ἡ Βασιλεία νὰ παγαίνη ἀπὸ πατέρα εἰς παιδὶ, ἀλλὰ ἀπὸ σκλάβον εἰς σκλάβον, καθὼς ἄνωθεν εἴπαμεν, διὰ τοῦτο ἕνας Τζερκέζης σκλάβος τὸν ἐφόνευσεν εἰς τὸ τραπέζι, ὅπου ἔτρωγαν. Οἱ δὲ λοιποὶ σκλάβοι, κοινῇ γνώμῃ πάντων, ἔκαμαν τὸν ἴδιον φονέα Σουλτάνον, ἐπειδὴ ἐφόνευσεν ἐκεῖνον ὅπου δὲν ἦτον Βασιλεὺς κατὰ Νόμον, ἐπειδὴ δὲν ἦτον σκλάβος.

Ἦτον δὲ τότε εἰς τὴν Δαμασκὸν σταλμένος, Μπασιᾶς ἀπὸ τὸν Σουλτάνον, κάποιος Τζαμπαλάτος λεγόμενος. Οὗτος, μαθὼν τὰ ἐν Αἰγύπτῳ γενόμενα, ἦλθεν εὐθὺς μὲ φουσάτον, καὶ φονεύωντας τὸν Τζερκέζην, ἔγινεν αὐτὸς Σουλτάνος.

Ἦτον δὲ οὗτος ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ φιλάργυρος. ὅθεν ἐσυκώθησαν οἱ Τζερκέζοι κατεπάνω του μὲ ἄρματα, ἔχοντες πρῶτον κάποιον Τομούτμπεην. Αὐτὸς δὲ βλέπων τὴν ἐπανάστασιν, ἔδραμε νὰ κρυπτῇ εἰς τὸ Βασιλικὸν παλάτιον, ὅμως ἐπάτησαν καὶ τὸ παλάτιον, καὶ σύροντές τον ἐκεῖθεν, ὡς κατάδικον, τὸν εὔγαλαν ἔξω, πλὴν δὲν τὸν ἐφόνευσαν, ἀλλὰ τὸν ἔστειλαν, καὶ τὸν ἐφυλάκωσαν εἰς τὸ Καστέλι τῆς Ἀλεξανδρείας.

Ἔκαμαν δὲ Σουλτάνον τὸν Τομούτμπεην αὐτόν. οὗτος ἔστειλε κρυφὰ, καὶ ἐθανάτωσε τὸν Τζαμπαλάτον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἦτον δὲ καὶ οὗτος σκληρότερος, καὶ εἰς τὰ πάντα χειρότερος ἀπὸ τὸν Τζαμπαλάτον. ὅθεν φανερὰ ἔκαμαν οἱ Τζερκέζοι συμβούλιον νὰ τὸν πολεμήσουσι, καὶ νὰ τὸν θανατώσουσιν. Αὐτὸς δὲ γνωρίσας τὸ πρᾶγμα, ἐσέβη εἰς τὸ παλάτιον νὰ φυλαχθῇ, καὶ αὐτοὶ ἐπερικύκλωσαν τὸ παλάτιον. Οὗτος δὲ ἔσκαπτεν ὑποκάτω τῆς γῆς νὰ κάμῃ τόπον νὰ φύγῃ, καὶ ἐκεῖνοι, τζακίζοντες τὰς πόρτας καὶ εἰσεβαίνοντες, τὸν ἐκατάκοψαν ἐκεῖ ὅπου ἔσκαπτεν. ἦσαν δὲ οὗτοι ὅλοι φίλοι τοῦ Τζαμπαλάτου. Ἐβασίλευσε μόνον μῆνας ὀκτώ.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν καὶ οὗτος ἐφονεύθη, θέλοντες οἱ Ἄρχοντες καὶ Προεστοὶ νὰ παύσουσι τὰ σκάνδαλα, καὶ αἱματοχυσίας, ὅπου εἰς τέσσαρας χρόνους ἐγίνοντο ἀναμεταξύ τους, ἐκλέξαντες, ἔκαμαν Σουλτάνον τὸν Καμψὼν, λεγόμενον Γαύριον, ὅτι ἦτον πολλὰ καλὸς ἄνθρωπος, πραΰς, δίκαιος, ἀνδρεῖος, καὶ χωρὶς ὑπερηφάνειαν. Αὐτὸς δὲ βλέπωντας τὰς προτέρας ἀκαταστασίας, καὶ αἵματα, καὶ φόνους, καὶ τὴν ἄτακτον ὁρμὴν τῶν Τζερκέζων, ποσῶς δὲν τὸ ἔστεργεν, ἀλλὰ ἐναντιεῖτο πολλά. ὅμως ἄκοντα καὶ μὴ βουλόμενον ἅρπαξάν τον οἱ Ἄρχοντες ὅλοι, καὶ βαστακτὸν τὸν ἔφεραν εἰς τὸ παλάτιον. Αὐτὸς δὲ, φωνάζωντας καὶ ἐναντιούμενος, δὲν τὸ ἔστεργε καθόλου, ἀλλὰ ἔλεγεν, ὅτι δὲν εἶναι ἄξιος διὰ τὴν τοιαύτην τιμὴν, μήτε δυνατὸς νὰ κυβερνήσῃ τὸ Βασίλειον. καὶ τέλος ἄρχισε νὰ κλαίῃ, παρακαλῶντας, καὶ λέγωντας πρὸς τοὺς φί-

λους

λους του νὰ τὸν ἀφίσουσιν, ὅτι ἔχει καλλήτερον νὰ ζῇ ὡς μικρὸς ἄνθρωπος καὶ ἰδιώτης, παρὰ νὰ βάλλῃ τὸν ἑαυτόν του εἰς τόσον κίνδυνον τῆς ζωῆς του. Λέγοντας καὶ τοῦτο, ὅτι ἐγὼ ἄσπρα δὲν ἔχω ἕτοιμα νὰ δώσω τὰ συνηθισμένα χαρίσματα τῶν στρατιωτῶν ὁποῦ πέρνουσιν, ὅταν γένῃ νέος Βασιλεύς. ἀκόμι, ὅτι δὲν δύωμαι νὰ ὑποφέρω ταῖς πίσταις σύγχυσες καὶ ταραχαῖς τῶν σκληρῶν τούτων καὶ ἀγνωμόνων ἀνθρώπων.

Οἱ δὲ Ἄρχοντες τοῦ εἶπον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐναντιεῖται, καὶ νὰ ἀποδιώχνῃ ἀπὸ λόγου του τοιοῦτο μέγα ἀξίωμα, ὁποῦ ἡ τύχη ἀνέλπιστα καὶ χωρὶς κόπον τοῦ ἔφερεν, ἀλλὰ νὰ τὸ δεχθῇ μετὰ χαρᾶς, καὶ νὰ καθίσῃ εἰς τὸν Βασιλικὸν Θρόνον. καὶ μὲ τὴν γνῶσιν καὶ φρονιμάδα του θέλει κυβερνήσει τοῦ καθ' ἑνὸς τὴν γνώμην, νὰ εἶναι ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενος, καὶ νὰ καταπραΰνῃ τὰ πράγματα, παιδεύωντας τοὺς ἀτάκτους καὶ ἀξίους παιδεύσεως, καὶ τιμῶντας τοὺς καλοὺς καὶ ἀξίους τιμῆς.

Ταῦτα λέγοντες οἱ Ἄρχοντες, τοῦ ἔκαμαν καὶ ὅρκον, νὰ εἶναι πάντοτε βοηθοί του μὲ λόγον καὶ ἔργον, καὶ μὲ ἄσπρα. Διὰ δὲ τῶν στρατιωτῶν τὰ χαρίσματα νὰ κάμουσιν, ὅτι τινὰς νὰ μὴ γυρέψῃ τίποτες, ὅσον νὰ μαζωχθῶσιν ὅλα τὰ βασιλικὰ εἰσοδήματα, καὶ τότε νὰ δώσῃ ὅσα θέλει ἀτός του. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐκατάπεισαν τὸν Καμψών, καὶ ἀναβαίνωντας εἰς τὸν Θρόνον, εὐφημίσθη Βασιλεύς. Ὕστερον δὲ ἐμοίρασε χαρίσματα εἰς τοὺς στρατιώτας ἕνα μιλιόνι χρυσάφι, καὶ μὲ τὴν γνῶσιν του ἐφαίνετον εἰς ὅλους πολλὰ καλὸς ἄνθρωπος. κρυφὰ δὲ, καὶ μὲ ἐπιτηδειότητα, τοὺς κακοὺς ὅλους ἐφαρμάκωσεν, ὁποῦ ἐγύρευαν ταῖς ταραχαῖς καὶ ταῖς σύγχυσες. Καὶ οὕτως εἰς δέκα ἓξ χρόνους ἔφερε τὸ Βασίλειον εἰς τοιαύτην εἰρηνικὴν κατάστασιν, ὥστε μήτε ἀναμεταξύ τους ἦτον σκάνδαλον, μήτε ἔξω παντελῶς πόλεμος δὲν ἠκούετο εἰς τοὺς τόπους τους. Καὶ βέβαια τοῦτος ὁ Καμψὼν ἤθελεν ἦσαι εἰρηνικὸς μέχρι τέλους ζωῆς. ἀλλὰ θέλωντας νὰ δοκιμάσῃ καὶ τὴν τύχην τοῦ πολέμου, χωρὶς καμίαν αἰτίαν, μόνον ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειάν του, ἠθέλησε νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ τὸν Σουλτὰν Σελήμην, καὶ οὕτως ἐδυστύχησε, καὶ ἔχασε καὶ ζωὴν καὶ Βασίλειον. Τοιουτοτρόπως ἔπαυσεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ἡ Βασιλεία τῶν σκλάβων τῶν Τζερκέζων, καὶ ὥρισαν τὴν Αἴγυπτον οἱ Βασιλεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ὅπως ἡ Αἴγυπτος ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τοὺς σκλάβους ἐκυριεύετο.

Εἶναι δὲ τοῦτο πρᾶγμα ἄξιον νὰ τὸ θαυμάσῃ τινὰς, στοχαζόμενος ἐξ ἀρχῆς, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι πολλαῖς φοραῖς ἐκυριεύθησαν ἀπὸ τοὺς σκλάβους τους. εὐθὺς γὰρ εὑρίσκομεν ἀπὸ τὴν Θείαν Γραφὴν τὸν Ἰωσὴφ πουλημένον σκλάβον εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅμως ἦλθε καιρὸς ὁποῦ ἔγινε Κύριος καὶ Αὐθέντης πάσης γῆς Αἰγύπτου. Ἀλλὰ καὶ ὁ μέγας Προφήτης καὶ δημαγωγὸς

τῦ Ἰσραηλιτικῦ λαῦ, ἀπὸ τὸ γένος τῶν σκλάβων ὄντας, ἤγυν τῶν Ἑβραίων, καὶ αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι, σκλάβοι ὄντες εἰς τὰς Αἰγυπτίυς, ἠφάνισαν τὴν Βασιλείαν τῦ Φαραὼ, πέρνοντες ὅλον τὰς τὸν πλῦτον, καὶ καταποντίζοντάς τὰς εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, ὕστερα ἀπὸ τὰς μάστιγας τῶν δέκα φοβερῶν ἐκείνων πληγῶν.

Εἰς δὲ τύτυς τὰς ὑστέρυς χρόνυς αὐτοὶ οἱ Τζερκέζοι, σκλάβοι ἀγορασμένοι ἀπὸ τὰς Αἰγυπτίυς ὄντες, ἐπῆραν τὴν Βασιλείαν, καὶ τὴν ἐκράτησαν τριακοσίυς χρόνυς, καίοντας τὰς Αὐθεντάδες σκλάβυς τὰς.

Ἀλλὰ καὶ ἕως τὴν σήμερον εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἤγυν εἰς τὸ Μισῆρι, οἱ σκλάβοι ὁρίζυσιν. ὅτι ὅλοι οἱ Μπεΐδες, καὶ οἱ Ἐξυσιασταὶ εἶναι σκλάβοι. διότι κάθε Μπεΐς ὑψώνει τὰς σκλάβυς τυ εἰς τιμαῖς καὶ ἀξιώματα, ἕσον νὰ τὰς κάμυσι Μπεΐδες. καὶ ὕτω τὸ Ντιβάνι τῦ Μισηρίυ γίνεται ὅλον ἀπὸ Μπεΐδες σκλάβυς. Πλὴν εἶναι ἄνθρωποι ἄξιοι, πλύσιοι καὶ περιφανεῖς, καὶ λαμπροὶ εἰς τὸν βίον, δίκαιοι εἰς τὴν κυβέρνησίν τὰς, φυλάττοντες πάντοτε τὴν Πολιτείαν εἰρηνικὴν μὲ τὴν δύναμίν τὰς. Ἔχυσιν ὅμως τὰς ἐντοπίυς Ἀράπιδες τῦ Μισηρίυ, ὡς δύλυς νὰ τὰς δυλεύυσιν, ὅτι οἱ Ἀράπιδες ποτὲ ἀξίωμα δὲν ἔχυσιν, εἰ μήπυ ἂν γένη τινὰς Καδής.

Τέλος τῦ Δ'. Τμήματος.

TMH.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ
ΤΗΣ ΚΟΣΜΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Παύλου Γιοβίου διηγηθέντων, Ἐπισκόπου Νοκέρας, τοῦ Ἰταλοῦ, ἐκ τοῦ ιγ΄. Βιβλίου. ἐν ᾧ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Σουλτὰν Μπαγιαζίτη τοῦ παλαιοῦ, καὶ ὅπως ὁ ὑός του ὁ Σουλτὰν Σελήμης ἔλαβε τὴν Βασιλείαν, καὶ πολεμήσας ἔλαβε καὶ τὴν Αἴγυπτον.

Ἔστι δὲ ἡ τοιαύτη Ἱστορία ἐξ ἀρχετύπου τοῦ Ἀραβικοῦ μεταγλωττισμένη εἰς Λατινικὴν γλῶσσαν, καὶ ἐκ τῆς Λατινικῆς εἰς τὸ Φράγγικον. ἀπὸ δὲ τὸ Φράγγικον τώρα εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν παρ' ἡμῶν συντομώτερα.

Ἀφ' οὗ ὁ Σουλτὰν Μπαγιαζὴτ ἐπῆρεν ἀπὸ τοὺς Βενετζάνους τὴν Ναύπακτον, τὴν Μοθώνην, τὴν Κορώνην, καὶ ἄλλους τόπους πολλούς, ἔκαμεν ἀγάπην μὲ αὐτούς, διότι ὁ καιρὸς καὶ τὰ νέα συμβάντα πράγματα εἰς τὴν Ἀνατολὴν τὸν ἀνάγκαζαν νὰ ἀφίσῃ τοὺς πολέμους τῆς Δύσεως, καὶ νὰ γυρίσῃ εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ἐπειδὴ ἐκεῖ ἐσυκώθη ἕνας μεγάλος καὶ θαυμαστὸς ἄνθρωπος, Τεχὴλ τὸ ὄνομά του, λέγωντας ἑαυτὸν νέον Προφήτην, καὶ ἐσύγχιζε τοὺς τόπους τῆς Ἀνατολῆς, κινῶντας μὲ τὰ λόγιά του νὰ τοῦ ἀκολουθοῦσι πολλοί. καὶ τοῦτο ἔδωσε μεγάλην ἀνάπαυσιν καὶ εἰρήνην ἀπὸ τοὺς πολέμους τοῦ Σουλτὰν Μπαγιαζὴτ τῶν Βενετζάνων, καὶ τῶν Οὔγγρων.

Περὶ τοῦ Τεχὴλ τοῦ νέου Προφήτου.

Οὗτος λοιπὸν ὁ Τεχὴλ ἦτον Πέρσης τὸ γένος, περίφημος καὶ λαμπρὸς ἄνθρωπος, διὰ τὸ νὰ εἶναι ἀπὸ γένος Βασιλικόν. περισσότερον δ' ἐφημίσθη καὶ ἐλαμπρύνθη τὸ ὄνομά του, διὰ τὸ νὰ εἶναι καθαροῦ βίου ἄνθρωπος, καὶ πολλὰ γραμματισμένος, καὶ νὰ τὸν λογιάζουσιν ὅλοι ἄνθρωπον εὐσε-

βῆ εἰς τὴν πίστιν τους. Οὗτος λοιπὸν ἦτον μαθητὴς τοῦ Χαϊντὰρ Ἀρδουὴλ τοῦ Σεϊκλίου, ἄνθρωπος καὶ οὗτος βίου καθαροῦ καὶ γραμματισμένος. τὸν ὁποῖον ἐφόνευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Οὐζοὺμ Κασοὺμ, ὁ Γιακοὺμπ, ὁ λεγόμενος Κιὸρ Τζελαὰτ, ὁποῦ λέγεται, κατὰ τὴν Περσικὴν γλῶσσαν, στραβὸς ἀπὸ τὸ ἕνα ὀμμάτι. Ἀλλὰ φαίνεταί μου νὰ εἰποῦμεν πρῶτον ὀλίγα τινὰ περὶ τούτου τοῦ Χαϊντὰρ, διὰ νὰ μάθωμεν τὴν διαφορὰν τῆς πίστεως τῶν Τουρκῶν τῆς Περσίας, καὶ τῶν Τουρκῶν τῶν Ὀτμανῶν, καὶ πότε, καὶ πόθεν ἄρχισεν αὐτὴ ἡ διαφορά. Καὶ πῶς τοῦτο ἦτον αἰτία νὰ γένουσι μεγάλοι καὶ φοβεροὶ πόλεμοι εἰς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ μόλις τὴν ἐγλύτωσαν οἱ Ὀτμανοὶ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Περσῶν. καὶ τὸ περισσότερον, ὅτι τοῦτο ἦτον ἀφορμὴ νὰ ὑποτάξουσιν αὐτοὶ οἱ Ὀτμανοὶ Βασιλεῖς τὸ μέγα καὶ ἐξάκουστον Βασίλειον τῆς Αἰγύπτου.

Περὶ τοῦ Χαϊντὰρ, Διδασκάλου τοῦ Τεχὴλ.

Ἦτον τοῦτος ὁ Χαϊντὰρ ἀνάμεσα εἰς τοὺς Πέρσας ἕνας Αὐθέντης ἄξιος, γνωστικὸς, καὶ μὲ τάξες παρ' ὀλίγον θεῖαις καὶ θαυμασταῖς. διότι ὅλα τὰ κοσμικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἄλλοι νομίζουσιν εὐτυχίαις, αὐτὸς τὰ ἐλογίαζε διὰ μεγάλαις δυστυχίαις, καὶ μὲ ταῖς ἀρεταῖς καὶ τὰ ἔργα του ἔκαμε νὰ τὸν θαυμάζουσιν ὅλοι. καὶ τόσον ὁποῦ ἠξιώθη νὰ λάβῃ καὶ γυναῖκα ἀπὸ Βασιλικὸν γένος, τὴν θυγατέρα τοῦ Οὐζοὺμ Κασοὺμ, τὴν Μάρθαν. τὴν ὁποίαν Μάρθαν αὐτὸς ὁ Κασοὺμ ἔκαμε μὲ τὴν θυγατέρα τοῦ Καλογιάννη, Ῥηγὸς τῆς Τραπεζοῦντος, τὴν Δέσποιναν. Ταύτην του τὴν θυγατέρα ἔδωσεν ὁ Καλογιάννης τοῦ Οὐζοὺμ Κασοὺμ, εἰς γυναῖκα, μὲ συμφωνίαις καὶ ὅρκους, ποτὲ νὰ μὴ τὴν πειράξῃ εἰς τὴν πίστιν, ἀλλὰ νὰ τὴν ἀφίσῃ νὰ σέβεται τὴν πάτριον Θρησκείαν ἀβιάστως. Ὅθεν αὐτὴ ἡ Μάρθα διδαγμένη κρυφίως ἀπὸ τὴν μητέρα της τὴν Δέσποιναν τὴν Πίστιν τῶν Χριστιανῶν, ἐδίδασκε καὶ αὐτὴ τὸν υἱόν της τὸν Ἰσμαὴλ Σοφῆ κρυφίως, τὸν ὁποῖον ἔκαμε μὲ τοῦτον τὸν Χαϊντάρ. καὶ οὕτως ἐβγῆκε φήμη, πῶς ὁ Ἰσμαὴλ Σοφῆς, διδαγμένος ἀπὸ τὴν μητέρα του καὶ ἀπὸ τὴν μάμμην του τὰ τῶν Χριστιανῶν, ἠγάπα κατὰ πολλὰ τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ ποτὲ δὲν τοὺς ὕβρισεν εἰς τὴν Πίστιν τους.

Τοῦτο τὸ συμπενθερεῖον ἔκαμεν ὁ Καλογιάννης ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ Σουλτὰν Μεεμὲτ, διὰ νὰ μὴ τοῦ πάρῃ τοὺς τόπους του, ἔχωντας τὴν βοήθειαν τοῦ Οὐζοὺμ Κασοὺμ, ὡς γαμβροῦ του. Ἀλλὰ δὲν τὸν ὠφέλησε τὸ συμπενθερεῖον ἐκεῖνο τίποτε. διότι ὁ Σουλτὰν Μεεμὲτ τὸν ἐπολέμησε, καὶ διώκωντας τὸν Οὐζοὺμ Κασοὺμ τὸν γαμβρόν του, τὴν μὲν Τραπεζοῦντα ἔλαβεν, αὐτὸν δὲ τὸν Καλογιάννην ἔφερεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν δεμένον, καὶ βάλλωντάς τον εἰς τὴν φυλακὴν, ἀπέθανεν ἐκεῖ.

Τοῦτον λοιπὸν τὸν Χαϊντὰρ, λέγουσι, πῶς ὁ Οὐζοὺμ Κασοὺμ δὲν τὸν ἔκαμε γαμβρὸν πάρεξ διὰ τὴν ἀξιότητα τῆς ἀρετῆς του καὶ τῆς σοφίας

του,

τυ, ἀλλ᾽ ὅτι τὸν ἐφοβεῖτο νὰ μὴ κάμῃ ἐπανάστασιν, καὶ τῦ πάρῃ τὴν Βασιλείαν. Διότι αὐτὸς ὁ Χαλωτὰρ φανερὰ ἐδίδασκεν ἄλλην πίστιν, καὶ πολλοὺς ἐκατάπειθε, καὶ τὸ ἐπίστευαν, ἔχοντές τον ὡς Προφήτην. καὶ πολλοί ἔβγεχον ἀπὸ διαφόρους τόπους τῆς Περσίας, καὶ τῆς Ἀραβίας, μόνον νὰ τὸν ἰδοῦσι, καὶ νὰ τὸ ἀκούσουσι. Καὶ τόσην δύναμιν ἀπόκτησεν, ὥστε ὁποῦ ἂν ἤθελε νὰ συνάξῃ ὅσους ἐγύρισεν ἀπὸ τὴν πίστιν τους, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ πιστεύσουσιν εἰς τὴν νέαν πίστιν, ὁποῦ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἤθελε συνάξῃ ἕνα μεγάλον φουσάτον.

Τὰ ὅσα ὁ Χαλωτὰρ ἐδίδασκε.

ΠΡῶτον λοιπὸν ἐδίδασκεν, ὅτι μηδένας ἀπ᾽ ἐκείνους, ὁποῦ πιστεύουσι τὸν Μωάμεθ, ὑπάγει εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἀνίσως καὶ δὲν ἠκολουθήσῃ εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἀλῆ, ὁ ὁποῖος ἦτον Δραγουμάνος, σύντροφος, καὶ γαμβρὸς τοῦ Μωάμεθ, τὴν ὁποίαν διδασκαλίαν καὶ νόμους ἔγραψεν αὐτὸς ὁ Ἀλῆς, διδαγμένος ἀπὸ τὸν Μωάμεθ, καὶ ἄφησεν εἰς τοὺς διαδόχους του. Τοῦτοι οἱ νόμοι τοῦ Ἀλῆ εἶναι κατὰ πολλὰ διάφοροι μὲ τοὺς νόμους ὁποῦ κρατοῦσιν οἱ Τοῦρκοι τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἀφρικῆς, διότι αὐτοὶ ἔχουσι διὰ διδάσκαλόν τους ἄλλον μαθητὴν τοῦ Μωάμεθ, λεγόμενον Οὔμαρ. καὶ λέγουσιν, ὅτι αὐτὸς νὰ ἐξήγησε, καὶ νὰ ἑρμήνευσε καλλίτερα τὸν νόμον τοῦ Μωάμεθ ἀπὸ τὸν Ἀλῆ. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ διαφορὰ τῶν Τουρκῶν Περσῶν, καὶ τῶν Τουρκῶν Ὀτμανῶν, ὅτι ἐκεῖνοι ἔχουσι διδάσκαλον τὸν Ἀλῆ, οὗτοι δὲ τὸν Οὔμαρ.

Θάνατος τοῦ Οὐζοὺμ Κασοὺμ, καὶ Βασιλεία τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Γιακοὺμπ.

ΔΕν ἐπέρασε πολὺς καιρὸς ὁποῦ ἀπέθανεν ὁ Οὐζοὺμ Κασοὺμ, καὶ ἔλαβε τὴν Βασιλείαν ὁ Υἱὸς αὐτοῦ Γιακοὺμπ. εὐθὺς δὲ ἀπὸ τὸ πρῶτον ἄρχισε νὰ φοβᾶται ἀπὸ τὸν γαμβρόν του τὸν Χαλωτὰρ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς τιμῆς του, καὶ διὰ τὸν πολὺν λαὸν ὁποῦ τοῦ ἠκολούθησε διδασκόμενος.

Οἱ γοῦν Πέρσαι, εἰς μὲν τὸ κρυφὸν ἐφύλαττον τὸ Βασιλικὸν γένος νὰ μὴν ἀλλάξῃ, εἰς δὲ τὸ φανερὸν ὑποτάσσοντο καὶ ἐπίστευον τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χαλωτάρ. Ὅμως μὲ τὸν λαὸν δὲν ἐσυγκοινωνοῦσαν, μήπως ὁ χοντρὸς λαὸς μὲ τὸ θάῤῥος τῶν μεγάλων κάμουσιν ἐπανάστασιν, καὶ στήσουσι Βασιλέα τὸν Χαλωτὰρ, καὶ οὕτω νὰ φθαρθῇ τὸ παλαιὸν γένος τῶν Βασιλέων τῆς Περσίας, καὶ μάλιστα ὁποῦ ὁ Γιακοὺμπ, νέος ὤντας Βασιλεύς, κατασημένην δὲν εἶχεν ἀκόμι τὴν Βασιλείαν. Ὁ δὲ Γιακοὺμπ, βλέποντας τὸν λαὸν ὅλον νὰ προστρέχῃ εἰς τὸν Χαλωτὰρ, καὶ ἔχοντας φό-

βον

σον μεγάλον διὰ τὴν Βασιλείαν, δὲν ἐλαβήθη μήτε τὴν διδασκαλίαν του, μήτε τὴν συγγένειαν, ὁποῦ τὸν εἶχε γαμβρόν, ἀλλὰ ἔστειλεν εἰς τὸ σπῆτί του, χωρὶς ἄλλην καμίαν αἰτίαν, καὶ τὸν ἀπεκεφάλισε, καὶ τοὺς ἀκολούθους του ὅλους ἐξώρισε· καὶ ὅπως σ[illegible]εν ὁ φόβος ἀπὸ τὴν καρδίαν του. Ὅμως εἶχεν ὁ Χαϊντὰρ ἕνα [illegible] μικρόν, τὸ ὄνομά του Ἰσμαήλ, καὶ κάποιος φίλος του τὸ ἔκρυψε, καὶ [illegible]ώντάς το εἰς ἕνα καλάθι, τὸ εὔγαλεν ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Περσίας, καὶ τὸ ἔφερεν εἰς ἕνα του φίλον, τὸ ὄνομά του Περχάλην, καὶ τὸ ἔκρυψεν. ὅθεν διεφυλάχθη τὸ παιδίον ἀπὸ τὸν φόνον τοῦ θείου του. Οὗτος δὲ ὁ Περχάλης ὥριζε μερικοὺς τόπους ἐπάνω πρὸς τὰ μέρη τῆς Κασπίας Θαλάσσης, τῆς νῦν λεγομένης Μπακοῦ, καὶ τὰ μέρη τῆς Ἰβηρίας τῆς ἄνω.

Περὶ τοῦ Τεχήλ, Μαθητοῦ τοῦ Χαϊντάρ.

Ἀπὸ δὲ τοὺς μαθητὰς τοῦ Χαϊντὰρ ἦτον ἕνας, τὸ ὄνομά του Τεχήλ, ὁ ὁποῖος ἐλέγετο Κιζελμπάσης, καὶ ἀπ' αὐτὸν οἱ Πέρσαι Κιζελμπάσιδες ὠνομάσθησαν, διὰ τὴν αἰτίαν ὁποῦ θέλομεν εἰπῆ, ἄνθρωπος καὶ οὗτος καθαροῦ βίου, ὡσὰν καὶ τὸν διδάσκαλόν του, καὶ γραμματισμένος. Φεύγωντας δὲ καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ Γιακοὺμπ, ἐπέρασε τὸν Εὐφράτην ποταμόν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν μικρὴν Ἀρμενίαν, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ, τοῦ λεγομένου Ἀντιταύρου. τόπος οὗτος εὐάερος, καὶ καρποφόρος ἀπὸ καρποὺς παντοδαποὺς δένδρων, καὶ κατάρρυτος ἀπὸ ποτάμια καὶ βρύσες. Ἐκεῖ λοιπὸν κατοικῶντας, καὶ τρεφόμενος ἐκ τῶν καρπῶν τοῦ βουνοῦ, ἐπέρνα μεγάλην σκληραγωγίαν μὲ πολλὴν ἡσυχίαν, μόνον προσευχόμενος, καὶ στοχαζόμενος τοῦ Θεοῦ τὰ ποιήματα. Καὶ πρῶτον μὲν δὲν ἐφαίνετο ποσῶς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, μήτε τινὰς τὸν ἤξευρεν. ὕστερον δὲ ἐφάνη εἰς κάποιους ἀνθρώπους βοσκούς, οἱ ὁποῖοι βλέποντάς τον, καὶ μανθάνοντας τὴν πολιτείαν του, ἐθαύμασαν τὴν πολλήν του σκληραγωγίαν. Δίδοντάς του γοῦν πράγματα ἀναγκαῖα, τροφήματα δηλαδὴ καὶ ἐνδύματα, δὲν ἔλαβε τίποτες ἀπὸ ταῦτα, λέγωντας, ὅτι νὰ μὴ χρειάζεται τίποτες ἀπὸ ὅσα χρειάζονται οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἔσωντας καὶ ἡ ζωή του νὰ εἶναι ὑπὲρ ἄνθρωπον. Μετὰ ταῦτα, τινὲς ἔχοντες πόθον νὰ τὸν ἰδοῦσι, τὸν ἔκαμαν καὶ ἐκατέβη εἰς τὰ πλησιόχωρα, καὶ ὡσὰν στανικῶς τὸν ἔφεραν καὶ μέσα εἰς τὰ μεγάλα Κάστρη καὶ Χώραις· καὶ εἰς καιρὸν ὀλίγον ἐφημίσθη διὰ θαυμαστὸς ἄνθρωπος εἰς ὅλον τὸν τόπον σχεδὸν τῆς μικρῆς Ἀρμενίας. Τότε αὐτὸς εὑρίσκωντας καιρόν, ἄλλο δὲν ἔκανε, μόνον ἐδίδασκε τοὺς Νόμους καὶ τὴν νέαν πίστιν τοῦ διδασκάλου του τοῦ Χαντάρ. καὶ τόσον μὲ τὰ λόγιά του ἐκατάπειθε τοὺς ἀνθρώπους, ὥστε ὁποῦ πάντες ἔλεγον, καὶ ἐβεβαίωναν, ὅτι, εἴτις δὲν πιστεύει εἰς τὰ λόγιά του, ὑπάγει εἰς τὴν κόλασιν. καὶ οὕτω πολλοὺς ἔσυρε πρὸς τοὺς λόγους του.

Διατὶ, ϗ ὅπως οἱ Πέρσαι ὠνομάσθησαν Κιζελπάσιδες.

Τούτους ὅλους λοιπὸν, ὅσους εἰς αὐτὸν ἐπίστευσαν, διὰ σημεῖον τῆς νέας πίστεως, τοὺς ἐπρόσταξε νὰ φοροῦσι κόκκινον φακιόλιον εἰς τὸ κεφάλι, ϗ ἀπὸ τοῦτο οἱ Πέρσαι ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν νὰ λέγωνται Κιζελμπάσιδες.

Περὶ τοῦ Ἰσμαὴλ, Υἱοῦ Χαιωτάρ.

Ἀκόμι ϗ ὁ Ἰσμαὴλ, ὁ υἱὸς τοῦ εἰρημένου Χαιωτὰρ, ἄνθρωπος γενόμενος φρόνιμος, ϗ κατὰ πολλὰ ὡραῖος εἰς τὸ κορμὶ, ϗ δυνατικὸς εἰς τὰ ἤθη, ϗ ὑψηλὸν ϗ ἐνάρετον βίον μεταρχόμενος, ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον εἰς τὸν Περχάλην, ἐδίδασκε τοὺς πάντας τοὺς αὐτοὺς νόμους, ϗ τὴν αὐτὴν διδασκαλίαν τοῦ πατρός του, καὶ πάντες θαυμάζοντες τὴν σοφίαν ϗ φρόνησίν του, ἀλλὰ ϗ τὴν εὐμορφίαν του, τὸν ἐτιμοῦσαν ϗ τὸν εὐλαβοῦντο, παρ᾽ ὀλίγον, ὡσὰν Θεόν. Καὶ τόσον μεγάλον ὄνομα ἀπόκτησεν εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, ὥστε ὁποῦ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔλαβε μεγάλην δύναμιν· διότι ϗ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους τοῦ τόπου ἐκείνου ἐπίστευον εἰς τὴν διδαχήν του, ϗ ἀφίνοντας τὴν παλαιάν τους πίστιν, μὲ ἔργα ϗ λόγια ἐκήρυττον, ὅτι ὁ Ἰσμαὴλ νὰ εἶναι μόνος διδάσκαλος, καὶ Νομοθέτης τῆς πίστεως τοῦ Μωάμεθ. Ἦτον λοιπὸν πρᾶγμα ἄξιον νὰ τὸ θαυμάσῃ τινὰς, ἕνας ἄνθρωπος νέος τὴν ἡλικίαν κατὰ πολλὰ, νὰ δείχνῃ τοιοῦτο σχῆμα πλαστὸν, πῶς δὲν θέλει τιμαῖς ϗ δόξαις, τὰ ὁποῖα ὅλα κρυφίως τὰ ἐγύρευεν. Ἦτον δὲ ὁ πατήρ του Ἀστρονόμος ἄκρος, ϗ πολλοὶ ἐμαρτύρουν, ὅτι τὸν ἤκουσαν ϗ εἶπεν, ὅταν ἐγεννήθη τὸ παιδίτου τοῦτο, ὁ Ἰσμαὴλ, πῶς ἔχει νὰ γένῃ Προφήτης μέγας, καὶ νὰ στερεώσῃ μίαν πίστιν καινούριαν, ϗ νὰ ὑποτάξῃ λαὸν πολὺν, ϗ τόπον εἰς τὴν Ἀνατολήν. ϗ νὰ δοξασθῇ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὡσὰν τὸν Μωάμεθ, εἰς τὴν διδασκαλίαν, ϗ εἰς τοὺς πολέμους. ϗ τούτη ἡ φήμη ϗ ἡ προφητεία ἔκαμεν ὅλους νὰ πιστεύουσι τὸν Ἰσμαὴλ ὡς Προφήτην. Ὕστερον δὲ μὲ θέλημα ὁλονῶν ἠθέλησε νὰ ὀνομάζεται Ἰσμαὴλ Σοφής. τοῦτο τὸ ὄνομα εἶναι παλαιὸν εἰς τὴν Περσίαν, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Μάγων, τὸ ὁποῖον εἴχασιν ὡς τίμιον ὄνομα, ὥστε ϗ τοὺς Βασιλεῖς τῶν Περσῶν ἔλεγον Σοφίδες, ὁποῦ θέλει νὰ εἰπῇ εἰς τὴν γλῶσσαν τους, Σοφὸς, ϗ Θεοῦ Δραγουμάνος, ϗ οὕτως ὑψώθη μεγάλα. Ἔχωντας δὲ πόθον νὰ λάβῃ τοὺς τόπους τοῦ πατρός του, τοὺς ὁποίους ὁ πάππους του ὁ Οὐζοὺμ Κασοὺμ ἔδωσε προῖκα τοῦ πατρός του εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν, ἔκαμε τρόπον μετὰ δόλου, ϗ ἐφαρμάκωσε τὸν θεῖόν του τὸν Βασιλέα μὲ συνδρομὴν τῆς γυναικός του. Ἔπειτα κάνωντας φουσάτον ἀπὸ ἀνθρώπους ἐκλεκτοὺς τοὺς ἀκολούθους του, ϗ δίδωντάς του ϗ ὁ Περχάλης ἄλλην βοήθειαν ἐσυκώθη ϗ

ἦλθεν

ἦλθεν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, καὶ ἐπῆρε τοὺς τόπους τοῦ πατρός του, ὄχι τόσον μὲ πόλεμον, ὅσον ἀπὸ τὴν καλήν του φήμην. Συνέβη δὲ ἀπὸ τοῦτο πρᾶγμα νὰ αὐξήσῃ ἡ δύναμίς του περισσότερον. διότι ὅσοι ἦσαν εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους διδαγμένοι πρότερον μὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ πατρός του τοῦ Χαϊντάρ, καὶ μὴ παῤῥησιαζόμενοι διὰ τὸν φόβον τοῦ Γιακοὺμπ, εὐθὺς τὸν ἐδέχθησαν μετὰ μεγάλης χαρᾶς, καὶ τοῦ ἔταξαν νὰ τοῦ ἀκολουθήσουσιν ὅπου θέλει νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ. Καὶ οὕτως ὑπῆγε καὶ ἐπῆρε μίαν χώραν μεγάλην, λεγομένην Σουμακίαν μὲ πόλεμον, κρουσεύοντας καὶ λεηλατοῦντας ὅλα της τὰ περίχωρα. Ἔστησεν ἀπὸ τοῦτο μέγα ὄνομα, τὸ ὁποῖον πολλάκις τοὺς δειλοὺς κάνει ἀνδρείους, καὶ τοὺς ἀνδρείους δειλούς. Τοῦτο ἔκαμε καὶ τὸν Ἰσμαὴλ νὰ ἐπιχειρισθῇ πράγματα ὁποῦ εἰς τὸν νοῦν του προτήτερα δὲν τὰ ἐλογίαζεν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔλαβε τὴν Σουμακίαν, ἐσυμβουλεύθη μὲ τοὺς φίλους του, ἄλλο πλέον νὰ μὴ γυρεύσῃ, παρὰ τὸ Βασίλειον τῆς Περσίας. Βλέποντας δὲ τὴν τύχην νὰ τοῦ βοηθᾷ εἰς τὰ πάντα, ἔπερνε θάρρος περισσότερον. καὶ δὴ λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Ταῦρον, χώραν πολυάνθρωπον καὶ πλουσίαν, καὶ θρόνον τῆς Βασιλείας τῶν Περσῶν, ἡ ὁποία παλαιὰ ἐλέγετο Τέρβα. Εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὴν Κασπίαν Θάλασσαν τεσσάρων ἡμερῶν δρόμον, τρέχωντας μὲ καλὸν ἄλογον ἐκεῖ ὁποῦ κλείουσιν αἱ σιδηραῖ πόρται, ἀνάμεσα τὰ βουνὰ, καὶ τὸ στενὸν τῆς θαλάσσης διὰ νὰ μὴ περνοῦσιν οἱ Σκύθαι.

Ὅτι, ὅταν ἀρχίνησεν αὐτὴ ἡ Αἵρεσις τῶν Τουρκῶν εἰς τὴν Περσίαν, ἄρχησε καὶ ἡ Αἵρεσις τοῦ Λουτέρου εἰς τοὺς Χριστιανούς.

Ὁ γοῦν Ἰσμαὴλ Σοφὴς ἐλθὼν εἰς τὴν Περσίαν, ἐκυρίευσεν αὐτὴν, καὶ ἅπλωσεν εἰς ὅλα τὰ μέρη ἐκεῖνα ἡ πίστις ὁποῦ πρῶτον ὁ πατήρ του ἐδίδαξεν, ἡ ὁποία ἄρχησεν εἰς τοὺς ͵αυϟθ΄. Ὀλίγον τίποτες ὕστερον ἐφάνη καὶ ὁ Λούτερος, σπείρωντας τὴν ὀλέθριον καὶ μιαρὰν αὐτοῦ Αἵρεσιν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀλαμανίας. Καὶ εἶναι πρᾶγμα θαύματος ἄξιον, ὅτι τὸν αὐτὸν καιρὸν ὁποῦ εἰς τοὺς Μωαμεθίτας ἐσυκώθη ἡ αἵρεσις τοῦ Χαϊντὰρ, τὸν αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς Χριστιανοὺς ἡ αἵρεσις τοῦ Λουτέρου.

Ὅπως ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς ἐκυρίευσεν ὅλην τὴν Περσίαν.

Ὁ δὲ τρόπος, ὁποῦ ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς ἐκυρίευσεν οὕτως εὔκολα τὴν Περσίαν, ἦτον τοιοῦτος. Ἀφ' οὗ ἀπέθανεν ὁ Γιακοὺμπ ὁ θεῖός του, ἀφίνοντας δύω παιδία, Ἄλβαντα, καὶ Μορατχμαῖον, ἐμάχοντο περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ πατρός τους. Τούτων δὲ μαχομένων, γίνεται εἰς τοὺς Πέρσας

ἐμφύ-

ἐμφύλιος πόλεμος. τινὲς μὲν γὰρ ἐβοήθουν τὸν Ἄλβαντα, τινὲς δὲ τὸν Μορατχμαὸν. Ἐνίκησεν ὅμως ὁ Ἄλβαντας, καὶ ἐδίωξε τὸν Ἀδελφόν του τὸν Μορατχμαὸν, φονεύωντας πολλοὺς Ἄρχοντας Πέρσας βοηθοὺς του. εἰς τοιαύτην γοῦν σύγχυσιν ἔφθασε καὶ ὁ Ἰσμαὴλ Σοφής. Συγχυσμένοι δὲ ὄντες οἱ Πέρσαι ὑπὸ τῆς ἀλληλομαχίας τῶν δύο ἀδελφῶν, ἄνοιξαν εὐθὺς τὰς πόρτας τοῦ Κάστρου, καὶ ἐδέχθησαν μετὰ χαρᾶς τὸν Ἰσμαὴλ Σοφήν. Ὁ δὲ Ἄλβαντας τοῦτο ἰδὼν, ἔφυγε μὲ τινὰς ὀλίγους, καὶ ἦλθε καὶ ἐφυλάχθη εἰς ἕνα Κάστρον λεγόμενον Σκίρρα, Εἰσεβαίνωντας δὲ ὁ Ἰσμαὴλ εἰς τὸ Κάστρον, πρῶτον μὲν ἔκοψε μερικοὺς τῶν ἐκ τοῦ μέρους τοῦ Ἄλβαντος, ἔπειτα ἐχάλασε τὸν ὡραιότατον τάφον τοῦ Γιακοὺμπ. εἶχον δὲ οἱ Πέρσαι συνήθειαν νὰ κτίζουν πλουσίους τάφους τῶν Βασιλέων τους εἰς πολυχρόνιον ἐνθύμησιν. Ὁ γοῦν Ἰσμαὴλ Σοφὴς, διὰ νὰ ἀφανίσῃ τὸ μνημόσυνον τοῦ Γιακοὺμπ παντελῶς ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ἔκαμε καὶ ἐχάλασε τὸν τάφον του, καὶ διατὶ αὐτὸς ἐφόνευσεν ἀδίκως τὸν πατέρα του, εὔγαλεν ἔξω τὰ κόκκαλά του, καὶ τὰ ἐσκόρπισεν εἰς ὅλην τὴν Χώραν. Ἔπειτα μαθὼν πῶς οἱ δύο ἀδελφοὶ Ἄλβαντας καὶ Μορατχμαὸς ἐσυμφώνησαν νὰ ἔλθουσιν ἐπάνω του, ἄνοιξε τὴν παλαιὰν Ἁρματοθήκην τῶν Περσῶν, καὶ ἁρμάτωσε πολὺν λαὸν, καὶ εὐγῆκεν ἐρχόμενος πρὸς αὐτούς. Καὶ πρῶτον ὑπαντᾷ τὸν Ἄλβαντα, ἐρχόμενον εἰς τὰ βουνὰ τὰ λεγόμενα Νυμφάδες, σύνορα τῆς Ἁρμενίας καὶ Ἀσυρίας, καὶ εὑρίσκωντάς τον, ὁποῦ εἶχε τοὺς ἀνθρώπους του, καὶ ἔκοπταν τὸν λόγγον νὰ κάμῃ δρόμον νὰ περάσῃ, τὸν ἐπλάκωσε τόσον ἔξαφνα; ὁποῦ δὲν εἶχε καὶ καιρὸν νὰ ἁρματωθῇ καλά. ὅθεν κατὰ κράτος τὸν ἐνίκησε, κατακόπτωντάς τον εἰς λεπτὰ κομμάτια. Ἔφυγον δὲ καὶ πολλοὶ, μὴ δυνάμενοι οἱ τοῦ Ἰσμαὴλ νὰ τοὺς δώσουσι διὰ τὸν κόπον τοῦ δρόμου καὶ τὸν ἐξαφνικὸν πόλεμον. ὅθεν ἀναπαύθησαν ἐκεῖ νικηταὶ ἡμέρας τινὰς, καὶ εὐθὺς τὰ περίχωρα ἐκεῖνα ὅλα τὸν ἐπροσκυνήσαν, καὶ ζοφήματα τοῦ ἔδωσαν, καὶ πᾶσαν ἄλλην βοήθειαν. Ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν Σκίρραν, καὶ ἐπροσκυνήσαν τον πάντες. αὐτὸς δὲ ἐδίδασκε τὴν νέαν πίστιν, ὄχι πλέον εἰρηνικῶς, ἀλλὰ ἀναγκαστικῶς, γράφωντας ὁρισμὸν, εἴτις δὲν ἀφίσῃ τὴν παλαιὰν πίστιν, καὶ νὰ πιστεύσῃ τὸν νόμον τοῦ Ἀλῆ, νὰ θανατώνεται μὲ πικρὰς τιμωρίας. ὅστις δὲ πάλιν πιστεύσῃ, νὰ λαμβάνῃ μεγάλας τιμὰς καὶ δωρεάς. καὶ οὕτως εἰς ὀλίγον καιρὸν εἰς ὅλους ἐβεβαίωσε τὴν νέαν πίστιν. Καὶ ἀφοντότες ἄρχισεν, ὡς Βασιλεὺς, νὰ δίδῃ καὶ λουφάδες πλουσιωτάτους καὶ μεγάλας δωρεάς. ἁρμάτωσε δὲ καὶ τὸ φουσάτον του καλλίτερα μὲ παλαιὰ ἅρματα ὁποῦ εὕρηκεν ἐκεῖ εἰς τὴν Σκίρραν, τὰ ὁποῖα, ὡς λέγουσιν, εἶναι ὅλα ἀπὸ Διμισκί. τὸ ὁποῖον Διμισκὶ γίνεται εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ τὸ χαλκεύουσιν ἀπὸ σίδηρον καὶ ἀτζάλι, μὲ κάποιον νερὸν χορταρένιον, ὁποῦ εἰς ἄλλον τόπον δὲν γίνεται. Μετὰ ταῦτα ἔλαβε καὶ τὴν Σάφαν, τὴν πάλαι λεγομένην Σοῦσαν, ἥτις ἦτον Βασιλεία τοῦ Δαρείου. Ἀπ' ἐκεῖ ὥρμησεν εἰς τὴν Ἀσυρίαν νὰ διώξῃ τὸν Μορατχμαὸν ἀπὸ τὴν Βαβυλωνίαν. ὁ ὁποῖος βλέπωντας τὸ τί ἔπαθεν ὁ ἀδελφός του, ἔφυγεν Περὶ τοῦ Διμισκὶ ὅπως γίνεται.

εἰς

εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς Βασιλείας. οἱ δὲ ἄνθρωποι τῆς Ἀσυρίας ἐδέχθησαν ἀσπασίως τὸν Ἰσμαὴλ. Ἔλαβε δὲ καὶ ἐκεῖ Κάστρη καὶ χώρας μερικὰς, καὶ πάλιν ἐστράφη εἰς τὴν Ἀρμενίαν, καὶ ἐκατάστησε φύλακας, καὶ Κριτὰς εἰς τὰ Κάστρη ὁποῦ ἔλαβεν.

Ἔπειτα ἀνέβη εἰς τὰ μέρη τῆς Κασπίας Θαλάσσης, νὰ ὑποτάξῃ καὶ ἐκεῖ τοὺς Ἀλβανοὺς, Ἴβηρας, καὶ Σκύθας, οἱ ὁποῖοι, ὑποτασσόμενοι πρότερον τῆς Βασιλείας τῶν Περσῶν, τότε διὰ τὰ σκάνδαλα ἀποστατήσαντες, δὲν ἦλθον νὰ προσκυνήσουσι τὸν Ἰσμαὴλ. καὶ οὕτως μὲν ἦτον εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Περὶ τοῦ Τεχὴλ, ὅτι ἄρχησε νὰ συνάξῃ φουσάτον.

Ὁ δὲ Τεχὴλ, ὁποῦ πρότερον εἴπαμεν, πῶς ἦτον ἐρημίτης, καὶ ἐμίσα δόξαις, καὶ τιμαῖς, τὸν ὁποῖον ζωνικῶς τὸν ἐκατέβασαν ἀπὸ τὸ βουνὸν, βλέποντας καὶ αὐτὸς πῶς εἰς τὰ μέρη τῆς Ἀρμενίας, καὶ τῆς μικρᾶς Ἀσίας διδάσκοντας τὴν αὐτὴν νέαν πίστιν, τοῦ ὑποτάσσοντο πολλοί· βλέποντας δὲ καὶ τὸν Ἰσμαὴλ, ὅτι ἀπὸ μικρὸς καὶ ταπεινὸς ἄνθρωπος ἔγινε μέγας Βασιλεὺς μὲ τὴν διδαχὴν ταύτης τῆς πίστεως, ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ κάμῃ τὰ ὅμοια. ὅθεν συνάξας καὶ αὐτὸς μερικὸν στράτευμα, ἄρχησε νὰ κουρσεύῃ καὶ νὰ λεηλατῇ εἰς τὴν Ἀνατολὴν τοὺς τόπους τῶν Τουρκῶν, συνάσσοντας κατὰ μικρὸν καὶ φουσάτον περισσότερον.

Ὅπως ἄρχησεν ὁ πόλεμος τοῦ Τεχὴλ μετὰ τῶν Τουρκῶν.

Πρῶτον λοιπὸν ὁ Τεχὴλ ἐσυνάξεν ἔξη χιλιάδας ἀνθρώπους εἰς τὴν χώραν ὁποῦ λέγεται Τάσκια, κάνοντες ὅλοι ὁμοῦ ὅρκους, ἐὰν οἱ Τοῦρκοι ἔλθουν πρὸς αὐτοὺς μὲ πόλεμον, νὰ πολεμήσουσι διὰ τὴν νέαν πίστιν ὅσον νὰ ἀποθάνουσιν. Ὑπεσχέθησαν δὲ καὶ τοῦ Τεχὴλ, νὰ δώσουσι διὰ λόγου του καὶ διὰ τὴν πίστιν ὁποῦ τοὺς ἐδίδαξε, καὶ ταῖς ψυχάς τους, καὶ τὰ κορμιά τους. Ὁ δὲ Τεχὴλ, βλέποντας τοιαύτην ὑποταγὴν καὶ πίστιν, καὶ ὅτι λουφάδες δὲν ἔχει νὰ τοὺς μοιράζῃ, ἐπρόσταξεν, ὅτι ὅποιος δὲν πιστεύσει εἰς τὴν νέαν πίστιν, νὰ ἁρπάζουσι τὰ ὑπάρχοντά του. Τοῦτο δυνατὰ ἐτάραξε τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ἔκαμε τοὺς ἀνθρώπους, νὰ φεύγουσι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, καὶ πολλοὶ ἔδραμαν εἰς μίαν χώραν μεγάλην τῆς Ἀσίας, Ἰκόνιον λεγομένην, καὶ ἐφυλάχθησαν ἐκεῖ. Ὁ δὲ Τεχὴλ ἔκαμεν ἄλλον ὁρισμὸν, ὅποιος πιστεύσει τὴν διδαχήν του νὰ γλυτώνῃ τὰ ὑπάρχοντά του καὶ τὴν ζωήν του. ὅποιος δὲ ἀπειθήσει νὰ χάνῃ καὶ πράγματα καὶ ζωήν. ὅθεν ἔδραμον πολλοὶ ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ θανάτου, καὶ τὸν ἐπροσκύνουσαν. Εἰς δὲ ὀλίγας ἡμέρας τοῦ ἔστειλεν ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς Ἀποκρισαρίους, λέγοντάς του νὰ μὴν ὀκνεύῃ νὰ στερεώνῃ τὴν πίστιν τοῦ διδασκάλου του, καὶ αὐτὸς νὰ τοῦ στείλῃ ὅσην βοή-

βοήθειαν χρειάζεται. Τοῦτο τὸ ἔκαμεν ὁ Ἰσμαὴλ ἐπιθυμῶντας, ὡς νέος, νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ τὸν Σουλτὰν Μπαγιαζίτην, ὅτι εἶχεν ἔχθραν μὲ τοῦτον. τὸ μὲν, διὰ τοὺς πολέμους ὁποῦ ὁ Μπαγιαζίτης, προλαβὼν, ἔκαμεν εἰς τὴν Περσίαν, τὸ δὲ, διὰ νὰ στερεώσῃ καὶ τὴν καινούργιαν πίστιν τοῦ Ἀλῆ.

Περὶ τῶν Πρέσβεων ὁποῦ ἔστειλεν ὁ Ἰσμαὴλ εἰς τοὺς Βενετίκους.

Ἀκόμι ἔστειλε καὶ Ἀποκρισιαρίους εἰς τοὺς Βενετίκους, ζητῶντάς τους, πρῶτον μὲν, νὰ εἶναι στερεὰ ἡ ἀγάπη ὁποῦ ἔκαμαν μὲ τὸν πάππον του τὸν Οὐζοὺμ Κασοὺμ, ὅταν εἰς τὴν Ἀρμενίαν πρὸς αὐτὸν ἔστειλαν Ἀποκρισιαρίους, τὸν Καταρὴ Τζένον, τὸν Ἰωάσαφ Μπάρπαρον, καὶ Ἀμβρόσιον τὸν Κονταρῖνον, δεύτερον, νὰ τοῦ στείλουσι μαστόρους νὰ τοῦ λύσουσι λαμπάρδαις μπρούντζιναις. καὶ τρίτον, νὰ βγάλουσι τὴν ἀρμάδα τους νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀνατολῆς, καὶ αὐτὸς νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὴν στερεὰν, νὰ πολεμήσουσι τὸν Τοῦρκον, καὶ ἔτζι θέλουσι γλυτώσει καὶ τοὺς τόπους ὁποῦ τοὺς ἐπήρασιν οἱ Τοῦρκοι.

Ἀπόκρισις τῶν Βενετίκων.

Οἱ δὲ Βενέτικοι τὴν μὲν φιλίαν ἀπεκρίθησαν νὰ φυλάξουσι, πόλεμον δὲ νὰ κάμουσι μὲ τὸν Μπαγιαζίτην δὲν ἠθέλησαν, λέγοντες, πῶς δὲν εἶναι δίκαιον νὰ χαλάσουσι τὴν ἀγάπην, ὁποῦ μὲ τοῦτον ἔκαμαν ἀπ᾿ ἐδῶ καὶ πέντε χρόνους. διότι μήτε ὁ πάππους του ὁ Κασοὺμ δὲν τὴν ἐχάλασε ποτὲ, ὅταν ὁ Μπαγιαζίτης ἐπολέμει μὲ ταύτους, καὶ μάλιστα ὁποῦ τοῦ ἐζήτησαν βοήθειαν, καὶ διὰ νὰ φυλάττῃ τὴν ἀγάπην τοῦ Μπαγιαζίτη, δὲν τοὺς ἔδωσε. προφασιζόμενοι ἀκόμι, ὅτι οἱ Αὐθένται τῆς Δύσεως ὅλοι ἐσυμφώνησαν νὰ ἔλθουν μὲ πόλεμον ἐπάνω τους, καὶ εὑρίσκονται διὰ τὸ παρὸν εἰς μεγάλον φόβον. ἀλλὰ ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ ἔλθῃ καιρὸς ἐπιτήδειος, θέλει γένῃ καὶ πόλεμος μετὰ τοῦ Μπαγιαζίτη, ὅτι εἶναι ἐχθρὸς τῶν Χριστιανῶν. Καὶ οὕτως εὔγαλαν τοὺς Ἀποκρισιαρίους, στερεώνοντες μόνον τὴν ἀγάπην. δίδοντάς τους δὲ καὶ μεγάλα χαρίσματα, τοὺς ἔστειλαν μὲ τὰ κάτεργά τους εἰς τὴν Κύπρον, καὶ ἀπ᾿ ἐκεῖ ἐπέρασαν εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ἦλθον εἰς τὸ Χαλέπι, καὶ ἐκεῖ ἐσώθησαν μὲ τὸν Πιέρον Τζένον Ἄρχοντα Βενετζάνον, καὶ Κόνσολον τοῦ Χαλεπίου, καὶ συνωμίλησαν κρυφίως. Ταῦτα μαθὼν ὁ Μπαγιαζίτης, ἔστειλεν εἰς τὸν Καμψὼν Γαύριον, Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου, παραπονούμενος, ὅτι δὲν ἔπρεπε εἰς τὴν ἀγάπην ὁποῦ ἔχουσι, νὰ ἀφίσῃ τοὺς Ἀποκρισιαρίους τῶν Περσῶν, ὁποῦ εἶναι πάντοτε ἐχθροὶ, νὰ περνοῦσιν ἀπὸ τοὺς τόπους του. Ὁ δὲ Καμψὼν Γαύριος ταῦτα μαθὼν, ἔστειλεν εἰς τὴν Τρίπολι, Βερούτι, Χαλέπι, Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἔφερε καὶ ἐφυλάκωσεν εἰς τὴν

τὴν Αἴγυπτον ὅλους τοὺς Βενετίκους πραγματευτάδες καὶ Κονσόλους, καὶ μόλις μὲ ἕνα χρόνον τοὺς ἠλευθέρωσε, καὶ δύο τοὺς ἐθανάτωσε.

Πῶς ὁ Τεκὲλ ἐνίκησε τοὺς δύο Ἀνεψιοὺς τοῦ Μπαγιαζίτη.

Ὁ Δὲ Τεκὲλ ἦλθε μὲ πολλὴν δύναμιν εἰς τὸ Ἰκόνιον, καὶ πολλοὺς τόπους ἐπέρασε, καὶ πολλοὶ ἔδραμον εἰς τὴν νέαν πίστιν. Ὤρμησαν δὲ τὰ μέρη τοῦ Ἰκονίου οἱ δύο ἀνεψιοὶ τοῦ Μπαγιαζίτη, Ὀρχάνης, καὶ Μεεμέτης, παιδία τῶν δύο του ἀδελφῶν τῶν ἀπεθαμμένων, Ἐλμηψὰν, καὶ Σανσὼν. Οὗτοι λοιπὸν εὐγῆκαν μὲ τὴν στρατείαν, ὁποῦ εἴχασι, νὰ πολεμήσουσι τὸν Τεκέλ. ἀλλὰ ἡ νεότης τους, καὶ τὸ νὰ μὴν ἔχουσι πρᾶξιν εἰς τοὺς πολέμους, τοὺς ἔκαμε νὰ νικηθοῦσι, καὶ νὰ γυρίσουσιν ὀπίσω μὲ ἐντροπήν. Ὁ δὲ Τεκὲλ ἦλθε νικητὴς εἰς τὴν Ἄγγυραν, καὶ ὁ Χορκοὺθ, ἕνας υἱὸς τοῦ Σουλτὰν Μπαγιαζίτη, συναθροίζωντας φουσάτα ἀπὸ τὴν Μαγνησίαν, ὁποῦ ἦτον, καὶ ἀπὸ τὴν Τύρον, καὶ Φώκαις, ἡτοιμάζετο καὶ αὐτὸς νὰ εὔγῃ εἰς πόλεμον. Ὁμοίως καὶ ὁ Γιουνοῦς Μπασίας, Μπεηλέρμπεης τῆς Ἀνατολῆς, ἡτοιμάσθη καὶ αὐτὸς μὲ τὸ στράτευμά του. ἔγραψε δὲ καὶ εἰς τὸν Ἀχμὲτ τὸν ἄλλον υἱὸν τοῦ Σουλτὰν Μπαγιαζίτη, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν Ἀμάσειαν, νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς ἀπ᾽ ἐκεῖ νὰ βάλλουσιν εἰς τὸ μέσον τὸν Τεκέλ. Καὶ αὐτοὶ μὲν οὕτως ἐβουλεύθησαν, καὶ ἡτοιμάσθησαν. ὁ δὲ Τεκὲλ εἰς μίαν ὥραν ἐχάλασε τὰς βουλάς τους. διότι, πρὸ τοῦ νὰ ἑτοιμασθοῦσιν αὐτοὶ, αὐτὸς ἔφθασεν ἔξαφνα εἰς τὰ βουνὰ τῆς Προύσης, καὶ εὑρίσκωντας τὸν Μπεηλέρμπεην, ὁποῦ ἀκόμι ἐσύναζε λαὸν, τὸν ἐκτύπησε, καὶ τὸν ἐνίκησε, κόπτωντάς του ἑπτὰ χιλιάδας ἀζάπιδες, ἀνθρώπους χωρικοὺς καὶ ἀπαιδεύτους εἰς τὰ πολεμικὰ, ἀλλὰ καὶ καβαλαρέους περισσούς. τοὺς δὲ λοιποὺς φεύγοντας ἐδίωκε. διότι τότε του ἦλθε καὶ βοήθεια ἀπὸ τὸν Ἰσμαήλ. Ἐφαίνοντο δὲ κατ᾽ ἀλήθειαν οἱ Κεζιλμπάσιδες φοβεροὶ εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ ἀπὸ τὴν ὁρμὴν, καὶ ἀπὸ τὸ σχῆμα. διότι ἐκεῖνο τὸ κόκκινον φακιόλιον, ἀσυνήθιστον πρᾶγμα ὄντας, τοὺς ἔδειχνε κοκκίνους, ὡσὰν φονίσκους. Ὁ γοῦν Τεκὲλ, ἀφ᾽ οὗ ἐνίκησε τοὺς Τούρκους, ἀνέπαυσεν ὀλίγον τὸ φουσάτον του, ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὴν Κουτεγίαν χώραν μεγάλην, εὑρισκομένην εἰς τὸ μέσον τῆς μικρᾶς Ἀσίας, εἰς τὴν ὁποίαν κατοικεῖ πάντοτε ὁ Μπεηλέρμπεης τῆς Ἀνατολῆς, καθὼς ὁ Μπεηλέρμπεης τῆς Σερβίας κατοικεῖ εἰς τὴν Σοφίαν. Ταύτην τὴν χώραν ἐσπούδασεν ὁ Τεκὲλ νὰ πάρῃ, διότι ἔμαθε πῶς εἶναι ἐκεῖ πολὺς πλοῦτος φυλαγμένος πολλῶν πλουσίων ἀνθρώπων περιχώρων, καὶ ὅτι ὁ Μπεηλέρμπεης μὲ τοὺς ἐδικούς του εἶναι ἐκεῖ μέσα φυλαγμένος. τὴν ὁποίαν πολεμήσας, καὶ πολλοὶ φόνοι καὶ αἱματοχυσίαι γενόμεναι ἐκ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἑτέρου μέρους, ὕστερον τὴν ἔλαβε. διότι, οὖσα περιτειχισμένη, ἔταξε τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἂν τὴν πάρουν, εἴτι ἁρπάσῃ καθ᾽ ἕνας,

νὰ

νὰ εἶναι ἐδικόν τε, κ᾽ ὅποιος ἀνέβη εἰς τὰ τειχία, νὰ λαμβάνῃ μεγάλα χαρίσματα. Ὅθεν κ᾽ μὲ πλέα προθυμίαν ἐπολέμεν, κ᾽ εἰς τὰ τειχία πολλάκις, ὄχι μόνον μὲ σκάλαις ἐπίμασαν νὰ ἀνέβεν, ἀλλὰ καὶ εἰς ταῖς πλάταις ἕνας τε ἄλλε ἐπατῶσαν διὰ νὰ ἀνέβεν, κ᾽ οἱ Τῦρκοι ἀποπάνω μὲ τεφέκια, μὲ σαΐταις, κ᾽ μὲ πέτραις τὰς ἐμπόδιζαν. Τέλος πάντων πόσος φόνος ἔγινεν, ὥστε ὁπε πατῶντες ἐπάνω εἰς τὰ νεκρὰ κορμία, ἀνέβησαν εἰς τὰ τειχία, κ᾽ φθάνοντες εἰς τὰς πόρτας ταῖς ἄνοιξαν, κ᾽ ἐσέβησαν μέσα ὅλοι οἱ Κεζιλμπάσιδες, κ᾽ τρέχοντες ἔνθεν κἀκεῖθεν μετ᾽ μεγάλε θυμε, ἐφόνευον, κ᾽ ἥρπαζον ἔτι καθ᾽ ἕνας ἔμπροσθά τε εὕρισκεν. Ἔδραμον δὲ κ᾽ εἰς τὸ ὡραιότατον παλάτιον τε Μπελέρμπεη, τὸ ὁποῖον ἦτον μὲ ὡραιοτάτην μαρμάρων κατασκευὴν κτισμένον. κ᾽ πρῶτον μὲν τὸ ἐξαγύμισαν, κ᾽ τὸν Μπελέρμπεην μὲ τὰς γυναῖκας, παιδία, κ᾽ φαμελίαν ὅλην ζωντανὲς ἐπίασαν, ἔπειτα τὸ ἐκατάκαυσαν.

Ὅπως ὁ Τεκὲλ ἐνικήθη ἀπὸ τὰς Τύρκες, κ᾽ τελείως ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν.

Ἀφόντις δὲ ὁ Τεκὲλ ἔλαβε τὴν Κετεγίαν, καὶ τὸ φουσάτον τε ἐχόρτασε πλῦτον, κ᾽ κερδέματα, ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ νὰ πάρῃ κ᾽ τὴν Πρῦσαν, πρώτην χώραν τῆς Βιθυνίας. ἐπειδὴ δὲ τείχη δυνατὰ δὲν εἶχεν, ἐβελεύθη νὰ ἔλθῃ ἔξαφνα νὰ τὴν πατήσῃ, κ᾽ ὅπως ἡτοίμασε σκάλαις, κ᾽ ἄλλα ὄργανα πολεμικὰ ἐπιτήδεια νὰ ἔλθῃ.

Ὁ δὲ Σελτὰν Μπαγιαζίτης, ἀφ᾽ ὃ εἶδε κ᾽ ἐνικήθησαν οἱ ἀνεψιοί τε, κ᾽ ὁ Γιονὲς Μπασίας, καὶ ὁ Τεκὲλ μᾶλλον ἐνδυναμωθεὶς, ἐκηρύχθη Βασιλεὺς τῆς Ἀνατολῆς, ἔστειλε τὸν Ἀλῆ Μπασίαν, Μπεηλέρμπεην τῆς Ρέμελης, νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ἦτον δὲ ὁ Ἀλῆς Μπασίας ἀπὸ τὴν Βεργαρίαν, ἄνθρωπος ἔντιμος εἰς τὰ Βασίλεια, κ᾽ πολλὰ προκομμένος εἰς τὰς πολέμες, ἀπὸ τὸν καιρὸν τε Σελτὰν Μεεμὲτ, Πάππος τε Μπαγιαζίτη. Οὗτος λοιπὸν ἔλαβε μαζί τε ὅλον τὸ ἄνθος τῆς καββάλας, σιναγμένες ἀπὸ τὸ Ἐλμπασάν, Μπόσναν, Σερβίαν, Σκλαβενίαν, Ρέμελην, καὶ ἑπτὰ χιλιάδας Γιαννιτζάρες ἐκλεκτὰς, καὶ ἐπιτηδείες εἰς τὰ πολεμικά· καὶ περνῶντας ἀπὸ τὴν Καλλιέπολιν εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη τῆς Τρωάδος, καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ ἔστειλε γράμματα εἰς τὰς υἱὲς τε Βασιλέως, τὸν Χορκὸθ, κ᾽ Ἀχμέτην, κ᾽ εἰς ὅλα τὰ φλάμπερα τῆς Ἀνατολῆς, νὰ σιναχθῶσιν εἰς τὴν Γαλατίαν. Ὁ δὲ Τεκὲλ μαθὼν, ὅτι σιναζεται βαρὺ στράτευμα νὰ ἔλθῃ ἐπάνω τε, ἄφησε τὰ βενὰ τῆς Πρέσης, κ᾽ ἐγύρισεν ὀπίσω εἰς τὴν Γαλατίαν.

Ὁ δὲ Ἀλῆς Μπασίας, μαθὼν τὸν δρόμον τε Τεκὲλ, ἔδραμε νὰ τὸν προ-

προλάβῃ ἀπ' ἐμπρὸς ἀπὸ ἄλλον δρόμον, περνῶντας τὸν Σάγγαριν ποταμὸν, πλὴν δὲν ἐδυνήθη. ἔφθασεν ὅμως μερικοὺς τοῦ ἀνθρώπους, ἀποσταμένους τοῦ δρόμου, ϗ λαβωμένους ἀπὸ τὸν πόλεμον, ϗ τοὺς ἐκατάκοψε. Διώκοντας δὲ ὁ Α'λῆς Μπασίας, ϗ φεύγωντας ὁ Τεκὲλ, ἔκαμεν ὁ Τεκὲλ εἰς τὸν δρόμον πρᾶγμα σκληρὸν, ϗ ἀπανθρωπον. Ε'παλούκωσεν εἰς τὸν δρόμον τὸν Γιονοῦς Μπασίαν, ὁποῦ ἔσυρνε μαζί του δεμένον, ϗ τοῦτο τὸ ἔκαμε, διὰ νὰ τὸν ἰδῇ εἰς τὸν δρόμον ἐρχόμενος ὁ Α'λῆς Μπασίας, ἢ νὰ φοβηθῇ, ἢ κἂν στεκόμενος, ϗ βλέπωντας τὸ ἐλεεινὸν ἐκεῖνο θέαμα, νὰ ἐμποδισθῇ ἀπὸ τὸν δρόμον του. Α'λλὰ ὁ ἀνδρειότατος ϗ φρονιμώτατος Α'λῆς Μπασίας μήτε ἐφοβήθη, μήτε ἐστάθη ἀπὸ τὸν δρόμον του, ἀλλὰ ἔτρεχεν ὡς λεοντάρι, νὰ φθάσῃ τὸν ἐχθρόν του, ἀναγκάζωντας ϗ τοὺς Α'γάδες, ὁποῦ εἶχε μαζί του, νὰ τρέχουσι μὲ τοὺς ἀνθρώπους τους, νὰ πιάσουσι τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ὁποῦ ἐτόλμησαν νὰ κάμουσι, λέγει, τοιαῦτα πράγματα. Λέγωντάς τους, πῶς εἶναι δίκαιον νὰ τιμωροῦνται τοιοῦτοι ἄνθρωποι, ὁποῦ δὲν σπλαγχνίζονται, ἀλλὰ δίδουσι τοιούτους πικροὺς θανάτους, ϗ ἐκαταχάλασαν τόσα Κάστρη ϗ τόπους, ϗ μήτε γυναῖκας, μήτε παιδία ἐσπλαγχνίσθησαν, ἀλλὰ ϗ τὰς Τζουμαγίας, ὁποῦ εἶναι Θεοῦ προσκυνήματα ἐκαταχάλασαν. Τῇ δὲ ἐρχομένῃ ἡμέρᾳ ἔφθασεν εἰς τὴν Α'γγυραν, ὁ δὲ Τεκὲλ ἔφυγε. ϗ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἦλθε ϗ ὁ υἱὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ Α'χμὲτ, μὲ δώδεκα χιλιάδας ἀνθρώπους. ἐχάρη δὲ ὁ Α'λῆς Μπασίας, ϗ προθυμώτερος ἔτρεχε. Βλέπωντας δὲ, ὅτι ἀπόστασαν οἱ πεζοὶ, τοὺς ἄφησεν ὀπίσω μὲ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, αὐτὸς δὲ ἐπῆρε μόνην τὴν καββάλαν, ἄλογα χιλιάδας δώδεκα, ϗ ἐδίωκε τὸν Τεκέλ. ἦλθε δὲ σιμὰ νὰ φθάσῃ τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ φουσάτου του εἰς τὸ βουνὸν, ὁποῦ λέγεται Ο'λίγα, μακρὰν ἀπὸ τὴν Α'γγυραν ὀλίγον τίποτε. προλαβὼν δὲ ὁ Τεκὲλ, ἀνέβη μὲ μικρὸν στράτευμα εἰς τὸ βουνόν. Ο' δὲ Α'λῆς Μπασίας ἔστειλεν ἐμπροσθὰ χίλια ἄλογα νὰ φυλάττουσι τὸ βουνὸν, νὰ μὴν ἔλθουσι παρευμέσα οἱ Κιζελμπάσιδες. οἱ δὲ Κιζελμπάσιδες δυνατὰ ἐπολεμοῦσαν μὲ τὰ τουφέκια ἀπὸ τὸ βουνὸν, ἐὰν ϗ νὰ ἦσαν ἀποσταμένοι ϗ ταλαιπωρημένοι τοῦ δρόμου. Τρέχωντας δὲ ὁ Α'λῆς Μπασίας εἰς τὸ ἕνα ϗ εἰς τὸ ἄλλο μέρος διὰ νὰ ἀναγκάζῃ τοὺς στρατιώτας του, ἐκλείσθη εἰς τὸ μέσον τῶν Κιζελμπάσιδων, ϗ ἐφονεύθη.

Οὕτως οὖν ἡ Τύχη ἐγύρισε τὰ πράγματα τῶν Τουρκῶν εἰς τὸ ἐναντίον, ϗ ἔχοντες παρ' ὀλίγον τὴν νίκην, ἐφάνησαν νικημένοι διὰ τὸν θάνατον τοῦ καλοῦ ἐκείνου Α'λῆ Μπασία. πλὴν, ἐὰν ϗ νὰ ἐπολεμοῦσαν ἀκόμι, ἀλλ' ὅμως ἐσοχάζοντο ϗ πῶς νὰ στραφοῦσιν ὀπίσω χωρὶς βλάβην. ὁ δὲ Τεκὲλ ἐπῆρε θάρρος μὲ τοὺς Κιζελμπάσιδες. Τρέχοντες δὲ ὧδε κἀκεῖσε μὲ ἀλαλαγμὸν, ἐβόων πῶς ἐνίκησαν. ὅμως ἀποσταμένα ὄντα ϗ τὰ δύο φουσάτα, ἔπαυσαν τὸν πόλεμον, ϗ μάλιστα οἱ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ Τεκὲλ, ὁποῦ ϗ πολλοὶ ἦσαν λαβωμένοι. Μετὰ ταῦτα ὁ Τεκὲλ ἐσυκώθη, ϗ ἦλθεν εἰς τὴν

Τάρ-

Τάρκιαν, κ᾽ ἀπ᾽ ἐκεῖ εἰς ταῖς λεγομέναις Κόκκιναις Πέτραις, ὅνθα τὸ πρῶτον ἐκαπίκα, εἰς ἕνα βουνὸν ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὴν χώραν Κελαίνῳ, διὰ μέσου τῆς ὁποίας τρέχει ὁ Μαρσύας ποταμὸς, ἐξάκουστος εἰς τοὺς Ποιητὰς, ὁ τὴν σήμερον λεγόμενος Μάρας. Οἱ δὲ Τοῦρκοι ἦλθον πρὸς τοὺς Γιαννιτζάρους, εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλέως τὸν Α᾽χμὲτ, πλέον νικημένοι παρὰ νικηταὶ, ἐπειδὴ ἔχασαν τὸν πρῶτόν τους, τὸν Α᾽λῆ Μπασίαν. Ο῾ δὲ Μπαγιαζίτης, μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ Α᾽λῆ Μπασία, ἔστειλεν εἰς τὸ φουσάτον ἄλλον Μπασαν, τὸν Γιουσοῦφ Μπασίαν, ἄνθρωπον φρόνιμον κ᾽ πρακτικὸν εἰς τὰ στρατιωτικά. ἐλθὼν δὲ εἰς τὸ φουσάτον, εὐθὺς ὁ υἱὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ Α᾽χμὲτ, τοῦ ἐπαράδωσεν ὅλην τὴν ἐξουσίαν, κ᾽ τὰ φουσάτα. Πέρνωντας δὲ τὰ φουσάτα ὁ Γιουσοῦφ Μπασίας, κ᾽ περνῶντας τὴν Α᾽μάσειαν, κ᾽ τὸ βουνὸν Νήραν, ἦλθεν εἰς τὴν Τασίαν χώραν, κ᾽ καταπκαίωντας τὰ περίχωρα ἐκεῖνα, ἐτζάκωσεν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ, ἔχωντας μαζί του ἕως τεσσαράκοντα χιλιάδας φουσάτον, πεζικὸν κ᾽ ἱππικὸν, μὲ κάθε ἄλλην πολεμικὴν ἑτοιμασίαν, κ᾽ πολλὰ τοφήματα. Ο῾ δὲ Τεκὲλ, βλέπωντας ὅτι ὁ Ι᾽σμαὴλ Σοφῆς δὲν τοῦ ἔστειλε καμίαν βοήθειαν ὡς τὴν ὥραν, κ᾽ μὴ ἔχωντας πλέον βοτάνι διὰ ταῖς λουμπάρδαις, κ᾽ σχεδὸν νικημένος ἀπὸ τοὺς Τούρκους εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Ο᾽λίγα, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς κ᾽ λαβωμένους ἐχώρισεν εἰς ἕνα μέρος, τοὺς δὲ καλοὺς ἀνέβασε μαζί του εἰς τὸ βουνὸν, κ᾽ ἐφυλάττετο εἰς τοὺς λόγγους, ὡσὰν εἰς Κάστρον, ἔχωντας σκοπὸν καμίαν ἡμέραν νὰ ἐξαφνίσῃ ἀπ᾽ ἐκεῖ τοὺς Τούρκους, ὅσον νὰ τοῦ ἔλθῃ βοήθεια ἀπὸ τὸν Ι᾽σμαὴλ. Εὑρισκόμενα δὲ ἐκεῖ τὰ δύο φουσάτα, ἐπολέμασι κ᾽ ἐκτυπῶντο ἀπὸ ὀλίγοι καθημερινῶς, κ᾽ οὕτω καθ᾽ ἡμέραν φονευόμενοι κ᾽ ἀπὸ τὰ δύο φουσάτα ὠλιγόστευαν. Τὸ γοῦν φουσάτον τῶν Τουρκῶν ἀναβαίνοντας συχνὰ εἰς τὸ βουνὸν, ἔκαμαν μέσα εἰς τὸν λόγγον δύο στράταις εὔκολαις.

Τοῦτο ἀναφέροντάς το εἰς τὸν Γιουσοῦφ Μπασίαν, αὐτὸς εὐθὺς ὥρισεν, ὅλοι οἱ Α᾽ζάπιδες νὰ ἀνέβουν ἀπὸ τὴν μίαν στράταν, κ᾽ οἱ Γιαννήτζαροι ἀπὸ τὴν ἄλλην, οἱ ὁποῖοι ἀνεβαίνοντες μὲ τέχνην θαυμαστὴν, ἐβαστοῦσαν τὰ σκουτάρια τους ἐπάνω εἰς τὰ κεφάλιά τους, διὰ νὰ δέχωνται ταῖς σαΐταις ὁποῦ ἔπεφταν ἀπὸ τὸ βουνόν. Καὶ οὕτως ἔφθασαν, κ᾽ ἀνέβησαν ὑψηλότερα ἀπὸ τοὺς Κεζιλμπάσιδες, ὅσον ὁποῦ τοὺς ἔβαλλαν ἀποκάτω τους. κ᾽ τότε ἄλλοι μὲ τουφέκια, ἄλλοι μὲ σαΐταις, ἄλλοι κυλῶντας πέτραις, ἔκαμαν μεγάλον φόβον εἰς ταύτους, κ᾽ ταραχήν. Ο῾ δὲ Τεκὲλ βλέπωντας, ἐσυνάξε τὸ φουσάτον του ὅλον, κ᾽ ἔφυγεν εἰς τοὺς πλέον βαθυτέρους λόγγους, κ᾽ τὴν νύκτα βλέπωντας ἀχαμναῖς ταῖς δυνάμεις του, ἔφυγεν εἰς τὴν μικρὴν Α᾽ρμενίαν. ἀφόντις δὲ ἐξημέρωσεν, ἀνέβησαν αἱ βίγλαι, κ᾽ δὲν εὑρήκασι μόνον τὰ μετερίζα τους, κ᾽ ὀλίγους λαβωμένους, οἱ ὁποῖοι τοὺς εἶπασιν, ὅτι ὁ Τεκὲλ μὲ τὸ φουσάτον του ἔφυγεν εἰς τὴν μικρὴν Α᾽ρμενίαν. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Γιουσοῦφ

νοῦς Μπασίας, ἐμετανόει πῶς δὲν ἐτριγύρισε προτήτερα τὸ βουνὸν νὰ μὴ τοὺς ἀφίσῃ νὰ φύγουσιν. εὔγαλεν ὅμως τὴν καββάλαν καὶ τοὺς ἐδίωξεν, ἀλλὰ εἰς μάτην ἐκοπίασε. διότι ὁ Τεκὲλ ἴξευρε καὶ ἦλθεν ἀπὸ ἄλλον δρόμον γλιγορώτερα εἰς τὴν μικρὴν Ἀρμενίαν. παγαίνωντας δὲ εἰς τὸν δρόμον πολλοὶ τῆς Αἱρέσεώς του τοῦ ἠκολούθησαν.

Διωχθεὶς οὖν ὁ Τεκὲλ τελείως ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, ὁ Γιοὺς Μπασίας ἔκαμε μεγάλην ἐξέτασιν, καὶ ὅσους εὗρε τῆς Αἱρέσεως ταύτης, εἰ μὲν καὶ ἐπολέμουν μετὰ τοῦ Τεκὲλ, τοὺς ἐθανάτωνε μὲ πολλαῖς τιμωρίαις, εἰδὲ καὶ ἐπίστευσαν μόνον, ἀλλὰ δὲν ἐπολέμουν, τοὺς ἐβούλωνε. Καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς ἐπέρασεν εἰς τὴν Ῥούμελην, καὶ τοὺς ἐδιαμέρισεν εἰς πολλοὺς τόπους εἰς τὴν Μπόσναν, εἰς τὴν Ἀρβανιτίαν, εἰς τὸν Μωρέαν, ἵνα μὴ στραφεὶς πάλιν ὁ Τεκὲλ, ὡς καὶ πρότερον τοῦ ἀκολουθήσωσιν.

Ἀρχὴ ἑτέρου πολέμου, ὁποῦ ἔκαμεν ὁ Μπαγιαζίτης μὲ τοὺς Υἱούς του.

ΑΦ' οὗ δὲ ὁ Τεκὲλ ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, γίνεται ἄλλος μεγάλος καὶ φοβερὸς πόλεμος, ὁ ὁποῖος ἔφερεν εἰς κίνδυνον καὶ ἀφανισμὸν τὴν Βασιλείαν τῶν Ὀτμανῶν, λαμπραὶ ὅπως οὖσαν καὶ περίβλεπτοι εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, τὸ ὁποῖον ἐπροσήμαινον κάποια σημάδια, ὁποῦ ἔγιναν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἕνας σεισμὸς φοβερὸς, ὁποῦ ὡσὰν αὐτὸς ἄλλος δὲν ἔγινε, καὶ ὕστερα ἕνα θανατικὸν φοβερὸν, ὁποῦ οἱ ζῶντες δὲν ἔφθαναν νὰ θάπτουσι τοὺς ἀπεθαμμένους. ἀπὸ τὰ ὁποῖα φοβηθεὶς ὁ Σουλτὰν Μπαγιαζίτης, ἐσυκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Ῥοδόπης, πλησίον τῆς Ἀδριανουπόλεως, διὰ πλέον ὑγιεινοὺς τόπους, διότι εἰς ὅλα τὰ παραθαλάσσια τῆς Θράκης ἦτον, ὡς εἴπομεν, μεγάλη θανατικοῦ θραῦσις. Ἐκεῖ δὲ εὑρισκόμενος εἰς ἀδυναμίαν μεγάλην τοῦ καρμίου, τὸ μὲν διὰ τὸ γῆρας, τὸ δὲ διὰ τὰ ῥευματικὰ, ἐσυμβουλεύθη μὲ τοὺς Μπασιάδες νὰ κάμῃ παραίτησιν τῆς Βασιλείας, καὶ νὰ δώσῃ τὸ σκαμνὶ ἑνὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς του υἱοὺς, διότι καὶ τοὺς τρεῖς ἔβλεπε νὰ εἶναι μεγάλοι καὶ ἄξιοι, καὶ εἰς τὰ πολεμικὰ πεπαιδευμένοι. Ὅθεν ἐφοβεῖτο, ἀφ' οὗ ἀπεθάνῃ, νὰ μὴ γένῃ μάχη ἀναμεταξὺ τῶν τριῶν, καὶ γένῃ σύγχυσις καὶ φθορὰ τῆς Βασιλείας. διὰ τοῦτο γοῦν ἐσυμβουλεύετο, ζῶντός του, ἀπὸ τοὺς τρεῖς νὰ κάμῃ ἕνα Βασιλέα, καὶ νὰ τοῦ παραδώσῃ ὅλην τὴν ἐξουσίαν, Κάστρη, Χώρας, φουσᾶτα, Ἀρμάδες, καὶ ὅπως οἱ ἄλλοι θέλουν τὸν προσκυνήσει μὲ ταπείνωσιν, καὶ ὅλος ὁ λαὸς νὰ τοῦ ὑποταχθῇ.

Περὶ τῶν Υἱῶν τοῦ Βασιλέως, καὶ πρῶτον περὶ τοῦ Ἀχμέτη.

Εἶχε δὲ ὁ Σουλτὰν Μπαγιαζίτης πέντες Υἱοὺς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀπέθαναν οἱ δύο, Μαωμὲτ, καὶ Ἀλησάκ. Ἔμειναν δὲ ἄλλοι τρεῖς, Ἀχμὲτ, Χορκοὺθ, καὶ Σελὴμ. ὅλοι τοῦτοι τελείας ἡλικίας, καὶ ἐξαίρετοι καθ᾽ ἕνας εἰς μερικὰς ἀρετάς. ὁ Ἀχμέτης ἦτον πολλὰ φρόνιμος εἰς τὴν βουλὴν, καλὸς εἰς τὴν γνώμην, καὶ εἰς τὰ πολεμικὰ ἐπιτήδειος. εἶχε δὲ καὶ δύο παιδία μικρὰ εἰς διαδοχὴν τῆς Βασιλείας, διὰ τοῦτο ὅλοι ἔλεγον πῶς αὐτὸς θέλει βασιλεύσει, καὶ ὅλοι εἰς αὐτὸν ἀπέβλεπον διὰ Βασιλέα, καὶ περισσότερον αὐτὸς ὁ Πατήρ του ὁ Μπαγιαζίτης.

Περὶ τοῦ Χορκοὺθ.

Ὁ δὲ Χορκοὺθ εἶχε δεξιὸν νοῦν εἰς τὰ μαθήματα, διὰ τοῦτο πάντοτε ἦτον εἰς τὴν Ἀνατολὴν, σπουδάζωντας εἰς τὰ μαθήματα τῆς Φιλοσοφίας. πλὴν ὁ Ἀχμὲτ τὸν ἐπερίσσευεν εἰς τὴν γνῶσιν, καὶ εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα. ὅμως ὁ Χορκοὺθ εἶχε πάντοτε ἐλπίδα νὰ τὸν κάμῃ ὁ Πατήρ του διάδοχον τῆς Βασιλείας, καὶ νὰ μὴν ἀλησμονήσῃ τὴν καλοσύνην ὁποῦ τοῦ ἔκαμε, δίδωντάς του τὸ Βασίλειον ὁποῦ ἦτον ἐδικόν του, προτήτερα τριάντα χρόνους. Διότι, ὅταν ἀπέθανεν ὁ Σουλτὰν Μεεμέτης, ὁ Πατὴρ τοῦ Μπαγιαζίτη, αὐτὸς ὁ Μπαγιαζίτης ἦτον εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὴν Ἀμάσειαν, καὶ τὸ παιδί του τοῦτος ὁ Χορκοὺθ ἦτον εἰς τὴν Πόλιν μὲ τὸν πάππον του. Οἱ γοῦν Γιαννήτζαροι, καίτινες Μπασάδες, Ἐπίτροποι τῆς Βασιλείας ὄντες, δὲν ἔκραξαν τὸν Μπαγιαζίτην νὰ τὸν κάμουσι Βασιλέα, ἀλλὰ ἔκαμαν τὸ παιδί του τοῦτον τὸν Χορκοὺθ. αἴτιοι δὲ τοῦ πράγματος ἦσαν ὁ Ἰσὰκ Μπασίας, καὶ Μεσὶθ Μπασίας. Ταῦτα μαθὼν ὁ Μπαγιαζίτης ἔδραμεν ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν, κλαίων πρὸς πάντας, καὶ ὀδυρόμενος τὴν ἀδικίαν ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν, καὶ δὲν τοῦ ἔδωσαν τὸν θρόνον τοῦ Πατρός του. Ἀλλὰ δὲν ἴσχυσε τίποτε μὲ τὰ δάκρυα, ἐὰν δὲν ἤθελε προσπέσῃ εἰς τὸ παιδί του, τὸ ὁποῖον ἔχοντας πολλὴν ἀγάπην εἰς αὐτὸν, εὐθὺς ἐκατέβη ἀπὸ τὸν θρόνον, καὶ ἀνέβασεν αὐτόν. Διὰ δὲ ἀμοιβὴν τῆς τοιαύτης καλωσύνης, τοῦ ἔδωσεν ὁ Πατήρ του νὰ ὁρίζῃ, τὴν Λυκίαν, Καρίαν, καὶ Γωνίαν, καὶ ὅλα τὰ παραθαλάσσια, ἀπὸ τὴν Κέρφον τῆς Ἀτπάλιας ἕως ταῖς Φώκαις.

Περὶ τοῦ Σελὴμ.

Καὶ πάλιν ὁ Σελὴμ, ὄντας δοσμένος παντελῶς εἰς τοὺς πολέμους, δὲν ὑπόφερε νὰ εἶναι ὑστερημένος ὅλως διόλου ἀπὸ τὴν Βασιλείαν, διὸ καὶ πάντοτε τὴν ἐγύρευε, μὲ τέχναις πολλαῖς. εἶχε δὲ εἰς τοῦτο βοηθοὺς καὶ τοὺς Γιαν-

Γιαννιτζάρους, οἱ ὁποῖοι πολλὰ τὸν ἀγαποῦσαν, ὅτι ἦτον ἀνδρεῖος, ϗ καλὸς πολεμιστής. Οἱ γοῦν Γιαννίτζαροι ἀγαπῶντες τοὺς πολέμους, διὰ νὰ αὐξαίνῃ ὁ λουφᾶς, ϗ νὰ λαμβάνουσι ϗ δωρεαῖς εἰς τοὺς πολέμους, ἀγαποῦσαν καλλήτερα τὸν πολεμικὸν Σελὴμ, παρὰ τὸν εἰρηνικὸν Μπαγιαζίτην. Ἦτον λοιπὸν ἀνάμεσα Σπαΐδων ϗ Γιαννιτζάρων, ϗ τῶν λοιπῶν τοῦ Ντιβανίου, θόρυβος ϗ ταραχὴ περὶ τοῦ, ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς νὰ λάβῃ τὴν Βασιλείαν.

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἀρματώθη διὰ ξηρᾶς ϗ διὰ θαλάσσης, ϗ ἦλθεν ἐπάνω εἰς τὸν Πατέρα του.

Ὁ Τοίνυν Σελὴμ, μαθὼν ὅτι ὁ Πατήρ του βουλεύεται νὰ κάμῃ διάδοχον τῆς Βασιλείας, ζῶντός του, ϗ ὅτι ἔχει σκοπὸν διὰ τὸν Ἀχμὲτ, εὐθὺς ἑτοίμασεν Ἀρμάδαν εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν, ϗ ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Τραπεζοῦντα εἰς τὸν Καφᾶ, ϗ ἀνταμώθη τὸν Μαωμὲτ τὸν Ταταρχάνην, τοῦ ὁποίου ἀπὸ καιρὸν τὴν θυγατέρα ἔλαβεν εἰς γυναῖκα, ϗ τὸν εἶχε πενθερὸν, μάλιστα δὲ ϗ μὴ θέλοντος τοῦ Πατρός του. Ἐφανέρωσε λοιπὸν τοῦ πενθεροῦ του τὴν γνώμην του, ζητῶντας ἀπὸ λόγου του ϗ βοήθειαν, ὡσὰν γαμβρός του, νὰ τοῦ δώσῃ, λέγωντάς του, ὅτι ἔχει βοηθοὺς ϗ τοὺς Γιαννιτζάρους, ϗ ὅτι εἶναι πρᾶγμα ἀναγκαῖον νὰ ὑπάγῃ, ὅτι ὁ Πατήρ του ἀποφάσισε νὰ κάμῃ Βασιλέα. ϗ εἰ μὲν ϗ μὲ λόγια δυνηθῇ νὰ τὸν καταπείσῃ, ἤδη καλὸν, εἰδὲ μὴ κἂν μὲ φουσᾶτον νὰ τοῦ δώσῃ φοβέραν, ϗ οὕτως, ἢ μὲ ἕνα τρόπον, ἢ μὲ ἄλλον νὰ λάβῃ τὴν Βασιλείαν. Ὁ δὲ Ταταρχάνης, ὡς πενθερὸς, τὸ ζήτημα τοῦ γαμβροῦ δὲν ἀπεστράφηκε, ϗ μάλιστα τοιοῦτον ζήτημα περὶ Βασιλείας. Ὅθεν ἐσυνάξέ του ϗ ἄλλα καράβια ἀπὸ τὴν Μαύρην Θάλασσαν, καὶ ἀπὸ ταῖς χώραις τοῦ Ντούναβι, ἀκόμι ἔδωσέ του καὶ δεκαπέντε χιλιάδες Καβαλάρους Ταταροὺς, τάσσωντάς του, ἂν κάμῃ πόλεμον μὲ τὸν Πατέρα του, νὰ τοῦ στείλῃ ϗ ἄλλην βοήθειαν ὅσην θέλει. Καὶ οὕτως ὁ Σελὴμ ἐπέρασε τὴν Πείσναν, ϗ Βλαχίαν, ϗ ἀπ' ἐκεῖ τὸν Ντούναβιν, ϗ ἦλθεν εἰς τὴν Χήλιαν, προστάσσωντας ϗ τὴν Ἀρμάδαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Βάρναν, τὴν πάλαι λεγομένην Διονυσούπολιν, σύνορα τῆς Μακεδονίας ϗ Θράκης. Καταβαίνωντας δὲ ϗ συνάζωντας ϗ ἄλλους ἀνθρώπους, ἔλεγεν, ὅτι πῶς ὑπάγει νὰ πολεμήσῃ τὴν Οὐγγρίαν. Μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Μπαγιαζίτης, ἐθαύμασε πῶς ὁ Σελὴμ ἄφησε τὴν Ἀνατολὴν χωρὶς φύλαξιν, ὁποῦ τοῦ Τεκὲλ ὁ πόλεμος ἀκόμι δὲν ἔπαυσε, ϗ αὐτὸς θέλει νὰ κάμῃ σεφέρι εἰς τὴν Δύσιν. ϗ μάλιστα ὁποῦ οἱ Οὔγγροι εἶναι γένος δυνατὸν ϗ πολεμικόν. Βλέπωντας δὲ τὸ στράτευμα, καὶ τὴν Ἀρμάδαν πῶς ἐπλησίασεν εἰς τὰ μέρη τῆς Θράκης, εὐθὺς ἐγνώρισε τὸν σκοπὸν τοῦ Σελήμ. μὲ ὅλον τοῦτο ἐλογίασε νὰ μὴ τὸν σκανδαλίσῃ, ἀλλὰ

μὲ

μὲ τὸ εἰρlωικὸν νὰ ἡμερώσῃ τlὼ γνώμlω του. Ἔστειλέ του λοιπὸν Ἀποκεισαρίους, συμβουλεύοντάς τον νὰ μὴ κάμῃ πόλεμον μὲ τοὺς Οὔγγρους, διότι καὶ ὁ Πάππους του τὸ ἐπιχειρεύθη, καὶ χαλῶντας πολὺ ἀσκέρι τίποτε δὲν ἐκατώρθωσε. διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς, ἐπειδὴ ἔχει ὀλίγον ἀσκέρι, ἂς ἡσυχάσῃ διὰ τὸ παρὸν, καὶ ἄλλlω φορὰν ἂς τὸ ἐπιχειρισθῇ, ὁπόταν ἔχῃ καὶ περισσότερον ἀσκέρι, νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ νικήσῃ. Ὁ δὲ Σελὴμ ἀπεκρίθη εἰς τοὺς Ἀποκεισαρίους, ὅτι εἶναι σκανδαλισμένος μὲ τὸν ἀδελφόν του τὸν Ἀχμὲτ, διότι τὸν καταφρονεῖ πολλὰ, καὶ διὰ τοῦτο ἄφησε τlὼ Τραπεζοῦντα, καὶ ἦλθεν εἰς τlὼ Δύσιν, νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ, νὰ πάρῃ τόπους μὲ τὸ σπαθί του, νὰ ἔχῃ εἰς ἀνάπαυσίν του. διότι οἱ τόποι, ὁποῦ τοῦ ἔδωσεν ὁ Πατήρ του, ὀλίγοι ὄντες, δὲν τὸν ἀναπαύουσι. καὶ μάλιστα, ὁποῦ τοῦ ἐπαρήγγειλε νὰ ἔχῃ ἀγάπlω μὲ τοὺς γειτόνους του ἐκεῖ, Ἴβηρας, καὶ Μιγγρέλους. Ὅτι δὲ ὁ Πατήρ μου λέγει, πῶς οἱ Οὔγγροι εἶναι δυνατοὶ εἰς τὸν πόλεμον, ἐγὼ δὲν ἔχω τοιαύτlω καρδίαν δειλlὼ νὰ φοβοῦμαι ποτὲ τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ πολέμου, ἀλλὰ μήτε παντελῶς διστάζω πῶς νὰ μὴ νικήσω τοὺς Οὔγγρους. ἐπειδὴ τὰ πρόσωπα, ὁποῦ ἴξευρεν ὁ Πατήρ μου ἄλλαξαν, διότι ἀπέθανεν ὁ Ματθίας ὁ Ῥήγας τῶν Οὔγγρων, ὁποῦ ἦτον ἄνθρωπος ἄξιος εἰς τοὺς πολέμους, καὶ τώρα εἶναι ὁ Βλαντίσλαος, ἄνθρωπος ἀπαίδευτος, καὶ ἐγὼ ἀπὸ μικρὸς συνηθισμένος νὰ μὴ φοβοῦμαι πόλεμον. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Πατήρ μου ἐμένα ἐκαταφρόνησε, καὶ τοὺς ἀδελφούς μου ὕψωσε καὶ ἐτίμησεν, ἐγὼ θέλω σπουδάξει νὰ ἀποκτήσω μὲ τlὼ δύναμίν μου τόπους νὰ τιμηθῶ ἀπὸ λόγου μου, νὰ μlὼ εἶμαι ἀπ' ἐκείνους μικρότερος εἰς τlὼ τιμlὼ, ἐπειδὴ εἶμαι μικρότερος εἰς τοὺς χρόνους, μάλιστα ὁποῦ ὁ Θεὸς, καὶ οἱ ἄνθρωποι βοηθοῦσιν ἐκεῖνον ὁποῦ γυρεύει πράγματα τῆς τιμῆς του. Οἱ γοῦν Ἀποκεισάριοι, βλέποντες τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης τοῦ Σελὴμ, ἄρχισαν νὰ τοῦ κάνουσι δωρεαῖς, ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ Πατρός του. Ἔδωσάν του λοιπὸν τlὼ Σαμάνδρειαν, χώραν μεγάλlω εἰς τὸ Μπελιγκράδι, εἰς τὰ σύνορα τῆς Οὐγγρείας, μὲ κάποια ἄλλα Καστέλια τοῦ τόπου. ἔταξάν του καὶ ἑβδομlωτα χιλιάδας φλωρία, καὶ ἐκατὸν φορεσίαις τζόχα, καὶ ἄλλαις τόσαις μεταξωταὶ καὶ σερασέρια, καὶ ξοφήματα πολλὰ διὰ τὸ φουσάτον του. Ὁ δὲ Σελὴμ τὰ μὲν δωρήματα ἐδέχθη, τοὺς δὲ Ἀποκεισαρίους δὲν ἀποφάσισεν, ἂν στρέφεται ὀπίσω, ἢ ὄχι. ὥστε ὁποῦ καθαρῶς ἐκατάλαβαν, πῶς δὲν ἄλλαξε καθόλου τὸν σκοπόν του. Γραφαῖς δὲ καὶ πεζοδρόμοι ἐρχόμενοι συχνὰ ἀπὸ τlὼ Πόλιν ἀπὸ κάποιούς του φίλους, ὁποῦ ἦσαν σιμὰ εἰς τὸν Πατέρα του, τοῦ ἔγραφαν νὰ σπουδάξῃ τὸ γοργώτερον νὰ ἔλθῃ, ὅτι ὁ Πατήρ του ἔκραξε τὸν ἀδελφόν του τὸν Ἀχμὲτ, καὶ ἔρχεται μὲ πολὺ φουσάτον.

Ὅπως οἱ Γιαννήτζαροι ἐναντιώθησαν, νὰ κάμῃ παραίτησιν ὁ Μπαγιαζίτης.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ὁ Μπαγιαζίτης ἄρχησε νὰ φανερώνῃ τὴν γνώμην του εἰς τινας τοῦ Ντιβανίου, καὶ τὴν βουλὴν νὰ βάλλῃ εἰς ἔργον. Ἐξεκοινήθη δὲ τὸ πρᾶγμα εἰς τοὺς Γιαννιτζάρους ἀπὸ τοὺς τέσσαρας Μπασάδες τοῦ Ντιβανίου, καὶ εὐθὺς ἄρχησαν μεγαλοφώνως νὰ λέγουν, δὲν θέλομεν ἄλλον Βασιλέα, παρὰ τὸν γέροντα τὸν Μπαγιαζίτην, τοῦ ὁποίου τριάντα χρόνους δουλεύομεν, μήτε στέργομεν νὰ ἀφίσῃ τὴν Βασιλικὴν τιμὴν, νὰ εἶναι ὡσὰν σᾶς ἰδιώτης ἐκεῖνος, ὅπου μὲ πολλοὺς κόπους, καὶ δυνατοὺς πολέμους, καὶ μὲ λαμπραῖς νίκαις ἦτον φοβερὸς εἰς τοὺς πάντας, καὶ αὔξησε τὴν Βασιλείαν τῶν Ὀτμανῶν εἰς τόσην μεγαλειότητα, ὅπου εὑρίσκεται· ὅτι ἔχει ἀκόμι δύναμιν νὰ κυβερνᾷ τὴν Βασιλείαν μὲ τὴν γνῶσιν καὶ φρόνησίν του, καὶ μὲ τὴν ὑποταγὴν ὅπου ὅλοι μας τοῦ ὑποτασσόμεθεν μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του. καὶ ὅταν ἔλθῃ καιρὸς νὰ γένῃ ἄλλος Βασιλεὺς, θέλει γένῃ ἐκεῖνος ὅπου εἶναι δίκαιον καὶ πρέπον, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Ὀτμανῶν. Καὶ τότε, ἐάν τις ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδία θέλει ἐναντιωθῇ, εὑρίσκει ἐναντίους τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. διότι, ἂν γένῃ τώρα ἄλλος Βασιλεὺς, ζῶντος τοῦ γέροντος, γίνουνται περισσότερα σκάνδαλα ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδία. Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα εἶπον οἱ Γιαννήτζαροι, πλὴν πλαστὰ, καὶ ὄχι κατ' ἀλήθειαν, ἀλλὰ διδαγμένοι ὄντες οὕτω ἀπὸ τοὺς πρώτους τοὺς Ὀνταπασίδες τους, οἱ ὁποῖοι Ὀνταμπασίδες ἦσαν δωροδοκημένοι ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ Σελήμ.

Ἀπόκρισις τοῦ Μπαγιαζίτη πρὸς τοὺς Γιαννιτζάρους.

Ὁ δὲ Μπαγιαζίτης, μὴ γνωρίζωντας τὰς βουλάς τους, ἀλλὰ νομίζωντας πῶς καὶ αὐτοὶ νὰ ἀγαποῦσι τὸν Ἀχμὲτ διὰ Βασιλέα, ἄρχησε νὰ τὸν ἐπαινῇ εἰς αὐτοὺς, πῶς εἶναι ἄξιος διὰ Βασιλεύς. Αὐτοὶ δὲ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ἀληθῶς ἄξιος εἶναι, καὶ καλὸς διὰ Βασιλεὺς, ἀλλ' ὅμως ὄχι ζῶντος τοῦ Πατρός του. διότι ἀκολουθοῦσι πολλὰ πράγματα ἄτοπα εἰς τὴν Βασιλείαν. Πρῶτον μὲν, ὅτι τάξις τοῦτο δὲν εἶναι τῶν Ὀτμανῶν. δεύτερον, ὅτι τὰ ἄλλα παιδία δὲν τὸ ὑποφέρουν. θέλει εἶσαι καὶ ὑποψία εἰς τοὺς Γιαννιτζάρους, πῶς δὲν εἶναι πιστοὶ εἰς τὸν Αὐθέντην τους, ζῶντος τοῦ γέροντος. Ἔτι δὲ ἔλεγον, πῶς χάνουσι καὶ τὰ χαρίσματα ὅπου ἔπερναν, ὅταν ἔκαναν νέον Βασιλέα.

Σιωπή-

Συνήθεια ὁποῦ εἶχον οἱ Γαννήτζαροι, ὅταν ἔκαναν νέον Βασιλέα.

Εἴχασι γὰρ συνήθειαν οἱ Γιαννήτζαροι, ὅταν ἔκαναν νέον Βασιλέα, ἀφ' οὗ ἤθελεν ἀποθάνῃ ὁ πρῶτος, νὰ κάνουσι διαρπαγὴν ὅλα τὰ ῥοῦχα τῶν ξένων πραγματευτάδων, ὅπου καὶ ἂν ἦσαν εἰς τοὺς τόπους τῆς Βασιλείας. Καὶ διὰ νὰ εἶναι ἀτιμώρητοι εἰς τὴν τοιαύτην μεγάλην ἀδικίαν τῶν ξένων, δὲν ἔστεργαν τὸν νέον Βασιλέα, ὁποῦ ἐγίνετον, ἐὰν πρῶτον δὲν ὤμνυεν εἰς τὸ κεφάλι του νὰ μὴ κακοποιήσῃ κανένα, εἰς ὅ,τι πταίσιμον καὶ ἂν ἔκαμε. καὶ διὰ τοῦτο τὴν σήμερον μὲ πολλαῖς τέχναις κρύπτουσι τὰ πάντα, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ Βασιλεὺς, ὅσον νὰ κάμουσιν ἄλλον. καὶ διὰ τὴν διαρπαγὴν ὁποῦ ἤθελον νὰ κάμουν εἰς τὰ ἐργαστήρια καὶ πράγματα τῶν πραγματευτῶν, τῶν χαρίζει ὁ νέος Βασιλεὺς ἕνα ἄλλο χάρισμα, καὶ ἀναπαύονται.

Ὁ γοῦν Μπαγιαζίτης, βλέποντας νὰ τοῦ ἐναντιώνουνται δυνατὰ οἱ Γιαννήτζαροι, τῶν ἔταξεν ἑκατὸν πενήντα χιλιάδες φλωρία, νὰ τὸν ἀφήσουσι νὰ κάμῃ Βασιλέα ὅποιον θέλει, καὶ αὐτὰ τὰ φλωρία εἶχεν ἀνθρώπους ἑτοίμους, νὰ κάμουσι τέχναις νὰ τὰ πάρουσιν ἀπὸ τοὺς πραγματευτάδες τοὺς ξένους μὲ τρόπον ἀβανίας. Πλὴν οὐδὲ μὲ τοῦτο ἠδυνήθη νὰ κάμῃ τὸ θέλημά του. διότι, ὡς φαίνεται, αἱ δωρεαὶ καὶ τὰ ταξίματα, ὁποῦ ἐδίδοντο ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Σελὴμ, ἐνίκησαν τὴν δωρεὰν τοῦ Σουλτὰν Μπαγιαζίτη. ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγάπη τῶν Γιαννιτζάρων παντελῶς ἦτον δοσμένη εἰς τὸν Σελὴμ, τὸν δὲ Ἀχμὲτ τελείως ἀπεστράφησαν.

Ὅτι οἱ φίλοι τοῦ Σελὴμ τοῦ ἔγραψαν νὰ ἔλθῃ τὸ γοργώτερον, καὶ ὅτι ὁ Σελὴμ ἐμήνυσε τοῦ Πατρὸς νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἰδῇ.

Οἱ δὲ φίλοι τοῦ Σελὴμ ἔγραψαν εὐθὺς εἰς αὐτὸν πάντα τὰ γενόμενα, καὶ ὅτι ὅλως διόλου οἱ Γιαννήτζαροι εἶναι μὲ λόγου του, καὶ διὰ τοῦτο νὰ μὴν ἀργήσῃ, ἀλλὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ νὰ σταθῇ ἀπὸ μακρόθεν ἀπὸ κανένα ὑψηλὸν βουνὸν, ὅσον νὰ βλέπῃ καὶ ταῖς τένταις τοῦ Πατρός του, καὶ νὰ μανθάνῃ καὶ λόγον καθ' ἑκάστην ὥραν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Σελὴμ, ἔστειλε ταχυδρόμον εἰς τὸν Πατέρα του, λέγοντας, πῶς εἶχε πόθον ἀπὸ πολὺν καιρὸν νὰ τὸν ἰδῇ καὶ νὰ τὸν προσκυνήσῃ. καὶ ἐπειδὴ ὁ καιρὸς τὸν ἔφερε σιμὰ, πρὸ τοῦ νὰ στραφῇ εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, νὰ ἔλθῃ νὰ τὸν ἰδῇ, μάλιστα ὁποῦ, ὄντα καὶ γέροντα, δὲν ἐλπίζει πλέον νὰ τὸν ἰδῇ. ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν συμβάσῃ μὲ τὰ σκάνδαλα, ὁποῦ ἔχει μὲ τὸν ἀδελφόν του τὸν Ἀχμὲτ, ὡσὰν Πατέρας, ὅτι δὲν εἶναι

πρέ-

θρίπον νὰ τοὺς κρίνουσιν οἱ σκλάβοι τους. Καὶ διὰ τοῦτο, ἂν ὁρίσῃ, θέλει ἔλθῃ μίαν ἡμέραν νὰ τὸν ἀνταμώσῃ, καὶ ἂς διορίσῃ τὸν τόπον, καὶ τὴν ἡμέραν, ποῦ θέλει νὰ τὸν ἀνταμώσῃ νὰ συνομιλήσουσι, καὶ νὰ καταδεχθῇ νὰ φιλήσῃ τὸ χέρι του, πρᾶγμα ὁποῦ κάνουσιν οἱ σκλάβοι, καὶ ὄχι τὰ παιδία τῶν Βασιλέων.

Ὁ δὲ Μπαγιαζίτης ἀκούσας ταῦτα, ἐγνώρισε πῶς εἶναι κατασκευαὶ καὶ τέχναι τοῦ Σελὴμ μὲ τοὺς Γιαννιτζάρους. καὶ τὸν μὲν Σελὴμ νὰ ἐμποδίσῃ νὰ μὴν ἔλθῃ δὲν ἐδύνετο, διατὶ ἐπροσποιεῖτο πῶς ἔρχεται μὲ φιλίαν. τὸ δὲ νὰ ἔλθῃ νὰ τὸν ἰδῇ ποσῶς δὲν ἔστερξε. μάλιστα μανθάνωντας, πῶς ἔρχεται μὲ φουσάτον, ἔστειλε καὶ αὐτὸς καὶ ἔφερε μερικὰ φλάμπουρα τῆς Ρούμελης, ἔβαλε δὲ καὶ φύλακας εἰς τὴν χώραν. εἶχε γὰρ πάντοτε ὑποψίαν εἰς τοὺς Γιαννιτζάρους νὰ μὴ γυρίσουσιν εὐθὺς μὲ τὸν Σελὴμ, καὶ συκωθοῦσι καταπαύσωτου. Ἐμήνυσε δὲ καὶ τοῦ Σελὴμ, πῶς δὲν ἔκαμε καλὰ νὰ φέρῃ τόσον φουσάτον, νὰ καταπατῇ τόπους ξένους, καὶ πῶς ἦλθεν ἀρματωμένος νὰ χαιρετήσῃ τὸν Πατέρα του, καὶ ὅτι αὐτὰ ὁποῦ κάνει δὲν θέλουν τοῦ εὔγει εἰς καλόν. καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ καμμίαν παρρησίαν εἰς τὸν Πατέρα του, διὰ τὰ καμώματα ὁποῦ κάνει. Ἀλλ᾽ ὅμως ἤθελε κάμῃ καλὰ νὰ γυρίσῃ εἰς τὸν τόπον του, εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, διότι ἂν κάμῃ ἔτζι, θέλει ἀπολαύσει καὶ ἄλλαις δωρεαῖς ἀπὸ λόγου του. εἰ δὲ καὶ ἀπειθήσῃ, δὲν θέλει τὸν ἔχῃ πλέον διὰ παιδί του, μάλιστα θέλει στείλῃ καὶ φουσάτον ἐπάνω του.

Ἀρχὴ τοῦ πολέμου τοῦ Σελὴμ μετὰ τοῦ Πατρός του.

Ὁ δὲ Σελὴμ ἀκούσας ταῦτα, εὐθὺς ἡτοιμάσθη νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Μπαγιαζίτης ὁ Πατήρ του, ἐφοβήθη νὰ μὴ προλάβῃ ἐκεῖνος καὶ εἰσέβῃ εἰς τὴν πόλιν, καὶ καθίσῃ εἰς τὸν θρόνον, ὄντας αὐτὸς ἔξω. ὅθεν ἐσυκώθη ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ ἤρχετον εἰς τὴν πόλιν. Ἤρχετο δὲ καὶ ὁ Σελὴμ μὲ ὅλον του τὸ φουσάτον ἀκολουθῶν ἀπ᾽ ὀπίσω, τόσον σιμὰ, ὥστε ὁποῦ τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ φουσάτου τοῦ Σελὴμ ἔσμιξε μὲ τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ φουσάτου τοῦ Μπαγιαζίτη, καὶ ἄρχησαν νὰ πειράζουσι τοὺς ὄπισθεν ἀνθρώπους τόσον, ὅτι ἔγινε καὶ σύγχυσις καὶ ταραχὴ, ὅσον ὁποῦ τὸ ἐγροίκησε καὶ ὁ Μπαγιαζίτης. Ἐρωτῶντας δὲ τὸ αἴτιον τῆς συγχύσεως, καὶ μανθάνωντας, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Σελὴμ πειράζουσι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐδικούς μας, διὰ νὰ κάμουσι σκάνδαλον, δὲν ἐδειλίασε παντελῶς, μήτε ἔδειξε πῶς φεύγει, ἀλλὰ εὐθὺς ἐπρόσταξε νὰ στηθοῦσι τὰ φλάμπουρα, νὰ ἰδοῦσι τὴν γνώμην τοῦ Σελὴμ, ἂν εἶναι διὰ πόλεμον νὰ πολεμήσουσι.

Λόγοι

Λόγοι συμβουλευτικοὶ μετὰ δόλου τῶν Μπασάδων πρὸς τὸν Βασιλέα, νὰ μὴ πολεμήσῃ μὲ τὸν Υἱόν του.

Ἀλλὰ οἱ τρεῖς Μπασάδες, ὁ Μουσταφὰ Μπασίας, καὶ ὁ Μποσαντζίαγας, Δουκαγινόγλης λεγόμενος, καὶ ὁ Ἀγιάσης ὁ Γιαννιτζάραγας, καὶ ὅλοι οἱ Ὀνταμπασίδες, μὲ περισσὴν ἀγάπην φιλιωμένοι ὄντες μὲ τὸν Σελὴμ, καὶ ὅλως διόλου αὐτὸν θέλοντες διὰ Βασιλέα, ἐσπούδαζαν μὲ λόγια συμβουλευτικὰ νὰ ἀπατήσουσι τὸν γέροντα νὰ μὴ γυρίσῃ νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν Σελήμ. καὶ δὴ ἄρχισε πρῶτον ὁ Μουσταφὰ Μπασίας νὰ λέγῃ ταῦτα. Μὴ φοβᾶσαι, ὦ Βασιλεῦ, μήτε μὴ συγχύζεσαι, διότι ὁ Σελὴμ δὲν θέλει κάμῃ τοιαύτην ἀποκοτίαν νὰ σηκώσῃ ἄρματα ἐπάνω σου, καλὰ καὶ νὰ εἶναι αὐθάδης καὶ τολμηρός. καὶ διὰ τοῦτο μὴ στέκεσαι, ἀλλὰ περιπάτει τὸν δρόμον σου. διότι ἂν πολεμήσῃς μὲ τὸν υἱόν σου, εἰ μὲν καὶ τὸν νικήσῃς, ἐσὺ πάλιν, ὡς Πατὴρ, μέλλεις νὰ πικραίνεσαι ὕστερον, εἰδὲ καὶ σὲ νικήσῃ, τί ἄλλη μεγαλήτερη δυστυχία ἤθελε σοῦ ἔλθῃ εἰς τὸ γηρατεῖόν σου; Λοιπὸν ἂς παγαίνωμεν νὰ σέβῃς εἰς τὴν Πόλιν, καὶ αὐτὸς ἐρχόμενος, θέλεις τὸν κλείσῃ ἀπ' ἔξω, καὶ αὐτὴ ἡ ἀτιμία φθάνει τον νὰ γυρίσῃ ὀπίσω (πῶς δὲν τὸν ἐδέχθη ὁ Πατήρ του) μὲ ἐντροπήν. Καὶ ἐρχόμενος νὰ περάσῃ ἀπὸ τοὺς τόπους ὅπου ἐκαταπάτησεν, ὅταν ἐκατέβαινε, μανθάνοντας ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, πῶς ἐσὺ τὸν ἐδίωξες, θέλουν τὸν πολεμήσει, καὶ νὰ τὸν θανατώσουσιν ὡς τοῦ πρέπει. καὶ τότε λαμβάνει θάνατον μὲ ξένον σπαθὶ, καὶ ὄχι μὲ τὸ ἐδικόν σου.

Οὗτος ὁ Μουσταφὰ Μπασίας ἦτον ἀπὸ τὰς Σέῤῥας, υἱὸς ἑνὸς Παπᾶ, πανοῦργος ἄνθρωπος καὶ πονηρὸς, τοῦ ὁποίου τὴν πονηρίαν ἔδειχνε τὸ πρόσωπόν του. εἰς τοῦτα τὰ λόγια ἠκολούθουν καὶ οἱ ἄλλοι δύο, ὁ Μποσαντζίαγας, καὶ ὁ Γιαννιτζάραγας, ὄντες ὅλοι φίλοι τοῦ Σελὴμ, καὶ ἐχθροὶ τοῦ Μπαγιαζίτη τοῦ Πατρός του, γυρεύοντες νὰ τοῦ κάμουσι βλάβην, καὶ νὰ ὑψώσουσι τὸν Σελὴμ, ὡς ἄξιον διὰ Βασιλείαν. Ὁ μὲν γὰρ Μουσταφὰ Μπασίας ἐχθρεύετο τὸν Βασιλέα, διότι, ὄντας αὐτὸς γέρων καὶ παλαιὸς τοῦ Ντιβανίου, ὁ Βασιλεὺς ἐτίμα ἄλλους, καὶ αὐτὸν ἐκαταφρόνει. ὁ δὲ Μποσαντζίαγας κρυφὰ εἶχε συμφωνίαν μὲ τὸν Σελὴμ, νὰ τὸν κάμῃ γαμβρὸν εἰς μίαν του θυγατέρα. Τοῦτος ἦτον ἀπὸ τὴν Ναύπακτον, ἀπὸ ἕνα γένος εὐγενικὸν καὶ λαμπρὸν, ὅπου ἐλέγοντο Δουκαγινίδες, ὅθεν καὶ αὐτὸν τὸν ἔλεγαν Δουκαγινόγλην. ἦτον δὲ καὶ πολλὰ φιλάργυρος. Ὁ δὲ Ἀγίασης ὁ Γιαννιτζάραγας τόσον ἀγάπα τὸν Σελὴμ, ὥστε τοῦ ἔταξε διὰ τὴν ἀγάπην του ἀπὸ ἐδικά του ἄσπρα, νὰ μοιράσῃ τῶν Γιαννιτζάρων, νὰ τοὺς φέρῃ μὲ τὴν γνώμην του. τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμε. Τοῦτοι λοιπὸν ὅλοι ἦσαν μιᾶς γνώμης καὶ βουλῆς βοηθοὶ τοῦ Σελὴμ, ὄχι τόσον διὰ ἔχθραν τοῦ γέροντος, ἀλλ' ὅτι ἠγάπουν καλλί-

τερα

τερα νὰ ζήσῃ ὁ Σελὴμ Βασιλεὺς, παρὰ τὸν Ἀχμὲτ, ἢ τὸν Χορκὲθ, ὅτι τοῦτος ἦτον πλέον πολεμικός.

Περὶ τοῦ Χερσεόγλη, καὶ ὅπως ἔγινε Τοῦρκος.

Μόνος δὲ ὁ Χερσεόγλης, μὲ τὸ νὰ εἶναι γαμβρὸς τοῦ Βασιλέως, ἔχωντας μίαν του θυγατέραν, ἀνάγκαζε τὸν Μπαγιαζίτην νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν υἱόν του, λέγωντάς του, ὅτι ὁ Σελὴμ πολλὰ εὐγῆκεν ἔξω ἀπὸ τὸ πρέπον, καὶ δὲν εἶναι διὰ καλὸν νὰ στέκεσαι, ὦ Βασιλεῦ, καὶ νὰ μὴ παιδεύσῃς τὴν ἀπαξίαν του. Λοιπὸν ἔμορφα μοῦ φαίνεται νὰ πολεμήσῃς νὰ τζακίσῃς τὴν δύναμίν του, καὶ ἔτζι νὰ ταπεινωθῇ, μὴν ἰξεύρωντας καὶ τοῦτος, πῶς ὅλη ἡ δύναμις τοῦ Σελὴμ ἦτον μέσα εἰς τὸ φουσάτον τοῦ Μπαγιαζίτη, μὲ τὴν ὁποίαν τὴν βουλὴν ἔκαμεν ἐκεῖνος ὅ,τι ἔκαμε. Τοῦτος δὲ ὁ Χερσεόγλης ἦτον πολλὰ καλὸς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτον ἀπὸ τὸ παιδομάζωμα, ὥσπερ τοὺς ἄλλους Ἀγάδες, ἀλλὰ ὄντας μεγάλον παλικάρι, ἦλθε θεληματικῶς καὶ ἔγινε Τοῦρκος, καὶ γαμβρὸς τοῦ Βασιλέως εὐθὺς δι' αἰτίαν τοιαύτην. Οὗτος λοιπὸν ἦτον υἱὸς τοῦ Χερσέκη, Αὐθέντης τῆς Σκλαβωνίας, εἰς τὸ βουνὸν ὁποῦ λέγεται Νήρας, ὁ ὁποῖος ἔλαβε διὰ γυναῖκα μίαν Κόρην, θυγατέρα τοῦ Δεσπότου τῆς Σερβίας, τὴν ὁποίαν φέρωντάς την εἰς τὴν Χώραν τους οἱ συγγενεῖς της, καὶ μέλλοντες νὰ τὴν στεφανώσουσι μὲ τὸν νέον, καὶ νὰ κάμουσι ταῖς χαραῖς, βλέπωντας ὁ Πατήρ του τὴν Κόρην εὔμορφην, τὴν ὠρέχθη νὰ τὴν πάρῃ αὐτὸς διὰ γυναῖκά του. (ἔκαμε δὲ πρᾶγμα ἀνάξιον Αὐθεντὸς, καὶ Χριστιανοῦ Πατρός.) Ἔκλεισε λοιπὸν ἔξω τὸν νέον ὁ γέρων, καὶ ἐστεφανώθη αὐτὸς τὴν Κόρην, πλὴν μὲ πολὺ παράπονον τῶν συγγενῶν της ὁποῦ τὴν ἤφεραν. Λυπηθεὶς οὖν ὁ νέος εἰς τὴν καταφρόνεσιν ὁποῦ τοῦ ἔκαμεν ὁ Πατήρ του, ἔφυγε καὶ ὑπῆγε μὲ τοὺς Τούρκους ὁποῦ ἐφύλαττον τὰ σύνορα τῆς Σκλαβωνίας, καὶ εἰς ὀλίγον, ἀπ' ἐκεῖ ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἦλθεν ἐμπροστὰ εἰς τὸν Σουλτὰν Μπαγιαζίτην. καὶ βλέπωντάς τον εὐγενικὸν καὶ ὡραῖον, μάλιστα ὅτι ἦτον καὶ Αὐθεντόπουλον, ἐχάρη πολλά. ὁ δὲ νέος, ἐρωτώμενος, ἄρχισε καὶ εἶπε τοῦ βασιλέως τὴν ἅπασαν αἰτίαν, διατὶ ἔφυγεν ἀπὸ τὸν Πατέρα του. Ὁ δὲ Μπαγιαζίτης γελάσας ὀλίγον, εἶπε πρὸς τὸν νέον. μὴ λυπᾶσαι, παλικάρι μου, διότι εὗρες ῥιζικὸν καλλίτερον, παρὰ νὰ ἦσουν μὲ τὸν Πατέρα σου. καὶ διὰ τὴν γυναῖκα ὁποῦ ἐκεῖνος σοῦ ἐπῆρεν, ἡ ὁποία ἦτον θυγατέρα ἑνὸς μικροῦ καὶ ποταποῦ Αὐθεντὸς, θέλεις πάρῃ θυγατέρα, διὰ γυναῖκα, ἑνὸς μεγάλου Βασιλέως ὡραιοτάτην. καὶ εἰς ὀλίγαις ἡμέραις, κάνωντάς τον Τοῦρκον, καὶ ὀνομάζωντάς τον, ἀπὸ Στέφανον, Ἀχμὲτ, τοῦ ἔδωσε τὴν θυγατέρα του, καὶ τὸν ἔκαμε γαμβρόν. Οὗτος εἶχε φίλον μεγάλον μυστικὸν

Ιωάν-

Ἰωάννην τὸν Λάσκαρειν. καὶ ἀφ' οὗ ἀπέθανεν, ὡμολόγησεν εἰς κάποιους οὗτος ὁ Λάσκαρεις, ὅτι ἦτον ὅλως διόλου εὑρισκόμενος εἰς τὴν προτέραν του Θρησκείαν. ἠγάπα δὲ πολλὰ τοὺς Χριστιανούς. Οὗτος, ὅταν ἐπάρθη ἡ Μοθώνη, ἐζήτησε διὰ χάριν ἀπὸ τὸν πενθερόν του τὸν Μπαγιαζίτην τοὺς Ἄρχοντας τοὺς Βενετζάνους, καὶ δὲν τοὺς ἔκοψεν, ὁποῦ ἔκοψεν ὅλον τὸν λοιπὸν λαὸν τῆς Μοθώνης. Ἐγλύτωσεν ὕστερα μὲ πολλὰ παρακαλέσματα καὶ τὸν Ἀνδρέαν τὸν Γρίτην, ὁποῦ ἤθελε νὰ τὸν κόψη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔχωντάς τον ἐκεῖ σκλάβον. Οὗτος ὁ Γρίτης ἔγινεν ὕστερον Δοὺξ τῆς Βενετίας. ὁ αὐτὸς ἐμεσίτευσε, καὶ ἔκαμαν ἀγάπην οἱ Βενέτικοι μετὰ τοῦ Μπαγιαζίτη. ἐγλίτωσε δὲ καὶ πολλοὺς σκλάβους Χριστιανούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρωσε, τοὺς μὲν ζητῶντας διὰ χάριν, τοὺς δὲ καὶ ἀγοράζωντας μὲ τὰ ἄσπρα του.

Τοῦτος, λέγω, μόνος ὁ Χερσέογλης ἐφάνη πιστὸς εἰς τὸν Βασιλέα, μὲ τὸ νὰ εἶναι πενθερός του, καὶ εἰς τοῦτα τὰ λόγια θαρρήσας ὁ Μπαγιαζίτης, ἐστράφη καταπάνω τοῦ Σελήμ. καὶ μάλιστα γροικῶντας ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν κουρτίναν, ὅπου ἦτον, τὴν σύγχυσιν καὶ τὴν ταραχὴν ὁποῦ ἔκαμαν ὀπίσω οἱ Τατάροι εἰς τοὺς ἀνθρώπους του. Ὅθεν μὲ μεγάλον θυμὸν καὶ μὲ δάκρυα εὐγῆκεν ἔξω ἀπὸ τὴν κουρτίναν, καὶ ἐκάθησεν εἰς ἕνα ἁμαξάκι, ὅτι ἀπὸ τὰ ρευματικὰ δὲν ἐδύνετο νὰ καθήση εἰς ἄλογον.

Λόγοι παραπομετικοὶ τοῦ Βασιλέως πρὸς τοὺς Γιαννιτζάρους.

Γυρίζωντας λοιπὸν πρὸς τοὺς Γιαννιτζάρους, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὴν συνήθειαν, εὑρίσκοντο περιπατοῦντες εἰς τὸ γύρον του, ἄρχισε νὰ λέγη ταῦτα μετὰ δακρύων. Ὑποφέρετε τοῦτο, ὦ ἐκλεκτοί μου στρατιῶται, καὶ φύλακες τῆς ζωῆς μου ἐσεῖς, ὁποῦ μὲ μεγάλην πιστοσύνην εἰς πολέμους, καὶ εἰρήνην πιστὰ μὲ ἐδουλεύσατε, καὶ ὁ πλοῦτος τῆς Βασιλείας μου πάντοτε ἐσκορπίζετο εἰς τὰ θελήματα τὰ ἐδικάσας, καὶ πάντοτε περισσότερα χαρίσματα ἐλαμβάνετε ἀπὸ ἐμένα, παρὰ ὁποῦ ἐπαντεχαίνετε; Ὑποφέρετε, λέγω, τοῦτο, νὰ καταφρονεθῆ ὁ Αὐθέντης σας εἰς τὸ γηρατεῖόν του, καὶ νὰ νικηθῆ ἔμπροσθέν σας; Ἐὰν τὸ ὑποφέρετε, ἐγὼ μὲν θέλω εἶσθαι προδομένος ἀπὸ λόγου σας καὶ θανατωμένος, ἀλλὰ ἡ ἐντροπὴ ὅλη ὕστερον ἀναμένει εἰς τοῦ λόγου σας, πῶς δὲν ἐφυλάξετε πίστιν εἰς τὸν Αὐθέντην σας, νὰ γλυτώσετε τὴν τιμήν του καὶ τὴν ζωήν του, καὶ ἀπὸ ὅλους θέλετε εἶσθαι καταφρονεμένοι ὡς προδόται τῆς τιμῆς καὶ τῆς ζωῆς ἐκείνου, ὁποῦ τὸ ψωμί του τόσους χρόνους ἐφάγετε. Συντυχαίνω λοιπὸν μετ' ἐκείνους, ὁποῦ μὲ πολλὴν πίστιν καὶ μεγάλην ἀνδρείαν πολλαῖς φοραῖς ἐπολέμησαν διὰ τὴν τιμήν μου ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ Γέμε, καὶ ἄλλων πολλῶν ἐχθρῶν τῆς Βασιλείας μου, καὶ μὲ πολλαῖς καὶ λαμπραῖς νίκαις ἐφύλαξαν καὶ αὔξησαν τὴν Βασιλείαν τῶν Ὀτμάνων. Ἐγὼ πο-

σῶς

σῶς δὲν τὸ πιστεύω τοῦτο, ὁποῦ τώρα ἀκούω, πῶς νὰ ἐγνωρίσετε τὴν ἀγάπην σας ἀπὸ λόγου μου. ἀλλὰ μήτε εἶμαι, ὡς τὸ ἰξεύρετε ἄνθρωπος δειλὸς, ὥστε νὰ φοβηθῶ νὰ φύγω, καὶ νὰ γυρεύω τόπον νὰ φυλαχθῶ. ἢ ποίαν ἄλλην καλλιτέραν φύλαξιν ἤθελα εὕρῃ ἀπὸ τοῦ λόγου σας, ὁποῦ ἕως τώρα μὲ ἐφυλάττετε; Ἐὰν λοιπὸν καὶ μὲ ἀφήσετε, τί ἄλλο ἐλπίζετε, παρὰ χαλασμὸν καὶ ἀφανισμόν; τὸ ὁποῖον καὶ ἐσεῖς καλὰ τὸ γνωρίζετε, ὅτι δὲν εἶστε τόσον ἄγνωστοι. ὅμως εἶναι κάποιοι ἀπὸ λόγου σας, ὁποῦ χωρὶς ἐντροπὴν ἀνθρώπων, καὶ φόβον Θεοῦ, ἔχουσι δόλον μέσα εἰς τὴν καρδίαν τους, καὶ συμβουλεύουσί με νὰ φύγω διὰ νὰ φυλάξω τὴν ζωήν μου, οἱ ὁποῖοι, ὡσὰν ἐχθροὶ, μὲ συμβουλεύουσι νὰ φύγω μὲ ἐντροπὴν, τὸ ὁποῖον δὲν τὸ θέλω κάμῃ, ἐπειδὴ προκρίνω μὲ τιμὴν τὸν θάνατόν μου, παρὰ τὴν ζωὴν μὲ ἐντροπήν. Λοιπὸν τώρα εἶναι καιρὸς νὰ ἰδῶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ὁποῦ ἔχετε εἰς ἐμένα. διότι σεβαίνοντας ἐσεῖς εἰς τὸν πόλεμον, ἢ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ θέλω διώξει τοῦτό μου τὸ παιδὶ, ὁποῦ οἱ ἐχθροί μου τὸ ἐσύκωσαν καὶ ἔφεραν ἐπάνω μου, ἢ θέλω δώσει τέλος κακὸν τῆς ζωῆς μου ἐγὼ, ὁποῦ ξ' τόσα χρόνους εἰς ἐσᾶς βασιλεύω, καὶ τοῦτο διὰ τὴν κακήν σας βουλήν.

Λέγοντας ταῦτα ὁ Βασιλεὺς, εὐθὺς τὰ Τζαμόγλανα μιᾷ φωνῇ ἐβόησαν πρὸς τὸν Βασιλέα, μὴ φοβᾶσαι τίποτες, ὦ Βασιλεῦ, διότι σήμερον θέλεις γνωρίσει τὴν πίστιν, καὶ ἀγάπην ὁποῦ ἔχομεν εἰς τὸν αὐθέντην μας. καὶ εὐθὺς ἁρματώθησαν, καὶ ἔστεκον καρτερῶντας τί νὰ τοὺς προστάξῃ. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμαν τὰ Τζαμόγλανα, διότι οἱ Βεζύρηδες, καὶ οἱ Ἀγάδες, διὰ τὸ νὰ εἶναι νέα παιδία, δὲν τῶν ἐφανέρωσαν τὴν βουλήν τους, πῶς ἀγαποῦσι τὸν Σελήμ. ὅθεν μὴν ἠξεύροντας τὴν μηχανὴν καὶ τὴν τέχνην τῶν μεγαλητέρων, μὲ ἁπλότητα ὥρμησαν εἰς τὰ ἅρματα πρὸς βοήθειαν τοῦ γέροντος. Βλέποντες οὖν ταῦτα οἱ Γιαννήτζαροι, μὴ ἔχοντες τί ἄλλο νὰ κάμουσιν, ἔκαμαν καὶ αὐτοὶ ὁμοίως, καὶ ἁρματώθησαν νὰ δείξουσι καὶ αὐτοὶ πίστιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν Μπαγιαζίτην. Ὁμοίως καὶ ὁ Μουσταφᾶ Μπασίας, καὶ ὁ Μποσαντζίαγας εὐγῆκαν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ ταῖς τένταις τους ἑτοιμασμένοι διὰ πόλεμον, καὶ ἔβαλαν εἰς τάξιν πολεμικὴν τὰ φουσᾶτα. πλὴν, λέγω, τοῦτο ὅλον ἔγινεν ἀπὸ τὴν πρώτην ὁρμὴν τῶν Τζαμογλάνων, μὲ τὸ νὰ μὴν ἰξεύρουσι τὴν βουλὴν τῶν μεγάλων.

Τάξις τοῦ στρατοῦ τοῦ Μπαγιαζίτη.

Ὁ Γοῦν Μπαγιαζίτης, καθὼς τὸν ἐσυμβούλευσεν ὁ Χερσεόλγης, βαστῶντας μὲ ἕνα ἀμαξάκι, ἔβαλεν εἰς τάξιν ὅλον του τὸ φουσάτον. Βάλλει λοιπὸν ὅλην τὴν καββάλαν μὲ τοὺς Φλαμπουραρέους, ὄντας ὡς ἕξη χιλιάδες, νὰ παγαίνουσιν ἐμπροσθά. καὶ οἱ Σπαογλάνιδες καὶ Σελικτάρηδες εἰς

τὴν

τὴν τάξιν τους ἀπὸ τὰ δεξιά, οἱ δὲ Γιαννήτζαροι ἀπὸ τὰ ἀριστερά, τὸν δὲ Βασιλέα νὰ ἔχουν εἰς τὸ μέσον. εἰς δὲ τὸ ὄπισθεν μέρος, ὀλίγον μακρὰν, ἔβαλε τέσσαρες χιλιάδας σκλάβους καβαλαρέους νὰ μὴ πολεμοῦσι, μόνον νὰ στέκωνται εἰς ὅποιον μέρος τοὺς προστάξει νὰ βοηθοῦσιν. Οὗτοι εἶναι καὶ πολλὰ εὔμορφα στολισμένοι, μὲ φακιόλια περιχρυσωμένα καὶ πτερὰ εἰς τὰ κεφάλιά τους, καὶ στέκονται πάντα εἰς τὸν πόλεμον, εἰς φύλαξιν τῶν Αὐθεντάδων τους τῶν Σαντζακμπεΐδων, καὶ μάλιστα διὰ μεγαλοπρέπειαν καὶ στολισμὸν ὅλου τοῦ φουσάτου. Ἀφ' οὗ δὲ οὕτως εἰς τάξιν ἔβαλεν ὅλα τὰ τάγματα, ἐπρόσταξε νὰ στήσουσι τὸ κόκκινον φλάμπουρον, καὶ νὰ βαρέσουσι τὰ παιγνίδια τοῦ πολέμου.

Τάξις τοῦ στρατοῦ τοῦ Σελήμ.

Ὁ Δὲ Σελὴμ ἔβαλε καὶ αὐτὸς τοὺς Τατάρους ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο μέρος, τοὺς δὲ Τούρκους ἔβαλεν εἰς τὸ μέσον, κάνωντας ὅλον του τὸ φουσάτον ὡσὰν μισὸν κύκλον, διὰ νὰ δύναται νὰ πολεμῇ μὲ τὸ φουσάτον τοῦ Πατρός του ἀπὸ κάθε μέρος, καὶ οὕτως ἐβάρεσαν πόλεμον δυνατὸν ὁ Πατὴρ, καὶ ὁ υἱός. Οἱ γοῦν Τάταροι, πλησιάζοντες σιμὰ εἰς τοὺς Τούρκους, ἐχώρισαν συντροφίαις συντροφίαις, καὶ ἐμαζώνοντο ὅλη ἡ συντροφία, καὶ ἐγίνοντο ὡσὰν ἕνα σχῆμα στρογγυλὸν, ἔχοντες τὰ πρόσωπα ἔξω, καὶ ταῖς πλάταις ἔσωθεν, διὰ νὰ ῥίκτουσι σαΐταις ἀπὸ κάθε μέρος εἰς τοὺς Τούρκους. Ὅσοι γοῦν ἦσαν εἰς τὸ ἔξω μέρος τοῦ κύκλου, ἔρρικταν ἴσα τὰς σαΐτας τους. ἐκεῖνοι δὲ ὅπου ἦσαν ἀπὸ μέσα, ἐμποδιζόμενοι ἀπ' ἐκείνους ὅπου ἦσαν ἔμπροσθέν τους, ταῖς ἔρρικταν ὑψηλὰ, καὶ πέφτοντας κάτω ἐκτυποῦσαν εἰς τὰ κεφάλια καὶ εἰς ταῖς πλάταις τῶν Τουρκῶν ὀρθαῖς, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἄλογα, καὶ οὕτως ἔκαναν πολὺ κακὸν εἰς τοὺς Τούρκους μὲ τοιαύτην πολέμου τέχνην.

Ἀλλὰ οἱ Σπαΐδες τοῦ Λωφὲ, ὄντες παλαιοὶ καὶ πεπαιδευμένοι εἰς τοὺς πολέμους, ἐπεχύθησαν πρὸς τοὺς Τατάρους. διότι, βάλλοντες τὰ σκουτάρια τους ἐπάνω εἰς τὰ κεφάλιά τους, καὶ σκύφτοντες ἐπάνω εἰς τὰ ἄλογα, ἐκρύβοντο ὑποκάτω ἀπὸ τὰ σκουτάρια. καὶ οὕτω πηλαλῶντες, καὶ ἔχοντες τὰ μακρικόνταρα ἔμπροσθα, ἔφθαναν καὶ ἔπεφταν ὑποκάτω ἀπὸ τοὺς Τατάρους, κτυπῶντάς τους μὲ τὰ κοντάρια. ἀκόμι καὶ οἱ Γιαννήτζαροι οἱ καβαλαρέοι ἔδραμον μὲ θυμὸν, καὶ ἔφθασαν εἰς τὸ μέσον, ὅπου ἦτον ὁ Σελὴμ μὲ τοὺς Καβαλαρέους Τούρκους τοὺς ἐδικούς του. Ὁ δὲ Ἀγιάσης ὁ Γιαννιτζάραγας, χωρίζωντας ἑπτακοσίους Τουφεκτζίδες Γιαννιτζάρους, ἔφθασε μεθ' ὁρμῆς μεγάλης εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῶν Ταταρων, καὶ τοὺς ἐστενοχώρησε δυνατά. Ἀκόμι ἡ καββάλα τῶν χρυσοκεφάλων σκλάβων, ἔχοντες καὶ αὐτοὶ θυμὸν νὰ πολεμήσουσι, νὰ δείξουσι τὴν ἀνδρείαν τους, ἔδραμον εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῶν Ταταρων τὸ δεξιὸν, καὶ οὕτως ἔγινεν ὁ πόλεμος εἰς τρία μέρη ἀπὸ τὸ μεσημέρι ἕως κοντὰ δύσεως Ἡλίου. Ὁ δὲ Σελὴμ, τρέχωντας ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἐδια-

θάρ-

θάῤῥυνε τοὺς ἐδικούς του, βάλλωντάς τους πάντοτε εἰς τάξιν, καὶ πολεμῶντας πλέον ἀνδρειωμένα, παρὰ ἄλλον καιρόν. Πρῶτος ὅμως ὁ Ἀγιάσης ἐτζάκιζε τὸ ἀριστερὸν μέρος τῶν Ταταρῶν ἀπὸ τὰ πολλὰ βόλια τῶν τουφεκίων, καὶ ἀπὸ τοὺς κτύπους, ὅτι τὰ ἄλογα τῶν Ταταρῶν δὲν εἶναι συνηθισμένα εἰς τὸν κτύπον τοῦ τουφεκίου, καὶ διὰ τοῦτο ἐξαφνιζόμενα, δὲν ἐδύνοντο πλέον νὰ τὰ κρατήσουσιν ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ ἐκαβαλίκευαν. Καὶ δὴ λοιπὸν ἄρχησαν νὰ φεύγουσιν. ὁ δὲ Σελὴμ πολεμῶντας τὸ μὲν, μὲ λόγια ὑβριστικὰ, τὸ δὲ, καὶ μὲ ῥαβδαῖς νὰ τοὺς κρατήσῃ, ὅμως δὲν ἐδυνήθη. τοὺς δὲ πεζοὺς Ταταροὺς ὁποῦ ἔκαναν τὸ στρογγυλὸν ἐκεῖνο σχῆμα, καὶ μὲ ταῖς σαΐταις ἔκαναν πολὺ κακὸν, τοὺς ὁποίους ὁ Σελὴμ εἶχεν εἰς τόπον Γιαννιτζάρων, πλακώνοντάς τους οἱ Σπαΐδες, ὡς εἴπομεν, τοὺς ἐφόνευον ὡς πρόβατα.

Ὅπως ὁ Σελίμης ἐλαβώθη εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἔφυγεν.

Ὁ Δὲ Σελὴμ ἐλαβώθη, πλὴν ὀλίγον τίποτες, ὅμως δὲν ἐπολέμει πλέον. Βλέπωντας δὲ καὶ τὸ φουσάτον του νὰ εἶναι τζακισμένον, ἐστοχάζετο νὰ φύγῃ. ὅθεν τὸν εὔγαλαν ἔξω ἀπὸ τὸ φουσάτον κάποιοι Τοῦρκοι ἐδικοί του, καὶ φέροντάς του ἕνα ἄλογον χωτέκι, ἀκοπίαστον τοῦ πολέμου, ἐκάθησεν εἰς αὐτό· καὶ φεύγωντας μετ᾽ ἐκείνους τοὺς Τούρκους, καὶ λογιάζωντας πῶς τὸν καταξέχουσιν οἱ ἐχθροὶ, ἔφευγε βιαιότερον ὅσον ὁποῦ ἔφθασεν εἰς τὴν Βάρναν. Τὸ δὲ καλὸν ἄλογον ἐκεῖνο, ὁποῦ τὸν ἐγλύτωσε φεύγοντα, ἦτον μαῦρον, διὰ τοῦτο τὸ ἔλεγε Καραμπουλοὺτ, ἤγουν μαῦρον νέφαλον, καὶ διὰ χάριν, πῶς τὸν ἐγλύτωσεν ἀπὸ τοιοῦτον κίνδυνον τῆς ζωῆς του, μήτε αὐτὸς ὁ Σελὴμ τὸ ἐκαβαλίκευσε πλέον, μήτε ἄλλος τινὰς, μόνον τὸ εἶχε καὶ ἔστεκεν εἰς τὸν Ταβουλὰν μὲ ἕνα σαΐσμα χρυσούφαντον, καὶ τὸ ἔσυρνε καὶ εἰς τὴν Περσίαν καὶ εἰς τὸ Μισῆρι, ὅταν τὸ ἐπῆρε, καὶ ἐκεῖ ἐψόφησε, καὶ τὸ ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς, μιμούμενος εἰς τοῦτο τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον. Ὁ δὲ τόπος, ὁποῦ ἔγινε τοῦτος ὁ πόλεμος, εἶναι ἕνα χωρίον ὁποῦ λέγεται Ζουρλοῦ εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, ἐρχόμενοι ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. ἦτον δὲ μικρὸν καὶ ἀκατονόμαστον Χωρίον, ὕστερον δὲ ἔγινεν ὀνομαστὸν ἀπὸ τὸν πόλεμον τοῦτον, καὶ αὖθις ὀνομαστότερον, ὅτι εἰς αὐτὸ ἔδωσε τὸ τέλος τῆς ζωῆς του τοῦτος ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ὕστερον.

Ὅπως ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ Μπαγιαζίτη ὁ Ἀχμὲτ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν.

Καὶ ὁ μὲν Μπαγιαζίτης ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ λαμπρᾶς νίκης, κάνωντας μεγάλα χαρίσματα εἰς τὸ φουσάτον. ἄρχησε νὰ

παύῃ καὶ τὸ θανατικὸν, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐμαζώνοντο. Ὁ δὲ ἄλλος υἱὸς τοῦ Βασιλέως ὁ Ἀχμέτ, ἐπειδὴ ὁ Σελὴμ ὁ ἀδελφός του ἐμίσευσεν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ὁ τόπος ἐκεῖ ἦτον εἰρηνικὸς, πέρνωντας μαζί του εἴκοσι χιλιάδες ἀρματωμένους, ἐπέρασε τὴν Γαλατίαν, καὶ Βιθυνίαν, καὶ ἦλθεν ἀντικρὺ τῆς Πόλεως εἰς τὸ Σκούταρι, καὶ ἐτσόπωσε, νὰ ἰδῇ τὴν γνώμην τοῦ πατρός του εἰς τί εὑρίσκεται τώρα ὁποῦ ἐνίκησε τὸν Σελήμ. διότι αὐτὸς ὁ Μπαγιαζίτης, ὄντας ἀκόμι εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, τοῦ ἐμήνυσεν ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν νὰ ἔλθῃ, καὶ τοῦτο ἦτον ὁποῦ ἔκαμε τὸν Σελὴμ νὰ προλάβῃ γυρεύωντας τὴν Βασιλείαν. ἦτον δὲ κατ' ἀλήθειαν ἀξιώτερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὡς ἔδειξεν ὕστερον μὲ τὰς ἀνδραγαθίας του καὶ εἰς τοὺς πολέμους του, ἐὰν καὶ νὰ ἦτον μικρότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Ὅπως ὁ Μπαγιαζίτης δὲν ἤθελε πλέον νὰ παραιτήσῃ τὴν Βασιλείαν, καὶ ὅτι τοῦτο ἦτον αἴτιον νὰ κινηθῇ ἄλλος πόλεμος εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἀπὸ τὸν υἱόν του τὸν Ἀχμέτ.

Νικήσας οὖν ὁ Μπαγιαζίτης, καὶ διώξας τὸν υἱὸν Σελὴμ, βλέπωντας δὲ καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν προθυμίαν ὁποῦ ἀκόμι ἔχουσι τὰ φουσάτα του εἰς αὐτὸν, ἐχαίρετο ἡ γνώμη του, ἀνανεώθη ἡ καρδία του, καὶ ἀλησμονῶντας τὴν ἀδυναμίαν τοῦ γηρατείου του, εἶχε πόθον καὶ ἀγάπην νὰ βασιλεύῃ ὥστε νὰ ἀποθάνῃ. ὅθεν καὶ πλέον δὲν ἤθελε νὰ κάμῃ παραίτησιν. Ὁ δὲ υἱός του ὁ Ἀχμέτ ἀπὸ τὸ Σκούταρι ἔστειλε συχνὰ γράμματα καὶ ἀνθρώπους, παρακαλῶντάς τον νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον τὸν ἔκραξε νὰ ἔλθῃ. Ἐκολάκευσε δὲ καὶ κάποιους Βεζύρηδες νὰ ἀναγκάζουσι τὸν γέροντα εἰς τοῦτο, οἱ ὁποῖοι λέγοντάς του πολλάκις, ὅτι εἶναι καλὴ ἡ γνώμη του καὶ θαυμαστὴ νὰ κάμῃ Βασιλέα τὸν Ἀχμέτ, ὡς πρῶτον παιδὶ καὶ φρόνιμον, καὶ μάλιστα τώρα ὁποῦ ἐταπεινώθη ὁ Σελὴμ νικημένος. Γράφωντας δὲ καὶ αὐτὸς ἐκεῖθεν, μόλις τὸν ἐκαταπεισαν, καὶ ἔστερξε πάλιν νὰ τὸν κάμῃ Βασιλέα. καὶ δὴ λοιπὸν ἡτοίμασε νὰ στείλῃ καὶ τὰ κάτεργα νὰ τὸν φέρουσιν. Οἱ δὲ Γιαννήτζαροι, ἔχοντες πάντοτε σκοπὸν καὶ λογισμὸν νὰ βασιλεύσῃ τὸν Σελὴμ, ἐναντιώθησαν πάλιν δυνατὰ, λέγοντες ὡς καὶ πρότερον, ὅτι δὲν στέργουσιν ἄλλον βασιλέα, παρὰ τὸν γέροντα. διότι θέλει εἶσται ἐντροπὴ εἰς τοὺς ἄλλους Βασιλεῖς, ἕνας Βασιλεὺς ὡσὰν ἐκεῖνον πολεμιστὴς καὶ νικητὴς εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν, ὁποῦ αὔξησε μὲ τοὺς πολέμους του τὴν βασιλείαν, εἰς τὸ γηρατεῖόν του νὰ κάμῃ παραίτησιν. Ἐμήνυσαν δὲ καὶ τοῦ Ἀχμέτ, νὰ μὴ βιάζεται νὰ πάρῃ τὴν βασιλείαν ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἐὰν καὶ νὰ θέλῃ καὶ ὁ πατήρ του, ὅτι ἡ ἀτιμία τοῦ πατρός του εἶναι ἐδικόν του ὄνειδος, μήτε νὰ ἀπελπίζῃ ἔτζι τοῦ λόγου του. διότι εἰς κάθε καιρὸν ἡ βασιλεία εἶναι ἐδική του, ὡς πρῶτον παιδί. Ἀλλὰ ταῦτα ὅλα ἔλεγον,

γον, διὰ νὰ ἐμποδίσουσι μόνον, καὶ νὰ βάλλουσι καὶ καιρὸν εἰς τὸ μέσον. ὅσον νὰ εὕρουσι καιρὸν νὰ κάμουσι τὸν Σελὴμ, τὸν ὁποῖον εἴχασιν αὐτοὶ ψηφισμένον κρυφίως. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Μπαγιαζίτης ἀπὸ τοὺς Γιαννιτζάρους, καὶ ἀγαπῶντας καὶ αὐτὸς, ὡς εἴπομεν, νὰ βασιλεύῃ ὅσον νὰ ἀποθάνῃ, ἐμήνυσε τοῦ Ἀχμὲτ νὰ συκωθῇ ἀπὸ τὸ Σκούταρι, νὰ παγαίνῃ ὀπίσω εἰς τὸν τόπον του νὰ καθέζεται ἥσυχος, καὶ ὅταν εἶναι καιρὸς αὐτὸς θέλει τὸν κράξει, ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρὸν οἱ Γιαννίτζαροι ἐναντιοῦνται, ὅσον νὰ γυρίσῃ τὴν γνώμην τους, ἢ μὲ δωρεαῖς, ἢ μὲ ἄλλον τρόπον.

Ὅπως ὁ Ἀχμὲτ ἐσκανδαλίσθη εἰς τὸν πατέρα του.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀχμὲτ ἐθυμώθη, καὶ ἄρχησεν, ὄχι πλέον μὲ παρακαλέματα, ἀλλὰ μὲ ἀδειανοτροπίαν καὶ φοβερισμοὺς νὰ λέγῃ. Ἐπειδὴ ὁ πατήρ μου μὲ ἀνέμπαιξε, κράζωντάς με νὰ ἔλθω τόσον δρόμον, καὶ τώρα διὰ τὴν ἀγάπην τῶν Γιαννιτζάρων μὲ ἐγέλασε, καὶ λέγει ψεύματα, ἐγὼ δὲν τὸ στέργω, ἀλλὰ θέλω μὲ τὰ ἄρματά μου, νὰ γυρέψω τὸ δίκαιόν μου καὶ τὴν τιμήν μου, καὶ τοῦτο δὲν μοῦ ἔπρεπε νὰ τὸ κάμω εἰς τὸν πατέρα μου, ἐὰν νὰ μὴ τὸν ἔβλεπα νὰ λέγῃ ψεύματα. Στέλνει του λοιπὸν ὁ πατέρας του Ἀποκρισάρειον τὸν Κατιλερκέρην, ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ ἐπιτήδειον, δίδωντάς του εἰς τὰ λόγια αὐτὰ τοιαύτην ἀπόκρισιν. Τὰ πράγματα, λέγει, αὐτὰ δὲν τὰ ἐσυμβουλεύθης καλὰ, μήτε ἔπρεπε μὲ τόσον θυμὸν νὰ χάσῃς τὸ δίκαιόν σου, ἀλλὰ μήτε θέλει σοῦ εὔγῃ εἰς καλὸν ὁ τοσοῦτος θυμός. πλὴν στέκε μὲ ὑπομονὴν, διότι ἡ τιμὴ καὶ ἡ Βασιλεία ἐδική σου εἶναι, ἐὰν στέκεσαι εἰς τὴν ὑποταγὴν τοῦ πατρός σου. μάλιστα δὲ πρέπει νὰ στοχασθῇς τὰ καμώματα τοῦ ἀδελφοῦ σου, εἰς τί τέλος τὸν ἔφεραν, πῶς παντελῶς ἐμισήθη ἀπὸ τὸν πατέρα σου. τώρα λοιπὸν ἡ δυστυχία ἐκείνου εἶναι ἐδική σου εὐτυχία. Ὁ δὲ Ἀχμὲτ παντελῶς τὰ λόγια τοῦ Κατιλερκέρη δὲν τὰ ἐδέχθη, μάλιστα μετὰ πολλοῦ θυμοῦ τὸν ὕβρισε, καὶ μόνον πῶς δὲν τὸν ἔδειρε, λέγωντας τοῦτο μόνον, ὅτι ὁ πατήρ μου τόσον θέλει τιμωρηθῇ ὡσὰν νὰ ἐπιβουλεύετο καὶ τὴν ζωήν μου, καὶ εὐθὺς ἐκαβαλίκευσεν, παγαινάμενος δὲ εἰς τὴν Ἀμάσειαν, ἐκούρσευσε περνῶντας ὅλην τὴν Βιθυνίαν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ἀμασίαν λυπημένος πολλὰ, ἠβουλήθη νὰ πατήσῃ νὰ πάρῃ ὅλην τὴν Ἀνατολὴν, λέγωντας μὲ τὸν νοῦν του, ὅτι ἐὰν κάμνῃ χρεία νὰ πολεμήσω διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, νὰ ἔχῃ ὅλα τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἀνατολῆς νὰ κάμω λωφάδες. ἐὰν δὲ μὴ, καὶ θέλω ἔχω ἐγὼ τὴν μισὴν Βασιλείαν, καὶ ὁ πατήρ μου τὴν ἄλλην μισήν. Ἐπῆρε δὲ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν τὰ δύο του παιδία, μικρὰ παλικαράκια ὄντα, τὸν Ἀμουράτ, καὶ τὸν Ἀλαουδῖνον, καὶ ἀρχίζωντας νὰ παραπονοῦνται εἰς αὐτὰ τὴν ἀτιμίαν, ὅπου ὁ πατέρας του τοῦ ἔκαμε, τὰ ἐπαρακίνα εἰς πόλεμον, λέγωντάς τους. Ἄλλην ἐλπίδα, παιδία μου,

μὴν

μᾶς ἔχετε διὰ τὴν Βασιλείαν τοῦ πάππου σας, παρὰ τὰ ἄρματά σας καὶ τὸ σπαθί σας, καὶ ἂν θέλετε, ἁρματωθῆτε, ὡς νέοι, νὰ πολεμήσωμεν νὰ πάρωμεν τὴν Ἀνατολὴν, τὸ ὁποῖον γίνεται εὔκολα. διότι τώρα εἰς τὴν Πισσειδίαν, Παμφυλίαν, καὶ Ἰωνίαν, καὶ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς, μεσόγαια, καὶ παραθαλάσσια, μήτε ἀσκέρι εἶναι, μήτε ἀρμάδα νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ. Καὶ ὁ Χορὲθ, ἂν θέλῃ νὰ κάθεται εἰρηνικῶς εἰς τὸν τόπον του, καλὸν, εἰδὲ καὶ ἐναντιωθῇ, θέλει χάσει καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔχει.

Ὅπως ὁ Ἀχμὲτ ἐπάτησε τὴν Ἀνατολήν.

ΤΑ' γοῦν παιδία, πρόθυμα ὄντα εἰς πόλεμον ἀφ' ἑαυτοῦ τους, συμβουλευόμενα δὲ καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα τους, καὶ ἀναγκαζόμενα, ἐβγῆκαν εὐθὺς καὶ ἐσυνάξαν στράτευμα πολύ. Ἔχωντας δὲ καὶ ὁ Ἀχμὲτ ὁ πατέρας τους ἀκόμι τὸ φουσάτον ὁποῦ εἶχεν, ὅταν ὑπῆγε κατὰ τοῦ Τεκὲλ, καὶ συνάζωντας καὶ ἄλλο περισσότερον, ἐβγῆκε μὲ τὰ δύο του παιδία περιπατῶντας ὅλην τὴν Ἀνατολὴν, φημίζωντας τὸν λόγον του Βασιλέα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ὅποια χώρα δὲν τὸν ἐπροσκυνοῦσε, τὴν ἐπολέμει, καὶ τὴν ἐκούρσευεν. ἔφθασε λοιπὸν αὐτὴ ἡ φήμη εἰς ὅλην τὴν Ἀνατολὴν, καὶ πολλαῖς χώραις, μὴ ἔχοντας τειχία, ἢ ἄλλην δύναμιν νὰ πολεμήσουσι, τὸν ἐπροσκυνήσαν. ἄλλαι πάλιν πολεμούμεναι, καὶ βλέπουσαι ὅτι νικῶνται, ἐπαρεδίδοντο, καὶ μὴ θέλουσαι.

Ὅπως ὁ Ἀχμὲτ ἔστειλεν εἰς τὸν ἀνεψιόν του ζητῶντάς του βοήθειαν, καὶ μὴ διδῶντάς του, ἦλθε μὲ πόλεμον ἐπάνω του, καὶ τὸν ἐπίασε ζωντανὸν, καὶ τὸν ἀδελφόν του.

ΠΕριῶντας δὲ καὶ εἰς τὴν Καραμανίαν, ἔστειλε γράμματα εἰς τὸν ἀνεψιόν του τὸν Μεεμὲτ, υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ του, ζητῶντάς του βοήθειαν εἰς τὴν ἀδικίαν ὁποῦ τοῦ ἔκαμεν ὁ πατήρ του, λέγωντας οὕτως. Λόγια κακῶν ἀνθρώπων ἀκούωντας ὁ πατήρ μου, δὲν μοῦ δίδει τὴν Βασιλείαν, ὁποῦ εἶναι δίκαιόν μου, ὡς πρώτον παιδί του, ἀλλὰ μὲ ἀδικεῖ. διὰ τοῦτο ἐγὼ, Θεοῦ βοηθεία, μὲ τὸ σπαθί μου καὶ μὲ πόλεμον θέλω πάρῃ ἐκεῖνο ὁποῦ ὁ πατήρ μου, ὡς δίκαιον, δὲν μοῦ δίδει εἰρηνικῶς, καὶ θέλω παιδεύσει, ὡς πρέπει, καὶ ἐκείνους τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους. Σὺ δὲ, ἐὰν μοι δώσῃς βοήθειαν εἰς τοῦτο τὸ ἔργον, στέλλωντάς με ἀνθρώπους, καὶ ζοφήματα, καὶ ἄσπρα, ὕστερον θέλω σὲ εὐχαριστήσει μὲ πολλαῖς εὐεργεσίαις, καὶ θέλω σὲ ἔχῃ, ὄχι ὡς ἀνεψιὸν, ἀλλὰ ὡς γνήσιον τέκνον.

Τὸ δὲ παιδίον τοῦ ἀπεκρίθη, οὕτως. Δὲν θέλω κάμῃ ποτὲ κανένα πρᾶγ-

μα ἀπὸ ὅσα μοῦ ἐζήτησες, ἐὰν δὲν μὲ προστάξῃ ὁ πάππους μου ὁ Μπαγιαζίτης, ὅτι ἐκεῖνον γνωρίζω Αὐθέντην μου καὶ Βασιλέα, καὶ ἐσένα δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζῃς τὴν παπάρας σου, ποῖον θέλει νὰ κάμῃ Βασιλέα. Καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ παύσῃς τὸν θυμόν, μήπως γυρεύωντας νὰ βλάψῃς τοὺς ἐχθρούς σου, θέλεις βλάψει τὸν ἰδιόν σου πατέρα, καὶ εἰς ὅλον τὸ ὕστερον θέλεις χάσει καὶ τὴν τιμήν σου, καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ γυρεύεις, τὸ ὁποῖον μὲ ὑπομονὴν εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀναμφιβόλως θέλεις τὸ λάβῃ.

Ὁ δὲ Ἀχμέτ, βλέπωντας ὅτι βοήθειαν τὸ παιδὶ δὲν τοῦ δίδει, μάλιστα τοῦ ἐμήνυσε καὶ τοιαῦτα ἄλλα λόγια, ἦλθε κατ᾽ αὐτοῦ μὲ πόλεμον, καὶ ἐκατάκαυσε τοὺς τόπους του, καὶ αὐτὸν φεύγοντα ἐπίασε ζωντανόν, μὲ ἄλλο ἕνα ἀδέλφι μικρὸν ὁποῦ εἶχεν, εἰς ἕνα δρόμον, Λαπάρα λεγόμενον.

Ὅτι ὁ Μπαγιαζίτης ἔστειλε πάλιν Ἀποκρισαρίους εἰς τὸν Ἀχμὲτ, καὶ ὁ Ἀχμὲτ τοὺς ἐδίωξε κακῶς, καὶ ὅτι ἠτοίμασεν ὁ πατήρ του στράτευμα κατεπάνω του.

ΤΟῦτο τὸ πρᾶγμα μεγάλως ἐλύπησε καὶ ἐτάραξε τὸν Βασιλέα, καὶ ἐθρήνει τοῦ λόγου του, λέγωντας ἑαυτὸν δυστυχῆ καὶ ταλαίπωρον εἰς τὸ γηρατεῖόν του, ἔστωντας καὶ τὰ δύο του παιδία νὰ σηκωθοῦν ἐπάνω του. Στέλνει λοιπὸν Ἀποκρισαρίους πρὸς αὐτὸν, ἴσως μὲ λόγια νὰ καταπραΰνουσι τὴν γνώμην του, καὶ νὰ τὸν κάμουν νὰ ἀφήσῃ καὶ τὰ παιδία. εἰδὲ καὶ δὲν θέλει νὰ εἰρηνεύσῃ, νὰ τοῦ εἰποῦσι φανερὰ πῶς ὁ πατήρ του ἔρχεται ἐπάνω του μὲ στράτευμα. Ὁ δὲ Ἀχμέτ, ἀκούσας ταῦτα ἀπὸ τοὺς Ἀποκρισαρίους, τὸν μὲν πρῶτον Ἀποκρισάριον, ὁποῦ τὸν ἐφοβέρισε πῶς ὁ πατήρ του ἔρχεται μὲ πόλεμον κατεπάνω του, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἔκοψαν, τοὺς δὲ ἄλλους κακῶς καὶ μὲ ὕβριτας ἀπεδίωξε, λέγωντάς τους νὰ φύγουσι τὸ συντομώτερον, καὶ νὰ μὴ εὑρεθοῦσιν εἰς τὸν τόπον.

Τοῦτο ὄχι μόνον τὸν Βασιλέα ἐσκανδάλισε μεγάλως, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολλοὺς ἔκαμε νὰ μισήσουσι τὸν Ἀχμέτ, ὅτι ἔκοψεν ἄνθρωπον Ἀποκρισάριον, ὁποῦ ὑπῆγε νὰ εἰρηνεύσῃ σκάνδαλον, καὶ πόλεμον. Ὅμως τοῦτο τὸ σκάνδαλον ἦτον εἰς μεγάλην βοήθειαν τοῦ Σελήμ, τοῦ ὁποίου ἡ καλὴ Τύχη ἐβοήθα πάντοτε. εὐθὺς δὲ οἱ Γιαννίτζαροι εὑρήκασιν εὔλογον πρόφασιν νὰ κακολογοῦσι τὸν Ἀχμὲτ ἔμπροσθα εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ νὰ τὸν παρακινοῦσι νὰ κάμῃ στράτευμα κατεπάνω του. Ἀλλὰ καὶ οἱ τρεῖς Βεζύρηδες, οἱ προειρημένοι φίλοι τοῦ Σελήμ, στέκοντες πάντα μὲ λυπηρὸν πρόσωπον, καὶ θαυμάζοντες εἰς τὸ σκληρὸν ἐκεῖνο ἔργον τοῦ Ἀχμέτ, ἔχοντες δὲ πάντοτε εἰς τὸν Σελὴμ τὴν ἀγάπην τους, βλέπωντας τὸν Βασιλέα νὰ ἐθυμώθη κατὰ τοῦ Ἀχμὲτ ἀπὸ τὰ λόγια τῶν Γιαννιτζάρων, ἄρχησαν καὶ αὐτοὶ νὰ μιλοῦσι κακὸν διὰ τοῦτον, ἐξανάπτοντες περισσότερον τὸν Βασιλέα εἰς θυμὸν καὶ ὀργὴν, λέγοντες καὶ αὐτοὶ

μὲ

μετὰ τῶν Γιαννιτζάρων, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ εἶχασι προδιδαγμένους, ὅτι δηλαδὴ, δὲν πρέπει πλέον νὰ κάθεται, ἀλλὰ νὰ συκωθῇ εἰς πόλεμον νὰ ταπεινώσῃ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ αὐθάδειαν τοῦ Ἀχμέτ. καὶ νὰ μὴ βάλλῃ εἰς τοῦτο καιρὸν εἰς τὸ μέσον. διότι δὲν πρέπει τινὰς νὰ δίδῃ ἄδειαν τοῦ ἐχθροῦ του νὰ δυναμώνεται περισσότερον. Καὶ λέγωντας τοῦτο, τοῦ ἔταξαν ἐνώπιον Θεοῦ πίστιν καὶ ἀγάπην, καὶ προθυμίαν πολεμικήν. καὶ δὴ λοιπὸν ἀποφασίσθη νὰ ὑπάγῃ μὲ συφέρι ἐπάνω τοῦ Ἀχμέτ, ὅθεν καὶ ἐζήτει, ποῖος νὰ πάρῃ τὸ ἀσκέρι ἐπάνω του νὰ εἶναι πρῶτος εἰς αὐτό.

Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει ἡ φρόνιμη τέχνη τῶν Μπασάδων διὰ νὰ φέρουσι τὸν Σελήμ.

Προσκαλῶντας δὲ ὁ Βασιλεὺς ἕνα καὶ ἄλλον νὰ τὸν κάμῃ ἐπάνω εἰς τὸ ἀσκέρι πρῶτον, μηδένας δὲν ἤθελε, λέγοντες· ἡμεῖς ὅλοι εἴμεθεν σκλάβοι, καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ὑπάγωμεν μὲ πόλεμον ἐπάνω εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Αὐθέντης μας. Τοῦτο δὲ ὅλον ἦτον κατασκευή. διότι ἄλλος δὲν ἦτον ἀπὸ γένος Βασιλικὸν νὰ ὑπάγῃ ἐπάνω εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλέως, παρὰ ὁ ἄλλος του υἱὸς ὁ Σελήμ, ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς νὰ ἦτον γηραιὸς πολλὰ, ὁ δὲ ἄλλος του υἱὸς ὁ Χορούθ μηδεμίαν πρᾶξιν δὲν εἶχε πολεμικὴν, ὅτι μικρόθεν ἦτον δοσμένος εἰς τὴν σπουδὴν τῶν γραμμάτων. Ὁ γοῦν Βασιλεὺς, ἀκούσας ταῦτα, ἐσυκώθη λυπημένος ἀπὸ τὸ Ντιβάνι, καὶ ἐσέβη εἰς τὴν κάμεράν του, καὶ ἐπαραπονᾶτο τὴν δυστυχίαν τοῦ γηρατείου του. περισσότερον δὲ ἐλυπεῖτο διὰ τὸν Χορούθ, ὅτι διὰ νὰ δοθῇ ὅλως διόλου εἰς τὴν σπουδὴν τῶν γραμμάτων, καὶ νὰ μὴν ἐπιμελεῖται ποσῶς ἔργα στρατιωτικὰ καὶ πολεμικὰ, ἔγινε παντελῶς ἄχρηστος εἰς Βασιλείας κυβέρνησιν. Καὶ εὐθὺς ἔφθασεν ὁ Μουσταφᾶ Μπασίας, ὁ ὁποῖος πάντοτε εἶχε συνήθειαν νὰ τὸν παρηγορᾷ εἰς ταῖς λύπαις του. ἄρχισε δὲ μὲ λόγια συμβουλευτικὰ νὰ τὸν συμβουλεύῃ τὸ, τί ἔχει νὰ κάμῃ εἰς τὸν τοιοῦτον πόλεμον, πλὴν τὰ λόγιά του ἦσαν ὅλα πλαστὰ, κλίνοντα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Σελήμ.

Λόγοι συμβουλευτικοὶ τοῦ Μουσταφᾶ Μπασία πρὸς τὸν Βασιλέα.

Δὲν πρέπει, λέγει, ὦ Βασιλεῦ, ἐὰν καὶ νὰ ἦσουν καὶ νέος, νὰ περάσῃς εἰς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ νὰ ἀφίσῃς τὴν Δύσιν γυμνὴν ἀπὸ φουσάτα. διότι ὁ Σελὴμ εἰς τὴν Βάρναν, ὅπου εὑρίσκεται, δὲν κάθεται ἥσυχος, ἀλλὰ ἑτοιμάζει ἄλλο νέον στράτευμα, καὶ καρτερεῖ νὰ τοῦ στείλῃ καὶ ὁ πενθερός του ἄλλην νέαν βοήθειαν ἀπὸ Ταττάρους πεζοὺς καὶ καβαλαρέους, νὰ ἔλθῃ πάλιν ἐπάνω σου. Καὶ ἐὰν ἐσὺ περάσῃς εἰς τὴν Ἀνατολὴν μὲ τὰ φουσάτα, ἄλλον

καιρὸν ἐκεῖνος καλλήτερον δὲν θέλει, νὰ ἔλθῃ νὰ σέβῃ εἰς τὴν Πόλιν. διό
ἰξεύρεις τον καλὰ πῶς εἶναι τολμηρὸς εἰς τοὺς πολέμους. Ἐὰν δὲ πάλιν κρ
ξῃς τὸν Χορκοὺθ νὰ ἔλθῃ μὲ φουσάτον νὰ φυλάττῃ τὴν Πόλιν, εἶναι ἄνθρωπ
σοφὸς, ϗ μὲ τὰ λόγιά του γυρίζει εὔκολα τῶν ἀνθρώπων ταῖς γνώμαι
ϗ γίνεται Βασιλεύς. διότι ϗ αὐτὸς μὲ πολλὴν ἐπιθυμίαν ἐλπίζει
βασιλεύσῃ. Λοιπὸν, ἐὰν ἔχῃς τοιοῦτον σκοπὸν, ἔρχεσαι εἰς μεγάλον κ
δυνον. διότι θέλεις πέσῃ ἀνάμεσα εἰς δύο σου μεγάλους ἐχθροὺς, νὰ μ
ἠξεύρῃς ποῖον νὰ ἐμποδίσῃς πρότερον. διὰ τοῦτο ἤθελεν ἦσαι καλὸν, ἐ
ϗ ἡ Βασιλεία σου ὁρίσῃ, νὰ κάμῃς ἀγάπην μὲ τὸν ἕνα, νὰ πολεμήσ
τὸν ἄλλον. Καὶ ἐπειδὴ τώρα αὐτοὶ ϗ οἱ δύο ἐλογιάσθησαν ἐχθροὶ ἀ
λήλων τους, δὸς τὸ φουσάτον ϗ τὴν δύναμιν τοῦ ἑνὸς, νὰ πολεμῇ τὸν ἄ
λον, ϗ ὥσπερ μὲ τὸ καρφὶ ξεγάζεις τὸ ἄλλο καρφί. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ὁ ἕν
νικηθῇ, ϗ μείνῃ ὁ ἄλλος μοναχὸς, τὸν καύεις ὅπως θέλεις, διότι ὅλ
τὸ φουσάτον ἐσένα βοηθᾷ. Λέγωντας δὲ ταῦτα ὁ Μουσαφὰ Μπασία
οἱ ἄλλοι Μπασάδες, συμφωνισμένοι ὄντες, ἐπαινοῦσαν τὰ λεγόμενα, λ
γοντες, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ κράξῃ τὸν Σελὴμ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν στρ
τείαν ὅλην, νὰ ὑπάγῃ ἐπάνω εἰς τὸν Ἀχμέτ· ϗ ἀγκαλὰ ϗ οἱ δ
νὰ εἶναι πταῖσαι ϗ ἐχθροὶ, ἀλλὰ τὰ πταισίματα τοῦ Ἀχμὲτ εἶναι πε
ρισσότερα. διότι ἀτίμησε τοὺς Ἀποκρισαρίους τοῦ πατρός του, ἡ ὁποία ἀτι
μία ἀναφέρεται εἰς τὸν ἰδιόν του πατέρα ὁποῦ τοὺς ἔστειλε, ϗ ἔχει καὶ τ
παιδία δεμένα ὡς σκλάβους.

Λέγοντες αὐτοὶ ταῦτα, ὁ Χερσεόγλης, ὃν ἔφημεν γαμβρὸν τοῦ Βασ
λέως, πιστὸς ὤντας εἰς τὸν πενθερόν του, βλέπωντας τὰ πράγματα
πολλὰ δύσκολα, ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ ἄφωνος, μηδὲν λέγων. συλλογιζόμεν
δὲ μόνον νὰ εὕρῃ τρόπον, πῶς νὰ διορθώσῃ τὸ πρᾶγμα, χωρὶς κίνδυνον τοῦ γ
ροντος. Καὶ ἀπὸ μὲν τὸ ἕνα μέρος ἔβλεπε τὴν ἀποστασίαν τοῦ Ἀχμ
σκληρὰν, ϗ ἀπάνθρωπον, ϗ τοὺς τόπους ϗ χώραις τῆς Ἀνατολῆς ὑ
αὐτοῦ λεηλατισμέναις, τὰ ἐγγόνια τοῦ Βασιλέως φυλακωμένα, ϗ τὴν ὕβρ
ϗ ἀτιμίαν ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τοὺς Ἀποκρισαρίους. ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἔβλ
πε ϗ τὴν τόλμην τοῦ Σελὴμ, ὁποῦ ἔφερε τόσους Ταταρους ἐπάνω εἰς τὸν π
τέρα του, ϗ τὸν ἐπολέμησε, ϗ τοῦ ἐφαίνοντο ϗ τὰ δύο πικρά. Ταῦτα συ
λογιζόμενος ὁ Χερσεόγλης ἡμέρας ϗ νυκτὸς, τοῦ ἐσυνήχθη μία συκοφαντί
ἀπὸ τοὺς ἄλλους Βεζύρηδες, διὰ μέσου τῶν ἀνθρώπων τοῦ αὐθέντου του, καταδίδο
ντάς τον εἰς τὸν Βασιλέα, πῶς αὐτὸς ἔγραψε τοῦ Σελὴμ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Π
λιν νὰ πάρῃ τὰ φουσάτα, νὰ πάγῃ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του εἰς τὴν Ἀνατολή

Ὅπως ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ Χορκοὺθ, ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ καιρῷ φίλοι τινὲς τοῦ Χορκοὺθ ἀπὸ τὴν Πόλιν τοῦ ἔγρα
ψαν πάντα τὰ γινόμενα, ϗ αὐτὸς ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν Μαγνησίαν,

ἦλθεν

ἦλθεν εἰς ταῖς Φώκαις, καὶ ἐπ' ἐκεῖ μὲ τὰ κάτεργα εἰς τὴν Κωνςαντινόπολιν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν πατέρα του, ταπεινῶς τὸν ἐπροσκύνησε, φιλῶντας τὸ χέρι του. ὕςερον δὲ, ἀφ' οὗ ἱκανὴν ὥραν ἐσυνωμίλησαν λόγια πολλὰ εἰρηνικὰ, ἄρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτὸν λόγον Ῥητορικὸν πιςοτρόπως.

Λόγος Ῥητορικὸς τοῦ Χορκὺθ πρὸς τὸν πατέρα του.

Ἐπέρασαν σχεδὸν, ὦ ἠγαπημένε μου πάτερ, τριάντα χρόνοι, ὁποῦ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν Γιαννιτζάρων, καὶ μὲ θέλημα ὅλης τῆς Πολιτείας, καὶ μὲ ἀπόφασιν τῶν Βεζυρίδων ἀνηγορεύθηκα ἐγὼ Βασιλεὺς ταύτης τῆς Βασιλείας. ἔπειτα ἡ Βασιλεία σου ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, καὶ παραπονούμενος εἰς ὅλους, ἐζήτεις μὲ πολλὰ παρακαλέματα τὸν θρόνον. Ἀλλὰ οὐδένας εἰς τοῦτο αἰτίαν δὲν σοῦ ἔδωσεν, ἀλλὰ ἐγὼ μὲ τὴν ἰδίαν μου θέλησιν, καὶ ἀγαθὴν προαίρεσιν ἐπαραίτησα τὸ σκῆπτρον καὶ τὸν θρόνον, καὶ ἔδωσά το τῆς λόγου σου. Καὶ ποῖος ἄλλος τὸ ἤθελε κάμῃ τοῦτο; Βέβαια, ἢ πολλὰ πολλὰ ἄγνωςος, ἢ πολλὰ πολλὰ φρόνιμος ἤθελεν ἦσαι. διότι μήτε ἀπὸ φόβον τινὸς, μήτε μὲ τρόπον δυναςείας τὸ ἔκαμα, ἀλλὰ διὰ μόνην εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην ὁποῦ εἶχα καὶ ἔχω εἰς ἐσένα, δείχνωντας τὸ μεγαλόψυχον τῆς ἐμῆς καρδίας εἰς τῆς λόγου σου. Ἀλλὰ μήτε εἰς πόσους χρόνους ὁ λογισμὸς ποτὲ δὲν με ἐπάραξε νὰ μετανοήσω πῶς τὸ ἔκαμα, ἀλλὰ ἤμουν πάντοτε εὐχαριςημένος εἰς ὅλον ἐκεῖνο ὁποῦ ἤθελεν ἀποφασίσῃ τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου, καὶ ςερκτὸς εἰς ἐκεῖνο τὸ ὀλίγον ἀξίωμα, καὶ σιτηρέσιον ὁποῦ μοῦ ἔδωσεν εἰς κυβέρνησιν τῆς ζωῆς μου. διότι πάντοτε ἐλογίαζα, πῶς ἡ δόξαις, ἡ τιμαῖς, ἡ μεγαλειότητες, καὶ ἡ ἐξουσίαις ταύτης τῆς μεγάλης Βασιλείας νὰ μὴν εἶναι ἄξιαις νὰ σαθμίζωνται, καὶ νὰ συγκρίνωνται μὲ τὰ ὑψηλότατα καὶ τερπνὰ μαθήματα τῆς Φιλοσοφίας ὁποῦ ἐσπούδαζα, ἔσοντας καὶ τὰ κινήματα τῆς ἐμῆς ψυχῆς νὰ ἦσαν πολλὰ μακρὰν ἀπὸ ταῖς κεναῖς καὶ ματαίαις δόξαις τοῦ Κόσμου τούτου, καὶ νὰ μὴ σοχάζωμαι ποτὲ εἰς τοῦτα τὰ χαμερπῆ καὶ γήϊνα πράγματα, ὀρθώνωντας πάντοτε τὸν λογισμόν μου εἰς τὴν θεωρίαν τῶν Οὐρανίων καὶ Θείων πραγμάτων, τὰ ὁποῖα δίδουσιν εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ τὰ γυρεύει ἀληθινὴν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην, πλέον παρὰ ταῖς Βασιλείαις ὅλαις τοῦ Κόσμου. Τοιοῦτον λοιπὸν λογισμὸν ἔχωντας πάντοτε, καὶ λογιάζωντας διὰ βλάβην ἐδικήν μου, καὶ πρὸς τὴν ἀρετὴν ἐμπόδιον, τὴν μεγαλειότητα τῆς Βασιλείας ταύτης, καὶ ἀκολουθῶντας τὴν τάξιν τοῦ ἐπαγγέλματός μου, ὡσὰν προσκυνητὴς τοῦ Θεοῦ, ἠθέλησα νὰ ὑπάγω καὶ εἰς τὴν μεγάλην Ἀραβίαν, καὶ ἕως τὸν τάφον τοῦ προφήτου Μεεμὲτ, νὰ προσκυνήσω, νὰ ἰδῶ καὶ τοὺς Ἰνδοὺς, ὡσὰν ἀρχαιοτέρους διδασκάλους τῆς πίςεώς μας, καὶ τῆς Φιλοσοφίας. Καὶ ἐσὺ, παγαίνωντας

ἐγὼ εἰς τὸν δρόμον, μὲ γράμματά σου ὁποῦ ἔστειλες εἰς τὸν Σουλτάνον τοῦ Μισηρίου, μὲ ἐγύρισες ὀπίσω, καὶ μὲ ἔφερες εἰς τὴν Τρωάδα, λέγοντάς μου νὰ γυρίσω ἀπὸ τοῦτον δρόμον. διότι ἔχει πολλοὺς καὶ μεγάλους κινδύνους, καὶ νὰ κάθωμαι νὰ παντεχαίνω τὴν ἀνταμειβὴν τῆς καλῆς μου προαιρέσεως, ὁποῦ εἰς ἐσένα ἔδειξα, ἀγαπῶντας νὰ μὲ ἔχῃς, ὡς ἔλεγες, κοντά σου διὰ θάῤῥος καὶ βακτηρίαν τοῦ γήρους σου, ἐλπίζοντας ὅτι ἕνας ἄνθρωπος σοφὸς, ὡσὰν ἐμένα, θέλει δώσει μεγάλην βοήθειαν καὶ ἐσένα καὶ ὅλου τοῦ γένους τῶν Ὀτμανῶν. Καὶ ἀφόντις ἕως τώρα ἐκαθόμην ὑποτασσόμενος εἰς τὰ προστάγματά σου, κυβερνῶντας μὲ δικαιοσύνην, ὅσον τὸ κατὰ δύναμιν, ἐκείνην τὴν μικρὰν Ἐπαρχίαν ὁποῦ μοῦ ἔδωσες. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πόλεμον τῶν Περσῶν δὲν ἔλειψα νὰ μὴν εὔγω μὲ ὅσην δύναμιν ἐδυνήθηκα, ὅσον ὁποῦ ἐδιώξαμεν τοὺς ἐχθρούς μας ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ἐλευθερώσαμεν τοὺς τόπους μας. ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ ἕνας μου ἀδελφὸς νὰ κάμῃ ἐπανάστασιν καὶ ἐπιβουλὴν εἰς ἐσένα τὸν πατέρα μας, γέροντα ὄντα καὶ ἀδύνατον, καὶ ἀσθενῆ ἀπὸ τὴν ποδάγραν, καὶ νὰ φέρῃ ἐπάνω σου στράτευμα νὰ σὲ πολεμήσῃ, νὰ σὲ ὑστερήσῃ τῆς Βασιλείας καὶ τῆς ζωῆς, καὶ ὁ ἄλλος νὰ καταπατήσῃ τὴν Ἀνατολὴν, φημίζοντας τὸν ἑαυτόν του Βασιλέα, καὶ νὰ φυλακώσῃ τὰ δύο μικρὰ παιδία τοῦ ἀποθαμμένου μας ἀδελφοῦ, τὰ ὁποῖα πάντα ἐστέκοντο εἰς τὴν ὑποταγήν σου, φαίνεταί μου νὰ εἶναι δίκαιον, ἂν εἶναι καὶ ὁρισμὸς τῆς Βασιλείας σου, νὰ μοῦ δώσῃς τὸ στράτευμα νὰ ὑπάγω καταπάνω του, ὡσὰν ἐχθροῦ καὶ ἀποστάτου τῆς Βασιλείας σου. καὶ ἐλπίζω, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, θέλω τὸ κατορθώσει, καὶ θέλω ὀνομασθῆ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἀπὸ ἐσένα τὸν φιλάνθρωπόν μου πατέρα δίκαιος καὶ ἴσος ἄνθρωπος, καὶ ἄξιος νὰ ἀπολαύσω ἀπὸ λόγου σου μεγάλας εὐεργεσίας καὶ χάριτας. Καὶ ἐπειδὴ ἕως τώρα ἐγνώρισας τὴν πονηρὰν καὶ κακὴν τῆς ψυχῆς διάθεσιν, ὁποῦ εἰς τοῦ λόγου σου ἔχουσιν οἱ δύο μου ἀδελφοὶ, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ πίστιν, καὶ εὐλάβειαν, ὁποῦ ἀπὸ τὸ πρῶτον καὶ ἕως τώρα ἐγὼ εἰς ἐσένα φυλάττω, λογιάζω ὅτι νὰ κρίνῃς εἰς τὸν ἑαυτόν σου, πῶς εἶναι δίκαιον νὰ μοῦ δώσῃς τὸ πρᾶγμα τοῦτο ὁποῦ σοῦ ζητῶ. Διὰ τοῦτο λοιπὸν, σπλαγχνικώτατέ μου πάτερ, κάμε τρόπον νὰ ἔχω τὴν τιμήν μου, καὶ τὴν Βασιλείαν μου, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ Σελήμ. διότι ἴξευρε καλὰ, εὐθὺς ὁποῦ νὰ φθάσῃ ἐκεῖνος, γίνεται σύγχυσις εἰς τὰ στρατεύματα, καὶ οἱ Ἀγάδες ὅλοι γυρίζουσι μὲ τοῦ λόγου του, καὶ οἱ Γιαννήτζαροι θέλουν ζητήσει εὐθὺς νὰ τὸν κάμουσι βασιλέα, ἐκεῖνον ὁποῦ ἀκόμι προχθὲς ἐπολεμοῦσαν καὶ ἐδίωχναν, ὅτι ὅλους τοὺς ἔχει διεφθαρμένους μὲ ταῖς δωρεαῖς καὶ τὰ χαρίσματα ὁποῦ τοὺς τάσσει. Λοιπὸν, τώρα ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ χέρι σου, δός μου το παρακαλῶσε, καὶ δὲν σοῦ ζητῶ πρᾶγμα ξένον, ἀλλὰ ἐδικόν μου, τὰ ὁποῖα ἐγὼ εἶχα εἰς τὸ χέρι μου, καὶ σοῦ τὸ ἔδωκα. καὶ

εἶναι

εἶναι δίκαιον ἐμένα νὰ τὸ δώσῃς, παρὰ νὰ ἔλθῃ ἄλλος καὶ σοῦ τὸ ἀρπάξῃ, καὶ τὸ ὑστερηθῆς καὶ ἐσύ, καὶ ἐγώ. διότι, ἂς ἦσαι βέβαιος, εὐθὺς ὁποῦ ὁ Σελὴμ νὰ ἔλθῃ ἐδῶ εἰς τὴν Πόλιν, ἐσὺ ἔχασες τὴν ἐξουσίαν σου, καὶ τὴν ἐλευθερίαν σου.

Λέγωντας δὲ ταῦτα ὁ Χορκὺθ μὲ πολλὴν παραπόνεσιν, καὶ στενάζων, ἄρχησαν νὰ βρέχουν τὰ δάκρυά του. Ὁ δὲ Βασιλεὺς, ὁ πατήρ του, βλέποντάς τον πῶς δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ κρατήσῃ τὸ κλάψιμον, ἄρχησε μὲ σπλαγχνικὰ λόγια νὰ τὸν παρηγορᾷ λέγωντάς του, νὰ μὴ πικραίνεται, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ καλλὴν καρδίαν, ὅτι αὐτὸ ὁποῦ ζητᾷ ἐκεῖνος, ἀπὸ καιρὸν πολλὺ τὸ ἔχει εἰς τὸν νοῦν του, καὶ τὸ ἤθελεν ἔχῃ καὶ τελειωμένον, ἐὰν δὲν ἤθελεν εὕρῃ τοὺς Γιαννιτζάρους ἐναντίους. διὰ τοῦτο πλέον δὲν τὸ ἀναφέρω εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ γένῃ σύγχυσις περισσότερη. Ὅμως τοῦτο ἔχω κατὰ νοῦν, πρῶτον μὲν νὰ βγάλω τὸν Σελὴμ ἀπὸ τὴν Δύσιν, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον, ἔπειτα νὰ στείλω τοὺς Γιαννιτζάρους εἰς τὸ Σκύταρι, νὰ ὑπάγουν κατὰ τοῦ Ἀχμέτ. καὶ τότε ἀπομένομεν μοναχοί, καὶ σοῦ δίδω τὸ σκῆπτρον καὶ τὴν Βασιλείαν ἀθορύβως καὶ ἀταράχως. Οἱ δὲ Γιαννίτζαροι καὶ οἱ Ἀγάδες, ὁποῦ εἶπες, δὲν πιστεύω ἔτζι γοργὰ νὰ ἐγύρισε πάλιν ἡ γνώμη τους πρὸς τὸν Σελὴμ, ὁποῦ προχθὲς τὸν ἐδίωξαν ἀπ' ἐδῶ μὲ ἐντροπὴν ὡς ἐχθρόν. Ὁ δὲ Χορκὺθ, ἢ ἀρέσει του αὕτη ἡ βουλή, ἢ δὲν ἤθελε νὰ φιλονεικᾷ μὲ τὸν πατέρα του, ἐγύρισεν ὅμως εἰς τὸ κονάκι του, ἔχωντας πάντοτε ἐλπίδας νὰ λάβῃ τὴν Βασιλείαν. Ἐστάθη δὲ εἰς τὴν Πόλιν πολλὰς ἡμέρας, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ὁ γέρων ἐπολέμησε μὲ κολακείαις καὶ δωρεαῖς νὰ γυρίσῃ τὴν γνώμην κἂν μερικῶν τινῶν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη. τὰς μὲν τῶν βασιλικὰς δωρεὰς ἀπεστρέφοντο, τὸν δὲ Σελὴμ ἐκαρτέρουν πότε νὰ ἔλθῃ. αὐτὸν δὲ, ὁποῦ ὁ Βασιλεὺς ἤθελεν, ἐκεῖνοι ποσῶς δὲν ἤθελον.

Ὅπως ὁ Σελὴμ, καλεσμένος κρυφὰ ἀπὸ τοὺς φίλους του, ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ὅτι ἐψηφίσθη Στρατηγὸς τοῦ φουσάτου, εὐθὺς δὲ καὶ Βασιλεύς.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ οἱ φίλοι τοῦ Σελὴμ τοῦ ἔγραψαν νὰ φθάσῃ τὸ γοργότερον, ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν ὁ Χορκὺθ, καὶ μὲ τὰ πολλὰ λόγια καὶ παρακαλέματα θέλει γυρίσει τὴν γνώμην τοῦ πατρός του, νὰ τοῦ δώσῃ τὴν βασιλείαν. Ὁ δὲ Σελὴμ, ὁποῦ ἕως τότε ἔστεκε μὲ ἀμφιβολίαν, ἢ νὰ ὑπάγῃ, ἢ νὰ μὴν ὑπάγῃ, δὲν ἰξεύρωντας τὴν γνώμην τῶν φίλων του, ἂν εἶναι μὲ ταὐτόν, ὡς καὶ πρότερον, ὡς εἶδε τὰ γράμματα ἐχάρη, καὶ εὐθὺς συκώνωντας ὅλον τὸ φουσάτον ὁποῦ εἶχε, τινὰς μὲν ὀλίγους ἐπῆρε μαζί του, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν, τοὺς δὲ λοιποὺς ἄφησεν εἰς τὸν

δρό-

δρόμον νὰ ἔρχωνται. Ὁ δὲ Χορούθ μὲ τινὰς Ἀγάδες τοῦ Ντιβανίου, καὶ μὲ μερικοὺς Γιαννιτζάρους ἐβγῆκεν ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ τὸν ἐπροϋπάντησεν ἀσπασίως, καὶ ἐφιλήθησαν μὲ ἀγάπην, καὶ συνξοφλίωντάς τον τὸν ἔφερε διὰ μέσης τῆς Πόλεως, καὶ ὁ λαὸς ὅλος ἐβγῆκε νὰ τὸν ἰδῇ, ἔχοντες τὴν φήμην τῆς μεγαλοψυχίας καὶ τῆς ἀνδρείας του. ἔκαμαν δὲ καὶ χαραῖς, ρίχνοντας μερικὰς λουμπάρδας οἱ φίλοι του, ὡς τάχα ὁ ἐχθρὸς τοῦ Βασιλέως ἦλθεν εἰς τὰ ποδάρια του. Ἀλλὰ τοῦτο ἦτον πλάσμα. τῇ γὰρ ἀληθείᾳ ἔκαμαν χαραῖς, πῶς ἦλθεν ὁ ποθούμενος. διότι ὅλοι ἐψιθύριζαν πῶς ἦλθε διὰ Βασιλεύς.

Τῇ δὲ ἐρχομένῃ ἡμέρᾳ ἦλθεν ὁ Σελὴμ πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ μὲ πολλὴν ταπείνωσιν ἔπεσε καὶ ἐφίλησε τοὺς πόδας του, ζητῶντας συγχώρησιν εἰς τὴν αὐθάδειαν ὁποῦ εἰς αὐτὸν ἔδειξεν. Ὁ δὲ Μπαγιαζίτης ὁ πατήρ του ὀλίγον ἐγέλασε, καὶ μὲ σπλάγχνος πολὺ τὸν ἐδέχθηκε, λέγοντάς του. Τὸ πταίσιμόν σου, παιδί μου, εἶναι τόσον μεγάλον, ὁποῦ βλέπω καὶ ἐσὺ ἀπ᾽ ἐσοῦ τὸ ἐμετανόησες, διὰ τοῦτο μετὰ χαρᾶς σοῦ συγχωρῶ. Ἀλλ᾽ ὅμως μάζωξαι ὅλην σου τὴν δύναμιν, καὶ ὁ Θεὸς, ὁποῦ σοῦ ἔδωσε τέχνην καὶ ἀνδρείαν, θέλει σοῦ δώσει καὶ καλὸν λογισμόν. διότι τώρα ἔχεις καιρὸν νὰ δείξῃς τὴν πολεμικήν σου ἀνδρείαν, καὶ μετ᾽ ὀλίγον ἔγινε Ντιβάνι νὰ ψηφίσουσι Στρατηγὸν, Προεστὸν τοῦ φουσάτου, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τοῦ Ἀχμὲτ, καὶ ὅλοι μιᾷ γνώμῃ ἐψήφισαν τὸν Σελήμ. Ὁ δὲ Σελὴμ, βόσκωντας τὴν γνώμην ἐκείνων τῶν μερικῶν ὁποῦ ἤθελαν τὸν Χορούθ, ὡς ἀγνώστων καὶ μωρῶν ἀνθρώπων, ἄρχισε μὲ ταπείνωσιν νὰ λέγῃ εἰς τὸ Ντιβάνι, ὅτι ἐγὼ δὲν ἦλθα εἰς τὸν πατέρα μου νὰ μοῦ δώσῃ τιμὴν ἢ ἀξίαν, μόνον ἦλθα νὰ ζητήσω συγχώρησιν ἀπὸ ἐτοῦτον εἰς τὸ κταίσιμον ὁποῦ τοῦ ἔκαμα, καὶ ἐπειδὴ ὡσὰν σπλαγχνικός μου πατέρας μὲ ἐσυγχώρησε, φθάνει με ὡς τόσον. διότι θέλω νὰ γυρίσω εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, εἰς τὸν τόπον μου, νὰ κάθωμαι ἥσυχος τώρα ὁποῦ καὶ ὁ ἀδελφός μου ὁ Ἀχμὲτ ἔλειψεν ἀπ᾽ ἐκεῖ. Ἀλλὰ μήτε εἶναι πρέπον, ζωντανὸς εὑρισκόμενος παρὼν ὁ ἀδελφός μου ὁ Χορούθ, ὁποῦ εἶναι προτιτερός μου, νὰ πάρω ἐγὼ φουσάτον ἐπάνω μου, καὶ νὰ εὔγω εἰς πόλεμον. ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἔφερεν ἐδῶ, ἂς πάρῃ τοῦτος τὴν ἐπιστασίαν ταύτην, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς εἶναι πρακτικὸς εἰς τοὺς πολέμους. Ἀλλὰ ταῦτα ἔλεγε τεχνικόντως, διὰ νὰ τὸν παρακαλέσουσιν οἱ ἐκ τοῦ μέρους τοῦ Χορούθ. ἤξευρε γὰρ πῶς ἤθελον νὰ τὸν παρακαλέσουσι, μόνον νὰ τὸν ἐβγάλουσιν ἀπὸ τὴν Πόλιν, διὰ νὰ εὕρουσιν ἄδειαν νὰ κάμουν Βασιλέα τὸν Χορούθ. ἀλλὰ ἐματαιώθησαν οἱ τάλανες. διότι ὁ Σελὴμ τοὺς ἀνάμπαιζεν. Ἀφ᾽ οὗ λοιπὸν καὶ τὸ ἕνα μέρος καὶ τὸ ἄλλο τὸν ἐπαρακάλεσαν πολλὰ, οἱ μὲν διὰ νὰ τὸν ἐβγάλουν ἀπὸ Πόλιν, οἱ δὲ φίλοι του διὰ νὰ τελειώσουν τὸ ἔργον ὁποῦ ἐμελέτησαν, ἔδειξε καὶ αὐτὸς σχῆμα πῶς ἔστερξε. καὶ εὐθὺς κάποιοι Γιαννίτζαροι ἄρχησαν νὰ τὸν φημίζουσιν, ὄχι

μόνον

μόνον Στρατηγὸν τοῦ φουσάτου, ἀλλὰ καὶ Βασιλέα, καὶ ἡ φήμη ἐπλάτυνεν, ὥστε ἐγύμνωσαν καὶ τὰ σπαθία νὰ πολεμήσουσιν, ἐάν τις εἰς τοῦτο ἐναντιωθῇ. Ο᾽ δὲ Σελήμ, ὁποῦ ἕως τώρα τοὺς ἐγέλα, καὶ ἔλεγε πῶς δὲν ἦλθε, μόνον διὰ νὰ πάρῃ συγχώρησιν ἀπὸ τὸν πατέρα του, τότε ἄρχισε νὰ τάσῃ καὶ δωρεαῖς, νὰ τὸν κάμουσι Βασιλέα. καὶ δὴ στέλλει καὶ τοὺς Μπασάδες εἰς τὸν πατέρα του νὰ τοῦ εἰποῦσιν, ὅτι ὅλος ὁ λαὸς τὸν θέλει διὰ Βασιλέα, καὶ δὴ λοιπὸν τὸν παρακαλεῖ νὰ στέρξῃ καὶ αὐτός. ξεχωριστὰ δὲ ἐπαράγγειλε τοῦ Μουσαφᾶ Μπασία, ὅτι ἂν δὲν τὸν κάμῃ νὰ στέρξῃ, θέλει κόψει τὸ κεφάλι του. Τρέχει λοιπὸν ὁ Μουσαφᾶ Μπασίας εἰς τὸν γέροντα, καὶ οἱ λοιποὶ Μπασάδες ἀκολουθοῦντές τον, ἢ διὰ τὸν φόβον τοῦ Σελήμ, ἢ καὶ διότι ἦτον πάντοτε ἐπίβουλος εἰς τὸν Μπαγιαζίτην, καὶ εὕρηκάν τον ἔξω ἀπὸ τὴν κάμεράν του διγαλμένον, νὰ ἴδῃ τί εἶναι ἡ ταραχὴ καὶ ἡ βοὴ τοῦ λαοῦ. Λέγει του λοιπόν, Αὐθέντα, ὁ λαὸς ὅλος ἐψήφισαν τὸν Σελὴμ Βασιλέα, καὶ ἔστειλάν με νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ νὰ τὸ στέρξῃς καὶ ἀπ᾽ ἐσοῦ, καὶ ἰδὲ ὁποῦ στέκονται ἔξω ἁρματωμένοι νὰ πατήσουσι τὸ παλάτι, νὰ κόψουσι καὶ ἐμένα καὶ ἐσένα, ἂν δὲν τὸ στέρξῃς. Αὐτοὶ λοιπὸν ζητοῦσι νὰ τοὺς δώσῃς ἐκεῖνο, ὁποῦ αὐτοὶ ἀπίσως τὸ ἔδωσαν ἄλλου. λέγω σου λοιπὸν νὰ δώσῃς ἐκεῖνο ὁποῦ ἔχασες, νὰ μὴν γυρεύῃς μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς νὰ κρατῇς ἐκεῖνο ὁποῦ δὲν ἔχεις, καὶ πλέον νὰ τὸ ἀποκτήσῃς δὲν δύνεσαι.

Ο᾽ δὲ Μπαγιαζίτης ἐσυγχίσθη δυνατὰ ἀπὸ τὸν θυμὸν καὶ ἀπὸ τὸν φόβον, λέγωντας πρὸς αὐτούς· κακότροποι ἄνθρωποι καὶ ἐπίβουλοι τῆς βασιλείας μου, μὲ τοιαύτας ἀνταμοιβαῖς πληρώνετε τὰς πολλὰς εὐεργεσίας ὁποῦ σᾶς ἔκαμα; διατί παίρνοντάς μου τὴν βασιλείαν, δὲν παίρνετε καὶ τὴν ζωήν μου; ἐπειδὴ δὲν ἠθελήσετε νὰ μὲ ἀφήσετε νὰ ἀποθάνω μὲ καλὸν θάνατον εἰς τὸν θρόνον μου; Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ λέγων μετὰ θυμοῦ ὁ Μπαγιαζίτης, εὐθὺς ὁ Μουσαφᾶ Μπασίας, καὶ ὁ Μποσαντζίαγας, καὶ ὁ Α᾽γιάσης, βλέποντες τὸν Μπαγιαζίτην τόσον θυμωμένον, καὶ μὴ καταδεχόμενον νὰ δώσῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Σελήμ, βλέποντες δὲ καὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, ὁποῦ οἱ περισσότεροι ἐφήμισαν βασιλέα τὸν αὐτὸν Σελήμ, καὶ βλέποντας πῶς ἔχει νὰ γένῃ σύγχυσις μεγάλη ἀπὸ τοῦτο, καὶ νὰ κοποῦσι πολλοί, ἔκαμαν μίαν θαυμαστὴν καὶ κατὰ πολλὰ φρόνιμον τέχνην. Εὐγῆκαν ἀπὸ τὸν βασιλέα, καὶ δὲν εἶπασιν εἰς τὸν λαόν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐθυμώθη, καὶ δὲν ἔστερξεν εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ τοῦ εἴπαμεν, ἀλλὰ εἶπασιν ὅλον τὸ ἐναντίον, ὅτι δηλαδὴ ὥρισεν ὁ γέροντας· ἐπειδή, βλέπω, καὶ ὁ Θεός, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐψήφισαν διὰ βασιλέα τὸν Σελήμ, στέργω καὶ ἐγώ, καὶ ἂς εἶναι μὲ τὴν εὐχήν μου. καὶ μετὰ τούτους λόγους εὐθὺς ὅλοι ἐπροσκυνήσαν καὶ ἐφήμισαν τὸν Σελήμ, καὶ οὕτως εἰρήνευσεν ὁ θόρυβος καὶ ἡ ταραχή. διότι καὶ τὸ μέρος ὁποῦ ἔστεκε νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὸν Σελήμ, γροικῶντας ὅτι καὶ ὁ πατήρ του τὸν ἔστερξε διὰ βασιλέα, εὐθὺς διὰ νὰ μὴ γνωρισθοῦσι πῶς εἶναι ἐναντίοι του, ἔδραμαν πρῶτοι καὶ τὸν ἐπροσκυνήσαν, καὶ καθεξῆς ὅλοι.

ὅλοι. Τότε ὁ Σελὴμ ἐκαβαλίκευσεν ἕνα ἄλογον, καὶ ἐπεριπάτει ὅλην τὴν Πόλιν φημιζόμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ πλήθους, ὡς Αὐθέντης καὶ Βασιλεύς. καὶ ἀφ' οὗ ἐστράφη, ἦλθαν ὅλοι οἱ Ἀγάδες καὶ Ὀνταμπασίδες, καὶ ὅλοι οἱ Γιανίτζαροι, καὶ ἔκαμάν του ὅρκον κατὰ τὴν συνήθειαν, νὰ εἶναι σκλάβοι του πιστοὶ, καὶ ὑποτασσόμενοί του πάντοτε, καὶ οὕτω τελείως ἀπεκατεστήθη Βασιλεὺς Αὐτοκράτωρ τῆς μεγάλης ταύτης βασιλείας.

Ἀλλ' ὅμως ταῦτα ὅλα γίνονται κατὰ Θείαν βούλησιν. διότι ὅλαι αἱ ἐξουσίαι καὶ αἱ βασιλεῖαι τοῦ Κόσμου, κατὰ τὸν μακάριον Παῦλον, εἶναι ἐκ Θεοῦ, καὶ πάντες οἱ ἐξουσιασταὶ καὶ βασιλεῖς εἶναι ὑπηρέται τῆς Θείας Προνοίας. διότι ὑπηρετοῦσι τὸ θέλημα τῆς Προνοίας, καθ' οἷον δήτινα τρόπον ὁ Θεὸς βούλεται, ἢ ἐπὶ συστάσει Πολιτείας, εἰς διόρθωσιν, ἢ εἰς τιμωρίαν λαοῦ. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ τὸ γένος τῶν Ὀτμανῶν ἦτον καὶ εἶναι ἔργον Θείας Προνοίας νὰ αὐτοκρατορῇ, ἄλλος ἄξιος δὲν ἦτον νὰ διαφυλάξῃ τὴν Αὐτοκρατορίαν, καὶ Μοναρχίαν τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας ἀπὸ τοὺς τρεῖς Υἱοὺς τοῦ Μπαγιαζίτη, παρὰ τοῦτος ὁ Σελήμ, διὰ τὸ νὰ εἶναι φιλότιμος ἄνθρωπος, καὶ μεγαλοπρεπὴς, καὶ μεγαλόψυχος, καὶ ἄξιος νὰ καθαιρήσῃ τὴν Πολυαρχίαν, ὁποῦ ἄρχιζε νὰ γίνεται, καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ Μοναρχίαν, καθὼς ὁ λόγος μας θέλει φανερώσει καταβαίνωντας. Καὶ φαίνεταί μου αὐτὸς πρῶτος εἰς τὸ γένος τῶν Ὀτμανῶν ἔδειξε τὸν τρόπον πῶς νὰ διαφυλάττεται ἡ Μοναρχία τους, καὶ νὰ μὴ σχιθῇ ποτὲ εἰς Πολυαρχίαν, μὴν ἀφίνωντας νὰ παῤῥησιάζωνται εἰς τὸ μέσον πολλὰ κεφάλια ἀπὸ τὸ αὐτὸ γένος, εἰμὴ μόνον ἕνα, ἐκεῖνο ὁποῦ ἔχει τὸ σκῆπτρον καὶ τὴν ἐξουσίαν. Εἶναι λοιπὸν ἄνθρωπος ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ἄξιος νὰ θαυμάζεται, πῶς εὐθὺς λαμβαίνωντας τὴν βασιλείαν, ἐσπούδασε νὰ παύσῃ τὴν Πολυαρχίαν, τὸ ὁποῖον μὲ ἄλλον τρόπον δὲν κατορθώνεται, εἰμὴ ποῦ μὲ φόνους καὶ μὲ θανάτους. Καὶ μὴ μεμφθῇ τινὰς τὸν ἄξιον τοῦτον Βασιλέα, πῶς ἔβαλε σπαθὶ οὕτω σκληρὸν εἰς τὸ γένος του. διότι ἄλλος τρόπος δὲν ἦτον νὰ παύσῃ τὰ πολλὰ σχίσματα τῆς βασιλείας, παρὰ μὲ τοῦτο. ὅτι, ἂν ἤθελεν ἀφίσῃ τὰ πράγματα νὰ τρέχουσιν ἔτζι εἰς Πολυαρχίαν, ἄλλο δὲν ἀκολούθα, παρὰ Ἀναρχία, ἢ νὰ εἰπῶ καλλήτερα ἐρήμωσις παντελὴς, καὶ ἀφανισμὸς τῆς ἀρχῆς, καὶ τῆς βασιλείας. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν. ὁ γοῦν Χορκούθ, παρὼν ὤντας, καὶ βλέπωντας τὰ γινόμενα, ἄλλο δὲν ἐγύρευσε, μόνον νὰ φύγῃ νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωήν. ὅθεν κρυφὰ ἐσέβη εἰς τὰ κάτεργα, καὶ ἐγύρισε πάλιν εἰς ταῖς Φώκαις.

Ὅπως ὁ Μπαγιαζίτης ἐβγῆκεν ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ θάνατος τούτου.

Ὁ δὲ γέρων ὁ Μπαγιαζίτης, ὁποῦ ἕως τώρα ἐλέγετο Μέγας Βασιλεὺς, βλέπωντας τὸν τροχὸν τῆς Τύχης νὰ γυρίσῃ ἔτζι γοργὰ,

καὶ

καὶ νὰ ἀναβάσῃ τὰ κάτω ἄνω, καὶ νὰ καταβάσῃ τὰ ἄνω κάτω, ἐσυμβουλεύθη νὰ παραμερίσῃ ἀπὸ τὴν Πόλιν. Διὸ ἐπῆρεν ὅλην του τὴν φαμελίαν, καὶ ἔτι πράγματα πολύτιμα παλαιὰ τοῦ εὑρέθησαν, καὶ εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ πλοῦτον πολύν, ἀπὸ μαργαριτάρια, λιθαρόπουλα, καὶ ἄλλα πράγματα τιμῆς πολλῆς ἄξια, χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ τέχνης ὑψηλῆς ἐργασία. πλὴν εὐγῆκεν, ὡς διωγμένος, ἔχωντας γνώμην νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Διμότειχον διὰ τὸν καλὸν τοῦ τόπου ἀέρα, καὶ διὰ τὰ νερὰ καὶ τὰ περιβόλια, καὶ ἐκεῖ νὰ περάσῃ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Ἀλλὰ ὄντας ἀδύνατος ἀπὸ τὸ γηρατεῖον, καὶ ἀπὸ τὴν ποδαλγίαν, συγχυσμένος καὶ ἀπὸ τὴν λύπην, δὲν ἐδυνήθη νὰ φθάσῃ ἐκεῖ, ὅμως ἔκαμεν οἰκοιάκι εἰς τὸν δρόμον καὶ ἐκεῖ ἔδωσε τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Λέγουσι δέ τινες, πῶς ἕνας Ἰατρὸς Ἑβραῖος, Ἀμμόνε τὸ ὄνομά του, βαλμένος ἀπὸ τὸν Σελὴμ, τὸν ἐφαρμάκωσε μὲ ἓν καθάρσιον, καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμεν ὁ Σελὴμ, ὅτι ἤθελε νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἀνατολὴν μὲ ὅλα τὰ στρατεύματα κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του τοῦ Ἀχμέτ, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ ὀπίσω του ὑποψίαν καὶ φόβον ἀπὸ τὸν γέροντα. Ἢ νὰ μὴν ἦτον ὅλον ἔργον τῶν Μπασάδων, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὸ πρῶτον ἦσαν ἐπίβουλοι τοῦ γέροντος. ὁ γὰρ Σελὴμ ἔδειξε πῶς πάντοτε εἶχεν εὐλάβειαν εἰς τὸν πατέρα του. ὅθεν καὶ ἀφ᾽ οὗ ἀπέθανεν, ἔστειλε καὶ ἔφερέ τον εἰς τὴν Πόλιν, καὶ τοῦ ἔκτισε τάφον ὡραιότατον, καὶ τὸν ἐνταφίασε μεγαλοπρεπῶς, φέρνωντας ὀπίσω ὅλα τὰ πολύτιμα ἐκεῖνα πράγματα, καὶ βάλλωντάς τα εἰς τὸ Θησαυροφυλάκιον. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐφημίσθη ὁ Σελὴμ Βασιλεὺς, καὶ ὁ πατήρ του εὐγῆκεν ἀπὸ τὴν Πόλιν, αὐτὸς ἐζήτησε νὰ ἰδῇ τοὺς θησαυροὺς τῆς Βασιλείας, καὶ βλέπωντάς τους, ἔκαμεν ἐκεῖνα τὰ συνήθη χαρίσματα εἰς τοὺς Γιαννιτζάρους καὶ Σπαΐδες, μοιράζωντας φλωρία δύο μιλιόνια. Δείχνωντας δὲ ἀπὸ τὸ πρῶτον ἐλευθέραν γνώμην εἰς τὰ φουσάτα, αὔξησεν εὐθὺς τοὺς λωφάδες τους. τῶν μὲν Σπαΐδων καθ᾽ ἑνὸς αὔξησεν ἄσπρα τέσσαρα, τῶν δὲ Γιαννιτζάρων ἄσπρα δύο.

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του.

ΕἸς δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐπέρασε μὲ τὰ φουσάτα εἰς τὴν Ἀνατολὴν νὰ ἔλθῃ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. ἔφθασε δὲ εἰς τὴν Ἄγγυραν, καὶ τὸ μὲν καλοκαῖρι ἐκεῖνο δὲν ἔκαμε τίποτες ἔργον ἄξιον διηγήσεως. διότι ὁ Ἀχμέτ, μὴ ἔχωντας ποσῶς δύναμιν νὰ δεχθῇ τὸν Σελὴμ, ἐσύρθη παραμέσα εἰς τὴν μικρὴν Ἀρμενίαν, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἀμασείας, μαζώνωντας ἄρματα, ἀνθρώπους ἐδικούς του, καὶ ξένους, καὶ ἑτοιμαζόμενος παντοίοις τρόποις νὰ κυριεύσῃ ὅλην τὴν Ἀνατολήν. Ὁ δὲ Σελὴμ, ἀφ᾽ οὗ ἐπέρασε τὸ Καλοκαῖρι, δὲν ἐδύνετο πλέον νὰ περάσῃ τὸ βουνὸν τοῦ

Ταύρου

Ταύρε διὰ τὰ ἐκεῖ πολλὰ χιόνια καὶ νερὰ τοῦ χειμῶνος, μάλιστα ὁποῦ καὶ ὁ Ἀχμὲτ δὲν ἔστεκεν εἰς ἕνα τόπον, καὶ διὰ τοῦτο ἐγύρισε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Βιθυνίαν. Διαμερίζωντας δὲ τὴν καββάλαν νὰ φυλάττῃ τὰ παραθαλάσσια, καὶ στέλλωντας καὶ τοὺς Γιαννιτζάρους εἰς τὴν Πόλιν, αὐτὸς μὲ τοὺς λοιποὺς ἔμεινε νὰ ξεχειμωνιάσῃ εἰς τὴν Προῦσαν, καρτερῶντας τὴν ἄνοιξιν, διὰ νὰ ὑπάγῃ πάλιν κατὰ τοῦ Ἀχμέτ.

Ὅτι ὁ Σελὴμ ἔστειλεν εἰς τοὺς Χριστιανοὺς Αὐθέντας τῆς Δύσεως νὰ βεβαιώσῃ ἀγάπην μὲ ταύτους, καὶ ὅτι ἐφόνευσε πέντε μικρὰ παιδία, καὶ τὸν ἀδελφόν του τὸν Χορκοῦθ, διὰ τοὺς ὁποίους εἶχε πάντοτε ὑποψίαν.

ΕΝ δὲ τῷ μεταξὺ, διὰ νὰ εἰρηνεύσῃ τελείως ὅλα τὰ Δυτικὰ μέρη, νὰ μὴν ἔχῃ καμίαν ὑποψίαν ὀπίσω του, περνῶντας αὐτὸς ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν, καὶ παγαίνωντας κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, ἔστειλεν εἰς τοὺς Βενετίκους, καὶ ἐβεβαίωσε τὴν ἀγάπην ὁποῦ ὁ πατήρ του μὲ τούτους ἔκαμεν. Ἔστειλεν ἀκόμη καὶ εἰς τὸν Ῥῆγα τῆς Οὐγγρίας τὸν Βλαδίσλαον, καὶ εἰς τὸν Σιγισμόνδον Ῥῆγα τῆς Λεχίας, καὶ ὅλοι ἐδέχθησαν ἀσπασίως τὴν ἀγάπην του. Ὕστερον δὲ ὀλίγον τίποτε, διὰ νὰ μὴν ἔχῃ καὶ ἀπὸ τὸ γένος τῶν Ὀτμανῶν ὑποψίαν, ἔστειλε καὶ ἐφόνευσε πέντε μικρὰ παιδία τῶν ἀπεθαμμένων του ἀδελφῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἕνα τὸ μεγαλήτερον ἦτον χρονῶν εἴκοσι ἑνός, κατὰ πολλὰ ὡραῖον καὶ ἀνδρεῖον, ἔχον κατ' ἀλήθειαν εἶδος καὶ χαρακτῆρα Βασιλικόν. Τοῦτος ἦτον πρότερον εἰς τὸν θεῖόν του τὸν Ἀχμὲτ, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μπαγιαζίτη τὸν ἔστειλεν ὁ Ἀχμὲτ νὰ ὑπάγῃ ὅπου θέλει. Λέγουσι δὲ πῶς ἦτον τόσον ἀνδρεῖος, ὅτι ἀπὸ τοὺς δύο ὁποῦ ἐπήγασι νὰ τὸν πνίξουσιν ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον, ἐσκότωσε τὸν ἕνα μὲ ἕνα μαχαίρι, καὶ ἐλάβωσε καὶ τὸν ἄλλον, καὶ ἂν δὲν ἤθελαν φωνάξῃ νὰ δράμουν καὶ ἄλλοι, ἐφόνευέ τον καὶ ἐκεῖνον, ὅμως πέφτοντας πολλοὶ ἐπάνω του, τὸν ἔπνιξαν. ἦτον δὲ τοῦτο παιδὶ τοῦ Μωάμετ. Ἐφόνευσε δὲ καὶ τὸ ἀδέλφι του μικρότερον ἀπὸ τοῦτο, λεγόμενον Ζιλίμπον, καὶ ἕτερον παιδὶ τοῦ Ἀλισὰκ, τὸ ὄνομά του Ἀσαὶ, καὶ ἄλλα δύο μικρὰ βρέφη ὄντα. ἐβουλήθη δὲ νὰ φονεύσῃ καὶ τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ἀχμὲτ, ὁποῦ ἐπροείπαμεν, τὸν Ἀμωρὰτ, καὶ Ἀλαδῖνον. Καὶ μαθὼν ὅτι εὑρίσκονται μοναχὰ εἰς τὴν Ἀμάσειαν, ἐπειδὴ ὁ πατήρ τους ἐπεριπάτει ὧδε κἀκεῖσε συνάζωντας ἀνθρώπους, νὰ δεχθῇ τὸν Σελὴμ, στέλλει αὐτὸς ὁ Σελὴμ ταχυδρόμους μὲ ἄλογα γλήγορα νὰ παγαίνουσιν ἔξαφνα, νὰ τὰ ἁρπάξουσιν ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν, ἐπειδὴ εἶναι χώρα ἀνοικτὴ, καὶ χωρὶς τειχία, νὰ τοῦ τὰ φέρουσιν. Ὅμως ταῦτα τὰ πράγματα δὲν ἄρεσαν τῶν Ἀγάδων, καὶ Μπασάδων, ὅτι αὐτοὶ ἀγαποῦσι πάντοτε νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ Βασιλικὸν γένος τρία, καὶ τέσσαρα πρόσωπα, διὰ νὰ κάνουσι Βασιλέα, ὅποιον τοὺς ἀρέσει. Ὅθεν ὁ Μουσταφὰ Μπασίας ἔστειλε

χρυσικῶν-

γροικῶντας τὸ πρᾶγμα, ἄλλον ταχυδρόμον προτήτερα καὶ ἔφθασε καὶ τοὺς ἔδωσε λόγον νὰ κρυφθοῦσι φεύγοντες. Ὅταν δὲ ἔφθασε τοῦτο τὸ γράμμα εἰς τὴν Ἀμάσειαν, ἔτυχε νὰ εὑρεθῇ ἐκεῖ καὶ ὁ πατὴρ τῶν παιδίων, ὁ Ἀχμέτ, καὶ πέρνωντας μαζί του μερικοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν εἰς τὸν δρόμον, ὁποῦ ἔμελλε νὰ περάσουσι οἱ ταχυδρόμοι τοῦ Σελὴμ, διὰ νὰ ἁρπάξουσι τὰ παιδία, καὶ ἀπαντῶντάς τους ἔξαφνα, τοὺς ἐπίασεν ὅλους ζωντανοὺς, καὶ τοὺς ἔδησεν, ὡς σκλάβους. Σύροντές τους δὲ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἀχμὲτ δεμένους, ἄρχησαν νὰ καυχῶνται εἰς αὐτοὺς, καὶ νὰ φανερώνουσι τὸ μυστήριον, λέγοντες. Ἔχομεν καὶ ἡμεῖς ἀνθρώπους κοντὰ εἰς τὸν Σελὴμ, ὁποῦ μᾶς ἀγαποῦσιν, οἱ ὁποῖοι μᾶς δίδουσιν εἴδησιν κρυφὰ εἰς τὰ παντοῖα βουλεύματα τοῦ Σελήμ. ἔτζι ἰξεύρουσι τινὲς ἄγνωστοι νὰ φυλάττουσι τὰ μυστήρια τῶν αὐθεντάδων τους. Τινὲς γοῦν ἐξ αὐτῶν ὁποῦ ἐπιάσθησαν, ἀφ᾽ οὗ ἐξεσκλαβώθησαν, καὶ ἦλθον εἰς τὸν Σελὴμ, ἀνήγγειλαν ταῦτα εἰς αὐτὸν λέγοντες, ὅτι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ὁποῦ ἔχεις σιμά σου, ἐπροδόθηκαμεν ἡμεῖς, καὶ τὰ παιδία ἐγλύτωσαν. Γροικῶντας ταῦτα ὁ Σελὴμ, ἐγνώρισε πῶς ἄλλος δὲν εἶναι ὁ προδότης τῆς βουλῆς του, παρὰ ὁ Μουσταφὰ Μπασίας, ὅτι τὸν ἔβλεπεν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του, πῶς δὲν ἠθέλησε νὰ φονεύωνται τὰ παιδία. ὅθεν χωρὶς ἄλλην ἐρώτησιν, ἢ ἐξέτασιν ἔστειλε καὶ τὸν ἔκοψε, καὶ τὸν ἔρριξεν ἔξω εἰς τὴν ρούγαν, πτῶμα ἐλεεινὸν καὶ καταφρονεμένον ὁ πρώην λαμπρὸς καὶ περίβλεπτος. ὅμως ἦτον δικαία Θεοῦ κρίσις ὁ θάνατός του διὰ τὴν ἐπιβουλὴν, ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὸν γέροντα τὸν πατέρα τοῦ Σελήμ. Τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι τὸν ἔκοψε τὸ περισσότερον, διὰ νὰ μὴ τοῦ δώσῃ τὰ χαρίσματα ὁποῦ τοῦ ἔταξε νὰ τὸν κάμῃ Βασιλέα. ὅμως, ἢ οὕτως, ἢ οὕτως, ἔτζι εἶναι δίκαιον νὰ παθαίνουσιν ὅσοι εἶναι προδόται τῆς ζωῆς τῶν Αὐθεντῶν τους. διότι καὶ ὁ Δαβὶδ ἐφόνευσε τὸν φονέα τοῦ Σαοὺλ, καλὰ καὶ ὁ Σαοὺλ νὰ ἦτον ἐχθρός του, καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἐφόνευσε νὰ τὸν ἐφόνευσε διὰ ἀπεθαμμένον.

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν του τὸν Χορούθ.

Ἀφόντις δὲ ἔκοψε τὸν Μουσταφὰ Μπασίαν, ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ νὰ φονεύσῃ καὶ τὸν Χορούθ, πλὴν μὲ τρόπον ὁποῦ νὰ μὴ τὸ γροικήσῃ ἐκεῖνος προτήτερα καὶ φύγῃ. Ἦτον λοιπὸν ὁ Χορούθ εἰς τὴν Μαγνησίαν, σπουδάζων τὰ μαθήματά του, μὴ ἔχωντας πλέον ἄλλην φροντίδα διὰ τὸ Βασίλειον, ἐπειδὴ ἀπελπίσθη, βασιλεύσαντος τοῦ Σελήμ. Ὅθεν ὁ Σελὴμ κράζωντας τὸν Βεζύρην, τοῦ εἶπε, νὰ ἔχῃ ἕτοιμα εἰς τρεῖς ἡμέρας ἓξ χιλιάδες ἄλογα καλὰ μὲ ἀνδρείους καβαλαρέους, ὅτι θέλει νὰ ὑπάγῃ ἔξαφνα νὰ πατήσῃ τὴν Ἀμάσειαν. καβαλικεύωντας λοιπὸν ἀπὸ τὴν Προῦσαν, καὶ εὐγαίνωντας ἔξω, εὐθὺς ἄλλαξε τὸν δρόμον πρὸς τὰ δεξιὰ, δὲν λέγωντας τινὸς ποῦ ὑπάγει. Ὅμως ἐκεῖνοι, ὁποῦ τὸν ἀκολουθοῦσαν, βλέποντες πῶς ἐσέβη εἰς τὴν Λυδίαν, ἐνόησαν εὐθὺς πῶς ἔρχεται κατὰ τοῦ Χορούθ· καὶ εὐθὺς ἕνας καβαλάρης, ἄν-

θρω-

θρωπος μεγαλόψυχος, μὴ δειλιάσας τὸν φόβον τοῦ Βασιλέως, ἐχώρισε κρυφὰ ἀπὸ τὴν συμβουλίαν τῶν λοιπῶν, καὶ ἰξεύροντας ἄλλον δρόμον κοντότερον, ἦλθε τὸ μεσονύκτιον εἰς τὴν Μαγνησίαν, καὶ ἔδωσε λόγον τοῦ Χορὲθ νὰ φύγῃ τῆς ὥρας. Αὐτὸς δὲ ἀφίνωντας εἰς τὸ παλάτιόν του ὅλην του τὴν φαμιλίαν, ἔφυγε μὲ δύο μόνους σκλάβους του, καὶ ἐκατέβη εἰς τὸ παραθαλάσσιον, νὰ εὕρῃ καράβι νὰ περάσῃ εἰς τὴν Κρήτην, ἢ κἂν καμίαν βάρκαν ψαράδικην νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ρ'όδον. Ο' δὲ Σελὴμ φθάνωντας κατόπι τόσον γοργὰ, δὲν τὸν ἄφησε νὰ φύγῃ. διότι ἔκαμε μεγάλαις ἐξέτασες καὶ ξομεραῖς εἰς ὅλην τὴν Μαγνησίαν. Βάλλωντας δὲ εἰς πικραῖς τιμωρίαις τὴν φαμελίαν του, ὡμολόγησαν ὅτι τὸ μεσονύκτιον ἦλθεν ἕνας καβαλάρης, ἄνθρωπος ἀγνώριστος, καὶ τοῦ ἔδωσε λόγον καὶ ἔφυγε τὴν αὐτὴν ὥραν. ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, δὲν ἰξεύρομεν τί ἔγινε. Βλέποντας δὲ ὁ Σελὴμ, ὅτι ἔχασε τὸ κυνῆγι του, ἄφησεν εἰς τὴν Μαγνησίαν νὰ περιπατήσουσι, ὅπου τὸν εὕρουσι, χιλίους καβαλαρέους. αὐτὸς δὲ ἐστράφη ὀπίσω εἰς τὴν Προῦσαν μὲ τὸν πλοῦτον καὶ θησαυρὸν, καὶ φαμελίαν τοῦ Χορὲθ. προστάσσωντας τὸν Μποσταντζίαγαν νὰ εὐγάλῃ γοργὰ τὴν ἀρμάδαν ἔξω, νὰ φυλάγῃ ὅλα τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀναπλῆς νὰ μὴ φύγῃ. Ο'θεν, μὴ δυνάμενος νὰ φύγῃ μήτε ἀπὸ ξηρᾶς, μήτε ἀπὸ θαλάσσης, ἐπλανᾶτο ἔνθεν κἀκεῖθεν, τὰς μὲν ἡμέρας κρυπτόμενος, τὰς δὲ νύκτας περιπατῶν, ἕως ἦλθεν ἀπέξω ἀπὸ τὴν Σμύρνην, καὶ ἐκεῖ ἐκρύφθη εἰς ἕνα σπήλαιον παραθαλάσσιον ἴσως, ἢ ἐκ τύχης, ἢ ἐκ Θεοῦ θελήσῃ καὶ φύγῃ ἡ ἀρμάδα, νὰ φύγῃ καὶ αὐτός. Πλὴν, μετὰ τὰς πολλὰς ἡμέρας, ἐβαρέθη νὰ τρέφεται ἀπὸ μόνα τὰ ἄγρια πωρικὰ τῶν ἀγρίων δενδρων, ὅθεν ἔστειλε τὸν ἕνα σκλάβον, καὶ ἐφανη εἰς ἕνα βοσκὸν ὁποῦ ἐκατοίκα ἐκεῖ σιμά. Ε'τρεφέ τον γοῦν ὁ βοσκὸς μερικὰς ἡμέρας. Ἀλλ᾽ ὅμως δὲν ἐδυνήθη νὰ κρυφθῇ τελείως. διότι κατὰ μικρὸν ἄρχισε νὰ σπέρνεται ὁ λόγος πῶς ἐκεῖ εἶναι κρυμμένος, καὶ τέλος τὸν ἐπροδόσεν ἕνας γεωργὸς, καὶ ἦλθαν καὶ τὸν ἔπιασαν, καὶ τὸν ἤφεραν εἰς τὴν Προῦσαν, καὶ εὐθὺς τὸν ἐθανάτωσαν. Λέγουσί τινες, ὅτι ἐζήτησε χάριν ἀπὸ τὸν Τζελάτην, ὁποῦ ἤθελε νὰ βάλλῃ τὴν θηλίαν εἰς τὸν λαιμόν του νὰ τὸν ἀφίσῃ μίαν ὥραν ἀκόμη ζωντανόν· καὶ οὕτως ἐκάθησε χωρὶς νὰ συγχυσθῇ ὁ νοῦς του καθόλου, καὶ ἔγραψε τοῦ ἀδελφοῦ του κάποιους στίχους, ὡσὰν τραγῴδια, εἰς τοὺς ὁποίους τοῦ ἔλεγε πολλὰ κλαυθμυρὰ, καὶ ἄξια δακρύων παραπονέματα, καὶ τέλος τὸν ἐγκάλει εἰς τὸ φοβερὸν Κριτήριον τοῦ Θεοῦ, τὰ ὁποῖα, ἐὰν τὰ ἤθελε λάβῃ ζῶντός του ὁ Σελὴμ, δὲν τὸν ἐθανάτωνε βέβαια. διότι ὕστερα, ἀφ᾽ οὗ τὰ εἶδεν, ἔκλαυσε πολλὰ, καὶ ἐμετανόησε, καὶ τόσον ἐλυπήθη, ὅτι ἐφόρεσε καὶ μαῦρα, καὶ ὅσαις φοραῖς ὕστερον ἐδιάβαζεν ἐκείνην τὴν γραφὴν, δὲν ἐδύνετο ποσῶς νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα.

Πόλε-

Πόλεμος τῶν δύο ἀδελφῶν, Σελὴμ καὶ Ἀχμέτ. καὶ ὅτι ἐνικήθη ὁ Ἀχμὲτ, καὶ ἐφονάθη ὑπὸ τοῦ Σελήμ.

Ἀρχίζωντας νὰ ἔρχεται ἡ ἄνοιξις τοῦ Καλοκαιρίου, καίτινες ἀπὸ τοὺς Ἀγάδες τοῦ Σελὴμ κακοζοπήσαντες, ἢ διὰ φόβον τοῦ Σελὴμ, βλέποντάς τον πρόθυμον εἰς τὰ ἄρματα, ἢ καὶ φύσει δύστροποι ὄντες, ἐμίσησαν τὸν Σελὴμ, καὶ ἠγάπησαν τὸν Ἀχμὲτ, τὸν ὁποῖον προτήτερα δὲν ἤθελον. Ὅθεν γράφουσιν εἰς αὐτὸν νὰ συκωθῇ νὰ ἔλθῃ τὸ γοργότερον τώρα ὁποῦ ἀκόμι κρατεῖ ὁ χειμῶνας, καὶ ὁ ἀδελφός του ἀκόμι δὲν ἠτοιμάσθη νὰ ὑπάγῃ ἐπάνω του, καὶ νὰ μὴ καρτερῇ τὸ Καλοκαίρι, διότι, ἂν καρτερῇ τὸ Καλοκαίρι νὰ ἔλθῃ, ἀπὸ τώρα ἂς φύγῃ καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν. Γράφοντες γοῦν αὐτοὶ ἔτζι εἰς τὸν Ἀχμὲτ, ἀντέγραψε καὶ ἐκεῖνος πρὸς αὐτοὺς, δοκιμάζωντας τὴν γνώμην τους, ἂν λέγουσιν ἀληθῆ. Καὶ πάλιν αὐτοὶ τοῦ ἔγραψαν νὰ μὴ βάλλῃ καιρὸν εἰς τὸ μέσον, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει τοῦ βοηθήσει, ἐπειδὴ, ὡς πρῶτον παιδὶ, αὐτουνοῦ ἦτον τὸ Βασίλειον, καὶ ὁ Σελὴμ τὸ ἅρπαξε δυναστικῶς. μάλιστα τὸν Σελὴμ τὸν μισοῦσι τώρα ὅλοι διὰ τοὺς φόνους ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὸν Γένος του. ταῦτα, καὶ τοιαῦτα ἄλλα γράμματα ὑπάγαιναν καὶ ἤρχοντο συχνὰ μὲ πεζοδρόμους. Ἀλλ᾽ ὅμως ἡ Τύχη, ὁποῦ πάντοτε ἐβοήθα τοῦ Σελὴμ, τοῦ ἐβοήθησε καὶ τώρα, καὶ δὲν ἔγινε τὸ πρᾶγμα, καθὼς οἱ ἐχθροί του ἐβουλεύοντο. ἔτυχε γὰρ νὰ πιάσουσιν ἡ βίγλαις γράμματα τοῦ Ἀχμὲτ, ὁποῦ ἤρχουνταν εἰς τοὺς φίλους του ἐκείνους, τὰ ὁποῖα ἔδιδαν ἀπόκρισιν εἰς αὐτοὺς ὁποῦ τὸν ἐπροσκαλοῦσαν νὰ ἔλθῃ. Ταῦτα τὰ γράμματα ἔφεραν εἰς τὸν Σελήμ. ὁ δὲ Σελὴμ, γνωρίσας τὰς βουλὰς καὶ τοὺς φίλους τοῦ Ἀχμὲτ ποῖοι εἶναι, εὐθὺς ἔστειλε καὶ τοὺς ἔκοψε. καὶ τῆς ὥρας ἐπῆρε ταῖς βούλαις τους, καὶ μὲ ταύταις ἐβούλωσεν ἄλλα γράμματα, καὶ ἔστειλεν εἰς τὸν Ἀχμὲτ, πῶς τάχα τὰ στέλνουσιν ἐκεῖνοί του οἱ φίλοι, τὰ ὁποῖα τοῦ ἔγραφαν, νὰ ἔλθῃ τὸ γοργότερον, καὶ νὰ μὴ φέρῃ πολλοὺς μαζί του, ὅτι γροικᾶται ἀπὸ τὸν Σελὴμ τὸ πρᾶγμα, καὶ θέλει ἑτοιμασθῇ καὶ αὐτός. ἀλλὰ μήτε σὲ χρειάζονται νὰ ἔχῃς πολλοὺς, ὅτι ἡμεῖς ὅλοι καὶ τὸ ἀσκέρι ὅλον εἴμασθε μὲ λόγου σου, καὶ ἔχομεν σημάδι, ὅταν φθάσῃς καὶ ἀρχίσῃς τὸν πόλεμον, νὰ γυρίσωμεν ὅλοι μὲ τοῦ λόγου σου. Ὅταν γοῦν ἔκαμε τὴν τοιαύτην κατασκευὴν ὁ Σελὴμ, ὁ Ἀχμὲτ ἦτον συκωμένος ἀπὸ τὴν Ἀμάσειαν μὲ βοήθειαν ὁποῦ τοῦ ἔστειλεν ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς ἀπὸ τὴν Περσίαν, καὶ μὲ δεκαπέντε χιλιάδας καβαλαρέους ἐδικούς του εὑρέθη εἰς τὴν Γαλατίαν. τοὺς δὲ πεζοὺς εἶχεν ὀπίσω νὰ ἔρχωνται μὲ ἀνάπαυσιν, ἔχωντας εἰς αὐτοὺς τὸν υἱόν του τὸν Ἀμωρὰτ Ἐπιστάτην. τοῦ ὁποίου τὸν ἐρχομὸν τοῦτον προμαθὼν ὁ Σελὴμ, ἔστειλε καὶ ἔκραξε τὰ φουσάτα του ὅλα. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη τὸ πρᾶγμα τοῦτο τῶν γραφῶν. Ὁ γοῦν Ἀχμὲτ λαμβαίνωντας τὰ γράμματα ταῦτα τὰ ἀπατηλὰ τοῦ Σελὴμ, καὶ βλέπωντας

ταῖς βούλαις τῶν φίλων του, καὶ νομίσας ἀληθῶς τὰ γράμματα νὰ εἶναι ἀπὸ τοὺς φίλους του, ἐπίστευσεν εἰς τὰ λόγια ὁποῦ ἔγραφαν. Καὶ τοῦτο ἦτον ὁ χαλασμὸς τοῦ Ἀχμέτ, καὶ τύχη καλὴ τοῦ Σελήμ. διότι ἐσηκώθη αὐτὸς ὁ Ἀχμὲτ ἀπὸ τὴν Γαλατίαν σπουδαίως, καὶ καθὼς τοῦ ἔγραφαν τὰ γράμματα, δὲν ἐπῆρε μαζί του, μόνον τὴν καββάλαν, τοὺς δὲ πεζοὺς ἄφησεν ὀπίσω, καὶ ἦλθε καὶ ἐκόνεψεν εἰς τὸ βουνὸν τῆς Προύσης. Καὶ ὁ Σελήμ, ἔσωντας καὶ νὰ φθάσουσι ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οἱ Γιαννήτζαροι ἀπὸ τὴν Πόλιν, ἔστειλε τὸν Σινὰμ Μπασίαν Μπεηλέρμπεην τῆς Ἀνατολῆς μὲ τοὺς Σπαΐδες ὅλους τῆς Ἀνατολῆς, νὰ ὑπάγῃ νὰ δοκιμάσῃ ἐμπροσθὰ τὴν δύναμιν τοῦ Ἀχμέτ, ποταπὴ εἶναι. Παγαινάμενος δὲ ὁ Σινὰμ Μπασίας νὰ εὑρεθῇ ἐκεῖ εἰς τὸ ξημέρωμα, ἔχασε τὸν τόπον, διότι δὲν ἤξευρε ποῦ εὑρίσκεται ὁ Ἀχμέτ. καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν καταχνίαν τῆς αὐγῆς ἐκείνης ἔπεσεν εἰς δύσκολον τόπον, καὶ εἰς τὰ χέρια του ἐμπρός, καὶ κτυπῶντάς τους ὁ Ἀχμὲτ ἀπεμπροσθά, ἐσκότωσεν ὡς χιλίους καβαλαρέους, οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον ὀπίσω εἰς τὸν Σελήμ. Ἀλλὰ τὸ μεγαλόψυχον καὶ ἀνδρεῖον τοῦ Σελὴμ ἦθος ποσῶς εἰς τοῦτο δὲν ἐδειλίασεν, ἀλλὰ μάλιστα μὲ θυμὸν περισσότερον ὥρμησε καταπάνω του εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Ἐλάτην. Οὗτος κατεβαίνει ἀπὸ τὸ βουνὸν τῆς Προύσης, καὶ τρέχει εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν, περνῶντας τόπους καὶ κάμπους πολλούς, τοὺς ὁποίους οἱ ἐντόπιοι εἰς τὴν γλῶσσάν τους λέγουσι Κάμπους τῆς νέας γῆς. Τὸ ὅμοιον ἔκαμε καὶ ὁ Ἀχμέτ. ἐσηκώθη καὶ αὐτὸς ἀπ' ἐκεῖθεν, καὶ ἤρχετο, μὴν ἠξεύρωντας πῶς ὁ Σελὴμ τὸν περισσεύει εἰς τὰ πάντα, καὶ εἰς τοὺς πεζούς, καὶ εἰς τοὺς καβαλαρέους. Ἀλλὰ θαῤῥῶντας εἰς τὴν νίκην, ὁποῦ ἐνίκησε τὸν Σινὰμ Μπασίαν, καὶ εἰς τὰ ἀπατηλὰ καὶ ψεύτικα γράμματα ὁποῦ ἔλαβεν, ἄφησεν ὀπίσω καὶ δὲν ἐκαρτέρησε τοὺς πεζούς, ἀλλὰ μόνον μὲ τοὺς καβαλαρέους ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ἀντίπεραν τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἐλάτη. Ἐστάθησαν λοιπὸν τὰ δύο φουσάτα ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἔχοντες τὸν ποταμὸν εἰς τὸ μέσον. οἱ δὲ ταχυδρόμοι ὑπάγαιναν, καὶ ἤρχοντο ἀπὸ τὸ ἕνα φουσάτον εἰς τὸ ἄλλο, διὰ νὰ μανθάνῃ καθ' ἕνας τοῦ ἄλλου τὴν δύναμιν. Ἀλλ' ὅμως ὁ Ἀχμὲτ κατὰ πάντα τρόπον γελασμένος ὤντας, ἔμελλε νὰ νικηθῇ. διότι εὑρισκόμενος εἰς τοιοῦτον τόπον ἔρημον καὶ ἄπλωτον, καὶ βλέπωντας τὸ φουσάτον του ὀλίγον, καὶ τὸ τοῦ Σελὴμ περισσότερον, δὲν ἐστοχάσθη, ἂν νικηθῇ, ποῦ ἔχει νὰ φύγῃ νὰ φυλαχθῇ καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνθρωποί του. ὁ δὲ Σελήμ, ἀφ' οὗ ἐνύκτωσεν, ἐπέρασε τὸν ποταμόν, προστάσσωντας τοὺς ἀνθρώπους του νὰ εἶναι τὸ ταχὺ ἕτοιμοι νὰ πολεμήσουσιν. Ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθε καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Χάνη, ὁ καὶ γυναικάδελφος τοῦ Σελήμ, πεμπάμενος ἀπὸ τὸν Πατέρα του μὲ βοήθειαν Ταπάρων, καβαλαρέων χιλίων, χωρὶς τοὺς πεζούς. τούτους δὲ τοὺς χιλίους καβαλαρέους, μὲ τὸν Χάνογλη τὸν γυναικάδελφόν του, ἔστειλεν ὁ Σελὴμ εἰς τὸν λόγγον τοῦ βουνοῦ, ὁποῦ ἦτον ὀπίσω ἀπὸ τὸν Ἀχμέτ, νὰ κρυφθοῦσιν εἰς τὰ δένδρα μέσα, καὶ ἔταν ὁ πόλεμος γίνεται ὁ δυνα-

τός,

τὰς, αὐτοὶ νὰ εὔγουν ἀπ' ὀπίσω ἀπὸ τὸν Ἀχμὲτ νὰ τὸν βάλλουσιν εἰς τὸ μέσον. ἀφ' οὗ δὲ ἐξημέρωσεν, ἄρχησε νὰ βάλλῃ εἰς τάξιν πολεμικὴν τὰ φουσάτα· ὁμοίως ἔκαμε καὶ ὁ Ἀχμέτ.

Τάξις πολεμικὴ τοῦ φουσάτου τοῦ Σελήμ.

Καὶ ὁ μὲν Σελὴμ ἐμοίρασε τὴν καββάλαν εἰς δύο μέρη, καὶ τοὺς μὲν, τὰ μακρυκόνταρα ἔχοντας, ἔστησεν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, τοὺς δὲ, τὰ δοξάρια καὶ τὰ τουφέκια ἔχοντας, εἰς τὸ ἀριστερὸν, τοὺς δὲ Γιαννιτζάρους εἰς τὸ μέσον.

Τάξις πολεμικὴ τοῦ φουσάτου τοῦ Ἀχμέτ.

Ὁ δὲ Ἀχμὲτ ἐμοίρασε καὶ αὐτὸς ὅλον του τὸ φουσάτον, ἤγουν τοὺς καβαλλαρέους, ὅτι αὐτοὺς εἶχε μόνον, εἰς δύο μέρη. τοὺς μὲν τοὺς Πέρσας, ὁποῦ τοῦ ἔστειλεν ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς, εὔγαλεν ἔμπροσθα, τοὺς δὲ ἐδικούς του ἐκράτησεν ὀπίσω. ἔδραμον δὲ οἱ Πέρσαι εὐθὺς πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Σελὴμ, καὶ ἐπολέμουν ἀνδρειωμένα, φονεύοντες πολλούς. Βλέποντας δὲ ὁ Σελὴμ νὰ τζακίζεται τὸ δεξιὸν μέρος τὸ δυνατώτερον, ἔπερνεν ἀπὸ τὸ ζερβὸν μέρος, καὶ ἔφερνεν εἰς τὸ δεξιὸν, καὶ ἐνεδυνάμωνέ το. Ὁμοίως καὶ ὁ Ἀχμὲτ ἔπερνεν ἀπὸ τοὺς ὄπισθεν τοὺς ἐδικούς του, καὶ ἔφερνεν ἔμπροσθα καὶ ἐνεδυνάμωνε τοὺς Πέρσας, καὶ ἦτον σχεδὸν ὅλη ἡ νίκη τοῦ Ἀχμὲτ, ἐὰν καὶ νὰ εἶχε καὶ ὀλίγους, ἐὰν δὲν ἤθελεν εὔγῃ εὐθὺς ὁ Χάνογλης ἀπ' ὀπίσω μὲ τὰ χίλια ἄλογα νὰ ταράξῃ δυνατὰ μὲ πολὺν καὶ ξαφνικὸν φόβον ἅπαντας τοὺς τοῦ Ἀχμέτ. Τὸ ὁποῖον βλέποντας ὁ Σελὴμ, εὔγαλε καὶ τοὺς Γιαννιτζάρους, καὶ οὕτως ἔβαλαν εἰς τὸ μέσον ὅλον τὸ φουσάτον τοῦ Ἀχμὲτ, καὶ περικυκλώνοντάς τους ἀπὸ καθε μέρος, τοὺς ἐκατάκοπταν, ὥστε ὁποῦ ὀλίγοι τινὲς ἀπὸ ταύτους ἠδυνήθησαν νὰ φύγουσιν. Ὁ δὲ Ἀχμὲτ φεύγοντας καὶ αὐτὸς, ἔπεσε μέσα εἰς μίαν λίμνην μὲ νερὸν βρόχιον, ὁποῦ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἤθελε βρέξῃ, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ φύγῃ γλήγορα ἀπὸ τὴν πολλὴν λάσπην, τὸν ἐγνώρισαν ἐκεῖ, καὶ πιάνοντάς τον ζωντανὸν τὸν ἔφεραν εἰς τὸν Σελήμ. καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην τὸν ἔπνιξε μὲ μίαν κόρδαν δοξαρίου, καὶ οὕτως ἐθανατώθη, καὶ ἔπαυσεν ὁ πόλεμος.

Ὅπως τὰ δύο παιδία τοῦ Ἀχμὲτ ἔφυγαν καὶ ἐγλύτωσαν.

Ὁ δὲ Ἀμωρὰτ, ὁ μεγαλήτερος υἱὸς τοῦ Ἀχμὲτ ἐρχόμενος ὀπίσω μὲ τοὺς πεζοὺς τὸν ἀπάντησαν ἐρχόμενοι κάποιοι Πέρσαι γλυτωμένοι ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ φεύγοντες, οἱ ὁποῖοι λέγοντάς του τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν νίκην τοῦ Πατρός του, τὸν ἐγύρισαν, καὶ ἦλθεν ὀπίσω εἰς τὴν Ἀμάσειαν, καὶ ἐκεῖθεν ἐγύρευε νὰ φύγῃ μὲ τὸν ἀδελφόν του τὸν Ἀλαδῖνον. Καὶ ὁ μὲν Ἀμωρὰτ

ἔφυγεν εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Ἰσμαὴλ. ὁ δὲ Ἀλαδῖνος ἔφυγεν εἰς τὸ Μισῆρι, εἰς τὸν Καμψὼν Γαύριον, Σουλτάνον τοῦ Μισηρίου. Ὁ δὲ Σελὴμ, μετὰ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην νίκην, ἔστειλεν ἀνθρώπους καὶ ὑπέταξεν ὅλαις ταῖς χώραις τῆς Ἀνατολῆς. ἔπειτα ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ διὰ τὸ θανατικὸν δὲν ἐστάθη ἐκεῖ, ἀλλὰ ἦλθεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ ἐκεῖ ἐστάθη ὅλον τὸν χειμῶνα εἰς χαραῖς καὶ κυνήγια.

Ἐντεῦθεν γίνεται ἡ ἀρχὴ τῶν πολέμων τοῦ Σελὴμ μετὰ τῶν Περσῶν, τῶν ὁποίων αἰτία ἦτον ὁ Ἰσμαὴλ, Βασιλεὺς Περσῶν, διότι ἔδωσε βοήθειαν τοῦ Ἀμωρὰτ, υἱοῦ τοῦ Ἀχμὲτ, νὰ ἔλθῃ νὰ πολεμήσῃ τὸν Σελὴμ, τὸν ὁποῖον πρότερον ἔκαμε γαμβρὸν εἰς τὴν θυγατέρα του.

ΕΙ'ς δὲ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ὑποτάσσωντας ὁ Ἰσμαὴλ Σοφῆς ὅλα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη τῆς Κασπίας θαλάσσης, καὶ ἕως τὴν ἔξω τῶν Περσῶν θάλασσαν, ἐστράφη εἰς τὴν Ἀρμενίαν. εὗρε δὲ ἐκεῖ τὸν Ἀμωρὰτ φεύγοντα ἀπὸ τὸν Σελὴμ, καὶ ζητοῦντα βοήθειαν ἀπὸ τὸν Ἰσμαὴλ νὰ ἔλθῃ καταπάνω τοῦ Σελὴμ, εἰς ἐκδίκησιν τοῦ θανάτου τοῦ Πατρός του.

Ὁ δὲ Ἰσμαὴλ, θέλωντας νὰ δείξῃ μεγαλοπρέπειαν, καὶ ἐξουσίαν ἐλευθέρας Βασιλείας, ἀποδέχθη μετὰ χαρᾶς τοῦ νέου τὴν παράκλησιν, τάσσωντάς του βοήθειαν ὅσην θέλει, δίδωντάς του καὶ τὴν θυγατέρα του εἰς γυναῖκα, καὶ κάνωντάς τον γαμβρόν· ἔχωντας ἐλπίδα, ὅτι θέλει λάβῃ τὴν Βασιλείαν τῶν Ὀτμανῶν κατὰ μικρὸν, ἐπειδὴ ἄλλος ἀπὸ τὸ γένος αὐτὸ δὲν ἀνάμεινεν. ἅπαντας γὰρ ὁ Σελὴμ ἐφόνευσε. Καὶ δὴ ἐδοκίμασεν ἐν πρώτοις νὰ τοῦ δώσῃ βοήθειαν νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ἀνατολήν. ὅθεν τὴν πρώτην ἄνοιξιν τοῦ ἔδωσε δέκα χιλιάδες καβαλαρέους νὰ περάσῃ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἀμάσειαν, νὰ δοκιμάσῃ τὰς γνώμας τῶν ἐκεῖσε ἀνθρώπων, καὶ νὰ καταλάβῃ καὶ ταῖς δυνάμες τοῦ Σελήμ. ἔπειτα νὰ στραφῇ νὰ συμβουλευθοῦσιν εἰς καλλίτερον τρόπον, νὰ κάμουσι τέλειον πόλεμον κατὰ τοῦ Σελήμ. Ἔστειλε δὲ καὶ τὸν Ὀστάογλην Μπασίαν, ἄνθρωπον ἄξιον καὶ φημισμένον ἀνάμεσα εἰς τοὺς Πέρσας, νὰ ἀκολουθᾷ μὲ φουσάτον ὀπίσω ἀπὸ τὸν Ἀμωρὰτ ὡς μίαν ἡμέραν δρόμον. αὐτὸς δὲ ὁ Ἰσμαὴλ ἔμεινε μὲ τὸ λοιπὸν φουσάτον εἰς τὴν Ἀρμενίαν.

Ὅτι ὁ Ἀμωρὰτ ἐπάτησε πολὺν τόπον τῆς Ἀνατολῆς, καὶ πάλιν ἐστράφη.

ΕΙ'σεβαίνωντας γοῦν ὁ Ἀμωρὰτ εἰς τὴν μικρὴν Ἀρμενίαν, ὑπέταξε μερικοὺς τόπους, καὶ ἄλλους ἐκατάκαυσε. δίδωντας δὲ πολὺν φόβον ἐκεῖ,

πολ-

πολλοὶ πρὸς αὐτὸν ἔδραμον καὶ ἐπροσκυνήσάν τον. Ὁ δὲ Χοντέμος, Μπελέρμπεης τῆς Ἀνατολῆς, ἐδιῆκε καὶ τὸν ἐμπόδισε, καὶ δὲν ἦλθεν ἕως εἰς τὴν Ἀμάσειαν. ἔγραψε δὲ καὶ τοῦ Σουλτὰν Σελὴμ, ὅτι ὁ ἀνεψιός του ὁ Ἀμοράτ, λαβὼν δύναμιν ἀπὸ τὸν Πέρσην, ἐσέβη καὶ ἐπάτησε τὴν μικρὴν Ἀρμενίαν. ὅθεν ὁ Σελὴμ ἄφησε τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ ἐπέρασε πάλιν εἰς τὴν Προῦσαν, προστάσσωντας καὶ ὅλα τὰ φουσάτα του νὰ εὑρεθοῦσιν ἐκεῖ. ἐμάζωξε δὲ καὶ αὐτὸς ἐρχόμενος ἕως σαράντα χιλιάδες Ἀζάπιδες. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἀμοράτ, ἐγύρισε, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Ὀσάογλην.

Ὅπως ὁ Σιλὴμ ἦλθεν εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν, κατατρέχωντας τὸν Ἀμοράτ. ἦλθε δὲ καὶ ἕως ὅπου εὗρε τὸν Ἰσμαὴλ, Βασιλέα Περσῶν, καὶ πολέμου δυνατοῦ γενομένου, ἐνικήθη ὁ Σουλτὰν Σελὴμ καὶ ἐστράφη ὀπίσω φεύγωντας.

Ὁ δὲ Σελὴμ, ὅπου τὸν χειμῶνα ἐκεῖνον ἄλλο δὲν ἐσυμβουλεύετο, παρὰ νὰ ἔλθη νὰ πολεμήση νὰ πάρη κανένα Χριστιανικὸν τόπον, ἢ τὴν Ῥόδον, ἢ τὴν Οὐγγρίαν, ἢ νὰ περάση εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅτι τότε ἡ Ἰταλία ἦτον τεταπεινωμένη, καὶ σχεδὸν ἐρημωμένη ἀπὸ τοὺς πολέμους τοῦ Καρόλου Ῥηγὸς τῆς Φράντζας, γροικῶντας τὸ Περσικὸν στράτευμα νὰ ἔρχεται εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ἄφησε τὸν σκοπὸν ἐκεῖνον, καὶ τὴν μεγάλην ἀρμάδαν ὅπου ἡτοίμαζε, καὶ πέρνωντας ὅλα του τὰ φουσάτα, εἰς ξιάντα ἡμέραις, περνῶντας τὴν Ἀνατολὴν, ἔφθασεν εἰς τὰ Κώμανα, τὰ ὁποῖα τὴν σήμερον λέγονται Ἀρσένια. Ἐσμίγωντας δὲ μὲ τὸν Χοντέμον, Στρατηγὸν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ μαθὼν παρ' αὐτοῦ, ὅτι οἱ Πέρσαι ἐλεηλάτησαν, καὶ κατέκαυσαν τόπους πολλοὺς, ἐθυμώθη καὶ πολλὰ, καὶ ἀποφάσισε νὰ τοὺς διώκη ὅσον νὰ τοὺς φθάση. Ὅμως ἦτον πρᾶγμα δύσκολον. τὸ μὲν, ὅτι τὸ φουσάτον ἦτον ἀποσταμένον ἀπὸ τὸν πολὺν δρόμον, τὸ δὲ, ὅτι ἔμελλε νὰ περάση τόπους δυσκόλους, καὶ βουνὰ κατάψυχρα τῆς μεγάλης Ἀρμενίας, καὶ ἔμελλε τὸ φουσάτον νὰ ταλαιπωρηθῆ ἀπὸ πεῖναν καὶ δίψαν, ὅτι οἱ Πέρσαι παγαίνοντας ἔμπροσθεν, ἐκατέκαιαν τοὺς τόπους καὶ τοὺς ἐρήμωναν, διὰ νὰ μὴν εὑρίσκη ὁ ἐχθρός τους διώκωντάς τους ξοφήματα. Ταύτας τὰς δυσκολίας προβλέποντες πολλοὶ φρόνιμοι ἀπὸ τὸ φουσάτον, ἐδειλίαζαν νὰ ἔλθουν παρεμπρός. καὶ τὸ πλέα δυσκολώτερον, ὅπου ἔμελλον νὰ περάσουσιν ἀπὸ ξένους τόπους ἄλλων Αὐθεντάδων τῶν Ἀλανδῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχασι Κάστρη δυνατὰ, καὶ δυνάμες ἀρκεταῖς φουσάτων, καὶ δὲν ἤξευραν τὴν γνώμην τους, ἂν τοὺς ἀφίνουσι νὰ περάσουσιν εἰρηνικῶς καὶ ἀφόβως, νὰ μὴ τοὺς δείξουσιν εἰς τὸ πρῶτον φιλίαν, καὶ ὕστερον νὰ τοὺς κάμουσιν ἐπιβουλὴν, βοηθῶντες τοὺς Περ-

σῶν. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα καθ' ὅσας ἐμέτρα μὲ τὸν λογισμόν του. ὅμως πάντοτε ἐσιώπων, καὶ τινὰς δὲν ἔλεγε τίποτε. μόνος δὲ ὁ Χουτέμος, ἔχωντας παῤῥησίαν εἰς τὸν Βασιλέα, μέσα εἰς τὸ Ντιβάνι, φανερὰ τοῦ ἀνάφερεν ὅλα ταῦτα τὰ δύσκολα πράγματα, συμβουλεύωντάς τον νὰ μὴν ὑπάγῃ παρεμπρὸς νὰ κινδυνεύσῃ καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν Βασιλείαν. Ἀλλὰ νὰ γυρίσῃ εἰς τὴν Ἀμάσειαν, καὶ ἐκεῖ νὰ καρτερῇ τοὺς Πέρσας, ὅτι δὲν ἔφυγαν, ἀλλὰ ὑπῆγαν νὰ ἑτοιμασθοῦσι καλλήτερα καὶ νὰ στραφοῦσι. καὶ ἐπειδὴ μέλλει νὰ τοὺς πολεμήσωμεν, λέγει, καὶ νὰ τοὺς νικήσωμεν, κάλλιον νὰ τοὺς καρτεροῦμεν εἰς τοὺς τόπους μας, ὅτι εἶναι πολλὰ συμφέρον μας.

Ὅτι ἡ βουλὴ τοῦ Χεμτέμου δεμ᾽ ἄρεσε τοῦ Βασιλέως, διαβάλλομτές τομ ἀπὸ φθόνομ οἱ ἄλλοι Μπασάδες, ὅσομ τὸμ ἔκαμαμ καὶ τὸμ ἔκοψεμ· ἀλλὰ ὕστερομ ἐμθυμήθη τὰ λόγιά του.

Ὁ δὲ Σελὴμ πρὸς ταύτην τὴν καλὴν βουλὴν τοῦ πρακτικοῦ καὶ φρονίμου Χουτέμου τοῦτο μόνον ἀπεκρίθη μετὰ θυμοῦ. ὅτι ἐγὼ θέλω νὰ περιπατῶ εἰς τοὺς τόπους τῶν φίλων μου καὶ τῶν ἐχθρῶν μου. οἱ μὲν φίλοι νὰ μὲ χαίρωνται, οἱ δὲ ἐχθροὶ νὰ μὲ φοβοῦνται. Οἱ δὲ ἄλλοι Μπασάδες, ἔχοντες φθόνον εἰς τὸν καλὸν Χουτέμον, ἄρχισαν μὲν νὰ ἐπαινοῦσι τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως, ὅτι εἶναι καλὸς, τὸν δὲ Χουτέμον νὰ συκοφαντοῦσι πῶς ἔλαβε δῶρα ἀπὸ τὸν Ἀμωράτ, καὶ διὰ τοῦτο συντυχαίνει πρὸς βοήθειάν του. Καὶ τόσον ἴσχυσεν ὁ φθόνος καὶ ἡ συκοφαντία τους, βεβαιώνοντες τὸ πρᾶγμα μὲ ψευδομάρτυρας, ὅτι ἔκαμαν τὸν Σελὴμ καὶ τὸν ἔκοψεν. ἀλλ᾽ ὅμως πολλοὶ ἐφοβήθησαν, βλέποντες τὸν Βασιλέα νὰ εἶναι ἔτζι ἕτοιμος εἰς τὰ αἵματα.

Ἐκεῖθεν δὲ, προχειρίσας τὸν Σινὰμ Μπασίαν Μπεηλέρμπεην τοῦ Ἀνατολικοῦ φουσάτου, ἐσηκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τοὺς τόπους τῶν Ἀρμενίων, καὶ Ἀλαβδῶν. ἔτυχε δὲ νὰ ἔχουσιν ἐτοῦτοι ἕτοιμον στράτευμα συναγμένον, συμφωνημένοι ὄντες νὰ στρατεύσουσι κατὰ Περσῶν. Ἔστειλε δὲ πρὸς ταύτους ὁ Σουλτὰν Σελὴμ Ἀποκρισαρίους, λέγωντάς τους νὰ ὑπάγουσι μαζί του εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν νὰ πολεμήσουσι τοὺς Πέρσας, καὶ γυρεύοντες, νὰ τοὺς χαρίσῃ ὅσους τόπους πάρουσιν εἰς τὰ σύνορά τους, καὶ ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ τοῦ βοηθήσουσιν, ὅτι εἶναι πολλὰ ἀδικημένος ἀπὸ τὸν Ἰσμαὴλ Σοφῆ. Ὅμως ἐτοῦτοι ἴσα ἐχθρεύοντο τὸν Σελὴμ, ὡσὰν καὶ τὸν Ἰσμαὴλ, ὅτι εὑρισκόμενοι ἀνάμεσα τῶν δύο, εἴχασι καθημερινοῖς πείραξες καὶ ἀπὸ τοὺς δύο εἰς τὰ σύνορα. ὅθεν ἐσυμβουλεύθησαν μήτε τοῦ ἑνὸς, μήτε τοῦ ἄλλου νὰ βοηθήσουσιν, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἀφήσουσι, καὶ ὁποῖος ἀπὸ τοὺς δύο νικηθῇ, νὰ πέσουσι καὶ αὐτοὶ ἐπάνω του νὰ τὸν ἀφανίσουσι τελείως, καὶ ἔτζι νὰ φιλιωθοῦσι μὲ τὸν ἄλλον. ἀλλὰ ἐματαιώ-

θη-

θησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν. Ὅμως κατὰ ἀλήθειαν μικροὶ ὄντες, καὶ φοβούμενοι καὶ ἀπὸ τοὺς δύο, δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ κάμουσιν ἀλλέως. ὅθεν ἀπεκρίθησαν τοῦ Σελὴμ, ὅτι μήτε τοῦ ἑνὸς, μήτε τοῦ ἄλλου θέλουσι βοηθήσει, ὅτι καὶ τῶν δύο τὴν φιλίαν ἀγαποῦσιν. ἀλλὰ μήτε πρέπει τους αὐτονομῶν νὰ γένουσι Κριταὶ δύο μεγάλων Βασιλέων, ποῖος ἀδικεῖ τὸν ἄλλον. Τοῦτο δὲ μόνον ἔταξαν τοῦ Σελὴμ, ὅτι ἂν περάσῃ εἰρηνικῶς ἀπὸ τοὺς τόπους τους, θέλουν τοῦ δώσει τόπον καὶ ζαφήματα ἀπὸ ὅτι ἔχει ὁ τόπος τους.

Ὁ δὲ Σελὴμ ὁποῦ ἤλπιζεν, ὅτι οἱ Ἀλιουδοὶ, ἢ θεληματικῶς, ἢ σανικῶς νὰ τοῦ βοηθήσουσιν, ἀποτυχὼν τοῦ πράγματος, ἐθυμώθη κατὰ πολλὰ, πλὴν δὲν τὸ ἐφανέρωσε, φυλάττωντας καιρὸν νὰ τοὺς τὸ ἀνταμείψῃ, ἐπειδὴ τότε παγαινάμενος ἐμπροσθὰ, δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ ἐχθροὺς ὀπίσω του. Παγαινάμενος γοῦν μέσα εἰς τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν, ἀπ᾽ ἐκεῖ τὸν ἀπαύτησαν ὅλα τὰ κακὰ ὁποῦ τοῦ εἶπεν ὁ καλὸς Χουσέμος, καὶ πείναις, καὶ δίψαις, καὶ κακοστρατίαις, ὅσον ἀπὸ τὴν πολλὴν κακοπάθειαν ἠσθένησαν πολλοὶ ἀπὸ τὸν στρατὸν τῆς Ρούμελης ἀπὸ κίνησιν κοιλίας, καὶ ἀνάμενα εἰς τὸν δρόμον. Καὶ τότε ἐνθυμήθη τοῦ Χουσέμου. ὅμως περιῶντας μὲ τὰς πολλὰς ταύτας ταλαιπωρίας τοῦ δρόμου τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ἦλθε σιμὰ, ὁποῦ ἦτον ὁ Ἰσμαὴλ Σοφής.

Ὅπως ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς ἔστειλεν Ἀποκρισαρίους πρὸς τὸν Βασιλέα Σελὴμ, ζητῶν εἰρήνην· καὶ περὶ τοῦ γενομένου τότε δυνατοῦ πολέμου.

Τότε ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς ἔστειλε πρὸς τὸν Σουλτὰν Σελίμην Ἀποκρισαρίους, λέγωντάς του, τί γυρεύει καὶ καταπατεῖ τοὺς ξένους τόπους, καὶ ὅτι, ἂν θέλῃ νὰ στραφῇ ὀπίσω εἰς τοὺς τόπους του μετ᾽ εἰρήνης, ἤδη καλὸν, εἰδὲ, θέλει γνωρίσει ποῖον καταξέχει. Ὁ δὲ Σουλτὰν Σελὴμ τοῦ ἀπεκρίθη, ὅτι ἔχει δίκαια πολλὰ, ὁποῦ γυρεύει ἀπὸ ταῦτον, ὅμως ὅλα τὰ ἀφίνει, καὶ ἄλλο ἀπὸ λόγου του δὲν γυρεύει, παρὰ νὰ τοῦ δώσῃ τὸν ἀνεψιόν του τὸν Ἀμωράτ. Καὶ εἰ μὲν τοῦ τὸν δώσῃ, θέλουσι βεβαιώσει ἀγάπην στερεὰν ἀναμεταξύ τους, καὶ νὰ γυρίσῃ ὀπίσω, εἰδὲ μὴ, θέλει ἐρημώσει ὅλην τὴν Ἀρμενίαν, καὶ Περσίαν· καὶ οὕτως ἔστειλεν ὀπίσω τοὺς Ἀποκρισαρίους, καὶ ἐστάθησαν τὰ δύο στρατεύματα εἰς τοὺς τόπους τους ἐπιμαζόμενα πρὸς πόλεμον.

Περὶ τῆς τάξεως τοῦ πολέμου τοῦ Σελὴμ, καὶ τοῦ Ἰσμαήλ.

Εἶχε τὸ λοιπὸν ὁ Σουλτὰν Σελὴμ καβαλαρέους μόνον ὀγδοήντα χιλιάδας χωρὶς τοὺς πεζοὺς, τοὺς ὁποίους πεζοὺς καὶ καβαλαρέους ἔβαλεν εἰς τοιαύτην τάξιν. τὸν μὲν Κασὶμ Μπασίαν, τὸν Μπεηλέρμπεην τῆς Δύσεως,

σεως, ἔβαλεν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος μὲ ὅλην τὴν καββάλαν τῆς Δύσεως. τὸν Σινὰμ Μπασίαν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος μὲ ὅλην τὴν καββάλαν τῆς Ἀνατολῆς. τοὺς δὲ Ἀζάπιδες εἶχεν εἰς τὸ μέσον, καὶ ὀπίσω ἀπὸ τοὺς Ἀζάπιδες εἶχε ταῖς λουμπάρδαις καὶ δὲν ἐφαίνονταν. Εἶχε δὲ αὐτοὺς ἡτοιμασμένους μὲ τοιαύτην κατασκευήν. ἀφ' οὗ ἰδοῦσιν οἱ Ἀζάπιδες τοὺς Πέρσας νὰ ἔλθουσι σιμὰ, νὰ συρθοῦσιν εἰς τὸ ἕνα μέρος καὶ εἰς τὸ ἄλλο, νὰ κάμουσι τόπον, νὰ ῥίξουσι ταῖς λουμπάρδαις ἐπάνω εἰς τοὺς Πέρσας. τὸ ὁποῖον, ἐὰν νὰ μὴν ἐχοινήθη εἰς τοὺς Πέρσας νὰ φυλαχθοῦσιν ἀπὸ τὴν τοιαύτην τοῦ Σελὴμ τέχνην, ἤθελαν πάθη πολὺ κακὸν, καὶ σχεδὸν τοῦτο μόνον ἂν ἐγίνετον, ἦτον ἡ νίκη τοῦ Σελήμ. Ἀφ' οὗ γοῦν τούτους ἔβαλεν εἰς τοιαύτην τάξιν, ἔβαλε καὶ τοὺς Γιαννιτζάρους νὰ στέκωνται εἰς ἕνα μέρος νὰ μὴ πολεμοῦσι, μόνον ὕστερον νὰ βοηθήσουσιν, ὅπου, καὶ ὁπόταν χρειάζεται. Αὐτὸς δὲ ὁ Σελὴμ ἐστάθη ὀπίσω ἀπὸ ὅλους μὲ μερικοὺς καλοὺς καβαλαρέους εἰς τὸ γύρον τοῦ διὰ φύλαξίν του, καὶ ἔξω ἀπὸ τοὺς καβαλαρέους ἔφερε τὰ καμήλια, καὶ τὰ ἐγονάτισε τριγύρου, δένωντάς τα ἕνα μὲ τὸ ἄλλο μὲ μίαν μεγάλην ἁλυσίδα, καὶ οὕτως ἔκαμεν ὡσὰν περίφραγμα στερεὸν, στέκωντας αὐτὸς εἰς τὸ μέσον. Ὁ δὲ Ἰσμαὴλ δὲν εἶχε, παρὰ ξ΄ ἑξήντα χιλιάδας καββάλαν Πέρσας ἀνδρειωμένους, καὶ δυνατὰ ἁρματωμένους. ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ δέκα χιλιάδες ἦσαν παλαιοὶ πολεμάρχοι καὶ περίφημοι εἰς τὰς ἀνδραγαθίας τῶν πολέμων. οὗτοι ἦσαν ὅλοι σιδερωμένοι καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ ἄλογά τους μὲ σπαθία καὶ κοντάρια ἁρματωμένοι, καὶ μὲ τὰ κοινῶς λεγόμενα τουπούζια. Ἐμέρισε δὲ ὅλην του τὴν καββάλαν εἰς δύο. καὶ τὸ μὲν ἕνα μέρος ἔδωσε νὰ κυβερνᾷ, πολεμῶντας ὁ Οστάογλης, τὸ ἄλλο μέρος εἶχεν αὐτὸς ὁ Ἰσμαήλ. Ἦτον δὲ ὁ Ἰσμαὴλ, ὄχι μόνον ἀνδρεῖος καὶ μεγαλόψυχος εἰς τοὺς πολέμους, ἀλλὰ καὶ γλυκὺς εἰς τὰ λόγια, καὶ ἐπιτήδειος νὰ παρακινήσῃ στρατιώτας πρὸς πόλεμον. ὅθεν καὶ ἔλεγε πρὸς τοὺς Πέρσας. Ἐσεῖς, ὦ ἀνδρειωμένοι μου, εἶστε ἐκεῖνοι, ὅπου μὲ τὰς πολεμικάς σας ἀνδραγαθίας μὲ ἐκαταστήσετε Αὐθέντην καὶ Βασιλέα ὁλονῶν τῶν Ἀνατολικῶν μερῶν, πολεμῶντες καὶ νικῶντες πολλὰ καὶ δυνατὰ Ἔθνη. Διὸ δὴ καὶ τὴν σήμερον μὴ φοβηθῆτε εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν μας, ὅπου οἱ περισσότεροι εἶναι ἀμαθεῖς ἀπὸ πόλεμον, καὶ οἱ καβαλάροι τους ἄλλο δὲν ἔχουν, παρὰ ἕνα μικρὸν κονταράκι, καὶ ἕνα σπαθί. εἶναι δὲ καὶ πεινασμένοι αὐτοὶ καὶ τὰ ἄλογά τους. ὅθεν καὶ δὲν πιστεύω νὰ σταθοῦσι τὸ καθόλου κατὰ τὴν πρώτην ὁρμὴν τοῦ πολέμου. Λοιπὸν παρακαλῶσας νὰ ἔχετε εἰς τὸν πόλεμον τὴν ὁμοίαν προθυμίαν, καὶ νὰ πολεμᾶτε, καθὼς βλέπετε ἐμένα. Ταῦτα ἔλεγεν ὁ Ἰσμαήλ. διότι ἤξευρε τὴν δύναμιν ὅλην τοῦ Σελὴμ, ἐπειδὴ πολλοὶ Τοῦρκοι βαρεμένοι τὴν πολλὴν ταλαιπωρίαν, ἔφευγαν καὶ ὑπήγαιναν εἰς τοὺς Πέρσας, καὶ ἔλεγαν τοῦ Ἰσμαὴλ τὸν ἀριθμὸν τοῦ φουσάτου τοῦ Σελὴμ, καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατοῦ, καὶ ὅτι θέλει νὰ κάμῃ ξάφνισμα μὲ ταῖς λουμπάρδαις, ὅπου ἔχει ὀπίσω ἀπὸ τοὺς Ἀζάπιδες. ὁ δὲ

Σε-

Σελὴμ παντελῶς δὲν ἐδιώνηθη νὰ μάθη περὶ τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος πόσον εἶναι. μάλιστα δὲν ἐλογίαζεν, ὅτι ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς, τοιοῦτος λαμπρὸς καὶ ἐξακουστὸς Βασιλεὺς εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, νὰ εὔγη ἀπός του νὰ πολεμᾷ, ἀλλὰ νὰ στέκεται εἰς ἕνα μέρος ὡς Βασιλεὺς, διατάσσωντας μόνον τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ ὁ Ἰσμαὴλ δὲν εἶχε τοιαύτην συνήθειαν, ἀλλὰ πρῶτος ἦτον αὐτὸς ἀπὸ ὅλους εἰς τὸν πόλεμον, ὅθεν καὶ ἔκαμε λαμπραῖς νίκαις. οὕτως οὖν λοιπὸν ἐλθόντα σιμὰ τὰ δύο στρατεύματα, εὐθὺς οἱ Ἀζάπιδες, καθὼς ἀπὸ τὸν Σελὴμ ἦσαν διδαγμένοι, ἐσύρθησαν εἰς τὸ ἕνα μέρος καὶ εἰς τὸ ἄλλο, καὶ ἄφησαν εἰς τὸ μέσον ταῖς λουμπάρδες νὰ ταῖς ῥίξουσιν ἐπάνω εἰς τοὺς Πέρσας. Ἀλλὰ ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς, ἰξεύρωντας τὴν τοιαύτην κατασκευὴν προτήτερα, εἶχε διδαγμένους τοὺς ἐδικούς του, τὴν ὥραν ὁποῦ νὰ ἰδοῦσι τοὺς Ἀζάπιδες τοῦ Σελὴμ νὰ παραμερίζουσι, νὰ κάμουσι καὶ αὐτοὶ τὸ ὅμοιον. Καὶ οὕτως ἔγινε τὸ φουσάτον τοῦ Ἰσμαὴλ ὡσὰν δύο πτέρυγες χωρισμέναις μακρὰν, καὶ εἰς τὸ μέσον τους ἔπεφταν τὰ βόλια τῶν λουμπαρδῶν εἰς τὸν κάμπον, μὴ βλάπτοντα κανένα, πλὴν ὀλίγους ἀπὸ τὴν συντροφίαν τοῦ Ὀσάογλη, ὅτι ἄργησαν νὰ παραμερίσουσι, διὸ καὶ ἐφονεύθησαν μερικοί. Τὸ μὲν οὖν ἕνα πτερὸν, ὅπου ἦτον ὁ Ἰσμαὴλ, ἔπεσεν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῶν Τουρκῶν ὁποῦ ἦτον ὁ Κασὶμ Μπασίας, καὶ ἔγινε πολὺς φόνος εἰς τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὸν Ἰσμαὴλ, καὶ σχεδὸν τοὺς ἐτζάκισεν. ὁ δὲ Ὀσάογλης μὲ τὸ ἄλλο πτερὸν ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, ὅπου ἦτον ὁ Σινὰμ Μπασίας, πολεμῶντας καὶ αὐτὸς δυνατά. καὶ ἦτον ὅλη ἡ νίκη τῶν Περσῶν. καὶ ὁ Σελὴμ ἔβλεπε καὶ ἐκατάκοπταν τοὺς ἐδικούς του ἔμπροσθέν του, ὅθεν ἐπρόσαξε νὰ ῥήξουσι πάλιν ταῖς λουμπάρδαις. Ἀλλ' ὅμως ἔκαμε περισσοτέραν βλάβην, παρὰ ὠφέλειαν. ὅτι ἀνακατωμένοι ὄντες Πέρσαι καὶ Τοῦρκοι, τὰ βόλια ὁμοίως ἐκτυποῦσαν Πέρσας καὶ Τούρκους. ἀλλὰ καὶ οἱ κτύποι καὶ ὁ καπνὸς τοὺς ἔκαμε νὰ μὴν ἀκούωσι πλέον, μήτε νὰ βλέπουσι. Βλέπων δὲ οὕτω τὰ πράγματα νὰ μὴ τὸν ὠφελοῦσιν, ἄνοιξε τὸ περιτείχισμα, ὁποῦ ἦτον αὐτὸς μέσα ἀπὸ δύο τόπους, καὶ εὔγαλε μερικοὺς ἀπ' ἐκείνους ὁποῦ εἶχεν εἰς φύλαξιν ἐδικήν του, καὶ ἔδραμαν μὲ τὰ τουφέκια, καὶ ἔδωσαν μερικὴν ταραχὴν εἰς τοὺς Πέρσας. διότι ἀπὸ τοὺς κτύπους τῶν τουφεκίων ἐξαφνίζοντο τὰ ἄλογά τους, καὶ φεύγοντα δὲν ἐδύνοντο νὰ τὰ κρατήσουσιν οἱ καβαλάροι. Ἦλθε δὲ καὶ εἰς τοὺς Γιαννιτζάρους προστάσσωντάς τους νὰ εὔγουσιν εἰς βοήθειαν. ἀλλὰ αὐτοὶ, βλέποντες τὴν καββάλαν νὰ εἶναι σχεδὸν νικημένη, δὲν ἠθέλησαν νὰ παγαίνουσι νὰ πέσουσιν εἰς τοιοῦτον φανερὸν κίνδυνον. Ὁ δὲ Σελὴμ πολλὰ τοὺς ἐπαρακάλει, αὐτοὶ δὲ ποσῶς ἀπὸ τὸν τόπον τους δὲν ἐκινήκασιν, ὄντες σκανδαλισμένοι τὸ περισσότερον εἰς τὴν κακὴν βουλὴν τοῦ Βασιλέως, ὁποῦ τοὺς ἔφερε μέσα εἰς τοὺς ἐχθρούς τους, καὶ δὲν ἐκαρτέρησε νὰ ἔλθουν ἐκεῖνοι εἰς αὐτούς. Ἀλλὰ ταῦτα ὅλα τὰ κάνει ὁ φθόνος καὶ

ἡ κα-

ἡ κακία. διότι, διὰ νὰ φθονοῦσιν οἱ λοιποὶ Μπασάδες τὸν Χετέμον, δὲν ἐσυμβουλεύσαν καὶ αὐτοὶ τὸν Βασιλέα κατὰ τὰ λόγια ἐκείνου, ἀλλὰ τὸν ἔκαμαν καὶ τὰ ἠθέτησε, διὰ νὰ τὸν ὀργισθῇ καὶ νὰ τὸν χαλάσῃ. Οὕτως ἔχει συνήθειαν ὁ φθόνος νὰ καταφρονῇ τὰς καλὰς καὶ ὠφελίμους βουλὰς τῶν φρονίμων ἀνδρῶν πρὸς καταφρόνησιν ἐκείνων, ὅθεν καὶ τὰ πράγματα ἔρχονται εἰς τὸ ἐναντίον. Ἔχασε γοῦν ὁ Σελὴμ ἕως τριάντα χιλιάδας λαόν. ἐφονεύθησαν δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ ἐκλεκτούς, πρῶτος ὁ Κασὶμ Μπασίας, καὶ δύο ἀδελφοὶ Ἀγάδες, λεγόμενοι υἱοὶ τοῦ Μαλκότζη, ὁ Τουράμπεης καὶ ὁ Μαωμέτ, ἄνθρωποι ἔντιμοι εἰς τὰ Βασίλεια, ὄντες Τοῦρκοι φυσικοὶ πατρόθεν καὶ μητρόθεν, καί, ὡς λέγουσι, συγγενεῖς τῶν Ὀτμάνων. ἔχασε καὶ ἑπτὰ φλάμπουρα ἀκόμι. Τὸ δὲ Περσικὸν στράτευμα ἐπολέμα ἀνδρειωμένα, καὶ σχεδὸν ὅλη ἡ νίκη ἦτον τῶν Περσῶν. ὅμως ἔπεσεν ἀπὸ ἕνα μέρος ὁ Ὀστάογλης. εἰς ὀλίγον ἐκτυπήθη καὶ ὁ Ἰσμαὴλ μὲ ἕνα βόλι τουφεκίου εἰς τὴν ζερβὴν πλάτην, πλὴν ὀλίγον τίποτες. ὅμως εὐγαίνοντας ἔξω νὰ ἐκδυθῇ νὰ ἰδῇ τὸ βάρεμά του, ποταπὸν εἶναι, βλέποντάς τον τινές, τοῦ ἠκολούθησαν νὰ ἰδοῦσι τὸ τί εἶναι. καὶ αὐτονῶν πάλιν ἠκολούθησαν ἄλλοι, καὶ τούτων ἄλλοι. καὶ βλέποντες ὅλον τὸ φουσάτον, ἐνόμισαν πῶς φεύγουσι, καὶ ἐχάθη ὁ πόλεμος νὰ ἰδοῦσι τὸ ἀποβησόμενον. ὁ δὲ Ἰσμαὴλ ἰδὼν πῶς τὸ βάρεμά του εἶναι ἐξόδερμα, ἤθελε πάλιν νὰ στραφῇ νὰ πολεμᾷ. μαθὼν δὲ ὅτι ἔπεσεν ὁ Ὀστάογλης, ἔπαυσε τὸν πόλεμον. Ὁμοίως καὶ οἱ Τοῦρκοι, νικημένοι ὄντες ἐξ ἡμισείας, ἔπαυσαν καὶ αὐτοί. Πλὴν ταλαιπωρημένοι ὄντες ἀπὸ πολλὰ πράγματα, δὲν ἐκατάτρεχαν τοὺς Πέρσας φεύγοντας, μόνον ἔφθασαν εἰς τὰς τέντας τους, καὶ τὰς ἐπήρασιν, εἰς τὰς ὁποίας εὑρήκασι πράγματα πολύτιμα μεταξωτὰ καὶ κεντημένα μὲ χρυσάφι. Εὗρον δὲ καὶ πολλαῖς ἀνδρικαῖς γυναῖκες εἰς ταῖς τένταις, αἱ ὁποῖαι ἠκολούθουν εἰς τὸν πόλεμον τῶν ἀνδρῶν τους, τὰς ὁποίας ὁ Σελήμ, δείχνωντας ἦθος Βασιλικὸν καὶ σεμνόν, παντελῶς δὲν ταῖς ἔγγιξε, μόνον ταῖς ἔστειλεν εἰς τοὺς ἄνδρας τους εἰς τοὺς Πέρσας. Λέγουσι δὲ ὅτι εἰς τὰ νεκρὰ σώματα τῶν Περσῶν εὑρήκασι καὶ γυναῖκας σκοτωμένας, φορεμένας ἀνδρῶν φορέματα καὶ σιδερωμένας, αἱ ὁποῖαι ἐβοήθουν τῶν ἀνδρῶν τους εἰς τὸν πόλεμον. Ἔγινεν ἐτοῦτος ὁ πόλεμος, 1514. Αὐγούστου 29. Γυριζόμενος δέ, ἢ τάχα καὶ φεύγων ὁ Ἰσμαήλ, ἀπάντησεν ἕνα στράτευμα ἀρκετὸν ὁποῦ ἤρχετον εἰς βοήθειάν του, Ἴβηρες, Πάρθοι, καὶ Ἀλβανοί. Οὗτοι μαθόντες τὰ συμβάντα, ἐκατάδραμαν τὸν Σελήμ. Ὁ δὲ Σελὴμ φεύγων, ἔφθασεν εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν, καὶ διὰ νὰ περάσῃ τὸ γοργότερον νὰ μὴ τὸν φθάσουσιν, ἐχάλασε τοὺς ῥοχὰς τῶν ἁμαξίων, ὁποῦ ἔσυρναν ταῖς λουμπάρδαις, καὶ ἔκαμε περάματα, καὶ ἐπέρασεν. ὅμως ἔφθασαν μερικούς, καὶ τοὺς ἔκοψαν, καὶ μερικὰ πράγματα μὲ ταῖς λουμπάρδαις τῶν ἐπῆραν. Καὶ οὕτως ἀπὸ ὀλίγον τίποτες ἐγλύ-

πωσε,

ποτε, καὶ δὲν τὸν ἔφθασαν, ὁποῦ ἤθελε νικηθῇ παντελῶς. διότι ὀπίσω ἀπὸ τοὺς Ἴβηρας, οἱ Πέρθους, καὶ Ἀλβανοὺς, ἤρχοντο καὶ οἱ Πέρσαι. Ἦλθε δὲ ὁ Σελὴμ εἰς τὴν χώραν τῶν Ταύρων, καὶ τὴν ἐπῆρεν, ὅτι ἐπροσκυνήσασιν, καὶ ἐκεῖθεν ἐπῆρε πολλαῖς φαμελίαις ἀνθρώπων Περσῶν, μάλιστα Μαστόρους ὁποῦ δουλεύουσι τὰ σπαθία καὶ τὰ τουφέκια. Ἐρχόμενος δὲ νὰ περάσῃ τὴν χώραν τῶν Ἀλαυδῶν καὶ τοὺς τόπους τους, αὐτοὶ μὲν εἰς τὸ φανερὸν τοῦ ἔδωσαν τόπον νὰ περάσῃ, δείχνοντάς του καὶ φιλίαν, εἰς δὲ τὸ κρυφὸν βλέποντάς τον καταφρονεμένον καὶ σχεδὸν νικημένον καὶ φεύγοντα, ἔβγαιναν ταῖς νύκτες κλέπτας, καὶ τοὺς ἐξάφνιζαν, φονεύοντες ἐξ αὐτῶν ὅσους ἐδύναντο, ἁρπάζοντες καὶ ἔτι εὑρίσκαν. ὁ δὲ μεγαλόψυχος Σελὴμ γενναίως ταῦτα ὑπέφερε, φυλάττωντας καιρὸν νὰ τοὺς πλερώσῃ τὴν φιλίαν, ὃ καὶ ἐγένετο.

Περὶ τοῦ πολέμου τῶν Περσῶν, ὅτι ἦτον παλαιόθεν.

Τοῦτος οὖν ὁ πόλεμος τῶν Περσῶν μετὰ τῶν Τούρκων, ὁποῦ ἦτον παλαιόθεν ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Πάππων τούτων τῶν δύο Βασιλέων, τοῦ Σελὴμ καὶ τοῦ Ἰσμαὴλ, αὔξυνε περισσότερον διὰ τὴν νέαν Πίστιν ὁποῦ εὔγαλαν οἱ Πέρσαι, καὶ μάλιστα ὁ Πατὴρ τούτου τοῦ Ἰσμαήλ. Ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ ἔχθρα εἰς τὸν καιρὸν μάλιστα τούτων τῶν δύο Βασιλέων. διότι, ὄντες καὶ οἱ δύο θαυμαστοὶ καὶ ἐξακουστοὶ εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, ἐφιλονεικοῦσαν, μιμούμενοι τοὺς παλαιοὺς καὶ ἀρχαίους Βασιλεῖς, θέλοντες νὰ ὑποτάξουν ὅσα καὶ αὐτοὶ ὑπέταξαν χώραις καὶ τόπους. Ὁ μὲν γὰρ Ἰσμαὴλ ἐμιμεῖτο τοὺς παλαιοὺς Βασιλεῖς τῆς Περσίας, Δαρεῖον καὶ Ξέρξην, οἱ ὁποῖοι ὑπέταξαν ὅλην τὴν Ἀνατολὴν, ἐπέρασαν δὲ καὶ εἰς τὴν Δύσιν. ὁ δὲ Σελὴμ ἐστοχάζετο πρὸς τὰ ἔργα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Μακεδόνων, ὁποῦ ἐκυρίευσαν μὲ τὴν ἀνδρείαν τους καὶ στρατηγικήν τους ἐπιστήμην ὅλην τὴν Περσίαν, καὶ ἄλλους πολλοὺς τόπους. Ὁ γοῦν Σελὴμ τότε ἦλθεν εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀμάσειαν τῆς Καππαδοκίας, καὶ ἐκεῖ ἐστάθη ὅλον τὸν χειμῶνα.

Ὅπως ὁ Σελὴμ πολεμήσας, ἐνίκησε τὸν Βασιλέα τῶν Ἀλαμδρῶν, καὶ ἐπῆρεν ὅλους τους τοὺς τόπους.

Οὕτως οὖν ὁ Σουλτὰν Σελὴμ διϊθύνων καὶ διακρατύνων τὴν ἑαυτοῦ Βασιλείαν, μὴ φροντίζωντας ἄλλο, ἀλλὰ στρατείας καὶ πολέμους, ἔγινε φοβερὸς εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους Βασιλεῖς. περισσότερον δὲ τὸν ἐφοβεῖτο ὁ Καμψὼν Γαύριος, Σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου, ἤγουν τοῦ Μισυρίου, ἄνθρωπος οὗτος ὁ Γαύριος θαυμαστὸς εἰς τὰ φουσάτα, ὥστε ὁποῦ καὶ αὐτὸν τὸν Μπαγιαζίτην ἐνίκησεν εἰς τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, καὶ ἄλλους πολλοὺς Χριστιανοὺς Βασιλεῖς ἐφοβέριζεν. ὅμως ὁ ποσῶς καὶ τηλικοῦτος

ἐφο-

ἐφοβᾶτο τὸν Σελὴμ, καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ ἔμαθε πῶς ἐσέβη μέσα εἰς τὴν Περσίαν, καὶ οἱ Πέρσαι τὸν ἄφησαν καὶ ἐγύρισεν ὀπίσω χωρὶς νὰ πάθῃ πολὺ κακόν. διότι καὶ ὁ Σελὴμ διὰ νίκην τὸ ἐλογίαζε τοῦτο, πῶς ἐπάτησε μέσα εἰς τοὺς τόπους τῶν Περσῶν, ἐὰν καὶ νὰ μὴ τοὺς ἔβλαψε περισσά. πλὴν τὴν χώραν τῶν Ταύρων, ὅπου τῶν ἐπῆρε στρεφόμενος ὀπίσω, χώραν μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον.

Τὸν μὲν οὖν χειμῶνα ἐκεῖνον ἐστάθη εἰς τὴν Ἀμάσειαν. τὸ δὲ ἐρχόμενον καλοκαῖρι ἐσυνάξε περισσότερα στρατεύματα, παρὰ τὸ πρότερα, καὶ περνῶντας τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην μὲ ἕνα γεφύρι, ὅπου εἰς αὐτὸν ἔκαμεν, ἐπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς χώραν ὅπου λέγεται Κιαμάσον, τόπος ἐστῶτος κάμπος πλατύς. Μαθὼν δὲ ἐκεῖ, ὅτι ὁ Ἰσμαὴλ Σοφὴς ἀνέβη εἰς τὰ ἐπάνω μέρη τῆς Περσίας πρὸς τὴν Κασπίαν Θάλασσαν, εὕρηκεν ἄδειαν, καὶ ἐπλάκωσε τοὺς κάμπους ὅλους ἐκείνους, ἕως ὅτου ἦλθε καὶ ἐπέρασεν ὑποκάτω εἰς τὰ τειχία τῆς χώρας, καὶ μὲ ὀλίγον πόλεμον εἰς ὀλίγαις ἡμέραις τὴν ἐπῆρεν, ὅτι δὲν ἦτον οἱ ἐν αὐτῇ ἄνθρωποι ἕτοιμοι εἰς πόλεμον, ὅμως πολεμῶντες ὅλοι ἐφονεύθησαν. εὗρε δὲ πλοῦτον πολὺν εἰς ἐκείνην τὴν χώραν. Ἐπῆρεν ἄλλα δύο Καστέλια, ὅπου ἦσαν ἐκεῖ σιμὰ, τῶν ὁποίων οἱ ἄνθρωποι προτήτερα ἔφυγαν, καὶ ἦσαν ἔρημα. Οὕτως οὖν ἐκ πρώτης ἐπιδρομῆς εὐτυχήσας, ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ καὶ παραμέσα νὰ εὕρῃ τὸν Ἰσμαὴλ Σοφὴ, ὅμως τοῦ ἐφάνη καλὸν νὰ διώξῃ πρῶτον τοὺς Ἀλανδοὺς ἀπὸ τὰ βουνὰ τοῦ Ταύρου, νὰ μὴ τοῦ κάμουσι πάλιν, ὡς καὶ πρότερον, ἐπιβουλὰς καὶ κλεψίας.

Πόθεν κατάγονται οἱ Ἀλανδοί.

Οὗτοι οἱ Ἀλανδοὶ λέγουσι πῶς νὰ ἦσαν ἀπὸ τὸ γένος τῶν Γαλατῶν καὶ Καππαδόκων, καὶ Ἀρμενίων, οἱ ὁποῖοι διὰ τὰς συχνὰς ἐπιδρομὰς καὶ αἰχμαλωσίας, ὅπου ἐγίνοντο εἰς τοὺς τόπους αὐτοὺς, ἔφυγον ἀπὸ τοὺς τόπους καὶ χώραις τους μὲ γυναῖκες καὶ παιδία καὶ ζῶά τους, καὶ ἐκατοίκησαν εἰς τὰ βουνὰ τοῦ Ταύρου, φυλαττόμενοι εἰς τοὺς λόγγους. Καὶ πρῶτον μὲν ἦσαν ἄνθρωποι κτηνοτρόφοι, ζῶντες ζωὴν στενὴν ὡς χωρικοὶ καὶ ὀρεινοὶ ἄνθρωποι, καθ' ἕνας εἰς τὴν ἐξουσίαν του. καταμικρὸν δὲ περιεργαζόμενοι μερικοὺς τόπους τοῦ βουνοῦ τοὺς ἡμέρωναν, καὶ ἔσπερναν. καὶ οὕτω μὲ τὸν καιρὸν κόπτοντας τοὺς λόγγους, ἡμέρωναν κάποιους πεδιασίμους τόπους τοῦ βουνοῦ, τέλος ἔκαμαν καὶ ὁσπήτια κτιστὰ, κατ' ὀλίγον καὶ χωρία. εἶτα ἐχρειάσθησαν καὶ Προεστὸν νὰ τοὺς κρίνῃ, καὶ οὕτως ἔκαμαν Βασιλέα πρῶτον κάποιον, Ἀλανδὸν τὸ ὄνομά του, καὶ ἐξ ἐκείνου ὠνομάσθησαν ἅπαντες Ἀλανδοί. Ὕστερον δὲ ἔκαμαν καὶ Κάστρα, καὶ οὕτως ἐκατεστάθη Βασιλεία στερεωμένη ἕως τὸν καιρὸν τούτου τοῦ Σουλτὰν Σελίμη, ὅπου τοὺς ἠφάνισε, καὶ μήτε κἂν ὄνομα Ἀλανδοῦ πλέον δὲν ἠκούετο. Οὗτος λοιπὸν, ὁ τότε Βασιλεὺς τῶν Ἀλανδῶν, ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ ἐρχόμενον τὸν Σουλ-

ταν

τοῦ Σελίμου νὰ μὴ περάσῃ ἀπὸ τοὺς τόπους του. καὶ δὴ ἐμάζωξεν ἀνθρώπους πολλοὺς χωριάταις καὶ γεωργοὺς ὁμοῦ, καὶ τὸ διατεταγμένον του φουσάτον, καὶ ἐλθὼν εἰς ἕνα τόπον στενὸν μὲ ὅλους τούτους, τοῦ ἔκλεισε τὸν δρόμον. ἦτον δὲ ὁ τόπος βουνὸν ἀπὸ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο μέρος, μέσον δὲ ἦτον ὁ δρόμος. ἔβαλε δὲ τοὺς χωριάταις ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὰ βουνὰ πεζοὺς, τοὺς δὲ καβαλαρέους κάτω εἰς τὸ πλάτωμα, ὅπου ἦτον καὶ ὁ δρόμος. Ο῾ δὲ Σουλτὰν Σελὴμ, ὁποῦ πάντοτε τοιαῦτα ἐμπόδια δὲν ἐφοβεῖτο, βλέπωντας τὸν τόπον στενὸν, δὲν ἔχωντας τόπον νὰ ἁπλώσῃ ὅλον τὸ φουσάτον νὰ πολεμήσῃ, στέλλει τὸν Σινὰμ Μπασίαν τὸν Ευνοῦχον, Μπεηλέρμπεην τῆς Ρ῾ούμελης, ὅτι τὸν Κασὶμ Μπασίαν τὸν ἔκοψεν εἰς τὸν ποταμὸν λεγόμενον Α᾿ράξην, καὶ τότε ἔκαμε Μπεηλέρμπεην ἐτοῦτον τὸν Χαντόμην. Τοῦτον λοιπὸν ἔστειλεν ἔμπροσθὰ μὲ τὴν καββάλαν του νὰ κτυπήσῃ πρῶτον πόλεμον μὲ τούτους. τὸν ὁποῖον βλέποντες οἱ Α᾿λανδοὶ ἐρχόμενον, ἄρχησεν ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ τοῦ βουνοῦ πολεμῶντάς τους μὲ ταῖς σαΐταις, καὶ δὲν ἀφίνωντάς τους νὰ ἔλθουν παρέμπροσθά. ἐφόνευσαν δὲ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Τούρκους. ὅθεν μὴ δυνάμενοι νὰ παγαίνουσιν ἔμπροσθὰ, ἐστράφησαν εἰς τὸν Σελήμ. Ο῾ δὲ Σελὴμ ἐθυμώθη πολλὰ, καὶ ἐσύκωσεν ὅλον τὸ φουσάτον ἀπὸ ταῖς τένταις, καὶ τοὺς μὲν καβαλαρέους ἔκαμε νὰ περιπατοῦσιν εἰς τὸν κάμπον, τοὺς δὲ πεζοὺς νὰ ἀνέβουν εἰς τὸ βουνὸν μὲ τὰ τουφέκια μὲ ὁρμὴν περισσήν. καὶ οὕτως ἀπὸ τὰ πολλὰ βόλια τῶν τουφεκίων μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ στέκουσιν, ἄρχησαν νὰ φεύγουσι. καὶ οἱ Γιαννίτζαροι κατατρέχοντές τους ἀπὸ τραχεῖς καὶ δυσβάτους τοῦ βουνοῦ τόπους, τοὺς ἐκατάκοπταν. Ο῾ δὲ Α᾿λανδοὺς ὁ Βασιλεὺς, φεύγων καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς καβαλαρέους, ἦλθεν εἰς ἕνα τόπον τοῦ βουνοῦ στιγυρὸν, καὶ ἐφυλάχθη. ἐκεῖθεν δὲ κυνηγῶντάς τους οἱ Τοῦρκοι, αὐτὸς ἔφυγεν εἰς τὰ βουνὰ καὶ τοὺς λόγγους, καὶ πεσῶς εἰς κάμπον δὲν εὔγηκεν. Ο῾ δὲ Σελὴμ, εἰς ἑπτὰ ἡμέραις ὁποῦ τὸν ἐκατάτρεχεν, ἀποφάσισε νὰ μὴ τὸν διώχνῃ πλέον, μήπως κυνηγῶντάς τον, ὁ Α᾿λανδοὺς πέσῃ εἰς τόπους ἐρήμους, καὶ στενοχωρηθοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ζωοτροφήματα, καὶ τὰ ζῶά τους. Ο῎μως ἐπέντωσεν αὐτὸς ἐκεῖ. τὸν δὲ Σινὰμ Μπασίαν ἔστειλε μὲ μίαν ἀρκετὴν καββάλαν νὰ τὸν κατατρέχῃ ὅσον νὰ τὸν φθάσῃ. Πηγαινάμενος δὲ ὁ Σινὰμ Μπασίας, ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ἔχωντας μερικοὺς Α᾿λανδοὺς σκλάβους πιασμένους, ἔκραξε καὶ τοὺς ἐξέταζε τὴν δύναμιν καὶ τὴν γνώμην τοῦ Αὐθεντός τους τοῦ Α᾿λανδοῦ. Καὶ αὐτοὶ τοῦ εἶπασιν, ὅτι ὁ Βασιλεύς μας ἐπαρήγγειλεν εἰς τὰ χωρία του ὅλα νὰ μαζώνουνται, καὶ νὰ διαφυλάττουσιν ἀπέξω τὸν δρόμον τῶν Τουρκῶν, ὅσον νὰ τοὺς κλείσουσιν εἰς κανένα στενὸν τόπον, καὶ τότε νὰ φθάσῃ καὶ αὐτὸς ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ βουνὸν νὰ τοὺς κάμουσι πολὺ κακόν. οἱ δὲ χωριάταις του ἔχουσιν ἑτοιμασμένον τόπον ἐπιτήδειον εἰς τὸ βουνὸν, καὶ κάθεται, φέροντές του οἱ αὐτοὶ τροφήματα ὅσα χρειάζεται. Ο῾ δὲ Βασιλεὺς τοὺς ἐρώτησε. καὶ διατί δὲν εὐγαίνει νὰ πολεμήσῃ; Αὐτοὶ δὲ τοῦ εἶπον, ὅτι φοβᾶται ἀπὸ τὸν Βεζύρην του. διότι εἶναι ἐχθροί. οὗτος γὰρ ὁ Βε-

ζύ-

ζύρης του, τὸ ὄνομά του Σασοβάρολγης, ἔχει μεγάλην ἔχθραν μὲ τὸν Ἀλανδὸν Βασιλέα. διότι συγγενεῖς ὄντες, ἐφόνευσε μετὰ δόλου τὸν Πατέρα του, φοβούμενος ἐξ αὐτοῦ νὰ μὴ τοῦ πάρῃ τὴν Βασιλείαν. Μαθὼν δὲ ὁ Σελὴμ ἀπὸ τοὺς σκλάβους, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Ἀλανδῶν ἔχει μεγάλην ἔχθραν μὲ τὸν Βεζύρην του, ἐχάρη. διότι εὗρε τρόπον νὰ βάλλῃ εἰς χεῖράς του τὸν Ἀλανδόν. Ἐλευθέρωσε λοιπὸν τοὺς σκλάβους ἐκείνους, στέλνωντάς τους τοῦ Σασοβάρογλη μὲ γράμματα καὶ μὲ δωρεαῖς. ὅτι, ἐὰν τοῦ παραδώσῃ τὸν Βασιλέα Ἀλανδῶν, νὰ τοῦ κάμῃ μεγάλας δωρεάς, καὶ νὰ τοῦ δώσῃ καὶ τὴν Αὐθεντίαν νὰ τὴν ἔχῃ ἐπὶ ζωῆς του. Ταῦτα τὰ γράμματα καὶ ταῖς δωρεαῖς τοῦ Βασιλέως δεξάμενος ὁ Σασοβάρογλης ἐχάρη. καὶ δὴ ἐστοχάζετο τί κακὸν νὰ τοῦ κάμῃ ὁποῦ νὰ ἀρέσῃ τοῦ Ἀλανδῶν Βασιλέως, ὅσον νὰ ἀρέσῃ τοῦ Σελὴμ, νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἀγάπην του, καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ τοῦ ἔταξε μὲ ταῖς γραφαῖς του. Καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τοῦ κάμῃ ἄλλο κακὸν, ἐπῆρεν ὅλην τὴν καββάλαν ὁποῦ εἶχεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, καὶ ἀποστάτησεν ἀπὸ τὸν Βασιλέα του, καὶ φεύγων ἦλθε καὶ ἔσμιξε μὲ τὸν Σινὰμ Μπασίαν, καὶ μετ' ὀλίγον ἔφυγαν καὶ ἄλλοι, καὶ κατὰ μικρὸν ὅλοι, βλέποντες νὰ εἶναι ὁ Βασιλεύς τους εἰς κίνδυνον ἀφανισμοῦ. Ὅθεν ὁ Ἀλανδὸς βλέπωντας οὕτως ἔξαφνα τὸ φουσσάτον του ὅλον νὰ τοῦ ἀποστατήσῃ, ἄλλην σωτηρίαν δὲν εὕρισκε, μόνον τὴν φυγήν. καὶ δὴ λοιπὸν ἄρχισε νὰ φεύγῃ. Ὁ δὲ Σασοβάρογλης, ὁποῦ ἤξευρε τοὺς τόπους, τὸν ἐδίωκε μὲ τὸν Σινὰμ Μπασίαν ὁμοῦ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, προδίδοντάς τον οἱ ἄνθρωποί του οἱ χωριάταις. ὥστε εἰς ὀλίγαις ἡμέραις τὸν ἐπίασαν, καὶ τὸν ἤφεραν εἰς τὸν Σουλτὰν Σελίμην, καὶ τὸν ἐφυλάκωσεν. Ἐκυρίευσε δὲ τὴν Βασιλείαν αὐτὴν ὅλην, τὴν ὁποίαν ἐμοίρασεν εἰς τρία φλάμπουρα, βάλλωντας τρεῖς Φλαμπουραρέους, καὶ ἐπάνω εἰς ταύτους ἐκατέστησεν Αὐθέντην καὶ Ἡγεμόνα τὸν Σασοβάρογλην εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν, νὰ ἔχῃ πᾶσαν τιμὴν καὶ ἐξουσίαν ὡσὰν καὶ Βασιλεὺς, μόνον Βασιλεὺς νὰ μὴ λέγεται. Ἀφίνωντας δὲ ἐκεῖ τὸν Σινὰμ Μπασίαν νὰ καταστήσῃ τὰ πράγματα, μέλλων αὐτὸς νὰ σηκωθῇ ἐκεῖθεν, ἔκοψε τὸ κεφάλι τοῦ τρισαθλίου Βασιλέως τῶν Ἀλανδῶν, καὶ τὸ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς ἕνα κοντάρι, καὶ ἔκαμε νὰ περιπατῇ ἐκεῖνος ὁποῦ τὸ ἐβάσταζεν ἔμπροσθεν ἀπὸ ὅλον τὸ φουσσάτον, ὅσον ὁποῦ ἐσέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, θριαμβεύων μὲ τοῦτο, ὡς τρόπαιον, τὴν νίκην ὁποῦ ἔκαμεν. Ὕστερον δὲ αὐτὸ τὸ κεφάλι τὸ ἔστειλε καὶ εἰς τὴν Βενετίαν, εἰς τὸ Σενάτον τῶν Βενετίκων, νὰ ἐπαινέσουσι τὴν νίκην του, πῶς ἐνίκησε καὶ ὑπέταξε μίαν Βασιλείαν.

Ὅπως οἱ Οὔγγροι ἔκαμαν σκάνδαλον εἰς τὰ σύνορα τῆς Βουλγαρίας, καὶ ὁ Σελὴμ ἔστειλε κατ' αὐτῶν στράτευμα.

ἘΝ δὲ τῷ μεταξὺ, ὁποῦ ἦτον ὁ Σουλτὰν Σελὴμ εἰς τὴν Ἀνατολὴν, οἱ Οὔγγροι ἄρχιζαν νὰ εὐγαίνουσι νὰ πειράζουσι τὰ σύνορα τῆς Βουλγαρίας.

είας. Ἐλθὼν δὲ ὁ Σελὴμ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διὰ νὰ μὴ τοῦ πάρουσιν οἱ Οὔγγροι τὴν Σαμάνδρειαν, τόπος οὗτος καλὸς καὶ ἐπιτήδειος, εὑρισκόμενος εἰς τὸ παραπόταμον τοῦ Ντούναβι, ὅντας ὡσὰν ἕνα τειχίον ὅλης τῆς Βουλγαρείας, διὰ τοῦτο στέλλει ἐκεῖ ὀκτὼ χιλιάδες ἄλογα μὲ τὸν Γιοβὲς Μπασίαν, Μπεηλέρμπεην ὄντα τῆς Μπόσνας, νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὴν Σκλαβονίαν εἰς τὴν Κροάτζιαν. Στέλλει καὶ ἀπὸ τὸν Ντούναβιν ἄλλο φουσάτον, νὰ περάσουσι νὰ διαγουμίσουσι τὴν Οὐγγρίαν, διὰ νὰ δώσῃ φόβον εἰς τοὺς Οὔγγρους ἀπὸ δύο μέρη, καὶ διὰ νὰ δείξῃ καὶ τὴν πλουσίαν δύναμιν ὁποῦ ἔχει, καὶ στέλλει πανταχοῦ φουσάτα, καὶ μὲ τοῦτο νὰ δώσῃ ἀκόμι φόβον καὶ εἰς τοὺς Χριστιανοὺς Βασιλεῖς τῆς Ἰταλίας.

Ὅτι ὁ Σουλτὰν Σελίμης ἐστάθη μὲ πολλὰ φουσάτα ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν, ὅτι ἔμαθε πῶς οἱ Χριστιανοὶ οἱ Βασιλεῖς συνάζονται.

Ταπεινώσας οὖν τὴν ὁρμὴν τῶν Οὔγγρων, ἐσύναξε τόσα πολλὰ φουσάτα, παρὰ ἄλλην φορὰν περισσότερα, καὶ ἐλθὼν, ἐστάθη ἀναμεταξὺ Ἀδριανουπόλεως καὶ Βυζαντίου ὅλον τὸν χειμῶνα ἐκεῖνον. διότι ἐῤῥέθη λόγος, πῶς οἱ Βασιλεῖς τῶν Βορεινῶν μερῶν, ὁ Μαξιμιανὸς τῆς Ἀλαμανίας, καὶ Βλαδίσλαος τῆς Οὐγγρίας, καὶ Σιγισμόνδος τῆς Λεχίας συνάζονται, εἰς τὸ παρ᾽ αὐτοῖς λεγόμενον Παρλαμέντο, ἤγουν εἰς Σύνοδον καὶ Συμβουλήν. ὅθεν ὑπόπτευε νὰ μὴ συμβουλεύωνται νὰ ἔλθουν καταπάνω του. Ὅμως, διὰ νὰ μάθῃ τὸ αἴτιον τῆς συναθροίσεώς τους, ἔστειλε κρυφὰ ἀνθρώπους μὲ μεγάλαις πληρωμαῖς, ὅσον ὁποῦ ἔμαθε πῶς δὲν συναθροίζονται διὰ λόγου του, ἀλλὰ διὰ ἄλλαις ὑποθέσεις ἰδικαῖς τους, καθὼς ἔχουσι συνήθειαν νὰ κάνουσι, καὶ τότε ξεσνοιάζωντας ἀπὸ τὴν Δύσιν, ἔβαλε πάλιν βουλὴν νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἀνατολὴν, νὰ ἔλθῃ πάλιν κατὰ τῶν Περσῶν, ἐπειδὴ εἶχε καθαρισμένα περάματα, ὑποτάξας τὴν τῶν Ἀλανδῶν Βασιλείαν.

Ὅπως ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ἐκατέστησε φύλακας εἰς ὅλα τὰ σύνορα τῆς Δύσεως.

Ἐὰν λοιπὸν ὁ Σουλτὰν Σελὴμ καὶ νὰ εὔγαλεν ἀπὸ τὸν λογισμόν του πᾶσαν κακὴν ὑποψίαν ἀπὸ τοὺς αὐθεντάδες τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς συνορατόρας του, διότι ὁ Σιγισμόνδος τῆς Λεχίας εἶχεν ἀκόμι πόλεμον μὲ τοὺς Μοσχοβίτας εἰς τὴν Λιτουανίαν. ἀκόμι καὶ ὁ Βλαδίσλαος τῆς Οὐγγρίας, καὶ ὁ Μαξιμιανὸς τῆς Ἀλαμανίας νὰ μὲν ἦσαν διὰ νὰ κάμουν πόλεμον, ὁ Μαξιμιανὸς διὰ τὸ πολύτου γηρατεῖον, ὁ Βλαδίσλαος, διότι ἑτοιμάζετο μετὰ καὶ ἄλλων Χριστιανῶν Βασιλέων νὰ ὑπάγουσι καταπάνω τῶν Φραντζέζων καὶ Βενετίκων, διό-

τι τότε ἀπέθανεν ὁ Ρ῾ῆγας τῆς Φράντζας ὁ Φαραῦδος, ὁ ὁποῖος ἔκαμε πολλὰ κακὰ καὶ ἀδικίας εἰς αὐτούς. Μ᾽ ὅλον τοῦτο ὁ πρακτικὸς εἰς πάντα καὶ φρόνιμος Σελὴμ, προσφαλίζωντας τοὺς τόπους τῆς βασιλείας τοὺς ἐν τῇ Δύσει, ἔστειλε φύλακας εἰς ὅλα τὰ σύνορα, διὰ νὰ μὴν ἔχῃ ὀπίσω του καμμίαν φροντίδα, ἐπειδὴ ἐξ ἀποφάσεως ἦτον διὰ νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἀνατολήν. Ἄφησε λοιπὸν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν τὸν Υἱόν του τὸν Σολεϊμὰν, νέον παλικαράκι, μὲ ἕνα ἀρκετὸν στράτευμα διὰ φύλαξιν τῆς Ρ῾ούμελης καὶ Βουλγαρίας. εἰς δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἄφησε τὸν Πυριπασίαν ἄνθρωπον ἄξιον εἰς βουλὴν, καὶ πρακτικὸν εἰς τὰ πολεμικά. Οὗτος ἦτον ἀπὸ τὴν Καραμανίαν, γεννημένος ἀπὸ Τούρκους φοβερούς, ὅμως ἠξιώθη τιμῆς μεγάλης εἰς τὰ βασίλεια, καὶ ἔγινε καὶ Πασίας, ὁποῦ εἶναι τάξις, πασιᾶς νὰ μὴ γίνεται, μόνον ἀπὸ τοὺς σκλάβους. Τοῦτο δὲ ἦτον πρῶτον, ἀλλὰ τώρα ὅποιος εἶναι ἄξιος. Ἔβαλεν ἀκόμι τὸν Χερσεόγλην νὰ φυλάττῃ εἰς τὴν Προῦσαν τῆς Βιθυνίας. Εἰς τοῦτον ἐπίστευε πολλὰ ὁ Σελὴμ διὰ παλαιὰν φιλίαν ὁποῦ εἴχασιν. ἔδωσε δὲ καὶ τὴν Ἀρμάδαν, ὁποῦ εἶχεν ἔξω μὲ πολλὴν δύναμιν, τοῦ Τζαφὲρ Πασία τοῦ Εὐνούχου. ἔπειτα ἄνοιξε πόρταν, καὶ ἔκαμε καινούριους Γιαννιτζάρους.

Ἀρχὴ τοῦ σκανδάλου τοῦ μετὰ τοῦ Καμψὼν Βασιλέως Αἰγύπτου.

Μετὰ ταῦτα ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἰκονίαν, καὶ εὗρε τὸ παλαιὸν φουσάτον ὁποῦ ἄφησεν ἐκεῖ μὲ τὸν Σινὰμ Μπασίαν. καὶ ἐκεῖ ἔμαθε, πῶς ὁ Καμψὼν Γαύριος, Σουλτανὸς τοῦ Μισηρίου, ἐσύναξε φουσάτον μεγάλον ἀπὸ ὅλην τὴν Αἴγυπτον, καὶ Ἰουδαίαν, καὶ ἦλθε καὶ κάθεται εἰς τὴν Ἀσυρίαν, ἔχωντας σκοπὸν, ἀνίσως καὶ ὁ Σελὴμ περάσῃ τὰ σύνορα τῆς Περσίας, νὰ ἔλθῃ πρὸς πόλεμον μὲ τὸν Ἰσμαὴλ Σοφῆ, αὐτὸς νὰ φέρῃ τὰ στρατεύματά του εἰς τὴν Καραμανίαν, νὰ κουρσεύῃ τοὺς τόπους ἐκείνους. καὶ τοῦτο ὄχι διὰ ἄλλο τέλος, παρὰ διὰ βοήθειαν τοῦ Ἰσμαὴλ Σοφῆ, διὰ νὰ ἀνακόψῃ τὴν ὁρμὴν τοῦ Σελὴμ, μὴ βάλλωντας εἰς τὸν νοῦν του ὁ τρισάθλιος, ὅτι, ἂν γυρίσῃ ὁ Σελὴμ τὴν δύναμίν του καὶ τὴν ὁρμήν του ἀπὸ τὸν Πέρσην, θέλει ἔλθῃ ἐπάνω του.

Περὶ τοῦ, πῶς ὁ Σελὴμ ἔστειλεν Ἀποκρισαρίους εἰς τὸν Καμψών.

Ταῦτα μαθὼν ὁ Σελὴμ, ἐσυγχίσθη δυνατὰ καὶ μεγάλα, καὶ εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἦλθε λέγωντας. Ἐὰν ἐγὼ παγαίνω ἐμπροσθὰ, ἀφ᾽ οὗ περάσω τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ἀπομένει ὅλη ἡ Ἀσία ἔρημος ἀπὸ στρατιωτικὴν φύλαξιν, καὶ σεβαίνει εἰς αὐτὴν ὁ Καμψὼν ἀνεμποδίστως, καὶ θέλει κάμει

μὴ πολὺ κακόν. Διὰ τοῦτο ἀκόμι διερισκέμενος εἰς τὸ Γκόνιον, στέλλει πρὸς τοὺς Καμψὼν Ἀποκρισαρίους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ δύο ἦτον ὁ Γιαχαγιάς, ἄνθρωπος ἔντιμος καὶ πολεμικός, τὸν ὁποῖον ἔστειλε διὰ νὰ κατασκοπεύσῃ καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Καμψών. ὁ ἄλλος ἦτον ὁ Κατιλερκέρης, ἄνθρωπος πολλὰ γραμματισμένος. Οὗτος ἔγραψεν εἰς Ἱστορίαν ὁλόκληρον ὅλους τοὺς πολέμους τοῦ Σουλτὰν Σελήμ, καὶ αὐτὸν τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ τὸ Βιβλίον ἐκείνου ἐμεταγλωττίσθησαν τοῦτα ὁποῦ ἡμεῖς ἐδῶ γράφομεν, τὰ ὁποῖα εὕρομεν, ὡς εἴπομεν, εἰς ἕνα Φράγγικον. Τοῦτον ἔστειλεν, ὡς γραμματισμένον, νὰ καταπαύσῃ τὴν γνώμην τοῦ Καμψὼν μὲ τὰ λόγιά του. Ἐπροστάχθησαν γοῦν νὰ εἰποῦσιν εἰς τὸν Καμψὼν ταῦτα μετὰ ταπεινοῦ σχήματος καὶ τρόπου, καὶ ὄχι μετὰ αὐστηρότητος. Πρῶτον μέν, πῶς ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ὁ ἀδελφός του τὸν χαιρετᾷ πολλά, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ μὴ τὸν ἐμποδίσῃ μὲ κανένα τρόπον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Περσίαν, ἀλλὰ νὰ κάθεται εἰρηνικὸς εἰς τοὺς τόπους του, διότι αὐτὸς ἔχει μεγάλον δίκαιον νὰ πολεμήσῃ μὲ τὸν Ἰσμαήλ, καὶ νὰ τὸν παιδεύσῃ, ὡς τοῦ πρέπει, διὰ τὰ πολλὰ κακὰ ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τοὺς τόπους τῆς βασιλείας του εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὅλην. ἀκόμι καὶ διὰ τὴν αἵρεσιν τὴν νέαν ὁποῦ ἐκήρυξε, σπουδάζωντας νὰ χαλάσῃ τὸν ἀληθινὸν νόμον τοῦ Μωάμεθ. Καὶ εἰ μὲν λοιπὸν τὸν καταπείσουσι μὲ τοιαῦτα λόγια, νὰ στερεώσουσιν ἀγάπαις καὶ φιλίαις μὲ ταῦτον, καὶ νὰ στραφοῦσιν ὀπίσω. εἰ δὲ καὶ τὸν εὕρουσιν, ὁποῦ προκρίνει νὰ ἔχῃ τὴν ἀγάπην τῶν Περσῶν, παρὰ τῶν Τουρκῶν, νὰ τοῦ εἰποῦσιν, ὅτι ὅλην τὴν δύναμιν καὶ τὰ στρατεύματα ὁποῦ ὁ αὐθέντης μας ἔχει νὰ ἔλθῃ εἰς τοὺς Πέρσας, ὅλα τὰ πέρνει καὶ γυρίζει πρὸς τοὺς λόγους σου. Ταῦτα μὲν ὁ Σελὴμ ἐπαρήγγειλε τῶν Ἀποκρισαρίων του νὰ εἰποῦσι πρὸς τὸν Καμψών, οἱ ὁποῖοι μισεύοντες ἀπὸ τὸ Γκόνιον, εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἔφθασαν εἰς τὸν Καμψών, τὸν ὁποῖον εὑρήκασι τεντωμένον εἰς τὸν Ὀρόντην ποταμόν, τὸν παρὰ τῇ Θείᾳ Γραφῇ λεγόμενον Φαρφάρ, τοὺς ὁποίους μὲ πολλὴν φιλοφροσύνην καὶ ἀγάπην ἐδέχθηκε, δίδοντάς τους μεγάλαις τιμαῖς.

Αἰτίαι, διὰ τὰς ὁποίας ὁ Καμψὼμ ἤθελε μὰ κάμῃ πόλεμομ κατὰ τοῦ Σελήμ, καὶ ἀπόκρισις ὁποῦ ἔδωσε τῶν Ἀποκρισαρίωμ.

Λοιπὸν ὁ Καμψών, ἀπὸ μὲν τὸ ἕνα μέρος ἠγάπα νὰ εἰρηνεύῃ ἀπὸ πολέμους καὶ νὰ κάθεται ἥσυχος, χαιρόμενος εἰς τὴν εὐτυχίαν του διὰ τὸ γηρατεῖόν του τὸ πολύ, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο μέρος ὁ λογισμὸς δὲν τὸν ἄφηνε νὰ εἰρηνεύσῃ, ἀλλὰ νὰ κινήσῃ πόλεμον διὰ πολλὰ πράγματα ἀναγκαῖα, ὁποῦ ἐλογίαζε. τὸ μὲν πρῶτον καὶ κυριώτερον ὁ φόβος ὁποῦ εἶχεν ἀπὸ τὸν Σελήμ. Διότι ὁ Σελήμ, ἀφ᾽ οὗ ἐπάτησε τὴν Περσίαν, καὶ ἐπολέμησε καὶ ἐδίωξε τὸν Ἰσμαὴλ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Περσίας, καὶ γυριζόμενος

 ἐκει-

ἐκεῖθεν ἐπῆρε τὴν χώραν τῶν Ταύρων, ἐκυρίευσε τὴν Βασιλείαν τῶν Ἀλαυδῶν, καὶ πάντοτε εἰς ὅλα εἶχε τὴν τύχην βοηθόν. ἐμεγαλύνθη πολλά, καὶ εἰς ὅλους ἔγινε φοβερός, μάλιστα ὁποῦ καί τινες κολακεύοντές τον, τὸν ἔλεγαν Μέγαν Ἀλέξανδρον, ὅτι εἰς ὀλίγον θέλει καταςαθῇ εἰς τὴν ἀξίαν καὶ μεγαλειότητα, καὶ ἐξουσίαν ἐκείνου, καὶ ὅτι ὅλοι οἱ ἄλλοι Βασιλεῖς κοιμῶνται, καὶ αὐτὸς κατὰ μικρὸν πολεμῶντας καὶ νικῶντας, θέλει γένη Αὐτοκράτωρ ὅλου τοῦ Κόσμου. Ὅθεν καὶ ὁ Καμψών, ἢ φοβούμενος, ὡς εἴπομεν, ἢ καὶ φθονῶντας τὴν τύχην τοῦ Σελήμ, ἢ καὶ ὀργιζόμενος εἰς τὰ κακάματά του, ὁποῦ ἐφόνευσε καὶ ἐξωλόθρευσεν ὅλον τὸ γένος τῶν Ὀτμανῶν, ἔκαμεν εἰς τὸν ἑαυτόν του νὰ φιλιωθῇ μὲ τοὺς Πέρσας, νὰ πολεμήσῃ μαζὶ μὲ τούτους αὐτὸν τὸν Σελήμ, νὰ ταπεινώσῃ τὴν ὑπερηφάνειάν του, καὶ νὰ τὸν παιδεύσῃ εἰς τοὺς πολλοὺς φόνους ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὸ γένος του. Ὅθεν, ὅταν ἦλθαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἀποκρισάριοι τοῦ Ἰσμαὴλ Σοφῆ, τοῦτο τοὺς ὑπεσχέθη, καὶ τοιαύτας συμφωνίας ἔκαμεν, νὰ εἶναι βοηθὸς τοῦ Ἰσμαήλ, καὶ ἐχθρὸς τοῦ Σελήμ. Ὁ γὰρ Καμψών, καὶ ὅλοι οἱ Τζερκέζιδες, κρατοῦντες τὴν Βασιλείαν τοῦ Μισηρίου τυραννικῶς, καὶ ἁρπακτικῶς, ὡς πρότερον ἐδείξαμεν, ἐφοβοῦντο πάντοτε. διὸ καὶ τώρα ὁ Καμψὼν περισσότερον ἐφοβεῖτο, ἵνα μὴ ἐλθὼν ὁ Σελὴμ εἰς τοὺς Πέρσας, καὶ νικήσας αὐτούς, θέλει γυρίσῃ νὰ πάρῃ τὴν Συρίαν, καὶ ἐκεῖθεν τὴν Δαμασκόν, καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ αὐτὸ τὸ Μισῆρι. διότι, ἐὰν μόνον νὰ φθάσῃ εἰς τὰ σύνορα, ὅλος ὁ λαὸς τυραννημένοι καὶ δουλωμένοι ὄντες εἰς τοὺς Τζερκέζους, προστρέχουν εὐθὺς εἰς τοὺς Τούρκους καὶ ἀποστατίζουσι. περισσότερον δὲ τὸν ἐπαρακινοῦσαν τὰ λόγια τοῦ Ἀλαυδόχου Υἱοῦ τοῦ Ἀχμέτ, τὸν ὁποῖον εἴπαμεν πρότερον πῶς ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Ἀμασίαν, φονευθέντος τοῦ Πατρός του, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Μισῆρι, ὁ ὁποῖος τότε εἶχε τρεῖς χρόνους εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Καμψών, κυβερνώμενος καὶ θεραπευόμενος Βασιλικῶς. Ἀκόμι καὶ τὸ ἄλλο παιδὶ τοῦ Ἀλαυδῶν Βασιλέως, φυγάδον ὂν καὶ αὐτό, καὶ εὑρισκόμενον εἰς τὸν Καμψὼν διὰ φύλαξιν, ὑστερημένον ἀπὸ τὸν Σελήμ, καὶ τοῦ Πατρός, καὶ τῆς βασιλείας, καὶ παντὸς τοῦ πατρικοῦ του. Ταῦτα τὰ δύο παιδία, ὡς ἀδικηθέντα μεγάλως ὑπὸ τοῦ Σελήμ, ἔκλαιον πάντοτε ἔμπροσθεν τοῦ Καμψών, καὶ μετὰ θερμῶν δακρύων ἐζήτουν ἐκδίκησιν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς Προεστοὺς καὶ μεγάλους Ἄρχοντας τοῦ παλατίου τοῦ Καμψών, σκύπτοντες πάντοτε καὶ προσκυνοῦντες αὐτοὺς εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους, καὶ ζητοῦντες ἔλεος. Ὅθεν καὶ πολλάκις αὐτοὶ οἱ Ἄρχοντες ἀνέφεραν εἰς τὸν Καμψὼν νὰ μὴν ἀμελήσῃ νὰ κάμῃ τὴν δικαίαν ἐκδίκησιν εἰς τούτους τοὺς δύο νέους, τοὺς ὁποίους καθένας βλέποντας, καθ' ἑκάστην ἡμέραν νὰ στέκωνται εἰς τὸ παλάτιον μὲ σχῆμα ἐλεεινόν, τὸν ἐκίνα εἰς δάκρυα ἡ συμπάθεια. Ἔλεγον δὲ πρὸς τὸν Καμψὼν ὅλοι οἱ Τζερκέζιδες ἐξάπαντος νὰ κινήσῃ πόλεμον μὲ τὸν Σελήμ, καὶ

τοῦτο τὸν ἐσυμβούλδιον πολλάκις εἰς ἐκδίκησιν τούτων τῶν δύο νέων. καὶ ἐὰν αὐτὸς εἶναι γηραιὸς, καὶ δὲν δύναται, ἀλλὰ τὸ στράτευμά του εἶναι ἰσχυρὸν καὶ πολεμικὸν, καὶ μόνον κυβερνώμενον μὲ τὴν πρᾶξιν καὶ φρόνησίν του, θέλει κάμη μεγάλαις καὶ λαμπραῖς νίκαις. οἱ γὰρ Τζερκέζιδες ἐνόμιζον τοὺ λόγου τους ἀνδρειωμένους καὶ ἐπιτηδείους εἰς τὰ πολεμικὰ, παρὰ ἄλλο γένος, καὶ ὅτι μηδενὰ φουσάτον, ὅσον καὶ ἂν εἶναι, δὲν θέλει τοὺς νικήσει ποτέ. Ἀνέβησαν δὲ εἰς τοιοῦτον ὑπερήφανον καὶ ἀλαζόνα λογισμὸν ἀπὸ τὸν καιρὸν, ὁποῦ ἔχοντες Ἀρχηγὸν τὸν Καθούγιον, μὲ πολλὰ ὀλίγον λαὸν ὁποῦ εἴχασιν, ἐνίκησαν εἰς τὴν Καραμανίαν τὸν Σουλτὰν Μπαγιαζίτην μὲ ὅλον του τὸ φουσάτον. Καὶ πάλιν δεύτερον τὸν αὐτὸν ὁμοίως εἰς τὴν Ταρσὸν, ὅτε τοῦ ἐπήρασι σκλάβους δύο μεγάλους Πασάδες τὸν Μεσὴθ Παλαιόγον, καὶ τὸν Χερσεόγλην, γαμβρὸν τοῦ Μπαγιαζίτη. Ταῦτα λογιζόμενοι οἱ Τζερκέζοι, ἐσυμβούλδιον τὸν Καμψὼν νὰ κάμουσι πόλεμον μὲ τὸν Σελήμ. εἰς ταῦτα καὶ ὁ Καμψὼν ἐλπίζων, ὅτι δηλαδὴ σμίγοντας μὲ τοὺς Πέρσας, θέλει ταπεινώσει τὸν Σελὴμ, καὶ νὰ τοῦ πάρουσιν ὅλην τὴν Ἀνατολὴν, νὰ τὴν μοιράσουσι τῶν δύο υἱῶν τοῦ Ἀχμὲτ, τοῦ Ἀμωράτη, γαμβροῦ τοῦ Ἰσμαὴλ, καὶ τοῦ Ἀλαδινοῦ, ὁποῦ ἦτον μετ' αὐτὸν τὸν Καμψών. Ἀκόμι νὰ δώσουσι καὶ τὴν Βασιλείαν τῶν Ἀλανδῶν τοῦ ἄλλου παιδίου τοῦ Ἀλανδῶν Βασιλέως, καὶ οὕτω νὰ τοὺς ἔχουσι φίλους καὶ γείτονας, νὰ μὴ φοβοῦνται παντελῶς, καὶ περνῶντες τὸ λοιπὸν εἰρηνικῶς. Ἀλλ' ὅμως ὁ Καμψὼν ἀπ' ὅλους εὑρέθη γελασμένος μὲ τοιαύταις φαντασίαις, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ καινουργώσῃ μὲ τὸν Σελὴμ ταῖς ἀγάπαις, ὁποῦ μὲ τὸν Πατέρα του τὸν Μπαγιαζίτην ἔκαμεν ὕστερα, (ἐζήτησε γὰρ καὶ τοῦτο ὁ Σελὴμ τότε ἀπὸ τὸν Καμψὼν) ἀλλὰ ἀπεκρίθη τῶν Ἀποκρισαρίων, λέγων πρὸς αὐτοὺς τοιαύτας ἀποκρίσεις.

Ἀπόκρισις τοῦ Καμψὼν πρὸς τοὺς Ἀποκρισαρίους τοῦ Σελήμ.

Εἶναι συνήθεια παλαιὰ τῶν Σουλτάνων τοῦ Μισηρίου, ὅτι αὐτοὶ ἔχουσιν ὅλα τὰ πρωτεῖα εἰς ὅλους τοὺς βασιλεῖς τῆς πίστεως τοῦ Μωάμεθ, νὰ εἰρηνεύουσι τοὺς πολέμους καὶ τὰ σκάνδαλα, ὁποῦ ἔχουσιν οἱ ἄλλοι Βασιλεῖς τῆς πίστεώς μας, καὶ ἐγὼ ἄλλο δὲν ἐπιθυμῶ, καὶ ἄλλο δὲν σπουδάζω, παρὰ νὰ εἶναι πάντοτε ὁμόνοια καὶ ἀγάπη ἀνάμεσόν μας ὡς ὁμόπιστοι. καὶ διὰ αὐτὸ τοῦτο ἦλθα ἕως ἐδῶ ἁρματωμένος, μὲ τὰ φουσάτα μου νὰ μεσιτεύσω νὰ κάμουν ἀγάπην καὶ εἰρήνην ὁ Σελὴμ μὲ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ νὰ μὴ πειράζῃ ὁ Σελὴμ τὰ σύνορα τῶν Περσῶν, καὶ νὰ παύσῃ ἀπὸ ταῖς ἀταξίαις καὶ ἀπὸ τὰ σκάνδαλα. Καὶ εἰ μὲν θελήσῃ ἤδη καλόν. εἰ δὲ καὶ στέκει εἰς τὴν σκληράν του γνώμην καὶ εἰς τὸ σκάνδαλον, ἐγὼ μὲ πᾶσάν μου προθυμίαν καὶ μὲ πᾶσαν

μου δύναμιν εἶμαι ἕτοιμος νὰ βοηθήσω τῶν Περσῶν, τὸ ὁποῖον θέλει εἶσαι τιμὴ καὶ ὄφελος τοῦ Ἰσμαὴλ, ὄνειδος δὲ καὶ ζημία τοῦ Σελήμ. διότι ἐγὼ ἰξεύρω ἀπὸ καιρὸν πολλοῦ τὴν σκληρὰν καὶ ἀπάνθρωπον γνώμην τοῦ Σελὴμ, ὁ ὁποῖος μὲ μεγάλην ἀσπλαγχνίαν ἐφόνευσε τὸν ἐκλεκτὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον τὸν Πατέρα του, καὶ τοὺς θαυμαστοὺς ἄνδρας τοὺς ἀδελφούς του, καὶ ἀνέψιά του ὅλα χωρὶς Θεοῦ φόβον καὶ ἐντροπὴν ἀνθρώπων. Καὶ ποτὲ δὲν παύει φονεύοντας ἐκλεκτοὺς καὶ ἐξακουστοὺς ἀνθρώπους τοῦ φουσάτου του, ἀλλὰ μήτε θέλει παύσει ποτὲ ἡ σκληρά του γνώμη τρέχωντας εἰς κακόν. διατοῦτο ἀποφασιστικῶς θέλετε τοῦ εἰπῇ, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ ζήτημα ὁποῦ τοῦ ζητῶ. Ἂν θέλῃ τὴν ἀγάπην μου, νὰ κάμῃ ἀγάπην μὲ τὸν Ἰσμαὴλ, καὶ νὰ μὴ πειράζῃ τῶν Περσῶν τὰ σύνορα. ἀκόμι νὰ στρέψῃ τοὺς τόπους, καὶ τὴν Βασιλείαν τῶν Ἀλανδῶν, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλανδόλου, ὁ ὁποῖος καθ' ἑκάστην στέκεται ἔμπροσθέν μου μὲ πικρὰ δάκρυα, ὡς ἠδικημένος καὶ ὑστερημένος τοῦ Πατρὸς καὶ τῆς Βασιλείας. Καὶ εἰ μὲν θελήσῃ οὕτως, ὄχι μόνον θέλει ἔχῃ εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐδικήν μου ἀγάπην καὶ βοήθειαν, καὶ θέλει λείψει καὶ ἀπὸ κινδύνους πολέμων.

Ἀπόκρισις τῶν Ἀποκρισαρείων πρὸς τὸν Καμψὼν, καὶ ὅτι ἐστράφησαν εἰς τὸν Σελήμ.

ΟΙ δὲ Πρέσβεις, ὁποῦ ἴξευρον καλὰ τὴν γνώμην τοῦ Σελὴμ πῶν δὲν εἶναι κανένας τρόπος ὁποῦ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ μὴν ἔλθῃ εἰς τὴν Περσίαν, μήτε ἤθελε κάμῃ ποτὲ ἀγάπην μὲ τὸν Ἰσμαὴλ, μήτε μὲ παρακαλέματα, μήτε μὲ φοβερισμοὺς κανενός διὰ νὰ μισέψουσιν ἐκεῖθεν τὸ συντομώτερον, ἄρχησαν μὲ κάποια λόγια πλαστὰ, καὶ ὄχι ἀληθινὰ νὰ ἀπατοῦσι καὶ νὰ γελοῦσι τὸν Καμψὼν λέγοντες οὕτως: Ἀληθινὰ ἡ βουλὴ καὶ τὰ λόγιά σου εἶναι δίκαια καὶ καλὰ, καὶ φρόνιμη καὶ γνωστικὴ εἶναι ἡ γνώμη σου. διότι εἶναι καλὸν νὰ γένῃ εἰρήνη, καὶ πρᾶγμα θεάρεστον νὰ λείψουσιν αἱ αἱματοχυσίαι καὶ οἱ φόνοι, νὰ μὴ φονεύωνται ἀναμεταξύ τους τόσοι Μουσουλμάνοι καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, καὶ διὰ τοῦτο ἡμεῖς νὰ καταπείσωμεν τὸν Σελὴμ νὰ τὸ κάμῃ. καὶ βέβαια θέλει κάμῃ τὸν λόγον μας. διότι μέσα εἰς τὸ Ντιβάνι του δὲν εἶναι ἄλλοι νὰ τοὺς ἔχῃ εἰς βουλὴν καὶ ἐρώτησιν, παρὰ ἡμεῖς οἱ δύο. Καὶ δὴ λοιπὸν ἂς εἶσαι βέβαιος, πῶς ὅ,τι τοῦ εἴπωμεν ἡμεῖς τὸ κάμνει, ὅτι καὶ εἰς ἄλλαις πολλαῖς μεγάλαις ὑποθέσες ὁποῦ μᾶς ἐσυμβουλεύθη, εἴτι τοῦ εἴπαμεν τὸ ἔκαμε, καὶ δὲν τὸ ἠθέτησε. λοιπὸν καὶ τοῦτο θέλει τὸ κάμῃ. Ἀλλὰ ταῦτα ἔλεγον, διὰ νὰ εὔγουσιν ἐκεῖθεν τὸ γοργότερον, νὰ φθάσουσιν εἰς τὸν Βασιλέα νὰ τοῦ εἰποῦσι τὴν γνώμην τοῦ Καμψὼν, ὅτι εἶναι ὅλως δι' ὅλου ἀποφασισμένος νὰ ἔλθῃ ἐπάνω του μὲ πόλεμον, καὶ νὰ σκεφθῇ καὶ αὐτὸς τὸ, τί ἔχει νὰ κάμῃ.

Ὅπως

Ὅπως ἐςράφησαν οἱ Ἀποκρισάριοι εἰς τὸν Σελὴμ, κὶ περὶ τῦ Χαλεπίυ.

Οὕτω λοιπὸν οἱ Πρέσβεις ἐςράφησαν ἀπὸ τὸν Καμψὼν εἰς τὸν Σελὴμ, τὸν ὁποῖον ἀφήκασιν εἰς τὴν Καισάρειαν, κοντότερα ἀπ' ἐκεῖ ὁπῦ τὸν ἀφήκασιν. ὁμοίως κὶ ὁ Καμψὼν ἐσυκώθη ἀπὸ τὸν Ὀρόντην ποταμὸν, κὶ ἦλθεν εἰς τὸ Χαλέπι, κὶ ἐτέντωσεν ἀπ' ἔξω. Ἐτύτη ἡ χώρα τὸ Χαλέπι δὲν εἶναι παλαιὰ, ὅτι ἐκτίσθη εἰς τὸν καιρὸν Ἰυλιανῦ τῦ Παραβάτυ ἀπὸ κάποιον Αὐθέντην, ὁπῦ εἶχεν αὐτὸς ὁ Ἰυλιανὸς εἰς τὴν Συρίαν. ἀπὸ τὸ ὄνομα τῦ ὁποίυ ὠνομάσθη Ἀλέπι, ὅτι ἐκεῖνον τὸν ἤλεγαν Ἀλέπιον. Καὶ διὰ νὰ εἶναι ἄνθρωπος θαυμαςὸς κὶ εἰς τὺς πολέμυς κὶ εἰς τὴν πολιτικὴν κυβέρνησιν, κτίζωντας αὐτὴν τὴν χώραν μὲ ὁρισμὸν τῦ Ἰυλιανῦ, ὠνομάσθη εἰς τὸ ὄνομά τυ. Αὕτη ἡ χώρα εὑρίσκεται σιμὰ εἰς τὸν ποταμὸν, Σίγγαν λεγόμενον, ὁ ὁποῖος καταβαίνει ἀπὸ τὸ Πιέριον Ὄρος, τὸ νῦν λεγόμενον Ἀραβικῶς Ἄμεον. Ταύτην τὴν χώραν ἔκτισεν ὁ Ἀλέπιος ἀπὸ τὰ χαλάσματα τῆς Ἱεραπόλεως. Ἐκατάκαυσαν δὲ ταύτην οἱ Σκύθαι εἰς τὸν καιρὸν τῦ Γιαλῦ, ὅταν οἱ Σκύθαι ἐκαταφθειραν ὅλην τὴν Ἀσίαν, ἔχοντες Ἀρχηγὸν αὐτὸν τὸν Γιαλὸν, ὁπόταν κὶ οἱ Χριστιανοὶ Βασιλεῖς τῆς Φραγγίας ἐπολεμῦσαν νὰ πάρυν τὴν Συρίαν κὶ τὴν Παλαιςίνην. ὕςερον δὲ πάλιν ἀνεκαινίσθη, κὶ εἶναι χώρα πολυάνθρωπος εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς Κωνςαντινυπόλεως, κατοικημένη ὑπὸ Τυρκῶν, κὶ Ἀράβων Χριςιανῶν, κὶ εἶναι καταγώγιον Ἀρχόντων πραγματευτῶν τῆς Φραγγίας ὅλης, ἔχυσα πραγματείαν πλυσιωτάτην τὰ μετάξια.

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἡτοιμάσθη νὰ ὑπάγῃ κατὰ τῦ Καμψών.

Ἀφ' ὗ λοιπὸν οἱ Ἀποκρισάριοι ἔφθασαν εἰς τὸν Σελὴμ, κὶ ὁ Σελὴμ ἔμαθε τὴν ἀπόκρισιν τῦ Καμψὼν κὶ τὴν δύναμίν τυ, κὶ τὴν ἑτοιμασίαν τυ, κὶ τὸν ἀριθμὸν τῦ φυσάτυ τυ, πόσος εἶναι, κὶ ὅτι ἐξυσιαςικῶς, κὶ μὲ φοβέραις τὸν προςάσει ἐκεῖνος ὁ ὑπερήφανος γέρων νὰ κάμῃ ἀγάπην μὲ τὺς Πέρσας, κὶ ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ ταῦτον, ἠβυλήθη νὰ μὴ πάγῃ κατὰ τῶν Περσῶν, ἀλλὰ κατὰ πάνω αὐτῦ τῦ Καμψών· διότι δὲν τῦ ἐφαίνετο καλὸν νὰ ὑπάγῃ κατὰ τῶν Περσῶν, ἵνα μὴ προφθάσῃ ὁ Καμψὼν εἰς τὴν Ἀρμενίαν κὶ τὸν ἐμποδίσῃ, βοηθῶντας τῦ Ἰσμαὴλ Σοφῆ. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δὲν ἐλογίαζε νὰ εἶναι τίμιόν τυ νὰ ἀφίσῃ τὸν πόλεμον, κὶ νὰ σκορπίσῃ τὸ πολυάνθρωπον ἐκεῖνο φυσάτον, ὁπῦ μὲ πολλαῖς ἔξοδαις ἐμάζωξε, διὰ τὺς φοβερισμὺς κὶ τὰ λόγια

για ενὸς ὑπερηφάνυ. διὰ τῦτο ἔκαμε χῆμα πῶς τάχα ὑπάγει εἰς τὴν Περσίαν. κὶ διὰ νὰ ἀκυσθῇ ἡ φήμη κὶ νὰ βεβαιωθῇ κὶ ὁ Καμψὼν, ἔστειλε μεγαλον στράτευμα ἐμπροσθὰ εἰς τὰ σύνορα τῆς Περσίας, εἰς μίαν χώραν ὁπῦ λέγεται Σίβα, ἡ πάλαι λεγομένη Σεβάστα. Ἐτύτη ἡ χώρα εἶναι ἐκεῖ ὁπῦ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἐμποδίζεται νὰ τρέχῃ ἀπὸ ἕνα βυνὸν ὁπῦ λέγεται Ἄμανον. κὶ διὰ τῦτο, ἐξαπερνῶντας τῦτο τὸ βυνὸν, χύνεται εἰς τὺς κάμπυς τῆς Μεσοποταμίας, τῆς νυῦ λεγομένης Γιαρ-γεμπεκέρ. Ὕστερον δὲ φθάνωντας κὶ ὁ Σελὴμ εἰς αὐτὴν τὴν Σίβαν, ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ ὀπίσω μὲ ἕνα γοργὸν δρόμον, κὶ περνῶντας ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ βυνὸν αὐτὸ τὸ Ἄμανον, νὰ πέσῃ ἔξαφνα εἰς τὺς Κάμπυς τῦ Ἀλεπίυ εἰς τὸν Καμψών.

Λόγοι παρακινητικοὶ τῦ Συλτὰν Σελὴμ πρὸς τὸν λαόν τυ.

Καὶ δὴ λοιπὸν ἄρχισε νὰ ἀποκαλύπτῃ τὸν σκοπόν τυ, κὶ τὴν νέαν ἐκείνην βυλὴν εἰς τὺς Γιαννιτζάρυς, λέγωντας ὕτω. Φαίνεταί μυ νὰ εἶναι πρᾶγμα ἀναγκαῖον νὰ γυρίσωμεν ὀπίσω ἔξαφνα νὰ ταπεινώσωμεν τὴν ὑπερηφάνειαν τῦ Καμψών. ὁ ὁποῖος δίχως ἀφορμὴν ἐβγῆκε μὲ ἄσκερι πολὺ ἀπὸ τὸ Μισῆρι, κὶ ἦλθεν εἰς τὸ Ἀλέπι μὲ σκοπὸν νὰ βοηθήσῃ τῶν Περσῶν, κὶ νὰ πολεμήσῃ μὲ τῦ λόγυ μας. Εἶναι δὲ τὸ πρᾶγμα κατὰ πολλὰ εὔκολον νὰ γένῃ, ἐὰν ἐσεῖς θέλετε νὰ μὴ βαρεθῆτε κόπον κὶ κακοπάθειαν, νὰ περάσωμεν τῦτο τὸ βυνὸν τῦ Ἀμάνυ μὲ τὸν γοργότερον δρόμον ὁπῦ νὰ δυνώμαθεν, νὰ φθάσωμεν ἔξαφνα, πρὸ τῦ νὰ μᾶς γροικήσῃ ὁ Καμψὼν νὰ ἑτοιμαθῇ. διότι ἕως τώρα ἐκεῖνος κάθεται ξενοιασμένος, ἐπειδὴ ἔμαθεν ἀπὸ ταῖς βίγλαις, πῶς ἡμεῖς ἐπεράσαμεν ἐμπροσθὰ, κὶ ἤλθαμεν ἕως ἐδῶ, ὅπυ εἶναι τὰ σύνορα τῆς Περσίας. Ἀλλὰ κὶ ἐὰν λογιάσωμεν καλὰ εἰς τὸν νῦν μας πῶς οἱ Τζερκέζοι τὴν σήμερον δὲν εἶναι διὰ νὰ τὺς φοβύμαθεν. διότι ἕνα καιρὸν ἦτον ἀνδρεῖοι πολεμισταὶ, ὅταν εἶχον Βασιλέα τὸν Καθύγιον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖον εἶχε στρατιώτας παλαιὺς κὶ καλὺς, κὶ διδαγμένυς εἰς ἄκρον τὰ πολεμικὰ, μὲ τὸ νὰ κάνῃ συχνὺς πολέμυς. Ἀλλὰ ταῦτα εἰς τὸν καιρὸν τύτυ τῦ Καθυγίυ. ἀλλὰ τώρα εἶναι ὅλοι ὀκνηροὶ καὶ δειλοὶ εἰς τὸν πόλεμον, ἐπειδὴ ἔχυσι πολὺν καιρὸν ὁπῦ πόλεμον δὲν ἔκαμαν, μήτε κᾂν ἤκυσαν πόλεμον εἰς τὰ σύνορά τυς, καὶ ἄλλο δὲν ἠξεύρυσι, παρὰ φαγὶ κὶ ποτὸν, ἀνάπαυσιν κὶ παιγνίδια, κὶ νὰ ἡμερώνυσιν ἄλογα, νὰ παίζυσιν ἐπάνω εἰς ταῦτα, ὡσὰν Μπεχλιβάνιδες, ἀλλὰ νὰ πολεμήσυσι μὲ ταῦτα δὲν ἠξεύρυσι. Καὶ διὰ τῦτο πέφτοντας εἰς αὐτὺς χωρὶς νὰ ἔχυσι καμίαν πρόβλεψιν, ἢ ἑτοιμασίαν πολεμικὴν, ἢ φυσάτον πεζιασὸν, δὲν πρέπει νὰ τὺς φοβύμαθεν. διότι ἔτζι μᾶς ἔδειξε κὶ τὸ Φάλι, ὁπῦ ἐρρῆξαν οἱ Γραμματισμένοι μας, ἐκεῖ ὁπῦ ἔκοπταν τὰ κυρμπάνια

καρδία μας, ὅτι καθόλυ νὰ μὴ φοβύμαθεν, ἀλλὰ θαῤῥετὰ νὰ πολεμήσωμεν τὰς ἐχθρύς μας. Ἀλλὰ καὶ ὁ Μεγαλοδυνάμος Θεὸς δίδει τὴν νίκην ἐκείνυ, ὁπῦ μὲ δικαιοσύνην πολεμεῖ τὸν ἐχθρόν τυ. ὅμως εἶναι καὶ εἰς τὸ ἐδικόν μας χέρι, ἐὰν μὲ προθυμίαν πολεμήσωμεν, τὸ ὁποῖον ἐσεῖς πάντοτε ἐκάμετε, καὶ ἄλλο δὲν ἠγαπήσατε ποτέ σας, παρὰ νὰ ἀποθάνετε τιμημένοι διὰ τὴν ἀγάπην τῦ αὐθεντός σας.

Ταῦτα λέγων ὁ Βασιλεὺς, οἱ Γιαννήτζαροι ὅλοι ὁμοφώνως ἄρχησαν νὰ λέγυν πρὸς αὐτόν. Εἰς τὴν ἐξυσίαν συ εἶναι καὶ ἡ ζωή μας καὶ τὰ κορμία μας. σύρε λοιπὸν καὶ φέρετα ὅπυ θέλεις. διότι ἕτοιμοι εἴμεθεν μὲ πᾶσαν προθυμίαν νὰ ὑποφέρωμεν διὰ τὴν ἀγάπην συ πᾶσαν κακοπάθειαν καὶ κόπον. Τότε λοιπὸν ἄρχησε νὰ ἐξετάζῃ τὰς ἀνθρώπυς τῦ βυνῦ ἐκείνυ διὰ ταῖς στράταις, ὅτι ἡτοίμασε τὸ στράτευμα νὰ τὸ περάσῃ ἀπὸ τρεῖς δρόμυς. διὰ τῦτο ἔπεμψεν ἔμπροσθεν, μοιράζωντας τὰς Μπαλταντζίδες εἰς τρεῖς συντροφίαις, νὰ κόπτυσι τὸν λόγγον μὲ τὰς ἀνθρώπυς τῦ τόπυ ἀπὸ τρεῖς τόπυς, νὰ κάμυσι τρεῖς δρόμυς, καὶ ὅπυ εἶναι κακὸς ὁ τόπος νὰ τὸν ἰσάζυσιν, ὅσον νὰ περνῦσι τὰ ἄλογα καὶ τὰ καμήλια. Ἔπειτα ἔταξε νὰ κάμῃ ἕνα μεγάλον χάρισμα, μοιράζωντας ἄσπρα εἰς ἐκείνυς, ὁπῦ ἤθελαν βοηθήσῃ νὰ περάσυσι ταῖς λυμπάρδαις ἀπὸ τὸ βυνόν. αἱ ὁποῖαι ἦσαν μικραὶ μὴ χαρῦσαι μεγαλήτερον βέλι ἀπὸ ἕνα ιεράντζι. διὰ τῦτο οἱ Γιαννήτζαροι ἀλλάσοντες ἕνας τὸν ἄλλον, ἄλλαις μὲν ἔσυρναν μὲ σχοινία, ταῖς δὲ μικρότεραις δὲ ἐσύκωναν καὶ εἰς τὰς ὤμυς τυς, καὶ ὕτω μὲ δυσκολίαν ταῖς ἐπερνῦσαν ἀπὸ τὸ βυνόν.

Καὶ τότε ἦτον νὰ ἰδῇ τινὰς τὴν προθυμίαν τῶν Γιαννιτζάρων, καὶ τὸν κόπον ὁπῦ ἔκαμναν νὰ κόπτυσι τὰς λόγγυς, νὰ ἰσάζυσι τὸ βυνὸν, νὰ ἀνοίγυσι δρόμυς διὰ νὰ σέβυσιν εἰς τόπον ὁπῦ ποτὲ δὲν ἐπάτησαν, νὰ ἁρπάξυσι καὶ νὰ κυρσεύσυσι, καὶ μάλιστα τοιῦτον τόπον, τὸν ὁποῖον εἶχασι πάντοτε διὰ φήμης ὡς πλύσιον καὶ πολυτελῆ. ὥστε ὁπῦ εἰς πέντε ἡμέραις ἐπέρασαν ἐκεῖνο τὸ μεγάλον βυνὸν τῦ Ταύρυ, καὶ ἔφθασαν εἰς τὰ σύνορα καὶ κάμπυς τῦ Ἀλεπίυ. τῦτο τὸ βυνὸν, ὁπῦ λέγεται Ταῦρος, ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Παμφυλίαν, καὶ ἁπλωμένον κατὰ μάκρος, φθάνει ἕως τὸν Εὐφράτην ποταμόν. ἐκεῖ δὲ εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἀλλάσει τὸ ὄνομα, καὶ λέγεται ὄρος Ἀμανόν. Τὸ Δυσικὸν μέρος τύτυ τῦ βυνῦ, τὸ κατὰ τὴν θάλασσαν, εἶναι κάμποι πολλοὶ, καὶ αὐτὸς ὁ τόπος λέγεται Κιλικία. τὴν σήμερον λέγεται Καραμανία, καὶ οἱ κατοικῦντες ἐκεῖ ἄνθρωποι, ὄχι πλέον Κίλικες, ἀλλὰ Καραμανίδες λέγονται. Ὠνομάσθη δὲ ὁ τόπος ὕτος Καραμανία ὕστερον δι' αἰτίαν τοιαύτην. Αὐτὸ τὸ βυνὸν ὅλον ὁ Ταῦρος φαίνεται ἀπὸ μακρὰν μαῦρον, ὡσὰν καυμένον, ὅθεν καὶ ὠνομάσθη μαῦρον. λέγεται δὲ τὸ μαῦρον Τυρκικῶς Καρά. καὶ ἐκ τύτυ ἔλαβε καὶ τὸ βυνὸν καὶ οἱ ἄνθρωποι τὴν ὀνομασίαν, ἤγυν οἱ κατοικῦντες τὸ μαῦρον Ἀμανὸν βυνόν. Τῦτο τὸ Ἀμανὸν, μέρος ὂν καὶ κόμμα τῦ Ταύρυ, φθάνει ἕως τὴν θάλασσαν εἰς τὸν Ἰσικὸν λεγόμενον Κόλπον, τὸν ἀντικρὺ Κύπρυ, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἀλυ-

κῆς. Εἶναι δὲ τοῦτο ἡμερώτερον βουνὸν, καὶ χαμηλότερον, καὶ γεωργημένον ὑπὸ τῶν Καραμανίων αὐτῶν. Καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ βουνὸν περνῶντας τὸ ἄλλο τὸ μεγάλον τοῦ Ταύρου, ἐκατέβη ὅλον τὸ φουσάτον τοῦ Σελὴμ, καὶ ἐχύθησαν ἔξαφνα εἰς τὴν Συρίαν, καὶ εἰς τοὺς κάμπους τοῦ Χαλεπίου. Ἦτον δὲ ὁ Σασσοβάρογλης, ὁποῦ ἐπροείπαμεν, καὶ ἦτον Στρατηγὸς πρῶτος τοῦ Ἀνατόλου, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν ἐπρόδωσεν εἰς τὸν Ἰσμαὴλ ἀποστατήσας ἐξ αὐτοῦ. ἦτον, λέγω, εἰς τὸν τόπον του. Ὁ δὲ Σελὴμ, ἀφ' οὗ ἔβαλε σκοπὸν νὰ γυρίσῃ κατὰ τοῦ Καμψὼν, ἔγραψεν αὐτοῦ τοῦ Σασοβάρογλη νὰ εὔγῃ μὲ ὅλην του τὴν στρατείαν νὰ πλακώσῃ ἔξαφνα τὸ ἄλλο μέρος τοῦ βουνοῦ, νὰ πιάσῃ ἀνθρώπους νὰ μάθῃ ποῦ εἶναι ὁ Καμψὼν τεντωμένος, καὶ νὰ κλείσῃ καὶ τοὺς δρόμους νὰ μὴν ἀφίνῃ νὰ περνοῦσιν ἄνθρωποι πρὸς τὴν Συρίαν, διὰ νὰ μὴ τοῦ δώσουσι λόγον διὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ Σελήμ. Οὕτω δὴ τὸ λοιπὸν καὶ μὲ τοιαύτας τέχνας καὶ μηχανὰς ἐκατασκεύασεν ὁ Σελὴμ νὰ ἔλθῃ ἔξαφνα εἰς τὸν Καμψών.

Συμβουλαὶ μάταιαι τοῦ Καμψὼν, πῶς νὰ ἐπιχειρισθῇ τὸν πόλεμον.

Ὁ τοίνυν Καμψὼν, ὡς ἄγνωστος καὶ μωρὸς, καὶ εἰς τὰ πολεμικὰ ἀπαίδευτος, ὁ ὁποῖος ἐλογίαζε μὲ τὰ λόγια μόνον τὰ ὑπερήφανα ὁποῦ ἐμήνυσε τοῦ Σελὴμ νὰ τὸν ταπεινώσῃ, καὶ νὰ τὸν ἔχῃ εἰς τὸ θέλημά του καταπειθῆ, λογιάζωντας πῶς οἱ ἐχθροί του δὲν θέλουσι περάσει ταῖς κορυφαῖς τοῦ Ταύρου, πρὶν παρὰ νὰ τὸ μάθῃ αὐτὸς, ἐγροίκησεν ἔξαφνα πῶς ἔφθασαν κοντά του, ὡς δύο ἡμερῶν δρόμον, ἑκατὸν χιλιάδες φουσάτον τοῦ Σελήμ. Καὶ τότε, ὡς ἀπαίδευτος ἀπὸ πολέμους, ἄρχισε νὰ μικροψυχῇ, καὶ νὰ δειλιάζῃ, καὶ νὰ συγχίζεται, μὴν ἠξεύροντας τί νὰ κάμῃ, ἢ νὰ δράμῃ εἰς τόπον σίγουρον νὰ φυλαχθῇ, ἢ νὰ σταθῇ νὰ πολεμήσῃ, νὰ μὴν ἐντροπιασθῇ φεύγωντας. Ἐπάλευε λοιπὸν μεταξὺ δύο λογισμῶν, ἢ τὴν ζωὴν νὰ φυλάξῃ μὲ ἐντροπὴν, ἢ τὴν τιμήν του νὰ γυρέψῃ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του. Τέλος πάντων οἱ Ἄρχοντές του, οἱ ὁποῖοι τὸν ἔκαμαν Βασιλέα διὰ νὰ προμαχῇ καὶ νὰ προπολεμῇ τοῦ φουσάτου εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ὄχι νὰ φεύγῃ εἰς καιρὸν χρείας καὶ κινδύνου, τὸν ἐσυμβούλευαν νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ ἀποθάνῃ μὲ τιμὴν, καὶ νὰ μὴ καταισχύνῃ τὸ γένος τῶν Τζερκέζων, ἐξακουστὸν καὶ περίφημον εἰς τὴν ἀνδρείαν, καὶ εἰς τοὺς πολέμους περισσότερον ἀπὸ τριακοσίους χρόνους καὶ ἐδόθεν τιμημένον.

Συμβουλὴ Γιαβοὺρδου τοῦ Γαζέλ.

Ἀνάμεσα εἰς τὰς ὁποίας Συμβουλὰς ἦσαν κάποιοι, ὁποῦ τὸν ἐσυμβούλευον καλὰ καὶ τιμημένα, καὶ μάλιστα κάποιος Γιαβοὺρ, τὸ ὄνο-

ματι

ματου Γαζὲλ, ἀνάθρεπτος τοῦ Καθουγίου, ἄνθρωπος ἐξακουστὸς, καὶ λαμπρὸς εἰς τὰ πολεμικά. Οὗτος ἐκυβέρνα τὰ σύνορα τοῦ Βουνοῦ τοῦ Ἀμανοῦ, ὁποῦ εἴπαμεν, καὶ τὴν Ἀπάμειαν, καὶ οὕτω τοῦ ἔλεγεν. Ἀληθινὰ εἶναι πρᾶγμα δύσκολον νὰ σταθοῦμεν ἡμεῖς νὰ πολεμήσωμεν πρὸς τοσοῦτον λαὸν τοῦ Σελὴμ, ὀλίγοι ὄντες ἡμεῖς, καὶ μάλιστα εὑρισκόμενοι εἰς τὰ ποδάρια τους, χωρὶς καμίαν ἑτοιμασίαν πολεμικήν. καὶ πάλιν νὰ φύγωμεν ἀπὸ ταύτους εἶναι μεγάλη μας καταισχύνη. Ὅμως φαίνεταί μου τοῦτο νὰ εἶναι καλὸν, νὰ συκωθοῦμεν ἀπὸ τὸ Ἀλέπι νὰ πηγαίνωμεν παραμέσα εἰς τὴν Δαμασκὸν, καὶ οἱ Τοῦρκοι δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ μᾶς ἀκολουθοῦσιν, ἐπειδὴ σύρνουσι ταῖς λουμπάρδαις, καὶ δὲν ξέχουν τὸν δρόμον ἴσα μὲ λόγου μας. Καὶ ὅσον νὰ φθάσουσιν ἐκεῖνοι εἰς τὴν Δαμασκὸν, ἡμεῖς αὐξαίνομεν τὸ στράτευμά μας, κράζοντες καὶ τοὺς ἄλλους Τζερκέζιδες, ὁποῦ φυλάττουσι τὴν Ἰουδαίαν, καὶ τὴν Αἴγυπτον. ἠμποροῦμεν ἀκόμι νὰ πληρώσωμεν καὶ ἄλλους ἀνθρώπους νὰ τοὺς ἁρματώσωμεν, καὶ τὸ Χαλέπι ἔχοντας ἀρκετοὺς ἀνθρώπους διὰ φύλαξιν, ἠμπορεῖ νὰ πολεμήσῃ καμπόσον καιρὸν, ἐπειδὴ λουμπάρδαις μεγάλαις δὲν ἔχουσι νὰ τὸ πάρουσιν εὔκολα. Καὶ εἰς τὸ μέσον, περνῶντας καιρὸς, ἔρχεται καὶ ὁ χειμῶνας, καὶ στενοχωρούμενος ἀπὸ ζωοτροφήματα ὁ ἐχθρός μας ἠμποροῦμεν εὔκολα νὰ τὸν νικήσωμεν. ἂν δὲ τῶν μεταξὺ τοῦ καιροῦ θέλει μᾶς στείλῃ καὶ βοήθειαν ἀπὸ τὴν Περσίαν ὁ Ἰσμαὴλ Σοφής. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ἰσμαὴλ, μανθάνοντας πῶς ὁ Σελὴμ εἶναι ἐδῶ, θέλει σέβῃ αὐτὸς νὰ πατήσῃ τὴν μικρὴν Ἀσίαν. Καὶ ἐὰν μηνύσωμεν καὶ τῶν Χριστιανῶν, θέλουν μᾶς στείλῃ βοήθειαν, ὅτι πάντες ἐχθρεύονται τὸν Σελὴμ, καὶ θέλουν μᾶς στείλῃ καὶ ἀπὸ τὴν Ῥόδον λουμπάρδαις προύντζιναις. Κάμνοντες λοιπὸν ἔτζι, βάλλοντες καιρὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἑτοιμαζόμενοι μὲ καλλιτέραν δύναμιν, θέλομεν δυνηθῆ νὰ πολεμήσωμεν μὲ ταῦτον, ὅταν θελήσῃ. διότι τὰ μεγάλα φουσσάτα ὁποῦ ἔρχονται ἔτζι ξαφνικὰ μὲ φοβερισμὸν, βλέποντας τινὰς καιρὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐμποδίζοντάς τα μικρόντι, πολλαῖς φοραῖς εἰς τὸ ὕστερον ψυχραίνονται, καὶ ἀπομαραίνεται ἡ δύναμίς τους. Λοιπὸν μὴ θελήσῃς νὰ σέβῃς εἰς πόλεμον ἔτζι ἀπερισκέπτως. διότι τὰ σφάλματα τοῦ πολέμου ὁποῦ συμβαίνουσιν ἀπὸ ἀγνωσίαν τοῦ Κυβερνήτου, μήτε αὐτὸς ὁ Θεὸς δὲν δύναται πλέον νὰ τὰ διορθώσῃ.

Περὶ τῆς ἀτάκτου ὑπερηφανείας τῶν Τζερκέζων, καὶ περὶ τοῦ Χαγιάρμπεη, Φλαμπουραρίου τοῦ Ἀλεπίου, ὅτι ἦτον ἐπίβουλος, καὶ προδότης τοῦ Καμψών.

Ὁ γοῦν Γαζὲλ οὕτος μὲ τὰ λόγιά του ἐπαρακίνησε τὸν Καμψὼν καὶ ἄλλους πολλοὺς νὰ κάμουσιν οὕτως, ὡς ἔλεγεν αὐτός. ἀλλὰ ἡ ταραχὴ καὶ ἡ ἄγνωστος προθυμία τῶν Τζερκέζων δὲν ἄφησαν. Ὅτι ἀφόντις ἤκουσαν πῶς

ὁ Σε-

ὁ Σελὴμ ἔρχεται ἐπάνω τους, ἄρχησαν νὰ κάμουσι μεγάλαις χαραῖς καὶ παιγνίδια, καὶ σχεδὸν εἴχασι μεγάλην πανήγυριν, ὑπερηφανευόμενοι πῶς ἦλθε καιρὸς νὰ δείξουσι τὴν ἀρετὴν τῆς ἀνδρείας των, καὶ νὰ ἀποκτήσουσι μεγάλον ὄνομα εἰς τὰ ἄλλα Βασίλεια, ἔχοντες λογισμὸν βέβαιον πῶς θέλουσι νικήσει τὸν Σελὴμ μὲ τὴν τόσην του δύναμιν. λέγοντες, ὅτι ἐκεῖνο, ὁποῦ ἀπὸ πολὺν καιρὸν ἐπιθυμοῦμεν, τώρα ὁ Θεὸς τὸ ἔφερεν εἰς τὸ χέρι μας, ἤγουν νὰ νικήσωμεν τὸν Σελὴμ, καὶ νὰ μεγαλυνώμεν τὸν Βασιλέα μας τὸν Καμψὼν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον, ὡσὰν καὶ τὸν Καθούγιον. ἀλλ' οὗτοι οἱ ὑπερήφανοι λογισμοὶ ἦσαν ἀστερέωτοι.

Ἀκόμι καί τινες ἀπὸ τοὺς πρώτους, κολακεύοντες τὸν Καμψὼν, τοῦ ἔλεγαν, νὰ στέκεται μὲ καρδίαν καλὴν, ὅτι ἐκεῖνο ὁποῦ ἔπαθεν ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους ὁ Σουλτὰν Μπαγιαζίτης εἰς τὴν Καραμανίαν, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Καθουγίου, ὅταν ἐκατακόπη τὸ περισσότερόν του φουσάτον, ἐκεῖνο τὸ ὅμοιον θέλει πάθη καὶ τώρα ὁ Υἱός του ὁ Σελὴμ, ἔτι χωρὶς ἄλλο θέλει νικηθῇ.

Ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτον ἕνας καὶ ὁ Χαγιάρμπεης, ὁ Φλαμπουράρης τοῦ Ἀλεπίου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐπαρηγόρει μὲ τὸ νὰ τοῦ διηγεῖται τὴν ἀνδρείαν, καὶ τὰς νίκας τὰς παλαιὰς τῶν Τζερκέζων. Ἀλλ' ὅμως οὗτος ὅλως διόλου ἦτον ἐχθρὸς κρυφὸς καὶ ἐπίβουλος τοῦ Καμψὼν, καὶ ἠγάπα τὸν ἀφανισμόν του. διότι προλαβὼν ὁ Καμψὼν, ἐφαρμάκωσε τὸν ἀδελφόν του, ὁ ὁποῖος ηὑρίσκετο εἰς μεγάλην ἐξουσίαν ἀνάμεσα εἰς τοὺς Τζερκέζους. διὰ τοῦτο ὄντας πάντοτε ἐννοιασμένος οὗτος ὁ Χαγιάρμπεης μὴ τὸν φαρμακώσῃ καὶ αὐτὸν, δὲν ἐπλησίαζε ποτὲ εἰς αὐτόν. Καὶ ἕνα καιρὸν ὁποῦ ὁ Καμψὼν, κατὰ τὴν συνήθειαν, ἔκραξεν ὅλους τοὺς Μπέηδες νὰ κάμη Ντιβάνι μεγάλον, αὐτὸς ὁ Χαγιάρμπεης μόνον δὲν ἦλθε προφασιζόμενος πῶς εἶναι ἄρρωστος. διότι ἐφοβεῖτο μὴν ἐπιβουλευθῇ καὶ αὐτοῦ τὴν ζωήν του, ὡς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὅθεν ὁ Καμψὼν ἀφοντότες εἶχε κακὴν γνώμην εἰς αὐτόν. διότι εἰς τὸ φλάμπουρον τοῦ Ἀλεπίου, ὁποῦ ἦτον, ἐδοξάσθη ὡς Βασιλεὺς, καὶ παντελῶς ἀλησμόνησε πῶς ἄλλος τὸν ὥριζε, καὶ πάντοτε ἐναντιεῖτο εἰς τὸν ὁρισμὸν τοῦ Σουλτάνου. ὅθεν ὁ Καμψὼν ἐγύρευε κατὰ πάντα τρόπον νὰ τὸν θανατώσῃ. Ἀλλὰ βλέποντας τὸν καιρὸν συγχισμένον διὰ τοὺς πολέμους τῶν Τουρκῶν, καὶ Περσῶν, ἐφοβεῖτο νὰ μὴν ἔλθῃ τίποτε σύγχυσις καὶ εἰς αὐτὴν, καὶ ἀποστατήσωσιν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Χαλεπίου, ὅτι καὶ τὸ στράτευμα τοῦ Χαγιάρμπεη, καὶ ὁ λαὸς ὅλος τὸν ἠγάπα περισσὰ ὡς καλὸν ἄνθρωπον. ὅμως εἶχε πάντοτε σκοπὸν ὁ Καμψὼν βλέποντας τούτους τοὺς πολέμους, εἰς τί τέλος θέλουσι καταντήσει, καὶ τότε νὰ τὸν θανατώσῃ. Τοῦτος ὁ λογισμὸς καὶ ἡ βουλὴ τοῦ Καμψὼν δὲν ἐλάνθανε τὸν Χαγιάρμπεην, διὸ καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὡς ἐχθρόν του, καὶ τῆς ζωῆς του ἐπίβουλον, ἔβλεπε τὸν Καμψών. διὰ τοῦτο καὶ τότε τὸν ἐσυμβούλευε μετὰ δόλου, λέγοντάς του, ὅτι εἶναι ψεύματα, πῶς ὁ Σελὴμ ἔτζι ἐξαφνα καὶ σιωπόματα ἐπέρασε τόσαις κακοτοπίαις [illegible] τοῦ Ταύ-

ρου

ρυ καὶ τοῦ Ἀμανοῦ, καὶ νὰ φθάνῃ ἔτζι γοργὰ εἰς τὰ σύνορά μας, καὶ νὰ μὴ τὸ πιστεύῃ παντελῶς, καὶ νὰ μὴ φοβᾶται.

Ὅτι ὁ Χαγιάρμπεης ἔστειλεν εἰς τὸν Σελὴμ, νὰ τοῦ παραδώσῃ τὸ Ἀλέπι.

Τότε κάποιοι τινὲς φίλοι τοῦ Χαγιάρμπεη ἀποφασιστικῶς ἔδωσαν εἴδησιν τούτου, λέγοντές του νὰ κάμῃ τρόπον ὅτι δύναται νὰ φυλάξῃ τὴν ζωήν του, ὅτι ὁ Καμψὼν ἀπὸ ἄλλον δὲν φοβεῖται, μόνον ἀπὸ λόγου του, διὸ καὶ παντοίοις τρόποις ζητᾷ κρυφὰ νὰ τὸν θανατώσῃ. Ὅθεν ὁ Χαγιάρμπεης τὴν νύκτα ἐκείνην ἔστειλεν εἰς τὸν Σελὴμ ἀνθρώπους ἐδικούς του φρονίμους πιστοὺς καὶ ἐκλεκτοὺς νὰ τοῦ εἰποῦσι τὸ παράπονόν του, καὶ τὴν ἐπιβουλὴν ὅπου τὸν ἐπιβουλεύεται ὁ Καμψὼν, νὰ τὸν θανατώσῃ, ὡσὰν καὶ τὸν ἀδελφόν του, καὶ διὰ τοῦτο νὰ φθάσῃ τὸ γοργότερον, ὅτι αὐτὸς δύναται νὰ τοῦ παραδώσῃ τὸν λαὸν καὶ τὴν χώραν τοῦ Χαλεπίου, μὲ ὅλα της τὰ ἄρματα, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ καββάλα του ὅλη νὰ γένουσι βοηθοί του, μόνον νὰ τοῦ κάμῃ ἐκδίκησιν εἰς τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ καὶ αὐτοῦ τὴν ζωήν του ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀδίκου Καμψών. Καὶ διὰ πίστιν καὶ βεβαίωσιν τῶν λεγομένων νὰ κρατῇ μὲ λόγου του τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ἕως νὰ τελειωθῇ τὸ πρᾶγμα, οἱ ὁποῖοι ἄνθρωποι νὰ τοῦ δώσουσι καὶ εἴδησιν εἰς πάντα τὰ βουλεύματα τοῦ Καμψὼν, καὶ εἰς τὴν δύναμίν του, καὶ εἰς τὰ φουσάτα του, καὶ ὅτι στέκεται εἰς μεγάλον φόβον, καὶ θέλει νὰ φύγῃ, καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλοι τινὲς, λέγει, τὸν κρατοῦμεν μὲ τὰ λόγιά μας. Ταῦτα μαθὼν ὁ Σελὴμ, ἐχάρη δυνατὰ, καὶ μεγάλαις ἐλπίδες ἔλαβε πῶς θέλει νικήσει τὸν Καμψών. ἐπειδὴ τοῦ ἀποστάτησε τοιοῦτος θαυμαστὸς ἄνθρωπος μὲ τόσην καββάλαν, ἡ ὁποία φεύγουσα ἀπὸ τὸν Καμψὼν, τοῦ κάνει μεγάλην ἀδυναμίαν, καὶ ἐρχομένη πρὸς αὐτὸν τὸν Σελὴμ τοῦ αὐξαίνει περισσῶς τὴν δύναμίν του. Διὸ ἀντέγραψεν εἰς τὸν Χαγιάρμπεην, πῶς ἀποδέχθη ἐγνωσμένως τὴν φιλίαν του, καὶ θέλει κάμῃ ὅτι τοῦ ἐζήτησε, καὶ ἄλλαις μεγάλαις δωρεαῖς, καὶ εὐεργεσίαις νὰ τοῦ κάμῃ, καὶ νὰ τὸν τιμήσῃ. Τοιοῦτος ἄγνωστος ἦτον ὁ Καμψὼν, καὶ ἐνόμιζε τὸν Χαγιάρμπεην πῶς νὰ τὸν λανθάνουσιν αἱ βουλαί του, καὶ νὰ εἶναι φίλος, καὶ ἐπίστευε τὰ ἀπατηλά του λόγια, καὶ ἠθέτησε τὴν φρονίμην καὶ ὠφέλιμην συμβουλὴν τοῦ Γαζὲλ, μὴ θέλωντας νὰ κάμῃ ὡς τοῦ ἔλεγεν ἐκεῖνος. ὅθεν, καὶ φθάνωντας ἔξαφνα ὁ Σελὴμ, εὑγῆκεν αὐτὸς μετὰ πάσης προθυμίας νὰ τὸν πολεμήσῃ, ὀλίγος πρὸς πολλοὺς, καὶ ἀνέτοιμος πρὸς προητοιμασμένους, καὶ ἀδόκιμος εἰς τὰ πολεμικὰ, πρὸς δοκίμους καὶ πεπαιδευμένους, καὶ τὸ περισσότερον, προδομένος ἀπὸ τοὺς φίλους του, μὴν ἠξεύρωντας αὐτὸς τὸ καθόλου τίποτες. ὁ ὁποῖος ἦτον ἄνθρωπος εὐδαίμων καὶ μακαριστὸς Αὐθέντης, ἐὰν ἤθελε κάθηται εἰς τὴν Αὐθεντείαν του εἰρηνικῶς, καὶ εἰς τὸ γηρατεῖόν του, ὡς καὶ εἰς τὴν νεότητά του, καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ δο-

κι-

κιμάσῃ τῆς Τύχης τὰ παιγνίδια, ἡ ὁποία, ταῖς περισσότεραις φοραῖς, γελᾷ τὸν ἄνθρωπον μὲ τὰ στρυφοκυλίσματά της.

Ἦθος, καὶ ἑτοιμασία τῶν Τζερκέζων, καὶ τάξις πολεμικὴ, ἡ τότε γενομένη.

Ἦτον λοιπὸν τεντωμένος ὁ Καμψὼν εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Σίγγαν, μακρὰν ἀπὸ τὸ Ἀλέπι ὡς δέκα μίλια. τὸ μὲν διὰ νὰ ἔχῃ τὸ νερὸν σιμὰ, τὸ δὲ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν χώραν διὰ θροφήματα. Ἦσαν οἱ Τζερκέζοι μετὰ βίας ἀριθμημένοι δώδεκα χιλιάδες, σκλάβους δὲ ἁρματωμένους, ὅπου τοὺς ἀκολουθοῦσαν, εἶχασι περισσούς. ὁ μὲν πολλοὺς, ὁ δὲ ὀλίγους, καθ' ἕνας κατὰ τὴν δύναμίν του καὶ τὸ ἀξίωμά του. καὶ ἦτον βέβαια φουσάτον ἄξιον νὰ ἀντιπολεμήσῃ, καὶ νὰ μὴ νικηθῇ ἔτζι εὔκολα, ἐὰν ἐστέκοντο ὅλοι εἰς πίστιν καὶ ὁμόνοιαν, καὶ νὰ μὴν ἀποστατήσῃ ὁ Χαγιάρμπεης μὲ περισσοὺς καὶ καλούς. Διότι, μόνον μὲ τὸ νὰ τοὺς βλέπῃ τινὰς, ἔδιδαν φόβον, ἔχοντες ἐκ φύσεως ὀμμάτι φοβερὸν, καὶ ἐξ ἐπιτηδεύσεως γένειον μακρὸν, φορέματα λαμπρὰ, καὶ ὅλα μὲ μόσχους. ἅρματα διάφορα πολεμικὰ, σπαθὶ, κοντάρι, σαΐταις, τοπούζι. τὰ ὁποῖα ἐμεταχειρίζοντο μὲ πολλὴν ἐπιτηδειότητα, καθ' ἕνα ὅταν ἐχρειάζετο. μακρόθεν μὲν τὰς σαΐτας, πλησίον δὲ τὸ κοντάρι, καὶ ὅταν ἤρχοντο εἰς χεῖρας μὲ τοὺς ἐχθροὺς, τὸ σπαθί. Λαμβάνοντας δὲ εἰς χεῖρας κανένα τους ἐχθρὸν, τὸν ἐσυντρίβαν μὲ τὸ τοπούζι. τὰ ἄλογά τους ἦσαν διαλεκτὰ εἰς τὸ ἰδεῖν, ὑψηλὰ, λιγνὰ, γλήγορα. καὶ ὥσπερ νὰ εἶχασιν, ἢ φυσικήν τινα γνῶσιν, ἢ καὶ ἐκ παιδεύσεως διδακτὴν, ὥστε ὅπου ἐγνώθαν τὰ σχήματα ὅπου τὰ ἔκαναν οἱ Αὐθεντάδες του. πολλάκις δὲ ἐγροικοῦσαν καὶ τὸ μίλημά τους, καὶ ἔκαναν ἐκεῖνο ὅπου τὰ ἔλεγαν. Εἶχασίν τα μαθημένα νὰ γονατίζουσι νὰ πέρνουσιν ἀπὸ τὴν γῆν τὸ κοντάρι, ἀφ' οὗ τὸ ἤθελε ῥίξῃ ὁ Αὐθέντης τους, μὲ τὰ δόντιά τους, καὶ νὰ τοῦ τὸ δίδουσιν εἰς τὸ χέρι, καὶ σιμώνοντας εἰς τοὺς ἐχθρούς τους, ὅταν ἐπολεμοῦσαν, νὰ πολεμοῦσι καὶ αὐτὰ μὲ τὰ δόντιά τους, νὰ λακτίζουσι καὶ νὰ καταπατοῦσι τοὺς ἀντιμάχους τους. νὰ μὴ φοβοῦνται παντελῶς, ἂν πληγωθοῦσι, βλέποντας τὰ αἵματά τους νὰ τρέχουσιν. Εἶχασίν τα στολισμένα μὲ σαλιβάρια καὶ σέλαις ἀσημένιαις καὶ χρυσωμέναις. Οἱ πλουσιώτεροι καβελαρέοι ἐβάσταζον εἰς τὸ κεφάλι μπαρμποῦταις, οἱ ἐπίλοιποι Ἄρχοντες φακιόλια ὑψηλά. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες ἀξίωμα, ἐβάσταζον σκούφιαις κόκκιναις φλωκάταις, καὶ μεγάλα σπαθία. Ὁ γοῦν Καμψὼν ἐμοίρασεν ὅλον του τὸ φουσάτον εἰς πέντε μοίραις. καὶ τὴν μὲν πρώτην μοίραν ἔδωσε τοῦ Χαγιάρμπεη, ἐπειδὴ εἰς τὸν τόπον του ἐγίνετον ὁ πόλεμος, πλὴν μὴν ἠξεύροντάς τον, ὡς εἴπομεν, πῶς εἶναι προδότης καὶ φίλος τῶν ἐχθρῶν. τὴν δὲ δευτέραν τοῦ Ἀσούμπεη Φλαμπουράρου τῆς Δαμασκοῦ, πιστὸς ὄντας καὶ τίμιος, καὶ εἰς τὴν ἐπιτηδειότητα τοῦ κορμίου θαυμα-

μα-

μαστὸς, διὰ τὸ ὁποῖον τὸν ἔλεγαν Μπεχλιβάν. Τούτους τοὺς δύο ἐπρόσταξε νὰ κτυπήσουσιν εὐθὺς τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν μέρος τοῦ φουσάτου τοῦ Σελήμ. Τὸ τρίτον τάγμα ἔδωσε τοῦ Γαζὲλ νὰ ἀκολουθᾷ ὀπίσω ἀπὸ ταύτους, νὰ βοηθᾷ εἴτινος χρειασθῇ βοήθεια. Τὸ δὲ τέταρτον μέρος εἶχεν αὐτὸς ὁ Καμψὼν μαζί του εἰς φύλαξιν ἐδικήν του. Τὸ δὲ πέμπτον ἄφησε νὰ φυλάγῃ ταῖς τένταις. Τοῦτοι οἱ ὕστεροι ἔλαμπαν ἀπὸ τὸ χρυσάφι τῶν ἁρμάτων τους, ὁποῦ ἐβάσταζον.

Τάξις πολεμικὴ τοῦ φουσάτου τοῦ Σελήμ.

Ὁ Δὲ Σουλτὰν Σελήμ, κατὰ τὴν συνήθειάν του, εἰς τὸ δεξιὸν κέρας τοῦ πολέμου ἔβαλε τὴν καββάλαν ὅλην τῆς Ἀνατολῆς, καὶ εἰς τὸ ζερβὸν τὴν καββάλαν τῆς Ῥούμελης, καὶ εἰς τὸ μέσον ὅλους τοὺς πεζοὺς μὲ τοὺς Γιαννιτζάρους, ἔχωντας καὶ ταῖς λουμπάρδαις μαζίτους. Ἔμπροσθεν δὲ τῶν Γιαννιτζάρων ἔβαλεν ὅλα τὰ πλέον καλλήπρα ἄλογα τὰ Γιαννιτζαρίτικα, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν τῶν ἀλόγων ἠθέλησε τότε νὰ στέκεται αὐτὸς ὁ Σελήμ, ὁποῦ δὲν τὸ εἶχε συνήθειαν.

Λοιπὸν, ἀφόντις ἐσίμωσαν τὰ δύο φουσάτα, εὐθὺς ὁ Χαγιάρμπεης ἔδραμε μὲ μίαν δυνατὴν πιλάλαν ἐπάνω εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, ὅπου ἦτον ἡ καββάλα τῆς Ῥούμελης, ὁ ὁποῖος μὲ τὸν τρόπον ὁποῦ ἔδραμεν, ἂν ἤθελε νὰ πολεμήσῃ, κτυπῶντας καὶ φονεύωντας, ὅλον τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ ἐτζάκιζε, διότι μὲ μίαν γρήγορην ἐπιτηδειότητα ἅπλωσεν ὅλον του τὸ τάγμα, καὶ κάνωντας ἕνα κύκλον, τοὺς ἔβαλεν εἰς τὸ μέσον. Καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμε, διὰ νὰ δείξῃ τὴν ἐπιτηδειότητά του καὶ τὴν ἀνδρείαν του τὴν πολεμικὴν, διὰ τοῦτο μὲ τοιαύτην γρήγορην πιλάλαν καὶ μὲ τοιοῦτον σχῆμα ἐφοβέρισε μόνον· ἔπειτα διὰ νὰ δείξῃ πίστιν καὶ ἀγάπην εἰς τὸν Σελήμ, δὲν ἐβάρεσε παντελῶς κανενὸς νὰ κάμῃ τίποτε κακόν. Ἀλλὰ ἔδραμε πάλιν ἀπ' ἐκεῖ μὲ βίαν πολλὴν, καὶ ἦλθε καὶ ἐστάθη εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ φουσάτου, μακρὰν ἐκεῖ ὁποῦ ἔστεκαν τὰ καμήλια, καὶ ἅπασα ἡ ἄλλη ἀποσκευὴ, καὶ δὲν ἐπολέμει καθόλου. Ὁ δὲ Ἀσήμπεης, Αὐθέντης τῆς Δαμασκοῦ, δὲν ἦλθε κατ' ἔμπροσθεν τοῦ δεξιοῦ μέρους, ὅπου ἦτον ἡ καββάλα τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ ἀπογύρισε μὲ τέχνην πολεμικὴν ἀπὸ τὸ πλευρὸν, εἰς τοὺς ὁποίους πολεμῶντας οἱ Τζερκέζιδες ἔτζι ἀπὸ τὸ πλάγιον ἔκαναν πολλὴν φθορὰν εἰς αὐτούς. διότι, καθὼς ἔφθασαν ἀπὸ τὸ πλευρὸν, δὲν ἐστάθησαν νὰ πολεμοῦσιν, ἀλλὰ ἔδραμαν ὡσὰν ἕνα γρήγορον ποτάμι, καὶ δὲν ἐσταμάτησαν ὅσον ὁποῦ ἦλθαν εἰς τὴν μέσην τῶν Σπαΐδων αὐτῶν τῆς Ἀνατολῆς, ὅπου ἔστεκαν τὰ φλάμπουρα. Καὶ τόσον ἐπολέμουν, ὁποῦ ἐχάλασαν τὴν τάξιν τους, καὶ τοὺς διεσκόρπισαν ἔνθεν κἀκεῖθεν, ὥστε ὁ Μουσταφὰ Πασίας ὁ Μπεηλέρμπεής τους, (τοῦτος ἦτον γαμβρὸς τοῦ Μπαγιαζήτη ἀπὸ τὸ γένος τῶν Οὐγγρῶν) καὶ ὁ Μελαχέρμπασις δὲν ἐδύνοντο πλέον νὰ στέκουσιν, ὅθεν ἔφευγαν. Καὶ ὅπως ὁ

Αἰ-

Αὐθέντης τῆς Δαμασκοῦ χίζωντας τὸ δεξιὸν κέρας εἰς δύο μέρη, καὶ φθάνοντας εἰς τὴν μέσην τῶν Γιαννιτζάρων, ἦλθεν ἀποπίσω, ὅπου ἦσαν τὰ Γιαννιτζαρίτικα ἄλογα, συγχέωντας καὶ θορυβῶντας τὰ τάγματα τῶν Τουρκῶν πεζοὺς καὶ καβαλαρέους μὲ μεγάλην ἀνδρείαν. Ὁ δὲ Γαζὲλ, βλέπωντας τὸν Αὐθέντην τῆς Δαμασκοῦ νὰ περάσῃ νὰ ὑπάγῃ ἕως ὅπου ἦσαν οἱ Γιαννίτζαροι, καὶ νὰ πολεμᾷ ἀπὸ τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ φουσάτου, ἔδραμεν αὐτὸς ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν, καὶ ἔβαλαν τοὺς Τούρκους εἰς τὸ μέσον, καὶ ἦτον βέβαια τὸ φουσάτον τῶν Τουρκῶν εἰς μεγάλον κίνδυνον. διότι ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκετον ὁ Βασιλεὺς δὲν ἦτον καλὰ, ὅτι οἱ Σπαΐδες ὅλοι τῆς Ἀνατολῆς ἦσαν διασκορπισμένοι ἀπὸ τὴν πρώτην καταδρομὴν τοῦ Αὐθεντὸς τῆς Δαμασκοῦ, καὶ πλέον δὲν ἐδύνοντο νὰ μαζωχθοῦν εἰς τὴν προτέραν τάξιν.

Ἀνδραγάθησις τοῦ Σιμὰμ Πασία.

Ἀλλ' ὅμως ὁ Σινὰμ Πασίας, Μπεηλέρμπεης τῆς Ῥούμελης, καὶ ἐπάνω εἰς ὅλην τὴν καββάλαν τῶν Δυτικῶν μερῶν, ἔσωντας καθόλου νὰ μὴ πολεμήσῃ ἀκόμι, ὅτι ὁ Χαγιάρμπεης ὅπου εἰς ταῦτην ἦλθεν, ὅσον μόνον τὸν ἐχαιρέτισε μὲ τὸ χῆμα ἐκεῖνο, ἔπειτα τὸν ἄφησεν, (ἦτον δὲ ἀκοπίαστος παντελῶς δρόμου καὶ πολέμου) βλέπωντας τὴν πολλὴν καταδίκην ὅπου ἔκαναν οἱ Τζερκέζοι, καὶ ὅτι εἶχον εἰς μεγάλην στενοχώρησιν τὸ Τούρκικον φουσάτον, ἔδραμεν εἰς βοήθειαν ἀπ' ἐκεῖ ὅπου ἔστεκε μὲ ὅλην του τὴν στρατείαν, καὶ ἔπαυσε τὴν βιαίαν ὁρμὴν τῶν Τζερκέζων εἰς μέρος, δίδωντας θάῤῥος πολὺ τῶν Τουρκῶν καὶ πλῆμαν. τότε ἄρχησαν καὶ ταῖς λουμπάρδαις νὰ ταῖς ῥίχνουσιν εἰς τοὺς Τζερκέζους. Πολεμούμενοι γοῦν οἱ Τζερκέζιδες τριγύρου ὑπὸ τῶν Τουρκῶν, ἔσωθεν δὲ ἀπὸ τὰ βόλια τῶν λουμπαρδῶν, δὲν ἐδύνοντο πλέον νὰ στέκωνται, ὅτι τὰ ἥμερα ἐκεῖνα καὶ παιδευμένα ἄλογα, ὅπου εἰς τὰ πάντα τὰ εἶχασι παιδευμένα, εἰς δὲ τοὺς κτύπους τῶν λουμπαρδῶν παντελῶς ἀσυνήθιστα, δὲν ἔστεκαν πλέον, ἀλλὰ ἐξαφνιζόμενα καὶ ἐξαγριωμένα, ἔτρεχαν καὶ ἔφερναν τοὺς καβαλαρέους ὅπου ἐκεῖνοι δὲν ἤθελαν, καὶ ἦσαν παντελῶς οἱ Τζερκέζοι διαχαϊμένοι. Ὅμως δὲν ἐδειλίασαν παντελῶς, μήτε ἔχασαν τὴν ἀνδρείαν τους, συμβουλευόμενοι τοῦτο μόνον πῶς νὰ εὔγουσιν ἀπὸ τὸ μέσον τῶν Τουρκῶν, καὶ νὰ φύγουσιν. εἶναι γὰρ καὶ τοῦτο μεγάλη ἀνδρεία νὰ δυνηθῇ τινὰς νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του. Λοιπὸν ἐμαζώχθησαν ὅλοι ὁμοῦ, καὶ ἔγινεν ἕνα τάγμα πυκνὸν καὶ δυνατὸν, καὶ δίδοντας ἕνα δυνατὸν δρόμον τῶν ἀλόγων, ἔδραμαν καὶ ἔσχισαν εἰς τὸ μέσον τὸ φουσάτον τῶν Τουρκῶν, φονεύοντας ὅποιον εὕρισκον ἔμπροσθά τους. καὶ οὕτως ἔφυγον ἀπὸ τὸ μέσον τους, καὶ δὲν ἐσαμάτησαν καθόλου τὸν δρόμον, ὥστε καὶ ἦλθον ὅπου ἦσαν ἡ τένταις τους, πλὴν ἐφόνευσαν πολλοὺς Γιαννιτζάρους, καὶ Σπαΐδες τῆς Ῥούμελης. Ἀπ' ἐκεῖ δὲ πάλιν ἔδραμον ὅσον ὅπου ἦλθον καὶ

ἀστέ-

ἐσέβησαν εἰς τὸ Ἀλέπι. φεύγοντες δὲ τοῦτοι ὅλοι, ὁ Σινάμ Πασίας, μὴ ὤντας ἀποσαμένος, τοὺς ἐκατάτρεχε προθύμως. Ὁ δὲ Σουλτὰν Σελὴμ μὴν βάλλωντας εἰς τὸν νοῦν του τὸ πολὺ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καῦμα, μήτε τὸ βάρος τοῦ κορμίου, εὔσαρκος ὢν καὶ παχὺς, ἀλλὰ τρέχωντας ποτὲ μὲν εἰς τὸ ἕνα μέρος, ποτὲ δὲ εἰς τὸ ἄλλο, ὡς ἕνας μεγαλοπρεπὴς Γίγας, ὁλοχαρὴς, ἐπαράκινα καὶ ἐβιάγκαζεν ὅλους του τοὺς καβαλαρέους μὲ προθυμίαν πολλὴν νὰ κατατρέχουσι τοὺς Τζερκέζους φεύγοντας, πολεμοῦντες νὰ ἀποκτήσουσι πλείαν τὴν νίκην ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Θάνατος τοῦ Καμψὼμ Σουλτάμου τοῦ Μισηρίου.

Ὁ Δὲ μάταιος καὶ παμπάλαιος ἐκεῖνος γέρων ὁ Καμψὼν, ὁποῦ δὲν τὸν ἄρεσεν ἡ εἰρήνη, ἀλλὰ ὑπ᾽ οὐδεμιᾶς αἰτίας ἀναγκαζόμενος ἤθελε τὸν πόλεμον, μὴν ἰξεύρωντας τὰ γινόμενα, ἐρχόμενος δὲ μὲ τοὺς ἐδικούς του ὁποῦ εἶχε μαζί του, νὰ βοηθήσῃ τοῦ φουσάτου του, ἢ νὰ ἰδῇ (ὡς ματαίως ἤλπιζε) τοὺς ἐχθρούς του νικημένους, ἀπάντησε τοὺς ἐδικούς του δρομέως φεύγοντας, οἱ ὁποῖοι λέγοντές του πῶς ὁ Χαγιάρμπεης ἐν πρώτοις ἀποστάτησε, μηδὲν καθόλου πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἐναντιωθεὶς, καὶ ὅτι τὸ λοιπὸν στράτευμα ἐτζακίσθη, καὶ δοκιμάζωντας νὰ τοὺς γυρίσῃ ὀπίσω, δὲν ἐδυνήθη ἀπὸ ταῖς πολλαῖς λουμπάρδαις, καὶ τὸ πολὺ πλῆθος ὁποῦ τοὺς ἐτριγύρισαν, ὅθεν ἔμεινεν ὡς νεκρός. καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν ἔφθασε καὶ τὸ ἐπίλοιπόν του ὅλον στράτευμα, ὅσον ἔμεινε, διωκόμενον ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν πηλαίαν, καὶ τὸν βίαιον δρόμον καὶ ὁρμὴν, καταπατοῦντας καὶ ῥίχνοντας ὅσους εὕρισκαν ἔμπροσθέν τους. Ὤντας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Καμψὼν γέρων, καὶ βαρὺς εἰς τὸ κορμὶ, καὶ στενοχωρημένος ἀπὸ τὸ πολὺ καῦμα, μέσα εἰς τὸν πολὺν θόρυβον τοῦ διωγμοῦ καὶ τῆς φυγῆς ἐκείνης, ἔπεσε κάτω ἀπὸ τὸ ἄλογον καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν κονιορτὸν ἐκεῖνον. Ἀκόμι καὶ ὁ Μπέης τῆς Δαμασκοῦ, καὶ ὁ Μπέης τῆς Τριπόλεως, εὑρισκόμενοι ὀπίσω ἀπὸ τὸ φουσάτον τῶν Τζερκέζων, ἀναγκάζοντάς τους νὰ φεύγουσι, καὶ ἐμποδίζοντας τὴν ὁρμὴν τῶν Τουρκῶν, ἐσκοτώθησαν καὶ αὐτοὶ, καὶ ἀπόθανον διὰ νὰ φυλάττουσι τοὺς ἄλλους.

Ὁ δὲ Σουλτὰν Σελὴμ ἐγύρισεν ὀπίσω εἰς ταῖς τένταις του, καὶ ἐσύκωσεν ὀλίγαις ἀπὸ ταύταις, βάλλωντας εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τὸ περισσότερον φουσάτον νὰ φυλάττουσι βίγλαις ἐκείνην τὴν νύκτα, στέκωντας καὶ αὐτὸς ἄγρυπνος ὅλην τὴν νύκτα χωρὶς τὸ καθόλου νὰ κοιμηθῇ. διότι ἀκόμι δὲν ἰξεύρε καλὰ τὴν βοήθειαν τῆς Τύχης του, πῶς οἱ ἐχθροί του ἐνικήθησαν, ἀλλὰ ἔστεκε μὲ φόβον. διότι κατ᾽ ἀλήθειαν ἐφοβήθη τοὺς Τζερκέζους, βλέπωντάς τους νὰ πολεμοῦσι μὲ ἀνδρείαν ψυχὴν οὕτω, καὶ μὲ πρόθυμον καρδίαν, καὶ διὰ τοῦτο εἶχεν ὑποψίαν νὰ μὴ τὸν ἐξαφνίσουσι τὴν νύκτα, νὰ τὸν πατήσουσιν εἰς ταῖς τένταις.

Ὁ δὲ Γαζὲλ καὶ οἱ ἄλλοι Τζερκέζοι, ἀφόντις ἔμαθον βεβαίως τὸν θάνατον

τοῦ

τοῦ Καμψὼν, ἐστάθησαν εἰς τὸ Ἀλέπι ὀλίγον, ὅσον νὰ ἀναπαυθοῦσι παρὰ μικρὸν τὰ ἄλογά τους, καὶ τὸ μεσονύκτιον ἐσηκώθησαν μὲ πολλὴν σπουδὴν καὶ φόβον, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Δαμασκόν. Τῇ δὲ ἐρχομένῃ ἡμέρᾳ ἦλθεν ὁ Σελὴμ παρέμπροσθεν μὲ τὴν καββάλαν, καὶ ἔδωκε θέλημα τοῦ φουσάτου νὰ ξαγουμίσουσι ταῖς τένταις τῶν Τζερκέζων, γεμάταις ἀπὸ πλοῦτον, καὶ ἀποσκευὴν πολλὴν Βασιλικὴν τοῦ Καμψὼν τοῦ Βασιλέως.

Ὅπως ὁ Σουλτὰμ Σελίμης ἔλαβε τὸ Ἀλέπι.

Ἐκεῖθεν δὲ ἐρχόμενος ὁ Σουλτὰν Σελίμης, ἐπῆρε τὸ Ἀλέπι μὲ συμφωνίαις τῶν κατοίκων ἀνθρώπων, ἔχοντες Ἀρχηγὸν τὸν Χαγιάρμπεην, κάνοντάς τους ἐλευθέρους, καὶ δίδοντάς τους τιμαῖς καὶ δωρεαῖς πολλαῖς. Εἰς δὲ τὸν πόλεμον ἐκεῖνον ἔπεσον ὄχι περισσότεροι ἀπὸ χίλιοι Τζερκέζοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦσαν οἱ περισσότεροι σκλάβοι τους, καὶ οἱ λοιποὶ ἐφονεύθησαν, ὅτι ἔσκασαν τὰ ἄλογά τους ἀπὸ τὴν πολλὴν καῦσιν καὶ δίψαν, ὅτι δὲν ἦσαν μαθημένα, πάρεξ νὰ εἶναι εἰς τὸν ἴσκιον, καὶ εἰς τὸν σταῦλον. Ὅθεν περιπατοῦντες καὶ φεύγοντες ἐκεῖνοι ὅπου τὰ εἴχασιν, ἔφθανεν ὅποιος ἐτύχαινε καὶ τοὺς ἐφόνευεν. ἔσκασαν δὲ πολλὰ καλὰ καὶ ὡραιότατα ἄλογα, μάλιστα ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα, ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔκαμε τόσην καῦσιν, ὅπου ἐφαίνετον, ὅτι ὁ Κόσμος καίεται. Ἔγινε δὲ οὗτος ὁ πόλεμος εἰς τὰς εἰκοσιέξη τοῦ Αὐγούστου Μηνός. πρᾶγμα εἶναι τοῦτο νὰ τὸ θαυμάσῃ τινὰς, ὅτι τὴν ἰδίαν ἡμέραν αὐτὴν, προτήτερα δύο χρόνους ἐνίκησε καὶ τὸν Ἰσμαὴλ Σοφὴ εἰς τὴν Περσίαν. Ἀπὸ δὲ τὸ φουσάτον τοῦ Σελὴμ, λέγουσιν, ὅτι ἔπεσαν, ὡς τρεῖς χιλιάδες καβαλαρέοι χωρὶς τοὺς πεζούς. Καὶ ἀπὸ τοῦτο ἠμπορεῖ νὰ καταλάβῃ καθένας, ἐὰν δὲν ἤθελεν ἀποστατήσῃ ὁ Χαγιάρμπεης, καὶ νὰ προδώσῃ τὴν μάχην, ἀλλὰ νὰ πολεμήσῃ τὸ ἀριστερὸν μέρος τῶν Σπαΐδων τῆς Δύσεως, καθὼς ὁ Μπέης τῆς Δαμασκοῦ ἐπολέμησε τὸ δεξιὸν τῆς Ἀνατολῆς, πόση θραῦσις ἤθελε γένῃ εἰς τὸ Τούρκικον φουσάτον. Τὸ δὲ κορμὶ τοῦ Καμψὼν ἔβαλεν ὁ Σελὴμ καὶ τὸ ἐγύρεψαν, καὶ τὸ εὑρήκασι, μετὰ δύο ἡμέρας, χωσμένον εἰς τὸν κονιορτὸν χωρὶς νὰ ἔχῃ καμίαν λαβωματίαν, καὶ τοῦτο ἔβαλεν εἰς τὸ φανερὸν νὰ τὸ ἰδοῦσιν ὅλοι, νὰ βεβαιωθοῦσι πῶς ἀπέθανεν. Ὅτι οἱ Τοῦρκοι δὲν ἐπίστευαν ποσῶς νὰ ἀπέθανεν, ἐπειδὴ καθόλου δὲν ἐπολέμησεν, ἀλλὰ ἐνόμιζαν ὅτι ἔφυγεν εἰς τὸ Μισῆρι, καὶ συνάσσει πάλιν νέον ἄλλο φουσάτον νὰ ἔλθῃ ἐπάνω τους. ὅθεν ἔστεκαν μὲ πολὺν φόβον, ὅσον ὅπου καλὰ ἐβεβαιώθησαν πῶς εἶναι αὐτὸς ὁ εὑρεθεὶς νεκρὸς, καὶ τότε ἔλαβον θάρρος καὶ ἀφοβίαν. Ὕστερον δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἀφ' οὗ ἄρχιζε νὰ σήπεται καὶ νὰ βρωμέζῃ, καὶ τὸ φουσάτον ὅλον τὸν εἶδε καὶ ἐβεβαιώθη πῶς ἀπέθανε, τὸν ἔθαψεν εἰς τὸ παλαιὸν Σμαΐδι τῆς χώρας, εἰς ἕνα πτωχὸν μνῆμα.

Ὅτι

Ο'τι ὁ Σουλτὰν Σελίμης ἦλθεν εἰς τὴν Δαμασκὸν, καὶ τὸν ἐδέχθησαν οἱ Δαμασκηνοί· καὶ ὅτι ἔστειλαν καὶ ἐπροσκύνησάν τον ἡ Τρίπολις, τὸ Βερούτι, ἡ Σιδὼν, καὶ ἡ Ἀντιόχεια.

ΤΌτε ἔστειλε τὸν Γιονοὺς Πασίαν μὲ μίαν ἀρκετὴν καββάλαν νὰ καταδιώχῃ ἐκείνους ὁποῦ ἔφυγαν εἰς τὴν Δαμασκὸν, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας μανθάνωντας ὅτι ἔφυγαν καὶ ἀπ' ἐκεῖ, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ Μισῆρι, ἦλθε καὶ αὐτός. οἱ δὲ Δαμασκηνοὶ μὴ ἐναντιωθέντες τὸ καθόλου, διὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὰ ὑποστατικά τους, εὐθὺς τοῦ ἄνοιξαν ταῖς πόρταις, καὶ ἐπροσκύνησάν τον μὲ ἀγάπην. Τοῦτο μανθάνωντας αἱ ἐπίλοιπαι χῶραι αἱ παραθαλάσσιαι, καὶ μάλιστα ἡ Τρίπολις, τὸ Βερούτι, ἡ Σιδὼν, καὶ ἡ Ἀντιόχεια, ἐπῆρασι παράδειγμα, καὶ ἔστειλαν Πρέσβεις καὶ ἐπροσκύνησαν, καὶ ἐπῆρασι καὶ Τούρκους νὰ φυλάγουσι τὰ κάστρη τους, καὶ οὕτως ἐπαραδόθησαν εἰρηνικῶς. Καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἔκτισεν ἕνα μεγάλον Χάνι κατὰ πολλὰ, ἔξω ἀπὸ τὴν χώραν τῆς Δαμασκοῦ, μὲ πολλοὺς ὀντάδες, καὶ ἐκεῖ μέσα ἔβαλε τοὺς Γιαννιτζάρους νὰ τρέφωνται βασιλικῶς, κατὰ τὴν τάξιν, μὲ βασιλικὰ τροφήματα, διὰ νὰ μὴν ἔχωσιν ἀφορμὴν νὰ πειράζουσιν ἐκείνην τὴν πλουσιωτάτην χώραν, μήτε τοὺς πραγματευτάδες ὁποῦ ἤρχοντο ἐκεῖ ἀπὸ ἄλλους μακρυνοὺς τόπους, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ τινὰς ἄνθρωπον, μήτε ξένος, μήτε ἐντόπιος. Ἔκαμε δὲ ἐκεῖνος ὁ φοβερὸς καὶ μέγας Βασιλεὺς τοιαύτην εἰρηνικὴν καὶ ἀπείρακτον κατάστασιν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὥστε ὁποῦ τὸν καιρὸν τοῦ Φθινοπώρου ἔστεκαν τὰ περιβόλια τους φορτωμένα ταῖς ὀπώραις, καὶ μὴ φυλάττοντές τα οἱ οἰκοκύροι, τινὰς δὲν ἐτόλμα νὰ πάρῃ τίποτες ἀπὸ ταῦτα. Ἦτον δὲ μεγάλη ἀκρίβεια εἰς ταῖς κύκλῳ χώραις. εἰς δὲ τὴν Δαμασκὸν μεγάλη εὐθηνία, καὶ παζάρια πολλὰ μὲ πολλὰ τροφήματα, ὁποῦ τὰ ἔφερναν πανταχόθεν, καὶ τινὰς πείραξιν δὲν εἶχεν ἀπὸ τὸ φουσάτον, ἀλλὰ ὡς καθὼς ἤθελε καθένας ἐπώλει τὸ πράγμα του. Κράζωντας δὲ τοὺς Ἀποκρισαρίους ὁποῦ ἦλθασιν ἀπὸ ταῖς ἄλλαις χώραις νὰ τὸν προσκυνήσουσι, τοὺς ἐρώτησε τί θέλουσι, καὶ ὅ,τι ἐζήτησαν, ὅλα ἐγγράφως μὲ ὁρισμοὺς τοὺς τὰ ἔδωσεν. Ἔκαμε δὲ Αὐθέντας, Κυβερνήτας, καὶ Κριτὰς, καὶ ἔστειλε νὰ κυβερνοῦσι, καὶ νὰ κρίνουσιν εἰς ταῖς χώραις ὁποῦ τὸν ἐπροσκύνησαν. ἔγραψε τὰ εἰσοδήματά τους. ἐλάφρωσέ τους ἀπὸ κάποια βαρέα δοσίματα ὁποῦ εἴχασι παλαιόθεν ἀπὸ τοὺς Τζερκέζιδες, καὶ εἰς ὀλίγα λόγια, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ καλὸν ὄνομα, εἰς ὅλα ἐφαίνετο καλὸς καὶ φιλάνθρωπος εἰς ταῖς χώραις ὁποῦ τὸν ἐπροσκυνοῦσαν, καθὼς πικρὸς καὶ ἄσπλαγχνος εἰς ἐκείναις, ὁποῦ τὸν ἐναντιόνουνταν μὲ πόλεμον. Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἰς τοιαύτην τάξιν καὶ εἰρηνικὴν κατάστασιν ἔβαλε τὰ πράγματα, λογιάζωντας ὅτι τὸ φουσάτον του νὰ ἀναπαύθῃ ἀρκετὰ ἀπὸ τοὺς κόπους τοῦ πολλοῦ δρόμου καὶ τοῦ πολέμου, καὶ τὰ ἄλογα νὰ ξεφάψωσαν ταλαιπωρημένα ὄντα καὶ αὐτὰ, ἔκαμε

μὲ τὸν νοῦν του νὰ ἔλθῃ καὶ παρεμπροσθὰ, ἐπιθυμῶντας νὰ βάλλῃ καὶ τὸ θαυμασὸν καὶ ἐξακουσὸν Μισῆρι εἰς τὴν ἐξουσίαν του. Καὶ δὴ λοιπὸν σέλλει ἐμπροσθὰ τὸν Σινὰμ Πασίαν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἱερουσαλὴμ μὲ δεκαπέντε χιλιάδες καβαλαρέους, καὶ μὲ ἕνα μέρος πεζοὺς, Γιαννιτζάρους, καὶ αζάπιδες, Τουφεκτζίδες, νὰ καταδράμουσιν ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, καὶ νὰ ἀνοίξουσι σράταις εἰς τὴν Γάζαν, ὅτι ἦτον ὁ δρόμος ἐκεῖ δύσκολος ἀπὸ τὴν πείραξιν τῶν ἐκεῖσε ἐρημιτῶν Ἀράβων. Ἐτούτη ἡ χώρα ἡ Γαζα εἶναι ὡσὰν ἕνα κλειδὶ τῆς Αἰγύπτου. διότι φθάνει εἰς τὸ παραθαλασσιον ἀπὸ τὸ Βόρειον μέρος, καὶ ἀπὸ τὸ Νότιον ἔχει τοὺς πολλοὺς ἄμμους τῆς ἐρήμου Ἀραβίας. ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὸ Δυσικὸν, ὅπου εἶναι ὁ δρόμος πρὸς τὸ Μισῆρι. Εἶναι δὲ πανταχόθεν τοῦτοι οἱ τόποι ξηροὶ καὶ ἄνυδροι χωρὶς νερὸν, καὶ τοῦτο κάνει μεγάλον ἐμπόδιον να ἔλθῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον φουσάτον διὰ τὴν ἀνυδρείαν τοῦ τόπου. Ὅθεν καὶ ὁ Καμβύσης, καθὼς πρότερον εἴπομεν, δὲν ἐδιαίετο νὰ περάσῃ, ὅταν ἦλθεν ἀπὸ τὴν Περσίαν, νὰ πάρῃ τὴν Αἴγυπτον ἀστὴν, ἐὰν δὲν ἤθελε φιλιωθῆ πρότερον μὲ τοὺς Ἀράπιδες τοὺς ἐρημίτας, νὰ τοῦ δώσουσι δρόμον νὰ περάσῃ, καὶ νὰ τοῦ φέρουσι καὶ νερὸν μακρόθεν μὲ τὰ καμήλιά τους εἰς τὸν δρόμον.

Ὅπως οἱ Τζερκέζοι ἔκαμαν ἄλλον Βασιλέα, τὸν Τουμούτμπειν εἰς τὸ Μισῆρι.

ἘΝ γοῦν τῷ μεταξὺ οἱ Τζερκέζοι, οἱ ὁποῖοι φεύγοντες ἦλθον εἰς τὸ Μισῆρι ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους, ὅπου ἐκεῖ εὑρήκασι συναγμένους ἀπὸ ἕνα καὶ ἄλλο μέρος τοῦ Μισηρίου, ἔκαμαν συμβουλὴν κοινῶς, ὄχι μὲ φθόνον ἢ λογομαχίαις, ὡς πρότερον, ἀλλὰ μὲ ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην, καὶ ἔκαμαν Βασιλέα τὸν Τουμούτμπειν ἀπὸ γένος τῶν Τζερκέζων. Ἦτον τότε ὁ Τουβατπέης μέγας Ντεβινδάρης, τὸ ὁποῖον τότε εἰς τοὺς Τζερκέζους ἦτον μέγα ἀξίωμα, καὶ δεύτερος ἀπὸ τὸν Βασιλέα ὁ τοῦτο ἔχων. Εἶχε δὲ τοῦτος ὁ ἄνθρωπος τόσην δύναμιν καὶ ἐπιτηδειότητα, ὅπου σχεδὸν ὅλοι οἱ Τζερκέζιδες ἐνόμιζον, ὅτι αὐτὸς μοναχός του μὲ τὴν γνῶσίν του νὰ εἶναι ἄξιος νὰ κάμῃ κάθε ὄφελος καὶ βοήθειαν τοῦ Λαοῦ καὶ τῆς Βασιλείας.

Οὗτος λοιπὸν, ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν Βασιλείαν, βλέποντας πῶς ἄλλη βοήθεια δὲν εἶναι νὰ γλυτώσῃ ταύτην τὴν Βασιλείαν, παρὰ ἡ δύναμις τῶν ἀρμάτων, καὶ ὁ πόλεμος, βάλλοντας ὅλαις ταῖς ἐλπίδες του εἰς τὸ ζυγὶ τῆς Τύχης, ἄρχισεν εὐθὺς νὰ ἑτοιμάζῃ ἄρματα, καὶ νὰ αὐξαίνῃ τὸ φουσάτον ἀπὸ σκλάβους, ἔσους ἐγνώριζε νὰ εἶναι ἄξιοι διὰ πόλεμον. ὁμοίως νὰ μαζώνῃ καὶ ἄλλους ἀνθρώπους μὲ πληρωμὴν ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν, ἤγουν ἀπὸ τὴν Μπαρμπαρίαν, καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους πλησιοχώρους Ἄραβας, τῶν ὁποίων ἔταξε νὰ κάμῃ ὕστερον μεγάλαις εὐεργεσίαις.

Ἔξω

Ἔξω ἀπὸ τοῦτο ἔστειλε διὰ τῆς ἐρήμου, τῆς κατὰ τὴν ἐρυθρὰν Θάλασσαν, ἀνθρώπους Ἀποκρισιαρίους πρὸς τὴν Περσίαν εἰς τὸν Ἰσμαὴλ Σοφὴ μὲ γράμματα, παρακαλῶντάς τον νὰ εὔγῃ νὰ διαγουμίσῃ τὴν μικρὴν Ἀσίαν, καὶ νὰ ἔλθῃ καὶ ἕως εἰς τὸ Ἀλέπι, διότι τὸ θέλει πάρῃ εὔκολα ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ὅτι ἔχει ὀλίγους ἀνθρώπους φύλακας. Καὶ οὕτως ὁ Σελὴμ, εὑρισκόμενος τότε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, θέλει ἀποκλεισθῇ ἀπὸ δύω φουσάτα τῶν Περσῶν, καὶ τῶν Τζερκέζων, καὶ στεναχωρημένος ἀπὸ ζωοτροφήματα ἀπὸ τὴν στερεάν, καὶ μὴ ἔχωντας ἔξω ἀρμάδα νὰ τοῦ βοηθῇ διὰ θαλάσσης, θέλει γυρίσει τόπον νὰ στραφῇ ὀπίσω. Καὶ ἀνίσως καὶ ὁ Ἰσμαὴλ κάμῃ οὕτω, τὸ μὲν, θέλει βοηθήσει τῆς Αἰγύπτου, ἡ ὁποία κινδυνεύει διὰ λόγου του. τὸ δὲ, θέλει ἐκδικηθῇ καὶ εἰς τὰ πολλὰ κακὰ ὁποῦ τοῦ ἔκαμεν ὁ ἐχθρός του ὁ Σελήμ.

Ὅπως ὁ Σινὰμ Πασίας ἦλθεν εἰς τὴν Γάζαν, καὶ ἐπιβουλὴ τῶν Γαζιώτων.

Ὁπόταν λοιπὸν ὁ Τουμέτμπεης ἡτοίμαζε τὰ τοιαῦτα, ὁ Σινὰμ Πασίας ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Γάζαν, πολεμῶντας, καὶ νικῶντας πολλοὺς Ἀράπιδες ἐρημίτας εἰς τὸν δρόμον, ὁποῦ συχνὰ ἐξαφνίζοντές τον τὸν ἐμπόδιζαν, ἔφθασεν εἰς τὴν Γάζαν. Οἱ δὲ Γαζιῶται, ἐὰν καὶ νὰ ἐκρατοῦσαν πρὸς τὸ μέρος τῶν Τζερκέζων, ὅμως ἔκριναν νὰ εἶναι μεγάλη τους ἀγνωσία εἰς μικρὸν καὶ ἀδύνατον εὑρισκόμενοι Κάστρον, νὰ ἐναντιωθοῦσι πρὸς τόσον πολὺ φουσάτον πεζῶν καὶ καβαλαρέων. διὰ τοῦτο εὐθὺς ἄνοιξαν ταῖς πόρταις τοῦ Κάστρου, καὶ τὸν ἐδέχθησαν εἰρηνικῶς, πλὴν μὲ πλαστὸν τρόπον καὶ μετὰ δόλου. ἔδωσάν του ὅμως καὶ τροφήματα ἀπὸ ὅ,τι εἶχεν ἡ χώρα τους διὰ τὸ φουσάτον. Τινὲς δὲ εὐχαριστοῦσαν τὸν Σινὰμ Μπασίαν, καὶ τὸν Σουλτὰν Σελὴμ ἐπολυχρονοῦσαν, ὅτι εἶναι αἰτία νὰ ἐλευθερωθοῦσιν ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους, ὅθεν καὶ τοῦ ὑπόσχοντο νὰ φυλάττουσι πάντοτε πίστιν καὶ ἀγάπην εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς τὸν Βασιλέα. Ὁ δὲ Σινὰμ Μπασίας τοὺς ἐτίμησε, καὶ τοὺς εὐχαρίστησε μὲ λόγους εἰρηνικοὺς, γυρεύοντάς τους καὶ κάποιαις χρείαις ὁποῦ ἤθελε διὰ τὸ φουσάτον. ἐτσέντωσε δὲ μακρὰν ἀπὸ τὴν χώραν εἰς τὰ περιβόλια, ἀποφασίσας νὰ καρτερῇ ἐκεῖ τὸν Σελήμ. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ, ὡς γνωστικὸς ἄνθρωπος καὶ διδαγμένος εἰς τὰ στρατιωτικὰ, ἐξέταζε διὰ τοὺς δρόμους καὶ ταῖς στράταις τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ Μισηρίου νὰ μάθῃ, πῶς, καὶ μὲ τί τρόπον εἶναι δυνατὸν νὰ περάσῃ τὸ φουσάτον τὴν ἔρημον ἐκείνην, ὁποῦ δὲν ἔχει νερόν. Καὶ δὴ λοιπὸν ἄρχισε καὶ ἐκολάκευε μὲ δωρεαῖς καὶ χαρίσματα τοὺς Γαζιώτας νὰ τοῦ δείξουσι τρόπον το, τί ἔχει νὰ κάμῃ. Αὐτοὶ δὲ τοῦ ἔταξαν νὰ τοῦ φιλιώσουσι τοὺς πρώτους τῆς ἐρήμου Ἀράπιδες, τοὺς παρ' αὐτοῖς λεγομένους Σεχαλαβέβους, οἱ ὁποῖοι θέλουσι δράμῃ εἰς τὸ Μισῆρι νὰ κατασκοπεύσουσι τὰς βουλὰς, καὶ τὴν δύναμιν, καὶ τὸ φουσάτον τοῦ Ταυμέτμπεη, καὶ πάλιν εὐθὺς νὰ

γυρίσουσι νὰ τοῦ δώσουσι λόγον. καὶ ὅτι αὐτοὶ οἱ Σεχαλάβαβοι, μὲ μικρὸν δωρεὰν ὁποῦ νὰ τοὺς δώσῃ, θέλουσι τοὺς συμβοηθήσει μὲ τὰ καμήλιά τους φορτωμένα ἀσκία μὲ νερὸν νὰ πίνῃ τὸ φουσάτον καὶ τὰ ἄλογα, ὥστε νὰ περάσουσι τὸν ἔρημον καὶ ἄνυδρον τόπον. Ὅμως οἱ Γαζιῶται ἔκαμαν ὅλον τὸ ἐναντίον. διότι, ἐχθροὶ τῶν Τουρκῶν ὄντες ἀπὸ τὸ πρῶτον, καὶ μάλιστα τότε διὰ τὰς πολλὰς ζημίας καὶ ἁρπαγάς, ὁποῦ ἔκαμε τὸ φουσάτον εἰς τὰ πράγματά τους, ἔστειλαν τὸ γληγορώτερον ταχυδρόμους εἰς τὸ Μισῆρι, δίδοντες εἴδησιν τοῦ Τουμάτμπεη διὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ Σινὰμ Πασία, λέγοντάς του ἔτζι. Ὅτι ἔχει μαζί του ὀλίγον φουσάτον, καὶ ἂν θέλῃ νὰ στείλῃ ἀπ᾿ ἐκεῖ ἕνα Στρατηγὸν μὲ μερικὴν καββάλαν νὰ φθάσουσιν ἔξαφνα μίαν νύκτα, ἔχοντες καὶ αὐτοὶ εἴδησιν νὰ εὕγουν ἀπὸ τὴν χώραν τὴν ὥραν ἐκείνην, θέλουσι τοὺς φονεύσει ὅλους, καὶ ὅτι, ἐὰν χαλάσωμεν τούτην τὴν δύναμιν τὴν ὀλίγην τοῦ Σελήμ, λέγεται ἐκεῖνος νικημένος εἰς μέρος.

Ὅπως ὁ Τουμάτμπεης ἔστειλε τὸν Γαζὲλ ἐπάνω εἰς τὸν Σινὰμ Πασίαν.

Ἤρεσε λοιπὸν τοῦ Τουμάτμπεη ἡ συμβουλὴ τῶν Γαζιώτων, καὶ δὴ λοιπὸν στέλλει τὸν Γαζὲλ μὲ ἕξη χιλιάδες ἄλογα, καὶ μὲ ἄλλους πολλοὺς πεζοὺς ἐρημίτας Ἄραβας, καὶ ἔρχονται καταπάνω τοῦ Σινὰμ Πασία διὰ τῆς ἐρήμου. Ἀλλ᾿ ὅμως, πρὸ τοῦ νὰ ἀρχήσουσιν αὐτοὶ τὸν δρόμον καλῶς, τὸ ἔμαθεν ὁ Σινὰμ Πασίας ἀπὸ κάποιους βίγλας τῶν Συριανῶν, τὰς ὁποίας ἀπὸ τὴν Συρίαν ἔστειλεν ὁ Σελὴμ νὰ κατασκοπεύσουσι τοὺς Τζερκέζους, λέγοντές του ὅτι οἱ Τζερκέζοι ἔρχονται ἐπάνω του, καὶ ὅτι ἔρχονται μόνοι μὲ τὰ ἄλογα χωρὶς νὰ ἔχουσι κανένα ἄλλο βάρος, διὰ τοῦτο μέλλει νὰ ἔλθουσι δύο ἡμέραις πρωτήτερα ἀπὸ τὰς διατεταγμένας ἡμέρας τοῦ δρόμου αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο ἦτον ὁ χαλασμὸς καὶ ἡ ἀτιμία τοῦ Γαζέλ, καὶ τῶν Τζερκέζων, σωτηρία δὲ καὶ τιμὴ τοῦ Κασὶμ Πασία, καὶ τῶν Τουρκῶν, ὅτι τοῦτο ἦτον μία καλὴ ἀρχὴ νὰ νικήσουσιν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὸ ὕστερον, καὶ νὰ νικηθοῦσι κατὰ κράτος οἱ Τζερκέζοι. Ὁ γοῦν Σινὰμ Πασίας, ἐὰν καὶ νὰ μὴν ἤξευρεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτον προδοσία τῶν Γαζιώτων (διότι ἦσαν φρόνιμοι, καὶ ποσῶς δὲν ἐχροικήθησαν) ὅμως εἶχε πάντοτε ὑποψίαν εἰς τοὺς λόγους τους, πῶς νὰ μὴν εἶναι πιστοὶ ὡς ἔλεγαν. Διὰ τοῦτο δὲν ἠθέλησε νὰ καρτερῇ τοὺς Τζερκέζους εἰς τὴν Γάζαν, μήπως ἐρχόμενοι ἐκεῖθεν οἱ Τζερκέζοι, καὶ οἱ Γαζιῶται εὐγαίνοντες ἀπὸ τὸν τόπον, νὰ τοὺς βάλλουν εἰς τὸ μέσον. ὅθεν ἔκρινε καλλίτερον νὰ εὕγῃ ἔμπροσθα νὰ τοὺς καρτερήσῃ, καὶ ὅπως ἔλθῃ τὸ πρᾶγμα. Καὶ λοιπὸν πρὸ τοῦ μεσανυκτίου σηκώνεται ἡσύχως καὶ σιωπηλῶς, καὶ παγαίνει ἔμπροσθα δεκαπέντε μίλια

μα-

μακρὰν ἀπὸ τὴν Γάζαν πρὸς τὴν στράταν τοῦ Μισηρίου, ὅπου εἶναι ϗ ἕνα Χωριδάκι μικρὸν, ϗ νερὸν μία βρύσις, νὰ κάμη ἐκεῖ κονάκι, νὰ ἀναπαύσῃ τοὺς ἀνθρώπους του ϗ τὰ ἄλογά τους εἰς τὸ νερὸν, ὅτι ἀπ᾽ ἐκεῖ ϗ ἐμπρὸς νερὸν, ὡς εἴπαμεν, δὲν εὑρίσκεται. διὰ τοῦτο ὅλοι ὧν τῶν ὁδοιπόρων εἶναι ὁ τόπος ἐκεῖνος κονάκι διὰ τὸ νερόν. λέγεται δὲ ὁ τόπος τὴν σήμερον.... Ἡ γοῦν Τύχη ἡ καλὴ τοῦ Σελὴμ, ὁποῦ ὅλα τὰ πράγματα τοῦ τὰ ἔφερνε δεξιὰ, ἔκαμε ϗ τοῦτο. διὰ νὰ μὴ λάβῃ ὁ Σινὰμ Πασίας τὸν κόπον ϗ τὴν ταλαιπωρίαν τῆς στράτας ἐκείνης, νὰ ἔλθῃ παρεμπρὸς νὰ καρτερῇ τοὺς Τζερκέζους. ἔφερε τὴν αὐτὴν ἡμέραν ϗ τὸν Γαζὲλ μὲ τοὺς Τζερκέζους, ϗ μὲ τοὺς Ἄραβας εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν τόπον, μὲ τὸν ἴδιον ϗ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, νὰ ἀναπαύσῃ ϗ αὐτὸς τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοὺς ἀνθρώπους του ἐκεῖ εἰς τὸ νερὸν ἀποσαμένους ὄντας ἐκ τοῦ πολλοῦ κόπου τῆς ἐρήμου, ϗ τὴν νύκτα νὰ συκωθῇ νὰ ἔλθῃ νὰ πέσῃ ἐπάνω ἔξαφνα εἰς τὸν Σινὰμ Πασίαν. Οἱ γοῦν Τοῦρκοι, πρὸ τοῦ νὰ πεζεύσουσιν ἀκόμι εἰς τὸ νερὸν, εἴδασιν αἱ βίγλαι, ὁποῦ εἴχασιν ἐμπροσθὰ, κονιορτὸν μέγαν ἀπὸ μακρόθεν ὁποῦ ἐσυκώνετον ὑψηλὰ, ϗ ἀπὸ τοῦτο ἐγνώρισαν, πῶς ἔρχεται τὸ φουσάτον τῶν Τζερκέζων. Ὁμοίως ϗ αἱ βίγλαι τῶν Τζερκέζων ἀπὸ τὸ αὐτὸ σημάδι τοῦ κονιορτοῦ ἐγνώρισαν πῶς τοὺς ἐνόησαν οἱ Τοῦρκοι, ϗ εὑγῆκαν νὰ τοὺς συναπαντήσουσι μὲ πόλεμον εἰς τὸν δρόμον. Ἐφάνη τὸ πρᾶγμα βαρὺ ϗ δύσκολον τοῦ Γαζὲλ, ϗ τῶν Τζερκέζων. τὸ μὲν, διότι ἐκεῖνον ὁποῦ ἤλπιζαν νὰ ἐξαφνίσουσιν ἀνέτοιμον τὴν νύκτα, τὸν εὑρήκασιν ἔμπροσθέν τους τὴν ἡμέραν ἡτοιμασμένον. τὸ δὲ, ὅτι ἤλπιζαν νὰ τὸν φθάσουσιν εἰς τὴν Γάζαν, διὰ νὰ ἔχουσι βοηθοὺς ϗ τοὺς Γαζιώτας, καθὼς τοὺς ὑπεσχέθησαν, ϗ αὐτοὶ τοὺς εὑρήκασι μακρὰν πολλὰ ἀπὸ τὴν Γάζαν. ϗ τὸ χειρότερον ὁποῦ αὐτῶν τῶν Τζερκέζων τὰ ἄλογα ϗ οἱ ἄνθρωποι ἦσαν πολλὰ κοπιασμένοι ϗ ταλαιπωρημένοι ἐκ τοῦ πολλοῦ ϗ κακοῦ δρόμου ἐκείνης τῆς ἐρήμου. τὰ δὲ τῶν Τουρκῶν ἦσαν χωρὶς κόπον, ἐπειδὴ τὴν νύκτα ἐκείνην, ὡς εἴπομεν, ἐσυκώθησαν ἀπὸ τὴν Γάζαν. ϗ τὸ μεγαλήτερον ϗ κινδυνωδέστερον, ὁποῦ μήτε δύναμιν δὲν εἴχασι νὰ στραφοῦσιν ὀπίσω. Ὅμως ὁ Γαζὲλ δὲν ἐμικροψύχησεν, οὔτε ἐδειλίασε τὸ καθόλου, ἀλλὰ μὲ μεγάλην προθυμίαν ἡτοιμάσθη νὰ πολεμήσῃ, καλὰ ϗ ἀτός του νὰ ἤξευρε πῶς κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην, καθὼς ἠκολούθησαν τὰ πράγματα, ἔμελλε νὰ νικηθῇ. Πλὴν μὲ τὰ καμώματά του ϗ μὲ τὰ λόγιά του δὲν ἔλειψε νὰ μὴ δίδῃ προθυμίαν τῶν ἀνθρώπων του νὰ πολεμήσουσιν ἀνδρειωμένα, ὅτι εἶναι, λέγωντας, μεγαλήτερή τους τιμὴ νὰ νικήσουσι φανερὰ εἰς πρόσωπον μαχόμενοι μὲ τὸν ἐχθρόν τους, παρὰ νὰ ὑπάγουσι κρυφά. διότι νὰ παγαίνῃ τινὰς κρυφὰ εἰς τοὺς ἐχθρούς του εἶναι σημεῖον δειλίας, καὶ ἂν τοὺς νικήσῃ οὕτω, λέγεται πῶς τοὺς ἐνίκησε μὲ τέχνην. τὸ δὲ νὰ τοὺς πολεμᾷ φανερὰ, εἶναι σημεῖον μεγαλοψυχίας. ϗ ἂν τοὺς νικήσῃ οὕτω, λέγεται πῶς τοὺς ἐνίκησε μὲ τὴν ἀρετὴν τῆς ἀνδρείας. διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ κλέπτῃ τινὰς τὴν νίκην, ἀλλὰ νὰ τὴν παίρνῃ ἐξουσιαστικῶς ϗ μεγαλοπρεπῶς.

Πόλεμος τοῦ Σιμὰμ Πασία κατὰ τοῦ Γαζέλ.

Ο῾ δὲ Σινὰμ Πασίας βάλλωντας καὶ αὐτὸς εἰς τάξιν τὸ φουσάτον του, καὶ πλέον γοργότερα παρὰ τὸν Γαζέλ, ὅτι καὶ προητοιμασμένος ὄντας ἀπὸ τὴν ὥραν ὁποῦ ἐσυκώθη ἀπὸ τὴν Γάζαν, δὲν ἐθορυβήθη ποσῶς. ἐπαρακίνα ὅμως τοὺς ἀνθρώπους του νὰ πολεμήσουσιν ἀνδρειωμένα μὲ λόγια πολλά· καὶ τέλος τοὺς ἀποφάσισε, πῶς ἄλλην σωτηρίαν δὲν ἔχουσι νὰ γλυτώσουσι, παρὰ τὸ σπαθί τους. διότι ὅλοι οἱ τόποι τριγύρου εἶναι κλεισμένοι ἀπὸ τοὺς ἐρημίτας Α᾿ράπιδες, καὶ ἂν βάλλουσιν εἰς τὸν νοῦν τους νὰ φύγουσι, θέλουσι φύγη ἀπὸ τὸν λύκον νὰ πέσουσιν εἰς τὸ λεοντάρι. ἔλεγε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι δὲν θέλει ἀποθάνῃ τινὰς ἐὰν δὲν εἶναι ὡρισμένον ἀπὸ τὸν Θεόν. Τοῦτο δὲ ἔλεγεν, ὅτι τὸ τοιοῦτον δόγμα πολιτεύεται ὡς ἀληθινὸν εἰς τοὺς Τούρκους, ἤγουν ὅτι ὁ θάνατος τοῦ καθ᾿ ἑνὸς ἀνθρώπου εἶναι διωρισμένος ἀπὸ τὸν Θεόν, ὁμοίως καὶ τοῦ καθ᾿ ἑνὸς ἡ ζωὴ νὰ ζήσῃ τόσον. καὶ εἰς ταύτην τὴν γνώμην ἀκολουθοῦσι τὴν σήμερον καὶ πολλοὶ Χριστιανοὶ, μάλιστα ὅσοι εἶναι ἀπαίδευτοι ἀπὸ γράμματα, καὶ μακρὰν ἀπὸ τὴν γνῶσιν τῶν Ε᾿κκλησιαστικῶν δογμάτων. Διότι ἡ Πίστις τῶν Χριστιανῶν δὲν τὸ παραδέχεται τοῦτο, ὅτι ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ καθ᾿ ἑνὸς δηλονότι, νὰ εἶναι διωρισμένα ἀπὸ τὸν Θεόν. ἐπειδὴ, ἂν εἴπωμεν ἔτζι, ἀκολουθοῦσι πολλὰ πράγματα βλάσφημα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἕνα καὶ μεγαλήτερον εἶναι, πῶς μὲ τὸ τοιοῦτον δόγμα κάνομεν τὸν Θεὸν αἴτιον τοῦ κακοῦ. Α᾿λλὰ ταῦτα οὐ τοῦ παρόντος ἐστὶ καιροῦ λέγειν, διὸ ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν.

Ο῾ τοίνυν Σινὰμ Πασίας μὲ τοιαῦτα λόγια ἐπαρακίνα τὰ τάγματα, καὶ εἰς τοιαύτην τάξιν τὰ ἔβαλεν. Ε῎βαλε γοῦν τοὺς Τουφεκτζίδες νὰ βαστοῦσι τὰς δύο ἄκρας, δεξιὰν καὶ ἀριστερὰν, ἁπλώνοντάς τους ἕναν ἕναν ὡσὰν χορὸν, καὶ μακρὰν ἕναν ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὅσον νὰ φθάσῃ τὸ χέρι, διὰ νὰ μὴν ἐμποδίζωνται ῥίχνοντας τὸ τουφέκι. Τούτους δὲ ὅλους ἔκαμε, πηγαίνωντας ἐμπροσθὰ, νὰ μαζώνεται ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη ἄκρα νὰ ἔλθουσιν ὅσον νὰ σμίξουσι, νὰ κάμουσι σχῆμα κυκλοφερὲς, νὰ δυνηθοῦσιν οὕτω νὰ βάλλουσιν εἰς τὸ μέσον τοὺς Τζερκέζους. ἐκείνους δὲ ὁποῦ ἐβάσταζον τὰ μακρικόνταρα, ἔβαλεν εἰς τὸ μέσον τῶν Τουφεκτζίδων νὰ ἐμποδίζουσι μὲ ταῦτα τὴν ὁρμὴν τῶν πολεμίων Τζερκέζων.

Ο῾ δὲ Γαζὲλ ἐχώρισε τοὺς Α᾿ράπιδες, ὡς ἀπαιδεύτους, καὶ τοὺς ἔστειλεν ἔμπροσθα νὰ πέσουσιν εἰς τοὺς Τούρκους μὲ ἄτακτον ὁρμὴν, νὰ συγχύσουσι, καὶ νὰ χαλάσουσι τὰς δύο ἄκρας τῆς τάξεως τῶν Τουφεκτζίδων Τούρκων. τοὺς δὲ καβαλαρέους ἐμάζωξε, καὶ ἔκαμεν ἕνα σχῆμα τετράγωνον, καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον, μὲ βίαν πολλὴν, ὅπου ἦσαν ἐκεῖνοι μὲ τὰ μα-

κρι-

τρικόνταρα, καὶ ἐπολέμησαν ὥραν πολλήν. Ἐὰν δὲ καὶ νὰ ἦσαν οἱ Τοῦρκοι περισσότεροι, ἀλλ' ὅμως δὲν ἐδυνήθησαν νὰ νικήσουσι τοὺς Τζερκέζους, ὄντας περισσοτέρους εἰς τὰ ἄρματα καὶ εἰς τὴν ἀνδρείαν. ὅτι μὲ τόσην δύναμιν ἐπολεμοῦσαν, ὥστε ὁποῦ διώκοντες τοὺς Τούρκους, τοὺς εὔγαλαν ἀπὸ τὴν τάξιν τους καὶ ἀπὸ τοὺς τόπους τους, καὶ τόσον τοὺς ἤφεραν, ὅσον τοὺς ἔκαμαν καὶ ἐσοχάζοντο νὰ φύγωσι. Τότε ὁ Σινὰμ Πασίας προστάσσει τὰς δύο ἄκρας τῶν Τουφεκτζίδων νὰ ἔλθουν νὰ σμίξουσι, καὶ οὕτως ἔβαλαν ὅλους τοὺς Τζερκέζους εἰς τὸ μέσον πεζοὺς καὶ καβαλαρέους, καὶ ῥίχνοντες τὰ τουφέκια τριγύρου, τοὺς ἐμάζωξαν εἰς τὸ μέσον ἕνα σωρὸν, στενοχωρημένους τόσον, ὁποῦ πλέον δὲν ἐδύναντο νὰ κινηθοῦσιν ἀπὸ τοὺς τόπους τους.

Καὶ ἐάν τινες ἀπὸ ταύτους ἐχώριζαν ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, καὶ ἔβγαιναν μὲ βίαν νὰ ἔλθουν ἐπάνω εἰς τοὺς Τούρκους, οἱ Τοῦρκοι τοὺς ἄφηναν ὅσον νὰ ἔλθουν, ἔπειτα τοὺς ἔβαναν εἰς τὸ μέσον, καὶ τοὺς ἔκαμναν ὅσον ὁποῦ δὲν ἐδύναντο νὰ πολεμήσουσι καθόλου. διότι ὅλως διόλου τοῦτο ἐσπούδαζον οἱ Τοῦρκοι μὲ τὰ συχνὰ βόλια τῶν τουφεκίων, νὰ κάμουσι τοὺς Τζερκέζους νὰ μὴ δύνωνται μὲ τὰ ἄλογα νὰ πολεμοῦσιν, ὃ καὶ ἐγένετο. Βλέποντας δὲ ὁ Γαζὲλ, ὅτι οἱ Ἄραβες ἔφυγον, καὶ τὰ ἄλογα τελείως ἀπόστασαν, καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐδικούς του, οἱ μὲν τελείως ἐφονεύθησαν, οἱ δὲ περισσότεροι ἐλαβώθησαν, ἐμάζωξεν ὅλους ὅσους τοῦ ἔμειναν, καὶ ἐκίνησε μὲ μίαν βιαίαν ὁρμὴν, καὶ σχίζοντας τὸ φουσάτον τῶν Τουρκῶν, ἔφυγεν ἀπὸ τὸ μέσον τους, καὶ τρέχοντας ὀπίσω ἀπὸ τὸν δρόμον ὁποῦ ἦλθε διὰ τῆς ἐρήμου, δὲν ἐστάθη ὥστε ὁποῦ ἦλθεν εἰς τὸ Μισίρι, πλὴν λαβωμένος καὶ αὐτὸς εἰς τὸν τράχηλον. Ἀπέθαναν δὲ εἰς τὸν πόλεμον ἐκεῖνον ὁ Αὐθέντης τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ὁ Ὀρχομαΐνης, μέγας Ἀγὰς τοῦ Μισιρίου, ἄνδρες λαμπροὶ καὶ περίφημοι. Χωρὶς τούτους ἐφονεύθησαν πολὺ πλῆθος Ἀράβων, καὶ χίλιοι καβαλαρέοι ἄνδρες ὀνομαστοὶ, καὶ πιστοὶ εἰς τὸν Αὐθέντην τους. Ἀλλὰ καὶ ὁ Σινὰμ Πασίας δὲν ἐνίκησε χωρὶς ζημίαν καὶ φόνους πολλῶν καλῶν ἀνδρῶν. ἔχασε γὰρ καὶ αὐτὸς δύο χιλιάδες καβαλαρέους, καὶ μερικοὺς ἐξακουστοὺς, καὶ λαμπροὺς Φλαμπουραρέους. Ἄρχισε δὲ οὕτως ὁ πόλεμος ἀπὸ τὸ μεσημέρι, καὶ ἐκράτησεν ἕως τὸ βασίλευμα τοῦ Ἡλίου. ὅθεν ἀποσταμένα ὄντα τὰ ἄλογά τους, καὶ αὐτοὶ ταλαιπωρημένοι ἀπὸ πεῖναν δίψαν καὶ κόπον, δὲν ἐδύναντο νὰ διώκουσι κατόπι τοὺς Τζερκέζους. διὰ τοῦτο ἐστάθησαν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον διὰ τὸ νερὸν τὴν νύκτα ἐκείνην.

Καὶ ἀφ' οὗ ἐξημέρωσε, μὲ ἀφοβίαν καὶ ἄδειαν πολλὴν ἔκδυναν τοὺς φονευμένους, καὶ διαλέγοντας τὰ νεκρὰ κορμία τῶν Τζερκέζων, ἔκοπταν τὰ κεφάλιά τους, καὶ τὰ ἐκρεμοῦσαν εἰς τὰ ἐκεῖ δένδρα, τοὺς ὁποίους ἐγνώριζαν ἀπὸ τὰ μακρὰ γένεια, ὅτι οἱ Τοῦρκοι ὅλοι τὸ γένειον εἶχον ξυρισμένον, πάρεξ τοῦ μουστακίου. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμαν, ἵνα περνῶντας ἐκεῖθεν ὁ Σουλτὰν Σελίμης, νὰ ἰδῇ τὰ κεφάλια τῶν ἐχθρῶν του νὰ χαρῇ, καὶ νὰ ἐπαινέσῃ τοὺς στρατιώτας του.

Τὰ ὅσα κακὰ ἔκαμαν οἱ Γαζιῶται, κὶ οἱ ἐρημῖται Α'ραβες εἰς τὰς Τέρκες.

Τὴν δὲ νύκτα ἐκείνην, ὁπῦ ἐσυκώθη ὁ Σινὰμ Πασίας ἀπὸ τὴν Γάζαν, ξημερώνωντας ἡ ἡμέρα, κὶ μὴ ἰδόντες τὸ φυσάτον ἐκεῖ οἱ Γαζιῶται, ἐνόμισαν ὅτι ἔφυγε, μαθόντες πῶς ἔρχονται οἱ Τζερκέζοι. ὅθεν ἐφανέρωσαν τὴν γνώμην τες, κὶ ἔδειξαν φανερὰ τὴν ἔχθραν ὁπῦ εἶχον κρυφὴν πρῶτα εἰς τὰς Τέρκες. Ο' γὰρ Σινὰμ Πασίας ἄφησεν εἰς τὸ κονάκι μερικὰς ἀῤῥώσυς κὶ ἀδυνάτυς μὴ δυναμένυς νὰ ἀκολυθῦσι τὴν νύκτα, ἀλλὰ νὰ ἔλθυν κατόπιν, ἀφ᾽ ὃ ξημερώσῃ. οἱ δὲ Γαζιῶται εὑρόντες τὰς μοναχὰς τὰς ἐκατάκοψαν. Κατὰ τύχην δὲ τὴν αὐτὴν ὥραν ἔφθασαν ἄλλαις δύο χιλιάδες ἄλογα, τὰ ὁποῖα ἔστειλεν ὁ Σελὴμ νὰ εὕρυσι τὸν Σινὰμ Πασίαν αὐτῦ εἰς τὴν Γάζαν, διὰ νὰ τῦ δώσυσι βοήθειαν, οἱ ὁποῖοι ἐρωτῶντες εἰρηνικῶς διὰ τὸν Σινὰμ Πασίαν, πῦ εὑρίσκεται, αὐτοὶ τὰς ἐπολέμησαν, πέρνοντες τὰ φορτώματά τυς, κὶ διώχνοντάς τυς μόνον μὲ τὰ ἄλογα ὁπῦ ἐκαβαλίκευαν. Τῦτοι λοιπὸν φεύγοντες ὀπίσω, μὴ εὑρόντες ἐκεῖ τὸν Σινὰμ Πασίαν, μήτε μαθόντες τὸ καθόλυ πῦ εὑρίσκεται. ἰδόντες δὲ κὶ τὸ κακὸν ὁπῦ ἔπαθον ἀπὸ τὰς Γαζιώτας, ἐνόμισαν ὅτι κὶ ὁ Σινὰμ Πασίας νὰ ἔπαθε χειρότερον κακὸν, διὸ κὶ ἔφυγαν μὲ πολὺν φόβον. Φεύγοντας δὲ, εὐγῆκαν εἰς τὸν δρόμον οἱ ἐρημῖται Α'ραβες, ἀπὸ τὰς ὁποίυς βέβαια τινὰς δὲν ἤθελε γλυτώσῃ, ἐὰν δὲν ἤθελαν ἀπαντήσῃ τὸν Γιυέλβον, Φλαμπυριάρην ὄντα τῦ Μωρέως, ἔχοντα μὲ λόγυ τυ ὅλυς τὰς Σπαΐδες τῦ Μωρέως, τὸν ὁποῖον κὶ αὐτὸν ἔστειλεν ὁ Βασιλεὺς νὰ εὕρῃ εἰς τὴν Γάζαν τὸν αὐτὸν Σινὰμ Πασίαν. Τῦτοι λοιπὸν ἀπαντῶντας τὰς πρώτυς φεύγοντας ὀπίσω, κὶ πολεμῶντάς τυς οἱ Α'ράπιδες, τὰς ἐγλύτωσαν παρελπίδα εἰς ἕνα τόπον ὁπῦ λέγεται Ρ'άμα. Ο'μως οἱ Α'ράπιδες ἔκραξαν κὶ ἄλλυς Σεχλαράπυς ἀπὸ τὰ πλησίον βυνὰ, κὶ ἔγιναν πλῆθος πολὺ, ὡς ἀρκετὸν φυσάτον, κὶ ἔφθασαν τύτυς ὅλυς τὰς Τέρκυς εἰς ἕνα τόπον, ὁπῦ λέγεται Καραμπάσα, κὶ τὰς ἔκλεισαν ἀπ᾽ ἐμπροσθὰ κὶ ἀπ᾽ ὀπίσω εἰς ἕνα στενὸν τόπον, πολεμῶντάς τυς ἀπὸ κάθε μέρος, κὶ μὴν ἀφίνοντάς τυς νὰ παγαίνυσιν ἐμπροσθά. Τῶν δὲ Α'ράβων τὰ ἅρματα ἦσαν σαΐταις, καὶ μακροκόνταρα, τὰ ὁποῖα σείοντάς τα εἰς τὸ χέρι, τὰ ἔῤῥιχναν, κὶ ἤρχοντο ἴσια εἰς τὸν ἄνθρωπον ὥσπερ νὰ ἦτον σαΐτα. Η'σαν γῦν οἱ Τῦρκοι ὅπως εἰς μεγάλον κίνδυνον, διότι ἦσαν παντελῶς ἀποκλεισμένοι ἀπεμπροσθὰ, κὶ ξόπισθεν. κὶ ἄλλο δὲν ἦτον εἰς αὐτὰς λοιπὸν, παρὰ θάνατος, ἐὰν ὁ Γιυέλβος δὲν ἤθελεν εὐγάλῃ τέσσαραις λυμπάρδας ὁπῦ ἔσυρνε μαζί τυ διὰ χρείαν. Ταύταις λοιπὸν εὐγάλωντας ἐμπροσθὰ, καὶ βάλλοντας φωτίαν εἰς αὐτὰς, ἔβλαψε κὶ πολλὰ ἐκείνυς ὁπῦ ἦσαν ἀπὸ τὸ ἐμπρο-

προσθεν μέρος. καὶ οὕτω διασκορπίζοντάς τους ἄνοιξεν ὁ δρόμος, καὶ διαγῆκεν ἀπὸ τὸ στένωμα εἰς πλάτωμα. Εὑρισκόντας δὲ εἰς τὸν κάμπον ἐπήρασιν ἄνεσιν οἱ Τοῦρκοι, καὶ περιπατοῦντες τὸν δρόμον τους, ἐδιώκοντο καὶ ἐπολεμοῦσαν μὲ τοὺς Ἄραβας, καθὼς ἤθελον. διότι καὶ μὲ τὰ ἄλογα, καὶ μὲ ταῖς λουμπάρδαις, τοὺς ἀποδίωχναν, ὅταν ἐσίμωναν. Ὅμως οἱ Ἀράπιδες ποσῶς δὲν ἔπαυαν τριγυρίζοντές τους πανταχοῦ, καὶ κόπτοντες πολλοὺς ἀῤῥώστους ὁποῦ ἀπόμεναν ὀπίσω, μὴ δυνάμενοι νὰ περιπατοῦν μὲ τοὺς ἄλλους. καὶ τέλος πολλὰ τοὺς ἐμπόδιζαν ἀπὸ τὸν δρόμον τους, καὶ μήτε καν νὰ κονέψουσι νὰ φάγουν ψωμὶ τοὺς ἄφηναν. Πολλοὶ δὲ Τοῦρκοι ἀπόσασαν ἀπὸ τὴν δίψαν καὶ κόπον, ξέχοντες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ νὰ ἀποδιώχνουσι τοὺς Ἀράπιδες. καὶ ἦτον φοβερὰ ἡ ἡμέρα ἐκείνη εἰς αὐτούς. Ὄντες λοιπὸν εἰς τοιοῦτον κίνδυνον, καὶ παντελῶς ἀπελπισμένοι, ἔφθασεν ἀπ᾽ ἐκεῖθεν ἄλλη μία συντροφία μεγάλη Τουρκῶν, καὶ ἐσυναπαντήθησαν. διότι ὁ Σελὴμ ἄφησε τὸν Ἰμλαχόρμπασιν εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ εἰς τὴν Συρίαν, νὰ φυλάττῃ τὰ σύνορα τῶν Περσῶν μὲ μερικὸν στράτευμα, τὸ δὲ ἐπίλοιπον ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον ἔστειλεν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἔγραψε δὲ καὶ εἰς τὴν Πόλιν νὰ τοῦ στείλουσι μὲ τὴν ἀρμάδα διὰ θαλάσσης καὶ ἄλλο νέον φουσάτον. Οὕτως οὖν ὁ Γιοῦελβος, ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὸν μέγαν ἐκεῖνον κίνδυνον μὲ τὴν βοήθειαν ἐκείνων ὁποῦ τὸν ἐσυναπάντησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀπάντησε καὶ τὸν ἴδιον Βασιλέα ἐρχόμενον καὶ αὐτὸν εἰς τὴν Γάζαν, τοῦ ὁποίου ἐδιηγήθηκε τὰ ὅσα κακὰ τοὺς ἔκαμαν οἱ Ἄραβες εἰς τὴν Ῥάμαν, καὶ εἰς τὴν Καραμπάσαν, καὶ εἰς ὅλον τὸν δρόμον. Ἔτι δὲ καὶ ὅσα ἔκαμαν πρότερον οἱ Γαζιῶται εἰς τοὺς πρώτους, λογιάζοντες πῶς καὶ ὁ Σινὰμ Πασίας νὰ ἔπαθε μέγα τι κακὸν, πηγαίνωντας ἔμπροσθα, ἀπὸ τοιούτους ἀγρίους καὶ κακοὺς ἐχθροὺς, ὁποῦ τοὺς ἀπαντοῦσαν εἰς τὸν δρόμον.

Ὅπως ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἰδὼν τοὺς ἐκεῖ Καλογήρους τοὺς εὐλαβήθη, καὶ ἐλεημοσύνην τοὺς ἔδωσε.

Ταῦτα μαθὼν ὁ Σουλτὰν Σελὴμ, ἐσυγχίσθη δυνατὰ, καὶ μάλιστα διὰ τὸν Σινὰμ Πασίαν μὴ μανθάνωντας τί ἔγινεν, ὅτι εἰς ἐκεῖνον εἶχεν ὅλην τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης τοῦ πολέμου ἐκείνου. ὅθεν ἀποφάσισε νὰ μὴ πηγαίνῃ ἀπ᾽ ἐκεῖ ἔμπροσθα, ὅσον νὰ μάθῃ διὰ ταῦτον. Ὤντας λοιπὸν εἰς τοιούτους λογισμοὺς, ἔφθασαν αἱ βίγλαι ὁποῦ ἔστειλεν ἀπὸ τὴν Συρίαν εἰς τὴν Αἴγυπτον, αἱ ὁποῖαι τοῦ εἶπαν καταλεπτῶς διὰ τὸν Σινὰμ Πασίαν, πῶς ἐπολέμησεν ἔξω ἀπὸ τὴν Γάζαν μὲ τοὺς Τζερκέζης καὶ τοὺς ἐνίκησε, καὶ τώρα κάθεται εἰς τὴν Γάζαν. Γροικῶντας δὲ ταῦτα ὁ Σελὴμ ἐχάρη πολλὰ, καὶ ἀφοντότες εἶχε διὰ βέβαιον, ὅτι ἡ νίκη αὕτη

τοῦ

τοῦ Σινὰμ Πασία νὰ τοῦ ἀνοίξῃ δρόμον καθαρὸν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ϗ ὅτι οἱ Τζερκέζοι ἕως τώρα νὰ εἶναι ἐξ ἡμισείας νικημένοι, ϗ σχεδὸν ὁ πρὸς τούτους πόλεμος νὰ ἔλαβε τέλος. Τὴν δὲ ἄλλην ἡμέραν ἔφερεν ὅλον τὸ φουσάτον εἰς τὴν Ῥάμαν, ϗ διὰ νὰ δώσῃ φόβον τῶν Ἀράβων νὰ μὴν εὔγουσι πλέον εἰς τὸν δρόμον νὰ πειράζουσιν, ἔστειλεν εἰς τὰ ἐκεῖσε χωρία, ϗ ἔφερεν ὅσους εὗρε, ϗ τοὺς ἔκαυσε σὺν γυναιξὶ ϗ τέκνοις. Καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ ἔστειλεν ὅλους τοὺς πεζοὺς νὰ ἔρχωνται μὲ ἄνεσιν εἰς τὴν Γάζαν, αὐτὸς δὲ μὲ τὴν καβάλαν ἔκλινε ζερβὰ τὸν δρόμον του ϗ ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ἵνα ἴδῃ τὴν χώραν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἦτον διαβόητος εἰς ὅλα τὰ Ἀνατολικὰ μέρη ἀπὸ τὴν πάλαι Βασιλείαν τῶν Ἑβραίων. ἡ ὁποία τὴν σήμερον ἀπὸ τοὺς συχνοὺς πολέμους τῶν Ἰσμαηλιτῶν εἶναι ἐρημωμένη, ὀλίγοι μόνον Χριστιανοὶ εἰς αὐτὴν διευρισκόμενοι. Ὁ οὖν Σουλτὰν Σελὴμ ἱστόρησε, ϗ εἶδε μὲ πολλὴν εὐλάβειαν ὅλους τοὺς Ἁγίους τόπους, ϗ τὰ σημάδια ὁποῦ φαίνονται ἕως τὴν σήμερον τῶν παλαιῶν Προφητῶν. μετὰ ταῦτα σφάζωντας ζῶα πολλὰ, ἔκαμε μεγάλας θυσίας εἰς ὄνομα τοῦ Μωάμεθ. ἀκόμι ἔδωσε ϗ ἔξη μηνῶν τροφῆς ἔξοδον εἰς τοὺς Καλογήρους ὁποῦ εὗρεν ἐκεῖ, τοὺς ὁποίους πολλὰ εὐλαβήθη, ὡς προσκυνητὰς τοῦ Θεοῦ, ϗ φύλακας τοῦ Ἁγίου ἐκείνου τόπου. Ἐστάθη δὲ ἐκεῖ μόνον ἕνα μερονύκτιον, ἔπειτα εἰς τέσσαρας ἡμέρας ἦλθεν εἰς τὴν Γάζαν, ϗ εὗρε τὸ φουσάτον ὅλον. Πλὴν δὲν ἔλειψαν πάλιν οἱ Ἀράπιδες νὰ μὴ τοῦ δίδουσι πείραξιν πολλὴν εἰς τὸν δρόμον. διότι ἔτρεχαν ἔμπροσθα, ϗ ὁποῦ ἦσαν τόποι στενοὶ ἀνέβαιναν ἀπὸ ὑψηλὰ, ϗ ἐπολέμουσαν τοὺς Τούρκους μὲ ταῖς πέτραις. οἱ δὲ Γιανιτζάροι μὲ τὰ τουφέκια νὰ τοὺς πολεμήσουσι δὲν ἐδύνοντο, ὅτι τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἔκαμε βροχὴν πολλὴν ϗ ἐβράχη τὸ βοτάνι τους. Ὅθεν θυμωθέντες εἰς τὴν τοσαύτην τῶν Ἀράβων ἀναισχυντίαν, ἀφίνοντας τὰ τουφέκια, ϗ πιάνοντας κοντάρια εἰς τὸ χέρι, σηκώνοντες δὲ ϗ τὰς ποδίας τους ὑψηλὰ, ἐπήδησαν ἐπάνω εἰς τὰ βουνὰ, ϗ τοὺς ἐκαταδίωκαν, ϗ οὕτως ἄνοιγαν πανταχοῦ τοὺς δρόμους, ϗ ἐπέρνα ὁ Βασιλεὺς μὲ τὸ φουσάτον, ὅσον ὁποῦ ἦλθεν εἰς τὴν Γάζαν. Ὁ δὲ Σινὰμ Πασίας, ἀφ᾽ οὗ ἀπὸ τὸν πόλεμον τῶν Τζερκέζων ἐγύρισεν εἰς τὴν Γάζαν, ϗ εὗρε τοὺς ἀνθρώπους ὁποῦ ἄφησεν ἐκεῖ φονευμένους, ἔκαμεν ἐξέτασιν μεγάλην, ϗ εὑρίσκοντας ὅσους ἦσαν ἐπίβουλοι ϗ προδόται τῶν Τουρκῶν, τοὺς ἀποκεφάλισε, ϗ τὰ ὑπάρχοντά τους εἰς διαρπαγὴν ἔδωσε τοῦ φουσάτου, ϗ τὸν πλοῦτόν τους ἐδιαμέρισεν. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἔμαθε πῶς ἔρχεται ὁ Βασιλεὺς, ἐστόλισε τοὺς στρατιώτας του ὅλους μὲ τὰ φορέματα, ὁποῦ ἐκέρδεσαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς τους εἰς τὸν πόλεμον, ϗ εὐγῆκε ϗ προϋπάντησέ τον, τὸν ὁποῖον ἐγκωμιάσας ὁ Βασιλεὺς, τὸν ἐπαίνεσε κατὰ πολλά. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐσέβη εἰς τὴν Γάζαν, τοῦ ἐχάρισε φορέματα βασιλικὰ χρυσοΰφαντα, τὰ κοινῶς λεγόμενα

καβά-

καβάδζα, ὁμοίως καὶ τῶν λοιπῶν Ἀγάδων, καὶ πρώτων τοῦ φυσάτου, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἔκαμαν ἀνδραγαθίαν πολεμικὴν, ὅλους τοὺς ἐτίμησε μὲ δωρεαῖς. Ἐστάθη δὲ εἰς τὴν Γάζαν μόνον ἡμέρας τέσσαρας. τὸ μὲν, ἵνα ἀναπαυθῇ ὀλίγον τὸ φυσάτον, τὸ δὲ, ἵνα ἑτοιμάσῃ ἀσκία μὲ νερὸν διὰ τὸν δρόμον ἀπὸ τὴν Γάζαν ἕως νὰ σέβῃ εἰς τὰ σύνορα τῆς Αἰγύπτου. Δὲν ἐστάθη δὲ περισσότερον, διὰ νὰ μὴ δώσῃ καμίαν ἄνεσιν τῶν Τζερκέζων, ὁποῦ ἕως τότε ἦσαν δύο φοραῖς νικημένοι. καὶ μάλιστα ὥντας ὁ Βασιλεὺς, ὁποῦ τότε ἔκαμαν, ἀρχάριος, νὰ μὴ τοῦ δώσῃ καιρὸν νὰ ἑτοιμασθῇ, ἀλλὰ νὰ τὸν προφθάσῃ χωρὶς καμίαν ἑτοιμασίαν πολεμικήν. διότι ἤλπιζεν εὐθὺς ὁποῦ νὰ φθάσῃ, εὑρίσκοντάς τους ἔτζι, νὰ παραδοθοῦσι χωρὶς πόλεμον τοιούτου μεγάλου βασιλέως, ὁποῦ ἄλλο δὲν γυρεύει, παρὰ νὰ ὑποτάξῃ κάστρη καὶ τόπους. Ἐσυνέβη δὲ τότε ἀπὸ τὴν βροχὴν τὴν πολλὴν τῶν περασμένων ἡμερῶν νὰ περάσῃ τὸν κακὸν δρόμον ἐκεῖνον πολλὰ ἐπιτήδεια. διότι ὁ ἀὴρ δὲν ἦτον καυσώδης, ὡσὰν ἄλλαις φοραῖς, ἀλλὰ ἔπνεε τερπνὸς καὶ δροσερός. μήτε ἀπὸ τὰς πολλὰς ἄμμους ἐκείνας δὲν ἐσύκωνε κονιορτὸν, ὡσὰν ἔκανε πάντοτε, ἀλλὰ καὶ βρόχινα νερὰ εὕρισκον εἰς κάθε τόπον, ὅταν ἐχρειάζοντο. ὥστε ὁ Βασιλεὺς περιπατῶντας ἐχαίρετο, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔλεγον, ὅτι ματαίως ἔφερον μαζί τους τόσον πλῆθος ἀσκίων μὲ νερὸν φορτωμένα. Οὕτως ἡ Τύχη πάντοτε ἐβοήθα τοῦ Σελὴμ, καὶ πάντα τὰ δυσχερῆ ἐποίει εὐχερῆ. ἀλλ᾽ ὅμως μὲ ὅλον τοῦτο δὲν ἔλειψαν πάλιν οἱ ἐρημῖται Ἄραβες νὰ μὴ τοῦ δώσουσι πείραξιν εἰς τὸν δρόμον, διότι ἐσυχνάκις εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἐξάφνιζαν τὸ φουσάτον, καὶ πάλιν φαίνοντο ἐχάνοντο. Ἔδιδαν γοῦν μὲ τοῦτο μεγάλον φόβον τόσον τῶν πεζῶν, ὡσὰν καὶ τῶν καβαλαρέων, ὥστε ὁποῦ τοὺς ἔκαμε νὰ περιπατοῦσιν ὅλοι ὁμοῦ μαζωμένοι, καὶ νὰ μὴ χωρίζῃ ποσῶς ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον. διότι ἐὰν τινὰς ἐχώριζεν ἀπὸ τὴν συντροφίαν, καὶ ἀνάμενεν ὀπίσω ὀλίγον τίποτες, εὐθὺς τὸν ἥρπαζαν, καὶ ἐχάνετο. Πολλάκις γοῦν ὅλοι ὁμοῦ μαζωμένοι, αὐτοὶ οἱ Ἄραβες τρέχοντες μὲ βίαν, ἐδοκίμαζαν νὰ πέσουσιν εἰς κανένα μέρος τοῦ φυσάτου, ἢ ἐμπρὸς, ἢ ὀπίσω, νὰ κτυπήσουσι καὶ νὰ ἁρπάξουσιν ὅτι εὕρισκον ἔμπροσθά τους. Ἀλλ᾽ ὅμως δὲν ἐδυνήθησαν ποτὲ μὲ τοιοῦτον τρόπον νὰ κάμουν καμίαν βλάβην εἰς τοὺς Τούρκους. διότι ὁ Βασιλεὺς εἶχε ταῖς λουμπάρδαις μοιρασμέναις εἰς ὅλον τὸ φυσάτον, καὶ εἰς ὅποιον μέρος ἔτρεχαν νὰ πέσουσιν, εὐθὺς ἐγύριζαν καὶ ἔρριπταν ἐπάνω τους ταῖς λουμπάρδαις, καὶ τοὺς ἔκαναν νὰ φεύγουσιν ἀμετατρεπτί. Ἔξω ἀπὸ τοῦτο, εἰς τὸ ὀπίσω μέρος τοῦ φυσάτου ἠκολούθουν οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ ἀδύνατοι, καὶ ἔβαλεν ἕνα τάγμα καλὸν τουφεκτζίδων, καὶ τοὺς ἐφύλαγαν δυνατά. Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν δυσκολεύματα, καὶ ἐμπόδια τῶν Ἀράβων, ἐπέρασε τὸν δρόμον ἐκεῖνον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Μισῆρι, εἰς ὀκτὼ ἡμέρας. Εἶχε δὲ πάντοτε εἰς τὸν δρόμον τοῦτον ἔμπροσθα ἕνα κονάκι, νὰ πηγαίνῃ ὁ Σινὰμ Πασίας μὲ τὴν καββάλαν ὅλην τῆς Δύσεως.

Τύχ-

Τέχνη ὁποῦ ἔκαμαν οἱ Τζερκέζοι νὰ ἀφανίσουσι τοὺς Τούρκους, καὶ πόλεμος φοβερὸς τῶν αὐτῶν Τουρκῶν, καὶ Τζερκέζων.

Ἐρχόμενον τοίνυν τὸν Βασιλέα ἀπὸ τὴν Γάζαν, ὁ Σουλτάνος τοῦ Μισηρείου ὁ Τουμάτμπεης ἀγῆκε μὲ ὅλον του τὸ φουσάτον εἰς τὴν Ματαρείαν, καρτερῶντάς τον ἐκεῖ. Οὗτος δὲ ὁ τόπος τῆς Ματαρείας εἶναι ὁποῦ καὶ πρότερον εἴπομεν, ὅτι εἶναι κονάκι τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὅπου ἐκόνεψεν, ὅταν ἐπῆρε Βρέφος τὸν Χριστὸν ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν Αἴγυπτον μὲ τὸν Μνήστορα Ἰωσὴφ διὰ τὸν φόβον τοῦ Ἡρώδου, εἰς τὸν ὁποῖον τόπον γίνεται καὶ ὁ μπάλσαμος. Εἰς τοῦτον λέγω τὸν τόπον ἔκαμαν οἱ Τζερκέζοι δύο τέχναις πολλὰ ἐπιτηδειόταταις καὶ στρατιωτικαῖς πρὸς βλάβην μεγάλην τῶν Τουρκῶν, ἐὰν οἱ Τοῦρκοι δὲν τὸ ἤθελαν γνωρίση ἀπὸ προδότας. Πρῶτον μὲν ἔσκαψαν εἰς τὸν δρόμον χανδάκια βαθέα ἀπὸ μίαν μεριὰν τοῦ δρόμου ἕως τὴν ἄλλην, ἔπειτα τὰ ἐσκέπασαν μὲ ξύλα καὶ χῶμα, διὰ νὰ ἔλθουν οἱ Τοῦρκοι νὰ πέσουσιν εἰς αὐτά. δεύτερον, εἴχασι τὰς λουμπάρδας τους ὅλας κρυμμέναις εἰς τὴν γῆν καὶ αὐτάς. Αὐτὸς δέγε ὁ Σουλτάνος μὲ τοὺς Τζερκέζους, ὄντας δώδεκα χιλιάδες, καὶ μὲ ἄλλο πολὺ πλῆθος Ἀράβων καβαλαρέων, ἐκρύφθησαν παράμερα ἀπὸ τὸν δρόμον, μέσα εἰς τὰ περιβόλια, εἰς τοὺς κουρμάδες, ὅταν ἔλθωσιν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὸν δρόμον πίπτοντες μέσα εἰς τὰ χωσμένα χανδάκια, καὶ ῥίχνοντας ταῖς λουμπάρδαις ἐπάνω τους ἔξαφνα, νὰ τοὺς κάμουσι μεγάλον θόρυβον καὶ ταραχήν. Ἀπάνω δὲ εἰς ταύτην τὴν σύγχυσιν νὰ εὔγουσι καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὰ περιβόλια, νὰ πέσουσιν ἐπάνω τους νὰ τοὺς φονεύσουσι, τὸ ὁποῖον ἦτον τέχνη πολεμικὴ θαυμαστή, καὶ ἤθελαν πάθη μεγάλην φθορὰν μὲ τοῦτο οἱ Τοῦρκοι, ἐὰν δὲν τὸ ἤθελαν γνωρίση προτήτερα. διότι ἡ τύχη, ὡς καθὼς πάντοτε ἐβοήθα τοῦ Σελήμ, καὶ ἐναντιεῖτο τῶν Τζερκέζων, οὕτω καὶ τότε ἐβοήθησε τοῦ Σελήμ, καὶ ἔμαθε προτήτερα τὴν τοιαύτην κατασκευὴν τῶν ἐχθρῶν του.

Ἦτον λοιπὸν εἰς τὸ φουσάτον τῶν Τερκέζων, καὶ σιμὰ εἰς τὸν Σουλτάνον τοῦ Μισηρείου, τέσσαρες ἄνδρες ἄξιοι καβαλαρέοι, Ἀρβανίταις Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Ῥούμελην, καὶ συντοπίταις τοῦ Σινὰμ Πασία. Τοῦτοι εἴχασιν ἔχθραν μὲ τὸν Τουμάτμπεην τὸν Σουλτάνον, ὅτι, ὅταν οἱ Τζερκέζοι τὸν ἐψήφισαν Βασιλέα, αὐτοὶ δὲν τὸν ἤθελαν. Ὅθεν φεύγοντες τὴν νύκτα, ἦλθον καὶ ἐσυναπάντησαν αὐτὸν τὸν Σινὰμ Πασίαν ἐρχόμενον εἰς τὸν δρόμον ἔμπροσθα, ὡς εἴπομεν, καὶ τοῦ ἐφανέρωσαν ὅλας τὰς τέχνας καὶ μηχανὰς ὁποῦ ἐκατασκεύασεν ὁ Τουμάτμπεης εἰς τὸν δρόμον μὲ τὰ χανδάκια, δίδοντές του εἴδησιν νὰ εἰπῇ τοῦ Σουλτὰν Σελίμη νὰ μὴ περάσῃ ἀπ' ἐκεῖ. Εἶναι πρᾶγμα ἄξιον νὰ εἰποῦμεν, διὰ νὰ μάθῃ καθ' ἕνας πῶς ὑψώθη τοῦτος ὁ Σινὰμ Πασίας εἰς τοιαύτην

τὴν

τὴν μεγαλειότητα καὶ δόξαν. Οὗτος λοιπὸν ἦτον ἀπὸ τὴν Ἄρταν, ἀπὸ ἕνα Ἀρβανιτοχωρεῖον, καὶ ὅταν ἦτον μικρὸν παιδὶ, μία σκρόφα, ὡς λέγουν, ἔφαγε τὰ σπερμόγονά του μόρια, καὶ ἀπέμεινεν ἐκ βρέφους εὐνοῦχος. Ὅταν δὲ ἐσύγηκεν ὁ Ἀγᾶς ὁποῦ μαζώνει τὰ παιδία, τὸν ἐκατάδωσαν τινὲς, καὶ τὸν ἐπήρασιν εἰς τὸ Βασιλικὸν Σεράγιον, καὶ ἐκεῖ μὲ τὴν φρόνησιν καὶ γνῶσίν του κατὰ μικρὸν ἐμεγαλύνθη, καὶ ἔγινε τοιοῦτος. Ἀφ᾽ οὗ λοιπὸν ἔφθασε καὶ ὁ Σουλτάνος, καὶ ἔσμιξε μὲ τοῦτον τὸν Σινὰμ Πασίαν, τοῦ ἔφερε τοὺς τέσσαρας ἐκείνους ἄνδρας, καὶ τοῦ προεῖπαν τὴν κατασκευὴν ἐκείνην τῶν Τζερκέζων. Βάνοντας δὲ ὁδηγοὺς τοὺς τέσσαρας τούτους ὁ Σουλτὰν Σελίμης νὰ πηγαίνουσιν ἔμπροσθα, ἔκαμεν ἕνα μεγάλον ἀπόγυρον ἀπὸ τὸν καθολικὸν δρόμον, ὁποῦ ἦτον ὁ κίνδυνος, περιπατῶντας ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅσον νὰ ξημερώσῃ, εἰς τρεῖς ὥραις τῆς ἡμέρας ἦλθε πάλιν καὶ ἐσέβη εἰς τὸν δρόμον τὸν πρῶτον ὁποῦ ἦσαν οἱ Τζερκέζοι, ὅσον ὁποῦ ἦλθε καὶ ἐστάθη ἔμπροσθέν τους. Γνωρίζοντας δὲ ὁ Τουμὲτμπεης ἀπὸ τὸν γοργὸν δρόμον τῶν Τουρκῶν, ὁποῦ ἔφθασαν ἔξαφνα, καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς ἡμέρας ὁποῦ αὐτὸς τοὺς ἐκαρτέρει, καὶ ὅτι ἐπαραμέρισαν ἀπὸ τὸν καθολικὸν δρόμον, εὐθὺς ἐγνώρισε, λέγω, πῶς ἦτον προδοσία τὸ πρᾶγμα, καὶ ὅτι αἱ τέχναις του νὰ ἐφανερώθησαν ἀπὸ ἀνθρώπους ἐδικούς του μὲ ἐπιβουλήν. Ὅθεν ἐλυπήθη ἕως θανάτου, παραπονούμενος εἰς τὴν Τύχην πῶς δὲν τοῦ ἐβοήθησεν εἰς κανένα πρᾶγμα, κλαίοντας ὁμοῦ καὶ τὸν πολὺν κόπον ὁποῦ ἔκαμε τόσαις ἡμέραις μὲ τόσους ἀνθρώπους, νὰ σκάψῃ ἐκεῖνα τὰ χανδάκια, ὅτι εἰς μίαν ὥραν ἐφάνησαν μάταια καὶ ἀνωφελῆ. Καὶ τὸ περισσότερον τὸν ἐπίκρανεν ὁ ἐξαφνικὸς ἐρχομὸς τῶν Τουρκῶν, ὁποῦ δὲν εἶχε καιρὸν ὡς Βασιλεὺς νὰ προστάξῃ, καὶ νὰ βάλῃ εἰς τάξιν πολεμικὴν τὸ φουσάτον του, μήτε νὰ προστάξῃ νὰ σύρουσι ταῖς λουμπάρδαις παρέμπροσθες ἀπ᾽ ἐκεῖ ὁποῦ ταῖς εἶχασι κρυμμέναις, μήτε νὰ βάλῃ τὰ φλάμπουρα εἰς τοὺς τόπους τους, νὰ δώσῃ μὲ ταῦτα τὰ σημάδια εἰς ποῖον φλάμπουρον καθ᾽ ἕνας νὰ ἀκολουθᾷ, κατὰ τὴν τάξιν ὁποῦ γίνεται εἰς τοὺς πολέμους· τὰ ὁποῖα τοῦτα ὅλα αὐτὸς, ὡς Βασιλεὺς, ἤθελε νὰ προστάξῃ νὰ γίνουσιν. Ἦτον λοιπὸν οὕτως εἰς μεγάλην ἀδημονίαν, καὶ σύγχυσιν. ὅμως τοῦτα ὅλα ἐγίνησαν εὐθὺς μὲ πρόσταγμα τῶν Πασάδων του, προστάσσοντες τοῦτοι νὰ γένῃ τὶς ἕνα, τὶς ἄλλο. Τοῦτο μόνον τοὺς ἔκαμεν ἐμπόδιον πολὺ, διότι ὅλοι ἔδραμαν νὰ σύρουσι ταῖς λουμπάρδαις, ἀπὸ ταῖς ὁποίαις κάποιαις ἦσαν σιδηραῖς, καὶ πολλὰ βαραῖς, καὶ καρφωμέναις μὲ πλάκες σκληραῖς ἐπάνω εἰς μεγάλα ξύλα, καὶ ἔκαμε χρεία νὰ ζεύξουσι πολλὰ ἄλογα καὶ βόϊδια νὰ ταῖς σύρουσι, καὶ νὰ ἀκολουθοῦσι καὶ ἄνθρωποι νὰ ταῖς ἀνασηκώνουσι μὲ ξύλα ἀπὸ τὴν γῆν. Ἐκείνας δὲ πάλιν, ὁποῦ εἶχαν ἐπάνω εἰς τοὺς τροχοὺς, σύροντές τας οἱ ἄνθρωποι μὲ ταῖς πλάταις, καὶ φέροντές τας ὁποῦ ἦτον τὸ φουσάτον μὲ φωναῖς καὶ ταραχὴν, ἔκαμνον περισσοτέραν σύγχυσιν εἰς ἐκείνους, ὁποῦ ἤθελαν νὰ καβαλικεύσουσι μὲ τὰ φλάμπουρα, νὰ συνάξουσι τοὺς λοιπούς. Ὅμως δύο πράγματα ἦσαν, ὁποῦ ὅλα τὰ δύσκολα τὰ ἔκαμναν εὔκολα. πρῶτον μὲν, ἡ ἀνδρεία καὶ μεγαλοψυχία τῶν Τζερκέζων, δεύτερον δὲ, ἡ ἐμπι-

στοσύνη καὶ ἀγάπη ὁποῦ εἶχασιν εἰς τοὺς Αὐθέντας τους. διότι δὲν ἐδειλίασαν παντελῶς, ὡς καθὼς εἶναι συνήθεια νὰ δειλιάζωσιν οἱ στρατιῶται οἱ ἀνδρεῖοι εἰς τοὺς ἐξαφνικοὺς πολέμους, ἀλλὰ μᾶλλον ἐνεδυναμώθησαν. διότι ἦτον ὁ ἐρχομὸς τῶν ἐχθρῶν τους ἔξαφνος, καὶ μὲ προθυμίαν πολλὴν ἑτοιμάζοντο νὰ βοηθήσῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον μὲ καλαῖς ἐλπίδες νίκης. διότι ἐὰν καὶ δύο φοραῖς νὰ ἐνικήθησαν, ἀλλὰ ἔλεγον, ὅτι δὲν ἦτον μήτε ἀπὸ ἀνανδρίαν τους, μήτε ἀπὸ ἀτεχνίαν τους, ἀλλὰ ἀπὸ φθόνον τῆς φθονερᾶς τους Τύχης.

Τάξις πολεμικὴ τοῦ φουσάτου τοῦ Σελήμ.

Ὁ Γοῦν Σουλτὰν Σελὴμ, καθὼς εἶχε συνήθειαν, ἔκαμεν ὅλον του τὸ φουσάτον ἕνα σχῆμα ὡσὰν μισὸν κύκλον, ἢ νὰ εἰπῇ τινὰς, ὡσὰν δοξάρι. καὶ εἰς μὲν τὴν δεξιὰν μερεὰν ἔβαλε τὸν Μουσταφὰ Πασίαν, μὲ ὅλην τὴν καββάλαν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν τὸν Γιονοῦς Πασίαν μὲ τὴν καββάλαν ὅλην τῆς Ρούμελης. αὐτὸς δὲ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, ἔχων τριγύρου του τοὺς Γιαννιτζάρους διὰ φύλαξίν του, καὶ ἔμπροσθέν τους ἔστησε τὰς λουμπάρδους. Ὁ δὲ Σινὰμ Πασίας ἐδιάλεξε καὶ εἶχε μαζί του τοὺς πλέον ἐκλεκτοὺς καβαλαρέους, καὶ ἐστέκετο ὀπίσω ἀπ᾽ ὅλους, ὀλίγον μακρὰν, ἕτοιμος νὰ δράμῃ νὰ πολεμήσῃ, βοηθῶντας ὁποῖον μέρος ἤθελε καταπονεθῇ. Εἶχε δὲ καὶ ἑκατὸν πενῆντα Γιαννιτζάρους τουφεκτζίδες ἐκλεκτοὺς, καὶ ὀγλήγορους, νὰ τοὺς στέλλῃ νὰ τρέχουσιν νὰ βοηθοῦσιν ὅπου χρειάζεται.

Τάξις πολεμικὴ τοῦ φουσάτου τοῦ Τουμούτμπεη.

ΟΙ δὲ Τζερκέζοι, ἀφ᾽ οὗ καὶ αὐτοὶ, ὡς ἠδυνήθησαν, ἐβάλθησαν εἰς τάξιν πολεμικὴν, ἔστειλεν ὁ Τουμούτμπεης ὅλους τοὺς Ἀράπιδες νὰ γυρίσουσιν ἀπὸ πίσω ἀπὸ τοὺς Τούρκους νὰ πολεμοῦσιν ἀπ᾽ ἐκεῖ. καὶ τοῦτο ἔκαμε διὰ νὰ τοὺς συγχίσῃ, καὶ νὰ ἀνακαποθοῦσι τὰ ἄλογά τους, χαλῶντας τὴν τάξιν ὁποῦ εὑρίσκοντο, καὶ οὕτω νὰ πέσουσιν εἰς ἀδημονίαν. Ἔπειτα προστάσσει νὰ ῥίξουσι ταῖς Λουμπάρδαις. ἔρριχναν δὲ ὁμοίως καὶ οἱ Τοῦρκοι ταῖς ἐδικαῖς τους, πλὴν ἀπὸ μακρὰν. Καὶ οὕτω ῥίκτοντας καὶ τὰ δύο μέρη, ἐσύρνοντο, καὶ ἤρχοντο ἔμπροσθα, ὅσον ὁποῦ ἔφθαναν τὰ βόλια ἀπὸ τὸ ἕνα φουσάτον εἰς τὸ ἄλλον. Ἀλλ᾽ ὅμως οἱ Λουμπαρέδροι τῶν Τζερκέζων, μὴν ἠξεύροντες καλὰ τὴν τέχνην τῆς Λουμπάρδας, πολλοὶ ἀπὸ ταύτους ἐφονεύοντο, καὶ πολλοὺς τροχοὺς τῶν Λουμπαρδῶν τῶν Τζερκέζων οἱ Τοῦρκοι ἐχάλασαν μὲ τὰ βόλια, ὁποῦ αὐτοὶ ἔρριχναν, καὶ πέφτοντας ἡ Λουμπάρδαις εἰς τὴν γῆν ἐτζακίζοντο, διότι εἶχασι Λουμπαρδάρους καλοὺς, καὶ παιδευμένους εἰς τὴν τοιαύτην τέχνην, τοὺς ὁποίους τοὺς ἔστειλαν οἱ Αὐθεντάδες τῆς Φραγγίας καὶ Ἀλαμανίας. οἱ δὲ [illegible]σαν ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν πολὺν λαὸν τῶν Ἑβραίων, ὁποῦ ὁ Ρήγας ὁ Φεράρδος ἐδίωξε διὰ κακοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν Ἱσπανίαν ὅλην, οἱ ὁποῖοι διὰ κακὸν καὶ ζημίαν τῶν Χριστιανῶν τῆς Εὐρώπης διεσπάρησαν εἰς ὅλον τὸ Βασίλειον τῶν Τούρκων. διότι τοὺς ἔμαθαν πολλαῖς τέχναις ἀρμάτων πολεμικῶν, ὁποῦ πρό-

τερον

πρὶν δὲν ταῖς ἤξευραν. Καὶ ἐπάνω εἰς τούτους ὅλους ἦτον ὡσὰν Ἀρχηγὸς εἰς τὴν τοιαύτην τέχνην τῆς φωτίας τῶν Λουμπαρδῶν πολλὰ ἐπιτήδειος κάποιος Ἰάκωβος, ἀπὸ τὸ Ῥήγιον τῆς Λουμπαρδίας, ὁ ὁποῖος, προτήτερα Χριστιανὸς ὤν, μὲ πολλαῖς δωρεαῖς τῶν Τουρκῶν ἔγινε Τοῦρκος. Ἀφόντις δὲ ἐπλησίασαν τὰ δύω τοῦτα φοβερὰ φουσάτα εἰς ἀγχεμαχίαν, ἤγουν νὰ πολεμοῦσι σπαθὶ μὲ σπαθί, οἱ Τζερκέζιδες μὲ μίαν φοβερὰν βοὴν καὶ ταραχὴν ἐκτύπησαν εἰς τοὺς Τούρκους ἀπὸ ἔξι μεραῖς. Ὁ μὲν Τουμούμπεης εἰς τὸ μέσον τους, οἱ δὲ λοιποὶ Τζερκέζοι ἐμοιράσθησαν, καὶ ἐκτύπησαν οἱ μισοὶ εἰς τὴν μίαν ἄκραν, οἱ δὲ ἄλλοι μισοὶ εἰς τὴν ἄλλην. οἱ δὲ Ἀράπιδες, ὡς ἐπροστάχθησαν ἐξέπιθεν, πολεμῶντες καὶ αὐτοὶ δυνατά. ὅθεν συνέβη νὰ γίνωνται καὶ πόλεμοι τέσσαρες εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν. Λέγουσί τινες, ὁποῦ ἦσαν εἰς τὸν πόλεμον ἐκεῖνον, ὅτι ἀπὸ ταῖς φωναῖς τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν, καὶ ἀπὸ τὴν βοὴν ὁποῦ ἔκαναν τὰ τύμπανα, καὶ αἱ τρουμπέταις τῆς μιᾶς μερᾶς καὶ τῆς ἄλλης, καὶ ἀπὸ τοὺς κτύπους τῶν Λουμπαρδῶν, καὶ ἀπὸ τὸν κονιορτὸν ὁποῦ ἐσυκώνετο, καὶ τὸν καπνὸν τῶν Λουμπαρδῶν καὶ τῶν Τουφεκίων, μήτε ἔβλεπον πλέον πῶς πολεμοῦσι, μήτε ἤκουαν τί λέγει ἕνας τὸν ἄλλον, μήτε τί προστάσσει ὁ μεγάλος τὸν μικρόν, ἀλλὰ μήτε τὰ φλάμπουρα πλέον δὲν ἔβλεπαν νὰ γνωρίζῃ καθ' ἕνας, τίνος τάγματος ἀκολουθεῖ. ὅθεν ἦσαν πάντες, ὡς ἔξω φρενῶν, τρέχοντες ἄλλος ἀλλαχοῦ. Ἐσυνέβη δὲ εἰς τοιαύτην μεγάλην ταραχὴν καὶ σύγχυσιν νὰ γένουσι πολλοὶ φόνοι ἄτακτοι. διότι πολλοί, μὴ γνωρίζοντες, ἐφόνευον τοὺς ἰδίους τοὺς συντρόφους, ὅτι καὶ μηδένα στράτευμα δὲν ἐπολέμησε ποτὲ μὲ τόσον θυμὸν καὶ ἔχθραν ὡσὰν τὰ δύω στρατεύματα ἐκεῖνα. Μήτε ἐπολέμησαν ποτὲ δύο Βασιλεῖς μὲ τόσον θυμὸν καὶ πεῖσμα, ὡσὰν τοὺς δύο τούτους Βασιλεῖς. διότι καὶ οἱ δύο ἤξευραν καλά, ὅτι ἐὰν δὲν πέσῃ ὁ ἕνας, ὁ ἄλλος δὲν ἐλευθερώνεται. Μήτε θέλει φυλαχθῇ ἀλλέως τρόπως τὸ ἕνα στράτευμα, ἐὰν δὲν νικηθῇ τὸ ἄλλο κατὰ κράτος, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τέλειον ἀφανισμόν. καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπολέμουν πλέον διὰ χώραν ἢ τόπον, ἀλλὰ διὰ τὴν ζωὴν μόνην, ἢ νὰ τὴν γλυτώσῃ καθ' ἕνας, ἢ νὰ τὴν χάσῃ. Ὅθεν ὁ Γαζέλ, νικημένος πρότερον εἰς τὴν Γάζαν ἀπὸ τὸ φουσάτον τῆς Ῥούμελης, εὐθὺς τότε ἔδραμεν ἐπάνω εἰς αὐτό, θυμωμένος ὡσὰν λεοντάρι νὰ ἐκδικηθῇ, καὶ κτυπῶντας μὲ βίαν καὶ ὁρμὴν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, ὁποῦ ἦτον τὸ στράτευμα ὅλον τῆς Ῥούμελης μὲ τὸν Γιουνοὺς Πασίαν, ὡς εἴπομεν, δὲν ἐστάθη, ὅσον ἐπῆρε, σχίζωντας καὶ κτυπῶντας, ἔφθασεν εἰς τὴν μέσην τοῦ φουσάτου, ὁποῦ ἦσαν τὰ φλάμπουρα, τὰ ὁποῖα ὅλα τὰ ἔρριξε κάτω. Ἦσαν δὲ καὶ οἱ Ἀράπιδες πολεμῶντες ἀπ' ὀπίσω ἀπὸ ταύτους, καὶ ὁ Γαζὲλ ἀπ' ἔμπροσθεν, ἔχοντές τους εἰς τὸ μέσον. Καὶ τόσον τοὺς ἐστενοχώρησαν, ὥστε ὁποῦ ἐστοχάζοντο νὰ φύγουσιν ἐκεῖνοι οἱ ἀνδρειωμένοι καὶ δυνατοὶ στρατιῶται τῆς Ῥούμελης, Θρᾶκες, λέγω, Ἀλβανῖται, καὶ Μακεδόνες, οἱ ὁποῖοι εἰς τοὺς πολέμους ποτὲ δὲν ἔδειξαν ταῖς πλάταις τους εἰς τοὺς ἐχθρούς τους. Ὁ δὲ Σινὰμ Πασίας βλέποντας,

τας,

πας, ἔδραμε μετὰ μεγάλης προθυμίας, καὶ ἔδωσε μεγάλην βοήθειαν τοῦ μέρους ἐκείνου, ὁποῦ ἦτον δυνατὰ καταπονεμένον καὶ πιεσμένον, σχεδὸν δὲ καὶ τελείως νικημένον. Ἐφάνη δὲ καὶ τότε ὁ Σινὰμ Πασίας νὰ ἔκαμε μεγάλην ἀνδραγαθίαν, καὶ κατὰ ἀλήθειαν ὅλη ἡ δύναμις τοῦ πολέμου αὐτὸς ἦτον καὶ ὁ Σουλτὰν Σελὴμ εἰς αὐτὸν εἶχε τὸ θάῤῥος του ὅλον. Ἀλλ' ὅμως δὲν ἐπέρασεν ὥρα πολλὴ, ἀφ' οὗ ὁ Σινὰμ Πασίας εἰς τοιαύτην ἀνδραγαθίαν ἐδοκίμησεν ὁποῦ φανερὰ ἐπῆρε, βοηθῶντας, τὴν νίκην ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν τὰς χεῖρας, καὶ τὴν ἔδωσεν εἰς τοὺς ἐδικούς του, καὶ οἱ Τζερκέζοι γυρίζοντες ἐμπῆκαν εὐθὺς μὲ κάποιον Μπιθόην, ἀνδρειωμένον ἄνθρωπον καὶ ταγματάρχην εἰς αὐτοὺς, καὶ πολεμῶντές τον τὸν ἐφόνευσαν, καὶ ἀπέθανεν. Οἱ δὲ στρατιῶταί του πολεμῶντες δυνατὰ νὰ πάρουσι τὸ κορμί του, ὁ Γαζὲλ ἔχωντας πάλιν βαλμένους εἰς τάξιν τοὺς ἀνθρώπους του, ἦλθεν ἐπάνω τους, καὶ ἔκοψε πολλοὺς ἀπὸ ταύτους. Ὅθεν οἱ Γιαννήτζαροι, ὁποῦ ἦσαν εἰς τὸ μέσον, ἀπόμειναν μοναχοὶ καὶ ἔρημοι ἀπὸ τὴν βοήθειαν τῶν καβαλαρέων. πολεμῶντες ὅμως δυνατὰ, ἐφονεύθησαν πολλοὶ ἀπὸ ταύτους, καὶ ἐνικήθησαν, τριγυρισμένοι ὄντες ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ Μουσαφὰ Πασίας μὲ ὅλην τὴν καββάλαν τῆς Ἀνατολῆς ἐπολέμησεν ἀνδρειωμένα, καὶ ἔκλεισεν εἰς τὸ μέσον τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ φουσάτου τῶν Τζερκέζων, τὸ ὁποῖον ἐκυβερνοῦσαν ὁ Γελὶμ Διφθερδάριος, καὶ ὁ Γιαπὰλ Ὀρχομάντης, ἄνδρες λαμπρότατοι, καὶ ἀνδρειωμένοι Αὐθένται, καὶ θαυμαστοὶ πολεμάρχαι. Τοῦτοι ἔπαθαν πρωτήτερα πολλὴν ζημίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τους ἀπὸ τὰ βόλια τῶν Λουμπαρδῶν, ὁποῦ ἔπεφταν ἀπὸ τὸ μέσον τῶν Γιαννιτζάρων, ὁποῦ ἦσαν τριγύρου τοῦ Σελήμ. ὅθεν ὁ Μουσαφὰ Πασίας ἰξεύροντας, πῶς ὁ Γαζὲλ ἐτζάκισε τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς καββάλας τῶν Τουρκῶν, ὁποῦ ἦτον ἀπὸ τὴν Ῥούμελην, ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν Τζερκέζων, καὶ εὑρίσκωντας τούτους συγχισμένους, καὶ διασκορπισμένους, τοὺς ἐπολέμησε δυνατὰ διὰ νὰ ἐκδικηθῇ. ἔκαμε δὲ πολὺν φόνον εἰς αὐτούς. Αὐτὸς δὲ ἔτρεχεν ὧδε κἀκεῖ ἐνδυναμώνωντας τοὺς στρατιώτας του μὲ ἔργα καὶ λόγια, δίδωντας θάῤῥος καὶ τοῦ τάγματος τῆς Ἀνατολῆς νὰ πολεμοῦσι μὲ ἀνδρείαν, διὰ νὰ ἀποκτήσωσι τελείαν τὴν νίκην, ὁποῦ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ χέρι τους εἰς τοὺς κάμπους τοῦ Ἀλεπίου· λέγωντάς τους, ὅτι τώρα εἶναι καιρὸς νὰ φονεύσωμεν τοὺς λοιπούς μας ἐχθρούς, ὁποῦ τότε μᾶς ἔφυγον.

Ὁ δὲ Τουμούτμπεης, ὁ Σουλτάνος τῶν Τζερκέζων, ὁποῦ ἐπολέμει τὸ μέσον τάγμα τῶν Τουρκῶν, σχίζωντας καὶ περνῶντας ἀπὸ τὴν μέσην τῶν ἀλόγων, ἔφθασεν ὅπου ἦσαν οἱ πεζοί. ἔχωντας δὲ εἰς τὸ χέρι ἕνα σπαθὶ, ἐὰν καὶ νὰ ἦτον βαρὺς εἰς τὸ κορμὶ, μὲ ὅλον ἐτοῦτο ἔκαμε πολλὴν αἱματοχυσίαν καὶ φόνον εἰς ταύτους. διότι οἱ Ἀράπιδες τοὺς ἐστενοχωροῦσαν ἀπὸ τὸ ὄπισθεν μέρος, καὶ αὐτὸς ὁ Τουμούτμπεης ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν, καὶ ἔχοντές τους εἰς τὸ μέσον, τοὺς ἔκαμαν τόσον, ὅσον ὁποῦ οἱ μισοὶ ἐπολέμουν ὄπισθεν, καὶ οἱ μισοὶ ἔμπροσθεν, καὶ δὲν ἰξεύρουν ποῦ νὰ γυρίσουσι, καὶ ποίους νὰ ἀντισταθοῦσιν, ἢ

τοὺς

τοὺς ἐμπροσθινοὺς πολεμικοὺς, ἢ τοὺς ὀπισθινούς. Τότε ὁ Σουλτὰν Σελὴμ, βλέποντας τὸ πολὺ κακὸν ὁποῦ ἐγίνετον εἰς τὸ φουσάτον του, ϗ ἔτι ἄλλην βοήθειαν πλέον δὲν εἶχε τὸ στράτευμά του, διὰ τὴν ἐδικήν του, ἔδραμεν ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ ἔστεκε μετὰ μεγάλης ὁρμῆς ϗ βίας, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ὁρμὴν μηδένα ἀπ' ἐκεῖνα τὰ σιδερωμένα ἄλογα τῶν Τζερκέζων δὲν ἐδύνετο νὰ σταθῇ, μηδὲ τινὰς ἀπ' ἐκείνους τοὺς θαυμαστοὺς πολεμιστὰς τῶν Τζερκέζων. διότι ἀπὸ τὰ πολλὰ τουφέκια τῶν Γιαννιτζάρων, ὁποῦ ἔστεκαν ἐκεῖ πρῶτον, ϗ τόπον ὁποῦ ἦλθον μετὰ τοῦ Σελὴμ, τῶν ἔδωσαν μεγάλον φόβον. Ἀλλὰ ϗ τὰ μακρυκόνταρα, τὰ ὁποῖα πολλὰ ὄντα, χαμηλώνοντάς τα οἱ Τοῦρκοι ὅλα μαζωκτὸ, ϗ τρέχοντες ἐμπροσθὰ, ὅποιον εὕρισκον ἐσούβλιζαν, ϗ τὸν ἔρριχναν εἰς τὴν γῆν.

Ἔγινε δὲ οὕτως ὁ πόλεμος μὲ ζημίαν ϗ φόνους πολλοὺς τοῦ ἑνὸς φουσάτου ϗ τοῦ ἄλλου. Ἄρχησε δὲ ἀπὸ τὰς τέσσαρας ὥρας τῆς ἡμέρας, ἕως Ἡλίου βασίλευμα, ϗ μηδεμίας, ἀπ' ὅσους ἐπολεμοῦσαν ἐκεῖ, δὲν ἦτον, ὁποῦ νὰ μὴν ἐπέρασε μεγάλον κίνδυνον τῆς ζωῆς του. Ἀλλὰ ϗ τὰ δύο φουσάτα ποτὲ μὲν ἐνίκα τὸ ἕνα, ποτὲ δὲ τὸ ἄλλο. ϗ πολλαῖς φοραῖς ϗ τὰ δύο ἐνίκησαν εἰς μέρος, ϗ ἐνικήθησαν εἰς μέρος. Διὰ τοῦτο νικῶντες ὁμοῦ ὅλοι ϗ νικώμενοι, περισσότερον ἐξαγριώνοντο, ϗ ὡς θηρία ἀλλήλων ἐπάνω ἐθυμώνοντο. Οἱ μὲν γὰρ Τζερκέζοι ἐθυμώνοντο κατὰ τῶν Τουρκῶν, ὅτι ἦλθον νὰ τοὺς διγάλουσιν ἀπὸ τὸν τόπον τους, ϗ τὴν Αὐθεντίαν τους, οἱ δὲ Τοῦρκοι μὲ θυμὸν ϗ πεῖσμα ἐπολέμουν, ὅτι ἐκτύπησαν ϗ ἐνίκησαν εἰς μέρος τόσαις φοραῖς τοὺς Τζερκέζους, ϗ πάλιν ἐστέκοντο εἰς πόλεμον, ϗ κατὰ κράτος νὰ τοὺς νικήσουσι δὲν ἐδυνόντο, μάλιστα ϗ ἐξ αὐτῶν πολλοὺς ἐφόνευσαν. Διὰ τοῦτο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔγινε μέγας ϗ φοβερὸς ἐκεῖνος ὁ πόλεμος. διότι ἐσπούδαζον νὰ ἐκδικηθοῦν κατ' ἀλλήλων τους. Καὶ μὲ τόσην προθυμίαν ἐπολέμουν ὅλοι, ὥστε ὁποῦ ἔστεργον ϗ ἡ νύκτα ἐκείνη νὰ ἦτον ἡμέρα, διὰ νὰ μὴ παύσῃ ὁ πόλεμος, ἢ τὸ ἕνα φουσάτον νὰ νικήσῃ, ἢ τὸ ἄλλο. πλὴν ὁ πρῶτος ὁποῦ ἔπαυσεν ἦτον ὁ Τουμάνμπεης. ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ φανῇ πῶς ἔπαυσεν ὡς νικημένος, διὰ τοῦτο ἐπρόσαξε νὰ παίξουσι τὰ παιγνίδια, διὰ νὰ παύσουσιν, ὡς Βασιλεὺς ἐξουσιαστικῶς, παρηγορῶντας μὲ τοῦτο τοὺς στρατιώτας του, ϗ οὕτω τοὺς ἐσύναξε πρὸς τοῦ λόγου του. Ὁ ὁποῖος ἂν ϗ νικημένος εἰς μέρος νὰ ἦτον, ὅμως ἔστεκε μὲ μεγαλοψυχίαν ϗ ἀνδρείαν, ἔχων πάντοτε ἐλπίδας, βλέποντας ὅτι πολλάκις ἐνικήθη, ἀλλὰ πάλιν ἐνίκησεν.

Οἱ δὲ Τοῦρκοι ὡς νικηταὶ, παύοντας ὁ πόλεμος, ἐδίωκαν ὅμως τοὺς Τζερκέζους, ἕως ὁποῦ ἦλθον εἰς τὰς τέντας τους, ϗ τὰς ἐπήρασιν ὁμοῦ μὲ τὰς λουμπάρδας τους. αὐτοὶ δὲ ἔφυγον τόσον, ἕως ὁποῦ ἦλθον εἰς τὴν χώραν εἰς τὸ Μισῆρι τὴν νύκτα. Ἔγινεν οὕτως ὁ πόλεμος Γαννουαρίου 22. ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ 1517.

Φεύγοντες δὲ οἱ Τζερκέζοι, ἐπιάσθησαν ἀπὸ ταύτους, ὁ Γίμελ ὁ Δουπεδάειος, ἄρρωστος ἀπὸ πολλαῖς λαβωματίαις, ϗ ὁ Μπιθέονης, τοῦ ὁποίου τὸ

ἄλογον ἐσκοτώθη ἀπὸ ἕνα βόλι τῆς λουμπάρδας, μὲ τὸ ὁποῖον βόλι ἐκόπη καὶ αὐτουνοῦ τὸ γόνατόν του. Τούτους τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ Σελὴμ ἐθανάτωσεν, ἢ διότι δὲν ἰαξ... ἐλπίζοντο νὰ ζήσουσιν, ἢ διὰ νὰ τοὺς κάμῃ θυσίαν, διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρειοτάτου Σινὰμ Πασία, τὸν ὁποῖον πολλὰ ἐλυπήθη καὶ τὸν ἔκλαυσεν. ἐὰν δὲ καὶ νὰ ἐφάνησαν οἱ Τοῦρκοι νικηταὶ, ἀλλ᾽ ὅμως ἀδυνάτησαν πολλὰ, διότι ἐφονεύθησαν πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς, καὶ ὅσοι ἔμειναν, τὸ τέταρτον μέρος ἦτον ἄρρωστοι ἀπὸ ξαίματα καὶ πληγὰς τοῦ πολέμου, καὶ τὰ περισσότερα ἄλογα ἀδυνάτησαν ἀπὸ τὸν πολὺν κόπον τοῦ δρόμου, καὶ τὰ ξέξιμον τοῦ πολέμου. Ἐστάθη γοῦν ὁ Σελὴμ εἰς τὴν Ματαρείαν, εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἡμέρας τέσσαρας, τὸ μὲν ἵνα ἀναπαύσῃ μικρὸν τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ἄλογα. τὸ δὲ, ἵνα μάθῃ καὶ τὴν γνώμην τῶν κατοίκων ἀνθρώπων τοῦ Μισηρίου, ποῖον Βασιλέα στέργουσι καλλήτερα, τὸν Τζερκέζην ὁποῦ τοὺς εἶχε τυραννημένους ὡς σκλάβους, ἢ τὸν Σελὴμ, ὁ ὁποῖος ἔμελλε νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ. διότι δὲν ἤθελε νὰ πάγῃ παρεμπρὸς ἀπερισκέπτως νὰ πολεμήσῃ τοιαύτην μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον χώραν, ὅσον νὰ καταλάβῃ πρῶτον τὰς γνώμας τῶν ἐκεῖσε ἀνθρώπων. Εὑρισκόμενος δὲ εἰς τὴν Ματαρείαν, ἰάτρευε τοὺς ἀρρώστους, ἔθαψε τοὺς ἀποθαμμένους Τούρκους, τοὺς δὲ Τζερκέζους ἄφησεν ἀτάφους νὰ τοὺς φάγουσι τὰ ὄρνεα εἰς ἐκδίκησιν τῶν Τουρκῶν, καὶ εἰς αἰσχύνην τῶν Τζερκέζων.

Ὅπως ἦλθεν ὁ Σουλτὰν Σελὴμ εἰς τὸ Μισῆρι ἔξω, καὶ ἐτσάκισε, καὶ τὸ ἔλαβε, πλὴν μετὰ πολλοῦ κόπου, αἱματοκυλισμένον ἔσωθεν τῶν Τζερκέζων.

Εἰς δὲ τὰ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα δυστυχήματα τοῦ Τουμάτμπεη, ὁποῦ τοῦ ἐσυνέβησαν, ποσῶς δὲν ἐμικροψύχησεν, οὔτε ἐδειλίασεν, ἀλλ᾽ ὅλως διόλου ἐστοχάζετο μὲ τίνα τρόπον πολέμου νὰ διώξῃ τοὺς ἐχθρούς του. Ὁ μὲν οὖν Σελὴμ ἦλθεν ἀπογυρίζοντας τὸ βουνὸν τοῦ Μισηρίου, καὶ ἐτσάκωσεν ἀνάμεσα τὸ παλαιὸν Μισῆρι καὶ τὸν Μπουλάκον, διὰ νὰ ἔχῃ σιμά του τὸ νερὸν τοῦ ποταμοῦ. Ὁ δὲ Τουμάτμπεης ἐτσάκωσε καὶ αὐτὸς ἀπ᾽ ἔξω ἀπὸ τὴν χώραν, πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ. Ἁρμάτωσε δὲ ἀκόμι σκλάβους μαύρους ὀκτὼ χιλιάδας, τοὺς ὁποίους ποτὲ δὲν ἁρμάτωσαν οἱ Τζερκέζοι εἰς πόλεμον, φοβούμενοι νὰ μὴ τοὺς κάμουσιν ἐπιβουλὴν, ὡς ἔκαμαν καὶ αὐτοὶ παλαιόθεν εἰς τοὺς Αὐθέντας τους. Ἄνοιξε τὴν παλαιὰν Ἁρματοθήκην, καὶ ἁρμάτωσε καὶ τοὺς δουλοπίδες τῶν Τζερκέζων, πρᾶγμα καὶ τοῦτο ἀσυνήθιστον εἰς αὐτούς. Ἀκόμι καὶ ὅσους σκλάβους ἐδικούς του εἶχεν αὐτὸς, καὶ ἄλλους Ἀράπιδες κατοίκους, καὶ Ἑβραίους, καὶ οὕτως ἡτοίμασε δύναμιν μεγαλήτερην, παρὰ τὴν πρώτην. Μὲ τοῦτο ὅλον ἔβλεπε τὰ πράγματα δύσκολα. διότι ὅσον καὶ ἂν αὔξησε τὸ φουσσάτον του, πάλιν ὀλιγώτερον ἦτον ἀπὸ τῶν Τουρκῶν. ἔχασε δὲ καὶ πολλοὺς δυνατοὺς καὶ ἀνδρείους πολεμιστὰς καὶ Ἄρχοντας ἐπιτηδείους εἰς κυβέρνησιν καὶ τάξιν στρατιω-

τιμήν. Ἀκόμι ἔβλεπε πῶς ἔχασε καὶ τὰς Λουμπάρδας του, τὰς ὁποίας οἱ Τοῦρκοι τοῦ ἐπῆρασι. διὰ τοῦτο ἐσυμβουλεύθη, ὄχι μὲ ἀνδρείαν, ἀλλὰ μὲ τέχνην πολεμικήν, νὰ κλέψῃ τὴν νίκην. Καὶ δὴ ἠπιμάθη τὴν νύκτα ἔξαφνα νὰ πέσῃ ἐπάνω εἰς τοὺς Τούρκους, νὰ βάλῃ φωτίαν εἰς ταῖς τένταις τους, νὰ τοὺς θορυβήσῃ μὲ τοῦτο, καὶ εἰς τὸν θόρυβον ἐκεῖνον αὐτὸς νὰ πολεμᾷ νὰ κόπτῃ, καὶ νὰ φονεύῃ. καὶ ἦτον ἡ βουλὴ καὶ ἡ τέχνη αὐτὴ θαυμαστή. καὶ ἂν ἤθελε τελειωθῇ, ἤτοιε μεγάλη βλάβη τῶν Τουρκῶν, καὶ ὄφελος καὶ γλυτωμὸς τῶν Τζερκέζων. Τοῦτο δὲ ἐβουλεύθη νὰ κάμῃ ὅπως ἀπὸ δύο αἰτίας κινούμενος. τὸ μὲν διὰ συντομώτερον, πρὸ τοῦ οἱ Τοῦρκοι νὰ μάθουσι τὴν ὀλίγην του δύναμιν, καὶ νὰ μὴν ἀρχήσουσι καὶ οἱ Μισηνιῶται νὰ τὸν καταφρονοῦσι ὡς δυστυχισμένον καὶ τεταπεινωμένον. διότι οἱ Μισηνιῶται πάντοτε ἐπεθυμοῦσιν τὸ κακὸν τῶν Τζερκέζων, διὰ νὰ ἐλευθερωθοῦσιν ἀπὸ τούτους. Τὸ δὲ, ὅτι ἂν πέσῃ εἰς τοὺς Τούρκους νύκτα, καὶ ἔξαφνα, δὲν θέλουσιν ἔχει καιρὸν νὰ ῥήξουσι Λουμπάρδας ἐπάνω του, ὡς καὶ πρότερον, νὰ τοῦ κάμουσι βλάβην.

Ἀλλ᾽ ὅμως ἡ Τύχη, ὁποῦ πάντοτε ἐβοήθει τὸν Σελήμ, καὶ τοὺς Τζερκέζους ἐδίωκεν εἰς κακὸν, δὲν ἄφησε νὰ τελειωθῇ ἡ τοιαύτη βουλή. διότι προλαβὼν τὸ ἔμαθεν ὁ Σελήμ. ὅτι πολλοὶ ἀπὸ τὸ φουσάτον τῶν Τζερκέζων βλέποντάς τους σχεδὸν νικημένους, ἔφυγαν ἀπὸ τούτους, καὶ ἐπρόστρεχαν εἰς τὸν Σελήμ. καὶ οὕτω τοῦ ἐφανέρωσαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν Τζερκέζων πῶς εἶναι ὀλίγοι, (ὁποῦ καὶ Ἑβραίους ἁρμάτωσαν) καὶ τὴν βουλὴν ταύτην, ὁποῦ ἐβουλεύθησαν νὰ κάμουσι τὴν νύκτα. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Σελήμ, ἐπρόσταξε τὴν νύκτα ἐκείνην νὰ στέκουσι τὸ γύρον ἀπὸ τὸ φουσάτον βίγλαις πολλαῖς, ἀνάπτοντες καὶ φωτίαις νὰ ἔχουν καὶ ταῖς Λουμπάρδαις ἑτοίμαις. Μὴν ἰξεύροντας γοῦν ὁ Τουμοῦτμπεης, πῶς ὁ Σελὴμ ἔμαθε τὸ πρᾶγμα, ἤρχετο μὲ μεγάλην προθυμίαν τὴν νύκτα νὰ πέσῃ ἐπάνω εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ ἤθελε γένῃ ἀφοντίτες ὁ ὕστερός του χαλασμὸς, ἐὰν αἱ βίγλαις, ὁποῦ ἔστειλεν ἔμπροσθεν, δὲν ἤθελαν στραφῇ εὐθὺς νὰ τοῦ εἰποῦσι, πῶς οἱ Τοῦρκοι τὸ ἐγνοίκησαν, καὶ στέκονται ἕτοιμοι μὲ φωτίαις πολλαῖς. διότι καθὼς ὑπήγαιναν, ἔπεφταν ἐπάνω εἰς ταῖς λουμπάρδαις, τὰς ὁποίας ῥίχνοντας οἱ Τοῦρκοι, ὀλίγοι ἀπὸ τούτους ἤθελαν γλυτώσει. ὅθεν ἐστράφη ὀπίσω ἄπρακτος. Ἀποτυχὼν οὖν τοῦ τοιούτου σκοποῦ, τὸν ἐσυμβούλευσαν οἱ Τζερκέζοι νὰ σέβῃ μέσα εἰς τὴν χώραν νὰ τὴν φυλάττῃ, ἵνα μὴ νικηθῶσιν ἔξω, ὡς καὶ πρότερον, καὶ τότε ὁ Σελὴμ ἀκωλύτως θέλει σέβῃ νὰ τὴν κυριεύσῃ. Ἔλεγον δὲ καὶ πρᾶγμα ἄξιον τιμῆς καὶ ἀνδρείας τους. ὅτι ἐπειδὴ ἡμεῖς πολεμοῦμεν διὰ τὰ ὀσπήτιά μας, καὶ γυναῖκας, καὶ παιδία μας, ἵνα μὴ γενώμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ σκλάβοι, ἂς ἔλθῃ καθ᾽ ἕνας εἰς τὸ ὀσπήτιόν του νὰ τὸ φυλάττῃ, καὶ πολεμῶντας νὰ ἀποθάνῃ μαζὶ με τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία του μέσα εἰς τὸ ὀσπήτιόν του. Ὅθεν ἐσέβησαν ὅλοι μέσα εἰς τὴν χώραν. καὶ οἱ μὲν στρατιῶται ὑπήγαιναν, καὶ καθ᾽ ἕνας ἡτοίμαζεν εἰς τὸ ὀσπήτιόν του τόπον νὰ πολεμῇ, παρακαλοῦντες ὁμοῦ καὶ τὸν κοινὸν λαὸν ὅ-

λον, τὸν γείτονά του καθ' ἕνας νὰ πολεμῇ διὰ τὴν ζωήν του, καὶ διὰ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ παιδία του. Λέγοντές τους, ὅτι ἡμεῖς οἱ στρατιῶται δὲν θέλομεν παραδοθῇ ποτὲ εἰς τὰς χεῖρας τοιούτου μας ἐχθροῦ, ἀλλὰ θέλομεν πολεμήσει ὅσον νὰ ἀποθάνωμεν. καὶ ἂν ὁ Σελὴμ τοιουτοτρόπως μὲ πόλεμον θέλει πάρει ἐπάνω μας τὴν χώραν, μηδένας ἀπὸ τὸν φόνον δὲν θέλει γλυτώσει. διὰ τοῦτο καθ' ἕνας ἂς πολεμῇ μὲ ἀνδρείαν, βοηθῶντας ἕνας τὸν ἄλλον μας, νὰ γλυτώσωμεν καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν φαμελίαν μας, καὶ μὴ λογιάσῃ πῶς τινὰς θέλει γλυτώσει, ἢ σκλάβος, ἢ ἐλεύθερος. Ταῦτα μὲν ἔλεγον οἱ Τζερκέζοι, παρακινοῦντες εἰς πόλεμον τοὺς κατοίκους Μισηριώτας, τοὺς ὁποίους εἶχασι πάντοτε ὡσὰν σκλάβους. Ὅθεν ὅλος ὁ κοινὸς λαὸς ἐμοιράσθη εἰς δύω γνώμας. οἱ μὲν πλούσιοι πραγματευταὶ ἐπολέμουν βοηθοῦντες τῶν Τζερκέζων, στοχαζόμενοι καλῶς ὅτι ἐὰν νικήσῃ ὁ Σελὴμ μὲ πόλεμον νὰ λάβῃ τὴν χώραν, ὅλος ὁ πλοῦτός τους καὶ αἱ πραγματεῖαί τους. διαρπάζονται ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὅταν σέβουσι μέσα μὲ θυμόν. οἱ δὲ πτωχοὶ καὶ πλέον ταλαιπωρημένοι ὑπὸ τῆς τυραννίδος τῶν Τζερκέζων ἔκαμαν ὅλον τὸ ἐναντίον. ὄχι μόνον δὲν ἐπολεμοῦσαν, ἀλλὰ κλεισμένοι ὄντες εἰς τὰ ὁσπήτιά τους ἐχαίροντο, καὶ ἐπαρακαλοῦσαν νὰ νικήσουσιν οἱ Τοῦρκοι, διὰ νὰ τοὺς ξεσκλαβώσουσιν ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους, (ὁποῦ τοὺς εἶχασι σκλάβους χρόνους τριακοσίους) καὶ νὰ ἴδουσι τὴν ἡμέραν τῆς ἐλευθερίας τους.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ὁ Τουμούτμπεης, τρέχωντας ἔνθεν κἀκεῖθεν μὲ κόπον πολὺν καὶ ἱδρῶτα, ἐνεδυνάμωνε τὴν χώραν ὅλην, βάλλωντας φύλακας καὶ προεστοὺς εἰς κάθε πάγμα καὶ τόπον, νὰ φυλάττουσιν ἄλλοι τὰς πόρτας κλεισμένας καλά, ἄλλοι τὰ τειχία, καὶ ἄλλοι τὰ παζάρια, καὶ τὰς μεγάλας ῥούγας. Καὶ ταῦτα ὅλα καὶ ἄλλα πολεμικὰ πράγματα ἐπρόσταζε καὶ ἐγίνοντο, στέκωντας αὐτὸς πάντοτε μὲ καλὴν καρδίαν, καὶ μὲ χαροποιὸν πρόσωπον, ὁμιλῶντας μὲ ὅλους γλυκά, ἥμερα, καὶ σπλαγχνικὰ λόγια, καὶ ὡς παιδία καὶ ἀδελφοὺς τοὺς ὠνόμαζε, λέγωντάς τους, ὅτι δὲν θέλουσι παραδοθῇ ποτὲ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν τους, ἐὰν μὲ προθυμίαν καὶ ὁμόνοιαν θέλουσι πολεμήσῃ. Ἀκόμι καὶ οἱ Τζερκέζοι, ἐπειδὴ εἰς τοιοῦτον καιρὸν καὶ πολλοὶ ἀνδρεῖοι γίνονται ἀμελεῖς ὑπὸ τοῦ φόβου, διὰ τοῦτο καθ' ἕνας μὲ λόγια ἐνεδυνάμωνεν ὅποιον ἤθελεν ἀπαντήσῃ ἀπὸ τοὺς συντρόφους του. καὶ οὕτως ἕνας τὸν ἄλλον ἐπρόσταζε νὰ κάμῃ ὅτι δύναται, καὶ ὅτι ἰξεύρει, νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἐχθρὸν νὰ μὴν ἐσέβῃ εἰς τὴν χώραν. Ὅθεν οἱ μὲν ἔσκαπτον καὶ ἔκαμνον χαντάκια βαθέα εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τὰς πράγματα, ἄλλοι δὲ ἔσυρναν ξύλα μεγάλα καὶ μακρά, καὶ ἔκλειον τὰς ῥούγας, ἐὰν οἱ Τοῦρκοι σέβουσι μέσα, νὰ μὴν ἔχουσι τόπον νὰ τρέχουσι μὲ τὰ ἄλογα, καὶ ἄλλοι πάλιν εἰς κάποιαις ῥούγαις σκοτειναῖς ἔκαναν λάκκους, καὶ μέσα εἰς αὐτοὺς ἔμπηγαν ξύλα ὀρθὰ σουβλερά, νὰ πέφτουσι μέσα οἱ Τοῦρκοι τρέχοντες νὰ σκοτώνουνται. Ὅπου δὲ ἦσαν δρό-

μοι καὶ ῥύγαις ςεναῖς, ἀρμάτωναν ἀπὸ πανω τὰ παραθύρια μὲ πέξαις, μὲ ξύλα, μὲ τυφέκια, νὰ πολεμοῦσιν ἀπ᾽ ἐκεῖ τοὺς ἐχθρούς τους. Τοῦτα ὅλα ἐγίνοντο τόσον γοργὰ, ὁποῦ παρ᾽ ὀλίγον δὲν ἔφθασεν ὁ λόγος τὸ ἔργον. διότι μηδεμίας ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους δὲν ἔςεκε χωρὶς ἔργον. ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ μεγάλοι Ἄρχοντες καὶ Ἐξουσιασταὶ ἔςεκαν κορνιακτισμένοι, ἔχοντες εἰς τὸ χέρι καθ᾽ ἕνας, ἢ τζαπὶ, ἢ πτυάριον. Εἶχε, καὶ ἔχει αὕτη ἡ χώρα τοῦ Μισιρίου πολλαῖς ῥύγαις, ὁποῦ ἔρχονται ἀπ᾽ ἔξω, ἀλλὰ χωρισὰ εἶχε μίαν ῥύγαν μεγάλην, ἡ ὁποία ἄρχιζεν ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν πόρταν, καὶ σχίζωντας τὴν χώραν εἰς τὸ μέσον, ἔφθανεν εἰς τὸ Κάςελι, τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν Ἀράβων Καλά. Αἱ δὲ ἄλλαι ῥύγαι εἶναι ςεναὶ καὶ γυριςαὶ, ἀπὸ ταῖς ὁποίας μὲ δυσκολίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ σύρῃ λουμπάρδαις, μήτε νὰ βάλλῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τάξιν πολεμικήν. Ὅθεν ἐσυνάξε τὴν περισσότερην δύναμιν, καὶ τὴν ἔςησεν εἰς αὐτὴν τὴν μεγάλην ῥύγαν, ἠξεύρωντας, ὅτι ἂν ἐσέβουσιν οἱ Τοῦρκοι μέσα, δὲν θέλουσι σέβῃ ἀπὸ ἄλλον δρόμον, εἰμήπως ἀπ᾽ ἐκεῖνον. Κατὰ δὲ τὸ μέρος τοῦ Καςελίου ἔβαλε νὰ ςέκουσι πολλοὶ ἄνθρωποι ἀρματωμένοι, νὰ εἶναι ἕτοιμοι νὰ δράμουσιν εὐθὺς νὰ ἐμποδίσουσιν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου οἱ Τοῦρκοι ἤθελαν ἐσέβῃ. διότι ἔχωντας αὕτη ἡ χώρα πολλὴν περιοχὴν, δὲν ἐδύνετο μὲ τόσον ὀλίγους ἀνθρώπους νὰ φυλάξῃ ὅλα της τὰ τειχία πανταχόθεν.

Ὁ δὲ Σελὴμ, ἀφ᾽ οὗ ἔμαθεν, ὅτι ὁ Τουμάτμπεης μὲ τοὺς Τζερκέζους ἐσέβη καὶ ἐκλείσθη μέσα εἰς τὴν χώραν, ἑτοιμαζόμενοι ἀπ᾽ ἐκεῖ νὰ πολεμοῦσι, καὶ ὅτι σκοπὸν δὲν ἔχουσι νὰ παραδοθοῦσιν, ἵνα γλυτώσωσι τὴν ζωὴν, ἀλλὰ νὰ πολεμοῦσιν ἕσον νὰ ἀποθάνουσιν, ἐσύκωσε καὶ αὐτὸς ἐκεῖθεν τὸ φουσάτον, καὶ τὸ ἤφερε κοιτὰ εἰς τὴν χώραν. Ἄρχησε δὲ καὶ ἔλεγε πρὸς τὸ φουσάτον του τοιαῦτα λόγια. Ἠξεύρετε καλὰ, ὦ ςρατιῶταί μου, πῶς τοῦτε τοῦ πολέμου ἡ νίκη πολλαῖς φοραῖς ἦλθεν εἰς τὸ χέρι μας, καὶ πάλιν μας ἔφυγεν. ἀλλὰ τώρα, σὺν Θεῷ βοηθῷ, ἐλπίζω νὰ τὴν πάρωμεν τελείως, καὶ νὰ φονεύσωμεν τούτους τοὺς πεισματάρους ἐχθροὺς, οἱ ὁποῖοι καθ᾽ ἑκάςην ἡμέραν ὀλιγοςεύουσι φονευόμενοι, καὶ ποσῶς νὰ παραδοθοῦσι δὲν θέλουσι. Καὶ ἐὰν οἱ κόποι σας νὰ εἶναι πολλοὶ, ἀλλὰ σήμερον πρέπει νὰ κοπιάσετε περισσότερον. διότι σήμερον θέλετε λάβῃ ὅλοι σας τὴν πληρωμήν. διότι ὁ πλοῦτος ὅλος τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τῶν Τζερκέζων, θέλει γένῃ εἰς διαρπαγὴν ἀπὸ τὰ ἐδικά σας χέρια. διότι αὐτοὶ, ὁποῦ ἀπάμειναν, εἶναι ὀλίγοι, καὶ ἄλλο δὲν τοὺς καρτερεῖ, παρὰ ὁ θάνατος. ἀκόμι ἔχουσιν ὁμοῦ καὶ ὅλους τοὺς Αἰγυπτίους ἐχθρούς τους. διότι τοὺς εἶχασι σκλάβους πόσον καιρόν. Ἀλλ᾽ ὅμως, ἐὰν καὶ νὰ εἶναι ὀλίγοι οἱ Τζερκέζοι, καὶ δυςυχισμένοι πολλὰ, ἐσεῖς δὲν πρέπει νὰ πολεμήσετε χωρὶς ἀνδρείαν καὶ προθυμίαν, διότι ὅλοι οἱ καλλήτεροι, καὶ Τεχνῖται τοῦ πολέμου ἀπάμειναν. ἔχουσι δὲ καὶ ἄρματα περισσά. καὶ τὸ μεγαλήτερον ὁποῦ τοὺς βοηθᾷ ὁ τόπος νὰ πολεμοῦσι δυνατὰ, ἐπειδὴ αὐτοὶ εἶναι ἀπὸ μέσα,

σα, καὶ ἡμεῖς ἀπ' ἔξω. Τοιαῦτα λόγια ἀκούσαντες ὅλοι ἀπὸ τὸν Βασιλέα, ἐγίνηκαν προθυμότεροι, παρὰ ἄλλην φοράν. ὅθεν ἔστεκαν νὰ ἰδοῦσι σιμάδι, καὶ τότε νὰ πηδήσουσιν ἐπάνω εἰς τὰ τειχία. Ἐσέβησαν δὲ ἀπὸ τὴν πόρταν λεγομένην Μπασουέλαν, καὶ εὐθὺς ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ἔστειλεν ὅλην τὴν καββάλαν νὰ σέβουσιν ἀπὸ πολλοὺς τόπους, οἱ δὲ Γιαννήτζαροι νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὴν μεγάλην ῥοῦγαν. Ἀπάντεναν λοιπὸν οἱ καβαλάροι Τοῦρκοι μὲ τοὺς καβαλαρέους Τζερκέζους μέσα εἰς τόπους στενοὺς τῆς χώρας, καὶ ἔκαναν πόλεμον ξομερόν, ὅπου εὑρίσκοντο. Οἱ δὲ Ἀζάπιδες σύροντες ταῖς λουμπάρδαις μικραῖς καὶ μεγάλαις, ὅπου εὕρισκαν Τζερκέζους μαζωμένους νὰ στέκουνται διὰ φύλαξιν, ἢ εἰς παζάρι, ἢ εἰς Ῥοῦγαν, ἢ τειχίου μέρος, εὐθὺς ῥίχνοντες ταῖς λουμπάρδαις, τοὺς ἐδίωχναν ἀπ' ἐκεῖ, καὶ ἀπέμεναν οἱ τόποι ἔρημοι. καὶ τοῦτο ἔδιδε τῶν Τουρκῶν μεγάλην βοήθειαν. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ Τοῦρκοι ἔφθαναν εἰς τοὺς τόπους, ὁποῦ εἶχασι μὲ τὰ μακρὰ ξύλα κλεισμέναις ταῖς ῥούγαις, ἐμποδίζοντο ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους, καὶ ἔκαναν ἐκεῖ πολλοὺς φόνους καὶ αἱματοχυσίας, ἕνα μέρος μὲ τὸ ἄλλο. διότι οἱ Τοῦρκοι τρέχοντες, καὶ βιαζόμενοι οἱ ἐμπρόσθιοι ἀπὸ τοὺς ὄπισθεν, ἔπιπτον μέσα εἰς τοὺς σκοτεινοὺς λάκκους, ὅπου ἦσαν στημένα τὰ σουβλερὰ ξύλα, καὶ ἢ ἐσουτρίβοντο, ἢ ἐσουβλίζοντο, καὶ οὕτως ἐσκοτώνοντο πολλοί. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες πολλαὶ καὶ παιδία ἀπὸ τὰ σπήτια καὶ ἀπὸ τὰ παράθυρα ἔρριχναν εἰς τοὺς Τούρκους πέτραις καὶ ξύλα, καὶ ἐφόνευον πολλούς. Ἐκ τοῦ ἐναντίου οἱ Τοῦρκοι ὅσους ἔβλεπον ὑψηλὰ τοὺς ἐσκότωναν μὲ τὰ τουφέκια. οἱ δὲ κάτοικοι καὶ ὁ κοινὸς λαός, ἔχοντες ὡς ἐχθροὺς καὶ τοὺς Τζερκέζους καὶ τοὺς Τούρκους, διότι ἤξευραν ὅτι, ἐὰν ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους ξεσκλαβωθοῦσι, μέλλει πάλιν νὰ εἶναι σκλάβοι εἰς τοὺς Τούρκους, ἔκαναν πρᾶγμα ἐχθρῶδες καὶ εἰς τὰ δύο μέρη, Τούρκους καὶ Τζερκέζους. διότι ἐσοχάζοντο εἰς ταῖς ῥούγαις, ὅπου ἐσυναπαντοῦντο καὶ ἐπολέμουν, καὶ ὁποῖον μέρος ἐνίκα τὸ ἄλλο, ἐκείνου τοῦ μέρους ἐβοήθουν καὶ αὐτοί, διὰ νὰ δείξουσι πίστιν καὶ ἀγάπην, νὰ τοὺς χρεωστοῦσιν ὕστερον τὴν χάριν. Ἦτον δὲ ὁ πόλεμος εἰς διάφορα μέρη τῆς χώρας, καὶ εἰς πολλοὺς τόπους, διότι ἴσα καὶ τὰ δύο φουσάτα διεσπάρησαν, συντροφίαις, συντροφίαις, εἰς ὅλην τὴν χώραν· καὶ ὅπου ἐσυναπαντοῦντο, ἐκτυποῦσαν πόλεμον, καὶ πολλάκις διώκοντες τινὲς τοὺς ἐχθρούς τους, ἄλλοι πάλιν αὐτοὺς ἐδίωκον κατόπι, καὶ γυρίζοντες οἱ ἐμπρόσθιοι, τοὺς ἔβαναν εἰς τὸ μέσον καὶ τοὺς ἐφόνευον. Ἐγίνετο δὲ πολλὴ αἱματοχυσία καὶ εἰς τὸ ἕνα μέρος καὶ εἰς τὸ ἄλλο, καὶ τόσον, ὥστε ὁποῦ πολὺν καιρὸν τοιαύτη αἱματοχυσία δὲν ἐγένετο, μήτε ἄλλος τοιοῦτος πόλεμος. Ἀλλὰ μήτε αὐτοὶ οἱ Τοῦρκοι, καὶ οἱ Τζερκέζοι δὲν ἐπολέμησαν δυνατώτερα καὶ ἀξιώτερα, ὥσαν εἰς ἐκεῖνον τὸν ὕστερον πόλεμον. διότι δὲν ἐπολεμοῦσαν πλέον διὰ νίκην ἁπλῶς, ἀλλὰ ἢ διὰ ζωήν, ἢ διὰ θάνατον. μήτε ἐπολέμουν διὰ μερικὴν χώραν, ἢ τόπον ἄλλον, ἀλλὰ διὰ Βασιλείαν ὁλόκληρον. τοῦ ὁποίου πολέμου δὲν ἦτον νὰ γένῃ ἄλλο τέλος, παρὰ νὰ φονευθῇ ὁ ἕνας Βασιλεὺς ἀπὸ τοὺς δύο.

Τοῦτο

Τοῦτο δὲ ἄλλως οὐκ ἐνδέχετο γένέσθαι, παρὰ νὰ νικηθῇ κατὰ κράτος τὸ ἕνα φουσάτον. ὅθεν ἔβλεπε τινὰς πρᾶγμα φοβερὸν καὶ τρομερὸν, ὅτι αἱ ῥούγαις ὅλαις ἦσαν γεμάταις κορμία ἀνθρώπων ἐπάνω εἰς τὸ ἕνα ἄλλο κειτάμενον, κυλισμένα εἰς τὰ αἵματα, καὶ μαῦρα ἀπὸ τὸν κονιορτόν. Ο' ἀέρας ἐσκοτείνιασε, τὸ μὲν ἀπὸ τὸν κονιορτὸν. τὸ δὲ, ἀπὸ τὸν πολὺν καπνὸν τῶν τουφεκίων καὶ τῶν λουμπαρδῶν. Αἱ σαΐταις ἔκαμαν νέφος εἰς τὸν Οὐρανὸν ἀπὸ τοὺς κτύπους τῶν λουμπαρδῶν. ἡ γῆ ἔτρεμε, καὶ ἀπὸ τοῦτο πολλὰ ὀσπήτια ἄνω κάτω ἐγίνοντο, καὶ ἦτον μέγα κακόν. Ε'κράτησε δὲ ὁ τοιοῦτος φοβερὸς πόλεμος δύο ἡμερονύκτια, μὴν ἠξεύροντας παντελῶς τὰ δύο φουσάτα, ποῖον ἀπὸ τὰ δύο νὰ εὑρίσκεται καλλήτερα, μήτε τινὰς ἤξευρεν, οἱ λοιποί του σύντροφοι πῶς, καὶ ποῦ εὑρίσκονται, ἢ ζῶντες εἶναι, ἢ ἀπεθαμμένοι. Πλὴν οἱ Τζερκέζοι, ὄντες ὀλιγώτεροι, πολεμοῦμενοι δυνατὰ, καὶ ἔχοντες κόπον περισσότερον, δὲν ἐδυνόντο πλέον νὰ ὑποφέρουσι κόπον, πεῖναν, δίψαν, καὶ ἀγρυπνίαν δύο ἡμερονυκτίων. διὰ τοῦτο κατ' ὀλίγον ὀλίγον ἄφιναν τοὺς τόπους ὁποῦ ἐφύλαγον, καὶ ἤρχοντο παραμέσα εἰς τόπους τῆς χώρας στενοὺς, καὶ ἐκρύβοντο. Τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ βλέποντες νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὸν ὕστερον κίνδυνον τῆς ζωῆς τους καὶ τῶν πραγμάτων τους, (πρᾶγμα τοῦτο ὁποῦ κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ μαζώξῃ ὅλαις του ταῖς δυνάμεις;) ἐμαζώχθησαν καὶ αὐτοὶ, καὶ ἐκαινούργωσαν πάλιν τὸν πόλεμον. καὶ τόσον, ὅσον ὁποῦ ἐδίωξαν τοὺς Τούρκους ἀπ' ἐκεῖ, ὅπου ἦσαν ἐμπροσθὰ, καὶ ἦλθον πολλὰ ὀπίσω, πέρνοντάς τους καὶ μερικαῖς λουμπάρδαις μικραῖς. Εἰς τοῦτο λέγουσι, πῶς ὁ Σελὴμ νὰ ἐθυμώθη πολλὰ, διότι δὲν ἤλπιζε πλέαν νὰ σταθοῦσιν οἱ Τζερκέζοι εἰς πόλεμον, ἀλλὰ νὰ εἶναι κατὰ κράτος νικημένοι. Ε'θυμώθη δὲ περισσότερον εἰς τοὺς Μισηριώτας, παρὰ εἰς τοὺς Τζερκέζους. διότι τοὺς ἔβλεπε καὶ ἐπολέμουν καὶ αὐτοὶ ἀπὸ ὑψηλά. Α'φ' οὗ δὲ εἶδεν ὁποῦ, ὡς καὶ μία γυναῖκα, ἐμπροσθὰ εἰς τὰ ὀμμάτιά του ἔρριξεν ἀπὸ ἕνα παράθυρον μίαν πέτραν, καὶ ἐκτύπησε τὸν Γιονοὺς Πασίαν εἰς τὸ κεφάλι, κάνωντάς του μίαν πληγὴν μεγάλην, τότε πλέον δὲν ἐδύνετο νὰ κρατήσῃ τὸν θυμὸν, ὅθεν ἐπρόσταξε νὰ βάλλουσι φωτίαν νὰ καίουσι τὰ ὀσπήτια. Α'ρχίζοντας λοιπὸν τὰ ὀσπήτια νὰ καίωνται, ἠκούοντο ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ αὐτὰ ὀσπήτια βοαὶ, καὶ φωναὶ, θρῆνος, κλαυθμὸς, καὶ μέγας ὀδυρμός. Α'λλ' ὅμως ἄρχησαν καὶ οἱ Τοῦρκοι νὰ ἀχαμνίζουσι τρεῖς ἡμέραις πολεμῶντες, καὶ ἀγρυπνοῦντες καὶ τὰς νύκτας. ἐκαρτέρουν δὲ καθ' ὥραν νὰ παίξουσι τὰ παιγνίδια νὰ παύσῃ ὁ πόλεμος.

Ο'θεν ὁ Μουσταφᾶ Πασίας, αἰσθανόμενος μὲ τὸ πρᾶγμα του, ἐστενοχώρησε τόσον τοὺς Τζερκέζους, ὅσον τοὺς ἔκαμε καὶ ἐγύρευαν νὰ φύγουσι. διότι ἔχωντας μαζί του μερικοὺς Μισηριώτας, καὶ κάποιους Τζερκέζους, φυγάτους ἀπὸ τοὺς συντρόφους τους, καὶ προσκυνημένους εἰς τοὺς Τούρκους, τὸν ὡδήγησαν, καὶ τὸν ἦφεραν εἰς ἕνα παζάρι πλατὺ, καὶ καμπόσον παράμερον. Εἰς τὸ ὁποῖον εἶχασιν οἱ πρόεσοι τῶν Τζερκέζων ὅλοι σιμμένα καθ' ἕνας τὸ ἄλογόν του ἕτοιμον,

ἀφ' οὗ ἔλθουσιν εἰς καιρὸν φευγατίου, νὰ καβαλικεύσουσι νὰ φύγουσιν, νὰ εὕγουσιν ἔξω ἀπὸ τὸ Μισῆρι, νὰ φυλαχθοῦσιν εἰς τόπους, ὅπου προτήτερον εἶχασιν ἡτοιμασμένους. Ταῦτα τὰ ἄλογα ηὑρίσκωντας ὁ Μουσταφὰ Πασίας μὲ ὀλίγους δουλευτάδες τῶν Τζερκέζων, ὅπου τὰ ἐφύλαγαν, διώχνωντάς τους, τὰ ἐπῆρεν ὅλα ἀπ' ἐκεῖ. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἔκαμε τοὺς Τζερκέζους νὰ ἀπελπιθοῦσι παντάπασιν. ὅθεν μὴ ἔχοντες πλέον ἄλλην καμίαν βοήθειαν, μήτε πρὸς πόλεμον, μήτε πρὸς φυγὴν, ὡμολόγησαν ἑαυτοὺς νικημένους. ὅμως ἔφυγαν πολλοὶ μὲ τὸν Τουμοὺτμπεην, ὅσοι εἶχον ἄλογα δυνατά. φθάνοντας δὲ εἰς τὸ ποτάμι, ἐσέβησαν εἰς τὰ Τζηρίμια, καὶ ἐπέρασαν τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦλθαν εἰς τὸ Σαΐτ. καί τινες ἄλλοι, ὡς χίλιοι πεντακόσιοι, ἀνδρεῖοι καὶ καλοὶ καβαλλάριοι, ἔφυγον καὶ ἐσέβησαν εἰς μίαν Τζουμαγίαν, ἡ ὁποία λέγουσιν, ὅτι ἦτον παλαιόθεν Εἰδωλεῖον τῶν Ἑλλήνων πολλὰ μεγάλον καὶ δυνατόν. καὶ ἐκεῖ στεκάμενοι ἐπολέμουν, ὡσὰν ἀπὸ ἕνα δυνατὸν Κάστρον, μὴ θέλοντες ποσῶς νὰ παραδοθοῦσιν, εἰμήπου νὰ τοὺς δώσουσιν οἱ Τοῦρκοι πίστιν ἀγάπης νὰ μὴ τοὺς κόψουσι, καὶ τότε νὰ παραδοθοῦσιν. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὕστερον μεθ' ἡμέρας τινὰς ταλαιπωρηθέντες ἀπὸ κόπον, καὶ δίψαν, καὶ πεῖναν, καὶ ἀπὸ τὰς πολλὰς λαβωματίας, ἐπαραδόθησαν εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν τους, ἄκοντες καὶ μὴ βουλόμενοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τινὰς ἔκοψαν οἱ Τοῦρκοι εἰσεβαίνοντες εἰς αὐτοὺς θυμωμένοι, μὴν ἠξεύρωντας τὸ πρᾶγμα ὁ Βασιλεύς, τοὺς δὲ λοιποὺς ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ὅπως ὁ Σελὴμ νικήσας, ἔλαβε τὸ Μισῆρι. καὶ περὶ τῶν ὅσα γεγόνασιν, ἀφ' οὗ τὸ ἔλαβεν. ἐν ᾧ καὶ ὅπως ὁ Γαζὲλ ἐπροσκύνησεν.

ΑΝαδειχθεὶς οὖν ὁ Σελὴμ νικητὴς τοῦ δυνατοῦ καὶ μεγάλου ἐκείνου πολέμου, καὶ παραλαβὼν τελείως ἐκείνην τὴν παλαιὰν καὶ μεγάλην Βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου, ἄρχησεν εὐθὺς νὰ ἐπιμελεῖται τῆς χώρας ἐκείνης, ὡς οἰκοκύρης ταύτης. Εὐθὺς μὲν οὖν ἐπρόσταξε νὰ σβύσουσι τὴν φωτίαν ἀπὸ τὴν χώραν. ἔπειτα ἐδιαλάλησεν, εἴτις ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους εἰς δώδεκα ὥραις ἤθελε φανῆ εἰς τὸν Βασιλέα νὰ τὸν προσκυνήσῃ, νὰ εἶναι γλυτωμένη ἡ ζωή του. ἐὰν δὲ καὶ εὑρεθῇ ὕστερον, νὰ θανατώνεται ἀπροφασίστως. Εἰς δὲ τοὺς Αἰγυπτίους ἔταξε μεγάλας δωρεὰς καὶ χαρίσματα, ὅσοι ἤθελαν φανερώσῃ Τζερκέζην κρυμμένον. Ὅστις δὲ Αἰγύπτιος ἤθελε κρύψῃ Τζερκέζην, νὰ τὸν παλουκώνῃ ἐκεῖνον, καὶ τὸ σπήτι του νὰ καίῃ, καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδία του νὰ κάμῃ σκλάβους. εὐθὺς δὲ ὅπου ἠκούσθη ὁ τοιοῦτος ὁρισμὸς τοῦ Βασιλέως, ἦλθον πολλοὶ Τζερκέζοι καὶ ἐπροσκύνησαν, τοὺς ὁποίους ὅλους ἔβαλεν εἰς τὴν ἅλυσον, νὰ τοὺς ἐξορίσῃ ἐκεῖθεν, καὶ νὰ τοὺς φέρῃ εἰς ἄλλον τόπον τῆς Βασιλείας του. Λέγουσι δὲ, ὅτι ἤθελαν νὰ φύγουσιν ἀπὸ τὴν φυλακὴν,

ὅθεν

ὅθεν εὔγαλε καὶ τοὺς ἀπεκεφάλισεν ὅλους. Τινὲς δὲ Μισηριῶται, ἔχοντες τινὰς Τζερκέζους φίλους τους κρυμμένους, καὶ φυλάττοντες πίστιν εἰς αὐτοὺς, δὲν τοὺς ἐκατάδωσαν. ὅθεν ἐκαταδόθησαν αὐτοὶ ἀπὸ ἄλλους γείτονάς τους, καὶ ἐθανατώθησαν διὰ τὴν ἀγάπην τῶν φίλων τους. Μετὰ ταῦτα τὸ φουσάτον τῶν Τουρκῶν ἔπεσεν εἰς τὰ ὀσπήτια, καὶ γυρεύοντες, εὔγαλαν ἔξω τοὺς κρυμμένους, καὶ τοὺς ἐκατάκοπταν, διαρπάζοντες καὶ κουρσεύοντες τὰ ὀσπήτια τῶν Αἰγυπτίων.

Καθ' ἕνας λοιπὸν πέρνωντας ἐξουσίαν, ἔκανε τὴν ὄρεξίν του, καὶ ὅτι ἀγάπα. οἱ ὠμοὶ καὶ σκληροὶ ἐφόνευον. οἱ πλεονέκται ἄρπαζαν καὶ ἔκλεπταν. οἱ ἀσελγεῖς ἐπόρνευαν, καὶ ἔβλεπε τινὰς τὴν αὐτὴν ὥραν εἰς τὸ αὐτὸ ὀσπήτι νὰ γίνωνται διάφορα ἔργα, κλαυθμοῦ καὶ δακρύων ἄξια. διότι, ὁπόταν τὸ στρατιωτικὸν λάβῃ ἄδειαν ἀπὸ τὸν Στρατηγὸν νὰ κάμῃ εἰς τοὺς δούλους ὅτι τοῦ ἀρέσει καθ' ἑνὸς, πολλαῖς ἀσχημοσύναις γίνονται καὶ αἰσχρουργίαι. Ἦσαν δὲ τότε εἰς τὸ ἑαυτῶν Μετόχιον οἱ Καλόγηροι, οἱ ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Σινᾶ, ὁπόταν, καθὼς εἰς τὸ τρίτον Τμῆμα τῆς δε τῆς Ἱστορίας ἐγράψαμεν, δ'εἰσκοντάς τους οἱ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου Χριστιανοὶ, συστρατευόμενοι τοῦ Βασιλεῖ Σελὴμ, τοὺς ἐδιεφύλαξαν, καὶ δὲν ἔπαθαν κακόν. Καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς εὔγαλαν εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ προσκυνήσαντες ἔλαβον παρ' αὐτοῦ τὸν ὁρισμὸν ὅπου καὶ ἕως τώρα ἔχουσι, καθὼς φαίνεται γεγραμμένος εἰς τὸ αὐτὸ τρίτον Τμῆμα.

Τῇ αὐτῇ δὲ ἡμέρᾳ, ὅπου ὁ Σελὴμ τελείως ἐκυρίευσε τὴν Αἴγυπτον ἔφθασε καὶ ὁ Γαζὲλ ἀπὸ τὴν Θήβαν μὲ πλῆθος Ἀράβων πολεμιστῶν, τὸν ὁποῖον ὁ Τουμάτμπεης εἶχε πρότερον σαλμεῖον νὰ τοὺς φέρῃ ἐκεῖθεν. Μαθὼν δὲ τὰ συμβάντα, καὶ βλέπων τὰ πράγματα, πῶς δὲν εἴχασι καμίαν θεραπείαν πλέον, ἢ διόρθωσιν, μήτε ἦτον τέχνη καμία σωτηρίας, ἢ ἐλευθερίας, ἔσοντας ὅπου ὅλαις ἡ τέχναις τῶν συμβούλων του νὰ ἐφάνησαν εἰς μάτην, βάλλωντας εἰς τὸν νοῦν του, ὅτι τὸν ἴδιον Θεὸν νὰ εἴχασι πολέμιον, καὶ δὲν ἔχωντας ποῦ ἀλλοῦ νὰ προσδράμῃ, ἐζήτησε πίστιν καὶ ὅρκον ἀπὸ τὸν Σουλτὰν Σελὴμ, νὰ ἔλθῃ νὰ τὸν προσκυνήσῃ, ὁ δὲ Σελὴμ τὸν ἔκραξεν. Ἐλθὼν δὲ μὲ τρεῖς μεγάλους Σεχλαράπους, καὶ προσκυνήσας, ἄρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τὸν Βασιλέα ταῦτα.

Λόγοι τοῦ Γαζὲλ πρὸς τὸν Σουλτὰν Σελήμ.

ἈΝίσως καὶ ἡ Τύχη, μὲ τὴν ὁποίαν διὰ τὴν ἀρετήν σου ἐσὺ ἔγινες φίλος, δὲν ἤθελε φθονήσῃ μὲ τοῦ λόγου μας δυνατὰ, ἐσὺ τὴν σήμερον δὲν ἤθελες ἦσαι εἰς τὸν Κόσμον. διότι τὰ ἐδικά μας ἄρματα, καὶ ἡ δύναμίς μας ἀρκετὴ ἦτον νὰ συγχύσῃ καὶ νὰ καταβάλλῃ τὰ ἐδικά σου φουσάτα, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λέγεσαι καλότυχος ἄνθρωπος ἐσὺ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους διὰ τὴν μεγαλοψυχίαν καὶ ἀνδρείαν σου. Ὅθεν, ὦ Βασιλεῦ, ἤξευρε, ὅτι ὁπό-

ταν

παν ἡ Βασιλεία μας ἔστεκεν εἰς τὴν δύναμιν καὶ μεγαλοπρέπειάν της, ἔστοντας νὰ πολεμοῦμεν διὰ τὸ Βασίλειόν μας καὶ διὰ τὴν ζωήν μας, ἀλαζονευόμενοι εἰς τὴν ματαίαν μας δύναμιν, ἐκαταφρονοῦσαμεν καὶ ὠνειδίζαμεν τοὺς Τούρκους καὶ ἐσένα, ὡσὰν ἐχθρούς μας, καὶ σᾶς ἐδιώκαμεν μὲ θυμὸν καὶ ὀργήν. Ἀφόντις δὲ μὲ τὸ ἔργον ἐγνωρίσαμεν πῶς ἐνικηθήκαμεν πολλαῖς φοραῖς, καὶ εἰς τέλος εἴμεσθεν νικημένοι, καὶ μάλιστα πολεμοῦντές σε μὲ μεγάλην ἀνδρείαν, θαυμάζοντες τὴν θαυμαστὴν καὶ θείαν σου δύναμιν, καὶ τὰς εὐτυχισμένας νίκας ὁποῦ ὁ Θεός σοῦ ἐχάρισεν, ἤλθομεν μὲ μεγάλην ταπείνωσιν νὰ σὲ εὕρωμεν, ἐλπίζοντες νὰ ἀπολαύσωμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν σου χάριν τινὰ καὶ καλωσύνην, διότι συγχωρῶντας, καὶ δίδωντας συγγνώμην ἐκείνων τῶν νικημένων ἀνθρώπων, ὁποῦ θεληματικῶς παραδίδονται εἰς τὰς χεῖράς σου, θέλεις ὁμοιωθῇ μὲ τὸν Θεόν, ὁποῦ καθημερινῶς συγχωρεῖ τῶν ἀνθρώπων ὁποῦ τοῦ πταίουσι, καὶ θέλεις ἀφήσει καὶ μετὰ θάνατον μνήμην ἀθάνατον εἰς τὸν Κόσμον, φιλανθρωπευόμενος εἰς τοὺς ἐχθρούς σου. Ἡμεῖς λοιπὸν ἐδουλεύσαμεν τὸν Τουμοὺτμπεην, ἕως ὅτου εἶχε τὰς πρώτας τιμάς, καὶ ἐλέγετο Βασιλεὺς εἰς τοῦ λόγου μας, λαμπρυνόμενος καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Κόσμον μὲ τὸ Βασιλικὸν ἀξίωμα. ἐπειδὴ δὲ διὰ τὴν κακήν του τύχην, ἢ καὶ διατὶ ἔτζι ἦτον προωρισμένον, ἐδιώχθη ἀπὸ τὸ Βασίλειόν του, καὶ τώρα πλανᾶται ἔνθεν κἀκεῖθεν εἰς ἐρήμους τόπους, μὴν ἠξεύροντας ἀκόμι ἂν εἶναι ζωντανὸς, ὄχι πῶς ἡμεῖς ἀφήσαμεν ἐκεῖνον, ἀλλὰ διότι ἐκεῖνος ἄφησεν ἡμᾶς, διὰ τοῦτο προστρέχομεν εἰς τοῦ λόγου σου. Καὶ δὴ λοιπὸν δίδωντάς μας καὶ ἐσὺ διὰ χάρισμα τὴν ζωήν μας, ἡμεῖς θέλομεν σοῦ δουλεύσει, ὡς στρατιῶται, εἰς τοὺς πολέμους σου πάντοτε.

Ὁ δὲ Σελὴμ ἐδέχθη τούτους μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον καὶ ἥμερα λόγια, καὶ καθ' ἕνα ἐτίμησε καθὼς τοῦ ἔπρεπε, λέγωντάς τους νὰ εὐθυμοῦνται πάντοτε, πῶς ἔπεσαν ὡς σκλάβοι εἰς τὰ χέρια του, καὶ τοὺς ἔδωσεν ἐλευθερίαν, καὶ πῶς ἦσαν ἀπεθαμμένοι, καὶ τοὺς ἔδωσε ζωήν. Διὰ δύο γοῦν πράγματα τὸ ἔκαμε τοῦτο ὁ Σελήμ. τὸ μὲν, διότι ἤξευρε τὸν Γαζὲλ ἐπιτήδειον καὶ πεπαιδευμένον εἰς τὰ στρατιωτικὰ, καὶ ὅτι ἦτον εἰς τὸ κορμὶ κατὰ πολλὰ ἀνδρεῖος, ὁποῦ εἶναι τοῦτα βέβαια δύο πράγματα ἄξια νὰ φιλιώσουσι καὶ τοὺς ἐχθρούς. τὸ δὲ ὅτι ἠγάπα νὰ κάμῃ φίλους καὶ τοὺς δύο Σεχλαράπους, ὅπως διὰ μέσου τῶν δύο ἐκείνων νὰ φιλιώσῃ καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ ὅλους τοὺς λοιποὺς ἐρημίτας Ἄραβας. Ὅτι ἐγνώρισεν, ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἕως εἰς τὸ Μισῆρι, πόσα κακὰ τοῦ ἔκαμαν εἰς τὸν δρόμον. ὅθεν πάντοτε εἶχε φόβον ἀπὸ ταύτους νὰ μὴ τὸν πειράξουσι πάλιν εἰς τὸ γύρισμα, διὰ τοῦτο ἐζήτει νὰ ἔχῃ τὴν φιλίαν τους. Δὲν ἐπέρασαν πολλαῖς ἡμέραις, ἀφ' οὗ οὗτοι ἐπροσκύνησαν, καὶ ἐσυκώθησαν Μῶροι καὶ Ἄραβες, μὲ κάποιους Τζερκέζους φευγάτους ἀπὸ τὴν Ἀχασίαν χώραν, καὶ ἐκατάτρεχαν τὰ περίχωρα τοῦ Μισηρίου, καὶ ἅρπαζαν πολλοὺς Τούρκους ἀπ' ἔξω, ὅσους εὕρισκαν, μάλιστα ἐκείνους ὁποῦ εὔγαιναν διὰ νὰ βοσκήσουσι τὰ ἄλογα καὶ τὰ μουλάρια τῶν Αὐθεντῶν τους. ὅθεν ὁ Σελὴμ ἔστειλε τοῦτον τὸν

Γαζὲλ μὲ μεγάλην καββάλαν, νὰ ὑπάγῃ νὰ τοὺς πολεμήσῃ. ὁ ὁποῖος, φθάνωντας ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀχασίαν, τὴν μὲν χώραν ἐδιαγύμισε, καὶ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς κλέπτας ἐκείνους ἔκοψε, καὶ γυριζόμενος ὀπίσω μὲ μεγάλην τιμὴν, ἐχάρη κατὰ πολλὰ ὁ Σελὴμ εἰς τὴν τοιαύτην ἀγάπην, ὁποῦ ὁ Γαζὲλ ἔδειξεν εἰς τοὺς λόγους, μὲ τὴν ὁποίαν τελείως εὔγαλεν ἀπὸ τὴν καρδίαν του τὴν παλαιὰν ὕβριν.

Ὁ δὲ Τουμάτμπεης, εὑρισκόμενος εἰς τὸ Σαΐτι, ἀντίπερα τοῦ ποταμοῦ, κατὰ τὸ μέρος τῆς Κυρλοὺς, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἦτον δυσυχισμένος, καὶ πολλὰ νικημένος, καὶ φευγάτος, ἀλλ' ὅμως ἐπιμάζετο πάλιν νὰ κτυπήσῃ πόλεμον μὲ τοὺς Τούρκους. Καὶ δὴ λοιπὸν ἔγραψεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἦλθε μία στρατεία δυνατὴ, τὴν ὁποίαν εἶχε σαλμένην ἐκεῖ προτήτερα διὰ φύλαξιν τῆς χώρας. Ἔφευγαν δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ Τζερκέζοι συχνὰ ἀπὸ τὸ Μισήρι, καὶ ἤρχοντο καὶ τὸν εὕρισκαν. ἀκόμι καὶ πολλοὶ Ἀράπιδες τοῦ τόπου τοῦ Σαΐτίου τὸν ἔταξαν νὰ τοῦ βοηθήσουσι μὲ πᾶσαν δύναμιν. Ἔκραζάν τον δὲ κρυφὰ καὶ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ Μισήρι νὰ ἔλθῃ ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων οἱ Τοῦρκοι ἐδιάρπαξαν τὰ ὀσπήτιά τους, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ παιδία τους ἐπόρνευσαν. Ἐσυμβούλευάν τον δὲ νὰ ἔλθῃ νύκτα εἰς τὰ κονάκια τῶν Τουρκῶν ἔξω, καὶ αὐτοὶ ἀπὸ μέσα νὰ κάμουσι μεγάλην βοὴν καὶ ταραχὴν ἔξαφνα, καὶ αὐτοὶ θέλουσι συγχυσθῇ, καὶ οὕτω νὰ τοὺς κόψουσιν ὅλους. Ἔλεγον δὲ, ὅτι δὲν δύνονται πλέον νὰ ὑποφέρουσι τὰ κακὰ, ὁποῦ τοὺς κάνουσιν οἱ Τοῦρκοι καθημερινῶς, καὶ ὅτι οἱ Τοῦρκοι νὰ εἶναι πολλὰ ὀλίγοι, διότι ἐσκοτώθησαν πολλοὶ εἰς ἐκείνους τοὺς δύο φοβεροὺς πολέμους, ὁποῦ ἔκαμαν εἰς τὸ Μισήρι. ὅσοι δὲ ἀπέμειναν, οἱ μὲν εἶναι ἄῤῥωστοι ἀπὸ φυσικὴν ἀσθένειαν, καὶ ἄλλοι ἀπὸ ταῖς λαβωματίαις, οἱ δὲ ὑγιεῖς εἶναι πολλὰ ὀλίγοι. Ταῦτα ὅλα μαθὼν ὁ δυσυχισμένος Τουμάτμπεης, ἔλαβε πάλιν θάῤῥος καὶ ἐλπίδα νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ νικήσῃ τὸν ἐχθρόν του. Ἀλλ' ὅμως καὶ πάλιν ἡ κακή του Τύχη ἐξαπατῶντάς τον, τὸν ἐγέλασε καὶ τότε, προξενοῦσα μὲ τοῦτο εἰς αὐτὸν τὸν τέλειόν του ἀφανισμόν.

Διότι ἕνας ἄνθρωπος τοῦ τόπου ἐκείνου τοῦ Σαΐτίου, τὸ ὄνομά του Ἀλμπουχαμὰρ, πλούσιος κατὰ πολλὰ, καὶ πρῶτος εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἔχωντας πολλὴν ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς ἐκεῖσε ὄντας, ἢ διὰ νὰ γλυτώσῃ τοὺς τόπους του, καὶ τὰ ὑπάρχοντά του, νὰ μὴ διαρπαχθοῦσιν, ἢ καὶ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν τοῦ Σελὴμ, ἦλθε κρυφὰ εἰς αὐτὸν, καὶ εἶπεν ὅλα τὰ διανοήματα καὶ τὰς βουλὰς τοῦ Τουμάτμπεη, καὶ τῶν Αἰγυπτίων, ὅτι εἶναι συμφωνισμένοι ἐκεῖνοι ἀπ' ἔξω, καὶ οὗτοι ἀπὸ μέσα νὰ πατήσουσι τοὺς Τούρκους μίαν νύκτα. Τοῦτο μαθὼν ὁ Σελὴμ διὰ τοῦ Ἀλμπουχαμὰρ, ἐπρόσταξεν εὐθὺς νὰ βάλλουσι βίγλαις, νὰ φυλάττουσι τὴν χώραν ὅλαις ταῖς νύκτες. τοὺς δὲ Μισηριώτας ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὑπώπτευσε νὰ εἶναι μὲ τὴν βουλὴν τοῦ Τουμάτμπεη, ἐφυλάκωσεν εἰς τὸν Καλαέ.

Ὅπως

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἐγεφύρωσε τὸν Νεῖλον ποταμὸν, νὰ ἔλθῃ γυρεύωντας τὸν Τουμούτμπεην, καὶ ὅτι ὁ Τουμούτμπεης ἦλθε προτήτερα καταπάνω τοῦ Σελὴμ, καὶ πολεμήσαντες εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἔφυγεν ὁ Τουμούτμπεης μὲ πολλὰ ὀλίγους.

Ἔπειτα ἐπρόσταξεν ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἀρμάτωσαν βάρκαις μικραῖς καὶ μεγάλαις, τὰ λεγόμενα Τζηρίμια, μὲ τουφέκια καὶ λουμπάρδαις νὰ φυλάττουσιν ὅλον τὸν ποταμὸν, νὰ μὴ περάσῃ καμίαν νύκτα. Πλὴν μὲ ὅλαις ταύταις ταῖς ἑτοιμασίαις ὁποῦ ἔκανε, πάλιν στοχαζόμενος μὲ τὸν λογισμόν του, πόσαις φοραῖς ἐνίκησε εἰς τοῦτον τὸν πόλεμον τοὺς Τζερκέζους, καὶ πάλιν δὲν ἔπαυαν ποσῶς τὸν πόλεμον, καὶ ὁ Τουμούτμπεης, νικώμενος ἅπαξ καὶ δὶς, καὶ φεύγων, πάλιν συνάγει ἀπ᾽ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀνθρώπους, καὶ κάνωντας νέα φουσάτα, ἀνακαινουργώνει πάλιν τὸν πόλεμον. Ταῦτα ὅλα, λέγω, στοχαζόμενος ὁ Σελὴμ, ἐλογίασε νὰ παύσῃ ἀπὸ τοὺς κόπους τοὺς πολλοὺς τοῦ πολέμου τούτου, καὶ νὰ δοκιμάσῃ μὲ τρόπον φιλίας καὶ ἀγάπης νὰ εἰρηνεύσῃ τὰ πράγματα. Λοιπὸν ἔστειλεν Ἀποκρισαρίους εἰς τὸν Τουμούτμπεην νὰ τοῦ εἰποῦσι νὰ παύσῃ τὴν μάχην καὶ τὸν πόλεμον, καὶ νὰ στοχασθῇ πῶς εἰς τοὺς πολέμους ποτὲ δὲν ἐνίκησεν, ἀλλὰ πάντοτε ἐνικᾶτο. Διὰ τοῦτο νὰ μὴ θελήσῃ νὰ δοκιμάσῃ πλέον τὴν τύχην, ἐπειδὴ ἐγνώρισε καλὰ ἀπὸ τὸ πρῶτον πῶς δὲν τοῦ βοηθεῖ. Καὶ ὅτι ὁ Σελὴμ τοῦ δίδει πίστιν καὶ ὅρκον, ὅτι, ἐὰν μὲ ταπείνωσιν θέλει τὸν προσκυνήσῃ ὡσὰν νικητὴν, θέλει φιλανθρωπευθῇ εἰς τοὺς λόγους του, δίδωντάς του πάλιν τὸ Βασίλειον νὰ τὸ ὁρίζῃ ὡς καὶ πρότερον, πλὴν ὑποτασσόμενόν του. Καὶ ὅτι εἶναι κάλλιον νὰ ζῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν μὲ εἰρήνην καὶ ἀγάπην, παρὰ νὰ γυρεύῃ μὲ πόλεμον πρᾶγμα, ὁποῦ δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ τὸ ἀποκτήσῃ ποτὲ, ἔχωντας καὶ τὴν ζωήν του εἰς κίνδυνον. Εἰδὲ καὶ μὴ γνωρίζωντας ἀκόμι τὴν ὀλίγην του δύναμιν, θέλει νὰ τρέχῃ μὲ ἔχθραν καὶ πόλεμον, εἰς ὅλον τὸ ὕστερον δὲν θέλει ἔχῃ καμίαν διαπλαγχνίαν ἀπὸ λόγου του, ἢ γλυτωμὸν τῆς ζωῆς του, ἔταν πέσῃ εἰς τὰς χεῖράς του. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκανεν ὁ Σελὴμ, διότι ἔβλεπε τοὺς λόγους του διεισκόμενον εἰς μακροὺς τόπους, καὶ μὲ ὀλίγον φουσάτον, ἐπειδὴ τὸ περισσότερον τοῦ ἐχαλάσθη, καὶ ὅτι πολεμᾷ μὲ ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους νικῶντας, μένουσιν ἀνίκητοι, διὸ καὶ ἐφοβεῖτο νὰ μὴν ἀποκλεισθῇ εἰς τοιαύτην μεγάλην χώραν. Ἤκουσε προσέτι, ὅτι οἱ Τζερκέζοι πάλιν μαζώνουνται εἰς τὰ χωρεία. ἐγνώριζε δὲ καὶ τοὺς Μισηρλώτας νὰ εἶναι κατὰ πολλὰ προδόται καὶ ἐπίβουλοι. Ἀλλὰ τὸ περισσότερον τὸν ἔκανε νὰ συγχύζεται, ὅτι οἱ Τζερκέζοι ἐκαρτεροῦσαν τὴν ἀρμάδα τους νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Σουβεῖσι ἀπὸ τὸν Κόλπον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, τὴν ὁποίαν εἶχασι σταλμένην νὰ ὑπάγῃ

εἰς

τοὺς Πορτογέζους μὲ περισσοτέρους ἀπὸ τρεῖς χιλιάδας Τζερκέζους, μὲ πε-
ρισσαῖς λουμπάρδαις μπρούντζιναις. εἰς τὴν ὁποίαν ἀρμάδαν εἶχασι Καπι-
τανέους, τὸν Ἀμηράσην, ϗ τὸν Ῥαῆς Σολομῶν, ἐκλεκτοὺς ϗ ἀνδρειωμένους
Στρατηγούς. τοὺς ὁποίους καρτερῶντας ὁ Τουμοὺτμπεης ἐλογίαζε νὰ ξανακαι-
νουργώσῃ πόλεμον μὲ τοὺς Τούρκους. Ὁ δὲ μεγαλήτερος φόβος, ὁποῦ εἶχεν,
ἦτον νὰ μὴν ἔλθῃ ἀπὸ τὴν Περσίαν ὁ Ἰσμαὴλ Σοφῆς, ϗ νὰ διώξῃ τὸν
Ἰμλαχόρμπασην ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς μικρᾶς Ἀσίας, τὸν ὁποῖον, ὡς εἴ-
πομεν ἀνωτέρω, ἄφησεν ἐκεῖ νὰ φυλάττῃ. καὶ ὅπως νὰ ἀποκλεισθῇ ἔξω
ἀπὸ τὰ σύνορά του, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ἡ ἀρμάδα του εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν,
τὴν ὁποίαν ἐκαρτέρει ἐκεῖ. Τοῦτα ὅλα ἔκαναν τὸν Σελὴμ νὰ παύσῃ τὸν
κατὰ τῶν Τζερκέζων πόλεμον, ϗ νὰ κάμῃ ἀγάπην. Καὶ δὴ λοιπὸν στέλ-
λει Ἀποκρισαρίους εἰς τὸν Τουμοὺτμπεην, ἄνδρας ἐκλεκτοὺς ϗ γραμματισ-
μένους, καίτινας ἀπὸ τοὺς λεγομένους, Χοντζάδες, ϗ μαζὶ μὲ τούτους τινὰς
ἀπὸ τοὺς πρώτους τοῦ Μισιρίου. Οἱ ὁποῖοι περνῶντες τὸν ποταμὸν, ϗ φθά-
νοντες εἰς τὸ Σαΐτι, ὅπου ἦτον ὁ Τουμοὺτμπεης, πρὸ τοῦ νὰ εἰποῦσι τὰ λό-
για τῆς ἀποκρίσεώς τους, κάποιοι Τζερκέζοι θρασεῖς ϗ ἄγνωστοι τοὺς ἐκα-
τάκοψαν, λογιάζοντες νὰ ἀρέσῃ τὸ πρᾶγμα ϗ τοῦ Τουμοὺτμπεη, ὁ ὁποῖος
κατὰ ἀλήθειαν δὲν ἤθελε τὸ πρᾶγμα νὰ γένῃ οὕτως, ἀλλὰ ἤθελε νὰ τοὺς
γυρίσῃ ὀπίσω μὲ λόγους εἰρηνικοὺς, ϗ ὄχι νὰ κάμῃ ἔργον τοιοῦτον σκαν-
δάλου ϗ δευτέρας μάχης παραίτιον. Τοῦτο λοιπὸν τὸ πρᾶγμα πολλὰ ἐσ-
κανδάλισε τὸν Σελὴμ, ϗ πλέον δὲν ἐδύνετο νὰ κρατήσῃ τὸν θυμὸν, ἀλ-
λὰ ἔκρινε τελείως νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὸ γένος τῶν Τζερκέζων. διότι δὲν
ὑπόφερεν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του τοὺς νικημένους ϗ διωγμένους νὰ λάβῃ τοιαύ-
την καταφρόνησιν, ὥστε νὰ φονεύσουν ϗ τοὺς Ἀποκρισαρίους του, ϗ μάλι-
στα ἀνθρώπους εὐλαβείας ἀξίους. Ὅθεν ἡτοιμάσθη νὰ περάσῃ τὸν ποτα-
μὸν, ϗ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σπῆτι κατὰ τοῦ Τουμοὺτμπεη μὲ ὅλον του τὸ φου-
σάτον. Καὶ δὴ ἐπρόσταξε νὰ ἑτοιμάσουσι ζωοτροφήματα διὰ τὸν δρόμον.
ἐπρόσταξε δὲ νὰ δέσουσι καὶ βάρκαις ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τοῦ ποταμοῦ ἕως
τὸ ἄλλο, ϗ ἐπάνω εἰς αὐτὰς νὰ καρφώσῃ ξύλα μεγάλα, νὰ κάμῃ ἕνα
γεφύρι πλατὺ διὰ νὰ περάσῃ τὸ φουσάτον ϗ αὐτός. Ὁ δὲ Τουμοὺτμπεης,
μαθὼν ὅτι ὁ Σελὴμ ἐγεφύρωσε τὸν ποταμὸν, ἵνα περάσῃ νὰ ἔλθῃ ἐ-
πάνω του, ἐφοβήθη ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Σαϊτίου νὰ μὴ τὸν ἐπιβουλευ-
θοῦσι διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἄρχοντος ἐκείνου, τοῦ Ἀλμπουχαμάρ. ὅθεν
ἀποφάσισε νὰ εὔγῃ ἀπὸ τὸ Σαΐτι διὰ νὰ συναπαντήσῃ ἐρχόμενον τὸν
Σελὴμ, καὶ νὰ δοκιμάσῃ ἄλλην μίαν φορὰν τὴν Τύχην μὲ πόλεμον.
Βλέποντας δὲ τὴν δύναμίν του νὰ εἶναι ὀλίγη, ἐβουλεύθη νὰ ἔλθῃ πά-
λιν μὲ τέχνην, καὶ ὅπως ἐμέτρησε τὸν καιρὸν καὶ τὴν ὥραν, ἀπὸ ταῖς
βίγλαις μαθὼν, ὁπόταν εἶναι περασμένοι σχεδὸν οἱ μισοὶ Τοῦρκοι εἰς τὸ
ποτάμι, νὰ εἶναι καὶ αὐτὸς φθασμένος εἰς τὸν τόπον, ϗ διώκωντάς τους

μο

μοναχούς, χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, νὰ πέσῃ ἐπάνω τους νὰ τοὺς κόψῃ, καὶ οὕτως ἤθελεν ὀλιγοστέψῃ τὴν δύναμιν τοῦ Σελήμ. Καὶ ποσῶς δὲν ἐλαθώθη εἰς τοῦτο. ἀλλὰ καθὼς ἐμέτρα τὸν καιρόν, ἔτζι ἔφθασεν, ὅταν μόνον ἦτον περασμένη ἡ καββάλα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ αἱ Βασιλικαῖς τένταις. τὰς ὁποίας τέντας, γυρίζοντας τόπον χωριστὸν οἱ Βασιλικοὶ ὑπηρέται νὰ ταῖς στήσουσιν, ἐξεμάκρυναν ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἄλλην συντροφίαν. Καὶ εὐθὺς βλέπουσιν ἐμπροσθὰ καὶ ἐσηκώνετο ἕνας μεγάλος κονιορτός, ὁποῦ ἤρχετο τὸ φουσάτον τοῦ Τουλούτμπεη, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἔδωσαν λόγον τοῦ Μουσταφὰ Πασία νὰ ἑτοιμασθῇ εἰς τὰ ἅρματα. Τούτη ἡ ταραχὴ ὄχι μόνον ἐσύγχυσε πολλὰ τοὺς Τούρκους· ὁποῦ ἦσαν περασμένοι ἀπὸ τὸ ποτάμι, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἐκείνους, ὁποῦ ἦσαν ἀκόμι ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ διὰ νὰ περάσουσιν. Ὁ γοῦν Τουμούτμπεης ἔχων μαζί του τέσσαρας χιλιάδας καβαλαρέους, καὶ ἄλλους τόσους Ἀράπιδες, φθάνωντας ἔξαφνα, καὶ εὑρίσκωντας τοὺς ἐχθρούς του, ὁποῦ ἑτοιμάζασι τὰ ἅρματα, καὶ ἔκραζαν τὰ φλάμπουρα νὰ σταθοῦσιν εἰς τὴν τάξιν τους πρὸς παράταξιν πολεμικήν, ἔκοψε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς πλέον μεγάλους, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς φυγὴν ἔτρεψεν. Ἀλλὰ μήτε αὐτὸς ὁ Μουσταφὰ Πασίας τόσον ἀνδρειωμένος, ἀφόντις ἐτζακίσθησαν οἱ πρῶτοι ὁποῦ ἐκτύπησαν τὸν πόλεμον, δὲν ἐδύνετο πλέον νὰ τοὺς βάλῃ εἰς τάξιν, οὔτε νὰ γυρίσῃ ὀπίσω ἐκείνους ὁποῦ ἔφυγαν, διότι εἰς πρᾶγμα ὁποῦ δὲν ἐπαντύχαιναν ὅλοι διεταράχθησαν. Καί τινες μὲν ἔτρεχαν ὧδε κἀκεῖσε, ἄλλοι ἔπιπταν σκοτωμένοι, καὶ ἄλλοι ἔφυγαν, καὶ πάντες ὁμοῦ ἐφοβήθησαν, καὶ ἡ παράταξις ὅλη ἔτρεχαν, καὶ ἔστεκαν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ποταμοῦ, ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τοῦ γεφυρίου, καὶ ἄλλο δὲν ἐφώναζαν εἰς τοὺς ἀντίπερα τοῦ ποταμοῦ, παρὰ νὰ φθάσουσι γοργὰ νὰ τοὺς δώσουσι βοήθειαν. Καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν διωκόμενοι ἀπὸ τοὺς Τζερκέζους ἕως τὴν ἄκραν τοῦ ποταμοῦ, ἔπιπταν εἰς τὸ ποτάμι. Ἄλλοι πάλιν θέλοντες νὰ φύγουσιν ἀπὸ τὸ γεφύρι νὰ στραφοῦσιν ὀπίσω, ἐσυμπλέκοντο μὲ τοὺς ἄλλους ὁποῦ ἤρχοντο ἀπ᾽ ἐκεῖθεν, καὶ ἔπιπταν ὅλοι ὁμοῦ, καὶ ἐπνίγοντο εἰς τὸ ποτάμι. Ἦτον δὲ τὸ γεφύρι πλατύ, ὅσον νὰ περάσουσι τέσσαρες καβαλαρέοι ὁμοῦ, ὥστε εἰς ὀλίγην ὥραν ἠμπόρει νὰ περάσῃ πολὺς λαός. Ἀλλ᾽ ὅμως αἱ λουμπάρδαις, ὁποῦ ἔσυρναν ἐπάνω εἰς αὐτό, τοὺς ἐμπόδιζαν, διότι τὰς ἔσυρναν ἀργά, ἀργά, διὰ νὰ μὴ ξεφύγουσιν οἱ τροχοὶ ἐπάνω εἰς ταῖς ταύλαις, νὰ πέσουσιν εἰς τὸ ποτάμι. Ὁ δὲ Σελὴμ γροικῶντας τὴν σύγχυσιν, ἔδραμεν εὐθὺς κάτω εἰς τὸ ποτάμι, καὶ ἔβαλε τοὺς Τουφεκτζίδες μέσα εἰς κάποιαις μικραῖς βάρκαις, καὶ τοὺς ἐπέρνα εἰς τὴν πέραν μερὰν τοῦ ποταμοῦ. Πηγαίνοντας δὲ ἡ βάρκαις καὶ γυρίζοντας, εἰς ὀλίγην ὥραν ἐπέρασαν πολλοί, καὶ ἔδωσαν μεγάλην βοήθειαν τῆς καββάλας τῆς Ἀνατολῆς. Ὥρισε δὲ καὶ τὴν καββάλαν τῆς Ρούμελης νὰ περάσῃ τὸ συντομώτερον. Ἀκόμι ὁ υἱὸς τοῦ Ταταρχάνη, καὶ Γυναικάδελφος τοῦ Σελήμ, ὁ ὁποῖος πάντοτε ἐσυστράτευε

τευε

τρέχει μὲ τὸν αὐτὸν Σελὴμ μὲ περισσοὺς Ταταρους, ἠνάγκαζε τοὺς ἐδικούς του Ταταρους νὰ περνοῦσι γοργὰ τὸ ποτάμι, κολυμβῶντας. Εἶναι δὲ τὸ γένος τοῦτο τῶν Ταταρων μαθημένοι νὰ περνοῦσι μὲ τὰ ἄλογά τους καβαλάροι τὰ μεγάλα ποτάμια κολυμβῶντες. Ἀλλ' ὅμως τότε πολλοὶ ἐπνίγησαν. διότι ὁ Νεῖλος τρέχει μὲ βίαν πολλήν, καλὰ καὶ νὰ φαίνεται πῶς κοιμᾶται. διότι κατεβαίνει ἀπὸ πολλὰ μακροὺς τόπους τῆς ἄνω Αἰθιοπίας. Ἐπέρασε δὲ ὕστερον καὶ αὐτὸς ὁ Χαναγλης, καὶ ἦλθεν ὅπου ἦσαν οἱ ἄλλοι Ταταροι, τοὺς ὁποίους ἔβλεπε τινὰς καὶ ἐθαύμαζε, μὲ πόσην ἀποτολμίαν ἐπερνοῦσαν κολυμβῶντες τὸν ποταμόν.

Ὁ δὲ Τουμούτμπεης, βλέπωντας πῶς ἄλλη μηχανὴ δὲν εἶναι νὰ νικήσῃ, διὰ νὰ κόψῃ τὸ γεφύρι, ἐμάζωξεν ὅλους τοὺς ἐδικούς του ἕνα τάγμα μαζωκτόν, νὰ δράμῃ μὲ βίαν νὰ τὸ κόψῃ. καὶ ἂν τὸ ἤθελε κάμῃ τοῦτο ὁ ματαῖος ἀπὸ τὸ πρῶτον, ἔκανε μεγάλην ἀνδραγαθίαν, διότι ὅσοι ἦσαν ἐπάνω εἰς αὐτὸ ἤθελαν πέσῃ εἰς τὸ ποτάμι, καὶ ἄλλοι δὲν εἴχασι νὰ περάσουσιν. Ἀλλὰ ὁπόταν αὐτὸς τὸ ἐλογίασεν, ὁ Μουσαφὰ Πασίας τὸν ἀπείκασε, καὶ ἔφερεν ὅλα τὰ φλάμπουρα, καὶ τὰ ἔστησεν ἐκεῖ, καὶ ἔπιασε τὸν τόπον. φθάνωντας δὲ καὶ ὁ Τουμούτμπεης ἐκεῖ, ἐκτύπησαν δυνατὸν καὶ σκληρὸν πόλεμον διὰ τὸ γεφύρι, διότι οἱ Τζερκέζοι ἐγύρευαν νὰ τὸ κόψουσι, καὶ οἱ Τοῦρκοι ἐγύρευαν νὰ τὸ φυλάξουσι. Καὶ οἱ μὲν Τζερκέζοι ἐνόμιζον τὸν χαλασμὸν τοῦ γεφυρίου ἐδικήν τους σωτηρίαν, οἱ δὲ Τοῦρκοι τὸ ἐναντίον, ὅτι ἂν χαλασθῇ τὸ γεφύρι, παντελῶς εἶναι ἀφανισμένοι. Ἐνίκησεν ὅμως ὁ Μουσαφὰ Πασίας, εὐγάλωντας εἰς τὸ μέσον τοὺς τουφεκτζίδες, καὶ πολλὰ φλάμπουρα τῶν Σπαΐδων τῆς Ρούμελης, ὅπου τότε ἐπέρασαν τὸ ποτάμι, μὲ τοὺς ὁποίους πολεμῶντας, ἐδίωξεν ὀλίγον μακρὰν τοὺς Τζερκέζους ἀπὸ τὸ γεφύρι.

Οὗτος δὲ ὁ Μουσαφὰ Πασίας, ὅπου παραπάνω εἴπαμεν, ἦτον ἀπὸ τὸ γένος τῶν Οὔγγρων. ἦτον δὲ γαμβρὸς τοῦ Σουλτὰν Μπαγιαζίτη. Οὗτος, διὰ νὰ ἀφήσῃ μετὰ τὸν θάνατόν του μνήμην εἰς τὸν Κόσμον, ἔκτισεν ἀπὸ τὰ κέρδη τὰ τούτου τοῦ πολέμου ἕνα γεφύρι πολλὰ μεγάλον εἰς τὸν Στρύμονα τὸν ποταμόν, ὁ ὁποῖος τρέχει ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ βουνά, ὅπου χωρίζουσι τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν. Ὁ γοῦν Τουμούτμπεης, διὰ νὰ ἀναπαύσῃ ὀλίγον τοὺς Τζερκέζους, τοὺς ἔσυρεν ὀλίγον ἔξω, καὶ τοὺς ἔστησε μακρὰν, ὅτι τοὺς εἶδεν ἀποσταμένους ἀπὸ τὸν κόπον τοῦ δρόμου καὶ τοῦ πολέμου. εὔγαλε δὲ τοὺς Ἀράπιδες, καὶ ἐπολέμουν, καὶ εἰς ὀλίγον ἦλθον πάλιν καὶ οἱ Τζερκέζοι, καὶ οὕτως ἀνακαινούργωσαν πάλιν τὸν πόλεμον. Ἐπολέμουν δὲ δυνατά, δοκιμάζοντες ταῖς ψεύτικαις ὑπόσχεσες τῆς Τύχης, ἡ ὁποία πάντοτε τοὺς ἐγέλα. Ὁ δὲ Σελὴμ ἔστεκε συγχυσμένος, φοβούμενος μήπως καὶ δὲν νικήσῃ τοὺς ἐχθρούς του. οἱ δὲ φίλοι του τοῦ ἔδιδαν θάρρος, λέγοντές του νὰ μὴ περάσῃ τὸ γεφύρι, ὅτι κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην μέλλει οἱ Τζερκέζοι νὰ νικηθοῦσι. μ' ὅλον τοῦτο ἡ καρδία του δὲν τὸν ἄφηνε νὰ ἡσυχάσῃ, ἀλλὰ ἐπέρασε. Καὶ παρευθύς, ὡς τὸν εἶδαν οἱ ἐδικοί του, ἔλαβον μεγάλον

θάρ-

θάρρος, καὶ καθ' ἕνας εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως ἐπολέμα προθυμώτερον, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τιμὴν καὶ πλοῦτον. καὶ οὕτως ἐνδυναμωθέντες ὅλοι, ἔβγησαν εἰς φυγὴν τοὺς Τζερκέζους, τοῦτο τῶν Γιαννιτζάρων μάλιστα ἐνεργησάντων. ἡ δὲ καββάλα τῆς Ρούμελης, ὁποῦ ἔφθασεν ὕστερα, ἄρχισε νὰ τοὺς διώκῃ φεύγοντας. Ἀκόμι καὶ οἱ Τάταροι διώκοντές τους κατόπι μὲ ταῖς σαΐταις, ἐφόνευον πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. Τότε ὁ Σελὴμ εὔγαλε τὸν Μουσταφὰ Πασίαν, τὸν Χαγιάρμπεην, καὶ τὸν Γαζὲλ μὲ μίαν ἀρκετὴν καββάλαν νὰ τοὺς διώκουσιν, ὅσον νὰ πιάσουσιν αὐτὸν τὸν Τουμούτμπεην νὰ τοῦ τὸν φέρουσιν. οἱ ὁποῖοι διώκοντές τον τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἔφθασαν εἰς ἕνα βαθὺ καὶ πλατὺ αὐλάκι ἱεροῦ μιᾶς λίμνης, ὅπου ὁ Τουμούτμπεης μὲ ὀλίγους τινὰς Τζερκέζους ἐστάθη νὰ ἀναπαυθῇ ὀλίγον. Βλέποντάς τους δὲ, ἄρχισε νὰ χαλᾷ τὸ ξυλογέφυρον τοῦ αὐλακίου, νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ μὴ περάσουσι γοργὰ, νὰ ἔχῃ αὐτὸς καιρὸν νὰ φύγῃ. ἀλλ' ὅμως αὐτοὶ ἔφθασαν καὶ ἐσκότωσαν πολλοὺς ἀπὸ τὴν συντροφίαν του. αὐτὸς δὲ πάλιν ἔφυγε, καὶ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας ἔφθασεν εἰς τὸ χωρίον τοῦ Αὐθέντου τῆς Σεκούσης, καὶ ἐκρύφθη ἐκεῖ. Οἱ δὲ Τοῦρκοι ἐφοβέρισαν τοὺς Ἀράπιδες τοῦ τόπου ἐκείνου νὰ τοὺς κόψουσιν, ἂν δὲν βγάλουσιν ἀνθρώπους νὰ κρατήσουσι τοὺς δρόμους νὰ μὴν ὑπάγῃ παρεμπρὸς, ἔπειτα νὰ ἐρευνήσουσι νὰ τὸν εὕρουσιν. Ὅθεν ὁ δυστυχισμένος καὶ τρισάθλιος Τουμούτμπεης, φοβηθεὶς, ἦλθε καὶ ἐκρύφθη μέσα εἰς μίαν λίμνην ὁποῦ εἶχε καλάμια, καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν τὸν εὑρήκασιν οἱ Φελάχιδες κρυμμένον εἰς τὸ νερὸν ὡς τὰ βυζὰ, καὶ δένοντές τον τὸν ἐπαράδωσαν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Τουρκῶν. Ἐφεράν τον δὲ εἰς τὸ Μισίρι μὲ κάποιους ἄλλους μεγάλους Τζερκέζους.

Θάνατος τοῦ Τουμούτμπεη.

Ὁ δὲ Σελὴμ ἔχοντας, ἀποφασισμένον καθ' ἑαυτὸν νὰ τὸν θανατώσῃ διὰ τὴν καταφρόνεσιν ὁποῦ τοῦ ἔκαμε, φονεύοντας τοὺς Ἀποκρισαρίους του, δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν φέρουσι καθόλου ἐμπροσθά του, ἀλλὰ τὸν ἔδωσεν ἀνθρώπων βασανιστῶν νὰ τὸν ἐξετάξουσι μὲ πικραῖς τιμωρίαις, νὰ ὁμολογήσῃ τοὺς θησαυροὺς τῆς Βασιλείας του, καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ Βασιλέων, ποῦ εἶναι κρυμμένοι. Λέγουσι, πῶς μὲ δυνατὴν καρδίαν καὶ μὲ φοβερὸν πρόσωπον εἰς τόσαις πικραῖς τιμωρίαις ὁποῦ τοῦ ἔκαμαν, λόγον ποσῶς δὲν ἐλάλησε, παρέξ ἀναστεναγμοὺς, ὁποῦ ἐκ βάθους καρδίας ἀνέπεμπε, καὶ ποταμοὺς δακρύων. Τῇ δὲ ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐπρόσταξε, καὶ τὸν ἐκάθισαν ἐπάνω εἰς ἕνα μικρὸν καὶ πτωχὸν καμήλι μὲ ἕνα παλαιὸν καὶ ξεσχισμένον φόρεμα, δεμένα τὰ χέρια του ὄπισθεν, καὶ τὸν ἐπεριπάτησαν ἀπὸ ὅλαις ταῖς ῥούγαις τῆς χώρας, νὰ τὸν ἰδοῦσιν ὅλοι ἐκεῖνοι ὁποῦ πρότερον τὸν ἔτρεμαν, ὡς Βασιλέα, πῶς τὸν ἐκατάστησεν ἡ Τύχη. Ἀφ' οὗ δὲ ἔφθασαν εἰς τὴν Μπασουέλαν Πόρταν, ὅθεν ἐσέβη τὸ πρῶτον ὁ Σελὴμ, τὸν ἔπνιξαν ἐκεῖ μὲ ἕνα σχοινίον, καὶ διὰ νὰ τὸν ἀναμπαί-

παίξουσιν ὅλοι, τὸν ἐκρέμασαν εἰς αὐτὴν τὴν πόρταν, εἰς ἕνα σιδηρὸν τζιγγέλι νὰ κρέμεται. Ἔγινε δὲ ὁ θάνατος τοῦ Τουμάτιμπεη, 1518, Ἀπριλλίου Μηνὸς, 13, τὴν πρώτην ἑβδομάδα τῆς Λαμπρᾶς, τῇ νέᾳ τρίτῃ.

Ἦτον δὲ ὁ Τουμάτμπεης ἄνθρωπος θεωρητικὸς, ἔχων πρόσωπον ὡραῖον καὶ βασιλικὸν, μακρὸν ἔχων καὶ πολιὸν τὸ γένειον, δείχνωντας πανταχόθεν νὰ εἶναι ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον ἄξιον τῆς Βασιλείας, κατὰ τὸν Πλάτωνα λέγοντα, πρῶτον εἶδος, ἄξιον Τυραννίδος. ὥστε ὁποῦ ἡ βασίλειος ἐξουσία νὰ μὴν ἦτον εἰς αὐτὸν ψῆφος ἀνθρώπων, ἀλλὰ δῶρον τῆς φύσεως. Ἦτον δὲ καὶ εἰς τὸ ἦθος πρᾶος, ἐπιεικὴς, ἥμερος, καὶ γλυκὺς εἰς τοὺς ὑπηκόους, καὶ εἰς ὅλα τὰ Ὀφφίκια ὁποῦ ἔκαμε, πρὸ τοῦ νὰ βασιλεύσῃ, ἐπέρασε μὲ τιμαῖς μεγάλαις. διὰ τοῦτο καὶ ψήφῳ πάντων τῶν Τζερκέζων ἔγινε Βασιλεὺς, ὄχι ὅμως Βασιλεὺς εὐημερίας, ἀλλὰ δυστυχίας. Οἱ δὲ Μισηριῶται, καλὰ καὶ ἦσαν σκλάβοι εἰς αὐτὸν, μ' ὅλον ἐτοῦτο, διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ καλωσύνας του, βλέποντάς τον οὕτω κρεμάμενον, ἔκλαιον μὲ πικρὰ δάκρυα, ὁποῦ καὶ οἱ Γιαννίτζαροι, ὁποῦ ἔστεκαν εἰς τὴν πόρταν ἐκείνην, πολλάκις τοὺς ἐφοβέριζαν νὰ μὴ κλαίουσιν. αὐτοὶ ὅμως μὴν ἠμπορῶντας νὰ κρατήσωσι τὰ δάκρυα, ποσῶς εἰς τὸν νοῦντας τοὺς φοβερισμοὺς δὲν ἔβαναν. Ἐλυποῦντο δὲ οἱ Μισηριῶται περισσότερον, βλέποντες τὴν ἀσπλαγχνίαν τῶν Τουρκῶν ὁποῦ ἔκαμαν εἰς τὸν Τουμάτμπεην, φανταζόμενοι ἀπὸ τοῦτο καὶ ἀπὸ ἄλλα πολλὰ κακὰ, ὁποῦ εἶδαν καὶ ἔπαθον ἀπὸ τοὺς Τούρκους, πῶς νὰ μὴν ἐλευθερώθησαν εἰς τὴν μεταβολὴν καὶ ἀλλαξίαν τῶν γινομένων ἐκείνων πραγμάτων, ἀλλὰ νὰ ἔπεσαν εἰς σκληροτέραν σκλαβίαν. τὸ ὁποῖον ἔγινεν ἀληθῶς, διότι εἰς τὴν δουλικὴν τάξιν ὁποῦ τοὺς εἶχασιν οἱ Τζερκέζοι, εἰς τὴν αὐτὴν ἐκείνην τοὺς ἔχουσιν ἕως τὴν σήμερον καὶ οἱ Τοῦρκοι.

Ὅπως ὁ Σελὴμ ἔστειλε καὶ ὑπέταξεν ὅλην τὴν Αἴγυπτον, καὶ ὅτι τὸν ἐπροσκύνησε καὶ ἡ Μπαρμπαρία, καὶ οἱ Ἐρημῖται Ἄραβες.

Ἀφόντις δὲ ἐκατέβασαν ἀπ' ἐκεῖ τὸ κορμὶ τοῦ Τουμάτμπεη, καὶ ὅλοι οἱ Τζερκέζοι ἐφονεύθησαν, καὶ ὁ Σελὴμ δὲν εἶχε πλέον τὸν πολεμήσοντα αὐτὸν, ἐδιαμέρισε τοὺς Ἀγάδες καὶ Πασάδες του μὲ μερικὸν φουσάτον νὰ ἔλθουν εἰς ὅλον τὸν τόπον τοῦ Μισηρίου νὰ τὸν ὑποτάξουσιν. Οἱ γοῦν Ἀλεξανδρεῖς ὕστερα ἀπὸ τὸν πόλεμον τοῦ Μισηρίου, αὐτοί τους ἐδίωξαν ἐκεῖθεν τοὺς φύλακας τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ἔλαβον τὸ Κασέλλι, τὸ πάλαι λεγόμενον Φάρον, καὶ τὸ ἐπαράδωσαν μὲ ἀγάπην τῶν Τουρκῶν. Ὁμοίως καὶ τὸ Γαμιάθι ἐπαραδόθη μὲ ἀγάπην. Ἐτούτη ἡ χώρα, ὡς εἴπομεν, ἐλέγετο Πηλούσιον. ὡς δέ τινες λέγουσιν, αὕτη ἐστὶν ἡ Ἡλιούπολις. Ταύτην ἐρημωμένην οὖσαν τὴν ἀνεκαίνισεν Ἀδριανὸς ὁ Βασιλεύς. ἀπὸ δὲ τοῦ Νείλου τοῦ ποταμοῦ ὅλη ἡ παραθαλασσία, ἡ λεγομένη Φοινίκη, καὶ τώρα λεγομένη Παρασάμι, δὲν ἔμεινε μηδὲ μία χώ-

ρα ὁποῦ δὲν ἐπροσκύνησε, καὶ δὲν ὑπετάχθη εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Τούρκων τό-
τε. Ἀπὸ δὲ τῆς Ἀλεξανδρείας ὅλη ἐκείνη ἡ παραθαλασσία, ἡ πάλαι λεγο-
μένη Κυρήνη, τώρα δὲ Μπαρμπαρία ὀνομαζομένη, ἔστειλαν Ἀποκρισαρίους,
καὶ ὑπετάχθησαν θεληματικῶς εἰς τὸν Σουλτὰν Σελήμ. Ἔβαλε δὲ αὐτὸς ὁ
Σουλτὰν Σελὴμ ἀνθρώπους φρονίμους εἰς τὸ μέσον, καὶ ἔφεραν μερικοὺς πρώτους
τῶν ἐρημίτων Ἀράβων, τῶν λεγομένων Σεχλαράβων, καὶ ἐπροσκύνησαν τον, τοὺς
ὁποίους ἐδέχθη μὲ φιλοφροσύνην καὶ δωρεάς. Βλέποντες δὲ τούτους, ἦλθον καὶ
ἄλλοι, καὶ αὖθις ἄλλοι, τοὺς ὁποίους ὅλους ἐδέχετο μὲ φιλοδωρίαις, καὶ αὐτοὶ τοῦ ἔτασ-
σαν νὰ φυλάγουσι πάντοτε πίστιν, καὶ ἀγάπην εἰς αὐτὸν, καὶ ὑποταγήν. καὶ
οὕτως ἕκαστος ὑπέστρεφεν εἰς τὰ ἴδια. Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν, μὴ θέλοντες νὰ
ἔλθουσι νὰ προσκυνήσουσι, μήτε ὅλως διόλου νὰ ὑποταχθοῦσιν, ἄλλοι τι-
νὲς ἐξ αὐτῶν τοὺς ἐξαπατοῦσαν μετὰ δόλου, καὶ πιάνοντές τους τοὺς ἔφερναν εἰς
τὸν Βασιλέα, τοὺς ὁποίους ἐπαίδευσεν, ὡς τοὺς ἔπρεπε.

Περὶ τῆς Ἁρμάδας τῶν Τζερκέζων, ὁποῦ ἦτον εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν.

Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἔστειλον εἰς τὸ Σουβεῖσι μίαν ἀρκετὴν καββά-
λαν μὲ μερικοὺς πεζοὺς, συνεξοφιασμένους μὲ τὸν Σεχλάραπον τῆς ἐρή-
μου ἐκείνης. Εἶναι τοῦτο τὸν Σουβεῖσι μακρὰν ἀπὸ τὸ Μισῆρι τρεῖς ἡμέρας δρό-
μον, εἰς τὸ κάτω μέρος καὶ ἄκρον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης. Ἐτούτη ἡ χώ-
ρα εἶναι μικρὴ, πλὴν ἔχει Κάστρον ὀλίγον. ἐλέγετο δὲ τὸ παλαιὸν Ἡρώων
Πόλις, ὡς δὲ ἄλλοι λέγουσιν, Ἀρσενόη. Ὁ δὲ Λιμιῶνας ὁποῦ εἶναι ἐκεῖ,
ἐλέγετο Μυὸς Ὅρμος. Δὲν ἔχει αὕτη ἡ χώρα μηδεμίαν τροφὴν ἀφ' ἑαυτῆ-
ς, εἰμὴ πάρεξ ὀψάρια πολλά. τὰ λοιπὰ πάντα τροφήματα φέρνουσι οἱ ἐκεῖ
ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ Μισῆρι. μάλιστα καὶ τὸ νερὸν τὸ φέρνουσι μὲ τὰ καμήλια
ἀπὸ μακρὰν, μίαν ἡμέραν δρόμον. εἶναι ὅμως τῶν τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης
καραβίων Καταγώγιον, ἤγουν Σκάλα. Ἐκεῖ φορτώνουσι κάθε χρόνον πολλὰ
καράβια σιτάρι, καὶ φέρνουντο εἰς τὸ Κιαμπὲ, ἄλλο, ἐλεημοσύνην Βασιλι-
κὴν διὰ τοὺς ἐκεῖ Ντερβισάδες, καὶ Χαντζίδες πτωχοὺς, καὶ ἄλλο, διὰ πραγμα-
τείαν. Ἔρχεται καὶ ἀπὸ τὴν Ἰνδίαν, ἤτοι τὴν Εὐδαίμονα Ἀραβίαν πολλὴ
πραγματεία εἰς τὴν Σκάλαν αὐτὴν μὲ καράβια, καὶ μάλιστα Καφέδες. Εἰς
τοῦτον τὸν λιμιῶνα ὁ Καμψὼν (ὁ πρὸ τοῦ Τουμούτμπεη βασιλεύσας Αἰγύπ-
του, τὸν ὁποῖον εἴπαμεν πῶς ἐφονεύθη πολεμῶν εἰς τὸ Ἀλέπι) ἔκαμε μίαν
μεγάλην ἁρμάδα, καὶ τὴν ἔστειλεν ἐναντίον τῆς ἁρμάδας τῶν Πορτογέζων,
οἱ ὁποῖοι γυρίζοντες τὴν μεγάλην Θάλασσαν, ἤγουν τὸν Δυτικὸν καὶ Νό-
τιον Ὠκεανὸν, ἦλθον καὶ ἐσέβησαν εἰς τὸν Κόρφον αὐτὸν, καὶ ἔφθασαν ἕως
τὸ λεγόμενον Τοὺρ, καὶ ἐπάτησαν τὸ ἐκεῖσε Καστέλλιον. Τοῦτο τὸ Τοὺρ
λέγεται καὶ Ῥαϊθὼ, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπαμεν, Ταύτην τὴν ἁρμάδα ἐπο-
λέμει.

κάμει τὰ τὴν στόση ὁ Καμψὼν Γαύριος χρόνους τέσσαρας, διότι ἔφερνε τὰ ξύλα ἀπὸ τὴν Συρίαν, ἀπὸ τὸ λεγόμενον Μαῦρον Βουνὸν τῆς Καραμανίας, ὃ καὶ πρότερον εἴπαμεν. τὰ ὁποῖα ἔφερεν εἰς τὸ Ταμιάθι, καὶ ἐκεῖθεν μὲ ταῖς βάρκαις διὰ τοῦ ποταμοῦ εἰς τὸ Μισῆρι, καὶ ἀπ' ἐκεῖ πάλιν φορτώνοντάς τα εἰς τὰ καμήλια, τὰ ἔφερνεν εἰς αὐτὸ τὸ Σουβεΐσι. Εἶχεν ὅμως Μαστόρους ἐκλεκτοὺς, τοὺς ὁποίους τοῦ ἔστειλαν οἱ Βενετζιάνοι, καὶ τὰ ἐπελεκοῦσαν πρῶτον εἰς τὸ Μισῆρι, ἔπειτα τὰ ἔστελναν εἰς τὸ Σουβεΐσι. Ὅμως, ἀφ' οὗ ἀνέβηκεν αὐτὴ ἡ ἀρμάδα εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, ἔκαμε πολλὴν ζημίαν τοῦ Κουμερκίου τοῦ Μισηρίου. διότι ἀπὸ τὰ πολλὰ κακὰ ὅπου ἔκαμεν, ἀποκόπησαν τὰ καράβια τῆς Ἰνδίας ὅπου ἔφερναν τὰ ἀρωματικὰ, ἤγουν πιπέρια, γαρόφαλα, κανέλαις, καὶ ἄλλα παρόμοια, καὶ πλέον δὲν ἔρχονται μέσα εἰς τὸν Κόρφον αὐτὸν, ἀλλὰ στρέφονται τὴν ἔξω Θάλασσαν, καὶ ἔρχονται εἰς τὴν Γασπανίαν. Ὁμοίως καὶ οἱ Βενετζιάνοι, οἱ ὁποῖοι ἔστειλαν τοὺς Μαστόρους νὰ γένη ἡ τοιαύτη ἀρμάδα, ἐχροίκησαν νὰ τοὺς ἔφυγε πολὺ κέρδος. διότι αὐτὰ τὰ ἀρωματικὰ τὰ ἔπερναν αὐτοὶ ἀπὸ τὸ Μισῆρι μὲ τὰ καράβιά τους, καὶ φέροντάς τα εἰς τὴν Βενετίαν, ἐκεῖθεν ἐδιαμοιράζοντο εἰς τὰς ἄλλας ὅλας χώρας τῆς Φραγγίας. Ἀφ' οὗ λοιπὸν εὔγαλεν ὁ Καμψὼν ἔξω ταύτην τὴν ἀρμάδαν, δὲν ἐπέρασεν ὀλίγος καιρὸς, καὶ ἔκαμεν τὸν πόλεμον μὲ τὸν Σελήμ. Ἔβαλε δὲ Καπιτανίους, ὡς καὶ ἄνωθεν εἴπομεν, εἰς αὐτὴν, τὸν Ἀμηράσην, καὶ τὸν Ῥαῆς Σολομὼν μὲ περισσαῖς λουμπάρδαις μπροῦτζιναις, καὶ μὲ περισσοὺς Τζερκέζους πολεμιστὰς, νὰ πηγαίνουσιν εἰς τὸ στενὸν τοῦ Κόρφου, νὰ πολεμήσουσι μὲ τοὺς Πορτουγέζους. Ὅμως ἐκεῖνοι μανθάνοντας, πῶς οἱ Πορτουγέζοι ἐσέβησαν εἰς τὸν Κόρφον μέσα, δὲν ἠθέλησαν διὰ πολλὰ πράγματα νὰ ὑπάγουν νὰ πολεμήσουσι μὲ ταύτους, καὶ τὸ περισσότερον ἀκούοντες, ὅτι οἱ Πορτουγέζοι εἶναι δυνατοὶ πολεμισταὶ εἰς τὴν Θάλασσαν, οἱ ὁποῖοι ἐνίκησαν ὅλην τὴν Ἰνδίαν. Ὅθεν ἐστάθησαν εἰς τὴν Γίνδαν, λιμιῶνα καλὸν τῆς χώρας τοῦ Κιαμκὲ, προφασιζόμενοι, ὅτι θέλουσι νὰ ἑτοιμάσουσι καλλήτερα τὴν ἀρμάδαν. Οἱ δὲ Πορτουγέζοι, μὴ δυνάμενοι νὰ περάσουσιν εἰς τὴν γῆν τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας ἀπὸ φουρτούναις μεγάλαις ὅπου τοὺς ηὑρήκασι, καὶ ἀπὸ μεγάλαις νοτίαις ὅπου τοὺς ἐμποδίζασιν, ἐστράφησαν εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Αἰθιοπίας καιρὸν πολλὺν, ἔπειτα ἐστράφησαν ὀπίσω, μηδὲν ἔργον ἄξιον διαπραξάμενοι. Τότε ἡ ἀρμάδα τοῦ Καμψὼν, καὶ οἱ Τζερκέζοι ἄρχησαν νὰ γίνουνται κουρσάροι εἰς κάποιαις χώραις ἠγαπημέναις τους, εἰς τὴν Εὐδαίμονα Ἀραβίαν, τὸ νῦν λεγόμενον Χεότι, ἢ Κυύτι. Καὶ διὰ νὰ ἀποκτήσουσι πλοῦτον, εὔγαλαν ἔξω τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπολεμοῦσαν μίαν χώραν μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον, λεγομένην Ἀδάμ. Αὕτη ἡ χώρα νομίζουσι τινὲς νὰ εἶναι ἡ πάλαι λεγομένη Ὄκηλις, ἡ ὁποία ἦτον ἔχει μόνον Σκάλα μεγάλη τῆς Ἰνδίας, ἀλλὰ καὶ λιμιῶνας μεγάλος. εἶναι δὲ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀραβικὸν

βικὸν κόλπον, ἤγουν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν. Καὶ διὰ τὸ νὰ εἶναι περι-τριγυρισμένη μὲ τὴν θάλασσαν, καὶ νὰ ἔχῃ μέσα καὶ πολλοὺς πλουσίους πραγματευτάδες, ἐστάθη καὶ ἐπολέμησε, καὶ δεν τὴν ἐπάτησαν. εἶχε δὲ μέσα πολλοὺς πραγματευτὰς Πέρσας καὶ Ἰνδούς. εἶναι εἰς αὐτὴν τὴν χώραν ἕως τὴν σήμερον πραγματεία μεγάλη καὶ πολλή. Ὅλοι ἐτοῦτοι λοιπὸν οἱ πραγματευταὶ συμφωνήσαντες μετὰ τῶν ἐγκατοίκων ἀνθρώπων τῆς χώρας, οἱ μὲν ἐπολέμουν διὰ τὴν χώραν τους, οἱ δὲ διὰ τὴν πραγματείαν τους. καὶ οὕτως ὁ Ἀμηράσης μὲ τὸν Ῥαὴς Σολομὼν ἀποδιωγμένοι καὶ καταφρονημένοι, ἐστράφησαν καὶ ἦλθον εἰς ἕνα Νησὶ λεγόμενον Χαμαρὰν, καὶ ἀπ᾽ ἐκεῖ πάλιν εἰς τὴν Γίνδα, καὶ ἐκεῖ ἔμαθον, ὅτι ὁ Σουλτὰν Σελὴμ ἦλθεν εἰς τὸ Μισῆρι, καὶ ὁ Καμψὼν ἀπέθανεν. Ὅθεν καθ᾽ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο τούτους ἐσυλλογίζετο, ὁ ἕνας νὰ φυλάξῃ πίστιν εἰς τοὺς Τζερκέζους τοὺς συντρόφους του, ὁ δὲ ἄλλος νὰ ἀποκτήσῃ τὴν φιλίαν τοῦ νικητοῦ Βασιλέως Σελήμ. Διὰ τοῦτο εὐθὺς ἄρχησαν νὰ μὴ συμφωνοῦσιν, ἀλλὰ νὰ μάχωνται ἀναμεταξύ τους. ὅθεν ἔφυγεν ὁ Ἀμηράσης μὲ τὴν συντροφίαν του, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Μέκκαν, θέλωντας νὰ εἶναι βοηθὸς τοῦ Τουμούμπεη, διότι ἀκόμη ἔζη. ὅμως γυρεύωντάς τον καὶ φοβερίζωντάς τον ὁ Ῥαὴς Σολομὼν ἐπίασαν τὸν οἱ ἄνθρωποι τῆς Μέκκας, καὶ τὸν ἔστειλαν εἰς τὴν ἀρμάδαν, εἰς τὴν Γίνδαν. Ὁ δὲ Ῥαὴς Σολομὼν, διὰ νὰ ἀπομείνῃ ὅλη ἡ ἐξουσία τῆς ἀρμάδας εἰς τὸ λόγου του, εὐγάλωντας τὸν αντίδικόν του ἀπὸ τὸ μέσον, καὶ διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν φιλίαν τοῦ νικητοῦ Βασιλέως, κάνωντας ἀνδραγαθίαν καμμίαν ὁποῦ νὰ τοῦ ἀρέσῃ, τὸν ἔπνιξε μίαν νύκτα εἰς τὴν θάλασσαν. Ἔπειτα ἐχάρισε τῶν στρατιωτῶν δύο λοφάδες, διὰ νὰ τοὺς γυρίσῃ εἰς τὴν ὑποταγὴν τοῦ Σελήμ. Εἶτα ἐσηκώθη ἐκεῖθεν, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἔφθασαν εἰς τὸ Σουβεῖσι. Παραδίδωντας δὲ τὴν ἀρμάδαν τῶν Τουρκῶν, αὐτὸς ἔδραμεν εὐθὺς εἰς τὸν Σελὴμ, καὶ τὸν ἐπροσκύνησεν. Οἱ δὲ Τοῦρκοι, ὁποῦ ὑπῆγαν εἰς τὸ Σουβεῖσι, ἀνέβησαν εἰς ὅλον τὸ παραθαλάσσιον τὸ δεξιὸν τοῦ Κέρφου, καὶ εὗρον ὅλους τοὺς Αὐθεντάδες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἕως τὰ σύνορα τοῦ Βασιλέως τοῦ Χαμπέαση, οἱ ὁποῖοι, τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν ἦσαν χαρατζωμένοι εἰς τοὺς Τζερκέζους, οἱ δὲ φιλιωμένοι μόνον. Εὐθὺς δὲ ὅλοι τοὺς ἐδέχθησαν, κάνοντες συμφωνίαις νὰ εἶναι καὶ μὲ ταύτους, ὥσπερ ἦσαν καὶ μὲ τοὺς Τζερκέζους, καὶ οὕτως ἐστράφησαν.

Οὕτως οὖν ὁ δυνατὸς πολεμιστὴς, καὶ λαμπρὸς καὶ εὐτυχὴς Βασιλεὺς ὁ Σελὴμ, παραλαβὼν καὶ κυριεύσας γῆν καὶ θάλασσαν ὅλην τῶν ἐχθρῶν του, ἐκατέβη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐισεβαίωντας εἰς μίαν μεγάλην γαλιώταν κουρσάρικην ἑνὸς Τούρκου Ἀνατολίτου, κουρσάρου ἐξακουστοῦ Κουρτόγλη, διὰ νὰ ἰδῇ τὴν ἀρμάδαν του, ἡ ὁποία ἔφθασε τότε εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπὸ τὴν Κωνσαντινούπολιν. ἔφθασε δὲ ἐκεῖ εἰς τὰς πρώτας τοῦ Ἰουλίου Μηνός. Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐπεσκεμμένως εἶδε τὴν ἀρμάδαν

καὶ

καὶ τὰ τειχία τῆς χώρας, καὶ τὸ Κασέλι τῆς Φάρε, ἐσράφη πάλιν, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Μισῆρι. Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐπρόσταξε καὶ εὔγαλαν τὰς Τζερκέζες, ὁποῦ ἦσαν φυλακωμένοι εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ τὰς ἔκοψεν ὅλες ἔξω ἀπὸ τὴν φυλακήν. Ἀκόμι κάποιαις φαμελίαις τῶν Μισηριώτων τὰς πλέον πλουσιωτέρας, ὅσας τὸν ἀριθμὸν ὡς ἑκατὸν πεντήκοντα, τὰς ἐπῆρεν ἀπὸ τὸ Μισῆρι, καὶ τὰς ἔστειλε νὰ κατοικήσουσιν εἰς τὴν Πόλιν. Καὶ ταῦτα ἔκαμεν ὁ Σελὴμ διὰ νὰ ἐκριζώσῃ ἀπὸ τὸ Μισῆρι ὅλην τὴν παλαιὰν δύναμιν τῆς Βασιλείας ἐκείνης, καὶ νὰ κατοικήσῃ εἰς αὐτὴν ἄλλους ἐδικούς του ἀνθρώπους. Ἔξω ἀπὸ ταῦτα ἐμάζωξεν ἔτι ἄλλα πράγματα πολύτιμα καὶ ἐκλεκτὰ ὁποῦ εὑρίσκοντο εἰς τὴν θαυμαστὴν Βασιλείαν ἐκείνην, καὶ τὰ ἔβαλεν εἰς τὰ κάτεργα, στέλλωντάς τα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Καὶ τόσον ἔκδυσε τὴν χώραν ἐκείνην ἀπὸ τὰ παλαιὰ στολίσματα ἐκεῖνα ὁποῦ εἶχεν, ὥστε ὁποῦ καὶ μάρμαρα γλυπτὰ ἐπῆρεν ἐκεῖθεν. Εὑρίσκεται ἀνάμεσα εἰς τὰς πολλὰς λίμνας τοῦ Μισηρίου μία λίμνη εἰς τὴν ἄκρην τοῦ Μισηρίου τοῦ καινούργιου, εἰς τὴν ὁποίαν μία Σουλτάνα τοῦ Μισηρίου, προτήτερα ὀλίγους χρόνους παρὰ νὰ παρθῇ, τὸ ὄνομά της Ντουλτίβια, ἔκτισεν ἕνα παλάτι τόσον θαυμαστὸν καὶ ὡραῖον, ὁποῦ τὰ ἄλλα ὅλα κτισίματα νέα καὶ παλαιὰ αὐτὸ μοναχόν του τὰ ἐπερίσσευεν εἰς τὰ πάντα, εἴς τε τὸ μέγεθος, καὶ εἰς τὸ σχῆμα, καὶ εἰς τὴν ὡραιότητα. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ πολλοῦ πλούτου ὁποῦ εἰς αὐτὰ ἐξωδίασεν ἐκείνη ἡ Σουλτάνα. Οἱ μὲν γὰρ τοῖχοι ἀπ' ἔξω ἤστραπταν ἀπὸ τὴν λαμπρότητα τῆς ποικιλίας τῶν μαρμάρων. ἡ δὲ στέγη ἔσωθεν, καὶ οἱ ὄροφοι ὅλοι διάχρυσοι μὲ πολυτίμων χρωμάτων ζωγραφίαις κατεσκευασμένοι, καὶ μὲ τέχνην θαυμαστήν. Οἱ τοῖχοι ὅλοι ἔσωθεν μετὰ Μωσίου, τοῦ κοινῶς λεγομένου Ψηφίου. Αἱ πόρται ὅλαι καὶ τὰ παράθυρα μὲ καθαρὰ μάρμαρα κτισμένα, ἄσπρα, πράσινα, καὶ πορφυρά. αἱ δὲ πόρται, ὁποῦ ἔκλειον, δὲν ἦσαν ἀπὸ ξύλον, ἀλλὰ ἀπὸ ἄσπρον ἐλεφάντινον κόκκαλον, καὶ μαῦρον καθαρὸν ἔμπανον, τὸ κοινῶς λεγόμενον ἐμπανόζι, καὶ πάντα γλυπτά. Ἔσωθεν δὲ ἦτον πρᾶγμα πολλοῦ θαύματος ἄξιον, ὁποῦ βλέπωντας τῶν καμερῶν τὸ πλῆθος, καὶ τῆς καθεμίας τὴν ὡραιότητα, ἐξενίζετο καθ' ἕνας. ἄξια ὄντως παλάτια γυναικὸς Βασιλίσσης. Ὅμως ὁ Σουλτὰν Σελὴμ μὲ ἕνα λόγον μόνον τὰ ἔρριξε κάτω, διὰ νὰ πάρῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὰ πολλὰ ἐκεῖνα πορτοπαράθυρα, καὶ ἔτι ἄλλο τοῦ ἤρεσεν ἀπ' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὅσην χαρὰν ἐλάμβανε τινὰς βλέπωντάς τα νὰ στέκουνται, τόσην λύπην ἐλάμβανεν, ὅταν ἔβλεπε καὶ τὰ ἐρρίκταν κάτω, ὁπόταν καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ ὡραιότατα ἐκεῖνα μάρμαρα πέφτοντας ἐσυντρίβοντο. Ἐμέμφθηκαν εἰς τοῦτο τινὲς πολλὰ τὸν Σελὴμ, ὅτι ἐχάλασε πρᾶγμα ἐδικόν του, οὕτω πολύτιμον, καὶ δὲν ἔκαμεν εἰς αὐτὸ ὡσὰν οἰκοκύρης, ἀλλ' ὡς ἐχθρός.

Ὅτι ὁ Σουλτὰν Σελίμης ἐστράφη εἰς τὴν Πόλιν, κάμνοντας εἰς τὸ Μισήρι Πασὰν τὸν Χαγιάρμπεην, καὶ εἰς τὴν Συρίαν τὸν Γαζέλ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Σουλτὰν Σελὴμ μισεύοντας νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πόλιν, εἰς μὲν τὸ Μισήρι ἔκαμε Πασὰν τὸν Χαγιάρμπεην, εἰς δὲ Συρίαν τὸν Γαζέλ. τὸν μὲν Χαγιάρμπεην διὰ χάριν, ὅτι αὐτὸς ἦτον ἡ πρώτη αἰτία τῆς νίκης, μὲ τὸ νὰ ἀποστατήσῃ εὐθὺς εἰς τὸ Ἀλέπι. τὸν δὲ Γαζὲλ, διότι ἐθελοντὶ ἐπροσκυνήσεν. Ἐφθόνησε γοῦν ὁ Γιουνὴς Πασίας τὸν Χαγιάρμπεην, ὅτι αὐτὸς ἤλπιζε κατὰ πάντα τρόπον, διὰ τοὺς πολλούς του κόπους, νὰ γένῃ Αὐθέντης εἰς τὸ Μισήρι. ὅθεν τὸν ἐσυκοφάντησε πῶς θέλει νὰ ἀποστατήσῃ νὰ γένῃ αὐτὸς πάλιν Βασιλεὺς εἰς τὸ Μισήρι. Εἰς δὲ τὸν λόγον τοῦτον ἐγνώρισεν ὁ Σελὴμ πῶς εἶναι φθόνος, καὶ ἐρευνήσας ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα, εὑρέθη ψεύστης ὁ Γιουνοῦς Πασίας. ὅθεν τὸν ἀπεκεφάλισεν εἰς τὸ Ντιβάνι ἐνώπιον πάντων, διὰ νὰ μάθωσι καὶ ἄλλοι νὰ μὴ συκοφαντοῦσιν ἀδίκως. Εἰς δὲ τὸν Γαζὲλ ἀκόμι ἐσκανδαλίσθη τὸ φουσάτον, πῶς τὸν ἔκαμεν Αὐθέντην τῆς Συρίας, καὶ ὅτι εἰς τοὺς τόπους, ὅπου μὲ πολλοὺς κόπους καὶ αἵματα ἀπόκτησαν, ἄφησε νὰ ὁρίζουσι δύο ξένοι, καὶ ἀλλογενεῖς ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι, πηγαίνοντας αὐτὸς εἰς τὴν Πόλιν, αὐτοὶ εὔκολα θέλουσι συμφωνήσει νὰ λάβουσι πάλιν τὴν Βασιλείαν. Ὅμως φοβούμενοι ὅλοι, δὲν ἐσιώπησε τινάς, ἵνα μὴ πάθῃ ὅμοια μὲ τὸν Γιουνοῦς Πασίαν.

Περὶ τοῦ Ἄρχοντος τοῦ Χριστιανοῦ τοῦ Τζερμοτάμπεη, ὅπως αὐτὸς ἐφύλαξε τοὺς Καλογήρους, καὶ δὲν ἔπαθον κακόν.

Εἰς τούτους τοὺς καιροὺς ὁ Μωρέας εἶχε Τούρκους ὀλίγους, (καλὰ καὶ νὰ τὸν ὥριζεν ὁ Βασιλεὺς τῶν Τουρκῶν) διὰ τοῦτο οἱ Ἄρχοντες τοῦ τόπου οἱ Χριστιανοὶ, ὥριζαν τοὺς τόπους καὶ τὰ χωρία, ὅπου ἔχουσι τώρα οἱ Τοῦρκοι, οἱ λεγόμενοι Σπαΐδες. Καὶ ἦσαν Ἄρχοντες Χριστιανοὶ Σπαΐδες ἐπάνω εἰς τὸν τόπον, καὶ εἰς καιρὸν πολέμου ἐκίνουν καὶ αὐτοὶ συφέρει ὁμοίως μὲ τοὺς Τούρκους, ὅπου ἦτον τοῦ Βασιλέως τὸ πρόσταγμα. Ἀπὸ τούτους τοὺς Χριστιανοὺς Σπαΐδες τοῦ Μωρέως εὑρίσκεται ἀκόμι ἕνα Γένος εἰς τὴν Παλαιὰν Πάτραν, καὶ λέγονται ἀκόμι Σπαΐδες. ὅμως ἔχουσι μόνον τὸ ὄνομα, χωρὶς τὸ ἀξίωμα. Ἀπὸ τούτους τοὺς Χριστιανοὺς Σπαΐδες τοῦ Μωρέως ἦτον καὶ κάποιος μέγας Ἄρχων, Τζεριοτᾶς λεγόμενος. Οὗτος εἶχε μεγάλον ὄνομα καὶ τιμὴν εἰς τὰ Βασίλεια, καὶ εἰς τοὺς Ἀγάδες, ὥστε ἠ-

ξιώ-

ξιώθη νὰ ζήσῃ καὶ Μπέης τοῦ Μωρέως, ὅθεν ἀπόκτησεν ὄνομα νὰ λέγεται Τζερνοτάμπεης. τούτου οἱ ἀπόγονοι εὑρίσκονται ἀκόμι εἰς τὸν Μωρέαν. Οὗτος λοιπὸν ὁ Τζερνοτάμπεης, ἦτον τότε εἰς τὸ Μισῆρι μὲ τὸν Σουλτὰν Σελίμην ὁμοῦ μὲ τοὺς λοιποὺς Χριστιανοὺς Σπαΐδες τοῦ Μωρέως, ὅμως δὲν ἦτον τότε Φλαμπουράρης τοῦ τόπου, ἐπειδὴ ἦτον, ὡς εἴπομεν ὄπισθεν, ὁ Γιούελβος, ἀλλὰ ἠκολούθει ὡς Ἄρχων μέγας καὶ πιστὸς τῆς Βασιλείας. Ὅταν λοιπὸν ἐσέβη τὸ συφέρι τῶν Τουρκῶν ὅλον μέσα εἰς τὸ Μισῆρι, καὶ μὲ πολλὴν φόνον τῆς φωτίας καὶ τοῦ σπαθίου ἐκαταπατοῦσαν τὰ παζάρια καὶ τὰ σπήτια, ἁρπάζοντες καὶ φονεύοντες καθ' ἕνας εἰς ὅποιον σπήτι ἔφθανε, καὶ ὅποιον εὕρισκε, τότε ᾠκονόμησεν ἡ Θεία Πρόνοια πρᾶγμάτι πράσιον καὶ παράδοξον, τὸ ὁποῖον λέγεται καὶ διηγᾶται ἕως τῆς σήμερον ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ τοῦ Τζερνοτάμπεη, ἀπὸ τοὺς ὁποίους καὶ ἡμεῖς τὸ ἠκούσαμεν πολλάκις. Ἔτυχε, λέγω, κατὰ Θείαν Οἰκονομίαν, νὰ φθάσῃ πολεμῶντας τοῦτος ὁ Τζερνοτάμπεης, μὲ μερικοὺς ἄλλους Χριστιανοὺς Σπαΐδες ἐπάνω εἰς τὰ σπήτια, ὅπου ἐκάθοντο οἱ Καλόγηροι οἱ Σιναῖται, τὰ ὁποῖα εἶχον ἐκεῖ ὡς Μετόχιον. Ἐκάθοντο γοῦν ἐκεῖ οἱ πτωχοὶ οἱ Καλόγηροι ἀποκλεισμένοι διὰ τὸν φόβον τοῦ πολέμου, καρτερῶντες καθ' ὥραν τὸ σπαθὶ καὶ τὸν θάνατον. Ὡς δὴ λοιπὸν τοὺς εἶδον οἱ Χριστιανοί, ὅτι εἶναι Καλόγηροι ἐκεῖ μέσα, ἐθαύμασαν, καὶ δὴ συντυχαίνοντές τους Ῥωμαϊκά, τοὺς ἔδωσαν θάῤῥος καὶ ἐλπίδα νὰ μὴ φοβοῦνται, καὶ ἔτζι αὐτὸς ὁ Τζερνοτάμπεης ἄφησεν ἐκεῖ ἀνθρώπους Χριστιανοὺς συντρόφους του, καὶ τοὺς ἐφύλαττον, ὥστε ὅπου ἔπαυσεν ὁ πόλεμος παντελῶς. Οὕτω γοῦν παρ' ἐλπίδα ἐφυλάχθησαν ἄβλαβοι οἱ Καλόγηροι ὑπὸ τοῦ καλοῦ Ἄρχοντος ἐκείνου τοῦ Τζερνοτάμπεη, καὶ τῶν συντρόφων του, τοῦ Θεοῦ τοῦτο οἰκονομήσαντος.

Ὅπως δι' ἀναφορᾶς τούτου τοῦ Τζερνοτάμπεη ἐνεφανίσθησαν ὕστερον εἰς τὸν Βασιλέα οἱ Καλόγηροι, καὶ περὶ τῆς Διαθήκης τοῦ Μωάμεθ.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔπαυσεν ὁ πόλεμος καὶ ἡ ταραχή, καὶ ὁ Τουμάμπεης ἐφανεύθη, καὶ ὁ Σουλτὰν Σελίμης ἐκάθησεν ὡς Βασιλεὺς εἰς τὸ Μισῆρι, χωρὶς ἄλλην καμίαν ὑποψίαν, τότε ὁ καλὸς Ἄρχων ὁ Τζερνοτάμπεης ἔκαμεν ἀναφορὰν εἰς τὸν Βασιλέα, λέγων. Ὅτι ἐδῶ εὑρέθησαν κάποιοι Καλόγηροι ἀπὸ τὸ ἔθνος μου, καὶ θέλουν νὰ ἔλθουν νὰ προσκυνήσουσι τὴν Βασιλείαν σου, καὶ ὁ Βασιλεὺς ὥρισε νὰ ἔλθουν. Τότε οἱ Καλόγηροι ἐπῆραν τὴν Διαθήκην τὴν ἰδιόχειρον τοῦ Μωάμεθ, ἡ ὁποία ἕως τότε εὑρίσκετο εἰς τοῦ λόγου τους, καὶ τὴν ἔβαλαν εἰς ἕνα δίσκον σκεπασμένην ἀπὸ πάνω μὲ ἕνα πράσινον ὕφασμα, καὶ βαστῶντάς την ἕνας Καλόγηρος ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι του, καθὼς ὁ Ἄρχων ἐκεῖνος τοὺς ἐδίδαξεν,

ἦλ-

ῆλθον καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν Βασιλέα. Ἐρωτήσας δὲ καὶ μαθὼν, ὅτι ἐκεῖνο τὸ Γράμμα εἶναι τὸ ἰδιόχειρον τοῦ Μωάμεθ, ἐχάρη κατὰ πολλὰ, λέγωντας. ὅτι ἐξ ἀκοῆς εἴχαμεν πῶς τοῦτο Γράμμα νὰ ἐδόθη ὑπὸ χειρὸς τοῦ Προφήτου, ποῦ δὲ καὶ εἰς ποίας χεῖρας διευρίσκετο, δὲν ἰξεύραμεν. Ἔπειτα ἠρώτησε τοὺς Καλογήρους, τί γυρεύουσιν ἄλλο ἀπὸ λόγου του. Οἱ δὲ εἶπον, ὅτι νὰ ἔχωμεν τὰ ὅσα διαλαμβάνει ἡ Διαθήκη τοῦ Προφήτου, νὰ μᾶς τὰ βεβαιώσῃ καὶ ἡ Βασιλεία σου, καθὼς καὶ οἱ πρότερον Βασιλεῖς τοῦ Μισηρίου τὰ ἐβεβαίωναν, καθ' ἕνας εἰς τὸν καιρόν του μὲ ὁρισμὸν καὶ βοῦλαν ἐδικήν του. Καὶ αὐτὸς εἶπεν. Ὁρισμὸν νὰ σᾶς δώσω ὅπως τὸν θέλετε ἀπίσας, πλὴν τὸ Γράμμα τοῦ Προφήτου δὲν σᾶς τὸ δίδω, διότι τοιοῦτον Γράμμα δὲν πρέπει να διευρίσκεται εἰς τὰ χέρια σας, ἀλλὰ νὰ διευρίσκεται μέσα εἰς τὸ Βασιλικὸν Θησαυροφυλάκιον. Καὶ οὕτως ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας τὸ ἔλαβεν αὐτὸς ὁ Σουλτὰν Σελίμης, καὶ τὸ ἤφερε, καὶ διευρίσκεται εἰς τὰ Βασίλεια, λέγωντας. ὅτι περισσότερον ἐχάρη πῶς εὕρηκε τοιοῦτον πρᾶγμα, παρὰ ὁποῦ ἐχάρη πῶς ἔλαβε τὴν Βασιλείαν τῆς Αἰγύπτου. Ἔδωσεν ὅμως τῶν Καλογήρων Ὁρισμὸν, ὅτι εὗρον εἰς τοῦ λόγου τους τὸ τοιοῦτο παρ' αὐτοῖς πολύτιμον χρῆμα, καὶ ὅτι νὰ ἔχουσι τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὰ ὅσα ἄλλα διαλαμβάνει αὐτὴ ἡ Διαθήκη, καὶ ἄλλα περισσότερα ἔγραψε, καὶ ἔδωσε μὲ ὁρισμὸν καὶ μπαράτι. Ἐπρόσαξε δὲ νὰ τοὺς δώσουσι καὶ ἕνα ἀντίβολον τῆς Διαθήκης, βουλωμένον μὲ τὴν βοῦλαν τοῦ τόπου ἀκολουθοῦντος αὐτοῦ Κατηλεσκέρη, νὰ εἶναι καὶ αὐτὴ εἰς μαρτύριον τῆς ἐλευθερίας τούτου τοῦ Μοναστηρίου. τὸ ὁποῖον ἀντίβολον, καὶ μπαράτι τοῦ αὐτοῦ Σουλτὰν Σελίμη, καὶ τῶν διαδόχων του, δὲν λείπουσι νὰ μὴ δίδουσι κάποιαν μερικὴν βοήθειαν εἰς τοὺς κατὰ καιροὺς συμβαίνοντας πειρασμοὺς, μάλιστα δὲ εἰς ταῖς Σκάλαις καὶ εἰς τὰ Κουμέρκια, ὁποῦ παντελῶς δὲν ἀφίνουσι νὰ πληρώσουσι τίποτες οἱ αὐτοὶ Καλόγηροι. Αὕτη ἡ Διαθήκη, ἤγουν ἕνα ἄλλο ἀντίβολον, ὁποῦ ἦτον βγαλμένον ἀπὸ τὸ πρῶτον ἐκεῖνο ἀντίβολον, διευρισκόμενον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τὸ ἐκεῖσε Μετόχιον τῶν Σιναϊτῶν, ἐβοήθησε κατὰ πολλὰ ἀπ' ἐδῶ καὶ ὀκτὼ χρόνους, ὁποῦ ἐσηκώθη κάποιος Χαρατζάρης τῆς Ῥούμελης, λεγόμενος Νπελῆς Μπουραζέρης, καὶ εὔγαλεν ἀπὸ τὴν Βασιλείαν Χατσερίφι, νὰ βάλλῃ εἰς χαράτζι ὅλα τὰ Μοναστήρια, καὶ Καλογήρους. Καὶ ἤθελε γένῃ μέγα κακὸν, νὰ ἐρημώσουσιν ὅλα τὰ Μοναστήρια, ἐὰν ὁ Πατριάρχης, ὁ τότε κὺρ Ἰωαννίκιος ὁ Λίνδιος, μὲ μερικοὺς Ἀρχιερεῖς, πέρνωντας ἀπὸ τοὺς Σιναΐτας αὐτὸ τὸ ἀντίβολον τῆς Διαθήκης, μαζὶ μὲ τοὺς διευρισκομένους εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν Σιναΐτας, καὶ διαγένοντας εἰς τὸν Μουφτὴν, δὲν ἤθελεν ἐμποδίσῃ τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ τοῦ Νπελῆ Μπουραζέρη, καὶ νὰ βγάλῃ Φετιφὰν ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν Διαθήκην, ὅτι μήτε Καλόγηρος, μήτε κοσμικὸς Παπᾶς νὰ πλερώνῃ χαράτζι, μήτε ἄλλο βάρος βασιλικὸν, κατὰ τὴν πρόσαξιν τοῦ Προφήτου.

Ὠφέλειαν ὁποῦ ἔκαμεν ἡ Διαθήκη τοῦ Μωάμεθ.

Περὶ

Περὶ τῶν Ἐρημιτῶν Ἀράβων τῶν τριγύρου τοῦ Ὄρους Σινᾶ.

Ὑπεσχέθημεν ἄνωθεν νὰ εἴπωμεν περὶ τῶν Ἐρημιτῶν Ἀράβων, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ἀρχαίαν τους συνήθειαν ὁποῦ λέγει ὁ Στράβων ὁ Γεωγράφος, κυβερνῶνται κατὰ Φυλαρχίας, ἤγουν πᾶσα Φυλὴ, ἔχει ἕναν Ἀρχηγόν. ἀλλ' ὅμως πᾶσα Φυλὴ μοιράζεται εἰς πολλὰς Γενεάς.

Κατὰ γοῦν Ἀνατολὰς τοῦ Μοναστηρίου εἶναι ἔρημος πολλὴ φθάνουσα ἕως τοῦ Κιαμπέ. Ταύτην τὴν ἔρημον, (ὡς καὶ ἄλλοτε εἴπομεν) τὴν λέγει ὁ Πτολεμαῖος Πετραίαν Ἀραβίαν. Τὰ βουνὰ τῆς ἐρήμου ταύτης, ὁποῦ εἶναι πλέον σιμὰ τοῦ Ὄρους Σινᾶ, λέγονται εἰς τὴν Θείαν Γραφὴν Ὄρη τῶν Ἀμοῤῥαίων, καὶ εὑρίσκονται μέσα εἰς τὴν Βασιλείαν, καὶ εἰς τὸν τόπον τῶν Ἀμαληκιτῶν. ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Ἀμαλὴκ κρατεῖ ἀπὸ τὴν ἔρημον, ὁποῦ εἶναι ἐδόθεν ἀπὸ τὸν Κιαμπὲ, ἕως τὰ ἔξω ἔρημα τῆς ἐρήμου, περιέχουσα καὶ αὐτὴν τὴν ἔρημον τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ὅπου καὶ μετὰ Ἀμαλὴκ τῶν Ἑβραίων πόλεμος ἐγένετο. Αὐτὰ τοίνυν τὰ ὄρη τῶν Ἀμοῤῥαίων τὴν σήμερον ἀπὸ τοὺς Ἄραβας λέγονται Ἄκαμπα. Κατοικοῦσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἔρημον πολὺ πλῆθος Ἀράβων Ἐρημιτῶν διαμερισμένοι εἰς πολλὰς Γενεὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὅσας ἡμεῖς ἠκούσαμεν, καὶ ἰξεύρομεν, καὶ εἴδαμεν, εἶναι αὗται. Ἀλαβῖνοι, Χενβάτιδες, Χουατότιδες, Σιάχιδες, Μισαήτιδες, Μωάζιδες, Γαναμλώιδες, καὶ ἄλλαι πλεῖσται. εἶναι δὲ οὗτοι πάντες πλῆθος πολύ.

Πρὸς δὲ τὸ Βόρειον μέρος τοῦ Μοναστηρίου, εἰς τὴν ἔρημον τὴν ἀναμεταξὺ Ὄρους Σινᾶ καὶ τῆς Ἁγίας Ἱερουσαλὴμ, κατοικοῦσιν οἱ λεγόμενοι Μπεναταῖοι, Ταραμπῖνοι, Χουκούκιδες, Οὐλὰτ Σαχλώιδες. Ἀπὸ τὸ γένος τοῦτο τῶν Οὐλὰτ Σαχλωίδων κάνουσι κατὰ διαδοχὴν οὗτοι πάντες, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὰ Ἄκαμπα, ἕναν Ἀρχηγὸν, καὶ λέγεται Οὐλὰτ Σαχήν. ἔχει πολλὴν ἐξουσίαν εἰς αὐτοὺς, καὶ τιμᾶται ὑπ' αὐτῶν ὡς Βασιλεύς. Εἶναι δὲ καὶ οὗτοι πλῆθος, ὥσπερ τὴν ἀκρίδα. κατοικοῦσι τόπον πολὺν ἀπὸ τὴν ἔρημον, ὁποῦ λέγει ἡ Θεία Γραφὴ Κηδὰρ, καὶ τὴν Κάδδης Βαρνῆ, καὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ τὰ Ὄρη Θαιμὰν, καὶ ἕως τὴν ἔρημον Μωὰβ, ὁποῦ εἶναι κατὰ μάκρος ὡς δεκαπέντε ἡμερῶν δρόμου διάστημα, κατὰ δὲ πλάτος περισσότερον.

Ἐκεῖνοι δὲ ὁποῦ κατοικοῦσι τὴν ἔρημον αὐτοῦ τοῦ Σινᾶ Ὄρους, ὁποῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὰ λεγόμενα Ὄρη τοῦ Ἀῤῥαὼ, κατὰ τὴν Θείαν Γραφὴν, καὶ ἔρχεται ἕως τὴν ἔρημον Σὶν, καὶ στρέφεται ἕως τὸ Ἐλεὶμ, τὸ νῦν λεγόμενον Ῥαϊθὼ, (αὕτη εἶναι παραθαλάσσιος τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, πρὸς τὸ Δυσικὸν καὶ Νότιον μέρος τοῦ Μοναστηρίου εὑρισκομένη) οὗτοι εἶ-

και τρεῖς Γενεαὶ, καὶ λέγονται νὰ εἶναι ἀπὸ ἕνα πατέρα, Σάλεχ τὸ ὄνομά του, ὁ ὁποῖος φέρεται λόγος νὰ ἦτον Χριστιανὸς, καὶ ὁ τάφος του εἶναι πρὸς Βορρᾶν τοῦ Μοναστηρίου, κτισμένος ὡς ὁσπήτιον μικρὸν, σεβόμενος καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῶν κατὰ πολλὰ, ὥστε τοῦ κάνουσι καὶ θυσίαν κάθε χρόνον χρόνον. Εἶναι δὲ μακρὰν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ὡς ἕξη μίλια, κατὰ τὸν δρόμον ὁποῦ ἐρχόμεθεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Οὗτος λοιπὸν ὁ Σάλεχ ἔκαμε τρεῖς Υἱοὺς, τὸν Σουβέλεμ, τὸν Σαὴτ, καὶ τὸν Ἄλεκ. ἀπὸ τούτους τοὺς τρεῖς ἔγιναν εἰς πλῆθος τρεῖς Γενεαί. καὶ ὅσοι μὲν εἶναι ἀπὸ τὸν Σουβέλεμ, λέγονται Γενεὰ Σουβέλεμ. ὅσοι δὲ εἶναι ἀπὸ τὸν Σαὴτ, λέγονται Γενεὰ Οὐλὰτ Σαὴτ, ἤγουν παιδία τοῦ Σαὴτ, καὶ ὅσοι πάλιν εἶναι ἀπὸ τὸν Ἄλεκ, λέγονται Γενεὰ Ἀλεκάται. Οὗτοι λέγονται ἴδιοι τοῦ Μοναστηρίου, καὶ λογίζονται τὸ Μοναστήριον ὡς ἐδικόν τους, ὅτι εἶναι εἰς τὸν τόπον τους. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν, ἐὰν καὶ νὰ τρέφωνται ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ὅποιοι ἀπὸ ταύτους κατὰ καιρὸν εὑρίσκονται ἐκεῖ, καὶ νὰ ἔχουσι πᾶσαν τους χρείαν ἀπὸ τὸ Μοναστήριον, ἀγαποῦσι τὸ ὅμως, καὶ φροντίζουσι διὰ τὴν σύστασίν του, καὶ τοὺς Καλογήρους συμβουλεύουσι διὰ τὸ συμφέρον του. Παιδεύουσιν οἱ γέροντες τοὺς νέους τους ἀπόκτους, μαλώνοντάς, ὑβρίζοντάς, ὅταν πειράξουσιν ἔξω ἀπὸ τὸ διατεταγμένον τους.

Εἶναι ἀκόμι ἔξω ἀπὸ τὸ Μισῆρι ἄλλαι δύο Γενεαὶ, Ἀγιάτιδες λεγόμεναι, καὶ Ἀπαύιδες. Ἔχουσι καὶ αὐτοὶ σύνορα τῆς ἐρήμου ἀπ' ἔξω, ἀπὸ τὸ Μισῆρι, ἀπὸ τὸ Φιλμπεΐζι, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν Θείαν Γραφὴν λέγεται Ῥαμεσσῆ, ἢ Φιλιστιείμ. Ἐδῶ ἐκατῴκουν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ ὁ Ἰακὼβ ἐκατέβη μὲ τοὺς Υἱούς του εἰς Αἴγυπτον. λέγεται καὶ Γεσέμ. ἔρχονται ἕως τὴν ἔρημον Ἠθάμ. Αὕτη ἡ ἔρημος εἶναι ἡ κάτωθεν τοῦ Σουβεΐσίου, καὶ φθάνουσιν ἕως εἰς τὴν ἔρημον Σούρ. αὕτη λέγεται τὴν σήμερον Σούντουρ. Εἶναι ὅμως ταύταις ἡ δύο Γενεαῖς τῶν Ἀγιάτιδων καὶ Ἀπαύιδων προσκυνησμέναις εἰς τὴν Βασιλείαν, διὰ τοῦτο καὶ κατοικοῦσι σιμὰ εἰς τὸ Μισῆρι, καὶ ἀπὸ τούτων τὸ Γένος γίνεται καὶ Προεστὰς εἰς αὐτοὺς, καὶ εἰς ταῖς ἄλλαις τρεῖς Γενεαῖς ὁποῦ εἶναι τοῦ Μοναστηρίου, τὸν ὁποῖον εἰς τὴν γλῶσσαν τους λέγουν Σεχλάραπον, ἤγουν γέροντα, ἢ πρῶτον, καὶ ἀρχηγὸν τῶν Ἀράβων. Πολλάκις ὅταν τινὰς γυρεύσῃ ἀπὸ τὸ Μοναστήριον περισσότερον παρὰ τὸ διατεταγμένον του, καὶ πειράξῃ, ἢ νὰ βαρέσῃ Καλόγηρον, τὸν ἐγκαλοῦν οἱ Πατέρες εἰς αὐτὸν, καὶ παιδεύεται κατὰ τὴν τάξιν τους. Εἶναι γὰρ ἀληθῶς Γένος ἀγράμματον καὶ βάρβαρον, χωρὶς νόμους πολιτικοὺς, χωρὶς Κριτάδες, ὅμως εἰς ταῖς διαφοραῖς τους κάνουσιν αἱρετοὺς Κριτὰς, καὶ κρίνονται, οἱ ὁποῖοι ἀποφασίζουσιν, ὥσαν νὰ ἠξεύρουν τοὺς Νόμους τοῦ Ἀρμενοπούλου. Εἶναι δὲ ὅλοι τοῦτοι οἱ Ἐρημῖται, ἄνθρωποι κτηνοτρόφοι, καὶ ἄλλην τέχνην δὲν ἠξεύρουν, μόνον νὰ τρέφουν ζῶα, περισσότερον καμήλια, καὶ μὲ ταῦτα νὰ ἀγωγιάζουσι νὰ

Ἤγουν τῶν Ἀράβων.

ἔχει

ουσιν ἐκ τῶν ἀγαγίων τὴν τροφήν τους. Ἀγαποῦσι καὶ πολλὰ νὰ αὐλίζωνται εἰς τὴν ἔρημον καλλήτερα, παρὰ εἰς χώραν, ἢ εἰς χωρίον. εἶναι ξοφήτους ὀλίγη καὶ στενή. εἶναι εἰς τοὺς πολέμους δυνατοί. Πολεμοῦσι δὲ τὸ περισσότερον καβαλαρέοι μὲ ἄλογα. οἱ δὲ πόλεμοι, ὅπου κάνουσιν, εἶναι μία Φυλαρχία μὲ τὴν ἄλλην, ἤγουν τοῦ ἑνὸς Σεχλαράπου μὲ τοῦ ἄλλου. Ἔχουσιν Ἐγκαίνιον θαυμαστόν. γνωρίζουσι τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ ἰχνάρια. ἤγουν μόνον νὰ γνωρίζῃ τὸν ἄνθρωπον, ὅταν ἰδῇ τὸ ἰχνάρι του εἰς τὸν δρόμον, ἢ εἰς ἄλλον τόπον, εὐθὺς γνωρίζει καὶ λέγει, ὁ δεῖνας ἐπέρασεν ἐδῶ. Γνωρίζουσιν ἀκόμι τὸ ἰχνάρι, ποῖον εἶναι τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ποῖον τῆς γυναικὸς, καὶ ποῖον ὑπάνδρου, καὶ ποῖον ἀνυπάνδρου, καὶ κορίτζια, ποίας γυναικὸς ἰχνάρι εἶναι ἐγκαστρωμένης. Πράγματα βέβαια, ὅπου νὰ τὰ ἀκούσῃ τινὰς, τοῦ φαίνονται παραμύθια. ὅμως τὰ ἀποδείχνουσιν ὅλα μὲ φυσικὸν λογαριασμὸν, ὅπου καταπείθουσι κάθε ἄνθρωπον νὰ τοὺς πιστεύῃ. Χάριν λόγου, ἂν τὸν ἐρωτήσῃ τινὰς, πῶς τὸ ἰχνάρι τοῦ ἀνδρὸς γνωρίζει ἀπὸ τῆς γυναικός; εὐθὺς τοῦ λέγει καὶ τὸν λογαριασμόν. ὅτι δηλαδὴ τοῦ ἀνδρὸς ἡ πτέρνα εἶναι πλατεῖα, ἡ δὲ τῆς γυναικὸς στενὴ, ἀλήθεια νὰ εἶναι ἐξυπόδυτοι, καθὼς ἐκεῖνοι πάντοτε εἰς τὴν ἄμμον περιπατοῦσι. Βλέπουσι καὶ γνωρίζουσιν ἄνθρωπον ἀπὸ μακρόθεν, τὸ διπλὸν διάστημα ὅπου ἠμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ ἄλλος, καὶ ἀκούουσιν ὁμοίως. Γροικοῦσι τὴν εὐωδίαν τῆς φωτίας, ὡς τρία μίλια τόπον μακρὰν, καὶ νὰ εἰπῇ καὶ ἀπὸ τίνα ξύλα καίεται ἡ φωτία. καὶ τοῦτο τὸ ἔχουσι, πρῶτον μὲν, διότι κατοικοῦσιν ἀείποτε εἰς ἔρημον καὶ ξηρὸν τόπον, ὅπου εἶναι πάντοτε ὁ ἀέρας καθαρὸς καὶ λεπτός. δεύτερον, δὲν στέκονται ποτὲ κάτοικοι εἰς ἕνα τόπον πολλὺν καιρὸν, διὰ νὰ μὴ πέρνουσι τὴν δυσωδίαν τοῦ τόπου, καὶ τὸ ἄλλο, ὅπου, τὰ φαγία τους εἶναι ὀλίγα καὶ στεγνὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τοῦτα ὅλα συμβαίνει νὰ ἔχουσι τὰς αἰσθήσεις καθαράς. Ὅταν γεννήσῃ ἡ μητέρα τὸ παιδίον, εὐθὺς θέλει νὰ τὸ λούῃ καθημερινῶς μὲ τὸ οὖρος τῆς καμήλας, καὶ νὰ τὸ χώνῃ εἰς τὴν ἄμμον, διὰ νὰ χοντρύνῃ τὸ δέρμα του. καὶ ἀπὸ τοῦτο δὲν τοὺς καίει ὁ Ἥλιος, ἀλλὰ εἰς ταῖς μεγάλαις καὶ δυναταῖς κάψαις γυμνώνουνται ἀπὸ τὴν ζῶσιν καὶ ἐπάνω, καὶ τὸν Ἥλιον ποσῶς δὲν τὸν γροικοῦσιν, ἢ καίει, ἢ δροσίζει. δὲν δίδουσι ποτὲ κανένα Βασιλικὸν δόσιμον, μήτε φοβοῦνται Βασιλέα. μάλιστα ἡ Βασιλεία εἶναι ἀπὸ ταύτους ἐνδεὴς διὰ δύο πράγματα. τὸ μὲν διὰ τοὺς προσκυνητάδες τοῦ Κιαμπὲ, τὸ δὲ, διὰ τὰ φαγία ὅπου ἡ Βασιλεία ἐλεημοσύνην στέλνει εἰς τὸ Κιαμπέ. Τὸ μὲν γὰρ Χατζὶ θέλει νὰ περάσῃ ἀπὸ τοὺς τόπους τους, καὶ ἂν θέλουν δὲν τὸ ἀφίνουσι νὰ περάσῃ. Διὰ τοῦτο πλερώνει ἡ Βασιλεία τοὺς Σεχλαράπους, καὶ μὲ μεγάλαις δωρεαῖς τοὺς δεξιώνεται, νὰ τὸ συντροφιάζουσι καθ' ἕνας μὲ τὰ παλικάριά του, νὰ τὸ περνοῦσιν ἀπὸ τὰ σύνορά του. ἀληθινὰ εἶναι πρᾶγμα χαθῇ

θῇ τῶν Χαντζίδων εἰς τὸν δρόμον, τὸ πληρώνει ὁ Σεχλάρπος τῦ τόπυ. Ἡ δὲ ἐλεημοσυνη τῦ Κιαμπὲ, θέλυσι νὰ τὴν φέρνυσιν αὐτοὶ οἱ Ἐρημῖται εἰς τὸ λεγόμενον Συβεϊσι, εἰς τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, μακρὰν ἀπὸ τὸ Μισῆρι ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὴν πέρνυσι τὰ καράβια, καὶ τὴν φέρνυσι διὰ θαλάσσης εἰς τὸ Κιαμπέ. Αὐτὴν δὲ τὴν ἐλεημοσύνην ἄλλοι Ἀράπιδες, ἔξω ἀπὸ τὺς Ἐρημίτας, δὲν ἠμπορῦσι νὰ τὴν σηκώσυσι. διότι τὰ ἐρημιτικὰ καμήλια βασῦσι δίψαν χωρὶς νερὸν τρεῖς ἡμέρας. Εἶναι δὲ ἐλεημοσύνη διωρισμένη τῶν Βασιλέων, νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὸ Μισῆρι, φλωρία χιλιάδες ἑξακόσιαις ἑξήντα, ἔξω ἀπὸ τὴν Χαζνὰν τῆς Πόλεως, καὶ νὰ ἐξοδιάζεται εἰς τόσα φαγία ἀπὸ τὸ Μισῆρι, νὰ πηγαίνῃ νὰ μοιράζεται εἰς τὸ Κιαμπὲ, ἤγυν σιτάρι, ἀλεύρι, φακκὴ, ρεβίνθια, κυκκία, λάδι, βύτυρον, μέλι, κρέας, καὶ ἄλλαις χρείαις διάφοραις τῦ Κιαμπέ. Ταύτην δὲ τὴν ἐλεημοσύνην, δὲν τὴν ἔκαμεν ἕνας Βασιλεὺς, ἀλλὰ πολλοί. καὶ ἄλλος μὲν ἔκαμε νὰ πηγαίνῃ τόσον, καὶ ἄλλος τόσον, καὶ ἄλλος πολὺ, καὶ ἄλλος ὀλίγον. ὅθεν ἀπ' ὀλίγον ὀλίγον ἔγινεν ἕως τώρα αὕτη ἡ ἐλεημοσύνη εἰς τόσην ποσότητα φλωρία 660000. Λοιπὸν κάθε Βασιλεὺς, κατὰ τὴν ἐλεημοσύνην ὁπῦ ἄφησε νὰ δίδεται, ἔκαμε καὶ καράβι νὰ εὑρίσκεται, διὰ νὰ φέρνῃ αὐτὴν τὴν ἐλεημοσύνην εἰς τὸν τόπον. εἶναι δὲ καράβια ξεχωρισμένα πρὸς ὑπηρεσίαν τοιαύτην. Διὰ ταύτην γὰν τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ διὰ τὺς προσκυνητάδες τῦ Κιαμπὲ, γίνεται ἐνδεὴς πάντοτε ἡ Βασιλεία εἰς τύτυς τὺς Ἀράπιδες, καὶ συφέρει εἰς αὐτὺς νὰ κάμῃ δὲν δύνεται διὰ τὴν δυσκολίαν τῦ τόπυ.

Περὶ τῆς ἐλεημοσύνης τῦ Κιαμπί.

Περὶ τῶν σκλάβων τῦ Μοναστηρίυ.

Περὶ δὲ τῶν σκλάβων τῦ Μοναστηρίυ, τῦτο εὕρομεν εἰς τὸν Ἀραβικὸν Χρονογράφον, ὅτι ἐστάθησαν Χριστιανοὶ ἕως ἑκατὸν χρόνυς, ἀφ' ὗ ἐκεῖ τὺς ἔστειλεν ὁ Ἰυστινιανός. ἔγιναν δὲ πλῆθος πολύ. Εἰς δὲ τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας τῦ Ἰμπνε Μαρβὰν, ἔτος ἀπὸ τῦ κηρύγματος τῦ Μωάμεθ, 65. ἔκαμαν μάχην κατ' ἀλλήλωντυς, καὶ ἄλλοι μὲν ἐφονεύθησαν, ἄλλοι ἔφυγον, ἄλλοι ἐτύρκευσαν, καὶ ἔμειναν εἰς τὸν τόπον, οἱ ὁποῖοι εἶναι αὐτοὶ ὁπῦ καὶ τὴν σήμερον εὑρίσκονται. Λέγει δὲ ὗτω ῥητῶς τὸ Ἀραβικόν· ὅτι αὐτοὶ, ὁπῦ ἔμειναν, εἶναι παιδία τῦ Σάλεχ. ὅμως δὲν ἰξεύρω, ἢ τῦ Σάλεχ ὁπῦ εἴπαμεν πρότερον, ἢ ἄλλυ τινὸς Σάλεχ καὶ αὐτῦ λεγομένυ.

Τ Ε Λ Ο Σ,

Καὶ τῷ ἐν Τριάδι μόνῳ Θεῷ χάρις.